

Gockel, Eberhard

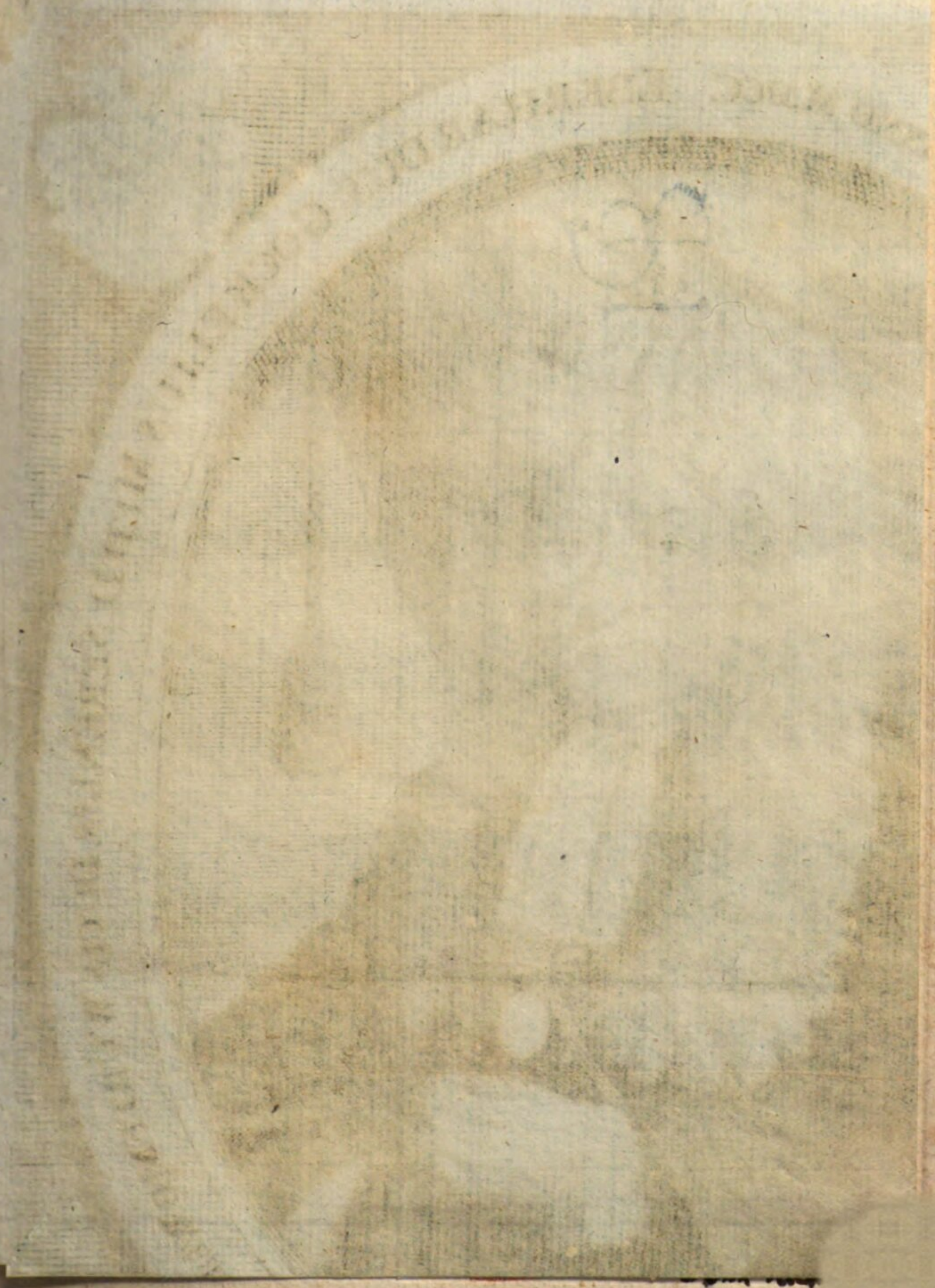
Gallicinium medico-practicum sive consiliorum, observationum et curationum
medicinalium novarum centuriae 2 ; cum dimidia, in quibus omnibus non
solum varii singulares casus enumerantur, sed etiam per causas, rationes &
principia ... medicorum dilucide pertractantur ac resolvuntur

Ulmae 1700

Augsburg, Staats- und Stadtbibliothek -- 4 Med 411
urn:nbn:de:bvb:12-bsb11218976-1

40 Med

411

US GOCKEL

GALLICINIUM
MEDICO-PRACTICUM.

SIVE

CONSILIORUM,
OBSERVATIONUM
ET CURATIONUM MEDICI-
NALIUM NOVARUM
CENTURIAE DUAE,
CUM DIMIDIA.

In quibus omnibus non solum varii singulares ca-
sus enumerantur, sed etiam per causas, rationes & principia tam anti-
quorum, quam neotericorum Medicorum dilucidè pertractantur ac resolvun-
tur, atque selectioribus per 44. annos propriâ experientiâ comproba-
tis remediis illustrantur: Omnibus praxin medicam exer-
centibus tam jucundæ, quam utilissimæ.

Cum

DUOBUS INDICIBUS,

uno Consiliorum & Observationum; & altero
Materiarum & rerum.

Quæ omnia

Singulari studio congeffit & elaboravit

EBERHARDUS GÖCKELIUS, Med. D.

Serenissimi Ducis Würtembergico - Weilingens. Archiater pri-
marius, Reipubl. Patriæ Ulmens. ac diversor. S. R. Imp. Statuum Phy-
sicus Ord. nec non Illustr. Academiæ Naturæ-

Curiosorum

ALECTOR.

ULMÆ,

Impensis GEORGII WILHELMI Rühnen/

ANNO M. DCC,

Lucæ Schröckij.

Doni Aulicis.

SACRATISSIMO
INVICTISSIMOQUE
MONARCHÆ
AC DOMINO DOMINO
LEOPOLDO I.
TER MAGNO
ROMANORUM
IMPERATORI
SEMPER AUGUSTO,
GERMANIÆ, HUNGARIÆ, BOHEMIÆ,
DALMATIÆ, CROATIÆ, SLAVONIÆ,
BULGARIE, BOSNIÆ, SERVIÆ
ET
RASCIÆ
REGI,
ARCHIDUCI AUSTRIÆ,
DUCI
BURGUNDIÆ, BRABANTIÆ, LUCEMBURGI, STYRIÆ,
CARINTHIÆ, CARNIOLÆ, WURTEMBERGÆ, TECKÆ,
ET
UTRIUSQUE SILESIE,
PRINCIPI SUEVIÆ,
MARCHIONI BURGOVIÆ, MORAVIÆ
ET
LUSATIÆ,
* 2 COMITI

COMITI PRINCIPALI HABSPURGI,
PFIRETARUM, KYBURGI,
ET
GORITHIÆ,
LANDGRAVIO ALSATIÆ,
DOMINO VENEDORUM MARCHIÆ, PORTENAVIÆ
ET
SALINARUM,
PIO, JUSTO, FELICI,
PATRI PATRIÆ,
GERMANIÆ LIBERATORI
POTENTISSIMO,
LIBERTATIS PUBLICÆ CONSERVATORI
STRENUO,
TURCARUM, ALIORUMQUE S. R. IMPERII
HOSTIUM DOMITORI AC OPPRESSORI
FORTISSIMO,
PACIS AMISSÆ RECUPERATORI
INCLYTISSIMO,
BELLI, PACIS, ET CLEMENTIÆ GLORIA
MAXIMO,
DOMINO SUO INDULGENTISSIMO AC CLEMENTISSIMO,
CONSILIA SUA AC OBSERVATIONES MEDICAS
DEVOTISSIMÆ SUBJECTIONIS ET OBSEQUII
RELIGIOSISSIMI ARGUMENTUM
EXIGUUM
D. D. D.
ET AD PEDES SACRATISSIMOS
HUMILLIME DEPONIT

AUTHOR.

AUGUSTISSIME
IMPERATOR
DOMINE DOMINE CLE-
MENTISSIME.

Uicquid IMPERATORUM MAXIME
Respublica literaria luminis & incrementi
habet, id omne TUÆ Clementiæ debet,
QUI hætenus inter tot Gloriosa Austriaci
Martis tropæa, ubi Musæ tacuerunt, Mars
ensem vibravit, tubæ perstrepuerunt, & tym-
pana sonuerunt TER MAGNE LEO-
POLDE ineffabili TUA prudentia pulcherrimo pacis fœdere
* 3 studia

studia cum belli curis conjunxisti, ac Minervam æquè ac Palladem suo munere fungi clementissimè concessisti, nec hanc alteri palmam præripere, sed pari passu ambulare hætenus benignissimè voluisti, artesque liberales pacis consilio sic extulisti, quasi bellum non esset. Quodipsum Academia nostra Naturæ Curiosorum, cujus ego indignum membrum & Collegam me esse profiteor, satis superque testatur, vivumque Exemplum præbet, quæ sub umbra ALARUM TUARUM suum ortum & originem hausit, mediante TUA Clementia crevit, & à splendidissimo & vivifico TUO SOLE irradiata succum & sanguinem nacta, jamdudum floruit, variosque fructus tam philosophicos quam medicos, aliosque ex literarum fertilissimis agris prognatos flosculos exclusit, & per Dei gratiam dum lux & tenebræ inter se mutuò alternantur, continuo progressu, & exoptato successu florebit, fœcundaque ac prolifica utilissimorum fructuum proventu germinabit.

Et QUI Orbis in Sago Terror, in Toga amor es, ita ut quod olim de Imperatore Tito Vespasiano dictum est, id etiam jure meritò de TE dici mereatur, quod AMORET DELICIÆ sis Generis humani. Tot enim TUA & tanta Clementiæ, Belli, & Pacis Decora, dum hostes & perfidos prostertere, è contra benignissimo obtutu litteras respicere consuevisti, TE MAGNUM LEOPOLDUM magno præconio extollunt, NOMENQUE TUUM super astra collocant, & MAGNUM TE Pace, MAGNUM Bello, & MAGNUM denique Clementiæ Gloria Oriens Occidensque profitetur. Præ omnibus etiam TIBI congenitam Clementiam Orbis admiratur & exosculatur, ac TE Patrem Patriæ clementissimum, simul & justissimum
MO-

✱ ✱ ✱

MONARCHAM devotissimè adorat. Imò TER MAGNUS ES, QUI MAGNUM FILIUM JOSEPHUM, S. Rom. Imperii REGEM desideratissimum æqualibus Virtutum Ornamentis, Diademati SUO congruis uberrimè exornatum THRONO insidentem, Orbique jus dicere vides, QUEM alma TRIAS potentissimè tueri, suisque Coronis plures addere non dedignetur.

Liceat ergò AUGUSTISSIME IMPERATOR TER MAGNE LEOPOLDE huncce laborem meum literarium, Consilia videlicet & Observationes medicas, per quadraginta quatuor annos, & quod excurrit, propriâ Experientiâ comprobata, quibus etiam quadragenarius Practicus innumeris ægrotis, ac inter illos quamplurimis variæ conditionis Cæsareis militibus sub diversis Legionibus, præsertim verò Starenbergensi constitutis, ac ex obsidione Philippoburgica Ulmam venientibus ut Medicus Ordinarius per totum illud tempus, quo illi in præsidio steterunt, (æquè ac Parens meus Johannes Georgius Phil. & Med. D. Physicus Reip. Ulm. per 59. annos Phys. Ord. & Collegii Med. Senior, in superiori bello suecico trecennali) desideratas suppetias medicas fidelissimè tuli, ad Augustissimi solii TUI scabellum, ut subjectissimæ meæ devotionis *μνημόσυνον* atque *τεκμήριον* deponere, & ad Aram veluti Apollinis & Minervæ, ut antiquitus in exortu artis medicæ apud Gentiles mos erat, suspendere, illasque sub AQUILÆ TUÆ ALIS contra quosvis hostes, illorumque ignea fulgura ac tonitrua umbram quærere, ac sub iisdem foveri ac tueri clementissimè permitte, quodipsum ego cum Liberis meis usque in feram posteritatem, dum spiritus vitales nostros reget artus, submississimè deservire, omnibusque intensis nervis AUGUSTISSI-

✻ ✻ ✻

STISSIMÆ DOMUI TUÆ AUSTRIACÆ mea meo-
rumque subjectissima servitia ipso opere, quantum in me meisque
est, contestari seriò contendam, nec ad mortem usque desinam.

Quod superest, AUGUSTISSIME IMPERATOR,
Deum Ter Opt. Max. ardentissimis exoro precibus, ut TUAM
CÆSAREAM MAJESTATEM cum REGE & ARCHI-
DUCE FILIIS, totaque AUGUSTISSIMA DOMO in ex-
optato Corporis ac Animæ Statu paternè conservare, THRO-
NUM Cæsareum & Regium potentissima sua manu usq; ad fi-
nem machinæ mundanæ firmare & conservare, quosvis inimicos
creberrimis ab illis deportatis victoriis pessundare atque proster-
nere, tropæa tropæis cumulare, sicque Orbem terrarum hisce
MAGNIS LUMINIBUS semper ac indefinenter illuminare,
vivificare, recreare, & fovere velit. Et sic TUÆ TER MA-
GNE LEOPOLDE Clementiæ me cum meis, vitamque
meam humillimè commendo. Ulmæ Suevorum, die 12. Martii,
Anno M. DCC.

SACRATISSIMÆ
MAJESTATIS TUÆ

*humillimus & subjectissimus
servus*

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

AP-

APPLAUSUS, STIMULI, ET JUDICIA ALIQUOT CURIOSORUM,

citra omne præjudicium, præfixa.

D. JOH. MICHAEL FEHR, Kittinga-
Francus, Imperialis ac Liberæ Urbis Suinfurtensis Prætor,
& Physic. Ordin. S. R. I. Acad. Nat. Curiosor.
Præses & Argonauta.

SALUTEM ET FELICITATEM.

Ratissimus nobis accidit, Nobilissime, Excel-
lentissime, & Experientissime VIR, propensus
iste in Naturæ - Curiosorum affectus, & Ge-
nerosus Tuus ad socios labores Nobiscum
subeundos ardor, quem plenius perspexi tum
ex fama publica Celeberrimi Nominis Tui fidissima Nun-
cia, tum ex suavissimis Excellentissimi nostri Collegæ He-
lianthi commendatitiis.

Maacte excelfo isto Animo Excellentissime Vir;

Quod ergo felix faustumque sit, & S. R. I. Academiae Na-
turæ - Curiosorum gloriosum.

Ego JOHANNES MICHAEL FEHR, Philosophiæ
& Medicinæ Doctor, Physicus Suinfurtensis Ordinarius,
Academiae jam laudatæ electus Præses, d. Argonauta, ex

Applausus.

ea quam Univerſus noſter Ordo mihi ſingulariter conceſſit, Authoritate Te EBERHARDUM GOCKELIUM, Medicinæ Doctorem, Sereniſſimorum Ducum Württembergſium Weiltingen. Archiatrum, Reip. Ulm. & diverſor. S. R. I. Statuum Phyſicum in Naturæ-Curioſorum Numerum non ſolum adſcribo, Collegamque renuncio, & his ipſis proclamo, ſed & pro tot ac tantis Tuis in Remp. literariam meritis hætenus præſtitis porroque præſtandis illuſtre Tibi ALECTORIS vigilantiffimi agnomen confero, collatumque volo ſolenniter. Salve igitur nobis S. R. I. Acad. Nat. Curioſ. ALECTOR, Salve & Have Honorande Domine Collega, Age porrò quod agis, & ludentis nobiſcum ſæpiusque nos illudentis Omniparentis Naturæ Arcana, Medicæque Artis hætenus deſiderata pro ea, qua polles claresque dexteritate intimius perveſtiga, idque potiffimum ad normam & formam LL. noſtrarum à S. Cæſ. Mejeſtate ſolenniter confirmatarum, quæ noſtra eſt Regula & Cynofura unica. Sic DEI T. O. M. conditoris Gloriam, ſic Generis humani ſalutem immenſum quantum promovebis. Dab. M. DC. LXXXV.

(L. S.)

Argonauta.

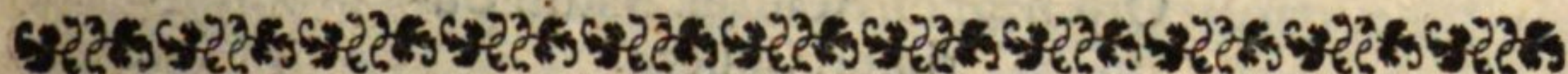
*Nobiliffime, Ampliffime atque Excellentiffime
Domine Collega.*

DE novo, quem ſub prelo Kühniano ſudare Literæ Tuæ innuunt, Conſiliorum & Obſervationum medicinalium Fasciculo Tibi amicè gratulor; & cum prior ille ante ſedecim annos editus inſigne ſtudii Tui indefeſſi atque ſolertiæ medicæ argumentum præbuerit, de novo hoc idem facile promittere mihi poſſum, eoque ipſo nomen Tuum inter nunquam otioſos, multorum uſque ad
invi-

Applausus.

invidiam, Te profiteri comprobas. Faxit cœlestis Archia-
ter, ut cuncta felicissime succedant! Scrib. Augustæ Vind.
d. 3. Id. Novembr. A. 1699.

*Lucas Schröckius, Med. Doct̃or,
Academia Cæsareo - Leopoldina Naturæ Curiosorum
Præses.*

DN. JOH. JACOBUS WEPFER,

*Med. D. Reip. Scaphus. Physicus Ord. quondam Sereniss. ac
Potentiss. Caroli Elect. Pal. ad Rhenum G. L. M. ut & Serenissimorum Ducum
Württemberg. & Sereniss. Marchion. Badens. & Hochberg. &c.
Archiat̃er. Acad. Nat. Curios. S. R. I.
Soc. Collega.*

PRO Decadibus Consilior. & Observationum dono mis-
sis maximas gratias ago; illis perlectis cognovi, te
quoque mei honorificam mentionem fecisse, quam ob
rem me tibi magis adstrictum testor. Deus Ter. Opt.
Max. vitam & vires abundè largiatur, ut promissas per-
ficere possis. Ex his nunc plurimum utilitatis accedere
existimo, quam systematibus quibus abundamus, aut li-
tigiis de rebus vanis & sæpè parum lucis artem exercita-
turis aliquando allaturis,

Exc. T. addictiss.

Scaphusii die 7. Septembri
1692.

Joh. Jacobus Wepfer, MD.

Applausus.

DN. JOH. CONRAD. BRUNNERUS,
Ph. & Med. D. quondam celeberr. Univers. Heidelberg.
PP. Sereniss. ac Potentiss. Electoris Palatini ad Rhenum, diversorumq;
S. R. I. Principum Archiater, Reip. Scaphus. Phys.
Ord. nec non Academ. Natur. Cu-
riofof. Collega.

Vir Excellentissime,

Domine Fautor & Collega honoratissime.

Observationes tuas cum voluptate perlegi. Gratulor
tibi & publico; ita nempe experimentorum messis
crescit, & itur ad majorem in medicina perfectionem. Ne
solus sim αὐμβολῶ addidi, quod deproperavi & in char-
tam, uti vides, rudi calamo conjeci experimentum. Ro-
go hæc à tuis mutuenter radios, & ponè in Ephemeridi-
bus collocentur. Rogatum interea velim quam enixissi-
mè Excellentiss. Dominum Almanacherum, ut correctio-
ni prospiciat, ne Typographus rudi mea scriptione incur-
rat in errorum multitudinem, simul literas ad ipsum de-
properavi; Rogo ipsius amicitiam mihi concilies. Vale
& salve.

T. paratissimus

Brunner.

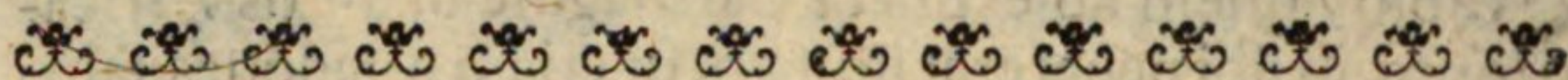
DN. CHRISTIAN. FRANCISCUS
PAULLINI D. Philos. & Med. U. Com. Pal. Cæs. Poet.
Laur. inter fructiferos Vigilans, Acad. Nat. Curios. Arion, & (quondam)
Reverendissimi ac Celsissimi Principis & Episcopi Med.
Jur. Ord. nunc Guelfenbytanus.

Scipio

Applausus.

SCipio, quem ab extincta Carthagine diximus Afric-
num, id sibi pepererat nomen, ut etiam prædones, salu-
taturi Eum, undique confluerent, & dona, Diis offerri so-
lita, in atrio deponerent. Vilissimus equidem honor &
fœda gloria. Hi verò solidam famam gloriamque omni
ære perenniozem mihi videntur meruisse, quos non præ-
dones, sed Boni Doctique Viri sincerè æstimant, Eorum-
que benevolentiam modeste ambiunt. Ex horum Coro-
na cum & Tu sis, Vir celeberrime, ecquis vitio mihi ver-
tet, quod & Tui amore jamdudum arserim, tuamque ami-
citiam seriò ambierim? Vidimus enim virtutem & indu-
striam tuam, unâ cum fertilissimo ingenio & magna expe-
rientia, cum primis in Consil. & Observ. Superiori anno
feliciter editis, quas non semel ad os & pectus pressi, &
Cynographiæ meæ curiosæ, jam sub prelo Endteriano
sudanti, passim innexas ex merito commendavi: Gratias
habe, Vir excellentissime, pro tanto in Rempublicam affe-
ctu! quam ut porrò limatis tuis lucubrationibus augere
& illustrare valeas, precor & enixè rogitō. Ceterum, si
vel infimum locum inter Doctrinæ, virtutis & Gloriæ Tuæ
Admiratores mihi concesseris, faustum me dixerō. Et
si quas habes, habes verò Observationes, vel experimen-
ta practica, quicquid sit, lepori vel bufoni meo inservien-
tia, fac, rogo, ne nesciam. Fideliter innectam cum tripu-
dio, publicè prædicans, per quem profecerim. Sin: ornes
saltem velim unam alteramve bestiâ epigrammate, ut
vel unico amoris Tui schemate, mihi aliâs simplici recto-
que, & à fumo fucoque seculi prorsus alieno, superbire li-
ceat, quo cernant Curiosi, me etiam, Amplissimi Collegii
umbram Celebratissimo Gockelio, licet præter meritum,
innotuisse, & vel scintillulam affectus sui elicuisse, non
promeruisse &c. Guelfenbyti 3. Nov. 1684.

Applausus.

DN. D. JOSEPHUS LANZONUS,

Medicus Ferrariensis &c. ac Illustr. Acad.

Nat. Curiosor. Collega.

Illustrissime Vir, Clarissime D. ac Collega

Suavissime.

LOquor de Citro, ac Cedro, in præsentī opusculo, quod
nunc tibi mitto in mei erga te amoris tesseram; Ex
nomine enim, à tuis optimis operibus typis datis, acqui-
sito, quæ ut mihi celeriter tradas rogo, jam collegi, quanti-
te facere debeat Medicus quilibet, inter quos ego mini-
mus. Fama enim hic Italiæ de te, tuisque scriptis altè
loquitur. Faveas ergo velim mihi mittere tuos libros
typis datos medio alicujus Amici, vel Mercatoris Veneti,
illi enim apud me erunt veluti Gemmæ. Vale, ac me ama.

Dominat. tuæ Illustrissimæ

Ferrariæ, 2. Novemb.

1690.

Addictiss. Famulus

Joseph. Lanzonus.

Sequuntur.

Sequuntur Carmina gratulatoria

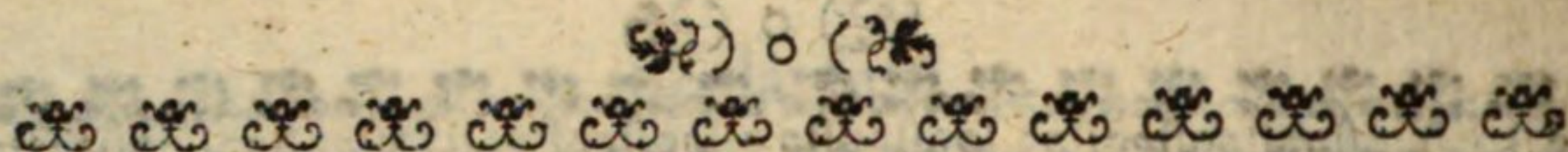
**PATRONORUM, FAUTORUM,
ET AMICORUM,**

*citra omne præjudicium locationis ac præro-
gativam inserta.*

Non satis est docuisse viros ex arte probatos
Gockelio Medico, qui præclarissimus audit,
Quod penè innumeros felix sanaverit ægros:
Quod Pareses diras, quas ante lithargyrus arte
Compositus peperit, dexter curaverit ipse:
Quod Galli effœti partum monstraverit ovum:
Quid sint præstigiæ, queis quis queat arte mederi.
Sed quo scire queant venturi tempora sæcli,
Centurias ternas ægrorum contulit ille,
Atque observata simul medicamina rite notavit:
Ut discat lector generosa juvamina gratis,
Quæ multo didicit pretio, sudore, labore.
Ergo sufficiat placuisse domique forisque,
Principibus placuisse viris, placuisse tot Ulmæ
Civibus & Dominis patriis, pariterque remotis.
Sic bene florêscens vivat per tempora longa,
Ut Coi magni virtutes vincat & annos,
Qui plusquam centum fertur superasse quietus.

*Ita gratulatur & vovet
Amicus*

Salomo Reifel, D.
Consil. & Archiater Wûrtembergicus.

In Laudem

OBSERVATIONUM GOCKELIANARUM

Anno 1700. editarum.

SUadeat heu! quamvis diras Bellona tumultus,
Ac furor insanos cogat ad arma Duces;
Altera nil ominus *Medica Observatio* prostat,
Hæc *Gallorum inter* nec tamen *arma silet!*
Inde per innumeras digesta laboribus horas
Edidit ingenii Symbola docta sui:
Hæcque diu studio, rerumque exercitus usu,
Gockel, & apta domi, scripsit, & apta foris.
Sic nova consiliis, nova sit Tibi gloria libris
Crescet, & usque tuum nomen ad astra feret.
Obvius hoc *Lector*, complectere protinus ulnis
Eximium Studii dexterioris Opus!

Affinit. & Amicit. e. singul. adpos.

Jacob. Otto, D. Cæs. Pal. Com.
& Reip. Patriæ Consil.

L*Yncea GOCKELII vix est, quod lumina fallat,
abditæ natura si bona mente petit:
Sive per æthereas rapiatur acumine sedes,
sive in telluris viscera tecta ruat.
Hinc aliis dubium, sibi longo tramite tritum
prælata Doctis lampade, monstrat iter.
Si cupis hoc, Phæbi cultor, funalia libro,
quæ præfert, bivii per tenebrosa cape:*

☞) ○ (☞
*Caligans olim, cernes illustria quavis,
& rutilas flamma non pereunte vias.*

Ita applaudit Observationibus rarioribus longa Excellentissimi
Dn. D. GOKELII Amici honoratissimi Experientia
collectis, nunc Erudito orbi publicandis

*Job. Paulus VVurffbainius, D.
Reipubl. Norimberg. Phys. Ordinar. & Academ. Leopoldino-Cesareæ Nat. Curios. Collega & Adjunctus.*

Prænobili, Clarissimo, & Excellentissimo

V I R O

DOMINO EBERHARDO GOCKELIO,

Medicinæ Doctori,

Serenissimi Ducis Würtembergico-Weiltingenf. Archia-
tro, Reipubl. Ulmenfis, ac diversor. S. R. Imperii Sta-
tuum Physico &c. amico & collegæ
integerrimo.

Saphica

In laudem Medicinæ & Authoris.

Quid juvat multis onerata nummis
Arca? quid longis rediens ab Indis
Cymba, si cœco labefacta morbo
vita vacillat?

Hinc mihi Crœsi, residesve gazas
Attali pone, hinc Medicina sola
Stet, mihi salve Medicina dicam, &
Crœse valetō:

Attali fulvi valeant acervi,
Est satis dives, cui larga pulchrum hæc
Explicat cultum, fovet ista vitam,
cœtera temno.

Quod

Quod Polo Phœbus solet esse vasto,
 Illud est vastæ Medicina terræ:
 Cynthus stellas, Medicina succis
 corpora servat.

Hanc tuo reddis vigili labore
 Splendidam, librisque tuis adornas,
 Te magis fiet Medicina fido
 clara cliente.

*Debiti honoris & observantia ergo
 accinit*

Georgius Tobias Dür / M. D.
 Nobilis verus, Serenissimor. Electoris Pa-
 latin. Joannis Wilhelmi, & Maximiliani Philippi
 Ducis Bavarix, Consiliarius & Archiater, nec non
 Reipubl. August. Physicus Primarius, na-
 turæ curiosus.

Artis Apollineæ splendor jam limina cœli
 Scandit, & Arctoi gemmea tecta Poli,
 Hanc etenim illustres coluerunt stemmate clari,
 Et simul insignes nobilitate Viri.
 Quêis genus à Proavis ingens & sanguine nomen,
 Quosque suo docuit docta Minerva sinu,
 Horum GOCKELIUS quando monumenta Virorum
 Exauget doctis fœtibus ingenii.
 Hic inter Medicas ceu Princeps jure Phalanges
 Emicat, & meriti nomen honoris habet,
 Perge Podalirias magis efflorere per artes,
 Et Tua Castalio scripta replere thymo,
 Quæ venit expansis Tibi gloria nobilis alis,
 Adveniet meritis indubitata Tuis,

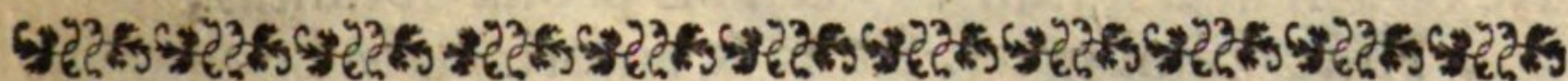
Et

Et memores etiam Parnassi montis Alumnæ
 In laudes solvent ora canora tuas,
 Sic sic externis tua jam collecta sub oris
 Ibit in omnigenas gloria sparsa plagas,
 Sed vos Aonides quibus est concessa potestas
 Ornandi æterno laudis honore Viros
 Promite GOCKELII præconia debita Vitæ
 Ipsa quibus gaudet nescia fama mori,
 Namque tot insignem virtutibus; arte decorum
 Non decet orbatum laudibus esse suis.

*Excellentissimo Domino Auctori Observationes
 Medicas edenti officioso affectu & applau-
 su adposuit*

D. 1. Novembr. ann. 1699.

Johann Fridrich Bilger, S. C. M.
 Consil. & Personæ Medicus,
 Phys. Primar. Eßling.

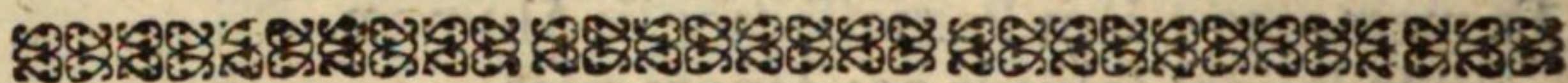

ca. w.

Vulgo equidem nostro nunquam tua scripta place-
 bunt,
 Quæ scis, non probat, haud, quæ probat ille, scies.
 Quid tum? latrantem calcat Latona *Catellum*,
 Sufficiat *Doctis* & placuisse *bonis*.
 Næ! quicunque *Bonus Doctusque*, favebit ovando;
 Quòd VIRTUS *virus* GOCKELIANA necet!

mis
 è castris Guelforum ad Ocrum

A R I O N,
 Academicus Curiosus &c.

In Observationes auro dignissimas Medi-
cinales,

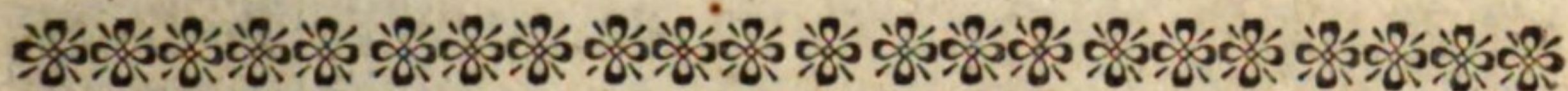
Prænobilis, Excellentissimique Viri,

DOMINI EVERHARDI GOCKELII,
Philosoph. ac Medicin. Doctoris Famigeratissimi, Sere-
nissimi Ducis Württembergico - Weiltingensis Archiatri
Primarii, Diversorum R. I. Statuum, ut & Reipublicæ Ulmen-
sis, Physici Ordinarii nec non Collegii Curiosi
in Germania Allectoris.

A Djungam Tibi, nec opus est suffragia, cum se
Materies operis, dictioque ipsa probet?
Me penes haud, scriptis alienis addere pondus,
Nec Tua, si possem, scriptio laudis eget:
Ne tamen in dubium veniat Tibi prona voluntas,
Hinc animi grati, Signa & amoris habe:
Nunc animosus abi liber, & si forte quis Auctor
Quæreris? hoc sat erit, dicere GOCKLIUS est.
Tunc Tibi posteritas meritò persolvere grates
Debebit, scriptis doctior illa tuis.

*Paucula hæc ex debito observantia cultu
deproperabat*

Philippus Lieber ab Hulden,
Phil. & Med. D. Sereniss. Ducis Würt-
temb. Oelsnenf. Confiliar. Aulicus, nec non
Regii Weichbildi & Civitatis Neoforensis in
Silesia Senator & Physicus Ord.

TEr venerande Pater quis non gratetur honorem,
 Qui GOCKELIADUM nomen & omen habes,
 Practica dum docili calamo medicamina tradis
 Quæ morbos pellunt, quæ Medicisque placent.
 Splendida per mundum nunquam tua Fama peribit,
 Maxima post obitum lausque decusque manet.
 Hæc me persimili studio contingere metam
 Impellunt; medico subdere calcar equo,
 Quo tandem pariles studiis adipiscar honores,
 Qui tam præclaro sum Genitore fatus.

*Hisce versiculis honorando Dn. Parenti
 gratulari voluit*

Christophorus Erasmus Gockelius, Med. D.
 Phys. Reip. Ulm. Ord.

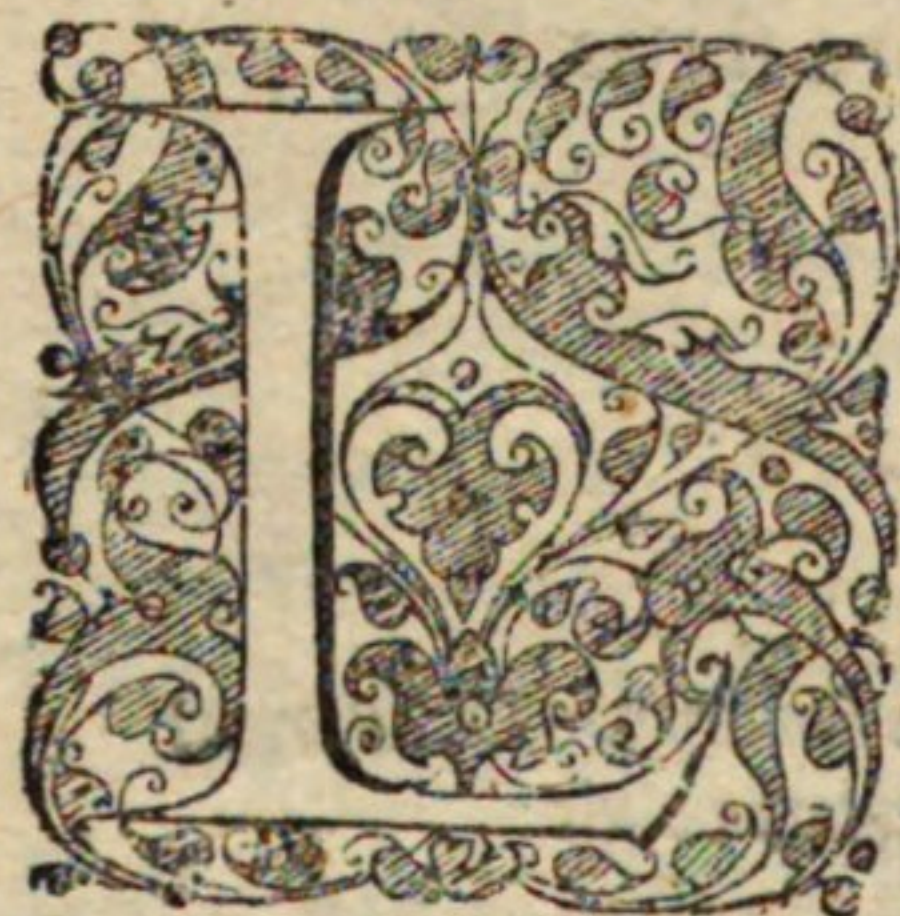

P R A E F A T I O,

Ad

Candidum & benevolum Lectorem.

Lector benevole. Ante aliquot annos, & quidem 1683. Consiliorum meorum & Observationum medicinalium per septem & viginti annos propria experientia comprobatarum, typisque excusarum Decades sex Tibi communicavi, quæ ex diverso climate attestantibus Doctoribus, Fautoribus, ac Amicis, uni alterive doctissimorum Virorum non displicuerunt, ut eorundem ad me datæ literæ idipsum satis superque testantur atque comprobant, in quibus etiam me ad plures tales ingenii mei excludendos fœtus practicos incitarunt & exhortati sunt: Quod ansam mihi dedit, quo minus præter eas dictas Decades pridem excusas, hæc novas Consiliorum & Observationum mearum medicinalium Centurias duas, & Decades quinque, cum additamento de Modo inspiciendi Vulnera lethalia, & Cadavera Venenis extincta, in praxi mea, (quam jam Divina favente gratia per quadraginta

PRÆFATIO.

ginta quatuor annos exercui) perspectas & probatas, Orbi literario pariter communicare, dubitaverim, quas, ut spero, æquo ac benevolo animo, quemadmodum à me in boni publici gratiam integerrimo erga Te amore conscriptæ sunt, accipies, nec me, quasi ego citra tuam voluntatem aliquid tibi molesti & jam antea conscii obtrudere velim, reprehendes, cum neque tibi neque aliis in recensitis casibus & curatione morborum præscribatur, sed unicuique in curandis his affectibus usitata sua methodus liberrimè relinquitur.

Quod etiam aliquot Consilia & Observationes meas medicas, quæ Ephemeridibus Curiosorum jamdudum insertæ sunt, hisce præsentibus addere ac intermiscere curaverim, hanc ob causam factum est, quia multi Medicorum Ephemeridibus Collegii nostri curiosi destituuntur, ut sic non solum has, sed etiam simul reliquas ad manus habeant, ipsis haud ingratum fore existimavi.

Ad hæc, quemadmodum diversa hinc inde curiosa in his meis Consiliis & Observationibus occurrunt, sic in gratiam curiosorum curiosum rarumque animalculum Indicum, Rondasse dictum, quod hic Ulmæ in Technophylacio Weickmanniano in natura repositum est, huic meo operi medico, cum aliis figuris, æri insculptum, addere volui, quod forsan non displicebit.

Accipe ergò, Lector benevole hæc mea Consilia & Observationes serena fronte, de iisque benè & favorabiliter judica, mihi que ulterius favè, & si quæ ob humanæ mentis fragilitatem corrigenda occurrunt, benignè corrige, errores.

PRÆFATIO.

roresque, si in aliquot occurre, ignosce, & pallio Christianæ tuæ charitatis obtege, ac meum erga te candidum amorem reciproco propenso erga me animo fove atque compensa. Pro quo in me collato amore & benevolentia me Tibi, dum spiritus vitales hos meos reget artus, quovis officiorum genere obstrictum habebis.

Tu verò Mome ac Zoile, qui forsan Theonino dente hunc meum laborem rodere non erubescis, meliora scribe, quæ æquo gratoque animo accipiam, tibi que gratulabor.

Quod reliquum est, Deo Ter Opt. Maximo, qui vitam & facultatem hæc Consilia & Observationes medicas mihi conscribere concessit, & me ab incunabulis in hunc usque diem paternè duxit ac conservavit, multisque in me meosque collatis beneficiis fovit, auxit, & benedixit, sit laus, honor & gloria, usque dum omnem rerum, & totius mundi machinæ tandem adveniet

F I N I S.

CENTURIA PRIMA.

CONSILIUM MED. I.

Morbum complicatum, Affectum scl. hypochondriacum cum dispositione scorbutica: Cachexiam:

Tussim vehementissimam cum phthisis periculo: ac continuum somni desiderium, Lethargum minitans, ostendens.

Casus.

Magni cujusdam Nominis Persona, ac Dominus, Dominus viginti novem annorum, circa ultimam diem Octobris, Anno 1686. derepentè post cœnam, toto corpore, manibus pedibusque tremere ac titubare cœpit, & sine alterius, brachia suffulcientis adminiculo, solus ambulare nequivit; Quocirca etiam ratiocinatio læsa fuit, ac inter varias pandiculationes, cum compositione gestus ad vocem, magno cum clamore, varia linguarum idiomata per totam horam, minimè sibi conscius, inconcinno sermone, ac fusissima loquacitate, miscuit, & sic fermè quotidie statis temporibus morem gessit, & dum hæc agebat, nullum planè dolorem sensit: Altero post paroxysmum die, incertis gressibus in hypocausto oberrans, baculi beneficio obambulare conatus, deque exiguo dolore capitis, magna tamen vertigine, aurium sonitu, oculorum caligine, tussi vehementissima, cum excretionē pituitosa, interdum fibrillis sanguinolentis

nolentis mixta, appetitu prostrato, ventriculi debilitate; vomitu bilioso, imbecillitate totius corporis, continua ad somnum propensione, quam etiam neque ambulando, sedendo, vel movendo evitare ac declinare possit, conquestus est,

Resolutio.

Morbus.

Hic Affectus Morbus complicatus est, qui in Affectu hypochondriaco, sanguineque scorbutico: Cachexia, & ad hydropem dispositione: Tussi vehementi, ac ad phthisin inclinatione: & ad somnum continua proclivitate, lethargum minitante, consistit.

Causa.

Hi Affectus partim à causis remotis, partim v. à propinquis & concurrentibus oriuntur. Causæ remotæ & procatacticae sunt mala observata Diæta, ac præsertim cibi potusque usus immodicus, ventriculi que quotidiana nimia repletio, per quam non solum coctio depravatur, sed etiam viæ corporis naturales, præsertim verò mesenterium, per quod chylus inelaboratus transire consuevit, multis cruditatibus replentur, infarciuntur, atque gravantur, caputque nebulosis, acribus, & scorbuticis, narcoticisque vaporibus oneratur; Concurrentes propriæ ac proximæ Causæ ex parte lienis, sunt obstructio venarum mesaraicarum, ramorumque venæ portæ, à materia excrementitia atrabilaria & adusta, ac peculiare fermentum acre, quo sanguis melancholicus tinctus ac imbutus est.

Cachexia à mala & depravata coctione ventriculi, hepatis atonia, ac imperfecta sanguificatione, Sanguinisque vitiosi sero copiosiore, oritur: Tussis vehementia, cum phthisis periculo, à materia acri & mordaci catarrhali, è capite ad pectus pulmonesque delabente, ac pituita falsa, lenta, & viscida, fistulas pulmonum obstruente, pulmonesque tam copia, quam qualitate inquietante, & gravante, respirationemque liberam impediante, provenit.

Signa.

Signa recensitorum affectuum sunt sequentia; Et quidem mali hypochondriaci & sanguinis scorbutici indicia ex frequenti tristitia, mœrore, indignatione, capitis ac labiorum, ob impuri sanguinis motum, & heterogeneorum segregationem per aliquot vices exulceratione, Sputi acidi, falsi & austeri excretionem, &c. desumuntur. Cachexia, & ad hydropem dispositio partim ex faciei inflatione ac colore plumbeo, labiisque lividis, partim verò ex tumore pedum œdematoso iudicatur. Phthisis verò periculum tam tussis vehementissima cum asthmate, quam etiam excrementum pituitosum filamentis sanguini-

sanguineis striatum & permixtum, maciesq; totius corporis, indicat. Inclinatione ad lethargum, continua ad somnum propensio, artuum tremor, sermo inconueniens tempore paroxysmi, dictorum factorumve obliuio, urina, pulsus, & quæ sunt similia, edocent.

Prognosis. Hi recensiti affectus difficulter curantur, quia tres *Prognostica.* Facultates principes, animalis videlicet, vitalis, & naturalis patiuntur; imò, planè incurabiles sunt, si nulla Diæta observatur, intemperantia in potu continuatur, ac usus legitimus remediorum negligitur: Econtra, si bona Diæta instituitur, & medicamenta præscripta ritè assumuntur, spes aliqua restitutionis, benigna natura cooperante, superest.

Curatio in remotione causarum morbi, ac præcautione symptomatum consistit. *Curatio.* Causæ removentur per materiæ peccantis præparationem & purgationem, quorum ultimum suo tempore per laxativa clysteresque peragi potest; Exempli gratia, *℞. Rad. angelic. ʒvj. Herb. salv. rut. hyssop. betonic. major. rorismar. flor. stæch. Centaur. min. ana pj. sem. anis. Cymîn. scenic. urtic. bacc. lauri ana ʒij. M. f. decoct. in brod. carn. q. s. Colat. ℞. ʒvj. in qua dissolv. Syr. Emet. Ang. Sal. ʒij. El. diacath. ʒj. Mell. ros. sol. ʒiʒ. Sal. gemm. ʒiij. M. f. Clyster.* Sed quia hoc tempore benigna mater Natura sponte excretionem per alvum criticam molitur, iccirco hac vice non turbanda, sed potius in operando relinquenda erit. Interim verò ratione omnium dictorum affectuum eò collimandum est, ut intemperies affectarum partium alteretur ac corrigatur, obstructions referentur, sanguini & spiritibus motus liber ac legitimus cum circulatione restituatur, viscera roborentur, & à corruptione præseruentur. In quem finem sequentia Remedia ordinata fuerunt. 1. Ad Obstructions mesenterii, ramorumque venæ vortæ aperiendas, spiritusque cerebri congelatos fixosque volatilifandos; *℞. Sal. CC. volatil. ʒj. Sic d. dos. 12. ad vitra, de quibus al- ʒ. CC. volat- ternis diebus, mane, meridie, & vesperi una in aqua Cerasorum nigrorum assumatur. tile.* 2. Ad cerebrum roborandum, ejusdemque meatus aperiendos, graviaque symptomata præcavenda. *℞. Cinna- Pulv. Ceb- bar. nativ. granulat. Cinnab. antimon. Spec. contra Apoplex. compl. ana ʒʒ. phal. M. f. pulv. de quo etiam alternis diebus (ita ut quotidie duorum horum pulverum alternando, unus de die ter deglutiat) mane, meridie, & vesperi ʒj. in aqua cerasorum nigror. capiatur, ususque dictorum pulverum, usque ad eorundem consumptionem continue- tur.* 3. Quia præcipuum indicans inter cætera requirit, ut tusi vehementissimæ sine mora succurratur, ac phthisis periculum infringatur, statim post usum præscriptorum pulverum, sequentes species gallinæ

Spec pro
decocto.

gallinae deplumatae ac apertae inclusae, cum mensuris duabus aquae fontanae ad tertias coquantur, ac de hoc brodio colato & expresso mane jejuno stomacho, & hora secunda pomeridiana unciae quinque calidè ebibantur, perque horam unam alteramve à cibo potuque abstineatur. *Rx. Spec. decoct. pectoral. fl. & fr. ana ʒʒ. Rad. fœnic. helen. taraxac. ana ʒij. herb. capill. ♀. Mj. scabios. Mʒ. sem. 4. frig. maj. ana ʒiʒ. sem. fœnic. anis. ana ʒj. Nucleor. pineor. ʒʒ. Conserv. rosar. rubr. ʒvj. Conserv. borrag. ʒiij. Mixt. contus. & incis. d. ad chartam.* 4. In eundem finem etiam de sequenti Electuario pectorali confortante de die aliquoties avellanæ vel nucis moschatae quantitas comedatur, ususque hujus remedii per aliquod tempus, donec tussis cesset, non negligatur. *Rx. Conserv. ros. rubr. Conserv. flor. bellid. ā ʒj. Loch. san. & expert. de pulmon. vulpis, de farfara ana ʒʒ. Pulv. Haly contra phthys. sine sacch. Pulv. Anonym. ana ʒʒ. flor. ♀. ʒj. Syr. Violar. papav. errat. ana ʒij. M. d. ad Olam.* Et, *Rx. Conf. ros. rubr. ʒiij. Conf. Alkerm. Compl. ʒij. Corall. rubr. præp. ʒij. Syrup. Corall. ʒij. M. d. ad Ol.* 5. Species pro potu ordinario, de quibus cochleare unum plenum mensuræ aquae ferventis injiciatur, moxque operculo tegatur, qua etiam aqua, nulloque alio potu, (nisi apud mensam, ubi vitrum vini concessum est) sitis restinguatur, quia hoc potu vitium humorum corrigitur, viscera roborantur, & sanguis acrior corrigitur, ac impeditur ne viscera per putredinem corrumpantur. *Rx. Scob. Lign. Sassafr. Rad. Chinæ ana ʒʒ. Cinnam. opt. ʒij. sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒ. præp. ana ʒiʒ. M. f. pulv. grossus.* 6. Aqua præstantissima, cor, caput, atque ventriculum corroborans, quavis urgente necessitate, præsertim verò M. & V. cochleatim sumenda. *Rx. Aq. Ceras. nigr. Apoplect. Oswald. Cephal. nostr. descript. confort. officinal. perlat. ana ʒiʒ. Cinnam. still. ʒij. Epilept. Lang. Hyrund. cum castor. ana ʒʒ. Spir. Ceras. nigr. flor. anth. lilior. convall. Cephal. Anhalt. compl. ana ʒj. Lap. Bezoar. orient. gr. v. Corall. rubr. præp. ʒʒ. Confect. Alkerm. compl. ʒiʒ. Margar. præp. ʒʒ. Man. Chr. perlat. ʒiij. fol. ʘ. num. j. M. d. ad vitr.* 7. Tragea confortans, quotidie post prandium ac cœnam cochlearis dimidii quantitate cum pane saccharato, vino madido, usurpanda. *Rx. Spec. diamb. compl. diamosch. dulc. ana ʒʒ. diaxyloal. ʒj. Cinnam. opt. ʒij. Margarit. præp. ʒj. Cinnabar. nativ. granul. Corall. rubr. præp. ana ʒij. Nuc. mosch. ʒj. Macis, Cubeb. Cardamom. gariophyll. ana ʒʒ. sacch. albiss. ʒiij. M. f. Tragea.* Ad hæc, in morbi principio, maximo cum levamine, Pillulis Theriacæ cœlestis usus est. *Rx. Theriac. cœlest. ʒʒ. f. pill. num. 8. divid. in 2. part. æqual. quarum quælibet vesperi sub horam decubitus deglutienda.* 8. Externè, aqua Reginae Hungariæ, vel Spiritus Cephalicus, & balsamus apoplecticus mixtus, quibus

Electuar.

Pulv. f. Spec
pro potu
ordinarioAq. Cephal.
opt.Tragea
Confort.Theriac.
cœlest.

vertex

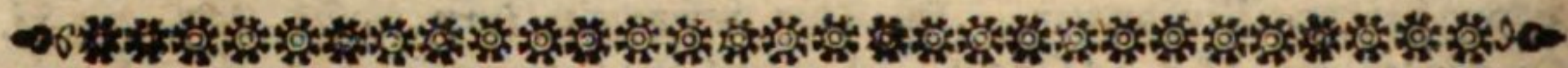
vertex capitis, tempora, ac nares inungantur. *Rx. Spir. Ceras. nigr. Spiritus lil. convall. ana ʒʒ. Cephal. Anhalt. compl. ʒij. M. Et, Rx. Bals. Apopl. Cephal. Balsam. Croll. comp. ʒʒ. majoran. succin. ana gr. iij. Ol. succin. g. iij. Pingued. Castor. gr. iij. M. d. ad pix. stanneam, de quo nares ac tempora inungantur. Ut &, Rx. Empl. d. Tacamahac. ʒij. malax. cum Ol. majoran. extend. super aluta Emplastr. magnitud. imperial. verticique capitis, abrasis prius capillis, applicetur. Cephal.*

9. Simili modo quotidie aliquoties, ad cerebrum roborandum, ejusdemque intemperiem frigidam corrigendam, meatusque obstructos aperiendos, alternatim pulvis errhinus, & aqua sternutatoria in usum venire possunt. Ut, *Rx. Herb. anthos, majoran. ana ʒij, Sem. nigell. ʒj. Pulv errhinus. rad. belleb. alb. ʒʒ. Mosch. gr. v. Ambr. gr. iij. Ol. lign. rhod. majoran. Cinnam. ana gutt. iij. gariophyllor. gutt. ij. M. Et, Rx. Aq. majoran. ʒij. pulv. Aq. sternutator, sem. nigell. ʒj. belleb. alb. gr. v. M. d. ad vitr.*

10. Nec minus, ad atrophiam corporis inhibendam, M. & V. pectus ac spina dorsi unguento appropriato illiniantur. *Rx. Ung. resumptiv. Fern. Rosat. Mes. ana ʒj. Ol. violar. ʒij. M. d. ad Ollam.* Ac tandem 11. tumori pedum oedematoso seqq. Remedia applicentur. *Rx. Emplastr. diaphoret. Myns. ʒʒ. Emplastr. malax. cum Ol. chamomill, atque linteo inductum imponatur. Vel Rx. Spir. vini opt. rectific. Mensur. j. vel ʒxxxx. pulv. sal. armoniac. ʒiij. M. in Mixtura, quo intingantur lintea, ac sub horam decubitus in lecto pedibus tepide circumvolvantur. Quodsi v. tumor pedum cedere nollet, aqua calcis vivæ cum intinctis linteis calide erit usurpanda, sæpiusque repetenda, quæ sic paratur: Sumitur frustulum calcis vivæ ad quantitatem nucis juglandis, & in aquam ferventem immittitur, donec dissolvatur, quo facto, calx cum aqua agitur, & postea residere sinitur, hinc clarior aqua per inclinationem in aliud vas transfunditur, in qua sponsia nova, & quæ nitrosa qualitate adhuc particeps, exprimitur, calideque parti affectæ superligatur; Notandum v. quod pars Oleo amygdalar. dulcium, vel axungia porcina veteri debeat inungi, ne calx in aqua residua partem erodere vel mordicare possit. Proficit etiam seqq. Fomentum. *Rx. Herb. absynth. menth. salv. rutæ, hyperic. Origani, rorismar. Lavend. Majoran. ana Mʒ. Rad. Ebuli, iridis, Cortic. med. sambuc. ana ʒij. flor. chamomill. sambuc. spic. stæchad. rosar. rubr. melilot. ana Mʒ. Baccar. lauri. juniper. ana ʒʒ. M. & concis. coq. cum aq. fontan. & f. l. a. fomentatio pedum, quæ bis in die repetatur.**

Quod denique Diætam concernit, 1. Aer sit calidus. 2. Cibi *Diata,* eligantur coctu faciles, bonumq; succum generantes, quales sunt, panatellæ, juscula carniū & gallinarum, cum gelatina caponum mixta, item gallinæ, pulli gallinacei, capones, caro vitulina, agnina, aves montanæ, minutal, pruna Hispanica, pulmentum ex passulis confectum;

ctum; Ex piscibus, truttæ, furiones, funduli, gobii fluviatiles, alique hujus generis bonam carnem habentes, quæ omnia macere, garyophyllis, Cinnamomo, majorana, &c. condiantur; Econtra omnia cruda, coctu difficilia, acria, austera, falsa, acida, fumo indurata, & similia, evitentur. Potus in mensa sit vitrum vini saccharo Candi mixtum, ac hoc tempore hyemali fornaci aliquantisper impositum; aliâs, ad sitim compescendam decoctum pro potu ordinario bibat, & extra hoc, ab omni intempestivo ac superfluo potu tam mane jejuno stomacho, quam per totam diem, reliquumque tempus, nisi vitam voluntariè perdere velit, abstineat. 3. Motus sit moderatus, quo Corpus ac Spiritus excitentur & vegetentur 4. somnus diurnus, quantum possibile, evitetur. 5. Alvus sit vel naturaliter, vel artificialiter aperta. Ac tandem 6. omnes fortiores animi motus, ira, mœror, tristitia, &c. refrenentur atque coerceantur.

CONSILIUM MED. II.

Morbum complicatum, Cachecticum Ictericum, scil. atque Scorcuticum, produciens.

Casus.

Nno 1689. Mense Februario, Serenissima quædam Persona sequenti morborum ac symptomatum syndrome afficiebatur. Facies erat lurida ac circa genas inflata, oculi auruginosi, dextra manus exterior, quin etiam pedes minores ad talos usque tumefacti, maculisque violaceis conspersi cernebantur, tussicula cum asthma aderat molesta, appetitus erat prostratus, membraque tremore concutiebantur.

Resolutio.

Morbns

Hic Affectus morbus complicatus est, qui 1. Cachexiæ. 2. Icteri flavi, & 3. Scorbuti nomine indigitatur, ac à ventriculi, hepatis, atque lienis discrasia originem habet.

Causa

Causa Cachexiæ à stomachi & facultatis concoctricis imbecillitate, nec non malè observatâ Diætâ, ac excessibus in cibo potuque com-

commisfis proficiscitur, undè variæ cruditates generantur, quæ deinceps cum chylo per angustas mesenterii venas transeuntes in primis viis hærent, variasque periculosas obstructions causantur, partim verò in ipsam massam sanguinis penetrant, & ob particulas heterogeneas salino-tartareas circulationem sanguinis aliquantulum impediunt, ac præternaturali inquinamento tingunt, hinc fit, quod in tertia concoctione ille sanguis, qui ad corporis nutritionem ac conservationem in substantiam corporis converti & assimilari debet, magna ex parte vitiosus & inhabilis fit, ac propterea à benigna matre natura per oscula venarum intra cutem & carnem ut inutilis excernatur, unde tumor, Leucophlegmatia, aliaque periculosissima symptomata oboriuntur. Icterus flavus ab obstructione ductus cystici vel cholidochi provenit, quam ob causam bilis massam Sanguineam incurrit, totumque corpus flavedine tingit.

Scorbutica dispositio à sanguine atrabilario, acri & adusto, particulisque salino - ac acido - vitriolatis proficiscitur, quibus median- tibus per sæpè variæ molestæ ac dolorificæ corrosiones, rubræ, violaceæ, lividæque maculæ, aliaque gravia, periculoque haud vacantia symptomata causantur atque invehuntur.

Signa Cachexiæ & inscuturæ hydropicæ dispositionis, præfer- *Signa,*
tim Anasarca; est Leucophlegmatia seu facies livida, tumor & infla-
tio genarum, dextræ manus, pedumque minorum intumescencia,
tusficula cum asthmate, quæ à superabundanti lymphæ, seroque co-
piofiore sanguinis, & defluxionibus catarrhosis, falsis & acris à ca-
pite ad pectus ac pulmones defluentibus propullulat. Icterus flavus
ex oculis flavedine tinctis, lassitudine, effusione bilis, membrisque
tremulis. Ac Dispositio scorbutica ex pedum latioribus maculis
rubro - violaceis ac lividis judicatur.

Dicti hi Affectus, cum invaluerunt, periculo non vacant; sed *Prognosti-*
quia hoc Serenissimum subjectum in optimo flore juventutis consti- *ca,*
tutum, viribus adhuc pollet, ac jucundissimum ad sanitatem mul-
tum contribuens tempus vernale, in quo tota quasi natura renova-
tur, appropinquat, sperandum est, illud, si præscriptis remediis rectè
utatur, strictissimamque bonam ac decentem Diætam observet, Dia-
favente gratia pristinam bonam valetudinem consequi posse. E con-
trario verò, si legitimus remediorum usus postponatur, nullaque
Diætæ ratio habeatur, cum accretione noxiorum symptomatum ac
peffundatione functionum naturalium, nil nisi funestum exitum ex-
pectandum esse.

Curatio.

Curatio horum affectuum 1. in materiæ peccantis præparatione & obstructorum meatuum reſeratione. 2. In repetita bilis aliorumque humorum excrementitiorum atque peccantium evacuatione. 3. Partium intemperie læſarum alteratione. Et 4. affectorum viſcerum, utpote ventriculi, hepatis, lienisque roboratione conſiſtit.

*Pulv. deob-
ſtruens.**Pulv. Dige-
ſſiv.**Syrup. la-
xat. Chola-
gogus.**Pulv. Ca-
checticus.**Tragea**Epithema.**Emplaſtr.*

In quem finem 1. ad præparationem humorum & reſerationem obſtractarum viarum ſex ſequentes pulviſculi uſurpandi veniunt, de quibus ſingulo mane jejuno ſtomacho, & vesp̄i ſub horam decubitus unus in brodio carnis aſſumendus. *Rx. Ocul. ʒss. præp.*

ʒß. ſalis tartar. volatil. gr. vj. M. d. ad vitr. optimè clauſum. Nec non

pulvis Digeſſivus talis. Rx. Crem. ♀. Cryſtall. ♀. ana ʒij. ʒis Tamarisc.

Fraxin. Juniper. Scolopendr. ana ʒß. Spir. ʒis coagulat. ʒj. Ol. macis gutt.

vij. de quo dimidiâ hora ante prandium & cœnam, quantum cultri

cuſpide capi poteſt, cum gallinæ brodio, vel alio convenienti vehicu-

lo deglutiatur. 2. Ad repetitam bilis aliorumque humorum pec-

cantium expurgationem ſeq. ſyrupus cholagogus de quo in hebdo-

made ſemel duo cochlearia poſt agitationem mane jejuno ſtomacho

capiantur. Rx. Syr. d. Cichor. cum Rhabarb. diaſer. Andernac. Roſat. ſolut.

ana ʒj. Pulv. rad. Gialapp. ʒij. Spir. Nitr. ʒß. M. 3. Ad viſcerum prin-

cipaliorum alterationem, reſerationem atque firmationem, Pulvis

Cachecticus Quercetani ſine ſaccharo, de quo per quindecim dies

mane jejuno ſtomacho ʒß. in jure galli capiatur, perque duas horas â

cibo abſtineatur. Et 4. Ad viſcerum principaliorum roborationem

Tragea ſequens. Rx. Spec. diarrhod. Abbat. diatrionſant. ana ʒij. Dia-

curcum. dialacc. ana ʒj. Cinnam. opt. ʒij. Nuc. moſch. ʒj. Macis, Gariophyl-

lor. Cubeb. Cardamom. ana ʒß. Corall. rubr. præp. ʒj. ſol. ʒ. num. 2. ſacchar.

albiff. ʒiij. M. f. Tragea. de qua poſt prandium ac cœnam cochleare mi-

nus vel per ſe, vel cum pane albo bis cocto ſaccharato vino madido

uſurpetur.

Ad manus dextræ pedumque tumorem tollendum de ſe-

quenti pulvere duo vel tria cochlearia cum vini albi ʒxx. & aceti

vini acerrimi ʒx. coquantur ac cum intinctis linteis duplicatis vel tri-

plicatis ſæpius calidè applicentur. *Rx. Lythargyr. ʒvj. Bol. armeu. ʒj.*

ʒis viv. ʒiß. alumin. crud. ʒij. Gallar. Turcic. ʒj. Myrrh. el. ʒiß. M. f. pul-

vis. In hunc finem etiam tumori pedum Emplaſtrum Diaphoreticum

Mynſichti impoſitum confert.

Et quia Dominus Patiens de vehementiſſima tuſſi, qua urgen-

te ex valentiori capitis atque pectoris concuſſione, ab venarum ana-

ſtomofi ſanguinis quædam portio excernebatur, talis ſyrupus, ac

Electua-

Electuarium pectorale, cum aqua Cordiali viresque reficiente ordi-
nata fuere. *Rx.* Syrup. Violar. hyssop. papav. simpl. Diacod. Mont. ana *Syrup.*
℥iiij. Tabb. diatrag. frig. ℥ij. f. mixtura sæpius cochleatim fumenda. Et,
Rx. Conserv. ros. rubr. ℥iij. symphit. ℥j. pulv. sem. papav. alb. ℥ij. Spec. diatrag. *Electuar.*
frig. ℥j℔. Lap. hemat. præp. Carneol. præp. Corall. rubr. præp. Croc. ♂. ad-
string. ana ℥℔. Syr. papav. err. ℥vj. vel ℥j. M. Dosis, avellanæ quantitas,
sæpius de die assumenda. Ut &, *Rx.* Aq. confort. Offic. perlat. ℥iiij. an- *Aq. confort.*
tiphtys. Myns. hyssop. Ceras. nigr. ana ℥j. aq. Cinnam. Cydoniat. ℥℔. Corall. rubr.
præp. Carneol. præp. Margarit. præp. ana ℥℔. Man. Chr. perlat. ℥℔. M. Dos.
cochleare unum vel alterum, sæpius repetendum.

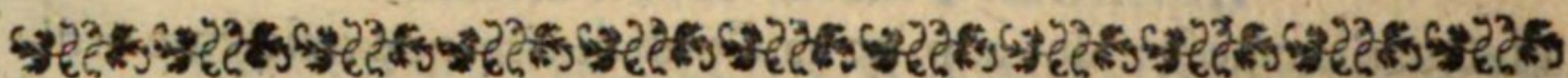
Mense appropinquante Majo usus syrupi cholagogi superius
allegati reassumendus, postea tale Apozema cum brodio gallinæ pa-
ratum, bibendum. *Rx.* Spec. decoct. pector. flor. & fruct. ana ℥℔. Rad. fœ- *Apozema*
nic. chin. helen. tarax. ana ℥ij. Lign. Lentiscin. ℥℔. herb. capill. ♀. Mj. scabios.
M℔. Sem. 4. frig. maj. ana ℥j℔. fœnic. anisi ana ℥j. Nucl. pin. ℥℔. Cons. ros.
rubr. ℥vj. borrag. ℥iij. M. incis. & contus. coq. cum brod. gallin. ℔vj. de quo
decocto quotidie mane jejuno stomacho ℥v. vel vj. hauriantur. Hoc
peracto, usus feri lactis caprini per 3. vel 4. septimanas continuetur,
singuloque mane ℥x. vel ℔j. calidè ebibatur.

Quod denique Diætam concernit, aer sit temperatus ac ad cali-
dum inclinans, cibi laudabiles, coctu faciles, bonumque succum ac
sanguinem generantes, omnique aciditate, acredine, ac falsedine ca-
rentes, à matutina ciborum ingestione & jentaculis (excepto juscu-
lo) ut & vini horis antimeridianis potu (si aliter vitæ periculum evi-
tandum) abstineatur. Pro potu ordinario in mensa ad sitim com-
pescendam confert vini albi Nicarini potus vel per se, vel sequenti
aqua dilutum. *Rx.* Scob. Lign. sassaf. rad. Chin. ana ℥j. Cinnam. ℥℔. Sem. *Pulv. pro*
anis. ℥ij. CC. præp. Ocul. ♂. præp. ana ℥iij. M. f. pulv. gross. de quo coch- *pot.*
leare unum aq. ferventis ℔iiij. injiciatur & mox tegatur, posteaque ad
usum asservetur. Liberalior vini potus in totum evitetur. Ad
hæc, corpus modicè moveatur, in somno ac vigiliis modus tenea-
tur, alvus naturaliter aperta servetur, animique fortiores motus
atque pathemata refrenentur. De cœtero Deus Ter Opt. Max.

hisce remediis benedicat, ac Sereniss. Dn. Patientem ad
pristinam sanitatem reducat. Die 9. Febr.

Ann. 1689.

CONSILIUM MED. III.

Dolores vagi hypochondriaci, cum oris
falsedine feliciter curati.

Casus.

Nno 1689. cum Magni nominis Vir, tertia Feria Adventus post cœnam per choream animo indulisset, postea in hypocausto suo adhuc toto corpore calens & madidus per integram horam è fenestra prospexisset, postea se in lectum recepisset, post elapsam horæ spatium acutissimos dolores ventris, inflationem, ac lancinantia tormina perpeffus est, quæ per alvi secessum, (qui etiam aliquo modo suo voto & expectationi respondit) lenire tentavit, ex quo etiam aliquale levamen sensit; sed paulò post dicti dolores reversi sunt, ac in dextro hypochondrio usque ad regionem ventriculi ascendendo oberrarunt, ita, ut Dominus Patiens inquietam noctem duxerit; manè vomitus aliquoties sequebatur, post quem melius per totam diem habuit: Interim vero tam ad discutiendos flatus, quam ad recurrendos dolores avertendos & præcavendos, oleo carminativo, ex mixtura olei anisi, fœniculi & carui, cum singulari emolumento usus est. Sequenti vero die, circa diluculum dicti dolores, sed sine vomitu, Dn. Patientem rursus infestârunt, inter quos sudor in lecto spontaneus copiosus erumpebat, malumque evidenter mitigabat; Circa meridiem vicinus vocatus Medicus horâ undecima meridiana Syrupum Emeticum propinavit, à cuius usu aliquoties evomuit, ac exinde levamen sensit, cibumque hora secunda pomeridiana assumsit: Sed post captum cibum præfati dolores in dextro hypochondrio inopinatò rursus ex-

citati sunt, ad quos demulcendos non solum internè prænomi-
 natum oleum carminativum, datum, sed etiam externè
 aliud oleum anodynum calidè inunctum fuit, quorum
 usu Dominus Patiens optimè consolatus, dictos dolores
 non solum excussit, sed etiam illa septimana trahæ vecturâ
 animum recreare potuit. Ab illo autem tempore, quo di-
 cti dolores tumultuare incœperunt, Dominus Patiens ha-
 tēnus singulis diebus, horâ unâ ante prandium in ore sal-
 sedinem percipit, ac si sal resolutum accepisset. Proinde
 ex ipsius jussu à me quæsitum est, qualis hic affectus? à qua
 causa proveniat? & qua ratione curandus sit?

Resolutio.

Hic Affectus, per dictas circumstantias enumeratus, dolorque in
 infimo ventre & dextro hypochondrio obortus, à fermento aci-
 do - vitriolato gastrico, è glandulis duodenalibus ac intestinalibus
 eructato, partesque nervosas, tam ventriculi quam intestinorum
 vellicante, provenit; unde deinceps fit, ut ex vitiosa fermentatione
 tota massa alimentaria corrumpatur, & peregrinum characterem in-
 duat, unde flatus resultant, & varia intestinorum vicinarumque
 partium calamitates atque afflictiones, tam ex rosione, quam ten-
 sione, oboriuntur. Qui vitiosi succi, si aut in plexus nervosos me-
 senterii incidunt, aut tunicam nerveam vertriculi aut intestinorum
 laceffunt, diversas ærumnas & ægritudines excitant. Quemadmodum
 etiam falsedo illa, hora unâ ante prandium in ore percepta, ab illo ipso
 acido fermento & lymphâ acriori quod per glandulas salivales cum
 saliva ori communicatur, proficiscitur. Hæc vitriolata in corpore
 latens aciditas, quæ tam dictos abdominis & hypochondrii dolores,
 quam reliqua mala atque molestissima symptomata excitavit, procul
 dubio per saltationem, & forsan potum frigidiorē, dum corpus
 adhuc calebat, nec non frigidi aeris appulsum, cum Dominus Patiens
 è fenestra prospexisset, utpote causas moventes & excitantes, in
 actum deducta est.

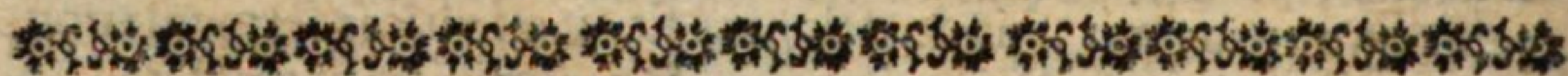
Ad hoc autem profligandum malum, nulla purgantia acriora *Curatio*
 & vehementiora, (utpote quæ majorem fermentationem humorum
 excitant, morbumque vehementius exacerbant,) sed blanda & mi-
 tiora laxativa, non neglectis remediis carminativis & anodynis, simul

ac præcipitantibus specificis, ac credinem illam obtundentibus, cum bona etiam ac laudabili observata Diæta, conferunt, in quem finem sequentia remedia transmittuntur. Et quidem 1. talis potiuncula.

Pot. laxat. *Rx.* Fol. sen. el. s. st. ℥iij. Rhabarb. ver. Grem. ♀. ana ʒß. Aq. Ceras. nigr. ℥iiij. M. f. lenis ebullitio, in Colatura dissolv. Mannæ calabr. el. ʒjß. clarif. cum album. ovi, add. aq. Cinam. still. ʒij. M. f. potio una vice sumenda.

Aq. Carminativa. *Rx.* Aq. Cinnam. still. physogon. Carminativ. Dorncreil. ana ʒjß. Tinctur. arantior. ʒjß. Laudan. opiat. Croll. gr. viij. M. de qua ingruente dolore, unum vel duo Cochlearia capiantur.

3. Pulver. precip. specifici. 3. Pulveres præcipitantes specifici, quorum manè jejuno stomacho, & vesperi duabus vel tribus horis post cœnam unus in cochleari Vini malvatici sumatur, ac post horam præterlapsam brodium gallinæ macere conditum, sed non salitum, superbibatur. Externè, inunctio dextri hypochondrii, cum oleo anodyno, vel anethino, vel chamomæliano, vel lumbricorum, continuetur. De cætero, & quod Diætam concernit. 1. Aer sit ad calidum inclinans. 2. Cibi sint euchymi; vitentur crassi, crudi, frigidi, & flatulenti; Potus sit vinum album. 3. Quies procuretur. 4. Somno, si possibile, indulgeatur. 5. Alvus sit naturaliter aperta. Et 6. animi fortiores affectus moderentur.

CONSILIUM MED. IV.

Aquarum Mineralium Ilerbergensium in Comitatu Kirchbergensi probationem delineans.

IN Comitatu Kirchbergensi, Illustrissimi Comit-
tis ac Domini, Domini Alberti Fuggeri, Comitis
in Kirchberg & Weissenhorn, Domini in Bran-
denburg & Wulenstetten, Hausen & Stetten
am kalten Marckt / &c. &c. Sac. Cæsar. Maj.
Consiliarii ac Camerarii excellentissimi, territorio, propè
Pagum Ilerberg, in Vicinia Civitatis Ulmenfis, Castelli
Kirchberg, & Oppidi Weissenhorn, quorum prima unum
milliare, reliqua dimidium milliare à dicto loco distant, in

situ satis amœno ac pratenſi, propè ſylvulam montanam, aquæ minerales tribus ſcaturiginibus, (quarum duæ præcellunt) prodeuntes, ſulphurque copioſiſſimum redolentes, reperiuntur, quæ, ſi aptum domicilium pro balneis ad recipiendos hoſpites ibidem ædificaretur, atque neceſſariis requiſitis, ſcilicet caldariis, tepidariis, aliisque rebus ad hunc ſcopum pertinentibus, (ut præfatus Illuſtriſſimus Comes ſibi propoſuit) inſtrueretur, nullum dubium eſt, quin dictæ aquæ minerales quamplurimis ægrotis maximum fructum utilitatis præberent, à multis morbis vindicarent, priſtinamque ſanitatem reſtituerent.

Sequitur Aquarum harum mineralium examinatio.

UT autem certo conſtaret, quibus mineralium virtutibus dictæ aquæ imprægnatæ eſſent, illæ 1685. à me & Dieterico Hailbronnero, Pharmacopœo Ulmenſi dexterrimo, ſequenti modo, & quidem 1. Quoad ſaporem. 2. Odorem. 3. Colorem. 4. Qualitatem tactilem. 5. Vires & Effectus probatæ ac examinatæ fuerunt.

Quod igitur 1. Saporem concernit, ille quidem ſubdulcis, ſed ſimul etiam adverſus, ſtomachoque ingratus, & nonnihil adſtringens deprehenſus eſt, qui ſulphuris ac aluminis adſentiam denotat, & quia hic ſapor aliquantiſper durabilis eſt, nec facile evaneſcit, ſed guſtum modicè afficit, ea propter has aquas non ſolum ſpiritualiter, ſed etiam bona ex parte corporaliter hiſce mineralibus tinctas & imprægnatas eſſe, judicatum eſt.

2. Odor, (qui ex calefactis hiſ aquis melius percipiebatur) gravis & adverſus, accenſumque pulverem pyrium referens, caputque afficiens & incommodans, ſulphuris ac bituminis ſpiritus in copia aſſeſſe, ſignificavit.

3. Color albus, & aliqualiſter fuſcus atque caliginofus, aluminis bituminisque præſentiam indicavit.

4. Quoad qualitatem tactilem, aquæ commemoratæ ex parte pingues, ſed tamen aliqualiſter adſtringentes fuerunt, quæ ſulphuris, bituminis, gagatis, & aluminis minerales virtutes intermixtas eſſe, indigitarunt.

5. Contenta quod attinet, quia nulla corpuscula innatantia, utpote atomi, arenulæ, ſpuma, pinguedo, vel cuticulæ apparuerunt,

iccirco propter horum absentiam, ex harum aquarum hypostasi, ea, quæ contentorum vices gerebant, judicanda & examinanda fuerunt.

6. De Viribus ac Efficacia aquarum mineralium allegatarum infra dicetur.

Extra aquas hæc minerales, diligenter etiam consideranda & examinanda veniunt 1. Loci natura & fontis situs, annon hæc aqua talibus mineralibus inficiatur, quales forsan ex loco thermali vicino eruuntur. 2. Scaturiginis ostium, annon eidem aliquid adnascatur, vel in ipsius fundo vel ad latera reperiatur, vel hujus parietibus terrena quædam substantia, certissima corporum mineralium nuncia, accrescat, quæ nos in cognitionem mineralium inducat. 3. Ostio adjacens cœnum atque lutum, ejusdemque substantia, odor, sapor, &c.

Post dictam totius aquæ mineralis studiosam explorationem, locique, situs, ostii, scaturiginis, luti ac rerum adjacentium accuratam perspectionem, aquarum in super harum mineralium ulterior examinatio, & quidem mensurarum viginti circiter, per ignem lenta evaporatio facta est, quo peracto, hypostasis in cucurbitæ destillatoriæ fundo remanens, exempta, & post exiccationem probè ponderata ac perscrutata fuit, cujus 1. Sapor salsus & adstringens sal nitrosum cum alumine indicat, & quia hæc materia residua in aere facilè liquefcit, certissimum signum est, (cum salia tali modo sponte resolvantur) sal nitrosum intermixtum esse.

2. Odor hypostasis, quia acris, bituminosus, penetrans & adversus est, iccirco sulphuris, bituminis ac gagatis vires prodere, non sine ratione judicatur.

3. Color hypostasis est fuscus, qui partim sulphur, bitumen, & gagatem monstrat, partim verò, si vel beneficio radiorum solarium, vel microscopii, penitus inspicitur fulgorem nitro ac alumini familiarem, similem & adæquatum, nec non scintillulas micantes, auri scil. & argenti tenuissimas portiunculas glareæ inclusas, & intermixtas, visuique obvias de se spargit, ac proinde etiam horum mineralium præsentiam indigitat.

4. Et quia substantia hypostasis inter tangendum pinguis, unctuosa, & viscosa deprehensa fuit, rectè judicatum est, sulphur, bitumen, ac gagatem inter cœtera, præ omnium hisce mineralium corpusculis antecellere.

5. De hujus etiam hypostasis sedimento aliqua portio prunis injecta fuit, ubi observatum est, quod præter antedictum acrem & bituminosum odorem, hypostasis materia in liquorem resoluta sit, nec

nec tamen, salium more, profilierit & crepitaverit, quod probabiliter exinde factum est, quia substantia pinguis & bituminosa intermixta idipsum inhibuit, atque præpedimentum objecit. Ad hæc, benè notandum ac observandum est, hypostasim ex inferiori altera scaturigine, bituminosior, virtuosior, fortior, ac efficacior; eam verò ex superiori fonte, sulphure abundantior, deprehensam fuisse.

Ex quibus omnibus, tam ex aqua integra, quam per evaporationem resoluta, & ex hypostasi residua, concludendum est, quod dicta aqua mineralibus virtutibus Sulphuris, Nitri, Aluminis, Bituminis, Gagatis, Glareæque auri & argenti imprægnata sit, ac propterea hos Fontes pro Aquis mineralibus & medicatis æstimandas esse.

Quod denique 6. hujus Aquæ mineralis virtutes ac efficaciam concernit, illa, quia Ventriculum nauseabundum reddit, adque vomitum stimulat, capitisque gravitatem infert, & ratione aluminis, præteracredinem adstringit, non facilè ad interiorem usum, potandumque apta est.

Externè verò hæc Aqua medicata ad omnis generis hæmorrhagias, ulcera fordida, antiqua & phagedænica, fistulas, œdemata, ossa membrorum fracta maleque reposita, varios item cutis affectus, scabiem, lepram, impetiginem, gingivarum putredinem, artuum tremorem, apoplexiam, paralyfin, chiragricos podagricosque dolores, arthritidem, frigidam uteri intemperiem, affectionem hysterica, sterilitatem, abortum, membrorum atrophiam, spasmus, nervorum frigiditatem, obstructionem, læsionem, ac immobilitatem, variosque alios affectus, præsertim illos, qui à causa frigida originem habent, confert atque auxiliatur.

Examen quoque chymicum, per præcipitationes aquarum harum mineralium, tentatum est, quia verò illud in tam exigua quantitate obtineri non potuit, ac ad majorem haud viles & exigui sumptus requirerentur, idcirco hac vice in dicta probatione acquievimus.

Qui plura de Aquarum mineralium probationibus, ac imprimis de probatione chymica Aquarum medicatarum Biberbergensium scire desiderat, ille Decades sex Consiliorum & Observationum mearum medicinalium, anno 1683. in lucem editas, & qui-

dem Consil. 31. pag. 358. & seqq.
evolvat.

Vid. Epist. X. C. de a. A. 4. d. 20.

CONSILIUM MED. V.

Puerum decennem, ex dentitione febricitantem, convulsam & syncopticum, ac per integrum biennium, & quod excurrit, lecto affixum denotans.

Eorgius Wilhelmus Holzhay, Orphanotrophii publici Ulmensis Moderatoris integerrimi filius, puer decennis, Anno 1681. die 28. Februarii, Diarrhœa symptomatrica laborabat, quæ ob metum dejectionis virium, adstringente & roborante Electuario, (quia nemo de dentitione suspicabatur,) sublata fuit; Quo facto, per insequentes tres vel quatuor septimanas, materiâ peccante ad interiores partes regurgitante, tam malè habuit, ut præ lassitudine caput vix erigere potuerit; Hanc lassitudinem febris erratica intermittens excipiebat, quæ postea quotidiana facta, bis de die patientem invasit, ac toties, quoties reversa, ad amussim per horas duas durabat, quos paroxysmos febriles sub finem animi deliquia, per quadrans horæ manentia, comitabantur; quocirca urina crassa, rubra, & turbida, extra paroxysmum verò nonnunquam clara, naturalisque coloris ac consistentiæ conspiciebatur. Et hic affectus procedente tempore in tantum auctus & exacerbatus est, ita, ut bini paroxysmi febriles, qui de die antea diversis temporibus ægrotantem divexabant, tandem in unum combinati, coagmentati seu conglomerati, quasi conjurati hostes, unitis viribus, unoque impetu, circa meridiem per quatuor integras horas, singulo paroxysmo duplum graviore existente, in miserè decumbentem sævierint, quorum uno paroxysmo vix finito, statim convulsio, & post hanc, confestim animi

mi deliquium secutum est, quæ symptomata, per tres quadrantes anni, quotidie, ac sine intermissione ægrotantem invaserunt: Hique paroxysmi tam strictè durationis suæ tempus observarunt, ita, ut unius cujusque finis, inversa ac elapsa clepsydra, exactissimè, & ad arenulam mensurari præscirique potuerit. Postquam verò febris emanfit, nihilominus violenta convulsio, cum mox insequenti infirmitate synoptica, patientem aggredi perrexit, quæ indies uno paroxysmo adaucta, tali incremento quotidiano, tribus elapsis septimanis, alternatim de die vicies reversa est, cumque sic summum cursus sui fastigium attigisset, tandem, singulis diebus uno paroxysmo abscisso, elapsis viginti solis luminibus, cum erumpentibus inferioribus dentibus caninis, dira hæc symptomata evanuerunt. Cumque postea duo dentes canini superiores, ac molares quatuor, caninis vicini, dextri ac sinistri lateris superiores ac inferiores, per alveolos sibi exitum parare ac erumpere moliebantur, dicta symptomata paroxysmorum convulsivorum & synopticorum redierunt, ac crescendo decrescendoque fermè superius designatum typum, (excepto numero, qui ultra tredecim paroxysmos de die non excedebat,) retinuerunt, iterumque per tres quadrantes anni, ascendendo & descendendo, perseverarunt, donec quatuor posteriores dentes molares utriusque maxillæ, superni ac inferni, sicque octo molares, terebrando, gingivasque discindendo, exitum sibi quæsierunt, quibus erumpentibus, loco prioris convulsionis, histrionica & ridicula pandiculatio brachiorum ac manuum observata fuit, quæ postquam dicti dentes in lucem prodierunt, etiam emanfit atque disparuit.

Durante hujus affectus tempore, corporis vires maxime defecerunt, pedesque in tantum infirmati sunt, ut per integrum biennium, ab anno videlicet 1681. usque ad annum 1683, neque pedibus insistere, multò minus ambula-

re potuerit, ac interdum ambobus genubus, de loco ad locum in hypocausto, rependo quasi, se moverit; Quotiescunque etiam pedes ipsius, vel manibus durius apprehensi, vel fortius fricati, vel inuncti sunt, patiens semper & ex tempore, ob consensum cordis ac cerebri, animo deficere, magnumque dolorem in capite sentire cœpit: Ac insuper, dum molares erumpebant, tanta Cephalalgia & Odontalgia per vicissitudines invaluit, ut ipsi, ad evitandum majus malum, & præcavenda pejora symptomata, opiatibus inter-
nis, ac cataplasmatibus anodynis, aliisque remediis exter-
nis, succurrere oportebat.

Cœterum, per totum morbum, Patiens, extra paroxysmos, animo sibi constabat, pulsus erat æqualis & eurythmos, in paroxysmis verò, pro febris, convulsionis, & deliquii ratione, mutabilis, celer, ac debilis, cibosque boni ac laudabilis succi capiebat ac concoquebat, alvusque naturaliter respondebat; Interim pleraque remedia, purgantia, antifebrilia, epileptica, cordialia, cephalica, emulsiones, clysmata, epithemata, unguenta, & quæ fuerunt alia, magno precio comparata, præter pauca roborantia & anodyna, toto dentitionis termino, donec dentes numerofo apparatu in aprium exhibant, frustra ferè, cumque parvo comodo, ipsi adhibebantur.

Tandem, dentibus novis maxima parte exclusis, patiens anno 1683, sedato morbo ac symptomatibus, vires recuperavit, solus ambulare, & munia naturalia rursus obire didicit, dentesque interea temporis, ab anno 1681. usque ad annum 1685. antiquiores omnes, præter unicum, (qui sine dubio priores sequetur) abjiciendo amisit, ac horum loco recentes, firmos, ac stabiles, à Deo & natura obtinuit, sicque jam, Dia favente gratia, prospera valetudine fruitur.

Similem etiam dentitionem, uno eodemque tempore, in virgine quadam nobili, hic Ulmæ, pari symptomatum syndrome gravata, vidimus, quæ pariter lecto per longum
tempus

tempus affixa, febricitans, convulsa, & syncoptica, septem tandem dentes, anno ætatis decimo quinto vel sexto, excludat.

SCHOLIUM.

Dentitio inter omnes morbos & symptomata, præprimis infantibus accidere solet, ac eapropter iis magis propria est.

Et si verò Dentitio opus naturæ sit, & quibusdam infantibus dentes facilimè, ac sinè ulla molestia erumpant; Difficilis tamen dentitio, propter morbos & symptomata varia, quæ ipsi conjungi solent, inter morbos recensetur. *Dentitio difficilis morbus est.*

Infantes autem, dum nascuntur, dentibus suis jamdudum præditi sunt, qui verò in alveolis suis adhuc latentes, gingivis teguntur, ac postea, destinato suo tempore, beneficio facultatis expultricis naturæ, erumpunt; Qui exclusi, inter osseam ac petrosam, mediam habent substantiam, & ignibus sunt invicti, test. Plinio, nat. hist. lib. 7. cap. 16.

Tempus dentitionis, pro ratione subjectorum, naturarumque variat, dum apud infantes dentes vel citius, vel tardius, & quidem tertio, quarto, septimo, octavo, nono mense, aliquando saltem post annum prodeant: Observatum tamen est, infantes cum dentibus eminentibus ortos fuisse; Sic refert idem Plinius nat. hist. allegato lib. 7. cap. 16. Marium Curium & Papyrium cum dentibus natos fuisse, eamque ob causam Curium dentati nomen meruisse. In fœminis ea res inauspicati fuit exempli Regum temporibus. Cum ita nata esset Valeria, exitio civitati, in quam delata esset, futurum, responso auruspicum vaticinante, Sueffam Pometiam illa tempestate florentissimam deportata est, veridico exitu consecuto. *Dentitionis Tempus.*

Narrat quoque Balduinus Ronssæus, de vitæ humanæ primord. capite de dentitione, Anno 1564. Goudæ se puellam vidisse, quæ dum ordiretur lucem, duos incisores dentes in maxilla inferiore haberet. Nec minus Ulmæ, ante paucos annos, in Doct. Joh. Pfauzii, Medici tum temporis Xenodochialis, ac Physices nostri Gymnasii Professoris publici, diverso tempore recens natis prolibus, dentes prominentes & enixos vidimus. Aliqui, vice dentium, continuo osse gignuntur, sicuti Prusiæ Regis Bithyniorum filius superna parte oris, uti Plinius supra allegato loco testatur.

Infantibus autem omnium primi solent erumpere incisores medii, tam inferiores, ut plurimum præcedentes, quam superiores,

sive simul erumpant, sive seorsim, postea succedunt externi, in totum octo, illos verò canini & molares sequuntur: Ad maiorem deinceps ætatem provecti, & septennes facti, plerumque dentes primos infirmiores minoresque, (germanicè *Milch-Zähne*) amittunt, ac alios novos, firmiores & stabiliores, acquirunt. Imò, & senibus nonnunquam novi dentes prodeunt, quorum duos maxillares in illustrissimo quodam Comite vicino, annum quinquagesimum quintum vel sextum agente, & quinque in superiori maxilla Dn. Parentis mei dilectissimi, annos septuaginta octo jam habentis, nuperrimè vidi ac observavi, qui sine omni dolore ac molestia eruperunt.

*Dentitionis
symptomata.*

Dum verò dentes difficulter eduntur, varia symptomata, utpote dolor, oris calor & ariditas, gingivarum inflammatio, febres, vigiliæ, alvi profluvia, convulsiones, hujusque generis alia prava atque periculosa oriuntur, à quibus haud rarò infantes & adulti extinguuntur. Hæcque vel mitiora vel graviora sunt, quantò dentitio vel levior vel difficilior, & vel plures vel pauciores dentes simul ac unâ vice, erumpere conantur.

*Causa dentitionis
difficilis.*

Causa dentitionis difficilis, aliquando in dentibus ipsis, sæpius etiam in gingivis solet existere. In dentibus, quando segnius excrescunt, gingivasque longius rodunt, vellicant, ac terebrant; In gingivis, si ipsarum substantia est solidior ac durior, sicque liberum transitum prodeuntibus dentibus difficulter permittit.

Ubi autem segnius gingivarum divisio procedit, ob partes earum sensiles, ac substantiæ attritum, maximus dolor excitatur, sanguisque ex ipsarum vasculis effunditur, ac in earum substantia sistitur, unde inflammatio cum dolore ardoreque summo sequitur, quam, pro dispositione humorum in corpore existentium atque peccantium diversitate, agitatione, atque perturbatione, febres, alvi profluvia, & vigiliæ comitantur, simul ac, ob tum bilis, tum pancreatici succi acrimoniam, humores in tenui intestino vitiosè effervescent, ita quidem, ut halitus acres & acidiusculi, imò quandoque vi narcotica præditi, tunc erumpentes, ad cerebrum assurgant, ibidemque convulsiones ac Epilepsiam producant.

Quod ipsum in hoc nostro Patientē decenni factum est, ubi tam ob duriores ac solidiores gingivarum substantiam, ac primorum seu antiquorum nonnullorum dentium validam adhuc & tenacem in gingivis inhæsiōem, via erumpendis novis dentibus interclusa, quam etiam ob segniorem plurimorum, unâ vice ac simul exitum quærentium proventum, partiumque gingivarum sensibilitatem,

tem, & cum dura matre, cerebro, nervisque affinitatem, earumque attritum, maximus dolor, inflammatio, ac oris ardor insecutus fuit, quæ jam enarrata symptomata, magna humorum ac spirituum confusio, agitatio, & perturbatio excipiebat, ex quorum præternaturali statu ac dispositione, acrimonia quin etiam & aciditate, mediantibus halitibus igneis, acribus, & acidiusculis, febris accensa, repetita convulsio oborta, ac simul ob sympathiam spirituum vitalium, eorundemque perturbationem ac dissipationem, ex maximo dolore & inflammatione obortam, creberrima lipothymia insecuta est.

Quæ Symptomata, statim à primo invasionis tempore, indefinenter, per tres quadrantes anni, usque dum dentes ad prodeundum maturi exclusi fuerunt, patientem ob dictas causas fixas & pertinaciter inhærentes, divexabant, post eorum verò exclusionem, recollectis viribus, ac humoribus spiritibusque quiescentibus, adque priorem naturalem statum redeuntibus, remittebant; postea verò, reliquis dentibus ad parem maturitatem proVectis, similemque exclusionem molientibus, pari modo & ratione, revertebantur, atque simile durationis tempus retinebant.

Quod autem in principio morbi, de die duo paroxysmi febriles, unus videlicet horis antimeridianis, alter verò pomeridianis invaserit, postea verò invicem uniti, in unum paroxysmum duplo longiorem transferint, procul dubio proinde factum est, quia materia febrilis primo morbi invasionis tempore in corpore ac humoribus dispersa atque partita, duos motus febriles; postea vero, procedente tempore, ob magnam humorum confusionem & agitationem unita & confusa, unicum saltem, sed fortiolem & longiorem paroxysmum excitavit, quem, ob relictos acres mordacesque, corruptos itidem, ac salinos vapores, aliasque causas superius enumeratas, convulsio, animique deliquium sequebatur. Durationis tempus uniuscujusque paroxysmi periodicum ad amussim & arenulam æquale, ex motu materiæ peccantis æquali & ordinato proveniebat. Ridicula verò & histrionica pandiculatio, quæ ultimis erumpentibus dentibus accidebat, erat imperfecta convulsio, quæ mitescente & decrescente morbo ac symptomatibus, dentibus videlicet numerosioribus jamjam proventis & exclusis, quoque remittebat, tandemque sedata resolutaque morbi causa, ex toto evanescebat.

Signa hujus morbi, cum fuerint manifestissima, meritò silentio prætereuntur. *Signa.*

Prognostica.

Prognostica verò, cuius dentitioni accommodanda, sunt sequentia.

1. Gravis, imò sæpè periculosa est dentitio in infantibus, ob morbos & symptomata, quæ conjunguntur ac superveniunt, ita, ut non pauci febribus ac convulsione accedente, moriantur; & eò magis periculum est, quo difficilius & longiore tempore dentes erumpunt; Gravior etiam nonnunquam est dentitio in pueris & adultis, ob gingivas firmiores, duriores & compactiores, quia eorum transitum impediunt & retardant.

2. Quibus, cum dentes erumpunt, alvus crebrò demittit, minus convulsione tentantur, quam quibus alvus rarò subducitur, test. Hipp. lib. de dentitione.

3. Quibus in dentitione febris acuta accedit, ii rarò convulsionibus tentantur. Hipp. loc. allegato. quia febre materia, quæ convulsionem excitare poterat, absumitur.

4. Qui in dentitione, bene habito corpore permanent, graviusque somno premuntur, periculum est, ne eos convulsio prehendat.

5. Quibus hyeme dentes erumpunt, si cætera benè se habeant, ii facilius evadunt. Hipp. Et quibus dentientibus hyems supervenit, ii, si diligenter curentur, ob tum temporis caloris nativi concentrati vigorem, facilius ferunt. Rhases tamen in continent. scribit, dentitionem, quæ fit vere, (forsan ob laxiores & rariores gingivas) esse minus molestam.

6. Non omnes, dentibus erumpentibus, convulsione tentati, moriuntur, sed plerique etiam servantur. Id. Hipp. loc. citato.

7. Dum infantes caninos dentes edunt, pejus habent, ac gravius laborant, quia illi acutiores & graviores dolores infantibus inferunt.

Curatio.

In Curatione observandum, 1. ut gingivæ laxentur & emolliantur, sicque dentium penetratio promoveatur. 2. Dolor & inflammatio refrigerantibus non adstringentibus, sed emollientibus mixtis, liniatur. 3. Febris & convulsio præcaveatur vel curetur. 4. Superveniens alvi profluvium non præmaturè, intempestivè, & statim in principio, viribus præsertim adhuc robustis, cohibeatur & sistatur. Ac 5. bona diæta observetur.

*Curationis
ordo.*

Primò itaque ad gingivas emolliendas, confert butyrum insulsum solum, vel cum melle mistum, lactis cremor, candela ex cera virginea mastiganda data, mucilago sem. Cydonior. cum aq. malvæ extracta, cerebrum leporinum, sanguis promanans è galli crista recenter incisa, quæ singula seorsim gingivis illiniri affricarique debent.

Externè

Externè quoq; foveantur maxillæ decocto altheæ, flor. chamomill. anethi, vel succo malvæ aut butyro infuso, aut melle passulato & butyro non salito; vel mucilagine sem. cydon. & altheæ, cum vitello ovi mista.

Vel, *Rx. Flor. Chamomill. summit. aneth. ana Mj. sem. lini scœnuigr. ana ʒß. M. f. sacculus in lacte coquendus, ac pro-fomentatione calidè applicandus, ac aliquoties repetendus.*

Ut etiam eò melius & facilius dentes gingivas crassas densasque penetrent, instrumentum inter gingivas collocandum ex ebore, crystallo, aliave materia solida & dura parari potest, ut gingivis morsum, motum & agitatum, facilius eadem perforentur ac aperiantur; hunc in finem etiam lupini, aliorumque ferociorum brutorum dentes, ut qui sale volatili, halitibusque salinis penetrantissimis abundant, maximè commendantur.

2. Dolori & inflammationi, tam anodynis, remediisque modò allegatis, quam frigidis, utpote succo solani, lactucæ, & similibus mistis, succurritur. Externè, *Rx. Micæ panis albi, q. v. coq. cum lacte, addendo sub finem Ol. rosar. ʒß. Croc. or. ʒß. M. & applicetur calidè.*

3. Febri conveniunt antifebrilia specifica, qualia sunt, pulvis antifebril. Croll. CC. præp. Ocul. ʒ. præp. & similia. Vel *Rx. Aq. è typh. Cerv. scorzoner. acetos. confort. offic. perlat. ana ʒj. CC. philos. calcin. Ocul. ʒ. præp. ʒ Corall. rubr. præp. ana ʒß. sacch. plat. ʒß. M. Dosis cochl. unum vel alterum, sæpius repetendo.* Convulsioni verò conferunt antiepileptica, & quidem ad præservationem, infanti, quamprimum in lucem editus est, seq. pulvis cum lacte exhibendus. *Rx. Rad. pœon. maris, decresciente luna collect. ʒj. Magist. Corall. ʒß. fol. ʘ. dimid. M. f. pulv. Vel, Rx. Ungul. alcis, succin. alb. præp. ana gr. vj. vel ʒß. fol. ʘ. dimid. M. f. pulv.* Ad Curationem, *Rx. Cinnab. ʒ ii ʒß. Mag. Epilept. ʒj. Cordial. ʒß. flor. pœon. ʒiß. M. f. pulv. Dos. M. & V. quantum cuspide cultelli capi potest, in aq. Ceras. nigr. pœon. flor. tilia, vel alia appropriata.*

Aut, *Rx. Cinnab. nativ. præp. Cinnab. ʒ ii. sem. anis. rasur. succin. vel succin. alb. præp. Ocul. ʒ. præp. sem. Cynæ ana ʒß. pulv. Epil. Mirab. Myns. ʒij. gr. v. M. f. pulvis. Dosis & usus ut prioris.* Vel, *Rx. Cinnab. nativ. cum aq. epilept. præp. ʒij. Corall. rubr. præp. Margar. or. præp. ana ʒj. Croc. Austr. ʒß. Magist. cran. hom. Magist. succin. Mag. Ungul. alcis ana gr. v. fol. ʘ. num. vij. M. f. pulv. subtiliss. Usus & dosis, ut prioris.* Et, *Rx. Aq. Ceras. nigr. flor. tilia, pœon. ana ʒj. Epilept. lang. byrund. cum castor. ana ʒß. pulv. Epilept. Marchion. ʒj. Lap. Bez. or. gr. iiij. Syr. fl. pœon. ʒij. sacch. perlat. ʒß. fol. ʘ. j. M. Dosis cochl. unum & alterum, per vices repetendo.* Oculus lupi, vivente adhuc effossus, ac sub axilla, mediante ligaturâ,

Pulv. recens natis infantib. ad præcavend. Convulsion. exhibendus. Pulver. antiepileptici.

Aq. Epilepti

gaturâ, detentus, insultus epilepticos arcere creditur, quem noster patiens, ob maximam excitatam alterationem, ferre non potuit.

4. Quia per alvi profluvium, (ut prognosticor. Regul. 2. supra docuimus) ob humorum peccantium, ac materiæ acris, corruptæ, mordacisque expulsionem & egestionem, convulsiones ut plurimum præcaventur, iccirco præmaturè & in principio, constantibus adhuc dum viribus, adstringentibus sistendum non est, nisi valdè urgeat, viriumque lapsus & imbecillitas id ipsum suadeat & requirat. Quod, si in nostro Patiente in morbi principio, (quamvis tum temporis nulla dentitionis suspicio aderat,) observatum fuisset, forsan â recensito morbo ac symptomatibus liber & immunis extitisset.

Diatæ.

5. Quod denique Diætam concernit, in ipsa dentitione, ad præcavendam febrem ac inflammationem, victus frigidior convenit, quo apud infantes nutrix utatur; Infantes pulmento vel panatella cibentur; Provectioris verò ætatis hominibus & adultis profunt forbitiones ex hordeo & avena parata, ova forbilia, pruna, lactuca, endivia, & quæ sunt similia, econtra salsa, acria, mordacia, vinum, &c. evitentur.

CONSILIUM MED. VI.

Affectum quendam hypochondriacum ac
Uterinum cum molestissimis symptomati-
bus proponens.

Casus.

Nno 1682. die 27. Septembris, honesta quædam Matrona, de sonitu, sibilo, ac strepitu jam per aliquod temporis spatium, in arce Palladis cum molestia divexante, conqueritur, quem nonnunquam capitis, frontis, ac temporum intumescencia excipit, & hanc postmodum animi moeror, anxietas, & cordis

dis palpitatio, cum præternaturali calore totius corporis, sudoreque copioso comitatur; Ad hæc, notabilis corporis atrophia sentitur, sæpiusque de algido frigore in cavitate capitis existente, lamentatur, quapropter illa consilium auxiliumque medicum expetit atque desiderat.

Resolutio.

Hic morbus, cum suis circumstantiis consideratus, nihil aliud est, *Morbi definitio.*
quam Affectus hypochondriacus, cum consensu uteri.

Causa hujus morbi est obstructio venarum mesaraicarum, ramorumque venæ portæ circa regionem lienis, quæ à caco-chymia, humoribusque atrabilariis & excrementitiis originem habet; quocirca etiam discrasia uteri auxiliatrices manus suppeditat. *Causa morbi*

Frigus a. algidum, sonitus ac strepitus, in capite, fronte, & temporibus, animi angor, Cordis palpitatio, calor præternaturalis, sudor copiosus, ac atrophia corporis, meritò inter symptomata numerantur, quæ à dicto morbo, ejusdemque causa, proveniunt. *S*

Sonitus enim & strepitus cum dolore, ex vaporibus à partibus subjectis & affectis caput petentibus & replentibus, ibidemque tumultuantibus, cerebrique meninges distendentibus; Algidum frigus, à vaporibus crassis, frigidis, atrabilariis, melancholicis, & uterinis, tam manifesta, quam occulta qualitate peccantibus, spiritusque animales infestantibus, inquietantibus, ac quasi suffocationem tentantibus; animi moeror & tristitia à vaporibus melancholicis ac atrabilariis, sursum elevatis, phantasma tenebricosum melancholicumque in cerebro excitantibus, phantasiamque lædentibus ac depravantibus; Cordis palpitatio, ab exhalationibus lienosis ac hysteriis tetricis & malignis, per arterias coeliacas cordi communicatis, illudque simul ac spiritus vitales inquietantibus, corque spiritusque vitales ad expulsionem materiæ peccantis ac molestæ irritantibus; Calor præternaturalis totius corporis, partim ab humore atrabilario adusto, partim à corruptis & putrescentibus humoribus, spiritus vitales accendentibus, febremque generantibus; sudor copiosus, à saburra vitiosorum crudorumque humorum, nec non à resolutione humorum alimentariorum per calorem præternaturalem; Atrophia verò, tam ab irrita concoctione sanguificatione, humorumque alimentariorum assimilatione, quam à calore præternaturali, humores alimentarios

tarios resolvente & colliquante, originem habet ; Quapropter rebus sic stantibus, ne febris hectica cum gravioribus symptomatibus subsequatur, curatio non negligenda, sed maturanda erit.

Curatio,

Curatio autem consistit in ablatione morbi ac symptomatum.

Morbus, per remotionem causæ tollitur, quæ per præparantia, purgantia, alterantia, & roborantia interna scopum suum assequitur.

Symptomatibus itidem appropriatis tam internis quam externis, & quidem alterantibus, roborantibus, ac topicis succurritur. Quocirca etiam conveniens Diæta observabitur.

*Puls. dige-
stib. ac re-
ferans.*

1. Ad humores itaque vitiosos in corpore præparandos, ac obstructions mesenterii, ramorumque venæ portæ referandas. *℞. Crem. ♀. Crystall. ♀. ri ana ʒij. ̄is tamarisc. fraxin. juniper. ana ʒss. Ol. macis ʒss. M. f. pulvis, de quo, quantum cultri cuspide capi potest, quotidie horâ unâ ante prandium & cœnam in brodio carnis assumatur.*

Pot. purg.

2. Ad humores excrementitios evacuandos. *℞. Elect. diacathol. Confect. Hamech. ana ʒss. Crem. ♀. ʒj. Extr. belleb. nigr. Magist. Gialapp. ana gr. v. Aq. scolopendr. ʒij. M. f. potio, manè jejuno stomacho unâ vice haurienda.*

Apozema.

3. Ad eundem scopum assequendum, & reliquias materiæ peccantis auferendas. *℞. Herb. fumar. chamædr. scolopendr. chamæpyth. meliss. capill. ♀. Epithym. ana M℞. Cort. Tamarisc. Cort. med. fraxin. ana ʒss. Rad. polypod. lupul. asparag. garyophyllat. ana ʒij. Rhab. ver. ʒiij. fol. sen. el. f. st. ʒj. Turpeth. elect. Agaric. trochisc. Gialapp. ana ʒij. flor. 3. Cordial. ana ʒj. Cinnam. opt. ʒj. Macis ʒj. ♀. alb. crud. ʒ pur. ʒss. Chalyb. cum ʒ. præp. ʒ in petia ligat. ʒj. anis. fœnic. ana ʒj. M. & concis. d. ad saccul. & coq. cum ʒbiiij. aq. fontan. & ʒbij. vini alb. ad ʒtias ; De hoc Decocto quolibet manè jejuno stomacho ʒv. vel vj. ebibantur.*

*Tragea cor-
rob.*

4. Ad stomachum & viscera principaliora roboranda. *℞. Spec. diarrhod. Abb. diatrionsant. ana ʒij. diamargar. frig. ʒj. Cinnam. opt. ʒj. Corall. rubr. præp. Ocul. ʒss. præp. Matr. perlar. præp. ana ʒj. Macis, caryophyllor. ana ʒss. sacch. albiss. ʒiij. M. f. Tragea. De qua post prandium & cœnam cochlearis minoris quantitas vel per se, vel cum pane saccharato & vino albo comedatur.*

Aq. Splenet.

5. Ad lienis, sanguinisque atrabilarii intemperiem corrigendam. *℞. Aq. splenet. Myns. aq. ʒ. ana ʒij. Conf. Alk. incompl. ʒij. Spec. letif. Galen. de hyacynth. ana ʒj. Tinctur. Croc. gr. vj. Julap. viol. ʒj. M. Dos. cochl. unum vel alterum, de die aliquoties capiendum. Externè,*

Eleum,

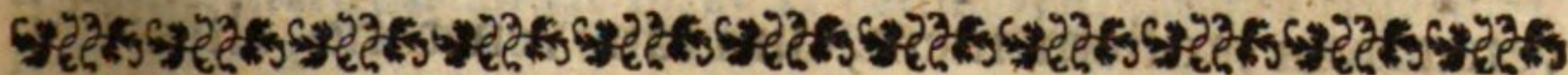
℞. Ol. chamomill. de Capparib. ana ʒj. M. Quo oleo M. & V. regio lienis calidè inungatur.

6. Ad caput, spiritusque animales roborandos. *Rx. Bals. majo- Balam.*
ran. succin. ana gr. vij. apoplect. cum castor. gr. iiij. Ol. succin. g. v. M. f. Bal-
sam. vertici ac temporibus illinendum.

7. Ad Atrophiam corporis arcendam. *Rx. Conserv. rosar. rubr. Mixtur.*
℥i℥. Diacod. Mont. ℥℥. Syr. jujubin. papav. err. ana ℥ij. M. d. ad Oll. De qua
mixtura singulis diebus unâ horâ post coenam avellanæ quantitas de-
glutiat.

Externè, *Rx. Ung. resumptiv. Fernel. ℥i℥. infrig. Gal. Ros. Mes. ana ling. Contr.*
℥℥. Ol. Nymph. violar. ana ℥ij. M. f. Unguentum M. & V. spinæ dorsi fri- atrophiam.
gidè inungendum.

De cœtero Aer sit temperatus, cibi coctu faciles, laudabilem- *Diala*
 que succum & sanguinem generantes; Potus Vinum Nicarinum per
 se, vel cum aqua dilutum. In Motu & quiete teneatur modus. Som-
 nus sit moderatus. Excrementa alvi respondeant requisito naturæ.
 Animique tandem pathemata refrenentur.

CONSILIUM MED. VII.

Vid. Ep. X. C. de. r. A. 4.
E. 27.

Puerum novem annorum, à Dæmonio syl-
 vatico perterritum, per duos menses, & quod excurrit,
 aphonum, convulsus, pedibusque contractum,
 repræsentans.

Casus.

 Nno 1684. circa festum Divi Martini, Petrus
 Winckler, puer novem annorum, & orpha-
 nus, à pago **Urspring** / in agro Ulmenfi sito, li-
 centiâ prius ab avo suo impetratâ, solus cum so-
 lo, in vicinum pagum **Ballendorff** / natale solum, sine du-
 bio consanguineos ibidem salutandi gratia, ambulavit, ibi-
 demque genio suo indullit; cumque expleto hoc suo de-
 siderio, ad avum redire, domumque reverti tentaret, in syl-

va densa & spatiosa per unam alteramve horam oberravit, ubi ipsi ex improviseo venator, qui cervum cornibus in dorsum reflexis fugientem tubo pyrio insequēbatur, glandeque paulò post plumbea, non sine fragore, prosternebat, in conspectum venit, qui puero adhuc præsente, dictam feram humi dejectam, pedibusque tractam, in dumeto recondidit, posteaque cum cane, quem manu ducebat, ex vepreto reversus, puerumque adortus, interrogabat, an non proximè rursus cum ipso venationi interesse desideraret? à quo stupendo, execrando, & inopinato consortio atque conspectu, puer, qui sibimetipso cervum ante oculos positum, ac venatorem prostermentem, cum cane venatorio, altius sibi imaginabatur, totus perterritus, pavore, angoreque perfusus, horrendissimè vociferatus, tandemque, terrore plenus, viâ regia inventâ, domum reversus est, ubi per octo dies totus perturbatus degebat, eaque, quæ ipsi acciderant, domesticis cum angore referebat. Elapso verò octiduo, malum hoc, ab hac visione terroreque conceptum, prorumpebat, ubi aphonus factus, convulsionibus gravissimis, apertione ac distorsione oris & palati histrionica, jactatione totius corporis, membrorum vibratione, vultu torvo, inverso ac atroci, oculis minantibus, gestibusque teterrimis ac stupendis, aliisque diris mirandisque symptomatibus, per duos integros menses, die nocteque, cum stupore ac terrore omnium adstantium, cruciatus fuit, frustra que ipsi remedia à vicino quodam Medico adhibita sunt.

Quapropter Dn. Pastor Urspringensis, qui spiritualibus remediis ipsi prospicere fideliter tentabat, cum Præfecto Ballendorffensi, casum

casum hunc miserrimum ac deploratum ad amplissimum Magistratum illustris Reipublicæ Ulmenfis detulerunt, ejusdemque opem & auxilium implorarunt; Quo facto, præfatus puer in Nosodochium publicum Ulmenfe receptus, curæque meæ demandatus fuit, quem decimo die Januarii, anno 1685. prima vice inspexi, ipsumque quidem aphonum, sed non prorsus auditu & ratione carentem, pedibus verò cruciatim inflexis, versusque corpus arctissimè contractis, adque extensionem totaliter ineptis, maximoque dolore in extensionis conamine affectis, linguaque immobili, & ad exporrectionem ante os indispositæ, cum calore præternaturali totius corporis, deprehendi.

Ad hoc itaq; mirandum malum legitimis remediorum præfidiis facilius curandum, in causas prius inquisivi, ubi tam ex relatione superius nominati Domini Pastoris, & Præfecti, quam ex ipsa inspectione, cæterisque circumstantiis, hunc affectum à causa tam externa, quam interna, partimque magica, partim verò naturali provenire, judicavi.

Externa causa magica, est apparitio cervi, venatoris, & canis, in *Causa externa.* deserta solitudine, quæ probabiliter nil aliud, quam spectra, & prælusiones seu illusiones diabolicæ fuerunt, cum neque de venatore neque de cervo interfecto tum temporis ulli hominum aliquid compertum sit, & experientia constet, quod hujusmodi Dæmones meridiei, in sylvis & locis desertis, aliquando solo pavore spectrorum ac terri culamentorum, aliquando etiam pestilenti afflata lue, vel alio damno dato, hominibus nocivi & exitiales sint, sylvarumque & desertorum habitatione gaudeant: Quam Dæmonum meridiei speciem Jatricus DEBER, noctis verò KETEB nominat. De hisce dæmoniis meridianis legitur, quod hujusmodi Pan in sylvosis montibus novem rusticos ligna secantes, acuto suo cantu, diroque ejus furibundi aspectu corporis, interfecerit. In Russia Orientali, sub meridiem, messis tempore, rura dæmon, habitu lugentis viduæ, obambulare solitus erat, operariisque nisi protinus viso spectro, in terram proni venerarentur, brachia cruraque frangebatur.

Cosædrois item & Justiniani tempore, Procopio referente, cum ingens & admiranda lues orbem fermè totum depopulabatur, visi sunt dæmones in humana specie versari in publicis, privatisque locis, obviosque percutere, quosque percussissent, eos confestim, mediante virulento & ardenti afflatu, morbo gravissimo & exitiali correptos fuisse. Martinus Del - Rio Disquisit. Magicar. lib. 2. quæst. 27. sect. 2. pag. mih. 313. 314. 315. & seqq. in 4.

Causa interna.

Causa interna maxima ex parte naturalis est, nisi etiam per malignum afflatum causa magica conjungatur; Dum enim per hanc dæmoniacam apparitionem puer hic maximo terrore perfusus & consternatus fuit, eo ipso spiritus animales, unâ cum humoribus in capite & cerebro contentis, vehementissimè perturbati sunt, sicque humores secum in magna abundantia in nervorum canales violenter rapuerunt, quibus mediantibus nervi infarcti, & in latum distensi, versus caput & cerebrum, utpote suum principium retrocedentes, partim convulsiones excitarunt, ac simul tali modo breviores facti, per contracturam nervorum, pedes sursum, versus corpus, secum arctissimè traxerunt, adque extensionem inhabiles reddiderunt; partim verò, propter obstructionem nervorum recurrentium sexti paris, aphoniam, septimæ verò conjugationis, linguæ immobilitatem, causerunt. Ex anatomica enim schola novimus, nervis recurrentibus vel resectis, aut ligatis, canes sine latratu & voce vivere, laxatis vero vinculis, vocem iisdem reddi. Vid. Reald. Columb. lib. 8. Anat. p. 363.

Indicationes & Curatio.

Aq. Epilept.

Ung.

Aq. Epilept.

Empl. Cephal.

His ita perpensis, causisque hujus mali penitus examinatis, tam ad obstructiones nervorum referandas, illorumque situm ac motum naturalem reassumendum, actionesque secundum requisitum naturæ promovendas, quam etiam spiritus animales in pristinum statum reducendos atque roborandos, facultatemque animalem ad officium suum excitandam, sequentia remediorum genera, internè ac externè applicanda, præscripta & ordinata fuerunt. Qualia sunt, 1. die 10. Januar. ad motus convulsivos temperandos, caputque & spiritus animales roborandos. *R. Aq. Ceras. nigr. ʒij. Epilept. Lang. ʒj. Spir. Cephal. Anhalt. compl. ʒj. sacch. perlat. ʒß. fiat mixtura, sæpius de die cochleatim sumenda.* 2. Ad obstructionem nervorum referendam. *R. Ung. nervin. ʒj. Ol. hyperic. ʒß. M. f. Liniment. nuchæ & spinæ dorsi mane & vesperi calidè inungendum; Quo unguento adhibito, patiens die 11. & 12. Januar. cum omnium admiratione pedes contractos extendere, stare, atque ambulare potuit.*

Die 15. Januar. iterum ad convulsiones arcendas, aquam sequentem accepit. *R. Aq. Ceras. nigr. ʒij. Epilept. Lang. ʒj. Lavend. cum vino destill. ʒß. Spir. Ceph. Anhalt. compl. ʒj. Spir. theriacal. camphorat. Ceras. nigr. ana ʒij. Julap. rosar. ʒvj. Usus & Dosis, ut prioris.* 4. Die 18. Januar. ad loquelam revocandam, tale Emplastrum vertici capitis, abrasis prius capillis, fuit impositum. *R. Empl. de tacamahac. ʒij. malax. cum ol. majoran. fiatque l. a. Empl. extend. super alutâ, magnitud. imperialis, â cujus usu patiens voce leni & obtusa, prima vice loqui cœpit; Ad clario-*

clariorem verò vocem reddendam, die 19. Januar. usus est tali linctu.

R. *Syr. Violar. liquirit. de jujub. ana ʒj. fiat mixtura cochleatim sumenda.* *Syrup pe-*
Præter hanc mixturam, tota die succi liquiritiæ inspissati aliquid in *floral,*
ore devolvit; â quorum continuato usu indies vox clarior facta est,
ita, ut brevi tempore preces articulatè recitare, animique sensa clara
distinctaque voce exprimere potuerit.

5. Die 22. Januar. & seqq. reiteratis vicibus hæmorrhagiam
narium immodicam passus est, contra quam talem potiunculam ite-
ratò hausit. R. *Sperniol. Croll. gr. v. Laud. opiat. simpl. gr. j. Croc. ʒ. ad-* *Pot. Regna-*
string. ʒß. Syr. papav. err. myrtin. ana ʒij. Aq. burs. pastor. tormentill. ana *tica.*
ʒvj. M. pro dosi unâ. Et, R. *Cons. ros. rubr. ʒiß. Corall. rubr. præp. bol. Elect. Reg-*
armen. præp. ana ʒj. pulv. rad. tormentill. ʒß. cum syr. myrtin. ʒij. f. Electuar. *not. & ad-*
de quo sæpius avellanæ quantitas sumatur. Die 29. Januar. ad insul- *string.*
tus novos convulsivos & spasmodicos coercendos & refrenandos.

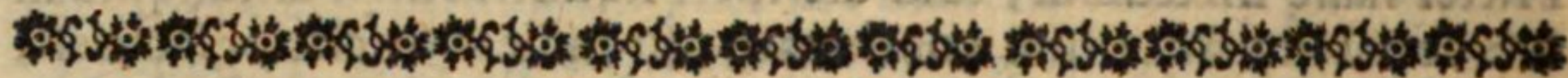
R. *Aq. Ceras. nigr. flor. tilia pæon. ana ʒj. Epil. Lang. ʒß. Syr. flor. pæon. ʒß. Aq. Epilept.*
M. Usus & Dosis, ut supra. Et, R. *Pulv. Marchion. Mirab. epilept. Pul. antic-*
Mys. ana ʒij. Cinnab. nativ. præp. Cinnab. ʒ ii. ana ʒj. Magist. Cran. hom. pilept.
Mag. succin. Magist. Corn. alcis ana ʒß. M. f. pulvis. Dos. M. & V. quan-
tum cuspide cultri capi potest, in aq. antiepileptica præscripta.

Die 9. Febr. febre tertiana spuria correptus est, ad quam profu-
gandam, sequentis pulveris portionem aliquam M. & V. in conve-
nienti vehiculo deglutivit, R. *CC. præp. Ocul. ʒ. præp. pulv. antifebr. Pulv. anti-*
Croll. ana ʒij. ʒis. Card. bened. ʒiß. M. Pro potu verò ordinario, tali *febril.*
decocto usus est, R. *CC. ʒvj. hord. integr. ʒiß. Spec. pro decoct. pector. flor. Spec. pr.*
ʒ fr. ana ʒj. M. f. decoct. cum 2. mensur. aq. fontan. ad tertias. *pot. ord.*

7. Et quia ab hoc morbo ac symptomatibus, hæmorrhagiâ vi-
delicet aliquoties perpessâ, ac febre, vires defecerunt, idcirco die 12.
Febr. tali roborante refectus est, R. *Conserv. ros. antiq. ʒiß. Julep. rosar. Elect. Con-*
ʒß. f. Electuar. sæpius avellanæ quantitate sumendum. Die 13. Mar- *fort.*
tij, Convulsio epileptica patientem de novo adorsa est, contra quam
sequentia medicamenta adhibita fuere, & quidem, ad materiæ mor-
bificæ exterminationem. R. *Pulv. rad. gialapp. ʒj. pulv. syrri gr. iiij. Potio laxa-*
Castor. gr v. Syr. ros. solut. de cich. cum rhab. ana ʒij. aq. Ceras. nigr. ʒvj. M. f. *tib.*
potiuncula una vice haurienda. Et, R. *Aq. Ceras. nigr. flor. til. pæon. ana ʒj. Aq. Epilept.*
byrund. cum castor. Epil. Lang. ana ʒß. pulv. Marchion. ʒj. Syr. pæon. fl. tu-
nic. ana ʒij. Man. chr. perlat. ʒiiij. M. d. ad vitr. Dos. cochl. 2. M. & V.

8. Tandem, die 19. Martii, ad debilitatem stomachi, cacochy-
miam, ac incipientem Leucophlegmatiam corrigendam, Elixier pro-
priet. Paracelsi, quotidie guttatim in brodio carnis, vel aqua appro-
priata stomachica sumendum, ipsi præscriptum fuit, â cujus, reliquo-
rumque

rumque recensitorum medicamentorum usu, per Dei gratiam, totaliter convaluit, & sic pristinae sanitati restitutus est.

CONSILIUM MED. VIII.

Nobilem Puerperam, ardore maximo & intolerabili venæ hæmorrhoidalis in ano cœcæ laborantem, feliciterque restitutam, monstrans.

Casus.

Nno 1685. Nobilis Puerpera, triginta, & quod excurrit circiter annorum, post laboriosum partum, in ano turgescentem venam hæmorrhoidalem cœcam, cum intolerabili dolore ac inflammatione sensit, ita, ut etiam ob consensum cordis, nervorumque capitis ac cerebri, præ anxietate vix respirare potuerit, se hinc inde in lecto volverit, Medicique auxilium, maximo cum restitutionis desiderio efflagitaverit.

Causa.

EGo, ad illam vocatus, in causam statim inquisivi, quæ nihil aliud fuit, quam sanguis crassus & feculentus, per laboriosum partum ad ani venam ablegatus, quo etiam, aliisque humoribus vitiosis & peccantibus totum corpus scatebat, quod impura & variè colorata lochia satis ostendebant.

Signa.

Signa per se manifesta erant, quia oculis manibusque vena tumens & dolorifica, magnitudine fabæ, aut avellanæ minoris, apprehendi viderique poterat.

Prognosis.

Huic affectui dolorifico, si legitimis remediorum præsidiiis non succurreretur, ob affluxum humorum & inflammationem febris acuta, & propter nimium dolorem, motus convulsivi cum lipothymia & syncope oboriri possent.

Quapropter Curatio erat maturanda; In quem finem 1. Do-
lorem mitigantia 2. Inflammationem sedantia. 3. Vitiosos humo-
res leniter evacuantia, & 4. Bona ac conveniens Diæta præscripta
fuit.

Doloris autem mitigativum remedium erat tale. *R. Ung. de linaria ℥j. Ung. Liquirit. ℥ß. Ol. ovor. mastichin. ana ʒiß. M. quod quidem dolorem aliquatenus lenivit, sed non ex toto abstulit.* *Ung. ano-
dyn.*

Eapropter, tam ad dolorem leniendum, quam ad inflamma-
tionem arcendam, tale unguentum ordinavi. *R. Ung. infrig. Galen. de litharg. ana ℥ß. Ol. ovor. ʒj. M.* Et quia doloris maximam partem in
intestini recti intimiori parte sensit, iccirco turunda ex gossypio, oleo
ovorum calido intincta, Unguentum verò anodynum desuper cum
linoleis applicatum fuit; quæ remedia quia dolorem non ex toto
abstulerunt, sequens Clyster applicatus fuit; *R. Lactis vaccini ℥vj. Clyster.
sacch. Thomæi, Mell. rosat. solutivi ana ʒiß. Vitell. ovor. num. 2. M. f. Clyster.*
â cuius usu dolor protinus cum inflammatione cessavit; Cum verò
tertia abhinc die dolor reverteretur, iccirco dictum Clyster cum
priori levamine atque successu repetitum fuit.

Ne autem hocce malum, ob malos ac vitiosos humores, quibus
totum corpus turgebat, uti idipsum dicta impura lochia, urinaque
crassa ac turbida, nec non ventris dolor & murmura indicabant, re-
crudesceret, dicta patiens talem laxativam potiunculam hausit. *R. Fol. sen. Alex. s. st. ʒij. Crem. Pri, Rhab. ver. ana ʒß. Aq. Ceras. nigr. ℥iiij. M. f. lenis ebullitio, in Colatur. dissolv. Mann. Calabr. granulat. ʒiß. f. potio. A* *Potio la-
xat.*
cujus usu sexta vice, sine omni molestia dejecit, totumque corpus
enormiter alleviatum, dictusque affectus cum suis symptomatibus
ex toto felicissimè sublatus & eradicatus fuit.

Quod diætam concernit, Aer erat temperatus, cibi boni ac lau-
dabilis succi, refrigerantes & humectantes, ut juscula carniū, pti-
fana hordeacea, pruna, passulæ, & similia: Potus, brodia gallinarum
frigida, & Decoctum Corn. Cervi cum syrupo rubi idæi (quia hy-
stericis passionibus non obnoxia erat) mistum. Quies procuraba-
tur; somnus erat moderatus; Excrementa debito tempore naturæ
respondebant; Et animi pathemata decenter moderabantur. Quibus
observatis, adhibitisque remediis præfata Patiens per Dei
gratiam exoptata sanitate frui-
tur.

CONSILIUM MED. IX.

Asthma, accedente singultu & catarrho
suffocativo, lethale, exhibens,

Casus.

 Nno 1685. mense Januario, Rev. Dn. Christo-
phorus Staudacher, Pastor in Burlafingen, æta-
tis sexagesimo quarto, cacochymicus, habitus
corporis gracilis, temperamenti cholero-me-
lancholici, post perpeſſam diuturnam tuſſiculam, & diffi-
cilem reſpirationem, aſthmatis prodromum, flatusque in
præcordiis murmurantes ac interdum tumultuantes, peri-
culoſo Aſthmate, Orthopnoeam minitante, atque moleſta
tuſſi correptus eſt, ita, ut ob anguſtiam intumeſacti & quaſi
rigidi pectoris, frequentemque denſam ac anhelofam re-
ſpirationem neque quietus cubare, neque ſedere, ſed præ
nimia anxietate de loco in locum ſe movere coactus fuerit:
Ad hæc, de gravitate capitis, colli, & brachiorum, ſtupore-
que manuum, non ſine ſuſpicionem periculi apoplectici aut
paralytici conqueſtus eſt, ac in principio invaſionis morbi
pulſum miurum ac vermiculantem, poſtea, reſcollectis
quodammodo viribus, debilem ac interruptum habuit.

Cauſa,

CAuſa hujus mali Externa remotaque, eſt mala victus ratio, loco-
que ciborum euchymorum caſei, lactisque acidi, aliorumque
ciborum crudorum, coctuque difficilium, comestio, ac tempore
hyemali vel brumali totius corporis, præſertim verò pectoris, ejus-
demque

demque nervorum ac muscutorum intercostalium nimia refrigeratio, voluntariiue motus frustratio, & quasi sideratio.

Interna, seu Proxima, est bronchiorum pulmonis, partim à materia pituitosa, ex frigida ventriculi intemperie, ejusdemque coctionis imbecillitate, & crudorum humorum abundantia originem ducente, partim ob hepatis atoniam vitiumque sanguificationis, ab humore seroso, in ramis venæ cavæ majoribus fervente, & αἰθρῶς per dextrum ventriculum cordis, mediante vena arteriosa in pulmones irruente, ac arterias angustante, obstructio atque compressio.

Signa hujus Asthmatis, densa videlicet, frequens, & anhelosa *Signa.* respiratio, cum angustia pectoris & tussi, superius enumerata sunt.

Differentiæ, ratione causarum obstructantium & comprimentium jamjam indicatæ fuerunt, sed ratione accessionum, in morbi principio non periodicum, sed continuum, circa finem autem morbi periodicum hoc asthma factum est, ubi exacerbationes plerumque appropinquante nocte, ob materiæ agitationem secundum lunæ motum, & quidem hora vespertina sexta, usque ad horam sextam matutinam, durarunt, insequente verò die Dominus Patiens usque ad revertentem solis occasum, melius habuit. *Differentia.*

Prognostica. Curatio est dubiæ spei, quia 1. senes rarò ab *Prognosis.* asthma liberantur, sed eos ferè ad mortem comitatut, ut Hipp. 2. aphor. 40. testatur.

2. Asthmate laborantibus cum tussis cessat, difficultate respirationis aut perseverante, aut crescente, periculosum est, contumaciam enim materiæ, & virtutis expultricis debilitatem significat.

3. Ad Asthma inveteratum, si nova repentè accesserit influxio, quæ pulmones obruat; ut in catarrho suffocativo fit, lethale est.

4. Asthmatici ii maximè periclitantur, qui viribus sunt infirmi, citò enim suffocantur, & in syncopen incidunt, cum autem pulsus inæqualis admodum redditur, ægrum morti vicinum esse, & multò magis, si intermittat: sæpissimè etiam, qui bonum pulsum habere videntur, subitò moriuntur & suffocantur, & contra, qui pulsum pravum habent, auxilio aliquo adhibito, aut flatu, aut seroso humore discusso, subitò nonnunquam restituntur.

5. Asthma nonnunquam in peripneumoniam mutatur, idque febre superveniente cognoscitur, nonnunquam in hydropem & cachexiam degenerat.

Curatio, quia consistit in ablatione causarum & symptomatum, iccirco Dn. Patienti sequentia remedia ordinata fuere. *Curatio.*

Potiuncul. purg. 1. Internè, die 5. Januar. ad saburram vitiosorum humorum è corpore expurgandam, usus est tali catarctico. *Rx. Mag. gialapp. gr. xij. scammon. gr. iij. Juleb. rosar. ʒß. aq. Ceras. nigr. ʒvj. misc. f. potiuncula una vice sumenda, à cuius usu aliquoties deiecit.*

Pot. laxatib. Die 6. Jan. cum ob imminens periculum ad eum vocatus essem, ad materiam pituitosam & serosam è fistulis pulmonum & pectore leniter eliminandam, sequentem potiunculam, & syrupum laxativum, sequentibus diebus, quolibet manè cochleare unum sumendum, præscripsi, ut *Rx. Fol. sen. el. f. st. ʒiij. Crem. ʒ. Rhab. ver. ana ʒß. M. f. c. aq. byssop. ʒiij. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. Mann. calabr. el. ʒiij. clarif. cum album. ovi, & aromatizetur cum aq. Cinnam. ʒj. M. f. potio, statim una vice sumenda. Syrupus laxativus fuit talis. *Rx. Syr. ros. solut. diaser. Andern. d. cicb. c. Rhab. ana ʒß. pulv. rad. gialapp. ʒj. Misce. Quocirca etiam pulvere seminis Erucae & Carui, invicem mixtis, usus est.**

Aq. Cephal. & Pectoral. Spir. theriacal. 2. Ad obstructionem fistularum pulmonis referendam, intemperiem frigidam alterandam, expectorationem promovendam, pectusque cum corde, ventriculo & capite roborandum, caloremque nativum debilem excitandum, die 6. 7. & 9. Januar. sequentia remedium præsidia usurpavit. *Rx. Aq. Epil. Lang. ʒij. Elix. vit. Mat-thiol. compl. spir. anis. opt. Julap. rosar. ana ʒj. Moseb. Ambr. gryf. ana gr. j. M. Dosis cochleare unum vel alterum, aliquoties repetendo. Et, *Rx. Spir. theriacal. camphor. ʒij. d. ad vitr. Dos. cochleare unum cum vino albo de die semel capiendum. Ut &, *Rx. Sperm. Cet. recent. pulv. gumm. ammoniac. ana ʒij. Syr. d. byssop. ʒß. Croc. Austriac. ʒß. Aq. byssop. ʒij. M. f. potio, unâ vice sumenda.***

Decoct. pectoral. Die 12. Januarii, tale Decoctum pectorale ordinatum fuit. *Rx. Spec. pro decoct. pector. flor. ʒ fr. ana ʒß. Rad. fœnic. helen. tarax. ana ʒij. herb. capill. ʒ. Mj. scabios. Mß. sem. fœnic. anis. ana ʒß. Mann. calabr. el. ʒx. Nucl. pin. pistach. ana ʒij. Conserv. ros. rubr. ʒvj. borrag. ʒiij. Mixt. incis. & contus. coq. in brod. gallinae lbv. vel vj. & bibantur manè & vespere calidè ʒv.*

Aq. pectoral. Die 14. Januar. talem Aquam pectoralem cochleatim sumendam ex Pharmacopolio accepit. *Rx. Aq. Ceras. nigr. byssop. ana ʒij. Epilept. Lang. asthmat. ana ʒß. Spir. Ceph. Anhalt. compl. ʒij. anis. opt. ʒij. sacch. cand. alb. ʒß. M. d. ad vitr. Et huic aquæ M. & V. gutt. x. balsami ʒ. anisat. instillavit.*

Die 17. Jan. de vehementi tussi conquestus est, quapropter Oxymel squilliticum, cum syrupo violarum permixtum, nec non diaco-

diacodium in solido, cum trochiscis becchicis nigris, & albis Rabus, suasi.

3. Ad ventriculum verò roborandum, atque sanguificationem corrigendam sequenti tragea cum pane saccharato, vino madefacto post prandium & coenam usus est. *R. Spec. diazingib. diagalang. ana Tragea stomach. & hepat. ʒij. aromat. rosat. compl. ʒj. Cinnam. opt. ʒij. Nuc. myrist. ʒj. Macis, garyophyll. Cardamom. Cubeb. ana. ʒʒ. sacch. albiss. ʒiiij. fol. ʘ. num. j. M. f. Tragea.*

Pro potu Ordinario sequentis pulveris cochleare unum mensuræ aquæ fervidæ (cujus quartarium ʒx. constat) injecit, ac deinceps hanc aquam vino albo permiscuit. *R. Scob. Lign. sassaf. Rad. chin. ana Spec. pro Decoct. pectoral. ʒʒ. Cinnam. opt. ʒij. Sem. anis. ʒj. Cortic. Citr. ʒiʒ. CC. præp. Ocul. ʘ. præp. ana ʒiʒ. M. f. pulv. gross.* Deinceps, ad expectorationem melius promovendam, tali Decocto usus est. *R. CC. ust. ʒʒ. Hord. integr. ʒiʒ. jujub. sebest. ficuum ping ana ʒʒ. Liquir. ʒij. passul. min. ʒj. anis. scenic. ana ʒʒ. herb. hyssop. capill. ʘ. ana pj. M. coq. cum aq. font. mensur. 2. ad tertias.*

Externè, nucha & spina dorsi spiritu paralytico Mynsichti, pectus verò, à principio morbi usque ad finem sequenti linimento, & quidem quotidie bis, fuit inunctum. *R. Ung. pector. ʒj. dialth. ʒʒ. Ol. amygdalor. dulc. ʒij. M. d. ad Oll.*

His remediis adhibitis, materiam peccantem, in bronchiis pulmonum bona ex parte resolutam summo cum levamine rejecit, tumor pectoris subsedit, atque iterum in lecto quiescere, in ædibus obambulare, commodius respirare, cibos boni succi facilisque concoctionis assumere & concoquere potuit, atque ex omni parte melius habuit, ita, ut de ipsius reconvalescentia optima spes appareret.

Cum verò die 18. januarii, qui erat dies solis, largius, & inter alia brassicam capitatam comedisset, atque bibisset, simulque ob levem ac frivolum causam aliquoties irasceretur, subsequente nocte recidivam passus est, ubi omnia symptomata catervatim recruderunt, ac de novo gravissimo asthmate, suffocationem præsentiente, infestatus est, à quo tempore beneficium excretionis seu expuitionis, ob materiæ contumaciam, & facultatis expultricis imbecillitatem, amisit: Quam ob causam die 19. Januarii sequentem potiunculam ebibit. *R. Pulv. gumm. ammoniac. ʒj. aq. hyssop. vini rhenan. ana ʒij. Misce.*

Præter hanc, Croci Austriaci ʒj. cum vino malvatico calidè sumpsit, & sequentis aquæ unum alterumve cochleare deglutivit. *R. Aq. asthm. D. Rab. hyssop. Veronic. cum vino destill. Ceras. nig. ana ʒj. Es-sent. sacch. Begum. ʒʒ. Spir. anis. opt. Cephal. Anb. compl. ana ʒij. Extr. Croc. gr. v. sacch. cand. alb. ʒʒ. M. d. ad vitr.*

Mixtur.
antiasth-
mat.

tam periculosi asthmatis non sufficientibus, die 23. & 24. Jan. sequen-
tia ordinata fuere. *Rx. Spir. *iac. chalybeat. ʒiʒ. Essent. ambr. ʒʒ. Extr.*
Croc. gr. iij. f. mixtura, de qua 7. vel 8. guttæ in aqua pectorali exhau-
riendæ.

Puls. aperi-
tis. anti-
asthmatis.

Aq. Cor-
dial.

Die 24. Januar. sequenti pulvere in brodio carnis vesperi & in-
sequente mane sibi consulere attentavit. *Rx. Ois. ♀. volatil. ʒʒ. d. ad*
vit. optimè clausum: Eodem die, ad cor roborandum, viresque debi-
les restaurandas talem aquam cordialem cochleatim deglutivit.
Rx. Aq. confort. perlat. Officin. ʒij. asthm. R. ʒiʒ. Epil. Lang. ʒʒ. Conf. Alk.
compl. ʒʒ. Lap. Bez. Or. gr. v. aq. Cinnam. opt. ʒij. Spir. Ceph. Anb. c. ʒj. Ce-
ras. nig. anis. ana ʒij. Man. chr. perlat. ʒʒ. fol. ☉. num. j. Misce.

Puls. anti-
asthmatis.

Aq. Asth-
mat.

Die 25. Jan. aliquallyter, ut ille putabat, melius habuit, sed de
nocturno asthmate, ructibus, & singultu valde conquestus est, quod
suspicionem pravorum corruptorumque ac malignorum humorum
in plicis ventriculi stabulantium, ac cor, spiritusque vitales, nec non
nervos orificii ventriculi infestantium, non sine exitiali indicio, quod
etiam lurida facies & labra nivea confirmabant, præ se ferebat, proin-
de sequentia pharmaca asthma præsertim respicientia, non neglectis
cordialibus & cephalicis, ipsi præscripta sunt. *Rx. Spec. diamosch. dulc.*
compl. gr. vj. gum. ammoniac. gr. iij. flor. benzoigr. iʒ. Croc. Austr. opt. gr.
iiij. M. f. pulv. unâ vice sumendus. Et aqua sequens cochleatim sumen-
da. *Rx. Aq. byssop. Veron. c. vin. dest. ana ʒij. Spir. anis. opt. aperit. Penott.*
**iac. ana ʒʒ. Syr. flor. tunic. byssop. ana ʒij. Misce.*

Aq. asth-
mat. & pe-
toral.

Et, ut stomacho, capiti, & pectori simul consuleretur, talem
Aquam in Officina pharmaceutica parandam præscripsi. *Rx. Herb.*
nepetæ, byss. farfar. fol. salv. majoran. pulmonar. macul. adianth. aur. marrub.
ana Mʒ. Rad. alth. Enul. Ungul. caball. garyophyllat. zingib. alb. ana ʒiij. rad.
gentian. ʒij. ireos flor. liquir. polypod. qu. ana ʒvj. Rhab. ver. ʒʒ. fl. arantior.
til. persicor. ana Mj. bacc. laur. juniper. ana ʒiij. Cinnam. acut. Cardamon. ana
ʒiʒ. jujub. sebest. passul. min. dactyl. ana ʒiij. squill. præp. sem. urtic. Rom. fœ-
nic. anis. Ocym. ana ʒiij. Caric. ping. ʒj. mell. despum. ʒiij. vin. malvat. lbvʒ.
Spir. vin. lbiiij. M. stent in infus. in loc. calid. per dies 8. postea facta destillatio-
ne residuum, quod non transcendit alembicum exprimatur, & coq. ad syrupi con-
sistentiam. Qui destillato misceatur, & de ea mixtura sæpius cochleare unum al-
terumque assumatur.

Sed Dn. Patiens, hoc remedio non expectato, die 26. Jan. qui
erat dies Lunæ cum hora sexta vespertina cænasset, & quod melius
haberet, contestatus esset, ac suæ coquæ, ut cubitum iret, demandas-
set, media nocte, hora duodecima, ancillante coqua adhuc præsentem,
& lecto surgens fellam petit, duo pulvinaria supra mensam sternere
curat.

curat, ipseque manus admovet, & dum caput ad quiescendum inclinat, catarrhus suffocativus derepentè pectus & respirationis organa inundat, ubi Patiens stertere cœpit aliquot ronchos duxit, ac ita brevissimo temporis spatio creatori suo, post tres decubitus sui septimanas, suffocatus, animam exhalavit.

CONSILIUM MED. X.

Discrasiam Ventriculi, cum defluxionibus
Catarrhosis à capite ad pulmones, ac asthma-
te repræsentans.

Casus.

Dilectissimus quidam amicus Sereniss. cujusdam Ducis Præfectus meritissimus, conqueritur de dolore ac discrasia ventriculi, liberaliore excretionis feri ac pituitæ, nonnunquam etiam vomitu, præsertim matutino tempore, cum aliquali portione intermixti sanguinis, defluxionibus catarrhosis, asthma, tussi cum sibilo, dolore lateris dextri punctorio, per aliquot septimanas continuato, alvi segnitie seu constipatione, & quæ sunt similia.

Resolutio.

Affectus Domini Patientis est Catarrhus cum tussi, & aliquali asthma, qui est Defluxio humoris à capite ad partes subjectas, præcipuè verò ventriculum, pectus atque pulmones. *Definitio.*

Origo mali provenit ex Discrasia ventriculi & imperfecta concoctione, unde vapores humorosi caput petunt, ibidemque in arce Palladis ad frigidam intemperiem inclinante, in materiam catarrhalem resolvuntur, ac per arteriam asperam ad pulmones ablegantur, unde fit, quod propter fistulas pulmonum à materia catarrhali obstructas, *Causa.*

Etas, natura beneficio facultatis expultricis excreationem moliatur, acid, quod molestum est, cum vehementia excernere tentet, ob quem vehementem conatum interdum excretio sanguinolenta, ac propter concussionem pectoris, dolor pectorius insequitur.

Signa.

Signis opus non est, quia per se manifesta sunt.

Prognostica.

Si huic Affectui debitis remediorum praesidiis non medetur, progressu temporis in Phthisin degenerare potest.

Curatio.

In Curatione respiciendum est ad partem mandantem, utpote ventriculum; & recipientes, videlicet caput atque pulmones.

Pars mandans, nempe Ventriculus, debitis ac consuetis temporibus a vitiosis humoribus expurgandus, roborandus, ac concoctio promovenda; nec minus capiti roborantibus cephalicis prospiciendum, materiaque catarrhalis ibidem collecta resolvenda, revellenda, intercipienda ac derivanda; ad pulmones vero jam defluxa expectorantibus ad excretionem promovenda, pulmonesque a metu putredinis legitimis ac appropriatis remediis vindicandi sunt. Quod se-

Pill. purg.

quentibus perficitur. 1. Ad ventriculi expurgationem. *R.* Extr. panchymag. Croll. ʒʒ. Mag. gialapp. gr. v. Macis gr. ii. M. f. c. Tinct. ʒ. pill. num. xxiiij obaurata, una vice deglutienda.

Tragea Cephal. & stomach.

2. Ad ventriculi roborationem confert interne, tragea stomachica, Cephalicis mixta, ut *R.* Spec. aromat. rosat. diarrhod. Abb. diatrionsant. ana ʒʒ. Cinnam. opt. ʒij. Nuc. mosch. ʒj. Macis, garyophyllor. Cardamom. Cubeb. ana ʒʒ. sacch. albiss. ʒiiij. M. f. Tragea, post prandium & coenam minoris cochlearis quantitate cum vino ac pane saccharato comedenda.

Ol stomach.

Externè, Unguentum vel Emplastrum stomachicum orificio ventriculi inungendum vel applicandum, Exempli gratia. *R.* Ol. absynth. menth. crisp. mastichin. ana ʒiʒ. nucistæ rec. expr. ʒʒ. Cera parum, f. Unguentum, addendo, Bals. peruvian. ʒʒ. M. d. ad pixid. stanneam. Et, *R.* Empl. de crusta panis, de Tacamahac. ana ʒiiij. M. & malax. cum Ol. mastichin. extend. super aluta, & illin. c. bals. peruvian. gr. v. fiatque l. a. Emplastrum.

Emplastr. stomach.

3. Capitis roboratio, Catarrhique resolutio, revulsio, interceptio ac derivatio, usu rotularum duarum vel trium Cephalicarum, mane & vesperi deglutiendarum, nec non scarificatione in humeris, pillulis catarrhalibus, pediluviiis, factis fonticulis, & his similibus, absolvitur. Rotulae autem Cephalicae sequenti modo conficiuntur.

Rotula Cephal.

R. Spec. diatragac. frig. diamargar. frig. ana ʒj. Bol. armen. oriental. ʒij. Conf. Alkerm. compl. ʒʒ. Conserv. ros. rubr. ʒʒ. cum sacch. alb. ʒiiij. in aq. flor. acac. s. q. soluti fiat Confectio in Rotulis. Pillulae vero Catarrhales tali modo parantur. *R.* Mass. pill. de Cynogloss. ʒiʒ. succi liquirit. inspissat. ʒiʒ. succin.

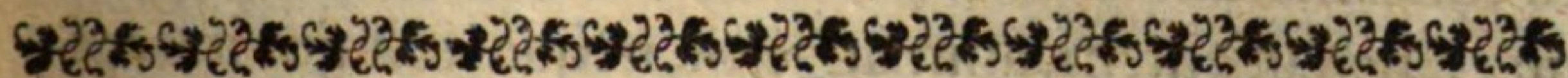
Pill. catarrhal.

succin. alb. præp. ʒß. M. f. pill. num. 24. asperg. pulv. ros. rubr. Dosis pillulæ tres, duabus vel tribus horis post cœnam.

4. Pulmonibus prospicitur expectorantibus, roborantibus putredinemque arcentibus ac præcaventibus, qualia sunt, usus feri lactis caprini per tres septimanas, Electuaria, Aquæ pectorales, Balsamus sulphuris anisatus, & reliqua; Ut *R. Loch san. ʒ expert. de pulmon. vulp. de farfara, ana ʒvj. Conserv. flor. bellid. ʒß. pulv. Haly contra phthisin sine sacch. ʒj. flor. ʒ. ʒj. Syr. papav. err. violar. Diacod. Montan. ana ʒij. M. f. Electuar. Dos. quantitas avellanæ, sæpius repetendo.*

Et ad excretionem promovendam. *R. Aq. ceras. nigr. hyssop. Aq. pectoral. ana ʒij. Spir. anis. ʒij. sacch. cand. alb. ʒß. M. Dos. Mane & vespere, cochlearia duo, etiam de die repetenda.*

Ad hæc, bona ac conveniens Diæta est observanda. Cibi sint boni ac laudabilis succi, facilisque concoctionis, qualia sunt, juscula carniū, ptisana hordeacea, pruna, passulæ, pulli gallinacei, ova forbilia, cancri, &c. vitentur omnia crassa, cruda, acria, ac excessivè calida. Potus sit vinum album tenue, Cerevisia defecata, &c. In motu & quiete teneatur modus. Somnus sit moderatus. Alvus naturaliter sit aperta, & si non faciat officium, passulis laxativis, prunis laxativis, vel cibebis laxativis cum brodio, cochleatim sumendis, promoveatur. Ac tandem, animi vehementiores motus atque pathemata refrenentur.

CONSILIUM MED. XI.

Catarrhus, cum auditus gravitate, asthma-
te, & Anorexia feliciter curatus.

Casus.

 Anno 1685. tempore vernali, Vir quidam antiquâ generis nobilitate illustris, annorum 55. temperamenti phlegmatico-melancholici, ad passionem hypochondriacam pronus, post consuetum hæmorrhoidum fluxum suppressum, molestiam

ac tensiones in hypochondriis ac circa præcordia cum flatibus & borborygmis totum corpus identidem infestantibus sensit, quam Catarrhus excepit, posteaque capitis auditusque gravitas, præsertim auris sinistræ, cum asthmate, tussicula, raucedine, per vices divexante anorexia, ac virium diminutione accessit, ita, ut tandem Dominus Patiens per octo septimanas, propter omnimodam obstructionem auris sinistræ, in illa parte, nullum planè, neque vocum, neque tympanorum sonum, percipere potuerit, ac postliminio etiam, in aure dextra, materiâ videlicet catarrhali ad illam quòque delatâ, obaudire saltem cœperit; Quo facto, sibilos sonitusque varios, hinc inde in capite oberrantes atque tumultuantes, conchæque quasi marinæ, sese per aperturam sursum deorsumque moventis & rursus quiescentis, inclusos, ac inter loquendum, propriam vocem, ac si in concameratione vel ædibus cavis allideret, sonoram atque repercutientem, animadvertit, neque rei hujus in capite & cerebro mirandam constitutionem in hunc usq; diem verbis satis exprimere potuit; hinc mœrore confusus, ac mœstitia melancholica correptus, viribus ex asthmate cibi-que fastidio destitutus, inque lecto decumbens, opem & auxilium medicum quæsiuit.

Resolutio.

Definitio.

Affectus hic, cum â defluxione humorum, ad aures, pectus, arteriam asperam, pulmones, atque ventriculum oboriatur, rectè catarrhi nomine insignitur.

Causa.

Causa hujus Catarrhi Generalis, est Diata inconueniens, corpusq; in iuventute, (præsertim cum tempus in venatu, in indagandis sequendisque feris & volucris sylvaicis & aquaticis feriebatur,) aeris

aeris injuriis, diurnis nocturnis ventibus borealibus ac austrinis flantibus, expositum, mala victus ratio, potus immodicus, somnus interruptus, & quæ sunt similia. Causa specialis, sunt humores vaporosi à venoso genere, præcipuè verò sanguine in venis hæmorrhoidibus suppressis regurgitante, ramisque venæ portæ ac mesenterii, circa regionem lienis, à materia atrabilaria & excrementitia (quæ ventriculo substrata flatu & borborygmus excitare solet) præternaturaliter infarctis & obstructis, ad caput debile ascendentes, ibidemque cerebrum frigidum, ob receptionis aptitudinem, ac facultatis expultricis debilitatem, replentes, aures obturantes, sibilos & sonitus ex tenuibus & simul crassioribus flatibus leniter elabentibus ac erumpentibus producentes, posteaque sua gravitate pectus, arteriam asperam, pulmones, atque ventriculum petentes, ibidemque auditus gravitatem, asthma, tussim, vocis raucedinem, cibique inappetentiam sive fastidium causantes.

Prognostica. Hic Catarrhus, quia aurem sinistram per octo *Prognosis.* septimanas totaliter clausit, alteramque dextram non minus obstruere coepit, ob materiæ copiam & incrassationem, surditatem inducere potis est, quæ deinceps absoluta surditas nullo prorsus remedio curatur; Nec minus, ventriculos cerebri oppilans, principiumque nervorum obstruens, Apoplexiam & Paralyfin infert; Quin etiam, ob metum subitanæ defluxionis ad arteriam asperam atque pulmones, suffocationem & repentinam mortem minatur; Ad pulmones sensim continuo fluxu tendens, eorum exulcerationem invehit; Ventriculo insidens, ob appetitus dejectionem & nutrimenti defectum, corporis atrophiam, tabem, viriumque resolutionem causatur.

Ad Curationem requiruntur 1. Præparantia. 2. Vacuantia. 3. Resolventia. 4. Revellentia & Derivantia. 5. Roborantia & 6. conveniens Diæta.

Et ne Catarrhus resolutus uno impetu ad pulmones cum suffocationis periculo deflueret, iccirco materia peccans, mediantibus remediis internis ac externis, utpote purgatione, Venæsectione, fomentis, vesicatoriis, pediluviiis &c. in multas partes distracta, expurgata, ac resoluta fuit.

1. Primò igitur, ad humores præparandos, utile visum est De- *Decoctum.* coctum rad. glycyrrh. foenic. Cinnam. beton. hyssop. major. Rorism. salv. &c.

2. Secundò, ad humores vacuandos, die 26. Martii, sequen- *Pillula.* tes pillulas deglutivit. *℞. Extr. pill. aur. cochiar. panchym. Croll. ana ʒß. Troch. Alband. gr. v. M.f. cum ol. succin. pill. num. xxj. obaurentur, à quarum*

usu aliquoties deiecit. Die 30. Martii, talem Potiunculam hausit. *Rx.* Fol. sen. el. s. st. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Rhab. ver. crem. $\mathfrak{q}$. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Aq. flor. acac. ceras. nigr. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. M. f. infus. stent in loco calid. per noctem, mane facta leniebullitione, in Colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. $\mathfrak{z}\text{ss}$. clarif. cum album. ovi $\mathfrak{e}$ aromatizetur cum aq. Cinnam. $\mathfrak{z}\text{j}$. f. potio una vice sumenda. Et, post horum usum, sequens Apozema ordinatum fuit. *Rx.* Herb. majoran. salv. nob. rorismar. hyssop. Veron. Marrub. capill. $\mathfrak{q}$. ana $\mathfrak{p}\text{j}$. rad. belen. foenic. calam. arom. garyophyllat. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. Rhab. ver. $\mathfrak{z}\text{ij}$. fol. sen. el. s. st. $\mathfrak{z}\text{j}$. Agar. troch. Turpeth. el. scammon. præp. belleb. nigr. præp. polypod. querc. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. Cinnam. opt. $\mathfrak{z}\text{ss}$. Macis $\mathfrak{e}\text{j}$. $\mathfrak{q}$. alb. crud. $\mathfrak{z}\text{ij}$. anis. foenic. ana $\mathfrak{e}\text{j}$. Lign. aloes $\mathfrak{e}\mathfrak{ss}$. M. $\mathfrak{e}$ concis. f. sacculus in $\mathfrak{lb}\text{ij}$. vini albi odoriferi immergendus: Dosis, singulo mane jejuno stomacho quartarium dimidium, seu $\mathfrak{z}\text{v}$.

Spir. Cephal. 3. Tertiò, ad materiam Catarrhalem resolvendam, *Rx.* Spir. Cephal. Anhalt. compl. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Spir. $\mathfrak{q}\text{ri}$. $\mathfrak{z}\text{j}$. Misc. Dos. M. $\mathfrak{e}$ V. gutt. XV. in sequenti vehiculo. *Rx.* Aq. Cephal. nostr. Ceras. nigr. lilior. convall. Apopl. Oswaldi ana $\mathfrak{z}\text{j}$. Spir. Ceras. nigr. flor. anthos, anis. lil. convall. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. Elix. vit. Matthiol. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Conf. Alkerm. compl. $\mathfrak{e}\text{j}$. Aq. Cinnam. still. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Man. chr. perl. $\mathfrak{z}\text{ij}$. M. Dos. Coch. unum vel alterum, sæpius repetendo.

Mixtura, vertici instillanda. Aq. Acovistica. Externè, vertici capitis M. & V. sequentis mixturæ aliquot guttulæ fuerunt instillatæ, *Rx.* Spir. Ceras. nig. lil. convall. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Spir. Cephal. Anhalt. compl. $\mathfrak{z}\text{ij}$. M. Et in aures hoc acovisticum remedium cum gossypio usurpatum. *Rx.* Spir. Cephal. Anhalt. compl. Aq. Acovist. Myns. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. M.

Asthmatica. Aqua peccator. Ad asthma corrigendum. *Rx.* Aq. nostr. asthmat. Ceras. nigr. flor. acac. hyssop. ana $\mathfrak{z}\text{j}$. Essent. sacch. Beguin. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Spir. anis. $\mathfrak{z}\text{ij}$. sacch. cand. alb. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. M. Dos. coch. j. vel 2. Et, *Rx.* Aq. Ceras. nigr. hyssop. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. Epil. Lang. asthmat. loch san. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Cinnam. still. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Spir. anis. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Elixir. vit. Matthiol. $\mathfrak{e}\text{j}$. Conf. Alkerm. compl. $\mathfrak{e}\text{j}$. sacch. cand. alb. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. M. Usus $\mathfrak{e}$ Dosis, ut prioris. Ut &, *Rx.* Aq. Ceras. nig. flor. acac. hyssop. asthmat. nostr. ana $\mathfrak{z}\text{j}$. Spir. anis. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Cephal. Anhalt. compl. $\mathfrak{z}\text{j}$. bals. $\mathfrak{q}\text{ris}$ anisat. $\mathfrak{e}\text{j}$. Julap. viol. $\mathfrak{z}\text{vj}$. M. Usus $\mathfrak{e}$ dosis, ut antecedentis.

Linctus. Ad tussim etiam & destillationem catarrhalem leniendam atque demulcendam. *Rx.* Diacod. Mont. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Aq. flor. acac. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. M. Dos. coch. 2. sæpius deglutienda.

Fomentum. Nec minus, pro Catarrhi resolutione, usus est tali Fomento: *Rx.* Herb. beton. majoran. rorismar. meliss. puleg. salv. ana $\mathfrak{M}\text{j}$. flor. ros. rubr. Lavendul. ana $\mathfrak{M}\text{j}$. Sem. Coriandr. nigell. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. Cinnam. Macis, garyophyll. ana $\mathfrak{e}\text{j}$. M. $\mathfrak{e}$ concis. f. sacculi lintei duo interpassati, vino incoquendi, quibus caput per integram septimanam quotidie M. $\mathfrak{e}$ V. per horam calidè fomentetur: A quorum, & coeterorum usu aures aperiri cœperunt.

4. Quartò, ad materiam Catarrhalem revellendam ac derivan- *Vesicator.*
dam, Emplastrum Vesicatorium Horstii ponè aures, magnitudine di-
midii Imperialis, alutæ inductum, fuit impositum. Deinde usus est
pediluvio, ex sequentibus parato. *Pediluvium.*
℞. Herb. arthemis. absynth. Origan. serpill. menth. crisp. flor. chamom. ros. rubr. ana Mj. Ciner. salis ana Mj. M. f. decoct. in lixivio forti, præsertim ex cineribus ligni juniperini parato.

5. Quintò, ad Caput & Cerebrum roborandum, internè, Tra- *Roboran-*
gea seq. fuit præscripta. *tia*
℞. Spec. diamb. compl. diamosch. dulc. diaxyloal. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij. Nuc. mosch. ʒj. Macis. Cubeb. Cardamom. garyo-
phyllor. ana ʒß. succin. alb. præp. ʒij. sacch. albiss. ʒiij. fol. ʒj. M. f. Tra-
gea, post prandium & coenam, vel per se, vel cum pane saccharato, cochlearis
minoris quantitate comedenda. *Tragea.*

Externè, talis Cucupha ordinata fuit. *Cucupha.*
℞. Flor. ros. rubr. roris. salv. lavend. anthos ana pj. sem. Coriandr. nuc. mosch. ana ʒß. thur. mastic.
ireos flor. cortic. citr. ana ʒj. sandarac. ʒj. Garyophyllor. maceris ana ʒß.
Spec. diamb. compl. ʒiß. Mosch. gr. vij. Ambr. gryf. gr. v. M. f. cum syndon.
rubr. & gossypio Cucupha interpassata, pieolo insuenda.

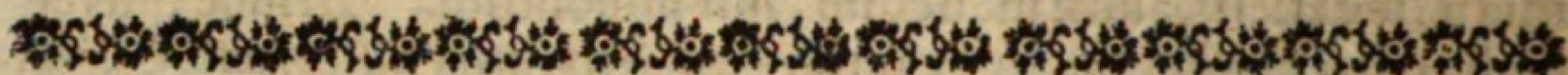
Ad reliquias catarrhales è capite exterminandas, sequentibus
pillulis usus est; *Pillule Ca-*
℞. Mass' pill. de succin. Craton. ʒiß. Marocostin. Min-
der. ʒß. Troch. Alband. ʒß. M. f. cum ol. succin. pill. num. 130. pulvere ros.
rubr. aspergenda, & singulis septimanis semel undecim jejuno stomacho in vehicu-
lo convenienti deglutienda. *tarrhales.*

Et, quia Dominus Patiens de tensione sinistri lateris circa regio-
nem lienis conquerebatur, propterea ad vasorum, venarumque me-
saricarum & ramorum venæ portæ obstructionem referendam, talem
pulverem spleneticum, unâ horâ ante cibum in brodio carnis assum-
psit. *Puls. sple-*
℞. Crem. ꝑ. Crystall. ꝑ. ana ʒij. sal. scolopendr. tamarisc. fraxin. ju-
niper. ana ʒß. Ol. macis ʒß. M. f. pulv. Externè, ℞. Ol. chamom. de cap-
parib. ana ʒvj. quo oleo pars affecta sinistri lateris M. & V. inungatur. *net.*

6. Et tandem, sextò, bonam & convenientem Diætam obser- *Diæta.*
vavit; Aer erat temperatus & quietus: Cibi fuerunt cocti faciles,
bonumque ac laudabilem succum generantes, quales sunt, juscula
carnium, gallinarum, carnes vitulinæ, hœdinæ, capreolorum, ptisana
hordeacea, hujusque generis alia, majorana, Cinnamomo, macere,
aliisque cephalicis condita, &c. Potus, vinum album Nicarinum;
Motus & somnus erat moderatus; Excrementa naturæ responde-
bant; ac animi affectus fortiores decenter refrenebantur,

His itaque Remediis, præfatus Dominus Patiens, mensis unius
spatio, ab hoc periculoso & chronico affectu per Dei gratiam, cum suo

suorumque gaudio atque solatio, liberatus, pristinaeque sanitati restitutus est.

CONSILIUM MED. XII.

Causum in tertianam mutatum, feliciter-
que curatum exhibens.

Casus.

Nno 1685. die 20. Maji, vir ille Prænobilissimus ac strenuus, cujus in præcedenti consilio mentio facta est, cum post mensem à priori recepta valetudine, negotii alicujus expediendi causa, se extra ædes suas recepisset, ex improvise in platea seu via publica tanta membrorum lassitudine correptus est, ut pedibus in terram demissis, gressibusque tardis & languidis, magno & vix possibili conatu (germanicè **mit Scharfen und Schlarpen der Füßen**) domum repetere conatus fuerit: Et cum ibidem à domesticis in lectum duceretur, primum horrore, deinceps magno præternaturali calore, anxietate, difficili respiratione, virium lapsu, siti & inquietudine correptus est, quorum gravissimorum symptomatum syndrome Dominum Patientem, illicò Medici consilium & auxilium quærere, impulit.

Morbus.

EGo, ad præfatum Dn. Patientem vocatus, re & circumstantiis penitus consideratis, hunc morbum Causum, seu febrem putridam ardentem continuam & acutam esse, pronunciaui.

Causa.

Causa fuit insignior phlogosis & incendium sanguinis in venis majoribus sulphureis portionibus abundantis, per causas externas inducta

inductâ affervescentiâ, accensione, & caloris intensissimi per totum corpus diffusionem: Ad quam causam etiam referri possunt, prioris morbi, præsertim humorum biliosorum reliquiæ, materia auditum impediens, in cerebro & capite resoluta, adque partes subjacentes delapsa, ibidemque corrupta, venis sanguinique communicata, remedia calidiora ad referendam & resolvendam materiam peccantem & obstruentem auditui molestam usurpata, & quæ sunt similia.

Signa pathognomonica fuerunt sitis ingens & Tantalea, calor *Signa.* præternaturalis urens, corporis jactatio, urina rubra, cruda & turbida, pulsus celer, frequens & inæqualis, respiratio difficilis, oris amaritudo, linguæ ariditas & scabrities, nonnunquam deliria, somnus interruptus, & hujus, generis alia,

Hic affectus, si ipsi legitimis remedium præsidii non maturè succurratur, tam ob morbi ipsius acutiem, quam ob symptomatum *Prognostica.* gravitatem, non rarò patientem jugulat,

Circa curationem observandæ sunt sequentes quatuor intentiones generales. 1. Ut sanguis ab incendio vendicetur. 2. incensio jam in sanguine facta mitior reddatur, 3. Ut deflagratione ad finem perductâ, materiæ concremata & adustæ recrementis, liquor cruoris expediatur, & postea ad crasin & vigorem naturalem restitatur. 4. ut symptomatibus maximè urgentibus tempestivè occurratur. In quem finem præfato Domino Patienti, (quia venæsectio ob vires debiles & urgentem cacochymiam purgante prius corrigendam, locum non habuit) sequentia remedia adhibita fuere: Et quidem 1. in morbi principio sequentem potiunculam catarcti- *Pot. purg.* cam hausit. *R.* Magist. gialapp. gr. xij. Mag. scammon. gr. iiij. Nucl. pin. num. 2. Julep. rosar. 3℔. Aq. ceras. nigr. 3vj. M. f. potiuncula, à cujus usu aliquoties deiecit. 2. Ad ardorem febrilem corrigendum, facultatem vitalem roborandum, vaporesque cordi & spiritibus vitalibus molestos à centro ad circumferentiam expellendos, ac per spiracula cutis exterminandos, tale sudoriferum assumpsit. *R.* Pulv. rubr. Pannon. ʒi℔. *Potio sudorif.* Lap. Bezoar. Or. gr. v. Syr. acetos. citr. ʒij. Aq. Card. bened. ʒj. Misce. Et quia hac die circa vesperam de torminibus ventris lancinantibus conquestus est, iccirco, sequens Enema injectum fuit. *R.* Herb. ʒ. emoll. *Enema:* ana M℔. flor. chamomill. summit. aneth. ana M℔. Rad. alth. lil. alb. ana ʒij. sem. lini scœnogr. ana ʒiij. M. f. decoct. cum brod. carn. q. s. Colatur. *R.* ʒx. in qua dissolv. Elect. lenit. Florenz. diacathol. ana 3vj. Mell. ros. sol. j. Ol. violar. 3vj. Vitell. ov. num. 1. salis parum, f. Clyster, à cujus usu benè habuit. Præter sudoriferum superius allegatum, tali etiam Aqua cordiali & alexi-
phar-

Aq. Cordial. & alexipharm.

pharmaca cochleatim sumenda, usus est. *Rx. Aq. è typh. Cerv. scorzon. Cordial. temperat. c. confort. offic. perlat. ana ʒß. Cinnam. cydoniat. ʒij. Corall. rubr. præp. ʒj. Margar. præp. ʒß. Lap. Bez. or. gr. v. Conf. Alkerm. inc. ʒj. Man. chr. perlat. ʒij. M.*

Emulso refriger.

3. Ad sanguinem ebullientem alterandum & refrigerandum, Julapiis, & sequenti Emulsione aliquoties usus est. *Rx. Sem. 4. frig. maj. ʒij. sem. papav. alb. ʒiß. amygd. dulc. excort. ʒj. Aq. acetos. cichor. ana ʒiß. M. f. Emulsio, in qua dissolv. CC. philos. præp. Ocul. ʒß. præp. Corall. rubr. præp. nitr. tabulat. ana ʒß. sacch. perlat. ʒij. M. f. potio una vice haurienda.* Ad eundem finem Tincturam quoque Rosarum hausit. Die quartâ, febris synochus acuta, sudore critico copiosè effluente, judicata est, quæ tamen in tertianam spuriam degeneravit, cui præcipitantibus & antifebrilibus specificis subventum est. Ut, *Rx. Spec. antifebril.*

Puls. anti-febril.

Croll. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒß. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒß. M. f. pulv. M. & V. in aq. Cordiali vel brodio carnis, quantum cuspide cultri capi potest, sumendus; Quocirca etiam calore æstuante accedentibus paroxysmis, urgente, partitis vicibus Emulsionem refrigerantem supra descriptam bibit. Et quia signa bilis adhuc in corpore abundantis aderant, quod etiam oris amaritudo, cibique fastidium indicabat, alvusque obstructa erat, de sequenti syrupo cholagogo alternis diebus, mane jejuno

Syrup. cholagog.

stomacho cochleare unum deglutivit. *Rx. Syr. ros. solut. diaser. Andern. de cich. c. Rhab. ana ʒß. pulv. rad. gialapp. ʒj. M.* Hoc Syrupò tertia vice usurpato, bileque ad intestina magno cum impetu ruente, facultatemque expultricem ad excernendum stimulante, hypercatharsis cum virium imbecillitate secuta, illa verò sequentibus pillulis in aqua cordiali sumptis, sopita est. *Rx. Theriac. cœlest. Extr. laudan. opiat. incompl. ana gr. iij. M. f. cum Syr. papav. pill. num. v. obauratæ una vice deglutiendæ.*

Pill. hypercathars. refrigerant.

Quotiescunque etiam paroxysmus febrilis accedebat, antifebrili prius sumpto, sudor in lecto movebatur. Et postquam 4to calor febrilis internis refrigerantibus repressus, & humor putrescens majori ex parte eductus videbatur, ad reliquias caloris p. n. extinguendas, tale Epithema fronti & pulsibus manuum applicatum est. *Rx. Sem. 4. frig. maj. ʒij. papav. alb. ʒj. Nucl. persic. ʒij. Aq. rosar. plantag. semperviv. nymph. ana ʒj. f. Emuls. in colatur. dissolv. Camphor. in ʒss. rosar. dissol. ʒß. Croc. Austr. gr. v. f. Epithema.* Nec minus lingua, ne rancorem concipiat, quotidie abrafa, & os posca nitro tabulato mixta, elutum & gargarisatum est.

Epithema.

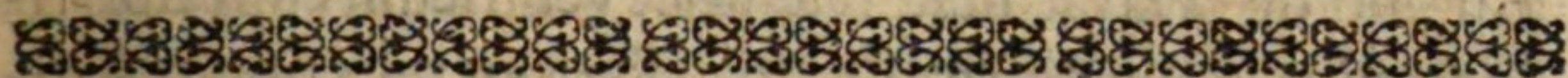
5. Ad vires instaurandas, totumque corpus roborandum, talis Tragea post assumptum cibum sumenda, ipsi ordinata est. *Rx. Spec. diarrh. Abbat. diatrionsant. ana ʒij. Nuc. mosch. Cinnam. opt. ana ʒj. Ma-*

Tragea corrob.

cis

cis ℥j. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. Ocul. ʒ. præp. ana ℥j. ſacch. albiff. ʒiij. ſol. ʒ. j. M. f. Tragea.

6. Quod Diætam concernit, aer erat ad calidum inclinans, cibi boni ſucci, facilisque concoctionis, potus aqua hordei cum cornu cervi cocta, ſyrupoque rubi idæi, ceraſorum acidorum, & acetofiſitis citri, cum tantillo ſpir. ʒ. li mixta; quies procurabatur; ſomnus emulſionibus refrigerantibus promovebatur; alvi obſtructæ ratio habebatur; ac animi pathematibus conſolationibus ſubveniebatur. Quibus ita decenter adhibitis, Dominus Patiens, Dia favente gratia, trium ſeptimanarum ſpatio, priſtinæ ſanitati feliciter reſtitutus fuit.

CONSILIUM MED. XIII.

Discraſiæ Ventriculi, cum anorexia, Corporis atrophia, & diſpoſitione hectica, lethalis.

P R O

Reverendiſſimo Domino, Domino ANSELMO, S. R. Imperii Abbate, & Domino Monasterii Elchingenſis.

Casus.

 Nno 1685. Reverendiſſimus Dominus ANSELMUS, Abbas Elchingenſis, annorum quinquaginta ſex, temperamenti calidi & ficci, habitus corporis rari, ſtaturæ mediæ, ſimul ac plethoricus, qui ob calorem corporis nonnunquam inteuſum, & certis temporibus accedentem anxietatem circa præcordia, iteratis per annum vicibus, Phlebotomia, (corpore cœterum benè diſpoſito) uti cogeſſatur: Quocirca etiam, inconfulto Medico, multos ſudores movit, remediisque variis inconvenientibus, proprio ſuaſu, uſus eſt, animique

mique pathematibus, curis, meditationibus, sollicitudinibus, &c. corpus & animum defatigavit, & postquam præterito mense Julio hujus anni, ob bilis abundantiam vomitorio, ac deinceps Acidularum Egeranarum potu, & quidem inordinato, neglecto scilicet post potum motu, atque convenienti Diætâ, ac proinde sine effectu, & purgatione per sudorem, Urinam, vel secessum, usus esset, sub finem Augusti de læsa facultate retentrice ventriculi, cum cibi inappetentia & appetitu prostrato, ciborum rejectione, flatibusque in hypochondriis retentis, præcordiaque simul infestantibus, ac ad guttur usque sursum ascendentibus, nec non somno interrupto, ac nocturna inquietudine, capitisque gravitate, ac imbecillitate conquestus est, quibus recensitis virium prostratio, corporisque atrophiam accessit, ita, ut ob actiones naturales exercendi impotentiam Medici Consilium & auxilium desiderare non dubitaverit.

Resolutio.

Definitio.

Hic Affectus nil aliud est, quam discrasia ventriculi, cum anorexia, corporis atrophiam, & dispositione hecticâ, à læsa facultate naturali originem ducens, ut ex suis signis & causis apparebit.

Causa.

Causa discrasie ventriculi est ejusdem intemperies materialis, à læsa facultate concoctrice, & exinde multis cruditatibus in ventriculi cavitate cumulatis, oborta; Anorexia itidem, seu cibi fastidium à dicta intemperie materiali, præsertim verò succis biliosis & corruptis, aciditatis tamen & falsædinis expertibus, fermentum ventriculi vitiantibus, Archæumque perturbantibus, provenit, qui humores, quia corpori alendo apti non sunt, orificium tamen inferius ventriculi obsident, à venis non suguntur, hincque natura id, quod sibi in capacitate stomachi molestum est, contracta inferiori, dilatata verò superiori ejusdem parte, per vomitum expellere conatur: Accedit etiam ad stomachi tonum destruendum, inordinatus acidularum potus, motus intermissio, diætæ inconvenientis accessio, earundemque

de Discrasia ventriculi, cum corp. atroph. & disp. hec. 51

demque purgationis & effectus frustratio, ob quam causam spiritus minerales debitum suum in corpore officium facere, viasque privatas ac publicas penetrare, obstructions referare, viscera alterare, eademque roborare nequiverunt, sicque vehiculum aqueum maximo cum detrimento in corpore reliquerunt, stomachique discrasiam non parum causerunt ac promoverunt, & sic maxima causa morbi hujus extiterunt. Corporis autem atrophia & dispositio hectica partim à læsa facultate naturali concoctrice, & chymi chylique inopia, vitio item sanguificationis, & ob id alimenti penuria, & denegata assimilatione succi nutritivi in tertia concoctione, ob quam id, quod per calorem resolvitur, non apponitur, sed corpus extenuare & contabescere facit; partim verò à cordis & spiritum vitalium præternaturali calore, non parum ab animi affectibus, curis, sollicitudinibus, meditationibus, &c. aucto, magisque accenso, quin etiam multis sudoribus, cum extenuatione corporis viriumque lapsu provocatis & profusis, oritur, à quibus recensitis caput in consensum trahitur, spiritusque animales, cum sensibus internis labefactantur.

Signa læsæ facultatis naturalis concoctricis & appetitivæ ventriculi, cibi inappetentia, retentricis læsio, ructus, flatus ex cruditatibus geniti, sanguificationis vitium, alimenti inopia, frustrata succi nutritivi in corporis partibus assimilatio, &c: atrophix verò & dispositionis hecticæ, corporis macies, extenuatio, pingue urinæ supersupernatans, pulsus inordinatus motus, interdum naturalis, postea celer & debilis, nocturna inquietudo, nec non falsa objecta nonnunquam phantasix oblata, lentamque febrem subolentia, & quæ sunt similia, suppeditant. *Signa.*

Ex quibus dictis facile colligi potest, Reverendissimum Dominum Patientem in maximo vitæ periculo versari, & nisi maturè, collaborante benigna naturâ, intemperies ventriculi corrigatur, coctioque atque nutritio promoveatur, facultasque naturalis in pristinum statum reducatur, atrophix itidem corporis legitimis remediorum præfidiis succurratur, viresque roborantibus & analepticis instaurentur, illum, propter consumptionem calidi nativi, ac resolutionem humidi radicalis, mundo huic valedicturum esse. *Prognosis.*

Curatio, in materiæ peccantis ablatione, facultatis naturalis, præsertim concoctricis, correctione, roboratione, & in naturalem statum reductione, nec non cordialium, analepticorum, & instaurantium alterantiumque usu, non neglectis antifebrilibus specificis & præcipitantibus, consistit. *Curatio.*

Enema.

Quia verò præfatus Dominus Patiens ob ventriculi debilitatem, corporis atrophiam, atque virium lapsum, per remedium catarcticum, ore assumptum, purgari non potuit, iccirco sequens Enema ipsi applicatum fuit. *Rx.* Spec. decoct. carminativ. $\mathfrak{z}\text{j}$. Herb. $\mathfrak{s}$. emoll. ana $\mathfrak{M}\mathfrak{B}$. rad. alth. lil. alb. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. sem. lini scœnugr. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. *M. f.* decoctio in brodio carnis q. s. colatur. *Rx.* $\mathfrak{z}\text{viij}$. in qua dissolv. Elect. lenit. Florenz. diacathol. ana $\mathfrak{z}\text{vj}$. Mell. ros. sol. $\mathfrak{z}\text{j}$. Ol. rosar. $\mathfrak{z}\text{vj}$. vitelli ovi j . salis pauxillum, *f.* clyster. A cujus usu benè habuit, & sequenti die iterata vice sibi applicari curavit; postea vero ad alvum obstructam aperiendam, flatusque eliminandos, tali clysmate, quoties necessitas postulabat, usus est.

Clysm.

Rx. Spec. decoct. carminat. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. *f.* decoct. cum lactis vaccin. $\mathfrak{z}\text{x}$. postea in colatur. dissolv. sacchar. Thomæi, mell. ros. sol. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. vitell. ovor. num. 2. *f.* clyster.

Aq. stomach. & Cordial.

Tragea.

Ad ventriculi vero roborationem, internè, usus est tali stomachico. *Rx.* Aq. stomach. August. mastichin. Cinnam. cydoniat. confort. perlat. officin. ana $\mathfrak{z}\text{j}$. Confect. Alk. incompl. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana gr. xv. sacch. perlat. $\mathfrak{z}\text{iiij}$. *M. Dosis*, cochlearis quantitas, sæpius assumendo. Et tali Tragea. *Rx.* Spec. diarrhod. Abbat. diatrionsant. aromat. rosat. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. diaxyloal. $\mathfrak{z}\text{j}$. Cinnam. opt. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Nuc. moschat. $\mathfrak{z}\text{j}$. Macis $\mathfrak{z}\text{j}$. Corall. rubr. præp. $\mathfrak{z}\text{j}$. CC. præp. Ocul. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. præp. ana $\mathfrak{z}\text{j}$. sacch. albiss. $\mathfrak{z}\text{iiij}$. *M. f.* Tragea, cum pane saccharato vino madido, cochlearis minoris quantitate post prandium & cœnam assumenda.

Ung. stomach.

Externè, regio ventriculi manè & vesperi sequenti linimento fuit inuncta. *Rx.* Ol. absynth. menth. crisp. mastichin. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. nucist. recent. expr. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Cera parum, *f.* Unguent. addendo in fine bals. peruv. gr. v. d. ad pixid. stann. *f.* Magen: Sâlblein. Et tale Emplastrum impositum.

Empl. stomach.

Rx. Empl. de crust. panis, de tacamahac. ana $\mathfrak{z}\text{iiij}$. *M. &* malax. cum ol. mastich. extend. super aluta, fiatque l. a. scutum stomachicum, cum bals. peruv. gr. v. illinendum.

Aq. cordial. instaurativa & analeptica.

Ad arcendam vero corporis atrophiam atque cor roborandum, sequentis aquæ cochleare unum vel alterum assumpsit. *Rx.* Aq. antihæct. Myns. Cordial. temperat. Confort. perlat. offic. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Confect. Alk. incompl. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Syr. granat. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Man. chr. perlat. $\mathfrak{z}\text{iiij}$. *M. d.* ad vitr. *f.* Krasswasser. Quæ remedia, ut Domino Patienti videbatur, non sine commodo atque levamine adhibita fuerunt.

Curatio Collegialis

Cum autem præterlapsis aliquot diebus, hic morbus cum symptomatibus, præter expectationem, in deterius vergeret, suadente amplissimo Conventu Monasterii Elchingensis, meque lubentissimè annuente, Nobilissimus ac Excellentissimus Dn. Doctor Georgius Tobias

de Discrasia ventriculi, cum corp. atroph. & disp. hect. 53

Tobias Dür/ Physicus Augustanus celeberrimus, Elchingam vocatus est, ubi Historiâ morbi à me perceptâ, remediisque adhibitis secundum seriem recensitis, Dominoque Patiente penitus inspecto, nostrisque sententiis in totum concurrentibus, sequentia remedia, ususque ordinem, Collegiali consensu præscripsimus. Et quidem primò, ad ventriculum in pristinum naturalem statum reducendum, & atrophiam corporis corrigendam atque tollendam. *Rx. Herb. beto-* *Brodium*
nic. acetos. acetosell. ana Mß. Rad. china selectiss. 3ß. rad. garyophyllat. rad. gallin. alter?
helen. rad. fœnic. ana 3ij. flaved. cortic. citr. 3j. Ling. lentiscin. 3ß. pinear. 3ij. & corrobor.
sem. 4. frig. maj. ana 3iß. Macis 3ß. Conserv. ros. rubr. 3vj. borrag. 3iij.
Mixt. incis. & contus. d. ad chartam. S. species zu der Zennen. Hæ spe- *usus.*
cies gallinæ deplumata & exenterata ventri indantur, hinc venter filo
latius diducto consuatur, postea in olla tecta vitro incrustata, cum
mensura una & dimidia, seu lßv. aquæ fontanæ coquatur, post pri-
mam ebullitionem venter per resectionem fili, aperiatur, posteaque
ad perfectam mollitiem coquatur, ultimò brodium per inclinatio-
nem à gallina separetur, & in loco frigido ad decentem usum aserve-
tur.

De hoc brodio Dominus Patiens, manè, hora septima vel octa-
va, & meridie circa horam quartam, dimidium quartarium, vel 3v.
addito cochleari uno gelatinæ ex capone calidè assumat, & hujus
usum per 3. vel 4. septimanas continuet. Gelatina autem tali modo
paretur. *Recipe caponem pinguem deplumatum, exenteratum, ac mundatum,* *Gelatina*
incidatur cultro incisoria in tabula incisoria cum ossibus minutissime, indatur la- *preparatio*
gena stannea, affundendo aliquid aquæ fontanæ addendo parum maceris & Cro-
ci, hinc lagena clavo cochleato, vel cochleatim striato arctissime claudatur, luto-
que philosophico muniatur, deinde in abena cuprea aquâ ferventi repleta posita,
per horas sex ad ignem coquatur, postea lagena eximatur, clavusque cochleatus
evolvatur, ac brodium per inclinationem unâ vice in vas terreum vitreatum ef-
fundatur, inque locum frigidum vel cellam reponatur, & ad usum aservetur.

Secundò, ad cor & stomachum roborandum, corporisq; atro- *Pulv. Cor-*
phiam & dispositionem hecticam arcendam & refrenandam. *Rx. Co-* *dial. &*
rall. rubr. præp. 3ij. Ocul. 5. præp. 3j. Margarit. præp. 3ß. pulv. analept. *analepti-*
frig. Myns. 3ij. Macis 3j. Crystall. acetosell. gr. xv. sacch. albiss. 3ij. M. f. *cus.*
pulv. d. ad scatul. S. Kräftiges Herz und Magen Pulver. De quo
post prandium & cenam cochlearis minoris quantitas, vel per se, vel cum pane
saccharato, vino albo imbuto & emollito, sumatur.

Externè, contra atrophiam, & calidam spirituum intemperiem
corrigendam, spina dorsi manè & vesperi sequenti linimento est inun-
genda.

Ung. resumptivum. genda. *Ung. resumptiv. Fernel. ʒj. rosat. Mes. infrig. Gal. ana ʒʒ. Ol. nymph. viol. ana ʒij. M. d. ad oll. f. Liniment zum Ruckgrad.*

Syrupus. Tertio, ad Laryngis & arteriæ asperæ siccitatem, & hinc obortam raucedinem leniendam. *U. Mucilag. sem. Cydon. cum aq. ros. extr. ʒij. Syr. viol. ʒij. M. d. ad oll. S. Safft zu dem Hals. Dosis, cochleare unum vel alterum, saepius repetendo.*

Dietæ. Quoad Dietam, & observationem sex rerum non naturalium à Medicis ita dictarum, 1. Aer sit temperatus. 2. Cibi sint laudabiles, coctu faciles, bonumque succum & sanguinem generantes, quales sunt, juscula gallinarum, ptisana hordeacea cum brodio gallinarum, & tantillo maceris condita, pultes pomorum dulcium, amygdalarum dulcium, ovorum, cum lacte & saccharo paratorum (Germ. Rachel müßlein) pruna Damascena & Hispanica, ova sorbilia, contusa, & crescente appetitu, caro agnina, aves montanæ, perdices, turdi, pulli gallinacei, & similia. Pro potu confert apud mensam vinum album aqua dilutum, & sequentis syrupi uno alterove cochleari mixtum.

Syrup. potui immiscendus. *U. Syr. rub. Idæi, Ceras. acid. ana ʒiiij. M. d. ad oll. f. Safft / unter das Trinken zu mischen.* Extra mensam, Julapium ex aqua fontana & dicto syrupo paratum, vel lac amygdalarum dulcium bibatur. 3. Quies motui præferatur. 4. Somno naturali & legitimo indulgeatur. 5. Alvus, si intra biduum naturæ non respondeat, tertia quavis die per clysterem ex lacte, sacch. Thom. mell. ros. & vitell. ovor. superius descriptum, aperiatur. Et tandem 6to, Animi fortiores affectus seu pathemata, curæ, sollicitudines, meditationes, speculationes, intensiores rerum obvenientium examinationes, multarum precum lectiones, omniaque negotia tam animi quam corporis, evitentur & fugiantur. Quibus Remediis ac monitis, strictissima observatione necessariis Deus Ter. Opt. Max. benedicere non dedignetur. Signatum die 16. (26.) Octobr. 1685.

Die 20. Octobr. Reverendissimi Domini Patientis dispositionem & statum morbi, Nobiliss. & Excellentiss. Domino Doctori Dürren/Augustam sequentibus literis transcripsi.

Nobilissime, Excellentissime, & Experientissime Vir,
Domine Fautor, Frater, & amice colendissime.

Reverendissimi Domini nostri Abbatis morbus adhuc in antiquo fermè statu positus est, præterquam, quod pulsus justò debilior ac celerior factus sit, ac nonnunquam falsa phantasmata, cum ructibus ventriculi, præsertim statim ab assumpto cibo, divexent, quapropter
Electua-

*Electuarium molle ex Conserv. rosar. rubr. ʒj. Nuce Indic. cond. ʒij. Corall. Eleet. sta-
rubr. præp. ʒij. & syr. rubi Idæi liquid. ʒß. tam ad ventriculi roboratio-
nem, quam ad calorem cordis præternaturalem compescendum, fe-
bremque hecticam præcavendam & arcendam, à me hodiè præscri-
ptum fuit; Urina est aurea, & pingue supernatans hac die non de-
prehendi; Interim utitur Dominus Patiens nostris remediis, secun-
dum tenorem præscriptum. Heri, sub vesperam, cunctis Dominis
Conventualibus valedixit, pedumque seu baculum pastorem ipsis
tradidit, ac hodiè extremam unctionem accepit: Coetera adm. R.
Dominus P. Subprior communicabit. Interim, meo iudicio, adhuc
in maximo periculo versatur. Tuum itaque politissimum judi-
cium, tuamque sententiam, ratione ulterius adhibendorum reme-
diorum expecto. Hisce, nobilissime Vir, à me millies sis salutatus,
Deoque commendatus. Elchingæ, decimo tertio Calendarum No-
vembris, anno 1685.*

Excell. Tuae

addictissimus

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

Die quarta Novembris, S. N. sequentes responforias à Domino Geor-
gio Tobia Dürren/Medico Augustano, &c. accepi.

*Nobilissime, Excellentissime, & Experientissime Vir,
Domine Fautor, Frater, & Amice colendissime.*

PInguedo antea Urinæ supernatans, nunc autem evanescens, aliqua-
lem quidem pollicetur restitutionis spem, pulsus autem justò de-
biliores ac celeriores malæ est indolis, si enim Facultas vitalis in corpore
jam consumpto, naturali incipiat compati, fons vitæ aggreditur, qui
certè melioribus, quam à nobis ex methodo præscriptis remediis tueri
non potest, quorum sedulam continuationem suadeo, simulque per-
maneo cum salute quamplurima

Excell. Tuae

fidelissimus Frater

GEORGIUS TOBIAS DÜRZ / D.

Die

*Suppositor.
contr. Te-
nesmum.*

Die 22. Octobr. pulsus fuit æqualis & fermè naturalis urina-
que aurea, cum aliquo sedimento albo, sed divulso, aliqualem coctio-
nem indicante, in superficie urinæ, ad latus vitri, parva portio super-
natantis pinguedinis, instar nubeculæ apparebat; & Dominus Pa-
tiens, de tenesmo, & frequenti dejiciendi desiderio, sed semper fru-
straneo, à pituita salsa in intestino recto tenacius hærente, faculta-
temque expultricem ad excernendum irritante exorto conquereba-
tur, quapropter resinam albam, Germ. *Rübel-Harz* / carbonibus in-
jici, fumumque per sedile ano & intestino recto imitti ac excipi cu-
rari, sequentiaque suppositoria ordinavi. *R. Sevi Cervini zij. Cerae
Citrin. zj. Ceruss. ʒß. Opii gr. iij. M. f. l. a. suppositoria 2. vel 3.*

Die 24. Octobr. Pulsus fuit æqualis, Urina intensè aurea, sed
nullum pingue supernatans conspiciebatur. Ad stomachum robo-
randum, præscriptum fuit vinum granatorum (quod ferre non po-
tuit sed rejecit) & Epithema stomachicum ex crustis mellitis piperi-
nis (*Lebfuchen*) tritis, & cum tantillo maceris, cinnam. Nuc. mosch.
& garyophyll. cum vino Hispanico coctis, ventriculi regioni imposi-
tum; suppositoria item contra tenesmum inservientia repetita fue-
runt.

Die 28. Octobr. sequentes literas ad Nobiliss. & Excellentiss.
Dn. Doct. Dürren/ dedi.

*Nobilissime, Excellentissime, atque Experientissime Vir,
Domine Fautor, Frater, & amice Colendissime.*

REverendissimi Domini Abbatis nostri Elchingensis pulsus variat,
& hodiè rursus illum justò celeriores deprehendi, quapropter
febrem lentam adeste auguror, præsertim eam ob causam, quod non
rarò falsa phantasmata accedant, & facultas animalis cum vitali in
consensum trahatur: Iccircò Dominum Patientem adhuc extra peri-
culum non positum esse, judicabis. Interim usus remediorum præ-
scriptorum exactissimè continuatur, & pro febre auferenda, pulverem
lumbricorum cum terebinthina veneta mixtum carpis manuum
proxima die veneris applicabo. Hisce, Excellentissime Domine Fra-
ter, & amice colendissime, millies sis salutatus, Deoque commenda-
tus. Elchingæ, die 28. Octobr. S. V. anno 1685.

Excellent. Tuæ

addictissimus Frater

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

Qui.

de Discrasia Ventriculi, cum corp. atroph. & disp. hect. 57

Quibus literis acceptis, sequentibus responsoriis mentem suam exposuit.

Nobilissime, Excellentissime, Experientissime Domine

Fautor & Frater colendissime.

Variationem pulsus, & non raro falsa phantasmata Reverendissimi Abbatis Elchingensis, Domini nostri gratiosi, ex litteris tuis intellexi, utrumque nil boni denotat, imò omnes tres facultates principes simul rem sustinent: ut ergò nihil intactum relinquatur, suaderem specifici antihectici Poterii gr. xv. cum margarit. præp. gr. v. in jusculo seu brodio gallinæ nuper ordinato omni mane sumenda: interdium autem unus aut alter haustus aquæ analepticæ multum prodesse poterit, quæ omnia prudentissimo tuo iudicio & censuræ relinquo. Deus summus Archiater medicamentis benedicat: Vale, vive millies salutatus. Augusta Vindel. die 11. Nov. S.N. Anno 1685.

Excell. Tue

fidelissimus Frater

GEORGIUS TOBIAS Dürri / D.

Formulae autem Remediorum hisce litteris inclusæ, fuerunt tales.

Descriptio specifici Antihectici Poterii. *R. Reguli Antimon. ʒvj. Specif. Antihect. Poterii, fluant in crucibulo, tum injiciantur stanni purissimi ʒiij. effundantur & in pulverem reducantur; postea cum tripla nitri quantitate, ad modum Antimonii diaphoretici calcinentur, edulcorentur, & siccentur.*

Aqua autem Analeptica tali modo paretur. *R. Capon. deplumat. exenterat. & in frusta incis. Num. j. cui adde sanguin agni & vituli ana-
leptica, ʒij. Limac. contus. num xv. Cancror. fluviatil. contus. num. vj. seri lactis caprin. succo Citr. precipit. ʒiij. succ. cichor. depurat. ʒiij. vin. alb. Neccarin. ʒij. flor. ros. rubr. viol. bugloss. borrag. anth. hepat. nobil. una pij. Herb. agrimon. betonic. meliss. santal. alb. rubr. Cinnam. acuti, sem. anis. ana ʒj. Rad. chinæ el. ʒij. Limon. integr. incis. abject. albedin. Num. vj. M. destill. s. a. in vase stann. vel vitreato rostrato ʒvij. edulcor. cum sacch. cand. violac. q. s. filtr. per chartam emporeticam. Sig. Visceral-Wasser / darvon nach Belieben einen Truncf zu thun.*

Dum autem allegatæ litteræ responsoriæ Nobiliss. & Excellentiss. Domini Doctoris Dürrii, Physici Augustanor. celeberrimi, cum consignatione dictorum remediorum Augustâ Ulmam serius, ac de-

H

mum

mum post Reverendissimi Domini Patientis obitum translatae fuerunt, iccirco iisdem ægrotantem reficere impossibile erat.

Ego autem, cum præfatum Dn. Patientem die 30. Octobr. S. V. qui erat dies Veneris, visitare, eundem nonnunquam delirantem, truculentaque infomnia recitantem, pulsūque debilem ac celerimum, vires prostratas, ac Facultates principes simul læsas deprehendi, quam ob causam sequentes aquas, Cordialem videlicet ac odoriferam præscripsi. *R. Aq. confort. officin. perlat. Cordial. temperat.*

Aq. Cordial.

Ceras. nigr. ana ʒj. Cinnam. buglossat. ʒij. Confect. Alk. inc. ʒj. Syr. rub. Id. liquid. ʒß. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. ana gr. xv. Man. Christ. perlat.

Aq. odorif.

ʒiij. M. d. ad vitr. S. Krafftwasser. Et, R. Aq. odorif. Fuchsf. ʒj. Spir. Cephal. Anbalt. incompl. ʒj. Aq. Cinnam. still. ʒiß. M. d. ad vitr. S. Anstreichwasser.

His ita præscriptis, noctē sequentē inquietam traduxit, & diarrhoeā fortissimā, cum excrementis foetidissimis, corruptionis & putredinis certissimis nunciis, correptus est, quapropter die sequenti Saturni, nempe 31. Octobr. S. V. mane statim vocatus, ipsi circa meridiem

Bolus Cordial.

sequentia remedia propinavi, applicarique curavi. *R. Extr. Laudan. Opiat. Parac. incompl. gr. ij. Mag. perlar. or. gr. iij. Corall. rubr. præp. gr. v. Conf. Alkerm. inc. ʒß. Conf. ros. rubr. ʒj. M. f. l. a. Bolus, sacch. aspergendus.*

Empl. pro region. ventris Ol. Stomach.

S. Herz-Latwerglein auf 1. mal. Et, R. Empl. diaphœnic. calid. de crust. pan. ana ʒvj. M. ʒ malax. cum ol. mastichin. fiatque l. a. Emplastrum d. ad chart. ceream. S. Pflaster über den Nabel zu legen. Ut & R. Ol. nucist. rec. expr. ʒj. d. ad chartam. S. Muscat-Oel.

Quibus applicatis, diarrhoea sopita est, & usque ad horam duodecimam nocturnam placidè quievit: Postquam a. duodecima audita fuisset, oculos recludere cœpit, cumque apertis fixisque oculis circumstantes, præcipuè verò Dominum Guardianum Günzburgensem orantem aspexisset, altiori respiratione ductā, commotisque unā vel altera vice axillis, inter preces, lachrymas, & suspiria adstantium, cum annos quinquaginta sex vixisset, & viginti octo Prælaturæ illustrem decorem tulisset, præsagientibus Ominibus antecessis, pistillo nimirum Monasterii campanæ majoris in Festo omnium sanctorum,

& annulo meo signatorio fracto, inque partes discisso, in ipso die electionis suæ, placidè in Domino obdormivit, animamque Creatori suo reddidit.

CONSILIUM MED. XIV.

Adolescentem scabie perversa atque pforadica laborantem, feliciter restitutum exhibens.

ANno 1685. mense Martio, adolescens quidam, viginti circiter annorum, Minervæ filius, scabie perversâ pforadica per aliquot menses laborans, cum prius multa variaque remedia frustra adhibuisset, meum tandem consilium implorans, faciem horrendo aspectu incrustatam, brachia excoriata, totumque corpus scabie hâc defœdatum monstravit, hujusque mali ablationem desideratissimè expetiit.

EGo, causam hujus affectus, humorem atrabilarium, acidum, adustum, corruptum, mordacem, atque peculiari acredine tinctum, vel, secundum Neotericos acido-vitriolatum in tubulis stagnantem, fibrillas distorquentem, ac circulationem sanguinis infestantem esse, judicavi, totamque curationem sequenti modo aggressus sum. I. Ad saburram vitiosorum humorum è corpore exterminandam, quin etiam ad sanguinem mundificandum, sequentia tam purgantia, ac diaphoretica, alternatim usurpanda, quam etiam remedia alterantia & corroborantia, specificis occultâ qualitate agentibus, mixta, non neglectis topicis, præscripsi. Ad expurgandum itaque corpus talibus usus est Catarcticis. *Rx. Extr. panchym. Croll. ℥ ii. dulcis. ana ℥j. Pillula. Magist. Jalapp. gr. vij. M. f. c. aq. Ceras. nigr. pill. num. xxvij. cum pulvere rosar. rubrar. aspergenda, ac unâ vice deglutienda. Item, Rx. Turpeth. mi- Pulb. purg. neral. gr. v. f. pulv. pro unâ dosi in brodio carnis sumendus. Et, Rx. ℥ ii dulc. Pot. purg. ℥j. Mag. Jalapp. gr. xij. nucl. pin. num. 2. Julap. ros. ℥ß. aq. borrag. ℥j. M. f. potiuncula.* Quorum catarcticorum uno singulis hebdomadibus semel usus est, reliquis verò sex diebus, quotidie antimonii diaphoret. rec. præp. gr. xij. vel. xv. in decocti seq. sudoriferi ℥v. hausit, ac stragulis benè cooper-

Decoct. sudor. ex lignis.

coopertus per horam unam largum sudorem profudit. *Rx. Scob. Lign. sassaf. Guajac. ana ℥vj. Rad. chin. sarsaparill. ana ℥℥. Cinnam. acut. ʒj. fic. liquir. ana ℥℥. passul. min. ʒij. anis. scenic. ana ℥℥. M. & concis. coq. cum aq. fontan. Mensur. 4. vel ℔xv. ad tertias, servetur in olla benè tectâ ad usum, recoq. cum dupla portione aq. fontan. pro potu ordinario.* Quæ curationis

Apozema.

Elect. confort.

Unguent.

Aq. Cosmetica.

Decoct. pro pot. ord.

ratio per sex integras septimanas tam corpus expurgando, quam sudores movendo, continuata fuit. Quibus absolutis, aliquoties ad abluendum corpus ac cutem lævigandam, balneum ingressus est, ac toto curationis tempore bis vel ter venam medianam aperiri curavit. Hinc, ad reliquias hujus mali eradicandas, de sequenti Apozemate quotidie manè jejuno stomacho ℥v. ebibit. *Rx. Rad. polypod. Enul. camp. Cichor. ana ℥℥. herb. veron. borrag. fumar. scolopendr. dent. leon. betonic. ana ʒj. fol. sen. el. s. st. ʒvj. Rhab. ver. Agar. troch. Jalapp. helleb. nigr. præp. ana ʒij. sem. Cartham. ʒiiij. Zingib. Cinnam. ana ʒij. M. & concis. coq. in aq. muls. ℔vj. ad tertias. Pro alterante & roborante specifico, in die aliquoties de sequenti Electuario nucis avellanæ quantitatem deglutivit. *Rx. Conserv. borrag. ʒi℥. Enul. camp. ℥℥. Corall. rubr. præp. ʒij. Matr. perlar. præp. ʒj. Troch. d. viper. ℥℥. pulv. serpent. nostr. præp. ʒj. Syr. rub. Id. ʒ℥. M. f. Electuar. per totum curationis tempus continuandum.**

Coeterum, crustas ex scabie depellendas, cutemque lævigandam, partes defædatas, sed non nisi benè prius purgato corpore, sudoribusque absolutis, tali linimento inunxit. *Rx. Ung. de liquirit. lithargyr. Enulat. c. ʒi℥ ana ʒj. ʒii dulcis. ʒj. præcipitat. ʒj. Ol. rosar. ʒij. M. f. Unguentum.* Faciei verò, dejectis hisce scabiei quisquiliis, tali aqua, sæpius illitâ, priorem naturalem formam restituit. *Rx. Aq. plantag. ʒiiij. rosar. ʒj. Camphor. c. aq. ros. dissol. ʒj. ʒii sublimat. ʒ℥. M. d. ad vitrum.*

Quod Diætam concernit, aer fuit temperatus, ac ad calidum inclinans, cibi boni succi, facilisque concoctionis, sale, acido, ac acedine carentes; potus recoctura Decocti sudoriferi superius designati, & ultimo curationis tempore, in hujus defectu, sequens. *Rx. Scob. Lign. Guajac. ʒj. sassaf. ʒvj. Cinnam. ac. ʒj. fic. ping. ʒi℥. passul. min. mund. ʒiiij. sem. anis. scenic. ana ʒj. rad. liquir. ras. ʒij. M. & coq. cum aq. font. Mensur. 4.* In motu & quiete, nec non in somno & vigiliis observabatur moderatio, alvus erat naturaliter aperta, fortiores animi motus atque pathemata coercebantur. Quibus adhibitis remediis, diætâque observatâ Diætâ, præfatus patiens pristinam sanitatem, spatio quadrantis anni per Dei gratiam, cum multorum admiratione, qui horrendi sui affectus notitiam habebant, recuperavit, atq; in hunc usque diem eadem secundum votum ac expectationem fruitur.

CONSILIUM MED. XV.

Vulnus Capitis, cum fractura Cranii,
lethale.

ANno 1685. die 15. Maji, Styl. Vet. cum Michael Hayn, Pecuarius, ætatis 43. per Monasterii Elchingensis aream transiret, per Cæmentariorum incuriam, ex improvise later coctus è tecto in caput ipsius decidit, ac in bregmatis parte dextra, ponè futuram coronalem non solum magno cum impetu cutem carnosam dirupit, sed etiam cranii binas laminae fregit, ac magnitudine dimidii imperialis, ejus particulam fractam intra calvaria cavitationem depulit, frustumque lateris forami fracti cranii tam tenaciter inhæsit, ut aliquis adstantium dentibus illud extrahere non dubitaverit; ex quo ictu miser Patiens omnibus sensibus destitutus, in terram, cæstro quasi percitus, prolapsus est, & mortui instar ibidem decubuit.

Balneator ad hanc Tragœdiam vocatus, cum prædictum ægrotantem in tanto vitæ periculoso discrimine constitutum videret, ipsum morti proximum in desperato casu versari ratus est, ac propterea illum improvidè & incautè admodum solis prognosticis reliquit, deligaturamque protinus recusavit. Cum verò præter omnium adstantium conceptam spem noctem sequentem superviveret, manè Georgius Riedlinus, Reip. Ulmenfis chirurgus exercitatus, Ulmâ Elchingam vocatus est, qui non solum, quantum possibile, frustula, scobes & squamas fracti cranii, sed & reliquias lateris cocti, omniaque heterogenea artificiosa manu exemit, vulnusque cum fractura de-

center tractavit, legitimeque deligavit, ac insuper partem affectam Cataplasmate excephalicis in vino coctis calidè munivit, & deligationem balneatori sequenti die Solis faciendam demandavit: Interea temporis Patiens ad se rediit, ita, ut etiam spiritualibus remediis refici ac consolari potuerit.

Die Lunæ ego vocatus, cum prædicto chirurgo Ulmenfi patientem visitavi, ac vulnus ipsum, cum fractura cranii inspexi, meningesque quidem illæsas, sed duram matrem variis quisquiliis arenosis inquinatam esse, deprehendi, quas impuritates præsens chirurgus cum duabus calvariæ squamis abstulit, ac post mundatum vulnus intinctum panum sericum filo alligatum magnitudine foramen æquantem, in mixtura balsami peruviani ac mellis rosati intinctum duræ matri calidè imposuit, cavitatem fracturæ & vulneris plumaceolis explevit, operculoque Emplastri Cephalici clausit, nec non Cataplasma prænominatum de die aliquoties cum vino coctum calidè applicavit; Ex qua deligatura patiens aliquantulum melius habuit, itemque rationis compos fuit, & præter aliqualem sitim, ac calorem præternaturaliter constitutum, spem futuræ restitutionis promisit.

Quia verò ob loci distantiam, aliorumque Ulmæ decumbentium languentiumque curatelam in hoc loco patiens commodè tractari, quotidie visitari, decenter deligari, ipsique in omnibus fideliter, prospici nequiret, nobis sic suadentibus, ægrotus danubio proximus, lecto involutus, navique impositus, Ulmam devehctus est, ubi quotidie summo cum studio, tam remediis internis sequentibus, & manu chirurgi tractatus, quam etiam conveniens ipsi diæta præscripta fuit.

Aq. Cordial. & Cephal.

Formulæ autem Remediorum fuerunt tales; 1. Ad cordis & capitis roborationem, *R. Aq. Ceras. nig. pæon. Cordial. temperat. Confort. Officin. usit. ana ℥j. Corall. rubr. præp. Corn. Cerv. philos. calcin. ana ℥j. Syr. granator. ℥ss. Man. chr. perlat. ℥iij. M. d. ad vitr. Dosis cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo.*

Emulsio refriger.

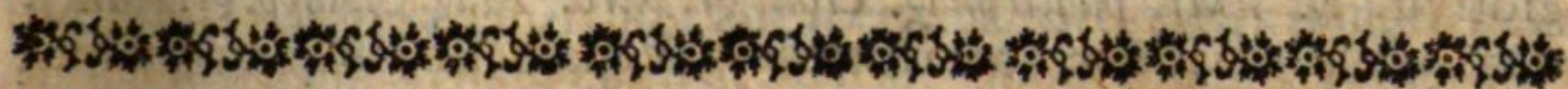
2. Ad calidæ corporis intemperiei alterationem; *R. Sem. 4. frigid. maj. ℥ij. papav. alb. ℥i℥. Citri ℥j. Aq. Cichor. acetos. rosar. ana ℥j. M. f. Emulsio, in Colatura dissolv. CC. præp. Ocul. ʒ. præp. Sal prunell. ana ʒss. M. f. potio una vice haurienda.*

Potus Ord. & simul trahmat.

3. Ad sitim compescendam; *R. CC. ust. ℥j. bord. integr. ℥i℥. Herb. Veron. agrimon. ana M℥. Rad. Cichor. ℥ij. fol. sen. el. ℥ij. Spec. pr. decoct. pector. flor. & fruct. ana ℥j. M. f. decoct. cum Aq. fontan. Mensur. 2. vel ℔viiij. ad 3tias. cui decocto colato misceatur syrup. rub. Idæi, q. s. ad gratum & jucundum saporem.*

4. Ad alvi constipationem bibit potiunculam laxativam sequentem; *R. Fol. sen. el. s. st. ʒiij. Crem. ʒ. 3ʒ. Aq. Ceras. nigr. ʒiiij. M. f. Potiunc. lenis ebullitiō, in Colatura dissolve Syr. rosat. solut. de Cich. cum Rhabarb. ana laxat. 3ʒ. M. pro dosi unā.*

A quibus omnibus, usque ad diem Martis, pro re nata, benè habuit, nullaque gravia symptomata se manifestarunt, donec vesperi calor præternaturalis auctus febrem delirium ac inquietudinem excitavit, ac post mediam noctem patiens ratione, sensibus, ac loquela destitutus, facie lurida existente, omnibus viribus dejectis, accedente stertore & frigiditate extremarum partium, sequenti die, circa horam vespertinam tertiam huic mundo, non sine adstantis uxoris puerperæ affatim effusis lachrymis, animam suo creatori reddidit.

CONSILIUM MED. XVI.

Febris tertiana syncoptica feliciter curata.

 Nno 1685. mense Junio, Reverendissimus quidam Abbas, ætatis adhuc florentis, raræ corporis texturæ, aliàs plethoricus, febre tertiana spuria correptus est, cujus primus paroxysmus hora tertia vespertina cum ingenti horrore, ac insequenti maximo calore, nec non siti Tantalea se prodidit. Sequentes verò paroxysmi singulis alternis diebus, semper duabus horis antevertendo, dictaque symptomata cum insequente cordis imbecillitate, per totam illam diem durante, viriumque prostratione, capitisque gravitate, anorexia, quin etiam ciborum omnium potusque rejectione, invehendo, Dominum Patientem per quatuordecim dies ita divexarunt, ut de ipsius reconvalescentia non parum dubitaretur, nisi diebus intercalaribus se parum recollegisset, viresque novas aliquan-

aliquantulum recepisset, ac provida natura per legitima remedium præsidia suffulta atque excitata morbum huncce gravissimum & periculosissimum superando depulisset, vicisset, atque exoptatam sanitatis victoriam cum corolla integræ restitutionis, deportasset.

CAusa, secundum nostros Neotericos, fuit humor stagnans in tubulis, fibrillas distorquens, ac circulationem sanguinis impediens. Quapropter, ad causam morbificam exterminandam, statim in principio morbi Reverendissimus Dominus Patiens sequentes pillulas deglutivit. *℞. Extr. panchymag. Croll. gr. xxv. Mag. Gialapp. gr. v. M. f. cum Tinct. ꝑ. pillulæ num. xxv. obaurentur.* Venæsectio, ob incurrentium symptomatum gravitatem, viriumque debilitatem, locum non habuit.

Pill. purg.

Puls. anti-febril. confort. & precipit. Emulsio refriger.

2. Ad calorem præternaturalem temperandum, alterandum, febremque compescendam, de sequenti pulvere confortante ac præcipitante ante paroxysmorum adortum, nec non extra eosdem, quotidie mane, meridie, ac vesperi, quantum duobus cultri cuspidibus capi poterat, in convenienti vehiculo assumsit. *℞. Hyacinth. præp. Corall. rubr. præp. Resol. Ocul. ʒ. CC. philos. præp. ana ʒß. Crystall. acetosell. ʒj. sacch. perlat. ʒij. M.* Et noctu, aliquoties talem potiunculam hausit. *℞. Sem. 4. frig. maj. ana ʒß. papav. alb. ʒj. amygdal. dulc. excort. ʒij. Aq. acetos. Endiv. Cichor. ana ʒj. M. f. Emulsio, in Colatur. dissolv. CC. præp. Ocul. ʒ. præp. Nitr. tabulat. ana ʒß. sacch. perlat. ʒij. M.* Quocirca etiam pro antifebrili specifico interdium unam vel alteram potiunculam aquæ rosarum & endiviæ, in quibus summitates centaurii minoris maceratæ erant, hausit. Inter horum usum, ad humores peccantes melius resolvendos & eliminandos, aliquoties assumptâ potiunculâ ex Lap. Bezoard. or. pulver rubr. Pannon. aliisque cordialibus intermixtis, sudorem provocavit, sed quia ex horum remedium usu paroxysmi febriles non evanuerunt, sed nihilominus continuârunt, iccirco pulvis corticum radicû chinæ chinæ drachmæ unius pondere, per biduû manè jejuno stomacho ante paroxysmum in vino absynthites fuit propinatus, quo sumpto, extra adhuc unicam lenem, & vix sensibilem alterationem, paroxysmi febriles profligati evanuerunt atque emanferunt.

Aq. confort. cordial.

3. Ad cordis roborationem, viriumque refocillationem & redintegrationem sequentia fuere præscripta. *℞. Aq. confort. perlat. Officin. ʒij. acetos. Endiv. ana ʒj. Lap. Bez. Or. Mag. perlar. Or. ana gr. v. CC. philos. præp. Ocul. ʒ. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒß. Conf. Aikerm. inc. ʒj. Man.*

chr.

chr. perlat. ℥ij. M. Dos. cochleare unum vel alterum, aliquoties in die assumendum. Et, R. Conserv. rosar. rubr. ℥ij. Confect. Alk. incompl. ℥j. Corall. rubr. Electuar. præp. ℥ij. Syr. rubr. Id. ℥ij. Spir. Thol. rectific. g. v. M. f. Electuar. repetitis vicibus pro lubitu nucis avellanæ quantitate capiendum. Diæta fuit tenuis, cibos omnes, ut superius dictum; (præter brodia gallinarum & juscula hordeacea) averfabatur. Potus erat Decoctum CC. & Ocul. ~~95~~. Potus Ord præp. nec non Tinctura Rosar. Emulsio amygdal. dulc. ac Julapia ex syrup. rib. rub. Id. citri, Cerasor. acid. &c. cum aliquot guttulis Spir. Thol. rectific. parata. Quia verò omnia hæc statim post assumptionem rejiciebat, & nauseabundus assumebat, intolerabilem tandem sitim, largiore lymphæ, seu aquæ fontanæ simplicis potu refrenavit, compescuit, atque extinxit. De cætero, alvus vel arte vel natura toto decubitus tempore naturaliter fuit aperta. Et postquam à sumpto pulvere cortic. radicis chinæ chinæ, non neglectis Universalibus præmissis, aliisque enumeratis remediis paroxysmi febriles cessarunt, præfatus Dominus Patiens indies melius habere cœpit, vires cum appetitu ciborum recuperavit, sicque pristinam sanitatem, Diâ favente gratia, obtinuit.

CONSILIUM MED. XVII.

Valida contusio & concussio Capitis & Cerebri, cum magna perturbatione spirituum animalium, lethalis.

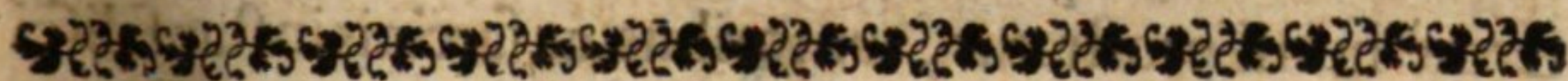
ANno 1685. die 29. Novembr. Jahannes Staib, Göcklingensis, Zythepfa, anno ætatis vigesimo primo, cum Ulmæ, noctu circa horam nonam è diversorio cum commilitone quodam exiret, in platea publica in furibundum militem cum alio homine altercantem, offendit, cui contra vim militis suppetias ferre conabatur, quo facto, miles altero dimisso, pacificatorem hunc non solum verberibus excipit, sed postquam oculum dextrum

dextrum vel pugno, vel gladii manubrio tusim colore violaceo tinxisset, atque nasum transversim superficialiter læsisset, supinum in terram maximo cum impetu prostermit, ita, ut caput & cerebrum lapidibus vehementius allisum, validissimè concuteretur; Hic, è terra surgens, totus perturbatus & consternatus hora decima chirurgum adit, & deligationem ab ipso exigit, simul ac de dolore capitis conqueritur, & inter deligandum per vices, (non sine suspicione læsi cranii, meningum, vel cerebri) multam materiam evomit, factaque deligatione, ædes suas repetit, ibidemque in lectum collocatur; media nocte hic patiens minimè sibi conscius & inquietus è lecto surgit, per aliquot scalas in supremum locum ædium ascendit, ibidem continuum clamorem edit, tandem pronus decidit, & sic à domesticis summo mane inventus, in lectum deportatus est.

Die 30. Novembris, Medicus ad ipsum vocatus est, qui aquam Cordialem, simul ac odoriferam præscripsit; Hac die, circa meridiem, ex amplissimi Magistratus jussu, ego cum chirurgo Reipubl. salariato ordinario, Johanne Bartholomæo Heckingio, hunc Patientem inspexi, & externè nullam evidentem læsionem, præter eam, quæ superius allegata est, deprehendi; sed quia patiens summè inquietus manibus lectum dimovebat, pedibusque calcitrabat, nec ad interrogata quicquam respondebat, semperque è lecto surgere tentabat, sensibusque tam internis quam externis carebat, nos mali radicem in capite & cerebro latitare, huncque affectum cum diris suis symptomatibus à valida concussionem cerebri & perturbatione spirituum animalium, nec non sanguine extravasato, in substantia & ventriculis cerebri diffuso, provenire judicavimus; quapropter, ut sanguini circulatio restitueretur, & sanguis extravasatus, quantum possibile, in venas & alveos suos reducatur, vena mediana in dextro brachio secta, nec non Cataplasma cephalicum Joh. Sculteti capiti calidè applicatum est, & communicato consilio Enema ex herbis cephalicis cum Electuariis solutivis præparatum, hora tertia vespertina injectum est; hora quartâ præfa-

præfatum Patientem stertentem, mortiq; proximum invenimus, qui etiam paulò post, vitam cum morte mutavit.

Die 1. Decembris, circa meridiem, ex illustrissimi Magistratus decreto, demortui caput sectum & apertum est, ubi in cranio nullam fissuram, introcessionem, aut fracturam, neque læsionem meningum, sed cerebrum in dextra sua parte, & cerebellum, versus spinalem medullam, copioso cruore & sanguine extravasato suffusum & oppres- sum invenimus; quæ effusio sanguinis non solum ruptionem venu- larum & arteriolarum in cerebro indicabat, sed ipse cruor effusus vasa & nervos cerebri comprimebat, motumque ac influxionem spi- rituum animalium impediēbat, patientem sensibus privabat, & quasi Apoplecticū suffocabat, sicque mortem inevitabilem afferebat.

CONSILIUM MED. XVIII.

Miles in Diribitorio quadringenta plagis ad
necem usque fustibus stipatus, feliciter
restituitur.

Casus.

 Anno 1686. cum à Directorio Circuli Suevici; ejusque Conquisitoribus, cæterisque ad hunc Actum Deputatis die 7. & 8. Maji, ut & 11. & 12. hujus, Styli veteris, Equitum mille, Peditumque tria millia, contra Turcam conductorum, in Diribitorio propè Ulmam, in prato Offenhufano recognoscebantur, varii ex delinquentibus catenis devincti à latere Legionum, à Castigatore bellico captivi detinebantur, ibidemque pro- meritas poenas expectabant, inter quos unus, qui terna vi- ce antehac fugâ salutem quæsierat Legionemque suam

insalutato hospite deferuerat, Suspendio, vel globis pyriis, aliis ad Exemplum, destinatus fuit. Finita autem lustratione, cum milites se die 14. Maji, ad navigationem accingebant, & viginti sex navibus, ac sexaginta ratibus infidebant, præfatus delinquens à Magistris peditum, Concilioque bellico, ad excipiendas fustibus quadringenta plagas condemnatus fuit, quas etiam per quatuor Decuriones largiter accepit, qui brachia, dorsum, & lumbos ipsius enormiter dolarunt, stiparunt, & contuderunt, ita, ut exanimis fermè humi prostratus, tumoribus ac sarcinis instar falisci propendentibus, decubuerit, quem etiam sic terræ affixum à Legione, non sine nota infamiæ, excluderunt, & prognosticis reliquerunt. Hic miser homo ac Plagipatida ex mandato amplissimi Magistratus Ulmenfis, in Nosodochium publicum curru devectus, & ex immerita commiseratione, meæ, ac Chirurgi Xenodochialis ordinarii, Joh. Bartholomæi Heckhingii curæ demandatus fuit.

Curatio.

Sudoris.

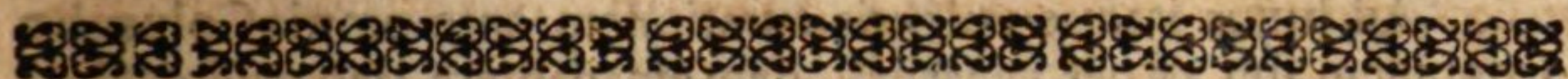
*Spec. pro
pot. ord.*

*Unguent.
Epithema.*

HUic statim internè, ad sanguinem extravasatum resolvendum, sanguinique circulationem restituendam, humoremq; in tubulis postliminio stabulantem, acescentem, fibrillas distorquentem, & corrosivum præcavendum, sequens sudoriferum propinavi. *℞. Elect. Diascord. Fracastor. Rob. sambuc. ana ziiij. Ferr. sigillat. Siles. ℥j. pulv. contr. casum Aug. 3℔. Aq. scordii, Card. bened. ana 3j. M. à quo assumpto remedio largiter sudavit.* Pro potu, sequens Decoctum Traumaticum hausit. *℞. CC. ust. 3℔. bord. integr. 3℔. Herb. Veronic. agrimon. scabios. ana pj. fol. sen. el. s. st. 3ij. Liquir. 3ij. ficuum ping. 3℔. passul. min. 3℔. anis. scenic. ana 3j. M. & concis. coq. in aq. fontan. ℔iiij. ad tertias.* Externè, dorsum ac brachia tali Linimento de die sæpius fuere calidè inuncta. *℞. Ung. dialth. populeon. ana 3j. Ol. chamomill. anethi ana 3℔. M. f. Linimentum.* Et præter hoc, splenia vino calido intincta & expressa, locisque affectis sæpius repetendo, applicata fuerunt. A quorum internorum ac externorum usu, (non neglecta convenienti Diætâ,) sanguis

de Milite in diribit. ad necem usque fustib. stipato. 69

guis extravasatus resolutus fuit, tumoresque penduli confederunt, patiensque hic, qui faces hasce dolorum admotas nullo ævo oblivioni traditurus est, feliciter curatus, pristinaque sanitati restitutus fuit.

CONSILIUM MED. XIX.

Vid. Ep. XI. C. de. r. A. g. a. s. s.

Oculi vulnus, cum maximo dolore conjunctum, mucrone gladii, inflictum atque curatum exhibens.

Casus.

 Nte paucos annos, cum milites in diversorio quodam Ulmensi Carchesiis Bacchi poculis liberaliter certarent, & arx Palladis eorum, cum expulsione & posthabitione sanæ rationis densissimis temulentia nebulis obvoluta, diversisque motibus errabundis navigium in alto ferocientique mari procellis expositum repræsentabat, unus eorum, nescio an ex petulantia, vel bilis fervore, districto gladio hypocautum percurrit, quo ense, solo hypocauti superficietenus infixio, postmodum in petuose ad arcus formam inflexo, momentaneoque insuper quasi saltu, motuque velociori rursus ad pristinam formam redacto ac extenso, præter expectationem, & ex improvise ancillæ oculum propè iridem non leviter tetigit & fauciat, quam læsionem maximus dolor, cum humoris aquei aliquali exstillatione, insecutus est.

EGO, ad hanc Patientem vocatus, vulnus ex continui solutione *Tractatio*
membranæ conjunctivæ, & corneæ probè contemplatus, ac proinde ante omnia vulneris, dolorisque ac insequentis inflammationis rationem

tionem esse habendam, ratus sum, consultumque duxi, hoc Prognostico appposito, quod dicta Patiens, ratione visus amittendi, in maximo discrimine versetur.

Curatio.

Ad hujus itaque vulneris curationem, ante omnia Columbæ sanguinem sub alâ per venæsectionem emanantem læso oculo calidè immisi, posteaque tale Collyrium, sæpius tepidè oculo instillandum, & extra etiam cum intinctis linteolis applicandum, ordinavi. *R.*

Collyr.

Tutia præp. aloes pulv. sief alb. Rhas. ana ʒß. Aq. rosar. plantag. ana ʒij Vini rubr. ʒj. mucilag. sem. psyll. tragacanth. ana ʒj. M. Externè, supra oculum, quia lac muliebre recens mulctum calidumque haberi non poterat, sequens Cataplasma, ad dolorem leniendum ac compescendum, inflammationemque inhibendam, applicavi. *R.*

Cataplasma,

Pomor. putridor. vel assator. dulc. ʒij. mucilag. sem. psyll. ʒij. farin. sem. lini ʒß. Opii crud. ʒj. Croc. or. gr. v. vitell. ovor. q. s. M. f. cataplasma cum linteis calidè inponendum. Ab horum usu dolor cum lymphæ stillicidio cessavit, ac inflammatio cohibita est, oculique vulnus postmodum coaluit. Quia vero nihilominus de oculi caligine conquerebatur, & in læsa parte nubecula quædam conspicienda erat, iccirco hæc pillulas Cephalicas, ad rheumata oculi præcavenda, humoresq; noxios è capite eliminandos, præscripsi.

Pillula,

R. Extr. pill. lucis, aurear. cochiar. ana ʒß. Mag. Gialapp. gr. v. M. f. cum aq. fœnic. pill. num. xxvij. unâ vice deglutiendæ; Ponè aurem partis læsæ, Emplastro vesicatorio Horstii Vesica fuit excitata: Et ad nubeculam in oculo resolvendam & discutiendam, post perfectam oculi læsi conglutinationem & consolidationem, sequentibus usa est; *R.*

Sief.

Tutia præp. ʒß. Margarit. præp. ʒß. Camphor. ʒol. alb. ana gr. ij. sacch. Cand. alb. ʒj. M. f. pulv. subtiliss. M. ʒ V. oculo pisi magnitudine inspergendus: Et,

Mixtura,

absoluto hoc, *R. pingued. Tithymali piscis (Germ. Aschen-Schmalz) ʒij. fel. lucii piscis ʒj. f. mixtura, M. ʒ V. lentis quantitate oculi cantbomajori indenda.*

Tragea. Visum corrobor.

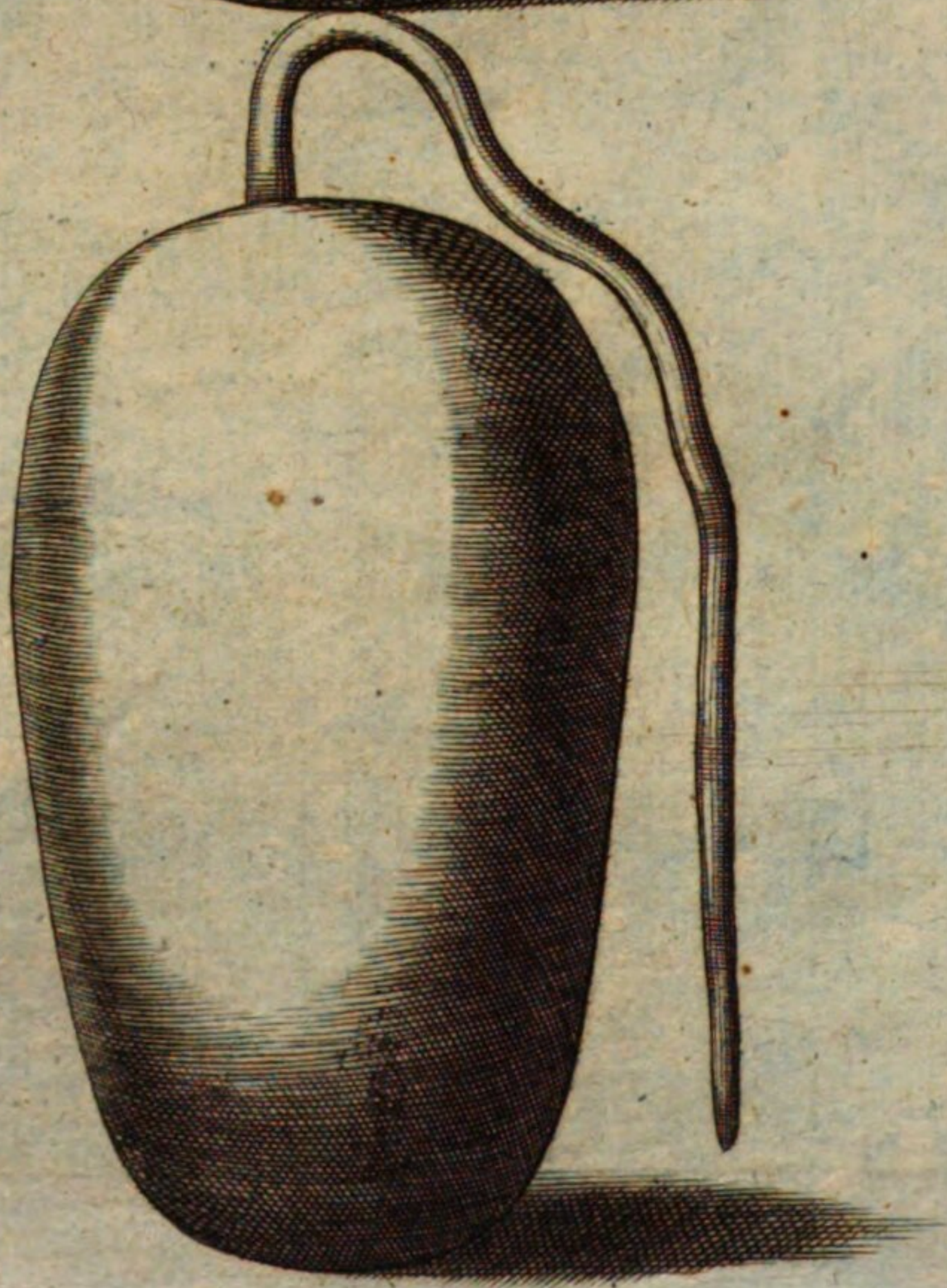
Tandem, non neglecta bona ac laudabili Diæta, sequentem Trageam pro visus corroboracione assumpsit. *R. Sem. fœnic. ʒvj. anis. ʒij. Carui ʒj. Macis ʒij. Cubeb. cardamom. ana gr. xv. pulv. flor. Euphras. ʒj. sacch. albiss. ʒij. M. f. Tragea, de die aliquoties, quantum cultri cuspide majori capi potest, assumenda.*

Ab horum remediorum usu hæc ancilla, aliquot septimanarum spatio, per Dei gratiam, ita convaluit, ut non solum visus aliqua portio, sed etiam oculi fabrica in sua naturali forma ac magnitudine

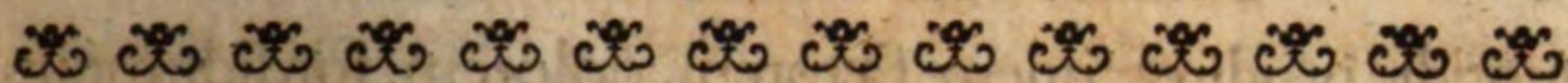
manserit, atque cicatricis macula vix videri, oculisve comprehendi potuerit.

ad Consil: 20
Cent. 1. p. 71

de Pila seu globo cupreo, è vagina uteri extracto. 71

CONSILIUM MED. XX.

W. E. H. C. Dec. 9, 1854.

Pila, seu globus cupreus, magnitudine sua
ovum anserinum longè superans, per octodecim annos
gestatus, sordidus & corruptus, partes vicinas exulcerans, pruri-
tum doloremque excitans, è vagina uteri felici-
ter extractus.

Casus.

Mulier Xenodochialis, Maria Heckenauerin, anno ætatis septuagesimo tertio, cum ante septem & viginti annos, post laboriosum partum marito suo alutario adjuvante, ponderosam cal-
cis molem in officinam portaret, ex improvise uteri pro-
lapsum passa est, ad quod malum corrigendum magnum
globum cereum sex Uncias, cum duabus drachmis pen-
dentem, per novennium in vagina uteri gestavit, & sic
uteri exitum coercuit: Cum autem hic globus ob ponde-
ris gravitatem molestiam pareret, patiens alium ex cupro
cavū & rotundum Uncias duas pendentem, confici curavit,
quem satis magnum impetuosē in vulvam intrusit, & octo-
decim (sicque ambos septem & viginti annos) in vagina
uteri gestavit; Postquam autem globus hic ab urinæ acri-
monia exesus & corruptus erat, ob calcanthosam & ærugi-
nosam suam acredinem, claustrum muliebre in tantum læ-
sit, erosit ac exulceravit, ut multa sanies ac materia purulenta
afflatim cum magno fætore, non sine dolore ac molestia
quo-

quotidiè prodiret, quem fætorem, dolorem, sordidumque saniei profluvium dicta patiens diutius tolerare non potuit, ac proinde opem & auxilium meum inploravit.

Lavamentum, ad vaginam uteri eluendam.

Quapropter die 18. Julii, anno 1684. huic vetulæ supinæ & in dorsum reclinatæ, divaricatisque cruribus supra mensam positæ, per chirurgum Xenodochialem ordinarium, Johannem Bartholomæum Heckingium, dictum globum per cochleare chirurgicum incurvatum, ac cava sui parte asperum, non sine labore extrahi curavi, qui ab urinæ acrimonia hinc inde perforatus exesus & corrosus, fætidissimisque sordibus ac mucore incrustatus erat. Post extractionem sequens lavamentum à me ordinatum fuit, quo uteri vaginam eluit, & intinctis linteis à purulentis sordibus repurgavit; *R. Herb. agrimon. Mij. scordii, meliss. puleg. ana Mß. Mixt. & concis. decoq. in aq. font. Mensur. duab. in colatur. dissolv. Mell. communis ʒiiij. d. ad ollam pro usu.* Post Lavamentum locum affectum Unguento de lithargyrio, & deinceps sequenti linimento illinivit. *R. Ung. de Cerussa, de lithargyr. ana ʒvj. M. & terantur in mortario plumbeo, tam diu, donec acquirant formam plumbi, addendo sub finem, Ol. de vitell. ovor. ʒij. M.* Et sic allegata patiens à molestissimo hoc affectu liberata, adhuc superstes, de nullo amplius impedimento doloreque genitalium conqueritur.

SCHOLIUM.

Definitio.

Uteri procidentia est ejus extra abdomen propensio, à laxata vel soluta ligamentorum unitate proveniens.

Causa.

& Differentia.

Causa est, quicquid ligamentorum unitatem solvere potest, ut est ligamentorum laxitas, vel eorundem ruptio. Procidit autem uterus haud faciliè ob laxitatem, multò minus ob rupturam ligamentorum latorum, idque cum vel magis vel minus contingat, idcirco vel magis vel minus prolabi, devolvi, ac descendere consuevit, ita, ut interdum ad mediam vaginam, interdum usque ad vulvæ valvas & orificium, nonnunquam verò totus extra vulvam prolabatur. Ex partu autem laborioso, violenta secundinæ extractione, rerumque ponderosarum gestatione & elevatione, (ut in hoc subjecto, de quo superius locutum, factum est) puerperarum vehementiore corporis agitatione, saltu, aliaque gravi concussione, sæpius observatum est, fundum uteri circa pudenda omninò inversum, ita ut interiora veluti externa se exhiberent, propendisse; Quamvis etiam nonnunquam pudendi

Error imperitorum,

de Pila seu globo cupreo, è vagina uteri extracto. 73

pudendi membranæ, (præsertim in iis, quæ vel alvi suppressione, vel doloribus ventris divexantur) eousque extendi possint, ut imperitis pro utero ipso habitæ fuerint, & adhuc quotidie habeantur.

Signa generalia sunt in principio, dolor lumborum, hypoga-^{Signa}
strij, pudendi, ossis sacri, quibus uterus annectitur; in progressu mi-^{Generalia}
tigatur ob assuetudinem & solius ponderis molestia, ambulandique
impedimentum persentitur: Specialia, pro ratione majoris vel mi-^{Specialia}
noris procidentia variant, dum in illa uterus ad dimidium coxarum
& genua descendit, ac tumorem instar ovi anserini exhibet; in hac
verò pondus veluti ovi majoris, ac tumor quasi extensæ pellis percipi-
tur. Quæ autem procidentia ex ligamentorum laxitate provenit,
cognoscitur ex eo, quod sensim generetur, & minore cum dolore
affligat; Quæ verò à ligamentorum ruptione originem habet, ex eo,
judicatur, quod subito malum exoriat, majoreque cum dolore affli-
gat, & hæmorrhagia eandem interdum comitetur.

Prognostica. Curatio est difficilis, si procidentia est major, si^{Prognosti-}
adultas affligit, si febris, convulsio, aliaque graviora symptomata con-^{ca.}
current; imò, si talia puerperis accidunt, non rarò lethalis esse solet;
Nonnunquam etiam ab ambientis aeris, præsertim frigidioris altera-
tione, aut violenta repositione, uterus gangrænosa putredine corrup-
pitur.

Curatur autem vel medicamentis, vel chirurgia. Medicamen-^{Curatio.}
tis, quæ adversaria sunt proprietati uteri, & quæ aufugit uterus, qua-^{per}
lia sunt, tetri odores, suffitus ex assa scetida, aut calceamentorum coriis, gossypio^{Medica-}
usto, perdicum pennis ustis, ovum sordidum & foetens à gallina ova excludente^{menta.}
desumptum, & cum intincto gossypio utero prolapsa applicatum; Fomenta item
& infessus ex herbis & radicibus astringentibus, quales sunt Radices bistort. tor-
mentill. garyophyllat. plantag. pentaphyll. &c. Herb. polygon. plantag. equi-
set. bellid. Fol. quercus, myrti, sorbi, mespili, &c. Flor. rosar. rubr. balaustior.
Bacc. myrti, gallæ, cortices granator. nuc. cupress. Terræ sigillatæ omnes, alumen
rupeum, &c. Confert etiam Fomentum ex decoctione cortic. ligni quercini,
& rad. consolid. major. vel ex latere ignito, vino rubello asperso, fumoque puden-
dis excepto, paratum. Ut & sequens Fomentum. ℞. Nuc. cupress. ro-^{Fomentum.}
sar. rubr. spic. nardi. Cortic. granat. flor. balaustior. capul. glandium. ana ℥j.
mespilor. immatur. pomor. immatur. malor. immatur. acaciar. ana Mj. incis. &
contus. gross. mod. coq. in aq. chalybeata, quæ uterus prolapsus aliquoties fomen-
tetur; Postea, ℞. Thur. succini citrini, gallar. Cortic. granator. & flor. ba-^{Puls. ad-}
laustior. nuc. cupress. alumin. roch. mastic. boli armen. ana part. æq. f. pulv. subti-^{string.}
liss. quo uterus aspergatur, ac deinceps reponatur, posteaque ejus prolapsus liga-
turâ cum pannis calidis præcaveatur. Est & utilis sequens infessus, quam-

Inseffus.

vis usus aliorum balneorum noxius existat. *Rx.* Fol. betonic. salv. laur. puleg. flor. stœchad. Arabic. balaustior. ana *Mj.* Rad. Consolid. maj. *ʒiij.* bistort. tormentill. aristol. long. ana *ʒß.* Mixt. & concis. coq. in aq. simpl. vel chalybeata pro inseffu. Vel, *Rx.* Rad. consolid. maj. *Miiij.* herb. verbasci *Mj.* coq. in aq. & f.

Sacculus.

inseffus. Sequenti etiam sacculo indies ter aut quater parti affectæ calidè imponendo; inter multas alias, foemina quædam seq remedio ab uteri prolapsu feliciter liberata, & postliminio sexta vice mater facta est, ac feliciter peperit. *Rx.* Fol. plantag. salicis, quercus, mespilor. acaciar. summit. rubi, flor. rosar. rubr. ana *Mj.* Rad. tormentill. symphyt. major. bistort. ana *ʒj.* flor. balaust. nuc. cupress. ana *ʒß.* sem anis. *ʒiij.* ex omnibus concis. & gross. modo contusis fiat sacculus interpassatus, Guilelm. Fabric. Hildan. Cent. 4. Obs. 62. pag. mib. 443. Vulgus patientem supra tabulam calidam quercinam nudo corpore repetitis vicibus sedere jubet, & si quæ sunt alia.

Chirurgiam.

Chirurgiam quod attinet, illa duabus indicationibus satisfacere debet, una est, ut uterus prolapsus in suum locum protrudatur & reponatur; Altera, ut intrusus & repositus in naturali suo situ conservetur, futurisque novus prolapsus præcaveatur.

Ante repositionem autem observandum, quod si adsit inflammatio, illa prius sit auferenda; si tumor ab aere frigido impressus urgeat, decocto malvæ, althææ, flor. chamæmel. baccar. lauri, &c. primò esse membrum fovendum; si flatus vel stercora in intestinis adsint, clysterem esse præmittendum.

Uteri repositio.

Ut autem hoc observato, Uterus prolapsus reponatur, ægra supina collocetur, gubus sursum protensis, & a se invicem paulum disjunctis sive distantibus, hinc candela cerea per longitudinem perforata (ut humoribus affluentibus exitus concedatur) justæ crassitie, tamque longa, ut usque ad os uteri pervenire possit, assæ foetidæ aut castorei aliquâ quantitate admixtâ, sensim in uterum immittatur, ibique vinculi commodi beneficio detineatur; Sed diligenter cavendum, ne si dicta candela debitò major fuerit, ex continuo attritu fluor albus causetur, naturaque ad feminis ejaculationem irritetur, unde summa debilitas oritur. Quidam ad reponendum uterum, penem viri aptissimum instrumentum esse judicant, sed falluntur, quia uterus ad penem sibi familiarem & amicissimum potius descendit quam ascendit. Post repositionem verò, propè inguina, quo ligamenta uteri laxata pertingunt, ceratum barbarum inponatur, quod exsiccando, astringendo, & corroborando ligamenta laxata contrahit. Vel seq.

Emplastr.

Emplastrum applicetur. *Rx.* Rad. Cyperi, bistort. ana *ʒj.* gallar. acaciar. ana *ʒß.* nuc. cupress. off. dactyl. sem. myrtill. ana *ʒj.* picis & colophon. q. s. *M. f.*

M. f. l. a. Emplastrum. Herba quoque urticae recentis contusa & ventri imposita, uterum in suum locum reducere creditur.

Si Obstetrix manibus uterum reponere tentat, iis prius oleo mastichino inunctis, blandè hoc ipsum efficiat, sibi que à violento conamine caveat. Ut autem Uterus post repositionem in suo naturali loco conservetur & retineatur, inserviunt fomenta, sacculus, & pulveres superius allegati, injectiones, pelli, inunctiones, illinitio frequens cum succo acaciarum, & alia. Exempli gratia. *R. Ass. foetid. Pessus: 5iβ. Mastic. thuris, granor. myrti, galang. nucis cupress. ana 3j. M. f. pulv. subtil. qui cum oleo myrtino misceatur, glandi ex syndone rubro per intinctum communicetur, & utero filo forti alligatus applicetur.* Quaedam mulieres frustum oblongum aluminis crudi, vel radicem symphyti majoris vulvæ immittunt, sicque laxatum uterum astringunt.

De hoc malo curando, Andernacus in Commentario Gyneciorum ex Bibliotheca Schenckiana anno 1606. emissio, ita scribit. Nonnullis perinæum rumpitur, ex partu, ut unum inter uterum & anum fiat foramen, idemque cursus, unde sæpius uterus exit, indurescitque: Partes itaque affectæ vino calido, in quo butyrum resolutum sit, foveri debent, quousque uterus emollescat, & tum leniter hic reponendus est, postea perinæon ruptum tribus locis vel quatuor filo serico fuetur, mox pannus lineus utero, juxta ipsius magnitudinem imponatur: postremo liquida pice obliniatur: nam ob hujus gravem odorem uterus retrahitur. Tandem rupturam ex Consolida utraque & Cumino superinsperso curamus: puerpera autem in lecto collocanda est sic, ut pedes elatiores habeat: ibi ad dies octo vel novem continuos decumbat, cibum capiat, alvi excrementa urinamque reddat. A balneo abstinebit tam diu, quamdiu sustinere possit, item ab iis omnibus, quæ tussim movent, & à cibis, qui non facilè concoquuntur. Ad hujusmodi periculum vitandum in partu, pila oblonga ex panno indatur ano & quoties parturiens foetum edere conatur, illa valenter imprimatur, ne perinæi fiat disruptio.

*Andernaci
reponendi
modus.*

*Quo modo
prolapsus
uteri in
partu pre-
caveatur.*

Interna quin etiam astringentia remedia conferunt, & quidem quantitate parva, & vicibus repetitis usurpata, ne nimirum noceant potius quam profint, si una vice quantitate notabili assumantur, quod imprimis in alterantibus & astringentibus potentioribus notandum, ne vasa exigua constriuantur & claudantur, sicque menses cum maximo damno supprimantur.

Quia autem sæpius accidit, ut uterus repositus in suo loco per dicta remedia conservari nequeat, ideo ultimum tandem refugium in pilis seu globis uterinis quærendum, qui ex subere, formâ ovali

*Pilarum seu
globorum
uteri inorum
usus.*

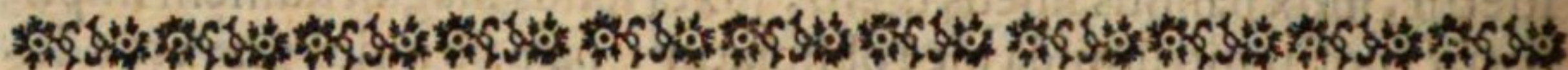
vel rotundâ, inferius delineatâ, sed magnitudine ad genitale adæquata, (ne premant aut excidant) optimè conficiuntur filoque crasso muniuntur, ut quavis exigente necessitate, & congressus tempore, è specu uterino extrahi queant; Et tales globi Emplastro sequenti, ad justam consistentiam cocto, & super lento igne liquefacto, per intinctionem, ut suber porosum materiam emplastri imbibat, obducantur.

R. Cera novæ ℥iij. Colophon. gummi elemi ana ℥j. Terebinth. ℥ß. pulv. rosar. rubr. myrtin. flor. balaustior. rad. consolid. maj. ana ʒj. Mastic. thur. ana ʒß. M. f. c. Ol. rosar. q. s. l. a. Emplastrum. Guilelm. Fabric. Hildanus cent. 4. Obs. 61. pag. mih. 242.

*Empl. pile
uterina ob-
ducendum.*

Diata,

Quod denique Diætam concernit, Aer sit temperatus, & ad siccitatem inclinans: Cibi astringentes, Potus vinum album austerum, vel rubrum, aut Decoctum ex adstringentibus paratum; Motus violentus vitetur. Quies inprimis post repositionem, procuretur, & mulier in lecto reclinata per octo vel novem dies, cruribus elevatis & extensis, ita, ut unum alteri incumbat, ponatur atq; collocetur; Somno modico indulgeatur; Alvus nec sit adstricta vel pigra, ne in fecum egestionem uterus præcipitetur, nec laxa, ne membranæ uterum ligantes laxentur; Animique pathemata, objurgationes, vociferationes, &c. refrenentur.

CONSILIUM MED. XXI.

Vulnera Colli, globulis, seu frustulis scissis
plumbeis per tubum pyrium inflicta,
lethalia.

Casus.

Nno 1686. die 23. Maji, in Festo Pentecostes, circa horam quartam vespertinam, Casparus Frik/textor, adhuc cælebs, ætatis suæ vigesimo secundo, Leipheimii, in Territorio Ullmensi, cum ante fores excoriatoris mentastrum evelleret, inter erigen-

erigendum, à commilitone aliàs amicissimo, Johanne Jacobo **Sözen** / concive, tubo pyrio, (**seiner Flinten**) quem morticinorum tribunus seu glubitor ad interficiendum canem rabidum viginti circiter frustulis scissis plumbeis & nitrato pulvere instruxerat, per fenestram jocosè exporrecto, nullo pulvere tormentario in foco incensionis juxta scutulam existente, ex improvviso autem flammam plumbumq; evomente, infra dextram aurem per collum transversim diversis pyrobolis minoribus ictus & vulneratus est, ita, ut percussus momentaneo lapsu in terram prociderit, & postliminio in Oppidulum ad ædes matris viduæ deportatus fuerit, quem Balneatores ibidem statim deligarunt.

Postquam autem hoc de funesto casu Magnifici Dynastiarum Ulmensium Domini Administratores per Prænobilissimum ac Strenuum ejus loci Præfulem certiores facti essent, statim mihi, ac chirurgo Reip. Ulm. ordinario, Joh. Bartholomæo Heckingio, cura & inspectio hujus miserè decumbentis demandata fuit, quapropter nos ambo sine mora illa ipsa die, hora octava vespertina, portis civitatis jamjam occlusis, per Pseudothyrum sive Posticam cum equis nostris ultra Danubium, mediante navigio, trajecti fuimus, ac media nocte, intra horam undecimam ac duodecimam ad dictum oppidulum apulimus, ibidemque præfatum patientem inspeximus, ac deprehendimus, quod præpes horum globulorum jactus seu volatus, infra aurem dextram, collum cervicemque transversim transeundo, multis vulneribus læserit, ac supra cervicem unum vel alterum, in supremo autem humero partis sinistræ plures tales globulos, non rotundos, sed inæqualiter acuminatos depressoque deposuerit, quorum sex sub cute existentes, facta incisione, per tria vulnuscula volsella, ac spatula minore incurvata, & interiori aliquantulum aspera, exemimus. Quocirca etiam Patiens de maximo dolore brachiorum, manuum, ac digitorum, simul ac de dextri pedis ad movendum impotentiâ conquestus est, quod nobis valdè suspectum fuit.

Rebus ergò sic stantibus, vulnera ab heterogeneis mundata, turundis ex linteis carptis, Unguento Digestivo Fabric. Hildani, & ali-

quali portione Unguenti Ægyptiaci invicem mixtis, illitisque, explevimus, ac insuper Emplastro santalino, Linimento simplici obducto, deligavimus, totumque collum, cum spina dorsi oleo rosarum calido inunximus, ac ad ventilandum sanguinem venam medianam dextri brachii secavimus: Internè, Aquam Cordialem perlatam cochleatim sumendam, ac Julapium ex aqua fontana & syrupo acetos. Citr. Rub. Idæi, &c. cum aliquot guttulis spiritus vitrioli mistam, propinavimus, pulveremque nitri tabulati internè ad calorem præternaturalem arcendum compescendumque, externè verò ad os & fauces eluendas, apportavimus. Manè, hora quinta prædictum patientem, qui inquietam ac insomnem noctem duxit, denuò visitavimus, ac læsionis locum & vulnera, aprico jam exposita, penitus exploravimus, ibidemque adhuc tres globulos inter cuniculos cutis carnisque hærentes, digitis palpavimus, quos tamen, quia calor præternaturalis intensus, cum pulsu duro ac veloci aderat, & patiens de pectoris angustia, itemque cordis anxietate ac imbecillitate conquerebatur, hac vice per sectionem eximere, inconsultum judicavimus, ægrotumque post repetitam deligationem stragulis benè coopertum, aqua confortante perlata refecimus, & propter jamjam incurrentia ac ingravescentia symptomata de ipsius reconvalescentia valdè dubitavimus, sicque abituri, prognosticis eum reliquimus.

Post nostrum à patiente discessum, cum in diversorio Casus hic cum suis circumstantiis ad rei cognitionem ad Nobiliss. Magistratum ac Territorii Ulm. Præsules à me conscriberetur, simulac plura remedia, traumatica, cordialia, ac sudorifera ordinarentur, inter horam octavam & nonam antemeridianam alter Balneatorum accurrit, & quod patiens convulsionibus gravissimis tentetur, atque omni ratione, visu & auditu careat ac stertat, nobis indicavit, quibus auditis, nos ambo de ipsius vita prorsus desperavimus, quæ sententia nos non fefellit, cum præfatus patiens paulò post, circa horam decimam sicque secundâ ab ictu die, ac decima sexta post læsionem horâ, animam Creatori suo, inter preces adstantium, reddiderit, vitamque cum morte commutârit.

S C H O L I O N.

Vulnera hæc ex unitatis solutione, & quidem ab immixtis è sclopeto globulis provenisse, ex superiori relatione notum est; Illa autem lethalia fuisse, tam ex loci & partium adjacentium læsione, quam ex symptomatum gravissimorum syndrome, calore videlicet præternatu-

naturali igneo & acuto, pulsus celeritate, empyreumate & combustionem, brachiorum itidem digitorumque maximo dolore, pedis dextri paralytica sideratione, pectoris gravitate, cordisque anxietate & imbecillitate, morteque post aliquot horas superveniente, satis elucescit.

Antequam verò ad divisionem & differentiam vulnerum lethali- *Vuln. leth.*
um accedamus, definitionem prius eorundem audiemus; Ubi vulnus *Definitio:*
lethale sic definitur, quod sit unitatis in parte humani corporis vel nobili, vel ad vitam simpliciter necessaria, à re externa, violenter continuum solvente cæsim, punctim, contusim, per sclopetum, hastam, enssem, gladium, pugionem, novaculam, cultrum, saxum, malleum, conum, vel id genus alia, inducta, & vel cum ipsa vitæ jacturâ, vel tamen cum summo ipsius discrimine, conjuncta solutio.

Et, talia Vulnera vel simpliciter & absolute; vel ut plurimum; *Vuln. leth. divis. & differ.*
vel secundum quid & per accidens lethalia esse, varii Authores classifi-
ci, ac inter eos Magnus & Excellentissimus Vir, Dominus Doct.
Gothofredus Welschius, Professor Lipsiensis, & Facult. Med. ibid.
Decanus, in suo rationali vulnerum judicio, de vera ac formali vul-
neris lethalis descriptione ac divisione, perhibet.

Vulnera autem simpliciter & absolute lethalia sunt, quæ Visce- *Vulnera simplic & absolute lethalia.*
ribus partibusque corporis humani Principibus ac Nobilissimis,
CORDI videlicet, CEREBRO, ac EPATI, (quæ viscera cum
nondum sumus, generationis nostræ principia suppeditant, & ut tam
in utero materno, quam extra eundem, nutriamur, augeamur, moveamur, & vivamus, faciunt) infliguntur; Tanta enim horum
Viscerum dignitas, eminentia, atque nobilitas existit, ut non vicinis
solum faveant partibus, sed ut toti pariter corpori prospiciant, totam-
que corporis Oeconomiam à Naturante Natura ipsis conceditam,
sartam tectamque conservent, in quibus etiam summum istud bo-
num, Sanitas nimirum, Vita, extremusque vitæ halitus consistit; Quæ
nobilium partium Triga non minus structuræ ac conformationis,
quam actionum edendarum ratione, nobilitatis stemmata à multis se-
culis possidet.

Vulnera ut plurimum lethalia dicuntur ea, quando tales partes *Vulnera ut plurimum lethalia.*
læduntur, quæ quidem per se Principes vel Nobiles non sunt, interim
tamen ad vitam, utpote simpliciter necessariæ, requiruntur, ac sine
quarum ope & officio partes Principes corpus conservare, vitamque
ipsam solæ tueri nequeunt, & quorum sublato usu & officio, com-
pages microcosmica corrumpitur, vitæque ut plurimum cessare cogitur,
quales sunt Pulmones cum aspera arteria; Diaphragma; Gula;
Ven-

Ventriculus ; Intestina ; Mesenterium ; Renes ; & Vesica urinaria.

*Distinctio-
nes.*

Sciendum autem, τὸ θανάσιμον & Lethale de toto quidem organo, & principalioribus, non verò de singulis ejus posse prædicari partibus ; Prædicta enim Viscera sunt partes Organicæ, quæ actionis ratione unum quidem constituunt Organum ; Conformationis verò ratione ex pluribus dissimilaribus & integrantibus constant partibus, quarum nec eadem invicem est facies, substantia, forma, multo minus eadem dignitas, usus & necessitas, ac consequenter nec idem de omnibus super lethalitate ferendum erit judicium, Sic Cordis Vulnera per se & absolutè dicuntur esse lethalia, quæ toto ejus Organo, & principalibus ipsius partibus, Ventrículis videlicet, Auriculis, & Vasis, non verò reliquis æquè ipsius partibus, exempli gratia, pericardio solo, infliguntur, cum ictum in cordis tunica curatum, Benivenerius testetur

Quod etiam de Cerebro, & ejus partibus principalioribus, Medulla, per medium cerebrum conspicuo Processu falcato, Cerebri Ventrículis, Plexu choroide, & arterioso Reti Mirabili, non verò de læsione superficiali ac ad vasa non penetrante, (cum multi in superficie de cerebri substantia per inflictum vulnus vel ictum sclopeti, aliquid amiserint, sed tamen restituti curatique fuerint, & supervixerint) intelligendum est. Par etiam est habenda ratio de Epate, partiumque ad vitam simpliciter necessariarum vulneribus, quæ nisi Organa & partes principales, earumque actiones lædantur, pro absolutè vel ut plurimum lethalibus judicari censerique nequeunt.

*Lethalita-
tis absoluta
signa & in-
dicia.*

Lethalitatis igitur Vulneris simpliciter talis & absolutæ, requisita, signa, ac indicia sunt quinque. 1. Partis vulneratæ Nobilitas. 2. Vulneris Magnitudo & Profunditas. 3. Remedii applicandi impossibilitas. 4. Symptomatum gravitas. Et 5. Periclitantis vitæ instantis termini brevitatis.

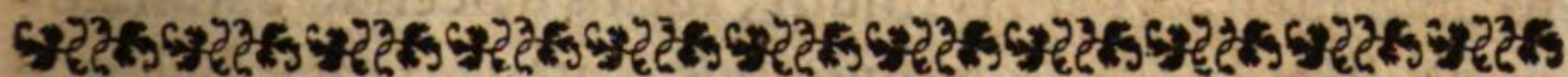
*Vulnera se-
cundum
quid & per
Accidens
lethalia.*

Vulnera autem secundum Quid & per Accidens lethalia dicuntur ea, ubi graviora Symptomata, extra læsionem partium Principum ac Nobilissimarum, vel ad vitam simpliciter Necessaryarum, præsertim in valetudinariorum corporibus ad cacochymiam & cachexiam dispositis, superveniunt ; vel error ex parte Medici vel Chirurgi, (ut negligens vulneris tractatio, deligatio, & intermissa sanguinis inhibio) vel ægri, vel Adstantium seu clinicorum ; vel Externorum, Aeris nempe noxii, Diætæ inconvenientis, Animi Affectuum, &c. committitur.

Ad

Ad horum præterea Vulnerum Inspectionem requiritur. *I. Inspectionis*
Legitima Requisitio. *2. Accurata Cadaveris sectio & inspectio. Vulnerum*
3. Sufficiens Vulneris descriptio. 4. Sincerum super qualitate ejus Requisita.
judicium. 5. Ingenuum manus propriæ attestatum & testimo-
nium.

Quia igitur nobis apud prædictum Patientem Leipheimensem *De Vulneri-*
 legitima quidem Inspectio ejus Vulnerum, sed nulla post Obitum *bus patien-*
 Cadaveris sectio, (sine qua in tali & similibus Casibus decisivè & apo- *tis Leiphei-*
 dicticè judicari non potest) fuit demandata, & propterea etiam in- *mensis ludi-*
 strumentis ad sectionem necessariis non instructi eramus, Nos, quan- *cium.*
 tum possibile, officio nostro fatisfecimus, ac proinde, quia in dili-
 gentissima exploratione horum vulnerum nulla evidens læsio tam
 partium Principum & Nobilissimarum, quam ad Vitam simpliciter
 Necessariarum, (nisi forsan unus alterve globus per vertebrae colli in
 Spinalem Medullam, ut pote spirituum animalium officinam & di-
 versorium, unumque cum cerebro aliisque partibus constituens Or-
 ganum penetraverit, sicque actiones animales gravissimè læserit, spi-
 rituumque transitum influxumque impediverit, & sic brachiorum ac
 manuum dolores, dextrique pedis paralyfin excitaverit atque causa-
 verit, reliquorumque gravissimorum symptomatum, convulsionum,
 &c. causa extiterit, quibus positis, hæc Vulnera per se & absolutè Le-
 thalia fuissent) neque per accuratam inspectionem, neque per stylum
 exploratorium deprehendenda erat, iccirco dicta vulnera, ob super-
 venientia gravissima ac crudelissima symptomata, non quidem sim-
 pliciter & absolutè, sed secundum quid, & per accidens summè peri-
 culosa ac lethalia fuisse, judicavimus.

CONSILIUM MED. XXII.

Asthma Periodicum, cum motibus convul-
sivis brachiorum, præsertim sinistri, aliisque gravis-
simis symptomatibus, feliciter cu-
ratum.

Casus.

Nno 1686. Mense Majo, Matrona quædam Prænobilissima Ulmenſis, ætatis ſuæ 63. Aſthmate Periodico periculoſiſſimo, cum motibus convulſivis brachiorum, præfertim verò finiſtri, concomitantibus plurimis graviſſimis Symptomatibus, utpote capitis gravitate, catarrho, tuſſi, lipothymia, uteri aſcenſu, nephritide, hypochondriaca paſſione, & quæ ſunt alia, correpta fuit, quod non ſolum interdiu, ſed inprimis nocturno tempore, & quidem poſt mediam noctem, illam tam crudeliter per vices divexavit, ut organa reſpirationis quaſi occluſa, ac ſuffocationis periculum, non ſine tuſſi, ſtertore, ac ſonitu, præ foribus eſſe, tam ſibi metipſi, quam adſtantibus videretur; Quotieſcunque autem paroxyſmus tyrannidem ſuam exercendi in prociñcu ſtabat, dicta Patiens aliquid ex imo pectoris per arteriam aſperam ad ſuperiora uſque ad gulam, (ubi inſtar alicujus nodi ſeu globi aliquantiſper quievit) repere ac aſcendere, poſtmodum verò ante finitum paroxyſmum, ruruſus deſcendere animadvertit, ſimul ac ſtatis temporibus materiam catarrhalem ex capite ad fauces, arteriam aſperam, ac pulmones ruere atque prolabi ſenſit; ita, ut ob ſuffocationis metum diurno nocturnoque tempore vel obambulare, vel erecta in ſella vel lecto, ſedere cogereſur, quocirca etiam a peſſia & inapetentia cibi, nonnunquam ſingultu, & ariditate oris laborabat, nocteſq; inſomneſ ducebat, ſicque vitam toto morbi tempore miſerrimam tranſigeſebat.

Reſolutio.

Resolutio.

Asthma frequentem, densam, ac anhelosam respirationem, è perti- *Definitio.*
naci bronchiorum pulmonum vel obstructione vel compressione
provenientem, esse, omnibus Asclepiadeis notum est.

Causa Asthmatis in hoc subjecto partim à partibus mandantibus, *Causa.*
partim à recipientibus est petenda. Partes mandantes sunt, Venti-
culus, Lien, ac uterus, à quibus crassi, crudi, & fuliginosi vapores ad
Palladis arcem ablegati, ibidemque in materiam catarrhalem resoluti,
per fauces ac arteriam asperam descenderunt, partesque recipientes,
bronchia nimirum pulmonum cum sibilo ac stertore obstruxerunt
ac compresserunt, sicque tam inspirationem quam expirationem au-
ræ ac spiritus impediverunt, ac simul ob fermè suffocatos spiritus li-
pothymiam causerunt. Et quia hæc Pateriens malo nephritico sæpius
obnoxia est, urinæque ardore ac retentione torquetur, iccirco procul
dubio materia ferosa ad renes & ureteres descendere impedita, in ra-
mos venæ cavæ majores regurgitavit, & ἀτρώας per dextrum ventri-
culum cordis in pulmones irruit, ac arterias compressit, sicque respira-
tionem impedivit ac asthmatis malum exasperavit. Quod autem di-
ctæ partes, nempe ventriculus, lien, ac uterus materiam catarrhalem
capiti mediantibus vaporibus ascendentibus, præbuerint, ex ipsarum
discrasia, scilicet cibi inappetentia, uteri ascensu ac præfocatione
affectuque hypochondriaco, sæpius divexante, elucescit.

Differentiæ hujus affectus partim à causis obstruentibus, par- *Differentia.*
tim ab accessionibus, & aliis desumuntur: Causæ obstruentes jamdu-
dum expositæ ac enumeratæ sunt: Asthma autem hoc periodicum esse,
tam ab accessionibus, quam exacerbationibus paroxysmorum facile
colligitur; Quod autem hi paroxysmi noctu magis infestant, fa-
ctum est, quia tum temporis, secundum lunæ motum, quæ in corpo-
ra sublunaria agere potis est, plerumque causa materialis morbifica
movetur.

Signa in Definitione ac Relatione Affectus satis exposita sunt, *Signa.*
quapropter in recensitione eorum meritò supersedemus.

Quod Prognosin in Asthmate concernit, sciendum.

1. Licet sit aliàs morbus diuturnus, ob paroxysmos tamen *Prognosti-*
acutos, locique affecti nobilitatem, qui organum respirationis est, *ca.*
hominem hoc malo graviter laborantem, nisi maturè legitimis reme-
diorum præfidiis succurratur, diu vivere non posse, nonnullosque in
platea ambulantes subito extinctos fuisse.

2. Juvenes ab hoc malo difficulter liberantur, senes verò nun-

quam, vel rarissimè, eosque ferè asthma comitatur usque ad mortem. 2. aphor. 40. Infantes autem suffocat, nisi maturis auxiliis sistatur & avertatur.

3. Asthma hæreditarium vix unquam curatur.

4. Qui gibbi ex Asthmate vel tussi fiunt, ante pubertatem, ei statim moriuntur, 6. aphor 46.

5. Asthmate laborantibus cum tussi, si tussis cessat, difficultate respirationis aut perseverante, aut ingravescente, periculosum est, contumaciam enim materiæ, & virtutis expultricis debilitatem significat.

6. Ad Asthma inveteratum, si nova repentè accesserit influxio, quæ pulmones obruat, ut in catarrho suffocativo fit, lethale est.

7. Asthmatici ii maximè periclitantur, qui viribus sunt infirmi, citò enim suffocantur & in syncopen incidunt, cum autem pulsus inæqualis admodum redditur, aut intermittit, ægrum morti vicinum esse, indicat: Ne autem Medicus in judicatione pulsus & respirationis decipiatur, notandum, sæpissimè eos, qui bonum pulsum habere videntur, subito mori & suffocari; alios verò, qui pulsum prævum habent, auxilio aliquo adhibito, aut flatu, aut seroso humore discusso, subito restitui.

8. Asthma nonnunquam in Peripneumoniam mutatur, idque febre superveniente cognoscitur, nonnunquam in cachexiam & hydropem degenerat.

Curatio.

Curatio respicit ablationem causæ, qua remota, ipse morbus tollitur. Materia igitur, quæ angustia, obstructionis, & compressionis causa est, præmissis attenuantibus, incidentibus, & visciditatem detergentibus, lenitivis purgantibus educenda, partesque materiam in pectus mittentes, caput videlicet, renes, lien & uterus, ab intemperie sua vindicandæ, evacuandæ & roborandæ, ac materia ad pectus ruens ab ea avertenda, flatusque conjuncti discutiendi sunt, quod etiam sequentibus remediis citra expectationem patientis expeditum fuit.

*Curationis
Ordo*

*1. Humor.
peccant.*

*preparatio.
Potio.*

*Aque pe-
ctoral.*

Primò igitur, ad crassos viscidosque humores in pectore bronchiisque pulmonum incidendos, attenuandos, ac resolvendos, talibus usa est remediis. *R. Sperm. Ceti recent. Pulv. gumm. ammoniac. ana ʒß. Syr. de Erysim. Lobelii ʒß. aq. Ceras. nigr. fl. acac. ana ʒß. M. f. potio una vice sumenda.* Et sequentes aquæ pectorales, cochleatim sumendæ. *R. Aq. Ceras. nigr. meliss. simpl. Veron. fl. acac. ana ʒj. Spir. Ceras. nigr. ʒiij. Philon. Rom. ʒj. sacch. perlat. ʒij. M. Et, R. Aq. asthmat. D. Rab. antiphth. Myns. Veron. cum vino destill. Ceras. nigr. ana ʒvj. Spir. Ceras. nigr. ʒß. flor. ʒ. ʒß.*

de Asthmate periodico, cum motib. convulsivis, &c. 85

℞. Sacch. Cand. alb. ʒij. M. Ac, ℞. Aq. Veron. Ceras. nigr. meliss. compos. ana ʒvj. Epileptic. Lang. Essent. sacch. simpl. ana ʒʒ. Spir. Ceras. nigr. ʒij. Spir. Matrical. Scultet. ʒj. sacch. Cand. alb. ʒij. Præter has aquas, usa etiam est Essent. sacch. simplici, & spiritu sequenti. ℞. Spir. salis ar-
Essent. sacch & Spiritus
 moniac. chalybeat. ʒiʒ. de quo M. & V. gutt. 7. vel 10. in brodio carnis assu-
⊗ iaci.
 mantur.

2. Ad materiæ peccantis evacuationem, talem potiunculam haufit. ℞. Fol. sen. el. s. st. ʒiiij. Rhab. ver. Crem. ♀. ana ʒʒ. aq. fl. acac. ʒiiij.
2. Evacua- tio. Pot. laxat.
 M. f. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. ʒiʒ. f. potio una vice sumenda. Et, de sequenti vino medicato singulo mane ʒv. bibit.
 ℞. Herb. Card. bened. bethonic. cent. min. Marrub. scolopendr. veron. meliss. Vin. medi-
 capill. ♀. ana ʒj. Rad. helen. garyophyllat. scyll. præp. pimpinell. tarax. ana
cat. purg.
 ʒij. Rhab. ver. ʒiiij. fol. sen. el. s. st. ʒiiij. Agaric. troch. Turpeth. Jalapp. polyp. qu. ana ʒij. Maceris ʒʒ. bacc. juniper. laur. ana ʒj. ♀. alb. crud. & pur. ʒiiij. M. & concis. sacculoque ex Syndon. alb. inclus. infund. in vin. alb. odorif. lbv. seu mensur. iʒ. servetur in vase vel urceo benè cooperto ad usum.

3. Ad stuporem & gravitatem capitis auferendam, ac vibra-
3. Partium mandantiū correctio at- que roboratio.
 tionem convulsivam brachiorum inhibendam, flatus item vaporesq; a liene & utero ascendentes, caputque petentes, avertendos & discu-
 tiendos. ℞. Aq. Ceras. nigr. meliss. comp. Epilept. Langii, hyrund. cum ca-
 stor. ana ʒvj. Lap. Bezoar. Or. gr. iiij. Margarit. præp. ʒj. Man. chr. per-
Aq. Cephal. & uterin.
 lat. ʒij. f. mixtura, cochleatim sumenda. Et ut caput magis roboretur, ac materia peccans in eodem contenta discutatur. ℞. Spec. diamb. in-
Tabul. Ce- phal.
 compl. ʒiʒ. Ol. carui ʒʒ. Ol. succin. citring. v. sacch. albiss. in aq. Ceras. nigr. & Lavend. dissol. ʒij. M. f. l. a. Tabulæ, de quibus una vel altera de die sumatur. Externè, ad capitis roborationem, seq. Spiritus M. & V. vertici gutta-
Spiritus vertici in- stillandus.
 tim fuit instillatus. ℞. Spir. Ceras. nigr. lil. convall. ana ʒij. Cephal. An-
 halt. incompl. ʒj. M. Cervici quin etiam & nuchæ talis Spiritus uno
Alius cervi- ci ac nuchæ illinendus.
 eodemque tempore fuit illitus. ℞. Spiritus lumbric. terr. Cephal. An-
 halt. incompl. Paralyt. Myns. ana ʒij. M. quibus adhibitis, motus convul-
 sivi cessarunt.

4. Ad lienis eructationes & obstructions tollendas. ℞. Crem. Pulv. Sple-
 ♀. Crystall. ♀. ana ʒj. salis Tamarisc. fraxin. scolopendr. juniper. ana gr. xv.
net.
 Macis g. v. f. pulv. unâ hora ante prandium & cœnam, quantum cuspidè cultri capi potest, capiendus.

5. Ad Cor, spiritusque vitales roborandos, ac lipothymias tol-
5. Cordial. applicatio.
 lendas & præcavendas. ℞. Aq. confort. perlat. officin. Epilept. Lang. Me-
Aq. Cor- dial.
 liss. comp. ana ʒj. cinnam. buglossat. spir. ceras. nigr. ana ʒij. Cephal. Anhalt. inc. ʒj. Lap. Bez. or. Mag. perlar. or. ana gr. v. Man. chr. perlat. ʒij. f. mixtu-
 ra, cochleatim sumenda.

Et, quia nonnunquam cum Cordis tremore & imbecillitate, singultus concurrebat, diversis temporibus sequentibus remediis sub-
Potiuncula. ventum est. *R.* Theriac. cœlest. gr. iiij. Laud. op. simpl. gr. j. Croc. Austr.
Cordial. gr. iiij. M. & dissolv. cum vin. malvat. fiatque pot. parva. Et, *R.* Theriac.
Alia cœlest. gr. iiij. Lap. Bez. or. gr. iiij. Croc. Austr. gr. iiij. M. f. cum vino malvati-
Pill. cordial. co potiuncula parva. Ut &, *R.* Theriac. cœlest. ℥℥. Lap. Bez. or. ℥ss Co-
 rallor. perlar. ana gr. v. M. f. cum Syr. papav. err. pill. nam. xxv. obaurentur,
 quarum duabus horis post cœnam 3. vel 4. deglutiantur. Nec minus, diver-
 sis vicibus præsertim asthmate simul angustante, ℥j. Croc. or. in vino
 malvatico dissolutum assumpsit.

*6. Nephri-
tica.*

6. Ad dolorem Nephriticum compescendum, ac urinam mo-
 vendam, de Balsamo $\mathfrak{A}$ ris terebinthinato, postulante necessitate, ali-
 quot guttulas in brodio carnis. sorpsit. Et præter hunc, usus bac-
 carum juniperi, ac raphanus sylvestris cum brodio carnis usurpandus,
 Patienti fuit commendatus.

*7. Stomachi
roboratio.*

7. Tandem etiam ad ventriculum confortandum, atque con-
 coctionem promovendam talem Trageam in usu habuit. *R.* Spec.
 diamb. incompl. diarrhod. Abbat. diatrionsant. ana 3℥. Nuc. mosch. 3j. Cin-
 nam. opt. ℥ij. Macis ℥j. garyophyllor. Cubeb. Cardamom. ana ℥℥. sacch. al-
Tragea. biff. 3iiij. fol. $\odot$ j. M. f. Tragea, post prandium & cœnam cum pane to-
 sto vel saccharato vino madido, cochlearis quantitate comedenda.
 Juxta dicta quoque remedia convenientem Diætam observavit.

A quibus Remediis, præfata Patiens, melius habuit, actionesq;
 secundum requisitum naturæ absque singulari impedimento exer-
 cuit, sanitatemque pristinam, per Dei gratiam, recuperavit.

CONSILIUM MED. XXIII.

Puer decennis ab Ægylope cum Phlyctæ-
 nis sinistri oculi liberatus.

Casus.

Nno 1685. mense Aprili, Puer quidam, agri-
 culturæ præfecti filius decennis, in Villa propè
 Aulam Weiltingensem sitâ, Germanicè Baum-
 hoff

Hoc dicta, in sinistri oculi cantho majori, Ægylope incipiente, cum Phlyctænis seu Vesiculis album oculi obsidentibus, ac fermè ad pupillam tendentibus, laboravit, quem affectum Ophthalmicus quidam imperitus, Etymologia hujus mali, causarumque recensendarum nescius, frustra medicamentis tractare conatus est, quibus nihil proficientibus, Parentes meum Consilium & auxilium implorârunt, quo adhibito, usuque remediorum diligenter observato, dictus Patiens ex voto restitutus fuit.

Resolutio.

Hic Affectus, generaliter loquendo, ophthalmiæ nomine venit, quæ *Morbæ Definitio.* est inflammatiō oculi, vel potius tunicæ adnatæ in oculorum tumore & rubore, aliquando sine, aliquando cum lacrymarum profusione proveniens, soloq; in cantho majori quæ exoritur, Ægylops vocatur, album oculi vesiculis obsidetur, quæ Phlyctænx dicuntur, quibus ruptis, Ulceratio sequitur, oculum totum, nisi sistatur, corrumpens. Quod si Ulcus hoc carunculam totam occupat, sic, ut lachrymale punctum occallescat, Fistula lachrymalis oritur.

Causa, secundum varios Authores, est materia certa ad oculi *Causæ* angulum depulsa, sive deveniat ab humore lento, melleo, pultaceo, folliculo suo incluso, sive à sanguine è venis temporum vel faciei frontis effuso, externa causa ut plurimum accedente; In hoc autem subiecto, à sanguinis ichorosi effervescentis in venulis stagnatione, & impedito refluxu, provenire statuimus.

Dividitur aliàs in Anchylopa, quæ est tumor nondum ruptus; *Differentia.* & Ægylopa, qui est tumor ruptus cum inflammatione; Hic plerumque sanguinis extravasati, ichorosi serosique effervescentis; Alter verò humoris lenti, folliculo inclusi, soboles est.

Phlyctænx verò, quæ hoc malum plerumque comitantur, aliæ sunt cum inflammatione, aliæ superficiariæ *Πικύματα* dictæ; aliæ profundiores, *ἐγκύματα* nominatæ, quæ ob corneæ albedinem, albæ magis videntur, sed annulo albo in circumferentia, qui uvæ prolapsæ signum est, carent, & ob frequentiore corneæ erosionem, periculo non vacant.

Signa,

Signa,

Signa, in principio, sunt lachrymarum frequens & involuntaria effusio, indeque sensim & sensim facilitatis adauctio, ingravescente verò affectu, donec procedente tempore assiduus fiat, talis lachrymarum effluxio, quæ interdum continua non est, sed lachryma in sinu facto & spacio, meatuque dilatato colligitur, ut perpetuò ad digiti compressionem effluat.

Prognostica,

Prognostica. *Ægylops*, si non maturè curatur, & procedente tempore major fit, partesque profundas occupat, & ad interna rumpit, cum sæpius subjecta ossa corrumpat, cancrique naturam induat, difficulter curatur, morbumque chronicum excitat: Et quanto major erosio fuerit, malum, cum lachrymarum sanie mistarum, tandemque soli puris effluxione, conjunctâ callosâ partis affectæ duritie, solet adaugeri: Procedente tempore, & si hic affectus inveterascit, externa inflammatio conjungitur, quæ in abscessum versa, facto foramine, forâs expurgatur; Et licet foramen sæpius cicatrice obducatur, tamen rursus post aliquod temporis spatium vel renovatur, vel diutius apertum permanet, tandemque succedit, ut ad nasi os fistula pertingat, & materiam saniosam per illud narium foramen, quod in interno angulo per nares pertunditur, evomat & expurget; Quod etiam in desperatis nonnunquam, præmissâ loci & carunculæ excisione, per terebram tenuem, exiguam, ac subtilem, arte & studio procuratur, ut sic materia purulenta per nares, quasi colatorium, effluat, & hoc modo âgenis derivetur.

Phlyctænæ verò, cum *Ægylope* conjunctæ, facilius, si sunt in tunica annata; difficilior verò, si juxta pupillam; nunquam verò, si tunica cornea in partem internam erosa, rumpitur, curantur, & sic plerumque oculum totum corrumpunt.

Curatio.

In Curatione, & quidem in morbi principio, Universalibus, (purgatione scilicet, & venæsectione, si subjecti ætas & constitutio admittit,) præmissis, sique nullum callum contraxit adstringentia & exsiccantia, si verò callosum factum est, & corruptio ossis accessit, excisio, vel potentialis aut actualis cauterisatio, (oculo benè munito, ne damnum capiat) requiruntur. Pauli, Celsi, & Aquæpendentis Chirurgicam curationem, vid. apud Hier. Fabric. ab Aquapend. Oper. Chirurg. part. 1. cap. 21. pag. mih. 78. 79. & 80.

*Remed.**Pillule,*

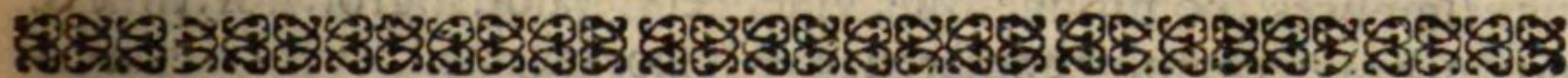
Nostro verò Pueri sequentia remedia adhibita fuerunt, Et quidem 1. ad humores peccantes è capite, totoque corpore evacuandos. *Rx. Extr. pill. aurear. cochiar. ana ʒß. diagr. corr. gr. v. M. f. c. aq. Ceras. nig. pill. nro. xix. pulvere rosarum rubrarum aspergenda, ac mane jejuno stomacho, una vice deglutienda.*

2. Pulvis sequens exsiccans & adstringens, M. & V. pisi minoris quantitate, oculo inspergendus. *Rx. Tutia præp. 3ß. Ol. alb. camphor. Corall. rubr. præp. sacch. Saturn. ana 3ß. sacch. Cand. alb. 3ß. M.*

3. Collyrium, cum linteolis puris intinctis & expressis externæ regioni oculi applicandum. *Rx. Tutia præp. 3ß. Sief. alb. sine opio 3ß. Collyrium. Oli alb. campbor. ana gr. iij. sacch. Cand. alb. 3j. Aq. Euphras. fœnic. rosar. ana 3ß. M.* His usurpatis, caruncula in cantho majori, & vesiculæ exsiccatae, subsiderunt ac evanuerunt.

Ulceris Oculi Mundificativum, aliudque Consolidans, nec non Puncti Lachrymalis callescentis, indeque exortæ Fistulæ Curationem, vide ap. Paul. Barbette, Oper. Chirurgico-Anatomico lib. 2. de Partibus Capitis externis, pag. mih. 337. & 338.

Præter hæc, quoque Patiens convenientem Diætam observavit, cibosque crudos, coctu difficiles, acres, falsos, flatusque generantes evitavit, & mediantibus his recensitis pristinam bonam valetudinem, per Dei gratiam, recuperavit.

CONSILIUM MED. XXIV.

Facies infantis & ancillæ, uno ictu pulvere tormentario ambustæ.

Casus.

ANno 1686. die 20. Junii, vesperi circa horam quartam, in mea vicinia Fabri ferarii cujusdam ancilla, viginti circiter annorum, heri sui filiolam in platea obambulans, super sinistro brachio portavit, & ante ædes figuli vicini, per fenestram inferioris hypocausti, cum servo hujus habitaculi conversari voluit, qui, dum illa inspiceret, per illam ipsam fenestram, (nescio an casu, vel ex instituto) bombardam manuariam (Germ. Puffer / aliis Terkerol) solo pulvere tormentario

M

instru-

instructam, magno cum fragore, explosit, ac eo ipso infantis super brachio sedentis faciei dextram, ancillæ verò sinistram partem tetigit ac ambussit, ita, ut oculi læsi palpebras non attollere potuerint, maximumque dolorem ex empyreumate ac inflammatione superveniente senserint.

EGo, statim cum filio meo Chirurgo, Johanne Christophoro accersitus læsas partes inspexi, nullumque glandis globulive plumbei vestigium, sed solam ambustionem cutis, cum granulis prædicti pulveris nitrati inhærentibus, deprehendi; Quapropter sine omni mora huic ambustioni ac inflammationi sequentia remedia adhibita fuerunt.

Curatio.

Et quidem Internè, ad terrorem ex fragore bombardæ acceptum excutiendum ac auferendum, infanti Aquæ tres Epilepticæ simplices, communesque, videlicet Cerasor. nigror. flor. tilia & pæonia invicem mixtæ ac saccharo edulcoratæ, ancillæ verò, aqua cerasorum nigrorum, propinatæ fuerunt.

Externè, absterfo prius loco læso, ac ab exsudante sanguine repurgato, oculis Linimentum simplex, linteolis inductum, & supra hoc, toti ambustioni Linimentum D. Johann. Sculteti, (quod anno 1634. mense Novembri, Ulmæ puerum à decem libris pond. Civil. pulveris tormentarii, inopinatò per scintillam ignis, Africi violentiâ è vivis carbonibus inflatam, accensi, in tota facie miserrimè ambustum, septimanæ spatio, nulla remante cicatrice, restituit, cùjus Armamentar. chirurg. Obs. 33. pag. mih. 9 r. meminit, & quod in quibusvis ambustionibus empyreumata extinguat, inflammationem mitiget, pustulas prohibeat, simulque dolorem leniat, testatur) quotidie quater inunctum & applicatum fuit; cujus linimenti Descriptio hæc est.

Linimentum ad ambustia Sculteti,

Butyr. recent. novies vel sæpius liquefacti, & in aq. Spermat. ranar. destill. loti ʒvj. Ol. d. vitell. ovor. ʒij. M. f. Linimentum.

Quo absoluto, reliquæ empyreumatis ac inflammationis Unguento de litharg. aliquoties de die illito, sublata fuerunt; Inter deligandum ac illinendum semper adhibitâ diligentia, ut reliqua pulveris pyrii granula, quæ maxima parte in superficie cutis hærebant, cuspide acus, vel alterius instrumenti in extremitate acuti, subtilissimè eximerentur. Quibus Remediis dictæ Patientes spatio octo, vel decem dierum pristinae sanitati, per Dei gratiam restituta fuerunt.

S C H O L I O N.

Accidit sæpè, ut pars quæpiam nostri corporis, vel igne, vel aqua, vel oleo, liquore fervente, vel liquato etiam butyro, lardo, sævo, plumbo, ære, stanno, aliove metallo, amburatur, unde dolores, inflammationes, pustulæ, & tandem excoriationes oboriuntur.

Itaque ambustis quæ medentur, triplicia sunt;

Quædam enim inflammationem sedant, simulque Empyremma extinguunt; aut evocant.

Extinguunt, quæ sunt frigida, ut Aqua plantaginis, portulacæ, solani, sempervivi, lactucæ, endiviæ, rosarum, cichorii, Mucilago seminis psyllii, cydonior. cum dictis aquis extracta; ad hæc Succum com memoratorum stirpium, Oxycratum, Oleum rosatum, Ung. rosat, populeon. Unguentum frigidum Episcopi, Linimentum simplex Sculteti, atramentum scriptorium, Ol. lini. Aqua salsa conditura brassicæ capitata, Saur Kraut, Brühe. *Inflammationem extinguunt.*

Evocant calida, ut succus cæparum salitus, succus porri, ari, sambuci, ebuli, oleum salitum, oleum ex medio sambuci cortice, &c. *Evocant.*

Quædam post repressum ardorem, & inflammationem mitigatam, pustulas prohibent, simulque dolorem leniunt, ut oleum lucernarum, cum ovi albumine mixtum, Oleum liqorum alborum simplex, Oleum ex vitellis ovorum in mortario plumbeo cum pistillo plumbeo agitatum, Aqua florum verbasci, farina hordei cum vino, aut ovi candido subacta. *Pustulas prohibent, doloremque leniunt.*

Quædam denique excoriationem sanant, quæ eadem sunt cum Epuloticis, ut Ung. de lithargyr. diapompholygos, de cerussa, album camphoratum, de tutia Nic. rubrum desiccativum, Emplastrum alb. coct. triapharmacum, gryseum, de lapide calaminari, diapalmæ, Ceratum diacalcith. &c. *Excoriationem sanant.*

Quibus annectimus peculiaria Experimenta, omnis generis ambustionibus medentia. *Experimenta.*

Ut, R. Succ. cæpar. ℥ij. Sapon. Venet. ℥iij. sal. communis ℥ij. adipis suill. ℥ij. calcis lotæ ℥iij. Ol. rapar. Mucilag. sem. Cydonior. ana ℥j. Terebinth. q. s. M. fiat Linimentum. *Linimentum.*

Aliud, cujus ope miles pauper, dives factus est. R. Fol. salviæ rec. Mj. plantagin. Mij. Butyr. recent. non salit. ℥vj. stercoris gallinæ recent. & quantum haberi potest albißimi ℥iij. frixentur per horæ quadrantem, & expressio servetur usui. *Aliud.*

Ad omnis generis ambustionem, etiam gravissimam, mirè valet Unguentum hoc, siquidem liquefactum sæpius de die parti læsæ

illiniatur, hinc folium brassicæ, betæ, aut plantaginis recens superimponatur.

*Quando
pustule sint
aperiende.*

Pustulæ si eleventur, nec tamen ambustio magna, tertio demum die aperiantur, non verò diutius apertio protrahenda, ne corrosio sequatur.

Cutis si corrugata, atque siccata, pustulæ omnes statim incidantur, hinc aut modò dictum, aut sequens adhibeatur Unguentum.

Unguent.

R. Ol. violar. lilior. alb. amygdal. dulc. butyr. rec. non salit. ana ℥j. Mucilag. sem. psyll. farin. alth. ana ʒjß. Croc. ʒß. fuligin. Ung. basilic. ana ℥j. M. f. Unguent.

*Crusta seu
Escbara se-
paranda.*

Crusta seu eschara si adfuerit, separatio ejus primo aut secundo die procuretur, quod optimè efficiet modò præscriptum Unguentum; si separari recuset, incisionem ad carnem usque sanam institueret licet, hinc ubi jam separata, ut ulcus commune tractandum.

Palpebræ, labia, digiti, manus, pedesve ubi ambustionem conceperunt, linteum mundum, aut lamina plumbea, inter partem unam & alteram ponatur.

Cautela.

Tenera si pars læsa, abstineat chirurgus ab usu cæpe, saponis, falis, similiumque medicamentorum acrium.

*Cicatricum
precautio.*

Cicatrices turpes ne relinquantur, efficimus, ubi validè siccantia in usum non ducuntur.

Unguent.

Conferunt quoque ad ambustionem sequentia. *R. Cera alb. aut flav. ℥iij. concid. minut. Ol. Olivar. ℔j. liquefiant simul super igne, bis liquefactis insperge Ceruss. subtiliss. pulver. ℔j. coq. & agitetur indefinenter, donec acquirat justam consistentiam, in fine coctionis, antequam planè refrigescat, addendo, Camphor. ʒj. agitetur rursus ad perfectam infrigidationem.*

Emplastr.

Vel, *R. Ol. lil. alb. ℥iij. ol. rosar. rubr. Cera minutim concis. ana ℥iij. omnia sup. lento igne liquefiant, inspergendo Ceruss. ʒviij. coq. leniter probè agitando, & postquam subsederit, add. sevi cervin. Terebinth. venet. ana ʒß. Thur. mastic. rad. ireos flor. subtiliss. pulveris. ana ʒj. Coq. adhuc leniter, & agitentur omnia donec refrigescant, postea formentur magdaleones pro lubitu.*

Empl.

Vel, *R. Ol. Olivar. super carbonibus calefact. ʒviiij. Sevi Cervin. ʒj. cera ʒij. liquefiant seivum & cera super lento igne, postea misceantur cum oleo, f. lenis ebullitio una vel altera. add. ceruss. ʒiiiiß. coque adhuc leniter, & agitetur probè donec refrigescat, formenturque magdaleones.*

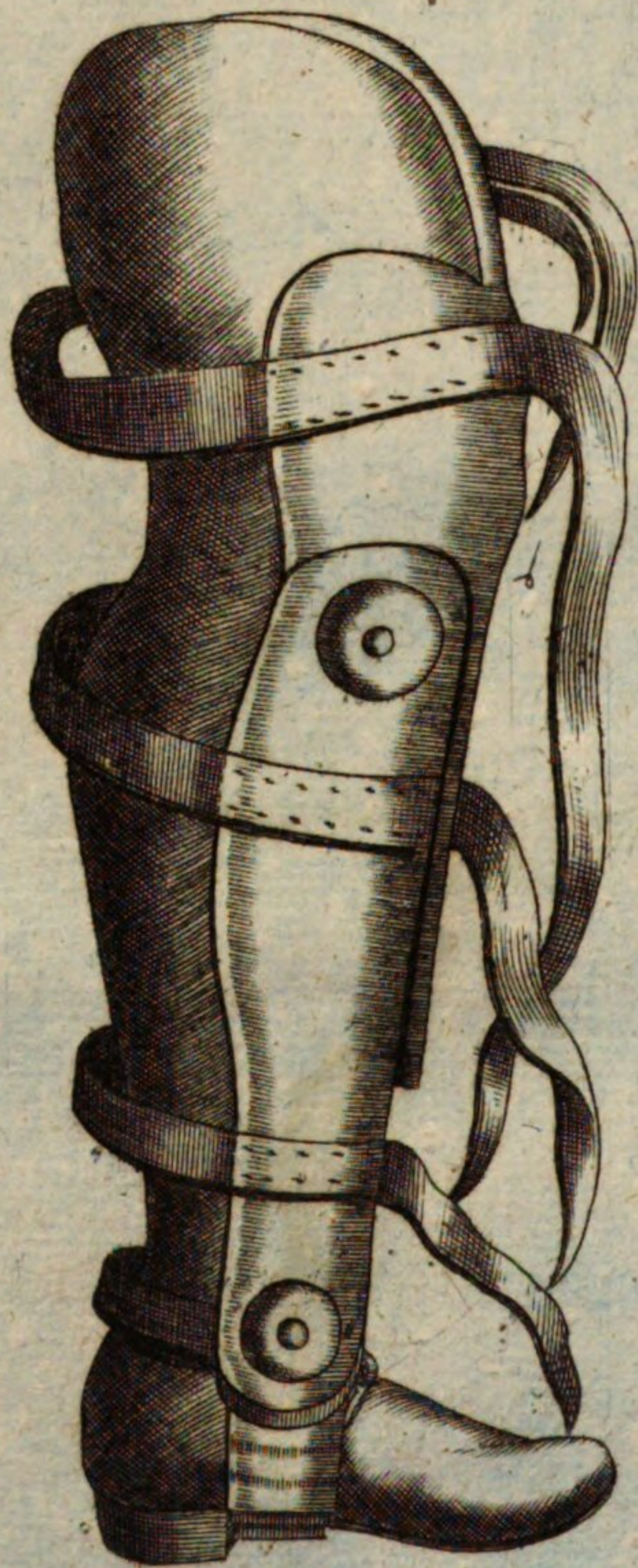
Unguent.

Vel, *R. Alburnum, sive sit Capito, Nasus, vel perca fluviatilis, torrefiat cum butyro in sartagine, postea butyrum effundatur super aquam frigidam in vase amplo, post separationem aquæ add. si placet, Ceruss. subtil. pulver. vel salv. pulverisat. & habebis exquisitum Unguentum.*

Mixtura.

Albumina ovorum conquassata, ac cum oleo lini & flore lactis mixta,

ad Consil: 25. Cent: 1. p. 93

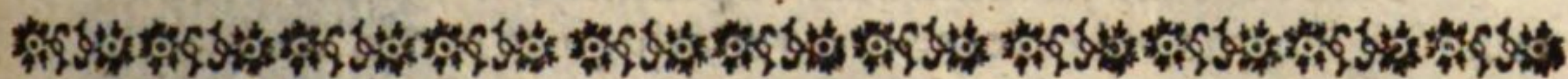
mixta, ac sæpius cum linteis applicata, omnem inflammationem ex ambustione, extinguunt.

It. Albumina ovi conquassata, cum oleo lucernarum, vel oleo *Alia;* nymphaeæ, papaveris, rosar. violar. calthæ palustris, vel populeonis, mista, ac sæpius illita, ambustionibus medentur.

Succus Cydoniorum expressus, sine saccharo cum linteis intin- *Succus Cy-* ctis repetitis vicibus impositus inflammationem ex ambustione tol- *donior.* lit.

Mucilag. sem. cydoniorum; item cortex medius sambuci; *Alia;* crassior pars atramenti scriptorii; & mucilago virgarum tiliæ, ambustionibus opitulantur.

In officinis ferrariis, quæ in agro Württembergico Regio fon- *Fabræ,* tano & Mörgeltettensi reperiuntur fabri contra ambustiones Un- *ferrarior.* guentum ex panno laneo minutim conciso, & in butyro torrefacto *Unguent,* parant, quo inflammationi & concepto Empyrevmati medentur.

CONSILIUM MED. XXV.

Varum, prospero successu restitutum,
delineans.

Casus.

 Nte aliquot annos, perillustri ac generosi cu-
jusdam Baronis Filius, annos pueritiæ agens,
tales introrsum incurvatos falcatosq; pedes ha-
buit, ut non solum Patientem deformarint, sed
etiam ad cadendum sæpius ipsi ansam dederint, quô fa-
ctum, ut ipsius de filio restituendo anxii & solliciti Parentes
me ad inspectionem non solum vacârint, sed etiam meum
consilium & auxilium sedulò requisiverint; Quem etiam,
successu temporis, mediante instrumento, ac laminis

ex aurichalco fabricatis, infraque designatis, pedibusque applicatis, ac usque ad correctionem continuè gestatis, non sine Parentum gaudio, per Dei gratiam, pristinae sanitati restitui,

Resolutio.

*Onomato-
logia.
Definitio.*

Hic Affectus Græcè dicitur *ραιβός*, *ροιβός*, idem quod *ροικός* *καμπύλος*, quod est incurvus, obtortus. Et, in specie est morbus crurum in figurâ vitiata, quando versus interiorem partem, incurvantur, pedesque ad talos distorquentur, & obtorti introrsum spectant, ita, ut pedes extremi coeant, Hipp. & Galeno rectè monentibus: Latinis Vari dicuntur.

Causa.

Hæc Affectio nonnunquam à prima statim nativitate, non rarò etiam ab interna vel externa causa contingit ac proficiscitur.

A prima natali die eduntur Vari, dum embryones vel infantes in utero materno sedentes, pedes introrsum inflexos habent, quos, si nutrices post partum negligunt, facile sic adolescunt, & Vari remanent.

Interna.

Internam Causam quod attinet, quia infantes præcipuè intemperie humida laborant, sicque eorum corpora superfluis humoribus scatent & abundant, facile fit, ut præsertim inter dentiendum, non solum nervi, ligamenta & tendines plus justo extendantur & longiores fiant, sed etiam cerea ipsorum officula mollescant, ac deinceps facile distorqueantur, imò sæpius ex eorum acetabulis propellantur ac subluxatio causetur, quam etiam hoc in passu Guil. Fabric. ab Aquapend. d. Operat. Chirurg. part. 1. pag. mih. 400. Cap. 100. Titul. de Varis, accusat.

Externa.

Externam Causam quod concernit, ea vel est legitimæ fasciarum obvolutionis neglectio, vel continua, dum matres ac ancillæ liberorum curam non habent, pedibus inflexis, (ut vannorum textores assolent) sessio, aut ob eundi impotentiam, reptio, & quæ sunt similia.

Signa.

Signa in descriptione & definitione affectus superius sunt exposita, quapropter in ulteriori eorum recensitione meritò supersedemus.

Prognosis.

Prognostica. I. Si Vari eduntur infantes, per matrum ac nutricum adhibitam in deligando diligentiam haud difficulter restituntur;

ad Consil: 26
Cent: 1. p. 95.

untur; si verò in principio negliguntur, facile sic adolefcunt, & Vari remanent.

2. Vari in principio neglecti, per applicationem Laminarum ex ferro vel aurichalco fabricatarum, distortionem offium in contrariam partem sensim repellentium, sed non nisi tarda manu, & procedente tempore, per menses & annos, restituuntur.

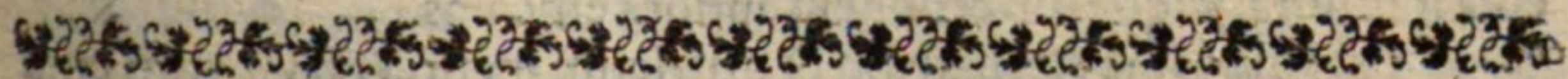
3. Adulti, quorum ossa jam induruerunt, nullam Curationem recipiunt.

Curantur autem Vari vel adhibitis Fasciis, vel applicatione Instrumentorum.

Fasciis, si infantum pedes, cum Vari oriuntur, sensim, dum fasciâ obvolvuntur, retrorsum agantur, ac aliquod pulvinar exiguum inter utrumque pedem inferatur, Sique diligentia adhibetur, ut pedes dicto modo in contrarium sensim abducantur, facili negotio corriguntur atque restituuntur.

Laminis, & applicatione instrumentorum; si infantes in principio neglecti sunt, ac ossa distorta ceream suam molliem ex parte deposuerunt, ita, ut correctionem per fascias amplius non recipiant, in quo passu ossa puerorum incurvata, mollia, & adhuc sequentia laminis ferreis vel aurichalceis per longitudinem, secundum proportionem pedum, applicatis, & sensim adstrictis sunt comprimenda, impellenda, sicque in naturalem suum statum ac formam redigenda. Quæ instrumenta, inunctis oleo lumbricorum, chamomillæ, anethi, &c. aliquoties per septimanam pedibus, ne atrophiam concipiant, tam diu sunt accingenda, nec per dies noctesque deponenda, donec pedes sensim inter crescendum pristinam suam formam naturalem acquisiverint atque recuperaverint.

Instrumenti autem formam, quo prædicti perillustr. ac generosi Baronis Filius feliciter restitutus fuit, præsens delineatio docebit.

CONSILIUM MED. XXVI.

Valgorum Curationem exhibens.

Casus.

Casus.

Anno 1686. die 27. Februarii, Francisci Sebastiani Uhlmanni, duo filioli, Albertus, septem, & Daniel, quatuor annorum, pedibus falcatis laborantes, ad me delati sunt, quorum tibiæ extrorsum incurvatæ, genuaque, præsertim majoris nati, subluxata, ac ad latus externum digressa erant, ita, ut ambo ad eundem, tam ob pedum incurvationem, quam nervorum ac ligamentorum relaxationem inhabiles ac inepti fuerint, quos aliter non, quam applicato instrumento, restituendos esse, judicavi.

S C H O L I O N.

*Onomato-
logia.*

Hoc affectu, cruribus videlicet extrorsum distortis, & in postica parte falcatis, divexati, Græcis βλαισοί, βλαισσοί, Blæsi, Blæssi; Latinis Valgi dicuntur. Gal. de caus. morb. l. 7. c. 3. de iis, qui in Medic. fiunt. t. 31. Quibus opponuntur ροιβοί, vel ραιβοί, ροικοί, Vari, quorum crura introrsum vertuntur.

Definitio.

Sunt igitur Valgi, qui contrario modo, quam Vari, infecti sunt, & quorum tibiæ præter naturam extrorsum distortæ, conspiciuntur.

Causæ

Causa hujus mali vel est Interna, vel Externa.

Interna.

Interna est corporis intemperies materialis humida præsertim dentitionis tempore ad partem affectam ablegata, non solum nervos, ligamenta, ac tendines laxiores reddens, sed etiam cerea crurum ossicula molliora, adque distortionem aptiora efficiens.

Externa.

Externa causa est matrum & nutricum incuria, fasciarum cum adaptatione ferularum, legitimè obvolvendarum, neglectio, pedum versus anteriora in portando vel reponendo, aut continua, aut violenta inflexio, & quæ sunt similia. Et hic affectus crebrius ab externa, quam interna causa, vel à nativitate, dependet.

Signa.

Signa, quia superius recensita sunt, iccirco ea repetere, super-
vacaneum esset.

Prognosis.

Prognostica. 1. Puerorum ossa, dum adhuc mollia & sequa-
cia sunt, facili negotio diriguntur, ac reflectuntur.

2. Valgi,

2. Valgi, si ita diutius persistant, & non curentur propter accursum humorum in articulo, (rectè monente Hier. Fabric. ab Aquap. oper. chir. part. I. obs. 101. p. mih. 401.) qui procedente tempore crassescunt ac indurantur, & per consequens etiam genua distorquent, eorumque motionem naturalem impediunt, ægrè, & nonnisi sensim, ac procedente tempore, restituuntur.

3. Adulti verò, quorum ossa jam induruerunt, nullam Curationem recipiunt.

Curantur autem, si à nativitate tales sint, ferularum in antica *Curatio*, & postica pedum parte, interpositis spleniis, vel corio molli, legitima adaptatione, & decenti fasciarum obvolutione; si autem post nativitatem ab interna vel externa causa tales extiterint, laminarum instrumentorumque applicatione, & per longum temporis intervallum, intra quod ossa distorta ac per laminas depressa impelluntur, sensimque crescendo sese in longitudinem extendunt, suamque naturalem conformationem acquirunt & recipiunt, continua gestatione.

Hier. Fabr. ab Aquapendente tales tibias incurvatas, & exterius gibbas, cum laminis quibusdam ferreis, per longitudinem tibiæ applicatis & astrictis, interius tibias sensim comprimentibus & impellentibus, prospero successu direxit.

De harum laminarum applicatione Opere chirurg. dicto superius loco, ita scribit; Ego in his casibus tibias quasdam paro, quæ pedem etiam ferreum obtinent, & intra pedem laminam, quæ per longitudinem exterioris partis pedis producta sit, quæ ita interius impetum faciendo inclinet, ut exteriorem pedem intra semper propellat, qua impulsione sensim per introrsum conversus tandem dirigitur, & valgus affectus aufertur.

Et per has laminas ac instrumenta, distortos ac incurvatos pedes restitui posse, Guilelm. Fabric. Hildan. oper. chirurg. centur. 6. Observ. 89. & 90. pag. mih. 818. 819. & seqq. cum delineatione dictorum instrumentorum, fusissimè testatur.

Ad præfatorum igitur valgorum puerulorum subluxata genua & extrorsum incurvatas gibbasque tibias deprimendas, impellendas, ac in naturalem statum redigendas, per octiduum, & quod excurrit, ante instrumentorum adhibitionem, partes affectas oleo lumbricorū quolibet diebus inungi, genibusque post inunctionem Emplastrum Oxycroceum applicari curavi, quibus deinceps præsens delineatum instrumentū ex duabus laminis aurichalceis, per longitudinem tibiis appositis interius tibias impellentibus & comprimentibus, ac super hoc aliud concavum, instar patellæ, genua in naturali suo situ conservans,

vans, digressumque ad latera impediens, mediantibus loris coriaceis, ac fibulis constrictis, non neglectis tamen repetitis inunctionibus cum oleo lumbricorum, ne partes affectæ dolorem vel atrophiam patiantur, fuit applicatum. Quæ dicta instrumenta præfati patientes tam diurno, quam nocturno tempore hætenus indefinenter gestarunt, & jamjam ambo ambulare cœperunt, nec dubium est, quin hi fratres germani progressu temporis, pedes rectos, & naturaliter conformatos sint acquisituri. Quod postliminio factum esse, omnes, qui eorum notitiam habent, testabuntur.

CONSILIUM MED. XXVII.

Phagedæna in Maxilla sinistra, lethalis.

Casus.

Nno 1686. Mense Majo, avitâ Nobilitate illustis cujusdam Viri Filiola, quinq; annorum, temperamenti sanguinei, venustissimæ formæ, ac Parentum Ocellus, quæ antehâc aliquoties per intervalla narium hæmorrhagia laboravit, tumore magno maxillæ sinistræ correpta est, qui, purgato prius corpore sudoribusque aliquoties repetitis, Unguento de liquiritia illitus, observatâ quin etiam bona & convenienti Diætâ, evanuit, ita, ut actiones naturales sine ullo impedimento, rursus obire potuerit: Post elapsas autem duas circiter septimanas, Febris acuta, cum pulsus celeritate, fiti, tussi, aliisque molestis symptomatibus, Flosculum hunc tenerimum diro ac funesto impetu invasit, cui laxativo præmissso, sudoriferis, Bezoardicis, ac Cordialibus, confortantibus

bus alterantibusque, nec non antifebrilibus specificis præcipitantibus, utpote Lapide Bezoardico Or. Pulv. rubr. Pannon. ꝑio diaphor. Margaritis præp. Corall. rubr. præp. CC. philosoph. calcinato, Ocul. præp. cum cordialibus mixtis, &c. subventum est, à quibus febris cum suis symptomatibus mitigata fuit, ita, ut jam extra periculum constitutam esse, Parentes cum adstantibus sperarent. Sed, cum per octiduum dicta febre decumbebat, ecce! ex improvviso prædictus Tumor in sinistra maxilla, & quidem cum scirrhusa duritie, sed sine insigni dolore, recurrebat, ad quem emolliendum & resolvendum, Emplastrum de meliloto cum diachylo simplici mixtum, ac oleo chamomillæ malaxatum, impositum fuit, à cuius usu dictus tumor, in superiori parte maxillæ, infra oculum, maculâ transverse lividâ prius apparente, intra biduum ruptus & apertus est, ac materiam ichorosam, sanguinolentam & corruptam non sine maximo & cadaveroso foetore evomuit; quocirca etiam, tussi per intervalla urgente, sputum copiosum, aliquali cruore permixtum ac foetidum, cum dentium, (quorum vacillantium aliquot Patiens ipsa eximebat) prius niveorum, nigredine, ac si caustico aliquo inusti essent, procul dubio, à materia corrupta, putrida, & corrodeute partis affectæ, per os maxillæ erosum ad oris receptaculum penetrante, descendente ac defluente, seque cum sputo permiscente, observatum est; Quibus rebus sic stantibus chirurgus etiam Reip. Ulm. Ord. Joh. Barthol. Hecking, accersitus fuit, qui stylo exploratorio argenteo non solum os maxillæ jamdudum inæquale, corruptum & asperum, sed

etiam perforatum esse, deprehendit, & stylum superius immissum atque descendentem ex ipsa oris cavitate prominentem monstravit, Ulcusque sordidum & depascens, injectâ prius quotidie aliquoties aquâ plantaginis cum mercurio dulci mixtâ, â fœtore & putredine quantum possibile, repurgavit, ac deinceps Unguento digestivo Fabric. Hildan. cum Ægyptiaco mixto, mediantibus linteamentis carptis, ac desuper, ad vicinas partes oculum atque nares, â corruptione vindicandas & defendendas, Linimento simplici deligavit ac os & gingivas post elutionem, cum aq. prunell. & plantag. sale nitr. præp. mixta, Syrupo violaceo & melle rosato penicillo intincto, illinivit. Internè, ad malignitatem, & humorum acredinem compescendam, atque ex massa sanguinea exterminandam, singulo mane nucis juglandis quantitatem de peculiari Electuario ex Rob sambucino, Elect. Diascord. Fracast. Terr. Sigill. ꝯ io diaphoret. Mithrid. Damocr. & Syrupo acetos. citr. invicem mixtis, composito, & cum aq. Card. bened. diluto, hausit, ac corpore stragulis cooperto, sudorem, vel potius madorem, quantum vires concedebant, provocare tentavit, quocirca etiam de die sæpius aqua Cordiali Bezoardica, ex variis pretiosis, Margaritis videlicet, Corall. rubr. confect. Alkerm. incompl. &c. constante, refecta fuit. Pro Potu Ordinario, Aquam ex decoctione CC. Rad. chinæ, hordei, liquirit. ficuum, passul. min. sem. anis. & fœnic. bibit, & præter hoc decoctum etiam nonnunquam Julapiis ex syrupis cordialibus & refrigerantibus, nec non Tincturâ rosarum, & Emulsione ex amygdalis ac seminibus frigidis, usa est.

Sed

Sed his omnibus nil proficientibus, ulcus quotidie serpendo, & quasi in perniciem properando, ad stuporem se dilatavit, totam ferme maxillam exedit, oculum sinistrum in orbita sua consistentem totum corripit, ita, ut instar mortui carbonis dependerit, naresque in sinistro latere perforavit, ac dimidiam illarum partem, cum dictis omnibus (quod sane in partibus tam sensibilibus mirandum) præter singularem dolorem exedit; Quibus tandem Diarrhea continua, cum toto corporis tabida atrophia accessit, quo facto, vires in totum prostratæ succubuerunt, sicque amœnissimus quondam hicce flosculus, præcedentibus aliquot deliriis, & motibus lenioribus convulsivis, cum à tempore recidivæ vix integras tres septimanas ægrotabat, præmaturâ mortis pruina exaruit, animamque suo Creatori inter preces, lachrymas, atque suspiria prænobilissimorum Parentum & Consanguineorum, placidè exhalavit.

S C H O L I O N.

Hunc affectum, ob allata signa atque symptomata Phagedænam, *Morb.* quæ auctâ ejus malignitate, in Nomodem degeneravit, esse, nemo Medicorum negabit.

Dicitur etiam Herpes esthiomenos, seu exedens & corrosivus; *Synonymia.* Ulcus depascens, *νόση* seu *νομάδες*; Lupus. Germanice, ein tieffer fressender Schad/ oder Wölff.

Phagedæna autem seu *Φαγέδαινα* strictè sumendo, est Ulcus tumidum, profundum, subjectam carnem & vicinas partes erodens. *Definitio.* Loca Hipp. & Gal. vid. ap. Foësum, pag. 648. & seq.

Et hoc anno aliquot in vicinia nostra liberi hoc malo laborarunt. Giengæ enim scriniarii filiolarum ex malignâ corruptione & exesione tota inferior maxilla decidit; Langenavii, in agro Ulmenfium, puella simili ferè modo, ut nostra patiens ex corrosione ab Ulcere phagedænico, interiit; Quod & Elchingæ in bubulci prole factum

est; In pago Steinberg ex inflammatione & putredine faucium atque laryngis, talis in annis pueritiæ constitutus patiens, integram linguam evomuit.

Causa,

Causa consistit in salinis, corrosivis, & acerrimis portionibus, quæ non solum mollium, sed quoque carnosarum, quin & aliquando durarum partium substantiam depascuntur atque corrumpunt.

Rulandus in Lexico Paracelsi in Fragment. Med. ad Tomum 2. pertinentibus, omne Esthiomenon à sale arsenicali deducit; Item ex sale Mercuriali Herpetem sive Lupum. Lib. de Ulceribus. cap. 7. & alibi.

Helmontius hunc affectum à sale caustico provenire, docuit.

Scirrhusa durities, quæ ante exulcerationem in maxilla deprehendebatur humoris atrabilarii soboles est, à cuius intemperie & corruptione acidum hoc corrosivum exortum est, ulcusque hoc phagedænicum, & postliminio Nomoden produxit.

Corrosivam enim hanc acredinem à corrupta & venenata massa sanguinea, cui vel bilis retorrída, vel falsugo pituitæ, aut cinis atræ bilis fuere admixta, provenisse, nullum dubium est, præsertim cum Patiens anno præcedenti in toto corpore variolarum ulcusculis referta fuerit, & procul dubio aliquæ malignitatis, humorumque corruptorum reliquiæ in massæ sanguineæ penetralibus remanserint, sicque hujus mali causa antecedens extiterint.

Signa,

Signa hujus morbi evidentissima sunt, cum non solum caro Ulceris subjecta, sed etiam ossa, à famelico quasi lupo exesa, erosa ac corrupta sint, venenataque, & maligna qualitas per quotidianam dilatationem adaucta fuerit, sicque in Nomodem seu Lupum voracissimum degeneraverit.

Prognosticon,

Ulcus tale, quia inter maligna recensetur, bilisque atræ ac retorrída progenies, & cum corruptione ossis conjunctum est, pro difficulter curabili censetur, cum Galenus asserat, quod Ulcera ab atra bile provenientia plerumque sint incurabilia.

Curatio.

Quâ verò ratione malignitatem humorum in massa sanguinea existentem, putredinemque ac erosionem in ipso Ulcere Patientis nostræ hærentem, per interna & externa remedia expellere ac deturbare conati fuerimus, id ipsum superius allegatum est.

per

Curantur autem de Cætero Nemodes & Phagedænæ internis & externis Remediorum præsidii. Internè, quatuor adminiculis, 1. Victus ratione. 2. Redundantis peccantisque humoris in massa sanguinea existentis expurgatione. 3. Reliquiarum saniei in venis exili-

exilibus partium affectarum exsiccatione. 4. Ipsius Ulceris maligni per topica remedia exsiccatione.

Cibi quapropter sint euchymi, coctu faciles, bonumque ac *Internæ* laudabilem succum & sanguinem generantes, qui vitiosis & excrementitiis humoribus careant. Deinde humores biliosi, retorridi, saluginosi & atrabilarii per appropriata cathartica remedia, & quidem iteratis vicibus, præmissis tamen præparantibus, evacuentur, & si corpus sit plethoricum, ætasque permittat, vena lateris affecti, (& quidem, si ulcus sit supra diaphragma, vena cubiti, si infra, vena talaris) fecetur. Et ad reliquias à purgatione vitiosorum humorum & faniei ad ulcus fluentes, & in ipsis venis partis affectæ stabulantes, exiccandas, ipsaque virulenta ulcera mirificè conglutinanda ac persananda, Decoctum radicum chinæ, aut Ligni Indici, per tres septimanas, singulis diebus manè una libra ebibatur, sudorque ad spatium dimidiæ vel unius horæ moveatur: sed si Ulcus dicta remedia, usumque hujus Decocti allegati respuat, & non coalescat, ad Topica, sine mordicatione tamen adstringentia & refrigerantia erit confugiendum: Et *Externæ* quidem si corruptio sit superficialis, conferunt siccantia mitiora, ut radix peucedani, vitis albæ, iridis, aristolochiæ, myrrha: si latior sit carnis ossisque corruptio, conducunt valentiora, ex æqualibus portionibus aristolochiæ rotundæ, iridis, myrrhæ, aloes, scoria æris, corticibus pini, &c. Galenus quædam habet composita, unum cap. 6. alterum cap. 7. tertium cap. 11. lib. 8. κατὰ γένη: Si adhuc latius serpat ossis corruptio, inter valentissima numerantur Euphorbium pulverisatum, & vitriolum Romanum, item aqua fortis, oleum sulphuris, vitrioli, sed muniendæ sunt partes vicinæ, ne simul adurantur.

Inter ea quin etiam, quæ virulenta ulcera egregiè desiccant, fanieique reliquias proliciunt, numeratur vapor vini rubri, in candentia ferri excrementa instillati & conspersi, adhuc fervens ex vase idoneo & adæquato, cum cautela & inhibitione, ne dictus vapor locum affectum prætereundo, inutiliter ad latera diffluat, in ipsum vulnus exceptus: Talis autem vaporatio per plures dies ad spatium unius horæ, (excremento ferri refrigerato subinde mutato) continuari debet; Exsiccato tandem loco affecto sua sponte, ulcus abluatur aut liquore vitrioli, vel sulphuris, qui in destillatione & præparatione illorum in principio profluxit & emanavit: Vel Nomeda seu Phagedæna aqua stillatitia plantaginis, vel rosarum, in quibus aliquid aluminis dissolutum sit; vel vino styptico & austero, cui flores & cortices granatorum, radix plantaginis, folia veronicæ, & sarmenta ligni Indici incocta sint, abluatur.

*Defensib.
part, vicin.*

Ne autem virulentus humor cum ulcere latius serpat, vicinasque partes, ambientemque carnem sanam exedendo devastet, cutis Unguento ex bolo armen. ovi album. & pauxillo oleo rosar. confecto, incrustetur.

*Exsiccat.
tio.*

Ad exsiccandam verò Ulceris cavi malignitatem, pulvis Croci Martis, vel antimonii vitrificati, aut mercurii præcipitati, aut florum sulphuris, aut plumbi usti, aut in horum defectu Linteamentum carptum, aut rasi flocci ex linteolis mundis convoluti, & vel Unguento albo Rhasis, vel Ung. diapompholigos, vel Ung. refrigerante Galeni, imbuti indantur, vel seq. Unguentum imponatur. *Rx. Ol. ros. viol. ana ℥i℔. Medull. crur. vituli ℥j. succi plantag. solani ana ℥℔. coq. leniter ad consumptionem succi, & colentur, eisque admisce Cerussæ ℥vj. Litharg. ℥j. & ceræ alb. dissolut. ℥℔. quæ omnia tam diu in mortario plumbeo cum pistillo plumbeo eousque agitentur, donec formam plumbi acquirant, deinde adde Camphoræ ℥℔. fiatque Unguentum.*

Unguent.

Ulcere per dicta remedia repleto, Ulceri superimponatur lamina plumbea, foraminibus tenuissimis pervia, vel adaptetur pulvinar ex complicatis linteolis, cum fasciis, & decenti leni constrictione ac deligatione. Quod si inflammatio, durities, vel alia symptomata accedant, & refrigerantibus & emollientibus erunt tollenda.

*Ultima Re-
media.*

Ferrum

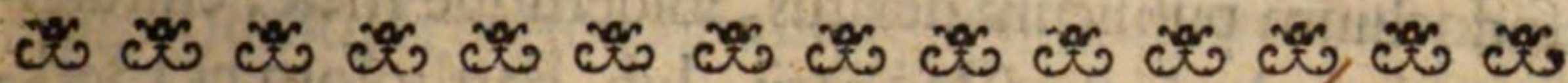
&

Ignis;

His autem Remediis nil proficientibus, & Ulcere maligno virulentoque ab erosione non acquiescente, monente Hippocrate, ad miserabile ultimumque præsidium, ferrum scilicet ac ignem, sive excisionem & ustionem erit confugiendum, ubi scalpro in non profunda, terebra vero in profunda corruptione, utimur. Ferro candenti ossa corrupta à periostio denudata & conspicua, sine cannula, non conspicua vero per cannulam, (ut partes nervorum adjacentes à causticis defendantur,) inurimus, exsiccamus, malignitatem extinguimus, & roboramus. Causticis quoque Remediis carnem subjectam corruptamque exurimus, nempe per pulverem trochiscorum ex arsenico calcinato, aut Mercurio sublimato, aut per oleum sulphuris, quorum unum alterumve per cannulam infundimus vel inspergimus, sicque nostræ intentioni satisfacimus.

Exstirpatâ denique carne infectâ, Ulcus facili negotio Emplastro de Lithargyrio aut lapide calaminari ad consolidationem deducitur.

CONSILIUM MED. XXVIII.

Tumor colli scirrhusus, cum gravissimis
Symptomatibus, lethalis.

Casus.

ANno 1686. circa tempus Vernale, Johannes Ul-
ricus Zimmermann, Cacochymicus, Lachano-
polæ seu Hortulani cujusdam servus, ætatis suæ
anno vigesimo tertio, tumore scirrhuso colli
correptus est, ob quam causam Consilium alicujus Medici
imploravit, qui, universalibus præmissis, ipsi Emplastrum
aliquod emolliens ac discutiens præscripsit, ex cujus usu
melius habuit, dictaque scirrhusa durities detumuit; Cum
autem rursus consuetis suis laboribus operam navaret, &
inclinato corpore agrum ligone cæderet, terramque pala
foderet, ac everteret, corpusque cum sanguine per fortio-
rem motum continuum fervefaceret, recidivam passus, &
malum tanto cum impetu reversum est, ut non solum col-
lum occuparet, sed etiam totam faciem, elusis omnibus ad-
hibitis remediis, in consensum traheret, quæ etiam, proce-
dente tempore, ac morbo accrescente, præsertim verò circa
finem, in insignem molem excrevit, atque penitus mon-
strosa facta est.

Rebus sic stantibus, & quia ei res angusta domi, præ-
fatus Patiens, Amplissimo Magistratu concedente, in No-

sodochium publicum delatus, ibidemque meæ, chirurgique Xenodochialis Ordinarii, Joh. Bartholomæi Heckhingii, curæ demandatus est, quem etiam per quadrans anni legitimis internis & externis remediis decenter ac fideliter tractavimus: Sed his omnibus parum proficientibus, tumor faciei, & extuberatio colli, apexabinem referens, non solum indies accrevit, sed etiam collum in parte tumoris dextra, cum aliquoties iterato copioso sanguinis profluvio tentabatur, nec non guttur, (ex cujus foramine aliquot grumosa, nigra, & corrupta particula manu chirurgi eximebantur,) cum duobus aliis locis vicinis deorsum versus claviculam, ruptum & apertum est, & sic in dicto collo usque ad claviculam, quatuor foramina conspicienda erant, quæ adiposam materiam eructârunt; In cervice etiam durum tuberculum exortum est, per cujus basin ichorosa ferosaque materia transfudavit: Præter hæc, monstrosa faciei ac colli externa internaque intumescencia miserum hunc, sed tranquillum moratumque patientem ita divexavit, ut neque oculos aperire, neque præ angustia faucium quicquam sine periculo præsentaneæ suffocationis, liquidissimis exceptis, deglutire potuerit; Durante autem hoc morbo, ob copiam vaporum frigidorum & narcoticorum, caput cerebrumque replentium, semper fermè somnolentus fuit, ac, dum somno indulgebat, miseriæ suæ oblitus est,

Quibus recensitis, tandem, pauco tempore ante obitum, Cachexia cum scroti pedumque tumore oedematoso, ex discrasia viscerum sanguificationi dicatorum, accessit,
â quo

à quo morbo, symptomatumque Syndrome vires tandem defecerunt, & præfatus æger, die 24. Julii, S. V. anni superioris nominati currentis, vitam cum morte mutavit.

S C H O L I O N.

Scirrhum tumorem durum, renitentem, dolorisque inexpertem seu indolentem esse, tam Medicis, quam chirurgis notum est. *Morbi Definitio.*

Distinguitur inter Perfectum & Imperfectum. Perfectus est, qui à solo humore melancholico vel crasso pituitoso originem habet; Imperfectus, quando humores à naturali suo statu recedentes, alii eidem permiscuntur. *Differentia.*

Causa, est humoris melancholici terrestrior pars, vel bilis re-torrida & adusta. *Causa.*

Procatactica Causæ sunt alimenta crassa, melancholicum humorem generantia, nec non ictus venenatorum animalium, sanguinem in humorem melancholicum convertentes & commutantes; Proigumenæ sunt redundantia humoris melancholici in aliquam partem influxio, Epatis item & lienis facultatis expultricis imbecillitas, dum fecem sanguinis, seu excrementum melancholicum segregare negligit.

In hoc nostro subjecto, quod cacochymicum fuit, statuimus, quod causa proxima hujus fuerint humores vitiosi ex bile retorrida & pituita salsa mixti, in tubulis colli stagnantes, fibrillas distorquentes circulationem sanguinis ac spirituum impediētes, ac tandem in acidum corrosivum degenerantes, affectam partem replentes, erodentes, vicinasque partes, sese dilatando, lædentes, ac simul destruentes. Hæmorrhagiæ in collo iteratæ causa, est fervor ac ebullitio sanguinis vitiosi & acris, per diæresin vel anostomosin profluentis.

Signa, sunt intensa durities, sensus stupidus, & dolor nullus, color fuscus, nonnunquam lividus, humoris sui naturam referens, & venæ adjacentes crasso sanguine turgentes. *Signa.*

Prognosis. 1. scirrhii in principio sunt exigui, & vel pisi, vel fabæ magnitudinem referunt, qui procedente tempore crescunt, & majores efficiuntur. *Prognosis.*

2. Scirrhus, qui doloris est expers, & cui pili increscunt, planè incurabilis est.

3. Qui colore lividus est, periculosus valdè, & facilè in cancerum degenerat.

4. Exiguus & imperfectus, aliquo modo dolens, nonnunquam, sed rarius, curationem recipit.

5. Scirrhus, nisi maturè curetur, in canerosum tumorem degenerat, aut in lapideam duritiem concrescit, nec amplius per medicamenta discuti resolvique potest, sed incurabilis permanet.

Curatio.

Curatio perficitur 1. Humoris melancholici præparatione, & ex corpore expurgatione. 2. Materiæ melancholicæ in tumore contentæ, discussione. & 3. convenientis Diætæ observatione.

Curationis

ordo.

Puls. digestis.

Pot. purg.

*U.S. cur
omissa fuerit.*

Prædicto itaque Patienti ad humoris atrabilarii præparationem, sequens pulvisculus digestivus aliquoties propinatus fuit. *R. Crem. ♀. Diß. diagryd. corr. gr. v. M.* Ad humoris melancholici expurgationem repetitis vicibus, & quidem semel in septimana, talem potiunculam hausit. *R. Elect. diacathol. Confect. Hamech. ana ℥iij. Extr. belleb. nigr. gr. vj. Crem. ♀. ℥j. diagr. corr. gr. v. Aq. scolopendr. borrag. ana ℥j. M.* Quin etiam Apozemate, ex herbis & radicibus alterantibus, & purgantibus melanagogis parato, usus est.

Venæsectio, quia sanguis bilis præternaturalis & excrementitiæ frenum est, inque hoc affectu raro cum fructu administratur, ac patiens insuper ad cachexiam dispositus erat, locum non habuit, sed omissa fuit.

Ad sanguinis atrabilarii correctionem, humorumque vitiosorum discussionem, dissipationem, resolutionem, ac alterationem.

*Decoctum
pro*

sudore movendo.

*Et
Potu ordin.*

R. Scob. Lign. sassifr. Guajac. ana ℥iij. rad. chin. ℥ß. Cinnam. opt. ℥j. liquirit. ficuum ana ℥ß. passul. min. ℥j. sem. anis. foenic. ana ℥ß. M. & concis. coq. in olla benè tecta cum aq. font. ℔vj. vel mensur. duabus ad tertias; Servetur decoctum in peculiari vase pro sudore movendo; & Decocti reliquæ recoquantur cum mensuris 4. aquæ fontanæ, pro potu ordinario. Hujus decocti dictus patiens quotidie ℥v. vel vj. cum antimonii diaphoretici rec. præparati gr. xij. mane, jejuno stomacho, bibit, ac per horam unam, stragulis coopertus, sudavit.

Syrupus.

Aq. confort.

*Topica.
Cautela.*

Ad colli, fauciumque ardorem compescendum, ac deglutitionem adjuvandam, sequentis syrupi cochleare unum vel alterum sæpius deglutivit. *R. Mucilag. sem. Cydonior. cum aq. rosar. extr. ℥ij. Syrup. violar. ℥ij. M.* Et ad vires restaurandas, aqua tali confortante reffectus est. *R. Aq. confort. officin. perlat. ℥ij. Cerasor. nigr. ℥iß. Syr. viol. ℥ß. confect. Alkerm. incompl. ℥j. corall. rubr. præp. ℥ß. Man. chr. perlat. ℥ij. Misc.*

Quoad Topica, cavendum, ne ab impositis vehementius digerentibus & exiccantibus remediis materiæ scirrhi tenuior pars exicetur, & crassior in lapideam incurabilemque duritiem convertatur, aut nimium emolliendo tumor in cancrum convertatur. Abstinentium

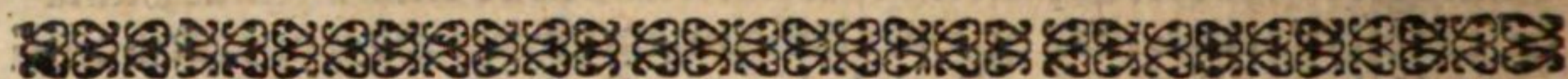
dum igitur à Remediis intensè calefacientibus & exiccantibus, taliaque remedia eligenda, quæ per halitum moderatè digerunt, & simul nonnihil emollientis facultatis habent. Quapropter nostro Patienti aliquoties Cataplasma ex herbis ac radicibus emollientibus & discutientibus, utpote malv. althææ, scordii, flor. chamomill. melilot. sem. lini fœnugr. ol. chamomill. &c. cum lacte coctum, applicatum fuit. Scirrhus autem in aliquot locis sua sponte aperto, tale imponebatur Emplastrum. *R. Empl. de melilot. diachyl. simpl. ana ʒß. M. & malax. Emplastr. cum ol. chamom. fiatque l. a. Emplastrum.* Et supra hoc, locus affectus, cum partibus circum jacentibus defensivo Linimenti simplicis, munebatur.

Quocirca etiam monendum, quod si scirrhus in suppurationem terminari animadvertatur, sedulò cavendum sit, ne amplius calefacientia remedia eidem inponantur, veletiam sectione vel inustione seu cauterisatione irritetur, ne scirrhus in cancrum convertatur. *Cautela,*

Laudantur inter alia, ad scirrhum emolliendum atque discutendum, sequentia. *R. Rad. alth. ʒiij. iridis ʒj. fol. brassic. parietar. Cataplasma. malv. flor. chamom. melilot. ana Mj. sem lini ʒij. coq. ex aq. communi & contusis adde stercor. caballin. ʒij. Axung. porci, ol. chamomill. ana ʒj. cepar. coctar. ʒß. M. f. Cataplasma.* Et, *R. Radic. alth. minutiss. concis. & cum s. q. Aliud, pingued. anserin. subigantur, ac in formam cataplasmatís redigantur.*

Vel, *R. Gumm. Galban. Ammoniac. opopenac., vel bdellii ana ʒj. flor. sulph. myrrh. rubr. ana ʒß. Camphor. ʒj. Ol. lil. alb. axung. anatis ana ʒvj. Cera, q. s. M. f. l. a. Emplastrum.*

Quod denique Diætam concernit, 1. Aer sit purus, moderatè calidus & humidus. 2. Cibi sint cocti faciles, bonum ac laudabilem succum & sanguinem generantes, quales sunt, panis triticeus, juscula carnis bubulæ & gallinarum, caro caponum, gallinarum, agnorum, hœdorum, pullorum gallinaceorum, ova recentia, spinachia, pruna, ptisana hordeacea, &c. qui cinnamomo & capparibus condiantur; vitentur omnia acria, crassa, melancholicumque sanguinem generantia, quales sunt, pisces & carnes fumo induratae, vel sale maceratae, brassica capitata sale condita, caseus antiquus, fabæ, lentes, aliaque hujus generis legumina, &c. Pro potu confert Decoctum superius allegatum, & vinum generosum moderatè sumptum. 3. Motus corporis moderatus erit procurandus. 4. In somno & vigiliis teneatur modus, somnus enim longus in hoc affectu nocivus esse assolet. 5. Excrementa alvi respondeant naturæ. Et 6. Animi fortiores motus, ut ira, cura, tristitia, lucubrationes nocturnæ, &c. evitentur. *Diætâ,*

CONSILIUM MED. XXIX.

Abscessus, propè lumborum vertebrae, in
dextro latere, feliciter curatus.

Casus.

 Nno 1686. Daniel Köffler / textor Ulmenfis, ætatis suæ 26. temperamenti phlegmatici, aliqualem dolorem in dextro latere, circa lumborum regionem sentire cœpit, qui quotidie incrementum sumsit, ita, ut corpus versus affectam partem inclinare seu flectere coactus fuerit, qui tandem, omni ciborum appetitu dejecto, viribusque prostratis, nullaque quiete, tam diurno, quam nocturno tempore miserum ægrotum refocillante, lancinantis, ferocientisque doloris impatiens, die 21. Maji, circa Festum Pentecostes, Consilium auxiliumque meum imploravit, facilique negotio obtinuit. Medicamentis itaque internis externisque à me, atque Joh. Jacobo Riedlino, stipendio publico conducto chirurgo integerrimo, adhibitis, tumor prægrandis, magnitudine sua caput puerile referens, se prodidit, qui die 14. Junii, postquam emollientibus adhibitis, ad justam maturitatem pervenisset, lanceola vel phlebotomo apertus, unâ vice mensuram Ulmensem, seu quadraginta uncias puris albi & crassius, corrupti sanguinis aliquali portione permixti, & postea quotidie per septem septimanas, multam, copiosamque talem

lem materiam evomuit, ita, ut toto curationis tempore, usque ad consolidationem, decem, aut duodecim mensuræ puris, non sine evidenti atrophia Corporis, certò effluxerint: Et quotiescunque chirurgus manu sua dextrum hypochondrium, ab umbilico usque ad partem affectam urgebat, & materiam purulentam ex sua sede seu vomica per sinum suum intercutaneum exprimebat, dicta materia semper uberius promanare visa fuit, quam ob causam abscessum hunc in infimo ventre, ad latus umbilici dextrum, latitare, atque propè lumborum vertebrae infra costas spurias terminare, satis compertum est. Dictus autem ægrotus, remediis purgantibus, alterantibus, confortantibus, topicisque infra allegatis legitimè tractatus, indies melius habuit, & post septimam ab apertione elapsam septimanam, puris materia profluere desiit, corpus revertente appetitu ciboque assumpto, incrementum sumsit, & spes de abscessu consolidatione concepta fuit. Cum autem æger animo viribusque jamjam proficiens, immaturo Veneris usu non solum partem affectam, sed & vicinas, per fortio-rem attritum, commotionem, & calefactionem labefacteret, ac læderet, de novo dolores acutos pungentesque in loco læso sensit, & hoc ipso fluxum novum materiæ purulentæ revocavit, quæ omnia medicamentis internis & externis, ac inter illa aquâ peculiari mundificante & consolidante per siphonem injectâ, rursus sopita fuerunt: Hoc factò, Patiens cautius mercari didicit, bonamque diætam observans, decentibusque remediis tractatus, cutisque (non neglecta convenienti, cum interpositione spleniorum, ut sinus faci-

lius.

lius coeat & coalescat, deligatione) cum subiecta carne reunita, sicque patiens spatio quadrantis anni ab hoc periculossimo affectu feliciter liberatus, pristinam sanitatem recuperavit.

S C H O L I O N.

*Onomato-
logia,*

Hunc Affectum Abscessus nomine venire, tam tumor & dolor, quam solutio continui inter carnem & cutem, ac contenta materia purulenta, demonstrat.

Græcè dicitur *πρόσθημα*, exitura, & tumor præter naturam, Germ. Eine schwürige Geschwulst/oder ein Geschwür.

Definitio,

Est autem tumor præter naturam, cum distantia eorum, quæ prius se contingebant, cujus materia collecta vel ob contumaciam, vel ob caloris nativi debilitatem, degenerat aut in pus, aut in saniem. Galeno tumor præter naturam est incrementum alicujus partis corporis, naturalem ejus constitutionem tam in quantitate, quam in qualitate excedens. Hanc Galeni definitionem Hali Abbas, Arabs Medicus ita declarat; Apostema est tumor præter naturam, in quo aliqua materia superflua, humor scilicet, aut flatuosus spiritus, locum affectum replens ac distendens, est collecta & aggregata. Dicitur itaque Apostema seu Abscessus talis alicujus partis dispositio præter naturam, in qua corpora, quæ prius erant continua, à sibi metipsis abscedunt.

*Differen-
tia,*

Alius est cum folliculo, alius sine folliculo. Nostri Patientis abscessum sine folliculo, & sic neq; atheroma, neq; steatoma, neq; meliceridè fuisse, tam materiæ purulentæ substantia, quæ nec pulsem, nec sebum, nec mel referebat, quam facilis post materiæ purulentæ evacuationem ac mundificationem, consolidatio id ipsum testatur, cum vesica seu folliculo rupto vel dissecto, & post apertionem non extracto ac in cavitate derelicto, ulcus sequatur foetidum & fermè incurabile. Test. Paul. Barbette, Oper. Chirurg. Anat. part. 1. cap. 12. de abscessuum apertione, pag. mih. 47.

Materia, quæ hujusmodi tumores excitat, cutemq; à musciosa parte divellit, est vel humoralis, vel flatulenta, vel ex his mixta, nonnunquam virulenta.

Causa,

Causa Abscessus est humorum fluidorum copia, tenuitas, & acrimonia, partis item propellentis robur, ut & meatuum pororumque,

que, & quidem potissimum venarum arteriarumque laxitas ac amplitudo, quibus mediantibus humores noxii ad affectam partem recipientem debiliorem ablegantur, ibidemque tumorem, duritiem, dolorem, continuique solutionem excitant.

Signa, insolitum videlicet partis affectæ incrementum, eam distendens, actionesque ejus lædens, cutisque extuberantiam in ea parte excitans, dolor ingens & pungitivus, &c. per se manifesta sunt, quæ etiam in nostro patiente satis deprehensa fuerunt.

Curatio Ad methodicam hujus mali curationem requiritur, ut 1. vitiosi humores è toto corpore, præsertim vero partibus mandantibus expurgentur. 2. Pars affecta roboretur. 3. Materia in tumore contenta maturetur & ad suppurationem deducatur. 4. Apertâ cute, pus evacuetur. 5. Ulcus mundificetur 6. Consolidetur. 7. Cicatrice obducatur, & 8. Conveniens Diæta observetur.

Quapropter Patiens noster 1. Ad vitiosorum humorum expurgationem die 22. Maji, sequentes pillulas deglutivit. *Rx. Mass. pill. antipodagr. Argent. gr. xxv. Mag. Gialapp. gr. v. M. f. cum aq. Ceras. nig. pill. num. xxvj. asperg. Cinnam. d. ad pixid. S. Purgir Pillulen auf 1. mahl.* Die 31. Maji, talem Potiuncul. hausit. *Rx. Pulv. rad. gialapp. ʒij. crem. ʒ. ʒj diagryd. corr. gr. iiij. Syr. ros. solut. ʒß. Aq. borrag. ʒiß. M. f. potio una vice sumenda.* Et die 24. Julii alvus tali catapotio subducta fuit. *Rx. ʒii. dulcis. ʒj. Extr. panchymagog. Croll. ʒß. Mag. Jalapp. gr. v. M. f. pill. cinnam. aspergenda.*

2. Ad intemperiei alterationem, ulterioris affluxus ad partem affectam inhibitionem, partiumq; internarum roborationem. *Rx. Scob. Lign. sassafr. ʒj. rad. china ʒij. herb. Veron. agrim. ana Mß. fic. ping. liquirit. ana ʒß. fol. sen. el. s. st. ʒij. Rad. symphit. maj. bistort. tormentill. ana ʒij. passul. min. ʒiß. anis. foenic. ana ʒß. M. ʒ concis. coq. cum duab. mensur. vel lbiiij. aq. fontan. ad tertias, de quo Decocto M. ʒ. V. ʒv. calidè exhauriantur.* Ad cordis vero viscerumque nobiliorum roborationem, & intemperiei calidæ, febrem minitantis, alterationem, sequentibus remediis reffectus est, quorum usum etiam usque ad perfectam consolidationem continuavit. *Rx. Conserv. ros. rubr. ʒiß. cons. symphit. maj. Rob. ribium ana ʒß. pulv. CC. Ocul. ʒv. præp. analept. frig. Myns. ana. ʒß. Syr. rub. Idæi. plantag. ana ʒij. f. mixtura, sæpius avellana quantitate usurpanda.* Et, *Rx. Morsul. è succ. citr. berber. ana ʒj.* Externè. ad corporis refrigerationem, & atrophiam compescendam. *Rx. Ung. resumptiv. Fernel. infrig. Gal. rosat. Mes. ana ʒß. Ol. violar. nymph. ana ʒij. M. f. Unguentum.* Spinae dorsi ac pectori bis vel ter de die, illinendum.

3. *Maturantia & suppurantia.*
Cataplasma.

Empl.

Liniment. simplex.

4. *Abscessus apertio.*

5. *Mundificantia*

6. *Consolidantia.*

Aq per siphonem injicienda.

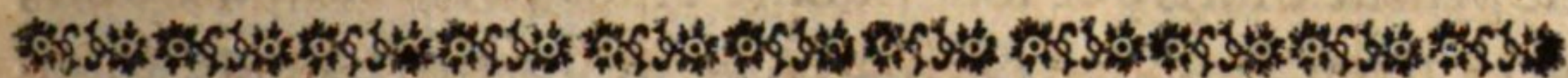
3. Ad materiæ in tumore contentæ maturationem & suppurationem procurandam. *R.* Spec. pro Cataplasma. ex herbis ac radicibus emollientibus ℥iij . *f.* pulvis pro aliquot vicibus cum lacte coquendus, tumorique ter de die calidè applicandus; Cui Cataplasmati sub finem coctionis admixta fuerit Ol. chamomill. aneth. & hyosciami, ana part. eq. & quantum pro singulis vicibus sufficebat. Præter hoc Cataplasma, seq. etiam Emplastrum adhibitum fuit. *R.* Emplastr. diachyl. simpl. de melilot. ana ℥v . *M.* & malax. cum Ol. chamomill. Cujus usus usque ad perfectam maturationem, & mundificationem continuatus; quibus etiam dolore & inflammatione adhuc urgente, Linimentum simplex, panno lineo inductum, superimpositum fuit.

4. Cum autem mollities in medio fermè abscessus perciperetur, die 14. Junii, ut jam superius allegavimus, tumor lanceola seu phlebotomo apertus, ex quo tota patina, in qua mulieres lac multum asservare solent, unica vice pure crasso, aliquali corrupto sanguine intermixto, excepta est, quo facto, ingens dolor statim remisit. Hoc peracto, Chirurgus locum affectum & apertum turunda, Unguento Digestivo Fabric. Hildani illita, & supra hac, Emplastro superius allegato, linimentoque simplici munito, deligavit.

5. Quia vero materia purulenta per septem septimanas in magna copia, ab hypochondrio dextro per sinum intermedium, inter cutem & carnem musculosam, per tumoris locum apertum effluere non desinebat, nec caro cuti coalescere volebat, ægerque adhuc corporis atrophia laborabat, neque cibum secundum ordinem naturæ appetebat, iccirco, 6. Repetito prius purgante & decocto traumaticis mixto, sequens aqua ex mundificantibus, siccantibus, adstringentibus, putredinem arcantibus, & consolidantibus constans, per siphonem M. & V. injecta fuit. *R.* Herb. Centaur. minor. scord. flor. ros. rubr. ana ℞ss . flor. balaust. ℥j . pulv. mastic. Myrrh. Oliban. Aloe ana ℥ss . rad. ireos florent. aristol. rotund. tormentill. ana ℥j . *M.* & concis. coq. cum ℥xxx . vel mensur. dimid. aq. fontan. & ℥xx . vel quartario vini rubri per quadrans horæ unius, in olla benè tecta, coletur, in Colatur. dissolv. Mell. ros. col. ℥j . servetur pro usu jam allegato. Quibus adhibitis, puris materia effluere desiit, & pars affecta consolidationem recipere visa est. Sed cum Patiens viribus suis bona ex parte jam receptis, corporeque quotidie incrementum fumente, immaturo conamine ut supra dictum, cum uxore sua actum venereum exercuisset, recidivam, tam ratione doloris, quam materiæ purulentæ egestionis, ob causas in casus relatione allegatas, passus est, quam ob rationem purgans cum decocto superius consignato, & aqua per siphonem injicienda, reiteratum, accessusque ad castra

castra Veneris, usque ad perfectam consolidationem, seriò interdictus fuit, quibus observatis, benigna Mater Natura, officii sui memor, sublato prius tumore, mediante quin etiam decenti deligatione, cutisque ad carnem subjectam per splenia interposita adaptatione, evanescentibus omnibus symptomatibus, dictum abscessum consolidavit. Et propterea 7. Cicatrix Emplastro albo cocto inducta fuit. Quod tandem 8. Diætam concernit, Aer erat temperatus; cibi coctu faciles, bonumque nutrimentum præbentes, Potus ordinarius, Decoctum, ex CC. ust. hordeo, ficub. liquirit. passulis minoribus, sem. anisi & foeniculi paratum: Quies in lecto procurabatur; Alvus erat naturaliter aperta; dolor & vigiliæ somnum ob acutissimos dolores, usque ad mali correctionem, rarius concedebant; animique fortiores motus coercerentur. A quibus recensitis Remediis sæpius jam allegatus Patiens per Dei gratiam pristinam sanitatem recuperavit, nobisque in Festo S. Bartholomei, cum gratiarum actione, valedixit.

7. Cicatrix
8. Diætæ,

CONSILIUM MED. XXX.

Osliculum acutum incautè deglutitum,
cum periculosis Symptomatibus
exhibens.

Casus.

ANno 1686. die 1. Septembr. Honeſta quædam vidua Ulmenſis, inter prandendum, osliculum acutum ſeu mucronatum carni vervecinæ adhærens, ac braſſicæ capitatæ coctæ involutum, caſu & inopinatò deglutivit, quod in principio in faucibus tranſverſim cum ſuffocationis periculo hæſit, poſtea verò magno deglutitionis conamine per œſophagum deſcendit, ibidemque circa orificium ventriculi infixum, punctim lædendo,

dendo, maximos dolores excitavit, donec idipsum ventriculus, doloris impatiens, inferiori sui parte contractâ, per vomitum, & quidem tali successu rejicere tentavit, ut officulum quidem ad superiora ascenderit, sed rursus in antiquo faucium loco hæserit, prioraque symptomata excitaverit. Rebus itaque sic stantibus, ego vocatus, huic Patienti oleaginosa, butyrofa, aliaque lubricantia, doloremque sedantia, propinavi: Cum autem dictum officulum hisce remediis cedere nollet, chirurgus quoque accersitus est, ut forcipe in semicirculum recurvata, dentata, & in apice nodulo donata; vel cannula argentea incurvata, crassitie pennæ oloris, & longitudine unius pedis cum dimidio, vel circiter, undique perforata, & in sua extremitate spongiam, magnitudine avellanæ novam, firmiterque alligatam habente, (quorum instrumentorum delineationem vid. ap. Joh. Scultetum, Armament. Chirurg. Tab. 10. pag. mih. 6.) dictum officulum spinosum extraheret. Interea tamen temporis, quo chirurgus expectabatur, dicta Patiens, tam ratione doloris, quam periculi suffocationis, quo se vertat, planè nescivit, meumque auxilium anxie imploravit, quapropter ego, penna galli Indici, in extremitate plumosa, oleoque olivarum intinctâ, faucibus ac œsophago aliquoties immissa, dictum officulum in ventriculi cavitatem depuli; Quo facto, recensita symptomata remiserunt, præterquam, quod solidiora difficulter, liquida verò facilius deglutire potuerit, & periodicos ex læsione dolores, per biduum, & quod excurrit, circa orificium ventriculi, qui simul caput, dextrumque hypochondrium in
consen-

consensum traxerunt, senserit, qui tamen bona diæta observata, per usum Remediorum infra designatorum, evanuerunt, ita, ut patiens, paucis dierum spatio, pristinam sanitatem recuperaverit.

S C H O L I O N.

Hunc Affectum D. Dan. Sennertus Pract. Med. Lib. 2. part. 1. Sect. *Rerum alienarum deglutitar. Exempla,* I. Cap. 3. pag. mih. 15. inter res alienas deglutitas numerat, ubi varia Exempla rerum talium deglutitarum recenset. Ita refert Vesalius Lib. 5. d. human. corp. fabrica, c. 3. Hispanum quendam Uniones grandiores 40. cum aurea cruce quinque gemmis instructa, & fide qua comprehendebantur, meretrici, cujus noctem conduxerat, obdormienti de collo suffurata, deglutivisse. Quendam urceos vitreos, clavos ferreos, aliaque multa modicâ mercede conductum, devorasse. Cardan. de variet. rerum, lib. 8. c. 40. narrat.

Quendam coria, testas, & frusta vitri comedisse, Amatus Lusitanus Cent 2. cur. 69. in schol. commemorat. Keckermannus lib. 3. system. Physici, cap. 12. scribit, Comitem quendam Dantisci fuisse, qui in gratiam cujusdam amici vitrum devoravit, sed tantos postea sensisse dolores, ut moriendum ipsi fuisset, nisi Medicus arte quadam id avertisset; Nam coxit frumentum sarracenicum excorticatum, eique comedendum ita crassiusculè dedit, ut nempe particulæ vitri sese immiscerent pulti ipsi crassiori, & ita simul excernerentur. Mirum etiam illud est, quod de Lazaro vitrivorace Realdus Columbus lib. 15. anat. hunc in modum scribit: Lazarum vitrivoracem vulgò dictum Patritii omnes Veneti, immò Veneti omnes, omnes Ferrarienses de facie noverant; Hic nullo prorsus gustu, dum viveret, præditus erat, nullam in edendo voluptatem, nihil injucundum persentiebat; insipida, amara, dulcia, pingua, falsa, aceta, non distinguebat; vitrum, saxa, lapides, ligna, viva animalia, carbones, pisces è vivario extractos adhuc salientes, vorabat. Devorabat lutum, lineos, laneosque pannos, fœnum, stipulam, & ut brevi omnia complectar, quicquid homines, quicquid animantia vorant, quicquid illi edendum, seu deglutiendum potius offerebatur, mercede proposita dictum ac factum ingurgitabat. Testis est inter reliquos Martinus Aromatarius Patavii ad Angeli insigne, cui sacculum carbone repletum, & saccum insuper devoravit: Quo viso, persolvit, quod pollicitus fuerat, comminatus, ne ad Pharmacopolium amplius accederet,

veritus, ne se cum taberna & vasis esitaret. Cum igitur hoc naturæ monstrum mihi disseccandum esset Patavii, cœpi hujus rei diligenter, quoad ejus fieri potuit, causam venari, quam me tandem, Deo duce, ex particulari illius structura assecutum esse, confido. Nam quarta nervorum conjugatio, quæ gustus gratia in aliis hominibus producta est, in hoc Lazaro vitrivorace neque ad palatum neque ad linguam reptabat, sed ad occipitium reflectebatur.

Quendam deglutivisse ensis mucronem tres digitos longum, duodecimoque postea die per anum reddidisse, testatur Paræus, lib. 24. cap. 19.

Puerum quendam mendicum, quæstus gratia, lapides quamplurimos, juglandis quoque magnitudine deglutivisse, ut eorum mutuo adhærentium sonitus in ventriculo audiretur, & per alvum sine labore ejecisse, ablutosque rursus devorasse, refert Platerus. Nautam vivam anguillam devorasse, integramque & vivam alvo reddidisse, scribit Gesnerus lib. 4. histor. animalium. Quendam mucronem cultri, alium lignum digiti crassitie & longitudine; puerum globum plumbi; alium denique halecem cum cerevisia deglutivisse, & per alvum postea excrevisse, narrat Forestus lib. 15. Observ. 18. in Schol. Et hoc nostro tempore adhuc multivitrivoraces, alienarumque rerum absurdarum deglutitores reperiuntur, inter quos, ut relatum habeo, *Wolderhanß* / *Caupo* Lipsiensis, *Brutum Academicum* dictus, multis palmam præripit.

*Causa
Morbi &
Symptomatum.*

Causa hujus nostri Patientis affectus, est dicti ossiculi deglutitio.

Causæ vero Symptomatum, utpote periculi suffocationis, sunt laryngis & arteriæ asperæ compressio, ac respirationis impeditio; Doloris, continui solutio; Rerum solidarum difficilis ac dolorosa deglutitio, fibrarum internæ œsophagi tunicæ rectarum ex læsione debilitas; Capitis, hypochondriique dextri dolor conjunctus, partium nervosarum cum capite, ac inferioris orificii ventriculi cum intestinis tenuibus continuïtas atque consensus; Anxietatis circa præcordia, orificii ventriculi per nervos à sexta conjugatione insertos, exquisitissimus sensus, tristisque doloris perceptio atque compassio.

*Signa,
Prognostica.*

Signa referre opus non est, quia per se manifestissima fuerunt. Prognostica. Quantum autem periculi ossicula vel spinæ deglutitæ, & œsophago intixæ afferant, & an hoc malum majus minusve periculi portendat, vel facilius aut difficilior curationem recipiat, ex sequentibus constat.

1. Res deglutitæ, pertinacius œsophago inhærentes, asperam arteriam comprimendo, suffocationis periculum induere possunt. Ita refert Wierus, de præstig. dæmon. lib. 4. cap. 1. quendam, dum ovum gallinaceum, integrum deglutivisset, asperâ arteriâ compressâ suffocatum fuisse.

2. Interdum vero ex dolore & longa contrectatione inflammatio excitatur, accedenteque longa inedia & virium prostratione, homo jugulatur, quod cuidam devorando nervosæ carnis bolo accidisse refert Marcellus Donatus, de histor. Med. mirabil. l. 3. cap. 8. Refert quoque Guil. Fabric. Hild. Cent. 5. Obs. 35. juveni cuidam, cum inter cœnandum officulum in gula remansisset, totum collum undique durum, tensum, & supra modum usque ad pectus intumuisse, cum dolore maximo, respiratione difficili, pulsu celeri ac debili, & deglutitione læsa, undè nono morbi die mortuus est: Post obitum inciso collo œsophagum cum vicinis partibus, & eo præcipuè loco, ubi officulum infixum fuerat, planè sphacelo correptum, cum maximo foetore inventum, officulum vero nuspiam, imò nec in ventriculo. Putatque Fabricius, statim prima nocte in maximis istis conatibus, quos immisso in gulam digito, ad excludendum officulum excitaverat, aut per superiora rejectum, aut in ventriculum vel intestina delapsum, malum vero immisissis sæpius à barbitonsoribus instrumentis exacerbatum fuisse. Ante paucos annos, Giengæ, (ubi per 19. annos Physicum ord. egi) textoris cujusdam conjux, quæ ab omnibus Spulburg vocabatur, sub carne pedis vitulini avidius ingesta, occultatum officulum deglutivit, quod ob altiore in faucibus infixionem, neque per superiora rejicere, neque per inferiora excludere poterat, quapropter illa, balneatoribus ejus loci non confidens, Ulmam se recepit, ubi, nescio à quibus chirurgis vel barbitonsoribus, instrumentis sæpius in œsophagum immisissis, frustra tractata, paucorum dierum spatior, procul dubio inflammatione ac sphacelo superveniente, simili modo, ut paulo superius allegatum est, interiit.

Pari modo textor Giengensis, nomine Johannes Sauner / cum officulo acuto deglutito œsophagum enormiter læserat, neque maturè consilio Medici, medicamentisque convenientibus sibi prospexerat, accedente exulceratione, cardialgia, anorexia, ac totius corporis atrophia, interiit.

3. Aliquando res deglutita in gula hærens, exitum sibi quærit per vicina loca, ita refert Ambros. Paræus lib. 24. chirurg. cap. 19. studiosum quendam adolescentem graminis ramulum deglutivisse, qui postea integer per intercostale spatium, magno cum adolescentis vi-

ta pe-

tæ periculo eruperit. Non potuit enim eò penetrare, inquit rectè Paræus, nisi antea pulmonum succingentis membranæ & intercostalium musculorum pertusâ & perruptâ substantiâ. Superstes tamen evasit adolescens. Imò, si in œsophagum fuit illapsus, ipsum etiam in trachæam penetrasse oportuit. Quod si factum fuit, duobus modis per intercostale spatium erumpere potuit caulis ille graminis, vel pertuso statim œsophago, hinc statim pleurâ atque intercostalibus musculis, vel pertusâ gulâ, trachæâ & pulmonibus, quod tamen minus probabile videtur. Quod si statim in asperam arteriam illapsus fuit graminis caulis, Sennerti sententia lib. 2. de rebus in asperam arteriam illapsis confirmatur, ubi asserit, quod interdum res aliquæ sine suffocatione per asperam arteriam in ipsum pulmonem delabi possint.

4. Sæpè quoque accidit, ut res tales deglutitæ per alvum non ejiciantur, sed in corpore retentæ longo post tempore per aliam viam, naturâ exitum moliente, expellantur. Ita refert Arculanus, se vidisse, quod os acutum gutturi infixum, tandem post duos menses per cutim exierit. Ambrosius Paræus, lib. 14. cap. 29. narrat, quendam â prædonibus coactum gladium semipedem longum cum coriacio manubrio deglutivisse, eumque tandem post semestre spatium sub inguine, abscessu oborto, cum magna puris foetidi copia extractum fuisse. Antonius Benivenius de abdit. morb. & sanation. causis, cap. 20. refert, mulierem quandam acum æneam deglutivisse, quæ post 10. annos & longos cruciatus terebrato ventriculo è parvo foramine prodiiit. Nota est quoque Historia rustici, quæ nostra adhuc memoria Pragæ accidit, is enim, cum cultrum brevem, ut aliis ludum faceret, in faucibus occultare posset, accidit aliquando, ut incautè culter in ventriculum delaberetur, qui post longum tempus per abdomen, perforato ventriculo, extractus est.

Acuum deglutitarum, & longo tempore post per urinam excretarum aliquot historiæ â Medicis recensentur. Alex. Benedictus lib. 2. anatom. cap. 9. narrat, crinalem acum (Germ. *Haarnadel*) quatuor digitos longam â virgine deglutitam, post 10. menses per urinam excretam fuisse.

Ita virgo quædam in aula Ducis Juliacenſis, dum ad speculum se ornaret, & quinque acus ore teneret, ab amasio clanculum accedente in scapulis percussa, eas perterrita deglutivit, & post triduum per urinam reddidit. Lang. lib. 2. Epist. 40. Pari modo ante aliquot annos, Conjux mea in massa cocta farinacea globosa (Germ. *Knödlin* oder *Knöpflin*) aciculam, quæ ancillæ, dum farinam subigerat, ne-

ſcienti

scienti è mamillari fortè fortuna deciderat, deglutivit, quam deinceps, oleosis butyrosisque, lacticiniisque affatim assumtis, post aliquot dies per Urinam reddidit.

5. Interdum vero accidit, ut res tales deglutitæ nullo modo ejiciantur, sed vel in œsophago subsistentes hominem longa inedia jugulent, ut testatur Marcellus Donatus de histor. mirabil. lib. 3. c. 8. vel alibi hærentes sint in causa, ut homo tandem tabe intereat. Hujus rei Exempla videantur apud Forestum lib. 13. Obs. 23. in schol. Obs. 27. 28. Et senes ferè omnes, ulcere per officula vel spinas in gula excitato, moriuntur.

Curationem quod attinet, res externa, si illapsa sit, vel tussi, vel vomitu, quantum possibile, rejicienda. Si spina inhæreat, eximenda, vel in ventriculum detrudenda, vel dorsum concutiendum, ut facilius in oesophagum descendat.

Quod si vero dictis modis res illapsa dimoveri nequeat, Ol. olivarum dulcè, Ol. amygdalar. dulc. oxymel, cassia, lac recens multum cum flore suo, vel cerevisia calida multo butyro mixta, erunt exhibenda.

De instrumentis chirurgicis, quorum ope res tales illapsæ eximuntur, vel per œsophagum in ventriculum ablegantur, superius in casus nostri recensitione dictum est, quapropter hic repetere nolumus. Præter hæc, quidam spongiolam novam avellanæ magnitudine, eamque compactam, filo longo & forti alligatam, & oleo amygdalarum dulcium inunctam ægro deglutiendam suadent, filum chirurgus tenente, sic enim fieri potest, ut spongia ab ægro deglutita simul secum in ventriculum rem deglutitam, gutturi inhærentem, depellat, aut retracto filo eadem simul nonnunquam extrahatur, vomituque rejiciatur. Quidam candela cerea ex guttere per oesophagum spinas & officula, in ventriculum deturbant. Alii globum plumbeum filo alligatum deglutiendum atque rursus extrahendum patienti suadent. Comodissimum etiam est instrumentum, quod Guil. Fabric. Hildanus oper. chirurg. Cent. 1. Obs. 36. depingit atque describit, & Sculteti instrumento superius allegato, respondet.

Nostræ itaque Patienti, ante & post officuli hujus per œsophagum in ventriculum dicto modo ablegationem, oleum olivar. recens. ol. amygdalar. dulcium, aquam mulsam, lac calidum multo butyro mixtum, &c. propinavimus, sequensque Electuarium, de quo sæpius avellanæ quantitas sumenda erat, præscripsimus. *R. Rob. aca-* *Electuar.*
ciar. conserv. symphit. Diacydon. simpl. ana ʒß. Terr. sigill. filef. Bol. armen.
præp. ana ʒij. Tripher. magn. ʒj. Syr. plantag. papav. err. violar. ana ʒij. M.
d. ad

*Decoct.**Electuar.**Dieta.**Spec pro
potu Ord.*

d. ad fistile. Hoc ad finem perducto, quia adhuc aliquoties per intervalla dolor pungitivus cum aliqua puris rejectione, in oesophago & circa orificium ventriculi percipiebatur, idcirco dicta patiens ad absterfionem, mundificationem, & consolidationem, de tali Decocto M. & V. ℥vj. hausit, & horâ unâ post Decocti usum, sequentis Electuarii nucis moschatae quantitatem deglutivit. Ut, *℞. Hord. integr. ℥ij. Rad. consolid. maj. ℥vj. Herb. Veron. agrimon. sanicul. pilosell. ana M℔. Liquir. ℥j. Fijubar. sebest. prunor. dulc. passul. minor. ana ℥℔. sem. Cydon. frigid. 4. major. ana ℥ij. M. incis. & contus. coq. in Mensur. 2. vel ℔vj. aq. fontan. ad tertias.* Et, *℞. Diacydon. simpl. conserv. ros. rubr. symphit. ana ℥℔. Pulv. tragacanth. gumm. Arabic. ana ℥ij. Bol. armen. præp. ℥vj. Diacod. Mont. Syr. e ros. sicc. plantag. ana. ℥iij. M.d. ad ollam.*

Quod Diætâ concernit, cibi erant liquidiores, coctu faciles, bonumque succum generantes, ut juscula gallinarum, carniû, pul-tes ex lacte & amylo confectæ, ptisana hordeacea, &c. Potus, Aqua mulsa, Decoctum hordei cum myva cydoniorum, vel melle rosato, & præ allis, sequens Decoctum. *℞. Herb. Veron. agrimon. ana Mj. Liquirit. ℥j. anis. fœnic. ana ℥℔. M. f. decoct. cum aq. font. mensur. 2. ad tertias. addendo in fine Mell. despumat. ℥ij.* Ad hæc, somnus & quies procura-bantur, alvi excrementa naturæ respondebant, ac fortiores animi mo-tus coercebantur. Quibus observatis, præfata vidua ægrotans bre-vi temporis spatio pristinam sanitatem per Dei gratiam recuperavit.

CONSILIUM MED. XXXI.

Volvulus periculosissimus, ex malè repo-
sita hernia.

Casus.

Nno 1686. Mense Octobri, Joh. Ulrici Frankii. civis Ulm. & Membranarii Conjux, nomine Catharina, annorum circiter quadraginta, habi-tus corporis rari, & per aliquot annos herniosa, in dextro inguine prolapsum intestinorum passa est, quæ
Medi-

Medicus quidam, ac balneator reponere tentarunt, eaque impetuosè in cavitatem abdominis impulerunt, ac sacculos herbis & radicibus plenos pro fomento calidissimos ardentisque repetitis vicibus imposuerunt, & sic, referente patiente partem affectam duriter tractatam & inflammata, ignitis hisce dolorum facibus admotis, magis adhuc læserunt atque usserunt, unde volvulus ob nodosam, ex impetuosâ tractatione, convolutionem intestini ilei obortus est, quem gravissima symptomata, alvi videlicet constipatio, ventristensio atque inflatio, ructus, vomitus, vehementissimus ardor, dolor, & inflammatio circa partem affectam, sitis Tantalea, &c. concomitarunt. Quapropter ego die 10. Octobr. legitimè vocatus, & ut miseræ huic ægrotanti consilio ac auxilio medico succurrerem, obnixè rogatus fui, quam quidem in periculosissimo & fermè desperato statu constitutam deprehendi, dum non solum præfata symptomata valdè urgebant, abdomen instar tympani inflatum ac intestina turgida conspiciebantur, verum etiam vires admodum dejectæ erant, inque dextro inguine ac hypogastrio ejusdem lateris dolor urens & lancinans cum rubore livoreque cutis patientem excruciabat, atque deinceps in dicto inguine ob ingentem inflammationem pustula nigra, juglandis magnitudine, cum circumferentia ejusdem coloris, & gangrenosa corruptione exoriebatur, quæ secunda die à natura rupta & aperta, magnâ copiam foetidissimæ materiæ purulentæ evomit, & postliminio ex aperto & perforato intestino ileo & cæco cibi ingesti in sua forma, cum stercore egrediebantur, ac super loco inguinis affecto & exulcerato in

hypogastrio inter umbilicum & pudenda quoque profunda exulceratio exoriebatur, cujus collecta materia purulenta partim per apertam cutim & carnem, partim vero per dictum dextri inguinis abscessum exonerabatur. Quibus ita se habentibus, ægrota hæc, ob crebras perpeffas lipothy-mias virium lapsum ab adstantibus mortì proxima judicabatur; sed quia minimè deferenda erat, & pari affectu laborans mulier Giengensis, Anna Eberhartin, Simonis Martini, textoris Conjux, adhuc superstes, ante multos annos, ut Confilior. ac observation. mear. medicinal. Anno 1683. typis excusar. observatione 48. pag. 474. traditum est, à me feliciter curata fuit, iccirco ut officio meo satisfacerem, ego infra designatis remediorum præfidiis hunc periculossimum affectum aggressus sum.

S C H O L I O N.

*Onomato-
logia.*

Hic affectus Græcè *ἰλεὺς*, & cum aspiratione *εἰλεὺς*, aliis *ἰλεῶ*; Latinè Ileus, quia est affectus intestini ilei vehementissimus; Item Volvulus, & Miserere mei vocatur.

Definitio.

Et est dicta passio dolor intensissimus & acerbissimus intestini ilei, vel etiam (secundum nonnullos) cœci, cum constipatione alvi, dolore ventris chordæ instar tensivo, subsequente etiam fecum rejectione per os, aliisque gravissimis symptomatibus, proveniens nonnunquam ab inflammatione gangrænosa, aut alia graviore solutione continui dictæ partis, per sanguinis motum impeditum obortâ, intestinorum motum peristalticum invertente.

Causæ.

Causa in hoc nostro subjecto est impetuosa ac violenta intestinorum per ruptum peritonæum dextrumque inguen prolapsorum, in Cavitatem abdominis intrusio, ac mala repositio, per quam intestinum ileon cum cœco ob vitiosam sui convolutionem & atrocem dolorem, peristalticum seu circumpressorium suum motum & coarctandi circumcirca vim amisit, & per consequens nodo quasi constri-ctum, hoc, cum intestinis cœteris alimentis & excrementis transitum dene-

denegarunt, hinc non solum superius in descriptione casus recensita symptomata, sed etiam ob circularem sanguinis motum impeditum, gangrænosa inflammatio, ac ulcerosus hypogastrii inguinisque abscessus obortus est, quæ enumerata symptomata ferventia epithemata non parum adauxerunt.

Signa, quia tam in historica hujus casus descriptione, quam *Signa* etiam in definitione jamdudum enumerata sunt, iccirco crambem bis coctam apponere superfedemus.

Prognosis. 1. Herniæ in infantibus facilè, in senibus vero difficulter, vel nunquam curantur. 2. Quod si intestinum flatibus aut excrementis repletum dolor sequitur, eum, si non illicò tollatur, inflammatio, gangræna, & mors comitatur. *Prognosis*

In Curatione hujus affectus nostræ patientis observandum. *Curatio*
1. ut intestinum ileon in suum naturalem statum situmque reducat-
tur & aperiatur. 2. Dolor & inflammatio tollatur. 3. Alvi ex-
crementa subducantur. 4. Intestina læsa ac aperta à sua intemperie
vindicientur atque claudantur & 5. Inguinis ac hypogastrii absces-
sus debite curetur ac consolidetur.

Ut itaque 1. intestinum ileon in naturalem suum statum situm-
que reducatur, ac excrementis liber transitus per intestina conceda-
tur, alvusque per 6. aut 7. dies adstricta aperiatur, Patiens primò om-
nium ex mea præscriptione sequentem mixturam unâ vice degluti-
vit. *R. Q. ii. vivi ℥iij. Ol. lini sine igne parat. ℥ij. M.* Hoc assumptum *Mixtura*
Pharmacum ventriculus quidem, ut etiam alia, rejicere tentabat, sed
quia nullus Mercurius vivus rejectus cernebatur, idcirco eum ad in-
testina descendisse probabile videbatur, cujus adminiculo etiam alvus
secunda die aperta est, ubi per repetitas dejectiones materia flava &
liquida egesta est, alvusque aperta mansit, ac post quatuordecim dies,
& quod excurrit, Mercurius vivus cum fecibus per posteriora ex cre-
tus, in lecti lintheamentis repertus & inventus est. 2. Ad dolorem
& inflammationem tollendam talem potiunculam hausit. *R. Ol. Potiuncula*
lini sine igne parat. ℥ij. Ol. anis. still. gutt. iij. M. Et subsequente nocte
hanc emulsionem ebibit. *R. sem. 4. frig. maj. ana ʒß. papav. alb. ʒj. Emulsio re*
Amygdal. dulc. excort. ʒij. Aq. Cichor. Endiv. ana ʒiß. M. f. Emulsio, in qua frig.
dissolve CC. præp. Ocul. ʒv. præp. Nitr. tabulat. ana ʒß. Man. Christ. perlat.
ʒij. M. 3. Ad priorem finem assequendum, quin etiam ad alvi ex-
crementa subducenda seq. Enema aliquoties injectum fuit. *R. Lact. Enema*
vaccin. ʒvj. in quo dissolv. Mell. ros. colat. Ol. Lini ana ʒj. Vitell. ovor. num. 2.
M. f. Clyster. Cujus clysteris tertia vice repetiti in ultimâ applicatione
aliqua portio per inguen dextrum ex perforatis intestinis in altum
ascen-

Ol.

ascendendo quidem prodiit, sed inflammationem ac inflationem intestinorum non sine maximo patientis levamine, delevit: Externè, totum abdomen *Ol. rosar. ℥iij. ac Ol. aneth. ℥j. invicem mixtis*, inunctum fuit.

Linētus.

Et, quia etiam de ardore gutturis conquerebatur, idcirco seq. mixturæ repetitis vicibus unum alterumve cochleare deglutivit. *R. Mucilag. sem. Cydon. cum aq. viol. extr. ℥ij. Syr. viol. ℥ij. M.*

Aq. Con-
fort.

Præter hæc, ad cordis viriumque roborationem ac instaurationem hisce confortantibus resecta fuit. *R. Aq. confort. officin. perlat. ℥ij. Ceras. nigr. Meliss. simpl. ana ℥j. CC. præp. Ocul. 6. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒß. syr. violar. ʒß. Mam. Chr. plat. ℥ij. M. Dos. cochl. j. vel alterum.*

Succ. Cor-
dial.

Et, *R. Vin. Cydon. ℥iiij. Myv. Cydon. ℥j. M. Usus ac dosis ut Remedii prioris.*

Puls. in-
spergendus

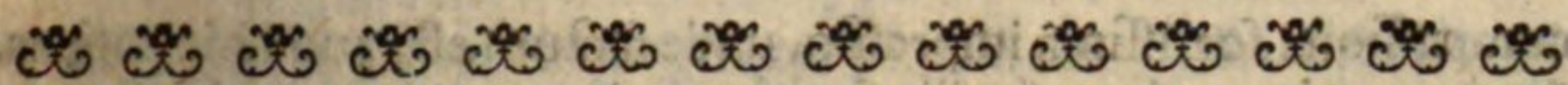
Externè, abscessus inguinis, & hypogastrii inter umbilicum & Pudenda Unguento Digestivo Fabricii Hildani, aliquali portione Unguenti Ægyptiaci mixto, linteamentis carptis inducto, nec non Emplastro Diapalmæ, & supra hoc, Linimento simplici, quotidie bis deligatus fuit. Post abscessus in inguine mundificationem, ut intestina læsa, ileon & cœcum melius consolidentur, talem pulverem inspergere, consultum videbatur. *R. Pulv. aloes. Mastic. thur. mumie, sang. Dracon. ana ℥j. M.*

Dieta,

Paulus Barbette, Oper chirurg. Anatom. lib. 4. de infimo ventre, cap. 2. de Abdominis partibus internis, pag. mih. 381. & 382. in affectu iliaco, ordinariis mediis nil efficientibus, suadet, ut Cucurbita magna sine scarificatione sæpius parti dolenti apponatur, atque rursum auferatur. Et quærit, annon etiam præstaret, factâ dissectione musculorum & peritonæi digitis susceptum intestinum extrahere, quam morti ægotantem committere?

Pot. ord.

Quod Diætam concernit, Aer erat temperatus, & ad calidum inclinans; cibis utebatur euchymis, bonum ac laudabilem succum & sanguinem generantibus, Potusque ordinarius erat seq. Decoctum, *R. Herb. agrimon. Veron. ana Mj. Rad. Consolid. maj. ʒvj. Liquirit. ℥j. M. f. decoct. cum aq. fontan. Mensur. duabus, vel ʒxxxx. in colatur. dissolv. Mell. despum. ℥ij.* De cætero, in lecto quieta decumbebat, alvi segnities passulis nonnunquam laxativis corripiebatur, in somno & quiete modus observabatur; animique fortiores motus coercerentur. Et hac curandi methodo dicta patiens, & quidem gravida, (quod nec Medicus, nec ægrotata tum temporis sciebat) pristinae sanitati restituta fuit, ac postea filiulam, adhuc superstitem, peperit.

CONSILIUM MED. XXXII.

Melancholiam hypochondriacam feliciter
curatam, exhibens.

Casus.

ANno 1687. mense Januario, Civis quidam honestus, melancholia hypochondriaca correptus, magnum metum, cum vigiliis, curis, & solitudinibus, concepit, ita, ut ob falsam, sed fortissimam imaginationem rerum adversarum ac damnosarum, sibi futurum interitum seu exitium minitantium, præ nimia anxietate cordis ac animi, nullibi manere vel quiescere potuerit, qui tamen legitimis remediorum præfidiis adhibitis, brevi temporis spatio, feliciter curatus, pristinaeque sanitati restitutus fuit.

Resolutio.

Hic affectus est delirium à phantasmate melancholico exortum, ubi *Morbi Descriptio.*
Hægroto uni vel pluribus cogitationibus, absque furore & febre, cum mœrore, metu, ac tristitia inhæret.

Causa in hoc subjecto est tam interna, quam externa. Interna *Causa,*
est humor melancholicus in venæ portæ ramis adustus, in hypochondriis collectus, & per vapores atros atque fuliginosos emissos, capiti ac cerebro communicatus, spiritus animales, qui in sanorum corporibus, lucidi & diaphani, subtiles, tenues ac mobiles esse debent, inquinans, eosque opacos, crassos, obscuros, fixos, atque tenebricosos reddens, unde omnia objecta ad modum vitiosæ dispositionis spirituum speciebus imprimuntur; Externa est unius alteriusve hominis sibi familiaris nuperrimè perpeßum infortunium, ejusdemque ex
com-

compassione fortissima impressio, unde factum est, quod hic patiens, (cui ante decennium similis ferme morbus acciderat) ob aliorum damnum, de propria salute dubitarit, & ne in similes ærumnarum ac calamitatum laqueos incideret, maximo cum angore animo ac corpore trepidans, formidavit, ac proinde minimè sibi constiterit.

Signa.

Signa hujus morbi sunt appetitus ventriculi prostratus, dolor ac tensio sinistri lateris sub costis spuriiis, circa regionem lienis, mœror, timor, tristitia, falsa imaginatio, depravata ratiocinatio, oculorum inversio, & quæ sunt similia.

Prognosis.

Prognostica. Curatio est facilis, quia hoc malum recens est; sed quoniam, ut superius dictum, ad hoc malum dispositus est, iccirco Patiens, de recurso hujus affectus, nisi certis anni temporibus purgantibus melanagogis & venæsectione præcaveatur, certus esse non potest.

Curatio.

Curatio perficitur 1. Humoris peccantis melancholici ac atrabillarii præparatione 2. Vacuatione. 3. Roboratione. 4. Diæta.

In quem finem ipsi sequentia Remedia adhibita fuerunt. 1.

*Puls. dige-
stib.*

Ad peccantis humoris præparationem. ℞. Crem. ♀. ʒj. diagr. corr. gr. iij. M. f. pulvis, hora quarta vespertina in brodio carnis sumendus. 2. Sequenti

Pot. purg.

mane, ad materiam excrementitiam evacuandam, ℞. El. Diacathol. confect. Hamech. ana ʒiij. Grem. ♀. ʒj. diagr. corr. gr. v. syr. ros. sol. ʒß. Aq. borrag. ʒij. M. f. potio. jejuno stomacho una vice haurienda. Vel, ℞. Extr. diacitr.

Alta.

Reusn. ʒij. Syr. de Rhab. ʒiß. ♀. Colat. ʒj. diagr. corr. gr. vij. Aq. Endiv. ʒij. M. f. potio. Et, ℞. Pri Emet. Myns. gr. v. sumatur mane jejuno stomacho

♀. Emet.

in brodio carnis. Hinc tali Apozemate usus est, ℞. Herb. absynth. Pont. Card. bened. Centaur. minor. scolopendr. Capill. ♀. chamædr ana pj. Rad. Enula, hel-

Apozema.

leb. nigr. præp. garyophyllat. ana ʒij. 5. aperient. maj. ana ʒj. Rhab. ver. ʒiij. fol. sen. el. s. st. ʒvj. Jalapp. mechoac. alb. Turpeth. el. Agar. trochisc.

polypod. quercin. ana ʒij. ♀. alb. crud. ʒij. Cinnam. opt. ʒj. Macis ʒj. anis. scenic. ana ʒj. Chalyb. cum ♀. præp. ʒ in petia ligat. ʒiß. M. f. sacculus in

mensura una cum dimidia aquæ mulsæ leniter coquendus, de quo decocto patiens

singulo mane ʒv. calidè bibat, ac per horas 2. vel 3. a cibo abstineat. Sequens

Clyster.

etiam Clyisma non incommodè potuisset applicari. ℞. Specier. com-

mun. pro clyster. Miß. Herb. rutæ verbenæ, hypericon. ana pñij. Coq. in S. q. a-

quæ communis, cui adde in petia ligat. Croc. Metallor. ʒj. coq. parumper, ℞. De

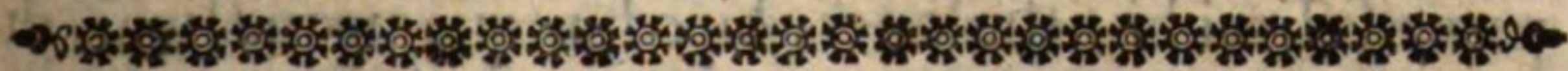
Colatur. ʒviij. eique adjunge Confect. Hamech. diasen. diacatholicon. ana ʒvj. M. pro clystere, ʒ applicetur debito more. Ut etiam viæ in mesenterio ac

*Puls sple-
net.*

circa regionem lienis ab omni obstructione vindicentur, tali pulvere

fplenetico unâ horâ ante prandium ac cœnam scrupuli unius pondere in brodio carnis sumendo, usus est. ℞. Crem. ♀. Crystall. ♀. ana ʒij. Sal. tama-

tamarisc. fraxin. scolopendr. juniper. ana ʒß. Olei Macis ʒß. M. f. Pulv. subtilissimus. Ad hæc Vena mediana dextri brachii, ac post aliquot dies Salvatella manus sinistrae, secta fuit. 3. Ad cerebrum, Spiritusque animales roborandos, quietemque nocturno tempore procurandam. *R. Syrup. papav. errat. granat. acid. ana ʒiß. Margarit. præp. ʒß. Laudan. ^{Fulapium,}* Opiat. Croll. gr. ij. *Aq. betonic. ʒiij. M. f. ^{Fulapium,}* sub horam decubitus hauriendum. Vel, *R. Syr. papav. simpl. ʒiij. Laudan. Opiat. Croll. gr. iij. M. pro ^{Syrup.}* dosi una. Tandem, per aliquod tempus mane & vesperi usum sequentis Electuarii confortantis continuavit. *R. Conserv. ros. antiq. ʒiij. acetos. ^{Elect. confort.}* Citr. flor tunic. ana ʒß. *Confect. Alkermes incompl. ʒj. Corall. rubr. præp. ʒij. Syr. papav. err. ʒß. Diacod. Mont. ʒij. M. d. ad. fictile. Dosis avellanae vel nucis moschatæ quantitas, manè & vesperi deglutienda.* 4. Quod Diætam concernit. 1. Aer fuit temperatus. 2. Cibi coctu faciles, bonumq; succum & Sanguinem generantes. Potus, Cerevisia benè defecata. 3. Motus modicus de die, noctu verò quies, quantum possibile, procurabatur. 4. Somnus & vigilia moderatè se habebant. 5. Alvi excrementa respondebant naturæ, ac 6. Animi fortiores motus coercerantur, ægerque ad contrariam imaginationem per amicabilem discursum & conversationem ducebatur. Quibus Remediis, & observatâ bonâ Diætâ, dictus patiens, Spatio quatuordecim dierum, Dia favente gratia felicissimè convaluit. *^{Diætâ}*

CONSILIUM MED. XXXIII.

Ancillam ex terrore convulsam, curatam-
que exhibens.

Casus.

Nno 1686. die 1. Octobr. media nocte, hora duodecima, duo fures, Civis cujusdam Ulmen-sis integerrimi ædes conscenderunt, ibidemque cantharos patinasque stanneas parietibus affixas, cum alveolo, situlaque cuprea in culina reperta, com-

R

porta-

portarunt, simul & cistas ac scrinia in ambulacro seu pergula reposita spatha ferrea cubitum longa, alboque manubrio instructa, aperire tentarunt, sicque hi furciferi, iniquique grassatores atque prædones dictas ædes per furtum atque rapinam depopulari, sibi proposuerunt. Cum autem ancilla novendecim annorum, Odontalgia tum temporis laborans, ac proinde vigilans, (quæ ante quinque vel sex septimanas, dum noctu cibos in cella deponere vellet, à simili malè feriato homine in isto loco subterraneo existente, prægrandi alapa excepta, ac in terram prostrata fuit) per integram horam in cubiculo suo hosce fures ante fores stanneis hisce vasis sonoris ludere audiret, illa tandem, ut damnum heri præcaveret, animo recollecto, ex cubiculo suo egressa est, dictosque expilatores aut in fugam compellere, aut Domino suo rem indicare voluit. Quo facto, perversissimi hi nebulones, bipedumque nequissimi, dictam ancillam indusio atque tunica pellicea indutam statim ferociter aggressi sunt, eamque in terram projecerunt, oculos clauferunt, manusque ac femora duobus funiculis strictissime ligarunt, ac totum os pampinis de vite ante ædes posita decerptis, repleverunt, cultroque longo pectori ad-moto, illam, si clamorem edat, transfodere comminati sunt, ac ita miseram hancce fœminam toto corpore inhumaniter duriterque tractatam usque ad limen januæ hypocausti, capite una alterave vice parieti limitique januæ alliso, traxerunt, ibidemque deposuerunt: Hæc vero sibi minime conscia, alta suspiria cum interposito aliquali ejulatu, duxit, quo tandem audito, herus è lecto surgens, adventu suo

fuo hos fures atque latrones, omni suppellectili relictâ, in fugam conjicit, lucem in culina accendit, ancillam semimortuam, fermeque suffocatam & toto corpore frigidam in hypocaustum trahit, os arctissimè clausum, conjugem suam adjuvante, clave reseat, folia ori intrusa eximit, patientem reficit, auxilium vicinorum implorat, meque cum Pharmacopœo affini in hoc casu tragico & fermè inaudito, ad opem Medicam ferendam per missos nuncios vocat atque invitat.

EGo, casu hoc percepto, eadem nocte, hora secunda matutina, Indicationes & Curatio. locius advolavi, hancque patientem planè consternatam, crebrioribusque convulsionibus tentatam, pulsu quoque debili existente, inveni, quæ omnia ex maximo terrore accepto, Spiritibus vitalibus cum arterioso sanguine ad cor, utpote suum principium ruentibus, caloremque nativum opprimentibus ac fermè suffocantibus, quin etiam ex magna perturbatione spirituum animalium proveniebant, quapropter è vestigio & sine mora ad ventilandum sanguinem per chirurgum venam medianam sinistri brachii secari curavi, aquam Cordialem antiepilepticis mixtam repetitis vicibus cochleatim propinavi, incensoque ligno aloes, fumoque in nares immisso, animum & vires revocavi, ita, ut submissa voce ad interrogata rursus aliquantulum respondere potuerit. Insequenti die, motus convulsivi crebriores reversi sunt, quam ob causam sequentē potiunculam Bezoardicam, sudoriferam & cordialem hauriendam, cum aqua confortante epileptica, sæpius cochlearis quantitate sumendam, ordinavi. Pot. Bezoard.
Bezoard. Or. gr. v. pulv. Marchion. ℥j. Spec. Cordial. temperat. ℥ss. Conf. Alk. inc. ℥j. Aq. Cinnam. ʒj. aq. borrag. j. M. f. potiuncula. Et, R. Aq. Con-
perlat. Officin. Epil. Lang. Meliss. s. ana ʒj. hyrund. c. castor. Cinnam. buglossat. ana ij. Conf. Alk. inc. ℥j. pulv. Marchion. Diß. Man. Chr. perlat. ʒss. Aq. Confort. Epilept.
M. d. ad vitr. Ex usu horum remediorum patiens melius habuit, sed quia nihilominus adhuc de anxietate cordis conquesta est, iccirco usum dictæ potiunculæ Bezoardicæ summo cum levamine repetiit, aquamque Cordialem & Epilepticam cochleatim sumendam sibi commendatam habuit. Præter hæc, ad capitis dolorem sequenti, Unguento hypnotico usa est. R. Ung. alabastr. ʒss. rosat. populeon. Ung.

*Syrupus
Oleum pro
collo & cer-
vice.
Pot. purg.*

*Puls. anti-
pilept.*

*Aqua Epil.
pro pul-
viscul. su-
mendis.*

ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Ol. papav. alb. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Croc. Or. gr. v. Camph. in $\mathfrak{X}$. sambuc. dissol. gr. $\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$.
M. & S. Haupt. **Sälblin zum Überschlag.** Ad difficilem vero de-
glutitionem, collique dolorem, quæ procul dubio ex compressione
colli proveniebant, sæpius cochleare unum & alterum seq. Syrupi
deglutivit, collumque ac cervicem tali Oleo bis de die calidè inungi
curavit. $\mathfrak{R}$. Mucilag. sem. Cydon. cum aq. Viol. extr. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Syr. Violar. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$.
M. d. ad fictile. Et, $\mathfrak{R}$. Ol. rosar. lumbricor. chamomill. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{s}$. M. d. ad Ol-
lam. Ut etiam corpus à vitiosis humoribus expurgaretur, secundâ
die Octobris circa meridiem seq. potiunculam hausit. $\mathfrak{R}$. Mag. Gia-
lapp. gr. x. Nucl. pin. num. 2. brod. Cibeb. laxat. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{s}$. Aq. borrag. $\mathfrak{z}\mathfrak{v}\mathfrak{j}$. M.
pro haustu. Die 4. Octobris ad capitis gravitatem. sensuumque per-
turbationem tollendam vena cephalica in pollice pedis sinistri secta
est, quo facto, statim melius habuit, nullaque convulsio Patientem
amplius divexavit. Sequentibus diebus rursus in hypocausto obam-
bulare, muniaque sua, quantum fieri potuit, obire cœpit, simulac
bonam & convenientem Diætam observavit. Ultimò, ne ex hoc
maximo dolore accepto convulsionibusque sæpius repetitis, chara-
cter caducus atque epilepticus Spiritibus humoribusque altius im-
primetur, infixusque permaneret, præfata patiens sequentibus
octodecim pulvisculis ad prophylaxin in aqua appropriata quotidie
manè jejuno stomacho sumendis, usa est. $\mathfrak{R}$. Visc. quercin. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Corall.
rubr. præp. Cranii hominis morte violenta extincti. Cinnabar. antimonii, ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$.
Stercor. pavon maris $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{s}$. M. f. pulv. subtil. divid. in 12. part. equal. deturque
quilibet seorsim ad chartam. Et, $\mathfrak{R}$. Aq. Ceras. nigr. flor. til. pæon. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$.
Epilept. Lang. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. sacch. perlat. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{s}$. M. d. ad vitr. Quibus remediis ad-
hibitis, hæc ægrota per Dei gratiam, postquam è dictorum furum la-
tronumque manibus evasisset, pristinae sanitati feliciter restituta
fuit.

CONSILIUM MED. XXXIV.

Αὐτόχειρ in abdomine fauciatus, restitui-
tur.

Casus.

Casus.

ANno 1686. die Jovis, qui erat septimus Octo-
bris, maleficus quidam nomine Nicolaus Ger-
ber, qui furti causa in carcere publico captivus
detinebatur, ex timore mortis contumeliosæ
fubeundæ, nefando ausu, sibimetipsi cultro, quo aliàs
porcos & scrofas castrabat, intra caligas prius recondito, ac
pileolo viridi laneo involuto, postmodum vero è vagina
extracto atque districto, vitam adimere conatus est, ac præ-
dictum cultrum tertio repetito ictu, transversa manu supra
umbilicum, paulò infra cordis scrobiculum, (Germ. *Herb-
grüblin*) satis profundè infixit, ac tria Vulnera sibi invicem
vicina reliquit, ita, ut juglandis magnitudine omentum,
ventriculi pulvinar, extra abdomen, per vulneris cavitatem
prodierit.

QUapropter Ampliss. Magistratu jubente, ego ac Chirurgus Civi- *Curatio,*
tatis ordinarius, Joh. Barthol. *Hecfin* / accersiti nobisque in-
spectio & cura hujus malè feriat hominis vulnerum, demandata
fuit; Ubi ante omnia Splenis in lacte calido intinctis & expressis
locus affectus benè fomentatus, posteaque omentum partim instru-
mento argenteo ad hanc operationem adæquato, partim vero digitis
repositum, futuraque, ne ulterius excidat, munitum, locoque vul-
nerato ad inhibendam hæmorrhagiam crepitus lupi, ac Emplastrum
Sticticum Crolli superimpositum totumq; abdomen Oleo rosarum,
chamomillæ & lumbricorum calidè inunctum fuit. Internè, quia
de cordis & virium imbecillitate, maximoque dolore intraneo con-
querebatur, aqua seq. confortans, cochleatim sumenda, cum De-
cocto traumatico, M. & V. $\mathfrak{z}$ v. vel $\mathfrak{v}$ j. bibendo, nec non Speciebus
pro potu Ordinario, præscripta fuit. Ut, *R. Aq. 4. Cordial. ana $\mathfrak{z}$ j. Cin-* *Aq. Cor-*
nam. still. $\mathfrak{z}$ ij. Syr. rub. $\mathfrak{z}$ ss. CC. præp. Corall. rubr. præp. Ocul. $\mathfrak{ss}$. præp. dial.
*ana $\mathfrak{z}$ ss. Man. Chr. perlat. $\mathfrak{z}$ iiij. M. d. ad vitr. S. Krafftwasser. Et, *R. CC. Spec. pro*
*ust. $\mathfrak{z}$ ss. Hord. integr. $\mathfrak{z}$ ss. Herb. agrimon. Veron. Alchymill. sanic, ana $\mathfrak{p}$ j. Rad. *pot tran-*
conso- *mat.***

*Spec. pro
pot. ord.*

consolid. maj. liquirit. ana ʒ℞. Spec. pro decoct. pectoral. ʒi℞. anis. fœnic. ana ʒj. M. & concis. d. ad chart. S. Species zum Wund Trancß / mit 1. Maß Wasser / und einer halben Maß Wein zu sieden. Ut & , R. CC. ust. ʒj. Hord. integr. ʒi℞. anis. fœnic. ana ʒ℞. M. & contus. d. ad Chart. S. Stuch zum ordinari Trancß / mit 2. Maß Wasser abzusieden.
His assumptis, patiens sequenti nocte melius habuit, ac circa diluculum dormiuit: Altera die, cum vulnera in Xenodochio publico (in quem locum commodioris tractationis causa, delatus est) rursus deligarentur, tumorem partis affectæ evanuisse, nullaue symptomata graviora accessisse, deprehendimus, quapropter partes principales, adque vitam simpliciter necessarias intactas ac illæsas esse, judicavimus, ac proinde vulneribus lintea carpta, Unguento digestivo Fabricii Hildani illita, & pro Operculo Emplastrum superius allegatum, cum splenio vino calido madido, & expresso, de die per vices repetendo, imposuimus & applicavimus, partesque vicinas in læsionis circumferentia oleis prædictis calidè inunximus. Quibus ita dispositis, bonum ac laudabile pus secutum est, ad cujus faciliorem exitum, turundæ ex linteis carptis convolutæ, dictoque Unguento digestivo obductæ, immissæ fuerunt.

His itaque remediis, decentique deligatione, adhibitis, quia nullum viscus in abdomine, nec pars ad vitam simpliciter necessaria, sed solum Omentum & pinguedo ex dicto ictu tacta erat, (siquidem omnia alia viscerum abdominis vulnera difficilis & periculosa curationis esse soleant) allegatus miser patiens brevi quidem restitutus, postmodum verò in carcerem reductus, ac ex sententia Judicis, ob sæpius reiterata furta ac facinora, die Lunæ, qui erat 29. Novembris, capite plexus est, ubi incisus Spatha majori venis colli jugularibus, cum sociis, ac arteriis, vitam suam infausto omine finit, animamque anno ætatis septuagesimo quinto, in loco carnificinæ exhalavit.

XX

Ad seq. Consil. XXXV.

Literæ à Domino D. Joh. Wernero Zoller-
ro, in Casu Asthmatis cujusdam Monialis
ad Authorem datæ.

Vir Nobilissime; Amplissime; Excellentissime, Fautor

singulari observantia colende.

Interpellare gravissima, Excellentia Tuæ, Medica negotia, suadet singularis ante annum Mihi insinuata humanitas; Et Ecce! occasio nunc sese offert Talis. Est meæ concredita curæ Monialis quædam; annorum circiter viginti, vel unius; Temperamenti pituitosi, à patre etiam genita summe pituitoso, & catharris obnoxio: Nunquam ante hæc in usu habuit purgationes, venæsectiones; scarificationes, fonticulos &c.: Notandum tamen; ex unica ante annum assumptâ purgatione tam malè habuisse, idque propter asthma; ut ex enormibus ad necem fere adaucta vomitibus suspicari licuerit; latuisse spurium aliquod pectoris Empyema; hocque ruptum esse: Intravit in Monasterium ante dimidium annum; utcunque sana; subinde difficili detenta respiratione. Ante duos autem Menses, catharroso; (ut ego Judicabam) prehensa fuit asthma; cum subitanea vocis Interceptione, sive raucedine insigni, in hunc usque durante diem, nec ullis ad hanc adhibitis cessante remediis. Successerunt nocte quâdam insignes cordis, & pectoris angustia, cum terribili, non minus ac mirabili hujus elatione; & costarum fragore, sudores synoptici; convulsiones horrendæ; deliria; ut nil nisi mortem omnes opinaremur instare; Adhibitis cordialibus atque antepilepticis multis evasit paroxysmis, nil nisi, ad suffocationem usque adigentem pectoris angustiam sinistri præsertim lateris conquerens. Adhibui multa, imò omnia; quæ quidem expectorationem promovere valeant pharmaca; Apozemata lenientia & solutiva; Mixturas, Linctus; pilulas ex ammoniaco; &c. sed irritò prorsus effectu; cum ne quidem in hunc usque diem; ullum vel paucissimum oris sputum, aut levissimam excitare valuerim Tusculam; sed potius materiam firmissimè impactam pulmonibus, vel peculiari conclusam cystide intactam relinquere coactus fuerim: Tentavi Topicis, scil. unguentis & emplastris foras proritare materiam, natura forsan monstrante viam; apparuit quidem hinc aliquis sinistri lateris Tumor, quem tamen ad suppurationem deducere non potuimus; cauterium applicare parti affectæ renuebat ægra; multo minus apertionem permittebat pectoris; utpote terroris plenam apud ejusmodi homines, operationem; obtinui tamen, ut permitteret in dextrum brachium; utpote ex adverso; ponere fonticulum pro avertendis enormibus capitis defluxionibus, quippe ante istam operationem, aliquando; præcedente insigni capitis dolore; apoplectico; ut ego
Judi-

Judicabam, prehensa insultu, magnum sinistri lateris ad tempus reliquit stuporem. Periculum feci etiam Errhinis scil. ad nares derivare materiam, sed vix unam vel alteram aquæ medicatæ guttam atrahere potis fuit, cerebro vix bis aut ter ad sternutandum concitato. Videns igitur, nec ullis etiam fortioribus contumax cedere malum pharmacis; laboremque meum eludere omnem, defensivè solum; puta cordialibus mixtis beccicis agere mihi restabat; quippe ad levissimum etiam corporis motum, commotâ nimir. intus putrescente materiâ; quod subinde præsentit, astantes monendo; lipothymia præstò sunt, ad horam unam vel alteram sæpe durantes; (quæ, an veræ sint Lipothymia explicare satis nequeo) quibus recedentibus; ad se rediens ægra, suspiriosum ducit spiritum, nescia; quæ contigerint. Dum autem quietè se habet ægra, erecto sedens in lecto cervice; præter angustiam sinistri lateris; tactum non ferentem; respirationemque miserè, ad sudorem, sufflaminantem; ut hinc multas insomnes ducere coacta sit noctes; de functionibus naturalibus nihil accusat; bene nempe appetit; non sitit, Ingesta facile fert, & concoquit alimenta evpepta; nullis infestatur ventris aut lumborum torminibus, quæ hysterica forsân; (uti aliqui putarunt nasutuli) indigitare possent affectionem; quippe & Menstrua sine dolore, singulis ritè fluunt sicut eo ipso die; mensibus; Paucam tamen reddit Urinam; & subinde alvum experitur strictiorem; suppositorio stimulam; Enemata enim vix semel ob pudorem admisit.

Dum igitur descripto prorsus se habet modò, morbus, & periculum est ne ad multos sit duraturus Menses; quippe nec ullum convalescentiæ signum imminet; non mirum; si multis & supplicibus orent precibus cæteræ Moniales; quæ in gerendâ summè defatigantur cura, ut communicato, hostem tutius; vel vincendo, vel succumbendo, aggrederer; atque profligare consilio; hincque Excellentiæ Tuæ; singulariter mihi Insinuatâ nifus humanitate; Tuam imploro Experientiam; ne dedigneris majoris meæ securitatis gratia; sive solus, sive cum alio; si lubet; & non ægrè feras; Domino Medico; succurrere in contumaci isto affectu consilio tuo sagacissimo; an nempe Vomica pulmonum pituitosa; an potius infarctio totius spongiosæ pulmonum substantiæ sit indigitandus? an hypochondria in flatibus mittendis aliquid huc conferre queant? an Uterus liber sit ab hoc malo? uti aliqui negant: Mihi que rescribere prolixius, quæ & in prognosi ferendâ; & auxilio sumendo, ægræ meæ; ut piissimæ animæ, salutaria esse possint. Hâcque ratione & beneficio singulariter

de Asthmate periculoso, cum graviss. Symptomat. 137

ter] Me Tibi devincies; Excellentiam Tuam ad aram veneraturus
atque hunc deprædicaturus favorem; Ex altera verò parte pro sol-
vendo curabo fostro.

Vale Vir Amicissime; quemque ut coepisti amare; amare
pergas; rogat

Excellentiæ Tuæ devinctissimus servus

Dabam festinanter

Ebingæ ad Danub. 28. Novembris,
ann. 1686.

Joh. Werner Zoller, MDr.

Sequitur Responsum.

CONSILIUM MED. XXXV.

*Asthma periculosissimum, cum gravissi-
mis Symptomatibus exhibens.*

Casus.

 Nno 1686. Virgo quædam Monialis, tempera-
menti pituitosi, annorum 21. ex purgatione
prius inconsuetâ, ante aliquod tempus sumptâ,
creberrimis, impetuosissimisq; vomitibus, (qui
procul dubio etiam huic malo propter vehementem cor-
poris concussionem, aliqualem ansam præbuerunt) dive-
xata, jam per duos menses asthmate periculosissimo, ac
raucedine insigni, cum vocis interceptione, affecta, cordis
pectorisque angustiiis pressa, hujusque mirabili elatione,
cum costarum vel potius pleuræ fragore, cruciata, sudori-
bus syncopticis, convulsionibus horrendis, deliriis, &c.

S

pre-

prehenſa, nullis hæcenus adhibitis variorum generum remediis ſublevata, antehæc, præcedente inſigni capitis dolore, magno ſiniſtri lateris ſtupore infeſtata, lipothymiis crebrioribus obnoxia, in ſiniſtro latere, (præter anguſtiam) dolorem, tactum non admittentem, & quæ ſunt alia, paſſa eſt: Cæterum, de læſione functionum naturalium nil conqueritur, menſes ordinatè fluunt, alvum tamen durum habet, paucamque urinam reddit, quâ de cauſa ad ſublationem hujus morbi Medici opem ac auxilium implorat atque deſiderat.

Reſolutio.

Definitio.

Hic Affectus Aſthmatis nomine jure merito inſignitur, cum ſit frequens, denſa, & anhelofa respiratio, à pertinaci bronchiorum pulmonis tam obſtructione, quam compreſſione, proveniens.

Cauſa.

Cauſa remota eſt temperamentum pituiſoſum frigidum & humidum, ex qua diſpoſitione ſanguis frigidior & humidior generatur, cujus particulæ heterogeneæ & excrementitiæ, ad varias cruditates, obſtructiones, flatuumque generationem occaſionem ac materiam præbuerunt: Cauſa propinqua, eſt diſpoſitio ad affectum hypochondriacum, cum nullum dubium ſit, Patientem ob chylum in ventriculo non decenter & optimè elaboratum, cruditatibusque permixtum, ex inſecuta obſtructione venarum meſaraicarum, ramorumque venæ portæ, ad dictum malum diſpoſitam eſſe, ac ſimul uterum aliqualiſter conſentire; ob quam diſpoſitionem præternaturalem non ſolum vapores craſſi & tenebricoſi, flatuſque in ſiniſtro latere tumultuantes, dolorem tenſivum & fragorem excitant, ſed etiam ad caput elevati, arcem Palladis replent, ventriculos cerebri oppilant, obſtructioni nervorum, ac inſultibus apoplecticis anſam præbent, acres item & virulenti facti, genus nervoſum vellicant, nervos verſum ſuum principium contrahunt, motuſque convulſivos excitant, ibidemque tandem à calore in materiam catarrhalem reſolvuntur: Cauſa proxima partim eſt dicta materia catarrhalis in capite reſoluta & collecta, ad fauces, arteriam aſperam, pulmonisque ſubſtantiam, (quæ ex innumeris veſiculis, retis inſtar, mirabiliter conflata

flata & contexta, ac eapropter ad recipiendum aerem & spiritus, nec non fuliginosos vapores, ac materiam catarrhalem aptissima est) ablegata, fistulasque pulmonum obstruens, & asthmatis hujus concausa materialis existens, quod raucedo, vocisque interceptio satis superque demonstrant. Partim verò est humor serosus, in ramis venæ cavæ majoribus effervescens, & ἀθρόως, seu confertim, affatim, & cumulatè per dextrum ventriculum cordis in pulmones irruens, ac arterias comprimens, consentiente hepatis atonia, quod temperamentum pituitosum & procul dubio color faciei pallidus indicat, inde periculosissimum hoc Asthma, cum lipothymiis, dirisque suis symptomatibus principalem originem habet, quod etiam tussis absentia, sputi & excreationis parcitas, è contra vero urinæ paucitas, alvi que durities, indicant.

Quod signa concernit, illa superius in definitione sunt exposita, *Signa.* quocirca sine dubio inspiratio expiratione difficilior solet existere, cum in inspiratione partim ob materiæ catarrhalis præsentiam, partim verò ob arteriarum à materia serosa compressionem, & thoracis imbecillitatem, nec pulmo, nec arteriæ, vel thorax se sufficienter dilatare ac movere possint, sed natura, quiete quasi interpositâ, vires dejectas refocillare conetur.

Prognostica. Hoc malum, quia duplex ejus causa, obstru- *Prognosis.* ctio videlicet à materia catarrhali ex capite descendente, & compressio, ab humore seroso in ramis venæ cavæ majoribus effervescente, per dextrum ventriculum cordis in pulmones confertim irruente, arteriasque comprimente, concurrit, ideo periculosius solet existere, maximumque periculum est, ne Patiens, præsertim si vires sint imbecilles, accedentibus insultibus Syncopticis, inopinatò ac celerrimè suffocetur.

Curatio, quia Affectus hic à duplici causa, obstructione scil. *Curatio.* à materia catarrhali, & compressione, ab humore seroso, provenit, ideo ad unamquamque earum erit respiciendum. Quod igitur 1. materiam catarrhalem in fistulis pulmonum stabulantem attinet, ea per incidentia benigniora cum humiditate conjuncta, sæpius mutata, ne natura assuescat, erit incidenda, & ad exitum ac excreationem promovenda, qualia sunt Syrupus violar. cum oxymell. squillit. mixtus, sæpiusque cochlearis quantitate deglutitus, Oleum saccharinum Grülingii, Essentia sacchari Beguini, Bals. ♀. anisatus, Bals. ♀. terebinthinatus, guttatim in vehiculo convenienti exhibitus, Aqua asthmatica D. Rabus, & quæ sunt similia.

Quoad 2. Compressionem, videndum, ut materia serosa beneficio diureticorum per venas emulgentes ad renes ac ureteres in viciniam derivetur, omnes obstructions in corpore referentur, & præcaveantur, flatus per carminativa discutiantur, visceraq; principaliora, Cor, Epar, ac Cerebrum appropriatis Remediorum generibus roborentur. Purgationes, quia malum aggravant, non sunt admittendæ: Nec Venæsectio in hoc subiecto propter temperamentum frigidum & humidum, viriumque imbecillitatem, locum habebit. Topica quin etiam parum, aut nihil conferunt, cum malum in penitioribus pectoris penetralibus atque latibulis hæreat.

Præ cæteris autem, non neglectis Cordialibus, sequentia huic Patienti Remedia erunt adhibenda. 1. Ad vias obstructas aperien-

*Pulv. anti-
asthmat,*

das. *R. ☉ is Pri volatil. ʒß. Ocul. ʒ. præp. Croc. Austr. ana gr. v. M. f. pulv. sic dentur doses 4. de quibus una M. ʒv. in brodio carnis, aut aqua pectorali, exhibenda.* 2. Conferret Arcanum Brunneri, aliquoties usur-

*Arcanum
antiasth-
mat Brun-
neri*

patum, cujus descriptio hæc est. *R. Pulv. gumm. ammoniac. ʒj. Aq. hyssop. ʒiiij. Vini Rhenan. ʒij. M. f. potio.* 3. Sequens Decoctum *R.*

*Decoct.
asthmat. &
pectoral.*

Rad. ireos nostr. ʒß. Scyll. præp. Ebul. ana ʒij. fol. marrub. alb. nasturt. aquat. ana Mß. Cort. rad. sambuc. Ebul. ana ʒß. Agaric. troschisc. ʒij. Zingib. alb. ʒß. Concisa crassiuscule infund. c. vini Neccar. lbij. stent in infusion. per noctem, deinde coq. in vase duplici optimè munito, & tandem f. colatura purissima, de hac M. ʒv. ʒiiij. vel v. calidè ebibantur. 4. Talis etiam Aqua, cochlea-

*Aq. Asth-
mat. & pe-
ctoral.*

tim sumenda, utilis esse videtur. *R. Aq. Ceras. nigr. hyssop. Veron. flor. acac. ana ʒj. asthmat. ʒß. Spir. anis. Essent. sacchar. ana ʒij. Bals. ʒ. anisat. Bals. ʒ. terebinthinat. ana ʒj. Conf. Alk. inc. ʒß. Extr. Croc. gr. vj. sacch. perlat. ʒß. M.* 5. Crocus Austriacus ʒj. pondere, in vino malvatico

*Croci com-
mendatio.*

calido quavis urgente necessitate, propinandus.

Diatæ,

Quoad Diatam. Aer sit temperatus: Cibi sint euchymi, bonumque succum & sanguinem generantes, inter quos etiam petroselinum, ac præcipuè raphanus marinus, rasus & tritus, cum brodio carnis, in frequentiori usu habeantur. Potus sit vinum album, vel Decoctum Ligni sassafras, Guajaci, Zedoariæ, rad. ʒ. aper. major. & Specier. pro decocto pectorali: Quies procuretur. In somno & vigiliis modus teneatur: Alvus sit naturaliter aperta:

Animique fortiores motus refrenentur, atque coerceantur.

CONSILIUM MED. XXXVI.

In puncto Discrasia Ventriculi, cum Hepatis intemperie calida.

Pro

Reverendissimo Domino, Domino JOHANNEMARTINO, Imperialis Monasterii Zvvifaltensis Abbate vigilantissimo &c. &c.

Casus.

Reverendissimus Dominus Abbas, annorum sexaginta, habitus Corporis crassi, ac proinde temperamenti ad frigidum & humidum inclinantis, ante viginti circiter annos, sæpius periculosis colicis cruciatibus divexabatur, qui mutato temperamento, & adhibitis legitimis remediorum præfidiis, ab illo tempore in hunc usq; diem emanferunt. Jam verò per aliquod temporis spatium de Discrasia ventriculi (consistente tamen appetitu) ejusque fermento acido, orificioque stomachi hiantes, ructibus interdum acidis, vaporibus ex eo copiosè ascendentibus, caput petentibus, Spiritusque animales perturbantibus, quietemque nocturnam impediuntibus, variaque phantasmata excitantibus, arcemque Palladis debilitantibus; nec minus de Hepatis calida intemperie præternaturali, ac nonnunquam, de Asthmate symptomatico (sed sine omni tussi) conqueritur. Sanguis nuperrimo phlebotomiæ tempore missus, ratione

S 3

coloris

coloris & substantiæ fuit ater, crassus, densus, & viscidus, fero copiosiore in superiori parte permixtus. De cætero, vires adhuc benè constant, ac reliqua legitimo naturæ ordini optimè respondent. Ne itaque dicti affectus procedente tempore ingravescant, vel pejora & periculosiora symptomata invehant, præfatus Reverendissimus Dominus Patiens ad hujus mali ablationem Consilium & auxilium Medici gratiose requirit arque desiderat.

Resolutio.

*Affectus
Definitio.*

Hunc Affectum Discrasie seu intemperiei Ventriculi cum materia, ac intemperiei hepatis calidæ nomine ac titulo meritò insigniri, idipsum casus recensitio, ejusque circumstantiæ satis superque edocent.

Discrasia autem ventriculi cum materia est, quando ventriculus à sua temperie propter aliquem humorem vel ibi genitum, vel aliundè delapsum desciscit. Intemperies verò hepatis est ejusdem à temperamento naturali ob causas vel internas vel externas, deflexio.

Causa

Causa verò Discrasie ventriculi in hoc subjecto est humor acris & acidus, per vas breve, quod à liene progreditur, ventriculique fundo ac tunicis inseritur, in cavitatem ventriculi eructatus, ibidemque fermentum stomachi naturale inquinans, atque coctionem, (ut Doctiss. Dn. D. Casp. Bartholinus Institut. Anatom. lib. 1. de ventriculi historia, cap. 9. pag. mih. 57. adstipulatur) per ingestionem hujus humoris excrementitii impedit, atque ebullitionem præternaturalem chyli humorumque in ventriculo contentorum excitat; hinc vapores acres, acidi, & mordaces orificium ventriculi impetuosè aperientes atq; penetrantes, è stomachi fundo turmatim in caput elevati, sua acredine genus nervosum vellicant, spiritusque animales perturbant, varia phantasmata objiciunt, atque nocturnam quietem, pro refocillandis ac redintegrandis viribus ac spiritibus à naturâ destinatam, infringunt.

Calida verò hepatis intemperies, partim ab erroribus antehac in Diæta commissis, partim verò à materia aliqua biliosa, vel calida & sicca in vasis aut parenchymate hepatis collecta, proficiscitur.

de Discrasia Ventriculi, cum hepat. intemper. calida. 143

Asthma Symptomaticum, quod nonnunquam dictos affectus comitatur, potius à vaporibus crassis, à cruditatibus ac imperfecta coctione excitatis, in infimo ventre tumultuantibus, ad superiora tendentibus, diaphragma sursum pellentibus, cavitatem thoracis angustantibus, liberumque pulmonum motum inquietantibus, quam à materia catarrhali in arteriam asperam atque pulmones delabente, (quia nulla tussis adest) provenire, tam rationi quam veritati consentaneum esse videtur.

Signa Discrasiae Ventriculi, quia tam in Casus delineatione, *Signa,* quam causarum enumeratione posita sunt, ideo in eorum ulteriori recensitione superfedemus.

Signa verò calidae hepatis intemperiei, à pulsu duro ac interdum vehementi, siti, facili corporis & palmarum, praesertim manuum & pedum exaestuatione ac madore, carnis, aliorumque certorum ciborum fastidio, sanguine fervente, ebulliente, atro, crasso, & adusto, (sicuti nuper post Venæsectionem apparuit) defumuntur.

Prognostica Discrasia ventriculi, quia depravatam coctionem *Prognosis,* invehit, quam subinde mala chylicatio & sanguificatio, humorum alimentariorum defectus, atrophia, cacochymia, cachexia, & nonnunquam hydrops insequuntur, periculo non vacat: Vapores autem in caput elevati, ibidemque idipsum sua vel copia vel qualitate gravantes, ventriculos cerebri oppilantes, Spiritusque animales perturbantes, omnis generis mala, rheumata videlicet, tussim, catarrhum suffocativum, vertiginem, paralyfin, atrophiam, &c; Hepatis verò intemperies calida morbos & febres acutas, obstructions, jecoris duritiem, aliaque graviora symptomata inducere potest; Quæ omnia tamen, Dia favente gratia, legitimo remediorum usu, bonaque observata Diæta, aut præcaventur, aut avertuntur.

Curatio consistit in ablatione causarum ac Symptomatum. *Curatio,* Ad quem scopum assequendum, 1. Vacuantia. 2. Alterantia. 3. Roborantia. Et 4. Conveniens Diæta, requiruntur.

1. Vacuationem quod attinet, conferunt hic talia, quæ præter purgandi vim, admixtis etiam roborantibus & corrigentibus, materiam peccantem successivè evacuant, in quem finem Morsuli laxativi præsentis, quorum unus integer in curationis principio, ante aliorum remediorum usum, unâ vice, mane jejuno stomacho, reliquorum verò quilibet seorsim, in septimana semel vel bis, aut obstructionis vel constipationis tempore, aut inter usum feri lactis caprini, vel acidularum, ad eorum operationem promovendam, comedendus,

Morsuli laxativi,

dendus, qui Morsuli sequenti modo parantur. *R. Pulv. rad. gialapp. Spec. pro Morsul. Imperator crassiusculè incis. Flaved. cortic. citr. recent. ana 3j. sacch. albiss. cum aq. rosar. q. s. solut. 3ij. M. f. l. a. Morsuli 8. equal. magnitud. d. ad Scatul.*

2. Purgatione absolutâ, tam ad reliquias causæ morbificæ auferendas, obstructionsque referandas, quam intemperiem ventriculi, & hepatis alterandam, fermentumque acidum alterandum & corrigendum, Serum lactis caprini quotidie jejuno stomacho per tres septimanas, quolibet die quartarii unius quantitatem bibendo, continuetur; sique deinceps usus solus Seri lactis caprini desideratum scopum præter expectationem plenariè non attigerit, tunc legitimus usus Acidularum vel Egeranarum, vel Griesbacensium vel Rippel-fauensium, locum habebit. Et si præter hæc, calor præternaturalis, sitis, & exæstuatio totius corporis urgeat, Julapii sicci tria vel quatuor cochlearia in mensura dimidia aquæ fontanæ per injectionem solvantur, adque sitim compescendam illud Julapium vel per se, vel cum vino mixtum, bibatur. Cujus descriptio hæc est. *R. Succ. Citri, berberor. ana 3iib. sacchar. alb. 1b. ponder. Civil. M. super marmore per agitationem, donec induat formam Julapii sicci.*

Julapium siccum,

Electuar. confortans,

3. Pro roboratione partium affectarum, capitis scil. ventriculi, ac hepatis, peculiare Electuarium confortans præscriptum est, de quo singulis diebus, unâ vel duabus horis antepandium & cænam, nec non interdiu aliquoties, avellanæ quantitas deglutienda erit, quod talibus ingredientibus constat. *R. Conserv. rosar. rubr. 3iij. Conf. citr. Rob. ribium, berber. ana 3b. Nuc. Indic. condit. Lactuc. Hispan. condit. Cortic. mali Citri major. condit. ana 3ij. Spec. contr. Apoplex. 3ij. Confect. Alkerm. incompl. 3j. Syrup. papav. errat. Diacod. Mont. ana 3ij. M. d. ad fictile.* Et, quo minus orificium ventriculi hiet, atque modicè constringatur, ac suavis anathemisis, vel rorida exhalatio per obliterationem vel obnubilationem viæ sensus communis, desideratam quietem inducat ac promoveat, de succo cydoniorum inspissato, vel Syrupo sequenti roborante stomachico, ante ingressum lecti, duabus horis post cænam, unum alterumve cochleare capiatur. *R. Vini Cydonior. 3vj. succi Cydon. inspissat. Syr. de agrestâ, ana 3j. M. d. ad fictile.*

Succus stomach. refriger. & adstring.

Fonticuli paratio,

Præter hæc dicta remedia, ad humores vitiosos è toto corpore educendos, variaque periculosa symptomata, (præsertim capitis) præcavenda, Fonticuli unius vel alterius paratio (si hætenus defuere) desideratissimum usum habebit. Cætera, pro ratione horum dictorum præsentium operationis & effectus, remedia, si de iis certior factus fuero, suadebuntur.

Tandem

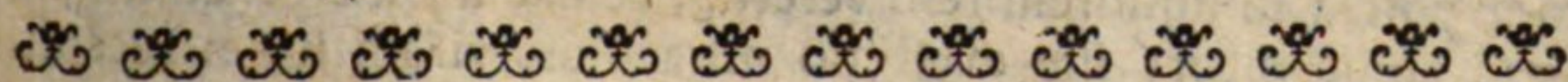

de Discrasia Ventriculi, cum hepat. intemper. calida. 145

Tandem etiam bona ac laudabilis Diæta observanda veniet, *Diæta*
quæ in Observatione sex rerum non naturalium à Medicis ita dicta-
rum, consistit. Sit ergò 1. Aer lucidus, ac temperatus; vitetur ne- *1. Aer.*
bulosus, turbidus, ac pluviosus, 2. Cibi sint facilis concoctionis, *2. Cibus*
bonumque succum ac sanguinem generantes, quales sunt, juscula
carnium & gallinarum, capita vitulina, hœdina, vervecina, agnina,
capreolorum, aprugna, aviculæ montanæ, pulli gallinacei, capones,
gallinæ, perdices, &c. Ex Oleribus, Endivia, Spinachia, asparagi, ci-
choracea, &c. Ex piscibus, funduli, fariones, truttæ, alique pisces
saxatiles, molli & facile corruptibili carne carentes. Ex fructibus,
Cotonea, Cerasa acida, pyra, mala, sed potius cocta, quam cruda.
Econtra vitentur cibi coctu difficiles, falsi, acres, crassi, crudi, fumo
indurati, caro suilla domestica, haleces, aselli, fructus horarii & fuga-
ces, legumina, raphani, rapa, caseus, præsertim antiquus, brassica ca-
pitata sale condita, & quæ sunt similia.

Potus Ordinarius sit vinum album Nicarinum, & urgente siti, *Potus.*
Julapium ex prædicto pulvere pro Julapio sicco, cum aqua fontana
paratum. 3. Motus moderatus, præsertim aere lucido & coelo sere- *3. Motus &*
no existente, immoderatæ quieti, (in primis post sumptum cibum) *Quies.*
præferendus. 4. In somno & quiete modus est tenendus, quieti- *4. Somnus*
que non statim à sumpto cibo indulgendum. 5. Alvus quotidie sit *& vigilia.*
aperta, cæteræque excretiones naturales consuetæ, si illæ subsede- *5. Excer-*
rint, arte erunt promovendæ. Et denique 6. Animi fortiores mo- *nenda &*
tus, affectus, atque pathemata, ira, mœror, terror, tristitia, nec non *retinenda.*
intensiores continuæ meditationes, &c. erunt evitandæ. Et hæc *6. Animi*
sunt, quæ Consilio hoc Medico admonere volui. Deus Ter. Opt. *affectus.*
Max. devotissimum meum votum in largienda longæva ac prosper-
rima bona valetudine, Divina benedictione secundet. Ulmæ, die 6.
Maji, anno 1687.

CONSILIUM MED. XXXVII. *Vid. Ep. x. c. lxx. 2. A. 6.*

De Pyro monstroso.

 Nno 1644. circa Festum Junii, Stuttgardia in
horto aulico Arbor pyrifer, fructum longioribus
pediculis ferens, (Germ. *Langstilerin*) pyrum
T nota-

notabilis magnitudinis, facie humana insignitum, circa ejus umbilicum octo foliolis, instar coronæ, ornatum, ac exinde duos furculos tenellos in eorundem apicibus efflorescentes, de se in utroque latere sursum spargens effundensque, protulit, quod Pyrum serenissimo Principi ac Domino, Domino Eberhardo, Duci Württembergiæ & Teccia &c. &c. Patriæ Patri, tum temporis clavum regiminis tenenti, oblatum, ac ad manus traditum est, ex cujus communicatione deinceps, ejusdem Amita, Serenissima Anna Christina, Ducissa Württembergiæ, &c. pictum ac delineatum, Ulmæ (ubi inter Bellonæ strepitus dicto anno & tempore habitavit) accepit.

CAusa hujus effectus, meritò Deo & sic ludenti naturæ attribuitur, cum notum sit, eandem naturam, talia aliaque miranda, non solum in vegetabilibus, mineralibus, & animalibus, lignis, lapidibus, &c. hinc inde supra terram, & in ejus visceribus monstasse, verum etiam non rarò in cæteris elementis, igne, aere, aqua, imò etiam cœlo & stellis, prodigiosos, monstrosos, atque stupendos tales effectus produxisse; Cujus rei unum vel alterum rarum exemplum afferre placuit.

*Grandines
mirande &
prodigiosæ.*

*Cæcus mi-
raculose vi-
sum recipit.*

Anno 1240. Cremonæ, in Monasterio Divo Gabrieli sacrato, Grando, in quo facies Christi, & posticâ ejus parte crux, in ejusque ambitu nomen JESUS NAZARENUS, expressus erat, cecidit, qui, cum postea in liquorem resolveretur, & hâc aquâ cœci cujusdam oculi abluerentur, ille e vestigio miraculose visum suum recepit. Vincent. Histor. lib. 30. cap. 138.

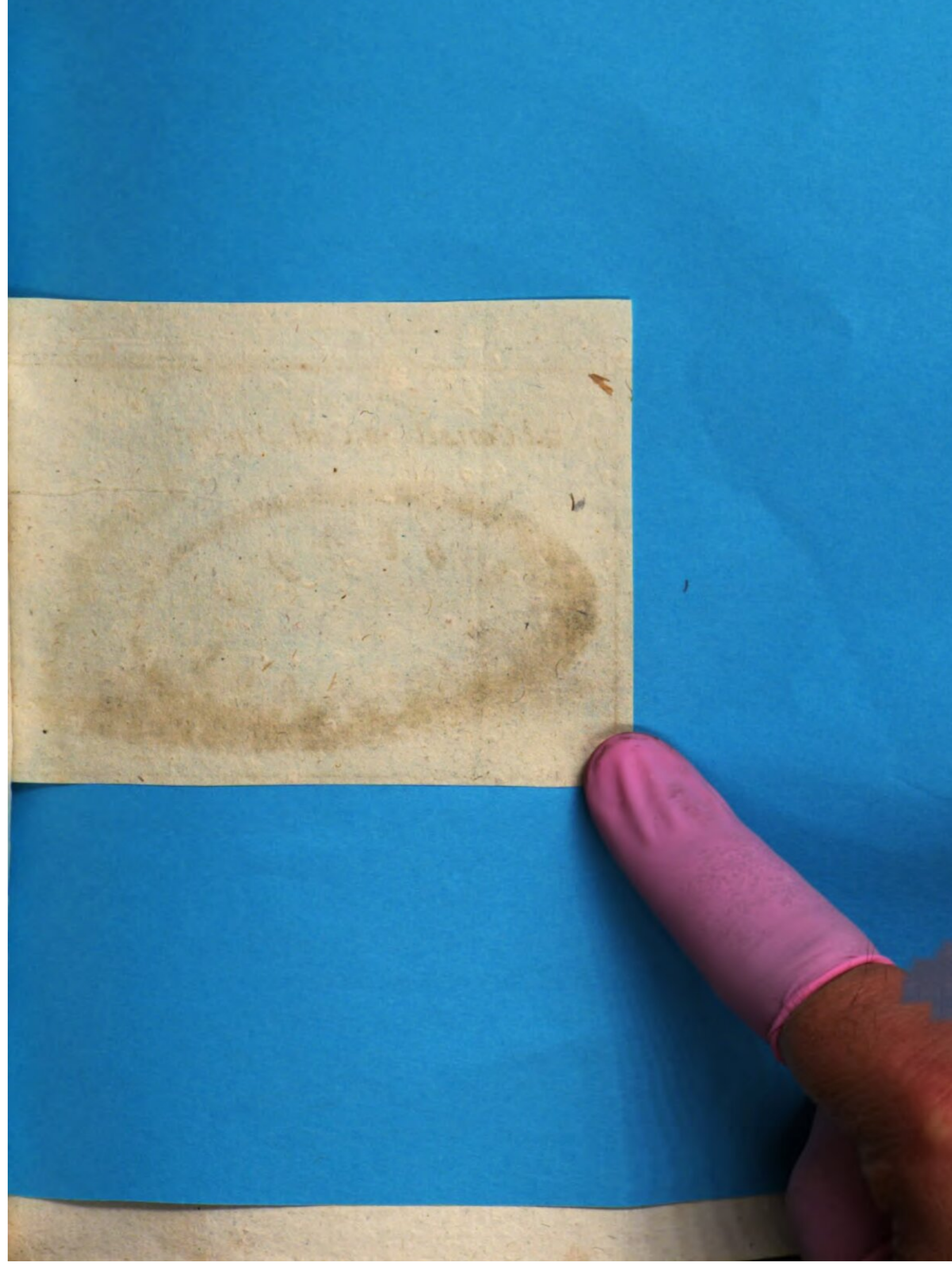
*Pisces mon-
stræ.*

In Suecia, Anno 1395. mirabilis grando, decidit, cujus singuli lapilli naturales viriles ac femininas facies repræsentabant.

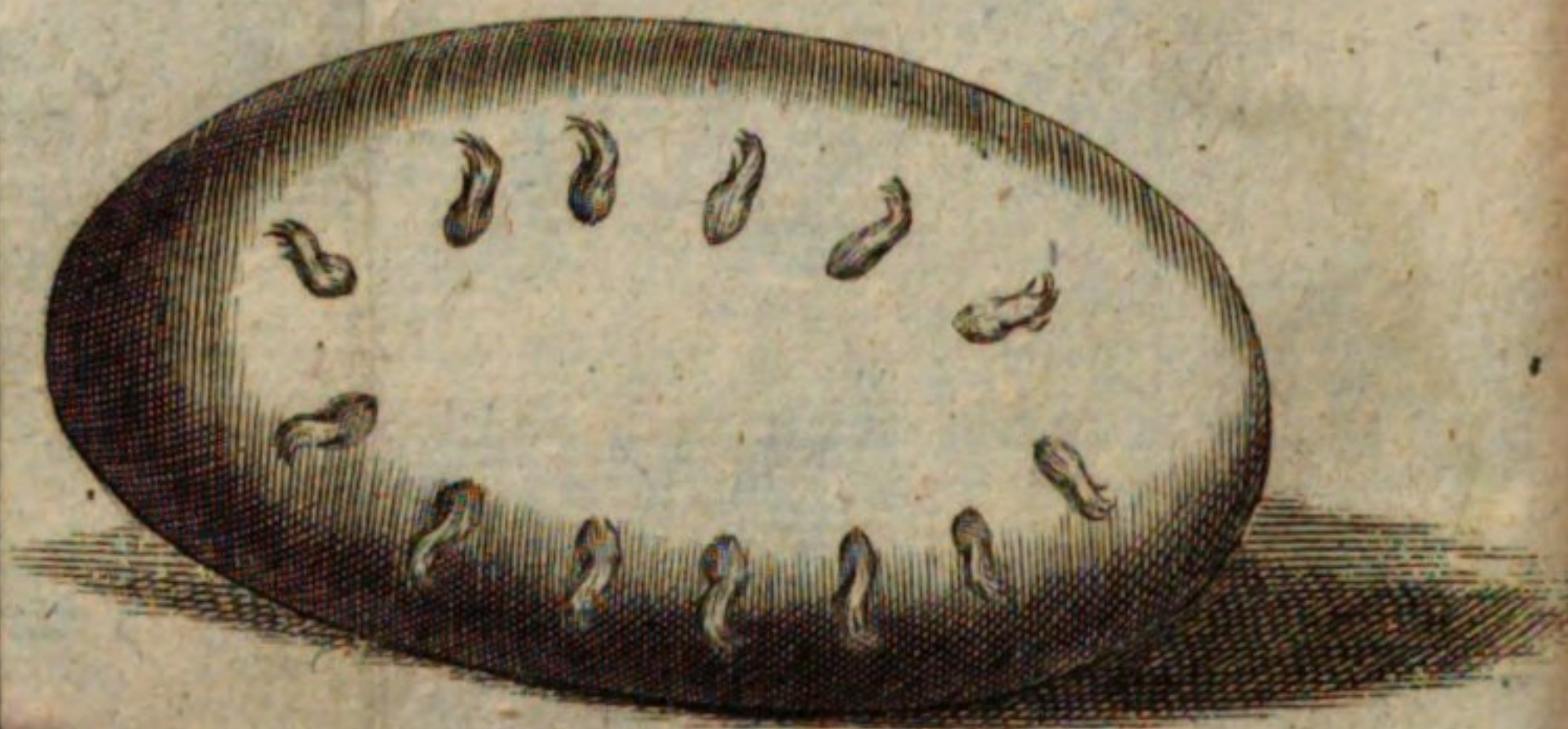
Piscis mirificè figurati, anno 1563. in Urbe Ceuta Idibus Maji ejecti, & ad littus inventi, cujus Bizartus pag. 303. meminit; Et alii piscis armis bellicis prodigiosi, anno 1623. die 8. Septembr. in Festo B. Mariæ virginis, propè Warsaviam in Vistula capti, historiam & descriptionem, vid. ap. Georg. Stengelium, Soc. Jes. Tractatû suo de monstris, cap. 1. §. 9. & 10. pag. mih.

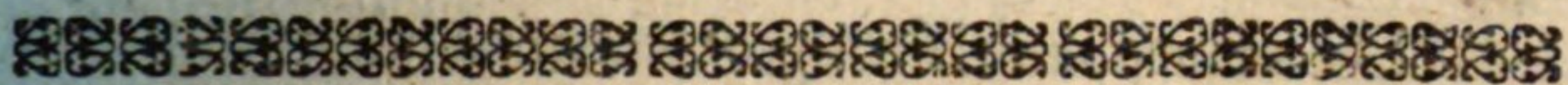
17. & seqq.

CON-

ad Consil : 38. Cent : j. p. 147

CONSILIUM MED. XXXVIII.

Vid. Eph. x. c. de u. A. G. o. m.

De Ovis sole signatis.

Nno 1642. ab undecimo die Julii, usque ad vigesimum Septembris, Ulmæ à quinque diversis Gallinis, quinque singularia ova conformia, solis imagine, tredecim flammulas de se spargente, insignita, exclusa fuerunt. Et primum quidem undecimo die Julii, inter horam nonam & decimam antemeridianam, ubi alutarii cujusdam gallina tale ovum exclusit in quo Sol, tredecim flammulis circumditus, non aliter, ac si sculpto sigillo impressus esset, cernebatur; hujusque uxor contestata est, ovum hoc, cum ab aliis ovis separasset, talem splendorem edidisse, ut ejus aspectu non parum consternata fuerit; quod ovum etiam quamplurimis petentibus hominibus monstravit.

Sequenti septimanâ, alia mulier, Officinæ promercaleum addicta, simile ovum à gallina sua desumptum, sole ac tredecim flammulis notatum, Dn. Parenti meo exhibuit.

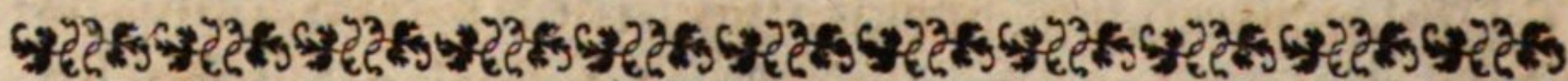
Circa Festum S. Jacobi, militis cujusdam Conjux etiam ex gallina sua tale ovum, Solis imagine, tredecimque flammulis effigiatum, accepit.

Nec minus, mense Augusto, in Festo ascensionis Christi Crepidarii gallina simile ovum, Sole, ac tredecim flammulis insignitum, egeffit.

Die 20. Septemb. alia ægrota fœmina tale ovum à sua gallina acceptum, Sole videlicet, tredecimque flammulis (sed non tam clarè & expressè notatum) Dn. Parenti meo donavit. Qui non solum hoc, sed etiam reliqua vidit, ac ocularis testis annotationibus suis inseruit.

EX quibus patet, Deum ac providam Naturam, interdum etiam Erebus vilibus, certa Signa & characteres, notatu ac perscrutatione dignos, imprimere consuevisse. Causa horum ovorum Sole & flammulis notatorum, partim à Gallo, Jovis alite singulo mane aureum mundi lumen fixis oculis aspiciente, cantuque suo salutante, cumque gallina sæpius coeunte, characteremque hunc cum seminali principio imprimente, partim à gallina ipsa lumina sua in Solem defixa tenente, ejusdemque effigiem oculis per fortissimam imaginationem hauriente, desumi potest.

De cætero, hæc ova nihil mali significare vel portendere potuerunt, quia Sol signum Divinæ gratiæ est, qui cuncta illuminat, calore suo vivificat, calidum nativum insitum in singulis creaturis viventibus excitat, fovet, ac in suo statu naturali conservat.

CONSILIUM MED. XXXIX.

Partus gemellorum monstrosus.

ANno 1684. die septimo Junii, Styl. vet. nocturno tempore in Pago Stettlen, unum milliare à civitate Zeapolitana distante, sub ditione Ellvvangensi, sequens partus gemellorum monstrosus, masculini generis, vivus in lucem editus est.

Caput duplicatum, in medio unum cum altero coalitum, anteriore ac posteriore sui parte, instar Jani, faciem humanam habebat, in dextro ac sinistro ejusdem latere,
una

una auris cernebatur, ventres medii ac infimi ex anteriore parte per coalescentiam uniti, unum saltem corpus repræsentabant, & quatuor suis brachiis, quæ habebant, sese mutuò amplectebantur, & quilibet horum gemellorum alteram manum alterius axillæ vel humero imponebat, alteram verò lumbis dorsoque applicabat: Venter unico umbilico, cui vena umbilicalis annectabatur, instructus erat, inferioribus verò corporis partibus, scil. membris duobus virilibus, natibus, ac pedibus, ambo gemelli manifestè distinguebantur. Et quia hi gemini coaliti per ora sua spirabant, sonum ac vagitum edebant, & principalibus suis membris, visceribus, omnibusque partibus naturalibus dotati erant, iccirco etiam quilibet eorum à Sacerdote ejus loci baptizatus est, ac ambo sua nomina in sacra undâ acceperunt.

Cum autem non multo post elapso tempore mundo huic valedixissent, Dominus Doct. Joh. Franciscus Walchius, Physicus Reipublicæ Zeapolitanæ meritissimus, amicus meus singularis, vocatus ac rogatus, hocce cadaver monstrosum per sectionem aperuit, ac in ejus capite duplicato, & in medio coalito, duo cerebra cum suis vasis, interstitio membranaceo peculiariter distincta, quin etiam in medio ac infimo ventre viscera omnia, partesque naturales internas duplicatas, sed per septum cutaneum in medio separatas, & cuilibet corpori peculiariter loco consueto insertas, vidit ac deprehendit, & proinde pro gemellis veris, in utero forsan per fortiores contactum, locique angustiam,

vel ob errorem naturæ in superiori corporis parte coalitis, agnovit atque deprædicavit.

Inter partus monstrosos etiam sequentes numerandi veniunt.

*Partus
monstruosi.*

Anno 998. Roberti, Galliæ Regis Coniux, Filium, caput & collum anserinum habentem, peperit.

Anno 1313. Mulier quædam Waiblingæ, in Suevia, infantem formâ Leonina in lucem edidit.

Anno 1573. In India Orientali, in Pago S. Laurenzii, infans duo magna cornua in capite gerens, natus est.

Anno 1595. Aræ Bacchi (**Bacharach**) mulier infantem, superiori corporis parte hominem, inferiori verò serpentem repræsentantem, progeniuit.

Pontificis Romani, Nicolai tertii, Amita, quia gravida adhuc sæpius arma sua gentilitia, in quibus ursus exprimebatur, penitus contemplando aspexerat, infantem toto corpore villosum, & loco digitorum ungues ursinos habentem, enixa est.

Teudetii, (**Paderborn**) ex muliere, quæ Sacerdotes Pontificios illudere solebat, proles, mitram quadratam, quam alii Piretum nominant, quemadmodum sacerdotes imponere consueverunt, capite gerens, in lucem prodiit.

Anno 1625. In Foro Julii, (**Friaul**) in loco Perdon vocato, nobilis quædam fœmina, quia mendici uxorem, multorum liberorum matrem, malè convitiis tractasset, filium septem capita habentem, peperit.

Moguntii, cum duæ mulieres in platea inter se verba faciebant, quarum una utero gestabat, & malè quidam feriatus homo inter loquendum amborum capita collisisset, factum est, ut cum gravida paulò post in partu duas filiolas edidisset, ambarum frontes usque ad nares coaliti cernerentur, quæ etiam in tali miserrimo statu usque ad decimum ætatis annum, supervixerunt.

Ante unum, vel duos annos, latrunculitoris servi (**Steckenfnechts**) uxor, infantem superiori corporis parte simiam referentem, (quia sibi circumforanei cujusdam in foro ludentis simiam adhucdum gravida pressè imaginabatur,) pariendo egeffit.

Et aliæ duæ mulieres notissimæ, ante paucos annos, per fortissimam imaginationem, suis infantibus capita felina imposuerunt.

Ante multos annos in territorio Ulmenfi lepus, leporem tergo affixum gerens, captus est, qui hunc gemellum currendo ubivis locorum dorso suo inequantem, gestavit, quem leporem monstrosum tum temporis Denzelius, aliique pictores Ulmenfes delineatum atque depictum, multis hominibus vendiderunt.

Efslingæ, ante aliquot annos, cauponis mihi noti filia, lanioni nupta, & gravida, quia ovem, cujus jugulum maritus inter mactandum cultro punctim feriebat, inspexisset, sibi que imaginando altius impressisset, infantem postea, capite ovino, edidit.

In Pourcentrout, (**Brumtrut**) sede Episcopali, in Comitatu Alsgaugensi infans natus est, qui parentis sui nomen

men ponè aures, literis expressum, ex materno utero in mundum protulit, Stengel. P. 2. c. 51.

Anno 1675. die 17. Octobr. in Pago Bergenvveiler, propè Giengam, infans monstrosus, masculini generis, facinam magnam, capitis magnitudinem prævalentem, instar falisci tortuosi & anfractuosi, usque ad palpebras extensam, dextrumque oculum cludentem, in capite gerens, nec non nasum obtusum, instar leporini vel canini, & nil nisi pinnas, sine omni cartilagine, ostendentem, cum ore aperto, labiis ad superiora versus nares reductis, gingivisque se indecorè manifestantibus, linguaque brevi, vagitum interdum debilem edente, manibusque ac pedibus itidem monstrosis, nascebatur, quem vocatus inspexi, per sectionem aperui, & fusius in Consiliis & Observationibus meis medicinalibus, anno 1683. editis, Consil. 34. pag. 382. cum enumeratione causarum delineavi, atque descripsi.

In Metropoli Anton. peculiare monstrum ovo inclusum, prodigiosæ formæ inventum, illudque à Barone Senecione statim Regi Carolo nono, tum temporis Metæ (Metz) residenti, transmissum est. Ut Ambros. Paræus, Opere chirurg. lib. 24. fol. 1051, annotavit.

Anno 1687. mense Septembri, in suburbio Zellenfi, mulier quædam infantem, oculis, naribus, ac auribus carentem locosque illos carne cuteque ad planitiem usque repletos & clausos, quin etiam nullas naturalis proles proprietates, præter vitam, neque ullam vocem vel vagitum de se edentem, sed de cœtero humanum caput, corpus, brachia, pedesque, ac loco oris, parvum foramen, per quod

vix lac muliebre instillari potuit, habentem, non sine parentum maximo luctu, & consternatione, peperit.

Et magni nominis Matrona, quam sæpius vidi, cum ab illa tum temporis gravida olim mendicus eleemosynam peteret, & interrogandum brachium mutilatum, manu carens, impudenter in viâ monstraret, illa ex subitaneo inde concepto terrore, fortiorique imaginatione, postea Filiam manu privatam, in partu edidit, qui defectus manu argentea restauratus est.

CAveant igitur sibi, (curiosæ præsertim, gravidæ mulieres,) ne res monstrosas, prodigiosas, funestas, mancas, vel mutilas aspiciant & penitus examinent; vel si fortè factum est, à fortiori imaginatione animum abstrahant, aliaque meditentur, volam manus propriæ (foetus sui in utero recordantes) sæpius inspiciant, se cum fructu suo uterino Deo commendent, atque unum alterumve cochleare aquæ roris majalis aliquoties per horas reiterando, statim à concepto terrore vel alteratione capiant. Semen quoque fœniculi, vel ejus decoctum in vino, sæpius calidè assumptum, in hoc casu ab aliquibus egregiè commendatur.

CONSILIUM MED. XL.

Vid. Ep. N. C. dec. 2. A. 6.
o. 126.

**Infans ex fortissima matris imaginatione,
monstrosâ umbilici relaxatione, ac intestinorum
extra corpus propendentium prolapsu,
nascitur.**

Nno 1643. Villica quædam Berenstattensis,
Ulmanæ ditionis, Jacobi Höckeri Conjux, præ-
cedenti messis tempore, sed primis gestationis
V mensi-

mensibus, suburbanis rusticisque operationibus incumbens, & frumenti per agrum hinc inde sparfos manipulos colligens, sub eorundem uno reptantium viperarum acervum subito animadvertit, harumque & motum & figuram, umbilicali regioni superimpositâ manu, ita strenuè sibi imaginata est, ut toto quidem, quo utero gerebat tempore, utcunque benè habuerit, ac denique circa crepusculum vespertinum filiam, sacrâ mox undâ Barbaram initiatam, quoad reliquas partes vividam, quidem peperit, sed ex radicata illa imaginatione non benè formatam, adeò, ut omnia natæ hujus intestina, aliàs secundum naturam in inferiori ventre occultanda, hic præter naturam per relaxatum umbilicum, extra corpus, tanquam magno in culeo recondita, soloque peritonæo investita, conspicienda se præbuerint, quæ etiam extra jam uterum posita, (materno videlicet & salutari calore destituta, ac circumstante insuper aere frigidioris læsa & coarctata) nec hypocausti calidioris beneficio, non tegumentis, non ullo medico & artificio & auxilio, in suo naturali statu conservari potuerunt, hinc elapso biduo, & sequenti Dominica die, vix hunc ingressa mundum, ad beatorum iterum sedem migravit. Quam filiulam honoratissimus Dn. meus Parens, Joh. Georg. Gockelius, Ph. & Med. D. Phys. Reip. Ulm. Ord. ac Collegii Med. Senior atque Decanus requisitus vidit, ac hæc omnia singulari studio & diligentia observavit.

CONSILIUM MED. XLI.

De Partu monstroso.

ANno 1685. mense Februario, ad Brigittam, Philippi Bezneri, villici Weiltingensis uxorem, quæ jam per unum mensem utero gestabat, puer, duos lepusculos in sacculo gerens, ex quo amborum capita protensa cernebantur, ex improvise in hypocaustum intravit, & quæsit, utrum ab ipso hosce gemellos lepores emere vellet? hæc, ex inopinato aspectu capitum leporinorum perterrita, manu sua faciem improvidè tangit & fricat, ac insequente tempore autumnali, circa Festum Divi Martini, infantem masculum, naribus carentem, quin etiam os & labia leporina discissa habentem, vocemque pro more leporum de se edentem, ac insuper herniâ umbilicali laborantem, nec non sex digitis in utraque manu instructum, peperit, qui duobus post partum horis elapsis, sacro prius Baptismate inundatus, cum morte vitam mutavit.

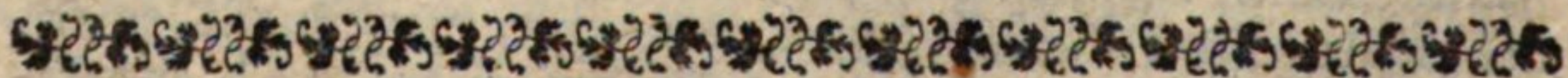
CAusa hujus partus monstrosi, subitæ alterationi, terrori, & fortissimæ imaginationi, quæ omnia hæc mulier, ex subitaneo & inopinato aspectu horum leporum concepit, manuque faciem fricans, huncce leporinum characterem Embryonis in utero latentis faciei impressit, meritò adscribitur.

Mirandum fanè est, quod in tali, aliisque casibus, foetu jam in utero concepto delineato, imò sæpius etiam exornato, per externum aspectum, terrorem, imaginationem, vel desiderium alicujus rei, natura ab inchoato, vel jam ad perfectionem deducto opere, manum quasi detrahat, aberret, factam formationem immutet vel destruat,

ac loco legitimæ & naturalis formæ, monstrosam aliquam, & planè alienam producat: Notum enim est, quasdam mulieres non solum primis, sed etiam ultimis mensibus, quibus fœtus jam perfectè formatus & exornatus esse assolet, ex repentino concepto terrore, desideratæ rei fortiori impressione, vel pressâ rerum visui objectarum imaginatione, varios partus monstrosos edidisse. Exempla hujus varia & fermè innumera commemorantur, & quidem inter alia legitur, quandam mulierem ultimo mense utero gerentem, cum illa ex curiositate reum capitis supplicio affici vidisset, maximè exinde perterritam, paucopostelapso tempore, infantem peperisse, cui statim post partum caput à trunco, non sine copiosa sanguinis profusione, deciderit.

Et mihi filiola quædam, jam placidè in Domino quiescens, nata fuit, cujus mater, cum adhuc illam utero gestabat, cancrum majorem unicum à piscatore pisces ipsi vendente, desiderasset, ille verò ex stolidâ rusticitate illum denegasset, maximè exinde contristata & consternata, sibi per continuam imaginationem, non sine plurimis effusis lachrymis cancrum istum denegatum indefinenter ob oculos posuit, ac postea præfatam filiolum, mediis pedis alterius duobus digitis forcipatum brachium cancri referentibus, peperit.

Causam horum, aliorumque monstroforum effectuum, (salvo tamen melius sentientis judicio) ego Archæo œconomina microcosmica adscribo, qui, quamdiu ille in officina uterina formationis & exornationis operi incumbit, ac fœtus ibidem sub ejus imperio est, hic artifex, ad modum cerarii vel figuli, hocce suum opus, instar ceræ, vel luti, alterare, innovare, mutare, ac quemadmodum ipsi gravidæ fortissima imaginatio suggerit, efformare ac fingere, copiam & potestatem habet, quod experientia, omnium rerum magistra, ac mille testis, innumeris hætenus talibus monstrosis naturæ effectibus in lucem productis, edocuit, cui difficulter contradici vel contrariari potest.

CONSILIUM MED. XLII.

De Cerasis acidis, per quadraginta annos
incorruptis conservatis.

Anno

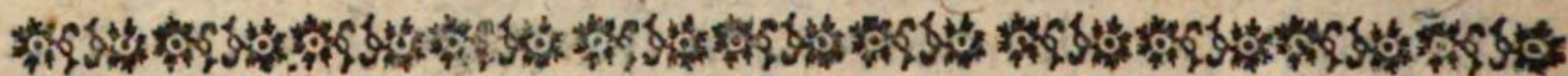
Anno 1646. eo tempore, quo cerasa acida ad maturitatem suam pervenerant, quidam arti pharmaceuticæ addictus, vitrum amplioris orificii, in quo aliàs Syrupi & condita asservari solent, (Germ. *Zucker-Glas*) cerasis acidis, pampinis per series interpositis & distinctis, replevit, illudque orbe vitreo, mediante cerâ liquefactâ, optimè clausit, dictumque vitrum filo cannabino contorto appensum, in pharmacopolii cella, aquæ puteali immerfit, ut sic cerasa illa recentia per aliquod temporis spatium conservarentur.

Cum autem, nescio qua de causa, filum abrumperetur, præfatum vitrum hisce cerasis repletum, submersum est, ac in allegati putei fundo sepultum requievit.

Sed Anno 1686. cum crater ligneus, vel tabulæ lignæ, quæ puteum in superiori parte circumcingebant, per ætatem putrescentes ruinam minari cœpissent, harum loco, præfatus puteus muro munitus est, ne quis per incuriam in eum delabendo, damnum caperet: Dum verò operarii huic operi perficiendo incumbabant, & inter operandum aliquid lignosi in puteum illum fortè fortunâ decidisset, quod murarius anabathrâ seu scala in aquam demissâ, descendens extrahere tentabat, ecce! hoc vitrum, per quadraginta integros annos in hoc puteo delitescens, & per fortio-
torem motum à fundo putei revocatum, aquæ puteali supernatans, murarii manibus occurrit, quod statim prehendit, Pharmacopœo, qui ante prænominatum longissimum tempus dictum vitrum huic puteo immiserat, ad manus tradit, qui summè miratus, vitro aperto, Cerasa hæc ad-

hucdum integra & incorrupta, sed saporem priorem naturalem non amplius habentia, invenit, quæ deinceps illustrissimæ cuidam Comitissæ in nostra vicinia, ac mihi, monstravit, & communicavit.

CAusa tam longæ durationis, sine dubio est aquæ putealis frigiditas adstrictiva, quæ calorem destruentem in cerasa aliâs agentem, putredinemque molientem atque promoventem coercuit, ac consequenter cerasa hæc à corruptione vindicavit.

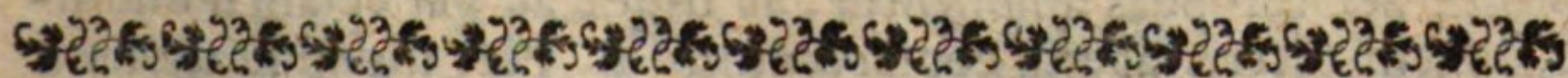
CONSILIUM MED. XLV.

Uterus prolapsus, tertia demum septimana repositus.

Nno 1690. die Lunæ, qui erat vigesimus quintus Mensis Augusti, Victoris cujusdam uxor, (quæ gravida in feria secunda Paschatos è scalis prolapsa, ex vehementi corporis concussione, uterum aliquo modo exire sentiebat) cum in partu ad excludendum foetum magno conamine abdomen comprimebat, uteri ex utroque latere, remanente saltem ejus fundo, prolapsum passa est, qui è muliebribus, instar falisci, versus posteriora acuminati, propendebat, cujus vagina etiam propè podicem inversa conspiciebatur, per quam infans puerulus vivus ac satis corpulentus & validus egres-
sus est; secundina verò, quæ propè fores hærebat, nec puerperæ nisu excludi poterat, per adstantem Matronam Obstetricibus præpositam, manu exempta est.

Hic uterus fibris rugisque conspicuus, vivumque cutis colorem repræsentans, tanta duritie intumescebat, ut omne repositionis tentamen frustraneum esse deprehensum sit; hinc varia symptomata, (calor scil. præternaturalis cum pulsu celeriori & siti Tantalea) oborta sunt, ad quæ sedanda, ex meo Consilio tam potus ordinarius, quam Julapia refrigerantia, non neglectis cordialibus & uterinis, ordinata fuere. De cætero autem mulier hæc viribus benè constitit, nec de ullo peculiari dolore conquesta est, cibumque bono cum appetitu assumsit. Externè, ad duritiem uteri emolliendam, varia unguenta, & fomenta & inter alia aqua chalybeata ex officina fabrorum ferrariorum (germanicè *Eiswasser*) alumine crudo permixta cum triplicatis linteis sæpius calidè applicata fuit, cujus usu tandem pertæsa, patiens operculum figulinum, quo cacabi majores conteguntur, super prunis calefactum, linteoque panno in vultum utero prolapsio repetitis vicibus applicavit ipsique identidem infedit; ex cujus crebriori usu induratus uterus emollitus, tractabilisque redditus est; quod Joh. Bartholomæus Heckhing, Reipubl. nostræ Ulmenfis chirurgus ordinarius exercitatissimus, & ad ferendum auxilium vocatus, animadvertens, die decima sexta septembris, quæ erat dies Mercurii, manuali operatione adhibitâ uteri vaginam introrsum depellendo, cum reliquo matricis prolapsæ corpore reposuit, claustrumque muliebre, (quod in præternaturali statu formam consuetam penitus amiserat) in priorem naturalem statum ac ordinem, (& quidem secundâ vice, quia altera die post repositionem rursus excidebat) redegit, à quo tempore hucusque in suo naturali loco remansit.

CONSILIUM MED. XLIV.

**Fistula maxillæ, ex cavo & carioso dente
prognata, feliciter curata.**

Nno 1689. Prænobilissimus quidam Vir, & *Casus*
præfectus urbis Neusol in Hungariâ cæsareus,
maxillæ fistulâ ex cavo & carioso dente prognata
labo-

laboravit, quæ tantas altas radices egit, ut ossa subjecta cari-
riosa totius maxillæ & adjacentium partium corruptionem
minarentur: Cibus & potus, quem capiebat per sinuosa
fistulæ atque maxillæ cariosæ foramina effluebat, potulen-
ta per gulam ac œsophagum in ventriculum descendere
recusabant, squamæ cum materia faniosa, amurcam vini
æmulante decedebant, appetitus dejectus cum virium pro-
stratione accedebat, & in summa, chirurgi etiam exercita-
tissimi de ipsius Patientis restitutione dubitabant, ac fermè
desperabant.

Curatio.

AD hujus ergò Curationem Filius meus, Johannes Christophorus
Gockelius, tum temporis chirurgiæ in superiori Hungariâ oper-
am navans, nunc verò Legionis Principis Saxonici constitutus chi-
rurgus primarius Castrensis, requisitus manum huic malo desperato
adhibuit, & totam Curationis methodum communicato meo con-
silio ita direxit, ut 1. humores peccantes & noxii aliquoties è toto
corpore expurgentur. 2. Dens læsus, si adhuc in ore supersit illicò,
& sine ulla mora eximatur. 3. Putredo per lavamenta & injectiones
arceatur. 4. Ossium caries vel per appropriata remedia & pulveres,
vel per cauteria actualia absumatur, squamæque cariosæ, atque ossi-
cula corrupta forcipe apprehendantur & extrahantur. 5. Foramina
fistulæ per turundas ampliuntur, ac usque ad perfectam mundifi-
cationem ulceris aperta conserventur. 6. Post mundificationem
siccantia omni acredine carentia usurpentur. 7. Hinc remedia
epulotica carnemque generantia adhibeantur. 8. Labia vulneris
ad mutuum contactum vel per glutinum, vel per transmissas, filoque
transversim obvolutas acus adducantur. 9. Et sic cutis cum sub-
jecta carne per cicatrizantia claudatur, & tandem 10. toto curationis
tempore conveniens Diæta observetur.

Ad hunc igitur scopum assequendum Domino Patienti 1. se-

1. *Pill purg.* quentes pillulas repetitis vicibus propinavit. *Rx. Extr. panchym.*

Croll. ʒj. Qi dulc. ʒß. Mag. Jalapp. gr. vij. M. f. l. a. pillula una vice de-

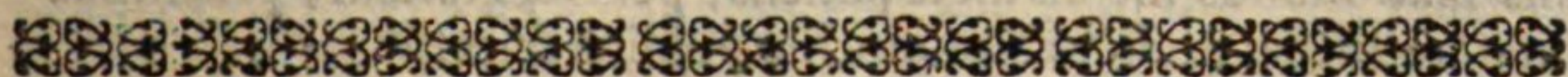
2. *Dentis*
evulsio.

3. *Lava-*
mentum.

glutiendæ. Dens cariosus fuit evulsus. 3. Ad arcendam putredinem
tale Lavamentum per siphonem sæpius injecit. Rx. Herb. Centaur.
minor. scordii, agrimon. ana Mj. Rad. tormentill. consolid. major. ana ʒij. M.

& con-

Concis. coq. in aquæ fontanæ mensura una ad tertias, sub finem addendo, Mell. despumat. ℥iij. alum. roch. zij. M. pro injectione. Quocirca etiam Unguento digestivo Fabric. Hildan. cum Ægyptiaco mixto, usus est. 4. Ad ^{4. Mixtur.} Ossium cariem exterminandam, primò squamas & ossicula cariosa ^{5. pulber.} vossella successivè extraxit, simulac mercurium dulcem aquâ planta- ^{cariem ab-} ^{sumentes,} ginis mixtum cum lintheamentis carptis fistulæ cavitati usque ad fundum imposuit; postea & pulveres euphorbii, aristolochiæ longæ, & ireos florentinæ, æquali portione invicem mixtos, denudatis ossibus insperfit. 5. Fistulæ foramina per turundas aperta retinuit. 6. Ab- ^{5. Turund.} soluta mundificatione talem pulverem siccantem & simul epuloti- ^{immissio.} cum adhibuit. ^{6. Pulb. sicc.} ^{7. epulot.} *R. Aloepatic. sarcocoll. sang. Dracon. aristol. long. aris usti. ana zij. M. f. pulvis.* 7. Qui pulvis & septimæ indicationi, carnis videlicet generationi satisfecit. 8. Labia Ulceris fistulosi emplastris ^{8. Empl.} glutinantibus & ligaturis ad mutuuum contactum redegit. 9. Un- ^{9. ligatura.} guento Isidis & Emplastro diachalciteos cicatricem induxit. Ac ^{9. Cicatri-} ^{10. Dieta.} 10. Convenientem Diætam, ratione aeris puri & temperati ciborumque euechymorum suavit; ac pro potu ordinario radicem chinæ, cum ligno sassafras, Cinnamomo, passulis, semine anisi & fœniculi aquæ fontanæ incoxit. De cœtero, somnus & vigiliæ erant moderatæ, somnus modicus, excrementa alvi respondebant naturæ consueto ordini, animique fortiores motus refrenebantur. Quibus ita observatis, præ-nobilissimus Dominus Patiens cum admiratione omnium, qui hujus gravissimi & penè deplorati affectus notionem habebant, ex integro, (ut ipsius literæ testimoniales edocent) restitutus convaluit.

CONSILIUM MED. XLV.

Mulierem Hydropicam felici successu restitutam designans.

Anno 1687. mense Augusto, Margaretha Reichin, ætatis suæ quadraginta circiter annorum, militis cujusdam conjux hydropica, in Xenodochium nostrum delata, curæque meæ deman-
 data fuit; Venter valdè turgebat, de asthmate, siti, & pe-
 dum

dum circa talos tensione ac tumore œdematoso conquerebatur, facies livido ac lurido colore erat tincta, quæ symptomata lassitudo totius corporis concomitabatur, quapropter hæc patiens consilium & auxilium meum medicum anxie imploravit.

Curatio.

His ita consideratis, 1. ad materiæ peccantis ablationem sequenti pulvere purgante aliquoties, & quidem semel in septimana, usa est. *Rx. Spec. diaturb. cum Rhabarb. Pulv. rad gialapp. ana ʒij. Crem. ʒ. ʒj. Diagryd. corr. gr. v. M. f. pulvis una vice sumendus.*

Apozema.

Hinc 2. de sequenti Apozemate quotidie M. & V. ʒv. hausit. *Rx. Herb. absynth. Card. bened. Centaur. min. agrimon. Veron. hepat. nob. ana Mʒ. Cort. Tamarisc. med. fraxin. ana ʒj. Baccar. laur. juniper ana ʒij. Rad. raphan. marin. bryon. Ebul. asar. belleb. nigr. præp. irid. nostr. Polypod. qu. Gialapp. ana ʒij. Rhab. Monach. fol. sen. ana ʒʒ. Zingib. alb. ʒj. Crem. ʒ. ʒij. Chalyb. c. ʒ. præp. ʒʒ. anis. fœnic. ana ʒj. M. ʒ concis. f. l. a. nodulus cum mensura una ac dimidia vini albi Nicarini infundendus. Potus ordinarius fuit Decoctum feminis carui & baccarum juniperi.*

Tragea.

3. Pro viscerum sanguificationi dicatorum roboratione, quotidie repetitis vicibus de sequenti Tragea assumsit. *Rx. Spec. diacurcum. dialacc. ana ʒʒ. Cinnam. opt. Zingib. ana ʒj. Macis, garyophyll. ana ʒj. Chalyb. cum ʒ. præp. ʒij. sacch. alb. ʒij. M. f. Tragea.* His itaque remediis spatio unius mensis dicta patiens, per Dei gratiam, pristinae sanitati restituta, ex dicto Nosodochio publico discessit.

Mulier, prolapsu intestinorum ex hernia laborans, per usum Mercurii vivi, feliciter restituta.

Casus.

Nno 1686, militis cujusdam Conjux, nomine **Schittlerin**/ septuagesimum circiter annum agens, prolapsum intestinorum ex hernia passa est.

Ubi

Ubi 1. ad feces emolliendas, inflammationem præcavendam, atque *Curatio,*
 repositionem intestinorum facilitandam, *duæ massæ fili crudi lixivio*
incoctæ & expressæ, alternatim, sæpius repetendo, parti affectæ calidè applicatæ
fuerunt. Hinc 2. ad alvum lubricandam, ejusque excrementa provo-
 canda, doloremque mitigandum sequens Enema injectum fuit. *R.*
Herb. 5. emoll. ana M℔. flor. chamomill. summit. aneth. ana M℔. Rad. alth. li- *Enema.*
lior. alb. ana ij. sem. lini, fœnugr. ana ʒ℔. M. f. decoct. cum brodio Carn. q. s.
Colatur. R. vj. in qua dissolv. Elect. Lenitiv. Florenz. diacathol. ana ʒvj. Mell.
ros. col. ʒj. Ol. viol. lini, chamom. ana ʒ℔. Vitell. ov. num. 2. Salis ʒj. M. f.
Clyster. 3. In eundem etiam finem aliquot vicibus Olei lini sine igne *Ol. lini,*
 parati, aliquot Uncias hausit. Cum autem dicta remedia expecta-
 tioni nostræ non satisfacerent, iccirco 3. in re tam dubia & periculosa,
 pravisque symptomatibus, (dolore videlicet, inflammatione, consti-
 patione, ructu & vomitu) incrementum sumentibus, tam ad intesti-
 norum inflammationem mitigandam, quam ad feces excludendas, ac
 dein intestina prolapsa in pristinum locum reducenda, dictæ Patienti
 Mercurii vivi Unciæ tres in Oleo lini propinatæ fuerunt, quo facto, *Mercurius*
 dictus Mercurius vivus secundum minimas suas particulas fecibus *vivus.*
 permixtus, viam illis felicissimo successu aperuit, inflammationem
 frigiditate sua coercuit, & sic alvo in suum naturalem statum reductâ,
 intestinorum repositioni auxiliatrices quasi manus præbuit. Quo
 facto, mulier hæc decrepita pristinam sanitatem, præter multorum
 spem ac expectationem recuperavit.

CONSILIUM MED. XLVII.

Febris Quartanæ Curationem delineans.

Casus.

Nno 1687. mense Octobri, Vir quidam maxi-
 mè Reverendus, temperamenti Choleiico-Me-
 lancholici, ad affectum hypochondriacum pro-
 nus, post autumnalem purgationem, & adhibi-
 tam venæsectionem, febre quartanâ correptus est, cujus

paroxyfmi vel accessiones præmiſſo horrore, ſine tamen inſigni frigore, ſed inſequenti intenſo calore, per horas aliquot durante, maximaque ſiti Dn. Patientem divexabant: Extra paroxyſmos, diebus ſcil. intercalaribus, præfatus Dn. Ægrotus melius habebat, cibum, (præter carnem, quam averſabatur) capiebat, alvumque apertam habebat; Urina vero erat turbida, ejusque ſedimentum farinaceum & craſſum; Quam ob cauſam priſtinæ ſanitatis cupidus, Conſilium & auxilium meum medicum requiſivit.

Reſolutio.

Definitio.

Quartana intermittens eſt febris ab humore melancholico, in venis meſaraicis putreſcente exorta, quarto quovis die ingruens.

Cauſa.

Cauſa in definitione poſita eſt, quocirca Sylvius Prax. Med. Append. Tract. 10. p. 843. cum recentioribus aſſerit, Cauſam ejus à pituita glutinoſiore & copioſiore, propter frigus hyemis, veris, vel autumnii, acre factâ, nec non diætæ, (aeris præſertim frigidioris) erratis, quæ non parum tenacis pituitæ proventum promoveant ac facilitent, petendam eſſe. Excitata autem à pituita tenaci in pancreaticis ductibus lateralibus obſtructiones, magis contumaces, ſolutæque difficiles ſunt, unde ſerius à collecto in ipsis, acriorique ideò facto ſucco melancholico perforari, novique paroxyſmi excitari poſſunt.

Signa.

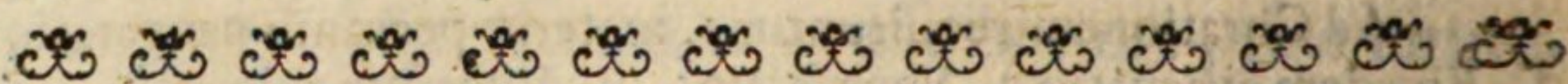
Signa à pandiculatione, oſcitatione, ac inſequenti rigore, calore paulatim ſuccenſo, paroxyſmorum quarto die reditu, pulſu ab initio raro & tardo, ſed in vigore paroxyſmi veloci ac frequenti, urinâ poſt invaſionem tenui & aquoſâ, poſtmodum vero coloratiore & craſſiore, ſudoribusque primò pauciſſimis, poſtea maximis & copioſiſſimis, deſumuntur.

Prognofis.

Prognofis. 1. Febres quartanæ, durante autumnio & hyeme plerumque curatu difficiles, vere autem ac æſtate, faciliores exiſtunt. 2. In febre quartana, ſi quivis paroxyſmus cum maxima virium debilitate redeat, ac ſimul urina valdè rubra ac turbida ſit, patiens in periculo verſatur.

Ad Curationem requiruntur 1. materiæ peccantis præparatio. *Curatio.*
 2. Ejusdem evacuatio 3. Venæsectio. 4. Viscerum roboratio. 5.
 Symptomatum mitigatio. 6. Appropriatorum exhibitio. 7. Diæ-
 ta. In quem finem præfato Domino Patienti sequentia remedia
 ordinata fuere. 1. Ad humoris peccantis præparationem. *Rx. Crem. 1. Pulv.*
℞. ℞ij. sal. scolopendr. gr. vj. Ol. macis g. j. M. f. pulv. vesperi ante purgationem præp.
in brodio carnis sumendus. 2. Ad ejusdem evacuationem. *Rx. ℞. 2. Pulv.*
Emet. Myns. gr. v. d. ad chart. S. Purgierpulverlin / auf 1. mahl. purg. 3 V. S.
 3. Vena salvatella in digito minimo sinistræ manus fuit aperta. 4.
 Pro viscerum roboratione sequens Tragea singulis diebus post pa-
 stum cum pane saccharato & vino fuit usurpata. *Rx. Spec. diarrhod. 4. Tragac.*
Abb. diatrionsant. ana 3℔. Cinnam. opt. 3ij. Nuc. mosch. 3j. Macis, garyo- corrob.
phyllor. ana ℞j. Corall. rubr. præp. Ocul. 6. præp. ana ℞j. sacch. alb. 3iij. M.
f. Tragea. 5. Pro symptomatum mitigatione aliquoties Theria- *s Theriac.*
 cæ Andromachi avellanæ quantitatem sumsit. 6. Pro remedio ap- *6. Remed.*
 propriato quovis quarto ante paroxysmum die, de sequenti pulvi- *appropria-*
 sculo tertiam partem in vino absynthites hausit, ac post sumptionem *ta.*
 in lecto benè tectus per unam atque alteram horam sudavit. *Rx. Cor- De Corde*
leporis recens in campi aut agri alicujus venatione capti, seca in lata frustula,
quæ vino albo odorato probè lava, ac æstivo tempore in sole, hyberno juxta
fornacem calefactum paulatim non subito commodè exsicca, exsiccata frustu-
la contunde, cribra, deinde in tres partes divide, cujus partem unam, præmissis
præmittendis in vino albo claro, vel aq. Card. bened. dissolutam brevi ante pa-
roxysmum, vel in initio ejusdem exhibe, & hæc exhibitio ter hoc pacto ante
paroxysmum repeti debet. Sequens etiam pulvis, præmisso vomitorio, dua-
 bus ante paroxysmum horis, sumptus commendatur. *Rx. CC. philos. Pulv.*
calcin. 6. absynth. Card. ben. fumar. ana gr. vij. M. Nec minus talis antifebril.
 pulvisculus cum patientis emolumento præfato tempore exhibetur.
Rx. 6. Card. bened. 3℔. flor. 6. iac. 3℔. M. 7. Quod Diætam con- *7. Diæt.*
 cernit, aer ad caliditatem inclinet, probaque instituatur victus ratio,
 cibi sint euchymi cum pulv. garyophyllor. conditi, qui tamen ante
 paroxysmum vitentur: Conferunt quoque cappares. Vinum sit
 album dilutum, somnus sit moderatus, alvus respondeat natu-
 ræ, fortioresque animi commotiones, perturbatio-
 nes, atque pathemata eviten-
 tur.

CONSILIUM MED. XLVIII.

Febris, cum cutis efflorescentiis rubris, ac
dispositione ad arthritidem vagam scorbuticam
curationem proponens.

Casus.

ANno 1687. mense Novembri, Juvenis quidam
post unam alteramve alterationem, calorem
præternaturalem intensum, cum insequente siti
Tantalea, lassitudine membrorum ac totius
corporis, ciborum inappetentia, stomachique dolore, som-
no interrupto, ac dolore vagabundo, præsertim in sinistro
brachio ac manu, quin etiam genubus, cum aliquali tumo-
re, nec non corporis maculis rubris, hinc inde efflorescenti-
bus, sensit, cui pulsus durus ac vehemens, urinaque in prin-
cipio turbida accessit, quapropter ille, rebus sic stantibus,
opem ac auxilium medicum requisivit, ut sic mediante le-
gitimo remediorum usu, pristinam suam valetudinem re-
cuperaret.

Resolutio.

Definitio.

Hunc affectum Febrilem & arthritico - scorbuticum esse, ex de-
scriptione Casus satis superque elucescit.

Causa.

Causa est *ὀργασμὸς* seu humorum turgescencia, vel ut alii ap-
pellant, ebullitio ac fermentatio sanguinis, in hoc subjecto ad iracun-
diam prono, cum sale volatili scorbutico, partes nervosas ac mem-
branosas vellicante, ibidemque dolorem excitante.

Signa.

Signa sunt, calor vehemens, sitis, pulsus durus ac celer, macu-
læ scorbuticæ rubræ, dolor ac tumor, & quæ sunt similia.

Progno-

Prognosis. Hic morbus contemnendus non est, sed quia *Prognosis.* usurpatis remediis morem gessit, pulsus ac urina naturalem statum receperunt, ac symptomata mitiora facta sunt, ideo salutaris eventus non sine ratione sperandus.

Curatio requirit ablationem morbi & symptomatum, quæ *Curatio.* consistit 1. in materiæ peccantis evacuatione per remedia appropriata & specifica. 2. Diaphoreticorum usu. 3. Alterantibus & corroborantibus. 4. Topicis anodynis. Et 5. Convenienti Diætâ. In quem finem tales remediorum formulæ præscriptæ fuerunt.

1. Ad materiæ peccantis evacuationem, sequens Apozema. *R.* Herb. beccabung. nasturt. cochlear. agrimon. Veron. ana $\mathfrak{p}\mathfrak{j}$. Rad. aperient. maj. *Apozema.* ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. raphan. marin. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. helen. garyophyllat. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Rhabarb. ver. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. fol. sen. el. s. st. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Gialapp. polypod. qu. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Crem. $\mathfrak{q}$. $\mathfrak{z}\mathfrak{b}$. sal. tamarisc. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Cinnam. opt. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Macis. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. anis. fœnic. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{b}$. M. $\mathfrak{c}$ concis. d. ad. saccul. coq. in $\mathfrak{lb}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. aq. font. ac. $\mathfrak{lb}\mathfrak{i}\mathfrak{i}$. vin. alb. ad $\mathfrak{z}\mathfrak{t}\mathfrak{i}\mathfrak{a}\mathfrak{s}$, de quo singulis alternis diebus manè jejuno stomacho $\mathfrak{z}\mathfrak{v}$. bibat, & per horas 2. vel 3. a cibo abstineat. 2.

Ad heterogenea massæ sanguineæ per sudorem resolvenda atque eliminanda, circulationemque ejusdem promovendam. *R.* $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{i}$ dia- *Sudorif.* phoret. rec. ex Regulo præp. $\mathfrak{z}\mathfrak{b}$. $\mathfrak{c}$. CC. volat. gr. $\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. $\mathfrak{c}$. cochlear. nasturt. ana gr. $\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. M. f. pulvisculus, alternis diebus in aqua è typhis cervinis manè jejuno stomacho sumendus; Quæ duo remedia, Apozematis nempe & Diaphoretici per aliquot dies, alternando continuanda. 3. Pro ca-

loris præternaturalis alteratione, ac cordis, viscerumque principa-
lium corroboracione. *R.* Aq. Ceras. nigr. CC. è typh. rub. Id. bugloss. Cin. *Aq. Cor-*
nam. cydoniat. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Corall. rubr. præp. $\mathfrak{z}\mathfrak{b}$. Lap. rubin. præp. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Conf. Alk. *fort.*
incompl. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Margarit. præp. Lapid. Bez. occid. ana gr. v. sacch. perlat. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$.
M. Dos. cochl. j. vel alterum, sæpius repetendo. 4. Pro Topico sacculos *Topicum.*

furfuribus in sartagine tostis, repletos, partibus dolentibus applica-
vit. Et 5. Bonam ac laudabilem Diætâ observavit. Aer erat cali- *Diætâ.*

us, cibi laudabiles, coctuque faciles, Potus ex sequenti pulvere pa-
ratus. *R.* Scob. Radic. chin. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Ligni lentiscini, santal. citrin. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Cin- *Spec. pro*
nam. opt. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Sem. anis. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. CC. ust. pulv. Ocul. $\mathfrak{c}$. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. M. f. pulv. gross. de *potu.*
quo cochleare unum $\mathfrak{lb}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. aquæ fontanæ fervidæ injiciatur, ac urceus statim post
injectionem claudatur. De cœtero, quies procurabatur, alvus naturali-

ter aperta servabatur, animique fortiores motus refrenabantur.

Quibus ita observatis, dictus Patiens à
febre liberatus fuit.

CONSILIVM MED. XLIX.

Pleuritidis Curationem proponens.

ANno 1687. mense Octobri, Vir quidam quadraginta circiter annorum pleuritide vera cum insigni dolore lateris dextri punctorio & febre acuta correptus est, quem sequentibus ac infra designatis remediorum præsidiis pristinae sanitati, per Dei gratiam, restitui.

Morbi definitio.

cum

Causis & Signis.

Prognosis.

UT autem morbum hunc aliquantulum describamus, est ille pleurae & adjacentium muscutorum, ab influxu humoris fervidi, & sanguine è vena azygos erumpente ac extravasato, intra pleuram duplicatam irruente, ibidemque ob cessantem & denegatum circulationis motum stagnante atque putrescente, exorta affectio, cum dolore lateris punctorio, asthmate, tussi, pulsu duro, inaequali & frequenti, nec non inflammatione, conjuncta.

Causa & signa, quia in definitione exposita sunt, ideo ea repetere superfedemus.

Curatio est bonae spei, si sputum maturè coctionem recipiat, & facile ac promptè extenuetur, & si quarto die aeger album, laeve, æquale, idque ter vel quater tussiendo, respuat, &c. Dubia, si ichor tantum tenues exspuantur, si flava bilis sputo admodum permixta & multò post initia appareat, si sputum sit flavum sincerum, & aquositati multae permixtum, si æruginosum, spumosum, & nigrum, si excreatio tussim & spirandi difficultatem non sedet, si in Empyema post 14. dies abeat, ut Hippocrates 8. aphorismor, sect. 5. monet, dicendo, Qui pleuritide laborant, nisi intra dies quatuordecim superne repurgentur, iis in Empyema fit mali translatio: Si in peripneumoniam faceßat, si senibus accidat, si in corpora densa & exercitationi dedita incidat. Nullius, si in ea nihil exspuatur, si pulsus sit durus, parvus, & ob intensum calorem frequentissimus, si hæmorrhagia aliqua in morbi principio absque alleviatione contingat, si ob morbi gravitatem & dolorem acutum atq; lancinantem epas & ventricu-

triculus in consensum trahatur, & diarrhoea superveniat, si post diuturnum morbum corpus cachecticum aggrediatur, si plurimus in pectore strepitus sonet, vultus demissus sit, oculique aurigine & caligine obducantur, & quæ sunt similia. Remedia, quibus dictus ratiens restitutus fuit, talia fuere. 1. Pro antipleuritico specifico sequentem potiunculam hausit. *R. Spermat. Cet. rec. Ocul. ʒss. præp. ana ʒss. Dent. apr. præp. Mandibul. Lucii. præp. ana ʒss. Syr. papav. err. ʒss. Aq. chærefol. Card. Mar. ana ʒj. M.* Sequens etiam Remedium sæpè probatum inveni. *R. Ol. lini sine igne parat. ʒij. Ol. anis. still. g. v. M.* pro una dosi. 2. Vena mediana in brachio lateris affecti fuit secta. 3. Ad sanguinis extravasati, & materiæ purulentæ excreationem atque expectorationem, syrupi hujus pectoralis sæpius aliquam portionem cum baculo glycyrrhizino per intinctionem deglutivit. *R. Syrup. d. jujub. liquirit. papav. err. violar. ana ʒj. Oxym. simpl. ʒss. Tabb. diatrag. frig. ʒij. M.* 4. Ad æstum febrilem mitigandum, viresque roborandas. *R. Aq. confort. officin. perlat. ʒij. flor. acac. scabios. ana ʒj. Aq. confort. Ocul. ʒss. præp. ʒj. CC. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒss. Julap. violar. ʒss. f. mixtura cochleatim sumenda.* 5. Ad dolorem lateris punctorium mitigandum. *R. Ung. pector. dialth. ana ʒss. Ol. amygdal. dulc. ʒij. M. f. Ung.* Unguentum, quo latus affectum ter in die calidè inungatur. Præter hæc, bona ac conveniens Diæta fuit observata, Aer erat calidus, cibi euchymi, ut juscula carniū, ptisana hordeacea, pulmenta ex pomis dulcibus ac redolentibus, pruna Damascena, &c. Potus verò ex sequentibus paratus. *R. Herb. hyssop. capill. ʒ. ana ʒj. flor. papav. err. Mʒ. CC. ust. Decoct. pro ʒvj. bord. integr. ʒss. Jujub. sebest. ana ʒss. fic. ping. ʒvj. passul. min. ʒij. liquir. ʒij. sem. anis. fœnic. ana ʒss. M. f. decoct. cum duabus mensuris aq. fontanæ ad tertias.* Quocirca etiam quieti indulgit, alvum apertam retinuit, animique fortiores motus refrenavit.

CONSILIUM MED. L.

Ebrietatis graviora Symptomata, cum decenti Curatione delineans.

Nno 1688. die 2. Januarii, quidam Adolefcens, cum in aliquot diverforiis largiori vini potu se ingurgitasset, ac tandem aquam mulsam ex herbis ac aromatibus paratam superbibisset, ob fortio-rem sanguinis & humorum exinde concitatam fermentationem, ex improvifo in terram decidit, ac postliminio in hypocauftum deportatus, lectoque impositus, aphonus ac omni ratione privatus, magno cum impetu totum corpus ab uno ad alterum latus vehementissimo conamine movit, brachia vibravit, pedibusque calcitravit, ita ut astantes (quamvis sine fundamento) de propinato aliquo toxico suspicarentur, ac de ipsius vita dubitarent.

EGo vocatus, astantibus periculum, in quo Patiens versabatur, proposui, Hippocratis autoritate suffultus, qui aphorismor. 5. sect. 5. dicit. Si ebrius quispiam derepentè obmutescat, convulsus moritur, nisi febre corripiatur, aut ubi ad horam pervenerit, qua crapulæ solvuntur, vocem recuperet. Statim etiam in principio Theriacam dissolutam propinavi, ac postea sequentia adhibenda remedia præscripsi. 1. Ad saburram materiæ potulentæ ex ventriculo primisque viis eliminandam. *Syr. Emet. Ang. Sal. 3vj. quo sumpto, per aliquot vices magnam quantitatem dictæ materiæ cum insigni levamine evomuit.* 2. Ad Cordis, capitis, ac ventriculi corroborationem, de sequenti aqua confortante sæpius unum atque alterum cochleare assumsit. *Aq. confort. Offic. perlat. ʒiij. Cinnam. still. ʒij. Conf. Alker. incompl. ʒß. Lap. Bezoar. occid. Corall. rubr. præp. ana gr. v. Man. chr. perlat. ʒij. M.* 3. Mediâ nocte, cum dicta priora symptomata reverterentur, præmissâ venæsectione, talem potiunculam bibit. *Lap. Bezoar. orient. gr. v. Theriac. cœlest. gr. iij. Conf. Alk. inc. ʒj. aqua. borrag. q. s. ad potiunculam.* A cuius usu melius habuit, quietique indulgit, ac postea pristinam rationem ac loquelam recepit. 4. Ad insequentem maximam sitim compescendam, tali Julapio usus est. *Syr. acetos. citr. rub. Id. Ceras. acid. ana ʒj. Aq. font. lbij Spir. ʒ-ol. rectif. ʒij. M. f. Julapium.* Ex quorum remediorum usu præfatus patiens à dicto affectu liberatus, convaluit.

CONSILIUM MED. LI.

Secundinæ Retentio, superveniente febre
acutâ, lethalis.

Casus.

ANno 1687. circa finem mensis Decembris, honesta quædam Matrona, annorum 36. cum adhuc gravida uteri hæmorrhagiâ laborasset, non multò post, frætum masculini generis, duas horas superviventem, post quintum à conceptione mensem, præmaturo partu, enixa est; Secundina autem in utero remorata manus operâ, (ut apud priores quinque partus factum est,) procul dubio ob coalescentiam, eximi non potuit: Puerpera interim de sinistri inguinis ingenti dolore, in circumferentiâ dimidii imperialis latitudinem non excedente, conquesta est, nec leviozem ibidem digiti tactum admittere potuit.

QUa de causa vocatus ad expellendam secundinam sequentem potiunculam, sæpius in tali casu expertam & comprobatam præscripsi. *Curatio.*
℞. Troch. d. myrrha ʒj. Cinnam. acut. Testic. equi castrat. *Pot. ad expellendam secundinam.*
& præp. ana ʒj. Croc. or. ʒss. Borrac. offic. gr. v. Aq. arthemis. ʒij.
M. pro dosi unâ. Quâ potiunculâ in hoc subjecto nihil proficiente
ad vapores uterinos malignos putridosque ascendentes, cor atque cerebrum infestantes, arcendos, de sequenti aqua cordiali sæpius
unum alterumve cochleare assumsit. *Aq. confort. Cordial.*
℞. Aq. confort. offic. perlat. ʒij.
Ceras. nigr. meliss. simpl. è typh. Cerv. ana ʒss. conf. Alkern. inc. ʒss. CC. præp.
Ocul. ʒss. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒss. Lap. Bezoard. Or. gr. v. Man.
Chr. perlat. ʒij. M. Interea autem secundina in utero putrescere atque

Pulv. Cordial. & antifebril.

Emulsio refriger.

Theriac. celest.

Pulv. refriger.

Pulv. stegnot.

Epithema.

Clyster.

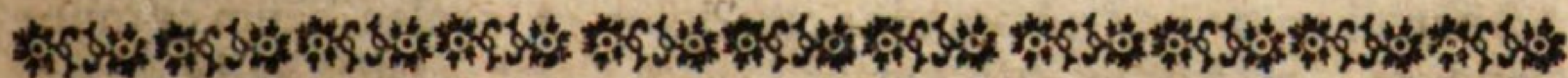
que maximo cum foetore frustratim abscedere coepit, quæ particularum excretio per aliquot dies, sine tamen Patientis levamine, aut foetoris remissione & evanescencia, duravit. Ad hæc dicta Symptomata febris acuta putrida, accessit, quæ tam maximo horrore, quam insequenti squalido præternaturali calore septem horas durante, pulsu celeri & duro, nec non capitis vehementi dolore & inquietudine, sitique Tantalea, non sine virium resolutione atque jactura, quotidie miseram patientem divexavit, ad quam expugnandam, sequentia remedia successivè adhibita fuere. *Rx. Pulv. rubr. Pannon. CC. præp. Ocul. ʒss. præp. Corall. rubr. præp. Spec. d. hyacyntho ana ʒj. sal. acetosell. ʒß. M. f. pulv. divid. in 3. part. equal. de quibus quolibet accedente paroxysmo una dosis in aqua confortante superius descripta, propinetur. Et ad squalidum calorem febrilem compescendum. Rx. Sem. 4. frig. maj. ana ʒß. Amygd. dulc. excort. ʒij. aq. acetos. endiv. cichor. ana ʒj. M. f. Emulsio, in Colatur. dissolv. CC. præp. Ocul. ʒss. præp. Corall. rubr. præp. Nitri tabulati. ana ʒß. sacch. ʒ. gr. v. Man. Chr. perlat. ʒij. M. f. potio. vesperi sumenda.* Ad hæc, aliquoties grana quatuor vel quinque Theriacæ celestis deglutivit, sudoremque unum atque alterum movit. In potu quoque ordinario, qui ex decoctione CC. & hordei integri constabat, cui nonnunquam Syrupi rub. Idæi, ribium, & Ceras. acid. miscbantur, unâ alterave vice ad calorem præternaturalem alterandum, huncce pulvisculum hausit. *Rx. Nitri tabulat. gr. xv. sacch. ʒ. gr. v. M. pro dosi unâ.*

Et quia insuper Lochiæ immodicè, magnoque cum impetu fluebant, ad eas attemperandas & refrenandas, hanc potiunculam ebibit. *Rx. Philon. Persic. ʒß. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. terr. sigill. Lap. hæmat. præp. ana gr. vij. Syr. granator. acid. ʒj. Aq. burs. pastor. ʒiij. M. pro dosi unâ.* Carpis verò manuum Epithema ex fuligine camini & vitellis ovorum, invicem mixtis, impositum fuit, à quorum usu parcius fluxerunt; Alvus, quæ per aliquot dies erat constipata, Clystere tali emolliente fuit aperta. *Rx. Decoct. hord. ʒvj. in quo dissolv. Mell. ros. colat. sacch. Thom. ana ʒij. Vitell. ov. num. 2. salis pauxillum, f. Clyster.*

Quibus remediis dicta febris mitigata quidem videbatur, quæ tamen fraudulentis insidiis magnoque cum impetu, ac exacerbatis symptomatibus reversa, delirium, sudores frigidos, lipothymias, cordis tremorem, respirandi difficultatem, accedente facie Hippocraticâ, induxit, alvique excrementa atra cum intolerabili foetore, ex gangranosa putredine subsequuta sunt. Ex quibus omnibus funestus hujus morbi eventus facile præsagiri atque dijudicari potuit, quemadmodum venerandus noster senex Hippocrates cuilibet horum

Sym-

Symptomatum peculiare suum prognosticum annotavit, inquiens :
 Frigidi sudores, cum febre quidem acuta, mortem, cum mitiore ve-
 rò, morbi longitudinem significant. Hipp. sect. 4. aphor. 37. Item, *Prognof. ex Hippocr. de excrementis in morbis acutis,*
 Quibus per morbos acutos atra bilis, aut veluti sanguis niger subierit, posttridiè moriuntur. Hipp. sect. 4. aph. 23. Similiter, Excrementa alvi nigra sanguini atro similia sponte euntia, sive cum febre, sive citra febrem, pessima; & quanto ipsorum colores pravi fuerint plures, eò deterius. Id. Hipp. sect. 4. aph. 21. Et, morbis quibusvis incipientibus, si atra bilis supra infrave exierit, lethale. Id. Author, sect. 4. aph. 22. Si etiam ad hæc, in febribus non intermittentibus, externæ partes algeant, internæ urantur & sitiant, lethale est, sect. 4. aph. 48. Ac, ubi in febre non intermittente difficultas spirandi & delirium acciderit, lethale, sect. 4. aph. 50. Et in febre non intermittente, si labrum, aut supercilium, aut oculus, aut nasus, pervertatur, (quod apud dictam patientem factum est) si non videat, si non audiat, imbecillo jam corpore, quicquid horum acciderit, in propinquo mors est. Hipp. sect. 4. aph. 49. Proinde etiam rebus sic stantibus, dicta patiens, inter preces adstantium, & domesticorum lachrymas, animam suam salvatori reddidit, placidèque in Domino obdormivit, quod factum est die primo Januarii, anno 1688.

CONSILIUM MED. LII.

Anthrax circa orificium ventriculi periculosissimus, feliciter curatus.

Casus.

ANno 1682. Matrona mihi consanguinitate junctissima, ex subitaneo terrore, evestigio, gravitatem, circa orificium ventriculi, cum lassitudine membrorum totiusque corporis sensit, cui, elapso biduo, dolor in parte affecta punctorius, cum tumore duro, massam panis albi minoris, nummum valentis, aquan-

æquante; febre, ac magna inflammatione, nec non crebrioribus lipothymiis, cephalalgia, ac vertigine, ob consensum partium nervosarum cerebri, accessit: Præterea sitis, ac vigiliæ continuæ Patientis hujus vires ita dejecerunt ut de ipsius reconvalescentia valdè dubitaretur. Qui tamen affectus, per Dei gratiam, seqq. Remediorum præsiidiis feliciter propulsus, dictaque Patiens pristinae sanitati restituta fuit.

Curatio.
Pot. lax.

IN principio itaque morbi, Internè, i. ad causam morbificam exterminandam seq. laxativo usa est. *R. fol. sen. el. s. st. ℥iij. Crem. ♀. Rhab. ver. ana ℥℥. Aq. flor. acac. ℥iij. M. f. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. ℥i℥. clarif. c. album. ovi. fiatque s. a. potio una vice haurienda.* 2. Ad calorem febrilem, inflammationemque exterminandam,

Pot. sudor.

unâ alterave vice sudorem tali potiuncula promovit. *R. Pulv. rubr. Pannon. ℥j. ℥ ii diaphoret. rec. ex Reg. præp. gr. xij. Lap. Bez. or. gr. v. Syrup. acetos. citr. ℥ij. Aq. Card. bened. è typh. Cerv. scorzoner. ana ℥℥. M.* 3.

Pill. theriacal.

Ad partes principes roborandas, ac dolorem intolerabilem compescendum. *R. Theriac. coelest. gr. iij. Laudan. Opiat. incompl. gr. j℥. M. f. c. aq. Ceras. nigr. pilulæ num. iiij. unâ vice deglutiendæ.* 4. Ad alterationem & corroborationem, de seq. aquâ confortante sæpius unum alterumve

Aq. confort. Cordial.

cochleare assumsit. *R. Aq. borrag. bugloss. Card. Mar. flor. acac. ana ℥j. Lap. Bezoard or. Mag. perlar. or. ana gr. v. Corall. rubr. præp. ℥℥. Conf. Alk. inc. ℥j. Syr. viol. ℥℥. Man. Christ. perlat. ℥ij. M.*

V. S.

Externè, 1. vena mediana sinistri brachii fuit aperta. 2. Tumori duro, maximeque dolenti tale Emplastrum adhibitum. *R.*

Emplastr.

Empl. de melilot. diachyl. simpl. ana ℥℥. ℥ij. M. ℥ malax. c. ol. chamomill. extend. super panno lnteo, ac applicetur. Præter hoc, partes circumja-

Linim. simpl.

centes Oleo rosarum de die aliquoties calidè illitæ, ac insuper Lini-
mentum simplex spithamæ longitudine ac latitudine panno lineo in-
unctum, atque pro delenda inflammatione, ac defensione partium
sub - & adjacentium, fuit impositum: Quibus ita applicatis, an-
thrax post aliquot dies emollitus ac mitigatus, sua sponte apertus,
materiam ichorosam per multa foraminula effudit, sicque mundifi-
catis Ulcusculis, ac per totum decubitus tempus observatâ bona diæ-
tâ, præfata Patiens, quæ sitim decocto hordei cum Syr. rubi idæi mix-
to compescuit, Divinâ favente gratiâ, pristinam bonam valetudinem
recepit.

CON-

CONSILIUM MED. LIII.

Anthrax in dorso, cum ingenti carnis sub-
jectæ & partium adjacentium corruptione,
 feliciter curatus.

Casus.

ANte aliquot annos Senator Giengensis, nomi-
 ne Johannes Bernhardus Finck, ætatis confi-
 stentis, ingentem dolorem in dorso, cum ma-
 ximo tumore, farcinam ponderosam æquante,
 ac insigni inflammatione, viriumque prostratione, conco-
 mitante febre acutâ, sitique Tantaleâ, expertus est, quem
 affectum Anthracem nominare non dubitavi.

SOlet autem *Ἀνθραξ* etiam carbo accensus vel pruna nominari, vo-
 catur etiam Carbunculus. Et est Tumor præter naturam inflam-
 matorius, â sanguine adusto & crassiore, partem in qua colligitur, de-
 pascente, obortus. Dicitur aliâs latinè ignis Persicus. Definitio
&
Causa.

Hic Patiens statim in affectus principio laxativo expurgatus, Curatio
interna.
 postea (non posthabita venæsectione) sudoriferis, non neglectis al-
 terantibus & Cordialibus, observataque bona ac laudabili Diæta, tra-
 ctatus, ac resectus fuit.

Remedia Interna fuere talia. 1. Purgans. *R. Elect. de succ. Pot. purg.
 Rosar. diaprun. solut. ana ℥iij. Crem. ♀. ℥j. diagryd. corr. gr. v. aq. cichor. bor-
 rag. ana ℥j. M. f. potio unâ vice hauriendâ.* 2. Sudoriferum. *R. Rob. Pot. sudor.
 sambuc. Elect. Diascord. Fracastor. ana ℥ij. ℥ ii diaphoret. rec. præp. gr. xij.
 aq. Card. bened. ℥ij. M. f. potio unâ vice sumenda, & aliquoties repetenda.* 3.
 Confortans. *R. Aq. 4. Cordial. ana 3vj. aq. acetos. Tinctur. Rosar. ana Aq. conforto
 ℥j. Lap. Bez. or. gr. v. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒ℥. sacch. per-
 lat. 3ij. M.*

Externa

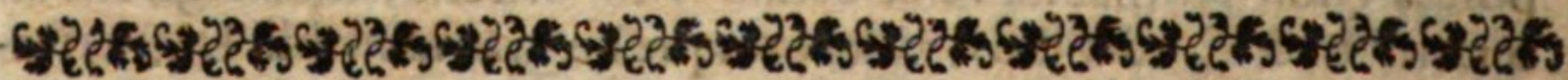
Chirurgia

Externa Remedia quod concernit, i. statim Emplastrum diachylon simplex cum Empl. de meliloto mixtum, & supra hoc, Cataplasma ex herbis, radicibus & seminibus emollientibus, cum lacte & oleo rosarum coctum, parti affectæ fuit impositum, dictumque cataplasma sæpius repetitum, quod Emplastrum tam emolliendo, quam maturationem promovendo materiæ inclusæ purulentæ foraminula, quæ procedente tempore in unum foramen coiverunt, exitum paravit. Quia verò dicta materia purulenta propter longiorem in partis affectæ penetralibus moram, aliorumque vitiosorum humorum, ob maximum dolorem ac inflammationem, affluxum & congestionem, insignem acredinem causticam acquisivit, ac subjacentem carnem musculosam sub tumoris sarcina latentem corruptit ac excavavit, iccirco cutem illam cum carne corrupta cultro per sectionem extirpare necesse fuit. Hinc ad Digestiva & Mundificantia fuit progressum, ac tandem horrenda hujus Ulceris cavitas beneficio naturæ, ac insperione seq. Pulveris carne repleta, atq; cicatrix, superimpositis linteamentis carptis, ac Emplastro albo cocto, superinducta fuit.

Puls. epulo-
sicus: Aloepat. Sarcocoll. Sang. Dracon. Thuris, Æris ust. Aristoloch. long. ana part. æqual. M. f. pulv. d. ad scatulam.

Quod Diætam concernit, Aer erat temperatus, cibi coctu faciles, bonumque succum ac sanguinem generantes, Potus, Decoctum raturæ CC. & hordei integri, cum syrupo acetosif. Citr. & rub. idæi permixtum; quies percurabatur, alvus naturæ respondebat, animique pathemata refrenebantur.

Hoc modo præfatus Patiens, per Dei gratiam, cum admiratione multorum, qui horrendum Ulcus hoc inspexerant, pristinam suam bonam valetudinem recepit.

CONSILIUM MED. LIV.

Canis rabiosi morsum feliciter curatum
proponens.

Casus.

Casus.

ANno 1684. in Oppido Leipheim, sub Diæcesi Ulmensi, per canem oberrantem rabiosum, Georgius Mayer, puer quindecim annorum, versus ulnam sinistri brachii superficialiter, ac si ungue fricatus esset, sine profusione sanguinis, læsus: Item, Vitus Rösch, puer quatuordecim annorum, in ambobus brachiis, palmam supra cubitum, cum profusione sanguinis morsus. Et Jacobi **Defelins**/fabri ferrarii filiola, tres annos habens, in sinistra parte extremitatis narium aliquo modo exulceratarum, à dicto cane linctæ, sicque mediante saliva, ut non sine ratione suspicabatur, hæc venenata malignitas dictæ scemellæ communicata fuit.

Pari modo & ratione Anno 1685. die 10. Junii, cum canis rabiosus pagum **Uselfingen** percurrerebat, infausto omine in duos pueros, quorum quilibet undecim annos habuit, nomine Johannem **Kiechlin**/ & Johannem **Rastler** offendit, quorum priorem in exteriori parte suræ pedis sinistri, alterum verò in digito minori manus sinistræ, nec minus in brachio ejusdem lateris, ponè carpum, cum multo profluxo sanguine momordit. Quare universis ac singulis hisce patientibus statim post morsuram, & quidem intra viginti quatuor horarum spatium, inclusivè, tam externè, quàm internè sequentium remediorum præsidia adhibita fuere.

EXternè, primò statim læsorum morsuræ scarificatæ, ac sanguis, *Curatio.*
 Ad Neptunum ablegandus vel sepeliendus, cucurbitulis cum multa flamma applicatis, extractus, postea verò locus affectus Oleo
 Z sam-

*Vulnere
cauterisa-
tio.*

sambucino calidissimo, mediantibus linteolis intinctis, usque ad escharæ inductionem cauterisatus, postliminio seq. mixtura cum linteamentis carptis imposita, ac tandem Emplastrum de spermate ranarum pro communi operculo applicatum, vulneraque per quadraginta dies aperta servata fuere. Mixtura autem vulneribus imposita fuit talis. *R. Theriac. Androm. ʒij. Unguent. Egyptiac. ʒj. Ol. scorpion. magn. Matthiol. ʒj M.* Foemellæ superius commemoratæ nares exulceratæ ac à cane rabioso linctæ, aqua salsa aliquoties ablutæ, postea theriaca ol. scorpion. mixta, quin etiam mixtura commemorata inunctæ fuerunt.

*Mixtur.
vulnerib.
imponenda.*

*Puls. contr
hydropho-
biam.*

*Puls. Pal-
mar.*

Internè, talia Remedia statim in affectus principio, reliqua vero successivè adhibita fuere. *R. Ciner. Cancror. fluviatil. ʒj. Rad. Gentian. ʒss. M. f. pulv. & hoc modo dentur Doses octo seorsim ad chartas, quarum una statim, reliquæ verò manè & vesperi jejuno stomacho in brodio carnis, vel aqua cordiali, & alexipharmaca sumantur. Vel R. Pulv. Palmar. ʒj. dentur aliquot doses ad thecas chartaceas, quarum una manè & vesperi in convenienti vehiculo sumatur, ac per aliquot dies iterando continuetur.*

*Elect. sudo-
rif.*

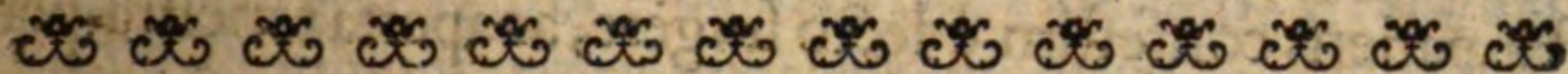
Interea temporis aliquoties horis antemeridianis sudor in lecto per assumptionem Electuarii sequentis fuit provocatus. *R. Rob. Juniper. Elect. diascord. Fracastor. ana ʒiʒ. Theriac. Androm. Mithridat. Damocr. ana ʒij. Terr. sigill. Siles. ʒj. Syr. acetos. Citr. ʒvj. M. f. Electuar. de quo juglandis quantitas cum aq. scordii vel Cardui benedicti diluatur, ac una vice ante sudorem ebiliatur.*

*Elect pra-
serv. & cu-
rativum.*

Reliquo tempore, dictis scil. remediis jam usurpatis, usque ad quadragesimum diem de seq. Electuario appropriato præservativo & curativo manè & vesperi nucis moschatæ quantitas deglutita fuit. *R. Cancror. fluviatil. calcinat. ʒij. Rad. Gentian. Bacc. lauri, aristoloch. long. & rotunda. Diptamn. ana ʒij. M. f. cum Mell. despumat. ʒiiij. Electuarium.* Apud infantes vel puerulos Dosis dictorum remediorum pro ratione ætatis minuenda ac temperanda erit. Et his dictis Remediis præfati Patientes omnes per Dei gratiam ab hydrophobiæ periculo, dirisque concomitantibus symptomatibus præservati ac liberati, sicque felicissimè restituti fuerunt.

De natura & proprietate sanorum & rabiosorum canum, item de eorundum discrimine, rabiei causis, symptomatibus, signis, invasionis tempore, prognosticis & curatione, cum annexis Historiis & Quæstionibus vide Tractatum nostrum Germanicum von denen wü- tenden Hundes Bissen / Anno 1679. Augustæ Vindelicorum in forma octava Typis excusum. Item, Consilior. & Observationum nostrarum Medicinalium, anno 1683. in lucem editarum, Consilium

19. De Morfu canis rabidi per interna & externa Remedia curato, Pag. 207. & seqq. ubi forsan Lector benevolus pro suo desiderio hac de materia talia inveniet, quæ mentem & animum adimplebunt.

CONSILIUM MED. LV.

Vul. Ep. N. C. d. n. a. n. d. n. d.

Asthma periodicum, suffocationem minitans, optimo successu curatum.

Casus.

Nno 1687. mense Julio, sacerdos & subprior Imperialis Monasterii Zvyfaltenfis, adhuc dum juvenis, temperamenti melancholici, staturæ mediæ, habitus corporis tenuis, de magno asthmate periodico nocturno præsertim tempore accedente & ingravescente conquestus est, cujus accessiones ante annum multò graviores fuisse assererat, dum sæpenumero veniente paroxysmo, concomitantibus sinistri lateris dolore intensissimo, etiam tactui obvio, eumque non admitte, nec non capitis dolore peracuto, pulsu debili, cordisque palpitatione, non aliter putârit, ac si cor forcipe comprimeretur. Ad hæc, tumultuantes flatuum borborygmi, sæpius per dimidiam horam non solum cavitatem ventris, sed etiam totum corpus cum murmure ac sonitu permearent, & usque ad scapulam sinistram, cum dolore punctorio, ac si cultri cuspis infingeretur, penetrârunt. Jam vero mitioribus factis istiusmodi incommoditatibus, quoties dictum asthma nocturno tempore cubantem in lecto, &

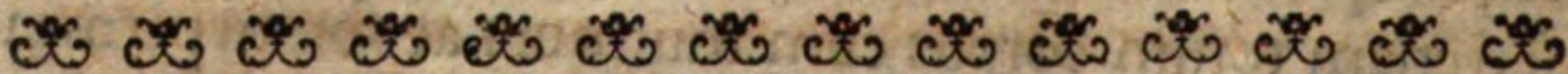
quidem cum membrorum lassitudine, maximâ anxietate & tristitia, quin etiam capitis dolore & sudore, afficit & infestat, patiens confestim è lecto surgere, ac apertâ fenestrâ, per afflantem aerem externum ambientem liberam respirationem procurare cogitur, ut sic suffocationis periculum effugiat.

Curatio.

Spec. pro
vino medi-
cat,

Puls. ape-
rit. anti.
asthmat.
Spir. aperit.
& antiasth-
mat.
Aq. pector-
al anti
asthmat.
Ol. Splenet,

AD hunc igitur affectum, à malo hypochondriaco & flatibus pro-
venientem, curandum, vocatus sequentia remedia præscripsi. **Rx**
Herb. absynt. pont. card. bened. byssop. veron. Capill. ♀. scolopend. meliss. ana
pj. rad. helen. scyll. præp. calam. arom. gariophyllat. ana zij. pimpinell. Ireos
flor. ana 3j. Rhab. ver 3üj. fol. sen. el. s. st. 3vj. agar. troch. turpetb. opt. Ja-
lapp. polypod. qu. ana zij. Cinnam. opt. 3j. Macis 3j. Crem. ♀. 3ij. anis. fœ-
nic. ana 3ß. M. & concis. f. cum syndon. nodulus cum vini albi lbv. infun-
dendus de quo singulis diebus Manè jejuno stomacho 3v. vel vj. bibat. Hoc
vino absoluto, per tres septimanas sero lactis caprini usus est, Hinc,
Rx. Sal. ♀. volat. 3ß. Ocul. 3. præp. gr. v. M. & d. hoc modo doses 4. ad vi-
trum bene clausum, de quibus singulis diebus, duabus vel tribus horis ante pran-
dium, una dosis in brodio. carnis assumatur. Et, **Rx**. Spir. *iac. chalybeat.
3iß. Essent. ambr. 3ß. Tinctur. arant. 3j. M. De qua mixtura. M. & V. gutt.
xij. vel, xv. in aqua seq. pectorali assumat. **Rx**. Aq. ceras nigr. byssop. veron.
flor. acac. asthmat. D. Rab. ana 3j. Essent. sacch. simpl. spir. anis. ana 3ij. sacch.
Cand. alb. 3ß. M. Externè, sinistrum hypochondrium & regionem
lienis tali oleo calidè inunxit. **Rx**. Ol. chamomill. d. capparib. ana 3vj.
M. d. adfictile. Quibus ita usurpatis, assumptisque remediis, obser-
vataque bona Diæta, commemoratus Dn. Patiens, assistente Divino
Numine, & cooperante benigna matre natura, à dicto affectu libe-
ratus fuit.

Vid. Ep. x. c. d. n. a. 7. o. 125.

CONSILIUM MED. LVI.

Empyæma, ex intermissa Paracentesi,
lethale.

Casus.

Casus.

Nno 1688. secunda feria Paschatis, Murarius quidam, triginta circiter annorum, in diverforio quodam vino indulgens, ac per ostentationem vitra dentibus masticans & comminuens, inter potandum cum aliis verba odiosa faciens, rixasque movens, tandem eò deventum est, ut pugnis acerrimè dimicarent, dictusque murarius grandioribus verberibus excipere-
tur, pedibusque calcaretur, hinc non solum asthmate, cum dolore lateris punctorio correptus est, sed etiam sanguinem per os & alvum copiosè egeffit.

Morbi hujus Tractatio.

EGO, post aliquot dies vocatus, venam medianam aperire curavi, ac sequentia remedia ordinavi. *℞. Sperm. Cet. Ocul. ʒss. præp. ana ʒss. Dent. apr. præp. Mandib. lucii præp. ana ʒss. Syr. d. hyssop. ʒss. aq. Card. Mar. charesfol. ana ʒj. M. f. potio una vice sumenda.* *Potio anti-pleuritica sanguin. extravas. resolvens.* Præter hanc potiunculam aliquoties etiam pulveris ad Casum Aug. ʒj. in brodio carnis deglutivit: Postea, una alterave vice seq. potionem laxativam bibit. *℞. Elect. lenit. Florenz. diacathol. ana ʒiij. Crem. ꝑ. Ocul. ʒss. præp. ana ʒj. diagryd. corr. gr. v. Aq. hyssop. scabios. ana ʒj. M. f. potio una vice haurienda.* *Potio laxativa.* Pro potu ordinario tali decocto usus est. *℞. CC. ust. ʒvj. hord. integr. ʒiij. flor. papav. err. Mss. herb. hyssop. agrimon. capill. ꝑ. ana ꝑj. Spec. pro decoct. pector. fl. ʒ fr. ana ʒj. Sem. anis. fœnic. ana ʒss. M. ʒ concis. coq. in mensur. 2. aq. font. ad tertias.* *Potus Ord.* Nec minus ad materiam purulentam expectorandam, de seq. aqua sæpius unum alterumve cochleare assum-
sit. *℞. Aq. hyssop. flor. acac. Loch. san. veron. ana ʒj. asthmat. Rab. antiph- Aq. pecto-
tys. Myns. ana ʒss. Confort. Offic. perlat. ʒvj. Ocul. ʒss. præp. ʒj. Syr. d. hyf- rat.
sop. ʒss. sacch. cand. alb. ʒij. M.* Externè, Unguentum pectorale ʒ dialib. *Ung. pecto-
cum Ol. amygdal. dulc. calide fuit illitum, ac fomenta ex emollientibus & rat.*
discutientibus applicata. His remediis dicto modo applicatis, præ-
fatus patiens aliquantulum melius habuit, ac rursus in publico obambu-
lavit; sed paucis præterlapsis diebus ob maximum recurrens asthma,
viriumque imbecillitatem, se rursus in lectum recipere coactus fuit,

cui requisitus dixi, quod materia copiosissima extravasata purulenta in cavitate pectoris contenta sit, quæ, (quia excreando rejici non possit) nisi per paracentesin via interclusa aperiatur, funestus exitus expectandus sit, quo audito, à dicta operatione valdè abhorruit, ac hujus operationis admissionem pertinaciter recusavit; hinc factum est, ut 22. die Maji, nocturno tempore vitam cum morte mutarit.

*Cadaveris
sectio &
apertio.*

Sequenti die, ex jussu amplissimi Magistratus, cadaver cultro anatomico apertum, & in causam mortis proximam fuit inquisitum, quam sectionem ego, & Chirurgus Reip. nostræ Ord. Joh. Bartholomæus Heckingius seq. modo instituimus. Ante omnia abdomen fuit apertum, ubi singulari studio ventriculum, intestina, hepar, li- nem, renes, mesenterium, omentum, vesicam, &c. perlustravimus, nec ullam eorum læsionem, multò minus vestigia in ventriculo ac in- testinis vitri alicujus devorati, (cujus rei ab adversariis suis inculpa- retur) deprehendimus. Postea verò venter medius, cavitasque pe- ctoris fuit aperta, quam præsertim circa dextram partem copiosissimâ materiâ acri ac purulentâ, usque ad diaphragma tendente, repletam & refertam invenimus, illamque spongiis ac vasculis exhausimus: Hoc facto, non solum pleuram, sed etiam totum pericardium cir- cumcirca corrosum, lobumque pulmonum dextrum, (cujus substan- tia secundum diligentissimam neotericorum Anatomicorum per- scrutationem ac investigationem in statu sano innumeris vesiculis, spiritu vivifico vitalique turgidis, inflatis ac repletis, instar retis, mi- rificè & artificiosissimè contexti ac connexi constat, composita est,) ita flaccidum, tabidum, atque collapsum vidimus, ut nil nisi exigua residua substantia membranacea cum aliquot vasis adhuc restare, reli- quam vero substantiæ partem corrosum & consumptam esse, vide- batur. Ex quibus recensitis liquet, dictum patientem non solum ob copiosam materiam purulentam in cavitate pectoris contentam, ejusdem verò rejectionis impossibilitatem, & intermissam paracen- tesin, nullum exitum habentem ac ita insecutam corrosionem & cor- ruptionem dictarum partium, sed præcipuè etiam propter allegatarū vesicularum, pulmonis substantiam constituentium, subsidentiam, & flacciditatem, ac consequenter inspirationis & expirationis defe- ctum, liberæque respirationis impedimentum, atque fru- strationem, mortis aleam subiisse, mundoque huic vale dixisse.

Crystal of Ammonia

ad Consil: 57. Cent: 1. p. 183

CONSILIUM MED. LVII.

Scirrhus maxillæ dextræ in Cancrum degenerans, lethalis.

Morbus.

ANNO 1687. Mense Februario, Anna Schellen-
baum / ex pago Baimerstetten, territorii Ul-
menfis, clinicam per aliquot annos apud puerpe-
ras, ætatis verò suæ annum quinquagesimum
circiter agens, in Xenodochium nostrum Ulmenfe recepta
fuit, quæ Scirrhum in maxilla dextra valdè magnum, pug-
num æquantem, durum, tactuique renitentem, simul ac
oculum ejusdem lateris cludentem, maxillamque tam su-
perio rem quam inferiore m occupantem habebat, qui tan-
dem, frustra adhibitis remediis internis melanagogis ac al-
terantibus, externisque appropriatis, in Carcinoma, ulcus-
que phagadænicum degeneravit, naresque cum superiori-
bus labiis, usque ad interiora oris penetrando, exedit.

CAUSA hujus Scirrhi erat succi lymphatici atrabilaris acido - auste-
ri & congelati subsistentia atque collectio, qui succus acido-au-
sterus procedente tempore in acido - corrosivum, vel secundum
Helmontium in sal alcalico - corrosivum seu causticum & secundum
Paracelsum de Ulcer: C. 3. & in fragment. in Colcothar. Vel Realgar
microcosmicum transmigravit, dictamque miserrimam patientem,
post perpestos ferme intolerabiles, lancinantesque dolores, mense
Majo ejusdem anni 1687. Jugulavit.

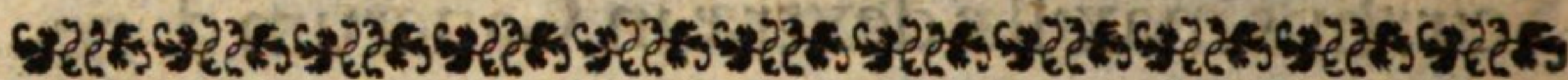
Anno 1689. die 26. Julii, ex mandato, Magistratus, Wälbur-
gam Schaichin, Andreæ Schaleri Conjugem, septuaginta septem an-
nos

Causa

*Alia hujus
farina h
storia,*

*Cancer ex
Verruca
evulsione
obortus.*

nos habentem inspexi, Cujus maxilla sinistra horrendo ulcere cancroso infecta erat, quod ante annum & quod excurrit, ex hac causa oriebatur, quod patiens, in ea parte obortam verrucam secunda vice, cum dolore & insecuto affluxu sanguinis melancholici adusti, humorumque acido - Corrosivorum evulsisset.

CONSILIUM MED. LVIII.

Cancer in femore dextro versus inguen,
lethalis.

Nno 1688. Marcus Dieterich/miles Ulmenfis, qui cum aliis sui ordinis à Circulo Suevico ante biennium in Hungariam contra Turcam ablegatus fuerat, cancro magno & horrendo, multis nodosis extuberantiis luxuriante, orbemque culinarium, ratione magnitudinis æquante, laborans, circa præfati, hujus anni tempus autumnale, ex Hungaria, ultra centum milliaria (quod summè admirandum) grallis suffultus, Ulmam rediit, ibidemque in Nosodochium publicum receptus est. Hic miles ante decem annos in parte affecta tumorem durum, inæqualem, tactui resistantem, ac scirrhosum in femore dextro, & quidem in interiori ejus parte, versus inguen, pugni instar, consecutus est, quem parvi faciens, floccique pendens ac negligens, per aliquot annos nihilominus castra secutus, in bello circumgeffit, donec in ulcus valdè magnum ac cancrosum degeneravit, quod ulcus non solum copiosam materiam putridam & corruptam cum maximo foetore evomuit, sed etiam sæpenumero multum

multum sanguinem, usque ad patientis animi defectum, effudit, qui verò manu chirurgicâ, remediisque stegnoticis adhibitis, identidem refrenatus fuit: Totus etiam pes, ab inguine usque ad calcem scirrhusus & in magnam molem intumefactus cernebatur, nec quicquam in tali malo desperato ac deplorato quoad remedia interna melanagoga, alterantia, corroborantia, ac appropriata, sicuti etiam nec externa refrigerantia, siccantia, & adstringentia profuerunt; imò, ob loci inconvenientiam, ulceris cancrofi magnitudinem, totumque pedem scirrhusa duritie infectum, nulla excisio vel ustio locum habuisset. Hinc patiens indies magis magisque viribus exhaustus, tabidaque atrophia corporis confectus, die 25. Novembr. à sua decennali miseriâ liberatus, vitam cum morte commutavit.

CONSILIUM MED. LIX.

Phlegmone Erysipelatodes circa genu dextri pedis, optimo successu curatum,
exhibens.

Casus.

ANno 1688. die 6. Augusti, circa mediam noctem, virgo 30. annorum, mihi sanguine juncta, in lecto decumbens, quietique indulgens, cum terrore expergefacta, ex improvise phlegmone erysipelatode, cum lancinantibus doloribus, ac flam-

mea rubedine, à genu versus tibiam vergente, cum pustulâ ibidem exortâ, correpta fuit, quem affectum, febris, sitis, vigiliæ continuæ, cordis tremor & infirmitas, cibi inappetentia, lassitudo totius corporis, ac insignis tumor circa genu, cum motus impotentia, concomitarunt.

Causa.

Hic morbus cum suis symptomatibus, ab effervescentis sanguinis biliosi portionibus ichorosis tenuioribus subsistentibus & efflorescentibus originem duxit. Helmont. Apostema maximè igneum appellavit, in quo excandescit spiritus vitalis à causa morbifica laceffitus, & veluti ad iram provocatus.

Curatio.

Purg.

Sudorif.

Curatio per Interna & Externa Remedia seq. modo fuit absoluta. Internè, ad expurgandum corpus. ℞i. Emet. Mynsicht. gr. v. in jussculo bibit, à quo aliquoties evomuit. & per alvum deiecit. Hinc Rob sambucino atque juniperino, theriaca mixto, ac aqua Cardui bened. diluto, sudorem aliquoties movit, posteaque ad cordis tremorem ac infirmitatem M. & V. Theriacæ Andromachi nucis avellanæ quantitatem, cum insigni alleviatione, deglutivit, & ad sitim compescendam, decocto CC. ac hordei, cum syrupo rub. Idæi mixto, usa est: Quocirca etiam ad ventilandum sanguinem effervescentem & ebullientem, vena mediana dextri brachii, secta fuit.

Empl.

Linim.

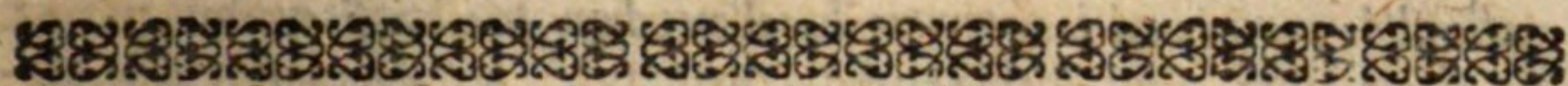
simpl.

Cataplasma.

Externè, supra genu *Emplastrum de meliloto*, cum *Emplastro diachylo simplici mixtum*, nec non supra & infra idipsum, latitudine trium transversorum digitorum, post inunctionem partium vicinarum cum oleo rosarum, *Linimentum simplex* pro defensione fuit applicatum, itemque pro discussione sanguinis, humorumque affluxorum, *pulmentum ex mica panis albi, cum lacte*, & cochleari uno vel altero olei rosarum, addito pauxillo croci, coctum, & linteo duplicato involutum, loco affecto calidè fuit adhibitum, singulisque diebus tertia vice repetitum.

Quibus ita adhibitis remediis, observatâque bona Diætâ, dolor cum inflammatione, remiserunt, materiaque in parte affectâ contenta, sine exulceratione, discussa, motio pedis recuperata,

Patiensque, Diâ favente gratia, pristinae sanitati restituta fuit.

CONSILIUM MED. LX.

Vid. Ep. N. C. d. a. r. o. 126.

Cephalalgia bimestris, accedente auris dextræ intolerabili dolore, post ruptum abscessum in cavitate Cerebri, evanescens.

Casus.

ANno 1688. mense Septembri, Matrona quædam antiquâ generis nobilitate illustris, annorum 25. staturæ mediæ, habitus corporis mediocris, temperamenti sanguinei, adhuc gravida, circa medium gestationis tempus febre intermittente laborans, sed legitimis remediorum præsiidiis restituta, post enixum optimo successu fœtum masculini generis jucundissimum, spem posteritatis dulcissimam, vaporibus uterinis, cor, atque caput petentibus, infestata fuit, quos diversis rebus fœtidis anxietatis sollicitæque consanguineæ, nec non clinicæ mulierculæ discutere tentarunt, à quorum suscepto fœtore & repletione cerebri dicta Patiens gravitatem capitis, cum subsequenter maximis doloribus sensit, ita, ut Medici consilium & auxilium exposcere non dubitârit.

Curatio.

EGo vocatus, primis à puerperio diebus, urgens ante omnia symptoma, acutissimum videlicet, capitis dolorem per convenientia remedia, si non statim radicitus tollere, eundem tamen ad minimum oblenire, attentavi, quapropter emulsionem ex 4. seminibus frigidis, sem. papav. alb. amygd. dulcib. excorticatis, cum aq. lactuc. & nymphaea, intermixtis pulveribus Corallor. & smaragd. præp. paratam; quin etiam oleum papaveris

*Aq. Cephal.
& Cordial.*

*Pill. con-
fort. &
anodyn.
Empl. hy-
pnot.*

*Potio la-
xat.*

Pill. Cephal.

*Elect. Ce-
phal.*

*Mixtura
contra do-
lorem au-
ris*

*Pill. ano-
dyn.*

*Cataplasma
emoll. &
anodyn.*

veris albi, vertici capitis ac temporibus illinendum, præscripsi, quibus parum proficientibus, sequentia remedia ordinavi. R. Aq. confort. offic. perlat. ℥ij. Meliss. simpl. Ceras. nigr. Epilept. Lang. ana ℥℥. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. ana gr. xv. Lap. Bezoard. or. gr. v. Laudan. opiat. simpl. gr. iij. Man. chr. perlat. ij. M. de qua sæpius unum cochleare assumat. Et, R. Theriac. cœlest. gr. iij. Extr. laudan. opiat. incompl. gr. j. M. f. cum aq. ceras. nigr. pillula obaurata numero quatuor, sub horam decubitus una vice deglutienda. Externè, fronti ac temporibus Emplastrum hypnoticum Mynsichti fuit applicatum. A quorum remediorum usu melius habuit, simul ac intensus capitis dolor remisit. Cum autem absoluto puerperii tempore præfatus capitis dolor recrudesceret, ad eundem compescendum atque radicitus tollendum potio laxativa de Extracto Rhabbari, Crem. ♀, & paucis diagrydii granis, cum aq. appropriata & deinceps pillula cephalica, de extr. panchymag. croll. extr. pill. aurear. ac cochiar. parata, nec non pileolus ex floribus rosar. nymph. herb. betonic. succino, sem. papav. alb. sem. cannab. &c. compositus; ac Electuarium cephalicum de conserva rosar. rubr. confect. Alk. incompl. Corall. rubr. diacod. & syrup. papav. &c. sæpius avellanæ quantitate sumendum, cum prædicto Emplastro hypnotico Myns. & sacculo baccis juniperi repleto, verticique capitis superposito, aliaque hujus generis remedia, applicata fuerunt; à quorum usu & applicatione dolor quidem remisit, sed non totaliter evanuit, accedente ad somnum propensione, palpebrarum depressione, & quasi unius alteriusve oculi per vices lusciositate. Tandem, post duos menses, dolor auris dextræ punctorius, acutissimus, ac fermè intolerabilis accessit, ad quem tollendum, mixtura seq. cavitati auris dolentis cum gossypio, calidè fuit adhibita. R. Pulv. opii gr. iij. Castor. croc. ana gr. j℥. Ol. amygd. dulc. ℥ij. M. Quæ circa etiam auris quadruplicatis linteolis calidis, spleniorum instar, munita, ac usus pillular. Theriac. cœlest. gr. iij. cum gran. i. Laudan. opiat. fuit repetitus, his autem non sufficientibus, ac tumore auris vicinarumque partium prodeunte, cataplasma ex herbis & radicibus emollientibus, nec non seminibus lini & scenugræci cum lacte, & cochleari uno vel altero ol. rosar. coctum sæpiusque illa ipsa die auri dolenti fuit applicatum, quo facto, hora quarta vespertinâ, abscessu in cavitate capitis rupto, & materia purulenta per dictam aurem copiosè effusâ, dolor omnis cessavit, dictaque Patiens per Dei gratiam pristinae sanitati restituta fuit.

CONSILIVM MED. LXI.

Vid. Ep. N. C. d. 2. a. 7. o. 124.

Dolor hypochondrii sinistri periodicus feliciter curatus.

Casus.

ANno 1687. Prænobilissima quædam Virgo, annorum circiter octodecim, appropinquantibus præsertim mensibus, iisdemque parcè fluentibus, in sinistro hypochondrio, sub costis spuris, circa regionem lienis, procul dubio propter obstructionem vasorum atque venarum, ac proinde circulationis sanguinis aliquale impedimentum, maximos dolores periodicos perpeffa est, ita, ut sæpius ex improvise, inter prandendum & cœnandum, atque inter alia negotia domestica, correpta, statim se in lectum recipere, ibidemque affixa dolorum ferocientium impetum patienti animo ferre coacta fuerit.

Curatio.

Cui, ad hoc malum tollendum, sequentia remedia præscripsi. *R. Spec pro Herb. agrimon. scolopendr. capill. ♀. absynth. Card. bened. cent. min. Veron. meliss. ana pj. Rad. 5. aper. maj. ana 3j. helen. garyophyllat. ana 3ij. Rhab. el. 3ij. fol. sen. el. s. st. 3vj. Agaric. troch. Jalapp. Polypod. qu. ana 3ij. cinnam. 3j. Macis 3j. Crem. ♀. 3ss. sem. anis. fœnic. ana 3ss. M. f. cum synd. nodulus, in vin. alb. 1℔ 3ij. macerandus, de quo singulo manè jejuno stomacho 3v. vel 6j. calide bibantur. Hoc potu absoluto. R. Sal. ♀. volatil. sal. CC. Pulv. sple volatil. ana gr. 3ij. Ocul. 6. præp. gr. 3ij. M. detur ad vitr. benè clausum, & hoc modo tres doses, quarum una duabus horis ante cibum in brodio carnis sumatur. Et, R. Elix. Propr. Paracels. spir. iac. chalybeat. ana 3ij. M. d. ad vitr. De Elix. decostr. Destruens & aperitis,*

tr. De qua mixtura M. & V. guttae xii. vel xv. in brodio carnis, vel aqua meliss. assumantur.

A quorum usu dicti dolores evanuerunt, ita, ut præfata Patiens in hanc usque diem ab iis libera sit, atque Diâ favente gratia pristinam suam bonam valetudinem recuperârit.

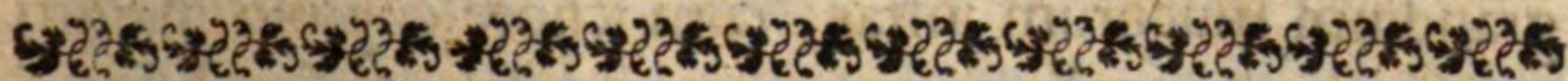
Vid. Ep. A. C. d. 2. a. 7. o. 127.

CONSILIUM MED. LXII.

Fœtus monstrosus, cum superiori maxilla
& labio in utroque latere fisso.

PRæterita æstate hujus anni 1688. mense Junio, militis & hortulani cujusdam conjux fœtum foeminini sexus in lucem edidit, cujus labium superius cum maxilla in utroque latere, & quidem in illo loco, ubi aliâs canini dentes erumpere solent, fissum, leporinumque cernebatur. Ego, cum Chirurgo Reip. Ord. Joh. Bartholomæo Heckingio rogatus, dictam infantem inspexi ac non solum labium superius in utroque latere, sed etiam simul maxillam ipsam cum labio fissam, ac in anteriori & media inter ambas fissuras parte processum superioris maxillæ cum labio firmiter coalito apprehendi, ac in super in palati anteriori parte duo foraminula juxta se posita, sursumque tendentia, & in cavitatem narium penetrantia, styloque exploratorio pervia, observavi: Per quæ foramina pulmentum, præsertim vero potulenta, nisi ori altius ingerebantur, ad nares ascenderunt, & per illas effluxerunt, ac procul dubio, si hæc foramina in penitiori palati loco infixæ fuissent, dicta fœmella omnia per nares reje-

rejecisset, & sic fame periisset. Impossibile etiam fuisset ob dicti anterioris processus maxillæ cum labio firmissimam coalescentiam, atque ossis maxillæ superioris labii-que in utroque latere fissuram manu chirurgica, incisione videlicet ac futurâ os maxillæ ac labium disjunctum unire, sicque malum vel corrigere, vel penitus tollere. Quæ monstrosa labii ac maxillæ constitutio dictam prolem turpiter & miserrimè deformavit. Bimestris autem facta, commiserante Deo, ex supervenienti morbo vitam cum morte mutavit.

CONSILIUM MED. LXIII.

Venenum gallicum varia molesta sympto-
mata proferens.

Casus.

ANno 1688. Illustris & Generosus quidam Baro, ac magnæ conditionis Vir, temperamenti sanguineo - cholericæ, annorum circiter 48. ante aliquot annos gonorrhœa virulenta laborans, & postmodum induratis maculisque conspersis cruribus, quemadmodum scorbutici habere solent, divexatus, hoc anno de scirrroso tumore testiculi, ni fallor dextri, maximoque circa scrotum & pudenda pruritu conquestus est, quæ testiculi durities neque cataplasmatibus, nec emplastris emollientibus & discutientibus, neque fomentis ac infessi-
bus

bus cedebat, donec tandem Dominus Patiens, experientissimo quodam Medico suadente, repetitis remediis mercurialibus purgantibus, nec non sudoriferis ex decocto lignorum paratis, per 14. dies usus est, à quorum sumptione ac usurpatione dictus scirrhus testiculi tumor evanuit. Sed non multò post, tumor aliquis in maxilla dextra, sub orbita oculi incipiens, & usque ad nasum tendens, cum insigni rubedine, & aliquali dolore, obortus est, ad quem Ozæna accessit, ac nares circa os cribrosum à materia mucosa & purulenta foetida obstructæ erant, quam Dn. Patiens, prægrandium mucorum instar, cum ichore copioso magno conatu per totam diem emunxit, quam ob causam Medici non sine ratione corruptionem partium subjectarum cartilaginearum ac ossæarum narium & maxillæ, nec non temporis progressu exoriundum ulcus phagadænicum in dictæ maxillæ parte affecta tumida timescebant, illamque legitimis remediorum præfidiis præcavere solliciti erant; Ad hæc, columella in diversis locis aliququaliter erosa ac exulcerata tantam colluviem & continuum affluxum pituitosorum spumosoformumque humorum, ac superabundantis salivæ excipit, ut Dn. Patiens illam continua exscreatione maximoque conatu, nonnunquam etiam cum vomitu, & periculo suffocationis, (quod Germani **das Versürgen** vocant) rejicere cogatur, quæ salivalis materiæ copia, & columellæ ulcuscula, (quæ etiam hætenus nullo gargarismo adstringente nec aqua caustica, in tali casu aliàs expertissima, vel fumo appropriato, ore excepto, nec ullo alio remedio exsiccari, sanari, & consolidari potuerunt) non solum

solum deglutationem cibi & potus impedit, sed etiam ob continuum excreandi desiderium omnem quietem, tam diurnam quam nocturnam interturbat, præfatoque Domino Patienti maximam & intolerabilem molestiam excitat, viresque non parum dissolvit, ita, ut solummodo ac principaliter hujus salivalis materiæ copiosæ ablationem, adstrictionem, & exsiccationem, quin etiam columellæ consolidationem desideret, & collegiale consilium & auxilium probatissimorum Medicorum expectet. Dictus hic morbus cum suis symptomatibus atrophiam etiam notabilem totius corporis excitavit, sed vires adhuc non totaliter exhausit, ita, ut Dn. Patiens ambulare ac progredi possit, cibumque ac potum appetat, modò esculenta ac potulenta ob columellæ relaxatæ & exulceratæ impedimentum, & materiæ salivalis continuam exscreationem, deglutire posset.

Morbi Resolutio.

Hic affectus cum suis symptomatibus à cachexia scorbutica, ac veneno gallico in massa sanguinea & humoribus stabulante, propullulat, ad quod radicitus tollendum sequentia remedia, non sine levamine Dn. Patientis hætenus applicata fuere.

Quod curationem per mercurialia purgantia, & decocta sudorifera lignorum concernit, illa *remedia ex mercurio dulci, additis pillularum massis & extractis, reliqua vero ex ligno sassafras, guajaco, rad. chin. sarsaparill. addito cinamomo, liquiritia, passulis, ficubus &c. constabant*, quam curationis methodum Dn. Patiens per 14. dies continuare permisit.

Postea vero cum maxilla atque nares, nec non columella dicto modo afficiebantur, tam ad totius corporis quam principalium partium internarum alterationem & corroborationem, quam ad affectarum partium medelam, talia remediorum auxilia adhibita fuerunt.

1. Ad sanguinis purificationem, & malignam qualitatem, fomitem veneni gallici redolentem, e corpore exterminandam, hactenus sæpius pillulis mercurialibus usus est; sed ob corporis atrophiam, & virium imbecillitatem purgantia vel sudorifera continuare, aut remedia calidiora atque exsiccantia applicare non licuit. Nuper vero seq. pillulæ, M. & V. num. 7. usurpandæ, commendatæ fuerunt. *Rx.* Extr. lign. guaj. ʒij. Extr. fumar. ʒij. sal. *iac. Cinnab. ʒ ii ana ʒij. sal. succin. volat. ʒis viperar. ver. ana ʒj. M. ʒ f. cum terebinth. pillulæ, ex ʒj. num. 15. inaur.

Pill. sanguinis purificant.

Elect. alter. ʒ corrob. analept. Syrup. sangu. purif. Pulv. analept. alter. ʒ corrob.

2. Ad alterationem & roborationem talia assumsit. *Rx.* Conserv. ros. rubr. ʒvj. Troch. de viper. ʒij. pulv. analept. frig. Minder. ʒj. f. mixtura, de qua sæpius avellana quantitas deglutitur. Et, *Rx.* Syr. scelotyrb. ʒij. d. ad fictile, de quo vespertino tempore, aut duabus post cœnam horis, quinque cochlearia capiat. Et, *Rx.* Pulv. analept. frig. Minder. Corall. rubr. præp. ana ʒß. Smaragd. præp. hyacinth. præp. CC. philos. præp. Ocul. ʒß. præp. ana gr. xv. Margarit. præp. ʒj. ʒis cochlear. fumar. ana ʒß. Sacch. albiss. ʒij. vel ʒß. M. f. pulv. subt. de quo mane, meridie ʒ vespere cum lacte amygdalino vel caprino, quantum tribus cultrorum cuspidibus capi potest, assumat: Præter hæc, præterito mense Junio, quotidie jejuno stomacho seri lactis caprini ʒx. bibit, hujus usum per 3. septimanas continuavit. Pro potu vero ordinario de sequenti grosso pulvere cochleare unum mensuræ aquæ fervidæ, statim post affusionem operculo tegendæ, injecit, ac illam aquam vel per se, vel vino albo permixtam, bibit. *Rx.* Scob. lign. Sassafras, rad. chin. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij. Sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒß, præp. ana ʒiß. M. f. pulv. grossus.

Serum lactis caprin.

Spec. pro pot. ord.

Ung refrig. ʒ exsiccans.

Empl. de Saturno Myns.

3. Ad maxillæ tumorem atque rubedinem, tali linimento oculi orbitam, nares atque maxillam inunxit. *Rx.* Succisolan. ʒiß. Pulv. diapompholyg. ʒß. ceruss. aq. ros. lot. ʒ iterum exsiccat. gr. xv. cum ol. rosar. ʒ cera alb. liquata in mortario plumbeo ad spissitudinem linimenti ducantur. In hunc finem etiam Emplastrum de *B. Mynsichti*, fuit applicatum.

Aq. narib. obstruct per siphon. injicienda.

Ung. ad narib.

4. Ad obstructas nares reserandas, atque earundem corruptionem præcavendam. *Rx.* Aq. plantag. ʒiiij. ʒ ii dulc. ʒj. Tut. præp. ʒj. sacch. *B. ʒß. f. mixtura. de die bis per siphonem injicienda.* Et *Rx.* Succisolanii, solatri, semperviv. ana part. æq. Litharg. aur. plumb. ust. lapid. calamin. ceruss. ana ʒj. indantur in mortarium, affuso cochl. j. ol. rosar. ʒ succ. semperviv. alternatim, donec in unguentum coeat, quo turunda naribus indenda illiniantur. Similiter etiam pro inunctione narium tale Linimentum fuit præscriptum. *Rx.* Plumb. ust. ceruss. lot. Tut. præp. Litharg. ana ʒß. cortic. tbur.

thur. gr. xv. Myrrh. aristol. rotund. ℥ii dulc. ana gr. viij. Ung. Fusc. Felic. Würz. ℥ij. Ung. alb. camphor. ℥iij. vel iiij. M. f. Linimentum.

5. Ad columellæ relaxatæ exulcerationem, fauciumque ad-
strictionem, & materiam pituitosam eluendam atque eliminandam, *Ad Colu-
mell. exul-
cerat.*
varii gargarismi mundificantes & adstringentes per siphonem in-
jecti fuere; Inter quos etiam seq. decoctum paratum, calideque co-
lumbellæ cum penicillo applicatum fuit. *Decoctum
mundif &
adstringo
pro colu-
mella &
faucibus.*
℞. Mell. ros. ℥j. ꝯ. viv. O crud. ana ℥℞. alb. græc. comar. sabin. ana gr. xv. comar. sambuc. ℞. fol. hyperic. rorism. rut. plantag. salv. puleg. ana ꝑj. hæc coq. in vin. & aq. ℔j. ad consumpt. digit. transvers. in fine add. ærugin. æris ℥℞. refrigerata colentur ad vasculum. Nec minus seq. Aqua caustica ter de die post gargarisa-
tionem cum penicillo fuit applicata. *Aq. Causti-
ca, pro co-
lumbell. &
amygd. ex-
ulcerat.*
℞. Flor. balaust. rad. tormentill. ana ℥ij. ꝯ. ust. ꝯ. ol. ust. ana ℥℞. alum. ust. gr. xv. spir. vin. ℔℞. ℥ii sublim. ℥℞. M. infund. per 8. dies, stet. in loco calido, & filtretur. Trochisci vero pro fumo, ore excipiendo, fuerunt tales. *Troch. pro
fumo ore
excipiend.*
℞. Lad. pur. hypocist. Ma- stich. Myrrh. ana ℥℞. Styrac. rubr. & calamit. cort. thur. sandarac. auripigm. ana ℥℞. excipiantur omnia terebinth. & f. trochisci, de quibus unus alterve manè & vesperi prunis injiciatur, ac fumus ore excipiat.

6. Ad corporis atrophiam ordinata fuere conserva, rosarum, *Ad corpor.
atrophiam.*
ferum lactis caprini, pulvis cordialis superius allegatus, & externè seq. Unguentum pro dorso. *Ung. pro
dorso.*
℞. Ung. resumptiv. Fernel. ℥℞. ros. Mes. infrig. Gal. populeon. ana ℥℞. ol. viol. nymph. ana ℥ij. M.

Quæ omnia commemoratum affectum cum suis symptoma-
tibus quidem mitigarunt, sed non radicitus extirparunt, remanente
excreationis continuo desiderio, & deglutiendi summa molestia,
ob relaxatæ & exulceratæ columellæ vitium, quod symptoma Dn.
Patiens pro molestissimo & periculosissimo incommodo, nullam
quietem permittente, censet, & primariò hujus ablationem exposcit.
Quia vero hoc sine remotione causæ internæ morbificæ, præsertim ve-
ro veneni gallici, quod jam altas radices egit, partesque etiam solidas
aggredi atque corrumpere tentavit, difficulter cedit, iccirco quæri-
tur, quid jam corpore extenuato, viribusque defatigatis, quæ neque
purgationes neque sudorifera admittunt, faciendum, & quibus reme-
diis tam morbo, quam dicto molestissimo symptomati, præ cæteris
subveniendum & succurrendum sit?

Certus quidam Medicus hisce diebus ex vicina imperiali civi-
tate requisitus, sequentia remedia præscripsit, *Spec pro
potu.*
℞. Rad. alth. ℥℞. gly- cyrrh. farfar. ana ℥ij. Siliq. ℥j. Jujubar. num. 3. Sem. anis. ℥℞. Caric. ping. num. 7. Cibeb. exacin. ℥ij. bord. select. Mj. concis. & contus. coq. in s. q. aq. font. ad crepatur. bord. Colatur. add. Syr. viol. ℥iij. Spir. sulphur. ℥℞. M. pro
B b 2 potu.

*Pulv. cachect
Rotule
sublingual.*

*Tinctur.
corrob.*

Pulv. Cephal. sternutator.

potu. Et. $\mathcal{R}$. *Antihect. Poter. gr. xv. specif. stomach. ejusd. spec. cordial. temperat. ana gr. v. Opt. gr. iij. M. f. pulv. unâ vice sumendus. Et, $\mathcal{R}$. Sem. hyosciam. alb. sem. papav. alb. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Thur. mascul. myrrh. rubr. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Croc. opt. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. succ. glycyrrh. inspiss. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. sacch. $\mathfrak{z}\mathfrak{iij}$. gumm. tragacanth. in aq. ros. sol. q. s. f. l. a. rotul. parvæ sublinguales. Et, $\mathcal{R}$. chocolad. Ind. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. conf. Alk. compl. $\mathfrak{z}\mathfrak{iij}$. diacinnam. Reg. Myns. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. spec. diamb. diamosch. dulc. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. superfund. vin. Hispan. $\mathfrak{z}\mathfrak{vj}$. aq. nymph. $\mathfrak{z}\mathfrak{iij}$. aq. Cinnam. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. extrah. loc. calid. tinctura decantata, cochleatim sumenda. Et, $\mathcal{R}$. Ol. succin. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Lavedul. rorism. salv. rut. spicæ ana gutt. iij. bals. apoplect. gr. viij. incorpor. cum s. q. sacch. albiss. in form. pulveris sternutatorii.*

*Elect. laxat.
sanguinem
purificans.*

*Linctus ad
Columell.
exulcera-
tionem.*

*Electuar.
alterans &
sanguin.
purif.*

Affectu autem hoc urgente ac invalescente, dictus Dn. Patiens communicationem hujus mali cum aliis Medicis experientissimis desideravit, quapropter eundem aliquot Practicis felicissimis hujus nostræ Reipublicæ proposui, qui unanimiter contestabantur, quod, nisi causa hujus morbi in lymphâ, peculiari acredine & malignitate gallica infecta residens, extirpetur, frustra omnia alia remedia adhibeantur. Inter hos, Senex Excellentissimus, Medicusque longa experientia summè comprobatus, inter alia proposita remedia, sequentia præscripsit. $\mathcal{R}$. Pulv. sen. Alex. s. st. $\mathfrak{z}\mathfrak{iij}$. Hermodact. Turpeth. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Lign. sassaf. sanct. rad. sarsaparigl. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. cum Syrup. de fumar. simpl. q. s. fiat Electuar. molle, d. ad fictile pro multis dosibus. Et, ad columellæ exulcerationem. $\mathcal{R}$. Mell. ros. col. $\mathfrak{z}\mathfrak{iij}$. spir. $\odot$ ol. rectif. q. s. ad manifest. aciditatem, d. in fictili, de quo sumatur cochleare unum vel alterum, aliquoties repetendo: Inter alia etiam Electuar. Neapolit. Querc. item, $\mathfrak{z}\mathfrak{iij}$ ium diaphoret. & $\mathfrak{z}\mathfrak{iij}$ ium præcipitatum $\odot$ arem. Reliqui vero expulsionem hujus veneni & ei per blanda remedia purgantia, & decoctum lignor. non neglectis analepticis, quin etiam Electuar. ex Conserv. ros. $\mathfrak{z}\mathfrak{vj}$. Troch. de viperis, & io diaphor. ex Reg. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{iij}$. Specif. antihect. Poter. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. cum Syrup. viol. suaserunt.

Ut autem extraneorum famigeratissimorum Medicorum ac decantatissimorum Practicorum in hoc casu sententiam quoque experirer, sequentes literas ad Excellentissimum Dominum Doct. Joh. Jacobum Wepferum, Medicum Scaphusianum dedi.

*Magnifice & Experientissime Vir, Fautor ac
Domine colendissime.*

Celebritas nominis tui, quam Fama publica jamdudum per universum literatorum Orbem ebuccinavit, quin etiam felicissima praxis medica, in Principum aulis, & ubivis, tam inter purpuratos, quam

quam plebejos deprædicata, ac peculiaris favor, quo me ante aliquot annos in perlegendis meis ad te datis duabus literis, serenissimam Principissam Brandenburgico-Onoldinam, ac Illustrissimam Comitissam Fuggerin, de Kirchberg & Weissenhorn, concernentibus, prosequutus es, animumque tuum per responsionem desideratissimam, simul ac charissimam, in ferendis consiliis & auxiliis explicuisti, animum meum excitant, T. Excellentiam hisce præsentibus, perillustris alicujus Domini affectum singularem indignantibus, compellere, obnixè rogans, ut eas, cum incluso casu Medico perlegere, tuamque sententiam, cum annexione remediorum juvantium mihi proximâ responsione exponere atque detegere non dedigneris.

Quod favoris ac benevolentiae argumentum, quavis datâ occasione, vel pari, vel alio officiorum genere demereri non intermitam. Hisce T. Excellentiam Divinae protectioni commendans. Ulmæ Suevor. Quinto Calendar. Novembris. anno 1688.

Excell. T.

additissimus

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

Ad quas acceptas literas Excellentiss. Vir, sequenti modo respondit.

*Salve plurimum Magnifice & Excellentissime
Domine*

Mitto responsum ad Casum Generosi cujusdam Domini affecti ulcere pertinaci Uvulae & partium internarum narium: pridem fecissem, sed nuperrimè demum Lucernâ domum redii. Quid hâc in re agendum sit, tantum indigitare, quantum ab absente in Casu potissimum Chirurgico præstari potest. Similes mihi Casus in praxi mea occurrerunt aliquot: tum solus, tum cum sociis Chirurgis manum operi admovi, & non rarò felici eventu. Pro viribus me explicui; quia coram id facere non licet, rogo Exc. D. D. Brunnerum Prof. Heidelbergensem, Generum meum quoque conscium hujus rei Exc. T. faciat; ille rerum mearum gnarissimus est; dubia enodabit, aut si aliqua in re hæsitatis, proximè me certiores de omnibus faciet.

Rogo inclusas has D. Genero meo tradendas cures; sin verò

jam abierit, peto proximo nuncio remittas. Vale Magnifice Vir cum tota familia, &c.

Exc. T.

Scaphusii raptim.

Cultor perpetuus

JOH. JACOB. WEPFER, MD.

*Sequitur Responsum Medicum Prænobil. & Excellentissimi
Dn. D. Job. Jacob. Wepferi, Medici famigeratissimi
ac felicissimi.*

A Pud Generosum Dominum uvulam exulceratam esse oculi fidem faciunt; pharyngem & postica faucium exulcerata quoque esse, si fortè depressa lingua conspici non possent, inde tamen hoc colligere liceret, quia deglutitio est dolorifica, suffocatio intentatur, sive edat, sive bibat, sive saliva linguæ illabatur, undè illa summo nixu excutere cogitur, denique die noctuque largissimè salivat, quod symptoma horum ulcerum ut etiam aphtarum comes est. Narium ulcera produnt mucus purulentus, aliquando in frustula densatus, sæpius toto die emungendus, ac ichor sponte effluens. Ulcera hæc, potissimum verò narium, ab ossium carie foveri propè nullus dubito, quamvis in historia nulla explorationis per stylum factæ, mentio fiat: me persuadent ulcerum diuturnitas, pertinacia, nulla arte expugnabilis, mucæ ac ichoris copia ac foetor, atque inprimis me confirmat tumor durus, rubicundus, dolorificus, à limbo orbitæ oculi ad nasum exporrectus. Atque præsentibus his symptomatibus non solum cartilagine, sed quoque vel potissimum Vomerem seu interstitium narium, eorum corpora spongiosa, & os maximum maxillæ superioris, hisque contermina ossa, inveni aliquoties cariosa. Non ita pridem in Fabro lignario simul os seu cælum palati corruptum fuit, adeò ut ipsi scutum cupreum loco cæli & similis nasus substituendus, ex cupro fuerit, nunc satis commodè cum his vivit, suoque muneri vacat. De humore carnem & ossa corrodeute prolixè commentari, nec per temporis nec per pagellarum angustiam licet. In vulgus mirum est, humores hominum & brutorum veneno venereo inquinatos hoc facere. Massam sanguineam Generosi Domini ab hoc inquinamento depravatam esse, admodum virisimile est, Gonorrhœam

hocam virulentam passus est, postea alteruter testiculorum duritiem quasi scirrhosam contraxit, quæ quidem antivenereis tollebatur, ac tandem sequebantur hæc ulcera. Diu hoc venenum delitescere sæpè observavi, & crudelius sævire, quo mitius cum hospite suo primum egit. De supplemento scorbutico nihil certi statuere possum, cum generosi Domini victus ratio mihi ignota sit, nec ullorum signorum scorbuticorum mentio fiat, Veneream hanc pestem ad tantam cladem inferendam sufficere imprimis Nosodochia Gallorum Italorumque probant & testantur. Quam curatu difficilis sit, & quam periculosus, si negligatur, aut malè tractetur, non opus est multis remonstrare, cum res ipsa loquatur. Prognostico Generosum Dominum relinquendum esse nullo modo existimo, cum mira hac in re ab industriis Chirurgis, Ducibus & quasi Manuductoribus peritis Medicis præstita viderim, & viva exempla monstrare vel nominare possem. Verum ut aliquid certi definiatur, & ut ritè remedium administratio fiat, omninò requiruntur ante omnia Chirurgus industrius præsens, & Medicus peritus, cujus auspicio & directione potissimum res peragatur, certè si non exactè ad omnia attendatur, errores inemendabiles committentur. Primaria indicatio est totius massæ sanguineæ vindicatio à labe venerea, quibus illa præstari debeat, dubium est, & ubique vel mille impedimenta occurrent. Nam primò curam sudoriferam quod attinet, virium prostratio & habitus consumptus, ceu brevi lethiferam minabuntur, ac proindè omittendam innuent: attamen illam aliquando in simili & conclamato affectu ausus sum: animum addidit Nic. Massa, qui in Tractatu de Lue Gallica memoravit, ab hac lue summè extenuatos brevi pinguefieri: id factum fuisse Patavii vidi in Bidello nostro Matthia summè emaciato, à pluribus ulceribus venereis in perinæo, in dorso, etiam è renibus plurimum puris fundentibus; nam consilio Illustr. Veslingii, Præceptoris mei 1646. Decocto Guajac. & sarsaparill. paucis aliis interpositis, convaluit. Anno 1667. Monachio Viennam ad Illustrissimum quendam Dominum vocabar, verum dum necessarias moras ibi necēbam adverso flumine Viennâ Ulmam vestram contendit, indeque domum versus, comitatus à Medico primario Oenipontano: Quamprimum domi appulit, vocatus cum Domino Medico Oenipontano, post varias contentiones, citra jactantiam, scribo, eò rem perduxì, ut Diætam sudoriferam adhibendam mecum statueret; Habitus summè extenuatus erat, vivum sceletum dicebatur, uvula & tonsillæ exulceratæ erant: post paucas septimanas impinguebatur, ulcera sanabantur, & vires restaurabantur. Verum ut rem sine fūco explicem,

*Curationis
ordo.*

cem, candidè paucis totam methodum exponam. Ante omnia scamnum parandum curavi, quale describunt Marc. Aur. Severin. de chir. Effic. & ni fallor Tenzel. in Trin. Bez. Hujus generis scamna tunc frequenti in usu erant Viennæ contra podagram, ut commodè sudor prolici posset. Scamno Lecticæ forma parato, sacco palea infarcto, constrato, & ritè calefacto, Ægrum illi imposui, ante decubitum hunc dedi. 1. Zij. Electuar. Palmar. mixti conf. rosar. p. ij. & pulp. Citr. quia temperamenti erat biliosi. 2. Addidi haustum d. Guajac. etiam ad ejus temperam. accommodat. secundum Palmarium. 3. Dum scamno incubuit, sæpè ipsum refocillavi mixtura aq. Alex. Palmar. temperata aq. tarax. borrag. bugloss. Syr. de rub. Id. incumbibat prima vice manè ultra horam dimidiam, ascendendo sensim ad horas 2. Ob frequentem hanc refectionem nec vel minimum debilitabatur. Post terminum hunc elapsum lectum repetebat, atque amplius in lecto citra ullam molestiam sudavit. Postea circa quartam usum scamni repetii, sed in summo gradu non ultra horam. Hanc Diætam continuavi ad 5. septimanas, cum exoptatissimo successu.

In victu concessi carnes, vinum denegavi penitus. Hæc obiter delineare volui, plenius omnia è Palmario obtinebuntur. Nunquam toto curationis hujus spacio purgavi, cum hæc venenum hoc non tollere persuasus essem. Vix unum alterumve clysterem admisit, & quidem ægerrimè. Hanc serum imminuendi & corrigendi methodum tutam & proficuum in multis affectibus comperi, si modo viscera vel potius glandulæ nondum indurata, nec pulmones exulcerati sunt.

Postquam aliquot jam annis Praxin Medicam continuavi, salivationem per mercurialia concitatam admirari cæpi, quam diu ab Illustrissimo Sylvatico Præceptore meo persuasus detestabar. Luem hanc ab illa tantum non penitus apud quosdam extirpatam, me quoque authore non semel vidi ægro feliciter turpethum minerale, quam fumus cinnabaris, aut inunctio ℞ ii aut ℞. dulcis illam ciebat, & revera aliquoties minore molestia. Verum quoniam Perillustri Domini ossa intra nares jam cariota esse penitus persuasus sum, salivationem aliorum vestigiis territus nullo modo commendarem.

*Caries Os-
sum à Mer-
curialibus
salivam
moven-
tibus
augetur.*

Certum est, cariem jam præsentem à ℞ ialibus salivam moventibus, augeri.

Si vero nec Diætâ sudorifera, nec salivam promoventia locum habere existimentur, ad emendandam massam sanguineam hoc commendarem, quo citra ullam afflictionem corporis, id est, citra irritationem

tionem generis nervosi, dissipationem spirituum, sanguinis coagulationem, nimiam dissolutionem usus sum.

Rx. Lign. sanct. ℥ij.

Cort. Lign. sanct. ℥j.

Rad. sarsaparill. 3vj.

Chin. 3ij.

Herb. agrimon.

virg. aur.

flor. hyperic. ana Mj.

sem. fœnic. 3ij.

passul. maj. exacin. 3ij. Incis. & contus. Misc. in-

dantur Nodul. ex synd. vel linteo raro. Huic nodulo indantur frustulorum,

℥ii crudi vel ejus mineræ crassiusculè contus. & ab omni polline seu pulvere mund. 3ij. Nodulus iste suspendatur in medio capacis recipientis, ut fun-

dum non attingat: ad fundum illius demittantur ℥. vivi mundi 3ij. Recipiens

impleatur aq. fontan. ℔xij. benè claudatur, coq. lento calore ultra horam. Co-

latura servetur in vase terreo aut vitreo, nullo modo in metallico: de hoc De-

cocto bibat manè hora sexta, & vesperi hora quartâ calide 3iiij. In pastu &

aliâs bibat frigide interdiu aut quando lubebit. Vinum penitus

omittat, maneat semper in loco temperato. Vescatur cibus boni

succi, facilis digestionis, obambulet & frequenter se exerceat; nun-

quam se ad sudorem cogat, sponte tamen emergentem non impediat.

Purgantia nisi alia causa illa exigat, omittat.

Topica quod attinet, illa exprimere nequeo, cum ex præsentî ulcerum conditione temperanda sint. Hoc solum addo, me aliquot vicibus feliciter imitatum fuisse Fabric. Hild. in primis in obs. 22.

Cent. 2. Quandoque etiam Scultet. Vestrum, Tulp. & Borellum.

hoc solum moneo, nec linimentis, nec collutionibus, nec gargarismis

me unquam addidisse ℥. sive dulcem, sive sublimatum, sive præcipi-

tatum, cum cariem ossium promoveant. Attamen ad ulcera ton-

fillarum & uvulæ aquam viridem Plateri aut Hartmanni citra dam-

num & præ aliis cum fructu adhibui. Cavendo deglutitionem. Os-

sibus in propatulum venientibus, quantum licuit, cavi ne unctuosâ

aut humida imponerentur, sed turundas aut pulvillos ex filis carptis

compactos plures ad cariei situm trusi, certè filamenta sicca super-

fluum ichorem imbibendo idem præstant quod pulveres siccantes, &

quidem minore molestia, si modò filamenta benè compingantur. Os

cariosum subinde vossella movendum, sed non fortiter trahendum,

quoniam vi adhibita sævum dolorem concitatum, quandoque hæ-

morrhagiam largiorem acceleratam fuisse, noverim: sublatâ carie ni-

*Decoctum
sanguinis
massam e-
mendans, &
à Veneno
gallico libe-
rans.*

hilominus diu adhuc sicca deligaturâ pergendum est, & eousque, donec nihil purulenti aut ichorosi ex naribus stillet. Gargarismi post illinitionem uvulæ aquæ viridis necessarii, iique adstringentes & traumatici, quibus cum fructu adderentur rad. Prutannic. ʒj. pro Mens. j. vel ʒiij. aq. fontan. Hanc etiam hoc anni tempore haberi posse ante paucos dies comperi, reperitur in fossis paludosis, egregiè adstringit & mundat. Est Species Lapathi lacustris. Formulas Topicorum studio nullas exhibeo, cum illa apud Fabrit. loc. cit. existent, cumque pro varia ulceris conditione variandæ, quoque & immutandæ sint; imò detectâ carie tutius omnia omittantur, ac felicius res omnis filamentis siccis peragatur. Ingestionibus intra nares non multum proficietur, nisi frustula mucosa concreta summè exigant, tutius, omittentur, cum caries illarum usu amplius & profundius propagetur, dum inter narium cavernas tortuosas restitans liquor corruptionem contrahit ossibus adversissimum.

De aliorum Clarissimorum Virorum medendi methodo in hoc affectu præscriptâ, judicare nolo, nam ambobus Perillustris Dominus Æger ejusque affectus notior quam mihi, undè teneræ constitutionis conscius alter suasit propè tantum Curam restaurantem, alter verò magis ipsius virbus fidens generosiora remedia suadere audet. Mercurium diaphoreticum Helmontius mirè laudat, eumque Dominus Emericus, junioris Helmontii socius, dum his in oris versabatur, sæpè mihi commendavit. Sed nec ab illo præstitum id comperi, quod prædicabatur: Ille quem hic habemus, adhuc purgat, undè illi nunquam fidi. Non videntur hic magna Arcana conquienda esse, nam Venenum & eum in massa sanguinea exstirpandum est, & ulcera tractanda ut alia, quæ cum ossis carie juncta sunt: illud remediis longo usu probatis, hoc potissimum exsiccantibus præstandum erit. Sed hæc sufficient, quæ aliorum censuræ subjicio. Scaphusii d. 29. Nov.

Summa Curationis in Veneni & ei exstirpatione, & ulcerum legitimâ tractatione consistit.

1688.

JOHANN. JACOB. WEPFER, MD.

Postquam igitur Excellentissimi hujus Viri doctissimum ac tersissimum Consilium gratissimo animo accepi, sequentes ad eum literas responforias dedi.

Magnifice & Excellentissime Vir, Fautor ac Domine colendissime,

Quod

Quod Excell. Tua in perlegendo Casu transmissio Perillustris cujusdam Domini laborem impendere, scriptum meum examinare, responsoque doctissimo ac politissimo, multâ experientiâ comprobato, gratificari non dubitârit, ago & habeo gratias maximas, certè deprædicaturus publicè, â quo ita profecerim, spondens simul officia mea, quamvis tenuia, semper tamen paratissima.

Nec minus Excellentiss. tuo Genero, Dn. Joh. Conrado Brunnero, Fautori ac amico meo summè venerando obstrictum me fateor, qui Casum hunc similiter doctissimo sua calamo enodavit, curandique methodum aperuit, cui nuperrimè literas â T. Excell. ad ipsum datas, meisque inclusas statim ipse ad manus tradidi, nesciens, quare responsum suum retardârit.

Ille, in curandis in Nosocomio nostro publico, extra urbem sitto, militibus suis Cæsareis fauciatis ac ægrotantibus ipsi concredit, multum laboris impendit, summamque diligentiam adhibuit, illosque maxima ex parte pristinæ sanitati summâ cum laude restituit; Nunc domum vocatus, animum faciendo itineri applicavit, quem Deus Ter opt. Max. salvum & incolumem ad patrios Lares, dilectissimam Costam, liberos desideratissimos, Consanguineosque suavissimos reducere velit. Hisce, vir Magnifice ac Excellentissime, Divinæ protectioni commendatus, vive ac vale, mihi que favere perge. Exarabam Ulmæ Suevorum, inter Bellonæ strepitus, Sexto Iduum Decembris, anno 1688.

Exc. T.

Cultor perpetuus

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

Dictum hunc Casum Medicum etiam Prænobilissimus, Excellentissimus, & Experientissimus Vir, Dominus Johannes Conradus Bronnerus, Ph. & Med. Doctor, antiquissimæ ac celeberrimæ Electoralis Universitatis Heidelbergensis Professor Publ. famigeratissimus, ejusdemque Facult. Med. Decanus Spectatissimus, Academ. Leopold. Nat. Curios. Collega dignissimus, dictus Herophilus, nunc Electoris Palatini Archiater longè meritissimus Fautor & amicus meus honoratissimus, â me rogatus, sequenti modo doctissimè enodavit.

*Vir Excellentissime, Experientissime, Fautor &
Amice honoratissime.*

Perlegi casum (quem remitto) & attentè. Inter perlegendum statim mihi aliquid venerèi suboluit. Columellæ exulceratio, narium interiorum exesio, prægresso testiculi tumore, qui non nisi antivenereis tandem victas dedit remediis, non possunt non exercitatis tale quid innuere. Lymphæ viscidæ dum pertinacius inhæret & inerrat venenum venereum lentum est, & quia theculis quasi aut vaginulis ita includuntur spicula salium corrosivorum & obtunduntur, obscura ab initio sui præbet indicia. Tempore autem evolutum & acuminatum sævit, partesque varias & occultè depascit. Uvulam præsertim, & interiora narium communi peritorum suffragio corripit. Dantur nempe circa illas partes glandulæ, quæ serum seu humorem viscidum à sanguine separant ac percolant, simulque involutum huic & immersum venenum secernunt, quod dictas partes exedit atque comedit. A simplici scorbuto talia symptomata pullasse, me videre, audire, aut legere non memini. At malum est & indicium jam penitissimè massam humorosam imbutam esse & obsesam veneno, quod præter atrophiam maculæ quoque scorbuticæ in pedibus induratis visæ fuerunt. Innuunt enim lympham humorem illum balsamicum planè vitiatum nutriendis partibus modo esse inhabilem. Id quod attendit fortè & intendit Medicus, cujus in calce scripti mentio fit, & neglecta morbi causa & indole tantum effectum ejus, scilicet atrophiam curare satagit, sed vereor, ut parum faustè. Non possum non laudare & probare vestram methodum, cui institistis cum ratione & effectum, sed lenia medicamenta uti nihil aut parum profunt, ita ferendis fortè non foret æger fortioribus. Utrum proin curam palliativam quam vocant, præferam, an huic illam, ambigo. Venenum enim est, quod ne per sua quidem initia facile abigitur & propulsatur, admissum nec nisi fortioribus & generosioribus, præsertim in nostris & frigidioribus regionibus (ubi lymphæ spissior & magis lenta, venenoque huic pertinacius inhæret, & partes sunt adstrictiores) cedit remediis. Sequenti ego & in casibus ceu ἀνελπίζοις usus fui methodo cum successu. Primò monente expertissimo Fabric. Hildano, in suis observationibus, sollicitus fui de mundandis ulceribus & partium affectibus, ne inde ceu ex nidis venenum in massam sanguinis denuò irrepāt. In exulceratione Uvulæ cum fructu adhibui aquam viridem Plateri cum penicillo &c. nares autem lavi nasali

*Methodus
curandi
Exc Dn.
D. Bronn-
eri.*

nasali ex aq. rosar. plantag. addito syrupo rosarum sicco, calidè nari-
bus attrahendo. Quæ dum perficerentur, hypocausto ægrotantes
addixi, sensimque calori assuescerent curavi, quem sine sensu intendi.

Decoctum interea propinavi lignorum, quo solo impingue- *Decoctum*
scere observavit Wepferus, depuratione scilicet sanguinis. Parti- *lignorum*
bus affectis ita mundatis, poris calore adapertis & humoribus fluxi- *impingue-*
bilibus redditis, modò calcar ☿. corollato addere, & per salivationem *scit lue gal-*
blandam unà cum humoribus viscidis, quibus in nidulatur, venenum *lica infe-*
moliri non reformidavi, blandâ ita sed protensiori Curatione tantun- *ctos,*
dem effeci, quantum aliàs forti, sed breviori: victus conveniens esto.
laterem autem lavi, quandocunque curationem infensissimi & per-
tinacissimi hujus morbi aliter aggressus fui. Personam illustrem
post tumorem testiculi obscœnis variis ulceribus defœdatum & per
annos miserè viventem, frustra quoque Decocto lignorum & aliis
mercurialibus tractatum, dicta methodo feliciter restitutum mon-
strare possem per urbem ambulanti. Quod si dictæ medicationi
humeros planè subducat ceu impares perillustis Dominus Patiens,
usurpatis jam remediis, pilulis inprimis N. i. e. Decocto temperato,
ego quidem meliora non novi. Hæc autem te hortante, ut prom-
ptitudinem animi tibi monstrarem post lectionem in chartam conjici-
cere animi sensa nullus dubitavi, libenter additurus & plura, aut
quid factò opus sit judicaturus, si de ægri rebus penitus constaret,
quare omnia subactissimo tuo judicio subjicio. Vale & fave.

Excellentiæ Tuæ

P. S. Curâ sudoriferâ per quatuordecim dies evo-
lutum fuit venenum è lymphâ crassiori seu
fero spissiori, ut tunc demum sævitiam suam
exercuerit, continuatione autem remedio-
rum procul dubio penitus abactum & elimi-
natum fuisset.

Addictissimus

J. C. Bronnerus, MD.

Et quia ad extirpandum venenum venereum prænominatus
Excellentissimus Vir Dn. Dr. Brunnerus, Arcani Corallini singula-
rem & exquisitum præparandi modum mihi communicavit, iccirco
eundem etiam huic suo Consilio annectere non dubitavi.

Arcanum autem Corallinum tali modo
præparatur.

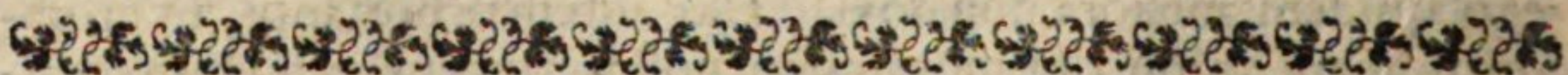
*Arcani
Corallini
præparatio.*

℞. ̄. in destillat. Butyr. ̄. reviviscentis ʒj. Spir. ☉. opt. ʒvj. f. solutio ☉ in arena destillatio ad siccit. adde novi Spir. ☉. ʒvj. procedendo ut ante, ☉ ita tertia vice, massam siccam in pulverem redige super porphyr. affunde ☉. ʒ. per deliq. ʒij. stent. per ☉ ☉. postea fiat decantatio ☉ affusa aqua edulcoratio : abhinc affunde pulveri siccato Aq. album. ovor. ad 3. digitorum eminentiam, abstrahatur in arena, cohobeatur ter. Tandem affunde Spir. vin. clarificat. f. digestio ☉ abhinc deflagret Spiritus, idque tertia vice. Ita paratum erit Arcanum Corallinum.

Aquæ viridis Plateri in hoc Consilio commemoratæ, ac ad
Ulcera gutturis & columellæ in Affectu gallico profi-
cua Descriptio hæc est.

*Aq. virid.
Plateri.*

℞. Ærugin. æris ʒj. Auripigment. ʒiʒ. terantur subtiliss. ☉ coq. in vin. alb. ʒiiij. ad consumptionem partis mediæ, ubi refrixerint, adde Aq. rosar. ☉ solani, ana ʒij. Misce.

CONSILIUM MED. LXIV.

Arthritidem vagam scorbuticam periodi-
cam in scenam proferens.

Nno 1688. Mense Novembri, Illustrissima
quædam Comitissa quadraginta septem anno-
rum, temperamenti sanguineo - cholericæ, quæ
nonnunquam unum alterumve errorem in
Diætâ commiserat, discrasia ventriculi, cum dispositione
ad febrem intermittentem, correpta fuit, quibustandem
dolor arthriticus vagus periodicus accessit, (quæ arthritica
affectio dolor est nervosarum ac tendinosarum partium â
sale volatili scorbutico ortus) qui plerumque media nocte
cum

cum atrocissimis doloribus, præsertim circa articulos brachiorum ac pedum accedebat, atque per horas aliquot cum intolerabili molestia durabat, ad quem dolorem tollendum varia remedia laxativa, sacculi purgantes cum ingredientibus antiscorbuticis appropriatis, quin etiam antifebrilia specifica, stomachica, pulveres arthritici, roborantia interna & externa, nec non Topica & anodyna varia, ex spiritibus, linimentis, aquis arthriticis, fomentis, sacculis fumigationibus, cataplasmatibus, &c. à me & tribus aliis Medicis præscripta & adhibita fuerunt. Quibus omnibus parum proficientibus, vena ischiadica digiti minimi in pede sinistro secta fuit.

INter dicta remedia sequentia præcipuè à me, ordinata fuere. *R. Pill. ar-*
Mass. pill. antipodagr. Argent. gr. xxv. Mag. Gialapp. gr. v. M. f. cum Tinct. thrit.
♀. pill. num. 21. obauratæ, & unâ vice deglutiendæ. Et R. Herb absynth. Apozema.
Card. bened. cent. min. cochlear. beccabung. nasturt. aq. ana pj. rad. gariophyl-
lat. helen. calam. arom. ana zij. Rhabarb. ver. zij. fol. sen. el. s. st. 3vj. Agar.
troch. Jalapp. Turpeth. opt. Polypod. qu. ana zij. Macis 3j. Cinnam. 3j. anis.
feenic. ana 3ß. M. & concis. f. cum Syndon. alb. nodulus cum lbiiij. seri lactis
caprini coquendus. Dosis singulo mane jejuno stomacho 3v. Et, R. Extr. pill. Pill antiar-
cochiar. Extr. troch. Alhand. Extr. Turpeth. ana 3j. Extr. belleb. nig. gr. xxv. thrit.
Extr. lign. aloes, Extr. lib. convall. Extr. pæon. ana gr. iij. ♀. Olat. 3j. Ol. singul.
nuc. moschat. rut. salv. anis. ana gutt. iij. M. f. c. aq. Epilept. Lang. & Salv. mensib. 31
pill. ex 3j. num. vj. de quibus tribus diebus ante, vel post novilunium primâ die, vel post No-
duæ, secundâ tres, & tertiâ quatuor, mane jejuno stomacho assumantur. Ve- bilunium
peri, sub horam decubitus ad viscera roboranda, atque dolorem præ- sumendæ,
cavendum, seq. pillulas deglutivit. R. Theriac. coelest. gr. iij. Laud. Pill. anody-
Opiat. incompl. gr. j. M. f. pill. inauratæ num. 4. à quarum usu dolor per- ne.
biduum emanfit, sed postea crudelior reversus est, quam ob causam
deinceps quia opium ferre non potuit, dictas pillulas sæpius sine ad-
mixtione Laudani Opiati sumfit. Media nocte, ingruente paroxys-
mo de seq. mixtura (quam vicinus Medicus præscripsit,) gutt. xxiiij.
in juscule, aqua chamædris, vel alio convenienti vehiculo assumfit.
R. Spir. CC. Spir. sal. armoniac. ana 3iß. Spir. lumbric. zij. M.

Cum

Mixtura ex
Ωibus,

Cum autem dictus dolor nihilominus favere pergeret, literas ad Excellentiss. Dn. D. Joh. Jacob. Wepferum, Physicum Scaphusia-num ac Practicum famigeratissimum dedi, ipsiusque hac in re Consi-lium expetii, qui per responsorias tali modo scripsit.

*In arthriti-
de vaga ul-
tra 3. septi-
man. du-
rante, pur-
gatio & V.
S locum
amplius
non habet.
Pulv. an-
tiarthrit.
specificus.
Alius pulv.
antiar-
thrit. specif.*

Illustrissimæ Comitissæ concatenatos affectus quod attinet, cum vanè contra Ventriculi discrasiam, febrim, & jam contra arthri-tidem vagam pugnatum sit, etiam topicis huic occursum fuerit, nolo multa accumulare: In arthritide vaga, si ultra tres septimanas perdu-rat, nulla amplius purgantia, venæsectionem, nulla topica adhibeo, ipsis strenuè commendo Pulveres hoc in affectu específicos, diu conti-nuandos. *Rx. Lumbricor. terrestr. præp. ʒß. CC. philos. præp. Ungul. alc. præp. ana ʒij. Sem. aquileg. ʒj. Ol. nuc. mosch. expr. gr. iiij. sacch. alb. ʒiß. M. f. pulvis. Dosis, summo mane hora quinta ʒj. Vesperis horâ quartâ ʒß. cum aquâ serpilli lumbricatâ.* Verum, ne hunc pulverem abhorreant, tum ob lumbricos, tum ob molem, hunc suppono. *Rx. ʒ ii diaphoret. cum triplo ʒ. deton. ʒiß. ʒis volatil. lumbric. aut viperar. ʒij. Cinnab. ʒ. ter cum Cinnab. nativ. sublim. ʒj. CC. phil. præp. ʒiß. Ol. Cinnam. g. ij. sacch. alb. ʒiß. Dosis, summo mane ʒj. ad gr. xxiiij. vesperi horâ quinta ʒß. ad gr. xviiij. cum aq. betonicae pauxillo.*

*Emulsio
refrig. &
anodyna,
cum pulv.
panegorico,*

Quoniam vesperi magis ferocit, alternis noctibus horâ 9. do-nunc *Emuls. sem. 4. frig. maj. papav. alb. nunc. addo. Pulv. Panegorici ʒß. ad ʒj. Rx. Pulv. Marchion. ʒij. Pulv. Analept. frig. Münder. inc. ʒiiij. Laud. opiat. perl. gr. ij. Tab. Man. chr. perl. ʒij. M. f. pulvis.*

Quamdiu dolores in articulis supersunt, benè faceret, si Illu-strissima Domina continuo decumberet, tum ob febrim, tum ob hu-moris arthritidis pararii indolem. Vinum denegarem: suadeo De-coctum aut chinæ aut saffrafras, aut ligni lentiscini, quibus add. pas-sul. maj. aut min. gratiora reddi possunt. Massæ sanguineæ conditio emendari poterit vel acidulis, vel jusculis alterantibus, vel sero lact. alt. Scaphusii raptim.

Joh. Jacobus Wepferus, MD.

Quæ optima singulariaque remedia, quemadmodum multa experienciâ comprobata sunt, ita nullus dubito, quin ea hoc in affectu plurimis salutaria ac utilissima sint evasura.

CONSILIVM MED. LXV.

Vid. Ep. x. c. d. r. a. a. o. 64.

Convulsiones admirandas, absque sensuum
insigni læsione, proponens.

Casus.

 Nno 1688. Mense Novembri, puer quidam decem annorum, & filius cujusdam Ludimagistri pagani, in Nosodochium nostrum Ulmenſe publicum receptus eſt, qui ante biennium poſt eſum alicujus pyri ſuſpecti à ſcœmella quadam propinati, (uti Patiens firmiter ſibi perſuadet, conceptæque ſuæ opiniononi tenaciter inhæret,) cui bacillus ſeu virgula infixæ erat, magnam alterationem in corpore cum terrore variisq; phantaſmatibus ſenſit, ac præfertim tempore nocturno in lecto decumbens ſibi imaginatus eſt, ac ſi aliquid monſtroſi ac villoſi ſuper lecto ſuo oberraret, cujus remotionem à parentibus ſuis vociferando anxie expetiit, sæpiusque è lecto, ne damnum exinde capiat, proſiliit: Præterlapſo autem anno circa Feſtum D. Andrea, cum noctu in pago obambulare, à cane mordaci allatratus eſt, unde ob formidinem morſuræ maximo terrore percuſus, motus convulſivos ſtatim ab illo tempore, uſque ad Feſtum purificationis Mariæ paſſus eſt, à quo tempore elevatis ſub cute multis tuberculis duris, maculisque poſtmodum rubris atque purpureis apparentibus à dicto malo, materia nempe peccante à ner-

vis ad venosum genus translata, usque ad ferias Divi Jacobi præsentis hujus anni, liberatus fuit. Cum autem dicta morbi causa rursus ad nervos rediret, genusque nervosum acredine sua convelleret, præfatus affectus convulsivus rediit, qui tamen adhibitis aquis epilepticis appropriatis usque ad diem S. Martini refrenatus & mitigatus fuit. Ab illo tempore dictum hoc malum incrementum sumsit, ita ut mœsti anxique parentes, filii sui miserrimi restitutionem desiderantes Amplissimi Magistratus opem, & auxilium implorarint. Hinc dictus puer in præfato Xenodochio decumbens, curæ meæ demandatus fuit, cujus paroxysmos epilepticos & convulsivos, admirandas item pandiculationes, totius corporis in circulum circumrotationes, membrorumque tortuosas inflexiones satis mirari non potui, inter quas histrionicas ac prodigiosas commotiones pectus manibus vehementius ferit, quatit, brachia vibrat, pedibus calcitrat, variosque sonos ore suo profert, dum instar canis latrat, gallum gallinaceum cantu suo æquat, ut bos mugit, caprarum ac ovium balatum edit, aliaque hujusmodi animalia voce sua æmulatur. Inter ipsos paroxysmos, (quod summè admirandum) ut plurimum optimè sibi constat, manus complicat, motis labiis, voce tamen depressa, orat, videt, audit, pudenda à denudatione vindicat, atque astantes novit, quod aliàs in istiusmodi paroxysmis convulsivis ac epilepticis, dum scil. in cerebro & nervis magna humorum ac spirituum animalium perturbatio oritur, fieri non solet, talesque patientes finito paroxysmo, ex alto quasi somno, nescientes quid interea factum sit, expergefiunt. Unde

Unde hæsito, an in tali morbo, causa præternaturalis mor-
bifica, nervis, humoribus, ac spiritibus inhærens, vel potius
magica accusanda veniat.

Curatio.

UT autem periculum Curationis hujus mali facerem, hunc hostem
sequentibus remediorum præfidiis aggressus sum. 1. Ad senti-
nam humorum excrementitiorum è corpore expurgandam. *Rx. ♀. Pulv. Tar-*
Emetici gr. iij. fiat pulvisculus unâ vice in brodio carnis sumendus. Et, Rx. Mag. tar. Emet.
Gialapp. gr. vj. Mag. scammon. gr. iij. Nucl. pin. num. 2. Julap. ros. 3℔. Aq. Pot. purg.
Ceras. nigr. 3vj. M. f. potio. 2. Ad paroxysmos Epilepticos tollendos, Epilept.
seqq. Pulveres appropriatos præscripsi. *Rx. Cinnabar. nativ. Cinnab. appropriat.*
3 ii. Pulv. Marchion. ana 3℔. M. f. pulvisculus, dentur tali modo Doses 12. 3 Specifici,
seorsim ad capsulas papyraceas. Et, *Rx. ♂. ♀. volat. gr. vj. Ocul. 3. præp.*
gr. iij. M. f. pulv. cujus itidem 12. doses seorsim chartis includantur. De his
Pulvisculis singulis diebus unus, alternando, Mane 3 Vespere in aquâ sequenti
fuit propinatus. Rx. Aq. Ceras. nigr. 3iiij. flor. tilia, pæon. ana 3ij. byrund. Aq. Epilept.
c. castor. Epilept. Lang. ana 3℔. sacch. alb. 3j. Misce. Externè naribus ru-
ta recens viridis, & balsamus rutaceus fuit admotus, & illitus.

A quorum usu malum aliquoties per octo, & plures dies imò
per integrum semestre cessavit, sed postea, magno cum impetu rever-
sum est.

Dictus Patiens, cum sibi optimè constaret, in præsentia plurium *Admiranda*
adstantium mihi retulit, quod ante paroxysmum convulsivum ani- *imaginatio*
malculum quoddam nigrum, faciem humanam repræsentans, mag- *de monstro-*
nitudine sua scarabeum cornutum referens, octoque pedibus instru- *so animal-*
ctum, inque singulorum pedum extremitatibus unguiculis gallina- *culo.*
ceis armatum, hypocaustum percurrat, tandemque corpus suum pe-
tat, per os ingrediatur, linguam obsideat, deinceps se in cavitatem ab-
dominis præcipitet, unde magni dolores excitentur, ac postliminio
dicti paroxysmi epileptici sequantur. An verò idipsum, ex læsa ante
hujus mali insultum phantasia falsis objectis, & depravata imagina-
tione, (dum adstantes nihil vident) proveniat, vel in ipsa rei veritate
ita se habeat, hætenus penetrare non potui, sed aliis dijudicandum re-
linquo. Qui puer tandem, commiserante Deo, pristi-
nam bonam valetudinem recu-
peravit.

CONSILIUM MED. LXVI.

Alopeciæ Curationem proponens.

Casus.

Iteratus quidam, 28. annorum, cum ante annum iter faceret, in illo ipso itinere capillos sibi defluere observavit, quâ de causâ pilos Capitis, (ut aliâs singulis mensibus fieri consueverat) quo pili eò citius ac melius crescant, nec non barbam novacula abradi curavit, à quo detonsionis tempore neque capitis vel barbæ pili recreverunt, sed reliqui etiam, sub axillis, in manibus, brachiis & pedibus, (nescio an etiam in pube) defluerunt. Eo ipso etiam tempore, cum pilorum defluvium pateretur, ungues quoque fissos, asperos, & scabros fieri observavit. De reliquo, præter exscreationem continuam & copiosam, sine tamen fœtore ac tussi, nullum peculiare actionum suarum edendarum impedimentum sentit, cibus item ac potus benè sapiunt, &c.

Resolutio.

Definitio.

Divisio.

Hic affectus à Medicis Alopecia, Græc. ἀλωπεκία vocatur, & est capillorum decidentia sparsim facta, ubi vel omnes vel plurimi hinc & inde decidunt. Hoc malum 1. in capillorum decidentiam & defluvium sparsim factum. 2. Calvitiem, quando illi in syncipite decidunt. Et 3. Aream, vel capillorum areatim factum defluvium distinguitur. Area rursus in Alopeciam, quæ in barba & capillis fit, & Ophiafin, quæ plerumque ab occipite incipit. Et 2. in eam, quæ à leprâ, vel lue venereâ, vel ab aliis mitioribus causis fit, dispescitur.

Alo-

Alopecia seu Capillorum defluvium, propter vitiosos humores *Onomatologia.* sic appellata, quod vulpibus frequenter accidat. Celsus Aream vocat l. 6. c. 4. Evenit autem pilis hoc vitii genus eadem ferè cum stirpibus ratione, quæ corrumpuntur, intereuntque interdum penuria nutrimenti ipsius succi, interdum immutatione hujus in alienum contrarium. Solâ figurâ differt ab ophiafi, non generatione, nec solutione. Utriusque causa est succus nutritius pilorum vel deficiens, *Causa gravis.* vel vitiosus, acris, malignus, & postulat eandem sui remotionem, aut correctionem. Alii tres Causas, 1. Alimenti defectum. 2. Humoris pravitatem, Et 3. Cutis raritatem enumerant.

In hoc Subjecto credibile est, causam in aliquo inquinamento *Causa specialis in hoc subjecto.* & veneno gallico, in succo lymphatico ac massa sanguinea stabulante, humoresque corrumpente, latitare.

Pro Prognostico sciendum est. 1. Si locus, ubi capilli defluerunt, fricetur, & non rubescat. Et 2. si malum hoc à lepra proficiatur, plerumque pilos nulla ratione renasci, & hunc affectum insanabilem esse. *Prognosticon.*

Curatio consistit. 1. In humorum peccantium expurgatione. *Curatio.* 2. Malignitatis & eæ per appropriata & specifica remedia exterminatione. 3. Diætæ convenientis observatione, humorisque alimentarii appositione. 4. Topicorum legitima applicatione.

Ad quem scopum assequendum sequentia remedia ordinata fuere. 1. Pro Purgante tales pillulæ repetitis vicibus erunt deglutiendæ. *R.* $\mathfrak{Z}$ ii dulc. Extr. panchym. Croll. ana $\mathfrak{Z}$ j. Mag. Gialapp. gr. v. *Pill. purg.* M. f. cum Tinct. $\mathfrak{F}$. pill. num. 25. obauratæ. Ut & Apozema sequens. *R.* Herb. veron. fumar. borrag. scolopend. Dent. Leon. beton. ana $\mathfrak{p}$ j. Rad. polypod. *Apozema.* qu. Enul. camp. cichor. ana $\mathfrak{z}$ ss. Rhab. el. $\mathfrak{z}$ ss. fol. sen. Alex. s. st. $\mathfrak{z}$ j. Agar. troch. $\mathfrak{z}$ iij. Mechoac. nigr. $\mathfrak{z}$ ij. rad. helleb. nigr. $\mathfrak{z}$ ss. sem. cartham. $\mathfrak{z}$ iij. Zingib. Cinnam. ana $\mathfrak{z}$ j. Incis. & contus. M. & d. ad saccul. qui per boras 24 infundatur in mensur. major. mellicratis, de quo postea sumat mane 2. horis ante prandium $\mathfrak{z}$ viij. 2. Pro malignitatis & massa sanguinea expulsionem. *R.* Scob. *Decoct.* Ling. sassafir. Guajac. ana $\mathfrak{z}$ iij ss. Cortic. ejusd. $\mathfrak{z}$ j. Rad. chin. sarsaparigl. ana $\mathfrak{z}$ ss. *sudoris ex lignis.* Cinnam. opt. $\mathfrak{z}$ ij. Galang. maj. $\mathfrak{z}$ j. M. & concis. macerentur in lb viij. aq. font. per noctem, deinde fiat decoctio ollâ bene coopertâ, ad tertias, postea coletur. De hac colaturâ singulis diebus manè jejuno stomacho $\mathfrak{z}$ vj. cum $\mathfrak{z}$ ii diaphoret. rec. ex Regul. præp. gr. xij. calidè bibantur, ac sudor per horam unam in lecto *Spec. pro* promoveatur: Species hujus Decocti residuæ addit. liquir. ficub. & passul. cum pot. ord. *mensur.* 4. aq. font. pro potu Ord. recoquantur. De sequenti quoque Electuario Specifico M. & V. quin etiam interdum aliquoties, nucis moschatae quantitas assumatur. *R.* Conserv. borrag. $\mathfrak{z}$ ij. Enul. campan. $\mathfrak{z}$ j. *Elect. mass.* Corall. *sanguina.*

parit. &
corrob.
Dieta,

Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana ℥j. Troch. de viper. ℥ss. Syr. Corall. q. s. pro Condito. 3. Quod Diætam concernit, Patiens versetur in aere ad calidum inclinante; vescatur cibis boni succi facilisque concoctionis, falsedine item, acredine, ac aciditate carentibus; motus sit moderatus; in somno teneatur modus; excrementa, & consuetæ evacuationes respondeant naturæ ordini; animique fortiores motus refrenentur.

Topica.
Lixivium
pro lavatu-
rà capitis.

Capillos
prodicens-
tia,

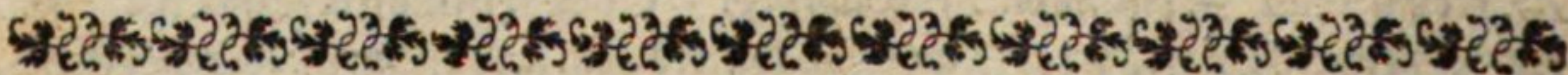
4. Topicorum applicatio per sequentia perficitur. R. Herb. Origan. puleg. serpill. abrotan. majoran. rorismar. Lavendul. ana Mj. Rad. bardan. Lapat. acut. Ebul. ana ℥ss. sem. fœnugræc. ℥j. flor. chamomill. spic. ana Mj. M. & incis coq. cum lixiv. quo caput aliquoties abluatur. Deinceps, fricato prius capite ad rubedinem usque, cum linteis calidis, caput vel ladano in oleo mastichino dissoluto, vel axungia Erinacei, vel pinguedine anguilla, Oleo lini, vel melle, spiritu vini & cinere apum mixto, vel putaminibus juglandum calcinatis vino ac oleo mixtis, sæpius inungatur.

Lavamen-
tum capitis
capillos
revocans.
Aliud.

Sequens quoque Lavamentum capitis in Alopecia malignitatem veneream pessundat, capillorumque regenerationem promovet. R. Rad. aristol. rotund. ℥ss. Lapat. acut. ℥ss. Chelidon. ℥ss. Lign. Guajac. ℥iiij. herb. beton. salv. agrimon. fumar. Origan. puleg. lupulor. ana Mss. flor. stoechad. Mj. ros. rubr. Mss. baccar. laur. num. xvj. liquirit. ℥ss. M. Vel, R. Rad. alth. lapath. acut. ana ℥ij. herb. malv. scabios. ana Mj. incis. d. ad chartam.

Pinguedo
serpentum
capillos re-
vocat.

Pinguedinem serpentum areis in capite illitam, capillos revocasse, experientia testatur.

CONSILIUM MED. LXVII.

Colicam biliosam, ac simul flatulentam
proponens.

Casus.

Nno 1689. Reverendissimus ac Amplissimus Dominus, Dominus Johannes, Abbas Monasterii Wengensis, quod Ulmæ est, vigilantissimus, temperamenti calidi & sicci, habitus corporis

poris gracilis, annorum quadraginta sex, ventriculi debilitate ac discrasia laborans, sæpius diversisque temporibus colicis doloribus divexatur, ad quem affectum tollendum, varia hætenus remedia, purgantia scil. Clysteres, anodyna, carminativa, stomachica, interna & externa, tam alterantia, quam roborantia, & quæ alia hujus generis sunt remedia, sine tamen peculiari effectu & sublatione hujus morbi adhibuit, simul etiam circa illorum usum observavit, quotiescunque ad causam morbi exterminandam, medicamentis catarcticis seu purgantibus, fermentationem humorum excitantibus usus est, malum hoc semper cum subsequuta alvi constipatione, magis irritatum fuisse.

Resolutio per Causas.

QUapropter non sine ratione judicatum fuit, quod dictus affectus *Causa* colicus, qui à debilitate & discrasia ventriculi, ac consequenter multis exinde ob debilitatem facultatis concoctricis resultantibus cruditatibus, accedente succo pancreatico & acido melancholico, à pancreate & regione lienis per vas breve in intestinum duodenum & circa fundum ventriculi eructatis atque permixtis, inibique magis magisque acescentibus, acredinemque vitriolatam induentibus, solutionemque continui in intestinis partibusque nervosis erodendo excitantibus, originaliter dependeat, & aliter curari non possit, quam ut ventriculo principaliter prospiciatur, debilitas & discrasia ejusdem alterantibus & roborantibus corrigatur, & vitriolata humorum aciditas præcipitantibus insipidis obtundatur, vernali æstivoque tempore, vel serum lactis caprini, vel acidulæ Egeranæ, ad abstergendos ac educendos, sine vehementia, humores crudos mordaces & noxios bibantur, exquisitaque Diæta, in edendis cibis boni succi facilisque concoctionis, è contra vitandis cibis crudis, intense dulcibus, falsis, acidis, acribus, & mordacibus, observetur. Ut autem aliorum quoque experientissimorum Medicorum hoc in casu sententiam perscrutarer, ad Prænobilem & Excellentissimum Dn. Doctorem Tobiam Dürren, Illustr. Reip. Augustanæ Physicum ordinarium meritissimum,

tissimum, Collegii Med. Vicarium perpetuum spectatissimum, Practicumque in re medica famigeratissimum, Fautorem ac Amicum ceu Fratrem, honoratissimum & dilectissimum, sequentes litteras dedi, quas, cum tersissimis ejus responsoriis, hisce dictis annectere non dubitavi. Meæ autem ad ipsum datæ literæ fuere tales.

Prænobilis, Excellentissime & Experientissime Vir, Fautor ac Amice, ceu Frater, honoratissime.

*Essentia
menthæ
contra colicam
preparatio.*

Cum appreciatione boni ac felicissimi novi anni auspicii præsentis ex mandato Reverendissimi Domini Abbatis Wengensis, Domini mei gratiosi, affectum ipsius colicum ac flatulentum concernentes, mittere haud dubitavi. Ille jam per aliquod temporis spatium dicto malo, cum doloribus vagis, hinc inde corpus percurrentibus, procul dubio à flatibus excitatis, divexatur. Si causam consideremus, hic affectus partim ab exæstuatione bilis, partim verò ab acido vitriolato in intestina effuso, ac cruditatibus flatuum prodromis, originem habet: ad quam exterminandam, symptomataque dolorifica præcavenda, Reverendissimus Abbas non solum remediis vomitoriis, sed etiam ex tuo Consilio Essentiâ menthæ usus est, ad quam conficiendam *manipulos sex menthæ crispæ, uncias sex Spiritus vini rectificati, atque drachmas sex Spiritus nitri dulcificati, vel pro infusione, vel pro destillatione*, præscripsisti, quæ Essentia hætenus quidem benè conduxit, sed malum non prorsus sustulit: Dubito autem, an non Spiritus vini in parando hoc remedio major quantitas requiratur, dum, si hæc ingredientia per quatuordecim dies in digestionem stant, major Spiritus vini portio à menthæ copiosiore dosi absorbetur, sicque parva liquoris spirituosæ portio, vel ad filtrandum, vel ad destillandum, remanet, ad quod dubium solvendum Excell. tuæ responsionem expecto.

Et quia etiam in curando hoc malo Laconici alicujus facta est mentio, quæritur, an in tali subjecto raro ac ad maciem disposito tali laconico uti consultum, & an non potius exsiccatio corporis ac concomitans febris hectica exinde formidanda ac expectanda sit? quam rem tuæ dijudicationi relinquo. Ego, salvo tuo judicio, quia in hoc Reverendissimo subjecto debilis ventriculus, qui continuâ roboratione indiget, deprehenditur, usum Trageæ stomachicæ, pulveribus insipidis præcipitantibus, Ex. gr. Ocul. $\overline{5}$. Corall. rubr. præp. permixtæ, suaderem: Purgantia per alvum, quia humores magis exagitant & perturbant, hætenus per experientiam non proficuae fuere, ac postea molestæ alvi constipationes secutæ sunt. Acidulæ Egera-
næ do-

næ dolores colicos Domini Patris Josephi jam per duos annos refrenarunt, an futuro vere aut æstate eas etiam Reverendissimo Domino Fratri conducibiles ac proficuas æstimes, aut quid præter has ad fundamentalem hujus affectus valdè molesti ablationem adhibendum ac usurpandum sit, à tuâ Excellentia ejusmodi consilii & auxilii communicatio avidè expectatur. Hisce vale & fave; Ulmæ Suevorum, die 4. Januar. S. V. anno 1689.

Excell. T.

addictissimus

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

*Prænobilis, Excellentissime, ac Experientissime Domine
Doctor, Fautor ac Amice ceu Frater colendissime.*

PRæter reciprocam cordialem gratulationem ad annum modernum 89. num ut is per omnia felix sit, & pacificus fiat, ex litteris Excellentiaæ tuæ affectum colicum & flatulentum Reverendissimum & Gratosum Dominum Abbatem Wengensem Fratrem meum Germanum longè charissimum per aliquot temporis spatium affligentem satis & benè intellexi. Considerato itaque & noto Ipsius temperamento; quod nimirum ventriculus frigidior, & hepatis viscus plus justò calidius sit, inordinata sequitur in intestino duodeno triumviratus humorum harmonia, dum enim chylus minus ritè elaboratus, aut acidior indolem referens paulatim descendit, accedente acri & salinâ bilis copiosâ tinctura, & succi pancreatici vitriolicâ quasi austeritate, salivalis quoque pituita viscidior redditur, hinc effervescentia intestinalis non ritè procedit, sed fœculentiaæ acres, mordaces, vitriolicæ & partim viscosæ, non solum in longius & anfractuosum intestinum colon, sed etiam in alia intestina, non rarò in eorum tunicas & fibras, subindè omentum, sæpiissimè autem in nervos plexus & distributiones mesenterii, ut cum Willisio loquar, protruduntur, & sic pungendo, vellicando, mordicando &c. solutionem continui pariunt atrocem, inferendo subindè partibus his spasmodicam quasi crispaturam seu fibrarum corrugationem, quod testatur alvi adstrictio, & flatuum copia.

Affectus iste in Subiecto hoc, cum non sit recens, sed ferè habitualis, adeoque remediis non tam facile cedet, plus temporis requireret, benè tamen sperare jubet ætas juvenilis calido innato vegeto ad-

huc pollens, modò vitentur omnia nimis acida, ventriculum destru-
entia, nimis dulcia non modò bilem generantia, sed acidum corrosi-
vum in sinu suo gerentia. In potu commendarem vinum Rhena-
num mediocri ventriculo gratum, interdicens vina tartarea, sul-
phurata, vappida, acida &c. Cerevisia sit benè cocta, matura, & satis
defœcata, & si placet decoctum chinæ cum passulis: somno magis in-
dulgeat quam vigiliis, sit animo tranquillo, hilari, &c. electivè seu for-
tiora purgantia, ut benè Excell. tua monet, fugiat, cum plus damni,
quam emolumentum afferant.

*Infusum
chalybea-
tum atte-
nuans &
deobstruens.*

In curatione cum universalia jam satis sint præmissa, nec locus
hyemali tempore acidulis detur, consultum mihi videretur, si pro le-
ni bilis subductione, sicut acidi excessivi correctione, lymphæ crassio-
ris attenuatione, obstructorum ductuum & meatuum alteratione, &
viscerum roboratione, chalybs in formâ liquidâ arrideret, non negle-
ctis specificis appropriatis dolorem demulcentibus, & flatus discu-
tientibus. E. g. *R. Radic. levistici ʒ℥. Rhabarb. nobil. elect. ʒj. Chalyb. cum ✕.
tamarind. præp. ʒj. Dis Fri ʒij. Mentha crispæ M℞. flaved. cortic. arant. ʒij.
Galangæ minoris ʒj. incisa incidenda, & contusa contundenda indantur in vas
vitreum, & affundendo vini malvatici lbij. digerantur loco calido, movendo
aliquoties per biduum, factâ dein remotione à calido loco, ne ace scat, singulis ma-
tutinis bibat uncias tres calidè, leni dein deambulatione corpus movendo, ut
Mars in actum deducatur.* Circa vesp̄as, aut noctu antè ingressum le-
cti de essentiâ menthæ cochlear unum sumi potest, in cuius præpara-
tione notandum, quod spiritus vini quantitas augeri possit, & suffi-
ciat infusio per 5. aut 6. dies, destillatione enim spiritus nitri dulcifi-
catus alembicum vix ascendet, & sic exiguæ erit virtutis. Tragea
stomachica ex præcipitantibus, quam jam ordinasti, summè erit pro-
ficua, infringit enim aciditates, & salinam bilis acrimoniam obtun-
dit, fermentumque ventriculi corrigit, & in bono statu servat. Bal-
neum quod attinet, sudatorium omninò rejicio, utpotè certum febris
hecticæ promotorium, laconicum autem, cessante hyemali rigore,
cum hordeo & aliis specificis emollientibus paratum non dissuade-
rem, præsertim si corpus benè prius fuerit præparatum. Et hæc sunt,
quibus pro hic & nunc intentioni tuæ satisfacere, & in restitutionem
seu reconvalescentiam Reverendissimi scribere volui, plura ad rela-
tionem ulteriorem Excellentiae tuæ addens, interea sum & vivo

Excellentiae Tuæ

Augustæ Vindel. die 17. Januar. S. N.

Ann. 1689.

addictissimus

GEORGIUS TOBIAS Dürer/ D.

Ut autem in dicto Colicæ biliosæ & flatulentæ casu, etiam Excellentiss. Dn. Dr. Joh. Cunradi Brunneri, Med. Professoris P. in Academia Heidelbergensi celeberrimi sententiam perciperem, ad illum Epistolam, cui prænominati Excell. & Doctiss. Viri, Dn. D. Tobiaë Dürrii, Medici Augustani famigeratissimi, meæque hâc de re communicatæ literæ inclusæ erant, Scaphusium misi, qui per responsorias mentem suam seq. modo doctissimè explicavit.

VIR Celeberrime,

Fautor & Amice honoratissime.

Affectum Reverendissimi Abbatis meritò colicum dixeris, & flatulentum, quia flatus sunt plerumque tum affectionis colicæ tum hypochondriacæ comites individui. Novi Reverendissimum, & temperamentum ejus tum ex facie tum indiciiis aliis mihi colligere licuit. Novi fermentum ejus gastricum seu succos fermentativos, qui in primis viis ex variis organis ad chylicationem affluere solent, intemperatos existere: per succos fermentativos autem intelligo laticem glandularum salivalium in ore, stomachi cavum in ventriculo, glandularum duodenalium in intestino, bilis, pancreatis, & aliarum glandularum intestinalium, (de quibus olim Exercitationem loco Disputationis habui) liquores, qui ceu ex diversis glandulis promanantes, procul dubio diversi saporis & facultatis existunt, ita tamen, ut omnes conspirent ad chylum perfectum elaborandum, quod quidem negotium facilè succedit, si temperati prædicti humores fermentativi existunt.

Quodsi peregrinus sapor aut intemperies accedat, jam opus labitur, & loco chyli atque succi laudabilis ex vitiosa fermentatione tota massa alimentaria corrumpitur, & peregrinum induit characterem, unde flatus resultant & variæ calamitates intestina & afflictiones manent. Non malè acido-austeram quandam seu ponticam aciditatem causantur nonnulli. Videtur autem temperamentum tales gignere in sinu humores acidos scil. & vitriolicos, sed & ipsa bilis ferocire videtur. Qui quidem diversi sed vitiosi succi, si aut in plexus nervosos mesenterii incidunt, aut tunicam nerveam ventriculi aut intestinorum lacestant, quot quæso & quantæ ærumnæ & ægritudines! de quibus passim Auctores. Non mirum igitur ventriculum suo munere non rectè fungi, ob vitiosum fermentum quod ipsi affluit, non mirum flatus emergere & vitiosam in intestinis fermentationem.

*Pulb Contr.
colic. specifi-
cus, inform.
pillular. si
lubet, redi-
gendus,*

Nihil proin præsidii ab iis expectandum medicamentis, quæ tum ventriculum, tum intestina magis vellicant, lædunt & lacerant, magisque turbant, ut purgantia pleraque. Potius ad ea recurrendum medicamenta quæ humorum acrimoniam obtundunt, imbibunt, & ad æquabilem temperiem reducunt, qualia sunt decantata illa præcipitantia. Nobis in usu sunt tales vel pillulæ vel pulveres. *R. Ocul. ʒ. præp. CC. philos. præp. corn. Rhinocerot. præp. ana ʒj. Antibeet. Poter. ʒiʒ. Cinnab. ʒ. nativ. ana ʒss. Extr. Castor. ʒj. Extr. Croc. gr. iiij. cum solut. tragac. f. pill. vel pulv. Dosis M. ʒ V. gr. xv. ad. ʒj.* Quæ humorum acrimoniam obtundunt, & partes nervosas incolasque earum spiritus demulcent atque solantur. Superbibat abhinc horâ jusculum cum pauxillo macis coctum sed non salitum. Vere serum lactis alteratum conducit, magis autem profunt acidulæ, quæ obstructions solvunt, & totam massam humorosam perluunt. Aliis tum spirituosus tum qualitatibus aliis, atque saporibus prævalentibus usus nunquam fui, ratus, humorum acrimoniam fortè intendi. Quæ quantum per temporis penuriam licuit ad testandam animi promptitudinem festivo calamo exarare volui &c. Rogo me omnibus ac singulis quam officiosissime commendes, & commendatum habeas. Raptissime Scaphusii die 1². Febr. 1689.

Exc. T.

Addictissimus

J. C. Brunnerus, D.

CONSILIUM MED. LXVIII.

Abscessus abdominis ruptus, ac per medium Umbilici evacuatus, varia periculosa symptomata invehens.

Casus.

Anno 1689. tempore æstivo Reverendissimus quidam Patiens, Augustæ Vindelicorum ex improvise tantis lancinantibus doloribus colicis

de Abscessu abdom. in med.umbil.rupto & aperto. 221
cis (quibus aliàs etiam obnoxius erat) correptusest, ut cum
illo omnes adstantes de ipsius vita retinenda dubitarent.

Curatio.

AD quem affectum tollendum per Excellentissimos & Experientis-
simos Medicos (inter quos Frater Germanus erat) ipsi varia ap-
propriata remedia lenientia, deobstruentia, acridinem humorum ob-
tundentia, carminativa, anodyna, & inter alia etiam seqq. remedia
præscripta fuerunt. *Rx. Spec. decoct. aperitiv. Carminat. summit. aneth. Endiv. ana. Mj. incis. coq. in aq. f. q. ad medietatem, colatur. express. 3vj. add. sacch. Thom. 3ij. Ung. Clysmat. 3j. M. f. Clyster toties, quoties neces- sitas postulat. applicandus.* *Enema ad dolor. Colic.* Externè, inter alia anodyna ventris regioni
tale Emplastrum impositum fuit, cujus beneficio ventris dolor atque
durities mitigaretur. *Rx. Emplastr. filii Zachar. Malactic. sine gumm. de Cicut. ana 3ß. M. & malax. cum. Ol. anethi, fiatque l. a. Emplastrum.* *Emplastr.* Et
quia per hosce acutissimos dolores vires admodum dejectæ erant,
iccirco Dominus Patiens ad cordis & ventriculi imbecillitatem cor-
rigendam tali aqua confortante usus est. *Rx. Aq. Offic. perlat. 3ij. Cin- Aq confort.*
nam. Cydoniat. Mastichin. stomach. Aug. ana 3ij. Elix. propr. Parac. Elix.
Ol. Myns. ana 3ß. Conf. Alk. inc. 3ß. Man. Chr. perlat. 3ij. M. Hinc,
ad viscerum, venarum mesaraicarum, atque glandularum intestina-
lium obstructionem referendam, flatusque tumultuantes averten-
dos atque discutiendos, de Essentia ♂ is cum succo pomorum præ-
parata, itemque de Essentia trifolii fibrini, mane & vesperi alterna-
tivè gutt. 40. cum vino vel brodio deglutivit, cujus Essentiæ fibrinæ
descriptio hæc est. *Rx. Herb. trifol. fibrin. magnam quantitatem, & præ-* *Essent. tri-*
paretur sec. art. per fermentationem Spiritus, & hujus Spiritus 1b ij. Herb. tri- *folii fibrini*
fol. fibrin. exicc. Mij. stent in digestion. per 14. dies, dein destill. Destill. ite- *descriptio*
rum superaffundendo recent. exicc. herbæ trifol. fibrin. & iterum destillentur, tio,
& ita tertia vice, sed non amplius destilletur, sed exprimatur & filtre-
tur. Per hæc igitur usurpata remedia non solum dolor colicus
cessavit, sed etiam Dominus Patiens vires suas utcunque recupe-
ravit, Ulmamque reversus, actiones naturales sine peculiari im-
pedimento (ut Neutri reconvalescentiæ solent) obire potuit;
imò pulsus & urina celeritatem suam atque rubedinem in natura-
lem statum aureumque colorem permutarunt, licet tum tempo-
ris adhuc frequens salivatio ob humorum *ὑγγρασµὸν* & turgescentiam
remanserit.

Abscessus.

Quia verò in abdomine durities quædam transversim instar farciminis per tactum observata remansit, Dominoque Patienti magnas molestias excitavit, eapropter prædicti Emplastrî usus continuatus fuit, cuius beneficio tandem dictus tumor emollitus, & inopinatus abscessus ad ruptionem dispositus fuit, circa cuius maturitatem tuberculum quoddam in umbilico dolorificum percipiebatur, quod die 25. Octobr. (qui erat dies Veneris) inter quartam & quintam horam vespertinam ruptum, copiosam materiam purulentam evomuit, cuius minutissimo foramini turunda indita, ac Emplastrum de meliloto, diachylo simplici permixtum, impositum fuit; Qui meatus fermè inconspicuus quotidie plus minusve dictæ materiæ purulentæ per vicissitudines, tam coctæ, quam foetidæ & nigredine tinctæ, eructavit, ac postliminio fermè occlusus, cum remanente aliqua affectæ partis duritie, dictam materiam excrementitiâ retinuit; quem die 22. Novembr. exercitatissimus Chirurgus, Georgius Riedlin / stylo minori exploravit, immissaque turunda minima ex linteis convoluta, postea ex radice gentianæ factâ rursus aperuit & successivè dilatavit, sicque deinceps materiæ residuæ inclusæ per turundam cannulatam exitum paravit, quæ, ut supra dictum, nunc cocta, mox verò foetida & subnigricans, usque ad diem nonum Novembris, (parcius tamen circa finem) emanavit, dictusque meatus illa ipsa die clausus, posteaque mediante cicatrice, consolidatus est. Hoc tumore in sinistra abdominis parte, per ruptum abscessum emollito, in dextra ejus parte alia durities, novis Dn. Patientem anxietatibus, pungendo, rodendo, tendendo, vapores ad caput alegando, hypochondria inflando, asthma, tussiculam, vigilias, aepsiam, atrophiam, aliaque mala & periculosa symptomata inducendo, divexavit, ad quam emolliendam & maturandum, doloremque sedandum, tam externè superius allegatum Emplastrum, variæque inunctiones & cataplasmata, ex herbis, radicibus, & seminibus emollientibus, cum lacte, & oleo rosarum, chamomillæ & verbasci cocta & imposita, singulisque quaternis horis repetita fuerunt, quæ tamen ob ascensum vaporum & flatuum ad partes superiores, pectus atque caput Dominus Patiens diutius ferre non potuit, sed prioris Emplastrî emollientis usum revocavit; quam internè Enemata varia, ac inter alia unum atque alterum ex Olei lini ꝑvj. vel viij. usque ad ℥j. cum duobus ovi vitellis, sed omnia frustraneo ferme successu, parata, applicata, & injecta fuere, dum in externa cute ne minimum quidem vestigium alicujus tuberculi, ulceris vel abscessus apparuit, sed è contra ex materiæ peccantis retentione tumoreque dolente, pessima symptomata ac incommoda,

ex

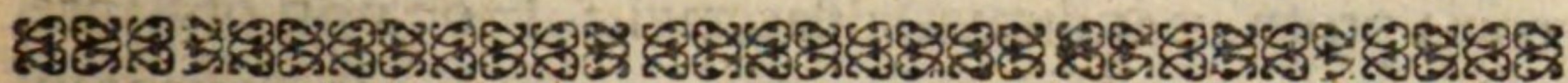
ex quorum accessionibus Dominus Patiens multas infomnes noctes cum virium jacturâ, duxit, insequuta sunt, inter quæ flatus, alvi obstructiones, asthma, cum insequente calore præternaturali, tremore cordis, pulsu celeri, urinâque rubra & lixiviosâ, ventriculi discrasia & anorexiâ, ut & corporis atrophiam præcipua fuerunt, quibus sequentibus remediorum præfidiis subventum est. 1. Ad flatus discutiendos internè *Tinctura aurantium*, & *Spir. ①. dulcis*, guttatim in aqua carminativa Dorncreilii, vel alia Phisogona sumendus, externè furfures, itemque sal cum semine carui in sartagine tostum, ac in sacculis calidè applicatum, auxiliatrices manus porrexerunt. 2. Ad alvi obstructionem corrigendam, R. *Brod. Cibeb. laxat. ʒiʒ. aq. Ceras. nigr. ʒvj. M. f. potio una vice sumenda*; cujus, ut & Clysterum, sacculique sequentis beneficio alvus feliciter relaxata & aperta fuit. Cujus sacculi & Clysteris descriptio hæc est. R. *Herb. absynth. pont. Card. bened. Centaur. min. Veron. agrimon. puleg. scolopend. ana. ʒj. Rad. fœnic. calam. arom. garyophyllat. ana ʒij. Rhabarb. ver. ʒiij. fol. sen. Alex. s. st. ʒj. Gialapp. Agar. troch. Turpeth. el. Polypod. qu. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. Macis ʒj. Crem. ʒj. Sem. anis. fœnic. ana ʒʒ. M. ③ concis. f. cum syndon. alb. nodulus, cum quinque quartariis vel ʒiiiiʒ. vini alb. infundendus. Clyster autem fuit talis. R. *Flor. chamomill. verbasc. Malv. cum semine ana Mj. violar. menth. ana Mʒ. sem. aneth. Dauci sylvestr. ana ʒʒ. ①. dulcis. ʒij. incis. coq. in aq. fluvial. q. s. ad dimid. in colatur. express. ʒvj. dissolv. sacch. Thom. ʒiʒ. pingued. homin. ʒij. M. f. Clyster.**

3. Ad ventriculi Discrasiam, tam usus Zingiberis in china conditi, (sed absente calore præternaturali,) quam aqua Cinnamomi Cydoniata, & vinum Cydoniorum, itemque Tragemata corroborantia temperata, atque præcipitantibus mixta, conduxerunt. 4. Ad periculosissimum Asthma corrigendum, ac suffocationis periculum avertendum, talia Remedia ordinata fuere. R. *Aq. Ceras. nigr. hyssop. flor. acac. ana ʒj. Cinnam. buglossat. ʒij. Confort. Offic. perlat. ʒij. sacch. perlat. ʒʒ. M. It. R. Aq. antiphtys. Myns. Veron. hyssop. Confort. Offic. ana ʒj. Alia; Asthmatic. D. Rab. ʒʒ. Cinnam. bugloss. ʒij. Lap. Bez. Or. gr. v. Margarit. præp. ʒʒ. Conf. Alk. incompl. ʒʒ. Man. Chr. perlat. ʒij. M. d. ad vitr. Item, Alia. R. Aq. antiphtys. Myns. ʒij. hyssop. asthmat. ana ʒʒ. Confort. Offic. perlat. ʒʒ. Conf. Alk. inc. ʒʒ. Ocul. ʒʒ. præp. ʒj. Bals. ʒ. terebinth. ʒʒ. flor. Benz. gr. iij. sacch. Cand. alb. ʒʒ. M. It. R. Aq. antiphtys. Myns. ʒiiiiʒ. Corall. rubr. præp. Margar. præp. ana ʒj. Laç. ʒ. ʒʒ. flor. ʒ. gr. xv. pulv. sacch. Cand. alb. ʒij. M. Et, R. Sperm. Cet. rec. Ocul. ʒʒ. præp. ana ʒij. Margar. præp. ʒj. Lap. Bez. or. gr. v. Man. Chr. perl. ʒij. M. f. pulv. Dos. cuspis cultri unus M. ③ V. in aq. pectorali sumendus. Et, R. ①is ʒri volat. ʒʒ. Ocul. ʒʒ. præp.*

- Spir.* præp. gr. v. M. pro unâ dosi, propinetur in iusculo. Et, R. Spir. * iac. chalybeat. ℥iij. Essent. Ambr. ℥℞. M. d. in vitro Dos. gutt. 10. mane & vesperi.
- Syrup.* Ut &, R. Syr. d. jujub. viol. ana ℥j. Oxym. simpl. ℥i℞. squillitic. ℥vj. Tabb. diatrag. frig. ℥ij. M. Dos. cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo. 5. Ad calorem præternaturalem totius corporis attemperandum, tremorem cordis tollendum, blandamque quietem inducendam, R. Theriac. cœlest. gr. iij. Extract. Laud. op. compl. gr. ℞. M. f. pill. num. 4. vel cum Syr. papaver. err. mixtura liquida, una vice capienda. Et, R. Lap. Bezoard. Or. gr. iij. Mag. perl. Or. gr. iij. M. f. pulvisculus mane in aq. Cordiali sumendus. Et, R. Sem. 4. frig. maj. ana ℥℞. papav. alb. ℥j. Amygd. dulc. excort. ℥ij. Aq. borrag. Ceras. nigr. ana ℥i℞. M. f. Emuls. in Colat. dissolv. CC. præp. Corall. rubr. præp. Ocul. 96. præp. Smaragd. præp. ana ℥℞. ①. tabulat. gr. xij. Aq. Cinnam. Cydon. ℥ij. Syr. granat. ℥℞. M. pro una vel duabus dosibus. Ut & R. Tinct. Ros. lbj. Syr. rub. Id. ℥ij. M. 6. Ad corporis atrophiam corrigendam, hæcticæque febris invasionem inhibendam. R. Conserv. ros. rubr. ℥vj. Pulv. antihæct. Poter. ℥j. analept. frig. Mûinder. ℥℞. Corall. rubr. præp. ℥ij. Syr. rub. Idæi ℥vj. fiat mixtura, de die aliquoties avel lane quantitate capienda. Externè, spina dorsi M. & V. tali Linimento inuncta fuit. R. Ung. resumptiv. Fernel. Rosat. Mes. ana ℥j. Ol. Nymph. rosar. ana ℥ij. M. &c.
- Linim. pro dorso.*
- Dieta.*

Quod Diætam concernit. 1. Aer fuit temperatus. 2. Cibi Euchymi, bonum succum ac laudabilem sanguinem generantes. Potus vinum album Nicarinum, pro diversitate temporis vel per se, vel aqua dilutum, nec non Julapium ex Syr. viol. & papav. err. paratum, vinum Cydon. Emulsiones ex amygdal. dulcib. paratæ, aq. cichorii &c. 3. In motu & quiete tenebatur modus. 4. Vigiliæ nimie adhibitis legitimis remediis coercerantur. 5. Alvus obstructa per lenitiva & clysmata subducebatur. Ac tandem 6. animi fortiores affectus decenter refrenebantur.

Quibus ita usurpatis remediis, observataque bonâ Diætâ, symptomata bona ex parte sublata & mitigata sunt; quia vero prænomina durities in dextra parte abdominis, sub hepate sita non ex toto evanescebat, nec optata sanitas ex toto redibat, iccirco in tali morbo Chronico & diuturno aerem mutare consultum visum est, in quem finem Reverendissimus Dominus Patiens (antehac veletudinarius) se rursus præterito vere hujus anni 1690. in Lecticâ Augustam Vindellicorum recepit, ibidemque primò sero lactis caprini, hinc per integrum mensem Spiritu tartari composito, postea cum essentia trifolii fibrini mixto, usus est, & postmodum Acidulas Egeranas bibit: quibus recensitis remediis tandem per Dei gratiam pristinae sanitati fuit restitutus.

CONSILIUM MED. LXIX.

Vulnus sclopeto inflictum, scapulam, petus, & pulmones penetrans, lethale.

Casus.

 Anno 1688. die 28. Novembris, qui erat dies Mercurii, cum malè feriatii incendiarii milites ac prædones Galli, in territorio Ulmenti, propè Langenavium cum militibus Ulmensibus dimicassent, ac ab his in fugam propulsati fuissent, illi in vicino pago Osterstetten, sibi & equis suis cibo, potu, ac pabulo prospexerunt, ac interea per emissarios excubitores securitatem suam procurarunt; ecce, quadrigarius quidam, nomine Johannes Schmid à Börslingen, adhuc cælebs, ætatis suæ anno trigesimo quinto, Ulmâ domum tendens, ac cum suis vicinis & commilitonibus prædictum pagum præterire cupiens, à tali excubitore gallo magna intensaque voce, ecquis sit? acclamatus fuit, à quo clamore perterritus, à concepto itinere, reversus, fugâ salutem quærere tentavit, quem retrò fugientem dictus excubitor, bombardâ in illum directâ, globo explosivo tetigit, eodemque per scapulam dextram penetrante, ac propè sternon inter tertiam & quartam costam erumpente, lobum pulmonum dextrum transfodit, ejusque vasa ac venas, (quod aeris violenta expirationis cum strepitu & sibilo, sanguisque spumofus magnâ

copia profusus indicavit) dilaceravit: Hoc non obstante, miser ruricola veloci cursu aufugere conatus est, donec tandem ob copiosum profusum sanguinem ab equo decidit, equos suos hosti pro rapinâ reliquit, ac miserrimè nocturno tempore in Oppido *Albeck* humi repens appulit, ubi tandem receptus, sacra synaxi roboratus, vulneraque ipsius deligata fuerunt: Insequente die Veneris, Ulmam & quidem in diverforium ad aquilam auream translatus, ibidemque meæ ac Joh. Bartholomæi Heckingii, Chirurgi Reip. Ordinarii ac jurati curæ demandatus fuit. Antequam autem usurpata remedia, ac funestum hujus læsionis exitum proferamus, de Pulmonum vulneribus prius, an? & quomodo illa lethalia sint, sequentia in medium proferre non dubitavimus.

*Pulmonum
Vulnera
an? & quo
modo ac
ratione le-
thalia sint?
Vulnera
pulmon. su-
perficialia
absolutè le-
thalia non
sunt.*

*Vulnera
pulmonum
eorumque
vasorum
profunda
utpluri-
mum lethalia
existunt.*

PULMONES itaque flabellum cordis & culcitra, rarâ spongiosâque sui substantiâ dum attracto aere diducuntur, integrum thoracis replent spatium, & quia continuo simul inspirandi expirandique munere funguntur, iccirco in nobilium partium ad vitam simpliciter necessariarum censum ac numerum meritò recensentur, quorum operâ & officio nullus viventium carere potest. Et quamvis eorum substantia cum vasis minoribus, præsertim superficietenus vulnerata non statim absolutè lethalis sit, cum sanguis extravasatus per vulnus exitum habere possit, & reliquus, ut in hæmoptysi, vel sponte fluere cesset, vel cohiberi possit, & vulnerato uno pulmonum lobo, alter in ejus locum & officium veniat, quamvis plerumque Empyici fiant, demumque phthisici moriantur: Profunda tamen, & quæ substantiæ vasisque pulmonum majoribus, venæ puta arteriosæ & venosæ infliguntur vulnera, ea utplurimum, tam ob sanguinis extravasati copiam, motusq; eorum continui impedimentum, quam ob spirituum vitalium dissipationem, & consolidationis impossibilitatem *thavato-* *phora* & lethalia esse, certum est. Cui sententiæ Hieron. Fabric. ab Aquapend. Opere Chirurg. part. 2. lib. 2. Cap. 43. pag. mih. 324. d. Vulner. pulmon. & diaphragm. adstipulatur. Sic Facultas Med. &

Chi-

Chirurg. Lipsiens. (asserente Excell. DD. Gothofred. Welschio, in Rationali suo Vulnerum lethalium Judicio, pag. mih. 61.) die 26. Novemb. in tali casu sic judicavit. Und hat sich befunden / daß der Stich unter dem rechten Arm bey der vierdten Rippen durch den rechten Lobum der Lungen die arteriam venosam verleset / daher die lebendigen Geister nebst dem Geblüt entgangen / und nothwendig der Tod verursacht worden.

Franciscus Joel, Chirurgiâ Speciali, de pectoris & pulmonum vulneribus, ratione signorum & prognosticorum, pag. mih. 229. sequentia habet. Pectore ad cavitatem perfosso, flatus per expirationem erumpit; Pulmone autem simul convulnerato, sanguinis spumosi exspuitio, difficilis & sonora respiratio comitantur, & nisi repente moriatur æger, phtisi conficitur. Item, de Thoracis vulneribus, pag. 269. inquit, Pulmonem vulneratum esse arguit subflavus & spumofus sanguis è vulnere cum tussi & respirationis difficultate profluens. Etsi autem ex pulmonum vulnere tam repentinum exitium non sequatur, quam ex vulnere reliquarum partium in thorace contentarum: tamen vulneratus pulmo, tum propter motum continuum, tum propter cordis vicinitatem facile inflammatur, & febrim peripneumoniamque & Empyema aliaque exitiosa symptomata infert, & nunquam aut rarissime per sanari potest, sed aut phtisin aut perpetuum Empyema comites habet.

Franc. Joelis sententia de Pulmon. Vulnerib. Pulmon. vulnerati signa.

Pulmon. Vulnera rarissime sanantur. Pulmon. Vulner. curati Exempl.

Guilelm. Fabric. Hildanus, Oper. Chirurg. german. Cent. 2. Obs. 23. pag. mih. 136. & seqq. Henricum Buscherhovium in medium producit, qui anno 1582. die 20. Septemb. Wittenbergæ ante portam, ex melancholiâ, proprio gladio inter tertiam & quartam costam penetrante & in dorso circa nonam exeunte, semetipsum transfodit, & ex eo vulnere curatus est: Cum autem anno 1583. die 2. Maij. dictus homo ex morbo, & supervenientibus symptomatibus gravioribus ex hac vita discessisset, ejus cadaver sectum, & deprehensum est gladium per pulmones & diaphragma propè ejus nervosam partem, transivisse, & in sinistro latere nihil de pulmonum lobo, (extra parvam portionem, quæ costis coalita fuerit) repertum fuisse, & forsan putrefactum cum pure exivisse.

Idem Fabric. Hildan. dict. libro, Centur. 3. Obs. 33. pag. mih. 281. & seqq. Nobilis cujusdam meminit, qui gladio acuto propè Sternon, inter tertiam & quartam costam superiorem seu veram intrante, & sub scapulâ penes spinam dorsi exeunte, perque cavitationem pectoris ac pulmonum substantiam superficietenus penetrante, perfossus erat, qui tamen legitimis remediorum præfidiis curatus fuit.

Alia hujus rei Historia.

*Theophrasti
sententia.*

Theophrastus Paracelsus Chirurgiâ magnâ, Cap. 3. pag. mih. 4. vulnera pulmonum (ea scil. quæ venas vasaque majora non læserunt) pro lethalibus quidem non reputat, nihilominus tamen periculosa symptomata, quæ ipsorum læsionem insequuntur, asthma videlicet, tussim, respirandi difficultatem, putredinem, ac consolidandi impossibilitatem, recenset.

Conclusio.

Ex quibus patet, quod vulnera pulmonum, præsertim superficialitè inflicta, modo eorum vasa majora & nobiliora illæsa relinquuntur statim lethalia non sint, sed nonnunquam curari & consolidari possint, plerumque tamen mala symptomata post se relinquunt; Reliqua verò per mediam eorum substantiam cum læsione venarum vasorumque majorum inflicta, pro incurabilibus ac lethalibus æstimanda veniant.

Curatio.

Curationem quod attinet, ea, secundum Paul. Barbette, libr. Chirurg. pag. mih. 265. de vulneribus particularibus. in confortantibus & exsiccantibus, omni tamen acrimonia carentibus, consistit.

Duæ igitur in vulneris pulmonum curatione dantur indicationes, ut scil. sanguinis profusio, (quia pulmo vasis insignibus est refertus) sistatur, & inflammatio, (cui pulmo ob calorem & vitalis sanguinis abundantiam obnoxius est) arceatur, ac vulnus, (quod ob continuum motum non facile coalescit) glutinetur, Et si sanguis copiosus in cavitationem pectoris descendit, evacuetur, totius corporis maxima ratio habeatur. Ad arcendam itaque inflammationem iterata venæsectio institui potest, cui & hæmorrhoidum apertio opitulatur.

Topica.

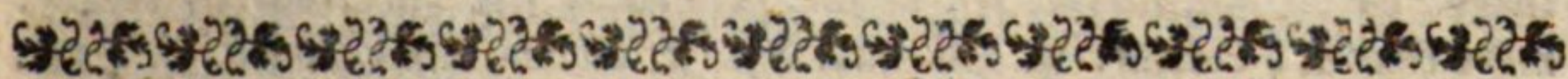
Topica quod attinet, uno medicamento, emplastico nimirum & adstringente, quo mediante sanguis sistitur, ac inflammatio coercetur, vulnusque glutinatur, *thure scil. mastice, bolo armen. sanguin. Dracon. ana part. æq. invicem mixtis*, vel per vulnus insufflatis, vel cum vino nigro austero, vel decocto plantaginis, rosar. rubr. & cortic. granator. in aqua communi per siphonem injecto, vel si nihil dictorum adest, infusione mulsæ, cum dictis pulveribus mista, in hoc affectu succurritur. Ad glutinandum vulnus Traumatica, *alchimilla videlicet, fragaria, pilosella, pimpinella, tormentilla, garyophyllata, vinca pervinca, virga aurea, sanicula, radix symphiti maj. bistorta, amaranthus purpureus, pulmonaria, &c.* conferunt.

*Vulnera
pulmon.
usque ad
consolidationis
indicium aperta
retinenda.*

Orificium insuper vulneris, vel per turundam, vel cannulam alatam, usque ad materiæ purulentæ absolutam evacuationem, & consolidationis indicium, apertum retinendum. Paulus Barbette Libello Chirurgico de vulnerib. particularibus cap. II. pag. mih. 206. quotidianum usum spermatis ceti recentis Drachmæ dimidiæ pondere pro insigni juvamine commendat, sed cerebrum debilitare asserit.

rit. In dictum itaque finem præfato nostro Patienti sequentia Remedia adhibuimus. 1. Ad sanguinem sistendum. *R. Sperniol* *Remedia*
Croll. gr. v. Carneol. præp. Lap. hæmat. præp. ana ʒß. Syr. papav. err. ʒß. *nostro Pa-*
Aq. plantag. scabios. ana ʒj. f. potio una vice haurienda. Et, R. Cons. ros. *tienti ap-*
rubr. ʒiß. Loch. san. ʒ expert. de pulmon. vulp. ana ʒij. Corall. rubr. præp. *plicata.*
Lap. hæmatit. præp. Carneol. præp. Boli armen. præp. ana ʒj. Syr. violar. Co- *Sanguin.*
rallor. ana ʒiij. fiat mixtura, de qua sæpius avellana quantitas sumatur. *sistentia.* 2.
 Ad intemperiei calidæ alterationem, *R. Sem. melon. ʒß. papav. alb. ʒj.* *Emulsio*
aq. fragor. pimpinell. Veron. Nymph. ana ʒij. M. f. Emulsio, cui add. Lap. chry- *refrig.*
sol. præp. Corall. rubr. præp. lap. hæmat. præp. ana gr. viiij. Syr. vio. ʒj. M. *traumati-*
 3. Ad virium imbecillitatem roborandam. *R. Aq. confort. Offic. per-* *ca.*
lat. Ceras. nigr. rosar. plantag. pimpinell. Veron. ana ʒj. Cinnam. buglossat. ʒij. *Aq. confort.*
Lap. chrysol. præp. hæmatit. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒj. Matr. perlar.
præp. gr. xv. M. 4. Ad sitim compescendam vulnusque consolidan-
 dum, pro potu ordinario. *R. fol. veronic. fragar. sanic. ana Mß. tussi-* *Potus ord.*
lag. Mj. rad. angel. ʒij. liquirit. ʒj. Jujub. num. xx. passul. ʒß. coq. ex aq.
bord. colatur. ʒiij. adde Syrup. diacod. ʒiij. M. In eundem finem Decocto
hordei ʒ CC. cum Syr. d. jujub. viol. ʒ papav. err. usus est. 5. Ad adstri-
 ctionem & consolidationem seq. Mixtura per siphonem fuit injecta.
R. Pulv. adstring. Gal. ʒj. Lap. Chrysol. præp. ʒj. album. ov. conquassat. num. *Mixtura*
j. aq. plantag. ʒiij. M. pro. injectione. *pro consoli-*
datione per

Sed hic Patiens, qui toto decubitus tempore neque per sputum, *siphon. in-*
 secessum, aut urinam ullum sanguinem egressit, indies debilior factus, *jicienda.*
 tandem die 8. Decembr. undecimo scil. post læsionem die, ex gran-
 diori hæc, tam pulmonum, quam vasorum majorum læsione, super-
 venientique inflammatione ac putredine, quam insignis foetor è vul-
 nere exhalatus indicavit, vitæ fatur, animam Creatori suo reddidit.

CONSILIUM MED. LXX.

Icteri flavi Curationem demonstrans.

Casus.

Nno 1689, mense Februario ad prænobilissi-
 mum quendam Patientem accersitus sum, qui
 de angustia circa præcordia, cibi inappetentia,

membrorum lassitudine, & quæ sunt alia, conquerebatur, cujus urina intensè flava, crocea, ac flammea apparebat.

Curatio.

Potiuncul.
purg.

Quapropter sine mora bilis copiam convenienti catarctico è corpore expurgandam suasi, atque talem bibendam potiunculam præscripsi. *R. Mag. Gialapp. gr. xv. ꝑ. Emet. Myns. gr. j. Nucl. pin. num. 2. Julap. rosar. ʒß. Aq. Ceras. nigr. ʒvj. M. f. potio*, post cujus sumptionem oculi auruginosi, totumque corpus croceum ac insigni flavedine tinctum cernebatur, alvique excrementa alba ac livida apparebant.

Synonimia.

Causa.

Hic Affectus aliàs Morbus Regius, Arquatus, Aurigo & Icteria nominatur, ac inter symptomata tertiæ classis, qualitatum videlicet mutatarum recensetur. Qui ab intemperie viscerum biliosa, nec non obstructione vasorum & organorum bilis segregationi dicatorum, pori nempe cholidochi, vel ductus cystici seu bilarii, & hinc bilis flavæ retentæ diffusionem factâ provenit. Paracelsus Icteria naturam deducit è triplici sale in unum commixto, videlicet à vitriolo puro, sale myseo, & liquore sulphuris resoluti. l. de Icteriis, C. 1.

Helmontius causam Icteri in fermento p. n. ventriculi virulento, quod pylorum sic malè affectat, ut digestiva simulque distributiva alienentur, collocat, tr. Scholar. Hum. pass. decept.

Curatio in
quibus con-
sistat.

Potio la.
xat. chola-
goga.

Puls. deob-
struens &
aperitiv.

Icteria
Curatio
mumialis &
magnetica

Curatio in bilis expurgatione, obstructorum organorum refectione, viscerum alteratione ac roboratione consistit. In quem finem præter superius allegatam potiunculam sequentia remedia adhibita fuere. *R. Khabarb. sel. ʒij. fol. sen. el. s. st. ʒiß. Tamarind. Myrobolan. citrin. ana ʒß. sal. tartar. ʒj. infund. per noct. in s. q. aq. Cichor. & borrag. manè ebulliat, Colatur. R. ʒiß. add. Syr. de Cichor. cum rhabarb. ʒj. Extr. cholagog. Quercet. ʒß. M. f. potio*. Et ad ductum cysticum vasorumque obstructionem reserandam. *R. Pulv. rad. curcum. Crystall. ꝑ. Croci ʒ. aperitiv. ana ʒj. salis centaur. min. Crem. ꝑ. ana ʒj. sacch. opt. ʒij. M. f. pulvis subtilissimus*. Dosis quotidie M. & V. quantum duobus cultrispidibus capi potest. Venæsectionem basilicæ Dn. Patiens admittere noluit. Aliàs quoque ægroti Urina cineribus permixta, inque formam pulmenti redacta, panno involuta, ac in fumo suspensa; quin etiam frustulum carnis in urina ægroti maceratum postea cani famelico ad comedendum propinatum; Radix item cichorii effossa, urina ægroti huic foveæ injecta, radixque in priorem locum reposita, terræque mandata, Icteriam curare perhibetur. Quibus ita usur-

patis

patis remediis, porus bilarius reſeratus, alvi excrementa prius livida rurfus flavedine tinſta fuere, præfatusque Dn. Patiens à dicto malo feliciter liberatus fuit.

CONSILIUM MED. LXXI.

Volvulum intestinale feliciter reſtitutum exhibens.

Casus.

ANno 1689. Menſe Februario, Crumenarius quidam, cum noctu in cubiculo ſuo fenestram ligneam à ventis hinc inde magno cum ſtrepitu agitaram claudere vellet, illamque ægrè manibus apprehendere poſſet, totumque corpus violentius inflecteret, derepentè maximum dolorem in ſiniſtro abdominis latere cum inſequentibus ructibus, ventriculi inflatione, ac alvi conſtipatione paſſus eſt, qui acerbiffimus dolor patientem in tantum cruciabat, ut nullibi locorum quieſcere potuerit, ac copioſus ſudor præ nimia anxietate animi è corpore promanarit.

Curatio.

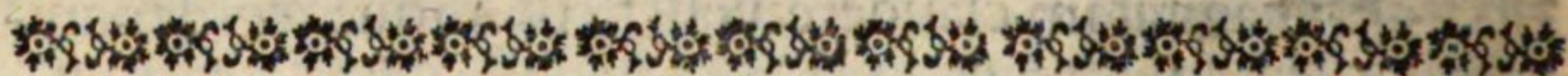
EGo vocatus ſequentia ipſi remedia adhibui. 1. Ad immenſum ac intolerabilem dolorem ſedandum talem potiunculam præſcripſi. *Rx. Tripher. magn. ℥℔. Macis ℥j. Croc. Or. ℥℔. Aq. menth. ℥i℔. M. f. po-* Potiuncula
tio una vice haurienda, à quo ſumpto remedio dolor acutiſſimus ceſ- anodyna,
ſavit. 2. Ad convolutum inteſtinum explanandum & reſerandum talis clyſter fuit applicatus. *Rx. Mell. roſ. ſolut. ſacch. Thomæi ana ℥ij. Clyſter,*
Vitell. ovor. num. 2. ſal. gemm. ℥j. Ol. roſar. chamomill. ana ℥vj. Lactis vac-
cini ℥vj. M. f. Clyſter. Quod clyſma poſt injectionem nec alvum mo-
vit,

*Mercurius
vibius cum
ol. amygd.
dulg.*

*Potio laxa-
tiva,*

*Pot. laxat.
cholagoga,*

vit, nec rejectum fuit. quapropter Patiens seq. mixturam una vice deglutivit. *R. Zi vivi ℥ij. Ol. amygd. dulc. ℥iij. M. pro haustu,* à cuius usu alvus aliquantulum, sed non perfecte soluta, materiam fecum tenuem & paucam sero permixtam, sed Mercurium vivum non nisi post aliquot dies, exclusit. Hoc facto, ad totum corpus evacuan- dum talem laxativam potiunculam exhausit. *R. Elect. Lenit. Floren- zol. Diacathol. ana ℥iij. Crem. ꝑ. ℥j. Diagryd. corr. gr. v. Syr. ros. solut. ℥℔. aq. Ceras. nigr. ℥ij. M. f. potio.* à cuius usu aliquoties deiecit, & me- lius habuit. Quia vero sitis adhuc per aliquot dies aderat, urinaque flava & flammea bilis copiam indicabat, ideo etiam sequentem cholagogam potiunculam ebibit. *R. Mag. Gialapp. gr. xv. Mag. scam- mon. gr. iij. Nucl. pin. num. 2. Syrup. de cich. c. Rhab. ℥℔. Aq. Cichor. ℥vj. M.* Externè, lateri dolenti sacculus furfuribus repletus calidè fuit appli- catus. De cœtero, Patiens in hypocausto calefacto degebat, cibos boni ac laudabilis succi, facilisque concoctionis, juscula videlicet car- nium, ptisanam hordeaceam &c. comedebat, Decoctum hordei cum liquiritia, ficibus & passulis bibebat, & sic Dia favente gratia pristi- nam sanitatem recuperabat.

CONSILIUM MED. LXXII.

Vulnus sclopeto inflictum, partes aliquot
principes lædens, lethale.

Casus.

Nno 1689. die 24. Febuarii, qui erat dies Solis, cælibes quidam Rustici ab Holzschwang in vicino pago Neuhausen compotârunt, cumque mediâ nocte circa horam undecimam domum se recipere vellent, ac in transitu Sutoris Johannis Reuter's ædes præterirent, ob sepimenti impedimentum virgam transversam, nullo obulo æstimandam, fregerunt, sicque
viam

de Vulnere sclopeto per abdomen inflictō lethali. 233
viam interclusam sibi metipsis aperire conati sunt. Cum
autem futor in lecto decumbens hosce combibones per se-
pimentum transeuntes, simulque baculum ligneum fran-
gentes audiret, è lecto surrexit, eosdemque variis convitiis
increpavit, à quibus respondendo paribus contumeliosis
verbis exceptus, ac ab ipsis in arenam provocatus fuit. Hoc
audito, dictus futor fores suas aperit, districto gladio extra
ædes furiosus prorumpit, cum hisce suis adversariis pugnis
primum dimicatur, postea verò Johannem Blaschge in
dextro inguine & in scroti medio sub membro virili duo-
bus vulneribus punctim fauciat, qui postquam viginti vel
triginta passus circiter metitus esset, ob insignem hæmorr-
hagiam vulnerum in terram prolabitur, ac de vita sua ge-
mebundus desperat, quem sodales sui erigere ac consolari
conantur. Quamprimum autem de acceptis vulneribus
certiores fiunt, ebrii hi ac vindictæ cupidi homines ad futo-
ris ædes recurrunt, fenestram ligneam amoveant, orbes vi-
treos pugnis in frustula redigunt, atque domûs januam im-
petuosè frangunt, ac aperiunt, suumque adversarium ver-
bis ignominiosis simul ac minacibus petunt, qui cum ipsis
gladio armatus obviam ivisset, scaldasque descendere tenta-
set, ab uno illorum bombardâ manuariâ, per explosionem
glandis plumbei ita exceptus est, ut ob vulnus supra osse
coxendicis sinistri lateris accepto, illicò in terram decidere,
opemq; chirurgicam anxie desiderare coactus fuerit; quem
quidem accersitus Balneator Holzheimensis deligavit, ac
ejus loci Pastor spiritualibus remediis refocillare tentavit,
sed ob sanguinis vomitum ciborumque rejectionem fa-

crâ synaxi miser hic patiens refici non potuit, & sequenti die Lunæ horâ duodecimâ, cum tredecim horas post acceptum vulnus supervixisset, animam suam exhalavit.

*Cadaveris
sectio &
inspectio.*

*Judicium
Med. de
acceptis
Vulnerib.*

*Defunctus
in dextra
manu coch-
leari in-
fructus.*

Cum autem Amplissimo Magistratui Ulmensi, qui ejus loci jus supremum territoriale possidet, hocce factum innotuisset, mihi ac Chirurgo Reipubl. Ordinario Joh. Bartholomeo Heckhingio tam defuncti cadaveris, quam prænominati alterius adhuc superviventis patientis vulnerum inspectio demandata fuit. Quapropter dictum cadaver cultro anatomico aperuimus, ac invenimus, quod injectus per tubum minorem pyrium globulus supra osse coxendicis sinistri lateris in cavitatem abdominis (foraminulum vulneris post se ab intra clausum relinquendo) intrarit, prætereundo intestinum aliquod superficietenus tetigerit, nigrâque maculâ notarit, postea intestinum duodenum in utroque latere, quin etiam mediam stomachi substantiam perforârit, simulque hepatis parenchyma penetrârit, ac intra quartam & quintam costam Spuriam dextri lateris, (ab infra numerando) subsederit, ibidemque inter cutem ac carnem hæserit, quem Chirurgus per excisionem exemit. Hinc judicatum est, hanc læsionem per se ac absolutè lethalem fuisse, cum partes ac viscera nobiliora, quæ ad vitam simpliciter necessaria sunt, & sine quibus homo vivere non potest, vulnerata fuerint, atque nullo remedio restitui ac refarciri potuissent. Apud hanc inspectionem hoc mirati sumus, quod domestici vel consanguinei defuncti dextræ manui, cochleare suum, quo cibos capiebat, infixerint, dum nesciremus an amicos vel adversarios suos in altera vita ad convivium invitarit, an verò ex causa magica & superstitiosa factum sit, ne homicida aufugere possit.

Alterius vero patientis vulnera, quæ in pago Holzihvang inspeximus, quia non admodum profunda fuere, si legitimè tractentur ac deligentur, pro curabilibus judicavimus.

CONSILIVM MED. LXXIII.

Vulnus femoris sinistri punctim inflictum
ex accidenti lethale.

Casus.

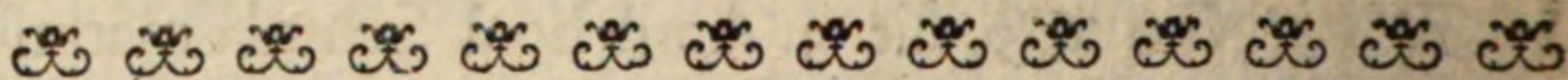
Casus.

ANno 1689. die 13. April. horâ secundâ matutinâ, miles quidam Cæsareus Legionis Starenbergensis, nomine Johannes Adamus Cammerlander, cum in Urbe nostra divagabatur, non procul à porta Divæ Virginis in alios duos milites offendit, qui postquam verbis injuriosis & contumeliosis sese mutuò increpassent, à dictis duobus suis adversariis gladio tribus vulneribus in fronte capitis cæsim fauciatus, ac per femur sinistrum punctim transfossus est, qui in platea decumbens, quoties surgere tentabat, ob lapsum virium rursus in terram decidit, & ob maximam hæmorrhagiam, quâ mediante Spiritus vitales cum sanguine effudit, omni humano auxilio, decentique deligatione destitutus, vitam cum morte mutavit.

HOc facto, ex mandato Amplissimi Magistratus Cadaver illa ipsa *Cadaveris* die hora prima pomeridiana inspectum & inventum est, quod *ejusque Vul-* dictus miles tria vulnera in capitis fronte, & quidem unum in frontis *nerum in-* medio, duos vel tres transversos digitos sub futurâ coronali, per cutim carnosam usque ad cranium penetrans, altera duo minora nec *spectio.* tam profunda supra oculo dextro simul ac sinistro, cæsim; in femore verò sinistro, unâ spithamâ supra genu vulnus per totum femur penetrans punctim gladio duos transversos digitos lato, ac in utroque latere acuto, acceperit, ex quo vulnere duo rami hypogastrici à vena cava & arteria magna descendentes transversim discissi fuere, quod stylus major exploratorius per totum femur, labiaque vulneris supra infraque transmissus, minorque cavitati venæ ac arteriæ discissæ ingestus docuit.

Hinc judicatum est, vulnera frontis in capite lethalia non fuisse, sed femoris vulnus ob dissectos ramos ab arteria aortâ & vena cava descendentes, ac ex illa gravissima læsione insequentam uberrimam ac vehementissimam hæmorrhagiam, destitutumque chirurgi auxilium

& deligationem per accidens exitiale extitisse, & per consequens patientem vitam suam privasse.

CONSILIUM MED. LXXIV.

Vulnus Vesicæ lethale.

Casus.

Nno 1689. Mense Aprili, Puella quædam Langnaviensis octodecim annorum, nomine Agnes Paulusin, propè dictum Pagum in agro Ulmenfi fortè fortunâ in campo ambulans glande sclopetario in inguine dextro, palmæ latitudinem juxta os pubis, proximè vesicam, icta fuit, qui globus in cavitationem abdominis penetravit, ex quo accepto vulnere dicta Patiens octavo læsionis die vitam cum morte mutavit.

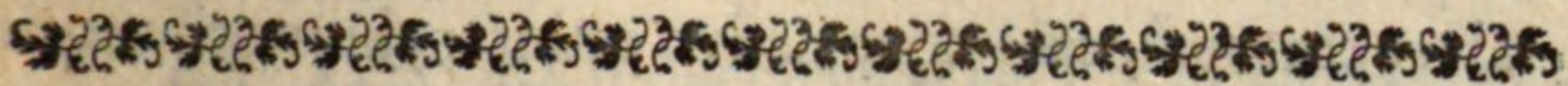
*Ca. daveris
sectio &
inspectio.*

CAdaver itaque, post obitum, cultro anatomico sectum & deprehensum est, dictum globum per inguen dextrum irrupisse, ac transeundo ab osse pubis spinas aliquot abruptisse, quarum una ex majoribus substantiam vesicæ, intra collum & fundum ejus, ita perforavit, ut foramen ejus digitum facile admitteret, ex quo foramine toto decubitus tempore urina partim per vulnus, partim per pudendum effluxit, reliqua verò in abdominis cavitate reperta est; globus verò ulterius in sinistra parte os coxendicis impetuosè tetigit, sed ob fractum ejus robur post allisionem in pelvim descendit, ex eodemque exemptus est. De cætero, nulla læsio aliarum partium vicinarum deprehensa est, nisi quod intestina ob viciniam & consensum fusca ac gangrænosa nigredine tincta fuerint, & proindè mortem huic Patienti accelerarint.

*De Vulne-
ribus Vesicæ
judicium.*

Quid de Vulneribus altius in cavitationem Vesicæ penetrantibus censendum sit, videatur Hippocrates, Galenus, Avicenna, Paræus, Hildanus, Bartholinus, Sebizius in suo vulnere singularium Examine

mine, Gothofred. Welschius, in rationali vulnerum lethalium iudicio, Joh. Nicol. Pfitzerus, in seinem Wunden-Urtheil/ & alii, qui hæc vulnera unanimiter, pro summè periculosis, perniciosis, & lethalibus secundum quid, deprædicant atque pronunciant.

CONSILIUM MED. LXXV.

Sphacelus ab internâ causâ, mortem inferens.

Casus.

Nno 1689. Johannes Laupheimer, miles octogenarius, Xenodochii nostri alumnus, in pollice pedis dextri propè unguem, de maximo dolore conquestus est, ad quem compescendum Unguenta anodyna, emplastra, ac cataplasmata frustraneo successu adhibita fuere, quem dolorem progressu temporis livor ac nigredo partis affectæ, vicinorumque digitorum excepit, quapropter varia tam interna quam externa contra hunc affectum militantia remedia ex sudoriferis, theriacalibus, alexipharmacis, cordialibus, &c. parata, nec minus epithemata ex Spiritu vini cum sale armoniaco, aliaque huius generis putredinem arcentia, caloremque nativum excitantia localia seu Topica adhibita fuerunt, quibus parum proficientibus color lividus pedis serpendo ita se dilatavit, ut non solum pes minor, sed major quoque ad furam usque nigredine tinctus in totalem corruptionem atque putredinem cum horrendo ac cadaveroso foetore abiret, ac supra

genu duæ lividæ pustulæ majores oborirentur, quâ parte affectâ ob dictum senium viriumque debilitatem nullam amputationem concedente, dicto modo sideratâ, atque totaliter corruptâ, caloreque nativo extincto, humoribusque lethali putredine infectis, cor, partesque principes ob consensum magis magisque debilitatæ, periculosisque symptomatibus, anorexia, lipothymiis, sudore frigido, &c. devexatæ, patientem in extremam virium prostrationem conjecerunt, ita, ut duodecimo die Junii currentis hujus anni, vitam cum morte mutârit.

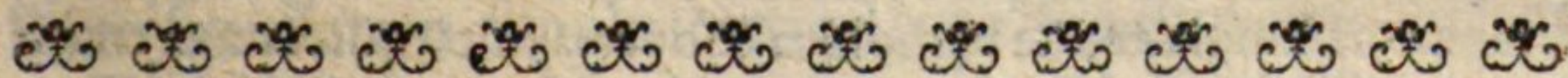
Casus consimilis secundus.

Consimilem affectum ante paucos annos Johannes Heiss, Vietor, & Mulier quædam vetula, mente capta, **das Spitz Annalin** nominata, in nostro Xenodochio, ab internâ causâ, humorum videlicet malignorum corruptione ac putredine, calorisque nativi extinctione provenientem habuêrunt, quarum Personarum prior intolerabilem fermè dolorem in tribus anterioribus digitis dextræ manus sensit, quem statim gangrænosa inflammatio cum insequenti livido colore ac nigredine insecuta est, quæ totam manum quoad partes molles ac solidas corrumpit, sphacelumque induxit, quapropter aliis frustra applicatis, extremum remedium adhibitum, manusque amputata, brachiumque decenter deligatum fuit, ita ut spes sanitatis & consolidationis appareret, quæ vero brevi confusa cernebatur, dum malum hoc, quod prius amputatam manum occupabat, in brachio jam recrudescebat, illud insigni nigredine tingebat, ac patientem supervenienti variorum pessimorum symptomatum congerie in extremum vitæ periculum

culum conjiciebat, neque ullas inducias cum illo iniebat, donec patiens victas manus morbo porrigebat, ac huic mundo valedicebat.

Altera Persona, mulier scilicet stolidâ, in altero pede ^{Casus} ex improvîso magnis doloribus correpta, insequente cutis ^{tertius,} nigredine cum corruptione partis affectæ brevi temporis spatio, ob humorum lethiferam corruptionem, calorisque nativi in parte sideratâ extinctionem, partiumque nobiliorum ob consensum læsionem, pessimorumque symptomatum ingravescentiam, extincta fuit, anno 1688.

Talem quoque Casum ante aliquot annos, apud ^{Casus} Restionis filiam quatuordecim circiter annos habentem, ^{quartus,} cui maculæ nigræ palmam latæ cum insequente Sphacelo, circa regionem hypochondriorum ac lumborum oriebantur, ac longè lateque serpebant, Giengæ vidi, quæ pari ferali exitu, vitam cum morte mutavit. De Sphacelo vid. Foëf. p. 603. Keuchen ad Sammon. p. 247. aliosque tam antiquiores quam recentiores Medicos & Chirurgos, qui de hâc materia spripserunt.

CONSILIUM MED. LXXVI.

Vulnus in fronte ex vehementi contusione per accidens lethale.

Casus.

Casus.

Nno 1689. sub finem Mensis Aprilis, Georgius Kugler, miles Ulmenfis, nocturno tempore in foro vinario juxta scalam lapideam ex alto in pavimentum decidit, & vulnus magnum, ex vehementi contusione in frontis parte sinistra duos transversos digitos sub capillitio accepit, quod per aliquot septimanas à chirurgo quodam tractatum, sed nec sanatum vel consolidatum fuit.

Quapropter Patiens in Xenodochium delatus, curæque nostræ demandatus fuit; ubi statim primo intuitu non solum cranium in parte læsa cariosa nigredine infectum sed etiam inter cranium & cutim carnosam circumcirca cavitationem purulentâ materiâ imbutam parique nigredine notatam deprehendimus.

Curatio.

Quapropter internè totum corpus per *portionem laxativam* expurgatum, *decoctum pro potu ordinario herbis traumaticis & Cephalicis instructum*, nec non *Electuarium Cephalicum roborans ex Conservâ rosarum, betonica, Confectione Alkermes incompleta, &c. cum Syr. violar. ordinatum fuit.* Externè Cranii cariosa nigredo tam derasa, quam etiam ea, quæ altius inhærebat, scalpro malleoque excisa, hinc pulvis Euphorbii inspersus, ac tota cavitas partis affectæ linteamentis carptis expleta, desuperque Emplastro de bethonica cooperta fuit, quæ tamen cranii nigredo, præsertim sub cute cariosa identidem repullulavit: Tandem febris biliosa cum rigore, oris amaritudine, ciborum inappetentia, viriumque prostratione accessit, ad quam pessundandam *Syrupus laxativus de cichorio cum Rhabarbaro, diasereos Andernaci, & rosatus solutivus, cum pulvere Jalappæ mixtus*, quin etiam ad paroxysmos febri-
les compescendos, *pulvis antifebrilis Crollii. CC. & Oculor. &c. cum antimonio diaphoretico* (non omis-
sis Cordialibus) fuit propinatus. Quæ tamen omnia, ob affectus gravitatem, meningum, cerebrique consensum, læsamque facultatem animalem principem, & hinc pessima supervenientia symptomata, parum profuere, ita ut patiens superveniente Diarrhœa symptomata, die 14. Junii, inter preces adstantium vitam cum morte mutârit.

CONSILIUM MED. LXXVII.

Phtisis incipientis Curationem exhibens.

Casus.

 Nno 1689. Illustrissima quædam Comitissa, cum per aliquot septimanas Arthritide vaga scorbutica pertinacissima, quam febris periculosa excipiebat, laborasset, post dictorum affectuum, curationem, vehementissimâ tussi, quæ nocturno magis quam diurno tempore invalescebat, cum insigni corporis atrophîâ, lapsuque virium correpta fuit, quâ de causâ Medicorum Consilium & auxilium desideravit, qui requisiti collegialiter concluderunt, quod hic Affectus Phtisis incipientis nomine insigniri debeat, siquidem pulmones tam à sanguine calidiore, scorbuticam acredinem redolente, quam à catarrhis acidis, peculiari acredine tinctis à capite ad eorum substantiam defluentibus, suâque copiâ & qualitate facultatem expultricem ad expellendum irritantibus, læsi sint. Quapropter non solum huic affectui sine omni morâ succurrendum, sed etiam dispositionem cachecticam, simulac ventriculi concurrentem discrasiam, hepatisque & venosi generis intensam caliditatem legitimis remedium præfidiis alterandam, corrigendam, atque tollendam esse, ratum consultumque habuerunt.

Curatio.

Aq. pectoralis & antiphtysica.

AD hujus itaque mali ablationem seq. Aqua pectoralis ordinata fuit. *Rx. Aq. Antiphtys. Myns. ℥ix. Magist. perlar. Corall. ana ℥ij. Lact. ♀. ℥j. flor. ♀. Diab. pulv. sacch. Cand. alb. ℥℥. M. d. ad. vitr. De qua manè jejuno stomacho, vesperi circa horam quartam, & noctu ante cubitum, post præmissam aquæ hujus agitationem duo cochlearia sumantur, quæ per Dei gratiam singulis indicationibus satisfaciet.*

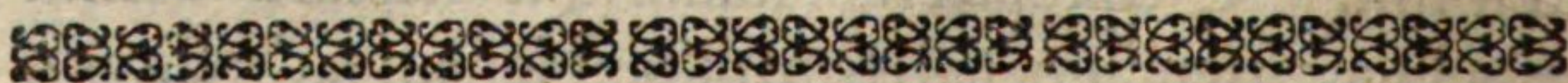
Dieta.

2. In hujus morbi Curatione legitima, Dieta quoque observanda veniet, in quem finem omnes cibi toctu difficiles, vitiosum succum ac sanguinem generantes, multo pipere aliisque aromatibus conditi, falsi, acidi, acres, fumo indurati, cæpe, allium, caseus antiquus, &c. vitentur.

*Pinguedo
Canis pulmon.
ulcera
arctet.
Potus in
primâ mensâ.*

In qualibet mensa, loco jusculi ptisana hordeacea, vel brodium gallinaceum cui herba numulariæ recens sit incocta, cum gelatina caponis, nec non vitello ovi unius, & cochleari uno pinguedinis canis non rancidi mixtum, comedatur. Primus haustus in mensa sit de sequenti Decocto. *Rx. Rad. chin. el. ℥ij. Liquir. ℥ij. Passul. min. mund. & major. enucleat. ana ℥℥. fic. ping. Dactyl. ana num. 5. Fijub. Sebest. ana num. xij. Sem. 4. frig. maj. ana ℥ij. anis. scenic. ana ℥j. concis. & conquassata bulliant in 2. Mensur. aq. font. per hor. dimid. in olla benè cooperta; Postea vinum album Nicarinum superbibatur. Interdiu autem fitis dicto Decocto restinguatur. Ad hæc, aeris mutatio quoque conveniret; Frequentes item purgationes extra necessitatem evitandæ, ac animi vehementes commotiones erunt refrenandæ. Deus Ter Opt. Max. hæc præscripta remedia Divina benedictione secundet. Signatum die 21. Maij anno 1689.*

Ex usu horum remediorum præfata Illustrissima Comitissa (ut ipsius literæ ad me datæ edocent) melius habuit, & vehementissima Tussis remisit.

CONSILIUM MED. LXXVIII.

Militum fauciatorum in conflictu propè
Langenavium Historiam proponens.

Casus

Casus.

Um Anno 1688. die Mercurii, qui erat 28. Novembr. malè feriatì incendiarii & prædones Galli in territorium Ulmenſe, ſub Colonello ſeu Ductore Vecquierio iniquiſſimè irrumpebant, ac ob denegatam poſtulatam pecuniam pro evitando incendio, quam contributionem vocant, primò Langenavium flamma devaſtare inque cineres redigere ſibi proponebant, incarnati hi diaboli, reſecandaque mundi carcinomata, ad gehennam & infernales furias ableganda, ex inſperatò propè dictum pagum in ab Ulma emiſſos milites Cæſareos Starenbergenses & Ulmenſes præſidiarios ipsis obvenientes offenderunt, à quibus hoſtiliter excepti, plures eorum interempti, ac poſtquam inter ſe mutuò acriter dimicaſſent, hi inſenſiſſimi nulloque chriſtiano nomine digni hoſtes propulſati fuère, ita ut locum hunc intactum relinquere cogerentur, qui cedentes & ſubſequentè nocte per Diæceſin Ulmenſem tranſeuntes, nihilominus quinque pagos, duasque villas nefariè flammis cremarunt ac combuſſerunt. Inter dimicandum autem ex parte Ulmenſium militum quatuor ictibus ſclopetorum extincti, novem verò enormiter læſi, & die 30. Novembr. in noſtrum Xenodochium delati fuère; Ex quorum numero Thomas Rid, natione Anglus per os tibiæ ac fibulæ pedis ſiniſtri; Johannes Rohn per axillam ſiniſtram; Marcus Ladner, per os dextri humeri, verſus cubitum; Andreas Schmid per dextri femoris carnoſam partem; Thomas

Fritsch, per os femoris sinistri; Johannes Schortmann, per dextrum cubitum; Georgius Stipori per cutim ac carnem in summitate nasi, in interstitio palpebrarum; Andreas Löb, per sinistrum cubitum; & Adamus Buscheck, per pedis dextri carnosam partem juxta tibiā, percussi erant, diraque symptomata, ob globos sine dubio intoxicatos, passi sunt.

Curatio.

- H**is igitur pro communi usu statim sequentia Remedia præscripta fuerunt.
1. Ad calorem præternaturalem ex pulvere tormentario restinguendum, gangrænamque præcavendam. *Rx. Sal. nitr. præp. ʒj. sacch. b. gr. v. Camphor. gr. iij. M. f. pulvis pro unâ dosi in aquâ fontana sumendus.* Et, *Rx. Nitr. tabulat. gr. viij. Ocul. ʒv. præp. CC. præp. ana ʒß. sacch. b. gr. v. Syr. acetos. citr. ʒß. aq. cichor. ʒij. M. pro dosi unâ.*
 2. Pro potu Ordinario. *Rx. CC. ust. ʒxij. Hord. integr. ʒxxiiij. ficuum ʒiij. Liquir. ʒij. passul. min. ʒxij. Sem. anis. fcenic. ana ʒß. M. & concis. d. ad scatul.* De quibus speciebus cochlearia viij. cum Mensur. 4. aquæ fontanæ coquantur. Et, *Rx. Syr. acetos. Citr. rub. Id. berber. acetos. ana ʒiiij. Spir. Ol. rectif. ʒj. M. d. ad Oll. pro Julapiis conficiendis.*
 3. Pro Potu vulnerario. *Rx. CC. ust. ʒj. Hord. integr. ʒij. herb. agrimon. vinc. per vinc. veronic. pilosel. sanic. alchymill. ana ʒj. Rad. symphit. maj. ʒij. fol. sen. s. st. ʒß. Spec. pr. decoct. pectoral. flor. & fr. ana ʒij. sem. anis. fcenic. ana ʒij. M. & concis. coq. c. aq. font. Mensur. 4. ad tertias, de quo Decocto quilibet patiens mane jejuno stomacho ʒv. vel. vj. ebibat.*
 4. Pro sudore movendo, *Rx. Rob. Juniper. sambuc. ana ʒiß. Elect. Diascord. Fracast. Theriac. Andr. ana ʒß. syr. acetos. citr. ʒß. Terr. Sigill. files. ʒj. M.* De quo cochleare unum cum aq. Card. bened. è typh. Cerv. & scorzoner. diluatur, ac patienti unâ vice ad bibendum. propinetur.
 5. Pro confortatione. *Rx. Aq. è typh. Cerv. scorzoner. borrag. confort. Offic. ana ʒij. Ocul. ʒv. præp. CC. philos. præp. ana ʒj. Spec. d. hyacinth. ʒß. syrup. acetos. citr. Julap. ros. ana ʒj. Aq. cinnam. bugloss. ʒß. fiat mixtura cochleatim sumenda.*
- Externè, Vulnera â sordibus repurgata; squamæ spinæque ossium successivè exemptæ, turundæ Unguento digestivo Fabric. Hildani illitæ injectæ, partes circumjacentes linimento simplici ab inflammationis

*Puls. re-
frig.*

Pot. refriger.

*Spec. pro
pot ord.*

*Syrup.
pro lulap.*

*Pot. Vul-
nerar.*

*E'ect. sudo-
rif.*

Aq. confort.

Traſſatio

*& Deliga-
tio per Chio-
urg. facta.*

mationis

mationis periculo vindicatae atque munitae, decentique Emplastro, utpote communi operculo singula hæc vulnera deligata fuere.

1. Inter dictos Patientes Thomas Rid, natione Anglus, præ aliis insigniter læsus erat, cujus pes sinister quoad tibiam & fibulam cum vulnere in multas particulas confractus, versusque talum & calcem maculis lividis, atris & gangrænosus notatus, ac ita constitutus erat ut ferulis ac spleniis circumsepiri, capsulæque lignæ includi necesse habuerit; Et quia fractæ tibie processus duos latos digitos prominebat, ille, propter repositionis impossibilitatem, die 5. Febr. horâ quarta vespertina à Joh. Bartholomæo Heckingio, Chirurgo Xenodochiali Ordinario ferrâ ac forcipe majore resectus & abscissus fuit. Cui, ad gangrænosam putredinem corrigendam, sphacelumque præcavendum, internè seq. pulvis aliquoties in aqua Cardui benedicti propinatus fuit. *R. Pulv. Myrrh. el. 3ß. ʒ ii diaphor. rec. præp. Lapid. prunell. Pulv. pu-*

ana gr. xij. M. Et, R. Myrrh. el. ʒij. sal. nitr. præp. Ocul. ʒo præp. ana ʒj. Syr. acetos. Citr. 3ß. Aq. borrag. 3j. Misce. Ad hæc, particulæ gangrænosæ, putridæ & corruptæ tam beneficio naturæ separatae, quam *putred. resis- gangrena & sphacelo præservans.* quotidie cultello incisorio resectæ, locusque affectus decenter & legitime Unguentis mundificantibus, digestivis ac putredini resistentibus deligatus fuit, ita, ut tandem omne periculum gangrænae ac sphaceli evanesceret, ac consolidationis spes optima appareret. Verum enim verò dictus hic Patiens inopinatò febre ac exæstuante calore præternaturali correptus est, ad quam profligandam varia diaphoretica & antifebrilia specifica, quin etiam sequentem emulsionem alterantem & refrigerantem aliquoties bibit. *R. Sem. 4. frig. maj. ana 3ß. papav. alb. 3j. Aq. è typh. Cerv. acetos. borrag. ana 3j. M. f. Emulsio, in qua dissolve CC. phil. præp. Ocul. ʒo. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒß. Nitr. tabulat. gr. xij. sacch. perlat. 3ij. M. pro dosi unâ.* *Emuls. refriger.*

Quibus usurpatis remediis febris quidem remisit, sed paulò post Diarrhœa symptomatrica cum atrophia corporis viriumq; resolutione accessit, ad quam tollendam sequenti remedio usus est. *R. Conserv. ros. rubr. Rob. acac. ana 3j. Eleæ. pulv. rad. tormentill. antidysenter. Croll. Corall. rubr. præp. Croc. ʒ. adstr. ana ʒj. Syr. è ros. sicc. 3vj. M. f. Electuar. de quo sæpius avellanae quantitas sumatur.* *Eleæ. adstring.*

Et. *R. Theriac. cœl. gr. iiij. Laud. Op. Parac. simpl. gr. j. M. f. pill. num. v. unâ vice deglutiendæ.* *Pill. confort.* Ut Et, *R. Conserv. ros. rubr. 3j. Theriac. Andruom. ʒj. Laud. Op. simpl. gr. j. M. f. bolus unâ vice sumendus.* *Bol. adstring.* Ad hæc, Emulsionem ex amygdalis cum aq. chalybeata, pulveribusque cordialibus, analeptis, & adstringentibus paratam bibit, quibus omnibus frustra adhibitis, prænominatus patiens die 17. Januarii vitam cum morte mutavit.

Potio sudorif.

Nucha & colli inunctio.

Sacculi cephalici, Pot. lax,

Pulv. anodynus. Alius.

Ol. anodyn. Spirit.

Unguent. Herba pro Fomento.

2. Johannes Rohn, per axillam vulneratus, prægresso horrore febrili, spasmocynico laborare coepit, qui verò sequentibus remediis curatus ac postea ab accepto vulnere feliciter liberatus fuit. *Rx.* *℞* ii diaphoret. rec. præp. *℞*ss. sal. scord. Card. bened. ana gr. iiij. Elect. Diascord. Fracastor. Rob. sambuc. ana *℥*j. Mithridat. Damocr. *℥*ss. Aq. Card. bened. *℥*ss. M. pro dosi unâ. Præterea nucha, collum, & tempora. Ol. rosar. lumbricor. *℞* chamomill. inuncta; sacculique herbis Cephalicis, utpote majoran. rorismar. beton. flor. chamom. *℞* rosar. impleti, in vino cocti, maxillis temporibusque repetitis vicibus impositi fuere, & denique talem potionem laxativam assumsit. *Rx.* Electuar. de succ. ros. diapr. solut. ana *℥*iiij. Crem. *♀*. *℞*j. diagryd. corr. gr. v. aq. Ceras. nigr. *℥*ij. M. f. potio una vice haurienda; à quorum usu pristinam sanitatem recuperavit.

3. Marcus Ladner, per dextrum humerum versus cubitum cum fractura ossis fauciatus, ante & post consolidationem vulneris, ob malignitatem humorum à globo intoxicato conceptam, & acidum corrosivum nervis communicatum atque inhærens, nervosarumque partium consensum in dextra manu intensissimos & lancinantes dolores periodicos, summo mane venientes, usque ad meridiem durantes, pedemque dextrum in consensum trahentes, passus est, quæ manus digitis intumescens & concepto colore livido gangrænæ periculum subivit, quapropter internè alexipharmaca & potiunculae sudoriferæ theriacales; externè verò varia Unguenta, Olea, Emplastra, fomenta, & cataplasmata, anodynis mista, calidè imposita fuerunt, quæ dolorem quidem ad tempus liniverunt, sed non protinus sustulerunt. Inter alia, sequentia propinata & adhibita fuere. *Rx.* Pulv. lumbric. præp. *℥*ss. Ocul. *℞*ss. præp. *℞*ss. M. f. pulv. subt. unâ vice manè capiendus, ac per aliquot dies repetendus. Et, *Rx.* Lumbric. terr. præp. *℥*ss. CC. philos. præp. Ungul. alcis præp. ana *℥*ij. Lign. aloes *℥*j. Ol. nuc. mosch. expr. gr. iiij. sacch. alb. *℥*ss. M. f. pulv. M. *℞* V. drachmæ unius quantitate capiendus. Ad hæc, aliquoties per pillulas antipodagricas Argentinenses aliaque appropriata catarctica remedia expurgatus fuit, & sumpto Electuario sudorifero, superius pro communi usu commemorato, sæpius in lecto sudavit. Externè, furfures in sartagine tosti, sacculisque inclusi, calidè impositi, ac sequentia Olea, Unguenta, spiritus, fomenta, & cataplasmata applicata fuere. *Rx.* Ol. chamomill. lumbric. aneth. lini, hyperic. ana *℥*ss. M. Et. *Rx.* Spir. vin. opt. *℥*iiij. pulv. *℞* iac. *℥*iiij. M. *℞* applicetur cum linteamentis calidè. Et, *Rx.* Ung. anodyn. dialth. popul. ana *℥*ss. Resin. pin. *℥*j. Theriac. Andr. *℥*iiij. Ol. hyperic. terebinth. ana *℥*ij. M. Et, *Rx.* Herb. *℥*ss. emoll. ana *℞*ss. hyperic. scord. flor. chamomill. summit. aneth. ana *℞*ss. Mj. Sem. lini. scænuigr. ana *℥*ss. M. f. decoct. in aq. font. addendo aliquid lactis pro

pro fomento. Et, R. Pulv. pro cataplasma. ex herb. & radicib. emoll. ℥iij. Pulv. pro scord. ℥ij. sem. Lini fœnugr. ana ℥ß. M. f. pulv. pro cataplasmate pro aliquot vicibus cum lacte & paucò Oleo rosarum coquendus. Præter hæc dicta, sæpius vinum calidum cum intinctis linteis seu spleniis applicatum fuit; quibus omnibus adhibitis dolor tandem identidem reversus est, ad quem sedandum, Thermæ naturales suasæ sunt, quibus tamen ob tempus inopportunum & deficientes nummos, frui non potuit. Postliminio tamen, appropinquante vere, dolores mitiores facti, & patiens novam spem subsequuturæ perfectæ restitutionis concepit.

4. Andreas Schmid, per vulnus femoris copiosissimam materiam saniosam per longum tempus egeffit, quæ verò reiteratis remediis purgantibus & sudoriferis imminuta, tandem pus album coctumque apparuit, hic quoq; patiens consolidato vulnere pristinam bonam valetudinem recuperavit.

5. Thomas Fritsch, cui femur sinistrum à globo plumbeo contractum erat, vulnusque materiam purulentam foetidissimam eructabat, ex repentino asthma die 15. Decembr. suffocatus interiit.

6. Johannes Schortmann, per dextrum cubitum cum fracturâ ossium læsus, exemptis spinis, & adhibitis remediorum internorum externorumque præsidis feliciter restitutus fuit.

7. Georgius Stipori, de quo in peculiari Observatione sequenti mentio facta est, qui globum intra calvariæ tabulas supra dextrum oculum infixum habet, à dicto globo, ob extrahendi impossibilitatem non fuit liberatus, sed illo relicto, vulnus carne repletum est, qui jam à militia liberatus, in Austriam, utpote Patriam suam emigravit.

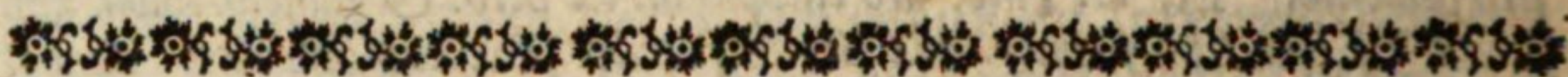
8. Andreas Löb, per sinistrum Cubitum cum fracturâ ossium ictus, magnos dolores sustulit, qui tandem, spinis multis per vices exemptis, liberatus est.

9. Adamus Buscheck, per pedis dextri carnosam partem propè tibiam vulneratus, optimè sanatus ac restitutus fuit.

Ex quibus recensitis liquet, duos horum læsorum militum mortuos, reliquos verò septem, post perpeffos acutissimos dolores & exanthlata dira symptomata, tandem per Dei gratiam pristinam bonam valetudinem recuperasse. Quibus etiam Histo-

riam de Conflictu Langenaviensi
concludo.

CONSILIUM MED. LXXIX.

Globus plumbeus per bombardam cranio
supra dextrum oculum infixus, nullam ex-
tractionem admittens.

Casus.

Um Anno 1688, die 28. Novembr, in territorio
Ulmensi propè Langenavium, cum truculen-
tissimis incendiariis atque prædonibus Gallis
dimicaretur, inter alios milites Cæsareus qui-
dam Decurio, nomine Georgius Stipori glande sclopeta-
rio supra dextrum oculum (qui ex validissima hâc contu-
sione confusus lumineque privatus est) & supercilium ver-
sus nasum, in eo loco, ubi cranium aliquo modo naturali-
ter depresso est, ictus fuit, qui globus, postquam antero-
rem cranii tabulam transeundo fregisset, illæsa altera poste-
riore inter diploem ac utramque laminam, quasi alis per al-
lisionem munitus, ita pertinacissimè hæsit, ut nullo labore
nulloque instrumento chirurgico ad extractionem adapta-
to, extrahi potuerit.

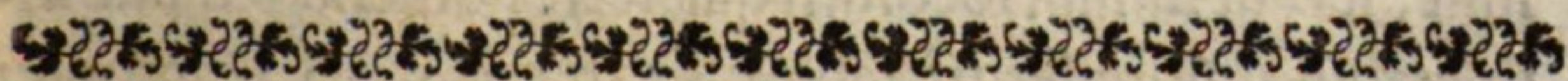
*Traclatio
& Curatio
hujus Vul-
neris,*

VUlnus itaque impositione Balsami Peruviani, hinc lintheamentis
carptis nec non Emplastro Diapalmæ superimposito deligatum,
oculo contuso autem linimentum simplex, partibusque læsis lin-
teum triplicatum vino calido intinctum & expressum fuit applica-
tum.

Ut autem liberior huic globo exitus pararetur, vulnusque
commodius tractaretur, interstitium cavum cutaneum, quod ab in-
gressu globi in vulnere usque ad interiorem dextri oculi angulum
feu

feu canthum majorem æquè perforatum penetrabat, die 11. Decembr. syringotomo dissectum, ac ita vulnus ampliaturum fuit. Hinc ad extrahendum globum terebra acutissima fuit applicata, quæ verò ob duritiem materiæ plumbo permixtæ penetrare noluit: Quapropter aliâ, orbe plumbeo munitâ tornando perforavimus, postea majori ac fortiori in foraminuli tornati cavum intravimus, globumque tenacissime terebræ affixum diversis diebus ac partitis vicibus, maximo etiam aliquoties conatu per diversorum Medicorum ac Chirurgorum manus extrahere tentavimus, sed frustraneum laborem impendimus, ac tandem ob formidinem pessimorum ingruentium symptomatum (quia de gravissimo capitis dolore conqueri cœperat) manus detraximus, glandemque hunc sclopetarium dicto loco infixum reliquimus. Interea temporis, caput, pillulis Cephalicis expurgatum, ac Electuario seq. roboratum fuit. *R. Extr. pill. aurear. cochiar. pan-* *Pill. purg.*
chymag. Croll. ana ʒß. Mag. Gialapp. gr. viij. M. f. c. aq. Ceras. nigr. pill.
xxj. unâ vice deglutiendæ. Et, R. Conserv. rosar. antiq. betonic. ana ʒj. Con- *Elect. caput*
fect. Alkerm. incompl. ʒß. diacod. Mont. Syrup. papav. err. ana ʒij. M. de quo *roborans,*
M. ʒv. quin etiam interdium nucis quantitatem deglutivit. Fronti ac breg- *Topica.*
 mati, tam ad dolorem sedandum, quam ad caput roborandum herbæ cephalicæ sacculo inclusæ, vinoque incoctæ adhibitæ fuere.

De cœtero, Diætæ convenienti patiens morem gerebat, ad sitim compescendam Decoctum hordei CC. ficuum, liquiritiæ, passularum, &c. hauriebat. Quibus adhibitis remediis observatâque bona Diætâ, globus nullum ulteriorem dolorem neque symptomata excitavit, vulnus carne repletum, sicque Decurio sanitati restitutus fuit.

CONSILIUM MED. LXXX.

Vid. Ep. N. C. dec. 2. A. 2. 65.

Mercurium sublimatum devoratum, legitimis verò Remediorum præsiidiis debellatum exhibens.

Casus.

Anno 1689. die 3. Januarii, Decurio quidam Cæsareus cum vidua ex militari ordine ipsi ducenda à Duce bellico denegaretur, ille ex infano amore lubentius mundo, quam huic amasiæ suæ valedicere decrevit: Ut autem lampadem vitæ eò citius extingueret, frustulum Mercurii sublimati devoravit, reliquamque particulam, avellanam magnitudine æquantem, si hæc portio deglutita non sufficeret, ad accelerandum suum funestum & execrandum propositum asservavit.

*Veneri hu-
jus infecuta
symptoma-
ta.*

Quamprimum autem hoc erodens, causticum ac lethale venenum, quod aliàs nisi citius remediis succurratur momentaneo molimine vitam rapere assolet, per fauces in ventriculum descendit, statim horrenda symptomata, color nempe faciei lividus & luridus, faucium erosio, anxietas circa præcordia, acutissimus ventriculi dolor cum nausea ac vomitu, lancinantia intestinorum tormina, &c. secuta sunt, ita, ut nullibi locorum quiescere potuerit, sed præ intolerabili dolore fermè rabiosus extiterit. Quapropter miser hic ac vesanus homo in Xenodochium nostrum publicum delatus, ibidemque curæ meæ demandatus fuit.

Curatio.

Syr. Emet.

*Elect. the-
riacale &
alexi-
pharm.*

Cui ante omnia ad concitandum vomitum Syrupi Emetici Ang. Salæ ʒj. exhibui, à quo aliquoties evomuit: Postea de Electuario nostro usitato ac in promptu prostante theriacali & alexipharmaco ex Roob sambucino & juniperino, Electuario item Diascord. Fracastorii, Theriaca Andromachi, Mithridatio Damocratis, terra sigillata, ac Syrupo acetositis citri composito, nucis juglandis quantitatem, cum aqua Cordiali dissoluto

Iuto exhibui: Hinc partitis vicibus *Lactis vaccini* ℥vj. vel viij. cum lique- *Lac cum*
facto butyro calidè ebibit, ac tandem de sequenti mixtura sæpius avel- *butyro.*
lanæ quantitatem per aliquot dies assumsit. *℞. Conserv. rosar. ℥j. flor. Elect. specif.*
viol. Nymph. ana ℥ß. Theriac. Androm. Mithridat. Damocr. ana zij. Crystall. alter. &
præp. & pulver. zij. Syr. viol. ℥ß. M. *corrob.*

Quoad Diætam, cibis lenientibus & refrigerantibus, jusculis *Diæt.*
nimirum pinguibus, panatella, ptisana hordeacea, pulmentis ex lacte
coctis, &c. usus est; Pro potu ordinario *Decoctum hordei cum syrupo vio-* *Potu Ord.*
laceo alteratum, ac lac recens mulctum cum saccharo bibit. Quibus
adhibitis remediis venereâ dementiâ obsessus hic homo è Cymba Cha-
rontis revocatus, sicque hac vice tam è diaboli faucibus ereptus, quam
à corporis interitu liberatus fuit,

CONSILIUM MED. LXXXI.

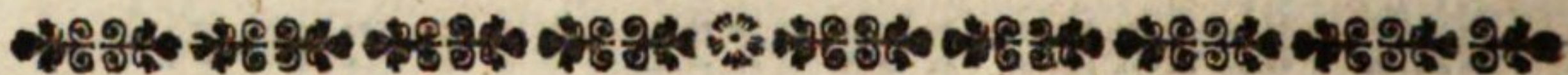
Ventriculi Vulnus, totam ejus substantiam
ex utroque latere penetrans, lethale.

Casus.

 Nno 1689. die 25. April. coctor saponis, Civis
Ulmensis, ac miles Cæsareus ex Croatia oriun-
dus in diversorio quodam compotarunt, ubi
miles ob levem & frivolam causam rixas ac dis-
sidias cum cive movit, quæ tandem in funestum exitum
convertebantur, dum miles latiori pugione (Germ. *mit*
einem Bajonet) hunc suum adversarium ita per abdomen
punctim percussit, ut paucarum horarum spatio animam
exhalaret.

Cadaver itaque hujus defuncti sectum & apertum, ac deprehen- *Cadaveris*
sum est dictum militem miserum hunc hominem per perito- *sectio &*
næum ac mediam ventriculi substantiam ex utroque latere, non sine *inspectio.*

pancreatis læsione (quæ stomachi vulnera ob suam amplitudinem Chirurghi manum admittebant) percussisse, sicque oblæsionem visceris hujus nobilis ex nervosa ac membranosa substantia constantis, adque vitam simpliciter necessarii, totumque genus nervosum in consensum trahentis, periculosissimaque & lethalia symptomata inducentis, vitâ suâ privasse, defunctique uxorem cum quinque liberis in miserrimum statum posuisse. Hic homicida, qui æquè viduam ac duos liberos post se reliquit, die 8. Maij per portam Beatæ Virginis extra civitatem ad supplicium ductus, globisque plumbeis per bombardas explosis, caput thoracemque transeuntibus, à suis commilitonibus, transossus est; Ex quo casu Tragico duo viri vitam, duæque mulieres & septem liberi maritos ac patres suos amiserunt.

CONSILIUM MED. LXXXII.

Vulnus propè Oculum punctim inflictum,
in substantiam cerebri penetrans lethale.

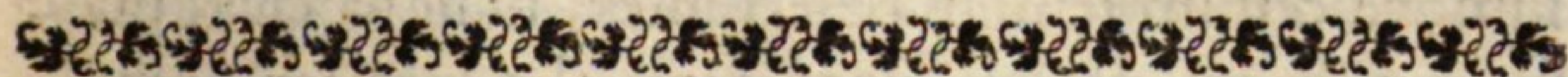
Casus.

Nno 1689. die 14. Junii, adolescens Joh. Martinus **Sesenmeyer** / textor Ulmenfis, media nocte in platea obambulans, in militem offendit, à quo verbis impetuosius inhumaniter adoritur, cui hic defensivè obvians, ab hoc suo antagonista propè oculum dextrum, gladio punctim sauciatus, supinus in terram decedit, ac postea in ædes suas deportatus est, à quo accepto vulnere ex toto attonitus per unam diem duasque noctes, visu, auditu, ac loquelâ orbatus, jacuit, biliosa evomuit, & supervenientibus convulsionibus, mundo huic valedixit.

Qui

Qui affectus postmodum cultro anatomico exploratus, cranium <sup>Cadaveris
sectio &
inspectio.</sup> apertum, ac deprehensum est, gladium propè oculum per cavitatem ejus penes nervum opticum cum læsione meningum in ipsam cerebri substantiam penetrasse, ibidemque venas ac vasa (quod sanguis extravasatus per anteriorem cerebri substantiam versus partem affectam copiosè diffusus docuit) disseccasse, simulac ex lapsu in occipitium, ob vehementem contusionem & concussionem, sanguinem extravasatum se in posteriori parte cerebri versus spinalem medullam & principium nervorum effudisse, vasaque & organa transeundis spiritibus animalibus dicata compressisse, eorumque liberum transitum impedivisse, sicque tam in anteriori quam posteriori parte cerebri, circulationem sanguinis ac spirituum animalium sustulisse & per consequens patientem suis sensibus ac ratione privasse, ipsamque mortem intulisse.

CONSILIUM MED. LXXXIII.

Tenesmum, cum aliis pravis Symptomatibus, à retardato & suppresso hæmorrhoidum fluxu, provenientem, cum exulceratione intestini recti examinans.

Casus.

PAtiens quidam, Vir Consularis, ætatis suæ anno sexagesimo tertio, ab incunabulis ad sudorem proclivis, texturæ raræ, ac coloris sub facie lividi, antehâc ad phtisin & hæcticam pronus, cui varia contra hosce affectus militancia remedia applicabantur, inter alia etiam obstructionibus obnoxius, ita, ut magno semper conatu, usque ad alvî protuberantiam, non sine metu prolapsus intestini recti feces excernere cogeretur,

tur, ex quo magno conamine tandem tubercula in ano, quoad magnitudinem instar avellandarum, vel globulorum inferiorum puerilium oborta sunt, & post hæc ante 13. vel 14. annos & quidem eo tempore, quo supremi Duces bellici Exercitus Cæsarei hyemali tempore Efslingæ degebant, variique excessus tam compotando, quam gelu tolerando, multaque ardua negotia sine omni quiete perferendo, committerentur, hæmorrhoides magno cum ardore & dolore, erumpentibus multis circa anum pustulis, fluere cœperunt, fluxumque suum procedente tempore, sed inordinatè, nullumque certum tempus observantes, nunc parcius, nunc uberius, nonnunquam sanguinem, alio vero tempore albam, lentam, ac viscidam materiam eructantes continuarent, cum hoc incommodo, ut de die ob continuam hujus materiæ egestionem corpus ac vestimenta excrementitio hocce humore madida conspurcarentur; noctu verò, cum quieti in lecto vacabatur, omnia hæc incommoda cessarent, vesiculæ intra corpus se abscondiderunt, totumque corpus ac lassæ membra blandienti somno indulserunt, sicque ob hanc exoptatam quietem Patiens noctis adventum identidem avidè expectavit, hilarique fronte lectum ingressus est.

Sed cum ante annum, in die Divi Jacobi Domino Patienti grave ac laboriosum Officium committeretur, & paulò post ex improvviso horrendus ac lugubris rumor Urbem percurrerebat, quod malè feriati incendiarii ac prædones Galli in Romani Imperii territorium irrupissent, Philippoburgum obsidione cinxissent, atque vicinos Circulos

culos iniquiffimo nefarioque aufu infettare fibi firmiter propofuiffent, ita ut ad devolvendum malum imminens die noctuque tabellarios curforesque hinc inde ablegare fumma neceffitas exigebat, ac omnium animi præ angore & terrore fermè colliquefcerent, factum eft, ut hæmorrhoidum fluxus apud Dn. Patientem planè fupprimeretur: Quam fuppreffionem non folum pertinaciffima ac moleftiffima alvi conftipatio, fed præcipuè intolerabilis fermè Tenefmus infeutus eft, & quemadmodum antea nocturno tempore quieti indulgere concedebatur, ita jam quavis nocte, ob continuum cum maximo conamine dejiciendi defiderium, decem, quindecim ac octodecim vicibus furgere cogitur, & rarò, præter paucam urinam per ftillicidium excretam, vel minimam fecum quantitatem, avellanæ vel fabæ magnitudinem æquantem, egerere poteft. In hoc excernendi conatu pultulæ illæ, de quibus fuperius dictum, partim turgidæ & duræ, partim confeffæ, flaccidæ, inanes & vacuæ, non fine magno ardore exeruntur ac prominent: Tempore matutino omnia hæc fymptomata leviora funt, poft prandium & cœnam verò hi dolores ftato tempore & ad horam quafi cum incremento redeunt, ubi excrementa non amplius debito modo egeruntur, & proinde magni dolores in abdomine circa umbilicum, lumbos, & extremitatem fpinæ dorfî excitantur, qui acutiffimi dolores, Dominum Patientem, id quod præ pudore hætenus conticuit, Doctõribus atq; Chirurgis revelare coegerunt, ubi ad hunc affectum tollendum unus eorum Unguenta; alter olea; tertius Cataplafmata, Pulveres, Tincturas; quartus

tus clysteres, laxativa, injectiones per alvum, Opiata, pillulas, Theriacam Cœlestem, venæsectionem in brachio, scarificationem in regione lumborum, & quæ alia hujus generis sunt, ordinaverunt. A quorum, (præsertim Cataplasmatum usu aliquale solatium sensit, reliqua verò vel parum aut nihil conduxerunt.

His itaque nihil proficientibus ad Acidularum Jebenhusanarum usum deventum est, quibus Dn. Patiens jam per quatuor septimanas, sed solum horis antimeridianis, unâ vice quinque vitra, vel tres mensuræ partes exhauriendo, horis verò pomeridianis balneo seu infusu ex aqua communi (forfan herbis alteratâ) utitur, quæ hætenus benè tolerare potuit. Et licet his ita usurpatis hæmorrhoides aliquomodo rursus aperiantur, illæ tamen nil nisi per intervalla materiam rubram, incarnatam, albam, corruptam, ratione formæ & consistentiæ instar succi Cydoniorum, interdum colorem mali citri referentem, mox verò cineream, lentam ac viscidam in forma gelatinæ, cum ineffabili conatu, tenesmo, dolore & ardore, non sine alvi & hæmorrhoidum insigni protuberantia, evomunt, quæ omnia ob loci à pustulis occlusionem & angustiam fermè excerni nequeunt, quocirca etiam plurimi interclusi flatus, venarumque turgescientium nodi ac tubercula in interiori parte corporis percipiuntur. Et quamvis Dominus Patiens hætenus uno præ altero surgere, obambulare, atque negotiis suis tam publicis quam privatis, invigilare potuerit, hæc tamen præsentis tempore ob continuum tenesmum, tumultuantes flatus copiosos, dolorem, ardoremque fermè intolerabi-

lerabilem, corporis atrophiam, ac virium lapfum ulterius præftare impoffibile videtur, nihil magis exoptans, quam ut tandem aliquando ab hoc triftiffimo affectu, dirisque fymptomatibus, utpote cruciante dolore, flatibus, ac inquietudine liberari, fomnoque ac quiete frui poffit.

Ad hæc, fi hæmorrhoides ordinate fluere, atque dictæ veficulæ fanguinem antea confuetum fundere nollent, *Q. 1. An hirudinum applicatio proficeret?* quæritur, an Hirudinum applicatio, quam præfentes Medici hætenus diffuaferunt, & hujus loci haberi nequeunt, fine periculo applicari poffent?

Tandem etiam quæritur, an Domino Patienti à primis pueritiæ annis cibis acribus vefcendis affuefacto, (quos *Q. 2. An confueti cibi moderate acidi fint conceffi?* tamen de præfenti non appetit, nihilominus tamen ab efu Olerum, raparum, &c. abftinere renuit) ufus moderatè acidorum, videlicet Lactucæ & Endiviæ, cum aceto & multo oleo præparatæ, non conceffus fit.

In fine hujus defcriptionis notandum, quod die 16. Julii, hujus anni 1689. Medicus Patientis Ordinarius, Practico & chirurgo cuidam per quadraginta annos exercitatiffimo hunc affectum oculariter infpiciendum monftrarit, qui alvi ac tuberculorum feu pufthularum numerosam feriem atque protuberantiam admiratus eft, dicendo, hoc malum jam inveteratum & radicatum non folum vitium venarum hæmorrhoidalium, fed ne fifthula huic morbo conjuncta fit, metuendum effe. Ex quâ caufa emollientium ufum, per quæ malum hætenus plus incrementi quam decrementi fumferit, diffuaſit, ſcarificationem circa regionem lumborum tanquam planè inutilem rejecit; econtra clyſterum

lenientium ac abstergentium, ac venæsectionis usum in pedibus, quin etiam Unguentum refrigerans & siccans ad locum affectum inungendum suasit, ac tale excogitare atque communicare promisit.

Sequitur hujus Casus Resolutio & ad interrogata Responsio.
Prolegomena.

AD transmissum Casum enodandum ac resolvendum, respondetur. Dominum Patientem, ut historica hujus morbi relatio docet, à pueritia statim ad Cacochymiam, (quod inter alia macies corporis & color faciei lividus attestatur) & ad procedente tempore insecutum fluxum hæmorrhoidum, cui plerumque cacochymici obnoxii sunt, dispositum fuisse.

Obstructiones à debilitate facultatis expultricis, vel carente stimulo bilis ad intestina ablegatæ, dictamque facultatem irritante, vel crassitie humorum excrementitiorum propullulat, ubi ob magnum & violentum excernendi conatum muscoli ani relaxantur, & alvi prolapsus sequitur.

Pustulæ verò, seu potius tubercula, quæ postea magnitudine globulorum puerilium lusoriorum prodierunt, procul dubio hæmorrhoides cœcæ fuerunt, quibus materia acris, sanguisque atrabilarius & adustus, vel secundum Neotericos Lympha acrior, inclusa erat, quæ tandem & copia & qualitate peccans, per commissos excessus, utpote computationes & assiduos labores laceffitæ, & apertæ, sanguinem profuderunt. Reliquæ verò pustulæ alvum & regionem venarum hæmorrhoidalium obsidentes, à materia acri inter cutem & carnem contenta, musculorumque interstitio inclusa, ibidemque collecta, originem habent, quæ ob sui acredinem & mordacitatem exulcerationem producere semper apta, prompta, ac parata fuit.

Quod insuper fluxus venarum hæmorrhoidalium nullum certum tempus & ordinem observavit, nihil novi est, quia in quibusdam subjectis duorum triumve mensium, in aliis quadrantis anni vel semestris, in reliquis verò anni spatio semel duntaxat fluere, neque solum bonum ac laudabilem sanguinem, sed etiam materiam flavam, incarnatam, pituitosam, albam, cineream, lentam ac viscidam, (prout corpus vitiosis humoribus scatet) fundere consueverunt.

Cum igitur ante annum magno angore ac terrore in singulorum animis, ob iniquissimam detestandorum Gallorum invasionem oborto,

oborto, Dominus Patiens pari anxietate, simulac concatenatis laboribus premeretur, dictarum hæmorrhoidum sanguis in majores venas regurgitans, ac versus cor, partesque internas cum spiritibus revocatus, hæmorrhoidum suppressionem post se reliquit, & propterea retenti illi vitiosi acres, mordacesque humores oberrantes, nullumque exitum habentes, in corpore non solum hinc inde varias molestias causerunt, sed etiam ob eorundem acquisitum intensum calorem, excrementorumque adustionem & exsiccationem pertinaces obstructions, ac cum postea viscida hæc acredo intestino recto per ablegationem, communicaretur, eidemque tenacissimè adhæreret, intolerabilem fermè tenesmum induxerunt, qui ibidem propter dictorum humorum vitiosorum, non sine intermixtione bilis, affluxum & congestionem, non solum incrementum sumsit, sed etiam in hisce pustulis ob longiorem moram & acquisitam cacoethen corrosionem & exulcerationem produxerunt, partesque vicinas & adjacentes, ob exquisitum eorum sensum in consensum traxerunt, ardoremque vehementissimum in parte affecta excitârunt.

Flatuum copia tam à cruditatibus quam ab excrementorum retentione, alviq; constipatione oboriuntur, & nihil novi est, si iidem apud eos etiam patientes, qui simul fistulis laborant, in earundem sinibus stabulantes, quando illæ manibus tractantur, cum strepitu erumpunt ac exeunt.

In Summa, quorsum hæc acris materia in corpore tendit, sive dorsum, sive lumbos, sive umbilicum, sive alvum & intestinum rectum, sive alias quascunque partes attingat, semper magnas ibidem molestias excitare solet.

Circa medicamentorum usum, Internè, ab omnibus acrioribus ac fortioribus purgantibus, quin etiam ab Opiatis & narcoticis, utpote quæ naturam in operando impediunt, spiritusque figunt, (nisi summa ob dolores acutissimos urgeat necessitas) Externè verò ab emollientibus, (ut Practicus ille exercitatus qui locum affectum vidit, benè ac laudabiliter monuit) cavendum & abstinendum, ne pars affecta in periculosam putredinem cancrasam exulcerationem excrescat atque degeneret.

Totus Curationis Ordo ac methodus in hoc consistit, ut 1. scattentes in corpore acres mordacesque humores per benignum, lenelaxansque remedium aliquoties expurgentur; 2. viscosa acrisque in intestino recto hærens, ac tenesmum inducens materia per lenientes clysteres eluatur & abstergetur. 3. Postea per applicata appropriata suppositoria abstergentia & siccantia per aliquod tempus continuanda

*Quid circa
remedio-
rum usum
sit obser-
vandum?*

*Curatio in
quibus con-
sistat.*

tinuanda pars affecta obliniatur, ac à dolore vindicetur, nec minus
 4. Alvus cum suis protuberantibus pustulis atque tuberculis per præ-
 scripti peculiaris Unguenti usum refrigeretur, exsiccet, ac putredo
 præcaveatur. 5. In pedibus una alteraque vice vena secetur. Et
 6. Bona Diæta observetur, ac à cibis acris, falsis, mordacibus ab-
 stineatur.

Si verò Fistula ani cum hoc affectu conjuncta esset, tum illa
 methodicè erit tractanda, ad quam tractationem & curationem ante
 omnia accuratissima ocularis inspectio, & exquisitissima per stylum
 vel candelam Ceream exploratio requiritur. Reliqua præsens Con-
 sili Medici in Puncto Tenesmi, reliquorumque pessimorum sympto-
 matum à me elaborati delineatio, docebit.

Quod tandem Acidularum usum concernit, eæ, si adhuc vires
 constant, ac natura eas ferre potest, concedi possunt. Balnea verò &
 infusus, quamvis materiam acrem & mordacem abluant, tamen ob
 insignem eorum humectationem, & proinde putredinis metum, pro
 suspectis habentur.

CONSILIVM MED. LXXXIV.

Tenesmi Curationem exhibens.

uia in præcedenti Consilio allegatus Dn. Pa-
 tiens præter dicta, Tenesmi ulteriorem per cau-
 sas expositionem & Curationem in formâ Con-
 sili desideravit, iccirco suo desiderio sequenti-
 bus satisfactum est.

Definitio.

Tenesmus est assidua per alvum dejiciendi cupiditas, cum dolore,
 in quâ vel nihil, vel pauca mucosa & cruenta dejiciuntur.

Causa.

Causa est facultatis expultricis in extremitate intestini recti
 assidua stimulatio, plerumque ab humore acris, mordaci, lento, visci-
 do, ac falso huic parti tenaciter adhærente proveniens. In hoc sub-
 jecto stimulant facultatem expultricem hæmorrhoides, ac materia
 acris, falsa, & ichorosa ex obortis in extremitate intestini recti vesi-
 culis exulcerationem minantibus, continuo transsudans,

In

In hoc affectu non rarò intestini recti, ob assiduum excernendi conatum prolapsus, & urinæ difficultas cum stillicidio, ob loci vicinitatem & consensum, accidit, teste Hippocrate, qui 5. aphor. 58. dicit. Ad recti intestini & uteri inflammationem, purulentosque renes, accidit stranguria.

Signa per se manifesta sunt, dum patiens indefinenter alvum *Signa.* exonerare desiderat, sed parum aut nihil dejicere potest.

Tenesmus facile tollitur, nec unquam per se jugulat, Celsus, *Prognosis.* lib. 4, cap. 18. Quia tamen sæpius gravia symptomata, eundem comitantur, periculo non vacat, nam quò causa, à qua oritur, gravior, eò periculosior est tenesmus, unde qui ab atra bile excitatur tenesmus, omninò periculosus est, cum quasi cancer exulceratus sit; sæpè etiam ex neglecto tenesmo ulcus sordidum oboritur, idque in fistulam transit, quæ ægrè curatur. Quocirca etiam in hoc subjecto annus climactericus magnus, nempe sexagesimus tertius attendendus, viriumque prostrationis atque atrophie corporis optima habenda erit ratio, ne morbus funestum exitum consequatur.

Curatio consistit in ablatione Cause, correctione videlicet sanguinis acrioris, atrabilarii & feculenti, per remedia laxantia, lenientia & alterantia, apertione venarum hæmorrhoidalium, & promotione fluxus earundem, ac abstersione humorum stimulantium, ulceris sanatione, partis affectæ roboratione, dolorisque per lenientia ac demulcentia ablatione. Ubi principaliter notandum, quod omnia externa seu Topica parti affectæ applicata non sint multum humectantia, sed potius siccantia & refrigerantia, ne extremitas intestini recti in fistulam vel cancrasam putredinem, exitialemque exulcerationem inducatur. *Curatio.*

Ad sanguinis itaque atrabilariam acredinem corrigendam, Internè talis potio laxativa iteratis vicibus erit haurienda. *Rx. Fol. sen. Pot. laxat. Alex. s. st. ʒiij. Rhabarb. ver. Crem. ꝑ. ana ʒß. omnia gross. mod. concis. infund. cum aq. Cichor. ʒ Endiv. ana ʒij. stent in infusione per noctem, manè fiat lenis ebullitio, in Colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. ʒiß. clarif. cum album. ovi, add. Aq. cinnam. buglossat. ʒj. M. f. potio pro dosi una.*

Ad materiam verò acrem, salisam, & mordacem in parte affecta eluendam ac abstergendam, conveniunt sequentes clysteres dolorem lenientes & abstergentes sæpius iterati. *Rx. Hordei. flor. verbasc. ana Clysteres. Mj. rosar. rubr. Mß. lumbricor. lotor. ʒ incisior. ʒj. sem. psyllii, Cydonior. scænuigr. ana ʒj. Coq. in lacte recenti, Colatur. ʒ. ʒß. add. Ol. rosar. ʒij. vitell. ovor. num. 2. M. f. Clyster.* Sequens quoque Suppositorium inte-

*Suppositor.
contra Te-
nesmum.*

stino recto applicatum, abstergit, siccatur, atque dolorem lenit. *Rx. Semi Cervini vel hircini ʒij. Tut. præp. ʒij. Opii Thebaic. gr. iij. M. f. suppositorium.*

*Suffumigia.
contra te-
nesmum.*

Prodest quoque Suffumigium ex resina alba (Germ. Rübel Harz) carbonibus injectâ, intestino recto exceptum, ac sæpius iteratum. Vel paretur in hunc usum Pulvis pro suffumigio sequens. *Rx. Mastic. ʒij. Thuris, Styrac. calamit. ana ʒß. flor. verbasc. rosar. rubr. ana ʒij. Misce.*

*Linimen-
tum siccans
& abster-
gens.*

Intestini recti extremitas & pustulæ in eo obortæ, sequenti Linimento erunt inungendæ. *Rx. Unguent. pompholygos ʒj. de Ceruss. d. lithargyr. ana ʒij. Ol. rosat. Omphacin. ana ʒiij. M. & agitentur in mortario plumbeo tamdiu, donec colorem plumbi acquirant. Quæ omnia leniunt, abstergunt, doloremque ac acredinem demulcent.*

Venæsectio.

Præter hæc dicta convenit Venæsectio in pedibus administra-
ta, ac pro ratione circumstantiarum una vel altera vice repetita.

*Fistula ani
quid &
quotuplex,
& quomodo
exploran-
da?*

An verò Fistula ani cum hisce pustulosis extuberantiis conjuncta sit, absens sine prævia oculari inspectione judicare non possum; Et si illa adsit, stylo, vel candela cerea exploranda, an sit recta vel obliqua, simplex vel multiplex, an in sola carne hæreat, id quod tangitur, molle sit, ac pus album, æquale, & copiosum effluat? an ad nervos pertingat, & dolor magnus in explorando cum sinus profunditate, & pure pingui ac oleoso prodeat? aut an ad os penetret, styloque aliquid durum ac renitens aut asperum, cum profusione puris tenuis nigricantis & graveolentis occurrat? an ad venam pertingat, & pus facis instar egrediatur? an denique arteriam penetret, & materia tenuior pellucidaque magis cum aliquali saltu profiliat? De quibus omnibus Medicus nonnisi præsens judicare potest.

*Hæmor-
rhoides
quid, &
quotupli-
ces?*

Quod Hæmorrhoidum, (quæ vel internæ vel externæ sunt, quarum illæ à ramo splenico venæ portæ oriuntur, & per mesenterium circa colum & intestinum rectum extensæ, in musculis ani & intestino interiore terminantur, eaque est unica, sociamque habet arteriam à mesenterica infra ramos producentem. Externæ verò à ramo venæ cavæ epigastrico oriuntur, & in externas recti intestini partes, ani scilicet musculos disseminantur, suntque duplices, utrinque una, & utraque habet comitem arteriam, ab hypogastrica derivatam) fluxum antea consuetum, nunc verò vel suppressum, vel retentum, vel remoratum attinet, bonum esset, si ille in pristinum statum reduci posset: Cum enim Natura eorum, quibus hæmorrhoides fluunt, ad generationem vitiosorum humorum sit disposita, plurimisque excrementis tale corpus scateat, facile colligi potest, quod

retenta

retenta tantorum vitioforum humorum excretio sanitati maximè noxia fit, quemadmodum etiam experientia testatur, retentas hæmorrhoides non rarò tabem, hydropem, dysenteriam, aliaque periculosa mala & morbos excitasse.

Et hoc in passu Amatus Lusitanus, Curat. 3. Centur. 5. com-
memorat, virum quendam annorum 45. singulis mensibus evacua-
tionem sanguinis per hæmorrhoides passum esse, quæ cum illi ob-
struerentur, sanguinem subflavum & rubrum ac coacervatum per os
sine febre & tussi ejecisse, cui, cum quatuor hirundines ilicò hæmor-
rhoidibus apponi jussisset, & Syrupum ex Endivia, fumaria & lupulo
earundem herbarum decocto dilutum exhibuisset, hinc purgans ex
manna Rhabarbaro, & particula Electuarii diaphæniconis propinaf-
set, tandemque conservam fumarix jejuno, superbibitâ aquâ cichorii
dedisset, consuetum fluxum hæmorrhoidum rediisse, & benè va-
luisse.

*De hæmorr-
hoidibus
retentis,
historia.*

An verò parcus vel planè suppressus hæmorrhoidum fluxus
per applicationem hirudinum sit provocandus? Respondeo, quod,
si venæ turgeant, hirudines applicandas, si verò non, dicta remedia
potius usurpanda, reliquumque opus naturæ committendum esse.

*Hirudinum
applicatio
an conce-
denda, nec
ne?*

Quod denique Diætam concernit, Aer sit temperatus, Cibi
coctu faciles & humectantes, bonumque succum ac sanguinem ge-
nerantes, quales sunt, juscula gallinarum, ptisana hordeacea, pana-
tella, pruna Damascena, Hispanica, ova forbilia, caro vitulina, agnina,
gallinarum, pullorum gallinaceorum, aves montanæ, borrago, bli-
tum, spinachia, brassica crispa, passulæ, cum cibis sumpta. Vitentur
cibi calidi, coctu difficiles, falsi, acidi, acres, brassica capitata sale con-
dita, rapæ, legumina, fabæ, phaseoli, pisa, Caseus antiquus, & aro-
mata calidiora, acredinemque habentia.

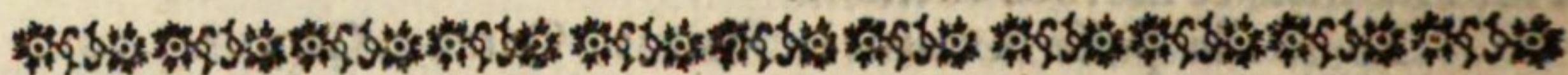
Diæta.

Potus sit aqua hordei, vel per se, vel cum syrupo ribium, Cy-
doniorum, vel acetosæ mixtum, vel vinum album cum aqua hordei
vel passularum dilutum; à vinis verò generosis erit abstinendum.

Alvus quoque servetur laxa & aperta, ne feces indurentur, & in
excretionem, dum per locum angustum & fermè pustulis occlusum,
vi quasi penetrant, dolorem excitent. Quies motui anteferatur;
In somno & vigiliis teneatur modus; ac tandem animi fortiores mo-
tus atque pathemata coerceantur.

Quibus animi mei sententiam (salvo tamen melius sentientis
judicio) explicare volui. Deum Ter Opt. Max. obnixè efflagitans,
ut præscripta remedia Divinâ suâ benedictione secundet, ac Domino
Patienti

Patienti pristinam bonam exoptatamque sanitatem largiatur atque restituat. Ulmæ Suevor. Octavo Calendar. Augusti, (qui erat dies Divi Jacobi Apostoli) Anno reparatæ gratiæ, 1689.

CONSILIUM MED. LXXXV.

Ambulandi impotentiam ob ligamentorum relaxationem feliciter curatam,
exhibens.

Morbus.

 Nno 1685. die 26. April. Dn. Michael Philippus Kepplerus, Pastor Ehingensis in Franconia, Filiam suam Cacochymicam, sedecim circiter annorum, Weiltingam (ubi tum temporis ad Officia Medica Serenissimis Ducibus Württembergicis Dominis meis gratiosissimis præstanda me detinebam) rhedâ ad me duxit, & quia illa difficulter stare, difficilius verò, hinc inde titubando, progredi posset, consilium & auxilium meum expetiit.

Causa.

*Luxationes
intrinsecæ
unde ori-
antur?*

Cui statim indicavi, quod causa hujus mali ab humorum ad partes affectas è toto corpore cacochymico affluxu & congestione, ligamentorum humectatione & relaxatione oriatur, ac ex hac causâ, præsertim si ad hæc humor multus, lentus ac viscidus circa articulationem intra acetabulum & caput ossis penetret, prolapsum ossis femoris ac luxationem accidere posse, Teste Johanne Tagaultio, qui Instit. Chirurg. lib. 5. cap. 2. pag. 122. ait; Quædam verò luxationes intrinsecus eveniunt, atque ideò internæ dicuntur, ut cum mucosus aliquis humor & pituitosus in articulis seu juncturis acervatur, qui articulationis ligamenta primum madefacit, deinde laxiora reddit & tandem
ob

ob ejus multitudinem sua sede os ipsum protrudit. Item, Joh. Scultetus in Armamentario Chirurgico pag. 22. dicit, Causa tertia luxationis est, cum humor ad articulum fluit, qui ligamenta laxat. Cui sententiæ D. Henricus Petræus, Professor. Med. & Chirurg. Marpurgensis subscribit.

Cum quibus etiam D. Dan. Sennertus Instit. Med. lib. 2. part. 2. Cap. 13. pag. 264. Column. 2. consentit, dicendo; Nonnunquam humiditas articulos reddit humidos, nimirum madefaciendo & laxando totam articulationem.

Quas sententias Hier. Fabric. ab Aqua pendente Oper. Chirurg. part. 2. lib. 5. de Luxationibus, pag. 1064. confirmat, dum asserit. Primum genus luxationis fit tantum à causis internis, id est à humoribus remollientibus & laxantibus ligamenta. Reliqua duo genera, nimirum hiatus & vera luxatio, fiunt tam à causa interna, scil. ab humoribus ad articulos fluentibus, qui cavitatem sensim implent, & caput ossis è sua sede deturbant, quam ab externa, quæ violentia quadam os loco movent, ut saltus, casus ab alto, vehementissimus cursus, &c.

Ex quibus dictis facile patet, quod in hoc subjecto ante omnia *Curatio*, corpus aliquoties expurgandum, humores ad partem affectam affluentes & congesti, revellendi, discutiendi ac resolvendi, locusque læsionis exsiccandus & roborandus, bonaque Diæta observanda sit; in quem finem sequentia remedia ordinata fuerunt.

Et quidem ante omnia ad totum corpus expurgandum Patiens tales Pillulas deglutivit. *Rx. Mass. pill. antipodagr. Argentin. gr. xvij. Pill purg. Extr. panchym. Croll. 3ß. Mag. Gialapp. gr. iij. M. f. cum aq. Ceras. nigr. pill. num. 25. unâ vice assumenda.*

Post harum deglutitionem, in eundem etiam finem hoc Apoze-
mate usa est. *Rx. Herb. cochlear. nasturt. aquat. chamædr. fumar. scolopendr. Apozema, beccabung. ana Mß. Rad. raphan. sylvestr. filicis ana zij. Cort. Tamarisc. Cap- par. ana 3iß. Rhab. ver. 3iij. fol. sen. el. 3j. Turpeth. el. Agar. trochisc. Jalapp. polypod. querc. ana zij. Cinnam. acut. 3j. ꝑ. alb. crud. zij. anis. scænic. ana 3ß. M. 3 concis. f. cum syndon. alb. nodulus, quinque libris vini al- bi superfundendus, de quo singulo mane 3v. jejuno stomacho ebibat. Quo ex- Pillula ar-
hausto, singulis mensibus tribus diebus ante, vel post novilunium de *thritica sin-*
sequentibus pillulis, primâ die duas, secundâ tres, tertiâ quatuor, ma- *gulares,*
nè deglutiat, ac per tres horas ab omni cibo abstineat. *Rx. Extract. singulis*
pill. cochiar. extract. troch. Alband. Extr. Turpeth. ana 3j. Extr. belleb. nigr. ante vel post
gr. xxv. Extr. lign. aloes. Extr. lilior. convall. Extr. pæon. ana gr. iij. ꝑ. 3. 3 olat. nobilunium
sumenda,
*Ll 3j. Ol.**

℞. Ol. nuc. mosch. rutæ, salv. anis. ana gutt. iiij. M. f. cum aq. epilept. Lang. & aq. salv. pillulæ ex ℞. num. vj.

Inseffus.

His ita usurpatis se ad usum sequentis inseffus accommodavit. ℞. Herb. absynth. artbemis. Origan. hyperic. serpill. Lavend. ana Mij. Rorismar. Majoran. ana Mj. rad. alth. asar lilior. alb. ana ℥ss. flor. chamom. summit. aneth. ana Mij. Turion. abiet. Conor. seu strobilor. ejusd. ana Miiij. sem. lini scænugr. ana ℥ss. M. & concis. d. ad saccul. pro balneo. Post inseffum singulis vicibus corpus linteamentis calidis tali pulvere fumali carbonibus injecto fumigatis, abstersum est. ℞. Mastic. elect. Rasur. succin. ana ʒvj. pulv. ros. rubr. ℞. Misc.

Puls. pro fumo.

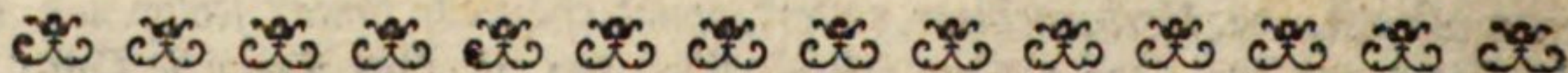
Spir. arthrit.

Hinc tota coxendicum regio quotidie bis vel ter tali spiritu illita fuit. ℞. Bacc. Juniper. ℥ss. Mastic. el. piper. nigr. ana ʒij. M. f. pulv. gross. ind. vitr. angust. orific. superfundendo spir. vin. alcabolis. ʒiiij. Spir. Juniper. opt. & subtiliss. ʒij. stent simul bene clausa in digestionem per horas 4. vel 6. postea in colatur. in mortario frigid. dissolv. sapon. venet. ʒij. d. ad. vitr. Ultimò, tale Emplastrum lumborum & coxendicum regioni fuit applicatum. ℞. Emplastr. diapalm. diaphoret. Myns. ana ʒj. pulv. *iac. ʒij. M. & malax. cum Ol. chamomill. d. ad. chart. pro usu.

Emplastr.

Spec. pro pat. ord.

Quod Diætam tandem attinget, aer erat calidus; cibi cocti faciles, bonumque succum & sanguinem præbentes, Potus verò ordinarius fuit talis. ℞. Scob. Lign. sassafir. Rad. Chin. ana. ℥ss. Cinnam opt. ʒij. Sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒss. præp. ana ʒiij. M. f. pulv. gross. De quo Cochleare unum mensuræ aquæ fervidæ injiciatur, & mox contegatur. Quies motui anteferebatur; in somno & vigiliis tenebatur modus; alvus erat naturaliter aperta ab animique motibus vehementioribus cavebatur. Quibus dictis remediis dicta Virgo patiens totaliter restituta est, pristinamque bonam valetudinem, ac ambulandi potentiam sine omni impedimento, per Dei gratiam acquisivit.

CONSILIUM MED. LXXXVI.

Os femoris infantis cujusdam incurvatum,
sed progressu temporis beneficio naturæ
correctum.

Casus.

Casus.

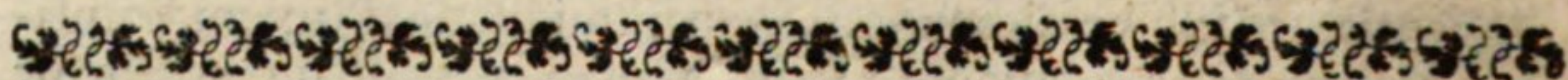
Vno 1689. circa finem æstatis, Zytepsa, quidam Giengensis infantem masculini generis, annum circiter natum habuit, qui ob incurvatum os femoris alterum pedem breviorum factum non sufficienter extendere, neque eidem insistere vel stare potuit, quapropter me cum chirurgo aliàs benè exercitato Matthæo Hausmanno, ad dictum affectum inspiciendum, atque eidem salutaria remedia præscribenda ac applicanda, accersivit.

Causa.

Nos infantem hunc, ejusdemque temperamentum pituitosum, (quod lividus faciei color, totusque corporis habitus indicabat) considerantes, hunc affectum partim à mala corporis dispositione, & humida præsertim intemperie, partim verò improvida infantis gestatione provenire judicavimus ex qua causa incurvationis locum Oleis, *Curationis* Unguentis, atque cataplasmatibus lenire, postea verò circumseptis *requisita.* ferulis corrigere, ligamenta verò caput ossis ac articulationis circumcinctia, ad inhibendum ulteriorem humiditatis affluxum Emplastro exsiccante ac roborante firmare tentavimus. Cum autem hic scopus breviori temporis spatio assequi nequiret, ecce meticulosi ac longioris moræ impatientes hi Parentes imberbem tonsorem & non nisi inscitæ ventis intumefactum & obæsum sycophantam ad dandum consilium in cerebrino suo capite excoctum requirunt, ejusdemque consilium & auxilium efflagitant, qui postquam præ nimia arrogantia instar ranæ apud Esopum inflatus, multos ronchos duxisset, aliumque suæ farinæ sodalem ipsi assistendum è vicinia vocasset, in hanc tandem sententiam erupit, hoc incurvationis malum à fractura femoris malè reposita oriri, ac proindè os de novo fragendum & appositè reponendum esse, dictumq; Hausmannum ob commissum errorem ac negligentiam non solum ad præteritas, sed etiam præsentis & futuras refundendas solvendasque expensas teneri, hinc factum, ut ingrati & creduli Parentes hunc innocentem hominem coram Judice convenirent, hancque sumptuum refusionem ac solu-

Obæsi Rasoris hæc de re rude & incultum judicium.

tionem iniquissimè postulerent. Quò factò, infontem hunc accusatum coram Magistratu defendere non dubitavi, certis rationibus demonstrans, & confirmans, os femoris nunquam è sua sede excidisse, multò minus fractum fuisse, ac eapropter neque repositionem, neque temerariam fracturam, ad quam balneator se accinxisset, nisi à consanguineis inpeditus fuisset, locum habuisse, sed hanc incurvationis causam ab improvidâ infantis gestatione, ac ossis intemperie humida, cereaque quasi mollitie provenire, ex quâ causâ non rarò etiam ligamenta laxata ossis luxationem & è sua sede prolapsum invehant, quod hic imperitus sciolus, (qui nil nisi pocula cum commilitonibus suis quotidiano usu in diversoriis exhaurire didicit) ex toto negavit, donec coram Senatu per classicios Authores, Medicos & chirurgos, Tagaultium scilicet, Sennertum, Petræum, Scultetum, Aquapendentem, aliosque probatissimos Doctores, (quorum hâc de re sententia in priori Consilio allegata est) convictus pudore ac rubore suffusus se debellatum profiteri, pœnamque suæ temeritatis luere coactus est. Alter vero absolutus cum restitutione famæ & existimationis discessit, & infans, secundum meum Prognosticum, procedente tempore, cum crescentibus annis, osse nimirum femoris se in longitudinem magis magisque extendente, sic naturæ adminiculo restitutus est, ut jam ad annos adolescentiæ provectus, altiori calceo benè incedere, sutorioque suo opificio sine omni impedimento præesse possit.

CONSILIUM MED. LXXXVII.

Paralysis sinistri lateris, brachii & pedis, nec
non vesicæ, feliciter curata.

Casus.

Nno 1688. die 23. Februarii, Johannes Auger, Hortulanus sexagenarius & quod excurrit, cum in horto propugnaculi Ulmensis, per scalam proceram arborem conscendisset, ejusdemque ramulos

ramulos exſuccos atque aridos exſcindere, eandemque purgare & emuſcare voluiſſet, ex improviſo ab alto in terram decidit, ac à conſanguineis ſemimortuus in ædes ſuas deportatus eſt.

Cui ſtatim in principio, poſt uſum ſpiritualium remediorum, à Medico quodam ad illum vocato, *Olei lini Ulciæ quatuor, cum Olei aniſi guttis ſex propinatae*, ac à chirurgo *vena mediana in brachio ſecta*, totumque corpus ac omnia membra, an nihil fractum vel luxatum ſit, inſpecta & examinata fuerunt. Poſtquam verò Patiens ſe aliqualiſter recollegit, tam ex lingua balbutiente cum aſthmate & tuſſi, quam brachii & pedis in dextro latere movendi impotentia, urinæque ſuppreſſione à me ad illum requiſito deprehenſum eſt, hunc decumbentem affectu hæmiplectico & paralytico laborare, quapropter ipſi ad obſtructionem nervorum reſerandam, ipſumque cerebrum cum ſpiritibus animalibus roborandum, tam internè quam externè, ſequentia remedia, (eorum uſum ultra duos meſes continuando) adhibita fuerunt.

R. Aq. Apoplect. Oſwald. Ceraſor. nigr. Epilept. Lang. confort. Offic. perlat. Aq. Apolect. ana ʒj. Cinnam. ſtillat. ʒij. ſpir. ceraſ. nigr. lil. convall. ana ʒij. ſpir. cephal. Anhalt. compl. ʒj. ſacch. perlat. ʒij. M. De qua ſæpius unum vel alterum cochleare propinetur. Vertici capitis & nuchæ de ſequenti ſpiritu gutt 8. vel 10. de die ter inſtillatæ ac illitæ fuerunt. *R. Spir. Spiritus Ceraſ. nigr. lil. convall. ana ʒʒ. Cephal. Anhalt. compl. ʒij. M.* Nares vero tali Balſamo fuere inunctæ. *R. Balſ. ſuccin. apoplect. Croll. majoran. nucif. ana ʒʒ. pingued. caſtor. gr. j. Miſce.* Alterâ poſt lapſum die ſeq. Clyſter fuit applicatus, ac deinceps aliquoties repetitus. *R. Decoct. bord. (in quo ebullierint herb. majoran. beton. & roriſmar.) ʒvj. in quo diſſolv. Mell. roſ. ſolut. ſacch. Thom. ana ʒij. Vitell. ovor. num. 2. ſalis gemm. ʒj. M.* Poſtea verò, viribus jam bonâ ex parte recollectis ſeqq. pillulas deglutivit. *R. Extr. panchymag. Croll. Maſſ. pill. de caſtor. ana ʒj. Mag. Gialapp. gr. v. M. f. c. Tinct. ♀. pillulæ num. xxv. Cinnamomo aſpergenda, & una vice deglutienda.* Hinc partitis vicibus mane jejuno ſtomacho cochleare unum de ſeq. ſyrupo ſumſit. *R. Syr. roſ. ſolut. d. cich. c. Rhab. diaſer. Andern. ana ʒʒ. pulv. rad. Jalapp. ʒj. Spir. nitr. ʒʒ. M.*

Ut autem nervi obſtructi eò melius reſerentur, atque ſpiritibus animalibus via occluſa ad tranſeundum aperiatur, internè, ſudor per hæc remedia ſudorifera multoties promotus fuit. *R. Elect. diaſcord. Fracaſt. Rob. ſambuc. ana ʒij. Theriac. Androm. ʒj. Aq. Card. bened. ʒij.*

M. f. potio unâ vice haurienda. Et, *R.* Rob. Juniper. sambuc. ana ʒvj. Elect. diascord. Fracast. ʒß. Theriac. Androm. ʒij. Syr. Card. bened. fumar. ana ʒij. *M.* De quo nucis juglandis quantitas cum aq. Card. bened. solvatur, ac ad sudorem proliciendum ebibatur. Ad hæc, quotidie *M.* & *V.* Spiritus Cephal. Anhalt. compl. cum equali portione Spir. ♀. gutt. xv. in aq. apoplectica commemorata sumsit. Externè, membra paralytica, brachium & pes, manè, meridie, & vesperi, post præmissam frictionem cum pannis mastice & succino fumigatis calidis, præsertim circa articulationes fricata fuere. *R.* Bacc. juniper. ʒß. Mastic. el. piper. nigr. ana :ij. *M. f. pulv. gross. indatur* vitr. angust. orific. superfundendo Spir. vini. alcabolisati ʒvj. stent benè clausa in digestion. per hor. 4. vel 6. postea in mortario frigid. dissolv. Sapon. Venet. ʒij. *M. d. ad. vitr.*

*Spir. ex-
ternè illi-
mendus.*

*Herb. pro
fomento &
infectu.*

*Sacculi fur-
furacei.*

*Aq. pector.
& asthmat.*

*Syrup.
pector.*

Tales etiam herbæ, tam pro fomento, quam pro infectu ordi-
natae fuerunt. *R.* Herb. Origan. serpill. hyperic. salv. Lavend. puleg.
menth. crisp. ana Miß. herb. ʒ. emoll. ana Mj. Majoran. rorismarin. ana Mj.
flor. chamomill. Mij. Lavendul. Mj. Sem. lini fœnugræc. ana ʒj. *M.* & concis. d.
ad. chartam. Ad hæc, furfures in sartagine tosti, sacculisque inclusi, tam diur-
no quam nocturno tempore membris paralyticis fuere applicati.

Ad Asthma & tussim profligandam. *R.* Aq. ceras. nigr. byssop.
Veron. ana ʒj. asthmat. Rab. Loch. san. ana ʒß. Spir. anis. Essent. sacch. simpl.
ana ʒij. flor. ♀. ʒj. sacch. Cand. alb. ʒß. *M.* Præter hanc, Syrupis de juju-
bis, byssopo, violar. Oxymell. simpl. & scyllitico. cum Tabb. diatrag. frig. invi-
cem mixtis, nec non liquiritia cocta, trochiscis becch. alb. & nigris, &c. usus
est.

Pot. diuret.

Aq. diuret

Bals. diuret.

Unguent.

*Cæparum
assatarum
applicatio.*

Ad Vesicæ paralyfin ac Urinæ suppressionem talem potiuncu-
lam hausit. *R.* Terebinth. Venet. lot. in aq. Alkekeng. ʒv. vitell. ovor. num.
2. Mell. despum. ʒß. vin. alb. generos. vel Rhenan. ʒiij. *M. f. potio pro duabus
vicibus.* Hæc potione, aliàs in Ischuria & stranguria expertissimâ,
parum proficiente, urina, quoties vesica impleta erat, (quod per do-
lorem tensivum ejusdemque turgescientiam indicabatur) per cathe-
teremeducta fuit. In eundem etiam finem talia diuretica præscrip-
ta fuerunt. *R.* Aq. Ononid. saxifrag. petrosel. ana ʒj. Spir. Juniper. ʒij.
Ocul. ʒß. præp. ʒj. Bals. ♀. terebinth. ʒj. Syr. d. alth. simpl. ʒß. f. mixtura
cochleatim sumenda. Et, *R.* Spir. ♂. ♀. bals. ♀. terebinth. ana ʒij. Sal.
succin. volat. gr. v. *M. Dos. M.* & *V.* gutt. 15. in aqua prænominata, vel juscu-
lo. Venter vero infimus seq. Unguento *M.* & *V.* calidè fuit inunctus.
R. Ung. Nervin. dialth. ana ʒiij. Ol. terebinth. chamomill. scorpion. simpl. ana
ʒij. *M.* Cœpæ etiam majores sub cineribus assatae, pannoque lineo
involutæ singulis diebus bis vel ter regioni vesicæ ac perinæo calidè
impositæ & non sine insigni emolumento applicatae fuere. Mem-
brum

brum vero virile cum balano intumefactum tali Linimento fuit inun-
ctum. *R. Butyr. rec. in aq. Sperm. ranar. lot. ʒiʒ. Ol. è vitell. ov. ʒij. M. Linim.*
Quibus adhibitis remediis primò urinæ stillicidium, postea vero le-
gitima urinæ excretio provocata fuit.

Tandem etiam conveniens Diæta fuit observata. Aer fuit ca-
lidus, cibi cocti faciles, bonumque succum & sanguinem generantes
ac insuper nuce moschatâ Cinnamomo, macere, garyophyllis, mayo-
rana, rorismarino, &c. conditi, quocirca etiam raphanus marinus &
petroselinum in usum veniebant. Pro Potu, usque dum urina rur-
sus naturaliter excernebatur seq. Decoctum ordinatum fuit. *R. Herb. Potus ord.*
agrimon. Mj. Rad. liquir. rec. ʒij. petrosel. ʒʒ. M. ʒ concis. coq. cum 2. men-
sur. aq. font. ad 3tias in Colatur. dissolv. Mell. despum. cochlear. unum. Postea
vero tale Decoctum bibit. *R. Scob. Lign. sassifr. ʒvj. Guajac. ʒʒ. Rad.*
chin. ʒij. Herb. agrimon. Mʒ. Liquir. rec. ʒʒ. fic. num. v. passul. min. ʒiʒ.
bacc. juniper. ʒʒ. Sem. anis. fœnic. ana ʒʒ. M. ʒ concis. coq. cum duabus
Mensuris aq. font. ad tertias. Quies motui anteferebatur; somnus erat
moderatus. Alvi segnitiei seqq. remediis succurrebatur. *R. Brod. Brod. laxat.*
Cibeb. laxat. ʒiʒ. aq. Ceras. nigr. ʒvj. M. pro dosi unâ. Et, *R. Crem. ʒ. ʒvj. Pulv. laxat.*
diagryd. corr. ʒʒ. M. f. pulvis, de quo unâ vice, necessitate postulante in brodio
carnis, quantum cultri cuspide capi potest, assumatur. Vel decocto aut infu-
sione foliorum senæ alvus obstructa moveatur. Tandem etiam ani-
mus ad benè sperandum tam à me, quam ab adstantibus fuit excita-
tus, Quibus adhibitis remediis, & observatâ bonâ Diætâ præfatus
Patiens, Diâ favente gratiâ pristinam bonam valetudinem recupera-
vit, quâ ex voto fruitur, suoque officio in hunc usque diem fungitur.

CONSILIUM MED. LXXXVIII.

Cachexia cum hydrope incipiente, felici-
ter curata.

Morbus.

 Anno 1687. Mense Majo, Matrona quædam
antiquâ generis nobilitate illustris, ultra triginta
annos habens, temperamenti frigidi & humidi,
habi-

habitus corporis crassi, insigni pedum tumore laboravit, ac de asthma cum tussicula conquesta est, quocirca etiam abdomen valdè crassum ac protuberans cernebatur, quamvis adhuc in ædibus obambulare, atque sua negotia, non tamen sine impedimento perficere potuerit. Hunc affectum, in Consilium vocatus, Cachexiæ ac Hydropis incipientis nomine insignire nullus dubitavi.

Resolutio.

Definitio. **H**Ydrops autem generaliter consideratus est tumor corporis vel partis ejus, ob humoris serosi & aquosi, vel flatus collectionem obortus; secundum Recentiores, est Morbus à sero vel pituita extra sua vasa effusis, ac in loco tumefacto collectis, proveniens. Cum enim humor copiosus vel serosus vel pituitosus stagnans in vasis lymphaticis & lacteis continetur, ibidemque obstructionem causatur, tum dictorum vasorum distensio, ac insequens continui solutio vel ruptio fit, hinc deinceps tales visceri serosique redundantes humores à dictis partibus mandantibus ad recipientes ablegantur, tumorque ædematosus in illis excitatur,

Signa. Signis opus non est, cum tumor partis affectæ visum non subterfugiat.

Quoties autem vasorum lacteorum vel lymphaticorum prius obstructorum ac distensorum, deinceps verò ruptorum ratione legitimæ Curationis habenda erit ratio, toties requiritur, ut aqua loco peccans removeatur, vasa autem rupta consolidentur, & obstructio referatur.

Curatio. Ego, in hujus Subjecti Curatione consultum duxi, ut 1. Humores vitiosi è toto corpore expurgentur. 2. Obstructio vasorum per aperiencia referatur. 3. Viscera principaliora roborentur. 4. Tumor pedum per discutientia resolvatur. Et 5. Conveniens Diætæ observetur.

In quem finem seqq. Remediorum formulas præscripsi. 1. Ad serosos & pituitosos humores è toto corpore expurgandos. *Rx.*
Syr. laxat. Syr. d. Cichor. c. Rhabarb. diaser. Andernac. ana ʒiʒ. Pulv. rad. gialapp. ʒij.
Spir. nitr. ʒj. M. d. ad fictile. De quo Syrupo singulis diebus mane jejuno stomacho unum cochleare post præmissam agitationem capiatur, ac per tres horas
Apozema. à cibo abstineatur. Hinc, *Rx.* Herb. absynth. Card. bened. Centaur. min. hep-
 pat.

pat. nob. Cuscut. Eupator. agrimon. Capill. ♀. Veron. ana pj. Rad. §. aper. maj. ana 3j. Calam. arom. garyophyllat. ana 3ij. Cort. tamarisc. med. fraxin. Bacc. laur. juniper. ana 3j. Rhab. ver. 3iij. fol. sen. Alex. s. st. 3j. Gialapp. Agar. troch. Turpeth. el. Polypod. qu. ana 3ij. Cinnammom opt. 3j. Macis. 3j. Crem. ♀. 3ij. Sem. anis. fœnic. ana 3ß. chalyb. c. ♀. præp. 3ß. M. & concis. f. Nodulus cum vini alb. odorif. lbvj. infundendus, de quibus singulis diebus manè jejuno stomacho. 3v. ebibantur. Et, quoties post horum usum alvus p. n. clausa deprehendebatur, ad illam referendam, & reliquias materiæ peccantis exterminandas, de seqq. Morfulis laxativis unus jejuno stomacho assumptus est. R. Pulv. rad. Jalapp. 3ij. Spec. Imperator. crassiuscu- Morful. lè concis. flaved. Cortic. Citr. rec. minutiss. concis. ana 3j. sacch. albiss. aq. rosar. laxat. solut. 3ij. M. f. l. a. Morfuli num. 8 æqualis magnitudinis.

2. Ad obstructionem vasorum, præsertim lymphaticorum & lacteorum referendam talia remedia adhibita fuere. R. CC. volatil. Pulv. aper-
 Æis Fri volatil. ana gr. vj. M. & hoc mod. dentur doses tres ad vitra bene rit.
 clausa, de quibus singulo mane tribus horis ante prandium una in brodio carnis sumatur. Hinc tali pulvere digestivo & aperitivo usa est, R. Crem. ♀. Pulv. digest.
 Crystall. ♀. ana 3ij. Spir. Æ. coagulat. salis tamarisc. fraxin. juniper ana 3ß.
 Ol. macis 3ß. M. f. pulv. subtil. d. ad scatulam, de quo singulis diebus unâ hora ante prandium & vesperi ante cœnam quantum cuspidē cultri capi potest, in brodio carnis capiatur.

3. Ad Viscerum principalium roborationem, R. Spec. diarrhod. Tragea
 Abb. diatrionsant. ana 3ß. diagalang. diazingib. ana 3j. Cinnam. opt. 3ij. Nuc. confort.
 mosch. 3j. Macis, Garyophyllor. ana 3ß. sacch. albiss. 3iij. fol. Æ. num. j. M.
 f. Tragea. cujus cochlearis minoris quantitas quotidie post sumptum cibum vel per se, vel cum vino & pane saccharato bis cocto sumatur.

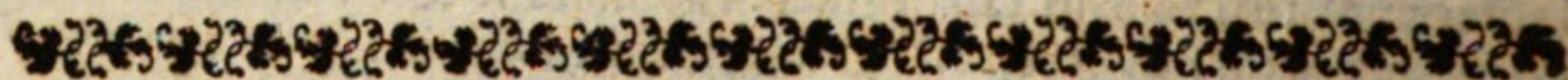
4. Externè, ad tumorem pedum resolvendum atque discu-
 tiendum, Aqua calcis vivæ cum linteis triplicatis de die aliquoties Aq. calc.
 applicata fuit, quæ sic paratur. Sumitur frustulum calcis vivæ ad 6iß,
 quantitatem nucis juglandis, & in aquam ferventem immittitur, do-
 nec dissolvatur, quo factò, calx cum aqua agitatur, & postea sponte
 residere finitur, hinc clarior aqua per inclinationem in aliud vas trans-
 funditur, in qua spongia nova & quæ nitrosæ adhuc qualitatis parti-
 ceps, exprimitur, calideq; parti affectæ superligatur. Notandum verò
 quod pars oleo amygdalarum dulcium, vel axungia porcinâ veteri
 debeat inungi, ne calx in aqua residua partem erodere vel mordicare
 possit.

Et, ad reliquias humorum resolvendas. R. Lixiv. ex cinerib. Lixiv.
 sarmentor. vitis mediocr. lbj. Nitr. 3iß. sal. communis 3j. acet. vin. opt. 3j. f. discut.
 mixtura cum triplici splenio ter de die calidè applicanda. Et, ne pedes ulte-
 rius

Ligatura, rius humores è corpore affluentes imbibant atque recipiant, illi fasciæ longioris, (Germ. Rollbinden) arctiori circumvolutione & ligaturâ, à calce sursum ascendendo, muniti fuerunt.

Dietâ, Quod tandem ꝑ. Diætâ concernit, Aer erat ad calidum inclinans. Cibi cocti faciles, aromatibus conditi, carnes magis assæ quam elixæ, &c. Potus in mensa vinum album Nicarinum, vel per se, vel seq. aquâ permixtum. *Rx.* Scob. Lign. sassaf. Rad. chin. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij. Sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ~~gr.~~ præp. ana ʒiß. M. f. pulvis grossus, de quo cochleare unum mensurâ aquæ fervidæ injiciatur, & mox contegatur. Motus erat moderatus. Somnus modicus. Alvus vel naturaliter vel artificialiter aperta. Animique fortiores motus coercebantur. Quibus remediis, observatâque bonâ Diætâ, dicta Patiens per Dei gratiam feliciter restituta fuit.

*Puls. gross.
pro pot.
ord.*

CONSILIUM MED. LXXXIX.

Oculorum Caligo cœcitatem minitans, per
adhibita remedia & subsequens puerperium,
evanescens.

ANno 1685. Georgii Bickereisin, Cursoris Weiltingensis Conjux, triginta circiter annorum, temperamenti melancholici, ac tum temporis gravida, postquam ingentes capitis dolores, cum vertigine perpeffa fuisset, tanta oculorum caligine correpta est, ut nil visu cognoscere neque discernere potuerit, & minimæ saltem quasi scintillulæ luminis remanserint.

HÆc peregrè transeuntis cujusdam Ophtalmici Consilium & auxilium imploravit, qui inspectis oculis triginta florenorū ad commendâ pretiosa remedia (si credere fas est) pro arrhâ petiit, quam pecuniam etiam certò accepisset, nisi ego tum temporis eo loci appu-
lisssem, atque in Consilium vocatus, hunc affectum neque ab ungue oculi, neque à catarrhacta, sed à retentione menstruorum, ac vaporibus

ribus crassis atrabilariis ac uterinis, à partibus subjectis ac inquinatâ massâ sanguineâ sursum in caput elevatis, ibidemque Spiritus opticos, humoremque oculorum vitreum & crystallinum obfuscantibus provenire deprehendissem, ac dictam Patientem ad usum alicujus remedi deobstruentis ac corroborantis adhortatus essem, ad subsequentemque partum benè sperare jussissem.

Ad visum itaque roborandum atque caliginosos fuligines discutientes seqq. remediis usa est. *Visci querc. Rad. pœon. Valerian. Spec. pro Eryngii ana ziiij. Herb. beton. Rosmar. salv. flor. pœon. cheiri ana pj. Sem. pœonia, fœnic. ana zj. Macis zß. Cubeb. Cardamom. ana ʒj. sal. juniper. zij. M. & concis. includ. saccul. ex syndon. rubr. superfundendo aq. fervent. quartar. iij. & vini albi simul cum aquâ mixti Mensur. iß. Sumatur in primâ mensâ quartarium dimidium. Et, R. Rad. pœon. zß. valerian. ziiij. Sem. pœon. zij. fœnic. zj. Ois Euphras. ziß. CC. philos. præp. Ungul. alcis præp. ana j. ꝑ. cum chalyb. præp. zij. & ii diaphoret. ziß. Cinnab. nativ. zj. Crystall. præp. ziiij. Man. chr. perlat. ziß. M. f. pulv. Dos. M. & V. zj. vel per se, vel in convenienti vehiculo. Externè, pro amuleto seq. sacculum in scapularum interstitio gessit. R. Rad. Valerian. zij. cichor. alb. Ostrut. ana zj. Succin. citrin. gross. mod. pulveris. ʒij. M. f. cum Syndone rubro amuletum collo appendendum.* *Amuletum.*

De reliquo, à cibis vaporosis, falsis, acribus, coctu difficilibus, utpote leguminibus, coëpis, rapis, &c. abstinuit, animique fortiores motus refrenavit, quô factô, melius habuit, & post enixum foetum visum per Dei gratiam recuperavit, quo etiam in hunc usque diem fruitur.

CONSILIUM MED. XC.

Calculus vesicæ sine incisione extractus.

Morbus.

Nno 1689. Mense Septembri, Joh. Jacobi Würmsii, militis cujusdam Ulmensis filiola duos cum dimidio annos habens, per quadrans anni, & quod excurrit ex calculo vesicæ, ejus-

dem collum sæpius occludente, urinæque excretionem impedi-
 ente, ingentes dolores die noctuque torquentes, nul-
 loque adhibito remedio cedentes, sensit; Quapropter
 ipsius Parentes mali hujus ablationem anxie desiderantes,
 Amplissimi Magistratus opem & auxilium in ferendis &
 largiendis sumptibus implorarunt, quô factum est, ut mihi
 ac duobus chirurgis ad tales affectus constitutis ac salariatis
 Patientis hujus Curatio demandaretur, quam etiam præviâ
 per stylum exploratione ac præsentis calculi deprehensione,
 sequenti modo aggressi sumus.

Curatio.

Pot. purg. ET quidem primò omnium ad corpus præparandum & saburram
 vitiosorum ac verminosorum humorum, quibus intestina scate-
 bant, expurgandam talem potiunculam hausit. *R. Pulv. rad. Jalapp.*
ʒj. Syr. ros. sol. ʒʒ. Aq. flor. acac. ʒvj. M. ex cujus usu aliquoties deiecit.
Balneum. Hinc per aliquot dies balneo ex seqq. herbis parato usa est. *R. Herb.*
ʒ. emoll. ana Mij. Nasturt. aquat. flor. chamomill. ana Mij. Rad. alth. lil. alb.
ana ʒiʒ. Sem. lini. fœnugr. ana ʒj. M.

Ol. anodyn. Post Balneum infimus venter ac pudenda oleis chamomillæ,
 lumbricor. verbasco. ac anethi invicem mixtis calidè inuncta fuere.

Corpore itaque dicto modo ad extractionem calculi præparato,
 die 13. Septembris manualis operationis negotium per Georgium
 Riedlinum, & Joh. Jacobum Burrausium aggressum est, ubi oleo amygdalarum
 dulcium per syphonem in vesicam ad lubricandam viam
 prius injecto, speculo vesicæ ejusdem collum, (ut instrumentis ido-
 neis ad eximendum calculum via pateret) ampliatus, digito indice
 ac medio in ani cavitatem intruso calculus versus vesicæ collum de-
 pressus, unco exceptore, cochlearis minoris incurvati, ac in cavitate
 asperi formam habente apprehensus ac extractus est. Hoc facto, in-
 fimi ventris regio supradictis oleis inuncta, ac pudendum cum pe-
 rinæo spleniis vino albo madidis & expressis calidè deligatum fuit.

Inter operandum dicta patiens seqq. aquis cordialibus ac odori-
 feris refecta est. *R. Aq. 4. Cord. ana ʒʒ. confort. offic. perlat. ʒij. Cinnam.*
bugloss ʒij. Corall. rubr. præp. ʒiʒ. Julap. ros. ʒvj. f. mixtura cochleatim sumen-
da

da. Et, R. Aq. odorif. Fuchf. rosar. fragrantiss. ana. 3vj. acet. moror. rub. Aq. odorif. Idæi ana 3ij. M. pro narium illinitione.

Pro potu ordinario tales species duabus aquæ mensuris incoquendæ ordinatæ fuerunt. R. CC. ust. 3ß. Hord. integr. 3iß. herb. agri-
mon. Veron. pilosell. ana pj. fic. num v. liquir. 3ß. passul. min. 3iß. sem. 4. frig. pot. ord.
maj. ana 3j. anis. fœnic. ana 3ß. M. & concis. d. ad chart.

Ad ani exitum talia remedia adhibita fuere. R. Ung. de linaria 3j. Lap. Calamin. præp. Lytharg. ana 3iiij. Cum Ol. ros. q. s. f. l. a. Unguentum,
quo pars affecta calidè inungatur. Et, R. Myrrb. el. Mastic. CC. ust. ana 3ij. M. f. pulv. parti affectæ inspergendus.

Tenesmo, præter Clysteres abstergentes seq. suppositorium medetur. R. Sevi Cervin. 3ij. Tut. præp. 3j. Opii Thebaic. gr. ij. M. f. sup-
positor. Resina alba (Germ. Rübel-Harz) prunis injecta, ac fumus
ano aliquoties exceptus, inane dejiciendi desiderium, seu Tenesnum corrigit.

Et sic præfata patiens per Dei gratiam à dicto calculo quidem feliciter liberata, sed postea, accedente Diarrhœâ symptomaticâ bilio-
sâ, die 1. Octob. horâ prima matutinâ ex hac mortalitate ad Jubilæa coelestia emigravit.

Suppositor.
contra Te-
nesmum.
Fumus ex
Resinâ alb.
ano excep-
tus.

CONSILIUM MED. XCI.

Vil. Ep. X. c. de r. a. o. o. 66

Natta è dextræ mammæ papilla, funiculo
alligata, instar Uvæ dependens.

Casus.

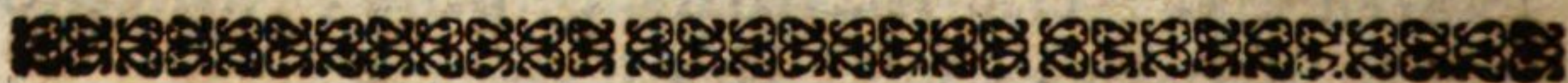
Nulier quædam Ulmenfis, quinquaginta circiter
annorum, massam quandam conglomeratam
glandulosam funiculo digitum longo alligatam,
ac è papilla dextræ mammæ dependentem, & se-
cundum externam faciem uvam repræsentantem mihi
monstravit, quæ præteritis annis, quoties menstruorum
tempus imminebat, grandior ac intumefacta cernebatur,

simulque dolores causabatur, quam ob causam patiens, ut ab hoc onere liberaretur, quodam tempore filo eam arctè constrinxit, sed ob insecutum asthma & suffocationis periculum protinus filum solvere coacta fuit, & postea amputandam seu resecandam sibi proposuit, nisi à cujusdam Lithotomi & chirurgi practici dissuasione detenta fuisset; Quam abscissionem & ego, ob formidinem pessimorum ingruentium symptomatum ac forsan insecuturæ mortis dissuasi.

Resolutio.

*Paracelsi
sententia.*

Hic affectus synonymicè dicitur Nata, Natta, Nasa, Nasda, Napta, quod omne excrescentiam magnam carnosam, diversæ quidem magnitudinis, sed dolore carentem, significant. Vid. Guido, Forestus lib. 3. Chir. Obs. 7. Schol. Rul. Dorneus & alii. Parac. scripsit, quod sit incrementum præternaturale partibus diversis corporis adnascens, qui etiam errorem naturæ vocat. Hinc tot species Nattæ constituit, quot partium solidarum differentia reperiuntur, verbi gratia, carnosam, glandulosam, cartilagineam, ligamentosam, &c. l. de Ulcerib. & Apostem. c. 12. & alio lib. ejusd. tituli, c. 51. Deducit verò à succo nutritio illius partis aberrante, ibidemque collecto.

Vid. Epist. N. E. d. r. A. O. C. 6.

CONSILIUM MED. XCII.

Nasda glandulosa in intestino recto prognata periculosa hæmorrhagiam excitans.

ANno 1678. Mense Augusto Civis quidam Ulmensis mihi optimè notus ac quondam amicus singularis, (cujus memoria jam sit in benedictione) magnam excrescentiam glandulosam

in

in intestino recto, venis ac arteriis hæmorrhoidalibus adhærentem sensit, quæ tandem à natura separata, Unciarum quatuor cum dimidia pondus superavit, quam ingens ac periculosissima hæmorrhagia periodica, cum totius corporis atrophia viriumque lapsu, creberrimisque lipothymiis insecuta est, ita ut omnes de ipsius vita & reconvalescentia desperarint. Hic patiens tanta debilitate ex inopia Spirituum vitalium cum sanguine profusorum laborabat, ut si quis fortiori gressu ad illum appropinquabat, ille statim ex copiosioris aeris commoti in semetipsum allisione & impulsu, cui ferendo non par erat, suffocationis periculum incurrebat, ex quâ causa omnes ad eum venientes de leniori gressu ac incessu adhortabatur.

Curatio.

Hic Patiens præter omnium spem seqq. Remediis stegnoticis, adstringentibus, Cordialibus, analepticis ac instaurativis, observatâque bonâ ac laudabili diætâ feliciter restitutus fuit. *Rx. Myro-Potio la-*
bol. Citrin. ʒij. Rhab. el. ʒj. Spec. diarrhod. Abb. ʒj. Concis. infund. cum aq. xal.
plantag. ʒiiij. per noctem, in Colatur. dissolv. Syr. ros. solut. aur. ʒvj. f. potio.
Ad sanguinis profluvium in intestino recto compescendum sequentes adstringentes Clysteres applicati fuere. *Rx. Herb. plantag. Mj. fol. Clysteres*
querc. Mss. sem. plantag. sumach. ana ʒij. Rad. tormentill. ʒiiij. concis. & con-
quassat. coq. cum aq. hordei chalybeata q. s. in Colatur. ʒiiij. dissolv. sev. Cervin.
ʒvj. Ol. Verbasc. ʒß. Vitell. ov. num. j. pill. d. Cynogloss. ʒiij. M. f. Clyster.
Item, *Rx. Flor. Ros. rubr. Mj. concis. coq. cum cremoris hordei lbj. in colatur. Clyster;*
dissolv. Theriac. Andron. rec. ʒij. vitell. ov. num j. f. Clyster. Et, Rx. Santal. Clyst,
rubr. Granor. Kerm. ana ʒß. flor. ros. rubr. Mss. concis. coq. cum Cremor. bord.
lbj. in Colatur. dissolv. sacch. rosat. tabulat. ʒj. confect. de hyacint. ʒß. vitell.
ov. num. 2. f. Clyster. pro duabus vicibus.

Ut &, *Rx. Flor. ros. rubr. verbasc. hyperic. ana Mss. herb. agrimon. Clyst,*
plantag. ana Mj. Sem. plantag. ʒj. sumach. ʒij. concis. & conquassat. coq. cum
lactis vaccini lbj. ad medietatis consumptionem, in Colatur. dissolv. Sevi bircini,
Ol. Cydon. ana ʒj. vitell. ov. j. albi græc. ʒj. f. Clyster.

Stegno-

Pot. adstr.
cordial.

Stegnotica verò seu sanguinem sistentia per os sumpta fuerunt talia. R. Lapid. Chrysolit. præp. gr. xv. Conf. Alk. incompl. ðij. Syr. rib. ziiij. aq. Ceras. nigr. plantag. ana ʒß. M. f. pot.

Puls. adstr.
& cordial.

It. R. Unicorn. Grönländic. ðj. Lap. Carneol. præp. Smaragd. præp. Bezard. or. ana ʒß. M. f. pulvis Cordialis.

Electuaria
Confortan-
tia styptica
& stegnoti-
ca.

Talibus etiam Electuariis roborantibus atque stypticis dictus noster Patiens magno cum levamine usus est. R. Conserv. rosar. rubr. veter. Rob de Cornis ana ʒj. pulv. rad. tormentill. ʒij. Croc. ʒ. adstr. ʒj. cum Syr. è ros. siccis. q. s. fiat. Electuarium molle. Item, R. Rob. de Corn. ʒij. Confect. de hyacinth. ʒij. pulv. rad. tormentill. ʒiß. Nuc. mosch. ʒiß. cum Syrup.

Aliud.

Myrtin. f. Electuarium. It. R. Conserv. ros. rubr. veter. Myv. Cydon. pulp.

Aliud.

passul. ana ʒj. Diascord. Fracastor. ʒß. Spec. diatrionsant. ʒiß. CC. ust. ʒj.

Aliud.

Croc. ʒ. adstr. ðij. cum Syr. Cydon. & myrtin. ana q. s. f. Elect. robor. stypti-

Aliud.

cum. Item, R. Conf. ros. rubr. ʒj. Rob. de Corn. rib. ana ʒß. Condit. Cy-

don. Myrobol. Citrin. condit. ana ziiij. Spec. aromat. rosat. Ebor. sine igne calci-

nat. ana ʒj. cum Syrup. Cydon. q. s. fiat Electuar. Et, R. Conf. ros. rubr. ʒij.

pulv. sem. rosar. acetos. plantag. portulac. ana ðj. Gumm. Arabic. tragacanth.

ana ʒiß. Corall. rubr. præp. CC. ust. ana ʒj. cum Syrup. Cydon. q. s. fiat Ele-

ctuar. molle.

Emulsiones
alterant. &
confort.

Pro alterante, refrigerante, confortante ac simul adstringente

Remedio seqq. etiam Emulsionibus usus est. R. Amygd. dulc. rec. ʒß.

Sem. melon. excort. ʒij. aq. plantag. fol. querc. semperviv. ana ʒj. f. l. a. Emul-

sio. add. Magist. dentis Hippopotami, sangu. Dracon. ana gr. xv. pulv. adstring.

Gal. gr. vij. Syrup. portulac. ʒß. M.

Alia Emul-
sio.

Et, R. Amygd. dulc. exc. ʒß. Sem. papav. alb. ʒj. aq. Ceras. nigr. tor-

mentill. ana ʒiß. aq. Capon. compos. ʒj. Cinnam. Cydon. ziiij. M. f. l. a. Emul-

sio, in qua dissolv. Lap. Carneol. præp. Smaragd. præp. ana ʒß. sacch. perlar. ʒij.

M. pro dosi una ad noctem.

Emulsio, ad
simil. usum.

Et, R. Amygd. dulc. ʒj. Conserv. ros. rubr. ʒvj. Decoct. Lign. Len-

tiscin. ʒxij. f. Emulsio, add. Aq. Cinnam. Cydoniat. ʒß. M.

Potio cor-
dialis.

Ut & tales aquæ potionesque Cordiales ac confortantes. R.

Aq. borrag. bugloss. ana ʒiß. Cordial. temperat. ʒß. Cinnam. Cydon. ʒij. Spec.

de gemmis frig. ʒj. Confect. Alkerm. inc. ʒiß. Syrup. granat. dulc. ʒß. M. Et,

R. Theriac. celest. gr. iij. Lap. Bezoard. Or. gr. iij. Chrysolit. præp. gr. vj.

Conf. Alk. inc. ðj. Syr. granat. dulc. ʒij. aq. Cinnam. Cydon. ʒj. M. f. pot. con-

fortans.

Spec. pro
pot ord.

Pro potu Ordinario, R. Rad. pimpinell. pentaphyll. tormentill. ana

ʒß. scorzoner. ʒvj. filipendul. ʒß. Cichor. ʒij. fol. ros. plantag. cichor. pimpi-

nell. acetos. ana Mß. sem. 4. frig. maj. portulac. ana ʒij. coq. in decoct. bord.

Mensur.

de Nasdâ glandulosâ in intestino recto prognatâ. 281

Mensur. 2. in Colatur. dissolv. syrup. granat. dulc. ℥iij. arantior. acid. ℥j. Spir. ☉. parum.

Et, *Rx. Mastic. elect. ℥ij. coq. cum aq. font. Mensurâ unâ in ollâ benè te- Et*
flâ, sub finem adde Cinnamom. integr. minut. confract. ℥ij. flaved. Cort. Citr. rec.
q. s. pro. aromatisatione. Et, Rx. Vin Cydon. ℥ij. Syr. Cydon. ℥ß. Aq. Cin- Julapium,
nam. Cydon. ℥ij. M. pro Julapio, sæpius reiterando.

Externè, ad ani hæmorrhagiam refrenandam tale Unguentum
fuit usurpatum. *Rx. Lap. Calamin. præp. ℥iß. Rad. scrophular. ℥j. Croc. Unguentum*
℥. adstr. Diß. M. ☉ cum mucilag. tragacanth. f. Unguent. pro ano illi-
nend

Tandem, verò, viribus jam iterum constantibus tale vinum
medicatum bibit. *Rx. Herb. absynth. Mx. Card. bened. Mvj. scolopendr. Vin. medi-*
agrimon. Centaur. min. ana Mij. Rad. Enul. ℥iiij. Cichor. ℥ij. Cortic. Citr. aran- cat,
tior. ana ℥ß. Incis. ☉ contus. M. pro vin. medicat. aliquot. Mensuris conficien-
dis. A quibus dictis Remediis præfatus patiens pristinam suam bo-
nam valetudinem recepit, ac per aliquot sequentes annos in exopta-
to sanitatis statu vitam suam transegit.

CONSILUM MED. XCIII.

Ebullitio ac effervescentia sanguinis scor-
butici cum maculis in toto corpore copiosè erum-
pentibus, accedente hæmorrhagia variarum
partium, lethalis.

Morbus.

 Anno 1690. die 12. Martii, Virgo quædam hone-
tissima, octodecim annorum; derepentè ac
ex improvîso, nullo prius incommodo antece-
dente, totius corporis membrorumque lassitu-
dine, variisque illicò maculis livido - purpureis in toto cor-
pore uberrimè erumpentibus, nummiquè magnitudinem
plus minusve æquantibus, cum insequente sanguinis ponè
aures, è gingivis, oculorum canthis majoribus, dentiumq;

Nn

aceta-

acetabulis profluvio, correpta fuit: Quod profluvium paulò post, ob ὀργασμὸν, seu sanguinis humorumque turgescientiam, impetuosissima narium hæmorrhagia, cum virium prostratione, pulsu celeri ac debili, siti, ac calore præternaturali excepit, ad quod malum atque symptomata compescenda, sequentia remediorum præsidia adhibita fuere.

Curatio.

Pot. laxat. ET quidem primò ad acredinem scorbuticam totius massæ sanguineæ corrigendam Patiens statim in principio talem potiunculam melanagogam hausit. **R.** Elect. diacathol. Confect. Hamech, ana ʒiij. Crem. ꝑ. ʒj. Diagryd. corr. gr. v. aq. borrag. ʒij. M. f. potio una vice haurienda, eâ cujus remedii usu aliquoties dejecit. Post hanc, ad sanguinem scorbuticum alterandum, de seq. sacculo, tribus quartariis feri lactis caprini incoquendo, quotidie ʒv. bibit. **R.** Herb. cochlear. beccabung. nasturt. acetos. plantag. ana ꝑj. Radic. Cichor. ʒß. Rhabarb. ver. ʒiij. fol. fen. el. f. st. ʒvj. polypod. qu. ʒij. Cinnam. ʒj. sem. 4. frig. maj. ana ʒß. M. & concis. f. cum syndon. alb. nodulus.

Sacculus. A quorum remediorum usu, ut ipsi videbatur, melius habuit. Quocirca etiam ad sanguinem è gingivis prorumpentem coercendum, salis nitri ac aluminis crudi ana partes æquales in aqua fontana dissolutas, mediante crebriori oris collutione adhibuit, ac postliminio seq. mixturâ gingivas illinivit. **R.** Mell. ros. col. ʒiß. pulv. rubric. fabril. Bol. armen. præp. ana ʒß. pulv. alum. roch. ʒj. M. quibus mediantibus sanguinis è gingivis stillicidium aliquantulum refrenatum fuit. Hinc, ad narium hæmorrhagiam compescendam seqq. remedia successivè tam internè, quam externè applicata fuere. Internè, **R.** Aq. plantag. fol. querc. burs. pastor. Centinod. ana ʒiß. Lap. hæmatit. præp. Corall. rubr. præp. Carneol. præp. hyacinth. præp. ana ʒj. Sperniol. Croll. ʒß. Syr. Corallor. papav. err. ana ʒß. M. Dos. cochl. j. vel alterum, repetitis vicibus propinandum.

Oris collutio.

Mixtura.

Aq. stegnotica.

Potio stegnot. Item, **R.** Sperniol. Croll. gr. v. Croc. ♂. adstring. ʒj. Syr. Corall. ʒß. aq. plantag. ʒj. M. f. potiuncula una vice sumenda. Cavitationum lanugo Cydoniis adhærens indita, nuchæ autem ac cervici pulvis adstringens Galeni cum albumine ovi conquassato mixtus, fuit applicatus; quibus remediis narium hæmorrhagia cohibita ac refrenata

nata fuit. Et quia calor totius corporis præternaturalis intensus cum fiti tantalea accedebat, ad utrumque alterandum ac tollendum hisce remediis subventum est. *Rx.* Sem. 4. frig. maj. ana ʒß. papav. alb. ʒj. *Emuls.* amygd. dulc. excort. ʒij. aq. plantag. burs. pastor. centinod. ana ʒj. *refrig.* M. f. Emulsio, in Colatur. dissolv. Corall. rubr. præp. ʒij. nitri tabulati gr. xij. sacch. perlat. ʒij. M. pro dosi una. Externè, quia caput simul dolebat, fronti atque temporibus sequentia Unguenta atque Epithemata adhibita fuerunt. *Rx.* Ung. alabastrin. ʒiß. rosar. popu- *Frontale.* leon. ana ʒß. Opii Thebaic. gr. v. Ol. papav. alb. ʒj. M. Et, *Rx.* Sem. *Epithemai* 4. frig. maj. ana ʒj. papav. alb. ʒij. Nucl. persicor. ʒij. aq. plantag. ʒiiij. M. f. Emulsio, in colatur. dissolv. Camphor. in acet. rosar. dissol. Croc. Or. ana gr. v. M. f. Epithema cum intinctis linteis fronti atque temporibus adhibendum.

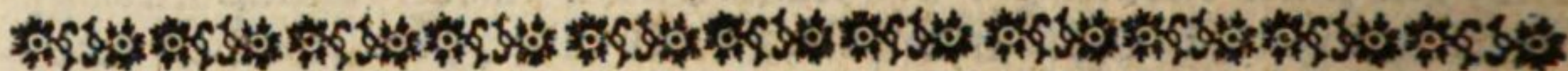
Vertici & temporibus oleum papaveris albi quoque fuit inunctum.

Pro stomacho nauseabundo roborando. *Rx.* Empl. de crust. *Empl.* panis, ʒß. de Tacamahac. ʒij. M. & malax. c. Ol. mastichino, fiatque *stomach.* Emplastrum regioni ventriculi applicandum. Et, *Rx.* Theriac. cœ- *Pill. cor-* lest. gr. iiij. Magister. Corall. gr. iij. M. f. pill. num. v. unâ vice deglu- *dial. &* tiendæ. *stomach.*

Ad vires prostratas refocillandas; *Rx.* Aq. confort. Officin. *Aq. confort.* perlat. Cordial. temperat. borrag. bugloss. ana ʒj. Cinnam. cydoniat. ʒij. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana ʒj. Confect. Alkerm. incompl. ʒß. Syr. granator. ʒß. Man. Christ. perlat. ʒij. M. Item, *Rx.* Aq. confort. Offic. perlat. ʒij. Cinnam. Cydoniat. ʒij. Cordial. frig. Myns. ʒj. Conf. Alk. incompl. ʒj. Corall. rubr. præp. Margar. præp. ana ʒß. Syr. acetos. Citr. ʒß. Man. Chr. perlat. ʒiß. M. Et, in summa virium debilitate. *Rx.* Lap. Bezoard. Or. gr. iij. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana gr. v. Syr. acetos. Citr. ʒß. aq. confort. Offic. perlat. ʒj. M. pro dosi unâ. Naribus aqua seq. odorifera cum linteolis vel pluma fuit illita. *Rx.* Aq. odorif. Fuchf. rosar. fragran- *Aq. odorif.* tiss. ana ʒß. acet. rub. Id. ʒij. M.

Pro potu ordinario decoctum Ligni assafras & radic. chinae *Pot ordin.* cum CC. præp. & paucis Cinnamomo; nec non Julapia ex Syrupis granator. Citri. Cydonior papav. err. parata; nec non aq. fontan. cum sequenti pulvere mixtam hausit. *Rx.* Sal. nitr. præp. CC. præp. ana *Potus re-* ʒß. sacch. albiss. ʒj. M. f. pulvis cum unâ mensurâ aq. fontan. optimè *frig.* permiscendus. Reliqua Diæta fuit morbo profligando conveniens. Deus verò, qui omnia secundum suam voluntatem ac beneplacitum disponit, prædictam patientem die 18. Martii, hora nonâ

vespertinâ ex hoc miseriarum valle ad Jubilæa coelestia avocavit, ubi nunc æterna felicitate cum omnibus coelicolis fruitur, cujus memoria sit in benedictione.

CONSILIUM MED. XCIV.

Arthritis vaga scorbutica.

Casus.

ANno 1690. Generosus quidam Baro & Magister Equitum me vocavit, ac de hinc inde in toto corpore, brachiis, manibus & pedibus oberrantibus doloribus, imbecillitate membrorum, aliisque molestiis conquestus est, meumque consilium & auxilium imploravit.

Resolutio.

*Morbi
Definitio
cum
Causa,
&
Signis.*

Hic affectus nil aliud est, quam arthritis vaga scorbutica, à lymphâ acriori & sale volatili scorbutico, partim à Dn. Parente in prima statim generatione, partim à vitiis in diæta commissis concepto, partes tendinosas, ligamentosas, membranosas ac nervosas vellicante, proveniens, quod ipsum dolores vagi, cervicem, juncturasque brachiorum, manuum, lumborum, genuum & pedum infestante satis superque denotant atque testantur. Huic affectui ante aliquod tempus nephriticus dolor, cum dispositione ad morbum gallicum conjunctus erat, cui tum temporis per appropriata remedia subventum est. Dictum verò arthriticum morbum simul etiam cacochymia viscerumque principaliorum intemperies concomitatur, quod dejectus appetitus, leucophlegmatia, luridusque faciei color, pedum atrophia, aliaque hujuscemodi indicia designant, quæ, nisi legitimis remediorum præsidiiis tollatur, arthritico malo remedi non potest.

Prognosis.

Hic affectus, quia malum hæreditarium & simul radicatum est, Herculeo etiam labore difficulter ex fundamento curabitur, quapropter eò solummodo intendendum est, ut per accommodata remedia observatamque bonam diætam crebrioribus accedentibus paroxysmis

Præservativè, ante omnia massa sanguinea ab acri, falsa, acida, *Curatio per*
 & scorbutica intemperie per seqq. Catapotia erit. expurganda. *By. remed. præ-*
 Extr. panchym. Croll. Mass. pill. antipodagr. Argent. ana ℥ss. Mag. *serv.*
 Gialapp. gr. v. M. f. c. aq. Ceras. nigr. pillulæ num. xxv. obaurandæ. *Pill. purg.*

Vel, *Rx.* ℞ ii dulc. Extr. panchym. Croll. ana ℥ j. Mag. Gialapp. gr. v. *Pillula.*
M. f. c. aq. Ceras. nigr. pill. xxv. unâ vice deglutiendæ. Aut, *Rx.* *Saccul.*
Herb. Cochlear. nasturt. Chamædr. fumar. scolopend. beccabung, ana *purg.*
pj. rad. raphan. sylv. filicis, helleb. nigr. ana ℥ ij. Cortic. tamarisc.
Cappar. ana. ℥ j. Rhab. ver. ℥ iiij. fol. sen. el. f. st. ℥ j. Gialapp. Turpeth.
opt. polypod. qu. ana ℥ ij. Cinnam ℥ j. Crem. ♀ . ℥ ij. sem. anis. foenic.
ana ℥ ss. M. f. c. syndon. alb. nodulus, cum ℔ v. vini albi infundendus,
cujus cottidie jejuno stomacho ℥ v. hauriantur. Ut & sequentes
præservantes pillulæ singulis mensibus usurpandæ, *Rx.* Extr. pill. co- *Pill. præ-*
chiar. Extr. trochisc. alhand. Extr. scammon. Extr. turpeth. ana ℥ j. *serv.*

Extr. helleb. nigr. gr. xxv. Extr. lign. aloes, Extr. lilior. convall. Extr. pœon. ana gr. iij. ʒ. ʒ. ʒ. Ol. nuc. mosch. rut. salv. anis. ana. g. iij. M. f. cum aq. Epilept. Lang. & aq. salv. pillulæ, ex ʒj. num. vj. de hisce pillulis tribus ante vel post novilunium diebus, primâ die duæ, secunda tres, & quarta quatuor fumantur, ac uno quovis appropinquante novilunio repetantur. Sequentes etiam pillulæ arthriticæ & antipodagricæ à quibusdam tam ad præservationem quam curationem magni æstimatæ, ac pro singulari arcano habitæ fuerunt. ʒ.

Aristol. long. ʒʒ. aristol. rotund. ʒij. Rad. polypod. qu. ʒij. Cranii *Pill. præ-*
hominis calcinat. & pulver. ʒij. Gumm. tragacanth. ʒʒ. aq. ros. ʒiiij. *serb. & cu-*
stent infusa per horas 24. Syr. ros. q. s. f. pillulæ ex ʒj. num. xvj. *rat singu-*
quotidiè ʒʒ. per integrum annum, & singulo mense quatuor dies *lar. Hollan-*
ante novilunium laxativum aliquod de rhabarbaro, vel aliud suma-
tur; anno secundo & sequentibus hæ pillulæ bis in septimana, laxa-
tivism verò post duos menses semel assumatur; sunt etiam pillulæ
scorbuticæ ad nos ex Hollandia allatæ. Alii has pillulas ita præpa- *Pill. similes*
rant, ꝛ. Radic. aristol. rotund. ver. ʒj. aristol. long. polypod. qu.
ana ʒij. Cran. hominis philos. præp. ʒj. M. & cum s. q. Syrup. rosat.
solut. & mucilag. tragac. f. massa pillular. ex cujus ʒʒ. fiant pillulæ
num. xvj.

*Serum lactis
caprin.
herb. anti-
scorb. alte-
rat.*

Acidula.

*Remed. Cu-
rativa.*

*Pulvis su-
dorif.*

*Pulv. ar-
thrit. spe-
cif. Dn. D.
VVeperi.
Alius, Dn.
D VVepe-
ri.*

*Pulv. pane-
goricus &
anodynus.*

Bolus purg.

*Pulv.
arthrit.*

Gelatina.

Ad præservationem hujus morbi quoque proficuum esset, si ineunte vere herba recens cochleariæ, beccabungæ & nasturtii minutissimè concisa vel contusa cum sero lactis caprini tam diu quam ovum sorbile, ebulliret, per pannum exprimeretur, & de hac colatura quotidie manè jejuno stomacho ℥v. biberentur. Cui scopo obtinendo acidularum quoque usui ultimus locus non erit assignandus.

2. Curativè, si nempe dolores lancinantes, sæviunt, præmissâ purgatione per superius enumeratas pillulas purgantes vel sacculum laxativum, sequentes pulveres sudoriferi, & deinceps arthritici specifi præcipitantes, scorbuticamque acredinem obtundentes & imbibentes erunt saluberrimi. *R.* ℥ ii diaphoret. gr. xij. salis cochlear. nasturt. ana gr. iiij. M. f. pulvisculus manè ante sudorem in brodio carnis vel aqua card. bened. sumendus, & aliquoties repetendus. Hinc, *R.* Lumbric. terrestr. præp. ℥℞. CC. philos. præp. Ungul. alcis præp. ana ℥ij. Ol. nucis mosch. expr. gr. iiij. sacch. alb. ℥i℞ M. f. pulvis, de quo quotidie manè hora quinta ℥j. & vesperi hora quarta ℥℞. in aquâ serpilli lumbricatâ, vel brodio gallinæ sumatur. Vel, *R.* ℥ ii diaphoret, cum triplo ①. detonat. ℥i℞. ① is volat. lumbricor. aut viperar. ③ij. Cinnab. ℥ ii ter cum Cinnab. nativ. sublim. ③j. CC. philos. præp. ℥i℞. Ol. Cinnamon. gutt. ij. M. f. pulv. subtil. de quo mane horâ quintâ ③j. ad gr. xxiiij. ac vesperi horâ quartâ ③℞. ad gr. xvij. in priori, aut alio convenienti vehiculo capiatur. Iuxta hos pulveres ad magnos & fermè intolerabiles dolores sopiendos talis etiam pulvis panegoricus magno cum levamine usurpatur. *R.* Pulv. Marchion. ③ij. pulv. analept. frig. Münder. incompl. ③iiij. Laud. Op. perlat. gr. ij. Tabb. man. Christ. perlat. ℥ij. M. f. pulvis; De hoc pulvere alterna quavis nocte circa horam nonam ③℞. ad ③j. in lacte amygdalino cum feminibus frigidis parato, bibatur.

Ad hoc molestissimum malum tollendum sequentia etiam remedia, non semel, sed multoties per experientiam comprobata fuerunt. 1. Ad massam sanguinis expurgandam. *R.* ℥ ii dulc. ℥j. Magist. Jalapp. gr. iiij. Conserv. rosar. ℥ij. sacch. q. s. M. f. bolus, unâ vice comedendus. 2. In eundem finem, & ad nervos roborandos, *R.* Crystall. præp. Oculi ②. præp. ana ℥ij. Cornu alcis philos. calcin. Ungul. alcis præp. ana ℥i℞. sem. aquileg. ℥ij. cran. hominis philos. calcin. vel hujus loco, CC. philos. calcin. ℥ii℞. Corn. Rhinocerot. ℥i℞. Cinnab. nativ. ℥j. M. f. pulv. De quo M. & V. ℥℞. ad ℥j. in aqua Ceras. nigr. vel alio superius allegato vehiculo, sumatur. 3. In similem usum, *R.* Rasur CC. ℥ii℞. rasur. Eboris ℥i℞. aq. fontan. ℞iiij. stent infusa per noctem in loco calido, mane add. Rad. scorzoner. recent. vel sicc.

ficc. num. vj. fol. borrag. Mj. flor. 4. Cordial. ana pj. passul. min. ℥ij. coq. ad gelatinæ consistentiam, sub finem coctionis adde Conserv. rosar. ℥ij. add. Confect. Alk. compl. ℥i℥. De hac gelatina manè hora 8. & vesperi hora 4. duo, ad tria & quatuor cochlearia capiantur. *Essent. sang. purif.* Quibus ad sanguinem purificandum annumerari potest. ℞. Essent. fumar. Ess. aquileg. Ess. ♂ is liquid. ana ℥iij. Dos. gutt. 30. vel. 40. in iusculo. 4. Pro specifico anarthritico. ℞. Lumbric. terr. præp. *Pulv. arthrit.* ℥ij. ♂ ii diaphoret. ℥iij. Crysell. præp. Corn. alcis philos. calcin. Cinnab. nativ. ana 3j. Tabb. Man. Chr. perlat. ℥℥. M. f. pulv. divid. in dos. 18. De quibus Mane & vesperi una in aliquo congruo vehiculo deglutatur. Vel, ℞. Corn. alcis præp. Uugul. alcis præp. ana 3j. ♂ ii *Alius.* diaphor. 3j. Crysell. præp. 3℥. Cinnab. nativ. 3j. M. f. pulv. in 5. doses dividendus, similique modo assumendus.

Vel, ℞. Pulv. lumbr. terr. 3j. ♂ ii diaphor. 3j. Ocul. ~~3℥~~. pulv. *Alius.* 3i℥. rad. Aron. præp. 3ij. CC. raspat. 3i℥. Crysell. ♂ is præp. Matr. perlar. pulveris. ana 3i℥. M. f. pulvis M. & V. 3℥. vel 3j. pondere in aquâ betonicæ ingerendus. 5. Pro Cerebri atque nervosi generis emolumento. ℞. Lumbric. terr. vino mund. num. xxx. vel *Decoct. specif.* exiccat. 3iij. Herb. beton. agrimon. majoran. ana pj. flor. paralyf. pij. sem. milii 3ij. passul. maj. exacinat. 3iij. incis. coq. cum aq. font. ℔iij. in vase duplici vitreato, per horam unam, coletur citra expressionem. De quo decocto interdiu unus vel alter cyathus hauriatur. 6. Pro virium roboratione. ℞. Aq. perlar. Offic. Card. bened. scorzoner. *Aq. confort.* rub. Id. ana 3i℥. ♂ ii diaphor. 3j. Syr. flor. tunic. 3vj. Conf. Alkerm. compl. 3j. M. Dos. cochleare unum vel alterum. Et, ℞. Sem. 4. *Emuls. confort.* frig. maj. exc. ana 3j. papav. alb. 3ij. Amygd. dulc. exc. 3vj. aq. Ceras. nigr. flor. til. viol. ana 3ij. Ocul. ~~3℥~~. præp. 3j. Bezoard. Miner. 3℥. Cinnab. nativ. gr. iij. Tabb. man. chr. perl. 3ij. M. Dos. cochleare unum vel alterum. 7. Pro doloris mitigatione. ℞. Extr. papav. rhead. *Pill. anodyn.* 3j. Castor. gr. vj. ♂ is volatil. CC. vel succin. gr. iij. Cinnab. nativ. 3℥. Laud. op. gr. ij. M. f. pill. num. 40. Dos. pill. v. vel. vj. ad 3℥. Et, ℞. Theriac. cœlest. gr. iij. Extr. papav. rhead. gr. iij. M. f. pill. num. *Alia.* vij. unâ vice deglutiendæ.

Externè, membrorum dolori in affectus principio sequenti- *Topica.* bus remediorum præfidiis medebitur. ℞. Pulver. tragacanth. in *Epithema.* aq. rosar. macerat. & in pultis formam redacti, pulv. alum. roch. in album. ovi conquassato macerat. ana 3℥. vel 3j. M. f. cum linteo Emplastrum, affectis partibus applicandum. Vel pars dolens de die ali- *Ol. anodyn.* quoties oleis anodynis, utpote Ol. lumbric. terr. verbasci, hyoscyami per deliquium, chamomillæ, anethi &c. inungatur. Vel Empla- *Emplastrum.* strum

Cataplasma.

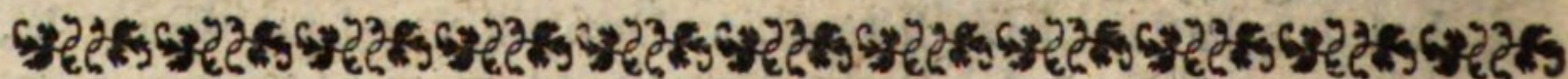
strum d. meliloto, d. talpa. Mynsichti, d. Sperm. ranarum, vel Lini-
mentum simplex, vel aliud anodynum, vel mucilago panis albi vel
pulv. pro cataplasmate malvarum, aliarumque herbarum & radicum
emollientium, cum lacte cocta, addito oleo rosarum & pauco croco
calidè imponatur; vel membrorum dolor per impositionem sacculi
furfuribus tostis ac calidis impleti, vel seq. fomentum quod simul ner-
Fomentum. vos ac membra roborat, mitigetur. ℞. Herb. betonic. majoran. Ros-
marim. Lavend. Origan. serpill. ana Mj. fl. chamomill. Mij. flor. me-
lilot. verbasc. ana Mj. Rad. alth. lil alb. ana ʒj. sem. lini foenugræc. ana
ʒj. M. & concis. coq. cum. aq. pluvial. q. s. addendo vini albi Mensur.
unam vel duas.

*Tragea
confort.*

Ad corrigendam Cacochymiam, & roboranda viscera de seq.
Tragea quotidie finitâ mensâ cochleare unum vel per se, vel cum pa-
ne tosto vel saccharato & vino sumatur. ℞. Spec. diarrhod. Abb.
diatrionfant, ana ʒβ. diacurcc. dialacc. ana ʒj. Cinnam. opt. ʒij. Nuc.
mosch. ʒj. Macis, Garyophyll. ana ʒβ. Corall. rubr. præp. Ocul. ʒ.
præp. ana ʒij. sacch. finiss. ʒiiij. M. f. Tragea.

Diatæ,

Quod Diætam concernit. 1. Aer sit temperatus & ad calidum
inclinans. 2. Cibi coctu faciles, bonum succum & sanguinem ge-
nerantes, è contra crassi, crudi, falsi, acres, acidi, fumo indurati, &c.
evitentur. Potus sit Decoctum radic. chinæ, ligni Lentiscini, & pas-
sularum, vel per se, vel cum vino mixtum. Vel pulvis seq. coch-
learis unius majoris quantitate mensuræ aquæ fervidæ injiciendus,
statimque operculo tegendus. ℞. Scob. Lign. fassafr. Lign. Len-
tisc. rad. chin. ana ʒβ. Cinnam acut. ʒij. sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul.
ʒ. præp. ana. ʒiβ. M. f. pulvis grossus. Quocirca largior vini & ce-
revisiæ ingurgitatio exulet. 3. in motu & quiete, ut & 4. in somno &
vigiliis teneatur modus. 5. Excernenda ac retinenda consueto re-
spondeant naturæ ordini. Et tandem 6. fortiores animi motus re-
frenentur. Exarab. die 25. Januar. anno 1690.

*Pulv pro
potu ord.*

CONSILIUM MED. XCV.

Ossis femoris dextri ultra semestrem antror-
sum luxati ac deorsum prolapsi repositio-
nem exhibens.

Anno

Casus.

ANno 1689. Mense Augusto, Illustrissimus Comes ac Dominus Dn. Bonaventura Fugger, Comes à Kirchberg & Weissenhorn, &c &c. sedecim annos habens, temperamenti sanguinei ac raræ texturæ, cui os dextri femoris ante semestre & quod excedit, luxatum, & ex suo acetabulo antrorsum ultra spithamam usque ad os pubis prolapsum erat, ac proinde pes dexter longitudine sua palmam excedebat, Ulmam delatus, ibidemque in Ordinis Teutonici ædibus meæ, nec non alterius cujusdam Medici, duorumque fratrum chirurgorum curæ demandatus fuit.

Causa.

CAusa hujus luxationis erat sequens. Cum præfatus Dominus Patiens ante duos ac dimidium annum Augustæ Vindelicorum tempore Bacchanaliorum in platea Sannionum ac sycophantarum nugivendulorum lusus ac gesticulationes contemplaretur, celerique pede progrediretur, inter currendum ex improvise in terram decidit, femurque dextrum cum genu illius pedis validissimè contundendo tam enormiter læsit, ut ab illo tempore cum continuis perpeffis doloribus aliquantulum claudicârit, & proinde chirurgi auxilio, tam ad dolorem demulcendum, quam ad atrophiam auferendam, necesse habuerit; Et quamvis exinde dictorum symptomatum mitigatio secuta sit, liberæ tamen in genu motionis aliquale impedimentum cum dolore nonnunquam recurrente & periodico, remansit.

Cumque ante annum hyemali tempore fœdifragi incendiarii ac prædones Galli in Sueviam sævientes irrupissent, ac ad Danubium in Tilingæ confiniis, ad emungendas svevorum gazas ac marsupia appropinquassent, prænominatusque Dominus Patiens, ne horum Barbarorum manibus incideret, fugâ sibi prospicere, ac rhedâ Augustam ire decrevisset, ille in itinere cum rhedâ in terram dejectus est, ex quo lapsu, (quem duo simul cum illo prostrati ipsique incumbentes, mole sui corporis aggravarunt) dextrum femur cum genu de novo enormiter

miter conquassavit, & ab illo tempore difficulter ambulare potuit. Ad quod nova contusio accessit, dum præteritâ æstate in Festo corporis Christi, cum Illustrissimus Comes publicæ Processioni intererat, rursus in terram tremulo ac infirmo lubricoque pede decidit, dextrumque latus validissimè contudit, ac per hunc casum os femoris dextrum luxavit, & ex suo acetabulo depulit, à quo tempore sine scipionis adminiculo, & postliminio absque grallarum ope, progredi non potuit.

Rebus itaque sic stantibus hinc inde apud varios Medicos & Chirurgos auxilium quæsitum fuit, qui balnea, fomenta, Unguenta, Emplastra, cucurbitulas, aliaque remedia, sed omnia successu frustraneo, (quia os femoris à luxatione per legitimam repositionem non vindicabatur) præscripserunt ac adhibuerunt.

Et cum denique Medici & Chirurgi de ossis luxatione per ocularem inspectionem ac signa diagnostica certiores facti erant, statutum est, repositionem tam multo post luxationem præterfluxo tempore frustraneam, & eapropter ob formidanda pessima symptomata non tentandam, sed Dominum Patientem prognosticis relinquendum esse: Quia verò dolor ac tumor in coxâ, femore ac genu quotidie accrevit, totumque pedem ad progrediendum inhabilem reddidit, iccirco Dominus Patiens, cum Illustrissimi Domini Parentis, Alberti Fuggeri consensu (si aliter per multos annos vitam miseram transigere nollet) manualement Chirurgi operationem eligere, seque repositionis actui submittere non dubitavit.

*Preparatio
ad repositi-
onem per
Balneum.*

In quem finem prænominatus Dominus Patiens, ut os luxatum ad repositionem habile redderetur, Mense Julio ad aquas minerales Geislingenses (Germ. *Hötelbad*) in Lecticâ delatus est, per quarum virtutem & efficaciam, calefactionem ac roborationem, humores ad partem affectam affluxi, ibidemque congesti, magna ex parte cum tumoris dolorisque evanescentiâ consumpti ac resoluti sunt, ac consequenter os luxatum ad reponendum optimè dispositum fuit.

Postquam igitur Dominus Patiens in ædes Teutonicas deportatus, ac per paucos dies balneo ex herbis emollientibus parato, usus est, Repositio ossis femoris die 16. August. Styl. vet. (qui erat dies Veneris) horis antimeridianis inter nonam & decimam in præsentia magni nominis Virorum sequenti modo tentata fuit.

*Repositionis
modus.*

Illustrissimus itaque Dn. Patiens, cum prius Dei adminiculum invocasset, ac per spiritualia remedia cum Divino Numine complacatus esset, supinus supra mensam seu tabulam oblongam collocatus est, cui ex utroque latere per femorum interstitia duo mantilia seu

habe-

habenæ, pro retinaculis, (ne corpus in extensione femoris deorsum delabatur, ductæ, ac supernè, propè caput, duobus clavis trochleatis alligatæ fuere; Hoc factò, alia fascia lata & longa supra genu ossi femoris luxato annexa fuit, cui uncus ferreus funi tractorio adhærens injectus, sicque extensionis operatio inter verba adstantium consolatoria, cooperante Deo, inchoata fuit, quod non sine acutissimi doloris perceptione fieri potuit, dum caput ossis femoris, quod usque ad os pubis in inguen delapsum erat, sui amotionem pertinacissimè recusabat, ex quâ causa factum est, quod inter trahendum ex vehementi impetu superior clavus trochleatus retinendæ habenæ dicatus, tabulatoque propè caput dextrorsum infixus, è pariete inflexus cessarit, inferior verò uncus, itidem trochleatus, funiculoque tractorio alligatus confractus fuerit, ac eapropter aliud in promptu instrumentum tractorium (Germ. *Glaschenzug*) substituere oportuerit. Hoc non curato, novum tractionis periculum factum est, ubi non multò post exercitatus Chirurgus Georgius Niedlin / suppetias ferente suo fratre Johanne, magno labore & industria os femoris extrorsum devolvit, & dum huic conatui Medicorum monitu calcaria adderent, post unum alterumve præcedentem strepitum atque stridorem, caput ossis, assistente Divino Numine, cum applausu & congratulatione omnium, in pristinum naturalem locum, suumque proprium acetabulum repositum fuit, postquam totus repositionis actus & operatio fermè per unius horæ spatium duravit; Quæ omnia Illustrissimus Dominus Comes singulari heroico ac patienti animo, non sine cunctorum admiratione toleravit. Hoc factò, locus affectus linimento simplici, ad evitandum inflammationis periculum, & post aliquot dies Emplastro Santalino, deinde Catagmatico Felicis Würzii munitus & deligatus, ac insuper fascia lata coriacea, quæ caput ossis femoris in suo acetabulo detineret, instructus, totusque pes alteri associatus, in lecto concinnè depositus, sicque toto repositionis actui in extendendo, reponendo, deligando & deponendo, satisfactum fuit.

Post repositionem deligatio.

Repositionis requisita.

Die 21. Augusti ligatura prima vice soluta, emplastrumque renovatum, totusque pes à chirurgis sursum deorsumque leniter flexus, vicissimque deligatus est: Succedentibus deinceps etiam aliis visitationis diebus identidem pes cum genu à chirurgis flexus atque motus fuit, sed quia exinde non solum dolor, sed etiam prolongatio pedis oriebatur, iccirco totus quidem pes prolongatus cum osse femoris relaxato sursum in acetabulum suum repressus, ac repositus, sed extra prolongationis animadversionem per aliquot dies, me mo-

nente, in quieto depositionis statu relictus fuit, ne aliâs extensa & prolongata ligamenta, nervi, muscoli, ac tendines per hæc motiones & flexuras præmaturas magis magisque extenderentur, sicque ad novum ossis prolapsus ansa atque occasio præberetur, sed potius caput ossis femoris repositum, suoque acetabulo associatum per mutuum contactum, dulcissimamque quietem in perpetuo naturali statu repositum conservaretur, partesq; præternaturaliter extensæ contraherentur, roborarentur, inque pristinum suum statum reducerentur.

Os repositum ex relaxatione ligamentorum & tendinum, ac immatura flexura, è suâ sede facile iterum excidit.

Instrumentum ferreum os repositum in suâ sede conservans

Ex relaxatione etenim ligamentorum ac tendinum iteratis vicibus os repositum è sua sede rursus excidere visum est, ita, ut die 29. Augusti, hora septima antimeridiana de novo reponi, Emplastro Catagmatico muniri, fasciâque aliquot ulnas longâ aliquoties lumbis ac femori circumvolutâ, sursumque protensâ ac consutâ in suo loco detineri necesse habuerit: Ex quo factum est, ut os ab illo tempore in suâ sede remanserit, Dominusque Patiens postliminio ambobus pedibus insistere, suffultusque in hypocausto aliquot gressus metiri potuerit: Et quando Dominus Patiens in lecto secundum lineam rectam protensus ac supinus decubuit, tum ambo pedes, genua ac tali in æquali ordine sese mutuò attigerunt, neque ulla inæqualitas ratione longitudinis observata fuit, quamvis os ilium seu innominatum finistri lateris aliquo modo elevatum fuerit, quod procul dubio ex hac causâ evenit, quia Dominus Patiens luxato antehâc femore grallis suffultus incedere, firmiter easdem manibus tenere, totumque corpus versus partem affectam deorsum inflectere, sicque latus finistrum inter ambulandum in altum extollere consuevit. Postmodum autem Illustrissimus Dominus Comes propria vi pedem attollere ac deprimere potuit, facultasque motrix in affectâ parte indies accrevit, ita, ut soli pedi læso insistere potuerit. Ne verò os femoris tam stando quam movendo & ambulando ulterius è sua sede prolabatur, vel excidat, instrumentum seu Lamina ferrea tres spithamas longa, ac tres vel quatuor transversos digitos lata, introrsum excavata & gossypio interpassata, pannoque ex eadem materia contexto obducta, in medio circa regionem capitis ossis femoris patellam circumcirca mobilem habens, caputque femoris in sua sede acetabuloque conservans, ac ab axilla usque ad genu dextrum ex porrecta, tribus latis loris coriaceis, pectus, femur, ac genu ambientibus instructa, parti affectæ applicata fuit.

Re itaque dicto modo dispositâ, prænominatus Dominus Patiens de nullo magis incommodo, quam quod genu, per præcedentes aliquot contusiones ex humorum influxu & congestione læsum ac

intu-

intumefactum inter movendum intensè doleret, conquestus est, ad quam molestiam tollendam vel epithema exsiccans, vel post usum alicujus cataplasmatidis emollientis ac discutientis calidè applicati, pulverem tragacanthi in aqua rosarum, & pulverem aluminis crudi in albumine ovi seorsim maceratum, ac post solutionem invicem mixtum, pannoque spathulâ inductum, applicandum suasi, quod tamen reliquis non arridebat, sed potius thermas Geislingenses (das Rötelsbad) non solum ad hunc dolorem in genu sopiendum, sed etiam tendines & ligamenta firmanda, ac roboranda, caputque ossis femoris in suo loco retinendum repetendas magnis laudibus extulerunt, certò asseverantes & assecurantes, quod hoc in passu unicus balnei infessus omnia Emplastra, cataplasmata, Fomenta ac Unguenta sit superatus, quia hæ thermæ axungiam solis, subtilemque terram bolarem & simul cretaceam in se contineant, quorum mineralium virtuoso adminiculo varii affectus pessimi, deplorati ac desperati variorum tumorum, apostematum, ulcerum cavorum, sordidorum ac cacoethe conspurcatorum, nec non fungorum, aliorumq; malorum aliàs prorsus incurabilium, (cujus rei varia exempla attulerunt) curati ac restituti fuerint. Quibus argumentis ego amicabiliter opposui, quod magna subjectorum, morborum, affectuum, causarumque detur diversitas atque differentia, ex qua causâ etiam diversa in suadendis curationibus ac remediis sit habenda ratio; Quod autem harum Thermarum usum concernat, concedi quidem 1. illas ante repositionem ossis luxati femoris tam calefaciendo quam virtutes minerales imprimendo atque communicando, nervos, ligamenta, tendines & musculos roborasse, humores ad partem affectam affluxos & congestos cum tumore consumsisse, discussisse ac exsicasse, osque luxatum ad repositionem optimè disposuisse. Quam ob rationem 2. dictas thermas post factam repositionem non rejiciendas, sed, post ligamentorum, tendinum, musculorumque laxatorum ac extensorum contractionem & firmationem (quod vero spatium 6. vel 8. septimanarum fieri non possit) futuro vernali appropinquante tempore commodè repeti posse. Quod autem 3. præsentis statim tempore (dum post ultimam repositionem quinque saltem septimanæ præterfluxerint) haud tentandum, ob formidinem, ne vehiculum aqueum, cujus virtutes minerales instanti hoc sero autumnali & ad hyemem appropinquante tempore ob circumstantis frigus ac repressos spiritus tam vigorosæ non sint, per nimiam humectationem antehâc & in hanc usque diem plus justo extensa ac relaxata ligamenta, nervi ac tendines de novo emolliantur, magisque relaxentur, & sic denuò ad novam

*Therma
Geislingen-
ses (Germ.
Rötelsbad)
undè ex
quibus mi-
neralibus
suam effica-
ciam nan-
ciscantur?*

*Thermar.
Geislingens.
post repositi-
onem imm-
maturi usus
disuasio, ob
allegat. ra-
tiones,*

*Acidulae &
thermae au-
tumnali &
hyemali
tempore,
aque ut ver-
nali & æsti-
vati tempo-
re efficaces
non sunt.*

*Optimi hu-
jus Consilii
ab adversa-
riis rejectio.*

*Tristis even-
tus ex im-
maturo
thermarum
usu.*

*Dominus
Patiens ex
balneo se-
mimortuus
per Ulmam
ad Patrios
lares dedu-
citur.*

offis prolapsum ac luxationem ansa & occasio præbeatur; Quocirca nullum exemplum dari possit, quod ullus Medicorum aut Chirurgorum tam paucò post repositionem tempore balneum suaserit. Cum etiam 4. hoc sero autumnali tempore acidularum ac thermarum virtutes minerales per circumstantis frigus repressæ, versus Centrum terræ, focus scil. ignis subterranei retrocedant, ac demum adveniente Vere prolifero, revertantur, & ab antiquo observatum sit, hujusce-
modi thermas nullo alio, quam vernali vel æstivali tempore in usu fuisse. Quemadmodum etiam 5. Illustrissimus Dominus Patiens tam brevi post repositionem tempore non sine magno incommodo, molestiâ, atque periculo per montes & valles iter hoc facere ac sustinere posset. Et tandem 6. præfatus Dominus hoc sero anni tempore in suscepto itinere cœli atque aeris injurias perferre cogeretur, ex quibus, alterato toto corpore, varii periculosi morbi ac symptomata enasci possent. Quibus dictis meis rationibus quinque famigeratissimi Medici, & experientissimi Practici subscripserunt, thermarum-
que usum rebus sic stantibus, disuasērunt. Quæ tamen omnia ab altera parte acerrimè & pertinacissimè, non attentis dictis rationibus, impugnata sunt, usque dum, deprædicatâ suâ Experientiâ, variisque in medium allatis exemplis, licentiam ad dictarum thermarum usum extorserunt. Quâ obtentâ, Illustrissimus Dominus Comes, die Jovis, qui erat 24. Octobris in Lecticâ Geislingam rursus delatus est, ubi prænominatis thermis quidem uti cœpit, sed in primo statim infessu in affecto femore (ut Physicus ibidem ordinarius fusè per literas testabatur,) molestissimum pruritum, postea vero sequentibus infessibus acutissimos ac lancinantes in femore & genu dolores usque ad malleolum tendentes sensit, qui tamen statim post egressum identidem evanuerunt. Et cum balnei hujus usus nihilominus, & quidem de die per dimidiam saltem horam continuaretur, magna alteratio in toto corpore, cum anxietate circa præcordia, asthmate, calore præternaturali cum deliriis, febrem acutam minitante, pulsu celeri, urinâ rubrâ ac lixiviosâ, pedisque luxati insigni prolongatione insecuta est; quibus symptomatibus præscripta ac adhibita stomachica, alterantia, antifebrilia, præcipitantia, roborantia, aliaque remedia parum utilitatis contulerunt: Quapropter ad evitandum majus malum Dominus Patiens, qui balnei hujus usum ferre non poterat, communi adstantium suffragio (quia ex juvantibus & nocentibus optimè de quolibet remedio judicatur,) huic thermarum usui valedixit; ubi Dominus Comes, jubente Illustrissimo Domino Fratre Josepho, ac curante Domino Præfecto Kirchbergensi primario, die Mercurii, sexto No-

de Osse femor. dextr. luxato, & post semestr. repos. 295

Novembris in dictâ lecticâ Ulmam in domum Teutonicam, & sequenti in arcem Kirchbergensem deportatus est, ubi pristinae sanitati recuperandæ invigilavit, ac etiam per Dei gratiam restitutus est. Ulmæ, die 6. Novembr. 1689.

CONSILIUM MED. XCVI.

Morbi sporadici, & partim maligni, per appropriata remedia debellati.

Casus.

 Nno 1690. sub anni hujus principium usque ad æstatem hic Ulmæ, & in nostra viciniâ morbi sporadici, utpote pleuritides, febres biliosæ acutæ, Hungaricæ, & Petechiales quamplurimos homines, sine discrimine sexus, ordinis, ac ætatis; quin etiam tumores colli puellas adultas in Oppido Albeck; nec non tumor & inflatio totius corporis, cum ulcusculis scabiosis hinc inde in corpore erumpentibus, dirisque insequentibus symptomatibus, puerulos simul ac puellas, in Pago Neenstetten, infestârunt, quibus amovendis morbis sequentibus remediorum generibus subventum est.

ET quidem 1. Pleuritici ante omnia hanc vel alteram potiunculam *Pleuritid.*
antipleuriticam hauserunt. *Rx. Sperm. Cet. rec. Ocul. ʒss. præp. ana Curatio.*
3ß. Mandibul. lucii præp. Dent. apri præp. ana ʒß. Syr. papav. err. 3ß. aq. Pot. anti-
Card. Mar. chærefol. ana ʒj. M. pro dosi unâ. Vel Rx. Ol. lini sine igne expr. pleurit.
ʒij. anis. still. g. v. M. pro dosi unâ. Hinc, vena mediana brachii lateris Alia pote
affecti secta & aperta fuit: Quocirca etiam ad purulentam materiam *antipleurit,*
expectorandam tale vel simile Decoctum pro potu ordinario; item- *V. S.*
que Syrupus pectoralis cochleatim lambendus, fuit ordinatus. *Rx.*
CC. ust.

Pot. ord. CC. ust. ℥j. Hord. integr. ℥i℥. Herb. byssop. Veron. Capill. ♀. flor. papav. er. ana pj. Spec. pro decoct. pector. flor. & fr. ana ℥j. M. & concis f. decoct. cum 2 mensur. aq. fontan. in olla bene cooperta ad tertias. Item, ℞. Syr. viol. d. jub. papav. err. ana ℥j. Oxym. simpl. ℥i℥. Tabb. diatragac. frig 3j. M. f. Syrupus pectoralis cochleatim sumendus.

Unguent. Externè, regio dolentis lateris de die bis vel ter Unguento pectorali & altheæ ana partibus æqualibus, admixtis Oleis amygdal. dulc. ac anethi fuit inuncta.

Februm Caratio. Ad febres autem tam acutas biliosas, quam malignas Hungaricas ac petechiales debellandas, ipso statim invasionis tempore judicatum est, an apud Patientes cacochymia vel plethora, (quod ex suis signis cognoscebatur) prædominetur? ubi in priori passu statim purgatio, in altero verò Venæsectio adhibita, sed præterlapso jam post invasionem triduo tam purgatio, quam venæsectio intermissa fuit. Hinc, pro communi usu sequentia tam purgantia simul ac diaphoretica, quam etiam alterantia atque corroborantia alexipharmacis mixta remedia præscripta fuere. Exempli gratia. Pro Purgante. ℞. ♀. Emet. Myns. gr. v. f. pulvisculus pro dosi unâ. Et, ℞. Syr. Emet. Angel. Sal. à 3vj. ad ℥j.

Sudorif. Pro Sudorifero communi. ℞. Rob. Juniper. Sambuc. ana ℥i℥. Elect. diascord. Fracastor. Theriac. Androm. ana ℥℥. Terr. sigill. Siles. 3j. Syr. acetos. Citr. ℥℥. M. De quo Electuario singulo manè nucis juglandis quantitas vel per se, vel cum aqua Cardui benedicti diluta in forma potiuncula sumatur, ac per unam horam sudor in lecto promoveatur.

Potus ord. Ad sitim restinguendam, si nulla tussis aderat, seq. pulvis duabus mensuris aquæ probè fuit permixtus. ℞. Nitr. tabulat. CC.usti vel præp. ana ℥j. sacch. alb. ij. M. f. pulvis subtilis. Vel, tussi adsente, ℞. CC. ust. ℥j. Hord. integr. ℥i℥. Spec. pro decoct. pector. flor. & fr. ana ℥j. M. f. Decoctio cum 2. mensur aq. fontanæ ad tertias. Præter hæc dicta, Julapia quoque ex syrup. acetos. Citr. ribium, berber. Ceras. acid Rub. Idæi, & similibus, cum aqua fontana, additis aliquot guttulis Spir. vitriol. pro grato acore conciliando, fuere parata. Ad hæc, mala citria, aqua fontanæ saccharatæ incisa, optimè conduxerunt.

Alterantia & Roborantia Pro alteratione & corroboracione. ℞. Aq. 4. Cordial. ana ℥j. è typhis Cervin. scorzoner. ana ℥℥. Cinnam. bugloss. 3ij. Corall. rubr. præp. CC. præp. ana ℥℥. Syr. acetos. Citr. vel granator. ℥℥. Man. Chr. perlat. 3ij. M. Et, ℞. Conserv. citr. acetos. Rob rib. ana ℥j. Corall. rubr. præp. 3ij. Syr. rub. Id. ℥℥. M. f. Electuarium In quem finem etiam cerasa acida condita, berb. cond. rib. cond. Rob rib. Item, Morsuli è succ. citr. vel berber. fuere propinati.

Ad

Ad prunam linguæ præcavendam os quotidie bis vel ter aqua nitrosa collu- ^{Oris collutio}
tum, vel gargarismus conveniens per siphonem fuit injectus. Ac ad ^{ad prunam}
dolorem capitis demulcendum, *℞. Ung. alabastr. ʒj. rosar. popul. ana ʒij.* ^{linguæ præ-}
Ol. papav. alb. ʒj. M. pro epithemate. ^{cavend.} Vel vertex, frons, ac tempora oleo pa- ^{Frontale, ad}
paveris albi illinantur. ^{capitis do-}
^{lor, demul-}

Puellæ, quibus derepentè colla intumuerunt, peractis aliquot ^{cend.}
sudoribus, in lecto, postquam se insuper per aliquot dies in hypo- ^{Colli intum-}
causto calido detenuissent, quinto vel sexto ab invasione die sanæ at- ^{mesacti per}
que incolumes evaserunt. ^{sudoris, cur;}

Liberi verò certi cujusdam pagi, utriusque sexus, in annis pue- ^{Tumoris re-}
ritiæ constituti, diversorum annorum, nec annum decimum quar- ^{pentini to-}
tum excedentes ex improvise statim & confestim (nullo infirmitatis ^{tius corpor-}
signo præcedente) tumore totius corporis, cum dolore capitis, asth- ^{ris apud}
mate, nausea, ventris dolore, calore præternaturali cum insequente ^{puerulos}
fiti correpti, illorumque facultates principes uno quasi ictu, non sine ^{atq; puellas}
evidenti malignitatis indicio, læsæ fuerunt, quorum aliqui, si ipsis ^{Curatio,}
primis statim diebus legitimis remediis non subventum est, quarto
vel quinto statim die occubuerunt. Reliqui verò in temperato ca-
lore detenti seqq. Remediis curati ac refocillati sunt. *℞. Electuarii* ^{Sudoris.}

sudoriferi & alexipharmaci superius in Curatione febr. acut. & malign. memo-
rati, quantitatem avellanae vel nucis moschatae, quæ cum aqua cardui benedicti
diluatur, ac quotidie mane jejuno stomacho ad sudorem provocandum bibatur.
Vel, ℞. Mixtur. prophylact. Tinctur. Bezoard. ana ʒij. M. Cujus gutt. x. vel ^{Sudoris. &}
xij. quotidie ante sudorem in aqua sudorifera vel cordiali vel brodio carnis pro- ^{simul alexi-}
pinentur, sudorque in lecto per unam horam fundatur. Potus fuit Decoctum CC. ^{pharm.}
cum hordeo, vel Decoct. lign. sassaf. cum radic. chinae, pauco Cinnamomo, CC. & ^{Potus Ord.}
Ocul. ʒb. paratum. Pro alteratione & corroboratione, aquæ Cordiales, ^{Alterantia}
Julapia, conserva, & morsuli superius in curatione febrium malignarum recen- ^{& corrobo-}
siti, fuerunt propinati. Ac omnibus hisce patientibus conveniens Diæ- ^{rantia.}
ta fuit præscripta. Quorum dictorum remediorum adminiculo, per ^{Diata,}

Dei gratiam, maxima pars decumbentium, (exceptis præsertim
iis, qui sudores respuebant) ab hisce malignis ac
periculosissimis morbis liberati
fuêrunt.

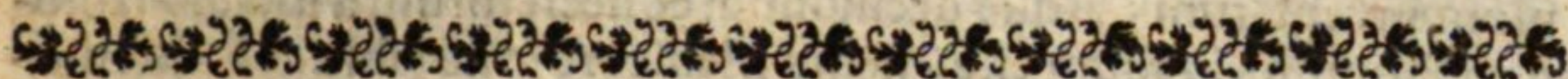
CONSILIVM MED. XCVII.

Partus monstrosus, idolum Ethnicorum
referens.

Nno 1690. die 19. Junii, mulier quædam Maria Schvindingin, ex sylva Brigantina oriunda, in Xenodochio nostro Ulmensi filiam mortuam peperit, quæ cranium ad oculos usque depresso habebat, nec ullum frontis vestigium conspiciebatur; præter hoc, capitellum axillis & scapulis ita pressè inhærebat, ac nullius fermè colli indicium apparebat, oculi magni ac spatiosi, malæ pendulæ & bucculentæ, reliqua membra naturaliter disposita fuerunt. In summa, hic foetus quoad caput, collum, ac faciem idolum Ethnicum, (quòd aliàs Fizzle Puzzle vocatur) repræsentabat. An verò natura, facultasque formatrix in producendo hoc monstro ob horrendum alicujus monstri vel picti vel sculpti objecti aspectum, & exinde conceptum subitaneum terrorem, vel præconceptam fortissimam imaginationem, vel aliam quamcunque causam à recta consuetaque naturali efformationis via aberrarit, hoc mihi notum non est, quapropter
filum ulterioris relationis ab-
rumpo.

CONSILIUM MED. XCVIII.

Memoriae læsionem exhibens.

Casus.

ANno 1690. Vir admodum Reverendus, M. Zinck, Decanus in Wassertridingen, in Franconia spectabilis, & Pastor vigilantissimus, annorum sexaginta quinque, cum circa Festum Pentecostes hujus currentis anni, intensioribus studiis & continuis lucubrationibus animum dedisset, & ob ægrotam dulcissimam Conjugem, sibimetipsi curas domesticas ac sollicitudines struxisset, nec non ex vicini fabri ferrarii resultatione soni crebrioris & vehementioris per malleum excitati, quin etiam cornuum ad induranda ferramenta ex adustione ingenti ac intolerabili fœtore magnas molestias accepisset, factum est, ut ejus memoria sibi concredita neque recipere, neque retinere potuerit, sed magnum etiam ac repetitum laborem in meditando & memorando eluserit, quam ob causam Dominus Patiens suggestum conscendere, verbumque Dei prædicare, ex necessitate intermisit, suæque restitutionis sollicitus, inter alia etiam meum consilium requisivit, quod ipsi denegare non potui.

Resolutio.

MEmoriam sensuum internorum operum, notionum primarum ^{1. Memoria} ac secundarum, ut & ratiocinationum, sive causarum per inge- ^{quid sit?} nium

nium inventarum, atque decisionum & decretorum à judicio factorum Pronum Condum esse, nemo Medicorum negabit. Et Memoria munus est, omnium prædictorum sensuum opera admittere. 2. Eadem conservare. 3. Ea ipsa, ubi opus est, reponere. Quapropter ea Memoria laudanda, 1. quæ sibi concredita facile admittit. 2. Quæ eadem firmiter retinet. Et 3. quæ concredita fideliter ac promptè reponit. Ita econtra culpatur memoria. 1. Quæ difficulter aut minimè admittit concredita. 2. Quæ non diu admissa conservat, sed eadem mox aut paulò post, amittit, & oblivioni tradit. 3. Quæ infideliter aut quocunque modo mutilata, vel segnius & cum difficultate admissa & conservata reponit.

Causæ generales.

Causæ vero generales memoriam lædentes vel à corpore, vel ab anima desumuntur. Quæ à corpore promanant, sunt omnes illæ, quæ siccitatem cerebri cum moderato calore conjunctam ad memoriā necessariam lædunt, & sic Spiritus animales vel nimis torpidos, vel nimis mobiles reddunt, undè memoriæ vel imminutio vel abolitio resultat. Memoriæ vero læsionem atque oblivionem ex mera cerebri humiditate & siccitate provenire non satis credibile est, sed non negandum, quemadmodum ad excedentem humoris pituitosi in humano corpore copiam sensus omnes tam externi quam interni non parum læduntur; ita tunc memoriam ut plurimum affici, & quidem quatenus animales spiritus tunc existunt minus puri ac mobiles, minusque ad functiones animales apti, quamvis & tunc simul cerebrum humidius parandisve ac producendis spiritibus animalibus purioribus ineptius, noxium censendum.

Causæ speciales.

Speciales causæ memoriam lædentes, vel calorem nativum obtundunt, & quidem vel Externè, ut venenata & narcotica cervici ac collo applicata; Vel Internè, intemperies frigida humida, quæ vel pueros vel senes afficit; vel esculentorum & potulentorum humidorum ac frigidorum excessus; Vel eundem dissolvunt, qualia sunt externè, philtrea, vigiliæ nimix, meditationes, medicamenta intensè calida; internè, morbi calidi, cerebri abscessus, bilis abundantia, &c. Vel eundem exaltant, qualia sunt, intemperies calida & sicca, quæ inordinatum spirituum animalium motum causatur; Vel spirituum animalium motum impediunt, ut sunt, conformatio capitis & cerebri minor, crassities ejusdem, &c.

Causæ oblivionis ab anima proficiscentes.

Animæ vero ratione difficulter admittit sensuum internorum opera Memoria, ob mentem cogitationum multitudine pressam & oppressam, ideoque singulis memoriæ mandandis minus attentam.

Non

Non satis firmiter retinentur, quin citius tardiusve memoriæ concre-
dita excidant, ob animam oscitantem rariusve ipsa recolentem, adeo-
que negligentem.

Infideliter, ac quibusdam suis circumstantiis mutilata repo-
nuntur mentis opera memoriæ concredita, tum ob ea negligentius
& festinanter tantum à mente observata, tum ob eadem secundum
aliquot duntaxat circumstantias subindè reculta. Segnius ac cum
difficultate reponit concredita sibi memoria, ob neglectas ferè loci
temporis, personarum, & similium circumstantias, sine quibus ar-
duum & difficile est ipsarum rerum satis meminisse.

In hoc subjecto est causa complicata, quæ, præsertim jam in- *Cause spe-*
stante senio, ab intemperie cerebri frigidâ & humidâ quin etiam fœ- *ciales in*
tore ab incensis cornubus concepto, calorem nativum aliququaliter ob- *hoc subjecto.*
tundente; partim verò à continuis studiis, lucubrationibus, curis, &
inquietudinibus ex malleorum pulsu & resultante molestissimo soni-
tu, calorem spiritusque dissolventibus, originem habet.

Signis opus non est, cum omnia tam ex relatione, quàm ex aliis *Signa.*
circumstantiis clara & perspicua existant.

Quod Prognosticum concernit, quandò natura adhuc in suis *Prognosis.*
operationibus valida existit, ac medicamentorum appropriatorum
vires atque ἐνέργειαν in actum deducere potis est, non dubitandum,
sed potius sperandum, (quia malum inveteratum non est, & Domi-
nus Patiens adhuc senex decrepitus non audit) hunc affectum Divinâ
adjuvante gratiâ tolli, ac lapsam memoriam in pristinum naturalem
statum revocari posse.

Quod vero ipsam Curationem concernit, generaliter notan- *Curatio.*
dum, quod quoties in memoriâ quovis modo læsa in corpore existens
vitium observatur, toties ante omnia id ipsum corrigendum sit; Sub-
lato enim corporeo vitio, si quod tunc concurrat, emendanda etiam
sunt animæ errata, & assuefacienda ipsa sensim attentiori, eidemque
sæpius iterandæ operum suorum considerationi atque repositioni.

Quod autem hujus subjecti curationem specialiter attinet, eò
diligenter erit intendendum, ut 1. humores pituitosi frigidi & humi-
di è capite, totoque corpore expurgentur. 2. Intemperies cerebri
frigida & humida, per calefacientia & moderatè siccantia alteretur &
corrigatur. 3. Caput, spiritusque animales tam per interna, quàm
externa remedia roborentur. Ac tandem 4. bona ac laudabilis Diæta
observetur.

Primò igitur, Internè, ad humores pituitosos frigidos & humi- *Curationis*
dos è toto corpore eliminandos tale proficuum erit 1. Apozema. *Ordo.*

Herb. absynth. Pont. Card. bened. Betonic. salv. meliss. puleg. majoran. roris-
mar. ana Mß. Rad. pœon. calam. arom. ireos Florent. Caryophyllat. ana ʒij. flor.
tiliæ. pœon. anthos. stœchad. ana ʒj. Rhabarb. ver. ʒiij. fol. sen. el. s. st. ʒj. Gia-
lapp. agaric. troch. Turpeth. opt. polypod. qu. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. Macis,
Nuc. mosch. ana ʒj. Cubeb. Cardamom. ana ʒß. Crem. ʒ. ʒij. Sem. anis. fcenic.
majoran. ana ʒj. M. ʒ concis. f. cum Syndon. alb. nodulus, mensuræ unæ cum
dimidia, vel ʒvj. vini albi odoriferi immergendus, de quo singulo mane jejuno
stomacho quartarium dimidium, vel ʒv. aut vj. ebibantur.

2. Ad intemperiem frigidam & humidam per calefacientia &
siccantia alterandam & corrigendam. Ut & 3. ad caput spiritusque
animales roborandos, sequentia remedia successivè usurpanda con-
ferent.

2. Aq. Mag-
nanimita-
tis.

℞. Aq. magnanimitat. compos. Schröder. ʒvj. Spir. nostr. Cephal. ʒij.
M. d. ad vitr. de quâ mixturâ mane ʒ vesperi cochleare unum cum aliquot gut-
tis spiritus cephalici capiatur.

3. Spir.
Cephal.

℞. Spir. Cephal. Anhaltin. compl. Spir. ʒ. compos. ana ʒij. M. d. ad
vitr. Cujus manè ʒ vesperi gutt. 20. in aqua Cephalica modo commemorata
deglutiantur.

4. Tabulæ.

℞. Spec. diamb. compl. diamosch. dulc. ana ʒij. succin. alb. præp. ʒß.
Confect. Alkerm. compl. ʒj. Ol. carui ʒß. Ol. succin. gutt. v. sacch. albiss. in aq.
Lavend. dissol. ʒiij. M. f. l. a. Tabulæ. d. ad scatulam, de quibus interdum aliquo-
ties una vel altera comedatur.

5. Confect.
sapientum.

Conferunt etiam alia appropriata, videlicet Confectio sapientum
Mercati, cujus descriptio in ejusd. Pract. lib. 1. cap. 19. quærenda.

6. Confect.
Anacardi-
na.

It. Confectio anacardina, cujus quotidie manè jejuno stomacho drachma
dimidia, vel quantitas minoris avellanæ deglutitur.

7. Liquor
Lunæ.

It. Liquor. Lunæ, ʒ pulvis Tritemii, in aqua liliorum convallium sum-
ptus.

8. Tabb.
Horstii.

It. Tabulæ ad confortandam memoriam Horstii, quarum de-
scriptio hæc est. ℞. Confect. anacardin. ʒj. Thuris elect. ʒij. piper. Zingib.
ana ʒß. sacch. in aq. majoran. dissolut. ʒxij. Ol. Cinnam. g. vj. Ol. roris-
mar. g. iij. f. tabulæ, cujus ʒij. dentur. matutino tempore.

9. Condit.
Horstii.

It. Ejusdem Conditum, quod sic paratur. ℞. Zingib. Indic.
cond. ʒß. Myrobol. Chebul. Emblic. Indor. conditor. ana num 2. Conserv. an-
thos. ʒj. Spec. diagalang. ʒiß. Cubeb. Galang. ana ʒß. sacch. rosat. ʒiij. Cortic.
citri condit. liquoris q. s. Misce.

Externè.
1 Balsamus.

Externè, conferunt sequentia 1. ℞. Bals. Apoplect. Croll. ʒj. ma-
joran. succin. ana gr. v. pingued. castor. gr. ij. Ol. succin. gutt. ij. M. f. Balsa-
mus, vertici, capitis, naribus atque temporibus illinendus.

2. Pul-

2. Pulvis Cephalicus sternutatorius seq. *Rx.* Herb. anthos, ma- 2 Pulv.
 joran. ana ʒß. Sem. Nigell. ʒij. rad. belleb. alb. ʒß. Mosch. ʒß. Ambræ gryf. Ceph. ster-
 gr. v. Ol. ligni rhod. ʒß. Ol. majoran. Ol. Cinnam. ana g. v. Ol. Caryophyl- nutat.
 lor. g. iij. Bals. Apopl. Croll. gr. v. Zibeth. gr. j. M. f. pulv. d. ad scatul.

3. Cucupha. *Rx.* Flor. rosar. rubr. Lavendul. Herb. menth. meliss. 3. Cucupha.
 majoran. puleg. rorismar. salv. beton. ana Mß. Nuc. mosch. ʒß. Thur. Mastic.
 rad. ireos flor. Cort. Citr. sandarac. ana ʒj. Caryophyll. maceris, Cubeb. Carda-
 mom. ana ʒß. Spec. diamb. compl. ʒiß. Sem. Coriandr. nigell. ana ʒß. suc-
 cin. citrin. ʒiß. Moschi gr. vij. ambr. gr. v. M. ʒ pulver. f. cum syndon. rubr.
 Cucupha interbassata.

4. Spiritus Cephalicus pro inungendo vertice & temporibus. 4 Spiritus
Rx. Spir. Ceras. nigr. lil. convall. ana ʒß. Spir. Ceph. Anhalt. compl. ʒij. M. d. Ceph. illi-
 ad vitr. nendus.

5. Item, ad inungenda tempora & occiput. *Rx.* Myrrh. pulver. 5. Oleum ad
 q. s. coq. ova dura exempto vitello, imple cavitatem hoc pulvere, & resolvetur inungenda
 myrrha in oleum, quod in cellis sub arena servetur ad usum. tempora &
 occiput.

6. It. *Rx.* Cubeb. cardamom. Croc. anacard. ana part. equal. pulverisen- 6. Spiritus
 tur & infund. in spir. vini per 14. dies, pro inunctione ad tempora & verti- ad inung.
 cem. tempora &
 verticem.

7. It. *Rx.* Herb. majoran. rorism. beton. meliss. Lavend. puleg. ana Mß. 7. Sacculus
 flor. ros. rubr. anthos, Lavendul. ana pj. Rad. ireos florent. sem. nigell. ana ʒij. Ceph.
 Ciunam opt. nuc. mosch. ana ʒiß. Macis, Caryophyll. ana ʒij. Cubeb. Carda-
 mom. ana ʒj. M. ʒ concis. f. cum linteo alb. pur. Cucuphæ duæ vino albo odo-
 rifero incoquendæ, & alternatim, antequam altera frigescat calidè capiti impo-
 nendæ, sæpiusque repetendæ.

8. It. Sacculus ex Syndon. rubr. pulvere grosso vel rasura succini Citrini 8. Sacculus
 impletus, spiritu cerasor. nigror. speciebus diamb. compl. imprægnato, imbutus, vertici ap-
 verticique impositus. plicandus.

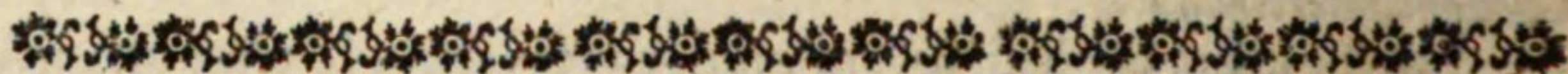
9. Hic quoque ad derivationem è capite humorum & edu- 9. Cauteria
 ctionem vel evacuationem eorundem conferunt cauteria, atque fonti- & fonticuli.
 culi, in capite vel brachiis parandi.

Quartò, quod tandem Diætam attinet, 1. Aer sit purus, tempe- Diætā
 ratus, ac ad calidum inclinans. 2. Cibi sint boni succi & facilis con-
 coctionis, ac condiantur Cinnamomo, macere, majorana, caryo-
 phyllis, nuce moschata, Zingibere, & rorismarino; vitentur coctu
 difficiles, crassi, crudi, flatulenti, acidi, & fumo indurati: Potus sit
 vinum album Nicarinum mediocre, non valdè generosum, & vite-
 tur crapula atque ebrietas. 3. In motu & quiete. Nec non 4. in
 somno & vigiliis teneatur modus. 5. Excernenda & retinenda con-
 sueto

fucto respondeant naturæ ordini. Et tandem 6. animi fortiores motus atque pathemata refrenentur.

Et hæc sunt illa, quæ de hoc curando affectu monere volui. Deus Ter. Opt. Max. dictorum remediorum vim & efficaciam in hoc malo auferendo, pristinamque sanitatem conferendo & restituendo, divina sua benedictione secundet. Exarabam, sexto Nonarum Octobris, anno reparatæ gratiæ 1690.

Hic Patiens, (quem postea vocatus visitavi) hisce remediis per Dei gratiam feliciter restitutus fuit.

CONSILIUM MED. XCIX.

Vertiginis, & hæmorrhagiæ narium à sanguine ebulliente, & humore acido - vitriolato atrabilario effervescente prvoenientis
Curatio.

Casus.

Admodum Reverendus Dominus P. Prior vicini Monasterii de Vertigine ac humore acido - vitriolato atrabilario effervescente, ac lintea-menta humore atro tingente conqueritur, quem affectum nonnunquam narium hæmorrhagia comitatur.

Resolutio.

Causa.

CAusa est ebullitio sanguinis, ac humoris atrabilarii acido - vitriolati effervescencia, vapores ad arcem Palladis ablegans, nervos ac ventriculos cerebri oppilans, spiritus animales perturbans, naturalem eorundem motum invertens, ac vertiginem, nonnunquam etiam narium hæmorrhagiam inducens.

Signa.

Signa tam ab ipso temperamento, corporisque habitu sanguineo, quam à supradictis symptomatibus desumuntur.

Prognosis.

Prognosticon. Hoc malum, nisi legitimis remediorum præsi-
diis curetur, tam Apoplexiam, (cujus vertigo prodromus est) quam
discrasiam viscerum, ac tandem Cachexiam, cum insequente tumore
hydropico, (præsertim ratione crebrioris narium hæmorrhagiæ) in-
ferre potest.

*Prognosis.
Vertigo est
prodromus
Apoplexiæ*

Curatio 1. Humorum peccantium evacuatione. 2. Sanguinis & humoris atrabilarii acido - vitriolati ebullientis ac effervescentis præcipitatione. 3. Capitis spirituumque animalium roboratione. 4. hæmorrhagiæ narium per appropriata refrenatione. 5. Viscerum calidiorum sanguificationi dicatorum alteratione. Ac 6. Convenientis Diætæ observatione, absolvitur.

Curatio.

1. Ad humores itaque peccantes evacuandos convenit Syrupus sequens, in anno bis, ter, vel quoties necessitas postulat, cochlearis unius quantitate (præmissâ ejus agitatione) sumendus. *Rx. Syrup. Syrup. rosar. solutiv. de cicbor. c. Rhabarb. Diaser. Andern. ana ʒj. Pulv. rad. Jalapp. laxat. ʒij. M. d. ad fictile.*

2. Ad humores atrabilarios acido - vitriolatos effervescentes præcipitandos. *Rx. Corall. rubr. præp. Ocul. ʒv. præp. Corn. Rhinocerot. præp. Pulv. ana ʒj. Antihæct. Poter. ʒiʒ. Cinnabar. antimon. nativ. ana ʒʒ. Extr. castor, præcipit. ʒj. M. f. pulvis, de quo singulo manè ac vesperi, quantum cuspidè uno alterove specif. cultri capi potest, in aqua Lunæ, vel alio appropriato vehiculo sumatur.*

3. Ad Vertiginem eliminandum, caputque roborandum. *Rx. Conserv. rosar. rubr. ʒij. majoran. betonic. ana ʒʒ. Confect. Alkerm. incompl. Electuar. ʒʒ. Spec. contr. Apoplex. Corall. rubr. præp. ana ʒʒ. Syr. è ros. sicc. Corallior. ana ʒij. M. De quo interdum aliquoties avellana quantitas sumatur.*

Externè, vertex, nares, ac tempora balsamo apoplectico vel succini illiniuntur.

*Narium ac
temporum
inunctio.*

4. Ad narium hæmorrhagiam compescendam confert in ipso paroxysmo potiuncula sequens. *Rx. Sperniol. Croll. gr. v. Corall. rubr. Pot. stegnotica in narium hæmorrhagia. præp. ʒj. Laudan. op. s. gr. ij. Syr. papav. err. ʒʒ. Aq. burs. pastor. Centinod. ana ʒj. M. f. potio unâ vice sumenda, sique necessitas postulat, repetenda.*

Quocirca etiam nuchæ atque cervici argilla figulina cruda aceto subacta superq; linteo extensa, itemque scroto linteum aqua plantaginis frigida madidum applicandum, nec non venæsectio medianæ ad revellendum ac ventilandum sanguinem adhibenda.

Cataplasmata, nuchæ & cervici imponenda.

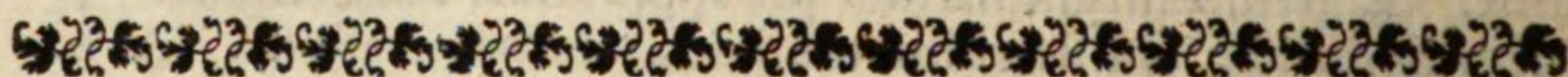
5. Viscera calidiora sanguificationi dicata sequenti aqua alterantur ac attemperantur. *Rx. Aq. Lunæ lbj. Julap. ros. ʒij. fiat mixtura, Epithema scroto applicandum. manè & vesperi cochleatim sumenda.*

Aq. alterans & refrigerans, Diætæ.

Quod Diætam concernit. 1. Aer sit temperatus ac ad frigidum inclinans. 2. Cibi boni succi facilisque concoctionis & ad in-

frigi-

frigidationem dispositi, inter quos frequens usus Cichorii maximè conducit; abstineatur ab acribus, vaporosis, leguminibus, ac omnibus crassis & crudis, malum succum & sanguinem generantibus, Potus sit vinum album Nicarinum vel per se, vel aqua dilutum, & tempore paroxysmorum Julapia alterantia atque refrigerantia. 3. Motus sit temperatus. 4. In somno & vigiliis teneatur modus. 5. Alvus sit naturaliter aperta. Et tandem 6. Animi fortiores motus coerceantur. Exarab. die 26. Maji, 1690.

CONSILIUM MED. C.

Capitis dolorem periodicum, nec non pedum tumorem examinans.

Casus.

PRænobilissimus & Excellentissimus Dominus Patiens, annorum 56. temperamenti sanguinei, habitus corporis mediocriter crassi, de doloribus capitis vagis periodicis, plerumque tribus horis à sumpto cibo (præsertim si extra mensam aliquid vini vel generosioris potus assumitur) divexantibus conqueritur, qui dolores sæpius in collum atque cervicem penetrant, ac usque ad Spinæ dorsæ medietatem pertingunt, qui tandem præterlapsis duabus vel tribus horis iterum evanescent: Ad hæc, non rarò circa vesperam pedes circa talos cum tensione intumescunt, qui verò manè rursus subsident, & in naturalem statum reducuntur. De cœtero, cibus cum appetitu capitur & concoquitur, omnesq; corporis

poris functiones ac facultates principes secundum requisitum naturæ ordinem sunt constitutæ.

Resolutio.

Hic Affectus meritò Cephalalgia nomine insignitur, & dolor est, *Morbi Definitio.* qui nec diuturnus, nec cum magna capitis imbecillitate conjunctus est, sed dispersis ac resolutis vaporibus humorosis, præterlapsâ unâ vel alterâ horâ, rursus cessat atque quiescit.

Causa est vapor humorosus tam à venoso genere & sanguine *Causa.* effervescente, quam visceribus calidioribus ad arcem Palladis elevatus, humores ac Spiritus occasionaliter inquinans, fibrasque partium internarum laceffans, cerebri meninges aliququaliter distendens, dictumque dolorem invehens; qui humorosus vapor, quando deinceps mediante intraneo capitis calore in materiam catarrhalem lymphamque acriorem resolvitur, per calvariæ suturas trans sudat, interque cranium cutemque carnosam per collum atque cervicem ad spinæ dorsi medietatem delabitur, ibidemque partes membranosas ac nervosas rodit & vellicat, sicque continui solutionem moliendo, tristem hunc sensum atque dolores excitat. Et quemadmodum dicti vapores humorosi ad caput ablegati commemoratos dolores causantur; sic humores lymphatici vaporosi copia peccantes in tertia concoctione residui, & ad assimilationem inepti à naturâ ad partes ignobiliores expulsi, hinc ad pedes ac talos devecti, tumorem ac tensionem producunt, quæ tamen incommoda à calore interno aggrediuntur, ac cum tumore evanescente in nihilum rediguntur & resolvuntur.

Signa tam Cephalalgia, quam tumoris pedum, quia per se evidentissima sunt, iccirco in ulteriori eorundem enumeratione superfedemus. *Signa.*

Hæc incommoda, quia à nulla evidenti Cacochymia, multò *Prognosis.* minus Cachexia in subjecto tam florido & sanguineo, sed saltem à causa accidentali præsertim abundantiori lymphâ, proveniunt, omnesque facultates principes naturali modo se habent, cooperante Divinâ gratiâ, facili negotio legitimis remediorum præfidiis exterminari possunt.

Ipsa verò Cephalalgia curatio in sanguinis calidioris 1. expur- *Cephalalgia Curatio.* gatione. 2. Viscerum sanguinisque calidioris alteratione. 3. Vaporum humorosorum ascendentium præcipitatione. Et 4. Capitis roboratione, non neglectis anodynis & topicis, consistit.

Pedum vero tumor per remedia discutientia, resolventia, sic-
cantia, atque roborantia tollitur.

Quibus omnibus conveniens Diæta erit adjungenda.

Hiscæ indicationibus sequentia remedia satisficient.

Pot. laxat.

1. Ad sanguinis calidioris repurgationem, *R. Fol. sen. el. s. st. ʒiij. Rhab. ver. Crem. ꝑ. ana ʒß. M. & concis. infund. c. aq. Cichor. ʒiij. stent in infus. per noctem, manè f. lenis ebullitio, postea in colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. ʒiß. (vel Syr. de Cichor. c. Rhab. ʒj.) f. potio laxativa unâ vice haurienda, & tempore vernali ac autumnali repetenda.*

Alterantia

*& Refrige-
rantia.*

Acidula.

Elect. alter.

& refriger.

2. Ad alterationem & refrigerationem medicamentum palma-
rium sunt acidulæ Egeranæ, æstivo tempore decenter potæ. Hinc,
*R. Conf. ros. rubr. ʒij. Citr. acetosæ, ana ʒj. Rad. cichor. cond. Lactuc. Hispan. cond. ana ʒß. Confect. Alk. inc. ʒij. Corall. rubr. præp. ʒiij. Syr. papav. err. diacod. Mont. ana ʒiij. M. f. Electuarium, de quo manè & vespèri, nec non in-
terdiu repetitis vicibus avellanae quantitas deglutatur.*

Puls. alter.

& præcip.

3. Ad vaporum humorosorum præcipitationem. *R. Hyacinth. præp. Corall. rubr. præp. Ocul. ʒß. præp. ana ʒij. Pulv. antihæc. Poter. analept. frig. Minder. ana ʒiij. Cinnab. nativ. ʒj. Crystall. acetosell. ʒß. M. f. pulv. subtiliss. de quo horâ nonâ antimeridianâ, & secundâ vel tertiâ vespertinâ, quan-
tum cuspide cultri capi potest, vel per se, vel in aqua Lunæ sumatur.*

*Tragea Ce-
phal. con
fort.*

4. Ad capitis corroborationem vel superius Electuarium alte-
rans, vel seq. Tragea erit usurpanda. *R. Spec. diarrhod. Abb. Diatrion-
sant. ana ʒij. flor. ros. rubr. sem. papav. alb. ana. ʒß. Corall. rubr. præp. Spo-
dii. præp. ana ʒij. Cinnam. ʒij. Nuc. mosch. ʒj. sacch. albiss. ʒiij. M. f. Tragea.
de qua parvi cochlearis quantitas post prandium & cœnam vel per se, vel cum
pane albo tosto vino albo madido capiatur. Externè, capiti sub vesperam
ante somnum vel placenta rosarum, vel nymphaeæ imponatur, vel
vertex capitis ac tempora Oleo papaveris albi guttatim instillato il-
liniantur.*

*Topica
anodyna &
refrigeran-
tia.*

Pedum

tumoris

Curatio.

Emplastr.

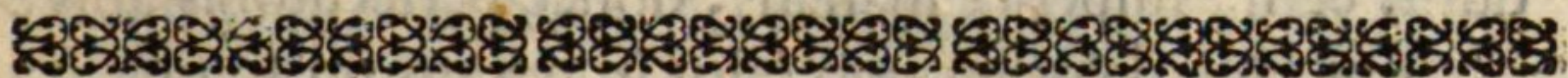
Mixtur.

Ad pedum tumorum abigendum. *R. Empl. diaphor. Myns. ʒiß. Oxycroc. ʒß. M. & malax. c. Ol. chamomill. extend. super linteo alb. cum
spatula, pedibusque applicetur. Vel R. Spir. vin. opt. rectif. ʒx. pulv. *iac. ʒj. M. d. ad vitr. in qua mixtura linteola intingantur, ac parumper expressa
pedibus tumefactis circa noctis horam imponantur ac circumvolvantur.*

Diæta.

Quod Diætam concernit, 1. Aer sit temperatus, ac ad frigidum
inclinans. 2. Cibi sint euchymi, coctu faciles, bonumque succum
& sanguinem generantes; crudi, crassi, fumo indurati, falsi, acidi,
acres, caseus, pisces molles, fructus horarii, legumina &c. ad Garaman-
tas & Indos ablegentur. Potus in mensâ sit vinum album Nicarinum
mediocre, vel per se, vel cum aquâ dilutum, vel cerevisia alba optimè
defe-

defecata; à vinis generosis, spiritibus, aliisque liquoribus & potulentis crapulam inducentibus abstinenceatur. 3. In motu & quiete; ut & 4. in somno & vigiliis teneatur modus. 5. Excrementa respondeant naturæ consueto ordini. Ac tandem 6. fortiores animi affectus atque pathemata refrenentur. Exarat. Ulmæ Idibus Julii, anno 1690.

ADDITAMENTUM.

In gratiam Lectoris Curiosi

Pedum vero tumor per remedia discutientia, resolventia, siccantia, atque roborantia tollitur.

Quibus omnibus conveniens Diæta erit adjungenda.

Hiscæ indicationibus sequentia remedia satisficient.

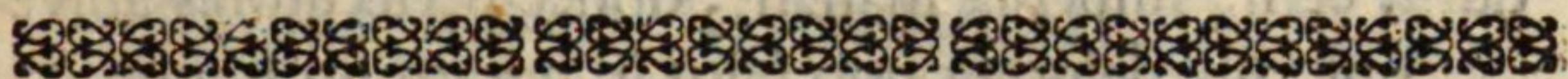
Pot. laxat.

1. Ad sanguinis calidioris repurgationem, *R. Fol. sen. el. s. st. ℥iij. Rhab. ver. Crem. ꝑ. ana ℥ss. M. & concis. infund. c. aq. Cichor. ℥iij. stent in infus. per noctem, manè s. lenis ebullitio, postea in colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. ℥iij. (vel Syr. de Cichor. c. Rhab. ℥j.) s. potio laxativa unâ vice haurienda, & tempore vernali ac autumnali repetenda.*

*Alterantia
& Refrige-
rantia.*

2. Ad alterationem & refrigerationem medicamentum palmarium sunt acidulæ Egeranæ, æstivo tempore decenter potæ. Hinc, *R. Conf. ros. rubr. ℥ii. Citr. acetosæ. ana ℥i. Rad. cichor. cond. Lactuc. Hisban.*

defecata; à vinis generosis, spiritibus, aliisque liquoribus & potulentis crapulam inducentibus abstinenceatur. 3. In motu & quiete; ut & 4. in somno & vigiliis teneatur modus. 5. Excrementa respondeant naturæ consueto ordini. Ac tandem 6. fortiores animi affectus atque pathemata refrenentur. Exarat. Ulmæ Idibus Julii, anno 1690.

ADDITAMENTUM.

In gratiam Lectoris Curiosi.

RONDASSE

Animal quadrupes ex India Orientali
oriundum.

Rondasse, animal Indiæ Orientalis, magnitudine corporis vulpeculam æquat, habet os acuminatum, caudam longam instar vulpis, squamis distinctam, sed pilis carentem, in imo ventris sub antro muliebri utriculum seu sarcinam gerit in quam pullorum plerumque septem vel octo post partum descendunt, in ea reconduntur, & ex illo utriculo rursus pro lubitu ascendunt, uterumque per genitale ingrediuntur, sicq; multoties ab uno loco in alterum currunt atque recurrunt, donec procedente tempore ob augmentum corporis amborum locorum introitus ipsis denegetur.

Hæc animalia etiam Cerigones appellantur, ac in America in Regione seu districtu Yzalcos reperiuntur, quæ nocturno tempore alto pede ædificia perreptant, at-

que gallinas pullosque gallinaceos prædantur. Et quando ipsis ab hostibus suis insidiatur, illicò proceras arbores ascendunt, caudam instar hami incurvant, ac extremitati ramorum altissimorum corpus suspensum concredunt, & sic suspensa manent, donec persecutores abiverint, ubi deinceps uno saltu in terram profiliunt, sicque per infestas manus adversariorum suorum effugiunt.

INDEX

CONSILIORUM CENTURLÆ PRIMÆ.

- CONSIL. I.** **M**Orbum complicatum, Affectum scil. hypochondriacum cum dispositione scorbutica, Cachexiam, Tussim vehementissimam cum Phtisis periculo, ac continuum somni desiderium, lethargum minitans, ostendens. p. 1.
- II.** Morbum complicatum cachecticum, Ictericum scil. atque scorbuticum designans. 6.
- III.** Dolores vagi hypochondriaci, cum oris faldedine, feliciter curati. 10.
- IV.** Aquarum Mineralium Ilerbergensium, in Comitatu Kirchbergensi probationem delineans. 12.
- V.** Puerum decennem, ex dentitione febricitantem, convulsam & syncopiticum, ac per integrum biennium, & quod excurrit lecto affixum, denotans. 16.
- VI.** Affectum quendam hypochondriacum & uterinum, cum molestissimis symptomatibus proponens. 24.
- VII.** Puerum novem annorum à Dæmonio sylvatico perterritum, per duos menses, & quod excurrit, aphonium, convulsam, pedibusque contractum repræsentans. 27.
- VIII.** Nobilem puerperam, ardore maximo, & intolerabili venæ hæmorrhoidalis in ano cœcæ laborantem, feliciterque restitutam, monstrans. 32.
- IX.** Asthma, accedente singultu & catarrho suffocativo, lethale exhibens. 34.
- X.** Discrasiam ventriculi, cum defluxionibus catarrhosis à capite ad pulmones, ac asthmate, repræsentans. 39.
- XI.** Catarrhus cum auditus gravitate, asthmate, & anorexia feliciter curatus. 41.
- XII.** Causum in tertianam mutatum, feliciterque curatum, exhibens. 46.
- XIII.** Discrasia ventriculi, cum anorexia, corporis atrophia, & dispositione hæctica, lethalis. 49.
- CON-

Index Confiliorum

- CONSIL. XIV.** Adolescentem scabie perversa atque pforadica laborantem, feliciterque restitutum, exhibens. 59.
- XV.** Vulnus capitis, cum fractura cranii, lethale. 61.
- XVI.** Febris tertiana syncoptica feliciter curata. 63.
- XVII.** Valida contusio & concussio capitis & Cerebri, cum magna perturbatione spirituum animalium, lethalis. 65.
- XVIII.** Miles in Diribitorio quadringinta plagis ad necem usque fustibus stipatus, feliciter restitutus. 67.
- XIX.** Oculi vulnus cum maximo dolore conjunctum mucrone gladii inflictum atque curatum exhibens. 69.
- XX.** Pila, seu globus cupreus, magnitudine sua ovum asserinum longè superans, per octodecim annos gestatus, sordidus & corruptus, partes vicinas exulcerans, pruritum doloresque excitans, è vagina uteri feliciter extractus. 71.
- XXI.** Vulnere colli, globulis seu frustulis scissis plumbeis per tubum pyrium inflicta, lethalia. 76.
- XXII.** Asthma periodicum cum motibus convulsivis brachiorum, præsertim sinistri, aliisque gravissimis symptomatibus, feliciter curatum. 81.
- XXIII.** Puer decennis ab Ægylope cum Phlictænis sinistri oculi, liberatus. 86.
- XXIV.** Facies Infantis & Ancillæ uno ictu pulvere tormentario ambusta. 89.
- XXV.** Varum prospero successu restitutum delineans. 93.
- XXVI.** Valgorum curationem exhibens. 95.
- XXVII.** Phagedæna in maxilla sinistra lethalis. 98.
- XXVIII.** Tumor colli scirrhusus cum gravissimis symptomatibus, lethalis. 105.
- XXIX.** Abscessus propè lumborum vertebrae in dextro latere feliciter curatus. 110.
- XXX.** Ossiculum acutum incautè deglutitum cum periculosis symptomatibus exhibens. 115.
- XXXI.** Volvulus periculosissimus ex malè reposita hernia. 122.
- XXXII.** Melancholiam hypochondriacam feliciter curatam exhibens. 127.
- XXXIII.** Ancillam ex terrore convulsam, curatamque exhibens. 129.

Centuriæ Primæ.

- CONSIL. XXXIV.** *Ἀυτόχειρ* in abdomine fauciatus restituitur. 132.
- XXXV. Asthma periculosissimum cum gravissimis symptomatibus exhibens. 134. & 137.
- XXXVI. In puncto Discrasia ventriculi cum Hepatis intemperie calida. 141.
- XXXVII. De Pyro monstroso. 145.
- XXXVIII. De Ovis Sole signatis. 147.
- XXXIX. Partus Gemellorum monstrosus. 148.
- XL. Infans ex fortissima matris imaginatione monstrosa umbilici relaxatione, ac intestinorum extra corpus propendentium prolapsu nascitur. 153.
- XLI. De partu monstroso. 155.
- XLII. De Cerasis acidis per quadraginta annos incorruptis conservatis. 156.
- XLIII. Uterus prolapsus tertia demum septimana repositus. 158.
- XLIV. Fistula maxillæ ex cavo & carioso dente oriunda feliciter curata. 159.
- XLV. Mulierem hydropicam felici successu restitutam designans. 161.
- XLVI. Mulier prolapsu intestinorum ex hernia laborans, per usum Mercurii vivi feliciter restituta. 162.
- XLVII. Febris quartanæ curationem delineans. 163.
- XLVIII. Febris, cum cutis efflorescentiis rubris, ac dispositione ad arthritidem vagam scorbuticam curationem proponens. 166.
- XLIX. Pleuritidis Curationem proponens. 168.
- L. Ebrietatis graviora symptomata, cum decenti Curatione delineans. 169.
- LI. Secundinæ retentio, superveniente febre acuta, lethalis. 171.
- LII. Anthrax circa regionem ventriculi periculosissimus, feliciter curatus. 173.
- LIII. Anthrax in dorso, cum ingenti carnis subjectæ corruptione, feliciter curatus. 175.
- LIV. Canis rabiosi morsum feliciter curatum proponens. 176.
- LV. Asthma periodicum, suffocationem minitans optimo successu curatum exhibens. 179.
- LVI. Empyæma ex intermissa Paracentesi, lethale. 180.

Index Confiliorum

- CONSIL. LVII.** Scirrhus maxillæ dextræ in cancrum degenerans , le-
thalis. 183.
- LVIII.** Cancer in femore dextro , versus inguen , lethalis.
184.
- LIX.** Phlegmone Erysipelatodes circa genu dextri pedis
optimo successu curatum. 185.
- LX.** Cephalalgia bimestris , accedente auris dextræ intole-
rabili dolore post ruptum abscessum in cavitate
Cerebri evanescens. 187.
- LXI.** Dolor hypochondrii sinistri periodicus feliciter cura-
tus. 189.
- LXII.** Foetus monstrosus cum superiori maxilla, & labio in
utroque latere fisso. 190
- LXIII.** Venenum Gallicum varia molesta symptomata pro-
ferens. 191.
- LXIV.** Arthritidem vagam scorbuticam periodicam in sce-
nam proferens. 206.
- LXV.** Convulsiones admirandas absque sensuum insigni
læsione, proponens. 209.
- LXVI.** Alopeciæ Curationem proponens. 212.
- LXVII.** Colicam biliosam ac simul flatulentam proponens.
214.
- LXVIII.** Abscessus abdominis ruptus, ac per medium um-
bilici evacuatus, varia periculosa symptomata
invehens. 220.
- LXIX.** Vulnus sclopeto inflictum, scapulam, pectus, & pul-
mones penetrans, lethale. 225.
- LXX.** Icteri flavi curationem demonstrans. 229.
- LXXI.** Volvulum intestinale feliciter restitutum exhi-
bens. 231.
- LXXII.** Vulnus sclopeto inflictum, partes aliquot principes
lædens, lethale. 232.
- LXXIV.** Vulnus Vesicæ lethale. 234.
- LXXV.** Sphacelus ab interna causa mortem inferens.
237.
- LXXVI.** Vulnus in fronte ex vehementi contusione per ac-
cidens lethale. 239.
- LXXVII.** Phtisis incipientis curationem exhibens. 241.

Centuriæ Primæ.

CONSIL. LXXVIII. Militum fauciatorum in conflictu cum Gallis
propè Langenavium Historiam proponens.

244.

LXXIX. Globus plumbeus per bombardam cranio supra
dextrum oculum infixus, nullam extractionem
admittens.

248.

LXXX. Mercurium sublimatum devoratum, legitimis verò
remediorum præfidiis debellatum exhibens.

249.

LXXXI. Ventriculi vulnus totam ejus substantiam ex utro-
que latere penetrans, lethale.

251.

LXXXII. Vulnus propè oculum punctum inflictum, in sub-
stantiam cerebri penetrans, lethale.

252.

LXXXIII. Tenesmus cum aliis pravis symptomatibus à
retardato & suppresso hæmorrhoidum fluxu,
cum exulceratione intestini recti proveniente,
examinans.

253.

LXXXIV. Tenesmi Curationem exhibens.

260.

LXXXV. Ambulandi impotentiam, ob ligamentorum &
nervorum relaxationem feliciter curatam exhi-
bens.

264.

LXXXVI. Os femoris infantis cujusdam incurvatum, sed
progressus temporis beneficio naturæ corre-
ctum, proponens.

266.

LXXXVII. Paralysis sinistri lateris brachii & pedis, nec non
vesicæ feliciter curata.

268.

LXXXVIII. Cachexia cum hydrope incipiente feliciter cu-
rata.

271.

LXXXIX. Oculorum caligo cœcitatem minitans per ad-
hibita remedia & subsequens puerperium eva-
nescens.

274.

XC. Calculus vesicæ sine incisione extractus.

275.

XCI. Natta è dextræ mammæ papilla funiculo alligata in-
star uvæ dependens.

277.

XCII. Nasda glandulosa in intestino recto prognata peri-
culosam hæmorrhagiam excitans.

278.

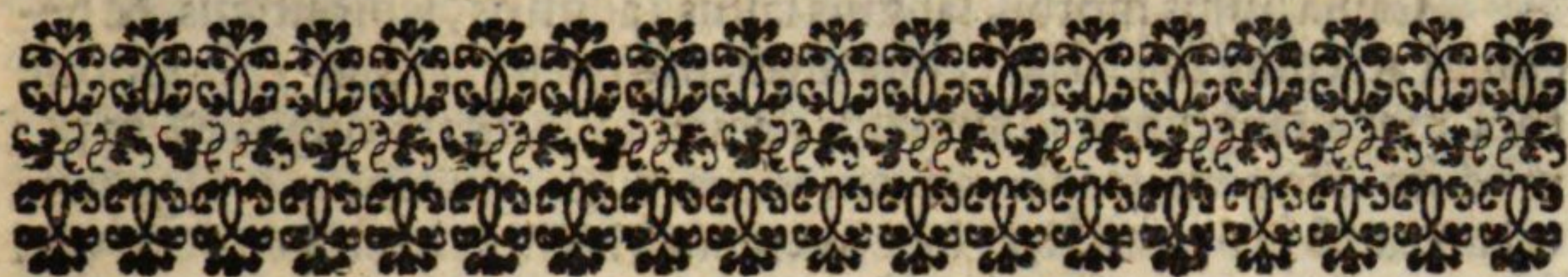
XCIII. Ebullitio ac effervescentia sanguinis scorbutici
cum maculis in toto corpore copiosè erumpen-
tibus, accedentibus hæmorrhagia variarum par-
tium, lethalis.

281.

Index Consiliorum Centuriæ Primæ.

- CONSIL.** XCIV. Arthritis vaga scorbutica. 284.
XCV. Ossis femoris dextri ultra semestre antrorsum luxati ac deorsum prolapsi repositionem exhibens. 288.
XCVI. Morbi sporadici & partim maligni per appropriata remedia debellati. 295.
XCVII. Partus monstrosus, idolum Ethnicorum referens. 298.
XCVIII. Memoria læsio. 299.
XCIX. Vertiginis & hæmorrhagiæ narium à sanguine ebulliente & humore acido vitriolato atrabilario effervescente provenientis Curatio. 304.
C. Capitis dolorem periodicum, nec non pedum tumorem examinans. 306.

CENTURIA SECUNDA.

CONSILIUM MED. I.

Efflorescentia scabiosa scorbutica faciei,
aliarumque partium feliciter curata.

Casus.

ANno 1690. Persona quædam ex magno Heroum stemmate prognata, temperamenti sanguinei, habitus corporis crassi, ætatis suæ anno vigesimo, per aliquod tempus debilitatem stomachi, cum virium imbecillitate sensit, & aliquoties maculas rubras in cute hinc inde dispersas observavit; nuperimè verò in utroque latere menti, nec minus in fronte, supra supercilia, non sine deformitate faciei, itemque in manu & femore dextro efflorescentiæ scabiosæ scorbuticæ cum pruritu eruperunt. Proinde quæritur, qualis hic affectus, & quâ ratione & modo ipsi succurrendum sit?

Resolutio.

Hic affectus nil aliud est, quam impuri & scorbutici sanguinis, aliorumque humorum excrementitiorum, per venulas capillares & tubulos intra cutem & carnem effusorum, postea suâ acredine cutem cum epidermide corrodentium & exulcerantium, eruptio, quæ nomine scabiei scorbuticæ insigniri potest.

Causa,

Causa hujus morbi, sanguis falsus, adustus, scorbuticus, & peculiari acredine tinctus est, quâ mediante præternaturali dispositione tota massa sanguinea inquinatur, acida impuritate tingitur, ac per modum fermentationis ad exteriora cutis expellitur; Quocirca etiam causa procatarctica, inconueniens videlicet hætenus observata Diæta, ususque variorum acrium, falsorum, acidorum, multoque pipere conditorum ciborum, meritò accusatur.

Signa,

Signa hujus mali sunt tam pustulæ & crustæ scabiosæ, quam maculæ & efflorescentiæ scorbuticæ quæ hinc inde in cutis superficie observatæ sunt, quæ sanguinem impurâ, falsâ, & scorbuticâ acredine tinctum indicant & ostendunt.

Prognosis,

Hic affectus, si ipsi legitimis remediorum præsiidiis in tempore non succurreretur, ob ventriculi debilitatem ac imperfectam concoctionem, insequentemque vitiosam sanguificationem, temporis progressu in cacochymiam & leucophlegmatiam, postea verò in cachexiam hydropicam, vel etiam in scabiem perversam, malignam, & fermè incurabilem degenerare posset.

Curatio,

Hujus morbi curatio 1. in humorum acrium & scorbuticorum expurgatione. 2. In acrioris falsique sanguinis edulcoratione. 3. In Viscerum sanguificationi dicatorum alteratione & roboratione. 4. Externorum refrigerantium & siccantium remediorum applicatione. Et 5. in convenientis Diætæ observatione, consistit.

*Curationis
ordo,*

Ad quem finem assequendum sequentia remedia conducibilia sunt. 1. Ad humorum acrium & scorbuticorum expurgationem, quæ jam in præsentī per aliquot vices ac in posterum, tam ad præseruationem, quam curationem, spatio quadrantis vel dimidii anni semel repetendo, promovenda & procuranda est, tales parentur Pillulæ.

Pill. purg.

℞. Extract. panchymag. Croll. ℥j. ℞ ii dulcisf. Magister. mechoac. nigr. ana ℥ss. M. f. cum aq. Ceras. nigr. pillulæ obauratæ num xxxv. unâ vice deglutiendæ.

*Sacculus
laxat,*

Vel, ℞. Herb. absynth. Card. bened. Centaur. min. Cochlear. beccabung. nasturt. fumar. ana ℥j. Rad. Cichor. Cappar. raphan. marin. emulæ, Gargophyllat. ana ℥ij. Rhabarb. ver. ℥ij. fol. sen. el. s. st. ℥j. Agar. troch. Turpetib. opt. Jalapp. ana ℥ij. Cinnam. acut. ℥j. Macis ℥j. Crem. ♀. ℥ij. Sem. anis. scenic. ana ℥ss. M. & concis. f. cum Syndon. alb. nodulus, in quinque quartariis, vel lbv. vini alb. macerandus, cujus vini quotidie manè jejuno stomacho quartarium dimidium, vel ℥v. bibantur.

*Decoct.
Sudorif.*

2. Ad sanguinem acrem, falsum atque scorbuticum purificandum & edulcorandum, præ aliis remedia diaphoretica specifica; quin etiam sequentes species pro Decocto sudorifero, conducunt.
℞. Scob. lign. sassaf. ℥vj. Guajac. ℥j. Rad. chin. sarsaparill. ana ℥ss. Cinnam. opt.

opt. ʒij. Sem. anis. fœnic. ana ʒß. M. & concis. coq. cum aquâ fontanâ in olla benè coopertâ ad tertias, de quo decocto quotidie manè jejuno stomacho ʒv. vel quartarium dimidium tepidè bibatur, ac per horam integram sudor in lecto promoveatur; in quo decocto etiam indies de sequentibus pulvisculis unus sumendus. *℞* ʒ ii diaphoret. rec. ex Regulo præp. gr. xij. d. ad chartam, & hoc modo Doses duodecim. Præter hæc, tam ad præserva-^{Puls. suda-} tionem quam Curationem, ^{rif.} Essentia trifolii fibrini, utpote nobile & in-^{Essent. tri-} signe antiscorbuticum, confert, cujus manè & vesperi guttæ viginti in^{fol. fibrin,} brodio carnis assumantur.

3. Ad viscerum sanguificationi dicatorum alterationem & corroboracionem, proficit Electuarium sequens. *℞*. Conserv. rosar. ^{Electuar.} antiq. ʒij. Cochlear. Enulæ, ana ʒiß. pulv. trochiscor. de viperis ʒß. Syrup. ^{confort,} scelotyrb. ʒvj. M. d. ad fictile. De quo interdum sæpius avellanae quantitas capiatur. Et, *℞*. Aq. confort. offic. perlat. ʒiiij. Cordial. temperat. ʒij. è typh. Cerv. scorzoner. ana ʒj. Lapid. Bezoard. or. ʒß. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒj. Confect. Alkerm. incompl. ʒj. Syr. acetos. Citr. granator. ana ʒß. Man. Chr. perlat. ʒij. M. d. ad vitrum. Dosis cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo.

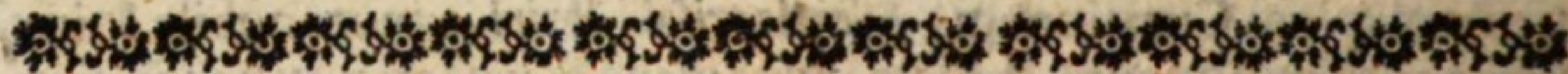
5. Externe, ad exulceratæ ac defœdatæ cutis refrigerationem & exsiccationem, confert tale Unguentum. *℞*. Ung. alb. d. Ceruss. ʒiß. ^{Unguent,} d. lytharg. ʒj. ʒ ii dulcis. ʒj. Ol. rosar. ʒij. M. d. ad fictile. Quo Unguento partes affectæ manè & vesperi inungantur.

Quod Diætam concernit, 1. Aer sit temperatus & ad calidita-^{Diætâ} tem inclinans. 2. Cibi sint boni succi, facilisque concoctionis, quales sunt, caro vitulina, agnina, vervecina, caponum, gallinarum, pul-
lorum gallinaceorum, avicularum montanarum, &c. Ex piscibus, lucii, truttæ, fariones, funduli &c. Ex fructibus, pruna Damascena & Hispanica, pulmenta ex pomis redolentibus, vel passulis parata, &c. ex aliis esculentis, juscula gallinarum, ptisana hordeacea, &c. Econtra, cibi crudi, falsi, acres, acidi, coctû difficiles, quales sunt, caro porcina, fumo indurata, aselli, haleces, sardelli, brassica capitata con-
cisa & sale condita, caseus antiquus, &c. evitentur. Pro potu ordi-
nario, supradictæ species pro potu sudorifero, altera vice, cum addita-
mento sequenti recoquantur. *℞*. Ficum ping. num. v. Glycyrrh. ʒß. ^{Addita-} passul. min. ʒij. Sem. anis. fœnic. ana ʒß. M. & concis. d. ad chartam. Præ-^{mentum} ter hunc potum, ad confortandum stomachum, in mensa etiam po-^{specier. de-} culum vini Nicari-^{cocti suda-} ni, vel Mosellini concessum est. Adhæc, 3. Cor-^{rif. ad reco-} pus etiam modicè moveatur. 4. in somno & vigiliis modus tenea-^{quend pro} tur. 5. Alvus ab excrementis retentis liberetur. Et tandem 6. ^{potu Ord,} fortiora animi pathemata refrenentur.

Quibus ita observatis, & adhibitis remediis, præfatus Dominus Patiens mensis spatio, per Dei gratiam feliciter restitutus fuit.

Dabam, die 21. Decemb. 1690.

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

CONSILIUM MED. II.

Sterilitatem examinans.

Casus.

MAgnus quidam ex antiquissima Heroum pro-
sapia ortus JULIUS, ætatis anno trigesimo nono,
staturæ mediæ, ad frigidam & humidam intem-
periem pronus, in novendecim sui matrimonii
annis nullum hæredem progenuit; Et quamvis hætenus
cum dilectissima suavissimæque suæ Costæ secundum con-
suetum naturæ ordinem actum venereum exercere potuit,
ac semen in uterum immissum optimè retentum fuit, illud
tamen semper infœcundum mansit, nec scopum genera-
tionis attigit, sed potius animadvertit, quod sperma virile
tam voluntariè quam involuntariè emissum, imperfectæ
fluidæ & aquosæ substantiæ fuerit, Gonorrhœa quin etiam
interdum accesserit, alviq; excrementa fluida apparuerint;
Quibus ita constitutis, quæstio movetur, ex quibus causis
sterilitas hæc oborta sit? & quibus remediorum præsidiiis
illa corrigi ac emendari possit?

Reso-

Resolutio.

Hic affectus sterilitatis nomen meretur, quæ in hoc Subjecto à frigida & humida intemperie, præsertim vero à semine non substantifico, inelaborato, fluido, aquoso, tenui, crudo, & imperfecto, ac proinde ad generationem inepto proficiscitur, ad quam intemperiem nimia in tenerrimo adolescentiæ flore libido, & crebriores congressus venerei, (quibus mediantibus calor natus cum humido radicali & balsamico valdè labefactatus, ac vasa deferentia & spermatica generationi dicata, folliculique semen continentes relaxati, facultas retentrix debilitata, ac per consequens semen non sufficienter coctum, maturatum & elaboratum fuit.) ansam & occasionem præbuit; Unde etiam evenit, ut ob fluidum & inelaboratum semen ac facultatis retentricis debilitatem Gonorrhœa insecuta sit, & sperma ante justum tempus imperfectum crudum & inelaboratum effluxerit, sicque hætenus ad veram & legitimam conceptionem ac hæredis generationem ineptum fuerit.

Signa per se clara ac evidentia sunt, quæ & per dictam voluntariam simul & involuntariam seminis crudi, aquosi, & tenuis profusionem nec non molestam Gonorrhœam sese sufficientissimè manifestarunt, deque seminis ad generandum inhabilitate testimonium perhibuerunt.

In hoc affectu, quia Dominus Patiens in optimo juventutis flore consistit, modò in usurpandis remediis & observandâ bonâ Diætâ obsequium præstet, restitutio sperari potest, quæ tamen temporis spatium requirit, quia intemperies frigida & humida, ac relaxatio vasorum spermaticorum in affectu hoc chronico, non nisi successivè corrigi ac curari potest.

Curatio autem hujus Affectus in sequentibus consistit. *I. Curatio.*
 Ut corpus certis temporibus per appropriatum catarcticum expurgetur. *2.* Frigida & humida intemperies internorum viscerum sanguificationi dicatorum tollatur, partesque affectæ vivificentur ac roborentur. *3.* Vasorum spermaticorum atque folliculorum semen continentium laxitas & lubricitas corrigatur & adstringatur. Et *4.* Bona ac conveniens Diætâ strictissimè observetur. Quibus observatis, ad hunc scopum sanitatis assequendum, sequentia remedia optimo, ut speramus, successu, maximum emolumentum conferent.

I. Ad corpus singulo semestri vel quadrantibus anni expurgandum. *Purgantia.*

gandum. *℞. Zi dulcis. ℥j. Extr. panchym. Croll. ℔. Mag. Jalapp. gr. v. M. f. c. aq. fragor. pill. obaurate num xxv. unâ vice deglutiendâ.*

*Electuar.
confort.*

2. Ad frigidam humidamque viscerum, totiusque massæ sanguineæ intemperiem corrigendam. *℞. Conserv. rosar. antiq. ℥iij. Elect. de gemmis ℥ij. Confect. Alkerm. compl. ℥ij. Corall. rubr. præp. Succin. alb. præp. ana ℥iij. Macis, Cubeb. ana ℥j. pulv. trochisc. de viper. ℥℔. Syr. myrtin. Corall. ana ℥iij. vel q. s. ad Electuar. mollior. consistentiam d. ad fictile. De quo Electuario manè jejuno stomacho, & vesperi sub horam decubitus nucis moschatæ*

Aliud.

quantitas capiatur. Vel, ℞. Conserv. rosar. rubr. ℥iij. Elect. de gemmis ℥ij. Cort. citr. cond. ℥℔. Nuc. Indic. cond. ℥℔. Conf. Alk. compl. ℥i℔. Corall. rubr. præp. Spodii præp. Margarit. præp. succin. alb. præp. ana ℥j. Troch. de viperis ℥ij. Spec. diatrionsant. Diamarg. calid. ana ℥j. Syr. Myrtin & Coral. lior. ana ℥iij. vel q. s. ad Elect. moll. consistentiam. Dosis M. & V. avellane quantitas. Et, ℞. Spec. Diarrhod. Abb. Diatrionsant. Diaxyloal. Diazingib. ana ℥ij. Cinnam. opt. ℥℔. Nuc. mosch. ℥ij. Macis, Caryophyllor. Cubeb. Cardamom. ana ℥j. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana ℥j. Spod. præp. succin. alb. præp. ana ℥j. sacch. alb. finiss. ℥viiij. fol. $\odot$ num. 2. M. f. Tragea, de qua quotidie bis, sub finem mensæ cochleare minus pani albo tosto vel saccharato vino madido aspergatur ac comedatur.

Tragea.

Juxta hæc dicta probè observandum est, ne venerem stimulantia, utpote quibus materia spermatica atque facultas expultrix ad expellendum irritatur, atq; retentrix labefactatur, sicq; malum malo aggravatur, propinentur vel assumantur, quia causa morbi non in defectu seminis vel materiæ spermaticæ, sed in vitiatâ qualitate consistit.

Emplastr.

3. Ad lubricitatem & laxitatem vasorum spermaticorum atque folliculorum semen continentium corrigendam & adstringendam. *℞. Boli armen. Terr. sigill. sangu. Dracon. Corall. rubr. spod. santal. Citrin. ana :ij. Acac. Thur. Mastic. ana ℥℔. Terebinth. Cer. ana ℥j. Ol. myrtin. ℥ij. M. f. Emplastrum, spithamarum duarum longitudine, uniusque latitudine corio albo illinendum, lumbisque per aliquot dies, donec sponte decidat, applicandum. Penes hoc, pudenda, scrotum, & perinæum tam ad calefactionem, quam ad maleficiorum & incantationum (si aliquid horum adesset) aversionem & extinctionem Oleo sequenti inungantur. ℞.*

Oleum.

Ol. formicar. ℥j. hypericon. ℥℔. M. d. adfictile.

Therma piperine in Helvetiâ.

Juxta hæc dicta & allegata remedia pro satisfactione omnium indicantium & indicatorum seu juvantium proximo vere vel æstate Therma piperinæ in Helvetiâ maximè prodesse.

Dietâ.

Quod Diætâ concernit, 1. Aer sit temperatus & ad caliditatem inclinans, frigidus verò fugiatur & evitetur. 2. Cibi sint cocti faci-

faciles, bonum succum ac sanguinem generantes, qui Cinnamomo, garyophyllis, nuce moschata, macere, rorismarino, majorana, &c. condiantur. Præ aliis verò ad fertilitatem conciliandam carnes viperarum in montibus Euganiis in Italia captarum, abjectis caudis & capitibus minutissimè concisæ, cum farinâ vel pane comminuto permixtæ & subactæ conferunt, si capones hâc massa saginantur, illorumque caro quotidie comeditur, quâ mediante tota massa sanguinis corrigitur, omnis malignitas expellitur, atque fertilitas promovetur. Pro potu ordinario vinum album generosum, ut & longo tempore consuetum Hungaricum confert; Intemperantia verò & ebrietas, (quibus mediantibus cruditates cum semine imperfecto & inelaborato generantur) evitentur.

Carnes viperarum Italice. Specif. fertilit. remed.

3. Quemadmodum motus modicus spiritus ac sanguinem excitat & recreat, sic motus immodicus totum corpus cum detrimento debilitat.

4. In somno & vigiliis talis modus tenendus, ne per largiorem somnum Spiritus cum sanguine torpidi & ad circulationem tardi & inepti reddantur, è contra per vigiliis immodicas dispergantur & consumantur.

5. Alvus quin etiam sit naturaliter aperta, vel si constipata sit, Clystere laxativo vel supposito subducatur. Et tandem

6. Omnes fortiores animi motus, ira, pavor, moeror & tristitia (quæ omnia humores & spiritus perturbare & confundere possunt) refrenentur atque coerceantur. Alma Trias votis nostris salutiferis annuat, atque dicta Remedia Divina sua benedictione secundet. Exarabam, die 11. Novemb. 1690.

CONSILIVM MED. III.

Sterilitatis, & simul affectus hypochondriaci juvamina, cum legitimo usu carnis viperarum explanans.

Ura carnis viperarum Italicarum, in montibus Euganeis captarum, à me nuper proposita, ac à famigeratissimis duobus Medicis approbata, quâ

De Curâ per carnem viperinam

*Modus
utendi &
preparan-
di.*

(quâ mediante tota massa sanguinea corrigitur, renova-
tur, & tam ratione substantiæ quam qualitatis ad vigo-
rem suum naturalem perducitur) sequenti modo insti-
tuenda erit. Et quidem unâ vice aliquot viperæ capite
suspendantur, clavoque capiti transfixo affigantur, pellis
detrahatur, intestina eximantur, caput & cauda amputen-
tur, postea caro, (quæ præstantissimâ balsamicâ & bezoar-
dicâ vi pollet, omneque malignum sanguinis ac humorum
inquinamentum corrigere & expellere potis est, nec non ut
præcipuum ingrediens theriacæ basin constituit) minutis-
simè concidatur, postea cum farinâ hordei vel panis albi su-
bigatur, ex quâ mixturâ globuli minores formentur, iis-
demque solùm, nec ullo alio cibo capones & gallinæ infar-
ciantur ac saginentur. Qui capones & gallinæ deinceps
vel elixentur, vel brodio & aromatibus condiantur, vel as-
sentur, Dominusque Patiens iisdem præcipuè, (sepositis
aliis esculentis) cibetur, à largiori vini potu, ut & crebriori
veneris usu abstineatur, bona Diæta observetur, atque hâc
viperarum curâ tam diu continuetur, donec omnes viperæ,
(quarum numero centum hac vice ex Italia allatæ sunt) à ca-
ponibus & gallinis illis ad hanc curam destinatis, consum-
ptæ sint. Singulis ad hoc etiam septimanis semel scrupu-
lus unus salis viperini manè jejuno stomacho in brodio gal-
linæ vel vino malvatico sumatur, tribusque horis à cibis ab-
stineatur. Per hanc curam Magnæ & Illustrissimæ quæ-
dam Domus, antehac steriles, fœcundæ ac prolificæ factæ
sunt.

Ad

Ad affectum verò hypochondriacum curandum, & ^{Curatio} ^{mali hypo-} ^{chondriaci.} ad venarum mesaraicarum ramorumque venæ portæ ab humore atrabilario, feculento, & adusto, (ex quo vapores tenebricosi ad arcem Palladis ascendunt, ibidemque spiritus animales disturbant, & obnubilant, phantasiam lædunt, ac falsa objecta communicant,) obstructionem referendam, ante vel post viperarum curam *Acidula Deinacenses*, ^{Acidula} ^{Deinacenses.} (præparato & purgato prius corpore) conferunt. Inter acidularum usum, (si illæ per sudorem, urinam, vel secesum non operarentur) Morsuli laxativi ad acidulas superius commemorati proficui sunt, quorum dimidius vel integer mane inter bibendum comedatur.

Nec periculum est, quod harum acidularum usus stomacho læsionem afferat, quia Spiritus minerales, qui vehiculo aqueo permixti sunt, test. D. Melch. Sebizio, Prof. quondam Publico Argentoratensi, in Tract. suo de Acidulis, (cui etiam ipsa Experientia adstipulatur) eundem cum visceribus nobilioribus roborant, & confortant.

Sequitur De Cura viperarum.

Ut autem Cura viperarum, de quâ superius mentio ^{De Cura} ^{Viperarum} ^{ex Zvvelfero.} facta est, earumque verus usus & applicatio melius elucescat, ea, quæ Joh. Zvvelferus, Med. D. in suis Animadversionibus in Pharmacopœam Augustanam pag. mih. 215. & seq. de inescatione & saginatione gallinarum ac caponum cum carne viperinâ scripsit, hic in medium proferre placuit, cujus verba formalia hæc sunt.

Tandem, ne quicquam intactum, quod ad viperas

spectat, & ufui medico infervire possit, silentio prætereamus, è re fore judicavi, dum de iisdem nobis adhuc sermo est, ut paucis tantam ubivis gentium deprædicatam caponum & gallinarum viperinis carnibus factam saginationem attingamus; Quomodo nimirum illa, (cum nonnulli magni Germaniæ Principes, eâdem sagina nutritis caponibus & gallinis, non sine insigni emolumento vescantur;) legitimè peragenda sit; Ne, si fortè quidam nausea detineantur, & propterea medicamenta ex viperis parata, in substantiâ assumere abhorreant, viperarum præclaris virtutibus penitus destituantur.

Quanquam verò vulgò receptam capones jam adultos & gallinas saginandi consuetudinem non improbem; attamen ratio & experientia multò consultius suadent, ut qui intensiores viperarum facultates per huiusmodi saginationem sibi comparare fatagit, gallum & aliquot gallinas in cohorte, ovis pariendis destinata, viperina enutriet substantiâ. Quæ sic enutritæ mirum est, quam evadant fecundæ & salaces. Hinc ova taliter epulantium Conjugum exclusioni subjicienda, & pulli, quamprimum è testis eruperint, escâ è viperis parata, sunt educandi.

Modus saginandi capones & gallinas carne viperarum.

Modus autem prædicta animalia saginandi hic est: Viperæ, ut superius dictum, mundatæ in frustula conscindantur, ac in vase idoneo, affusa s. q. aquæ fontis, decoquantur, adjecto modico salis communis, usque dum sufficienter carnes emollitæ sint; Hinc cochleari perforato eximantur viperæ, in mortario contundendæ, ut ossa comminuantur; quibus sic contritis adde farinæ saginationi aptæ,

aptæ, & jusculi decoctionis viperarum q. f. misce, fiant pastilli, quibus gallinæ, capones, & adultiores pulli saginentur. Sed cum recenter exclusi pulli pastillis hisce pasci non possint, alia via eos cibare oportet: Caro videlicet cocta & ab ossibus separata minutim conscindenda, ovis ad duritiem coctis ac similiter incisus permiscenda, & pullis nuper exclusis in esum porrigenda est. Atque hoc cibo tam diu pulli pascendi, donec saginationem præscriptis pastillis celebrandam sustinere tandem queant; Quibus deinde ultrò sustententur, donec partim pingues & jugulationi accommodati; partim fœcundi pariendis ovis, & ex illis aliis excludendis pullis apti videantur; denique toto vitæ tempore simili pabulo alantur, ut, quantum fieri potest, tota gallinaceorum natura, tum quasi per semen in ipsa generatione, tum per alimentum in vitæ decursu, Viperarum viribus alteretur & imbuatur. Hucusque Zvvelfferus.

Sequitur Itali cujusdam Medici de usu viperarum instructio, quam Magnæ Ducissæ de Toscana italico idiomate communicavit, ac latine sic sonat.

Sequitur jam modus ac genuina ratio, quomodo venenatæ hæ viperæ legitimè præparandæ & utendæ sint, non quidem per se & in naturali substantia, quod facile fieri posset, sed in & cum aliis cibis, qui à quibusvis hominibus longam vitam desiderantibus, cujuscunque etiam conditionis, qualitatis, sexus, ac ætatis sint, sine omni noxa vel detrimento usurpari possunt. Antequam verò rem ipsam, & quomodo viperæ præparandæ sint, aggrediamur, prius unam vel alteram de ipsis naturalem proprietatem indica-

*Itali cujusd.
Medici de
usu viperar.
instructio.*

*De Viperarum
naturalibus
proprieta-
tibus,*

*Quanam
vipera sint
eligenda?*

*De collectione
et cap-
tura vipe-
rarum, tempo-
re,*

bimus. Et quia Primo viperæ tam masculini quam fœ-
minini sexus reperiuntur, ad nostrum usum fœminas elige-
mus, quia mares venenum suum per totum corpus diffun-
dunt, quod difficulter ex toto separari potest, fœminæ ve-
rò idipsum in dente solum & capite recondunt, quod cum
capitis amputatione extirpatur, ac reliquum ab eo immune
redditur. Secundò, quia fœminæ colore differunt, illæ
quæ sub flavedine rutilant, præ aliis eligendæ, quod si verò
tales in sufficienti quantitate haberi non possunt, eæ, quæ
cineritio & simul flavo colore tinctæ & variegatæ sunt, su-
mendæ. Tertiò, justo quin etiam & debito tempore, vel
sub finem veris, vel circa vindemiam in autumno, & qui-
dem tales quæ carnosæ & corpulentæ sunt, nec illæ, quæ in
locis cœnosis & paludosis degunt, sed quæ in locis monta-
nis, saluberrimo aeri perviis stabulantur, capiendæ, Econ-
tra oviparæ, quæ ovis refertæ, & gravidæ, optimoque succo
substantifico privatæ, pessimam qualitatem ac indolem in-
duerunt, summo studio fugiendæ sunt.

Captæ ad hoc viperæ, (quod benè notandum ac ob-
servandum est,) sine longiori mora ad usum adhibeantur,
quo diutius enim asservantur, eò magis virtute & efficacia
suâ destituuntur. Si autem eas ad tempus retinere oportet,
melius est, si in horto aliquo muro circumdito, quam
in cistis & capsulis detinentur.

Quod si ergò debita & sufficiens quantitas viperarum
dictis qualitatibus præditarum præstò est, capita & caudæ,
in ossea sua parte, usque ad carnosam substantiam, (quod
Pharmacopœis, qui iis ad parandam Theriacam utuntur,
optimè

optimè notum est) abscindantur & amputentur, postea pellis detrahatur, intestina eximantur, nec abjiciantur, sed ut Thesaurus, (quia in diversis eorum partibus raræ ac salutiferæ virtutes continentur) ferventur, ac retineantur: De tractâ deinde pelle, & separatis à viperarum carnosâ substantiâ intestinis, illæ vasi aqua tepida repleto injiciendæ, & quamdiu se in gyros movent ac circumvolvunt, in eo relinquendæ sunt, quia quo diutius moventur, eò vivaciores & efficaciores sunt.

Ut autem ad earum substantiam ac usum perveniamus, sciendum, quod veteres Græci, multique eorum posterî viperas post dictam præparationem sine omni metu alicujus damni in aquâ cum Oleo & sale instar anguillarum coctas, iis, apud quos necessitas postulavit, in simplici suâ substantia pro cibo comedendas dederint.

Licet autem pro cibo dictarum viperarum in simplici substantia usus per se salutaris ac utilissimus est, & à multis celeberrimis & experientissimis Medicis maximis laudibus extollitur atque suadetur, nihilominus tamen harum usus multis, præsertim verò tenerioribus & delicatis, quia formam serpentum retinent, horrendus est, quâ de causa alia ratio ad earundem usum, quæ hominibus tam nauseabunda non est, inventa fuit, quæ in hoc consistit, ut omnis viperarum bezoardica atq; balsamica virtus & efficacia in alienam substantiam, oculis & palato gratam & acceptam transmutetur ac transportetur, quod sequenti modo fit, videlicet alia animalia, gallinæ, columbæ, pulli gallinacei, phasiani, præcipuè verò capones, qui ad hunc scopum uti-

lissimi sunt, præparatarum harum viperarum carne sequenti modo nutriuntur & saginantur.

*Caponum
& gallina-
rum sagi-
natio cum
carne vipe-
rar.*

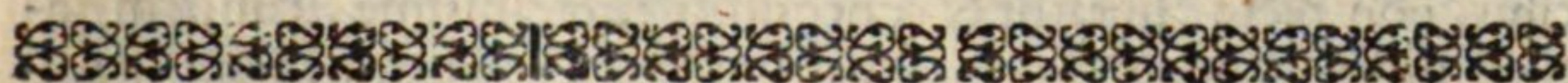
Cape quindecim vel viginti capones juniores, da cui-
libet eorum quotidie, (per duodecim dies continuando) viperam unam dicto modo præparatam, & concisam devorandam, reliquum cibi sit hordeum, triticum, vel aliud pabulum hujusmodi cohorti gallinaceo accommodatum, sique hoc modo quotidie, usque dum sufficienter infarcti & pinguefacti fuerint, saginati sunt, tum quotidie unus eorum collum & caput distorquendo, sine profusione sanguinis suffocetur, post deplumationem & mundationem exenteretur, lavetur, & in aqua salita, instar aliorum hujus generis volucrum, coquatur, & quotidie in prandio & cœna dimidia pars ejus comedatur, ex brodio verò jusculum vel alius cibus palato gratus & acceptus præparetur; Pro potu ordinario vinum album generosum cum aqua mixtum bibatur; ab aliis interim cibis, donec capones consumpti & comesti sunt, abstinenceatur.

Et hic cibus tam efficax est, ut virtus & substantia in Persona ejus, qui eo utitur, operetur, dictamque utilitatem conferat; Quicunque etiam in anno bis, sub finem scilicet jucundissimi veris, ac in autumnno vendemiæ tempore utitur, is maximum exinde commodum capiet, & quidem eo majorem, si hâc cura & cibandi ratione quotannis continuatur.

Utile quoque esset, si viperæ in aquâ infusa coquerentur, ac postea triticum vel hordeum in illâ aquâ vel brodio apud lentum ignem ad intumescentiam usque coqueretur,

retur, & deinceps caponibus, juxta viperarum escam comedendum daretur.

Dictum hoc remedium contra sterilitatem utile, ac fecunditatem inducens tam à multis aliis excellentissimis Medicis, quam à meipso variis Patientibus, præcipuè illis, qui temperanter vixerunt, corpusque lenitivis purgantibus à vitiosis humoribus liberârunt, magno cum fructu adhibitum & usurpatum fuit. Et hæc de hac materia dicta sufficiant.

CONSILIUM MED. IV.

Affectum hypochondriacum, molesta ventriculi dyscrasia, & alvi constipatione concomitatum elucidans.

Casus.

Magna quædam JULIA, Primò de ventriculi debilitate cum coctionis imperfectione, salvo tamen appetitu. Secundò, de tensione, inflatione, & pulsatione sinistri lateris sub costis spuriiis. Et Tertio, de frequenti alvi constipatione conqueritur; De cœtero, facultates principes, utpote naturalis, vitalis, & animalis, (ut omnia signa diagnostica, & relatæ circumstantiæ idipsum demonstrant) tam validæ & robustæ sunt, ut ex Dominæ Patientis parte de facultate concipiendi & generandi nullum dubium existat.

Reso-

*Resolutio.**Morb.*

Dictus hic morbus affectus complicatus, inprimis verò hypochondriacus est, quo mediante 1. Ventriculus discrasia & intemperie incommodatur. 2. Lien ejusque regio vitiosis humoribus gravatur, & 3. alvus, quia natura officium suum negligit, constipatur.

Causa.

Causas dictarum molestiarum quod attinet, 1. Discrasia ventriculi & imbecillitas facultatis concoctricis à plurimorum inutilium & non necessariorum adhibitorum remedium usu ac ingestione, per quæ tota natura sensibiliter & enormiter labefactata, ac per consequens tonus & fermentum stomachi cum insigni detrimento disturbata fuerunt, proficiscitur, hinc fit, si in prima coctione ventriculi cibis non rectè alteratur & concoquitur, chylusque secundum naturæ ordinem non sufficienter elaboratur, quod exinde variae cruditates generentur, & consequenter in secunda & tertia coctione, sanguificatione videlicet & assimilatione seu in corporis substantiam transmutationi, insignis error oboriatur, sicque varia pessima symptomata atque molestiæ producantur.

2. Tensio, inflatio, & pulsatio in sinistro latere sub costis spuris, partim à cruditatibus, humoribusque atrabilariis, acris & adustis, nec non iisdem intermixtis flatibus circa regionem lienis stabulantibus, venas mesenterii, ramosque venæ portæ obstruentibus ac obsidentibus, sanguinis circulationem, & humorum alimentariorum transitum in suis vasis, viis, ac tubulis impredientibus, oboriuntur.

3. Alvi constipatio à calida intestinorum intemperie & sanguine atrabilario circa regionem lienis effervescente & ebulliente, locique viciniam in consensum trahente, causatur.

Signa.

Signa dictarum molestiarum, quia tam ex relatione Dominae Patientis, quam ex enumeratis circumstantiis clara sunt, iccirco in eorum ulteriori recensitione superse demus.

Prognosis.

Quod si huic morbo cum suis symptomatibus legitimis remedium præfidiis non succurritur, varia ex mala & præternaturaliter ventriculi ac lienis dispositione incommoda, utpote leucophlegmatia, cachexia, totius ac partium tumor, flatus, lienis affectus, atrophia cum virium lapsu, aliaque pessima accidentia oboriri possent, quibus verò in tempore, mediante Divina gratia, per convenientia & salutaria pharmaca remederi potest.

Curatio.

Curatio in sequentibus consistit, 1. ut ventriculi discrasia corrigatur, stomachusque roboretur. 2. Obstructio venarum mesaraicarum

raicarum referetur, humoresque atrabilarii, acres & adusti alterentur & emendentur. Et 3. Intestina calidiora temperentur, feces alvi subducantur, bonaque Diæta observetur.

In quem finem sequentia remedia per Dei gratiam magnam utilitatem afferent.

Et quidem 1. ad stomachi corroboratorem & concoctionis promotionem de sequenti Tragea post manducandum ac coenam cochleari minus cum pane albo tosto in vino macerato sumatur. R.

Spec. diarrhod. Abbat. Diatrionsant. ana ℥ij. Cinnam. opt. ℥ij. Nuc. mosch. Tragea 3j. Macis, Caryophyllor. ana ℥ß. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana ℥ij. sacch. finiss. ℥iiij. fol. ☉. num. 2. M. f. Tragea. d. ad scatul. Elapsa etiam post coenam hora particula cydonii conditi capiatur, regioque ventriculi Oleo nucistæ inungatur.

2. Ad Venarum mesaraicarum & ramorum venæ portæ obstructions referandas, sanguinemque atrabilarium, acrem & adustum alterandum ac corrigendum, pulvis talis spleneticus hæc instante hyeme ac vere, quadrans horæ ante mensam in brodio carnis usurpandus convenit. R. Crem. ♀. Crystall. ♀. ana ℥ij. Spir. ☉is coagulat. Puls. Salis Tamarisc. fraxin. juniper. ana 3ß. Ol. macis ℥ß. M. f. pulv subtiliss. d. spleneticus ad scatulam. Externe, inunctio sinistri lateris cum oleo splenetico, vel impositio hujusmodi Emplastri confert. R. Ol. chamomill. d. Ol. splenet. capparib. ana 3j. M. d. ad fictile. Vel R. Emplastr. splenet. Fabricii, Cerat. Empl. splenet. de ammoniac. ana 3vj. M. & malax. cum Ol. de capparib. extend. super aluta, net. d. ad scatulam.

His usurpatis, proximâ æstate tam ad viarum obstructarum apertionem, quam ad atrabilariorum, acrium ac adustorum humorum alterationem & expurgationem, nec non principaliorum viscerum corroboratorem, *usus Acidularum Deinacensium* per insignem minerali virtutem & efficaciam magnam utilitatem ad recuperandam bonam valetudinem conferet. In quâ verò quantitate vel mensurâ bibendæ sint, hoc ipsum ob diversitatem Personarum, naturarum, & temperamentorum certò determinari non potest, sed eò respiciendum est, quantum unum alterumve subjectum tolerare possit. Plerumque autem à dimidia mensura inchoatur, ac prima septimana quotidie ad unum vitrum quantitas augetur, donec ad quartaria tria vel unam mensuram perventum sit; secundâ septimana, & quod excedit, ad dies videlicet decem vel duodecim majori hæc quantitate in bibendo continuatur, postea singulis sequentibus diebus unum vitrum, usque ad remanentiam dimidiæ mensuræ, ut in principio inchoatum est, detrahitur, sicque acidularum potatio finitur. Scien-

*Acidula
Deinacensium.*

Pot. laxat.

dum autem, quod ante dictarum acidularum usum corpus per remedium laxativum præparandum sit, Exempli gratia. *℞. Extract. Diacartham. Diacitr. Reusn. ana ℥ij. Crem. ♀. ℥j. diagryd. corr. gr. iij. vin. malvat. q. s. ad potiuncul. purg. unâ vice sumendam.* Et si inter bibendum vel alvus constipatur, vel acidulæ per secessum, urinam, aut sudorem non operantur, de sequentibus morsulis secunda vel tertia quavis die, vel ad minimum in septimana semel dimidiis vel integer erit assumendus. *℞. Pulv. rad. Jalapp. ℥ij. flaved. cortic. citr. rec. minutiss. concis. spec. pro Morsul. Imperator. minut. concis. ana ℥j. sacch. albiss. in aq. Ceras. nigr. & Cinnam. dissolut. ℥ij. M. f. Morsuli 8. æqualis magnitudinis, d. ad scaturulam.*

Morsuli laxat ad acidulas.

Alimenta medicamentosa constipatam alvum lubricantia. Cautela in albo subducenda,

Dietæ.

3. Ad calidam intestinorum intemperiem temperandam, alvi-que feces decenti tempore excludendas, ab acrioribus purgantibus vel aloeticis, utpote calefacientibus & siccantibus abstinendum, è contra alimentis medicamentosis, lenientibus & lubricantibus, utpote passulis, Cibebis, prunis, malis assatis vel in pulmentum redactis, spinachia & atriplice butyro coctis, itemque exigente necessitate foliis senæ in aqua mulsa vel fontana maceratis, passulis, prunis & cibebis laxativis utendum erit; nec consultum est, ut alvus extra necessitatem medicamentis laxativis vel clysteribus identidem subducatur, cum experienciâ teste, natura hisce remediis assueta, postea sponte suum officium facere recusat.

Quod tandem Dietam concernit, 1. Aer sit temperatus. 2. Cibi facilis concoctionis, bonumque succum & sanguinem generantes, quales sunt juscula gallinarum, gelatinæ caponum, carnesque vitulinæ, agninæ, aprugnæ, pulli gallinacei, aviculæ montanæ, ova forbilia, Lucii, funduli, fariones, pruna Damascena, &c. eligendi, è contra verò cibi coctu difficiles, crudi, multo sale conditi, fumo indurati, caseus antiquus, poma cruda, cucumeres, limones, legumina, lentes, fabæ, phaseoli, &c. fugiendi. Pro potu vinum album Nicarinum vel aliud generosum confert. 3. In motu & quiete, ut & 4. in somno & vigiliis modus tenendus. 5. Alvus aperta servanda, & congressus, ut ad foetus generationem semen maturum beneque elaboratum generetur, non multoties ac supra modum repetendus. Et tandem 6. animi perturbationes ac vehementiores motus, ira scilicet, timor, mœror, tristitia, terror, (quibus mediantibus tota massa sanguinea, humores & spiritus inquietantur, confunduntur, & perturbantur) temperandi ac refrenandi erunt. Det Deus omnipotens, ut hæc remedia ita salubriter operentur, ut Magna Domina Patiens exoptatum finem pristinæ bonæ valetudinis assequatur. Die 12. Decembr, 1690,

CON-

CONSILIUM MED. V.

Duorum Consiliorum antecedentium de
sterilitate & affectu hypochondriaco com-
binatio, eorundemque ulterior elu-
cidatio.

F A&â cum Excellentiss. Medicis communica-
tione, responsoriæ eorum literæ confirmant,
quod 1. ad Magni nostri Patientis sterilitatem
tollendam, sanguinemque renovandum atque
purificandum, Cura viperarum ante omnia sit maturanda.
2. Quod usum thermarum piperinarum concernit, Nobi-
le par Medicorum Dn. D. Lælius, Archiater Marchio-
Brandenburgico - Onolzbacensis, & Dn. D. Fabricius,
Physicus Noribergensis, arbitrantur, quod illæ, si in infi-
dendo modus teneatur, reliquaque circumspecta sint, nul-
lum quidem singulare damnum causentur, sed formidan-
dum sit, ne illæ ratione mali hypochondriaci plus nocu-
menti quam emolumenti adferant. Cui sententiæ & ego
subscribo, quia ante Curam viperarum, & purificationem
ac renovationem sanguinis thermæ, ut externum reme-
dium, non solum nil peculiare in morbi hujus profliga-
tione efficere possunt, sed etiam corporis præternaturalem.
incalescentiam per longum iter & subsequentes thermas
actu & potentia calidas, magnamque ebullitionem ac effer-
vescentiam in visceribus & massa sanguinea excitarent, qua

*Methodi de
signata me-
dendi per
Excellentiss.
Medicos
confirmatio.*

ante vapores ad caput elevati, in eodemque resoluti, multam materiam catarrhalem suppeditare, ad partes subjectas ablegare, & periculosissima symptomata excitare possent. Si verò cura viperarum jam absoluta est, tunc ad corpus calefaciendum, vasa spermatica roboranda, ac gonorrhœam sedandam, Thermæ Carlinæ vel Embenses utiliter usurpari possent.

*Affectus hypochondr.
undè in hoc
subjecto
oriatur?*

Quod affectum hypochondriacum cum sterilitate conjunctum attinet, cum supradictis Dominis Medicis in hac ito sententia, quod ille à sanguine crasso & glutinoso, ipsiusque particulis fluidis ab aciditate condensatis, sicque ad circulationem sanguinis diversimodè inhabilibus factis, originem suam habeat; ad quem tollendum, talia remedia proficua sunt, quæ vim attenuandi, volatilifandi, penetrandi, aciditatem vincendi & obtundendi, succos fluxiles reddendi, ac circulationem restituendi habent, qualia sunt, Spiritus cochleariæ, Spir. tartari, Tinctura Tartari, Tinctura aperitiva Zvvölfferi, Essentia trifolii fibrini, juscula item & vina herbis & radicibus antiscorbuticis, sanguinem mundificantibus & obstructions referantibus alterata, qualia sunt, Carduus benedictus, scolopendrium, cochlearia, Nasturtium, Beccabunga, chærefolium, Acetosa, Pimpinella, Fragaria, Veronica, Fumaria, Item, Radices asparagi, fœniculi, petroselini, garyophyllatæ, &. Quibus Exc. Dn. D. Lælius addit, quod in suo Consilio principaliter rationem feminis profluvii habuerit, & propterea moderatè adstringentia balsamica, aromatica, & roborantia suaserit.

Ut

Ut autem meam quoque sententiam explicem, ego Authoris in
hoc morbo
curando
sententia. consultum duco, ut prænominatæ herbæ antiscorbuticæ, addito chalybe præparato, cum vino infundantur, de his quotidie jejuno stomacho dimidium quartarium, vel quinque aut sex Unciæ bibantur, ac postmodum vesperi, duabus horis post cœnam, de Essentiâ trifolii fibrini cum spiritu Tartari mistâ, viginti guttæ, vel in brodio carnis, vel in dicto vino medicato sumantur, atque conveniens Diæta observetur.

Quod verò Serenissimæ Conjugis malum hypo- Mali hypo-
chondr. cu-
randi Me-
dicor. una-
nimis sen-
tentia. chondriacum cum conjunctis suis incommodis concernit, nos unanimiter statuimus, quod talia Remedia adhibenda sint, quæ internas viarum obstructions referant, concoctionem promovent, humorum acredinem obtundunt, & viscera roborant; Ad intensum corporis calorem temperandum, Pulvis analepticus frigidus Mündereri, Pulvis antihecticus Poterii, ac ad menses decolores corrigendos, *Thermæ Zellenfes in Ducatu VVürttembergico salutiferæ* Thermæ
Zellenfes in
Ducatu
VVürttenb. censentur.

Ad hæc, 1. ad ventriculum roborandum, & coctionem promovendam, *Pulvis Stomachicus Birckmanni.* 2. Puls. stom.
Birckmann. Ad menses in consuetum naturalem ordinem redigendos, fluoremque album corrigendum, Pulvis hepaticus Dresdensis, Pulvis Cachecticus Quercetani, Balsamus Indicus cum vino sumptus, ac flores arborum hoc tempore vernali in vino macerati. 3. Ad mali hypochondriaci eradicationem, Elixir proprietatis Paracelsi, cum spiritu cochleariæ paratum; quin etiam spiritus salis armoniaci cum succino

Pill. Tartareæ Zvvölffer,

Aq. Lunæ,

Acidulæ.

*Author.
sententia,
ratione
morbi &
symptomati.*

*Acidule
Deinacenses.*

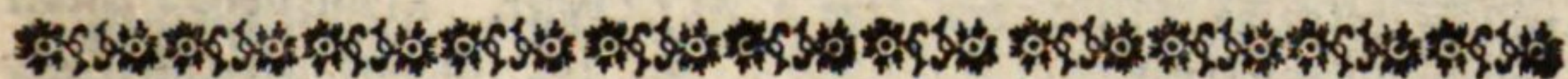
& aniso paratus; Tinctura Tartari crocata. 4. Ad alvum apertam servandam, Pillulæ Tartareæ Zvvölfferi, cibique emollientes cum quotidiano jusculi gallinacei, cui luteum ovi permixtum sit, usu. Et 5. ad calorem præternaturalem corporis pessundandum, Aqua Lunæ, multum commodi & utilitatis adferre possent. Acidularum usum Dn. D. Fabricius quidem non rejicit, sed monet, ut bona ejusdem ratio habeatur, ne dispositio cachectica augeatur.

Ut autem & ego meam sententiam exponam, conducibile mihi videtur, ut 1. ventriculus per dictum Pulverem stomachicum roboretur. 2. Menses inordinati cum fluore albo, per Elixir Proprietatis Paracelsi, cum spiritu Tartari mixtum, ac Trageam hepaticam, chalybe mixtam, corrigantur. 3. Malum hypochondriacum per usum acidularum Deinacensium ac Tincturas obstructions mesenterii, ramorumque venæ portæ aperientes, tollatur. 4. Alvi segnities per usum ciborum lenientium & laxantium, utpote spinachii, butyri, passularum, prunorum, vitellorum recentium ovorum cum jusculo gallinaceo dissolutorum, Cremorem Tartari, in prima mensa cum brodio sumptum, passulas laxativas, pruna laxativa, &c. ad statum naturalem reducatur. Et 5. Calor præternaturalis totius corporis per Aquæ Lunæ usum temperetur.

Juxta hæc commemorata remedia dictæ *Acidule Deinacenses* præ aliis maximam contra affectum hypochondriacum utilitatem conferent, nec frigidum ipsarum vehiculum aqueum formidandum est, quia copiosi spiritus minerales,

nerales, quibus hoc vehiculum imprægnatum est, viscera roborant, omneque damnum avertunt; sed ante illarum usum corpus legitimè præparandum, ac inter usum remedia roborantia & aperientia, cum observatione legitimæ Diætæ, non negligenda sunt.

Et hæc est nostra sententia, atque remediorum contra dictos affectus militantium enumeratio, quæ Deus Ter Opt. Max. Divina sua benedictione secundet. Exarabam, die 15. April. 1694.

CONSILIUM MED. VI.

Gangrænosa brachii sinistri inflammatio,
lethalis.

Casus.

ANno 1691. die 25. Martii, Magni cujusdam nominis Matrona, ætat. 76. temperamenti melancholici, ob singularem virtutum congeriem atq; haud vulgarem prudentiam æterno encomio digna, sed per multos annos periodicis capitis doloribus, aliisque molestis symptomatibus, à liene & utero obortis, divexata, circa vesperam subitaneo frigore & horrore correpta est, quibus dolor & inflammatio sinistri brachii cum ejusdem movendi imbecillitate accessit, cui ad præternaturalem calorem extinguendum, Emplastrum de spermate ranarum impositum fuit, cui tamen inflammatio non obtempe-

temperavit, sed potius graviora symptomata ab internis
caulis prognata, supervenerunt.

*Merbi exa-
minatio at-
que Cura-
tio.*

Clyster.

*Potio laxa-
tiva.*

*Theriac
caelest. &
Bezoardi-
ca.
Aq. Cor-
dial.*

*Topica.
Linim.
simpl. Scul-
teti. Aq. fu-
sca contr.
gangran. &
sphacel.
Aq. fusca
descriptio.*

*Unguenta
maturan-
tia & mun-
dificantia.*

His ita constitutis, ego die 29. hujus mensis vocatus, equis curso-
riis ad dictam Dominam Patientem advolavi, quam viribus val-
de destitutam, ipsiusque brachium gangrænosa inflammatione, gra-
vissimisque doloribus affectum, maculisque duabus lividis notatum
inveni; ad quam inflammationem tollendam, sanguinemque atra-
biliarium & adustum, nec non humores pravos, corruptos excremen-
titios, ac noxios è toto corpore suaviter eliminandos, statim sequen-
tem clysterem injicere curavi. *Rx. Decoct. bord. ℥vj. in quo dissolve*
Elect. lenitiv. Florenz. Diacathol. ana ℥j. Mell. rosat. colat. ℥i℥. Ol. chamo-
mill. ℥j. rutac. ℥℥. Vitell. ovor. num. 2. M. f. Clyster. Manè verò, talem
potiunculam laxativam propinavi. *Rx. Fol. sen. Alex. s. st. ℥iij. Rha-*
barb. ver. Crem. ♀. ana ℥℥. Aq. Ceras. nigr. ℥iiij. M. f. lenisebullitio, in Co-
latur. dissolv. Mann. Calabr. el. ℥i℥. clarif. cum album. ovi, fiatque potiuncula,
unâ vice sumenda. Cui deinceps usus Theriacæ cœlestis, Bezoardicorum,
& aquarum Cordialium & confortantium accessit, Exempli gratia.
Rx. Aq. confort. Offic. perlat. Cordial. temperat. Ceras. nigr. meliss. s. ana ℥j.
Epilept. Lang. è typh. Cerv. scorzoner. ana ℥℥. Cinnam. cydoniat. ℥ij. Lapid.
Bezoard. or. Magist. perlar. orient. ana gr. v. Corall. rubr. præp. Lap. Chry-
solit. præp. ana ℥℥. Syr. granator. ℥℥. Man. Chr. perlat. ℥ij. Dosis, cochleare
unum vel alterum, sæpius repetendo.

Externè, inflammato brachio, à Daniele, Röbero, & Abrahamo
Eberspachero, Rerumpublicarum Noribergensis & Zeapolitanæ Chi-
rurgis exercitatissimis, Linimentum simplex Sculteti, emplastra refri-
gerantia & defensiva imposita, & ad Sphacelum præcavendum Aqua
fusca vei nigra, (Germ. das schwarze Wasser) intinctis linteis manè
& vesperi calidè applicata, fasciaque longiori circumvoluta contra
decidentiam firmata fuit; cujus aquæ descripto hæc est. *Rx. Herb.*
rutæ, absynth. Salv. Sabin. Fol. querc. ana M℥. Rad. aristol. rotund. ℥vj. Enul.
℥ij. Oli Roman. ℥j. Sal. armoniac. ℥i℥. Gallar. ℥℥. Bacc. lauri ℥j. Oliban.
Mastic. ana ℥ij. Ceruss. lithargyr. alum. crud. ana ℥iiij. boli armen. ℥℥. Cortic.
nuc. jugland. virid. ℥vj. Camphor. ℥℥. concis. & gross. mod. pulverisat. Misce.
De quibus speciebus cochleare unum cum vini albi mensura dimidia, vel ℥ij. co-
quantur, & cum intinctis spleniis, vel linteis triplicatis vel quadruplicatis calidè
applicetur. Quibus adhibitis remediis inflammatio expugnata, caro-
que superficietenus corrupta & emortua sub ulna reperta, forfice
abscissa fuit. Postea Unguenta maturantia & mundificantia imposita fue-
runt,

runt, quorum adminiculo locus affectus exulceratus materiam purulentam edidit, & bona caro à corrupta ſeparata fuit; Quocirca etiam ſiniſtra manus & digiti à materia incluſa maligna & acri intumeſacti, & poſtmodum ſponte ſua aperti, eorundemque quidam nervi ac tendines læſi & corrupti, inciſi & exempti, ſicque à totali corruptione vindicati & conſervati permanſerunt. His omnibus acceſſit anorexia, naufea, & ſingultus, ad quorum ſublationem ſtomachica confortantia, Theriaca cœleſtis, Cataplaſma contra ſingultum Mynſichti; Item fermentum piſtorium, cum Theriaca Andromachi & pulvere nucis moſchatae, tam externè uſurpata, quam etiam ventriculi regioni impoſita fuere. His ob naturæ debilitatem viriumque lapſum parum proficientibus, Domina Patiens omnes planè cibos abhorruit, & ſpatio tredecim dierum, cum admiratione cunctorum, nil quicquam, quod nummo etiam, vel obulo conſtaret, comedit, & potulenta Julapium, lac amygdalinum, &c. difficulter deglutire potuit. Naſus, & extremitates pedum identidem frigidae deprehendebantur; mens tamen ſemper ſibi benè conſtitit, de ſpiritualibus ſolatiis piè & chriſtianiſſimè locuta eſt, ſomno plurimos dolores oblinivit, tandemque elapſis ſeptem ab invaſione hebdomadibus, die videlicet 16. Maji, horâ octavâ antimeridiana, placidiſſimè obdormivit, animamque Salvatori ſuo reddidit.

Pefſima morbo ſui perbenientia ſymptomata. Theriac. cœleſt. Cataplaſm. contr. ſingult. Mynſicht. &c. Dn. Patiens per 13. dies nil quicquam comedit.

CONSILIUM MED. VII.

Colica convulſiva cum aliis moleſtiſſimis ſymptomatibus concomitata.

Casus.

Nagnus quidam *Fridericus*, ætatis ſuæ 36. temperamenti ſanguinei, habitus corporis craſſi, tertia die Dominica Adventus, poſtquam finitâ coenâ choreâ animum recreaſſet, ac poſtea exæſtuante corpore per aliquod temporis ſpatium exutâ toga

Ddd

pro

pro refrigerio è fenestra prospexisset, ac se deinceps in lectum recepisset, somnoque indulgisset, post horam expurgatus atrocissimis doloribus colicis, cum flatibus ac tensionibus ventris correptus est, qui postea ventriculum incommodantes in dextro latere circa hypochondrium & lumbos se insinuarunt, ibidem tumultuarunt, vomitumque excitârunt; Et quamvis Dominus Patiens consucto suo Oleo carminativo, ac postea ex Consilio Medici vicini vomitivo, nec non aliis internis & externis remediis anodynis, cum aliquali levamine uteretur, nihilominus dolor ille lancinans colicus identidem reversus est, cui etiam horâ unâ ante cibum oris falsedo, ac si illud muriâ repletum esset, accedebat, cui affectui & concomitantibus symptomatibus internè Oleo carminativo ad gutt. xij. vel xv. in convenienti vehiculo sumendo; externè v. Oleis anodynis invicem mixtis, regionem doloris expertem inungendo, subventum est. Postmodum verò à me sequentia remedia transmissa fuère.

Curatio.

Potio laxat.

Aq. carminativa.

Puls. præcipit.

I. **A**D alvum lubricandam, R. Fol. sen. el. s. st. ℥iij. Rhabarb. ver. Cremor. Friana ʒß. Aq. Ceras. nigr. ℥iij. M. f. lenis ebullitio, in Colatur. dissolv. Mannæ Calabr. elect. ʒiß. clarificetur cum album. ovi, addendo aq. Cinnamom. stillat. ʒij. M. f. potio una vice sumenda. 2. Ad tormina ventris compescenda, R. Aq. Cinnam. stillat. Physogon. Carminativ. Dorncreil. ana ʒiß. Tinctur. arant. ʒiß. Laud. Opiat. Croll. compl. gr. vij. M. d. ad vitr. S. **Schmerzen stillendes Wino Wasser, davon auf ein mal 1. oder 2. Löffel voll zu nehmen.** 3. Ad humorum fermentum acidum præcipitandum. R. Ocul. s. præp. CC. philos. præp. Corn. Rhinocerot. præp. ana ʒj. Antihet. Poter. Cinnabar. antimon. Cinnab. nativ. ana ʒß. Extr. Castor. ʒj. Croc. gr. iiij. M. divid. in xij. part. equal. detur qualibet Dosis seorsim ad capsulam chartaceam, de quibus una dosi mane & vespere in vino malvatico

vatico sumatur. Ex horum remediorum usu dirus hic affectus cum suis symptomatibus cessavit.

Præterito vere anni 1690. Domino Patienti, præmisso usu pilularum extracti panchymagogi Crollii, usus feri lactis caprini, ad eluendas & referandas obstructions mesenterii, renum ac ureterum, communi Consilio suafus est, ex cujus potu, (quia ejus inconcinna separatio, loco coaguli ex ventriculo vituli cum aceto vini facta est) post biduum circa vesperam magni & fermè intolerabiles dolores in inguinibus, ac circa regionem renum & lumborum, simul ac in interstitio scroti & ani sequuti sunt, qui per superius dictum Oleum carminativum, & applicata externa anodyna obliniti fuerunt, quibus remediis etiam sequentia Ulmâ transmissa accesserunt. 1. Internè,

ad alvum aperiendam, vitiososque, falsos, & acres humores è corpore suaviter expurgandos, *potiuncula de manna*, cujus jam superius mentio facta est. 2. Ad dolores sedandos, mixtura sequens, una vice bibenda.

R. Ol. amygdal. dulc. ʒiʒ. Phylon. Rom. ʒij. Sperm. Cet. rec. ʒj. Syr. papav. errat. de alth. Fern. ana ʒij. aq. flor. chamomill. ʒvj. M. f. potio. 3. *Mixtur. anodyna.*

Pilulæ anodynæ, *R. Theriac. cœlest. gr. viij. Extr. laudan. opiat compl. gr. ij. M. f. l. a. pilulæ num. x. obaurentur, quarum quinque una vice deglutiendæ* 4. *Pill. anodyna.*

Externè, ad loca dolorifica mitiganda. *R. Herb. ʒ. emoll. ana Mʒ. flor. chamomill. Mʒ. Rad. alth. lil. alb. ana ʒij. Sem. lini fœnugræc. ana ʒij. M. ʒ concis. coq. cum lactis vaccini s. q. postea lac colatum vesicæ bubulæ inda-* *Topica. Epithem. anodyn.*

tur, partique affectæ calidè imponatur. Et, *R. Ol. lil. albor. Scorpion. simpl. amygdal. dulc. lumbricor. ana ʒij. pingued. anser. capon. ana ʒiʒ. f. mixtura,* *Liniment. anodyn.*

cum qua partes dolentes ʒ circa genitalia calidè inungantur; à quibus adhibitis remediis dicta symptomata cessarunt.

Postquam vero nuperrimè dictus affectus pari ferè modo ac ratione recrudit, Domino Patienti à vicino Medico remedium emeticum, (quod magnam bilis & pituitæ copiam cum vehementia per aliquot dies eduxit) nec non Oleum carminativum superius allegatum, guttatim propinatum, externaque dolorem sedantia applicata fuere. Interea vero temporis, sitis, (qui vini quartario sedatur) tempore nocturno, sub horam decubitus urget, manè verò ventriculi debilitas, ac ad vomitum inclinatio perſentitur.

Causa hujus morbi, dictorumque symptomatum à fermento acido vitriolato gastrico, è pancreate, nec non glandulis duodenalibus & intestinalibus eructato, partesque nervosas tam ventriculi quam intestinorum vellicante proficiscitur, ex cujus vitiosi fermenti ebullitione postea ventositates, aliaque dolorifica symptomata excitantur, quæ venis deinceps mesaraicis varios in gyros conglomeratis

nervosisque earundem partibus, vel etiam ventriculo communicata, magnos dolores & inquietudines causantur.

*Causa oris
salsedinis.*

Oris quoque falsedo pari modo à falso fermento, lymphaque acriori, per glandulas salivales transeunte, cumque saliva se permiscente, originem habet, cui superius notati, fermentum acidum præcipitantes pulvisculi medentur. Dicta hæc vitriolica aciditas, quæ tales cruciatus colicos, doloresque in corpore excitat, identidem per inconvenientem Diætam, largiorem cibum & potum, fortioresque animi motus provocatur & in actum deducitur.

*Fortiora
purgantia
in hoc affe-
ctu noxia,
Contra
blanda re-
media sunt
eligenda.*

Huic malo nullis fortioribus purgantibus, utpote majorem fermentationem, flatus & tormina excitantibus, doloresque augentibus, sed blandis laxativis, anodynis, carminativis, itemque præcipitantibus, acredinemque pessundantibus specificis supra recensitis remediis, decentique Diæta, subveniendum est, inter quæ in primis Rhabarbarum, vel quotidie in demorsæ particulæ quantitate, aut certis temporibus in forma pulveris vel extracti sumptum comendatur.

*Pilular.
Emanuel. &
Francofurt.
Commen-
datio.*

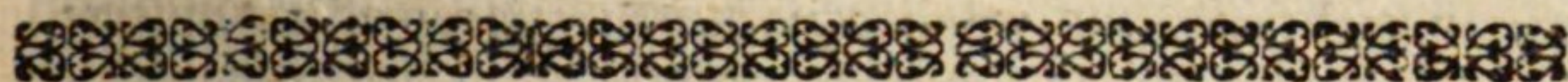
In hoc etiam affectu, tam ad alvum aperiendam, quam etiam ad flatus doloresque discutiendos & profligandos, præservativè ac curativè Pilulæ Emanuelis vel Francofurtenses, singulis hebdomadibus semel ante cibum, numero 5. 7. aut 9. sumptæ, magnam utilitatem afferunt.

Et quia de cætero Dn. Patientis temperamentum laudabile, & neque ex urina aurea, sanorumque similima, neque ex aliis signis & indiciis aliqua læsio vel corruptio viscerum principaliorum perspicitur, iccirco de ipsius restitutione, modo hisce monitis obtemperet, bonamque Diætam observet, dubitandum non est.

Quod ipsam Diætam concernit, aer calidus eligendus; cibi crudi, cocti difficiles, acidi, acres, & flatus excitantes, varii & copiosi, cum potu frigido & superfluo, vitandi; Sitis sub horam decubitus urgens, vel aqua, vel Julapio, (si ventriculus tolerare potest) restringendus; Corpus moderatè movendum; quies excessivo motui præferenda; alvus aperta servanda; fortioresque animi motus compescendi ac refrenandi erunt. Quod Consilium Deus Ter Opt. Maximus Divina sua benedictione secundet. Exaratum, die 5. Novembr. 1690.

Et quia hic affectus ex mandato Magni Dn. Patientis cum Prænobilissimo & Excellentissimo Domino Doctore Joh. Jacobo Wepfero, Medico Scaphusiano famigeratissimo, communicatus, ipsiusque Consilium desideratum fuit, ille sequenti modo animum suum explicavit.

CON-

CONSILIUM MED. VIII.

Colicam convulsivam concernens.

Morbus.

Magni FRIDERICI affectus est Colica convulsiva, aut species Colicæ, in qua fibræ intestinorum circulares diversis in locis contrahuntur, flatuum exitus impeditur, & hinc ob flatuum inter unum alterumve intestinum remoram, lancinantes & fermè intolerabiles dolores colici excitantur; Quando enim fibræ rectæ contrahuntur, subintratio intestinorum accedit, quæ malum summoperè auget; Et quia intestina distinctis in locis contrahuntur, causa mali non in intestinis, sed in plexibus eorundem quærenda est, ex qua causa etiam Lumbago oritur, quæ nephritidi non adscribenda, quia Dominus Patiens urinam claram & auream, sine omni sedimento arenoso hætenus excrevit.

Causa movens & irritans, acris & salsa lymphæ, vel vitriolicus *Causa* & alcolicus humor est, qui plexus intestinorum occupavit, ambo etenim hæc salia nervos irritare possunt; dicta autem humiditas facilius in hos plexus effunditur, si nervosæ ventriculi ac intestinorum tunicæ per purgationes crebriores, vel alias ob causas, (quæ futuro tempore post meliorem informationem fusius indicari poterunt) denudantur.

In hoc affectu eò invigilandum, ut intestinorum constrictio *Curatio* sine mora solvatur, stomachique ac intestinorum nervosæ tunicæ obliniantur.

In quem finem 1. in doloris ferocientis principio, & per totum durationis tempus, singulis duabus horis Olei amygdalar. dulcium *Ol. amygd. dulc. cum* recenter expressi uncia una vel duæ, cum brodio gallinæ non salito *brod. gallinæ insulso* (omissâ permixtione syruporum, vel Oleor. destillatorum) exhibeantur. 2. Summo dolore urgente, singulis sex vel octo horis *sumptum.* Enema seq. injiciatur. *Enema ano-* *dynam.* *Clysterib.* *purgantia,*
ry. Lactis vaccini recenter multî, vel ptisanæ hor-
deacæ lbj. in qua dissolve vitell. ovar. conquassator. num. 2. Ol. lini ℥iij. M.
in decenti calore adhibe. Clysteribus in hoc affectu purgantia, sal,
nitrum,

*Gel acria
non sunt
admiscen-
da
Hypochon-
drior in-
unctio.*

*Pill. ano-
dyne.
Pulveres
præcipit. &
absorbent.
Urgente do-
lore colico a
cibis absti-
nendum.*

*Gelatina
analeptica.*

*Spec. pro
pot. ord.*

nitrum, mel, saccharum, vel alia acria & irritantia remedia admiscere, inconsultum est, quia malum augent & protrahunt, imò sæpius contracturas excitant. 3. Pari quoque utilitate *hypochondriorum* & *ven- tris regio* Oleo aliquo anodyno, intinctis quatuor digitis, à dextro hypochondrio versus sinistrum, & illinc ad sinistrum hypogastrium, ac ulterius, usque ad inguen sinistrum pergendo, uno ductu, fortique, (quantum ferre potest) illinitione, & sic per quadrans horæ continuando, calidè inungi poterit, quâ inunctione, sine alio remedio, persæpè atrocissimi dolores vel mitigati, vel prorsus sublati fuère. Fomenta autem & Epithemata, semper proficua non sunt. 4. Vesper, horâ nonâ, tres de sequentibus Pilulis deglutian- tur. *Rx. Theriac. cælest. succi papav. errat. inspissat. ana gr. vj. Extract. ca- stor. gr. iij. Extr. Croci gr. j. M. f. pilulæ 18. deaurentur.* Sopitis ab his di- ctis remediis doloribus, Pulveres præcipitantes in antecedenti Consi- lio designati & à Dn. Doctore Eberhardo Gockelio præscripti admit- tendi ac usurpandi sunt. Quamdiu dolores durant, ab omni cibo- rum genere, exceptis brodiis confortantibus, abstineatur.

Ut autem vires conserventur, jusculum ex brodio carnis, cum vitello ovi paratum & hinc de sequenti Gelatina $\text{℥} \text{iiij}$. admisceri, & spatio 24. horarum sexta vel septima vice, exhiberi poterit. *Rx. Car- nis vitulinæ ℔bj. pedum vituli, num. 2. ichtiocol. ℥ij. hepatis vitul. ℔℔. Cin- nam. opt. ℥ij. Macis ℥j. hæc omnia grosso modo concisa indantur lagenæ stan- neæ, affundendo Aquæ fontanæ ℔ij. ponatur deinceps lagena benè obturata in a- benum vel cacabum majorem aqua repletum, coq. per horas quinque, postea fiat fortis expressio, serveturque in cella, vel loco frigido ad usum.*

Et quia dictus affectus ab intestinorum motu convulsivo ori- tur, vini potum nunquam concedere potui, expertus, quod sæpius malè conduxerit. Proinde hujus loco, *Rx. Rad. Chin. ℥ij. Sem. anis. vel fœnic. ℥j. Passular. major. exacinat. ℥ij. Coq. per quadrans horæ cum ℔iiij. aquæ fontanæ, postea coletur, & asservetur pro potu ordinario.*

Quia etiam hic affectus facilè ex levi aliqua causa, utpote ira, vino sulphure ac bismutho incenso tincto & adulterato, nec non pur- gantibus, &c. repullulat, iccirco cura præservatoria summè necessaria est, quam proximis literis communicabo. Scaphusii, die 23. Februa- rii, 1691.

Joh. Jacob. Wepfer, MD.

CON-

CONSILIUM MED. IX.

In puncto Colicæ convulsivæ.

TOrmina scævissima, quæ Serenissimus Dominus Ter per plures dies, scil. d. 15. Dec. 1689. mense Majo 1690. & rursus in Autumno ejus anni passus cum inflatione & vomitibus, tum ex historia aliquo modo desumpta, tum ex relatione Generosi Domini supremi Aulæ Magistri judicavi esse Colicam biliosam vel potius convulsivam, quia post insultus Serenissimi Domini urina ordinariè aurea hætenus observata fuit, atque in his tribus paroxysmis, nec postea lapilli aut copia crassiorum arenularum conspecta fuerunt. Producent autem tormina flatus, aliaque intestinorum tam tenuium quam crassiorum contenta, quatenus illis inclusa & quasi incarcerata sunt intestinorum superna & interna portione quadam constricta ob fibras circulares convulsas, ut motu commodè peristaltico legitimè promoveri nequeant: si simul accedat fibrarum rectarum intestinalium convulsio, supervenit intestinorum subintratio, quam consequentur tormina scæviora fixiora & pertinaciora, non rarò cum vomitu enormi, etiam fecum, ut in Moniali aliquando citra herniam observavi, In circularium fibrarum convulsione licet subinde dolor quoque diu in uno loco abdominis hæreat, magis tamem vagus est, excruciat enim nunc alterutrum hypochondrium, quandoque hypogastrium, sæpius circa umbilicum. Causam motus spasmodici pertinacioris constrictionis seu corrugationis harum fibrarum in hac colica jam ab aliquot annis existimavi, & apud plures ægros multis argumentis agnovi non esse in cavo intestinorum sed extra illud, & quidem plerumque in plexibus Mesentericis nervosis, nam humores acres intra intestina detenti, sive bilis, sive succus pancreaticus, sive glandularum intestinalium, similesve humores acriores & in majori copia huc profusi, diarrhœam potius, aut si simul dolores, fortius vellicata membrana illorum excitant dysenteriam gignunt, nam illam quoque non exulceratis intestinis fieri aliquando anatome deprehendi.

Causa motus spasmodici non est in cavo intestinorum, sed extra illud in plexibus nervosis,

Apud Serenissimum Dominum sedem causæ spasmodicæ in plexu mesenterico esse eò credibilius est, quia præter tormina propè uni-

*Laxantia
& antispas-
modica,
simul ac
anodyna in
his affectib.
sunt utilissi-
ma,*

*Spasmi
Causa.*

universum abdomen occupantia, lumbi, perinæum, & ventriculi regio afficiebantur; aliàs quoque animadverti plexibus his, inprimis interioribus umbilicum dorsum versus traxisse, doluisse valdè in hypogastrio, & quandoque incessisse dysuriam sine ullo renum, vesicæ, vel urinæ vitio. Id dum hæc scribo, Illustrissimæ cuidam Dominæ non procul Nordlinga oriundæ contigit, quam solummodo laxantibus & antispasmodicis simul anodynis Deo benedicente restitui; nam nec in clysteribus aut suppositoriis vel minimum irritamen sine noxa pertulit. Causam arbitror esse serum quod perpetuò cerebrum & inprimis nervos irrorat, intra illorum theculas seu membranas, (duræ & piæ matris progeniem) fibrillas ex quibus nervi componuntur compingentes se insinuat, nisi maturè à vasis lymphaticis resorbeatur, circa partes nervosas, ut in arthritide, odontalgia, aliisque dolorificis affectibus facilè stagnat, & totum plerunque dissipatur, nullo suo vestigio relicto. Spasnum acrimonia parit sive acida sit, sive alkalina, nam calce vel sale Φ i in oculos, aut vulnus aut ulcus inspersa æquè parti nervosæ nocent, dolores & corrugationes pariunt, ac acetum, sal Φ oli, aliudve acidum.

Sero Serenissimus Dominus abundat, quia obesus est, parum se exercet, poculis indulget, & hoc affectu afflictus cubitum iturus ad minimum libram vini bibit, illud falsuginosum esse testatur sitis nocturna & sapor salinus in ore; acrimonia magis innotesceret sero cum sanguine venæsectione emisso degustato, & magis si in cochleari cereolo incenso ad siccitatem inspissetur. Hanc acrimoniam mirè fovet & auget ferculorum varietas, inprimis si his saccharata & aromatizata jungantur. Terna recidiva prodit jam debilitatem quandam seu laxitatem in his plexibus talem, ob quam serum promptè admittit & diutius detinet, unde plerumque ultimi paroxysmi ferociiores primis existunt, nisi maturè caveatur, & tandem in paresin desinet. Explosionem secundum Willisium nunquam in animum inducere potui, quia nervi cavi non sunt, sed farrago densè junctarum fibrillarum, quæ vel in membranas expanduntur, vel cum fibris musculorum coalescunt.

*Cur ob con-
strictionem
intestinar.
tormina
sequantur?*

Tormina hanc intestinorum constrictionem consequuntur 1. Tum ob constrictionem fibrarum in parte admodum nervea, non blandam illam, quæ intestina motu peristaltico lumbricorum instar sursum deorsumque moventur, sed violentam & pertinacem. 2. Tum ob detentionem præternaturalem intra portiones intestinorum constrictam, flatuum, fœcum, chyli, bilis, succi pancreatici & glandularum intestinalium, unde contenta hæc confunduntur, fermentant, exitum

exitum quærunt, ac propterea sævos dolores excitant, idque ut alii observarunt, cum tanta violentia, ut inde intestina rupta fuerint. Ob hanc contentorum incarcerationem in abdomine tubera nunc globosa, nunc oblonga cylindrica instar farciminum breviorum in abdomine tanguntur, credunturque esse nunc lienis inflationes, nunc mesenterii abscessus. Evanescent autem constrictione relaxata; aut alium locum in abdomine occupant, omnimoda vero soluta constrictione hac convulsiva, sæpè nulla vel pauca scybala seu fœces pultaceas copiosè egerunt, quæ in matula exceptæ adhuc fermentant, & ultra limbum vasis assurgunt. Ob hanc fermentationem excrementorum multi & egometipse pridem causabar in hoc affectu fermentum pravum in ventriculo & intestinis, diligenti tamen intentione adhibita didici, hoc esse ἐπιγεγόμενον constrictionis. Huic rei fidem conciliat hernia, nam in illa tam diu perseverant tormina cum aliis symptomatis, quamdiu intestina intra processus peritonæi coarctantur, quamprimum verò intra abdomen reposita à molesta compressione liberantur, tormina cessant, licet demum post repositionem fœces varii generis & quoque pultaceas emittant.

In hac colica convulsiva aliud agendum in paroxysmo, aliud extra illum; quid in paroxysmo peragendum sit, nuper significavi, quibus pro rei exigentia præsentēs Domini Medici Ordinarii, ut lubuerit, alia addere, subtrahere quædam aut corrigere poterunt, nam vel unica circumstantia quandoque immutationem remediorum non solum suadet, sed quoque imperat.

Extra paroxysmum opera danda, ut recidiva caveatur, quæ huic colicæ admodum frequens & propè familiaris est. *Cura præservatoria.* Necessaria ergò erit cura præservatoria, in qua scopi erunt feri vitiosi imminutio & acrioris mitigatio, circa plexus stagnantis dissipatio, simulque nervorum læsorum roboratio, & denique fuga omnium illorum quæ ansam dare possunt sive affluxui sive collectioni hujus feri in his plexibus nervosis. His scopis fatisferi poterit Diætā accurata & Remediis congruis.

Diætā quod attinet, nolo hic catalogum ciborum minus congruorum aut planè insalubrium conscribere & sæpius inculcata repetere. Istud saltem addo, sal volatile & fixum humano sanguini connatum valdè depravari à ciborum varietate in uno pastu simul ingesta, scil. à frixis in butyro, falsis, nimium aromatizatis, saccharatis & acetis: atque hujus generis condimenta alimentum pravum, Ex. gr. tubera terræ adhuc deterius reddunt, Cibi diversi temperamenti & texturæ in uno pastu ingesti vix corruptionem evitant. *Diætā in colica. Sal volatile & fixum humano sanguini connatum à ciborum varietate simul ingesta val-*

*de deprava-
tur
Tubera ter-
ra sunt val-
de noxia.*

*Vini fuci
summe sunt
noxii.*

*Solutio
Conserb.
ros. cum aq.
font. som-
num pro-
movent.*

*℞. Oculor.
cancr. cum
aq. font.
sumptus si-
tim no-
turn. sedat.*

Clyster.

*Remed.
preserv.
1. Acidula.*

Dominus optimè consuleret sanitati si parcius cœnaret quam pranderet, cœnam tamen penitus omittere planè non suaderem, aliquoties jam animadverti hoc evidentes in subsequente seu jentaculo seu prandio ventriculum cum damno ingestorum copia obruere. Serenissimus Dominus bibat vinum benè maturum & defœcatum, non imbutum fumo tæniarum sulphuratarum & conspersarum bismutho, quales in multis urbibus prostant venales & à multis commendantur, imprimis contra lentorem vinorum pendulorum. Bismuthum huius colicæ causam esse me primùm monuit Thom. Jordan. atque veritatem rei comperi in aliquot Monasteriis Benedictorum, in quibus colica hæc pridem Endemia erat. Nam hoc vini fuco abrogato postea ab hac vel immunes præstiterunt, vel saltem non tot nec tam atrociter & periculosè ab illa excruciabantur. Multis suadeo, ut vinum diluerent Decocto radicum chinæ, aut ligno visci quercini, quibus sapores seu anisi, fœniculi aut coriandri adversi erant. Nobilis quidam colicæ cum principiis podagræ obnoxius à 20. annis è quo vinum decocto tali diluit, ab his liber vivit nunc 69. annis.

Haustus vini largior Serenissimo Domino cubitum ituro multis nominibus nocet; præstaret secundum Hippocratem, si somnus sitim sedaret; si vero illo neglecto indormiscere nequeat, alius potus moderatus suaderi posset; quidam cubitum ituri *Conserv. rosar. rubr. simpl. ʒij. vel iij. in ʒiij. vel iiij. aq. fontan. solvunt, & hora somni ebibunt, suaviterque dormiunt; alii ʒß. vel ʒj. Ocul. ʒss. cum ʒj. aq. font. tunc sumunt;* sic evitant vomitus aqueos permolestos matutinos, & anxietates hypochondriacas mane affligentes. Exercitia corporis Serenissimo Domino manè & ante cœnam pernecessaria sunt, sive equitet, sive rheda vehatur, perinde est. Somnus pomeridianus, quia Serenissimus Dominus admodum obesus est, periculo non caret: Econtra salubre erit Serenissimo Domino si manè non surget, donec hesternæ cœna prorsus cocta fuerit, & se sudore spontaneo emergente aliquandiu adhuc in lecto perstiterit, sic enim sine vi multum feri Massæ Sanguinæ subtrahitur; alvus quotidie aperta sit, si tardet, provocari posset *clystere ex Oleo lini, vitell. ovor. lacte aut Cremore hordei absque ullius irritaminis permissione;* aut cibis laxantibus dimidia hora ante pastum comestis, ut quotidie beneficium naturæ obtineatur, citra aliud remedium effici potest si quotidie manè statâ horâ sella adeatur, sive stimuletur ad hanc excretionem sive non.

Remedia seligenda sunt, quorum pleraque plurimis indicationibus satisfaciunt; nomino præcipua mihi longo usu comprobata. 1. *Acidula*, hæc cœteris gratiores, nec tam citò fastidiuntur ut alia.

Ex.

Ex. Gr. *Griesbacenses, Ripplisovienses, Deinacenses, Göppingenses* multis egregiè profuisse novi legitimo potu, & non pauci vel totaliter vel plurimis annis ab hac calamitate vindicati vixerunt. Horum quidam biberunt illas à minori dosi incipiendo ascenderunt ad summam, atque in hac perstiterunt per dies 12. aut 14. postea rursus quotidie vitrum detraxerunt, & sic intra dies 24. vel 25. curam absolverunt; alii cura dimidiatâ, ut vocant, nunc utuntur, in quo tota æstate cœlo sereno ad ℥j. circiter manè bibunt, admiscent Syr. de rub. Id. aut viol. cochl. j. vel ij. benè sapit & non paucis emolumento fuit.

Summam dosin non definio, suadeo ut bibat in bonam tolerantiam. Anno 1662 adstiteram Illustrissimæ Dominae Comitissæ de Fürstenberg acidulas *Griesbacenses* bibituri; ibidem quoque versabatur Foemina, quæ dum potatura acidulas illas colicæ causa, cum dolores inde augerentur, illas lagena stannea inclusas fervidæ immisi, sic calefactas cum felici successu ultra quatuor septimanas bibit.

Si non penetrant, primo haustui manè admisceo ℥j. vel 3℔. hujus pulveris

℞. Crem. ♀. ʒj.
 ♀. ♂. olat.
 ♂. absynth.
 genist. ana 3℔.
 Ocul. ♂. ʒij.
 Ol. succin. gutt. ij.
 sacch. alb. ʒij. M. f. pulv. d. ad scatulam.

Pulv. acidular operatione promovens.

Tunc observavi Confectionem seminis anisi laxativam ob constipationem sumptam quibusdam pessimè cessisse. Quæ porro de legitimo Acidularum potu monenda forent, non refero, cum plurimi libri de his existent.

II. *Thermarum Fabariensium potus* jam quoque à 60. demum annis in usu est, & multis hypochondriacis non exiguum juvamen præstat, quoniam & istæ Thermæ sal feri Massæ Sanguineæ emendant, non rejicienda forent, acidulisque tutiores essent, quia calidè bibuntur.

III. *Serum lactis & juscula congruis alterata.* Serum lactis quidem Mense Majo præterito anno Serenissimo Domino occasio recidivæ fuit, caveri tamen posset, si lac caprinum coagularetur in vase terreo vitreato, non aceto, non tamarindis, nec succo citri, aliove simili, sed coagulo vitulino aut hoedino; deinde ind. Herb. & sem. corrigentibus. Tum ad serum & juscula alterata sumo Rad. Cichor. Scorzoner. herb. Endiv. acetos. borrag. bugloss. fumar. cuscut. hortens. cochlear. beccabung. heder. *III. Serum lactis, & juscula herbis alterata.*

beder. terr. flor. borrag. bugloss. rosar. Ex radicibus unam, ex herbis duas, vel tres, ex quarum numero semper sit antiscorbutic. ad tormina evitanda add. sem. fœnic. aut anis. quandoque sem. carui. Pro ℥ij. liquoris fumo rad. ʒß. herb. & flor. Mj. Sem. ʒj. Hujus solummodo manè de ℥ß. aut ʒvij. calidè. Post sumptum motus est necessarius.

IV. *Juscula succis alterata,*

IV. *Aliquot suasi cum fructu Juscula succis alterata,* hac ratione sumpsi *nasturtium aquaticum* hyeme, æstate *cochleariam* aut *beccabungam*, aut *nasturtium hortense*, aut *Indicum*, unius ex his Mj. addidi *acetos. Hispan. aut chærefol. pj.* Contusis affudi Jusculi carnis non saliti fervidissimi ʒvj. vel vij. coletur subito; bibitur manè calidè, addidi colaturæ quandoque *Syrup. aperitiv. Münd. cochl. j.* Summ. Juscula alterata, elixa, & succo permixta per totam ætatem singulis mensibus per 14. dies solummodo manè exhibui.

V. *Lactis potus.*

V. Non possum non hoc addere. Nobilis Matrona Friburgensis sæpè in anno terribilem colicam passa est, cum convulsionibus suffocationem minitantibus, inprimis si plusculum vino indulset, pertæsa morbi & medicamentorum proprio instinctu *lac pro potu ordinario* citra leges huic curæ debitas *bibit per aliquot annos*, inde ad extremum vitæ nunquam hoc malo corripiebatur.

VI. *Liquor peculiaris,*

VI. Jam aliquandiu in colica & affectu hypochondriaco utor hoc liquore ad corrigenda salia peregrina Massæ sanguineæ.

℞. *Sp. * urinos. ʒj.*
aromat. ʒß.
 ☉. *absynth. ʒij.*
volat. CC. ʒj.

Aq. anti-scorbut. & sal. peregrin. corrig. preparandi modus,

Infund. in aq. nasturt. aut cochlear. aut fumar. ℥iij. per dies tres, colatura servetur in vase vitreo benè clauso; Aquas istas hac ratione parandas curo. ℞. *Harum herbar. q. v. affunde in cucurbita cuprea bono stanno obducta aq. fervidissima tantum ut tribus palmis superemineat; imposito adembico statim destillo l. a. donec dimidia pars circiter transcenderit alembicum. Hujus liquoris cochlearia ij. vel iij. permisceo sero, jusculo alter. aut simplici ʒiij. vel iiij. doque manè.*

VII. *Coffeè, Theè, Choccolata,*

VII. Hyeme prodesse quoque *Decoctum Coffeè, Herb. Theè, verum, solummodo manè pota.* Choccollata omissio pipere Hispan. non improbanda.

VIII. *Pulvis viper.*

VIII. Apud multos in usu nunc est *Pulvis viperarum Rom. & Patavin.* non spernendus foret *pulvis serpentum nostrorum, add. Essent. ambr. sicc. cum liquore congruo, nam quoque sanguinem mundat: Inventa Gal.*

Ad absorbendum feri reliquias in plexibus, & ad roborandos nervos semel in septimana manè hora 5. sumi posset pulveris hujus ʒß. aut ʒij. in aq. flor. tilia sumpto pulvere licet intermiscere.

℞. ʒ. diaphoret. cum triplo ①. detonat.

Pulv. antihet. Poter. ana ʒiß.

Cinnab. ʒ. sæpius cum Cinnab. nat. sublim. ʒj.

CC. phil. præp.

Ungul. alcis præp. ana ʒij.

①. volat. CC. purif. ʒß.

Essent. ambr. sicc. ʒj.

Gall. mosch. ʒß.

Sacch. alb. ʒij. M. f. pulv.

Puls. Nere
vos robor.
& absorb.

Quæ occasionem recidivæ hujus colicæ existunt, sunt perfrigeratio pedum, abusus fructuum crudorum, nimis acidorum, corruptelæ nidorosa obnoxia, ira, inprimis statim à pastu. Præ omnibus tamen purgantia, inprimis Mag. Gialappæ, Mag. sammon. Diagryd. Aloes, scil. pill. FF. Aquap. Bened. Emanuelis, aliaque hujus sortis evitanda; novi à Clystere ex jusculo carnis & supposit. acribus affectum hunc recruidisse. Vere & Autumno Pot. Magistr. add. Man- na si nulli affectus prodromi adsint, dari possent cautè, tamen Pro Emetiro non fiderem.

Ea, quæ
recidivæ
occasionem
præbent.

Clyster.
& suppositoria acria
recidivam
colic. exci-
tant.

Hæc Serenissimo Domino salutaria esse jubeat
Deus Ter Opt. Maximus!

Doneschingæ, die 2. Maji,
1691.

Serenissimi Domini

Humilimus cliens

Joh. Jacob. Wepfer, MD.

*Epistola Excellentiss. Dn. D. Wepferi, priorem
materiam tractans.*

Tit.

Nobilissimo & Excellentiss. Dn. Eberhardo Gockelio,
Med. & Philos. Doct. peritissimo &c. Physico In-

clyt. Reip. Ulmens. felicissimo. Dn. & Fautori suo
plurimum colendo.

*Salve plurimum Nobilissime & Excellentissime Domine,
Fautor honoratissime.*

Die 8. Martii domo profectus sum, & demum nuper-
rimè redii, ibique duas Exc. Tuæ reperi. i. datæ 15.
Mart. alteræ 16. April. dum Donefchingæ etiam aliquod
concedebatur hoc Consilium Medicum pro serenissimo
Domino conscripsi; nititur autem illis, quæ Generosus
Dominus Scherheckel de Serenissimi Domini affectu re-
censuit: de doloribus nephriticis nihil retulit, quamvis cu-
riose in illorum signa inquisiverim. In literis abhinc i.
die 15. Martii datis meministi doloris fixi urinæque lixivio-
sæ cum sedimento arenoso, quæ innuunt hunc quoque
affectum concurrisse; verum potiore existimo colicam
convulsivam esse, & inprimis sui curam poscere arbitror,
quia dolor iste intra 15. Mensium decursum quater Sere-
nissimum Dominum afflixit, citra urinæ cruentationem &
calculi extractionem, quia dolor totum abdomen perva-
gatus est, & longius & fortè etiam atrocius afflixit, quam
solæ arenulæ efficere potuissent. An veræ arenulæ fue-
rint quæ in urina subsederunt non certò scio. In urina ali-
quamdiu reposita sal rubrum non rarò concrescit, arenulas
mentiens, quod non conspicitur in urina recenter emissa
adhuc calente. Sedimentum rubrum in urina turbata
quoque non terreum quid, sed salinum esse, sæpè com-
peri,

peri, nam frigida affusa totum solvebatur. Quomodo-
cunque se res habeat, in hoc Consilio nihil immutandum
putato, cum in paroxysmo nephritico propè eadem obser-
vanda sint quæ in colica hac alias peraguntur, & quæ à coli-
ca præservant, eadem quoque renes mundant, atque aliquo
modo renum dispositionem calculosam emendant, data
tamen occasione scire averem, num Serenissimum
Dominum dolores isti semper subito invaserint? quot
diebus durarint? an semper comites fuerint vomitus?
quæ loca in abdomine potissimum lancinarint? an alvus
pertinaciter occlusa fuerit, illaque aperta dolores vel miti-
gati vel sublati fuerint? qualis urina à principio ad finem
& aliquot diebus post paroxysmum visa fuerit? an dysu-
ria tunc quoque obvenierit? horum notitia pleniorum lu-
cem mihi afferret.

An acidum & licum in ventriculo collectum & hinc
ad intestina descendens colicam hanc gignat? dubi-
to. Aliquot novi hypochondriacos talem humorem
evomere. Citra hujus productionem die 15. April.
Clinglovio ad Dominum Ecklerum Commissarium Cæs.
primarium in viciniam vocabar, hic jam ab aliquot an-
nis manè summo nixu evomit humorem acidissimum ut
dentes inde stupeant, ipseque dum in fauces ascendit totus
horrore succutiatur citra colicam; Est vir alias robu-
stus, benè coloratus, & temperanter vivens. Consi-
lium Exc. T. censuræ committo, & si quid ulterius Sere-
nissimo Domino humilimè inservire poterò, libens id
præ-

præstabo.
que.

Exc. T.

Scaphusii raptim die II. Maji,
1691.

Cultor deditissimus

Joh. Jacob. Wepfer, MD.

CONSILIUM MED. X.

Nephritis cum Colica convulsiva aliisque
molestissimis symptomatibus Dn. D. Joh.
Jac. Wepferi.

*Nephritidis
circa colic.
curat. quoq;
ratio est
habenda.
Ejus signa*

AD valetudinem Serenissimi Domini reparan-
dam, & conservandam non unius affectus, sed aliquot
ratio habenda est. Nam primò Nephritis seu calculosa
renum dispositio consideranda est, quæ non minima cau-
sa est afflictionum quas Serenissimus Dominus jam à
biennio passus est; hanc nobis ostendunt dolor insignis in renis dex-
tri regione, quandoque sinistri cum vomitu præcedente & comitan-
te; ejus extensio secundum ductum ureteris renis patientis ad os pu-
bis usque; retractio testiculi dextri dolorifica, urina passea seu fusca
turbida, stranguriam consequens; sabulum rubrum statim ab emis-
sione in urina subsidens; fortè etiam atrox ille dolor, perinæi huic
malo adscribendus est, quoniam dolor ille citra suppurationem aut
aliquam puris excoctionem evanuit. Deinde ex multis indiciis pa-
tet membranam nerveam ventriculi & intestinorum, & nunc quo-
que plexus nervosos paris vagi & nervorum intercostalium admo-
dum irritabiles esse, nam facile ab ira, mœrore, terrore, perfrigeratione
corporis, levi excessu in potu aut errore in victu, à corporis motu for-
tiore, à fero lactis etiam calidè poto, ab acidulis nuper partes irritan-
tur, & ad corrugationes spasmodicas provocantur, quas consequun-
tur

tur vomitus, ventriculi inflationes, anxietates, tormina; dolores pertingentes ad scapulas, humeros, mammas, præcordia antè & retrò, aliaque symptomata satis terrificæ. Tertiò, humorum, bilis, & feri præcipui acrimonia, scorbuticæ non dissimilis, non difficulter agnoscitur, & symptomatum nephriticorum & spasmodicorum vehementia; Saliva fit quandoque falsissima, evomuntur biliosa, appetitus prostermitur statim, prostratus aliquot diebus manet, imò carnes præprimis fastidiuntur; Lassitudo permolesta supervenit; aliquando & stranguria urinæ passæ accessit. Igitur ad curandos affectus & ad præcavendas illorum recidivas aliquoties à biennio Serenissimum affligentes calculosa renum dispositio pro virili auferenda, membranarum nervearum & nervorum irritabilitas demulcenda, deniq; humorum acrimonia edulcoranda, & mitiganda erit. Methodo executiva singula explananda, sunt. In Renum affectibus aliud eligendum est in paroxysmo, aliud extra eum. In paroxysmo inprimis pelvis & ureteres laxandi sunt. *Rx. Ol. amygdal. dulc. rec. ℥i℞. Syrup. d. alth. Fern. ℥vj. de succ. fragor. ℥℞. Spir. terebinth. g. ij. Aq. malv. equin. ℥i℞. M. De hac mixtione sæpè detur cochl. j. aut si dulcia aversetur, detur singulis duabus horis Ol. amygd. dulc. cochl. j. cum jusculo carnis, in qua rad. petrosel. coct. ℥iij. calidè & bene mixtum.*

Mixtura pelvis renum & ureteres laxans & lubrificans.

2. Statim inungatur digitis *Ol. scorpion.* aut simili illitis trahendo fortiusculè à spina dorsi secundum ductum ureteris ad os pubis, tractim, singulis horis ad horæ octantem, donec dolor sopitus sit.

Ol. amygd. dulc. cum jusculo carnis. Ol. scorpion. pro inunctione.

3. Si alvus constipata sit, inprimis, si simul tormina scæviant, injiciatur Clyster, qualis in colica infra præscribetur.

4. In summis cruciatibus prodesset Emulsio, cujus pars dimidia sumenda hora 9. noctis, altera post medium noctis.

Rx. Amygd. dulc. excort. ℥℞.

Sem. 4. frig. maj. excort. ana ℥ij.

papav. alb. ℥i℞. ex contus. eliciatur Cremor. cum aq. malv.

Eq. q. s. Colatur. expr. ℥iij. vel v. add. Syrup. papav. alb. ℥℞.

M. detur quoque duabus vicibus noctu, & modo, quo Emulsio sumenda esset.

Emulsio altera refrigerans, anodyna.

5. Semicupia in summo cruciatu nonnunquam profunt, verum Serenissimus Dominus illo non nimis calido utatur, nec ultra dimidiam horam: in aq. font. s. q. pro Semicupio coq. *Rx. Herb. Semicu-malv. alth. nasturt. aquat. beccabung. ana Mij. flor. chamomill. Mij. Sem. lini pium. ℥iij. incis. & contus. indantur sacco.*

Præsentè dolore summoperè vitanda diuretica, & lithontri-
ptica calidiora; imò vinum detrahendum; *Ejus loco coq. in mensur. j. aq. font. tript sunt vitanda.*

Decoct. lign aq. font. Lign. Nephrit. aut lign. visc. querc. ʒiij. cuilibet haustu addi posset nephrit & Syrup. violar. q. v.

Visc. querc.

In paroxysmo videtur fit tenuis.

Decoct. Foresti ad expulsi. calculi.

Calculus.

Coagulatio & incrementum impediendum.

Puls. nephrocatacticus.

Aq. Chaviniaci.

Spasmodica intestinorum contract. & dolori colico quomodo succurrendum. Clyster. Inunctio hypochondrior.

Puls. anti-spasmodicus & anticolicus.

In colica convulsiva vitanda

In paroxysmo Serenissimus Dominus victu tenui restaurandus erit, scil. iusculis frequentius datis, solidiorem cibum vix toleraret ventriculus.

Si fortè calculus ad vesicam descendisset, & collum vesicæ titillaret, ejus expulsio promovenda decocto Foresti ex Ciceribus &c. cujus haustus ad ʒiij. dandus. Manè hora 6. & vespèri hora 5. calidè.

Extra paroxysmum calculorum coagulatio & incrementum impediendum, & concretum è renibus eliminandum dextrè. Ad hæc præstanda, innumera proponuntur, & nemo non est, qui hic non secretum aliquod jactet, verum in his selectus prudenter habendus est, ne calculosa renum dispositio magis augeatur quam tollatur, aut gravius morbo damnum vel aperte vel clanculum accersatur. Pulvis iste, nephrocatacticus multis profuit. *R. Lap. Lynceis præp. Judaic. præp. ana ʒiʒ. Lap. prunell. ʒʒ. Ocul. ʒʒ. ʒiij. Salis juniper. ʒj. Sem. lithosperm. ʒij. Ol. succin. rectific. g. iij. sacch. alb. ʒiʒ. M. f. pulv. hujus pulveris semel in septimana manè danda est ʒj. cum pauxillo vini;* post sumptum pulverem Serenissimus Dominus per horam obambulet, aut in campum equitet. Illo die omnia alia medicamenta omittenda sunt.

Hanc ob causam laudatur non immeritò *aq. Chaviniaci* quæ prostat in pharmacopæa aulica Stutgardiana, cujus cochlearia 3. sumuntur bis in septimana manè. Ne calculo materia suppeditetur, vitanda nimium salita & fumo indurata, item, pastæ farinacæ, caseus, cibi viscidii, vinum multum tartari possidens &c.

Nervorum plexibus membranisque nervosis valdè irritatis, si spasmodica intestinorum contractio colicam pareret, cum pertinacissima alvi occlusionem hæc agenda sunt. 1. Injiciatur clyster singulis 6. vel

8. horis, tali modo præparatus. *R. Vitell. ovor. num 2. Ol. lini, cochl. iij. M. diligenter. add. lact. vaccin. ʒviiij. vel ʒij. calefiant in vesica pro Clystere.*

2. Serenissimus Dominus inungatur tractim à principio coli ad dextrum hypochondrium, hinc ad sinistrum, indeque ad hypogastrium sinistrum, & os pubis, sæpius in die. 3. Serenissimo Domino colica sæpius & pertinacius excruciente singulis 6. horis detur

ʒj. hujus pulveris cum aq. flor. tiliæ cochlearibus 2. vel tribus. *R. Pulv. Marchion. ʒj. analept. frig. Minder. compl. ʒij. antihæct. Poter. ʒiʒ.*

Cinnab. nativ. Hungar. ʒj. laudan. opiat. gr. j. Theriac. cælest. gr. iij. sacch. albiss. ʒj. M. f. pulv. Vel ʒij. hujus pulveris misceantur cum aq. pæon. ʒv.

Tinct. Bezoard. ʒj. dentur singulis duabus horis cochlearia duo. In hac colica cum pertinaci alvi suppressione vitanda sunt omnia purgantia, etiam

mitif-

mitissima, omnes clysteres in quibus vel minimum irritans contine-^{sunt omnia}
tur, sive sit sal, sive saccharum, sive mel, omnia suppositoria mellita,^{purgantia,}
saccharata, aut salita. Nec vinum tutum est, bibendum ^{etiam mi-} decoctum^{tissima.}
Corn Cervi aut ligni visci querc. aut radic. Chinae. ^{Decoct. pro}

Si citra colicam cum alvi constipatione ob irritationem par-^{potu.}
tium nervosarum in imo ventre Serenissimus Dominus affligeretur
nausea, vomitu, ventriculi inflatione, dolore, præcordia ante & re-
trò premente, ac ad mammas, humeros, scapulas, se extendente,
pulsatione in hypochondrio sinistro, cordis palpitatione, fluctua-
tione sub vertice, detur 1. manè ac vesperi de mixtura Domini Doct.

Walchii carminativa ad cochlearia 2. vel tria, aut de hac Mixtu-^{Mixtur.}
^{carminat.}
^{D.VV al-}
^{chii.}

ra cochlearia tria Manè hora 6. & vesperi hora 4. ^{Rx.} Aq. ^{Mixtur.}
^{carminat.}
^{& anodyn.}

flor. chamomill. menth. sine vino destillat. ana $\mathfrak{z}$ ij. eleosacchar. carminativ. ^{Eleosacch.}
^{carminat.}
^{Elix. pro-}

$\mathfrak{z}$ ij. vel iij. M. Ad Eleosaccharum ^{Rx.} Sacch. alb. $\mathfrak{z}$ ij. Ol. nuc. mosch. ex-^{priet. Clau-}
^{deri.}
^{Bals. pro}

pr. $\mathfrak{z}$ j. destill. chamomill. $\mathfrak{z}$ j. scenic. anis. ana $\mathfrak{z}$ ss. cortic. aurant. g. iij. terebin-^{scrobic.}
^{cord, &}
^{umbilici;}

thin. g. vj. M. 2. Dentur Serenissimo Domino dimidia hora ante
prandium gutt. x. ad xv. Elixir. propriet. Clauderi, cum Cochlear. 2.
vel 3. jusculi carnis. 3. Scrobiculus Cordis & Umbilicus inungan-
tur manè & vesperi hoc Balsamo. ^{Rx.} Ung. pomad. $\mathfrak{z}$ ij. Ol. nuc. mosch. ^{Bals. pro}
^{scrobic.}
^{cord, &}
^{umbilici;}

expr. $\mathfrak{z}$ ij. destill. menth. chamomill. ana $\mathfrak{z}$ j. cortic. aurant. g. vj. absynth. g. ^{scrobic.}
^{cord, &}
^{umbilici;}

iiij. Bals. peruv. $\mathfrak{z}$ ss. M. diligenter. 4. Post pastum Serenissimo Domino detur $\mathfrak{z}$ j. hujus Trageæ in
fine mensæ cum frustulo panis, vino emollito. ^{Rx.} Pulv. stomach. ^{Tragea}
^{stomach.}

Birckmann. $\mathfrak{z}$ ij. Galang. $\mathfrak{z}$ ss. Spec. diarrhod. Abb. $\mathfrak{z}$ ij. Ol. nuc. mosch. expr. ^{Theriac.}
^{cælest.}

$\mathfrak{z}$ ss. sacch. alb. $\mathfrak{z}$ ij. M. f. pulv. 5. Alternis noctibus cubitum ituro
Dentur Theriac. cælest. gr. iij. vel iiij. cum pauxillo syrup. papav. errat. ^{Theriac.}
^{cælest.}

6. Si Serenissimus Dominus experiatur fluctuationem sub ver-
tice, manè vertex inungatur, & noctu hora somni hoc balsamo. ^{Rx.} ^{Bals. pro}
^{inung. ser-}
^{tice.}

Ung. alabastr. $\mathfrak{z}$ ss. balsami Apoplect. $\mathfrak{z}$ ss. Ol. destill. majoran. $\mathfrak{z}$ ss. rutæ g. iiij. ^{Bals. pro}
^{inung. ser-}
^{tice.}

Rosmarin. $\mathfrak{z}$ ss. Lavend. g. vj. succin. g. iiij. M. diligenter. Inprimis sem-
per opera danda, ut humorum acrimonia attemperetur, infringatur,
& quantum possibile est, tota massa sanguinea edulcoretur, quoniam
Serenissimus Dominus serum lactis calidè potum, nec acidulas, aliàs
ad hanc rem congrua remedia non pertulit, suaderem inprimis
hyeme decoctum Coffè potius quam Theè, cujus solummodò manè scutu-
læ 3. vel 4. feri $\mathfrak{z}$ v. vel vj. calidè bibendæ, nam probari posset exemplis,
hoc decoctum præ multis aliis contulisse, in affectibus nephriticis &
hypochondriacis, quibus meritò annumerantur Serenissimi Domi-
ni Symptomata. Insuper utilis est Cremor bordei, inprimis bile fero-
ciente, cujus cochlearia 10. vel 12. diluta jusculo carnis, in quo pa-
rum

Decoct. ^{Coffè.}

Crem. bor-
dei.

*Juscula
scorbuticis
alterata.*

rum macis coctum, dantur manè calidè. Proficua quoque sunt juscula alterata scorbuticis & hepaticis. *℞. Herb. rec. cochlear. nasturt. aqu. aut hortens, aut Indici, acetos. rotund. Hispan. ana pj. contus. affund. jusculi carnis non saliti & fervidi ℥iiij. Coletur statim ac bibatur calidè manè.*

*Bilis vere &
autumno
extra paro-
xysm.
bland. re-
med. ex-
purganda.*

Si Serenissimus Dominus immunis esset à motibus spasmodicis, ventriculi & intestinorum, sive nil pateretur colici aut nephritici, blandè bilis vere & autumnò singulis annis expurgari posset mitioribus purgantibus, fugiendo ceu pestem sanitatis scammonæata, aloetica, quocunque nomine veniant, magisterium Gialappæ, & similia, quæ sopitum affectum suscitare & excitare valent, sæpè deteriore quam aliam ob causam repullulantem. Præferrem his potiones blandè laxantes, *℞. Fol. sen. s. st. ℥iij. Rhabarb. elect. ℥ij. Agarici alb. ℥j. flor. 4. Cordial. ana pj. Θ. absynth. ℥℔. Θis Fri ℥j. Cinnam. acut. ℥℔. incis. & contus. indantur vasi terreo vitreato, affund. aq. fervid. ℥viiij. benè tecta servantur in loco tepido, manè levi facta ebullitione colentur sine expressione, Colatur. ℥iiij. vel v. add. Mann. elect. ℥℔. rursus cola, aut add. Syrup. Ros. solut. simpl. aut Rhabarb. c. Cichor. ℥j. M. bibatur manè calidè. vel loco hujus potionis detur tale infusum. *℞. Radic. polypod. querc. ℥℔. scorzoner. ℥iij. herb. agrimon. Capill. ♀. Lingua. Cervin. heder. terr. flor. borrag. Centaur. min. ana pj. Sem. scenic. ℥℔. fol. sen. s. st. ℥vj. Rhabarb. elect. ℥℔. Agar. alb. Mechoacan. ℥ij. Cinnam. acut. ℥j. Galang. ℥℔. Sal. absynth. ℥ij. Θis Fri ℥j. incis. & contus. ligentur in nodulum ex syndone, affund. aq. fervid. ℔j. & post horam add. vini albi ℔ij. de hoc vino manè bibat ℥v. vel vj. Post horas duas sumat jusculum, & rursus semel vel bis ante prandium.**

*Potio
laxat.*

*Vin. med.
laxat.*

Dieta.

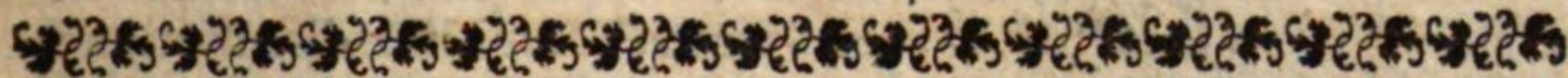
Omnibus medicamentis præstat accurata Diæta; Cibetur Serenissimus Dominus cibus boni succi & facilis concoctionis, ut laudabilis sanguis producat; vitentur omnes cibi acres, valdè saliti, aromatizati, saccharati, acidi, quia nervis inimici, crudi, pastæ farinacæ, pisces viscidiores, & caseus, brassica muria condita, & similes. Bibat vinum album, benè maturum, vetus, non sulphuratum, quoniam massa sanguinea valdè acris est, commodè dilueretur decocto chinæ aut ligni visci querni, &c. Excessus in vino summè noxius, & intempestivæ computationes nervis infestæ sunt. Exercitia corporis summè necessaria sunt, cum spiritus excitent, & superflua discutiant, somni intempestivi caput valdè aggravant, at debitè initus somnus, quies, & animi tranquillitas caput levant, & serenum reddunt. Sudores matutini utilissimi sunt, verum non sunt cogendi integumentorū multiplicatione. Venæsectiones & scarificationes, si consuetæ sunt, non negligantur. Opera danda, ut alvus quotidie aperta sit; Si tardet, promoveatur Clystere domestico. Melancholia summopere fugien-

fugienda, & pellenda grato alloquio, semperque animus ad meliorem spem erigatur. Deus Ter Opt. Max. hæc Serenissimo Domino salutaria esse jubeat. Die 3. Septembr. anno 1691.

Serenissimi Domini

Cliens humilimus

Johann. Jacob. Wepfer, MD.

CONSILIUM MED. XI.

Colicam biliosam concernens.

Pro Reverendissimo quodam Abbate.

Uamvis non una, sed plures causæ Colicæ sint, dum illa vel à refrigeratione, vel à flatibus, vel à pituita crassiore, vel à vermibus &c. originem habet; in hoc subjecto tamen reverendissimo hic dolor colicus magna ex parte & præcipuè à bilis exæstuatione ac lymphâ acriori acida, plexus nervosos mesenterii fibrasque intestinorum, præsertim intestini coli rodente ac vellicante proficiscitur. Causa Causa Colicæ biliosa. antecedens dyscrasia viscerum fuit; Nam quia ab hepate calidiore multa bilis generata fuit, fermentum vero ventriculi, & inprimis lienis, quorum Archæus à multis intensis cogitationibus, inquietudinibus, animique fortioribus motibus & curis multum passus & defatigatus, iccirco coctio prima ventriculi oppresso aut avvocato Archæo valdè læsa est, ex qua causa Chylus descendens vitiosus lymphâ crassiore jam imbutus in effervescentia seu fermentatione intestinali imperfectam separationem puri ab impuro sustinere coactus est, ac ita magis magisque à bile exorbitante & effreni, succoque pancreatico acido accedente imprægnatus reliquias suas alcalico-acidas & viscosas reliquit, ac consequenter ex mala distributione & permeatione non solum in mesenterio & hypochondriis, ipsismet etiam ramis venæ portæ magnas obstructions excitavit, sed etiam in his ipsis partibus ex conglomerata materia tumorem quasi scirrhosum produxit,

quo mediante bilis cum lymphâ acidâ permixta, stagnans & tumultuans plexus mesenterii nerveos, fibrasque nervorum intestinaliumprehendit, colicamque spasmodicam periculosissimam cum alvi obstructione peperit.

Colicæ bilioſæ præſervatio.

Quæ ſit per

Pharmaciam, & Diætâ, Diætâ.

Quemadmodum autem hocce malum per convenientia remedia per Dei gratiam nunc victum & curatum est, sic de præſenti ſolummodo invigilandum erit, ne morbus recrudescat, ſique revertetur, efficaciter ipſi ſuccurratur; ad quem ſcopum aſſequendum requiritur, ut bilis generatio quovis modo impediatur, fermenta ventriculi & lienis corrigantur, ac concinnæ & legitimæ distributiones in facultate naturali promoveantur, quod duplici modo, Pharmacia videlicet & Diætâ fieri debet; Chirurgia non tam neceſſariò requiritur, quia venæſectio non facilè ſuadenda eſt. Quod Diætâ concernit, aer debet eſſe temperatus, non nimis calidus, nec frigidus, nec nimis incluſus, ſed pervius atque liberrimus. Cibi eligendi ſunt facilis concoctionis, bonunque ſuccum & ſanguinem generantes; craſſi, crudi, acidi, immodicè falſi, multo pipere vel aliis aromatibus ultra modum conditi, fumo indurati, poma cruda, caſei, &c. ſunt vitandi; Semel de die comedere ad meliorem alimenti distributionem conſultius videtur. Potus ſit vinum album Nicarinum non adulteratum, vel Rhenanum non admodum generoſum, ut & Cereviſia alba benè defecata.

Ut autem Spiritus excitentur, ac facultates naturales eò melius procedant, ſequæ mutuò ſubſequantur, moderatus corporis motus non ſolum utilis, ſed etiam neceſſarius eſt, unde Hippocrates lib. 6. epidemior. cenſet, quod labor ſeu exercitium corporis cibum præcedere debeat. Somnus quin etiam ſit moderatus, quia ſeptem vel octo horis dormiſſe ſat eſt juvenique ſenique. Excretiones etiam conſuetæ naturali modo ſe habeant, ſique alvus quotidie non ſit libera, illa non purgantibus, ſed lenientibus, utpote, paſſulis, prunis Damascenis & Hiſpanicis promoveatur. Præcipuè autem obſervandum eſt, ne Dn. Patiens hyemali tempore domi maneat, ſed ad liberiores aërem hauriendum in alium ſibi convenientiorem locum ſe recipiat, ne bilis in majori copia generetur & colligatur, & ſic mater inſequentis periculoſiſſimæ colicæ, malique hypochondriaci exiſtat.

Pharmacia.

Quodſi vero extra paroxyſmum bilis prædominium ex ſignis ipſius exorbitantiæ ſentitur, tunc illa, (ſalvo tamen aliorum fortasſe melius ſentientium iudicio) ſtatim in principio antequam radices figat, & cum ſit humor aliàs mobilis per ſequens Oleum amygdal. dulc. aliquot aliis ingredientibus permixtum, calideq; unâ vice ſumendum,

dum, evacuanda est, quod remedium unum alterumve vomitum leniter excitabit, sicque bilem extuberantem profligabit. *Rx. Sacch. Mixtur, cand. alb. Sperm. Cet. ana ʒij. ʒri Emet. Myns. gr. j. vel ij. M. f. pulvis, ad-laxat, dendo Ol. amygdal. dulc. ʒvj. M.* Interim vero prophylaxis seu cura præservativa quoad Pharmaciam in eo consistit, ut fermenta ventriculi & lienis, non neglecto hepate, in suo vigore conserventur, omnisque excessiva aciditas & bilis accretio præcaveatur & coerceatur, quapropter continuus usus Essentiæ trifolii fibrini, utpote summi specifici omni modo suadetur.

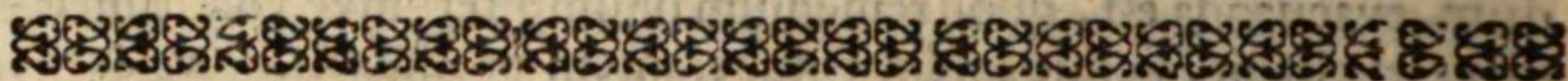
Et si inopinatò paroxysmus colicus accederet, tunc eò præcipuè collimandum erit, ne sub quocunque titulo purgantia per os pro-pinentur, sed alvus per seq. clysterem sæpius repetendo subducatur, bilisque ferociens acetosa quasi acredine mixta pessundet. *Rx. Purgantia Malv. altheæ, menth. crisp. fol. hyoscyam. flor. chamomill. Rom. summit. aneth. ana Mʒ. scybal. equ. non castrat. avenâ nutrit. rec. ʒß. sem. carui contus. ʒj. incis. coq. in s. q. aquæ ad dimid. in Colatur. express. ʒvj. dissolv. sacch. Thom. Ung. clysmat. Ol. lini ana ʒj. M. f. Clyster.* *Quid in paroxysmo colico à bile agendum?* *Purgantia per os sunt vitanda. Clyster.* Usus etiam seq. Pulveris de die bis vel ter sumendi ad dolorem colicum tollendum, non neglecto oleo amygdal. dulv. ad acriorem lympham edulcorandum, magnum solamen conferet. *Rx. Specif. antihet. Poter. Ocul. ʒss. præp. Margarit. præp. ana ʒj. Theriac. coelest. gr. ix. M. f. pulvis dividendus in doses æquales num. vj. ad totidem distinctas chartas.* *Puls. anodyn. contr. colic. bilios.* De quibus una dosis pro una vice sumatur.

In ipso Paroxysmo à vino abstinendum, & ejus loco seq. aqua bibenda. *Rx. Rad. chin. ʒj. Sem. anis. ʒß. inde Olla munda vitro incrustata, superfundendo aq. ferventis Mensur. j. vel ʒiiij. stent benè clausa cum operculo per horas 12. tunc coq. ut ova dura, refrigescat, atque bibatur.* *Pot. ord. in colica biliosa.*

Et quia & mali hypochondriaci est habenda ratio, quotannis vere & autumnò usus Spiritus Tartari compositi Augustani specifi per 30. dies, à 15. guttulis inchoando, & quotidie unâ gutta usque ad triginta ascendendo, esset continuandus. Usus acidularum, ut quæ lympham acriorem red-dere potest, haud facile, sed potius tempore hyemali, (ut superius dictum) mutatio loci suadenda est. *Spir. Tartari compos. Augu- stan. com- mendatio.*

A. V. d. 3. Mart. 1692.

CONSILIUM MED. XII.

Affectum hypochondriaco-hystericum

Magnæ cujusdam Personæ repræ-
sentans.

*Morbi de-
finitio.*

Causa.

Orbus ille, de quo conqueritur, & in multo-
rum molestissimorum symptomatum syndro-
me atque congerie consistit, affectus complica-
tus est, qui nomine Affectus hypochondria-
co-hystericæ meritò insignitur, quod ex sequentibus cau-
sis & signis elucescit. Et quidem in causarum investiga-
tione, origo hujus mali bona ex parte imperfectæ conco-
ctioni ventriculi adscribenda; ad ordinatam seu perfe-
ctam etenim concoctionem grata & spirituosæ seu fermenta-
tiva aciditas requiritur, quæ verò per inconvenientem ha-
tenuis observatam Diætam magis magisque in acriorem &
præternaturalem aciditatem degeneravit, quæ nonnun-
quam nauseam, anorexiam, & cibi inappetentiam causa-
tur, imò etiam post assumptum cibum vitium concoctionis
excitatur; Et quandò hæc malè præparata & inconcocta
vel inelaborata massa ex ventriculo in intestina vacua able-
gatur, ibidemque cum bile, aliisque vitiosis humoribus
permiscetur, facilimè evenit, ut dicta massa, quæ non suffi-
cienter elaborata, & ad ebullitionem ac inflationem hypo-
chondriorum disposita est, mediante hac ebullitione, inor-
dinata ac perversa chyli ab excrementis separatio insequa-
tur,

tur, ex qua deinceps flatus tenuiora intestina percurrentes, fluctuationes, borborygmi, & murmura oriuntur. Si verò finistrum latus coli intestini occupant, colici dolores, alvique constipationes ab excrementis viscidis, induratis, adustis, & flatulentis, insequuntur: Et si postmodum separata massa chyli & humorum alimentariorum per intestina tenuia transeundo, tandem ad massam sanguineam deducitur, cum ea, quia per præternaturalem suam aciditatem, & hinc denegatam legitimam fermentationem, ac vivificorum spirituum generationem, eorundemque ad nervos ablegationem, malè præparata, disposita, turbata, & inquinata est, & hâc ratione cum fero seu humore lymphatico corrumpitur, statim commisceri ac uniri nequit. Sanguis autem adhuc magis à liene corrumpitur, dum ille ab humoribus atrabilariis non benè repurgatus & defecatus, anxietates, phantasmata melancholica, noctes inquietas, cordis palpitationes, ac insomnia turbulenta invehit. Hoc malum quoque impura & pituitosa sanguinis uterini ac corrupti & turbati seminis adaugent; cui etiam renes adstipulantur, quia illi serofas, falsas, & tartareas humiditates non sufficienter attrahunt & expellunt, quod ex his signis cognoscitur, quia urina tenuis, tincta, raro verò turbida & pituitosa (quæ in hoc passu salubrior esse solet) excernitur.

Et quamvis natura has impuritates per urinam, fluxum menstruum, nares, & poros, seu spiracula cutis expellit, non tamen sufficit, quia ad statum naturalem & balsamicum, facultatemque nutritivam ob pituitosam suam

dispositionem pervenire non potest. Qui sanguis ita præternaturaliter constitutus & corruptus facilè ac sæpius turbatur, & ebulliendo, accedentibus causis internis & externis, unus ac alter poroxysmus hypochondriacus excitatur. Quibus enumeratis causis cibi & potus liberalior usus, ventositates ac ventris inflationes, alvi obstructions post sumptum cibum, quando scil. chylus massam sanguineam intrare debet, vel tempus eruptionis mensium inflat, itemque animi & corporis vehementiores motus, incallescencia & nimia refrigeratio totius, ira, terror, & tristitia accedunt, quæ omnia unum alterumve paroxysmum hypochondriacum, lassitudinem corporis ac membrorum, flatuum ac humorum corpus pervagantium tumultum, cordis palpitationem, coloris faciei subitanæ mutationem, lipothymias, vel animi deliquia, aliave hujusmodi graviora symptomata producere consueverunt.

Rarò autem dictus paroxysmus hypochondriacus Dominam Patientem solum infestat, sed plerumque etiam paroxysmus hystericus associatur, morbusque in sanguine primum consistens Cerebro & nervis communicatur, spiritusque animales perturbantur, inordinatè moventur, in motu suo naturali impediuntur, ac dissipantur, undè caput infestatur, visus ac auditus cedit, pulsus inæqualis languescit & imminuitur, respiratio læditur, membra rigida refrigerantur, aliaque symptomata, quæ hystericis accidere solent, ægrotantem divexant.

Post adhibita verò remedia paroxysmus remittit, cerebrum à vaporibus liberatur, oculi aperiuntur, intellectus, loque-

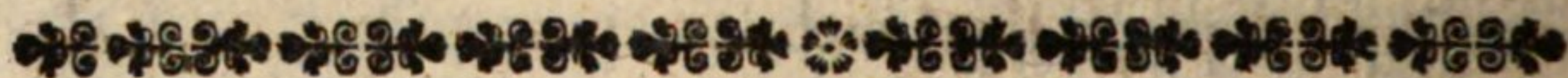
loquela, color faciei floridus, calor, motusque naturalis revertitur, vapores frigidi & acres resolvuntur, à capite ad cervicem, scapulas, & brachia ablegantur, ibidemq; evanescent.

Et quia procedente tempore massa sanguinea magis magisque depravata, per crebriores paroxysmos natura labefactata, morbusque hætenus nunquam fundamentaliter expugnatus fuit, hinc fit, quod paroxysmi, qui aliàs semel saltem in mense, vel longiori temporis termino accidere solebant, jam sæpius sæviant, & pro causarum internarum & externarum, nec non ebullitionis motusque humorum diversitate, nunc fortius, nunc mitius, nunc pluribus, nunc paucioribus symptomatibus enumerata incommoda inferant.

Curatio hujus morbi tam in, quam extra paroxysmum non negligenda est. *Curatio requisita in paroxysmo.* Accedente paroxysmo, Domina Patiens statim in lectum est ducenda, ibidemque quietè in loco tenebricoso, non lucido collocanda, corpusque calore fovendum; Erumpentibus animi deliquiis, brachia & femora lineamentis calidis fricanda, sternutatoria, cum remediis cordialibus, cephalicis, & hystericis confortantibus, applicanda; Lenitivis quin etiam remediis inhærendum, ne per fortiora & calidiora naturæ vis cum detrimento inferatur, caput debilitetur, & paroxysmi exacerbentur. 6

Extra paroxysmum, principaliter eò invigilandum *Extra paroxysmum,* est, ut quantum possibile, coctio ventriculi promoveatur, obstructio venarum mesaraicarum & spleneticarum referetur, sanguis à sua immoderata acredine & impuritate vindicetur,

dicetur, stomachus, lien, uterus, & præcipuè caput, nec non spiritus animales ac vitales roborentur, omnisque generis mala ingruentia symptomata vel minuantur & lenianter, vel ex toto coerceantur & exterminentur.

CONSILIUM MED. XIII.

Affectum hypochondriacum & uterinum,
in antecedenti Consilio commemoratum, continuans.

Morbi definitio cum causis.

Symptomatum enumeratio.

Magnæ Dominae Patientis morbus, (ut omnia signa diagnostica testantur) affectus hypochondriacus & uterinus est, qui ab acido-vitriolata sanguinis & humorum acredine, Spiritus vitales & animales perturbante & inquietante, insimulque magnam ebullitionem in venis vasisque excitante, cor ac Cerebrum in consensum ducente, variaque mala symptomata, (utpote animi deliquia, asthma, membrorum rigorem, visus ac auditus læsionem, pulsus inæqualitatem & debilitatem, &c.) producente, proficiscitur, quam ventriculus ob coctionis debilitatem, chylique vitiosi præternaturali aciditate & acredine, nec non cruditatibus inquinati, dispositionem fovet & auget, quemadmodum hæc omnia ab Excell. Dn. D. Agricola, Medico Oelsenensi in antecedenti Consilio Medico fusius descripta & tradita sunt, quapropter proluxiori causarum enumerationi supersedetur.

Dicta hæc molestissima symptomata jam ingravidatio sensibilibiter auget, dum non solum uterus ob suam intemperiem, collectosque in eo vitiosos humores, multos vapores noxios per ascensum ad cor & cerebrum mittit, hæcque nobiliora viscera incommodat, sed etiam manè, jejuno stomacho existente, crebriorem vomitum, ob consensum nervosæ substantiæ causatur, unde ventriculi fundus contrahitur, & ad expulsionem cibi ac potus irritatur.

Quid in: & extraparoxyssimum faciendum sit.

Qua verò ratione huic malo cum suis symptomatibus in & extraparoxyssimum subveniendum, & quod Domina Patiens ingruente paroxyssmo statim in lectum deducenda, ibidemque in decenti calore & quie-

& quiete detinenda, internisque ac externis Cephalicis, cordialibus, & uterinis corroborantibus & refocillantibus; extra verò paroxysmum, stomachicis ac coctionem promoventibus, quin etiam viarum venarumque mesaraicarum, ramorumque venæ portæ obstructions referantibus, sanguinemque ab credine ac aciditate vindicantibus remediis inhærendum, dictaque viscera nobiliora, spiritusque vitales ac animales roborantibus remediis fovendi, ac in suo vigore conservandi sint, hoc in allegato loco Consilii Medici generaliter, sed sine descriptione medicamentorum, pertractatum est.

Ut autem remediorum juvantium mentio fiat, illaque ad decentem usum ac utilitatem applicentur, necessarium est, ut tam à priori morbo, quam etiam ab ingravidatione dependentibus paroxysmis & symptomatibus succurratur, ut hâc ratione temporis progressu, mediante Divina gratia, partus desideratus ex voto subsequatur, foetusque vivus ac floridus exdudatur.

Paroxysmis, qui à malo hypochondriaco & uterino suam originem habent, tam internè, observatis jam dudum allegatis, quin etiam aqua specifica cor, ventriculum, ac uterum confortante, itemque vino malvatico, aqua Cinnamoni & melissæ, cochleatim, tinctura bezoardica guttatim, nec non theriaca coelesti vel in forma liquida vel pilulari, ad aliquot grana sumptis; quam externè, inflatione fumi succini vel Xyloaloes integri accensi, & relaxatione vestimentorum circa pectus, medetur.

Aquæ autem cor, stomachum, atque uterum confortantis descriptio hæc est. *Rx. Aq. confort. Offic. perlat. Cinnam. cydoniat. Meliss. compos. Epilept. Lang. ana ʒiʒ. Spir. Cephal. Anhalt. incompl. Ceras. nigr. lilior. convall. ana ʒij. Lap. Bez. or. gr. v. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒj. conf. Alkerm. incompl. ʒʒ. Man. chr. perlat. ʒij. M. d. ad vitrum. Dosis cochleare unum vel alterum.* *Aq. confort.*

Præter hæc dicta, tam ad paroxysmorum præservationem, quam ad foetus in utero corroborationem, balsami Embryonum mixti manè & vesperi, vel quovis necessitatis tempore sumendi usus magnam utilitatem afferet, qui sic paratur. *Rx. Bals. Embryon. ʒij. Aq. Cinnam. buglossat. ʒvj. Ceras. nigr. meliss. lilior. convall. ana ʒj. sacch. perlat. ʒʒ. M. d. ad vitrum.* *Bals. Embryon. mixtus.*

Præsertim verò seq. Aqua Dn. Patienti optimè conduxit. *Rx. Aq. confort. Zingib. Garyophyll. flor. chamomill. ana ʒʒ. Galang. Myrrh. rubr. ana ʒj. M. pro gravidis Duciss. Juliane de Würtemberg. & concis. infund. cum vin. alb. mensur. viij. stent infusa per octiduum, postea destillentur. Dosis M. & V. cochlearia duo vel tria.*

*Tragea
confort.*

*Balsamus
stomach.*

*Puls. ce-
phal. &
hystericus.*

*Pila matri-
salis.*

*Passular.
minor. quo-
tidian. usus
partum al-
leviat.
Inseffus.
Lumbor.
inunct.*

Dieta.

Contra vomitum, internè Tragea confortans, ex cordialibus, cephalicis, stomachicis, spleneticis, & uterinis concinnata, sub finem mensæ cochlearis minoris quantitate vel cum pane saccharato vino madido sumpta; externè vero balsamus stomachicus, regioni ventriculi manè & vesperi pisi magnitudine illinendus, proficit, quæ remedia sequenti modo conficiuntur. *Rx. Spec. diarrhod. Abb. Diatrion-
sant. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒij. Nuc. mosch. ʒj. Macis, Gargophyllor. Carda-
mom. Cubeb. ana ʒß. Lign. aloes ʒj. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana
ʒi. sacch. albiss. ʒiiij. fol. ʘ. num. 2. M. f. Tragea, d. ad scatulam. Et, *Rx.
Bals. Indic. ver. ʒß. Ol. nuc. mosch. expr. ʒij. Ol. stillat. Cinnam. g. ij. Ol. ga-
ryophyll. g. ii. Ol. Mastice. gutt. viij. Ol. macis g. ij. Ol. absynth. Ol. menth.
ana g. v. M. exactè ad pixid. stanneam.**

Paroxysmo autem nimis ac supra modum urgente, in & extra eundem tam ad præservationem quam curationem de sequenti pulvere, quantum cultri cuspide capi potest, vel in dicta aqua confortante, vel balsamo embryonum mixto, vel aqua ceraforum nigrorum, florum tiliæ, pœoniæ, melissæ, vel vino malvatico, capiatur, qui pulvis tali modo paratur. *Rx. Ocul. ʘ. præp. Corn. cerv. philos. præp. Corn.
Rhinocerot. præp. ana ʒj. Antihet. Poter. ʒiß. Cinnabar. antimon. Cinnab.
nativ. ana ʒß. Extract. Castor. ʒj. Extr. Croc. gr. iiij. M. f. pulvis. d. ad sca-
tulam.*

Ad hæc, exoptato cum successu pila quoque matricalis mam-
mis applicari, ipsiusque odor naribus excipi poterit, cujus composi-
tio hæc est. *Rx. Castor. opt. ʒiß. Galban ʒj. Ass. foetid. ʒj. absynth. abrotan.
rut. ana pj. M. f. cum syndone rubro pila matricalis.*

Præter hæc dicta, Domina Patiens duobus vel tribus ante par-
tum mensibus ad alleviandum partum, quotidie manè & vesperi pas-
sularum minorum recentium, quantum tribus digitis capi potest, in ore
masticare, rejectis folliculis succum deglutire, & sic usque ad tempus
partus continuare, itemque inseffibus ex aqua communi & herbis
emollientibus paratis, & post balneum inunctionibus circa regionem
lumborum cum Oleo amygdal. dulcium, vel butyro recenti uti, haud
gravabitur.

Tandem etiam bona Diæta observanda veniet, ubi aer tempe-
ratus, eibique facilis concoctionis, laudabilemque succum & sangui-
nem generantes, in una mensa non multivarii eligendi, nec in majori
copia assumendi, sicque ventriculus nec nimio cibo, nec aquæ ingur-
gitatione, gravandus; Corpus modicè movendum; in somno &
vigiliis modus tenendus; alvus aperta servanda; ac à fortioribus
animi

animi commotionibus abstinendum erit. Quæ monita atque remedia Deus Ter. opt. Max. Divina sua benedictione secundet. Exarab. d. 17. April. 1690.

CONSILIUM MED. XIV.

Quid in partu, tam ex parte Magnæ cujusdam puerperæ, quam ex parte foetus, observandum sit?

Quod puerperam concernit.

I.

De exitum foetus facilitandum, genitalia Oleo liliorum alborum, sæpius calidè inungantur.

Exitum foetus facilitantia.

2. Quoties instante partu natura mediantibus doloribus foetum expellere conatur, toties genitalia & anus pressè per manus obstetricis cum linteamentis duplicatis vel triplicatis calidis cohibeantur, sicque illorum ruptura vel procidentia præcaveatur.

Ruptur. & uteri procidentia præcavtio.

3. Collum, ne in partu laborioso præter naturam extendatur, à strumis vel bronchocele causetur, loro ex panno scarlato vel corio humano circumvolvatur atque ligetur, mentum in quolibet expulsionis conatu deorsum flectatur, & claviculis vel sterno imponatur, nec spiritus in respiratione sursum trahatur.

à strumis præservatio.

4. Femora quoque supra genua, ne varices prorumpant, fasciis ex corio anguillarum paratis, arctius ligentur.

Varicum in crurib. declinatio.

5. Ad dolores in partu remittentes resuscitandos & promovendos, parturienti septem vel octo guttæ Olei succini in aqua menthæ vel pulegii exhibeantur, & hoc non sufficiente, pulvis partum accelerans vel testiculor. equi drachmæ unius pondere, propinetur, ac interior umbilici locus Oleo antheræ inungatur, vel intincto in hoc oleo linteo calidè foveatur.

Dolor partus promoventia.

6. Si foetu jam excluso periculosa uteri hæmorrhagia sequeretur, illa internè per pulverem stegnoticum vel sperniolam Crollii in

Hæmorrhag. uteri suppressentia.

aquis

aquis appropriatis, utpote tormentill. burs. pastor. centinodiæ, &c. fumendam, externè verò per mixturam fuliginis & vitellor. ovorum lino vel linteamentis Imperialis magnitudine exceptam & illitam, carpiisque manuum vel pulsibus superligatam, itemque linteï crudi atro colore tincti, (Germ. schwarzer Bolschen) ad genitalia applicationem, refrenetur.

Demulcentia & lubricantia.

7. Statim post partum puerperæ Olei amygdal. dulcium recen-ter expressi uncia duæ, & non multò post, juscula gallinarum cum gelatina caponis permixta, exhibeantur.

Genitalium tumor, arcentia.

8. Genitalibus ovum cum butyro frixum ac linteo involutum calidè applicetur, vel oleo è vitellis ovorum, vel unguento appropriato calidè inungantur.

Dolor. post partum sedantia.

9. Ad dolores post partum mitigandos, potio dolorem sedans bibenda, totaque ventris regio oleo chamomillæ, anethi, & verbasci, vel unguento aliquo anodyno calidè illiniatur, corium ex pelle canina imponatur, & venter fascia latiori circumvolvatur, & arctè contrahatur.

Fessa brachia & pedes roborantia.

10. Fessa brachia ac pedes quotidie bis vel ter, vino calido, cui Rosmarinus, majorana, & lavendula incocta sint, calidè foveantur atque fricentur.

Superflui lactis compescentia.

11. Et ne superflui lactis affluxus in mammis tumorem præternaturalem vel dolorem excitet, illis vel folia nucum juglandium, vel petroselinum viride, pulmentum ex albumine ovorum con-quassato, pulvere aluminis crudi, & consolidæ majoris paratum, linteoque illitum; vel sparadrappum ex Cera albæ vel citrinæ partibus duabus, sevi cervini parte una, & Olei rosati cochleari uno factum; vel Cataplasma, ex mica panis albi, cum lacte coctum, ac pauxillo croci, & cochleari uno olei rosarum mixtum, applicandum, totumq; pectus thorace muliebri, ex duplici panno lineo confuto, mediante loro ex lino convoluto, constringendum.

Cordialia contra animi deliquia.

12. Si etiam post partum unum alterumve animi deliquium, vel virium imbecillitas accederet, cochleare unum vel alterum aquæ confortantis officinalis perlata, cinnamomi, vel vini malvatici propinandum.

Antihysterica.

13. Contra uteri suffocationem, vel passiones hystericas, aqua matricalis exhibenda, & fumus incensi succini, ligni aloes, vel plumarum perdicum naribus insufflandus.

Sitim sedantia.

14. Ad sitim in puerperio compescendam brodium gallinarum, vel decoctum ex cinnamomo, semine anisi, galanga, & aqua com-

communi, bibendum, ac ab omni potu intensè frigido penitus abstinentum.

Penes hæc dicta, cibis boni succi, facilisque concoctionis, utendum.

15. Toto puerperii tempore aer temperatè calidus eligendus, corpusque contra frigus muniendum. *Aeris temperatè calidi, procuratio.*

16. Sudor quin etiam aliquot diebus post partum vel quotidie, vel alternis diebus ad discussionem & resolutionem humorum & vaporum noxiorum, in lecto promovendus. *Sudoris promotio.*

Remediorum Compositorum, quorum in antecedentibus mentio facta, descriptio hæc est.

1. Ad accelerandum partum. *Rx.* Cinnam. acut. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Croc. Austriac. $\mathfrak{z}\text{ib}$. Savinae, Myrrh. elect. ana $\mathfrak{z}\text{j}$. Borrac. $\mathfrak{z}\text{ij}$. *M. f. pulvis* Dos. $\mathfrak{z}\text{j}$. *Puls. ad accelerand. partum.*

2. Contra Uteri hæmorrhagiam. *Rx.* Succin. præp. Sangu. Dracon. ver. Lap. hæmat. præp. Corall. rubr. præp. sem. plantag. portulac. antheræ, Rad. tormentill. Terr. sigill. ana $\mathfrak{z}\text{j}$. Balaustior. $\mathfrak{z}\text{b}$. Nuc. mosch. Cinnam. ana $\mathfrak{z}\text{j}$. Croc. $\mathfrak{z}$. adstring. $\mathfrak{z}\text{j}$. *M. f. pulv.* Dos. $\mathfrak{z}\text{j}$. Et, *Rx.* Corall. rubr. præp. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Lap. Chrysol. præp. Carneol. præp. Margarit. Orient. præp. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. pulv. rad. tormentill. Granor. Kermes. ana $\mathfrak{z}\text{b}$. *M. f. pulvis* in 6. partes æquales dividendus. *Puls. contr. hæmorrhagiam uteri. Alius.*

3. Ad dolores uteri post partum tollendos. *Rx.* Croc. Austriac. $\mathfrak{z}\text{b}$. Macis $\mathfrak{z}\text{j}$. Tripher. magn. $\mathfrak{z}\text{b}$. vin. malvat. $\mathfrak{z}\text{ij}$. *M. f. potio* pro duabus dosibus. *Potio contr. dolor. uteri post partum.*

4. Ad uteri suffocationem. *Rx.* Aq. Cerasor. nigr. Meliss. puleg. Aq. hysteriæ Epilept. lang. ana $\mathfrak{z}\text{j}$. Cinnam. buglossat. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Philon. Rom. $\mathfrak{z}\text{ij}$. *M. d. ad vitr. ca.* Dos. cochleare unum vel alterum, aliquoties repetendo.

Contra uteri præfocationem & spirandi difficultatem puerperarum confert. seq. pulvis saccharatus. *Rx.* Sacch. alb. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Ol. destill. chamomill. Ol. menthæ. $\mathfrak{z}\text{b}$. Ol. Cortic. aurant. Ol. Citr. ana gutt. ij . Ol. Cinnam. gutt. ij . *M. f. pulvis*, de quo $\mathfrak{z}\text{ij}$. cum aq. menthæ. $\mathfrak{z}\text{ij}$. sumantur. *Puls. contr. uteri præfocat. & spirandi difficultat.*

Contra subitaneum terrorem conferunt pulveris Marchionis grana sex in aqua flor. tiliæ dissoluta, atque statim post conceptum terrorem, quin etiam vesperi ante somnum exhibita. *Puls. March contr. subitaneum terrorem.*

Contra narium obstructions, lactis cochlearia duo cum aquæ betonicæ cochleari uno, & pauxillo sacchari permixta, ac instar sternutatorii naribus attracta, conferunt. *Nares deobstruentia.*

Quid ra-
tione in-
fantis rec.
exclusi fa-
ciendum sit?

Nævorum
deletio.

Funiculi
umbilical.
ligatio.

Linguae
ligamenti
solutio.

Infantis à
sordib per
aq. vin &
lac repur-
gatio.

Capitis &
cervic.
fricatio.

Alvi lubri-
catio.

Epilepsia &
convulsion.
præcautio.

Puls. anti-
epilept. in
primo pul-
mento, dan-
dus

Dolor colic.
aversio.

Infantis in
leni calore
detentio.

Quid apud
parturien-
tes in prom-
ptu esse de-
beat?

Quod recens natum infantem respicit.

1. Ad præcavendos vel delendos nævos, infantis facies & cor-
pus statim post partum secundina abstergetur.

2. Funiculus umbilicalis in abscissa extremitate ligetur.

3. Linguae ligamentum, an rectè se habeat, vel solutione per
lanceolam indigeat; nec non alvus, an aperta sit? inspiciatur.

4. Infans etiam post partum in aqua, cui vinum & lac permix-
tum sit lavetur, & à sordibus repurgetur.

5. Post unum quodvis balneum caput & cervix panno scarla-
to, vel laneo rubro, in vinum calidum intincto, fricetur.

6. Nec minus, brevi post partum tempore, infanti, ad corporis
expurgationem, alviq; lubricationem *Oleum amygdalarum dulcium*
recenter expressum, ac cum *saccharopenidio edulcoratum*, cochlearis quanti-
tate, unâ alterave vice propinetur.

7. In primo pulmento, vel pulvis Marchionis, vel seq. specifi-
cus, ad præcavendos insultus convulsivos & epilepticos, quantum
cultri cuspide capi potest, exhibeatur. & *Corall. rubr. præp. Ungul.*
alcis. succin. alb. præp. visci quercin. ana ʒj. M. f. pulvis subtilissimus.

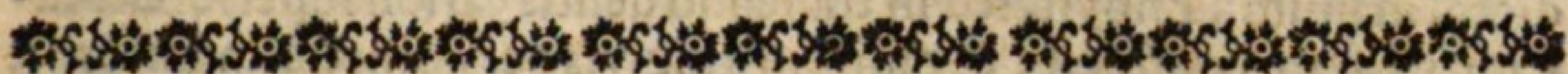
8. Si colici dolores infantem cruciant, internè *Oleum amygdal.*
dulc. propinetur, externè verò venter *Oleo chamomillæ, lumbricor. & ane-*
thi, invicem mixtis, inungatur, vel Omentum agni in oleo olivarum
frixum vel *herba anagallidis in lacte cocta*, linteoque involuta calidè ap-
plicetur,

9. Inprimis vetò infans toto puerperii & lactationis tempore in
leni calore foveatur, & ab externo frigore custodiatur.

*Summariter itaque, apud Parturientem sequentia in prom-
ptu, vel ad manus esse debent.*

1. *Aqua confortans perlata, cum aqua refectoria, & succino integro,*
pro accensione. 2. *Balsamus Embryonum.* 3. *Aqua. hysterica.* 4. *Oleum*
amygdal. dulc. recenter expressum. 5. *Oleum liliorum alborum pro inun-*
ctione.

Etione. 6. *Lorum ex pelle humana*, vel aliud, pro ligatura colli. 7. *Duo lora ex corio anguillarum*, pro ligandis femoribus supra genua. 8. *Oleum succini*, & *pulvis ad accelerandum partum*, cum aquis lilior. albor. & *pulegii*. 9. *Pulvis stegnoticus*, & *spermiola Crollii*, ad hæmorrhagiam uteri compescendam; linteum item crudum atro colore tinctum, & fuligo camini, cum luteo ovi mixta. 10. *Pulvis Marchionis*, vel epilepticus specificus superius designatus. Quibus, urgente necessitate, pro cujusvis lubitu ac judicio, plura addi possunt.

CONSILIUM MED. XV.

Fistulam in maxilla inferiori sub dente molari lateris sinistri examinans.

Casus.

ANno 1692. in autumnno, Magna quædam Patiens cariosum & excavatum dentem molarem in sinistro latere maxillæ inferioris, (qui dens ante aliquot annos valdè dolebat, & per cujusdam Agyrtae imposita caustica remedia friabilis factus erat) cum tumore seu tuberculo duro in exteriori parte maxillæ erumpente, mihi monstravit, de quo judicavi, quod sub dente hoc molari ulcus cavum in fistulam degenerans delitescat, & maxilla in tumoris seu tuberculi loco, procedente tempore, materiam purulentam eructatura sit.

CUm itaque dicta Domina Patiens insequente vere anni 1693. magnos & fermè intolerabiles dolores in dicto cavo dente & maxilla pateretur, me cum Chirurgo Georgio Riedlino ad se vocavit, nostrumque hoc de affectu judicium scire desideravit, cui, quod hic affectus, (qui fistulæ dentis nomine insigniri mereatur) ex fundamen-

*Resolutio
atque Tra-
ctatio.*

to non aliter, quam per exemptionem dentis cavi molaris tolli curari-
que possit, ea qua par est humilitate, retulimus, quam verò operatio-
nem, ob præsentem ingravidationem, & demonstratum periculum,
ratione formidinis ingruentium aliquorum symptomatum, nos qui-
dem haud libenter, nisi ingens dolor urfisset, & quidem ad manda-
tum Dominae Patientis, (quæ nos ob omni culpa alicujus infecuturi
damni vel mali liberavit ac absolvit) suscepimus, & prænominatus
chirurgus denti cum instrumento elevatorio seu ductorio, Pelicano
dicto, manum admovit, sed in trahendo dentis cariosi superiorem ca-
vam partem confregit, & radicem gingivis per gomphosin infixam,
reliquit, quam Domina Patiens sepositis omnibus remonstrationibus
ac persuasionibus, ob metum doloris, hac vice extrahere recusavit;
maxilla autem in externa sui parte sponte aperta est dolorque per
imposita emplastra & cataplasmata emollientia ac lenientia penitus
debellatus fuit; Quo facto, dicta Domina Patiens nos hac vice, cum
reservatione, quod finito puerperii tempore se in prædium suum pro-
pè Ulmam recipere, curationem ulterius prosequi, manumque chi-
rurgi ad eximendam relictam dentis radicem admittere velit, gratio-
sè dimisit.

Quod verò propositum paulo post mutavit, ac extraneum
quendam circumforaneum, (qui pro dentis relictæ radice vicinum
sanumque dentem cum frustulo fractæ ab ipso maxillæ extraxit, ma-
lumque auxit, novosque dolores excitavit) & post hunc etiam alios
peregrinos Medicos, Chirurgos, Empiricos & barbitonfores, infelici
tamen successu, accersivit, quapropter dictum malum hætenus in
antiquo statu permanfit. Ut ergò meus candor & integritas, utpote
obligati ac ordinarii Medici hoc in passu in apricum veniat, ego hunc
affectum secundum causas & rationes, cum legitima curandi metho-
do, brevibus his delineare non dubitavi.

*Morbus
&
Causa.*

Ante omnia verò sciendum est, quod hic affectus propriè fistu-
la dentis sit, & quod fistulæ in genere, utpote ulcera cava, profunda,
angusta, dura, & intumefacta, (quibus etiam hæc fistula annumeran-
da) ab affluxione & congestione humorum acrium, & hinc inse-
quente dolore, inflammatione, materiæ purulentæ, corruptæ, causti-
cæ, exedentis, & non rarò vicinas partes carnosas, & osseas corroden-
tis, inclusæ & retentæ, ac in hoc subjecto tam ad locum affectum sub
dente, quam etiam ad exteriorem maxillam translata, originem ha-
beant, quemadmodum etiam hoc ipsum famigeratissimus Chirurgus
Venetus, Joh. Andreas de Cruce, in Opere suo Chirurg. lib. 3. de Ulce-
ribus, & in primis de maxillarum fistulis, cap. 53. pag. mih. 425. &
cum

cum ipso Ambrosius Pareus, Chirurgiæ suæ lib. 12. cap. 21. pag. mih. 526. testantur.

Signa hujus fistulæ dentis à præcedente dolore, & infecuto tumore & exulceratione exterioris & interioris maxillæ parte, nunc clausæ, mox iterum exulceratæ & apertæ, materiaque in ea collecta acri & purulenta, posteaque denuò expulsa, desumuntur. *Signa,*

Rebus itaq; sic stantibus, loco prognostici dicendum est, quod, quemadmodum fistulæ inferioris maxillæ difficulter & tardè, ita etiam sine dentis ipsiusque radice extractione curari non possint, ut idipsum etiam Guilelm. Fabricius Hildanus, Centur. 3. Observat. Chirurg. Observatione 32. pag. mih. 271. & prænominatus Joh. Andr. de Cruce, loco allegato confirmant. Si verò dens radicitus extirpatur, tunc bona ac stabilis sanatio & consolidatio sperari & expectari potest. *Prognosis,*

Ut autem Curatio talis fistulæ ex voto succedat, necesse est, ut internè ante omnia corpus expurgetur, & postea, si plethora adsit, vena secetur, ad hæc, bona ac conveniens diætâ observetur, post corporis præparationem dentis radix eximatur, locus affectus repurgetur, os maxillæ cariosum, (prout inspectio & exploratio styli exploratorii, & materiæ effluentis qualitas idipsum requirunt) à sua corruptione per manualementem operationem, remediorum videlicet specificorum impositionem, vel per abrasionem, vel per potentialem vel actualementem cauterisationem, liberetur; deindè externè per remedia mundificantia, siccantia, & adstringentia exsiccentur, adstringatur & firmetur, maxillæ verò exterioris exulcerata carnosâ pars per emplastra convenientia post mundificationem glutinetur & consolidetur. *Curatio,*

Præfatus Joh. Andreas de Cruce loco superius citato de curatione harum fistularum sequentia verba facit, dicendo, Ulcera maxillæ, ubi dolor dentium præcedit, & progressu temporis in fistulas degenerant, ac insuper dentium radicum corruptione concomitantur, sine earundem extractione nullo modo curari possunt; licet enim externè appareat, ac si ulcus sanatum & consolidatum sit, brevi tamen rursus aperitur, quemadmodum ego quamplurima talia ulcera vidi, quæ brevi post consolidationem tempore, oborto novo dolore, inflammatione, & exulceratione, recruduerunt, quod plerumque fit, si os carnosæ substantiæ subjectum inquinatum & læsum est, ubi deinceps ob materiæ copiosæ circa os cariosum congestionem, læsionis locus clausus, denuò per materiæ acredinem recluditur & exulceratur. Quapropter harum fistularum tota curatio in hoc consistit, ut ossa corrupta cum dentibus totaliter exterminentur, quod ipsum, si

Andr. de Cruce de Curatione harum fistularum sententia.

Curatio in quibus consistat?

Patiens extractionem admittere recusat, per cauterisationem, & postea per appropriatorum & specificorum expertorum remediorum applicationem fieri oportet; Hucusque Andreas de Cruce.

Supranominatus verò Fabricius Hildanus in Opere suo Chirurgico, loco superius allegato refert, quendam suorum consanguineorum ad illum venisse, qui acerbissimo dentis maxillaris dolore cruciatus fuerit, cui barbitonsor ante aliquod tempus superiorem ejus cavernam seu acetabulum, relictâ in gingivis radice, confregisset, hinc post tentatam dentis evulsionem continuum dolorem cum tumore penes radicem secutum fuisse, & post ruptum vel apertum tumorem dolorem aliquatenus & paulatim remisisse, ulcus verò, quod balneator curare non potuerit, in fistulam degenerasse.

Guil. Fabricii Hildani curandi methodus.

Et postquam hic patiens apud multos variosque Medicos opem & auxilium frustra quæsivisset, tandem ab ipso per præscriptam convenientem Diætam, corporis purgationem, venæsectionem, & postea radice relictæ evulsionem, callosæ substantiæ circa fistulam per unguentum causticum ablationem, ulceris per linimentum mundificationem, & postea (mediante imposito emplastro diacalcytheos) consolidationem, spatio triginta dierum, feliciter restitutum fuisse. Et addit se Colonia Adolescentem quendam primarium; nec minus Genevæ 1599. quendam puellam; & Colonia anno 1596. puerum decennem dicta ratione & methodo atque remediis, optimo cum successu, à simili malo curatos & liberatos, vidisse.

Summaria Curationis requisita.

Ex quibus dictis luce meridiana clarius elucescit, magnæ Dominae Patientis affectum, ut superius dictum, non aliter, quam per præmissam corporis præparationem & expurgationem; sanguinis, si indicationes annunt, per venam apertam moderatam detractio- nem; legitimæ Diætæ observationem, & insequentem relictæ dentis radice extractionem; ossis maxillæ carioli correctionem adque statum naturalem reductionem; Ulcerisque mundificationem; tandemque consolidationem, curari posse. Quam Curandi methodum Deus omnipotens Divina sua benedictione secundet. Dabam, die 15.

Octobr. 1693.

CON-

CONSILIUM MED. XVI.

De Plica Polonica.

Morbus.

Um in Imperiali Civitate Giengensi ante multos annos Physicum Ordinarium agerem, Dominus Joh. Jacobus Oexlin, Consul, & Johannes Bart, faber lignarius, & molæ ferrariæ operam navans, ambo Plicas Polonicas in capite gestantes, me consuluerunt, & quæsierunt, unde hoc illorum capillorum vitium proveniret? an non hæc Plicas abscindere consultum esset? aut quo modo & quibus remediis malum hoc tolli curarique posset? Quibus respondi, quod causa partim præternaturalibus & morbificis dispositionibus, partim verò aquarum peculiaribus constitutionibus & ἐνέργειαι adscribatur; tales Plicas verò ob metum gravissimorum symptomatum abscindere, inconsultum videri, easque rarò vel nunquam curationem subire, & proinde intactas relinquendas esse.

Et quia etiam hac de materia peramandus meus Gerner, Dn. Philippus von der Hulde, Med. D. Consiliarius Aulicus Württembergico-Oelsnacensis, nec non Senator & Physicus Neoforensis Silesius, ad me nuper literas dedit, ac meam hac de re sententiam scire desideravit, iccirco sequentia de hujusmodi Cirrhis seu Capillorum complicatione asserere non dubitavi.

Morbi explicatio.

*Morbi
Definitio,
Synony-
mia.*

PLica Polonica, Græc. ῥωπαλώσις, vitium capillorum, vulgò Mohrenfloek/Pilorum concretio, & quasi in baculos coagmentatio indivisibilis; Item Plica πλεκτάγη, Plicatio & Plicatura, Cirragra, vitium capillorum, Polonis familiare, quando Capilli ita in Cirrhos contorquentur, ut extricari nullo modo possint, Polonis Gozdrice & oꝝwoꝝdꝝice/ quod clavum, Roxolanis Coltun, quod paxillum significat, dicitur, unde quoque à nonnullis Helotis nominatur. Alii vocant morbum Cirrorum, Germanis Wichtelꝝdꝝpffe/ quod supersticiosè crediderint, ab infantibus non baptisatis, (hos enim antiqui Wichteln appellarunt) tales cirrhos neeti; Item, Mahrenflecht / Marenwicklung / Marenfloek / Schrötelinesꝝdꝝpffe / Judleꝝdꝝpffe & Judenꝝdꝝpffe; quod ab incubo Judæi specie neeti putentur; In Thuringia Saellocken nominantur.

Familiaris hic & quasi Endemius inprimis Polonis est morbus, quamvis alii existiment, morbi hujus genus non Polonorum, multò magis Russorum fines pro principio & origine habere, & licet Poloni longè à Russiticis terminis distiti sint, ii tamen, qui in confiniis Russiæ, nimirum Podolia, Podlachia & Ukrania proximiores habitant, huic malo, præ illis, qui in Prussia, Samogitia, Lithuania, & Russia alba, simul etiam occasum versus in Polonia majori usque ad fines Silesiæ habitant, obnoxii sunt. Hoc malum quoque Ungaris non ignotum est, quo morbo non solum homines, sed & equi laborant. Brisgois & Alsatis, Belgis, nonnullis Rheni tractibus, teste Schenckio hic morbus quoque familiaris est; Et hic Ulmæ nonnulli Plicis hisce laborant. Quos cirrhos magna religione prorsus incultos, nec ferro præscindere, nec pectine explicare sustinent, persuasi omnino, gravissima capitis morborum fomenta, velut Apoplexiæ, Paralyseos, Maniæ, & inprimis pertinacis Cephalalgia, consimiliumque materiam iisdem alendis absumi, qua de causa illorum præfectionem ut prorsus infaustam & lethalem non admittunt. Et proinde hi, qui ex his elegantiores haberi volunt, hujusmodi tricas, capitis quidem intra pileum barbæ verò subtus pectorale, convolutos prius recondunt, ne conspiciantur.

Causæ

Causam hujus mali quod attinet, Sennertus censet; Plicam istam saltem Criticum quoddam esse, & ortum suum ex materiæ vitiosæ è corpore expulsionem haurire. Et observatum est, pilos tales resectos sanguinem fudisse. A veneficio quoque oboriri posse, diversi Authores existimant.

Cur

Cur solum ad capillos, & non etiam ad alias partes materia hæc detrudatur, ratio dari non potest. Sennertus existimat, in iis locis, ubi hic morbus endemius est, vitium Genio illius loci cognato, & aquis, quæ copiosum pilis nutrimentum suppeditant, inesse; Quia verò nonnunquam graviora symptomata hunc morbum concomitantur, illum ex causis præternaturalibus & morbificis potius, quam naturalibus provenire, credibile est.

Aquis admirandas vires inesse, quotidiana experientia testatur, cum in Alpibus Rheticis, Stiria, & Carinthia aquarum vitio strumæ incolis adnascantur. Defertur hæc ad pilos materia cum ipso sanguine, qui ut aliarum partium, sic pilorum nutrimentum est, quod ex eo patet, quod pili in Plica dissecti, (ut superius allegatum) sanguinem fundant. A Parentibus quoque provenire posse, Sennertus autumat.

Aquis admirandas vires in sunt, ex qua mult. in loc. strumæ familiares.

Johannes Prætorius in nova mundi descriptione de variis admirandis hominibus, Divisione septima, ex Joh. Trösteri Aquilæ nido Polonico refert, Tartaros Anno Christi 1296. in Poloniam irruisse, & tantam populi copiam in captivitatem abegisse, ita ut Ulodomiræ in Russia ultra viginti mille Virginum Polonicarum captivarum reperiæ fuerint, quibus captivis Tartari corda exciderint, veneno illa infecerint, Russorumque fontes clam & subdolè per horum injectiones intoxicarint, undè etiam præter illatam mortem, plurimorum crines vi hujus veneni conglomerati, convoluti, & quasi conglutinati fuerint. Et Divisione octava, dictus Prætorius de Koboldis, quos Germanicè *Haußmänner* & *Güttichen* vocat, scribit, quod multi sibi persuasum habeant, tales capillos à Koboldis convolutos esse. Ibidem etiam asserit, quod Anno Millesimo Quingentesimo, Vir magnæ & proceræ staturæ, rubram arcteq; connexam Plicam è capite per totum dorsum dependentem habens, de cæterò calvus, togaque longa cœrulea indutus, ad Jacobum Quartum, Scotiæ Regem in Templo accesserit, illumque de gerendo bello dehortatus sit, qui brevi post hanc annunciationem evanuerit.

Capillorum conglomeratio ex veneno,

Vir magnæ & proceræ staturæ plicam rubram, prolix. gerens, in templo coram Scotiæ Rege disparuit,

Et talis capillorum complicatio non solum in capite & barba sed etiam in pudendis reperitur, quod Dn. D. Joh. Paterfonijs Hain, Ephemerid. Natur. Curiosor. Decur. I. anni tertii, Observatione 220. contestatur, dum ait. Fuit apud Ill. Palatinum Sendomiriensem Dominum Ossolenski in Polonia Gallus quidam à servitiis, cujus nomen Santaman, ille in uxorem duxerat ex Gynæceo nobilem Virginem, quæ postea variis morbis divexata, tandem & Plica correpta; non solum autem in capite, sed etiam in pudendo, ubi crines in tan-

tam excrevere longitudinem, ut sesquialteram ulnam excederent, & si sibi permitteretur, terram attingerent, quapropter femori circumductam ligare opus habuit Plicam, quam mihi, dum illam rogarem, extra vestem eduxit & monstravit. Quia igitur in pudendis inauditum, quod crines naturaliter in tantam longitudinem excreverint, clarum fit, Plicas illas non ex negligentia & sorditie aliqua coagmentari, sed potius succum aliquem præternaturalem excrementitium, vitiosum & malignum ad pilos è natura ablegatum, motumque aliquem criticum æmulantem, hunc morbum excitare.

Signa.

Signis opus non est, cum hæc capillorum convolutio oculis exposita sit.

Prognosis.

Quod Prognosin concernit. 1. Ipsum malum, nisi materia ad capillos detrudatur, satis periculosum est, & gravissimi morbi & symptomata, in omnibus penè partibus, ad quas materia truditur, excitantur.

2. Si verò natura per crisin materiam hanc ad capillos ablegat, istudque capillorum vitium producit, nihil periculi ægro adfert, quin etiam homo ab aliis malis & incommodis immunis est, & multi cum talibus Plicis satis commode usque ad mortem vitam suam transegerunt.

3. Si verò tales Plicæ temerè præciantur, Cœcitas, Apoplexia, Paralyfis, continuus capitis dolor, insania aliaque periculosa mala excitantur.

4. Si tamen in corpore vitioso talis materia nulla amplius reliqua sit, temporis progressu Plicæ sponte decidunt.

De Plicæ præcisione Moccus asserit, quod cum quidam cuidam vetulæ tricas has assecasset, illa tridui decursu supremum diem clausisset.

*Miles ex
abscissione
ice Polon.
Plicæ cæcus
natus.*

Et Miles quidam, cum à Turca captus esset, & Herus ipsi pro Turcarum more omnes pilos, & unâ plicam abscindi curasset, cæcus factus est, & cum Herus pilos renasci permisisset, visum postea recuperavit.

D. Joh. Paterfonius Hain in Plica alicujus Fœminæ illustris in Polonia observavit, cum se præsentè præcideretur, quod corpuscula flava sulphurea plurima per Plicam sparsa in ea invenirentur, quæ incensa sulphur, non sine alieni fœtoris intersperso odore, redolebant.

Curatio.

Quod Curationem hujus Morbi conformationis concernit, hic Affectus plerumque omnem Curationem respuit, iccirco eum relinquere convenit, nec tangere oportet, summos enim capitis dolores, imò & in quibusdam insaniam decurtata inducit. D. Samuel Ha-

*Præcisio pli-
cæ Polon.
in quibusd.*

fenref-

fenreffer, Professor quondam Tubingensis, & Præceptor meus vene-
randus, in Tract. suo De Affectibus cutis, cap. 9. de Pilorum vitiis, *insaniam inducit.*
pag. mih. 62. & seqq.

De quo etiam Affectu Prævotius ita scribit; Veneni hujus na-
tura ignoratur, & nulli hætenus contigit Plica laborantem perfectæ *Plica Polon.*
sanitati restituiffe; Et Patavii plurima certè Professores ibidem Me- *perfectè cu-*
dici tentarunt remedia, sed omnia frustra. *rari nequit.*

Illustris contra Dominus Nicolaus Sapiëha retulit, sibi notum *Rustici cu-*
fuisse in Polonia Rusticum, qui hoc morbo laborantes balneo cura- *jusdam at-*
bat, cujus usu primis septem diebus ægri planè hirsuti toto corpore *tentata cu-*
evadebant, pilis undique erumpentibus, qui ejusdem balnei usu ad- *ratio,*
huc septem diebus continuato, iterum decidebant, atque ægri sani-
tatem recuperabant.

Singulari autem proprietate Muscum terrestrem seu Plicariam, *Cinguli ex*
& Cingulariam Polonis dictam (quia Mulierculæ rusticanae & ple- *Musco ter-*
bejæ in Ukraina in nimio fluxu menstruorum, doloribus item & *restri seu*
strangulationibus uterinis, nec non in Hæmorrhagia narium, cingu- *plicaria*
lum ex Musco hoc vel Plicaria parant, ac in priori casu se circa nudum *commenda-*
corpus, in posteriori verò caput hac planta cingunt) huic malo opi- *tio.*
tulari perhibetur, quo etiam Poloni, & maximè Rutheni & Lithuani
ad extirpandam & curandam Plicam, morbum sibi familiarem, utun-
tur, quæ Planta non solum in Polonia, sed adhuc in majori copia in
locis desertis & arenosis, maximè in campis petrosis Ukrainæ, & ali-
quando in longitudine ad 7. 8. usque ad 10. Ulnas invenitur.

In curanda autem Plica sequens observatur modus. *Acci- Curationis*
piunt hanc plantam seu Muscum, quem prius cultello aliquo sursum *modus.*
versus disseccare solent, postea infundunt Decocto Brancæ Ursinæ,
prius optimè calefacto, & post unam vel alteram lenissimam adhuc
ebullitionem adjiciunt aliquid fermenti, illudque postea ad ferment-
tandum propè fornacem reponunt.

Alii verò Muscum hunc divisum & crassiusculè dissectum, &
folia Brancæ Ursinæ etiam prius siccata part. æqual. coquunt, ista cum
aquæ simplicis fluviat. s. q. tam diu, donec decoctum saturè flavum
colorem contrahat. Decocto prius colato admiscent fermenti ali-
cujus vulgaris acidi, (panis siligenei à pistore desumpti) vel ferment-
tum huic usui destinatum, nempè ex pulvere Brancæ Ursinæ, pane
biscocto, & fermento ordinario parato, reponuntque illud ad fornacem
per dies aliquot, donec saporem quasi acidiusculum contraxe-
rit. Et ita Decoctum huic morbo idoneum est.

Not. Pro usu ordinario ad tabulam & ad juscula, ita & ad alia fercula mediante hoc Decocto paranda, Capones, Gallinas, vitulinam carnem, & similia, qualia in tabulis Nobilium hic in Polonia quotidie, (non ingrati saporis) apponi solent.

Hoc Decoctum dicto modo absque Plicaria seu Musco terrestri repente paratur, ex hac ratione, quoniam apud multos aliquando vomitus excitare solet. Hi verò qui Plica laborant, eligunt sibi Decoctum primum è Plicaria paratum, & illud ita per se, aut cum ovis rec. in forma jusculi quotidie bibunt, & comedunt. Exterius cum illo Decocto prius calefacto, & aliquando ad majorem potentiam seu virtutem secunda vice, cum recente Musco incocto, instar lixivii & obscuri rubei coloris, lavant caput bis in septimana, nullo amplius adhibito pectine, donec crines sese complicare incipiant, unde necessario progressu temporis ita sese intricare solent, ut tunc quasi serpentes penduli circa caput pendeant, instar Gorgonei, aspectu horrendo, & sic credunt Plicam jam perfectam in crinibus.

*Presbyteri
Græci hujus
curationis
confirma-
tio.
Remedio-
rum ex sig-
natura di-
judicatio.
Mercurius
vulg. hujus
mali re-
med.*

*Morbi hu-
jus per Un-
guent. cu-
ratio,*

Leopoli quidam Presbyter Græcus & Plicatus affirmabat quasi juramento, se mediante hoc Decocto plusquam centum Personas utriusque sexus, dicto modo curasse. Narrabat etiam, quod omnes plantæ quæ scandunt, in forma Convolvuli, & signaturam quasi capillorum habent, (uti sunt Vitis, Hedera, Bryonia, Salsaparilla, species convolvuli, & similia) huic morbo profint. Mercurium vulg. (qui aliàs Morbum Gallicum curare solet) etiam in Plica certissimum remedium esse, illamque per salivationem infallibiliter expellere, Nobiliss. Dn. D. Martinus Bernhardus à Berniz, Ephemerid. Natur. Curios. Decur. I. Anni 2. Obs. 52. (ubi totam hujus mali curationem suppeditat) testatur. Quo loco etiam pergit, dicendo; Illustrissima Domina Tarlovva, Capitanea vidua, quæ multis annis fuit Plicata, tandem Unguento aliquo ex Musco nostro terrestri repente confecto, feliciter fuit restituta. Arcanum seu Unguentum hoc acceperat à Magnifico Domino Zirovski, ante annos 32. ubi spatium hujus temporis interea, ut ipsa retulit, aliquot centenos curavit, & ab ista Plica liberavit.

*Ung. contr.
plicam
Cnöffelii.*

Unguentum, quod defunctus p. m. D. Andr. Cnöffelius ab ipsa Vidua, tanquam rem singularem acceperat, mihi quoque concessit, quod tali modo paratur. *℞. Herb. Plicariæ, (scil. Musci terrestis & reptantis) & Radicum Bryoniæ partes æquales, Adipis Erinacei q. s. ex his tribus optimè commixtis in vase vitreo benè obturato, coq. in B. M. per horam, & f. s. a. Unguentum.* Cum quo radices capillitii in capite complicati, & loca affecta, maximè articuli dolentes, bis in die inungebantur Naturæ.

de Odontalgia, cum lancinantib. aurium dolorib. 437

turæ. Oleum seu pinguedo ex Erinaceo, quod ad confectionem hujus Unguenti requiritur, parare solebat in Olla nova foraminata igne circulari per descensum, more consueto.

Plura de hoc Affectu legantur apud D. Dan. Sennertum, Prax. Med. Lib. 5. part. 3. sect. 2. cap. 9. Schenckium; Zachariam Brendelium, P. P. Med. Jenens. in Disp. de Plica Polonica, Jenæ 1630. It. D. Guerneri Rolfinckii, P. P. Med. Disp. Jenæ 1658. typis excusam. Ephemerid. Natur. Curios. locis supra citatis. Ex antiquioribus, Herculem Saxoniam; Thomam Minadour; Rodericum à Fonseca; D. Joh. Prævotium, & alios. Quibus etiam supersedeo, atque filum hujus materiæ abrumpo.

CONSILIUM MED. XVII.

Odontalgia, cum lancinantibus aurium doloribus, curata.

Casus.

 Nte paucos annos honesta quædam Matrona atrocissimis dentium, simul ac lancinantibus aurium doloribus correpta fuit, ut fermè ad insaniam redacta, extra fenestram in plateam se conjicere voluerit.

Curatio.

ET licet in hujus morbi curatione principaliter ad causam, humores scil. vaporesque humorosos, scorbuticos, causticos, mordaces & acres, utpote vim solutionis continui habentes, nervosque lædentes & vellicantes, hincque tristissimum hunc sensum excitantes eliminandos, respiciendum fuisset, ob urgens tamen symptoma primò omnium dolorem sedare, affluxum humorum ad partem affectam avertere, & postea demum causam morbi remove summa necessitas postulavit; quapropter Patienti internè sequentes Pillulæ propinatae; externè verò oris Collutio, & Mixtura cum intincto gossy-

*Pilule,
Oris collu-
tio.*

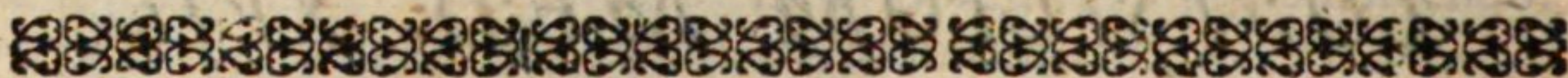
pio calidè auribus indenda, ordinata fuit. *Rx. Extr. laudan. opiat. Pa-
racels. incompl. gr. iij. f. pill. inaurat. num. iij. unâ vice sumendæ.* Oris col-
lutio ex sequentibus constabat. *Rx. Scob. ligni Guajac. ʒʒ. Rad. Bistort.
ʒiij. pyrethri ʒij. Sem. hyoscam. ʒj. alum. crud. ʒij. M. & coq. in posca tibi.
de quo Decocto os sæpius calidè eluatur, & per aliquod temporis spatium in ore
retineatur, ac postea exspuatur.*

*Mixtura
auribus in-
fundenda.*

Mixtura verò auribus infundenda fuit talis. *Rx. Opii gr. iij.
Castor. Croci ana gr. jʒ. Lact. muliebr. vel Ol. amygdal. dulc. ʒij. M. His ita
applicatis, dolor. remisit.*

*Pil. pur-
gantes.*

Et, cum vires recuperasset, post aliquot dies tales Pilulas ad
totum corpus expurgandum una vice deglutivit. *Rx. Mass. pilular.
antipodagr. Argent. ʒj. Mag. mechoac. nigr. gr. iij. M. f. cum. aq. ceras. nigr.
pilule inauratæ num. xxj.* A quibus Remediis Patiens ex toto restitu-
ta convaluit.

CONSILIUM MED. XVIII.

Verruca ponè dextram narium alam obor-
ta, filo serico extirpata.

Atrona illa, cujus in priori Observatione men-
tio facta est, à teneris ponè dextram narium alam ver-
rucam minorem, vix lentis magnitudinem æquantem
habuit, quam postquam ex insequenti matrimonio pro-
les nacta est, liberi inter gestandum verrucam illam di-
gitis vellicarunt, ita, ut per crebriorem irritationem ad pisi majoris
magnitudinem excreverit, cujus tandem pertæsa, hujus verrucæ ab-
lationem desideravit. Cum igitur ex alicujus consilio quotidie hanc
verrucam Esulæ succo tinxisset, primò rubedo circa verrucam, po-
stea inflammatio faciei cum insequente capitis dolore, vertigine, &
spasmo oborta est, ac Patiens in lectum se recipere coacta fuit, omnia-
que in gyrum secum ferri putavit, cui sequentibus Remediis suppe-
tias tuli. Et quidem internè talem Aquam Cephalicam & confor-
tantem cochleatim sumendam præscripsi. *Rx. Aq. confort. Officin. per-
lat. Pæon. Flor. tilia, Cerasor. nigr. ana ʒj. Epilept. Lang. Hirund. cum castor.
ana ʒʒ. Cinnam. buglossat. ʒij. Man. Christ. perlat. ʒʒ. Misce.*

*Noxa ex
esulæ succo.*

*Aq. confort.
Cephalica*

Externè,

Externè, faciei & parti affectæ Cataplasma ex herbis, radicibus, floribus & seminibus emollientibus, in lacte & aqua Rosarum coctis, adhibui, & ^{Cataplasma.} postea Emplastrum de spermate ranarum cum linimento simplici Sculteti illitum ^{Emplastr.} applicavi. Capiti sacculum ex Foliis betonicae, Floribus Rosarum, sambuci, ^{Sacculus cephal.} violarum, Nymphaeae & semine papaveris confectum superligavi; & nucham atque cervicem Ol. rosarum, chamomillae, & lumbricorum terrestrium, inviscem mixtis, inunxi. Quibus ita adhibitis, dicta symptomata remiserunt, sed verruca à succo Esulae irritata quotidie incrementum sumfit.

Ne proinde majus augmentum caperet filo serico circumducto ^{Exstirpatio per ligaturam filo serico,} hanc verrucam arctissime constrinxi, quæ primò quidem valde doluit, post paucas verò horas nigra apparuit, hinc exaruit, & tertio die instar escharæ decidit, sicque Patiens ab illa liberata fuit.

CONSILIUM MED. XIX.

Alvus segnior, magneticè ad naturalem statum reducta.

Morbus.

ANno 1661. Martinus Leger, Præceptor Gien-
gensis Feriis natalitiis Erysipelate correptus est,
qui affectus post motos aliquot sudores evanuit;
Quia verò se satis maturè cœli aerisque injuriis
exposuit, paulò post febre ardenti & acuta infestatus, inque
lectum dejectus fuit, quem morbum proprio Marte dome-
sticis saltem remediis profligare conatus est; Cum autem
frustra ex semetipso salutem quærere sentiebat, ex aliorum
consilio catarctico assumpto & sudoribus repetitis, causam
materiale[m] morbificam expellere sperabat, uti etiam hoc
ipso suo fine non totaliter frustratus fuit. Postea verò
morbo

morbo priori evanescente, alvi continuam retentionem passus est, quæ nullis emollientibus & laxantibus, neque catarcticis medicamentis & clysteribus constanter solvi & emendari potuit, sed licet feces per clysmata aut purgantia medicamenta deturbatæ fuerint, statim ab illo ipso die alvus iterum occlusa fuit.

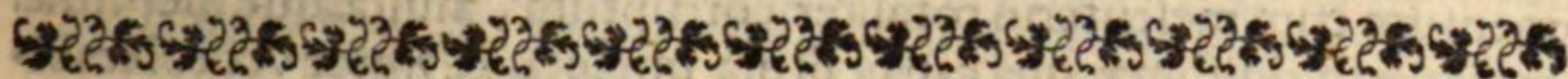
Causa.

CUjus morbi causa neque à fecum in intestino recto defectu; neque ab earum paucitate; (appetitu videlicet cum ciborum quotidiano usu rectè se habente) nec ani stupore; nec intestinorum frigiditate & siccitate; nec musculorum abdominis vitio; nec intestinorum angustia; neque facultatis retentricis robore; sed à calida totius, epatis, & circumjacentium partium, ac ipsa intestinorum calida & sicca per consensum intemperie provenit, unde factum est, ut feces in intestinis plus justo exsiccatae fuerint, & sic propter diuturniorem moram ferè lapideam duritiem acquisiverint, adque optatam naturalem excretionem ineptiores fuerint; quam alvi constipationem etiam fortis venarum emulgentium suctio promovit, per quam dilutio per serosum & aquosum humorem fecibus subtracta, & facilior transitus impeditus fuit, cujus partialis causæ signum frequentior urinæ excretio indicavit; quibus etiam labefactata & ab acrimonia bilis non irritata facultas expultrix annumerari potuit.

Curatio.

Ad hunc itaque affectum corrigendum, Sennerto, Platero, Jonstono, aliisque præstantissimis Authoribus suadentibus, medicamenta lenientia & laxantia, decoctum videlicet ex passulis, ficibus, glycyrrhiza, foliis senæ, jujubis, sebesten, prunis Damascenis & similibus; potiunculæ item leniter alvum subducentes, & clysteres lenientes; Unguentum item catarcticum umbilico imponendum, cibique lenientes & laxantes, ut atriplex & spinachia cum butyro cocta, pruna Damascena cum fol. sen. parata, pulpæ pomorum, ova sorbilia, serum lactis caprini melle dulcoratum propinata & exhibita fuerunt. Quia vero his usurpatis alvi beneficium ejusdemque relaxatio, nisi aliud novum laxativum interventum fuerit, ultra biduum non duravit, ideo rebus sic stantibus singulis alternis diebus indefinenter laxantibus uti, ob virium dejectionem & ne natura hujusmodi remediis asuescat, & sine illorum adminiculo refractaria maneat, incon-

consultum esse visum est. Quapropter penes hæc dicta remedia cura magnetica suscepta fuit, ubi patiens feces alvi vesica bubula excepit, illam arctius in superiori parte circa collum ligatam & constrictam fluvio præterlabenti immerfit, hocque aliquoties repetiit. Ex cujus continuato usu patiens brevi post tempore ex voto convaluit.

OBSERVATIO MED. XX.

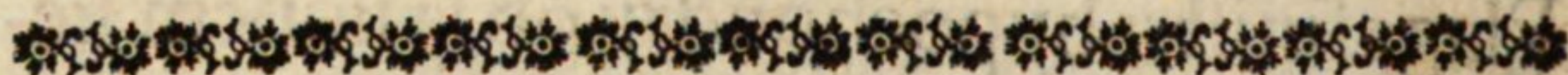
Plaga sinistri hypochondrii ob læsionem lienis, & corruptionem partium adjacentium, lethalis.

Casus.

Um ante plures annos Officio Physici Reip. Giengensis ad huc fungebar, Heidenhemii inter Pistorem & Fabrum ferrarium, nescio quam ob causam diffidiæ obortæ sunt, ubi tandem res inter injuriosa verba ad verbera devenit, ac faber ferrarius alterum suo scipione, in cujus superiori parte malleus ferreus cum minori ligone (mit einem Häulein / daran auf der einen Seiten ein Hammer / ut ejusmodi homines in Oppidulis, quando exspatiantur, gerere solent) percussit, dictoque malleo sinistrum hypochondrium fortius diverberavit, unde pistor statim ægrotare cœpit, in læsa parte magnum dolorem sensit, appetitus ad cibum in cassum ivit, tandemque totus venter hydropicorum more intumuit; Et licet variis remediorum præfidiis usus fuerit, illa tamen omnia frustranea fuerunt; tandem accedente virium prostratione, asthmate, & animi deliquiis, vitam cum morte mutavit.

HOc factum, ex Præfecti Heydenheimensis dispositione Cadaver in dicti Ephori & duorum deputatorum Senatorum præsentia à me & adjuncto chirurgo inspectum, cultroque anatomico apertum & inventum est, lienem insigni & profunda eschara mallei latitudinem æquante, infectam, intestina maculis gangrænosus variè notata, omentum cum mesenterio totaliter corruptum, multasque mensuras materiæ foetidissimæ, quâ capax fitula impleta, & foetor vix tolerabilis fuit, in abdomine contentam fuisse, ac proinde ab insigni hâc lienis læsione, & insequente gangrænosa partium ad vitam necessariarum corruptione & putredine patientem interiisse.

OBSERVATIO MED. XXI.

Lumbrici lati insignis longitudinis à muliere per myrrham exclusi.

Casus.

QUum adhuc Giengæ Physici Ordinarii munus obirem, Joh. Preisii, Ludimagistri Döttingensis Conjux ad me venit, & de ventriculi dolore ac imbecillitate, nausea, ructibus, nec non colicis & uterinis doloribus, ac retardato mensium fluxu, conquesta est.

Curatio.

CUi præmisso medicamento purgante, pulverem trochiscorum de myrrha præscripsi, quo sumpto, lumbricum latum viginti duarum ulnarum, & cum hujus pulveris usum repeteret, alium lumbricum tredecim ulnarum per alvum egressit, à quo tempore melius habuit, dictaque symptomata evanuerunt; Hinc liquet, Myrrham, quæ in secundo gradu calefacit ac ficit, attenuat, maturat, & putredini, ex qua lumbrici oriuntur, resistit, in expellendis lumbricis magnam vim atque efficaciam possidere. De simili longo lumbrico per pulverem rhabar-

rhabarbari, turpethi & fol. sen. &c. invicem mixtum expulso, vid. Fabric. Hildan. Oper. Chirurg. Centur. 2. Obs. 70. pag. mih. 183.

CONSILIUM MED. XXII.

Rasura unguium in Cerevisia propinata
prava symptomata excitans.

Casus.

ANte aliquot annos sartor quidam Giengensis cum commilitonibus suis apud Zythepfam compotavit, cui malevolus quidam rasuram unguium cerevisia mixtam bibendam dedit, unde ita malè habuit, ut domum reversus statim in lectum se recipere coactus fuerit, ubi tali anxietate & doloribus circa ventriculi orificium prehensus fuit, ut corpus hinc inde impetuosè moverit, illud in altum attulerit, præ doloris impatientia & angore nullibi quiescere potuerit, & quamplurimis votis mortem exoptarit.

Curatio.

CUi, in Consilium vocatus Syrupi Emetici unciam unam, & post Gexantlatos vomitus Theriacæ Andromachi ʒj. cum tertia parte Philonii Romani mixtam propinavi, ac externè regioni ventriculi Cataplasma ex tritis crustis mellitis cum pulvere Cinnamomi, macis, garyophyllorum & nucis moschatae &c. cum vino malvatico coctum calidè applicari curavi, quibus ita datis & applicatis, patiens quiescere cœpit, ac postea beneficio insequentis somni pristinam bonam valetudinem recuperavit.

OBSERVATIO MED. XXIII.

Cranii fissura, insequente vertigine & lethargo, lethalis.

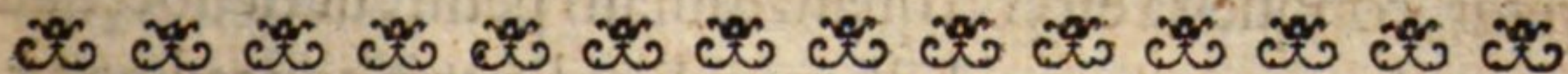
Casus.

ANte aliquot annos, cum Physicum adhuc Giengensem agerem, Serarius quidam nugivendulus septuagenarius, nomine Rochus Müller, per scalas in diversorio ad aratrum, ubi largius pro quotidiano more vinum sublimatum biberat, delapsus est, ex quo lapsu vulnus altum in capite ponè futuram coronalem cum fissura cranii accepit, quod vulnus illegitimè tractatum tandem cavum ac sordidum, cum denudatione ossis & nigredine cranii factum est.

Curatio.

EGo rebus sic stantibus accersitus & in consilium vocatus, stylo exploratorio magnam cavitatem intra cutem carnosam & cranium deprehendi, ac proinde sectionem cutis carnosæ, ut subjectum cranium inspicere, denigratum ac cariosum abradi, pulveres Cephalici inspergi, vulnusque per applicationem remediorum decenter tractari, & sic ex fundamento sanari & consolidari possit, suasi, cui consilio tam Patiens quam adstantes ob senium & formidinem symptomatum non obtemperarunt, quapropter cranium in ea saltem parte, qua conspici poterat, usque ad albedinem abrasum, pulvere aristolochiæ longæ & radicis ireos Florentinæ cum pauxillo euphorbii conspersum, linteamentis carptis vulnus repletum, emplastro de betonica munitum & deligatum fuit. Inter abrasionem cranii patiens quæsit, quomodo vulnus in capite suo deprehensum sit? ad quam quæstionem respondi, quod vulnus altum cum fissura & nigredine cranii caput

put incommodet, ad quæ vicissim ille jocosè dixit, nil melius ergo esse, quam ut duo ferrea retinacula, (Germanicè *Klammeln*) fabricentur, cranioque fisso ex utroque latere infigantur, latera fracturæ ad mutuum contactum reducantur, fusoque plumbo, ne retrocedant, firmentur. Hoc vulnus dicto modo tractatum, brevi coaluit, & saltem foraminulum instar fonticuli, per quod semper materia tenuis, exsudavit, remansit; Hujus vero impatiens hic nugator quotidie vino ardenti vel sublimato inter bibendum tinxit & madefecit, sicque ad totalem consolidationem perduxit. Sed quia hic humor excrementitius nullum amplius exitum habebat, insigni vertigine patiens laborare cœpit, per nares densam ac mucosam materiam partim sponte egressit, partim vero per instrumentum trochleatum ex ferro ductili instar virgæ peniculatæ, (Germ. *Büchsenwischer*) à se paratum extraxit; interim vero vertigo indies cum stupore sensuum, ob denegatum dictæ materiæ exitum, & ad interiora cerebri recessum, incrementum sumsit, cui tandem lethargus accessit, inter quæ symptomata à me interrogatus, quomodo se haberet? respondit, se proximè opificium textorum aggressurum, atque sub terra laboraturum esse, quod etiam factum est, dum ille brevi abhinc tempore mundo huic valedixit.

OBSERVATIO MED. XXIV.

Strangulatio paricidalis.

ANno 1676. cum Giengenses ex Legione Rabattica certum equitum numerum cum eorundem Magistro per hyemem sustentare cogerentur, vexilliferi minister, (Germ. *Sabnen Juncfer*) natione Hungarus, nomine Matthæus Slavvacka, illicito amore erga Equitis cujusdam conjugem exarsit, quæ etiam reciproco amore erga eum flagravat; Ut autem eò liberius mutuo huic amori indulgere possent, inter eos conclusum est, ut maritus hujus adulteræ è medio tolleretur, & sic oc-

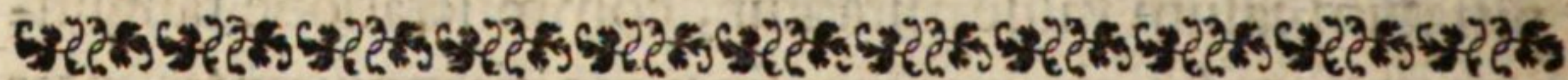
casio ineundi matrimonium eis daretur. In hunc itaque finem adulter equiti varias insidias struxit, & nocturno tempore securi eum sub velamine tenebrarum in platea occidere, ac alia nocte gladio interficere sibi proposuit; Quia vero Eques ex diversorio domum tendens à commilitonibus suis comitatus est, iccirco propositum hoc in cassum ivit, quapropter de callidiori modo occidendi hic malè feriatuſ homo meditatus est, quod facinus tandem sequenti modo perpetravit. Cum Eques alio quodam tempore cum suis consodalibus in diversorio apud ursum in mediam usque noctem compotaret, seque vino sublimato ingurgitaret, uxor sua, vel potius salacissima meretrix apud heram, quod ab ebrio suo viro, quoties ex diversorio crapula plenus domum rediret, convitiis & verberibus contumeliosè tractaretur, conquesta est, ob quam causam petiit, ut ea nocte ad suam securitatem apud illam cubandi venia concederetur, quod etiam ob dictam causam obtinuit. Postquam igitur Eques ex diversorio domum venisset, & se in superiori parte ædium in cubiculum & lectum recepisset, atque somno liberalius indulgisset, media nocte signo dato Vexilliferi minister succedaneus ab hac muliere impudica in ædes suas clam intromittitur, ubi ille solus scalas ascendit, in cubiculum suspenso pede intrat, dormientis collum funiculo serico de proprio suo colobio coriaceo desumpto, (ut tum temporis super axillis gerere moris erat) arctissimè stringit, & immisso bacillo tam diu torquet, simul ac altera manu testiculos comprimit, ac insuper lanceola tempori sinistro ictum infligit, donec illum, (qui inter strangulandum ex-

per-

pergefactus vociferare non potuit, ac frustra manu digitisque laqueum solvere tentavit) mortuum esse compertum habuit. Quo nefando opere peracto, latro abit, ac se in ædes suas recipit. Manè infida sua belua in cubiculum intrat, strangulatum suum virum aspicit, magnum tumultum excitat, plangit ac ejulat, ebriumque suum maritum à vino ardenti suffocatum & extinctum esse perhibet & accusat, postea cadaver recenti indusio amictum tabulæ imponit, collum collari ornat, illoque striam feralem impressam contegit, & omnia ad pompam & apparatus funebrem præparat, cumque suo adultero & homicida in prandio convivatur. Confodales autem cœterique equites de hac improvisa morte audientes populosè confluunt, hunc inopinatum casum valdè mirantur, commiseratione tanguntur, ac in causam hujus repentinæ mortis inquirentes, inter alia, cur hic illorum confodalis ante breve tempus sanus & incolumis, nunc verò extinctus, collari, quod toto vitæ suæ tempore nunquam in ipso vidissent, cinctus esset, quærunt, collare amonent, circulum macula purpureo - livida tinctum colloque circumcirca impressum animadvertunt, ipsumque violenta morte interemptum esse suspicantur & rem aliter non esse dejerant, ac ea propter sepulturam contradicunt ac inhibent, populum ad exequias paratum abigunt, rem ad Generosum Equitem Magistrum Lib. Baronem Vernier, deferunt, illumque, ut tragicum hunc casum cautè & perspicacius examinaret, invocant & implorant.

*Cadaſeris
inſpectio, ac
de eo judi-
cium.*

HOc audito, Equitum Magiſter me cum chirurgo ad inſpiciendum cadaver ablegat, quo inſpecto, ex circulo purpureo - livido funiculo illo ſerico toto adæquato, ſimulque nodum lateralem dicti funiculi propriè in ſubjecta cute inpreſſum repræſentante, nec non ex maculis & veſtigiis digitalibus atrolividis ſcroto inhærentibus, quin etiam ex vulnuſculo tempori inſlicto, & mucrone lanceolæ in eo derelicto, hunc Equitem morte violenta extinctum & ſuffocatum eſſe deprehendimus, quod etiam manu ac ſigillo noſtro confirmavimus. Re ita ad præfati Equitum Magiſtri voluntatem peractâ, reus de hoc latrocinio ſuſpectus cum nequiſſima hac ſua amafia captivus ad eum deducitur ac examinatur, qui factum hoc cum conſenſu adulteræ ab illo, ob igneum inter illos reciprocum amorem perpetratum eſſe, liberrimè confitetur; Hoc audito, ille cum hac proterva ſua pellice ferreis vinculis ligatus Nordlingam ad ſupremos Officiales, hujusque Legionis Juſtitia præſides devectus, ibidemque latrunculatori rerum capitalium traditus eſt, qui deinceps ambo in die denunciati judicii Caſtrenſis ad mortem condemnati, ac in foro venario porcorum capite plexi ſunt.

CONSILIUM MED. XXV.

Fistula lachrymalis feliciter curata.

Casus.

ANno 1682. militis cujusdam Uxor, in juventutis flore adhuc conſiſtens, fiſtula lachrymali, (quæ Græcis αἰγίλαψ & ἀγχιλάψ dicitur, & abſceſſus ad oculi angulum eſt, qui naribus propior puſ continet, quod à humore acri, falſo, lixivioſo, ſeptico & corroſivo originem habens, aut os exedit, aut angulum, aut uſque ad nares deſtillat) in majori dextri oculi angulo laborabat, quæ ob metum corruptionis ſubjecti offis, aliorumq; pra-

*Fiſtula la-
crymalis
Cauſa.*

pravorum accidentium, curationem, (quæ affectio aliàs propter corporum tenuitatem subiecto osse corrupto juxta Aët. lib. 7. c. 87. ægrè curabilis est) desiderabat, quam etiam juvante Deo, sequenti modo aggressi sumus.

Curatio.

ET quidem primò ante omnia corpus præparatum, & per seqq. Epilulas Cephalicas evacuatum fuit. *℞. Extr. pill. aur. Cochiar. ana Pil. purg. ʒß. Troch. alband. gr. vij. M. f. c. aq. Ceras. nigr. pill. num. xxv. undā vice deglutienda.* Secundò, post harum usum in loco affecto à Georgio Riedlino, Chirurgo Reip. nostræ exercitato usque ad fistulæ fundum & os subiectum sectio per scalpellum facta, vulnusque stuppis seu linteis carptis & convolutis repletum & apertum est, cui Linimentum simplex Sculteti, loco alicujus defensivi, in forma Emplastri impositum fuit; post aliquot dies, exemptis linteis carptis, turunda ex medulla sambuci compressa parata ad magis ampliandum vulnus imposita fuit, quæ vulnus ex voto dilatavit, quo facto, fistulæ cauterisatio sequenti modo facta est. *Operatio chirurg.* *Fistula cauterisatio?* Patiens supina supra scamnum collocata, ipsique caput, manus & pedes peradstantes, (ne chirurgum in operando impediret,) firmiter prehensi sunt, & cannula ex auri-chalco facta, manubrio ligneo instructa, ac linteolo aqua rosarum intincto obvoluta ad tutelam in cavitatem vulneris immissa, nec non oculus cum adjacentibus partibus linteolis aqua rosarum madidis, ne calore ignis læderetur, optimè munitus fuit, quibus ita dispositis, cauteria tria candentia cum vaginula immissæ cannulæ correspondentia, alternatim usque ad fistulæ fundum impressa, sicque fistula cum subiecto osse candenti ferro, (quod vim absumendi, siccandi & roborandi habet) cauterisata fuit. Postea chirurgus turundam unguento digestivo illitam, & supra hanc Linimentum simplex imposuit, vulnusque deligavit. Et hoc modo vulnus mundificatum & quotidie deligatum fuit, quod album, læve, & benè coctum pus egeffit. Postea pulvis ex radice aristolochiæ longæ, ireos florentinæ, sarcocolla, thure ac mastice inspersus est, ac separatio squamularum à cauterisato osse secedentium per sex vel septem septimanas expectata fuit, quâ infecuta, vulnereque optimè mundificato, glutinantia, & cicatrizantia remedia adhibita sunt, quorum subsidio vulnus clausum, atque patiens pristinæ sanitati ex integro restituta fuit.

*Guil. Fabr.
Hildani
Ægylopi
sine caute-
rio actuali
Curatio.*

Guilelmus Fabric. Hildanus, uti vidēre est in Oper. Chirurg. Centur. 5. Obs. 22. pag. mih. § 31. & § 32. Soloduri tredecennem nobilem Adolescentem Jacobum à Vevis, per quatuor annos Ægylope seu Fistula lachrymali laborantem, sine cauterio actuali seq. modo restituit. Et quidem expurgato corpore setaceutu in cervice paravit, & postquam materia per aliquot dies effluxit, angustum fistulæ orificium per impositionem Unguenti sui caustici sine dolore aperuit, escharâ deinceps separata, fistulam per compressam spongiam usque ad subjectum os dilatavit, quo facto, euphorbii pulverem affatim & ubertim fistulæ insperfit, ipsique Emplastrum de gummi Elemi imposuit; hoc per aliquot septimanas studiosè continuato, squamula se prodidit, quæ per Dn. Doct. Scharandem exempta, posteaque Balsamus Tolutanus seu de Tolu cum linteis carptis de die semel impositus fuit, quo mediante fistula sine ulla oculi ac visionis læsione clausa, setaceum postea remotum, ac patiens pristinæ bonæ valetudini felicissimè restitutus fuit.

*D. Schar-
randei fistu-
la maxil-
lar Cura-
tio sine cau-
terisatione*

Dictus D. Scharandus Viri cujusdam juvenis maxillæ cariosæ, quæ ex fistula dentis ocularis sive canini in dextro latere originem habebat, massam ex puro pulvere euphorbii cum melle rosaceo subactam atque paratam Ulceri imposuit, ceraque in placentæ formam explanata, ne decideret, firmavit & clausit, hinc paucis diebus squamula abscessit, ulcusque cariosum felicissimè sanatum fuit.

OBSERVATIO MED. XXVI.

Puerulus sex annorum glande sclopetario extinctus, ac in puteum dejectus.

Casus.

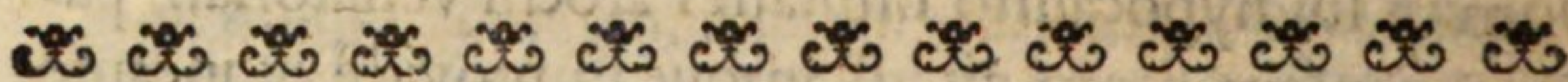

Nno 1682. die 25. Decembris, qui in Ecclesia Romana erat dies nativitatis Christi, inter horam tertiam & quartam vespertinam, Pastoris in Rammingen servus sedecim annorum, in Domini

Domini sui hypocauſto fiſtulam Parochi venatoriam pa-
rieti appenſam depromit, illamque improvidè & incautè
tractando exploſit, ac Jacobi Schaichii ludimagiſtri filio-
lum ſex annos natum globo plumbeo tetigit ac interfe-
cit, quem deinceps, (ne hoc factum aliis innotefceret) in
puteum ædibus parochialibus proximum dejecit, & auffu-
git. Cum autem ludimagiſter filiolo ſuo apud cœnam
carebat, illumque in Paſtoris ædibus & alibi fruſtra quæ-
rebat, miſer hic Parens, quia fragorem ſclopeti circa vefpe-
ram audiverat, ac de perturbatoris ſervi aufugio jam certior
factus erat, puerum ſuum in calamitatem incidiffe ac ab in-
fortunio mactatum eſſe, auguratus eſt, quapropter ubivis
quærendo tamdiu cum vicinis ſuis perrexit, donec inter-
fectum in puteo invenit & extraxit.

HOc itaque caſu ad Nobiliſſ. Ulmenſem Magiſtratum delato, ego *Cadaveris*
cum Bartholomæo Heckingio, Chirurgo Reipubl. Ord. ac ſala- *ſectio & in-*
riato Rammingam miſſus ſum, ubi cadaver per ſectionem à nobis a- *ſpectio.*
pertum, inſpectum, & inventum eſt, quod globus plumbeus in ſini-
ſtra parte colli ſupra claviculam intrarit, ac in poſtica ſuperiori parte
propè ſcapulam exiverit, ibidemque proceſſus vertebrarum, cum
duobus ſuperioribus coſtis confregerit, ſimulque venas jugulares diſ-
ruperit; Præter hæc, cavitas pectoris, & receptaculum loborum pul-
monum, quin & cordis circumferentia ſanguine repleta erant. Qua- *De hac læ-*
propter hunc puerum à lethali per ictum læſione, ac à copioſioris *ſione judi-*
ſanguinis in cavitatem pectoris defluxu ſuffocatum & extinctum, *ciū.*
poſtea verò demum in puteum dejectum fuiſſe, non
ſine ratione judicavimus.

OBSERVATIO MED. XXVII.

Fœmina theca seu involucro pulveris nitrati papyraceo, vel fartura tormenti in brachio læsa.

Casus.

Nno 1684. die 30. Augusti, Maria, Henrici Röschi militis Württembergici & instructoris bellici, (Germ. **Feldwaibels**) conjux, cum in prato ante portam anserinam propè Danubium milites in Hungariam navibus abeuntes videret, à petulantiquodam milite ex navi theca seu involucro pulveris nitrati papyraceo, vel fartura tormenti digitum longo, sed globo carente, (Germ. **mit einer Patronen ohne Kugel**) è bombardà expulso in brachio sinistro infra ulnam, in interstitio musculorum nervorum ac tendinum, salvis vicinis ossibus, icta est, quam balneator quidam vicinus, neglectâ thecæ papyracæ extractione, vulnerisque à peregrinis quisquiliis mundificatione, deligavit.

Curatio.

O Bortis itaque acutis & urentibus doloribus, ego cum Bartholomæo Heckhingio, Chirurgo Reip. Ord. vulnus inspexi, ubi per immissum stylum exploratorium dictum chartaceum pulveris tormentarii involucrum statim deprehendimus, quod chirurgus forcipe extraxit, turundam unguento digestivo illitam vulneri indidit, externè brachium Linimento simplici Sculteti defendit, ac brevi temporis termino hanc patientem restituit.

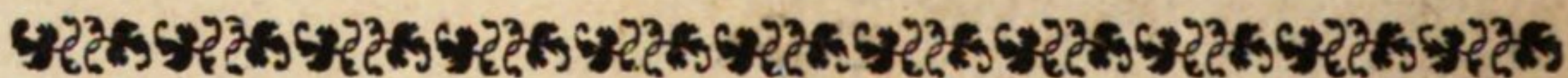
OBSERVATIO MED. XXVIII.

Spina ventosa in pede minori sinistro, accedente tabe, lethalis.

Casus.

ANno 1683. Barbara Siglerin ex pago Mercklingen, octodecim circiter annorum in Xenodochio nostro decumbibat, ac in pede sinistro minori spina ventosa laborabat, cui internè & externè variis remediis appropriatis subventum est, ossibusq; corruptis ad arcendam ulteriorem corrosionem & cariem, ossaque mundificanda, flores sulphuris cum oleo hypericonis; mercurius item dulcificatus cum aqua plantaginis; pulvis euphorbii; nec non pulvis aristolochiæ longæ, & radicum iridis Florentinæ impositi fuerunt, quibus tamen dictis malum hoc nullum morem gessit, sed omnia successivè minoris pedis ossa à corrosiva salina & arsenicali hâc acredine ita exesa ac corrupta fuerunt, ut unum post alterum eximere necessitas postularit, ac tandem nil nisi placenta carnosâ omnibus ossibus orbata remanserit. His ita corruptis & exemptis, humor hic corrosivus & depascens extremitates quoque tibiæ & fibulæ aggressus est, quapropter ut reliquum servaretur, de abscindendo pede cogitatum fuit. Quia hæc miserrima patiens præter dicta incommoda viscerum sanguificationi dicatorum discrasia,

tussi anorexia, virium imbecillitate, ac tabida totius corporis atrophica laborabat, eam, quia ex dictis rationibus huic crudelissimæ operationi ferendæ ac sustinendæ impar censebatur, potius prognosticis relinquere, quam mortem accelerare consultius iudicatum est, quæ etiam brevi abhinc tempore expiravit.

OBSERVATIO MED. XXIX.

Cranii per acceptas plagas enormis læsio,
lethalis.

Casus.

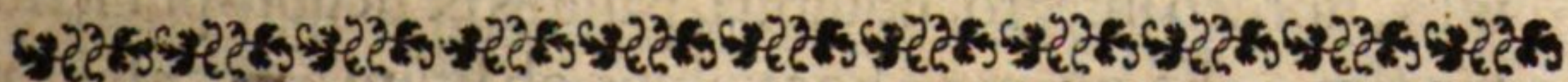

Nno 1684. cum Christianus Schimpfäffel Augustanus, in nundinis S. Viti Ulmenfibus negotia sua expedivisset, mercesque vendidisset, ex urbe egrediens domumque tendens rixas ante portam trans danubium cum custode hortorum ob levem & frivolam causam habuit, ubi inter ipsos à verbis ad verbera deventum est, custosque hortorum caput ipsius fuste aliquoties impetuosè percussit, unde viator protinus ad terram obmutescens decidit, postea vires aliquantum recolligens surrexit, sudoriolo caput obvolvitur, ac lento gressu viam metitus est, quem caupo Falheimensis sibi antea notum in via titubantem alloquitur, pro ebrio æstimat, in vehiculum suum recipit, ac usque in diverforium suum comitatur. In via patiens caput semper ab uno ad alterum la-

tus

de cranii per acceptas plagas enormi læsione lethali. 455
tus movit, & postquam ad diverforium devenit, ac de ve-
hiculo descendit, paulò trunco ligneo insidens quievit, po-
stea bis evomuit, cibum potumque sumere recusavit, ac
propterea in lectum deductus est, ex quo hora secunda ma-
tutina surrexit, sed in cubiculo in terram decidit, ibidemque
inversis & obfuscatis oculis supinus jacuit, & postea stertore
ac convulsionibus accedentibus animam suam exhalavit.

QUare ex amplissimi Magistratus jussu atque decreto, die 16. Ju- *Cadaveris*
nii, inspectio, sectio & apertio, hujus cadaveris per me & Bar- *sectio &*
tholomæum Heckhngium, Chirurgum Reip. Ulm. Ord. in diver- *inspectio.*
forio Falheimensi facta est, ubi post cruciformem cutis carnosæ in
capite incisionem & detractionem, ac calvariæ ferra reseratæ aper-
tionem deprehendimus, quod inter cutim carnosam & cranium, quin
etiam intra cranium & meninges, ut & intra meninges & cerebrum,
magna sanguinis extravasati copia contenta, cranium verò in dex-
tra parte retrò futuram coronalem ponè aurem dextram, (in cujus
inferiori parte fractum ossiculum repertum est) transversim, & su-
pra futuram coronalem versus aurem sinistram, (in qua parte contra
fissura observata fuit) nec minus in sinistro latere secundum longitu-
dinem supra futuram coronalem versus frontem digiti longitudine,
fissum & confractum esse & juxta hanc aliam etiam fracturam supe-
riorem tantum tabulam penetrantem in venimus. Ex quibus signis *De hac*
supradictis præcedentibus, ut loquelæ interruptione & obmutescen- *læsione*
tia, vomitu ac convulsionibus, quin etiam ipsa inspectione & reali de- *judicium.*
prehensione liquet, hunc hominem ab acceptis hisce plagis, ac enormi
capitis, cranii, & subjectarum partium, imò totius facultatis animalis
principis læsione, mortuum ac extinctum esse.

OBSERVATIO MED. XXX.

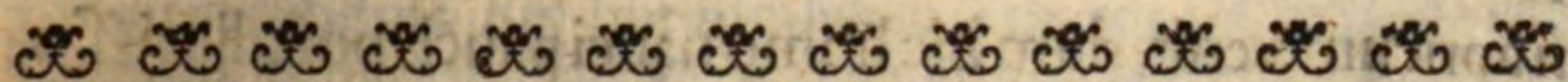
Incola Albeccensis à cochlea in explosione
sclopeti retrò per pulverem nitratum ejecta supra
dextrum oculum periculosè fauciatus.

Casus.

Casus.

Nno 1685. die 6. Septemb. Petrus Hecker, incolae Albeccensis, trigesimum tertium annum agens, cum exercitii causa inter alios suos commilitones bombardam exploderet, ex improviso fistulae seu tubi pyrii cochlea, strias ob vetustatem & longum usum obtusas habens, (Germ. **die abgenutzte und ausgefressene Schwankschraube**) à pulvere tormentario magno cum impetu retrò ejecta, ipsique supra oculum dextrum obliquè versus musculum temporalem satis profundè cum superioris laminæ cranii fractura, (ex qua tres notabiles spinæ seu squamæ eximebantur) usque ad diploen, cum ambustione totius faciei infixæ fuit, quæ per manum Chirurgi Barthol. Heckhingii extracta, vulnus à peregrinis quisquiliis repurgatum, postea Unguentis maturantibus & digestivis vulneri impositis, & extrinsecus defensivis refrigerantibus, inprimis verò linimento simplici tractatum ac deligatum quin etiam facies dicto linimento simplici Sculteti inuncta fuit. Internè verò pulvis nitri præparati drachmæ unius pondere in aqua fontana propinatus, aqua cordialis simul ac Cephalica, nec non potus ordinarius ex CC. usto, hordeo integro, liquiritia, passulis & ficubus præscriptus fuit. Et quamvis hoc vulnus ob situm partis affectæ, & consensum nervosarum ac membranosarum partium Cerebri satis periculosum videbatur, patiens tamen per convenientia adhibita remedia, & decentem deligationem feliciter restitutus fuit.

*Vulneris
Tractatio
& deligatio*

OBSERVATIO MED. XXXI.

Miles se mutum fingens.

ANno 1687. Jacobus Kurz, ex Pago Ulsperg, propè Elvvangen oriundus, miles præfidiarius Ulmenſis, cum ſui dimiſſionem deſideraret, ſed de gratificatione dubitaret, mutum ſe protinus una nocte factum eſſe ſimulavit, quapropter ex commiſeratione in Xenodochium, ut ibidem reſtitutio tentaretur, delatus eſt. Ubi ſequentem Rhythmum ad me germanicè ſcripſit.

Jacob Kurz bin ich geboren/
 Zu Ulm hab ich mein Sprach verlohren/
 Gott wirds mir auch wieder geben/
 Gibt er mirs hier nicht / ſo gibt ers mir im ewigen
 Leben.

Quia verò nulla ſigna neque læſæ facultatis, neque vitii organici, neque alii alicujus erroris interni vel externi apparebant, ac verſipellis hic homo viribus pollebat, ſine difficultate reſpirabat, benè comedebat & dormiebat, linguam liberè movebat, nec in collo vel larynge ullum vitium habebat, omneſque actiones ſecundum legitimum naturæ ordinem obibat, non ſine ratione, hanc obmutiſcentiam vel à Divina Nemefi, diras maledici deprecationes ulciſcente provenire, vel à præmeditata hujus deceptoris malitia effictam eſſe judicatum eſt, quod ultimò etiam

in apricum venit, dum hic homo nauci paucis post dimissionem diebus Ulmam per literas ad Onomastam seu Patrum suum scripsit, se sexto post abitum die loquelam suam recuperasse.

OBSERVATIO MED. XXXII.

Cachexia hydropica feliciter curata.

Morbus.

Causa.

Curatio.

Pulvis præparans ac de obstruens.

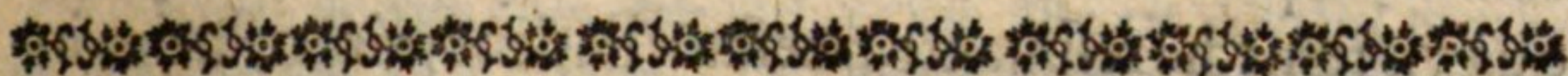
Syr. laxat.

Tragea viscera corrobor.

Unguent. ad pedum rubor. gangren. minant.

Nte biennium, vel quod excedit, prænobilissima quædam Virgo de tumore corporis œdematoso, præsertim verò ventris & pedum, qui rubescebant, ac postea multam serosam materiam fundebant, nec non asthmate ac anorexia, cum siti conquerebatur, qui morbus cum suis symptomatibus à læsa sanguificatione, vasisque lymphaticis vel ruptis vel relaxatis, vel ut alii autumant, à sale resoluto originem habebat, cui malo præparantibus, deobstruentibus, vacuantibus, roborantibus, ac topicis, non neglectâ Diætâ, obvenire consultum duxi, in quem finem etiam sequentia remedia præscripsi. 1. Ad humorum præparationem, viarumque ac vasorum obstructorum reparationem. *R. Crem. ♀. Crystall. ♀. ana ʒij. Ois tamarisci, fraxin. juniper. scolopendr. Spir. Ois coagulat. ana ʒß. Ol macis ʒß. M. f. pulvis subtilissimus, scrupuli unius pondere horâ unâ ante prandium ac cœnam in brodio carnis sumendus.* 2. Ad humorum noxiorum ac serosorum evacuationem. *R. Syrup. de cichor. cum Rhabarb. Diaser. Andernac. ana ʒvj. Spir. Ori gutt. vj. M. f. Syrupus per tres dies manè jejuno stomacho cochlearis quantitate capiendus.* 3. Ad viscerum sanguificationi dicatorum roborationem. *R. Spec. Diarrhod. Abbat. Diatrionsant. ana ʒß. diacurc. dialacc. ana ʒj. Cinnam. opt. ʒij. Nuc. mosch. ʒj. Macis, Garyophyll. ana ʒß. pulv. stomach. Birckmann. ʒij. sacch. albiss. ʒiiij. fol. O. num. 2. M. f. tragea, post mensam, & circa vesperam cochlearis minoris quantitate vel per se, vel cum pane albo tosto vinoque madefacto comedenda.* 4. Ad pedum ruborem & materiæ serosæ profluxum. *R. Butyr. rec. novies in aq. sperm. ranar. lot. ʒiiij. Ol. ovor. ʒß. M. f. Unguentum, chartæ cyaneæ vel cœruleæ, vel linteis illinendum, pedibusque applicandum.* Ad hæc, Diætæ quoque ratio-

rationem habebat; Aer erat ad calidum inclinans; Cibi facilis con-
coctionis, bonumque succum ac sanguinem generantes; Potus erat
sequens, *R. Scob. Lign. sassaf. Lign. Lentiscin. Rad. chin. ana ʒß. Cinnam.* *Diat.*
opt. ʒij. Sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒss. præp. ana ʒiß. M. f. pulv. grossus, *Spec. pro*
pot. Ord.
cujus cochleare unum aquæ fervidæ in urceo contentæ injiciatur, ac mox usque
dum refrigescat. contegatur, quæ aqua deinceps vel per se, vel cum vino diluta
bibatur. De cætero, Motus & Quies; somnus & Vigiliæ; Excer-
nenda ac retinenda; nec non animi pathemata decenter tempera-
bantur ac observabantur. Quibus ita usurpatis atque dispositis, Pa-
tiens ex voto pristinam bonam valetudinem, quâ in hunc usque diem
fruitur, per Dei gratiam recuperavit.

OBSERVATIO MED. XXXIII.

Febris maligna, cum colore fusco totius
corporis, lethalis.

Morbus.

Nte aliquot annos cum Paulus Baur Vespillo,
cum sodali suo sepulchrum aliquod in cœme-
terio ad aliud cadaver in eo sepeliendum aperi-
ret, ex concepto putrilaginoso foetore ambo
confestim periculossimo morbo gravissimisque sympto-
matibus, cor præcipuè, spiritusque vitales infestantibus
correpti sunt, undè consodalis sequenti statim die interiit,
alter verò per Cordialia, Bezoardica, & Theriacam cœle-
stem liberatus est, qui etiam ab illo tempore rursus voca-
tioni suæ inhæsit. Elapso autem ab hoc tempore circiter
anno, denuò illum febris acuta & maligna cum maximo
horrore, insequentique præternaturali calore, siti, cordis
M m m 2 tremore,

tremore, pulsu debili, membrorum lassitudine, virium prostratione, asthma, & crebriori vomitu cum egestione materiae graveolentis ac atræ, invasit totumque corpus colore fusco seu atro-livido, quo Patiens Æthiopem referebat, (procul dubio à gangrænosa sanguinis corruptione ac putredine) tinctum fuit; quibus omnibus creberrimæ lipothymia cum mentis abalienatione & convulsionibus accesserunt, à quorum dictorum malorum syndrome, optima quævis remedia respuente, præfatus Patiens primo statim invasionis tempore jugulatus est, vitamque cum morte commutavit.

OBSERVATIO MED. XXXIV.

Immobile ac rigidum ab intenso frigore
hyemali corpus ac membra restituta.

Casus.

ANno 1683. Joh. Georgius Glocker, textor & lanifer Ulmenſis tempore hyemali, maximo existente frigore, cumque nives omnia oppleverant, quandam prænobilem Matronam, Ulmâ Egram proficiſcentem, ut ipſius pediſſequus comitatus eſt, qui pelliceis veſtimentis deſtitutus in hoc longo itinere ita à frigore adſtringebatur, ut cum Egram attigiffet præ algido totius corporis membrorumque rigore amplius progredi non poſſet, ſed traha in patriam, durante hoc frigore, reduci cogeretur.

Curatio.

Curatio.

Hic miserrimus homo domum reversus nec stare, nec ambulare, neque corpus neque membra, (quæ quasi siderata omni ferè sensu carebant) movere potuit, corpusque rigidum ac immobile, instar ligni, ac si tetano laboraret, decubuit. Ad quem, die 22. Februarii ejusdem anni vocatus sum, cui ad calorem nativum excitandum, sensum ac motum revocandum sequentia remedia adhibenda ordinavi. Et quidem Internè, d. 22. Febr. $\mathcal{R}$. Electuar. Diascord. Fracastor. Rob. Potio sudo. juniper. ana $\mathfrak{z}$ ij. Theriac. Androm. $\mathfrak{z}$ j. Spir. Θ is $\mathfrak{B}$. aq. Card. bened. $\mathfrak{z}$ ij. *M. ris. f. potio una vice sumenda.*

Item, $\mathcal{R}$. Spir. Θ is, Spir. $\mathfrak{F}$ ri ana $\mathfrak{D}$ ij. Elix. vit. Matthiol. proprie-
tat. Paracels. ana $\mathfrak{D}$ j. *M. in vitro.* De qua mixtura manè & vesperi gutt. xv. *aperitiu.*
in brodio carnis capiantur.

Et, $\mathcal{R}$. Elect. Diascord. Fracastor. $\mathfrak{z}$ ß. Rob. juniper. Elect. diacori ana Electuar.
 $\mathfrak{z}$ vj. Theriac. Androm. $\mathfrak{z}$ ij. Brod. Zingib. $\mathfrak{z}$ ß. Misc. De quo Electuario in die
aliquoties avellane quantitas deglutienda.

Externè, $\mathcal{R}$. Ung. Nervin. $\mathfrak{z}$ iß. de alth. $\mathfrak{z}$ ß. Martiat. Agripp. ana Ung. cale-
 $\mathfrak{z}$ ij. Ol. terebinth. juniper. ana $\mathfrak{z}$ ij. philosophor. petrol. ana $\mathfrak{z}$ j. pulv. alum. plu-
mos. Sem. urtic. ana $\mathfrak{B}$. *M. f. Ung. cum quo spina dorsi & membra sæpius ca-*
lidè inungantur. *fac. pro dorso & membris calid. illi- nend.*

Die 24. Februarii, $\mathcal{R}$. Mixtur. simpl. Spir. sambuc. ana $\mathfrak{D}$ ij. Elect. *Potio dia-*
diascord. Fracastor. $\mathfrak{z}$ ij. Syr. papav. err. $\mathfrak{z}$ ß. aq. Card. bened. $\mathfrak{z}$ iß. *M. pro su-*
dorifero una vice sumendo. *phoret.*

Et, $\mathcal{R}$. Ung. Nervin. $\mathfrak{z}$ ij. Ol. terebinth. chamomill. aneth. ana $\mathfrak{z}$ ij. ju-
niper. philosophor. petrol. ana $\mathfrak{z}$ j. Sem. urtic. $\mathfrak{D}$ j. *M. f. Unguentum.* *Ung. ner-
vin.*

Die 25. Februarii, $\mathcal{R}$. Pulv. malvar. $\mathfrak{z}$ ij. scord. $\mathfrak{z}$ ij. rad. alth. $\mathfrak{z}$ ß. *Pulvis pro*
M. f. pulvis, pro aliquot vicibus cum Oleo lini coquendus, & in forma Cataplas-
matis membris stupore laborantibus, calidè applicandus. *Cataplas-*
mate.

Et, $\mathcal{R}$. Pingued. anser. $\mathfrak{z}$ vj. sevi Cævin. $\mathfrak{z}$ ij. succi rapar. putrescent. *Unguent.*
 $\mathfrak{z}$ iß. *M. f. l. a. Unguent. quo rigida membra calidè inungantur.* *ad membra*

Die 26. Febr. $\mathcal{R}$. Mixtur. simpl. Spir. sambuc. ana $\mathfrak{D}$ ij. Elect. Dias-
cord. Fracast. $\mathfrak{z}$ ß. Theriac. Androm. $\mathfrak{D}$ ij. Aq. Card. bened. $\mathfrak{z}$ ij. *M. pro sudori-*
fero. *à gelu lesa. Pot. sudo-
rif.*

Die 1. Martii, $\mathcal{R}$. Pulv. rad. Jalapp. $\mathfrak{z}$ ß. Cholagog. simpl. $\mathfrak{B}$. Syr. Potio. purg.
ros. solut. $\mathfrak{z}$ ß. Aq. Ceras. nigr. $\mathfrak{z}$ iß. *M. f. potio una vice haurienda.*

It. $\mathcal{R}$. Rob. juniper. Elect. Diascord. Fracastor. ana $\mathfrak{z}$ j. Theriac. Aug. $\mathfrak{z}$ ß. *Mixtur.*
Terr. sigill. Siles. $\mathfrak{z}$ j. Syr. acetos. Citr. $\mathfrak{z}$ ß. *f. mixtura, sæpius in die avellane quan-*
titate sumenda. *theriacal. & diapho-
ret.*

*Mixtur.
aperitiv.*

Et, *Rx. Spir. Theriacal. camphorat. Spir. φ ri ana $\mathfrak{z}$ ib. f. mixtura, de qua manè & vesperi a gutt. 15. ad 20. in brodio carnis, vel Spiritu Cerasor. nigror. assumantur.*

Pil. purg.

Die 12. Martii, *Rx. Mass. pil. antipodagr. Argent. gr. xxv. Mag. Giapp. gr. v. M. f. c. Tinct. φ . pil. num. xxj. una vice deglutienda.*

Potio sudorif.

Die 20. Martii, *Rx. Elect. diascord. Fracast. Rob. juniper. ana $\mathfrak{z}$ ij. Theriac Androm. $\mathfrak{z}$ j. aq. Card. bened. scordii ana $\mathfrak{z}$ j. M. f. potio una vice haurienda.*

*Bals. φ .
terebinthinat.*

It. Ad urinam promovendam, *Rx. Bals. φ . terebintbinat. Ol. juniper. ana $\mathfrak{z}$ j. M. De qua mixtura manè & vesperi gutt. xv. in Spir. Juniperi capiantur.*

*Spir. Vin.
cum sale
armoniac.*

Et calorem nativum in membris revocandum, *Rx. Spir. vin. opt. rectif. $\mathfrak{z}$ iiij. pulv. Θ is. armoniac. $\mathfrak{z}$ ij. f. mixtura, cum intinctis linteis tepide membris manè & vesperi applicanda.*

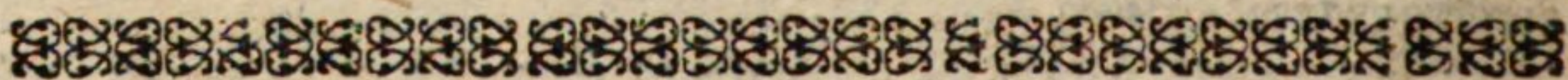
Dieta,

Quod Diætam concernit, corpus in calore & lecto continebatur.

Cibi erant boni succi & facilis concoctionis; Potus ordinarius ex seqq. Speciebus cum duabus aquæ fontanæ mensuris parabatur.

Potus ord.

Rx. Scob. lign. sassaf. $\mathfrak{z}$ ib. Calam. arom. Galang. maj. ana $\mathfrak{z}$ j. Cinnam. $\mathfrak{z}$ ij. fic. ping. num. v. Liquir. $\mathfrak{z}$ ij. passul. min. $\mathfrak{z}$ ib. Sem. anis. scenic. ana $\mathfrak{z}$ j. M. ad hæc quies procurabatur; alvus aperta servabatur, & animi fortiores motus refrenebantur, à quibus dictis Remediis Patiens per Dei gratiam mensis unius spatio pristinam bonam valetudinem recuperavit.

OBSERVATIO MED. XXXV.

Mulier hydropica & simul gravida, feliciter pariens.

Casus.

Nno 1686. Michaelis Luickardi, textoris conjux, quadraginta sex annorum, per biennium continua uteri hæmorrhagia laboravit, qua subsistente, concepit, cui ob viscera sanguificationi dicata

de muliere gravida hydropica, feliciter pariente. 463
dicata per diuturnum sanguinis profluvium debilitata hy-
drops ascites cum tumore ac inflatione ventris & pedum
accessit, ob quam causam patiens, nescia quod gravida sit,
meum consilium expetiit.

Curatio.

Cui syrupum de cichorio cum Rhabarbaro cum syrupo diascoreos & pulvere Syrup.
radicis Jalappæ permixtum; Trageam item confortantem ex Speciebus laxat.
diarrhodon Abbatis, diatrion santalon, diacurcumæ, dialaccæ, Cinnamomo, Tragea sto-
Macere, Garyophyllis, Corallis rubr. præp. & saccharo paratam; nec non mach. &
Species pro potu ordinario ex Scob Ligni sassafras, Rad. chinæ, Cinnamomo, se- hepat.
mine anisi, CC. præp. & oculis cancrorum præparatis præscripsi, à quorum pot. ord.
continuato usu melius habuit, reique suæ domesticæ utcunque præ
esse, sed præ monstrosa tandem ventris intumescencia vix ambulare
potuit. Hic affectus per 36. septimanas duravit, postea verò partus
tempore jam instante, patiens acutissimos in dorso & circa lumbos
dolores sensit, quos tandem subito magna cum vehementia aquæ se-
rosæ copiosissima excretio secuta est, quæ non solum natu majoris fi-
liæ succinctorium ventrale implevit, sed etiam totum hypocaustu-
lum inundavit; Post aquam egestam vivam filiolarum, nomine Mag-
dalenæ in S. Baptismate insignitam peperit, quæ aliquot dies super-
vixit.

Toto verò puerperii tempore nullæ lochiæ, sed earum loco
aqua serosa cum aliis vitiosis humoribus mixta apparuerunt, postea
præter molestos capitis dolores menses per aliquod tempus discolo-
res manserunt, qui tamen successivè per Electuarium confortans ex Con-
serva menthæ, melissæ, Rob. juniper. Electuar. diacori, Theriac. Androm. Spe-
cieb. diagalang. diazinglber. & brod. Zingiberis correcti ac ad statum na-
turalem reducti fuere, unde deinceps dicta patiens pristinam suam
bonam valetudinem recuperavit.

*Electuar.
confort.*

OBSERVATIO MED. XXXVI.

Combustio & extinctio à Fulmine.

Casus.

Casus.

Nno 1686. die 7. Junii, in Pago Rietheim, propè Leipheim ad Danubium sito, Paulus Bozenhard piscator cum sua conjugè Angelica, comitante Michaelè Sailer Sutore pagano, in rivo Navv, quadrans horæ à dicto pago distante, capiendis piscibus operam navavit, cumque vesperi circa horam quartam à tempestate adversa, sæva & calamitosa, sub tonitruorum fragore, horrendorum fulgurum coruscatione, & cadente imbre obruerentur, dicti hi homines, cum advolante ovium pastore Petro Bauren, sub tegmine populi nigræ, (Germ. *Aspenbaum*) tutelam ac refugium quæsierunt; Ubi verò vix quadrante horæ elapso, fulmen momentaneo impetu per dictam arborem descendens, eam percussit, ac supranominatum sutorem Michaelèm Sailer à latere piscatrici Angelicæ stantem, arborique dorso suo adhærentem ac suffultum extinxit, piscatorem verò cum sua conjugè in terram prostravit, vittam seu capillare mulieris à capite avulsit, ac in duobus locis discerptum summis apicibus vicini falicis affixit, quin etiam pastorem ovium ardenti vapore in magnam consternationem conjecit, qui postquam se recollegit, auffugit, & infortunium hoc vicinis suis paganis annunciavit, illorumque opem & auxilium læsis & in terram projectis ferendum efflagitavit.

*Inspectio
Cadaveris,
& supersti-
tium læso-
rum.*

Hic tristissimus casus cum sequenti die Amplissimo Magistratui Ulmensi notificaretur, & hujus mandato ego cum Joh. Barthol. Heckhingio, Chirurgo Reip. Ulm. Ordinario, superstitem piscatorem cum sua conjugè, & demortui sutoris cadaver inspexi, ubi nos ambo

ambo deprehendimus, quod piscator in dextro corporis sui latere, quin etiam in sinistro pede, quemadmodum id ipsum rubræ ac purpureo-lividæ maculæ indicarunt, sine tamen læsione ocreæ & tibialis, superficialiter à combustione læsus; mulier verò in dextra capitis parte propè verticem imperialis magnitudine combusta fuerit: Interfecti verò quadragenarii futoris cadaver in facie, dorso, & postica corporis parte, nec non scroto & pedibus lividis maculis conspersum erat, ex quibus non sine ratione judicatum fuit, hunc demortuum à nitroso sulphureoque astrali vapore fulmen concomitante, suffocatum interiisse.

Superstites sequentibus remediis restituti fuerunt. *Rx. Lap. Curatio superstitum. Bezoard. Orient. Magist. perlar. Orient. ana gr. v. Confect. Alkerm. incompl. Pot. Bezoard. Dj. pulv. rubr. Pannon. ʒiʒ. Mithridat. Damocr. Dj. Syr. acetos. Citr. ʒʒ. aq. scordii, Card. bened. ana ʒj. M. f. potio una vice sumenda. Item, Rx. Elect. Pot. Sudo-*
diascord. Fracast. Rob. sambuc. ana ʒiij. ʒ ii diaphoret. rec. ex Regulo præp. rif. gr. xij. Terr. sigill. filef. Dj. aq. Card. bened. scordii ana ʒj. M. f. potio una vice baurienda.

It. *Rx. Theriac. Androm. Diascord. Fracastor. ana ʒiij. ʒ ii diaphoret. rec. calcin. Dj. Terr. sigill. filef. ʒj. Rob. juniper. ʒiʒ. Syr. acetos. Citr. ʒʒ. M. d. ad Oll. Dosis avellanae quantitas, sæpius repetendo.* *Elect. Theriacale,*

It. *Rx. Aq. Ceras. nigr. ʒiij. è typh. Cerv. confort. Officinal. ana ʒiʒ. Aq. confort. Cordial, Epilept. Lang. ʒʒ. ʒ ii diaphor. rec. ex Reg. præp. CC. philos. præp. Spec. d. hyacinth. ana ʒʒ. Syr. rub. Id. acetos. citr. ana ʒʒ. Man. Chr. perlat. ʒiij. M. d. ad vitr. Dosis cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo.*

It. *Rx. Syr. acetos. Citr. rub. Id. Ceras. acid. ana ʒiij. Spir. ʒ ol. rectif. Syr. pro Julapio. ʒʒ. M. pro Julapio.*

It. *Rx. Spir. theriacal. camphor. ʒj. d. ad vitr. De quo M. ʒ V. gutt. Spir. theriacal. 30. vel 40. in vino hauriantur.*

Externè. *Rx. Ung. Rosat. Mes. ʒj. Ol. scorpion. magn. Matthiol. ʒiʒ. Ung. Cordial. M. f. Unguentum regioni cordis inungendum.*

Et, *Rx. Bals. rutæ. ʒj. quo nares inungantur.* *Bals. rutæ.*

De cœtero in Combustione à fulmine generaliter notandum, quod statim post refectionem, alexipharmaco aliquo sudor provocandus; arteriæ, labia, lingua, nares, theriacali vino inungenda & maderfacienda; eschara remotâ mundificantia & sarcotica bezoardicis castigata adhibenda; & si os fractum, cataplasmata vulgaria adstringentia vitanda sint.

Inter alia gangrænæ & combustioni medentia mixtura ex albuminibus ovi conquassatis, flore lactis, & oleo lini facta, sæpiusque cum linteolis applicata, ut experta maximè commendantur. Vel,

*Emplastr.
ad membra
substantia-
liter cor-
rupta.*

R. Sperm. ranar. lot. succi semperviv. succi cancror. ana part. eq. add. Pulv. Oli & myrrh. ana parum, M. & adhibe. Ad membra vero substantia-
liter corrupta confert seq. Emplastrum. *R. Colophon. lbj. picis communis
lbß. Cerae ziiij. M.* cum parva quantitate terebinth. & Olei fiatque
Emplastrum, quod impositum sanam carnem à corrupta separat; post
separationem usque ad sanationem & consolidationem Emplastrum
Sticticum applicetur. Plura hac de re vid. in Consiliis & Observatio-
nibus nostris anno 1683. editis, & quidem Consilio 46. pag 464. &
sequentibus.

Vid. Epist. d. 3. a. 2. v. 144.

OBSERVATIO MED. XXXVII.

Miles à Dæmonio nocturno divexatus.

Casus.

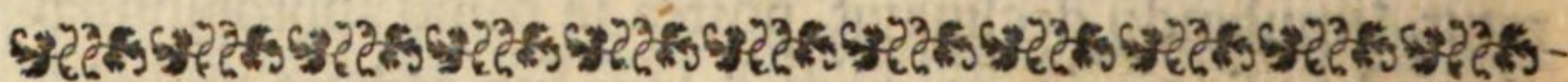
Nno 1688. die 6. Januarii, cum Miles Ulmenfis,
nomine Casparus Scheffler, ætatis anno vigesi-
mo primo, vesperi inter horam septimam &
octavam in propugnaculi loco sibi assignato ex-
cubias ageret, Persona quædam imberbis & decurtatis ca-
pillis, quam ratione staturæ & vestimentorum pro viro, &
quidem pro certo aliquo Legato, (*Leutenant*) habebat, ad
ipsum inermis sine baculo & gladio accessit, & per scalas in
aggerem ascendit, quem miles in scalæ superiori parte exi-
stentem allocutus, ecquis sit? interrogavit; qui verò nil
quicquam respondit, sed postquam per circulum oberraf-
set, rectâ via ad illum accessit, quem miles iterum, quis sit?
quæsit, cumque nil respondisset, & adhuc decem circiter
passus ab illo distaret, miles bombarda illum petiit, eamque
explosit, quo factò, spectrum hoc corpus, ne globo tange-
retur,

retur, simulando declinavit, postea se militi appropinqua-
vit, pedem firmavit, ac ut ipsi de loco suo cederet, postula-
vit; quo audito, miles inversa sua bombardam terricula-
mentum hoc ad latus durum & quasi ferreum, cum inse-
cuta fractura tubi sui pyrii percussit, postea denudato gla-
dio, (qui æquè ac bombardam propè manubrium inter fe-
riendum discissus procul abhinc in terram decidit,) capiti
ictum inflixit; quo peracto, dictum Dæmonium præfa-
tum militem excubito rem corporeprehendit, illumque in
fossam deicere tentavit, quod excubitor pari intentione ag-
gressus, cum illo luctatus, similique modo in fossam detru-
dere conatus est, inter quam luctam, ut militi videbatur,
corpus dæmonii fictis vestimentis indutum erat, quæ ma-
nibus palpavit: Tandem verò miles inter dimicandum à
suo antagonista in facie diris & cruentis colaphis & verberi-
bus stipatus est, unde non amplius sibi præsens & conscius,
facie in terram provolutus ab aliis militibus propè stationis
sue locum inventus & exanimis fermè deportatus est.

Curatio.

ALtera die, cum ex mandato Magistratus corpus patientis inspice-
retur, externè nulla læsio in toto corpore deprehendi potuit, pa-
tiens vero de compressione & angustia circa pectus conquestus est,
quapropter *vena mediana in sinistro brachio secta*, pulvis contra casum Augu-
stanorum & aqua seq. Contra terrorem cordialis, epilepticis mixta, pro-
pinata fuit. *R. Aq. borrag. bugloss. Ceras. nigr. ana ʒj. flor. tilie, pœon.*
epilept. Lang. ana ʒß. Cinnam. still. ʒij. Pulv. Marchion. ʒj. Syr. acetos. Citr.
rub. Idæi ana ʒß. Man. Christ. perlat. ʒß. A quibus usurpatis re-
mediis patiens hic paucis diebus conva-
luit.

*Ven. sect.
Pulv. contr.
casum Au-
gust.
Aq. cordial.
& epilept.*

CONSILIUM MED. XXXVIII.

Depressio & introcessio cranii à machina
mechanica feliciter curata.

Casus.

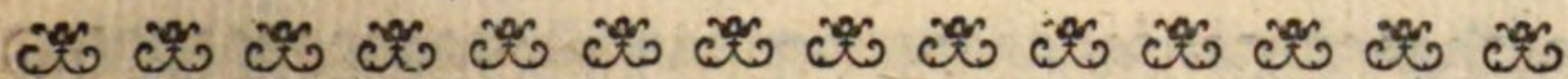
Nte aliquot annos Mercenarius quidam coelebs Ulmenfis, nomine Kohler, ætatis suæ anno circiter vigesimo quarto, cum in machina mechanica cum multis aliis confodalibus æneum in medio appensum maximum & ponderosum malleum, quo ferro armati simul ac inermes pali terræ impetuosissimè infiguntur, fune in altum duceret, (Germ. *als er mit seinen Gesellen an der Raken gezogen*) & impetuosus ventus oboriretur, machina hæc in terram decidit, ipsiusque caput cum depressione & introcessione cranii percussit, qui semimortuus domum deportatus est.

Curatio.

*Ven. Sect.
Cataplasma
ex herb.
cephal.
Aq. cordial.
& cephal.
Spec. pro
potu ord.
Electuar.
cephal.
Dieta,*

Cui statim *vena mediana secta*, & *Cataplasma ex herbis cephalicis*, nec non radicibus & seminibus emollientibus cum aceto coctum calidè applicatum, sæpiusque repetitum; *Aqua Cordialis* & *Cephalica* cochleatim propinata; *Species pro potu ordinario* ex CC. hordeo, *Liquiritia*, *ficubus*, *passulis*, *semine anisi* & *fœniculi*, nec non herbis *betonica*, *Veronica* & *agrimonia* cum aqua fontana coctæ; *Electuarium* ex *Conserva Rosarum* & *betonica* cum *Confectione Alkermes incompleta* & *Syrupo rubi Idæi* ordinata; vulnus decenter deligatum; atque *conveniens Dieta* præscripta est; quibus remediis dictus *patiens feliciter restitutus fuit.*

CON-

CONSILIUM MED. XXXIX.

Talus in pede luxatus, repositionem respuens.

Casus.

ANte aliquot annos, cum adhuc Medicum Xenodochialem agerem, Lazarus Mack, textor Ulmenfis in Xenodochium receptus est, cui talus in dextro pede ante spatiosum tempus ex saltu infelici luxatus, sed ex mala repositione intumefactus & exulceratus erat, ac proinde hoc pede sine baculi adju-mento neque stare neque ambulare poterat.

QUæ luxatio (quia acetabulum callo impletum talum non admittebat, ligamenta laxiora reddita, muscoli distenti, multique noxii humores in parte affecta congesti & coacervati erant, qui dolores continuos causabantur) omnem curationem respuebat, & proinde solius exulcerationis in deligando ratio habebatur; Quia verò dolores continuè urgebant, ægrotumque ob denegatam quietem valdè defatigabant, hic homo indies deterius habere cœpit, tandemque febre accedente, vitam cum morte mutavit.

Talos luxatos & rectè repositos ob levem causam propter laxata ligamenta & tendines iterum luxari, in multis aliis, præsertim verò in Generoso quodam Barone observavi, cui talus repositus ob lubricum gressum atque vestigium sæpius luxatus, sed
semper denuò repositus
fuit.

*Cura pal-
liativa.*

*Tali luxati
repositi fa-
cile iterum
luxantur.*

OBSERVATIO MED. XL.

Vesicæ inter luctandum ruptio lethalis.

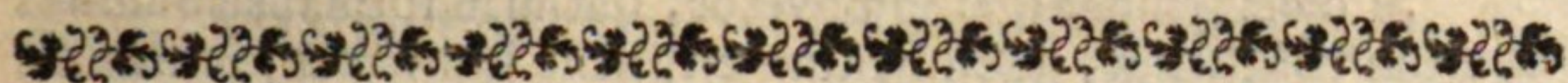
Casus.

ANte sex vel septem annos duo Rustici in pago Rammingen, qui una hora à Langenavio distat, in diversorio inter compotandum de corporis sui robore gloriati sunt, quorum semper unus altero fortiolem esse intolerantius se jactavit, tandem verò ad pugnam devenit, ac inter se mutuo luctati sunt, periculumque fecerunt, uter amborum alterum robore suo vincere atque victoriam deportare possit. Cum itaque hi ambo media ferè nocte dicto modo inter se luctarentur, unus cognomine Mannes ab altero impetuosissimè in terram dejectus est, undè vesica ejus cerevisia repleta rupta fuit; Quo facto, læsus tardo pede agrè domum tendit, & quia domestici altiori somno sepulti erant, & proinde eum non audirent, ille in horreum repit, ibidemque, donec à suis quæsitus est, super stramine ingemiscens cubavit, postea vero in domicilium receptus, & in lectum deportatus est.

*Remedia in
hoc deplo-
rato affectu
adhibita.*

AD quem sequenti die ego cum Chirurgo, Joh. Barth. Heckhingio vocatus, roborantibus patientem refeci; clysterem ipsi injicere; oleis etiam ac fomentis intumefactum & dolorosum ventrem inungere & demulcere curavi. Et quia de urinæ reddendæ impotentia conquerebatur, Chirurgus immisso cathetere eam subducere conatus est; quia vero nil quicquam urinæ promanavit, & circa regionem

nem vesicæ maximus dolor patientem torfit, iccirco vesicam ab impetuosa in terram dejectione ruptam, urinamque in cavitationem intumefacti abdominis effusam, omnemque spem restitutionis frustraneam esse judicavimus, quod etiam nostrum iudicium nos non fefellit, dum patiens sequenti nocte animam suam exhalavit.

OBSE RVATIO MED. XLI.

De hydropica illæsis visceribus 45. mensuras aquæ in cavitate abdominis habente.

Casus.

Nno 1698. die 9. Decembr. Dn. D. Viti Riedlini, Physici quondam & Medici Xenodochialis Reipubl. Ulmens. Vidua, sexaginta annos transgressa quæ Hydrope ascite, cum partium superiorum atrophia hæctica laboravit, ex hac vita discessit, cujus cadaver cultro anatomico sectum, & visceribus incorruptis, 45. mensuræ aquæ in cavitate abdominis reperiæ sunt, quæ forsan maturè, constantibus adhuc viribus, per paracentesin evacuari, sicque patiens conservari potuisset; Quæ verò pessimis invalescentibus symptomatibus, & præsentente facie Hippocratica, nunquam suadenda est, quia viscera facilè exindè gangrænam patiuntur.

S C H O L I O N.

HYdrops ascites ita dictus ἀπὸ τῆς ἀσκῆς, ab utre, quasi utricularis, quod utris modo abdomen ut plurimum aqua repletum sit; Tumor existit modo abdominis solius, modò etiam simul scroti, femorum, crurum, pedumque, à præternaturali feri lymphatici effusione & extravasatione inductus.

Onomatologia.

Asci-

*Definitio
&
Causa.*

Ascites est copia lymphæ extravasatæ & in abdomine collectæ, cum atrophia hæctica partium superiorum, urina pauca, & respiratione difficili, ortum habens à ruptione vasorum lymphaticorum, & impedita circulatione lymphæ; vel secundum alios, à sale resolutio.

Si dicta lymphæ igni admovetur, statim in formam albuminis ovorum coagulatur, quod signum est, hanc lympham purissimam partem feri esse.

*Ruptio va-
sor. lym-
phaticor.
unde profe-
niat.*

Ruptio autem vasorum lymphaticorum à diversis causis oritur, & arteriæ singulis partibus lympham advehunt. Si igitur pori illorum vasorum, quæ lympham in arterias invehunt obstructi sunt, tunc sequitur stagnatio, & consequenter lymphæ aliam viam quærit, sique illam non invenit, pustulam excitat, quæ, si plus materiæ continuo cursu affluit, tandem rumpitur, ac materia extravasata in ventrem descendit. Imò, dantur etiam tales obstructiones in venis, aut in glandulis, aut in origine arteriarum.

Causa etiam nonnunquam ascitis à gelidæ aquæ ingurgitatione provenire potest; Sanguis enim tenuis & fluidus à frigidæ aquæ potu derepentè alteratur & coagulatur unde tales obstructiones oriuntur.

Signa

Signa hujus morbi sunt sequentia. Si fluctuatio in ventre percipitur; si abdomen tumet, ac urina rubra est.

Prognosis.

Eventus secundum hujus morbi proprietatem est judicandus, ac an affectus jam primum inchoarit? vel incrementum jam dudum sumserit? vel quomodo natura subjecti constituta sit? studiosè perpendendum. Quod si etiam urina pauca & rubra est, & atrophia hæctica in superioribus corporis partibus accedit, plerumque lethalis est. Si verò urina alba vel flava in magna copia excernitur, & si viscera non obstructa sunt, tunc restitutio sanitatis est speranda.

Curatio.

In curatione eò intendendum, ut 1. Viscerum obstructiones per J ialia, J ialia, crocum J . aperitivum, & similia, referentur. 2. Materia peccans per purgantia appropriata, item per $\ominus$. digestivum Sylvii & decoctum lignorum, &c. evacuetur & exsiccet. Et 3. sanguini vis balsamica per amara restituatur.

Quod autem in hoc subjecto tantâ magnâ copiâ aquæ in cavitate ventris existente, viscera principaliora, videlicet ventriculus, lien, &c. illæsa & incorrupta inventa fuerint, facile exindè colligi potest, causam ascitis non ab atonia & discrasia hepatis, ac læso sanguificationis munere, (ut antiquiores Medici somniarunt) sed à ruptis vasis lymphaticis provenisse.

OBSER-

OBSERVATIO MED. XLII.

Vulnera capitis feliciter curata.

Casus.

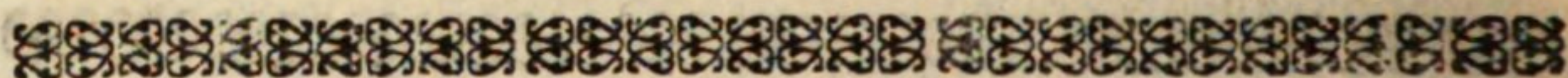
ANte aliquot annos Ulmæ Chirurgiæ quidam Studiosus ex Saxonia oriundus, ætatis suæ 28. à suis adversariis in platea quinque altis in capite vulneribus, & quidem uno in syncipite propè futuram coronalem, tribus secundum longitudinem supra futuram sagittalem, ac uno in latere, tribus transversis digitis à sinistro aure distante concisus fuit, inter quæ vulnera supra aurem, ac versus futuram lambdoidem satis ampla & profunda, omniaque concava & periculosa, sequentique modo tractata fuerunt.

Curatio.

ET quidem internè seq. aqua cordialis & cephalica propinata fuit,
 ℞. Aq. Ceras. nigr. Betonic. borrag. rosar. Confort. Officin. ana ʒj. Cinnam. Aq Cordi-
 Cydoniat. ʒij. Confect. Alkerm. incompl. ʒß. CC. præp. Corall. rubr. præp. ana al & Ce-
 ʒß. Syr. granator. Julap. rosar. ana ʒß. M. Pro potu ordinario sequen- phal,
 ti Decocto usus est. ℞. Herb. beton. sanic. agrimon. Veronic. ana ʒj. CC. Decoct. præ-
 ust. ʒvj. Hord. integr. ʒiß. Fic. ping. Dactyl. ana ʒß. passul. min. & major. potu Ord,
 exacinat. ana ʒj. Liquirit. ʒij. fol. sen. el. s. st. ʒij. Sem. 4. frig. maj. ana ʒj.
 anis. scenic. ana ʒß. M. f. decoctio cum duabus mensuris aquæ fontanæ.

Externè, vulnera capillis prius derafis lintheamentis carptis *Tractatio*
 ficcis, ac desuper Emplastro diapalmæ, & sacculo herbis cephalicis *& deligatio*
 impleto, in vino nigro decocto & expresso calidè deligata, collum- *chirurgica.*
 que atque cervix Oleo rosarum calidè inuncta fuerunt.

De cætero bona & conveniens Diæta observata fuit. Quibus *Diæta.*
 mediantibus patiens brevi temporis spatio convaluit.

Vid. Ep. x. c. d. s. a. 2. o. 103.

CONSILIUM MED. XLIII.

Abscessum fistulosum in abdomine concernens.

Casus.

ANno 1686. plurimum Reverendus Dn. Joh. Wolffgangus Schleicher, Sacellanus Ehingen-
sis, ætatis suæ anno 42. temperamenti cholericomelancholici, habitus corporis rari & gracilis, in sinistra parte abdominis, non procul ab umbilico, penes costas spurias, tuberculum quoddam exiguum sensit, quod in principio, quia parum incommodi attulit, parvi æstimavit, donec pedetentim incrementum sumsit, tumorque anno 1692, intra Festum Paschatos & Pentecostes magnis cum exortis doloribus in magnitudinem cucurbitæ ovalis, vel sarcinæ oblongæ, spithamam longæ, & manum transversam latæ, flatibus humoribusque invicem mixtis turgidæ, incrementum sumsit, patientemque ob magnam exinde excitatam molestiam ad quærendam opem & auxilium compulit, cui ab initio, præmissis purgantibus, Emplastra emollientia & discutientia, cum cingulo lato, ac scuto adæquato tumorem deprimente, nec non bona Diæta ordinata fuere, inter quorum usum tumor tamen non imminutus, sed magis magisque adauctus, & quidem interea temporis ita emollitus fuit, ut mense Junio
hujus

hujus anni 1693. evidentissimè conspici potuerit, quod hic affectus ingens abscessus, vel magnum ulcus, multa materia saniosa & excrementitia repletum, sit: Quapropter repetita purgatione per sacculum laxativum rursus Emplastra emollientia & maturantia usque ad perfectam mollitiem & maturitatem imposita, ac deinceps abscessus à Balneatore loci per cauterium potentiale apertus fuit, ex quo sordida, feculenta, & serosa materia effluxit, tumorque evanuit & subsedit. Sed quia hoc ulcus sordidum consolidationem per balneatoris manum respuit, iccirco Dn. Patiens se Ullmam contulit, ac me cum Georgio Riedlino ad inspiciendum huncce abscessum ad se requisivit, ubi per stylum exploratorium varii ductus, sinus & cuniculi, & quidem principalior, utpote fons & scaturigo hujus mali, in sinistro latere versus costas spurias; secundus in opposito dextro latere; & tertius in inferiori parte versus os pubis, deprehensi fuere, totumque ulcus cavernosum apparuit; Quo viso, nos ambo hunc affectum Abscessum fistulosum, ab afflu-
 xu humoris vitiosi, sanguinisque melancholici, atrabilarii, scorbutica acredine tincti, corrupti & adusti, per tubulos mollium & carnosarum partium eò, delati, inque loco affecto congesti, obortum esse, huicque malo, (quia his jam inventis, aliisque adhuc latentibus sinibus difficulter ab extra remedia applicari queant) haud aliter, quam sectione, utpote certissima, celerrima, & securissima via occurri ac remederi posse judicavimus; Quibus auditis, & facta remonstratione recensita, Dominus Patiens nostræ senten-

*Morbus
ejusque
Causa.*

tiae morem gessit, seque in loco sui domicilii tam sectioni, quam curationi nostrae, submittere decrevit.

Curatio.

IN hunc igitur finem anno 1693 die Lunae, qui erat $\frac{1}{2}$ Julii, nos ambo Ehingam equitavimus, ubi hora decima antimeridiana in ædibus dicti Dn. Sacellani sectio abscessus hujus fistulosi per prænominatum Riedlinum sequenti modo facta est.

*Sectionis
modus.*

Cum prænominatus Dn. Patiens sellae longae supinus impositus, locusque affectus denudatus fuisset, Chirurgus ante sectionem cavitates sinusque fistulosos stylo exploravit, postea itinerarium striatum principali sinui sinistri lateris transversim versus costas spurias indidit, ac cultello acuto striam itinerarii percurrente celerrimè dissecavit; Postea dicti cultelli cuspidem globulo cereo munivit, & immisso cultello, alterum ductum transversum dextri lateris punctim aperuit, sicque tam puri exitum, quam medicamentis injiciendis transitum paravit; Et hinc tertio rursus itinerarium ductui deorsum versus os pubis tendenti vel descendenti insinuavit, eundemque pari modo celerrima sectione incidit. Quo peracto, digitis dexterae manus totam cavitatem abscessus hujus fistulosi exploravit, cutemque à subjecta carne squamosa, sordida, flaccida, ac mucosa separavit, foveamque linteolis carptis explevit, turundam vulnere dextri lateris punctim facto indidit, labia vulnere totamque capacitatem sectam & apertam medicamentis stegnoticis, emplastris & spleniis munivit, decentique modo deligavit, chirurgoque loci usque ad nostrum reditum decentem tractandi modum inculcavit & demandavit. Elapsis deinceps decem vel duodecim diebus Dn. Patientem iterum visitavimus, inque loco affecto & aperto tres alios ascendentes, & duos descendentes minores ductus invenimus, qui facili negotio immisso stylo exploratorio sine sectione discissi & aperti, vulnera aqua caustica per siphonem injecta, unguentoque digestivo imposito, mundificata, vulnereque cavitates denuò linteolis carptis expletæ & deligatae fuerunt. Non multò post, tertia vice nos Ehingam recepimus, abscessusque cavitatem mundificatam, bonum ac laudabile pus edentem, adque consolidationem dispositam invenimus, quapropter à nobis judicatum & demandatum fuit, ut priori tractandi modo pergatur, abscessus certis in locis adhuc apertus servetur, spleniis, fasciis & ligaturis cutis & caro ad mutuum contactum reducatur, sicque consolidatio promoveatur. Postquam verò in absentia nostra in-

signis

signis error in deligando commissus fuit, abscessusque de novo sordidam ac corruptam carnem, sanientque multa serosa humiditate permixtam egressit ac evomuit, eamque ob causam Dn. Patiens Ulmam se contulit nostrumque consilium & auxilium ulterius requisivit, iteratò cavitas ampliata, ulcusque tam injecta aqua caustica, quam aliis digestivis remediis mundificatum & correctum, totumque corpus ad præcavendum novæ materiæ affluxum, expurgatum, brachiique dextri vena mediana, quæ sanguinem vitiosum tam ratione substantiæ quam qualitatis effudit, secta fuit; Quo facto, omnia ad meliorem statum perducta sunt, cutis in lateribus vulnerum circa eorundem labia cum carne unita, ac ob materiæ fluentis purulentæ per multos dies defectum, ulcerisque exsiccationem, perfecta consolidatio sperata & expectata fuit. Quia vero in inferiori parte vulneris versus os pubis descendentis adhuc dura aliqua intumescencia superfuit, illaque inopinatò resoluta materiam fudit, ductumque dextri lateris sua acredine per modum erosionis de novo excavavit & aperuit, iccirco etiam illum per injectionem aquæ causticæ per aliquot dies mundificare consultum duximus. Ne autem à fermento melancholico nova materia serosa & acris ad partem affectam per modum congestionis & erosionis affluat, sinusque fistulosos jam clausos de novo exedat, & aperiat, ac consolidationem impediat, dum varii probatissimi Authores fistulas abdominis pessimas & periculosissimas æstimant, & inter alios exercitatissimus Chirurgus Venetus Andreas *Prognosis.* de Cruce lib. 3. operis Chirurg. Cap. 50. pag. mih. 422. sequenti modo de iis scribit, dicendo. Venter prorsus ossibus caret, ac proinde periculosioribus fistulis subjectus & obnoxius est, quos multi pro immedicabilibus habent & existimant. Iccircò corpus iterum per potiunculam laxativam expurgatum, venaque mediana exoptato cum successu, meliorisque Sanguinis profusione adaperita, nec non potus ordinarius, itemque vulnerarius per aliquod tempus continuandus ordinatus, bonaque Diæta præscripta fuit, quibus median-tibus viscera roborata, humores pravi & excrementitii in & extra venas consumpti ac exsiccati, omnisque affluxus materiæ peccantis inhibitus fuit, unde etiam per adhibita interna & externa remedia Dn. Patiens vivaciorem totius corporis colorem acquisivit, vulnera abscessus mundificata, cutis ac caro, (excepto inferiori vulnere, quod adhuc per turandam usque ad perfectam mundificationem & exsiccationem apertum servabatur) reunita, & consolidatio per insersionem pulveris exsiccantis ac epulotici, promota fuit.

Remedia, quorum in hac Observatione mentio facta est, sequentia fuerunt.

*Sacculus
laxativus.*

1. Sacculus laxativus. *℞. Herb. absynth. Pont. Card. bened. Centaur. min. agrimon. Veron. scolopendr. ana M℞. Rad. Cichor. belleb. nigr. præp. fœnic. garyophyllat. ana ʒij. Rhabarb. ver. ʒiiij. fol. sen. el. s. st. ʒj. Jalapp. Turpeth. opt. Agar. troch. polypod. qu. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. ♀. alb. pur. ʒij. Sem. anis. fœnic. ana ʒß. M. & concis. f. cum syndon. alb. nodulus quinque quartariis vel ℔v. vini albi immergendus, de quo quotidie mane jejuno stomacho ʒv. vel quartarium dimidium bibatur.*

*Potiuncula
purg.*

2. Potiuncula purgans. *℞. Mag. Jalapp. gr. xv. Magist. Scammon. gr. iiij. Nucl. pin. n. 2. Syr. d. cich. c. Rbarb. ʒß. aq. Ceras. nigr. ʒvj. M. f. potiuncula una vice sumenda.*

*Spec. pro
potu Ord.*

3. Potus ordinarius. *℞. Scob. lign. sassaf. Lign. lentiscin. Rad. chin. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij. Sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒss. præp. ana ʒiß. M. f. pulv. gross. cui add. Passul. min. Corinth. ʒj. d. ad scatul. de quo cochleare unum majus in urceo. cum aq. fervent. Mensur. j. infundatur, & statim operculo tegatur, quæ aqua vel per se, vel cum vino permixta bibatur.*

*Potus Trau-
maticus.*

4. Potus Traumaticus vel vulnerarius. *℞. Scob. Lign. sassaf. Rad. chinæ. symphit. major. ana ʒß. Herb. Veron. agrimon. pilosell. solidag. saracen. sanicul. alchymill. ana M℞. Cinnam. opt. ʒij. lignirit. ʒij. ficuum num. v. passul. min. ʒij. Sem. anis. fœnic. ana ʒß. M. & concis. coq. cum. aq. font. ℔vj. & vini alb. odorif. ℔ij. ad tertias, de quo decocto mane & vespere ʒv. hauriantur.*

*Ung. dige-
stiv.*

5. Unguentum Digestivum Fabricii Hildani.

*Aqua cau-
stica.*

6. Aqua caustica, per siphonem injicienda. *℞. ℥ii sublimat. ʒij. Ccruss. lytharg. alum. ust. ♀ri ust. ana ʒj. Aq. fontan. spir. vin. opt. ana ʒij. M. f. ebullitio, deinde coletur; Hujus colaturæ ℞. ʒj. in qua dissolv. Ung. Aegyptiac. ʒß. d. ad vitrum.*

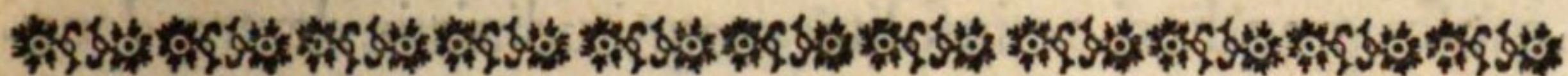
*Pulv. ex-
sicc. consoli-
dans.*

7. Pulvis exsiccans ac consolidationem promovens. *℞. Aloe-pat. sarcocoll. sang. Dracon. thuris, mastic. Aristoloch. long. aris. usti ana ʒj. M. f. pulvis inspergendus.*

Emplastr.

8. Emplastrum, operculi instar imponendum, quod erat Emplastrum Diapalmæ, cui, si luberet, Empl. Sticticum Crollii, vel aliud substitui potuisset. Exarabam, die 31. Octobr. anno 1693.

EBERHARDUS GOCKELIUS, MD.

OBSERVATIO MED. XLIV. *Vis. Ep. x. c. dec. A. g. e. 65.*

**Muscæ majoris ictus admiranda sympto-
mata invehens.**

Casus.

 Nno 1690. Agnes Petrinin, puella undecim annorum, militis cujusdam filia, admirandis symptomatibus (non sine Satanicæ collusionis suspicione) divexata fuit; Cujus venter instar tympani inflatus erat, qui, æquè ac pedes, continuo movebatur atque tremebat, totumque corpus sæpius repentino motu concutiebatur, ac inter ructus porci quasi grunnitus audiebatur. Ad hæc, persæpè materia flatulenta in abdomine oberrabat, quæ, ut patienti videbatur, nunc vocis cujusdam animalis in corpore delitescens, nunc fistulæ fornum de se edebat, sique caput per ascensum petebat, colum cum capite mirum in modum, non sine evidenti delirio, inflectebatur. In affectus principio singultu saltem cum ventris inflatione corripiebatur, qui, quoniam hoc malum à Dæmone vel sagis aut veneficis illatum esse suspicabatur, spiritualibus remediis per sacerdotem quendam adhibitis, per tres septimanas sopitus, postea verò majori cum impetu reversus est. Hæc patiens, quæ curæ meæ in nostro Xenodochio demandabatur, mihi referebat, quod priori anno, tempore messis in campo labori incumbens, à
musca

musca grandiori ac insolitæ magnitudinis in dextro denu-
dato crure supra genu, ac simul etiam in illo ipso pede infra
genu duobus ictibus percussa fuerit, à quo statim tempore
miserandum huncce affectum persentire cœperit.

Curatio.

Curatio.

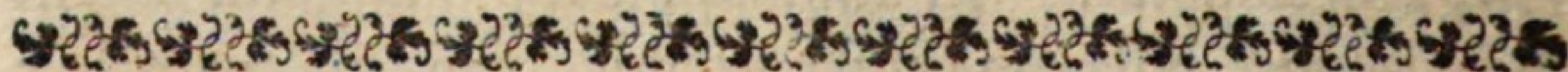
Syrup.
emet.
Nodulus
laxat.

Pill. contr.
singult.

Ung. sto-
mach.

Catapl.
contr. sin-
gultum
Mynf.
Elect. the-
riacal.
Dieta,

EX qua causa curationem ad veneni per muscæ ictum illati expul-
sionem & eradicationem direxi, atque sequentia remedia adhibui.
1. Ad vitiosos humores è corpore expurgandos, R. Syrup. Emet. Ang.
Sal. ʒvj. d. pro dosi una. Et, R. Herb. absynth. Card. bened. Centaur. min.
menth. crisp. meliss. pulegii, Origan. anapj. Radic. Enul. calam. arom. scenic.
garyophyllat. ana ʒij. Rhabarb. ver. ʒiij. fol. sen. el. s. st. ʒvj. Agar. troch. Gia-
lapp. polypod. querc. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒij. Crem. ♀. ʒiʒ. Sem. anis. scenic.
carui ana ʒʒ. M. & concis. f. cum syndon. nodulus, cum lbiiij. vini albi infun-
dendus, cujus quotidie manè jejuno stomacho ʒv. hauriantur. 2. Ad singul-
tum tollendum, R. Theriac. cœlest. gr. iiij. Extr. laudani opiat. incompl.
gr. j. M. f. pillulæ num. v. una vice deglutiendæ. Externè, R. Ol. absynth.
menth. crisp. mastich. ana ʒij. nucist. rec. expr. ʒj. Cera parum, f. Unguentum
stomachale; In eundem etiam finem Cataplasma contra singultum
Mynsichti regioni ventriculi fuit applicatum. 3. Ad malignitatem
eradicandam, simulque flatus discutiendos, R. Rob. Juniper. Theriac.
Androm. ana ʒj. Elect. Diascord. Fracastor. Conserv. menth. ana ʒʒ. Philon.
Rom. ʒij. Brod. Zingib. ʒvj. M. f. Electuarium. cujus de die sæpius avellanæ
quantitas sumatur. De reliquo Dieta conveniens fuit observata. Qui-
bus adhibitis remediis, præfata patiens per Dei gratiam pristinae sa-
nitati fuit restituta.

Ms. Ep. x. c. lxx. A. q. v. 66.

OBSERVATIO MED. XLV.

Dæmonis fraudes, in decipiendis ac obsi-
dendis hominibus, exhibens.

Casus.

Casus.

ANno 1690. tempore vernali, lanii cujusdam filia, viginti annorum ex diœcesi Heidelbergensi oriunda, Ulmam veniebat, quæ variis prodigiosis gestibus corpus hinc inde agitabat, dulcissimumque nomen Jesu nec audire, multò minus ore proferre, vel recitare volebat, & quoties dicti beatissimi nominis mentio fiebat, totum caput horrendum in modum, vibrando, quatiendo, & abnegando, movebat atque distorquebat, ac instar canis latrabat, hocque Salvatoris nomen ore suo exprimere pertinacissimè recusabat, tandem vero aliquoties seriò monita & increpata non sine horrore ac pavore anxia voce proferebat, ac simul jussa orationem dominicam titubante lingua recitabat.

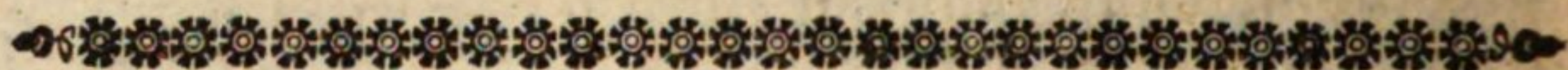
IN causam hujus mali mihi inquirenti, per intervalla sibi conscia referrebat, quod ante semestrem vittam cum inhærente cacodæmone pro dimidio floreno emerit ac inter alia, certo quodam tempore, ipsi imago alicujus albi ac nitidi coloris viri cum pileo plumis ornato comparuerit, à quo tempore hisce tentationibus, animique simul ac corporis cruciatibus infestata fuerit. *Causa mali.*

Quibus auditis, dubitatum est, an hic affectus Obsessio fatanica corporalis vel spiritualis dicenda sit? an ab actibus venereis illicitis & congressu forsan cum dæmone virum mentiente; vel à causa magicâ, per malè feriatos ipsi communicata & ingesta? vel à malo hypochondriaco cum collusione diabolica provenerit? quod perspicacioribus viris judicandum relinquo.

Hæc fœmina frustra prius usurpatis mihiq̃ue recensitis remediis, cum apud nos verbo Dei, dictisque S. Scripturæ consolatoriis, nec non assiduis prælectis precibus erecta ac roborata fuisset, & insuper, præparato prius corpore, emeticum quoddam pharmacum bibisset, aliquoties fortissimis egerendi conatibus tentata, tandem, cum aliqua portione sanguinis, duabus vicibus, & quidem primâ duos,

Scarabaeorum 3 nigrorum vomitus malum fuisse.

postea unum, sicque tres nigro colore tinctos scarabæos evomuit, quibus egestis, unius hebdomadis spatio ab hoc miserrimo & detestando malo feliciter liberata, pristinaeque sanitati restituta fuit.

OBSERVATIO MED. XLVI.

Similem fermè cum priori Historiam proponens.

Casus.

Nno 1690. die 1. Maji, alia quædam fœmina, 28. annorum ex Marchionatu Badensi Ulmam veniebat, quæ de maximis & intolerabilibus morsuris, cruciatibus ac doloribus circa pectus atque præcordia conquerebatur, quibus stimolata sæpius indefinenter currere cogatur, donec tandem motu ac sensibus privata in terram prolabatur.

Causa mali.

Causam hujus mali, Lac glauco colore tinctum ac pro quatuor crucigeris emptum accusabat, quod ante tres quadrantes anni propè Scaphusium in rustici cujusdam tugurio comederit, à cujus esu tertio statim cochleari sumpto in terram deciderit, ac per tres integras septimanas aphona manserit. Hinc illam de loco ad locum, ac inter alios etiam ad sacros, & diversa Monasteria devectam fuisse, ut sacerdotali benedictione atque spiritualibus remediis ab inflicto hoc deterrimo malo liberaretur: Ubi tandem à RR. PP. Ord. S. Francisci, tali in aqua benedicta propinato pharmaco, quinquaginta ac unum, & postliminio duos nigros scarabæos minores egresserit. Cui relationi addiderat, quod illa adhucdum non parvas dictarum molestarum reliquias persentiat, ac proinde etiam priorum remediorum præsidia desideret, quapropter ad illa impetranda, ad priorem vel similem locum ablegata fuit.

32 Scarabaei per aquam benedictam expulsi.

OBSERVATIO MED. XLVII.

Cranium à mallei majoris ictu sicariè fractum, lethale.

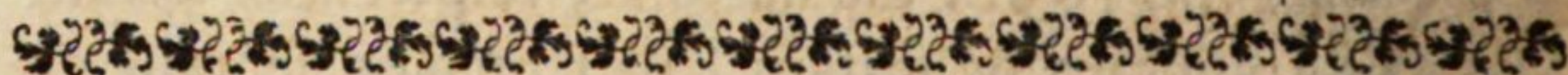
Casus.

ANno 1690. die 18. Junii, vesperi inter horam quintam & sextam Faber quidam ferarius ex præconcepto irreconciliabili odio & iracundia, animoque occidendi, frátrem suum Claustrarium, sub specie, ac si ferream quandam laminam, per quam clavi cochleati ducuntur atque intorquentur, (Germ. *Schneiden*sen) mutuare vellet, in officina sua adiit, dictamque laminam mutuandam ab ipso dolosè petiit, quam etiam hic de nulla fratris fraude malaque intentione somnians, ipsi communicare non recusavit; Dum autem illam parieti affixam diversis foraminibus perviam laminam depromere occupatus erat, iracundia ardens & exacerbatus frater ex improvise, ac sine omni verborum rixarumque interventu malleum majorem sub toga absconditum produxit, fratremque miserrimum duobus ictibus supra & infra sinistram aurem cum introcessione ac fractura cranii percussit, in terram prostravit, confestimque post nefandum hoc perpetratum latrocinium auffugit. Sauciatus verò frater cum se in terra aliquantisper recollegisset, scalas ascendit, ac se in hypocaustum recepit, ibidemque grabato

suo incubuit, cui vocatus Chirurgus venam secavit, vulne-
raque deligavit; Patiens verò accumulatis pessimis sym-
ptomatibus oppressus duabus circiter à læsione præterlapsis
horis vitam cum morte mutavit.

*Eachaberis
sectio &
inspectio,*

CUjus caput post obitum sectione apertum & inventum est, calva-
riam infra dextram aurem in aliquot partes fractam introcessisse,
totamque cavitationem intra cerebrum & cranium extravasato sangui-
ne suffusam ac repletam fuisse.

OBSERVATIO MED. XLVIII.

Puer novennis duobus globis bombardariis
ictus.

Casus.

ANno 1694. Mense Martio, Johannes Jungin-
ger, Jacobi Jungingeri, Civis Leipheimensis &
textoris filius novennis, in Oppidi platea propè
portam à tumultuante quodam Martis alumno
& diversoriorum designatore, (Germ. *Quartiermeister*)
duobus globis plumbeis, & quidem uno in mala dextra
transversim, sed superficialiter; altero verò per inferiorem
dextræ scapulæ partem ictus fuit.

*Vulnerum
inspectio &
Curatio,*

Quem ex Ampliff. Magistratus Ulmenfis mandato inspeximus,
stylo exploratorio globum in vulnere summo studio quæsi-
mus, sed illum nullibi deprehendere vel invenire potuimus, ac ea-
propter eum in musculorum intercapedine vel intra costas delitescere
judicavimus. Quare diligenti exploratione facta, vulnere, immis-
sâ prius turundâ Unguento digestivo illitâ, emplastrum santalinum,
& su-

de rebus alienis per urinam mediante fascino &c. 485

& supra hoc Linimentum simplex Sculteti pro defensivo impositum, illudque decenter deligatum; internè verò aqua confortans, potusque ordinarius, ac conveniens Diæta præscripta fuit; Quibus ita observatis, die post læsionem decima globus prodiit, qui à chirurgo exemptus, atque puer pristinae sanitati restitutus fuit.

OBSERVATIO MED. XLIX.

Vi. Ep. H. C. d. 2. a. 2. v. 54.

Res alienæ per Urinam, mediante fascino,
è corpore excretæ.

Casus.

 Nno 1695. Mense Januario, fœmina quædam adhuc cælebs, quæ ante hâc intumefactum ventrem habuit, & de acerbissimis doloribus hinc inde in corpore, præsertim verò in capite, ventre, manibus & pedibus, conquesta est, quibus alvi per 20. integros dies durans constipatio accessit, & tandem per Urinam, ut Medicus illius loci perhibebat, sequentes res per urinam excrevit, utpote magnam acum, cui insecutæ sunt *Res alienæ excretæ.* aliæ tres, inter quas una ex cera Hispanica nodulum in altera extremitate obtusa habebat, cum quinque aliis, alio tempore insequentibus, item clavi Ungulares, tres crinium cincinnati, aliquot magnæ & quinque parvæ fibulæ, duodecim particulæ variæ formæ & magnitudinis ex vitro conflatæ, duo clavi sutorii novi, clavus alius equarius integer, & duo confracti, & tandem sacculus hinc inde perforatus, & in superiori parte filo contorto cannabino circumvolutus, qui à clinica ex antro muliebri propendens eductus fuit, in certo

quodam Oppido Ulmenſi decubuit. Quia verò in recenſitione & deſcriptione hujus caſus à Medico nulla mentio facta eſt, quibus adhibitis Remediis venter antea tumefactus ſubfederit, an menſtruæ purgationes totaliter ſint ſuppreſſæ vel non? an Patiens antea de libidinofis & venereis concupiſcentiis ſuſpecta fuerit? aut an Medicus apud exeuntes res hæſce alienas jam enumeratas præſens fuerit, vel non? iccirco Ampliſſimo Magiſtratu jubente, Collegium Medicum hac de re ſuum judicium difficulter ferre potuit. Tandem verò ab omnibus judicatum eſt, ſi hæc res revera ſine omni dolo & ſimulatione ſe ita cum dicta fœmina habeat, & per veraces perſonas hoc in paſſu, quæ huic excretioni præſentes fuerint, teſtimonium perhibitum ſit, hunc affectum morbum magicum, à faſcino, veneficio, & incantatione introductum eſſe.

*Curationis
requisita.*

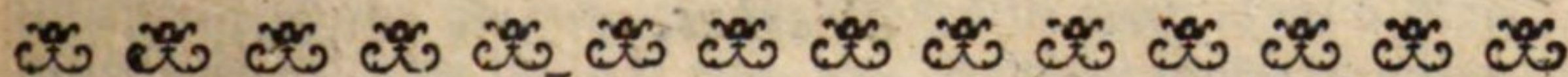
DE hujus morbi Curatione Authores classici perhibent, quod ad mali hujus ablationem tria præcipuè requirantur, & quidem 1. Remedia Magica. 2. Spiritualia. Et 3. Corporalia. Magicaveris Christianis suspecta & prohibita sunt. Spiritualia in precibus & Theologicis adhortationibus & consolationibus comprehenduntur. Naturalia, quæ cum spiritualibus jungenda, in alexipharmacis cordialibus, malignitati resistantibus, aliisque appropriatis & specificis remediis consistunt, quorum ope & auxilio tales affectus apud multos si non radicitus exterminati, tamen ita leniti & mitigati fuerunt, ut patientes magnum exinde solatium consecuti sint. Tales autem morbi non nisi longo tempore & successive curantur, & licet interdum spes restitutionis affulgeat, & per factas inducias videatur, ac si talis affectus sublatus sit, illi tamen postea ex inopinato recurrunt, & tam Theologis quam Medicis magnos labores excitant. Contra tales magicas fascinationes & incantationes quidam Medici cati vel felis nigri, vel solum, vel cum canis nigri sanguine mistum, non solum Patientis toto corpori, sed etiam conclavi, januarum liminibus, fenestris, nec non illorum retinaculis ligneis, (Germ. Creusstock)

Morbi magici non nisi longo tempore & successivè curantur.
Et facile recidivam patiuntur.
Quidam sanguinem felis & ca-

stōck) illitum, pro certo & singulari remedio juvante extollunt & de-
prædicant.

Qui Authorum libros hac de re conscriptos evolvere deside-
rat, ille Sennertum de morbis occultis & Fascinatione; Fromannum
de Fascinatione; Jordanum; Carrichterum; Codronchum de mor-
bis per incantationem inductis, meum nuper de incantatione &
fascinatione editum tractatum germanicum, aliosque Authores con-
sulat, qui de hac materia scripserunt.

*nis nigri
illitum pro
singulari
remedio de
prædicant.*

OBSERVATIO MED. L.

Partus monstrosus, idolum referens.

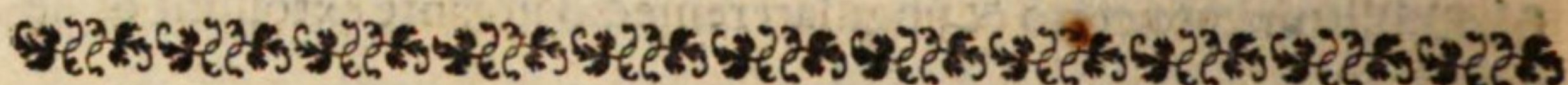
Casus.

ANno 1690. die 19. Junii, mulier quædam Maria
Schvvindingin ex Sylva Brigantina Oriunda, in
Xenodochio nostro Ulmenſi filiam mortuam
peperit, quæ cranium ad oculos usque depref-
ſum habebat, nec ullum frontis veſtigium conſpiciebatur;
præter hoc capitellum axillis & ſcapulis ita preſſè inhære-
bat, ac nullius fermè colli indicium apparebat, oculi magni
ac ſpatioſi, malæ pendulæ & bucculentæ, reliqua membra
naturaliter diſpoſita fuerunt. In Summa, hic foetus quoad
caput, collum, & faciem Idolum Ethnicum (quod vulgò
Fizle Buzle vocatur) repræſentabat.

AN verò natura, facultasque formatrix in producendo hoc foetu
monstroſo ob horrendi alicujus monſtri vel picti vel ſculpti ob-
jecti aſpectum, & exinde conceptum ſubitaneum terrorem, vel præ-
conceptam fortiffimam imaginationem, vel aliam quamcunque cau-
ſam à recta conſuetaque naturali efformationis via aberrarit, hoc mi-
hi notum non eſt, quapropter ſilum ulterioriſ relationis abrumpo.

*Quenam
cauſa fue-
rit, allegari
nequit.*

CON-

CONSILIUM MED. LI.

Arthritis vaga Scorbutica.

Morbus.

Definitio
cum
Causa.

Effectus, de quo Prænobilissimus quidam Aulicus conqueritur, nil aliud est, quam Arthritis vaga scorbutica, à sale volatili scorbutico, partes nervosas ac tendinosas rodente & vellicante, proveniens. Hujus causa in definitione exposita est.

Signa.
Prognosis.

Signis opus non habet, quia per se clara sunt.

Quod Prognosin concernit, malum hoc, quia chronicum & inveteratum est, difficulter ex fundamento curatur; quia verò nodi ac tophi articulorum & juncturarum interdum apparent, postea verò iterum disparent, signum est materiam hanc tartaream non sufficienter esse impactam & indurata, ac proinde ejusdem resolutionem sperandam esse, Imbecillitas pedum minorum, eorundemque ratione nervorum, ligamentorum, ac tendinum relaxatio, à materia glutinosa, tartaro permixta, à partibus principalioribus ad minus principales, & à centro ad circumferentiam ablegata proficiscitur, & quia calor natus à foco caloris, videlicet corde eoque validus pervenire eamque resolvere non potest, materia illa inter juncturas, nervosas ac musculosas partes impacta remanet, quæ pedes fatigat, & motum eorundem vegetiorem impedit.

Curatio.

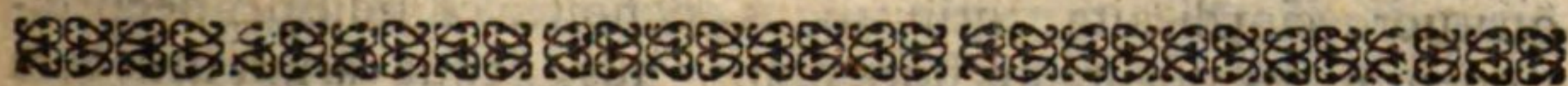
Essent. trifol. fibrin.

Infusum
antiar-
thrit.

Therma.

Curatio hujus morbi consistit 1. in repetitis evacuationibus salforum, acrium, & scorbuticorum humorum per potiunculam lenitivam ex manna, pilulas Emanuelis vel Francofurtenses. 2. In assiduo usu remedii alicujus antiscorbutici, specifici, utpote Essentiæ trifolii fibrini mane & vespere ad guttas 15. vel 20. in sequenti vehiculo sumptæ. Ut R. Beccabunga, Nasturt. Cochlear. ana Mß. raphan. marin. ʒß. omnia minutissime concisa, & in brodio carnis ferventi infusa per pannum fortissime exprimantur, de quo manè & vespere ʒv. cum dicta essentia trifolii fibrini ebibantur, ac per aliquod tempus hocce remedio continuetur. 3. In resolventibus & anodynis, qualia sunt therma artificiales domesticæ, itemque piperinæ in Helvetia, vel Ferinæ in Ducatu Württembergico propè Kalm,

Kalm, & Bollenfes in vicinia Göppingenfi. Externè, manè & vesperi membra nervosæque partes Unguento nervino & anodyno à me communicato calidè inungantur. 4. In Observatione convenientis Diætæ, ubi aer austerus ac frigidus, cibique falsi, acidi, crudi, coctique difficiles fugiendi, vinumque album Nicarinum, vel Decoctum herbæ Thee aut Radicum chinæ cum Cinnamomo, aniso, &c. eligendum. Corpus modicè movendum; somno & quieti decenti moderatione indulgendum; Corpus ratione excrementorum apertum servandum; animique fortiores motus compescendi & refrigandi erunt. Det Deus T. opt. Max. ut hisce monitis observatis prosperrima valetudo corporis sequatur. Die 7. Novemb. 1690.

CONSILIUM MED. LII.

Pro Illustrissima quadam Comitissa.

In puncto Discrasia ventriculi cum febrili dispositione.

Illustrissimæ Dominae Comitissæ morbus est Definitio morbi.
 ventriculi affectus cum coctionis debilitate, stomachi-
 que doloribus nonnunquam divexantibus, ac disposi- Causa:
 tione febrili, quæ omnia ex ventriculi vitioso fermento
 scorbutico & malè observata Diætâ proficiscuntur.

Signa sunt cibi fastidium, vomitus, carnis averfatio, & hinc Signa:
 ex alimenti penuria corporis ac membrorum imbecillitas.

Hic Affectus, quia mala omnis generis atque periculosa sym- Prognosti-
 ptomata inducere posset, contemnendus non est, cui maturè per se- con.
 quentia remedia obviandum erit.

1. Per præscriptos pulveres stomachicos, quorum ante therma- Curatio,
 rum usum unus manè circa horam sextam vel septimam, & vesperi
 circa quartam in brodio carnis assumendus. Qui sic parantur. R.
Spir. Θ. absynth. coagulat. Myns. ʒʒ. d. ad chart. & hoc modo doses duode- Pulv. sto-
cim. mach.

2. Trageam confortantem, de qua quovis finito prandio &
 coena, quantum tribus cuspididus cultri capi potest, capiendum;
 Qqq cuius

Tragea stomach. confort.

cujus descriptio hæc est. *Rx. Pulv. sem. Coriandr. præp. ʒj. Sem. meliss. ʒj. Cinnam. acut. ʒß. Eboris sine igne præp. Corall. rubr. præp. ana ʒij. sacch. perlar. ʒiiij. M. f. Tragea.*

Aq. refriger.

Acidula Brutschenf.

Therm. Crumbacens. Modus utendi.

Acidula inter usum thermar. quando & quomodo bibenda?

Diata,

3. Aquam refrigerantem, de qua ante cubitum 6. cochlearia ebibenda, quæ talis est. *Rx. Aq. Lunæ ʒß. d. ad vitr.*

4. Acidulas Brutschenfes, de quibus interdium ante thermarum usum ad compescendam sitim, pro lubitu bibendum.

5. Thermas Crumbacenses, quarum infessus manè per tres horæ quadrantes inchoandus, postea quotidie per horæ quadrans, usque dum horis antimeridianis ad unam horam cum dimidia, & pomeridianis horam unam ad summum perventum sit, augendus, per quatuordecim dies ita continuandus, & postea cottidie per decurtationem unius quadrantis horæ minuendus, sicque earum usus cum dimidia hora, prout inchoatus erat, concludendus erit.

6. Inter usum Thermarum acidulæ manè jejuno stomacho circa horam sextam bibendæ, horâ postmodum octava thermis insidendum, à meridie horâ unâ post balneum unus pulverum stomachicorum sumendus, post mensam verò dicta Tragea, & noctu ante somnum Aqua refrigerans usurpanda venient.

Quod Diætam concernit, aer calidior ac solis æstus, itemque ventus impetuosus & pluviae evitentur. Ex cibis conveniunt illi, qui coctu faciles sunt, bonumque succum & sanguinem generant, ut caro gallinarum, pullorum, caponum, aves montanæ & sylvaticæ, (exceptis alaudis & coturnicibus) caro item vitulina, agnina, vervecina, pruna Damascena, acida, Hispanica, juscula gallinarum, ac hordei. Econtra legumina, pisa, lentes, fabæ, phaseoli, itemque omnia acria, salsa, fumo indurata, immodicè aromatisata, cruda, coctu difficilia, caloremque præternaturalem excitantia, ut noxia, fugienda. Pro potu ordinario apud mensam conferunt vinum album, & aqua cum præscriptis speciebus, quibus passulæ minores addi possunt, parata. De cætero quies procuranda, alvus aperta servanda, fortiores animi affectus refrenandi erunt.

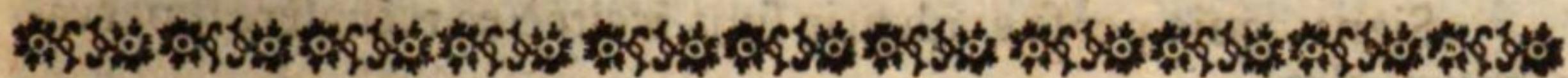
Quæ remedia Deus Divina sua benedictione secundet. Die

6. Julii,

26. Junii,

1691.

CONSILIUM MED. LIII.

Defluxiones Catarrhales, ac Nephriticos
dolores exhibens.

Casus.

 Onsul quidam Civitatis cujusdam Imperialis, ætatis suæ anno septuagesimo, de Catarrhis à capite ad partes subjectas, oculos præsertim & dextrum brachium defluentibus, nec non doloribus ac lassitudine genua pedesque infestantibus, sæpiusque calorem præternaturalem totius corporis excitantibus, conqueritur.

Et Conjux ipsius doloribus nephriticis divexatur. Ab ambobus itaque quæsitum est, quomodo hisce affectibus per medicamenta juvantia subveniendum? & an ad malum nephriticum tollendum Thermarum, præcipuè verò piperinarum usus conducat?

Resolutio.

PRior Affectus à materia catarrhali è capite ad partes subjectas, in- *Causa.*
primis ad oculos dextrumque brachium, & hinc ulterius per nervos ad genua defluente, ibidemque dolores ac lassitudinem excitante, originem habet.

Causa catarrhi tam à vaporibus è ventriculo, quam ab ebulliente sanguine (quod posterius calor præternaturalis corpus identidem infestans indicat) ad caput elevatis, ibidemque à frigiditate cerebri in materiam catarrhalem resolutis, ac postliminio ad partes subjectas defluentibus, dictaque loca incommodantibus originem habet.

Signa.

Signa, quia per se evidentia sunt, iccirco ea recensere supervacaneum esset.

Prognosis.

Hic affectus, si ipsi legitimis remediorum praesidiis non succurreretur, non solum pessima oculorum symptomata, sed etiam in brachio & pedibus paralyfin, sique pectus vel principium nervorum & nucham infestaret, catarrhum suffocativum vel Apoplexiam inducere posset.

Curatio.

Quapropter in curatione eò intendendum, ut, 1. materia catarrhalis per remedia blandè laxantia è capite & corpore eliminetur, 2. Defluxionibus catarrhalibus per cohibentia subveniat. 3. Caput & oculi roorentur. 4. Brachium & genua per externa remedia firmentur. Et 5. Bona ac laudabilis Diæta observetur. In quem finem sequentia remedia usurpanda venient.

Pil. purg.

1. Ad materiæ catarrhalis expurgationem sequentes pilulæ cephalicæ vel singulo anni quadrante, vel semestrali tempore, (prout necessitas postulat) deglutiri possunt.

Nodulus purg.

℞. Extr. pil. aur. cochiar. ana ʒʒ. Mag. Gialapp. gr. viij. M. f. c. aq. Ceras. nigr. pil. minor. obauratæ, unaq; vice sumendæ. Vel, si Apozema magis arridet, conducit talis sacculus laxativus. ℞. Herb. absynth. Pont. beton. Rorismar. majoran. veronic. ana Mʒ. Rad. fœnic. garyophyllat. helen. ana ʒij. Rhabarb. ver. ʒiij. fol. sen. el. s. st. ʒj. Gialapp. Agaric. troch. Turpeth. opt. Polypod. qu. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. Crem. ʒ. ʒiʒ. Sem. anis. fœnic. ana ʒʒ. M. f. c. syndon. alb. nodulus, quinque libris vini albi Nicarini immergendus, de quo quotidie manè jejuno stomacho ʒv. vel quartarium dimidium hauriatur.

Pil. catarrhales. post cœnam deglutienda.

2. Ad defluxiones catarrhales inhibendas, tales pilulæ tribus horis post cœnam in numero ternario deglutitæ auxilium ferent. *℞. Mass. pil. de cynogloss. ʒiʒ. succi liquirit. inspissat. ʒiʒ. succin. alb. præp. ʒʒ. M. f. pil. numero 24. Quod si nimis grandes videntur, ex hac massa quadraginta octo formari, & pro qualibet dosi sex assumi possunt.*

Pil. de succin Crat. & Francofurtens.

Iuxta has pilulas, pilulæ etiam de succino Cratonis, vel Francofurtenses in septimana semel, & quidem earum 9, 11. usque ad quindecim deglutiri possent.

Electuar. confort. cephal.

3. Ad caput & oculos roborandos sequens Electuarium commendatur. *℞. Conserv. rosar. rubr. ʒij. Majoran. betonic. flor. Euphras. ana ʒʒ. Laudan. opiat. perlat. cum aq. papav. errat. solut. gr. iij. Bol. armen. orient. ʒiij. Syrup. viol. ʒvj. M. d. ad fictile, de quo hora una vel altera post cœnam avellanæ quantitas capiatur.*

Linim. simpl. Scultet Collyrium.

Quodsi oculi calore præternaturali, φλογώδη aut phlyctænis incommodantur, tum vel Linimentum simplex Sculteti, in forma Emplastri impositum, vel seq. Collyrium confert. *℞. Tutia præp. ʒʒ. Sief alb.*

alb. sine opio ℥℥. Pol. alb. camphor. ana gr. ij. sacch. Cand. alb. ℥j. M. d. in vitro.

4. Ad brachium dextrum & genua firmanda, tepida inunctio ^{Spiritus} vel illinitio cum seq. Spiritu non contemnenda. ^{externus,} ℞. Baccar. juniper. ^{nerbos ro-} ℥℥. piper. nigr. Mastic. elect. ana ℥ij. M. f. pulv. gross. ind. vitr. angust. orific. ^{bor.} supersundendo spir. vin. opt. rectif. ℥iiij. Spir. juniper. ℥ij. stent simul bene clausa in digestion. per horas 6. in Colatur. dissolv. Sapon. Venet. ℥ij. M. d. ad vitr.

5. Quod Diætam concernit. 1. Aer temperatus eligatur. 2. ^{Dieta,} Cibi sint cocti faciles, bonumque succum ac sanguinem generantes; è contra cocti difficiles, crudi, acidi, falsi, fumo indurati, flatus ac ventositates excitantes, legumina, cepæ, allium, raphana, caseus antiquus, &c. evitentur. Potus sit vinum album Nicarinum mediocre, vel cerevisia defecata. 3. In motu & quiete, ut & 4. in somno & vigiliis teneatur modus. 5. Consuetæ evacuationes respondeant naturæ ordini. Et 6. fortiores animi motus atque pathemata refrenentur.

Quod dilectissimæ Conjugis affectum nephriticum concernit, ^{Nephritici} eidem tam per remedia præservativa quam curativa subveniri po- ^{affectus Cu-} test. ^{ratio.}

Præservativè 1. renes & ureteres certis temporibus per sequentem potiunculam laxativam expurgari possunt. ^{Pot. laxat,} ℞. Fol. sen. el. s. st. ℥iiij. Rhabarb. ver. Crem. ♀. ana ℥℥. aq. malv. fragor. ana ℥ij. M. f. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. Mann. catabr. el. ℥i℥. clarif. cum album. ovi, addendo sub finem, aq. Cinnam. still. ℥j. d. ad poculum. Fortiora purgantia, ^{Fortior,} ut nociva, omni studio evitentur. ^{purgantia}

2. Ductus atque canales renum & ureterum per continuum ^{nephrit.} usum remediorum appropriatorum à sabulosis impuritatibus vindi- ^{sunt ebi-} candæ, molestæque oppilationes atque obstructions præcavendæ, in ^{tanda.} quem finem sequentia remedia commendantur. ^{Aq. nephrit.} ℞. Aq. contr. calcul. Fuchf. saxifrag. petrosel. onomid. ana ℥j. Ocul. ☉. præp. ℥j. Syr. d. alth. Fern. ℥℥. M. d. ad vitr. Dosis cochleare unum vel alterum, mane & vespere assumen- ^{Pul. ne-} dum. Similem virtutem & efficaciam seq. etiam Pulvis habet. ^{phrit.} ℞. Sem. chærefol. anis. scenic. Coriandr. petrosel. ana ℥℥. saxifrag. ℥j. pulv. liqui- rit. ℥j. sacch. cand. alb. ℥iiij. M. f. pulvis, de quo singulis mensibus per quinque dies ante plenilunium ℥j. in vino calido bibatur, ac per horam unam post sumptionem à cibis abstineatur. Præter hæc dicta etiam quotidianus usus ^{Mature} maturarum baccarum juniperi, si manè jejuno stomacho sex vel septem ^{bacca juni-} manducantur; ut & pulvis Cremoris ♀ri & oculorum cancri pari ponde- ^{Pulv. Crem,} re mixtorum, in prima mensa cum brodio carnis quantum cultri cu- ^{Tartar. &} spide ^{Ocul. canc,}

spide capi potest, sumptus, quin etiam syrupus de althea potui permixtus commendantur.

Clysteres.

*Ol. amygd.
dulg. cum
sperm. ceti.
Inseffus &
semicupia.
Unguenta
anodyna.
Thermæ.*

Curativè, ad dolorem demulcendum *Clysteres lenientes* & *dome-*
stici, ex lacte, decocto hordei, butyro, vitellis ovorum, oleisque lenientibus &
anodynis parati; item, *Oleum amygdal. dulc. vel per se, vel cum 3ß. spermatis*
ceti rec. permixtum, calideque bibitum, nec non externè *inseffus* & *semicupia*
ex herbis. floribus, radicibus & seminibus emollientibus parata, itemque cali-
dæ inunctiones cum oleo amygdal. dulc. Unguento nephritico, dialtheæ, anodyno,
& similibus, deprædicantur.

Thermæ, & inter has etiam *piperinæ*, quia leniunt, emolliunt, demulcent, atque dolores abigunt, viasque ureterum & vaforum ad meliorem transitum materiæ sabulosæ & excrementitiæ lubricant, aperiunt, amplificant, & laxiores reddunt, prævia præparatione corporis, & observata bona Diæta, contemnendæ non sunt, & legitimè usurpatæ magnam utilitatem adferunt.

Et hæc sunt, quæ interrogatus de hisce affectibus admonere volui, Deus T. opt. Max. hæc remedia Divina sua benedictione secundet. *Ulmæ Suevor. d. 10. Mart. 1691.*

Vid. Eph. x. c. d. r. a. q. o. r. o. s.

OBSERVATIO MED. LIV.

Horrenda ambustio à pulvere tormentario facta.

Casus.

Nno 1691. die $\frac{1}{2}$ 8. Aprilis, (qui erat dies Sabbathi) Burtenbachii, Generosus Dominus Christophorus Sigismundus à Wöllvart, Dominus in Laubach &c. ætatis suæ anno vigesimo sexto, cum gravida sua Coniuge, Domina Henrica Loyfa, nata Schertlin à Burtenbach, &c. ætatis suæ vigesimo quinto, (Generosi Domini Ludovici Henrici Schertlini à Burtenbach,

bach, Domini in Geiffingen & Stammheim &c. & Dominae Annae Catharinae à Wöllvart Filia) nec non Affine suo Domino Alberto Schertlino, sedecim annorum, Conjugis suae Fratres, & sorore sua prænobilissima Virgine Christina Catharina à Wöllvart, in Laubach, &c. Amita itidem Prænobilissima Virgine Maria Catharina Sophia à Wöllvart in Bolsingen, concomitante suo servo & equorum curatore Georgio Sperlingio rhedâ vectus, in vicina Mola seu Officina propè fluvium *die Mindel* vocatum sita, ubi pulvis nitratus seu tormentarius conficitur, (ut modum parandi ibidem viderent) circa horam undecimam antemeridianam appulit.

Et postquam in istam Officinam (quæ non multum spatii in se continet, ac circum circa asseribus affixis loco parietum clausa, superius verò usque ad tectum aperta fuit) venissent, prædictus Dominus Albertus Schertlin ibidem Examen pulveris tormentarii, quod prius in hunc locum deportari jusserat, (Germanicè *eine Pulverprob* / quod instrumentum est, cujus beneficio pulveris nitrati vis mediante incensione per gradus probatur & examinatur, quo etiam percontari voluit, utrum pulvis ille tormentarius Burtenbaccensis an Nördlingensis sua efficacia prævaleret) apprehendit, & inconsideratè in hoc periculosissimo loco, intra posteriorem januam stans, incensionem, sed prima vice cum denegato ignis successu intendit, secunda verò incensionem promovet, qua facta, & vento flammam retrò in molam flante, evestigio quatuor Centenarii pulveris communis grossioris (vulgò *Musquetenpulver*) dimidius
item

item Centenarius pulveris subtilioris, (*Pürstbüchsenpul-
ver*) & Centenarius unus cum dimidio salis nitri (summa-
tim sex Centenarii) uno momento, præsentibus omnibus
supranominatis Personis flammam conceperunt, à quo
quasi fulmine omnes tegulæ planæ à tecto dejectæ, parie-
tes ligneæ magno cum fragore effractæ, omnesque dictæ
Personæ cum Opifice Jacobo Langio, qui in cribrando tali
pulvere occupatus erat, miserrimè uno quasi ictu in terram
dejecit, illorum facies, capillos, colla, aures, brachia, hu-
meros, manus, digitos, latera, amborum etiam Domino-
rum pedes altius ambussit, pileos discerpsit, & vestimenta
ferica, ac exsubtiliori & rariore materia confecta, unâ cum
indusiis accendit, atque combussit. Hæ Personæ omnes,
Jovis quasi ignibus ictæ, maximoque terrore perculsæ,
quamprimum se aliquantulum recollegerunt, per apertam
posteriolem januam ardentibus vestimentis, currendo &
rependo auffugerunt, & (excepta Prænobilissima Virgine
à Wöllvart in Bolsingen, opifice, ac fervo) in præter-
fluentem aquam ocyus ad collum usque se immerferunt,
unde extractæ, omnes sic ambustæ, horrendissimè defor-
matæ, ac si affatæ aut fumo expositæ fuissent, rhedâ do-
mum repetierunt, ibidemque in lectum ductæ ac deporta-
tæ fuerunt. Inter has Personas ambo dicti Domini præ
cæteris in facie & corpore enormiter læsi conspiciebantur,
quorum alter, Dominus à Wöllvart in Laubach, vir arte
& Marte coruscans, subsequente proximo die solis, cum
prius devotis precibus atque suspiriis animam Deo com-
mendasset, ac spirituali viatico Sacramentali instructus
fuisset,

de horrenda ambustione à pulvere tormentario. 497
fuiſſet, præcedentibus variis peſſimis lethalibusque ſym-
ptomatibus, vomitibus videlicet crebris, inquietudine, aſth-
mate, delirio, pulſu tardo ac debili, membris gelidis, ſudo-
re frigido, deliquiis, &c. media nocte hora duodecima in-
ter adſtantium preces, & Conjugis dulciſſimæ lacrimas &
gemitus in tanto ætatis flore vitam cum morte mutavit, ac
ſuum Affinem juniorem Dominum Schertlinum in ma-
ximo vitæ periculo reliquit.

Derelieta Conjux, Domina à Wöllvart in Lau-
bach, licet cum duabus dictis prænobiliffimis Virginibus
in facie, collo, auribus, humeris, manibus & digitis, item-
que ſupra mammæ valdè ambuſta fuerit, illæ tamen, quia
dolor & exæſtuans ab ambuſtione calor per adhibita reme-
dia mitigatus & extinctus fuit, ac eſcharæ per accedentem
exulcerationem à ſana carne ſeparatæ ſunt, viresque bona
ex parte rurfus conſtiterunt, ſpem ſalutiferæ reſtitutionis
dederunt, quæ etiam cooperante & adjuvante Deo ſubſe-
quuta eſt.

Opifex hujus nitrati pulveris, licet in facie & mani-
bus æquè ac cœteri ambuſtus fuerit, (qui in reliquo ſuo
corpore, ob cuſtodiam denſioris laneæ togæ illæſus man-
ſit) ab adhibitis remediis priſtinam ſanitatem recepit.

Servus, ſeu equorum curator, qui dum incendium
factum eſt, in limine anterioris januæ ſtetit, in facie qui-
dem & manibus etiam ambuſtus, & auffugiens à delaben-
tibus tegulis planis in capite & dorſo valdè percuffus eſt,
qui tamen brevi à hujus læſionis periculo evaſit.

Eo ipso læsionis die, Ego cum Johanne Bartholomæo Heckhingio, Chirurgo Reip. Ulm. Xenodochiali exercitissimmo, sub vesperam ad dictos Patientes vocatus sum, quos per totam noctem equitantes, summo manè dicto modo horrendissimè læsos, & quasi subassatos cum stupore invenimus, quibus sequentia remediorum præsidia, internè & externè, adhibuimus & applicavimus.

Curatio.

Internè.
Pot. ord.
Pulveres
pro potu.
Julapium.

ET quidem Internè, ad calorem æstuantem extinguendum, i. pro Potu ordinario talis pulvis ordinatus fuit. *℞. CC. præp. ①. tabulat. ana ʒj. sacchar. albiss. ʒij. M. f. pulv. subtil. cum duabus mensuris aquæ fontanæ permiscendus. Item, ℞. ①. præp. ʒvj. Camphor. ʒß. M. f. pulv. cujus cochleare unum vel alterum cum mensura aquæ fontanæ una vel duabus permiscendus. Et Julapium sequens. ℞. Syrup. acetos. Citr. rub. Idæi, Berber. ceras. acidor. ana ʒj. Aq. acetos. plantag. cichor. semperviv. ana ʒx. spir. ①. ol. rectif. ʒiß. M.*

Electuar.
Theriacal
sudorif.

2. Ad vapores sulphureos & nitrosos cum calore exæstuantem eliminandos, Electuarium theriacale sudoriferum sequens. *℞. Rob. Sambuc. ʒiib. Elect. Diascord. Fracastor. ʒß. Theriac. Androm. ʒij. Terr. sigill. files. ʒiß. Syrup. acetos. Citr. ʒij. M. f. Electuarium pro aliquot dosibus in aq. Card. bened. vel alio convenienti vehiculo propinandum.*

Aq. cordial.
confort.

3. Ad Cor viresque roborandas, singulis decumbentibus aqua Confort. Cordial. Offic. perlata per se, & cum CC. præparato, lap. Bcz. or. & Confect. Alkerm. permixta, propinata, & pro gravida Domina à Wöllvart, talis aqua præscripta fuit. *℞. Aq. Offic. confort. perlat. Ceras. nigr. cordial. temperat. borrag. ana ʒij. Cinnam. Cydoniat. ʒß. Bals. Embryon. ʒj. Lap. Bezoard. or. gr. vij. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. CC. philos. præp. ana ʒj. Confect. Alkerm. incompl. ʒj. Syrup. granator. Man. Chr. perlat. ana ʒß. M. d. ad vitrum.*

Pil. The-
riac. cæl.
es
Pulv. Bez.
comp.

Ambobus etiam dictis Dominis Patientibus, tam ad virium restaurationem, quam malorum symptomatum aversionem & sublationem *Pilula Theriacæ cœlestis, cum pulvere Bezoardico composito, propinatae fuerunt.*

Syr. leniens
& refriger.
pro linctu.

Ad collum, faucesque leniendas & refrigerandas, *mucilaginem sem. Cydonior. cum Syrup. violarum, addita tertia parte mellis rosarum, deglutiverunt.*

Contra

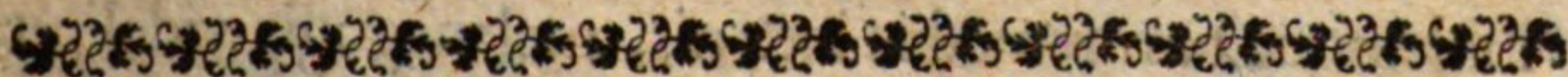
Contra nauseam & vomitum regioni ventriculi *Cataplasma ex fermento, theriaca, & nuce myristica*, impositum fuit. *Cataplasma stomachi*

Et ad alvum lubricandam & aperiendam, *suppositoriis & clysteribus domesticis lenitivis ex melle rosato, butyro, vitellis ovi, Ol. rosar. & decocto bordei, addito pauxillo salis*, subventum est. *Suppositor. & Clysteres.*

Externè, locis ambuſtis *Linimentum simplex, ex succo solani, Ceruss. lithargyr. Ol. rosar. &c. paratum.* *Externè. Liniment.* Quin etiam *Ung. de litharg.* nec non *Emplastrum refrigerans ex melle, sevo cervino, adipe suilla, Oleo lini, & minio constans*, fuit impositum. *simpl Ung. de litharg. Empl refriger.*

Escharæ altius cuti subjectæque carni infixæ cum cute graviter ambuſta & corrugata, per modicam Cultelli incisionem usque ad vivam carnem, (ut sic remedia eò melius operari, ac sanies corrupta exire queat) per chirurgum apertæ fuerunt. His itaque observatis atque peractis, res eò devenit, ut de præfata prænobiliss. Matronæ, & virginum antiqua generis nobilitate illustrium, restitutione amplius dubitandum non sit.

Quod autem Dn. Albertum Schertlinum concernit, ille, ut superius dictum, in mali principio, (quippe qui in ambabus manibus nigro-lividis & intumefactis, de quibus omnes ungues decesserunt, sensu, motu, & calore privatus, nec non viribus, & per intervalla ratione etiam destituebatur, quæ amissa omnia superveniente somno cum admiratione revertebantur) in maximo vitæ discrimine verfabatur, postliminio vires ex parte recuperavit, sed aures, nasus, palpebræ & labia per corrugationem deformata, oculi hiantes, quibus caro luxurians sursum ab inferiori palpebra surgens exitium minatur, digitique manuum, præsertim lævæ, contracti & incurvati sunt; quæ omnia, nisi succedente tempore per emollientia, Oleum videlicet amygdal. dulc. pingued. homin. fomenta, &c. emolliantur, luxuriantique carni per siccantia & obtudentia circa oculorum regionem succurratur, vitam variis molestiis haud carentem transiget.

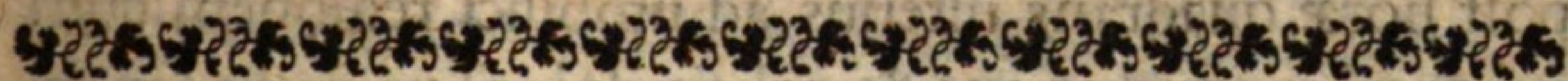
OBSE RVATIO MED. LV.

Ulcera pedis dextri à sanguine scorbutico
& atrabilario provenientia, lethalia.

Morbus.

Nno 1691. circa initium Mensis Maji Johannes Manner, Mercenarius Ulmenfis, Sexagenarius, habitus corporis gracilis & macilenti, temperamenti melancholici, cum manè signo tintinnabulo dato ad confuetum laborem progrediebatur, momentaneo in platea acuto pungenteque dolore, dextrum pedem circa talum occupante afficiebatur quem præternaturalis calor & inflammatio cum ambulandi difficultate fecuta est. Præfatus hic Patiens, cum domesticis primò remediis dictum pedem tractare tentasset, exinde non melius habuit, licet per tres adhuc septimanas, (ægrè quidem) ambulare potuerit, sed malum quotidie, accedente magno, minoris præsertim pedis tumore, incrementum sumfit, tumorque concomitante atroci dolore & inflammatione, usque ad genu ascendit; quo facto, totus tandem pes ad ossa usque exesus, excavatus, & exulceratus, per multos cuniculos atque foramina putrilaginosam materiam magno cum & fermè intolerabili foetore evomuit, rebus sic stantibus, & ad desperatum statum perventis, aliis frustra manum adhibentibus, in Nosodochium nostrum publicum delatus, ibidemque tam remediis internis, melanagogis videlicet, apozematibus antiscorbuticis & laxativis, decocto lignorum ac traumaticorum, roborantibus item & malignitati resistentibus, &c. quàm externè mundificantibus, putredinemque arcentibus, tractatus & deligatus fuit. A quibus tamen desideratum curationis successum non expertus est, sed

de Colica convuls. biliosa cum pessim. sympt. &c 501
 sed gangrænosam putredinem Sphacelus livido ac subatro
 colore tinctorum omnique sensatione carentium digito-
 rum pedis, febrisque putrida cum rigore periodico exce-
 pit; cum quibus symptomatibus dextri brachii dolor mo-
 vendique impotentia cum dolore finistri pedis punctorio,
 magnaue totius corporis atrophia, (quæ omnia pedis af-
 fecti abscissionem dissuadebant) accessit; à quorum ma-
 lorum syndrome atque Congerie Patiens indies magis
 magisque defatigatus viribusque exhaustus septimæ heb-
 domadis ab invasione decursu, secundum Hippocratis elo-
 gium, quod Ulcera ab atra bile provenientia plerumque
 sint incurabilia, inter preces adstantium vitam cum morte
 mutavit.

OBSERVATIO MED. LVI.

Colicam convulsivam biliosam pertinacis-
 simam, pessima symptomatum Syndrome
 concomitatam, & feliciter cura-
 tam exhibens.

V. J. Ep. X. C. dec. 2. A. 10.
 o. 164.

Casus.

ANno 1691. Matrona quædam honestissima,
 consanguinitate mihi proximè juncta, tempe-
 ramenti sanguineo-cholerici, habitus corporis
 mediocriter craffi, coloris in facie rosei, & sanæ
 aliàs complexionis, annos quinquaginta duo cum dimidio
 habens, tempore vernali de capitis dolore & vertigine con-

questa est, quam etiam non rarò spasmus in pedibus divexavit: Subsequente æstate, cum fœnum falce in duobus hortis sat spatiosis demeteretur, illa cum suis domesticis in fœnificio liberrimo & spontaneo motu sibimetipsi multum laboris in eradendo rastillis fœno, pyramidibus extruendis, fœnum furculis versando, in seriem contrahendo, &c. imposuit, inter quem laborem exæstuans & defatigata è præfenti puteo insignem aquæ frigidæ quantitatem ingurgitavit, stomachumque cum intestinis haud parum læsit. Postea in Festo S. Johannis Baptistæ ob levem causam ad iracundiam excitata, & ob insecutum subitaneum terrorem valdè perculsa fuit, ubi statim, (uti ipsi videbatur, catarrhalem materiam uno quasi impetu è capite ad ventriculum, & post horæ quadrans ulterius ad umbilici regionem cum ventriculi perturbatione & colicis doloribus ruere sensit, quem dolorem adhuc ambulans quatuordecim dies sustinuit, postea ineffabilibus, lancinantibus & pulsantibus circa umbilicum à materia biliosa & acido - corrosiva in plexibus nervosis coli intestini contenta & impacta, fixis doloribus, indusium circa locum affectum continuo motu concutientibus, exortis, in lectum dejecta, & sine omni interstitio ac induciis per dies & noctes, somno totaliter destituta, usque ad Festum Divi Michaelis cruciata fuit: In quo tempore ob ventriculi consensum omnis appetitus ad cibum prostratus, cibusque ac potus statim cum insequente Cardialgia rejectus fuit. Præter hæc, in sinistro latere circa regionem lienis tensio & inflatio dolorifica exorta est, quam uteri murmura doloresque syncoptici, subitaneam mortem

de Colica convuls. biliosa cum pessim. sympt. &c. 503
mortem sæpius minitantes, exceperunt. Febris insuper
intermittens putrida, octo vel novem septimanas durans,
cujus paroxysmi singulis noctibus præcisè circa horam de-
cimam tumultuarunt, accessit, quæ tota altera die usque ad
horam sextam vespertinam perduravit, ac Patienti, concur-
rentibus præfatis continuis doloribus colicis, convulsivis &
spasmodicis, omnes vires, ipsamque carnem exuit. Et
quia suspicabatur, quod forsan mensium defectus & cessa-
tio etiam aliquid ad hujus mali complicati atrociam contri-
buere possit, circa Festum Archangeli Michaelis ambæ ve-
næ saphenæ in pedibus, sectæ & apertæ sunt, post quam ve-
næsectionem tota die, ob Mariti abitum & peregrinationem
mœsta ac contristata, sinè omni cibo ac potu decubuit,
tandemque languida aliquantisper obdormivit; Post
somnia expergefacta, horrenda Arthritide omnes artus &
membra, brachia, manus, & pedes cum incredibilibus do-
loribus infestante, correpta fuit, nec ullum membrum sine
adstantium & clinicorum adminiculo movere potuit, sed à
Filiola natu minima cibata, quasi statua immobilis in lecto
decubuit; qui affectus ægrotam cum insigni atrophia cor-
poris ad usque Cinerum vernale tempus insequentis an-
ni cruciavit, adeoq; defatigavit, ut in Festo die Palmarum
manum adhuc nec capiti admovere, nec brachia sursum at-
tollere, nec lorumnectere vel ligare potuerit. Toto de-
cubitus tempore alvus pigerrima fuit, quæ sæpius & multo-
ties remediis proritari necesse habuit. Elapso hoc tempo-
re, vires quodammodo per Dei gratiam incrementum
sumserunt, illaque è lecto sola surgere, ambulare, ac mu-
nia

nia Oeconomica successivè obire cœpit, appetitus ad cibum cum somno naturali rediit; in exteriori manuum adhuc infirmorum media superficie tumor valdè sensibilis, tactumque ægrè admittens se prodidit, qui procedente tempore ganglii instar induruit, & hætenus causa fuit, quominus tres posteriores digitos rectè, sine cœterorum digitorum juvamine aperire atque extendere potuerit; Proximè præteritis diebus Pentecostalibus, (licet de cœtero Oeconomia microcosmica rursus naturaliter constituta sit,) manus & brachia adhuc dum debilia identidem dolores periodicos senserunt, quapropter ad plenariam, Deo Duce, recuperandam bonam valetudinem aquarum mineralium Krumbacensium usum præmeditato consilio elegit.

Curatio.

Periculosissimi hujus affectus, (qui multis experientissimis Medicis deploratus & desperatus videbatur) ingruentiumque symptomatum curationem quod attinet.

Colic.

Pot. anodyn.

Clyster.

Clysteres domest.

I. Colicæ statim ab initio seq. potiuncula pro duabus vicibus ad dimidiam partem sumenda, subventum est, *℞. Tripher. magn. ʒʒ. Croc. Or. ʒʒ. Macis ʒj. vin. Malvat. ʒij. M. f. potio pro 2. dosibus;* qua sumpta potiuncula melius quidem habuit, sed postliminio præfatus dolor recrudit, quem repetita hæc potiuncula non adimebat, quapropter illum seqq. clysteribus refrenare moliebatur. *℞. Herb. ʒ. emoll. ana Mʒ. Rad. alth. lil. alb. ana ʒij. sem. lini, scænuigr. ana. ʒʒ. M. f. decoct. cum brod. Carn. tʒj. Colatur. ℞. ʒvj. in qua dissolv. Elect. lenit. Florenz. diacathol. ana ʒvj. Mell. ros. colat. ʒj. Ol. lini ʒij. vitell. ovor. num. 2. f. Clyster.* Qui applicatus, ad affectum locum prima vice cum levamine ascendit; sed posteriores omnes ex brodio carnis & lacte vaccino cum floribus chamomillæ alterato, & cum Oleo lini ac vitellis ovorum permixto, nec non puro Oleo lini vitellisque ovorum conficiebatur, doloris punctum atque sedem non attigerunt, sed sine omni auxilio & solatio statim post applicationem effluerunt.

Præter

Præter clysteres, ad expellendam morbi causam atque materiam peccantem, Syrupo de cichorio cum rhabarbaro, & diasereos Andernaci, cum permixto pulvere radicum Jalappæ usa est, qui autem, præter consuetudinem, nullum effectum monstravit; Hinc, per sequentem potiunculam sæpius consolata, alvusque subducta fuit. *R. Fol. sen. el. s. st. ℥iij. Rhabarb. ver. Crem. ꝑ. ana ℥℥. Ag. Ceras. Potio laxa nigr. ℥iiij. M. f. lenis ebullitio, in Colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. ℥i℥. M. f. tis. potio.* Ad fortiora purgantia, ne malum, (ut multi Medici dehortantur) exacerbetur, progredi inconsultum duxi, sed firmiter credo, ut infra patebit, si materiam illam biliosam & acido-vitriolatam statim in morbi principio, antequam sese nervosis plexibus intestinorum tam firmiter insinuasset, aggressus fuisset, quod malum nunquam ad talem ferociam degenerasset. Ex Consilio celeberrimi cujusdam Medici, ad acidum hocce vitriolatum & corrosivum eradicandum, tali Tinctura (aliàs proficua) usa est, *R. Spir. ☉is *iac. chalybeat. ℥℥. Tinctur. flaved. cortic. arantior. minutiss. concisor. ℥ij. stent infusa per aliquot horas, postea fortiter exprimantur, cui expressioni add. Essent. arantior. ℥j. M. d. ad vitr. cujus guttæ sex vel septem una vice in aqua carminativa sumantur, ex cujus usu malum e vestigio exasperatum fuit, ita ut Patiens hocce remedio amplius uti noluerit; Et postmodum experientia docuit, quod omnia spirituosam atque volatilifantia hosce dolores colicos auxerint, proinde ab his omnibus totaliter abstinere coacta fuit: Nec Electuaria anodyna ac opiata conduxerunt, sed malum potius aggravârunt. Oleum quoque amygdal. dulcium, nec non Ol. Olivar. & Ol. lini aliquoties, sed sine singulari fructu, bibit.*

Ad atrocissimos hosce dolores compescendos, nullum remedium majus solatium attulit, quam *Pilulæ Theriacæ cœlestis, & Pulvis lapidis Bezoardici Orientalis*, quarum pillularum una vice grana quatuor, & Pulveris lapid. Bezoard. Or. grana quinque in vino Malvatico sumfit, ac per aliquod temporis spatium aliquale levamen sensit atque quievit. Externè, *inseffus ac balnea, herbis, floribus, radicibus & seminibus emollientibus ac anodynis imprægnata*, nec non diversos sacculos fursuribus, *semine carui & sale tosto impletos*, ventrique impositos, quin etiam *vesicam bubulam lacte, herbis, floribus & seminibus alterato repletam & applicatam*, ut & *Olea, emplastra, & Unguenta lenientia*, (sed omnia sine singulari commodo) usurpavit.

II. Ad Cardialgiam auferendam, stomachumque roborandum, *Electuarium ex Conserva menthæ, Elect. Diacydon. simpl. Theriaca An-* *Cardialgia ablatio.*
drom. & Philonio Romano, cum Syr. papav. err. invicem mixtis, Item *Elix. Trag.*
Propriet. Paracels. & Trageæ ex Cinnam. Nuce moschat. Macere, Caryophyll.
Corall.

*Pil. Ther.
cæl.*

*Externa
Varia.*

Corall. rubr. præp. CC. præp. & saccharo propinata sunt, quæ tamen (exceptis Trageis) ferre non potuit. Pilulas Theriacæ cœlestis, ac vinum Hispanicum & Malvaticum, cochleatim sumptum, non sine levamine & refectione virium toleravit. Externè Emplastrum stomachicum de crusta panis, & de Tacamahac, cum Ol. mastich. & cydon. malaxatum, item Cataplasmata ex tritis crustis mellitis, aromatibus mixtis, vinoque Hispanico ad formam pulmenti coctis, adhibita, regioque ventriculi Oleo nucistæ inuncta, pulvillisque calidis semper munita fuit.

*Hypochond.
sinistr. do-
loris mede-
la.*

*Crem. Tart.
c. ocul. canc.
Ol. & Empl.*

*Hyster. pas-
sion.*

*Curatio
Aq. Cord.
& hyster.
Pill. Ther.
cæl*

*Eau de la
Reyne d'
Hungrie,
Febris.*

*Puls. anti
febr.
Puls. Bez.*

III. Contra hypochondrii inflationem & dolores punctorios in sinistro latere sub costis spuris circa regionem lienis, Patiens internè Cremore Fri, cum Oculis $\overline{\text{ob}}$. permixto; externè, inunctione cum Ol. chamomill. & de capparibus, nec non Emplastro de meliloto, cerato de ammoniaco permixto, oleoque de Capparib. malaxato, usa est.

IV. Ulteri vaporibus tetrus & malignis cor caputque petentibus, animique crebriora deliquia invehentibus, internè aquis Cordialibus & hystericis, ac Tinctura Bezoardica Michaelis, (quam ferre non potuit) inprimis verò pilulis theriacalibus cœlestibus; externè verò aqua odorifera Reginae Hungariae, (Eau de la Reyne d' Hungarie quæ illam toto decubitus tempore optimè refecit, subventum est.

V. Febris seqq. pulveribus, antifebrili & bezoardico, alternatim sumptis, felici successu expugnata fuit. $\mathfrak{R}$. CC. philos. præp. Corall. rubr. præp. Ocul. $\overline{\text{ob}}$. præp. Ebor. sine aq. calcinat. Magist. $\mathfrak{B}$. ana $\mathfrak{z}$ ij. $\mathfrak{M}$. f. pulv. de quo ante horam paroxysmi $\mathfrak{z}$ ß. in aqua Cordiali sumatur. Pulvis vero Bezoardicus compositus fuit talis. $\mathfrak{R}$. Gelatin. CC. $\mathfrak{z}$ j. Ebor. rec. in alcohol redact. $\mathfrak{z}$ ij. Matr. perl. præp. $\mathfrak{z}$ ß. Ocul. $\overline{\text{ob}}$. præp. $\mathfrak{z}$ j. Lap. Chrysolit. præp. $\mathfrak{z}$ ij. Lap. Bez. Or. $\mathfrak{z}$ j. Spec. diamarg. frig. $\mathfrak{z}$ ij. sal. Corall. $\mathfrak{z}$ ß. $\mathfrak{M}$. f. pulvis priori modo utendus.

*Arthrid.
Curatio.*

*Puls. ar-
thrit.*

*Externa
Varia.*

VI. Ad Arthritidem, (post tusionem venarum saphænarum, materia, videlicet peccante sale volatili scorbutico imbuta, & cum sanguine à centro ad peripheriam partesque externas propulsata, obortam) exterminandam, internè, manè drachmam unam, & vespere circa horam quartam drachmam dimidiam, de sequenti pulvere arthritico cum aqua serpilli lumbricata sumsit. $\mathfrak{R}$. Lumbric. terr. præp. $\mathfrak{z}$ ß. CC. philos. præp. Ungul. alcis. præp. ana $\mathfrak{z}$ ij. sem. aquileg. $\mathfrak{z}$ j. Ol. nuc. mosch. expr. gr. iiij. sacch. finiss. $\mathfrak{z}$ ij. $\mathfrak{M}$. f. pulv. subtil. Quocirca etiam repetitos sudores movit. Externè, pedes, manus, & brachia axungia humana, Unguentis anodynis, Cataplasmatibus, Ol. chamomill. lumbricor. & anethi, invicem mixtis, Spiritu lumbricorum, &c. inuncta, & continua impositione sacculorum furfuribus calidis repletorum mitigata fuere, à quibus remediis dicta incommoda omnia in meliorem statum redacta fuerunt.

Quia

Quia vero adhucdum cibos, præsertim verò carnes averfabatur, & abhorrebat, ac continua nausea cum propensione ad vomitum ægram torquebat, alvusque naturale suum Officium facere recusabat, stomachusque continuè dolebat, ac proinde materiam vitiosam, putrilaginosam & corruptam plicis ventriculi tenaciter impactam esse non sine ratione suspicabatur, Patiens distinctis vicibus ac temporibus *Syrupi Emetici Angel. Salæ ʒj. hausit*, ac materiam spumofam, viscidam, biliosam & porraceam, optimo cum successu ac levamine, copiosissimè evomuit. Tandem, seq. sacculum laxativum quinque vini quartariis immerfit, ac quotidie manè jejuno stomacho dimidium quartarium bibit. *R. Herb. absynth. Card. bened. Centaur. min. agrimon. scolopendr. capill. ʒ. chamædr. fumar. ana ʒj. Rad. ʒ. aper. maj. ana ʒj. belleb. nigr. præp. calam. aromat. Gargophyllat. ana ʒij. Cortic. tamarisc. cappar. ana ʒij. Rhabarb. ver. ʒiij. fol. sen. el. ʒ. st. ʒj. Jalapp. Turpeth. opt. Agar. troch. polypod. qu. ana ʒij. Cinnam. ʒj. Macis ʒj. Crem. ʒ. ʒij. chalyb. cum ʒ. præp. ʒ in petia ligat. ʒj. M. f. cum Syndon. alb. nodulus.* Quod vinum medicatum optimè conduxit, appetitus cum somno naturali antea per multas septimanas interrupto, rediit, alvus naturaliter respondit, corpus quotidie cum viribus incrementum sumsit, & sic per Dei gratiam, præter cunctorum spem ac expectationem, convaluit.

*Syrup.
Emet.
Sacculus
laxat.*

Toto decubitus tempore hypocaustum fuit tolerabiliter calidum, cibi facilis concoctionis & confortantes, sed ob anorexiam & nauseam pauci; Potus *Decoctum CC. hordei, prunorum ʒ passul. minor. cum sem. anis. ʒ fœniculi, ut ʒ vinum album Niccarinum*, quod ferre potuit, ac ab illo, (quia cibos sumere non poterat) vires recepit & conservavit. *Thermæ Krumbacenses* ex voto profecerunt, ita, ut jam stabilis futuræ sanitatis nullum dubium existat.

*Diatæ
Potus Ord.
Thermæ
Crumba-
cens.*

OBSERVATIO MED. LVII.

Intestinorum ex hernia prolapsus, accedente iliaca passione, lethalis.

Morbus.

Nno 1691. Mense Julio, Virgo quædam herniosa, cum duriora S. V. alvi excrementa in loco consueto magno ac violento conamine excernere tentaret, periculosum intestinorum in sinistro inguine cum volvulo prolapsum, quem per unum alterumve diem conticuit, passa est, quem magnus circa partem affectam dolor, alvi constipatio, ructus, vomitus, ventris inflatio, inquietudo, virium lapsus, aliaque pessima symptomata comitabantur. Quæ prolapsa intestina exercitatus quidam chirurgus, sicuti etiam alius, adhibitis prius emollientibus remediis, sed frustraneo labore, reponere conabatur; Quapropter & ego ad ferendum consilium & auxilium ad dictam Patientem vocatus sum, cui sequentia remedia successivè usurpanda ad intestina emollienda, lubricanda, relaxanda ac referanda, adque repositionem disponenda, alvi que feces educendas, dictaque symptomata auferenda, præscripsi. Ex quibus die 7. Julii tale Enema fuit applicatum.

Enema. *Rx. Herb. 5. emoll. ana M℞. flor. chamomill. summit. aneth. ana M℞. Spec. decoct. carminat. 3℞. Sem. lini scœnugr. ana 3ij. mixta ebulliant. in decocti hordei s. q. Colatur. Rx. 3vj. in qua dissolv. Elect. diacathol. lenitiv. Florenz. ana 3℞. Spec. hier. picr. Gal. 3℞. Ol. lini 3ij. vitell. ovor. num. 2. salis pauxillum f. Clyster.* Die 8. Julii, postea per totum fermè decubitus tempus, repetitis vicibus, seq. Clyster fuit injectus. *Rx. Decoct. hord. 1℔j. Ol. lini 3iij. vitell. ovor. num. 2. M. f. Clyster.* Eodem die etiam infessus & sacculi pro fomento ex seqq. herbis, radicibus & seminibus emollientibus parati sunt. *Rx. Herb. 5. emoll. ana Miiij. Flor. chamomill. summit. aneth. ana Mij. Rad. alth. lil. alb. Sem. lini, scœnugr. ana 3℞. M. & concis. d. ad chartam.* Die 9. Julii, internè ad alvum lubricandam ac aperiendam sequenti potiuncula usa est. *Rx. Ol. amygdal. dulc. rec. expr. 3ij. in quo dissolv. Mann. Calabr. el. 3j. Sperm. Cet. rec. 3j. M. f. potiuncula calidè haurienda;* cui etiam ad vires reficiendas cochleare unum atque alterum de sequenti aqua confortante propinatum fuit. *Rx. Aq. 3. Cordial. ana 3j. confort. Offic. perlat. 3j. Cinnam. buglossat. 3ij. Matr. perlar. præp. Corall. rubr. præp. ana 3℞. Conf. Alk. incompl 3℞. Syr. viol. flor. tunic. ana 3ij. Man. Chr. perlat. 3j. M. d. ad vitr.* sed his dictis repetitis remediis, ac manuali operatione sæpius tentata, intestina neque reposita, neque transeundis fecibus pervia facta sunt, sed cibi ac medicamenta per os ingesta, quando transitum per intestina non invenerunt, corrupta, porraceo & subatro colore tincta per vomitum rejecta sunt. Die 10. Julii, ad ventricu-

*Herb. 5.
Spec. emoll.
pro foment.
& balneo.
Potio laxa-
tiva.*

Aq. confort.

triculum roborandum internè talem mixturam, quæ etiam in forma pilulari data, est, aliquoties cum levamine sumsit. *Rx. Theriac. cœlest. Potiuncula gr. iiij. Extr. laudan. opiat. Parac. incompl. gr. j. dissolv. cum aq. confort. per-* ^{confort.}
lat. 3ß. fiatque potiuncula brevis. Et Rx. Vin. Cydon. 3iiij. Syr. d. agrest. 3j. Succus sto- ^{machicus,}
f. mixtura cochleatim sumenda. Externè stomachi regio Oleo nucis
moschatae inuncta fuit; cui etiam seq. Emplastrum conduxit, Rx. Empl.
Empl. d. crust. panis, de tacamahac. ana 3iiß. Ol. nucist. rec. expr. 3j. M. & stomach.
malax. cum Ol. mastich. extend. super aluta, fiatque Emplastrum regioni ventri-
culi imponendum.

Die 11. Julii patiens de deglutiendi difficultate conquesta est, quapropter ipsi seq. Linctus cochleatim sumendus ordinatus fuit. *Rx. Mucilag. sem. cydon. 3j. Syr. viol. 3iß. Mell. ros. col. 3ß. M.* ^{Linctus,}

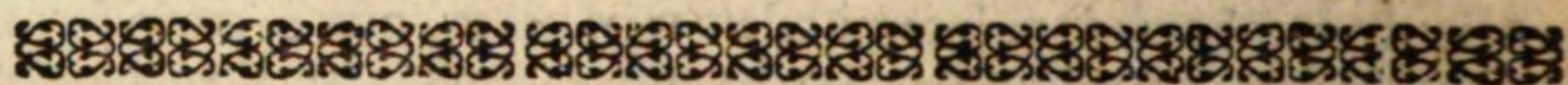
Die 12. Julii, aqua confortante superius allegata resecta est, sacculique pro pulsibus in aqua resectoria madefaciendi præscripti fuere. *Rx. Spec. pro epithem. Cord. 3ß. divid. in duas part. æq. fiantque cum syndone* ^{Saccul. pro}
rubro 2. sacculi interpassati. Rx. Aq. borrag. 3iß. bugloss. Cinnam. meliss. ana ^{pulsibus.}
3j. odorif. Fuchf. 3vj. acet. rosar. 3ß. M. d. ad vitr. ^{Aq. resec-}
^{toria.}

Die 14. Julii, contra dolorem & inflationem ventris, Oleis lum- ^{Olea ano-}
bricor. chamomill. & anethi, invicem mixtis, calidèque inungendis, usa ^{dyn.}
est. Quo die etiam aliis adhibitis remediis huc usque nil quicquam
proficientibus, ad referanda intestina *Qui vivi 3vj. in oleo amygd. dulc.* ^{Mercurius}
hausit, quæ tamen æquè ac alia remedia non penetravit, sed in loco ^{sibus.}
arctissimè convolutorum intestinorum mansit. Reliquis diebus,
confortantibus, cordialibus, & stomachicis corroborata fuit.

Die 30. Julii, ad calorem præternaturalem totius corporis, pro-
cul dubio à gangrænosa intestinorum inflammatione proveniente,
restituendum, aquam Lunæ cum Julapio violarum mixtam coch-
leatim sumsit.

Die 31. Julii, asthma Patientem divexavit, cui *aquis pectoralibus* ^{Aq. asth-}
& asthmatis, Ceras. nigr. byssop. flor. acac. Veron. asthmat. &c. subventum ^{mat.}
est. Interim Patiens, cui intestina per manum chirurgi reponere, ac
per dicta remedia recludere impossibile erat, indies magis magisque
viribus exuta & debilior facta, vitam, post quatuor à prolapsu inte-
stinorum septimanas, cum morte commutavit.

De intestinorum procidentia ex hernia in mulieribus vid. Gui-
lelm. Fabric. Hildan. Centur. 6. Observ. 37. pag. 723. & eadem Cen-
tur. Obs. 70. pag. mih. 780.

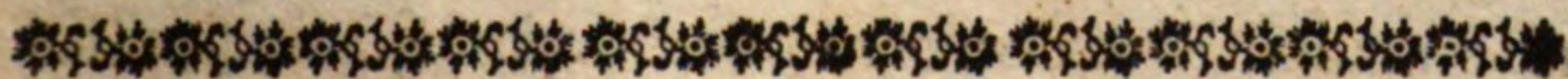
OBSERVATIO MED. LVIII.

Sphacelus pedis dextri febrem malignam
insequens.

Morbus.

ANno 1694. Mense Martio, Jacobus Gassenmeyer, Adolescens viginti annorum in Pago Afelfingen, territorii Ulmenfis, febre petechiali correptus est, quo morbo patiens, (necessariis mediis ac remediis destitutus) per integrum mensem decubuit; interea temporis malignitas non solum massam sanguineam cum humoribus sensibilibiter inquinavit atque corripit, sed etiam natura hujus peregrini hostis impatiens, materiam & corruptam per μεταστασις seu translationem à partibus nobilioribus internis ad partem ignobiliorem externam, pedem videlicet dextrum per malam crisin ablegavit; quo facto, dictus ægrotus magnos & acutissimos à caustica materiæ peccantis acredine nervos partesque circumjacentes corroderent ac continuitatem partium solvente dolores sensit, quos post debellatum & extinctum calorem nativum summa pedis frigiditas, cum cutis subjunctæq; carnis, ossiumque corruptione ac putredine, nec non cada-veroso foetore & nigredine secuta est, unde partis sphacelo affectæ & destructæ insensibilitas, cum tibiæ & fibulæ denudatione exorta, totusque pes, excepta spithamæ infra genu la-

de Sphacelo pedis dextr. febr. malign. insequente. 511
nu latitudine, mortuus quasi & corruptus, octava post mor-
bi invasionem septimana extitit. In interiori parte femo-
ris, quatuor transversos circiter supra genu digitos, tumor
ovi anserini magnitudine apparuit, qui identidem sangui-
nem corruptum ad partem pedis affectam demisit, per ean-
demque evomuit, postea subsedit, sed paulò post per afflu-
xum alia novâ hujus farinæ materiâ refertus est, certum
signum, totam massam sanguineam adhuc putrilaginosâ
malignitate tinctam & inquinatam esse, quod etiam virium
debilitas, pulsus celeritas, totiusque corporis macies indi-
cavit. Rebus itaque sic stantibus, præfatus Patiens, Am-
plissimo Magistratu consentiente, Ulmam deportatus, ibi-
demque in Xenodochio die 24. April. per Joh. Bartholo-
mæum Heckhingium, Reip. Chirurgum salariatum pes
abscissus, tumorque femoris per sectionem apertus fuit;
Qui ægrotus postea Deo juvante per adhibita interna &
externa legitima remedia ex voto curatus, pristinaeque bo-
næ valetudini restitutus fuit.

OBSERVATIO MED. LIX.

Ulcus phagadænicum febrem diuturnam
insequens, ac interiores oris partes cum
facie corrumpens.

Morbus.

Morbus.

Nno 1694. Georgii Boschen, rustici in Aselfingen filia viginti annorum, quæ per tres anni quadrantes febre tertiana laboravit, tandem ob viscerum principaliorum, præsertim sanguificationi dicatorum, læsionem, humorumque corruptorum acrisalinarum malignitatem redolentium in tubulis stagnationem & corruptionem, exulceratione phagadænica in interioribus oris partibus correpta est, quæ mediantibus salinis, corrosivis, arsenicalibus, & acerrimis particulis, gingivas, palatum, laryngem, aliasque partes vicinas ac circumjacentes ita exedit, ut neque cibum liquidiores mastigare, neque deglutire amplius potuerit; Superiora ac inferiora labia farciminum instar erant intumefacta, palpebræ monstrofa magnitudine oculos firmiter claudebant, nasus horrenda densitate luxuriabat, bucculenta insuper erat, ac in medio maxillæ sinistræ macula livida imperialis magnitudine apparebat, ex ore horrendum fœtorem, (qui insignis putredinis & ossium corruptionis index) spirabat, pulsus erat debilis ac vires deficiebant, cui die 16. Aprilis, quo ad illam à Parentibus vocatus sum, nil nisi aquam cordialem confortantem & linctum ex Syrupis corroborantibus & refrigerantibus præscripsi, hoc prognostico addito, quod dira hæc exulceratio phagadænica, nisi mors proximè interveniret, totam faciem consumptura sit.

Quapropter contristati Parentes Deum Ter. Opt. Max. pro liberatione hujus miserrimæ suæ filiæ per placidam

de cancro ingent. magnitud. in sinistro femore &c. 513
dani mortem invocarunt, qui etiam eos benignissime
exaudivit, ægrotamque ea ipsa post meam visitationem
septimana ex hac miseriarum valle ad jubilæa cœlestia avo-
cavit.

OBSERVATIO MED. LX.

Cancer exulceratus ingentis magnitudinis,
quatuor pondera Civilia habens, Fœminæ in
sinistri femoris superiori parte
excisus.

Morbus.

ANno 1691. Mense Junio, Dorothea Lauterin,
Sebastiani Lauteri Operarii Altheimensis Conjux, in-
gentis molis cancro exulcerato, ac sinistri femoris supe-
riori parti externæ affixo & pendulo, affecta, Ulmam
veniebat, ac ad tollendum hocce horrendum malum ma-
nus auxiliatrices implorabat; quæ Patiens ex jussu & cum consensu
Superiorum in Nosodochium publicum recepta, meæque ac Chirur-
gi ordinarii Joh. Bartholomæi Heckhingii curæ demandata fuit, cui,
inspecto hoc tumore duro, scirrroso, inæquali, tactui renitente, ex-
ulcerato, ac tetrum odorem de se spirante, indicavimus, quod hoc
malum aliter, quam sectione, (præmissis tamen remediis purgantibus,
alterantibus, corpusque ad hanc operationem præparantibus) curari
nequeat; in quem finem etiam ægrotæ consentienti seqq. remedia
ordinata fuere. 1. Ad pravos humores expurgandos. *Rx. Gummi. Puls. purg.*
gutt. Rad. Jalapp. ana ʒß. Crem. ꝑ. ʒj. diagryd, corr. gr. v. M. f. pulvis unâ
vice sumendus. Et, seq. Apozema. Rx. Herb. agrimon. Card. bened. Cen- *Apozema.*
taur. min. acetos. fumar. scordii, scolopendr. ana ꝑj. Rad. Cichor. Helleb. nigr.
præp. polypod. querc. scenic. ana ʒij. Rhabarb. ver. ʒiij. fol. sen. el. s. st. ʒvj.
Agaric. troch. Jalapp. Turpeth. opt. ana ʒij. Cinnam. acut. ʒj. Crem. ꝑ. ʒij.
Sem. 4. frig. maj. ana ʒß. anis. scenic. ana ʒij. M. & concis, sacculoque inclus.
Ttt f. c.

f. c. aq. mellis ℥vj. (vel Mensur. j℔.) lenis ebullitio, de cujus colatura quotidie ℥v. jejuno stomacho bibantur.

*Spec. pro
potu Ord.*

2. Pro potu ordinario. ℞. Scob. Lign. sassaf. Rad. chin. ana ℥℔. Herb. Veron. agrimon. ana M℔. Cinnam. opt. ℥℔. ficuum. num. v. Liquir. ℥ij. passul. min. ℥℔. Sem. anis. fœnic. ana ℥℔. M. & concis. coq. cum aq. fontan. ℥viii. (vel Mensur. duabus) ad tertias.

His itaque præmissis die 2. Julii sectionis operatio sequenti modo peracta fuit. Cum Patiens tabulæ ligneæ supina imposita & alligata fuisset, chirurgus supra nominatus acum fortiolem, acutissimam ac longam, filo duplicato crassiori instructam per mediam canceri basin trajecit, cancerum læva manu attulit, ac scalpello acutiori, à superiori parte deorsum, hinc ab inferiori parte sursum, ac denique ab utroque latere ad centrum & radicem usque secando, extirpavit, quam operationem magna hæmorrhagia infecuta est, quæ, postquam sanguis adustus & atrabilarius è proximis venis effluxisset, remediis stegnoticis non sufficientibus, per cauterium actuale ferrumque candens venis ac arteriis, applicatum, ac tandem etiam per manuum per aliquot horas, (interpositis stuppis remediis stegnoticis imbutis) fortiolem applicationem ac compressionem sopita fuit; inter quod temporis spatium Patiens una alterave vice lipothymiam non sine periculo vitæ passa est, sed mediante sequenti aqua Cordiali, ut & resectoria, *Aq. cordial.* refocillata fuit. ℞. aq. Confort. perlat. Offic. borrag. bugloss. Cordial. temperat. ana ℥j. Cinnamom. buglossat. ℥ij. Conf. Alkerm. incompl. ℥j. Corall. rubr. præp. Carneol. præp. anagr. xv. Syr. granator. ℥℔. Man. Chr. perlat. ℥ij. M. *Aq. odorif.* de qua repetitis vicibus cochleare unum vel alterum propinetur. Et, ℞. Aquæ odorif. Fuchf. Aq. vit. Mulier. ana ℥vj. acet. rutac. ℥℔. Spir. Cephal. Anhalt. incompl. ℥j. M. pro temporum ac narium illinitione. Factâ deinceps decenti deligaturâ, post aliquot dies tuberculum, quod in medio fermè partis sectæ conspiciebatur, itidem per scalpellum, radicitus extirpatum, atq; remedia siccantia cum linteamentis carptis parti vulneratæ imposita fuerunt. Intra Curationis tempus laxativo ad repurgandum corpus & sanguinem, aliquoties usa est, nec roborantia neglecta fuerunt. Quibus adhibitis remediis, & observata bona Diætâ, præfata Patiens præterfluxis tredecim septimanis, feliciter restituta, vulnusque à cancro exciso relictum optimè consolidatum fuit.

OBSERVATIO MED. LXI.

**Fractura tibiæ & fibulæ in dextro pede cum
vulnere, lethalis.**

Casus.

ANno 1691. die 7. Novembr. qui erat dies Sab-
bathi, Sebastianus Zeller, miles Ulmenfis, qua-
dragesimum octavum annum agens, cum ad re-
parandum aggerem penes mænia, de maximo
vastoque terræ cumulo superius propendente palâ currui ma-
nuario unicâ rota instructo (Germ. *Schieffarren*) portionē
injacere, ac ad opificium abducere vellet, hancq; suam ope-
ram sub tanta suo capiti imminenti mole (spreta suorum
commilitonum adhortatione ut aufugeret) sedulò ac indu-
striè prosequeretur, ecce, tota illa moles in superiori parte
quasi concamerata, multos centenarios habens, disrupta
subsidere & collabescere cœpit, ac aufugientis pedem dex-
trum obrutum maximo cum impetu introrsum depulit, ac
tibiā cum fibula non sine insigni pedis vulnere fregit,
quem pedem non nisi violenta distensione & dilaceratione
vasorum, nervorum, ac tendinum, cum insigni ipsius detri-
mento, indefesso conamine protraxit.

Curatio.

Hic Patiens in Xenodochium publicum delatus nostræque curæ
demandatus, legitimè post ossium quantum fieri potuit fracto-
rum repositionem, deligatus, pes capsulæ lignæ lino indito emollitæ

*Puls.
myrrh. se-
lect. ad
præcav. gan-
granos.
putred.
Tinct. be-
zoard.
Aq. fusca
pro epi-
them.*

impositus, linimento simplici externè defensus, internisque pariter remediis pro gravissimi hujus affectus requisitione, corroborantibus, putredinem arcentibus, gangrænæ resistantibus, calorem præternaturalem alterantibus, potuque convenienti, decentique Diæta instructus atque tractatus fuit, qui labor etiam in principio ex voto succedere videbatur, sed elapso biduo vel triduo pes major in anteriori parte, itemque pes minor eorumque partes carnosæ cum suis tubulis vasis, venis, arteriis, nervis ac tendinibus contusæ gangrænâ cum livore ac nigredine contraxerunt, & successivè, accedente Sphacelo, penitus emortuæ sunt, ita, ut die Veneris, qui erat decimus tertius Novembris, manè, cum Chirurgus Joh. Bartholomæus Heckhing in deligando pede occupatus erat, totum pedem minorem Sphacelatum, & à natura usque ad posteriorem majorem tendinem separatum, (quem scalpello abscidit) abstulerit; & melius esset, si statim ab initio, posthabitâ uxoris protestatione, aliorumque sciorum obtrectatione, totus pes palmam infra genu amputatus fuisset. Imò gangrænâ cum subsequente Sphacelo admiranda sanè celeritate versus genu usque ascendit, quam internè *Myrrhæ selectæ pulvere*, drachmæ unius pondere exhibito, *Tincturaque Bezoardica guttis xv.* aliquoties manè & vesperi in aqua scordii & seq. aqua cordiali datis, externè verò *aqua fusca* seu Epithemate in gangrænâ & Sphacelo usuali, (chirurgis *der schwarze Überschlag* dicto) itemque defensivo superius allegato refrenavimus, ac infusione Unguenti Ægyptiaci corruptam & emortuam à viva adhuc carne, quæ suram versus adhuc incorrupta conspiciebatur, separavimus, emortuas verò particulas scalpello per vices sine querela Patientis abstulimus, totumque pedem, nisi collapsæ postea vires, diraque symptomata illud disuasissent, abscindere decrevimus. Quibus interea adhibitis defensivis effecimus, ne gangrænâ ulterius ad superiores partes serpere potuerit, sed substitit. Pes verò affectus horrendo cadaverosoque cum foetore indies magis cum corruptione partium subjectarum ossiumque carie computruit, cutisque externa pedem ambiens instar laciniarum cum denudatione ossis palmæ longitudine in infima sui parte, separata dependit; & certum est, quod multi exercitati Medici & Chirurghi per totum praxeos suæ curriculum talem horrendo aspectu notatum pedem nunquam viderint. Die Solis, qui 22. Novembris reputabatur, pars tibiæ denudatæ cariosæ & nigræ, spithamæ longitudine, in medio ossis sita forcipe excisa & exempta fuit. Die 24. Novembris de deglutendi molestia nec non siti conquestus est, quæ symptomata spasmus Cynicus ac Tetanus exceperunt, ita, ut neque os aperire, neque

que corpus antrorsum vel retrorsum flectere potuerit, sed totus rigidus, instar ligni, decubuerit.

Interna remedia quæ ipsi tam ad corroborationem, quam ad calorem præternaturalem arcendum, itemque sitim compescendam; deglutionem promovendam, ac spasmus tollendum ordinata sunt, fuere talia. 1. Pro corroboratione, *R. Aq. confort. Offic. perlat. ʒj. Aq. cordial. ana ʒj. Cordial. temperat. ʒʒ. Cinnam. buglossat. ʒij. Corall. rubr. bor. præp. CC. philos. præp. ʒ ii diaphoret. cx Regulo præp. ana ʒʒ. Confect. Alkerm. compl. ʒʒ. Syr. Citr. granator. ana ʒij. Man. Christ. perlat. ʒij. M.* 2. Ad calorem præternaturalem attemperandum. *R. Sem. 4. frig. maj. ana Emuls. ʒj. papav. alb. ʒʒ. Amygdal. dulc. excort. ʒij. aq. acetos. cichor. plantag. ana ʒʒ. M. f. Emulsio, in qua dissolv. CC. præp. Lap. Chrysol. præp. ʒ. præp. ana ʒʒ. sacch. ʒ. gr. v. Man. Christ. perlat. ʒij. M.* 3. Ad sitim compescendam, pro potu ordinario. *R. CC. ust. ʒj. Hord. integr. ʒiʒ. Herb. agri- mon. Veron. ana Mʒ. Liquir. ʒij. fic. num. v. passul. min. ʒij. sem. 4. frig. maj. ana ʒj. anis. fœnic. ana ʒʒ. M. ʒ concis. coq. cum Mensur. 2. vel lbiiij. aq. font. ad tertias. Ut & Syrupus seq. pro Julapio. R. Syr. rub. Id. rib. violar. ana ʒiʒ. M.* 4. Ad deglutionem promovendam. *R. Mu- cilag. Sem. Cydonior. c. aq. rosar. extr. ʒij. Syr. violar. ʒiʒ. Mell. ros. colat. ʒʒ. f. mixtura cochleatim sumenda.* 5. Ad spasmus tollendum. *R. Ol. chamomill. lumbric. terr. Rosar. verbas. ana ʒvj. M. quo Oleo collum, nu- cha, & spina dorsi de die tertia vel quarta vice calide inungantur.* 5. Aquæ fuscæ seu Epithematis nigri Chirurgorum contra Gangrænam & sphacelum descriptio hæc est. *R. Herb. salv. rutæ, absynth. sabine, fol. querc. ana. Mj. Rad. aristoloch. rotund. ʒiʒ. Enul. ʒʒ. ʒol. Rom. ʒij. sal. armoniac. ʒiiij. Gallar. ʒj. baccar. laur. ʒij. Oliban. Mastic. ana ʒʒ. Ceruss. litharg. alum. crud. ana ʒj. boli armen. ʒj. Cort. nuc. jugland. virid. ʒiʒ. Camphor. ʒj. M. f. pulv. Cujus. cochleare unum cum lbij. vel Mensura dimidia vini albi coquatur, in cujus colatura lintea duplicata intingantur, & expressa calide multoties applicentur.*

Quia vero hoc ingens malum dicta remedia in hoc subjecto cacochymico non fustulerunt, sed deterrima & exitialia symptomata indices accreverunt, iccirco hic Patiens die Mercurii, videlicet vigesima quinta Novembris, circa meridiem mundo huic valedixit, vitamque cum morte commutavit.

OBSERVATIO MED. LXII.

Tracturam tibiæ & fibulæ in sinistro pede
cum vulnere, lethalis

Casus.

ANno 1691. die 13. Novembr. (qui erat dies Veneris) cum Simon Ares, puer sedecim annorum, qui Johanni Hermanno Fulloni à servitiis erat, circa meridiem plaustrum ligni Jungingâ Ulmam vehere cupiebat, & penes equos in via publica currebat, ac tandem defatigatus in medio equorum cursu ephippium conscendere volebat, pedemque sinistrum calceo ab adhærente glacie lubrico, stapedæ itidem per gelu glacie incrustatæ applicabat, eademque insistere intendebat, ex improvviso pes cum admota manu retrocedebant, illeque supinus in terram prolapsus est, cujus pedem sinistrum rota vehiculi in transitu prehendit, dictumque pedem infra genu per longitudinem ad pedem usque minorem non solum in carnosa parte dissecavit ac dilaceravit, sed etiam tibiæ cum fibula in multas partes confregit atque contudit. Hic puer ad herum suum delatus, ac ab exercitato Chirurgo Johanne Riedlino illa die deligatus, postea verò in Nosodochium publicum translatus, nostræque Curæ demandatus fuit.

Cura.

Curatio.

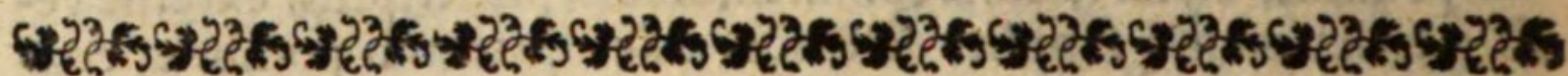
Cui internè Aqua corroborans ac potus ordinarius in superiori proxima Observatione commemoratus, præscriptus, externè verò pes linimento simplici defensus, ossa, quantum possibile, coaptata, vulnusque liteamentis carptis impositis, emplastroque diapalmæ, loco operculi, deligatum, & dictus pes capsulâ ligneâ Chirurgis usuali in depositione munitus fuit; sed partes carnosæ vulneris cum investiente cute ob fortissimam illam contusionem, biduo post læsionem præterlapso, atræ & corruptæ apparuerunt, quæ tamen beneficio naturæ & unguenti ægyptiaci infusione separata, particulæque corruptæ per industriam Chirurgi Joh. Bartholomæi Heckhingii manu exemptæ fuere. Interim Patiens calore præternaturali intenso, cum pulsu celeri, sitique Tantalea divexabatur, cui Emulsio alterans & refrigerans in priori observatione notata, aliquoties data, simul ac seq. Pulvis pro potu cum duabus aquæ mensuris permixtus fuit. *Rx.*
 ①. præp. CC. præp. ana ʒj. sacch. alb. ʒij. *Misce f. pulv.* quorum remediorum usu & auxilio calor præternaturalis mitigabatur. Die 20. Novemb. particula fibulæ spontaneo motu separata digiti unius longitudine facili negotio digitorum manus adminiculo exempta fuit. Die 22. Novembr. processus tibiæ confractæ infra inferiorem ejus partem depressus, qui sursum moveri alterique parti coaptari non potuit, forcipè majori abscissus, ficque os ex utraque parte ad mutuum contactum repositum fuit. Die 23. Novemb. patiens spasmo cynico ac tetano, cum redeunte febrili exæstuante calore, & urinæ alvique suppressione correptus est, cui itidem remedia antifebrilia, & anti spasmodica in proxima priori Observatione commemorata, adhibita, fuere, alvusque per Clysterem aperta, & Urina per diureticum provocata fuit.

*Puls. refriger.
pro potu.*

Clyster autem fuit talis. *Rx. Spec decoct. carminativ. ʒij. f. decoctum cum lacte vaccino. q. s. Colatur. Rx. ʒviij. in quo dissolv. Elect. lenitiv. Florenz. Diacathol. ana ʒvj. Mell. ros. col. ʒj. Ol. rosar. chamomill. ana ʒß. vitell. ovor. num. 2. Sal. gemm. ʒj. M. f. Clyster.* à cujus usu alvus cum urinâ aliquoties aperta & soluta fuit. *Clyster.*

Spasmus vero omnia adhibita Remedia elusit. Die 24. Novemb. noctem insomnem cum magna vociferatione, convulsiones redolente, duxit. Proxima die insequente Mercurii quæ erat 25. Novembr. horis pomeridianis convulsionibus infestatus, illisque cessantibus, horâ sexta vespertina (& quidem ea ipsa die, qua miles pari fractu-

fractura in dextro pede laborans circa meridiem ex hac mortalitate ad immortalem vitam abiit) mortuus est, ac ita ærumnam suam doloresque perpeffos cum Jubilæis coelestibus permutavit.

CONSILIUM MED. LXIII.

Cachexiæ, cum totius corporis atrophiam,
& inflatione ventris, curatio.

Morbus.

Nno 1691. Mense Septembri, prænobilissima quædam Virgo decimum tertium vel quartum annum agens, in certo quodam Monasterio, Cachexia, cum totius corporis atrophiam, ventrisque inflatione, ac tensione dolorifica tympanitem minitante, laboravit, ac de ventriculi depravata concoctione, compressione, capitisque doloribus, conquesta est.

Causa.

Hic affectus, quia suam originem à caco-chymia, vel depravata ventriculi concoctione, cruditatibus in primis viis stabulantibus, ac mesenterii obstructione sumsit, iccirco sequentibus remediorum generibus, totum corpus expurgantibus, concoctionem promoventibus, obstructions referantibus, atrophiam arcentibus, hæcticamque præcaventibus, viscera roborantibus, capitis dolorem demulcentibus, decentique Diæta huic malo subventum fuit. Et quidem 1.

1. *Pot. purg.* ad totum corpus expurgandum. *℞. Magist. Jalapp. gr. xij. Mag. scammon. gr. iij. Nucl. pin. num. 2. Syr. d. cichor. c. Rhabarb. ʒ℔. Aq. flor. acac. ʒvj. M. f. potio una vice haurienda.*

2. *Ad concoctionem promovendam. ℞. Spec. diarrhod. Abbat. Diatrionsant. ana ʒ℔. Cinnam. opt. Nuc. mosch. ana ʒj. Macis ʒj. Corall. rubr. præp. Ocul. ʒ℔. præp. CC. philos. præp. Pulv. antihect. Poter. ana ʒj. sacch. albiss.*

albiss. ℥iiij. M. f. Tragea. d. ad. scatulam. Dosis. cochleare unum post prandium, & cœnam.

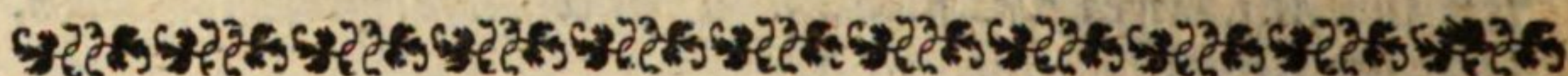
3. Ad Obstructiones referandas. R. Spir. [✱]iac. chalybeat. sa- Spir. aperi-
lis, tartari, ana ℥ij. M. d. ad vitr. Dosis, manè & vesperi gutt. 10. vel 12. in ti^b.
brodio carnis, vel alio convenienti vehiculo. Et, R. Crem. ♀. Crystall. ♀. Puls. aperi-
ana ℥ij. Sal. tamarisc. fraxin. juniper. Spir. salis. coagulat. ana 3℔. Ol. macis ti^b.
gutt. vj. M. f. pulv. subtiliss. Dosis, quantum. uno vel duobus cultri cuspilibus ca-
pi potest, dimidia hora ante prandium & cœnam, in brodio carnis.

4. Ad corporis atrophiam arcendam, hecticamque præcaver-
dam. R. Conserv. ros. rubr. ℥iiij. borrag. 3j. Corall. rubr. præp. Pulv. an- ^{Electuar.}
tihect. Poter. CC. philos. præp. Spodii sine igne præp. ana ℥j. Syr. rub. Idæi 3℔.
M. d. ad fctile. Dosis, avellanae quantitas, de die aliquoties repetendo. Et,
R. Ung. rosat. Mes. infrigid. Galen. ana 3℔. resumptiv. Fernel. 3℔. Ol. rosar. ^{Ung. pro}
nymphæe ana 3ij. M. Quo Unguento spina dorsi manè & vesperi ^{dorso,}
inungatur.

5. Ad capitis dolorem demulcendum, reiteratum fuit Electua-
rium supra commemoratum cum additione Syrupi papaveris errati-
ci & diacodii Montani. Et, R. Ol. papav. alb. 3℔. d. ad vitr. Quo ver- ^{Ol. ano-}
tex & tempora manè & vesperi inungantur. Ut & R. Ung. alabastr. 3j. ^{dyn.}
rosat. Mes. populeon. ana 3℔. Ol. nuc. mosch. expr. 3j. papav. alb. 3ij. Opii ^{Ung. fron-}
Thebaic. gr. vij. Croc. Or. Camphor. ana gr. v. M. extend. super linteo, & ap- ^{cale,}
plicetur fronti atque temporibus.

6. Ad ventrem magis emolliendum. R. Ol. chamomill. lum- ^{Ol. emoll.}
bric. terr. anetb. rutæ ana 3℔. M. d. ad fctile, quo venter manè & vesperi calidè
inungatur.

Quod Diætam concernit, aer sit calidus; Cibi boni ac laudabi- ^{Diætæ}
lis succi, facilisque concoctionis. Potus, pulvis grossus pro potu ordi-
nario R. Scob. Lign. Lentiscin. sassifr. Rad. chin. ana 3℔. Cinnam. opt. 3ij. ^{Puls. pra-}
sem. anis. 3j. CC. præp. Ocul. [☉]. præp. ana 3℔. passul. vin. 3j. M. f. pulv. ^{pot. ord.}
gross. de quo cochleare unum mensuræ aquæ fervidæ injiciatur, & mox contega-
tur. Motus sit modicus; somnus moderatus, alvus sit naturaliter
aperta, & fortiora animi evitentur pathemata. A quibus Re-
mediis præfata Patiens pristinam bonam valetudi-
nem per Dei gratiam recupe-
ravit.

CONSILIUM MED. LXIV.

In Puncto Urinæ intontinentiæ, apud senem decrepitum.

Morbus.

N curanda Urinæ incontinentia apud Reverendissimum Dominum Abbatem, qui jam Senex decrepitus audit, & octogesimum tertium annum complevit, si non mera impossibilitas, magna tamen difficultas circa curationem occurrit, quia hic affectus à relaxato nervo, musculo Sphincteri in collo vesicæ inserto, ex defectu sufficientis caloris naturalis, ac penuria caloris nativi humidique radicalis, originem habet, quam ob causam natura facultate calefaciendi & vivificandi destituta, parti affectæ suppetias ferre non potest.

Causa,

Curatio.

NE autem Reverendiss. Dn. Patiens omni consilio & auxilio destituatur, sequentibus Remediis hujus mali curatio tentari posset. Si nimirum 1. de sequenti Aqua Cephalica pro corroboratione cerebri, ac totius generis nervosi manè hora septima, & vesperi hora octava cochleare unum vel alterum assumeretur. *℞. Aq. Apoplect. Oswald.*

Aq cephal.

*Ceras. nigr. Epilept. Lang. hirund. cum castor. ana ʒj. Cinnam. still. ʒij. Spir. cerasor. nigr. lilior. convall. Cephal. Anbalt. compl. ana ʒij. Pulv. Marchion. spodii sine aq. præp. ana ʒj. sacch. perlat. ʒij. Misc. d. ad vitr. De hoc Pulvere Specifico manè & vesperi, elapsâ unâ horâ post sumptam aquam cephalicam, quantum duobus vel tribus cultri cuspidibus sumi potest, in vino caperetur. *℞. Guttur. gallor. gallinaceor. stomachor. Gal-**

Pulv specif. ad Urin. inconti-

lin. ana ʒʒ. Mastic. Galang. ana ʒj. Trochisc. de spodio, de terra sigill. ana ʒij. Agrimon. ʒij. capular. glandium, nucis myrist. ana ʒj. sacch. albiss. ʒj. M. f. pulvis.

pulvis. d. ad. scatulam. 3. De sequentibus herbis & radicibus semicupium pro infessu pararetur, Dominusque Patiens de die horâ unâ ante- vel pomeridianâ illo balneo per 14. dies continuando, uteretur.

R. Folior. beton. salv. lauri, rorismarin. myrti, puleg. origan. flor. stachad. Arab. Balaustior. ana Mj. Rad. consolid. maj. bistort. tormentill. aristoloch. long. ana ʒß. M. & concis. d. ad chartam. 4. Post Balneum, regio ventris & vesicæ tali Spiritu ungeretur. *R. Spirit. Paralit. Myns. ʒiij. d. ad. vitr.* 5. Post unctionem aliquot cœpæ majores sub cineribus affatæ, pannoque involutæ (quæ vim obstructionem & refrigerationem nervorum resolvendi, calefaciendique possident) regioni vesicæ calidè imponderentur, ipsarumque usus per multos dies continuaretur.

Herba & radic. pro balneo.

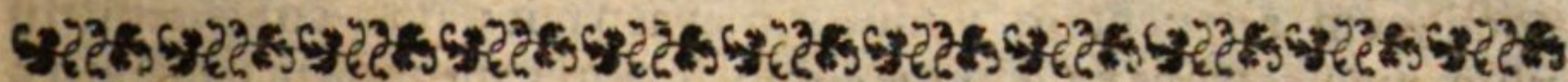
Spir. paralyt. Cœpæ affatæ.

Dietæ.

Et. 6. bona ac laudabilis Diætâ institueretur, cibi boni succi facilisque concoctionis herbis ac aromatibus cephalicis, utpote majorana, roremarino, nuce moschata, Cinnamomo, macere, & caryophyllis condirentur, cœteraque, quæ Diætâ concernunt, strictè observarentur. Quæ Remedia, ut Deus Ter. Opt. Max. ad optatum effectum assequendum, Divina sua benedictione secundet, animitus apprecatur.

Ulma, die 7. Novembr. 1691.

EBERHARDUS GOCKELIUS, DM.

CONSILIUM MED. LXV.

Febris alba cum Cachexia & Convulsionibus feliciter curata.

Morbus.

Nno 1691. die 28. Julii Illustrissima quædam Virgo, antehâc aliquoties febre alba cum Leucophlegmatia cachectica divexata, de Anorexia seu cibi inappetentia, siti, ac lassitudine membrorum, nec non pallido & seroso sanguinis menstrui pro-

fluvio conquerebatur, cui tandem convulsiones periodicae accedebant, ad cujus morbi & symptomatum curationem sententiam meam cum Excellentiss. Domino Doctore Dürrio, Medico Augustano felicissimo per sequentes literas communicavi, atque in illis designata remedia felicissimo cum successu adhibui. Literae autem fuere tales.

*Prænobilis Strenue & Excellentissime Vir, Fautor & Amice
cei Frater, colendissime.*

Illustrissima Comitissa NN. à multis abhinc annis ad cachexiam prona & disposita, sæpiusque febre alba correpta ac identidem per appropriata remedia, Acidulas videlicet, Tincturas, Aquas, Pulveres aperientes & deobstruentes, aliaque stomachica & hepatica roborantia restituta, jam rursus per aliquod temporis spatium cum dejecto appetitu, dolore gravativo, ventriculi intumescencia, ac siti (non sine hepatis indurati, ut Patienti videbatur, suspicione) ægrotavit; Ad quod malum tollendum Medicus ex vicinia penes me ordinarius stomachum multis vitiosis humoribus refertum, ac proinde debitam coctionem respicientem vomitorio evacuavit; post cujus remedii usum menses parvè pallidoque colore fluentes apparebant, & sexto à fluxione die dictum vomitorium repetebatur, cujus beneficio magna quidem bilis copia, cum cessante stomachi gravitate, intumescencia & inflatione, sed non sine subsequente insigni lassitudine egesta est; Cui malo ipso purgationis die etiam vehementes convulsiones epilepticae uterinae accedebant, quæ durantibus paroxysmis repentinos terrores convulsivos, corporisque violentam commotionem, dentium stridorem, aliaque symptomata causabantur, nec per propinatum confortans Electuarium sublatae sunt, sed hesternæ die horis pomeridianis redierunt. Rebus itaque sic constitutis Illustrissimus Dominus Parens me in Consilium vocavit, ubi ego relatis & perquisitis omnibus circumstantiis judicavi, quod hæc Convulsiones uterinae à discrasia viscerum nutritioni ac sanguificationi dicatorum, item ab obstructione venarum mesaraicarum & uterinarum, nec non è semine corrupto, atque utero multa materia vitiosa inquinato, & consequenter à vaporibus ab his partibus ascendentibus malignis, acribus ac acidis caput petentibus, ibidemque meninges nervosumque genus vellicantibus, ac spasmodica aciditate contrahentibus proficiscantur, quæ

quæ omnia pallidus faciei color, frequentes dolores colici, ventris murmura, nec non parci ac pallidi menses cum aliis circumstantiis satis superque indicarunt. Ad quod malum tollendum, nec non Convulsionem præcavendas ac tollendas, ut & obstructions viarum referandas, vaporesque acres & acidos è cerebro eliminandos sequentia remedia ordinavi; Et quidem 1. ad convulsionem epilepticam refrenandas. *Rx. Aq. Ceras. nigr. flor. tilia, pæon. meliss. simpl. ana ʒj. Epilept. Aq. Epilept. Lang. Hyrund. cum castor. ana ʒß. Spir. ceras. nigr. lilior. convall. Cephal. Anbaltin. incompl. ana ʒij. Pulv. Marchion. Margarit. præp. Cinnab. nativ. granul. ac rite præp. ana ʒj. Lap. Bcz. Orient. gr. v. sacch. perlat. ʒß. M. d. ad vitr. Dosis cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo. Et, Rx. Bals. suc. Bals. succin. cin. Majoran. Rut. ana gr. v. pingued. castor. gr. ij. Ol. succin. gutt. ij. M. d. ad pyxid. stanneam. quo vertex capitis, nares, & tempora illiniantur. Item Rx. Succin. integr. frustulum unum, quo incenso nares fumigentur. In hunc finem pilula etiam Theriacæ cœlestis valde proficua sunt, si grana tria vel quatuor assumuntur.*

2. Ad obstructions oclulorum meatuum, itemque venarum mesaraicarum & uterinarum referandas. *Rx. Salis CC. volatil. ʒj. d. ad vitrum, & sic doses tres, de quibus pulvisculis singulis alternis diebus unus in brodio gallinae sumatur.*

3. Ad cerebrum roborandum, acresque ac acidos ascendentes vapores profugandos. *Rx. Cinnab. nativ. granul. Cinnab. antimonii, spec. Pulv. Ce. contr. Apoplex. incompl. ana ʒj. M. f. pulvis in novem partes æquales dividendus, & secunda quavis die unus in aq. Epileptica superius designata capiendus. Quocirca etiam seq. Tragea non inutilis est. Rx. Spec. contr. Apoplex. Tragea ʒj. Pulv. Marchion. ʒij. Cinnam. opt. ʒij. Macis, Garyophyllor. Cardamon. Cubeb. ana ʒß. Corall. rubr. præp. succin. alb præp. Margarit. præp. ana ʒß. sacch. albiss. ʒiiij. fol. ʘ. num. 2. M. f. Tragea. d. ad. scatul. De qua post mensam cochleare minus capiatur.*

4. Ad calorem præternaturalem superiora petentem confert aqua Lunæ, de qua noctu ante somnum duo vel tria cochlearia sumantur.

Penes hæc enumerata Remedia Acidularum Uberkingensium apud fontem, vel Egeranarum usus domi, utpote qui omnibus indicationibus & indicatis satisfacit, præ aliis remediis saluberrimus est. Quibus omnibus Fonticulus in sinistro brachio faciendus pro singulari auxilio annumerari potest.

Quod Diætam concernit, Aer temperatus, cibi facilis concoctionis, aqua cichorii & acidulae Uberkingenses, &c. pro potu ordinario.

nario & ad sitim compescendam, reliquaque quæ ad bonam Diætam pertinent, commendata fuerunt.

Hæc igitur sunt illa Remedia, quæ ad præsens malum tollendum suasi; & quia Illustrissima Domina Patiens cum Domino Parente etiam honoratissimi Domini mei Fratris super hæc præscripta remedia mentem aperire, aut quid præter hæc utile atque proficuum videatur, desiderant, iccirco proxima occasione, (quia periculum est in mora) responsorias literas expectant. Hisce officiosissime à me sis salutatus, Deoque commendatus. Ulmæ, die 19. Julii, 1693.

Honoratissimi Domini Fratris

ad quævis Officia paratissimus

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

Sequitur Excellentiss. Dn. Doctoris Dürrii.

RESPONSUM.

Nobilissime, Strenue ac Doctissime Vir, Amice seu Frater plurimum honorande.

Illustrissimæ Comitissæ ex tuis literis Affectum, Cachexiam videlicet antiquam, radicatam, & denuò recrudescentem, cum nuperri-
mè accedentibus convulsionibus epilepticis, nec non contra hunc morbum militantibus probatissimis, rectaque ratione ac methodo præscriptis & adhibitis internis externisque remediis, cum omnibus suis circumstantiis satis superque percepi, cum qua curandi ratione, omnibusque circa curationem morbi jam antea noti, causarumque ipsius, loci affecti, & subsequen-
tium symptomatum, nec non applicata remedia summa industria atque dexteritate huic morbo opposita, & ego requisitus atque interrogatus consentio, quibus hoc etiam addo, quod post universalia jamdudum præmissa Acidulæ Egeranæ, ad obstructions magis resolvendas, humores excrementitios educendos, aciditates corrigendas, itemque viscera refocillanda ac roboranda hoc opportuno tempore sine ulla mora usurpata conducerent; Post quarum usum, si habitus ille cachecticus cedere nollet, Pulvis Cachecticus Ludovici, (qui non solum obstructions pertinacissimas solvit, visceraque sanguificationi dicata roborat, sed etiam humores acidos ponticos, utpote causam convulsionum hebetat, infringit, atque compescit) quotidie manè ad drachmam dimidiam in jusc-
culo,
cum

de brachii sinistri, mediante infelici Venæsectione &c. 527

cum insequente corporis per horam dimidiam motu sumptus, continuando per mensem, interpositâ subinde leni evacuatione, per pilulas (si placet) sequentes. *Rx. Mass. pilul. de Fro Schröder. ℥i℥. Extract. Pil. laxati cochiar. Rhabarb. Helleb. nigr. Mag. Jalapp. ana gr. xv. Extr. diapœon. Minder. ℥℥. Ol. succin. rectif. gutt. v. cum Spir. Ceras. nigr. f. pil. num. 60. deaur. d. ad scatul. Dos. num. 11. aut plures.*

In ipsis Convulsionum paroxysmis seq. Spiritus utpotè summè penetrans, utilissimus est. *Rx. Spir. Disarmoniac. ℥j. Spir. CC. volat. Spiritus, 3℥. M. ad vitr. Dos. gutt. x. aut plus cum aq. hirund. cum castor. aut alia appropriatâ.*

Ad hæc, fonticulus etiam cum singulari commodo in brachio parari posset. Si pluribus consiliis assistere potero, habebis me semper paratissimum. Interim sum & maneo sub Divina protectione & suavissima salute

Honoratissimi Dn. Fratris

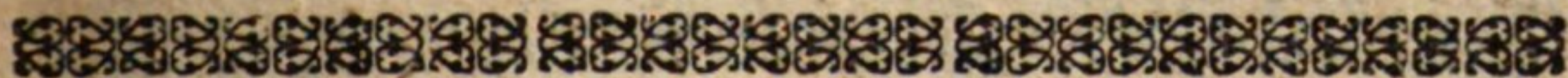
August. Vindelicor. d. 31. Julii,

1693.

ad quævis Officia paratissimus

GEORGIUS TOBIAS Dürz / D.

Et hac enumerata curandi methodo, observataque bona Diæta, Illustrissima hæc Patiens, Dia favente gratia, felicissimè restituta fuit.

OBSERVATIO MED. LXVI.

V. Ep. xc. da. n. A. w. 1693.

Brachium sinistrum ab infelici venæsectione

et d. 3. a. f. 1693.

ac simul arteriæ læsione, horrendè intumefactum,
corruptaque materia infarctum, feliciter
curatum.

Nno 1691. die 14. Septembris, Balneator vicinus *Casini*

Adamo Zechen Murario venam basilicam sinistri brachii phlebotomo aperuit, eandemque

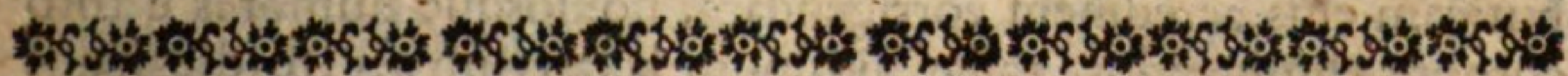
per-

pertudit, ac simul arteriam tetigit, quo facto, sanguis statim cum saltu copiosissimè prodiit, & brachium magno cum dolore intumuit, cujus rei balneator nullam ulteriorem curam habuit, sed saltem sanguinem obiter compefcuit & refrenavit, monendo insuper, ut Patiens de dolore & tumore conquerens in peragendis suis negotiis & perficiendis operibus manuariis brachium alacriter moveat, sicque in pristinum sanitatis statum reducat. Patiens autem hisce monitis obtemperans, indies, cum monstroso brachii incremento, pejus ac deterius habuit.

Curatio.

CUM itaque dictum malum quotidie non sine magno gangrænæ insequentis periculo incrementum sumeret, prænominatus patiens præterfluxis septem post hanc læsionem hebdomadibus Ulmam se contulit, ibidemque exercitato Chirurgo Georgio Riedlino brachium circa dictam venam basilicam capitis magnitudine tumefactum, purpureisque maculis variegatum monstravit, ipsiusque opem & auxilium anxie expetiit atque desideravit. Cui chirurgus, huncce tumorem à læsione arteriæ, multoque sanguine extravasato inter cutem carnemque brachii musculosam stabulante & latitante (sine tamen manifesto aneurismate) provenire, neque leve periculum ratione supervenientis fusissimæ hæmorrhagiæ, quin etiam gangrænosa putredinis atque corruptionis subesse significavit, sicque patientem rursus ad suum balneatorem ablegavit. Et hoc chirurgi de præsentis judicium insulso illo balneatori, ut alio tempore cautius mercaretur, notificatum est, quod vero ex malevolentia quadam erga ipsum concepta provenire statuit, & hoc malum usque ad $\frac{1}{2}$ diem Martii insequentis anni 1692. flocci pependit ac neglexit. Post quem terminum ægrotus doloris amplius impatiens, totiusque corporis atrophia cum languore virium laborans, prænominatum Riedlinum rursus adiit, ipsique brachium duro, nodoso, magnoque tumore affectum, ac insuper plumbeo fuscoque colore tinctum inspicendum dedit, ac salutarem ejus medelam imploravit, quam verò, (cum ipsi maximum imminere periculum indicasset,) ante Reverendissimi

diffimi Magistratus sui notitiam, atque ad faciendam inspectionem per Deputatos ordinarios consensum, recusavit. Impetrata itaque venia, dicta inspectio solenniter facta est, ubi Deputati unanimiter, quod hoc malum ab infelici Venæsectione & simul arteriæ læsione per balneatorem in ferendo auxilio neglecta, ac patientem ad laborem subeundum monente ac instigante, & per consequens sanguine extravasato, inter cutem carnemque contento, corrupto, ac putrescente, lethalem hæmorrhagiam, (quæ jam dudum per vices prorumpere conata, sed à grumoso interposito sanguine impedita, perque quietem interea temporis læsa arteria consolidata sit) minitante provenire, maximumque proinde periculum patienti imminere, anguemque sub herba latitare pronunciarunt ac concluderunt. Post factam inspectionem sæpè nominatus Chirurgus dicto malo manum admovit, brachium *Emplastris exsiccantibus*, utpote *Emplastro ad rupturam*, *Emplastr. & stictico*, quæ confestim humorosam materiam guttatim exstillantem extraxerunt, circumdedit, & præter hæc *cataplasma ex farina hor-* *Cataplasma. dei volatili, fabarum, mica panis, bolo, gallis, vitriolo, alumine & sale tartari* *ma.* *cum lixivio coctum* quotidie bis applicavit, sed una quavis tertia vel quarta die propter cutis excoriationem uberiolemque aquæ proveniunt à cataplasmate imponendo quievit, brachiumque madidum *Ung. de* *Cerussa.* *guento albo de cerussa* tractavit atque exsiccavit. Quibus remediis tam diu pergere non dubitavit, donec tandem natura propè locum venæ pertusæ, inque cutis livida ac nigricante parte viam aperuit, quæ apertio successivè mirè dilatata fuit, ac tandem apertam cutem materiæ, coagulatae duræ & carniformis frusta pugni magnitudine cum maximo & vix tolerabili foetore, & relictione ingentis cavitatis, exiverunt, quæ cavitas postea *lavamento ex prunella, betonica, agrimonia,* *Lavamen-* *tum.* *scordio, aliisque herbis vulnerariis sive traumaticis cum melle rosaceo coctis* *mundificata*, ac insuper *Emplastris convenientibus atque glutinantibus*, item- *Emplastr.* *que spleniis, pulvillis, & fasciis superimpositis ac per ligaturam applicatis* *glutinan-* *tia,* cutis carni adaptata, sicque brachium priori suo statui naturali restitutum fuit, patiensque per Dei gratiam pristinam sanitatem recuperavit.

OBSERVATIO MED. LXVII.

Cranii caries & exesio à suppressis mensibus originem habens.

Casus.

Nno 1692. Mense Julio, Lanifici cujusdam conjux, quadraginta circiter annos agens, ad me veniebat, mihi que referebat, quod præteritis temporibus contra humores acres & biliosos, totum corpus periodicè pervagantes, ex Medici cujusdam consilio medicamentis aliquibus usa fuerit, quibus usurpatis menses superiora corporis petentes emanferint, maximique & fermè intolerabiles capitis dolores oborti sint, quos foeda & scorbutica faciei scabies cum exulceratione cutis syncipitis carnosæ, & cranii corrosione ac corruptione, (quæ exesa circumferentia os anserinum æquabat) exceperit, sedulò rogans, ut manum auxiliatricem medicam ipsi porrigerem, quo ab hoc molestissimo, simul ac aspectu horrendo malo liberari possit. Cui indicavi, quod quia hoc malum internè à retentis mensibus, sanguineque corrosivo & scorbutico, particulisque salinis, causticis, arsenicalibus & acerrimis in eo contentis oriatur, externè verò foeda exulceratio, quæ cutim carnosam à cranio circumcirca per evidentes cavitates separarit, ac cranii cariota corruptio adsit, non solum Medici, sed simul etiam chirurgi auxilium requiratur.

Curatio.

Quibus ita demonstratis atque propositis, ego cum Georgio Riedlino, Reip. nostræ Chirurgo dexterrimo curam sequenti modo aggressus sum. Et quidem 1. ad sanguinem mundificandum & scorbuticam ejus acredinem corrigendam, noxiosque humores è toto corpore eliminandos, talem Syrupum laxativum per tres dies manè jejuno stomacho cochlearis unius quantitate sumendum præscripsi.

Syr. laxat. R. Syr. d. eichor. c. Rhabarb. Diaser. Andern. ana ʒvj. Pulv. rad. Jalapp. ʒj. M. Post hujus usum Pilulas, semel in septimana repetitis vicibus sumendas ordinavi. R. Extract. panchymag. Croll. ʒj. Qi dulcis. ʒss. Troch. alband. gr. v. M. f. cum aq. Ceras. nigr. pill. num. xxv. una vice deglutienda. Diebus verò intercalaribus, quibus à purgatione quievit, per tres

tres septimanas Decocto sudorifero usa est. *Rx. Scob. Lign. sassaf. Decocti*
Guajac. ana ʒiij. Rad. chin. sarsaparill. ana ʒʒ. Cinnam. opt. ʒij. anis. fœnic. Sudorif.
ana ʒʒ. M. f. decoctio cum duabus mensuris aq. font. ad tertias, de quo Decocto
singulo mane ʒv. vel vj. bibantur, sudorque per horam integram in lecto movea-
tur. Remanentia Decocti add. liquirit. ʒʒ. ficuum num. vj. passul. min. ʒij.
anis fœnic. ana ʒj. recoquantur cum quatuor mensuris aquæ fontanæ pro potu Potus ord.
ordinario. 2. Interdiu, pro virium roboratione, & sanguinis scor-
butici correctione aliquoties nucis avellanæ quantitatem de tali Ele-
ctuario deglutivit. Rx. Conserv. cochlear. ʒiij. borrag. acetos Hispan. ana Electuar.
ʒj. Rad. Enul. cond. ʒʒ. Pulv. bezoardic. animal. ʒij. Theriac. Androm. ʒj. alterans &
Syrup. scelotyrb. ʒvj. M. 3. Ad movendos menses. Rx. Crem. ꝑ. Cry- confortans.
stall. ꝑ. ana ʒij. Ois arthemis. absynth. puleg. meliss. spir. Ois coagulat. ana Pulv. venas
ʒʒ. pulv. agar. rad. asar. Jalapp. ana ʒij. Rhabarb. ver. ʒj. Croci or. ʒj. Troch. riens.
de myrrh. ʒʒ. Ol. macis. savinæ ana ʒʒ. M. f. pulv. subtil. manè jejuno stoma-
cho drachmæ unius pondere in aqua melissæ. & pulegii sumendus. Ad hæc, V. S.
vena saphæna in talo pedis secta, conveniensque Dieta observata fuit. Dieta
Tractatio

Quod externam syncipitis exulcerationem, cariosumque ac
 corruptum cranium concernit, Chirurgus præmissis mundificativis
 cranium per vices scalpro & malleo usque ad partem sanam, abjectis
 quamplurimis spinis & squamis, excidit, & per superiorem laminam
 ac diploen ad inferiorem usque laminam, quæ tandem inter operan-
 dum albida apparebat, excindendo pervenit, cui deinceps pulverem
 ficcantem ex aristolochia longa, radice ireos Florentin. thure, masti-
 ce, &c. paratum inspergebat, totumque ulcus ac cavitates sub cute
 carnosæ linteamentis carptis sive stuppis explebat, emplastroque, loco
 operculi, obtegebat. Et hoc tractandi modo eousque pergebat, do-
 nec omne putridum & corruptum, ablatum erat; sed hoc malum
 paulo post novas radices egit, dum neque menses apparuere, neque
 cranium album manebat, sed per affluxum novæ materiæ acris, exe-
 dentis, & causticæ iterum cariosa nigredine tingeбatur, frons foedæ
 scabiei efflorescentiis luxuriabat, omnesque circumstantiæ indica-
 bant, totam massam sanguineam in tantum maligna & scorbutica
 acredine tinctam ac inquinatam esse, ut parva vel nulla spes restitu-
 tionis residua sit, quapropter hæc patiens hætenus quidem deligata,
 sed utendorum remediorum pertæsa prognosticis derelicta fuit,
 quæ brevi post vitam cum morte
 mutavit.

seque in cubiculum ac lectum suum recipere decrevit ; Cum autem sororem suam, quæ interea temporis domum redierat, lactucam propè ædium januam legere vidisset, in superiori loco usque ad ejus discessum, ulterius commoratus est ; postea verò magis magisque viribus destitutus per scalam descendit, ac cubiculum ingressus, lintamina varia majora & minora ibidem suspensa detraxit, loco vulnerato admovit, & exanimis fermè in lectum decedit, altaque suspiria duxit.

Quibus auditis, soror accurrit, fratrem undiquaque sanguine inundatum vidit, parentes cum vicinis ocyus convocavit, qui magno horrore perculsi statim ad urbem properant, ibidemque Dn. Pastorem Deckingerum, ac Medicum Dn. Doctorem Joh. Erhardum Wagnerum, cum chirurgo Carolo Schottio in Consilium & auxilium vocarunt, qui, postquam Patiens Sacramentum altaris accepit, medicamentis stegnoticis sanguinis profluvium refrenarunt, ægrotum cordialibus refocillarunt, eundemque internis & externis requisitis remediis ritè adhibitis felicissimè, (cujus rei oculatus testis sum,) restituerunt, à quo tempore patiens nullam amplius rupturam sensit, sed lætus sine omni impedimento laboribus suis invigilare potuit.

OBSERVATIO MED. LXIX.

Gonorrhœa in puero, tredecim annorum.

Uamvis in hac ætate adhuc tenera, semen neque quantitate, neque qualitate peccet, & proinde ad excernendum rarò irritet, aut impuberem adhuc atque inhabilem ad venerem instiget, ni-

hilominus malitiam nonnunquam, secundum vulgatum proverbium, ætatem supplere, sequens casus edocet.

Pilula.

Mixtur.

Pot. ord.

Sudorif.

*Linim.
simpl.*

Puer tredecim annorum, Illustrissimi cujusdam Comitatus vicini perdissequus, præmaturè veneris libidinibus inhians, ex membro virili per libidinosum attritum manuumque contrectationem semen aliquoties provocabat, unde animi deliquium, ac postmodum Gonorrhœa cum inflammatione sinistri testiculi secuta est, qui ex mandato Domini sui consilium meum imploravit, cui die 18. Julii, anno 1684. sequentia remedia præscripsi. *R.* *℞* ii dulcificat. *℞j.* Magist. Giapapp. gr. vij. *M. f. c. aq. fragor. pil. num. xxj. pulvere liquiritiæ aspergenda; ac una vice deglutienda.* Et, *R.* Flor. Cass. rec. extr. *℞i℔.* Terebinth. Venet. lot. in aq. Alkekeng. *℞℔.* Syr. de althea Fernel. *℞vj. f.* mixtura manè & vesperi nuncis moschatæ quantitate sumenda. Pro potu ordinario, *R.* Scob. Lign. sassafr. Guajac. ana *℞j.* Rad. chin. sarsaparill. ana *℞ij.* Liquirit. *℞℔.* fic. ping. *℞℔.* passul. min. *℞ij.* Cinnam. acut. *℞j.* anis. fœnic. ana *℞℔.* *M.* & concis. coq. in Mensur. duabus aquæ fontanæ ad tertias, postea recoquantur ad priorem usum. De sudore insuper aliquoties per Rob sambucinum & Theriacam cum aq. Card. bened. dilutam movendo, & aliquoties repetendo, admonitus fuit. Scroto verò & testiculo inflammato Linimentum simplex applicatum opem & auxilium tulit, & præter hæc convenientem Diætam observavit, undè etiam brevi temporis spatio convaluit.

Vid. Epist. N. C. d. 2. a. i. a. 79. **OBSERVATIO MED. LXX.**

Deglutitio à potu Nicotianæ læsa.

Casus.

PRænobilis ac strenuus quidam Vir, cum ante aliquot annos fumo Nicotianæ per consuetum tubulum seu fistulam ut vocant eundem ori ac faucibus attrahendo tempus falleret, ex isto tempore aliquale deglutitionis impedimentum sine omni interna colli læsione, tuberculo, erosione, vel alio aliquo præternaturali signo vel indicio sensit, ita, ut si mate-

materiam aliquam esculentam vel potulentā deglutire conabatur, non primo statim conamine in œsophagum descenderit, sed secunda vel tertia vice illud conamen repetere coactus fuerit, usque dum deglutitionis scopum attigerit, quod malum Dn. Patientem incerto quidem tempore in hunc usque diem comitatur & affligit, præsertim si sibimetipsi dictum affectum cum timore altius imaginatur, & de deglutiendi facultate sollicitus est; quod vero minus accidit, si frugaliter ventriculum cibo ac potu, (etiam nonnunquam largiori) recreavit ac refocillavit, sicque eundem cum parte affecta humectavit.

Causa.

CAusa hujus mali probabiliter nil aliud est, quam materia flatulenta acido - austera nervis eorumque fibrillis ac musculis jugularibus identidem à cerebro vicinisque partibus communicata, qua mediante ad tempus (donec materia illa brevi resoluta rursus evanescat) quasi rigidi ac immobiles tenentur, officiumque suum in dilatando, contrahendo, & deglutitionem adjuvando facere nequent. An particulæ subtiles à fumo nicotianæ relictæ & residuæ, ac adhuc circa nervorum musculorumque partes delitescentes, sese organis deglutitioni dicatis altius insinuarint, adque hunc affectum producendum concurrant, prudentioribus dijudicandum relinquo.

Signa materiæ flatulentæ diagnostica sunt celer accursus & decursus seu cessatio impediementi in deglutiendo, aliàs materia fixa existente malum continuò affligeret; Nervorum vero ac musculorum rigidorum, & quasi ad breve tempus immobilium redditorum, deglutitionis impotentia, quæ aliàs beneficio nervorum ac musculorum perficitur, indicat. Cerebrum verò etiam aliquid ad hunc affectum contribuere ex hoc judicatur, quia per fortiores imaginationem & sollicitudinem, quæ materiam hanc flatulentam ac spiritus commovere efficax est, malum hoc nonnunquam celerius occurrit, & Dn. Patientem divexat. *Signa*

Quod Prognosin concernit, malum hoc contemnendum non est, nam si materia illa flatulenta tandem in fixam degeneraret, compactaque nervorum ac musculorum ad deglutitionem necessarium motum cohiberet, & paralytica immobilitate fideraret, sicque deglutitionis *Prognosis*

tionis facultatem penitus tolleret, fame ac siti Patientem trucidare posset.

Curatio.

Ad hunc affectum curandum internè & externè lenientia, demulcentia, nervosque ac musculos humectantia, caputq; roborantia requiruntur, qualia sunt, *Oleum amygdal. dulc.* & *Syrupi lenientes ac humectantes*, utpote *Syrupus violar. liquirit. de jujub. papav. err. de siliquis, Mel. rosat. colat. Rob nucum* & *similia.* Exempli gratia. *R. Syr. violar. de jujub. Liquirit. ana ℥i℥. papav. err. de siliquis, ana ℥℥. Rob nucum ℥vj. M. d. ad fctile. Dosis cochleare unum vel alterum M. & V. sensim deglutiendo.*

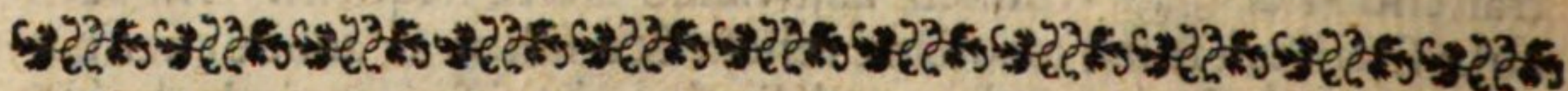
Syrup.

*Ol. pro colli
& nuchæ
inunctione,
Pulb. Ce-
phal. cor-
rob.*

Externè conferret M. & V. calida inunctio *nuchæ* & *colli cum Ol. rosar. amygdal. dulc. & lumbricor. invicem mixtis.*

Ad capitis roborationem, *R. Succin. alb. præp. ℥ij. Corall. rubr. præp. Corall. alb. præp. Margaritar. præp. Spec. diarrhod. Abbat. diapliris Archont. ana ℥j. Rad. pæon. ℥℥. fol. C. num. 4. M. f. pulv. d. ad scatul. S. Stärckendes Hauptpulver / de quo pulvere singulis mensibus in ipso die Novilunii Drachma una in aqua Cerasor. nigror. sumatur. Et hæc sunt, quæ de hoc affectu, (salvo tamen melius sentientium iudicio) notare volui. Deus T. opt. Max. hæc præscripta remedia Divina benedictione secundet. Ulmæ Suevor. die 7. Novembr. S. V. 1692.*

Eberhardus Gockelius, D.

CONSILIUM MED. LXXI.

Violenta nervorum ac tendinum pedis minoris extensio symptomata motui naturali molesta, excitans.

Casus à Patientis Parente, Parocho quodam delineatus.

Casus.

Uvenis annorum octodecim, aut saltu aut alio violento motu nervos ac tendines sinistri minoris pedis distendendo læsit, humoremque extravasatum motui inimicum ad partem affectam

Etiam defluxisse sensit; cum verò patiens neglecta quiete & remediis, pedem in obeundis suis functionibus crebriori incessu defatigasset, totum pedem cum latere ita imbecillem deprehendit, ut nec ipsum corpus sustinere potuerit, sed dextro tantum pede istud suffulcire, ac super sano saltem latere decumbere coactus fuerit. Lympham nervis suffusam esse, non nemo existimavit; alter sui nominis aneurisma esse judicavit, usumque Emplastri de Ranis cum Mercurio, & Balsamum Peruvianum, sed sine ullo emolumento, suasit. Huic atrophia, sed sine dolore accessit. Interim humor ille vaporosus circa partem affectam stagnans, ac aliqualem tumorem excitans, qui tactui cedit & recedit, nec mitigari, nec educi, nec ut magis intumescat, moveri potest. Cutis carni obducta candida, ut in illaeso dextro pede conspicitur, & tanta sanguinis in venis est copia, ut ipsæ quasi intumescant, & distensæ repleantur. Qua igitur ratione & methodo curatio instituenda, & quomodo Vaporosus ille nervis inimicus suffusus liquor educendus, motusque naturalis pedis restituendus sit, hoc benedicienti Deo, Medicique dexteritati atque iudicio relinquitur.

Censura Medica.

QUantum ex affectus relatione judicari potest, ille totus ab imbecillitate minoris pedis, quam à nimia & violenta nervorum ac tendinum humorem alimentarium inter interstitium musculorum, partiumque adjacentium effundentium, extensione contraxit, proficiscitur, undè humor in tubulis stagnans fibrillas distorsit, circulationem sanguinis impedivit, ac atrophiam pedis excitavit. Ab aneurismate oriri incredibile est, quia id solum à ruptione & apertione arteriarum, & sanguine extravasato stagnante & corrupto, quam non rarò putredo, aliaque pessima symptomata concomitantur, provenit. Ex sanguinis copia, ac distensione membranosa venarum substantiæ varices nonnunquam provenire, quotidiana experientia testatur. Forsan etiam ex violento illo saltu os pedis fissuram acquisivit, & per transudantem materiam os corruptum est,

quam corruptionem in superiori pedis parte atrophiam, in inferiori vero tumor monstrosus cum spina ventosa insequi posset.

Curatio.

Quod Curationem concernit, 1. Corpus, præsertim quando cacochymicum est, per convenientia remedia expurgandum. 2. Tumor mollis & relaxatio nervorum ac tendinum per Emplastrum diaphoreticum, vel aliud conveniens catagmaticum, exsiccanda. 3. Amalgama ex plumbo & mercurio vivo paratum, cumque convenientibus Emplastris permixtum, vel plumbum in forma bracteate laminæ imponendum. Et 4. Locus affectus per fascias cruciatim ligatas, nervos, talum, ac tendines firmantes, muniendus erit.

Quod pro desiderata informatione monere volui. Cætera ex oculari inspectione melius elucescent. Exarabam die 3. April. 1693.

CONSILIUM MED. LXXII.

Diabeten examinans.

Casus.

Rænobilissimus quidam Adolefcens, annorum circiter octodecim de crebriori & immodica Urinæ excretionem, cum pallore faciei, virium prostratione, membrorum lassitudine, & atrophiam corporis conquerebatur, quod malum sequenti ratione delineavi.

Synonymia.

Hic Affectus à Medicis Diabetes, à græco vocabulo διαβαίνω id est transeo, nominatur, quia urina ab hepate ad renes, & abhinc ulterius ad vesicam ocysus ablegatur, ac per illam excernitur. Ab aliquibus etiam Urinæ profluvium, ab aliis Hydrops ad matulam, Diarrhœa in urina, & Dipfacus, (à serpente, cujus ictus vel morsus magnam corporis exæstuationem & urinæ copiosum profluvium excitare solet) nuncupatur.

Definitio.

Definitur autem quod sit copiosa urinæ excretio, quæ à læsa facultate alteratrice & retentrice originem habeat.

Hic

Hic affectus secundum gradus suos dispescitur, in principio *Differen-*
 enim urinæ copiosa excretio, præsertim quando coloris expers est, *tia,*
 parvi æstimatur; Procedente verò tempore malum hoc incremen-
 tum sumit, & Patiens semper magis magisque ad crebriorem ac ube-
 riorem urinæ excretionem, cum clara & perspicua corporis extenua-
 tione stimulatur, donec tandem morbo invalescente tota substantia
 corporis resolvitur, ac cum urina excernitur.

Dodonæus Observ. Med. cap. 42. refert, quod quendam vide-
 rit, qui uno die amplius quam quadraginta libras urinæ reddebat. Et
 Cardanus annotavit, de quadam puella annorum octodecim, singulis
 diebus urinæ circiter triginta sex, & sic intra sexaginta dies, (quibus
 hæc præternaturalis excretio duravit) 1740. libras profluxisse.

Nec verò id quod excernitur, semper aquosum & immutatum
 est, sed in hepate sæpius nonnullam mutationem accipit, ut Dodo-
 næus testatur. Joh. Baptista Sylvaticus Controvers. 29. scribit, in Dia-
 bete potum non semper statim, sæpè etiam mutatum, perpetuò ta-
 men auctum & in majori quantitate reddi, ac interdum potus quan-
 titatem esse Uncias viginti quinque, urinam autem emitti ad uncias
 centum. Rarum hoc morbi genus & à Galeno bis tantum visum
 est, ut lib. 6. d. loc. affect. cap. 3. fatetur. Rabbi Moses part. 8. Apho-
 rismor. scribit, quod in Ægypto intra decem annos ultra viginti Pa-
 tientes Diabete laborantes, sed in Occidente nullum viderit, neque à
 suis Doctoribus aliquid de hoc affectu audiverit. Et ego fateor, me
 toto praxis meæ tempore, (quam jam per 36. annos exercui,) nullam
 personam, præter unicam fœminam Oggenhusanam. (quam felici-
 ter restitui) dum adhuc Reip. Giengens. Physicum ordinarium age-
 rem, hoc morbo correptam vidisse.

Causam hujus mali ab Auctoribus calidæ & siccæ hepatis in- *Causas*
 temperiei, itemque biliosis, falsis & acris humoribus, renes ad con-
 tinuam feri attractionem instigantibus, adscribitur. Secundum Ba-
 ptistam Sylvaticum, Galenum, Aretæum, & Actuarium, causa insi-
 gnis calida epatis intemperies totiusque venosi generis est, quæ suc-
 censa sanguinem fundere, ejusque portionem aliquam in serum mu-
 tare potis est, quod serum deinceps eximia renum caliditas à sangui-
 ne separat & attrahit, simulque ad vesicam impetuosè ablegat, ad
 quam deinceps expellendam vesica hujus copia lacerata insurgit.
 Platerus & D. Dan. Sennert. huic sententiæ subscribunt, & causam ca-
 lidæ hepatis, renum & venosi generis intemperiei, colliquationem ac
 resolutionem substantiæ corporis in materiam aquosam excitanti,
 attribuunt.

Neoterici, apud quos illa ratio de attractione renum exolevit, & inter eos Willisus Pharmaceut. Rat. part. 1. sect. 4. c. 2. statuit, causam proximam in sanguinis deliquio seu nimia serositate colliquativa consistere, dum compages sanguinis nimium est relaxata, & resoluta. Paracelsus lib. 2. de Tartaro Tract. 3. cap. 2. causam hujus affectus ponit in sale resoluta & scisso per ingressum acuti salis. Nec verò id quod bibitur mingitur, sed etiam humor copiosus à renibus è colliquo corpore trahitur. Aretæus arbitratur, esse carnum & membrorum in urinam colliquationem, ex qua summa totius corporis macies subsequatur.

Observationes de Diabete variæ in Ephemeridibus Naturæ Curiosorum Anno. 2. Obs. 164. 175. 176. 198. & Ann. 3. Obs. 183. prostant, quæ ibidem videantur.

Signa.

Affectus hic paulatim ac insensibiliter crescit, neque æger curat, etsi plus mingat quam consuevit, dum ad potum vel aliam causam refert. Si verò naturæ opus sit hæc copiosa mictio, paulò post cessat, morbusque quo æger laborabat, cum levamine patientis solvitur. Si verò tale nihil accidit, indicio est hunc affectum symptomaticum esse, dum æger sensim ac paulatim majorem urinæ copiam reddere incipit, ita, ut tandem assumpti potus quantitatem multò superet, urina, quæ primò fuit colorata & tincta, tandem fit aquosa, adest oris siccitas & sitis, corpus tandem extenuatur & contabescit, in visceribus ardor & æstus percipitur, sique patientes urinam diu retinent, lumbi ac testes intumescunt, & quæ sunt similia.

Prognosis.

Malum hoc, si non mox in principio cognoscatur, eidemque legitimis remediorum præsiidiis succurratur, valde periculosum est, quia hominem ad tabem & insequentem mortem deducit. 2. In Senibus vix unquam curatur. 3. Diabetes etiam post immodicum laborem, post nimium veneris usum, & post febres chronicas plerumque incurabilis est. 4. In principio verò, & si adhuc urina est colorata, antequam ingravescat, sæpius curatur.

Curatio.

Curatio in hoc consistit, ut caloris excessus, qui humores liquat, viscerumque intemperies, quæ facit ut serum avidius attrahatur, corrigatur, & retentricis robur tam in visceribus quam in renibus, nec non in toto venoso genere confirmetur & augeatur. Quod ipsum per interna & externa remedia, convenientemque Diætam peragendum.

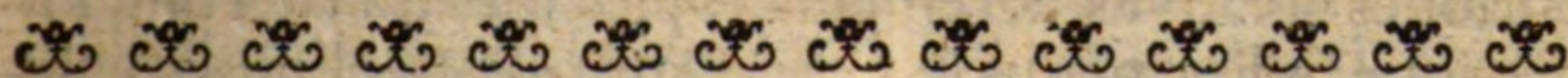
Electuar.

Internè confert Electuarium sequens. *℞.* Conserv. rosar. rubr. antiqu. ℥iiij. Spodii præp. Corall. rubr. præp. CC. ust. præp. ana. ʒj. Pulv. antihætic. Poter. Pulv. analept. frig. Mûnder. ana ʒij. Sem. plantag. portulac. ana ʒß. Mucilag. sem. cydon. ʒß. Syrup. cydon. ʒj. vel q. s. ad Elect. mollior. consistentiam.

stentiam. M. d. ad fictile. De quo saepius in die avellanae quantitas capiatur. In hunc finem etiam pulveres, trochisci vel alia remedium formularum ordinari possunt.

Externè tale Unguentum refrigerans lumbis ac renum regioni inungendum conducit. *℞. Unguent. rosat. comitiss. Cerat. santal. ana 3vj. Ol. Nymph. violar. ana 3ij. Camphor. 3℔. M. d. ad fictile. Nec minus tale Emplastrum regioni renum & lumborum imponendum proficuum est. ℞. Boli armen. terr. sigill. sangu. Dracon. corall. rubr. spodii, santal. citrin. ana 3ij. Acac. thur. mastic. ana 3℔. Terebinth. Cerae ana 3j. Ol. myrtin. 3ij. M. f. Emplastrum. Huic etiam Emplastro lamina plumbi superligari poterit.*

Quod Diætam concernit, 1. Aer sit temperatus ac ad frigidum inclinans. 2. Cibi sint cocti faciles, refrigerantes, sed non valde humectantes, nec acres & diuretici, sed bonum ac laudabilem succum & sanguinem generantes, quales sunt juscula carniū, oryza, hordeata, caro agnina, vitulina, & hœdina, gallinarum item, caponum, pullorum gallinaceorum, & quæ sunt similia. Econtra cibi crudi, multo sale conditi, aromatizati, acidi & duri evitentur. Pro potu ordinario conferunt *cerevisia defecata; decoctum hordei cum syrupo cydoniorum permixtum; aqua chalybeata cum pane albo ex clibano desumpto ac calidissime immerso; Julapia, è syrupo rubi Idæi ribium, Cerasor. acidor. & cydon. cum aqua fontana parata; nec non decoctum rad. china, ligni santalini ac passularum minorum, &c.* 3. Motus sit moderatus, ac è contrario fortiores motus atque corporis exercitia fugiantur. 4. In somno & quiete teneatur modus. 5. Alvus sit naturaliter aperta, occlusa vero sequenti Electuario, de quo nucis moschatae quantitas sumenda, referetur. *℞. Pulp. Passular. minor. Tamarind. flor. Cass. ana 3j. Cortic. arant. cond. Rad. cichor. cond. ana 3℔. Pulv. antipecc. Poter. stomachic. Poter. Rad. Jalapp. ana 3ij. M. f. c. Syrup. ros. solut. q. s. Elect. molle. d. ad fictile.* Et tandem 6. fortiores animi commotiones moderentur. Dabam, die 18. Mart. 1692.

OBSERVATIO MED. LXXIII.

Febris tertiana spuria convulsiva, cœcitate invehens.

Morbus.

Nno 1692. circa initium mensis Junii, Christianus Hermannus, Memmingensis, cœlebs aurifaber, temperamenti phlegmatici, habitus corporis rari, febre tertiana spuria correptus est, cui ad remotionem causæ biliosæ & pituitosæ, & sublationem insecuti morbi febrilis, tam purgantibus, quam antifebrilibus specificis, obventum fuit, à quorum usu tamen febris non cessavit, sed cum anorexia & debilitate stomachi, lateris & hypochondriorum dolore, alvi obstructione, virium prostratione, aliisque symptomatibus, (spretâ remediorum diligenti administratione) incrementum sumsit, quibus omnibus die 12. Junii atrocissimæ convulsiones per biduum durantes, cum loquelæ, (ob nervorum septimæ conjugationis, & recurrentium læsionem) amissione, accesserunt, tertia ab invasione die cessarunt, quarta vero cum majori vehementia, & totius corporis, membrorumque horrenda vibratione & concussione recruderunt, simulque cœcitatem, ob summam spirituum animalium perturbationem ac dispersionem per duos integros dies induxerunt, quibus elapsis, Pateriens post adhibita remedia ophthalmica visumque roborantia, & hinc recollectos ac concentratos spiritus animales & visorios, visum recuperavit, sed de capitis, ac residuo lateris sinistri dolore adhuc urgente, asthmate, alvoque suppressa conquestus est, quæ symptomata per injecta clysmata, potiones laxativas, & remedia topica sublata fuerunt, Pateriensque indies melius habuit, pristinamque bonam valetudinem, mediantibus infra designatis juvantibus, per Dei gratiam recuperavit.

Curatio.

Remedia autem sequentia fuere.

1. Ad materiæ peccantis expurgationem. *Rx. Syr. de cichor. cum Rhab. Rosat. solut. diaser. Andern. ana ʒß. Pulv. rad. Jalapp. ʒj. Spir. ʒ. ʒß. M.*

*Syrup.
laxat.*

de febre tertiana convulsiva, cœcitatē invehente. 543

℞. M. d. ad Oll. de quo syrupo laxativo per aliquot dies manē jejuno stomacho, præmissâ agitatione, cochleare unum capiatur.

2. Ad febris sublationem. ℞. Salis Card. bened. centaur. min. ab- Puls.
synth. pulv. cortic. rad. chin. chin. ana ℞. M. f. pulv. subtil. unâ vice in brodio antifebril.
carnis vel aq. centaur. minor. sub tempus paroxysmi sumendus, & aliquoties re-
petendus.

3. Ad stomachi debilitatem corrigendam. ℞. Conserv. menth. Elect. flo.
Elect. diacydon. simpl. ana ℥j. Nuc. mosch. cond. Zingib. in china cond. cortic. mach.
aurant. cond. ana ℥j. Theriac. Androm. Philon. Rom. ana ℥j. Syr. cydon. ℥℞.
M. f. Electuarium. successivè utendum.

Et, ℞. Empl. de crust. panis, ℥℞. de tacamahac. ℥ij. M. & malax. c. Empl.
Ol. menth. extend. super aluta fiatque l. a. Emplastrum ventriculi regioni im- stomach.
ponendum.

4. Ad anxietatem circa præcordia auferendam, & cor roboran- Theriac.
dum. ℞. Theriac cœlest. gr. iij. f. pill. num. 3. una vice deglutiendæ. cœlest.

5. Ad convulsiones epilepticas sedandas. ℞. Aq. confort. Offic. Aq. Epilept.
perlat. Ceras. nigr. ana ℥i℞. Epilept. Lang. hirund. c. castor. flor. tilia, pœon.
ana ℥℞. Cinnam. still. ℥ij. pulv. Marchion. Cinnabar. nativ. granulat. & præp.
ana ℥j. Man. Chr.. perlat. ℥ij. f. mixtura cochleatim sumenda. Item, ℞. Alia.
Aq. confort. offic. perlat. ceras. nigr. flor. til. pœon. ana ℥vj. epilept. Lang. ℥℞.
Cinnam. buglossat. ℥ij. pulv. March. ℥j. Margarit. præp. ℞. conf. Alkerm.
incompl. ℥℞. Lap. Bezoard. or. gr. v. syr. flor. pœon. ℥ij. Jalap. ros. ℥℞. f.
mixtura, pari modo, ut prior, usurpanda. Et, Aqua odorifera seq. nari- Aq. odorif.
bus applicanda. ℞. Aq. ros. fragrantiss. odorif. Fuchs. ana ℥vj. Cinnam.
still. spir. cephal. Anhalt. compl. ana ℥ij. M. d. ad vitrum. Nec non ad re-
vulsionem & derivationem seq. Clyster. ℞. Herb. s. emoll. ana M℞. Clyster,
beton. majoran. ana M℞. Rad. pœon. ℥ij. sem. lini scœnugr. ana ℥℞. M. f. de-
coct. cum brod. carn. s. q. ℞. Hujus colatur. ℥vj. in qua dissolv. Elect. lenit.
Florenz. Diacathol. ana ℥j. Mell. ros. col. ℥i℞. Ol. ros. ℥℞. vitell. ov. num. j. sal.
gemm. ℥j. M. f. Clyster. applicandus. Cui etiam infra ad alvi obstruction.
tollend. Clyster. designatus respondet.

6. Ad caput roborandum, visumque recuperandum. ℞. Con- Elect. visum
serv. ros. antiq. ℥j. beton. majoran. flor. Euphras. ana ℥ij. Confect. Alkerm. in- robor.
compl. ℥j. Syr. rub. Id. ℥℞. M. f. Electuarium, de quo sæpius avellanæ quantitas
sumatur.

7. Ad capitis dolorem compescendum. ℞. Emplastr. hypnot. Empl.
Myns. ℥j. quod super alutâ extensum fronti ac temporibus applicetur. hypnot.

8. Ad Asthma profligandum. ℞. Sperm. Cet. rec. Ocul. s. præp. Potiuncula
ana ℥ij. Syr. d. byssop. ℥ij. Aq. byssop. Ceras. nigr. ana ℥j. M. f. potiuncula unâ antiasth-
vice haurienda. mat.

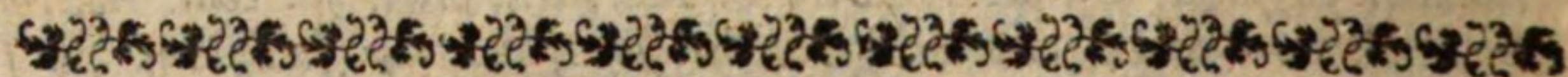
*Potio anodyna.**Potiolaxat.**Alia.**Ol. anodyn.**Brodium lax.**Clyster.**Clyfma.**Decoct. pro potu ord. Julap.**Diet.*

9. Ad hypochondriorum dolorem mitigandum. *R.* Tripher. magn. $\mathfrak{z}$ ij. Theriac. coelest. gr. iij. Extr. laud. op. Paracels. incompl. gr. j $\mathfrak{r}$. Macis, Croc. or. ana $\mathfrak{z}$ ℥. aq. flor. chamon. $\mathfrak{z}$ j. *M. f. potiuncula una vice capienda.*
It. *R.* Ol. amygdal. dulc. $\mathfrak{z}$ i℥. Mann. Calabr. el. $\mathfrak{z}$ vj. Syr. d. cich. c Rhab. $\mathfrak{z}$ ℥. *Sperm. cet. rec.* $\mathfrak{z}$ j. aq. Ceras. nigr. q. s. ad. potiuncul. una vice bibendam.
Item, *R.* Fol. sen. el. s. st. $\mathfrak{z}$ iiij. Rhab. ver. Crem. $\mathfrak{z}$. ana $\mathfrak{z}$ ℥. aq. Ceras. nigr. $\mathfrak{z}$ iiij. *M. f. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. $\mathfrak{z}$ i℥. M. f. potio.*
Et, *R.* Ol. chamomill. lumbricor. aneth. ana $\mathfrak{z}$ ℥. quibus oleis hypochondr. regio calide inungatur.

10. Ad alvi obstructions referandas. *R.* Brod. cibeb. laxat. $\mathfrak{z}$ i℥. Aq. Ceras. nigr. $\mathfrak{z}$ vj. *M. f. potiuncula.* *Et,* *R.* Spec. decoct. carminat. $\mathfrak{z}$ ij. f. decoct. c. lacte vaccin. q. s. Colatur. *R.* $\mathfrak{z}$ ij. in qua dissolv. Elect. lenit. Florenz. Diacathol. ana $\mathfrak{z}$ vj. vitell. ov. num. 2. *M. f. Clyster.* *Et,* *R.* Lactis vaccin. $\mathfrak{z}$ vj. in quo dissolv. Mell. ros. colat. sacch. Thom. ana $\mathfrak{z}$ ij. vitell. ovor. num. 2. *M. f. Clyster, iterato applicandus.*

11. Pro potu ordinario Decoctum CC. cum hordeo, liquiritia, & pas-
 sulis, nec non Julapia ex aq. font. cum syr. rub. Idæi & violar. parata bibit; ac
 insuper bonam Dietam observavit.

Quibus remediis dictus Patiens restitutus, in hunc usque diem
 bona & exoptata sanitate fruitur.

CONSILIUM MED. LXXIV.

Arthritis vaga scorbutica, accedente atro-
 phia corporis hectica, aliisque malis sympto-
 matibus, lethalis.

Casus

Nno 1692. Mense Julio, Illustrissimus Comes
 ac Dominus, Dominus Albertus Fugger, Do-
 minus in Kirchberg & Weissenhorn, &c. &c.
 ætatis anno 69. de doloribus vagis arthriticis,
 brachia, manus, claviculas, cervicem, lumbos,
 ac pedes percurrentibus, totumque corpus inquietanti-
 bus

bus atque defatigantibus conqueritur, ex qua causa etiam opem & auxilium medicum, ad hoc molestissimum malum eradicandum desiderat.

Resolutio.

Hic Affectus nihil aliud est quam Arthritis vaga scorbutica, in qua *Morb.* dolores totum corpus ac membra pervagantur, inque nervosis & membranosis partibus erodendo ac vellicando tristissimum sensum, maximosque cruciatus excitant.

Causa hujus morbi sal volatile acutum & scorbuticum est, quo *Causa* massa sanguinea cum humoribus inquinatur, ac per modum circulationis nervosis, membranosis, sensuque exquisitissimo præditis partibus communicatur, unde per exedentem ac corrosivam suam corruptionem & acredinem maximi dolores oboriuntur.

Signa, ex quibus dictus affectus cognoscitur, sunt dolores va- *Signa* gi, qui jam brachia & manus, nunc cervicem, claviculas, axillas & humeros, mox dorsum ac lumbos sua vehementia percurrere & inquietare consueverunt.

Hic affectus, quia chronicus est, brevi temporis termino de- *Prognosis* bellari nequit, sed pro ratione materiæ peccantis ac dispositione subiecti, temporis spatium ad curationem requirit, ubi quædam subiecta aliquot septimanis, alia longiori tempore, ad quadrans anni vel semestris durante, curantur; alios totaliter deserit, apud alios verò recurrit.

Curatio in sequentibus consistit, 1. ut totum corpus per ap- *Curatio* propriata remedia ab his acribus, mordacibus, impurisque humoribus liberetur & expurgetur. 2. Massa sanguinea atque humores alimentarii alterentur, & simul ab hoc sale volatili acri atque scorbutico per appropriata & specifica remedia liberentur. 3. Dolores corporis & membrorum per remedia anodyna mitigentur ac tollantur. 4. Partes affectæ roborentur. Et 5. Conveniens Diætâ observetur.

In quem finem *Noduli laxativi, Electuaria lenitiva, Clysteres, Tinctura, Essentia, Pulveres arthritici, itemque Pulveres confortantes ante cibum sumendi, Pulvisculi & Pilula dolorem sedantes, Emulsiones refrigerantes, alterantes, & confortantes, Aqua Lunæ, aliæque Aquæ cordiales, & diuretici, Trageæ, Gelatinæ, species pro potu ordinario, Syrupi pro Julapiis, Cucuphæ, nec non Topica, utpote spiritus arthritici, membrorum fumigationes, Olea & Unguenta, cum sectione venæ ischiaticæ in pede minori & convenienti Diætâ præscripta & adhibita sunt, quæ omnia inferius recensentur.* A quorum usu Illustriss.

Dn. Patiens in morbi principio, ut sibi aliisque videbatur, melius habuit, donec varia accedentia mala symptomata identidem accesserunt, morbumque tandem desperatum reddiderunt.

Et quia præfatus Illustrissimus Dominus Patiens etiam aliorum clarissimorum Medicorum de suo affectu sententiam scire desiderabat, idcirco Prænobilissimo & Excellentissimo Domino Johanni Jacobo Wepfero, Medico Scaphusiano famigeratissimo, morbum hunc cum omnibus circumstantiis per literas notificavi, qui mihi per sequentes respondit.

*Salve plurimum Nobilissime & Excellentissime Domine,
Fautor honoratissime.*

IN valetudine afflicta Illustrissimi Domini Comitis Fuggeri plurima concurrere Medicorum sollicitudinem non parum excitantia & porro exercitatura. Aliquid de his explicavit DD. Brunner Gener meus, sed non plenè, quia post reditum suum paucis momentis apud me commoratus à Serenissimo Electore Palatino per expressum ut vocant Equitem cursorium vocatus iter suum Düsseldorfium usque quantocyus accelerare cogebatur, spem autem fecit me plura Kirchenga & totam morbi historiam adepturum. Arthritidem vagam scorbuticam maximam partem expugnatam ex literis Exc. T. intelligo; mentio tamen fit atrophie, capitis debilitatis, vertiginis, tinnitus in aure sinistra, labis alicujus facultatum principum; quibus nuperrimè accesserit dolor punctorius in latere sinistro, cum vomitu humoris acidi mucosi & die seq. insecuti.

Arthriticos dolores quod attinet, utcunque mitigati videantur, nondum tamen penitus debellatos inde conjicio, quia Illustrissimus Dominus in literis meminit doloris tensivi in musculis caput erigentibus, quem excipiat fluxio dolorifica ad scapulas & axillas, & vix fieri potest quin alibi dolores in articulis repullulent, in arthritide hæc ad semestre extensa & crebrius redeunte. Quem vereor balnea illa poraria & infessus ad collum usque ex decoct. hord. cui amygdala permixta, plus nocumenti, quam utilitatis attulerint.

Qualis sit atrophia non benè percipio; an nimirum, particularis unius alteriusve artuum? quales quandoque dolores diuturnos etiam articulorum consequi solent. An verò universalis seu emaciatio totius sit, ut cutis ossibus hæreat, quæ quoque consequitur creberrimè affectus chronicos arthriticos. Quæ maciei tamen causa sit,

sa sit, scire multum interest, an nimirum hanc pepererint dolores, vigiliæ, & ἀσπρία? anne verò febris aliqua lenta adhuc ceu ignis sub cineribus dolosis occultatus? Dubia quæque occurrunt ratione debilitatis capitis, nam ut Illustrissimus Dominus scribit, capitis quandam debilitatem vertiginosam non solum experitur quando extra lectum est, & illum memoria & iudicio satis benè valere in hac ætate & tam diuturno conflictu cum morbo atroci, testantur literæ ipsius concinnè & propria manu scriptæ. Auris sinistræ tinnitus proveniet à particulari organi acoustici vitio. Hanc capitis debilitatem derivarem potius à paupertate spirituum animalium, quam attulere causæ atrophiciæ universalis causa. Tinnitus auris sinistræ causa procul dubio erit obstructio aliqua meatuum circa aurem motum aeris impediens, quid vero tale impedimentum efficiat, facile agnoscitur, si vel digito ductus auditorius obturetur. Nuperus dolor punctorius lateris sinistri cum vomitu primum muci acidi crassi & sic etiam jusculi, nephritico similis; nam Illustrissimus Dominus in literis memorat se post usum pulveris viperarum emingere urinam rubram, quandoque fuscā, cum sedimento crasso & foedo; præterea Clyster statim levamen attulit; & non absolum est, in tam longo decubitu talem gorgonium foetum productum fuisse. Quomocunque se res habeat, interea, tum aliter edoctus fuero, hæc suadeo, quæ tamen Exc. T. iudicio & prudentiæ subjicio. I. Ad reliquias Arthritidis auferendas I. Pulverem hunc.

Rx. Pulv. antihæc. Poter. ʒij.

CC. præp.

Ungul. alcis. præp. ana ʒiʒ.

Cinnab. & rectif. ʒʒ. vel ejus loco nativ. Ungar.

eis volat. lumbric. terr. ʒʒ.

Theriac. cœlest. gr. vj. aut si placeat Essent.

Langelott. anodyn. gr. iiij.

Matr. perlar. præp. ʒʒ. Ol. nucis mosch. expr. gr. iiij.

sacch. albiss. ʒij. M. f. pulv. ad scatul.

Hujus pulveris ʒʒ. manè hora 5. & vesperi hora 5. dari possent, loco pulveris viperarum, quem urinam depravasse Illustrissimus Dominus putat, 2. Locus doloris etiam, si dolor vehemens esset, obvolvi posset linteo molli aliquot vicibus complicato, & hujus pulveris fumo imbuto.

Rx. Succini flavi ʒij.

Mastic. el. ʒʒ.

Pulv. anti-arthriticus.

Pulv. pro fumo.

*Summit. rorismar.**fl. Lavend.**Calendul. ana ℥vj.**Bacc. juniper. ℥j. M. f. pulv. grossus.*

Intea tam calidè imponantur, quam perferre poterit, inprimis si dolor valdè sæviat, nec statim amoveantur si dolores acerbentur, nam certum levamen continuatione adferet. Empl. Ung. Cataplasmata, Spir. antiarthriticos in arthritide vaga sæpè plus nocuisse, cum aliis observavi.

*Cura lactis
non raro
causam ar-
thritic. in-
veterata
sustulit.
Hujus rei
Exemplum.*

II. Atrophiam Universalem & capitis debilitatem à spirituum animalium aliquo defectu victus analepticus magis tollet, quam mille alia ex pharmacapoliis petita, atque hanc ob causam curam lacteam tum hæc vitia emendasse, tum causam arthritidis inveteratæ sustulisse, cum aliis experientia didici. Illustrissimus Dominus Franciscus Carolus Comes de Fürstenberg ex male tractata Arthritide vaga Brisacci à Barbitonsore ante 30. annos atrocissima postea Podagra correptus fuit, diu frustra ad illam amoliendam tentatis plurimis etiam dogmaticè administratis, tandem curam lacteam suasi, qua aliquot annis ab illa immunis fuit, etiam per biennium postquam rursus vinum bibisset: Illa recrudescente anno 1678. rursus ad illam Illustrissimum persuasi, quam in hunc usque diem continuat: post ultimam recidivam subindè quidem paroxysmos experitur, sed tolerabiles. Interea est obæsus, vegetus, à multis affectibus quibus aliàs obnoxius erat, planè liber. Est Illustrissimi Domini Comitis coætaneus, ipsique quod equidem sciam cognatione junctus, ut mihi Illustrissima Domicella Maria Francisca Eusebia Comitissa Fuggerin sæpius Mefskirchii significavit, quam anno 1676. Mense April. vehementer Arthritide vaga decubuiam feliciter benedicente Deo curavi. Verum Illustrissimo Domino Comiti non facilè suaserim curam lacteam, priusquam mihi ipsius constitutio optimè perspecta esset: novi enim plurimos hanc curam non tolerasse: & nunc minus conveniret, quia nuper acida evomuit. Præter analeptica præstant gelatinæ; hanc in frequenti usu hoc in casu habeo. *R. Carn. vitulin. vel vervecin. macræ ℔j. Gallin. mund. dimidiam, Epatis vitul. vel agni ℔℔. Ichtiocoll. ℥ij. Macis 3℔. incis. & lota inde Lagenæ stann add. pom. Citri in 4. frustra divis. n. j. vin. alb. Nictur. vel ℔j. aq. font. ℔ij. Lagenæ stannea benè obturata indatur lebeti aqua pleno: coq. 5. vel 6. horis, Colatura exprimatur fortiter. De hac gelatina quoties jusculum comeditur immisceri poterint cochlear. iiij. vel v. Ex aliis analepticis prodesset Pulvis analepticus frigidus Mûnder, compl. qui vel solus cum congruo vehiculo subinde dari posset.*

*Plurimi
curam la-
cteam non
tolerant.
Gelatina
analept*

*Pulv. ana-
lept. Mûn-
der, compl.*

Vel

Vel R. *Conserv. rosar.* ℥ij. *Conf. anthos, flor. bugloss. ana* ℥℞. *Conf. Alkerm.* *Electuar.*
compl. 3j. *Pulv. analept. frig.* 3iij. *Syr. cortic. citr. parum* Dos. 3j. vel 3ij. *bor.* *confort.*
9. noct. *Cephalica* cujuscunque generis prætereo studio. *analept.*

III. Si nuper paroxysmus Nephriticus vere fuisset, sique rediret, proderunt solida in hoc affectu.

IV. Tinnitum aurium sensim auferret mundatio auri ductus singulo mane facta turunda linea crassitie pennæ anserinæ parum imbutæ Tinctura fellis ejusque noctu occlusæ gossipio imbuto pauxillo Bals. Apoplect. Interdum relinquatur ductus apertus. Vinum acidulis diluere connivendo concedere possumus appetitus causa, alias illud non probarem. Clysteres subinde repetantur. Scire averem num cum Exc. T. communicata fuerint Consilia Serenissimo Duci Oelfnensi à me scripta, ut petii. Ego vix & non nisi per tertium rescivi tradita fuisse, quamvis non exiguo labore conscripserim. Hoc momento literas à D. D. Brunnero Dysseldorpio accepi, datas 8. Jul. quorsum intra 5. dies hinc pervenit. His Exc. Domine cum tota familia optimè vale. Scaphusii d 16. Julii, 1692.

Exc. T.

Ubi manent Exc. T. Observationes
 pridem pollicitæ?

cultor perpetuus

Johann. Jacob. Wepfer, MD.

Cui ad has iterum respondi.

Prænobilissime ac Doctissime Vir,

Fautor colendissime.

Literas Exc. T. gratissimas Scaphusii die 16. Julii exaratas accepi. Leasque statim Illustrissimo Domino Comiti Fuggero in Kirchberg prælegi, qui ab iisdem summè consolatus est. Ex quibus inter alia intellexi, quod tuo consilio præprimis reliquiæ arthritidis nondum penitus debellatæ per specificum communicatum pulverem antiarthriticum expugnandæ, corporis atrophie per analeptica & instaurativa roborantia bonamque Diætam, præsertim vero cibos boni succi, sanguinemque laudabilem generantes; nec non capitis debilitati, ac auris tinnitui per Cephalica interna & externa succurrendum sit, cui

sententiæ & ego cum aliis Medicis in Consilium vocatis lubentissimè subscribo. In quem finem etiam præfatus Illustriss. Dn. Patiens jam per multos dies præscripto tuo pulvere antiarthritico, nec non Electuario confortante restaurativo, ut & Gelatina Exc. D.D. Brunneri (quam hætenus ferre potuit & optimè conduxit) non sine peculiari emolumento, dolorumque mitigatione, usus est. Quod corporis atrophiam concernit, illa non particularis sed universalis est, quæ verò ut Prænobiliss. Dn. D. Dürrio, Medico Augustano, mihiq; videtur, non à febre hæctica, sed à diuturno morbo, vigiliis, doloribus, ac longiore decubitu; sicuti Capitis debilitas, tinnitusque auris sinistræ itidem à morbi longitudine, Senio, ac spirituum animalium penuria propullulat, modò sudor quotidianus humidaque per poros & spiracula cutis evaporatio, nullam substantiæ corporis colliquationem atque resolutionem indigitet.

Hæc omnia cum literis tuis tersoque dato Consilio nuperrimè Exc. Dn. D. Dürrio communicavi, qui in responsoriis non solum Exc. T. Consilium cum applausu approbavit, sed etiam penes illa remedia singulo mane pulverem viperinum cum pulv. analeptico frig. Minder. ana ʒj. permixtum, vesperi v. ante somnum pulverem supradictum antiarthriticum, interdiu autem Gelatinam, ac ad roborandum caput, præter Electuarium à T. Exc. ordinatum, pulverem Cephalicum à se sæpissimè expertum, (quem hic communico,) singulo Novilunio in aq. Ceras. nigr. drachmæ unius pondere sumendum suasit.

Interim Illustriss. Dn. Comes nullum amplius acidum evomuit, per plurimos dies cibos benè appetit & concoquit, somno & quieti indulget, nullam alterationem febrilem sentit, optima ratione fruitur, alvus per duas vel tres pilulas Emanuelis adjuta est aperta, pulsusque cum urina naturæ ordini respondet; sed partes inferiores, præsertim pedes, præ aliis adhuc ita sunt debiles, ut neque stare neque ambulare possit, sed ab astantibus clinicis & ministris de lecto in lectum deportari cogatur. Quæ omnia Illustriss. Dn. Comes, cum gratiosa salutatione, Exc. T. rescribere mandavit. An itaque dictæ huic Curationis methodo, in delendis reliquiis arthriticis, & restaurando corpore ac viribus per enumerata remedia inhærendum & continuandum, aut quid ulterius penes illa sanitatis adminicula ad recuperandam bonam valetudinem inchoandum vel intendendum & an futuro tempore si necessitas postularet, curâ lacteâ progrediendum sit, Illustrissimus Dominus Patiens mecum per proximas responsorias avidè expectat.

Quod

Quod consilia Serenissimo Duci Oelsenensi à T. Exc. scripta attinet, mihi nullum eorum (præter illud, quod Serenissimo Duci Weilingensi datum est) legere contigit, sed nullus dubito, quin laborem hunc gratiose cum tempore compensaturus sit. An Excell. T. per Observationes meas pridem pollicitas, eas, quæ ante aliquot annos prodierunt, Scaphusium ad Musæum tuum mittendas, vel eas, quæ proximè prodibunt, intelligat, propiorem explicationem expecto, sique illæ locum inter libros tuos (si adhuc associatæ non sunt) merentur, sine longiore mora transmittam. Imaginem Exc. T. æri insculptam nuperrimè in Musæo DD. Reisellii, nec non Tractatum d. Apoplexia in Monasterio Wengensi, vidi, si de utrisque adhuc exemplaria supersunt, & Exc. T. mihi pro memoria ea communicare, simulque novas meas Observationes Disticho condecorare dignabitur, faciet id, quod mihi gratissimum erit. His Excell. T. cum tota nobilissima Domo Divinæ protectioni commendo. Ulmæ Suevor. septimo Iduum Augusti, 1692.

Excell. T.

ad quævis Officia paratissimus

Eberhardus Gockelius, D.

Ad quas iterum sequentes accepi.

Copiæ literarum responsoariarum Excell. Dn.
D. Wepferi.

*Salve plurimum Nobilissime & Excellentissime Domine,
Fautor honoratissime.*

GAudeo Exc. Dominis Medicis mea non displicuisse, magis tamen postquam intellexi dolores arthricos evanuisse. Atrophiam vobiscum, quia universalis est absque ullo signo febrili, cum etiam pulsus naturalis sit, adscribo morbo chronico cum multis doloribus conjuncto & vigiliis. Quoniam Illustrissimus Dominus appetit, assumpta tolerat, concoquit, nullum alvi fluxum patitur, spero & illam ablatam iri, potissimum alimentis congruis & Medicamentis præscriptis quibus pergendum vobiscum omninò sentio. Placet Pulv. Cephalicus Exc. DD. Dürrii, sudorem colliquativum fore non timeo, quia non febricitat: si non delasset, aut debilitet, non impediendus erit,

*Dn. D.
VVefferi
methodus
in prescri-
bend. cura
lactis.*

erit, non tamen urgendus est: ne nimius sit, postquam aliquamdiu morarit, cohibendus erit brachiis extra lectum emissis, & statim post sudorem juscule refocilletur, cui aliquid gelatinæ permixtum fuerit. Quæ ulterius hâc vice addam, non succurrunt. Quoniam non amplius acida evomit, de cura lactea cogitandum erit; verum antequam ad illius potum accederet, prius erudiri cuperem de ejus temperamento, morbis pridem perpessis, victus ratione, & inprimis an lacticia benè semper toleraverit? Mea methodus aliàs non est usque adeò Tyrannica ut Italorum & Gallorum: concedo pleniorē victum, at denego penitus vinum, acetum, succos citri, arantiorum aliorumve similium, omnia cruda, abusum saccharatorum, & butyro aut oleo frixorum. Rarius purgo, sicut autem Galli solent: Dom. du Clois singulis septimanis purgat. Ante biennium suasi Domino Montmelin arthritico etiam post hemiplegio Neoburgi in vicinia Burgundiæ: nunc pro lubitu pedes it & equitat sine ullo incommodo etiam ad unam alteramque Leucam. Pedibus autem pleniorē nutritione robur suum redditurum spero, nonnihil Paralytici subesse credo.

Inter meos habeo Exc. T. Tractatus de Veneno, de Peste, de morfu canis rabidi; at librum Observationum & Consiliorum nondum vidi: grato animo illum accipiam. Mitto Observationes meas de Apoplexia; De cicuta aquatica quoque commentarium scripsi, ei inserui plures Observationes de viribus aliorum venenorum: conatus sum inquirere quomodo agant tum septica, tum alia occulta vi agentia: Verum nullum Exemplar amplius penes me est, quod habeo additamentis & correctionibus variè maculatum est, nam plurimis mendis scatet, quia me absente Basileæ excudebatur. Aliquot historias à lupis rabidis demorforum penes me sunt, quas quoque commentario illustrare constitui, si Deus vires & tempus concesserit. Casus & historias tales Practicis utilissimas deprehendo, cum Generalibus propè nimium abundemus, certè ad confirmationem ab aliis traditorum multum conferent: Quia lubet, addo etiam imaginem meam. Vale Exc. Domine cum tota familia.

Scaphusii, die 13. Aug.

1692.

Illustrissimo Domino Comite me humilimè commendes rogo; data occasione & Exc. DD. Dürriū officiosè saluta. Heri literas Düseldorffio à DD. Brunnero accepi, innuit, se

diu

diu adhuc ibi detentum iri, quamvis valde his in locis desideretur. Satis mirari non possum cum Exc. T. Consilium meum Sere-
nissimis Oelsensibus impertitum non fuisse communicatum: Ego haecenus nec bonum verbum hujus causa obtinui.

Exc. T.

cultor perpetuus

Joh. Jacob. Wepfer, MD.

Mense Septembri rursus ex mandato Illustrissimi Domini Comitis li-
teras ad Excellentiss. Dn. D. Wepferum dedi, ei; necessaria de hoc morbo communicanda retuli, qui per sequentes animi sui senten-
tiam explicavit.

*Salve plurimum Nobilissime & Excellentissime Domine,
Fautor honoratissime.*

Quod in proverbio dicitur, id nos vel maximè vexat: Lupum
nimirum auribus tenemus: Illustrissimi Domini Arthritis &
atrophia totius cum insigni prostratione virium Lactis potum exige-
ret: mala Massæ sanguineæ dispositio & non omninò febrilis inquina-
menti expers illum dissuadet, quoniam enim die 16. Aug. styli vete-
ris in ipso Novilunio prævio dolore interscapulio, statim appetitum
amisit, urinaque crassa & rubra reddita fuit, & 26. Aug. Styl. vet. rur-
sus appetitus ablatus fuit, urinam crassam rubram, fuscam, graveo-
lentem & brevi turbatam emisit, simulque vires & habitus recrescens
aufferebantur, pedes subinde refrigerabantur, nec à cibo reficiebatur,
& licet 27. Aug. urina pallidior esset, attamen turbidiuscula mansit,
insuper lingua imegit, undè meritò, Excellentissime Domine, cum
Exc. D D. Geigero periculum imminere prædixistis. Vitium certè
magnum, præcipuè in massa sanguinea subesse suspicor, quod à tot &
tantis sudoribus non emendabatur: vereor particulare alicubi in vi-
scere latitare, unde illud in sanguine fovetur. Semper mihi præ ocu-
lis versatur illud Hippocratis: Impura corpora quo plus nutriveris,
etiam plus læseris; forte etiam melioris notæ alimentis, quæ æquè
facile corrumpuntur atque alia quæ deterioris conditionis sunt. Ve-
rum quoniam etiam heceticis, quorum febris à pulmonum ulcere de-
pendet, Lac innoxie, certè plerumque sine culpabili Medicis damno
suadetur, quidni hac virium prostratione & magna habitus atrophia

*An cura
Lactis hoc im
affectu pro-
fit?*

*Lactis ele-
ctio, & Mo-
dus utendi.*

*Cibi inter
usum Curæ
lactis con-
cessi.*

*Cibi probi-
biti.*

Potus ord.

compulsi lactis potum probaremus, eoque magis quia lacticinia pri-
dem pertulit, & jam aliquandiu nulla acida amplius evomuit? Exor-
dium potus lactis fieri posset ab ℥iij. & si Illustrissimus Dominus il-
lum benè toleraret, ascendi sensim posset ad ℥vj. & quidem primis die-
bus solum mane. I. Sumatur Lac vaccæ non utero gerentis, sanæ,
benè pastæ, fœno potius melioris notæ quam gramine, quandoque
etiam manè datis Avenæ Mij. vel iij. aut frusto panis sale consperso.
II. Statim à mulctura ebulliat, & postquam refrixerit, detrahatur
cremor obiter cochleari mundo. III. Propinandum in scypho ar-
genteo & benè tecto ad calorem in fervidam immisso ferè illum re-
duc cum quo recens mulctum præditum erat: Immiscui semper ali-
quid Syr. violar. aut Julep. rosac. & si nimis crassum ægris appareret,
cochlear. j. vel ij. decocti rad. chinæ aut ligni visci querc. aut Lenti-
scini. IV. A matutino hoc haustu nullum cibum & potum concessi
ad prandium usque, quod quoque apud Illustrissimum Dominum
observandum foret, si vires permetterent, tunc vel solo jusculo cum
pauillo panis reficiendus esset. V. Prandeat hora 10. matutina,
cœnet hora septima vespertina, si quoque post meridiem lac biben-
dum esset. Germanis, secus ac Galli & Itali solent, in prandio concessi
præter juscula carnes animalium juniorum scil. pullorum, avicula-
rum montanarum, perdicum, alaudarum, coturnicum, & simil.
Carnem vitulinam, hœdinam, agninam, ferinam juniorum elixam &
assam. Item fructus dulces & olera cocta, ova forbilia. In princi-
pio tamen etiam de prandio & in cœna semper sit parcior: Insuper
concessi panem in jusculis & siccum benè coctum, pultes lacteas ex
farina, ovis, aut oryza paratas. Vitanda studiosissimè omnia acida,
cruda, in butyro frixa, coctu difficilia & pravi succi, viscida nimium,
saccharo condita: Vinum, Cerevisiam & Hydromel. fermentatum
qualecunque sit, semper disuasi. *Pro Potu ordinario coq. ℥ij. radic. chin.
vel lign. visc. querc. vel lentisc. in aq. fontan. ℥iij. addi possent passulæ major.
exacin. aut minor. Item sem. anis. fœnic.* Alvus semper aperta sit; si tar-
daret provocari posset globulis saccharatis aut clystere ex vitell. ovor.
Ol. lini, melle & lacte. VI. Si lac vesperi dabitur, fiat id in minori
dosi, & cœnet duabus horis à potu. VII. Diligenter attendendum
num vitiosè ace scat, aut bile scat in ventriculo, tunc aliquandiu à la-
ctis potu cessandum est: Semper quidem in ventriculo acescere vix
dubito, cum illud in vitulis sanissimis, hœdulis & agnis observarim
etiam pinguis simis: & in adultis acorem spirantibus & ructibus id
conjecerim: cum damno id fit, si ventriculus inde gravatur & valdè
distenditur cum dyspnœa, tunc si vires ferunt ventriculus purgandus
potione

potione mannata aut simili: postea aliquandiu dandus *pulvis Stoma-* *Stomachi-*
chicus Birckmanni, Ocul. cancr. pulv. stom. Poter. Conserv. stom. cum Nuc. mosch. ca. i
cond. calam. arom. cond. &c. Si bile scat, conveniunt illa, quæ in deprava-
 tione nidorosa suadentur, item in Diarrhoea biliosa. Propter lin-
 guæ debilitatem vesperi Exc. DD. *Dürrii pulvis Cephalicus*, & sæviente
 arthritide *pulvis antiarthriticus* summo mane sine scrupulo dari pos-
 sent. Dum ante aliquot annos Neocomi versarer, unum alterum-
 que Consilium DD. Clos. Medici & Practici in Gallia celeberrimi le-
 gi; observavi illum plerisque commendasse singulis septimanis pur-
 gans ex Rhabarbaro, nam in vicinia Pays de Vaud plures Nobiles
 contra arthritidem utebantur hâc cura. Verum id non consultum
 ducere potui, cum à crebris purgantibus ventriculus nimium denu-
 detur, aliisque morbis obnoxius reddatur: imò annotavi ab humo- *Ab humo-*
 rum perturbatione dolores arthriticos recruidisse; hæc cum Pe- *rum pertur-*
 rillustr. Dom. Cancellar. Montmonlin. omisisset, hucusque semper *batione do-*
 melius se habuit senex 87. Annorum. Remitto literas Exc. DD. *lor. arthri-*
tici recru-
descunt,
 Dürrii, quæ de potu lactis memoro, vestro iudicio penitus subjicio;
 ex tuis Vir Exc. intelligo manifestè Illustrissimi Domini Comitis va-
 letudinem in horas mutabilem esse, proinde quamprimum patebit,
 Illum huic imparem esse, omittatur, ne remedium hoc, quod multis
 salutare fuit, evilescat, & nos malevolorum ludibrio exponamur.

Pro Decadibus Consiliorum & Observationum dono missis,
 maximas gratias ago; illis perlectis cognovi Te quoque mei hono-
 rificam mentionem fecisse, quam obrem me Tibi magis obstrictum
 testor: Deus T. opt. Max. vitam & vires abundè largiatur ut pro-
 missas perficere possis. Ex his nunc plurimum utilitatis accedere
 existimo, cum systematibus quibus abundamus, aut litigiis de rebus
 vanis & sæpè parum lucis artem exercitaturis aliquando allaturis:
 quamprimum ocium nactus fuero, operam dabo, ut carmen, siqui-
 dem ita lubet, conscribam & transmittam, quamvis facundum non
 me Natura Poetam fecerit. Vale Excellentissime Domine cum to-
 ta Familia: Rogo Illustrissimo Domino Comiti me humilimè com-
 mendes; Exc. DD. Dürrium & Geigerum officiosè salutes.

Exc. T.

Scaphusii, die 7. Sept.

1692.

cultor perpetuus

Joh. Jacob. Wepfer, MD.

A a a a 2

Præter

Præter has literas adhuc unicâ vice alias ad Excellentiss. Dn. D. Wepferum circa finem morbi, ratione supervenientis stertoris dedi, qui rescripsit, quod tales Patientes accedente hoc symptomate rarò aliquot dies supervivant; Remedia verò contra hoc malum ab illo proposita infra, in consignatione omnium per totum morbi tempus usurpatòrum ac adhibitorum remediorum enumerabuntur.

Hoc durante affectu etiam aliquot literas ad Excellentiss. Dn. D. Georgium Tobiam Dürrium, Medicum Augustanum celeberrimum dedi qui per responsorias animum suum explicavit, ac præter nostra remedia, (quæ in omnibus approbavit) etiam ad massam sanguinis corrigendam, dolores arthriticos coercendos, atrophiam expugnandam, caputq; roborandum, *pulverem viperinum cum pulvere analeptico frigido Mindereri ana ʒj. mixtum*, vesperi verò ante somnum pulverem arthriticum, & interdiu *Gelatinam* usurpandam, nec non singulo Novilunio *pulverem roborantem Cephalicum*, (cujus descriptio infra recensetur) drachmæ unius pondere in aqua Cerasorum nigrorum capiendum suasit.

*Puls. viper.
cum puls.
analept.
frig. Minder.
der. mixtus.
Gelatina.
Puls. robor.
Cephal.*

Sequuntur illa Remedia, quæ pro Illustrissimo Domino Comite toto sui decubitus tempore præscripta fuere.

Anno 1692. die 24. Januarii.

Ad totum corpus à vitiosis humoribus expurgandum.

*Sacculus
laxat.*

Rx. Herb. cochlear. Nasturt. aquat. fumar. scolopendr. trifol. fibrin. ana pij. Rad. fœnic. garyophyllat. ana ʒij. Calam. arom. ʒj. Cortic. tamarisc. cappar. ana ʒj. Rhabarb. ver. ʒß. Fol. sen. el. f. st. ʒj. Heleb. nigr. præp. Polypod. querc. Agaric. troch. ana ʒij. Cinnam. el. ʒj. Cubeb. ʒj. salis absynth. Card. bened. sal ʒri ana ʒj. chalyb. c. ʒj. M. & concis. f. cum Syndon. alb. nodulus. Cum quinque vini quartariis infundendus. Dosis, singulo manè jejuno stomacho ʒv.

Pulv. Antiarthrit.

Puls. antiarthrit.

Rx. ʒ ii diaphoret. ʒiß. salis lumbricor. volat. ʒij. Cinnabar. nativ. Cinnab. ʒ ii ana ʒj. CC. philos. præp. pulv. Marchion. ana ʒij. Ol. Cinnam. gutt. iij. M. f. pulv. divid. in 12. part. equal. De quibus pulvisculis mane & vesperi unus in aq. Ceras. nigr. sumatur.

Externè.

Spir. arthrit.

Rx. Spirit. lumbric. ʒij. d. ad vitr. quo membra doloris expertia illinantur.

Species pro Potu Ordinario.

Spec. pro pot. ord.

Rx. Scob. Lign. lentisc. santal. citrin. Rad. chin. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij. Rasur. ebor. ʒß. Galang. minor. ʒj. Ocul. ʒß. præp. Mandibul. lucii præp. ana ʒiß. M. f. pulv. grossus, de quo cochlearis capacioris quantitas in Urceo cum aq. fervide mensura una infundatur.

Die

Die 30. Januarii.

Contra dolores Nephriticos, & urinæ retardationem.

R. Aq. contr. calcul. Fuchf. Ononid. Saxifrag. Petrosel. Fragor. ana ℥j. Ocul. *Aqua Nephritica.*
 ʒss. præp. ʒj. Syr. d. alth. Fernel. ʒvj. f. mixtura cochleatim sumenda.

Et Syrupus potui ord. cochleatim immiscendus.

Syrup.

R. Syr. d. althea Fernel. ʒiiij. d. ad fictile.

Die 4. Febr.

Ad Renes, viasque Urinarias mundificandas.

Electuar. pr. Clyster.

R. Elect. Lenit. Florenz. Diacathol. ana ʒiʒ. Cass. pro. Clysterib. ʒj. Syr. ros. *Elect. pro*
 solut. ʒij. Ol. lumbric. aneth. ana ʒiʒ. vitell. ovor. num. 3. ʒis gemm. ʒiʒ. M. *Clyster.*
 pro 3. vicibus.

Spec. pro Decoct. ad clyster.

R. Herb. ʒ. emoll. ana Mj. flor. chamomill. summit. aneth. melilot. ana ʒʒ. *Spec. pro*
 Rad. alth. lil. alb. ana ʒvj. Sem. lini, fœnugrec. aneth. ana ʒʒ. M. ʒ concis. *decoct. ad*
 d. ad chart. pro 3. vicibus. *Clyster.*

Contra Dolorem arthriticum.

R. Bacc. juniper. ʒʒ. piper. nigr. Mastic. elect. ana ʒij. M. f. pulv. gross. ind. *Spir. ar-*
 vitro angust. orific. superfundendo spir. vin. opt. rectific. ʒiiij. Spir. juniper ʒij. *thrit.*
 stent bene clausa in loco calido per horas 8. postea in colatur. dissolv. Sapon. Ve-
 net. ʒij. adde Spir. lumbric. ʒj. d. ad vitr. quo partes ac membra dolorifica illi-
 niantur.

Die 6. Februarii.

Ad calorem præternaturalem & sitim restinguendam.

R. Syr. rub. Idæi, violar. papav. err. ana ʒij. M. ad fictile. *S. Kräftiger Syrup*
Saffrum Julep.

R. Aq. Lunæ ʒvj. Julep. rosar. ʒiʒ. M. d. in vitro. *S. Rühlwasser / Aq. Luna*
Löffelweiß zu nehmen.

Die 11. Februar.

Contra dolores arthriticos vagos.

R. Spir. lumbric. terr. ʒiiij. theriacal. compbor. ʒj. cochlear. ʒʒ. Essent. castor. *Spir. an-*
 ʒij. M. d. in vitro. *S. Lusserlicher Glieder-Geist.* *tiarthrit.*

Ad alvum apertam fervandam.

R. Pulp. Passul. min. Tamarind. flor. Cass. ana ʒj. Cortic. arant. cond. Rad. ci- *Elect. laxa-*
 chor. cond. ana ʒʒ. Pulv. stomach. Poter. Rad. Jalapp. ana ʒij. ʒri ʒolat. *tib.*
 ʒj. M. f. c. Syr. de fumar. q. s. Elect. moll. d. ad fictile. *S. Laxir: Latwerg*
auf viel mahl.

Ad debile Caput roborandum.

Spec. pro Cucupha. R. Pulv. viol. odor. ʒvj. bals. Apoplect. opt. compl. ʒß. M. d. ad chart. pro paranda cucupha. S. Species zum Haupt: Häublein.

Ad obstructions viarum aperiendas.

Spir. 0 coagul. R. Spir. ̄is coagulat. gr. xv. d. ad chart. ̄ sic doses 12.

Die 18. Febr.

Ad dolores demulcendos, ac quietem promovendam.

Pil. confort. R. Theriac. coelest. gr. iij. Extr. laudan. opiat. Paracels. compl. gr. j. M. f. pilula obaurat & num. 4. circa. vesperam una vice sumenda.

Die 20. Febr.

Ad eundem finem.

Pulvis pro quiete concilianda. R. Pulv. Marchion. ʒij. analept. frig. Minder. incompl. ʒiiij. Laudan. opiat. perlat. gr. ij. Man. Chr. perlat. ʒij. M. f. pulv. divid. in 12. part. equal. d. ad totid. capsulas papyraceas. S. Ruh: Pülverlein/ davon alle Abend eines in der Rühl: Milch zu nehmen.

Emulsio refrig. R. Sem. 4. frig. maj. ana ʒj. papav. alb. ʒiiij. aq. acetos. cichor. ana ʒiiij. M. f. Emulsio, quæ edulcoretur saccharo finissimo. d. ad vitr. S. Rühl: Milch.

Die 22. Febr.

Ad cor, & stomachum roborandum.

Aq. confort. R. Aq. confort. Offic. perlat. cordial. temperat. ceras. nigr. splenet. Myns. cinnam. cydoniat. ana ʒj. pulv. Marchion. ʒj. Confect. Alkerm. compl. ʒß. sacch. perlat. ʒij. M. d. ad vitr. Dos. cochlear. vel alterum aliquoties in die repetend. S. Kräftiges Herz: und Magen: Wasser.

Die 5. Martii.

In eundem finem.

Tragea corrob. R. Spec. diarrhod. Abb. Diatrionsant. ana ʒß. Cinnam. opt. Nuc. mosch. ana ʒj. Corall. rubr. præp. Ocul. ̄. præp. Eboris sine igne præpar. ana ʒij. Macis ʒß. sacchar. albiss. ʒiiij. fol. ̄. num. 2. M. f. Tragea d. ad scatul. Dosis cochleare minus vel per se, vel cum pane saccharato in vino macerato, post mensam sumendum.

Die 13. Martii.

Ad dolorem ischiadicum mitigandum.

Emplastr. Ischiadicum. R. Empl. de melilot. diapalm. ana ʒij. pulv. ̄is armoniac. ʒj. M. ̄ malax. c. Ol. chamomill. ̄ lumbric. d. ad chartam.

Die 24. April.

Ad caput debile roborandum.

Aq. corrob. cephal. R. Aq. Apoplect. Oswald. Ceras. nigr. flor. til. pæon. ana ʒj. Epilept. Lang. ʒß. Cinnam. still. ʒij. Spir. ceras. nigr. lilior. convall. ana ʒij. Cephal. Anbalt. compl. ʒj. pulv. Epilept. Marchion. Cinnab. nativ. præp. ana ʒj. confect. Alk. compl.

de arthritide vaga scorbut. cum atrophia &c. 559

compl. 3ß. Lap. Bezoard. or. gr. v. sacch. perlat. 3ij. M. d. ad vitr. S. Haupt-
stärckendes Wasser / Löffelweiß zu nehmen.

Et

R. Spir. ceras. nigr. lil. convall. ana 3ß. Cephal. Anhalt. compl. 3ij. M. d. ad Spir. cephal.
vitr. S. Küsserlicher Haupt-Geist / den Wirbel und Schläff da-
mit zu bestreichen.

Ad intensos dolores mitigandos, quietemque
procurandam.

R. Theriac. coelest. gr. ix. Extr. laudan. opiat. compl. gr. iij. M. f. cum Syrup. Pil. dolor.
papav. err. pill. num. xij. obaurentur. S. Schmerzen: stillende Stärck, sedant.
Pillulen / davon auf 1 mahl 1½. Stund nach dem Nacht-Essen
4. zu nehmen.

Die 12. Maji.

Ad vitiosos humores, febrem inducentes, eliminandos.

R. Herb. absynt. Card. bened. centaur. min. Agrimon. scolopendr. capill. ♀. Sacculus
chamædr. fumar. ana pj. Rad. 5. aperient. maj. ana 3j. rad. belleb. nigr. præp. purg.
Galang. minor. Garyophyllat. aaa 3ij. Rhab. ver. 3iij. Fol. sen. el. f. st. 3j. Aga-
ric. troch. Polypod. qu. ana 3ij. Cinnam. opt. 3j. Macis 3j. sal. absynth. 3j.
sal. Fri 3ß. sem. anis. fœnic. ana 3ß. chalyb. cum ♀. præp. & in petia ligat.
3j. M. f. cum syndon. alb. nodulus cum mensura vini albi odoriferi infunden-
dus. Dosis singulo mane jejuno stomacho 3v.

Ad paroxysmos febriles pessundandos.

R. Ois absynth. Card. bened. centaur. min. ana 3j. pulv. cortic. rad. chin. chin. Pulv.
3iij. M. f. pulv. divid. in 12. part. equal. d. ad distinct. capsulas papyraceas. S. antifebril.
Fieberpülverlein / davon täglich frue nüchtern eines zu nehmen.

Die 23. Maji.

Ob insignem corporis atrophiam, & metum Hecticæ.

R. Conserv. rosar. rubr. 3iij. borrag. 3j. Confect. Alkerm. incompl. 3ij. pulv. Electuar.
antibect. Poter. 3iij. pulv. analept. frig. Münder. Corall. rubr. præp. Margarit. alter. &
præp. ana 3j. Syr. rub. Id. 3ß. M. d. ad fictile. S. Kräftige kührende
Herz-Latweg / davon oft einer Haselnus groß zu nehmen.

Externè, ad spinam dorsi inungendam.

R. Ung. infrig. Gal. Rosat. Mes. Resumptiv. Fernel. ana 3j. Ol. ros. 3ij. M. d. Unguent.
ad fictil. S. Kühlsalb / den Rückgradt Morgens und Abends da-
mit zu schmieren.

R. Syr. rub. Id. Ceras. acid. acetos. citr. ana 3iij. Spir. & ol. rectific. 3j. M. d. ad Syrup. re-
fictil. S. Kräftiger Safft unter das Trinken.

Die 25. Maji.

Ad segnem alvum aperiendam.

R. Syr.

Syr. laxat. R. Syr. rosat. solut. de cichor. cum Rhab. Diasereos Andernac. ana ʒj. pulv. rad. Jalapp. ʒij. salis absynth. ʒj. M. d. ad fictile. S. **Laxir = Safft** davon bey außbleibender Oeffnung einen guten Löffel voll zu nehmen.

Et,

Infus. laxat. R. Pulv. Rhabarb. ver. ʒj. Crem. ♀. ʒß. salis absynth. gr. v. infund. c. vin. alb. ʒv. per noct. & manè, facta prius forti expressione per pannum, sumatur.

Die 28. Junii.

Contra Atrophiam, ex præscriptione Excellentiss. Dn. D.
Brunneri von Schaffhausen.

Gelatina. R. Rasur. CC. ʒiiij. Rasur. Ebor. ʒiß. infund. per noct. in aq. fervid. mensur. duab. mane coq. l. a. in vase fictili per 5. in 6. horas, adde Passul. maj. exacinat. ʒij. Flor. rec. borrag. bugloss. bellid. ana pj. Rad. scorzoner. ʒß. coq. ad gelatin. consistent. Colatur. add. Confect. Alkerm. compl. ʒij. postea refrigescat in fictili. S. **Gelee Morgens und Abends ein paar Löffel voll allein und warm** oder in einer leißgesaltzen Hennenbrühe zu nehmen.

Emulsio refrig. & confort. Ft, R. Amygdal. dulc. excort. ʒß. sem. cucurbit. excort. Melon. excort. ana ʒj. sem. papav. alb. ʒiß. cum aq. Borr. g. Nymphaeae, Flor. tiliae ana q. s. f. Emulsio. Colatur. ʒiiij. adde Pulv. Marchion. ʒj. Syr. papav. alb. ʒß. M. ad vitr. S. **Kühlende Emulsion, halben Theil Nachts um 9. den andern halben Theil um 12. Uhr zu nehmen.**

D. 30. Junii Ex præscriptione Excell. D. D. Dürrii,
Med. Aug.

Ad renovand. & purificand. sanguinem.

Pulv. viperar. R. Pulv. viperar. ʒj. d. ad chart. & hoc modo doses. 12. S. **Pülverlein** davon täglich frue eines in Hirschkolbenwasser zu nehmen.

Ad laxandam alvum.

Passul. laxat. R. Fol. sen. el. s. st. ʒij. coq. in aq. simpl. ʒij. ad consumption. tertiae partis, in expression. infund. Passular. minor. exacinat. ʒß. coq. ad mollitiem, & condiantur cum Syrup. rosat. solut. ʒvj. d. ad fictile. Dosis cochlearia duo hora una ante coenam. S. **Laxir Weinbeerlein.**

Die 15. Julii ex præscriptione Excell. D. D. Dürrii.

Ad sanguinem purificand. & humores acres atque peccantes
exterminandos.

Pulv. sanguin. mundif. R. Antimon. diaphoret. ex Regul. ʒj. Ocul. ʒ. è vivis exempt. ʒij. Margarit. præp. ʒis succini volat. ana ʒiß. Theriac. coelest. gr. iij. M. f. pulvis, dividendus in doses equal. num. vj. d. ad totid. distinct. chartas. S. **Pülverlein** davon eines des Abends auf 1. mal zu nehmen.

Si placet, potest loco antimon. diaphoret. aut specificum antihedticum Poterii, aut ejusdem stomachicum substitui.

Die 16. Julii.

Ad reliquias Arthritidis auferendas, ex præscriptione Excell.

DD. Joh. Jacob. Wepferi, Medici Scaphusiani.

R. Pulv. antihed. Poter. ʒij. CC. præp. Ungul. alcis præp. ana ʒiʒ. Cinnab. Pulv. anti-
 & ii rectif. ʒj. vel ejus loco nativi Ungar. salis volat. lumbric. terr. ʒʒ. The-
 riac. caelest. gr. vj. aut si placeat. Essent. Langelott. anodyn. gr. iiij. Matr. per-
 lar. præp. ʒʒ. Ol. nuc. mosch. expr. gr. iiij. sacch. albiss. ʒij. M. f. pulv. d. ad
 scatul. Hujus pulveris ʒʒ. mane hora 5. & vesperi hora 5. loco pulveris vi-
 perarum in aq. Ceras. nigr. vel alio convenienti vehiculo, utpote aq. serpilli lum-
 bricata, vel alia propinetur.

Et,

R. Succini flavi ʒij. Mastic elect. ʒʒ. Summit. Rorism. Flor. Lavendul. flor. Pulv. pro
 Calendul. ana ʒvj. Bacc. juniper. ʒj. M. f. pulvis grossus, linteo molli aliquot fumo,
 vicibus complicato excipiendus, partibusque ac membris doloris expertibus ca-
 lidè circumvolvendus.

Gelatina analeptica, ejusd.

R. Carn. vitulin. vel vervecin. macra. lbj. Gallin. mund. dimid. Epatis vituli Gelatina
 vel agni lbʒ. Icthiocoll. ʒij. Macis. ʒʒ. incisa & lota inde Lagenæ stanneæ, analeptica,
 adde pom. Citr. in 4. frusta divis. n. j. vin. alb. Nicar. vet. lbj. Aq. font. lbij.
 Lagenæ stanneæ bene obturata indatur lebeti aqua pleno, coq. 5. vel. 6. horis,
 Colat. exprim. fortiter. De hac Gelatina quoties jusculum comeditur, immi-
 sceri poterint cochlearia iiij. vel v.

Pulvis quoque analepticus frigidus Mündereri vel per se in convenienti Pulv. ana-
 vehiculo quotidie bis, ve. seq. Electuarium instaurativum sumatur. lept.

R. Conserv. rosar. ʒij. anthos. flor. bugloss. ana ʒʒ. Confect. Alkerm. compl. Electuar.
 ʒj. pulv. analept. frig. Münder. ʒiiij. Syrup. Cortic. citr. parum. Dosis ʒj. vel instaurativ.
 ʒij. hora 9. nocturna.

Contra auris sinistrae tinnitum.

Formetur turunda ex linteo molli crassitie pennæ anserinae, quæ imbuatur Turunda
 Tinctura fellis, aurique indatur, illaque gossypio balsamo Apoplectico illito oc-
 cludatur. auri im-
 mittenda.

Die 1. Augusti.

Ad caput confortandum, ex præscript. Excell. DD. Dürrii.

R. Succin. alb. præp. ʒij. Corall. rubr. præp. Corall. alb. præp. Margarit. præp. Pulv. ce-
 Spec. diarrhod. Abbat. diapliris Archont. ana ʒj. Rad. pœon. ʒiʒ. fol. O. phal. con-
 num. iiij. M. f. pulv. d. ad scatul. Dosis ʒj. singulis mensibus die Neviluni in aqua
 Cerasor. nigrorum.

Bbb b

Die

Die 20. Octobr.

Aq. pector. Contra Asthma, stertorem ac sibilum ex nostr. præscriptione.
Rx. Aq. Ceras. nigr. Hyssop. flor. acac. ana ʒj. asthmat. D. Rab. ʒʒ. sacch. cand. alb. ʒʒ. M. Dosis cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo.

Et,

Puls. pectoral. *Rx. Sperm. cet. rec. Ocul. ʒʒ. præp. sacch. cand. alb. ana ʒij. M. f. pulvis.*
Dosis, quantum cuspide cultri capi potest, in aqua modo allegata.

Contra calorem præternatur. anxietatem & melancholiam.

Aq. Lunæ. *Rx. Aq. Lunæ ʒiiij. Julap. ros. ʒj. f. mixtura cochleatim sumenda.*

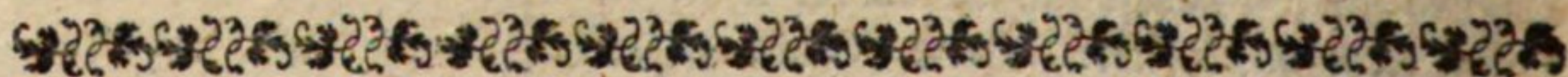
Die 25. Octobr.

Ad Asthma, stridorem, & stertorem, ex præscript. Excellentiss.

DD. Wepferi.

Mixtura pector. contr. stridor. & sibilum in pectore. *Rx. Syrup. de Erysim. Lobel. ʒiʒ. Oxym. belleb. Gesn. ʒij. Gumm. ammoniac. in acet. squillit. solut. ʒj. Essent. Croc. ʒʒ. Ol. destill. anisi g. iij. Aq. hyssop. ʒiʒ. M. de quo Patiens subinde lingere potest.*

His autem denique parum proficientibus, viribusque quotidie magis magisque deficientibus & exhaustis, Illustrissimus hic Dominus Patiens, longiore vita dignissimus, die 1^æ. Novemb. anno 1692. mundo huic valedixit, animam Creatori suo reddidit, & sic placide in Domino obdormivit.

CONSILIUM MED. LXXV.

Affectum hypochondriacum, cum materia
 Catarrhali exhibens.

Casus.

PRænobilis ac Strenuus quidam Vir, Syndicus Ordinis Equestris meritissimus, in sinistro hypochondrio circa regionem lienis de tensione & flatulentia, celerrimo motu ventriculum petente, nec non molestis eructationibus pectus incommodantibus, cum insequente materiæ atræ punctis
 ejus-

eiusmodi coloris variegatæ per tussim excreatione, itemque materiæ catarrhalis à capite ad partes subjectas, præcipuè verò ventriculum, bronchias & fistulas pulmonum, defluxione, tussimque periodicam, (quæ plerumque hora matutina tertia Dn. Patientem divexet, & post expuitionem materiæ excrementitiæ cesset) excitante, conqueritur.

Causa.

CAusa originalis hujus mali est obstructio venarum mesaricarum & ramorum venæ portæ circa regionem lienis, qua mediante non solum flatus in sinistro hypochondrio excitantur, sed etiam materia atrabilaria per vas breve ventriculo communicatur, quæ fermentum ventriculi peregrino acore inquinat, hinc tam à liene quam ventriculo vapores atrabilarii ad caput seu arcem Palladis ablegantur, qui materiam catarrhalem suppeditant, & resoluti ad fistulas pulmonum defluunt, ibidemque asthma causantur.

Indicans curationis in eo consistit, ut 1. totum corpus per vinum medicatum leniter expurgetur. 2. ventriculus & caput, ne materiam peccantem attrahant & admittant, roboretur. In quem finem confert 1. vinum medicatum seq. *R. Herb. absynth. Pont. Card. bened. salvæ nob. betonic. majoran. rorismar. scolopendr. capill. ana pj. Rad. belen. calam. arom. garyophyllat. ana zij. 5. aperient. maj. ana 3j. cortic. tamarisc. med. fraxin. ana 3j. Rhabarb. ver. 3iij. fol. sen. Alex. s. st. 3j. Jalapp. Turpetb. opt. Agar. troch. polypod. qu. ana zij. Cinnam. opt. 3j. Crem. ♀. 3ij. Sem. anis. scenic. ana 3ß. M f. c. Syndon. alb. nodulus 1ßv. vini albi odorif. infundendus. de quo cottidiè manè jejuno stomacho 3v. hauriantur.* 2. Pulvis spleneticus deobstruens & aperitivus. *R. Crem. ♀. Crystall. ♀. ana. 3ij. Өis tamarisci. fraxini. juniperi, spiritus Өis coagulat. ana 3ß. Ol. macis. 3ß. M. de quo pulvere hora una vel dimidia ante prandium & cœnam, quantum cultri cuspide capi potest, sumatur.* 3. Aqua pectoralis & simul carminativa. *R. Aq. Ceras. nigr. hyssop. flor. acac. carminativ. Dorncreil. ana 3j. asthmat. Rab. Loch. san. ana 3ß. Bals. Өris anisat. 3j. Spir. Ceras. nigr. anis. ana 3ij. Cephal. Anhalt. compl. 3j. Essent. sacch. Beguini 3ij. sacch. cand. alb. 3ß. M.* Dosis cochleare unum vel alterum per vices sumendo. 4. Cephalicum & stomachicum specificum roborans in forma Trageæ vel Electuarii. *R. Spec. contr. Apoplex. diaxyloal. diair. diapenid. ana 3j. Cinnam. opt. 3ij. Nuc. mosch. 3j. Cubeb. Cardamon. Macis, Caryophyllor. ana 3ß. Margarit. præp. succin. alb. præp. ana 3j. sacch. albiss. 3iij. fol. Ө. num.*

Curatio.

Sacculus laxativ.

Pulv. splenet.

Aq. pector. & simul carminat.

Tragea canfort.

Electuar.
confort.

2. *M. f. Tragea*, finito prandio & cœna cochlearis quantitate vel per se, vel cum tosto pane albo vinoque sumenda. Et, *R. Conserv. rosar. rubr. ℥iiij. Nuc. mosch. ℥℔. Mastich. in gran. ℥iiij. Oliban. pur. ʒj. M. & cum syr. flor. papav. err. q. s. fiat Electuarium*, de quo una vice avellanae quantitas sumatur.

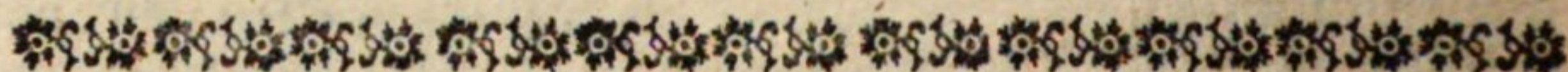
Trochisci
Catarrha-
les.

Alii,

Sequentes Trochisci catarrhales etiam contra defluxiones & Rheumata maximè sunt proficui. *R. Spec. diatragacanth. frig. diamargarit. frig. ana ʒj. Bol. armen. or. ʒij. Conf. Alkerm. ʒ℔. Conserv. ros. rubr. ℥℔. cum sacch. alb. ℥iiij. solut. in s. q. aq. flor. acac. f. Confectio in rotulis*, de quibus unus alterve in ore ad colliquationem tenendus. Vel *R. & ii diaphoret. ex Reg. ʒj. flor. benzoe ʒ℔. succin. alb. præp. Mastic. in gran. subtil. pulv. spec. diatrag. frig. ana ℥iiij. Lact. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$ v. Croc. or. gr. xv. Essent. ambr. sicc. gr. xvj. Ol. anis. g. vj. Ol. fœnic. g. iiij. sacch. alb. in aq. ceras. solut. ʒviij. f. Confectio in rotulis.*

Dieta,

Præter hæc dicta *Dieta* quoque conveniens observanda erit. Aer sit temperatus, Cibi sint laudabiles coctique faciles. Potus vinum album Nicarinum. In motu & quiete, nec non somno & vigiliis teneatur modus. Alvus sit naturaliter aperta, ac fortiores animi commotiones exulent.

CONSILIUM MED. LXXVI.

Auditus gravitas, cujusdam Cubicularii.

Causa.

Auditus gravitas in hoc subiecto partim à visceribus calidioribus & sanguine ebulliente vapores ad caput ablegantibus, ibidemque à frigiditate cerebri in materiam catarrhalem resolutis, partim à nebulosis vaporosisque humoribus spiritus animales perturbantibus, nec non crassis pituitosis humoribus in cerebro congestis, ibidemque nervum auditorium obsidentibus & obstruentibus, sonumque ad tympanum allidentem intercipientibus, proficiscitur, quod malum, quia non à læsa facultate sed ab errore externo originem habet, per remedia appropriata & convenientem Dietam sequenti modo tolli & auferri potest.

*Curationis
requisita.*

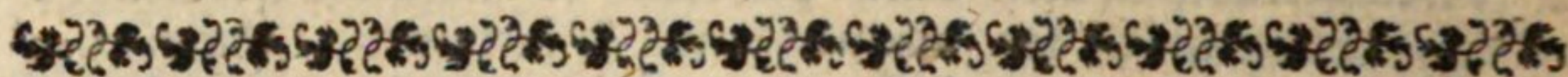
Remedia.

Remed.
contr. au-
ditus gravi-
tat. ex pane
calido, &c.

Cautela in
remed, au-
rib appli-
cand.

Diet 4.

stineat, in somno & vigiliis, quin etiam motu & quiete modum teneat, alvum naturaliter apertam habeat, omnesque animi fortiores motus atque pathemata refrenet. 1692.

OBSERVATIO MED. LXXVII.

Læsio meatus urinarii ex vulnere per sclopetum inflictio.

Morbus.

Anno 1692. mense Augusto, Johannes Georgius Köhler, aciei instructor vel dispositor, (Germ. *Feldweibel*) sub Legione Fürstenbergensi, ætatis anno trigesimo quarto, propè Spiram à Gallis globo è tubo pyrio exploso infra scrotum in latere dextro tactus est, qui per medium scroti penetravit, ac in superiori parte erupit, ex qua læsione gangræna oborta est, quæ adhibitis remediis quidem expugnata, sed vulnus, per quod urina transit, à primo chirurgo non legitimè tractatum & consolidatum est, quod deinceps alius, secundum Patientis effatum, clausit & consolidavit; Quia verò dictus Pateriens brevi post consolidationem tempore per pedes iter faciebat, ex crebriori commotione & attritu vulnus de novo apertum est, ac urina per pristinam viam vulneris exitum quæsiuit, quod deinceps præterlapsis decem post læsionem mensibus Ulmæ ex mandato Amplissimi Magistratus die 9. Junii 1693. inspeximus, ac in primo læsionis loco infra scrotum cavitatem vulneris usque in meatum urinarium, (qui vel à globo, vel primi chirurgi mala ac sinistra tractatione & negligentia, gangrænosaque accedente putredine, vel medicamentis exedentibus & causticis aper-

de læsione meatus urinarii ex vulnere per sclopet. &c. 567
tus est) penetrantem, urinamque partim per fistulam viri-
lem, majori verò ex parte per vulnus exeuntem deprehen-
dimus; Et quoties urina moram trahit vel subsidet, toties
Patiens dolorem ob consensum nervosarum ac membra-
nosarum partium supernè circa regionem renis dextri sen-
tit: Vesica verò urinaria cum musculo sphinctere illæsa
est, quia urinam ad debitum usque tempus retinere pot-
est.

QUod sententiam nostram de curando hoc affectu molesto con- *Curatio*
cernit, judicavimus, quod quidem Curatio aggredi, & post præ- *requisita,*
missa Universalia ac corporis expurgationem, callus labiorum vulne-
ris per convenientia medicamenta absumi, & deinde vulneris conso-
lidatio per interna & externa remedia tentari possit; Quia verò post
ablationem calli labiorum vulneris ad perfectam consolidationem
obtinendam præter legitima adhibita remedia mutuus quoque con-
tactus & quies requiritur, quæ verò ob continuum urinæ & materiæ
ferosæ transitum, per quem etiam imposita remedia abluendo & in-
quinando irrita & inefficacia redduntur, difficulter obtinetur, ac ob
vulneris in interiori ac penitiori parte angustiam difficulter ad læsi
meatus urinarii locum affectum perveniri potest, ac insuper dubi-
tandum, an non per causticorum ad ablationem calli labiorum vul-
neris impositionem major meatus urinarii læsio, aut postmodum in
consolidatione vulneris etiam dicti meatus clausura, & per conse-
quens totalis urinæ suppressio formidanda sit, iccirco hujus affectus
curatio, vulnerisque consolidatio, & Patientis firma ac stabilis resti-
tutio, (quæ spatiosum tempus requirit) per allegatas causas & ratio-
nes non immeritò in dubium vocata fuit.

OBSERVATIO MED. LXXVIII.

Febris tertiana duplex, cum corporis atro-
phia hectica, & tympanite feliciter
curata.

Casus.

Casus.

Nno 1692. die 3. Octobr. ad Illustrem ac Generosum quendam Baronem, 63. annorum vocatus sum, qui febre tertiana duplici, quotidie hora quarta vespertina irruente, cum stomachi inversione ac vomitu, corporis atrophica hectica, ventris tympanitica inflatione ac duritie laboravit; Præterea appetitus erat dejectus, vires deficiebant, caput catarrhis, qui nonnunquam loquelam impediabant, infestabatur, respirandi difficultas per intervalla accedebat, alvus multoties erat præternaturaliter obstructa, tenesmus cruciabat, partesque extremæ non rarò frigebant, & summatim sic dispositus erat, ut non solum ipse Dn. Patiens, sed etiam domestici & adstantes de ipsius restitutione desperarent, cui sequentia remedia ordinavi.

Curatio.

Pil. purg. ET quidem primò ad materiam peccantem è toto corpore eliminandam. *R. Magist. Jalapp. Extract. troch. alband. ℥ ii dulc. sedecies sublimat. ana gr. v. M. f. c. Syr. ros. sol. pil. num. 11. obaurat. ℥ hora vespertina una vice sumenda.* Et, *R. Mass. pil. foetid. de castor ana ℥ j. Troch. alband. gr. v. M. f. cum Tinct. ♀. pil. obaurat. num. xxj. una vice deglutienda.*

Pilula. Et, *R. Extr. Rhabarb. gr. iij. Extr. Panchymag. Croll. gr. v. Mag. Jalapp. gr. iij. ℥ ii dulc. gr. vj. M. f. cum Elix. vit. Matthiol. pil. num. xxij. inaurata, in duas partes pro duabus dosibus dividenda.*

Tragea. 2. Ad vomitus compescendos, ventriculumque roborandum, internè. *R. Spec. diarrhod. Abb. diatrionsant. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij. Nuc. mosch. ʒj. Macis, Caryophyll. ana ℥ß. Sem. anis. ℥j. CC. præp. Ocul. ʒß. præp. Corall. rubr. præp. ana ℥ij. sacch. albiss. ʒiiij. sol. ☉. num. 2. M. f. Tragea, cochlearis minoris quantitate meridie ac vesperi vel per se, vel cum pane biscocto saccharato madefacto sumenda.* Item, *R. Aq. cinnam. cydoniat. mastichin. ana ʒj. stomach. Horst. ʒß. Elix. propriet. Parac. ℥j. Elix. Pol. Myns. ℥ß. Conf. Alberm. incompl. ℥j. Man. Chr. perlat. ʒij. f. mixtura cochleatim capienda.* Item, *R. Aq. confort. Offic. perlat. ʒij. aq. Cinnam. Cydoniat. ʒj. vini granator. ʒß. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana ℥ß. Man. Christ. perlat. ʒij. M. d. ad vitr. Dosis cochleare unum vel alterum, aliquoties de die*

die repetendo. Quin etiam conditura stomachicorum roborantium sequens. *R.* Cort. citr. cond. aurant. cond. ana ℥vj. Nuc. Indic. condit. Zingib. in China cond. ana ℥ij. *Condit. stomach.* concisa misce cum Brod Zingib. ℥℔. de qua mixtura de die bis vel ter, pro lubitu, avellanæ quantitas comedatur. Præter hæc, ad vomitum sedandum, Pilular. Theriacal. cœlest grana tria cum grano uno *Pil. theriac. cœlest.* Extract. laudan. opiat. Croll. propinata fuerunt, quas vero pilulas tolerare nequivit. Essentia quin etiam absynth. composita, viscerum obstructiones potenter referante in statu reconvalescentiæ cum fructu utebatur, cujus descriptio hæc est. *R.* Lign. sassafr. ℥iiij. Lentiscin. ℥ij. flaved. Cortic. citr. arant. ana ℥iiij. Sem. anis. Cinnam. acut. ana ℥i℔. *Essentia absynth. composita.* Mixtis, incis. & contusis adde Herb. absynth. Mviiij. Spir. Ceras. nigr. Juniper. ana ℔iiij. *P. Emerici.* vin. generos. ℔v. destilla s. a. abstrahendo ℔viiij. in quibus infund. in loc. calid. flaved. cortic. aurant. ℥iiij. absynth. Miiij. filtretur, d. ad vitr. Dos. cochleare unum in vino albo.

Externè, Emplastrum sequens. *R.* Gumm. tacamahac. ladan. ana ℥iiij. Mastic. in gran. ℥j. Garyophyll. ℥℔. Cer. flav. ℥ii℔. Ol. still. mastich. gr. xv. Ol. menth. absynth. ana ℔℔. Bals. peruvian. ℔j. M. f. l. a. Empl. super aluta extensum regioni ventriculi imponendum. Et Unguentum stomachicum seq. *R.* Ol. absynth. menth. crisp. mastich. ana ℥i℔. nucist. rec. express. ℥j. Cerae ℥ij. f. Unguent. add. Bals. Peruvian. ℔℔. M. d. ad pyxidem, quo Unguento M. & V. stomachi regio inungatur. *Unguent. stomach.*

3. Ad mesenterii, ramorumque venæ portæ circa regionem lienis obstructiones referandas. *R.* Elix. Propriet. Paracels. ℔ij. spir. salis, Pri, aperitiv. Penoti, salis armoniac ana ℔j. Dos. M. & V. gutt. 12. vel 15. in brodio carnis. *Mixtur. aperitiv.* Et, *R.* Crem. ♀. Crystall. ♀. ana ℥j. Spir. salis coagul. salis tamarisc. scolopendr. juniper. ana gr. xv. Ol. macis gutt. vj. M. f. pulv. subtil. de quo dimidia ante cibum hora quantum cultri cuspide capi potest, in brodio sumatur. *Pulv. de-obstr.*

4. Ad febrem sedandam. *R.* Cortic. rad. chin. chin. ℥j. f. pulvis in brodio vel potu ordinario sub tempus paroxysmi sumendus. Et, *R.* Salis Card. bened. absynth. centaur. min. ana ℔j. M. f. pulv. subtil. in duas partes pro duabus dosibus dividendus, quorum unus ante febris accessum in aq. centaur. minor. capiendus. *Pulv. anti-febril.*

5. Ad caput catarrhis inquietatum cum loquelæ vitio roborandum. *R.* Aq. Apoplect. Oswald. confort. offic. perlat. ana ℥ij. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. ana ℔j. Confect. Alk. incompl. ℥℔. Man. Chr. perlat. ℥ij. f. mixtura cochleatim sumenda. Item, *R.* Aq. Apopl. Oswald. Ceras. nigr. meliss. simpl. ana ℥j. aq. meliss. compos. Epilept. Lang. ana ℥℔. Cinnam. bugloss. ℥ij. Spir. lil. convall. ceras. nigr. ana ℥ij. Cephal. Anhalt. incompl. ℥j. sacch. perlat. ℥ij. M. d. ad vitr. Dos. cochl. j. vel alterum repetitis vicibus. *Aq. cephal. confort. Alia.*

Empl.
cephal.

bus propinandum. Et. R. Empl. d. tacamabac. ℥℥. malax. cum ol. majoran. fiatque Emplastrum super aluta extensum vertici capitis derasis capillis, imperialis magnitudine imponendum.

Aq. asth-
mat.

6. Ad respirandi difficultatem, R. Aq. Ceras. nigr. ℥ij. byssop. flor. acac. ana ℥j. Loch. san. ℥℥. Julap. viol. sacch. cand. alb. ana ℥℥. M. Dosis, cochleare unum vel duo.

Aq. Cor-
dial.

7. Ad cor roborandum, viresque restaurandas, internè. R. Aq. confort. offic. perlat. Ceras. nigr. flor. acac. byssop. Cinnam. cydoniat. ana ℥℥. Corall. rubr. præp. Matr. perlar. præp. ana gr. xv. vin. granator. ℥ij. Man. cbr. perlat. ℥ij. f. mixtura, cochleatim sumenda. Externè Aqua refectoria sequens. R. Aq. rosar. fragrantiss. ℥ij. odorif. Fuchf. ℥j. Spir. cephal.

Aq. refe-
ctor.

Anb. compl. ℥℥. acet. rosar. rubi Idæi ana ℥ij. Mosch. gr. ij. M. d. ad vitrum.

Noduli
odorif.

Item, Noduli odoriferi. R. Fol. meliss. pj. Cinnam. Macis, Galang. Garryophyll. ana ℥℥. M. & concis. f. cum synd. alb. duo noduli odoriferi, in aq. refectoria madefaciendi, naribusque admovendi. Et, R. Spec. pr. epithem. Cord.

Sacculi pro
pulsibus.

3vj. f. cum syndon. rubr. duo sacculi, aqua refectoria irrorandi, ac pulsibus superligandi.

Elect. Cor-
dial. refriger.

8. Contra atrophiam corporis hecticam, internè. R. Conserv. rosar. rubr. ℥iiij. Borrag. ℥j. Pulv. antipect. Poter. analept. frig. Minder. ana ℥j. Syr. rub. Id. ℥j. M. d. ad fictile. Dosis, avellanae quantitas, aliquoties die repetenda. Externè, R. Ung. infrig. Gal. Rosat. Mes. Resumptiv. Fern. ana ℥vj. Ol. rosar. ℥ij. M. f. Unguent. M. & V. Spinae dorsi illinendum.

Unguent.
dorsal.

Brod. laxat.

Passul.

laxat.

Clyster.

Globul.

sacchar.

cum mosch.

& supposit.

Clyster.

Supposito-

ria,

9. Ad alvi constipationem, flatuumque subductionem. R. Brod. Cibeb. lax. ℥j. ad ℥i℥. aq. flor. acac. 3vj. M. pro dosi una. It. R. Passul. min. laxat. cum brod. ℥j. Dosis, cochleare unum. Et, R. Lact. vacin. 3vj. in quo dissolv. sacch. Thom. Mell. ros. solut. ana ℥ij. vitell. ovar. num. 2. M. f. Clyster. Quocirca etiam globuli saccharati cum moscho & suppositoria locum habuerunt.

10. Ad Tenesmum. R. Lact. vaccin. 3vj. Ol. lini rec. expr. ℥iiij. vitell. ovar. num. 2. M. f. Clyster. Et, R. Cerae citrin. 3j. sevi cervin. ℥ij. pulv. nihil. 3j. Opii Thebaic. gr. v. M. f. l. a. suppositoria longiora num. iij. intestino recto applicanda. Præter hæc, fumus ex resina alba prunis injecta intestino recto aliquoties exceptus fuit.

11. Ad ventris flatibus referti duritiem non solum dicti Clysteres repetitis vicibus injecti sunt, sed etiam externè seq. Emplastrum super corio extensum fuit ordinatum. R. Empl. Filii Zachar. Malactic. ana ℥i℥. M. & malax. c. Ol. chamomill. & rutac. fiatque l. a. Emplastrum ventri imponendum.

Emplastr.
ventri im-
ponend.

12. Ad partium extremarum frigiditatem. R. Spir. vin. opt. rectif. 3v. salis armoniac ℥℥. f. mixtura cum intinctis linteis applicanda.

Epithema,

Quod

Quod Diætā concernit, Aer erat moderatè calidus. Cibis *Diætā* euechymis, coctisque facilibus utebatur. Potus ex sequentibus speciebus parabatur. *℞. Scob. Lign. sassaf. Lentiscin. Rad. chin. ana ʒ℔. Spec. pro Cinnam. opt. ʒij. Sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒ℔. præp. ana ʒ℔. M. f. pulv. pot. ord. gross. cui adde passul. min ʒj. de quo pulvere cochleare majus in mensuram unam aq. fervida injiciatur, & mox contegatur.* Urgente siti etiam tali *Julapio* *Julapium* reficiebatur. *℞. Syr. rub. Idæi, Ceras. acid. ana ʒij. aq. fontan. ℔ij. Spir. Col. redif. q. s. ad grat. acorem.*

De cœtero, quieti, modicoque somno, quantum possibile, indulgebat; alvum apertam per enumeratos clysteres ac laxativa remedia servabat, animique fortiores motus refrenabat. Quibus ita usurpatis remedijs, & observata convenienti Diætā, dictus Dn. Pātiens per Dei gratiam pristinae sanitati, (qua etiam adhuc anno 1694. fruitur) felicissimè restitutus fuit.

CONSILIUM MED. LXXIX.

Cancrum mamillæ sinistræ exhibens.

*Vir Nobilissime Amplissime Excellentissime,
Fautor & Patrone æstumatissime.*

 Ratulor mihi Fortunam ex alius infortunio mihi aliquando occasionem præbuisse Excellentiaæ Tuæ manus literis his exosculari, licet temeritatis charactere notari possit; tamen fretus amicitia, quam Excell. Tua fovit cum Patre meo b. m. & singulari Humanitate, quæ maxime mihi laudatur, has ad Excellentiam Tuam exarare volui. Est nimirum in curis Uxor &c. Domini Caspari, Filia D. Rambacheri Parentis mei b. m. Soror, quos Excellentia Tua sine dubio optimè novit, hinc etiam Salute plurima eam impertiunt. Tumore scirrroso mammæ sinistræ sub papilla laborans, & in cancrosum degenerare omni modo allaborans, hinc & nos hunc tumorem extirpare, vel potius

mitigare omnem lapidem movemus, præsertim quia hæ-
morrhoides sese ostentant, in quarum apertionem omnes
Medici unanimiter confugiunt, ac ibi Salutem quæ-
runt. Ast ob defectum mediorum verorum, nempe Hi-
rudinum ad huncusque diem tentare non valuimus. Re-
cordatus igitur fuit Ægræ Maritus, dum Excell. Tuam ali-
quando Ulmæ visitarat, mentionem factam fuisse de his
animalculis, quæ sine hæsitatione Ulmæ in promptu
erunt. Conjunctis propterea viribus Excellentiam Tuam
exoramus, horum animalculorum aliquot, nempe 8. vel
12. transmittere pretiumque addere, cujus desiderii si
compotes erimus, non solum pretium transmittere pro
hirudinibus, sed & laborem remunerare ut grata mens
expostulat, studebimus.

Hisce vale & Patrocinio Tuo fove.

Excellentiæ Tuae

Eslingæ, d. 21. Maji,
1690.

obstrictissimum

Georgium Fridericum Cellium,
M. D. & Phys. Patr. Ord.

RESPONSIO.

Nobilissime atque Doctissime Domine Doctor.

L Iteras tuas charissimas accepi, & lætor, quod à deside-
ratissimi quondam mei amici, (cujus memoria sit in be-
nedictione) Filio columnas aliquot mihi videre contingat,
sique aliquid accepti nunc ac in posterum præstare potero,
id ipsum sanè non intermittam.

Coeterum, periculosum Domini Caspari Conjugis,
(quam cum Marito meo nomine amicissime salutabis) af-
fectum

fectum certò cancrum minitantes, maximè doleo, *in quo* ^{Cautela in}
casu unicè intendendum erit, ne tumor hic durus, inæqualis, ta- ^{cancro oc-}
ctui renitens & scirrhus per emollientia suppuretur, sicque pu- ^{culto adhi-}
tredini & corruptioni via aperiatur, vel per acria & fortiora ^{bendis re-}
remedia irritetur ac exacerbetur, sed potius per refrigerantia ^{Remedia}
& adstringentia, qualia sunt remedia ex plumbo parata, exempli ^{convenien-}
gratia, Emplastrum de plumbo Mynsichti, diapompholigos, Un- ^{tia.}
guentum de Cerussa & lythargyrio in mortario plumbeo diutius
trita, ac plumbum in laminam malleo redactum, mercurioque
vivo illitum, partique affecta impositum in cancellis suis, (non
neglectis internis remediis inter quæ acidula quoque proficua ^{Acidula,}
essent) retineatur, & tali modo omnis exulceratio atque
corruptio præcaveatur.

Hirudinum applicatio ad educendum sanguinem atra- ^{Hirudinum}
 bilarium ac phagadænica acredine tinctum hoc in malo ^{applicatio,}
 auxiliatrices manus præbebit, sed hoc tempore hæc ani-
 malcula rara sunt, & ægrè à Chirurgo nostro Georgio
 Riedlino sex obtinui, quæ per tabellarium Stutgardianum
 ollæ inclusa transmittito. Faxit Deus, ut remedia huic
 malo opposita desideratum effectum consequantur.

Hisce Clarissime Vir vale, & me amare perge. Ul-
 mæ, die 23. Maji, 1693.

Tuus

ad quævis Officia paratissimus

EBERHARDUS GOCKELIUS, D.

Vir Nobilissime, Amplissime, Excellentissime,

Fautor & Patrone æstumatissime!

PRO transmissis nuper Hirudinibus & consilio satis pru-
 denti Medico in hoc affectu periculoso, Ægræ & hujus
 Mariti nomine gratias habeat Excellentia sua quam ma-
 ximas, omnia spondentes officia reciproca cum salutatio-
 ne iterata, in simul quoque Imperialem desideratum trans-

mittentes. Inquisivit quidem & acquisivit etiam Chirurgus aliquis hic loci tales bestiolas, in omnibus transmissis æquantes, nisi quod applicatæ noluerint cuti sese affigere ac sanguinem desideratum exfugere. Hinc iterum Excell. Tuæ opem implorant, tales si ad manus sunt & licet quotquot sint 8. 10. vel 12. transmittere, magis enim levaminis ex horum animalculorum applicatione sensit ægra, quam externorum remediorum in loco affecto; licet methodus nostra in omnibus fere cum Excellentia Tuæ transcripta conveniat. Jam proscripsimus externa ad tempus aliquod quo videbimus an inde emineat an vero sese imminuat Tumor, & solis interne utitur acidulis cum Tinctura ♂tis ♂ta mixtis, externè vero hirudinum applicatione, debita non deerit pecunia tam pro animalculis quam consiliis.

His Vale Vir Excellentissime & Favore ulteriori fove

Excell. T.

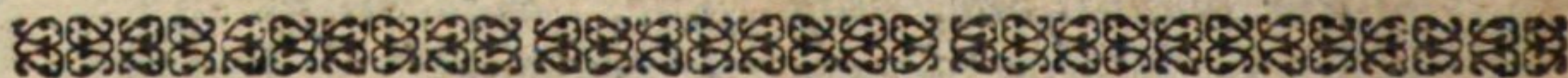
Raptim Eßlingæ, d. 2. Julii,

1691.

Obstrictissimum

Georgium Fridericum Cellium, D.

Hic tumor mammæ Cancrofus, durus, inæqualis, tactuique renitens post semestre in cancrum exulceratum multisque acerbissimis doloribus commitatum degeneravit, qui etiam paulò post dictam Patientem jugulavit.

Vis. Ep. & C. d. 3. a. 2. c. 149.

OBSERVATIO MED. LXXX.

Mica clavi rotarii sinistro oculo infixa, post quatuor demum menses extersa.

Casus.

Casus.

Nno 1694. Mense Aprili, Georgius Eberlinus, auriga Dietenheimensis, quadragesimum quintum annum agens, cum clavum rotarium, (Germ. einen Schiennagel) malleo rostrato altius infingeret, mica quædam disrupta ferrea lentis magnitudine in oculum sinistrum infra iridem profiliit, ac se inter tunicam conjunctivam & corneam insinuavit, iisdemque tenacissimè adhæsit, quam nec ipse patiens, nec loci balneator eximere potuit; Relicta igitur hæc ferrea in oculo portiuncula, postpositis exinde conceptis doloribus, merces & materias vectibiles variis cœli & aeris injuriis expositus, per sedecim integras septimanas, (quod summè mirandum) non sine singulari & continuo oculi incommodo, ex uno loco ad alterum vexit, donec præterlapso hoc tempore Patientem ingens & fermè intolerabilis capitis & oculi dolor, cum totius corporis horrore febrili, membrorum lassitudine, siti, & animi deliquiis invasit, ac in lectum coniecit.

Quo factò, ægroti frater ad me missus totam rem mihi exposuit, meamque opem atque auxilium desideravit, cui statim indicavi, quod nisi ferrea hæc oculo inhærens portiuncula extrahatur, nulla Patientis restitutio speranda sit, quapropter hujusmodi heterogenei extractionem sine omni mora per expertum chirurgum tentandam esse. Ne autem hic Patiens interim remediis destitueretur, *Morbi hujus tractatio.* aquam ipsi *Aq. Cephal.* cephalicam ex aqua Cerasor. nigror. quatuor cordialibus, & confortante officinali perlata, admixtis pulveribus CC. præp. Corall. rubr. præp. Matr. perlar. præp. Syrup. rub. Idæi & Julapio Rosarum paratam; nec non syru- *Syrup.* gerantes pro Julapio; ac sequens Collyrium præscripsi. *℞. Tutia refrig. Collyrium.* præp. ʒj. Sief alb. smo opio ʒj. Camphor. gr. iij. sacch. cand. alb. ʒj. Aq. Euphras. scenic. rosar. ana ʒj. fiat mixtura oculo tepidè instillanda, ac intinctis lin- teolis externè etiam oculo applicanda.

Cum itaque patiens dicta remedia accepisset, balneatorem incolam, ut ea sibi legitimè applicaret, accersivit, qui ægrotum supinum super scamno collocavit, & ante adhibita remedia subtilissima spatu-

spatula squamulam hanc ferream iteratò eximere tentavit, eamque aliquantisper ad latus movit, sed ex formidine, ne altius oculo infigeret, illam, reliquit, & aquam ophtalmicam oculo guttatim instillavit, ac ut conjux idem post suum abitum repetitis vicibus faceret, adhortatus est; cui admonitioni hæc patientis uxor morem gessit, aquam diductis palpebris infudit, ac intincto in ea linteolo oculum exterisit, & sic fortè fortuna ferream hanc per quatuor menses cruciantem scoriam minutissimam, molestissimumque aculeum ex oculo inscia deturbavit; Quo factò, patiens confestim melius habuit, & se ab hoc diro hospite liberatum esse, autumavit.

Ne autem in opinione sua falleretur, altero statim die qui erat decimus octavus Julii, me cum chirurgo exercitatissimo Georgio Riedlino, Ulmâ ad se Dietenheimium rhedâ transportari curavit, ubi inspecto oculo, nil nisi relictum vulnusculumprehendimus, quapropter dictam aquam ophtalmicam oculo identidem instillavimus, externè linimentum simplex Sculteti linteamento inductum imposuimus, & huic stuppam cannabinam ovi albumine cum alumine crudo conquassato imbutam applicavimus; Quibus adhibitis & applicatis remediis omnia symptomata remiserunt, dictusque patiens cum gaudio proprio & domesticorum convaluit.

OBSERVATIO MED. LXXXI.

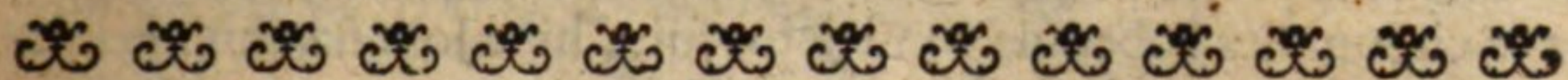
Manus sinistra cujusdam militis à disrupta
bombarda fissa, necem inferens.

Casus.

Nno 1694. Mense Junio, cum Balduinus, miles præfidiarius Ulmenfis, quinquagesimum octavum annum agens, tempore vespertino circa solis occasum in propugnaculo bombardam, (in signum claudendæ portæ) exploderet, tubus hic pyrius in multas partes disruptus manum sinistram in medio fidit, pollicem ferè radicitus extirpavit, ac

de tumore glanduloso sinistro cruri à nativitate &c. 577
ac digitos minores dilaceravit; hic patiens in Xenodo-
chium receptus, ritè deligatus, defensivis munitus, inter-
nis etiam externisque remediis optimè instructus per octi-
dum decubuit, quo tempore præterfluxo spasmus cyni-
cus accessit, qui per biduum durans, mortem huic vulne-
rato intulit, sicque præfatus Patiens ex hac miseriarum
valle ad arcem ætheream emigravit.

OBSERVATIO MED. LXXXII.

Tumor glandulosus adipe interseptus sini-
stro cruri in posteriori parte à nativitate inhæ-
rens, sectione sublatus.

Casus.

Nno 1694. Chirurgus quidam Ulmenfis certæ
cuidam personæ excrescentiam quandam car-
nosam abstulit, eandemque ostentationis gra-
tia variis hominibus, & inter illos etiam gravi-
dæ cuidam mulieri in ultimis mensibus exi-
stenti, inconsideratè & improvidè monstravit, à quo hor-
rendo aspectu perterrita, manu posteriorem cruris sui par-
tem tetigit atque fricavit, sicque characterem hunc tener-
rimo foetui suo in utero impressit. Et cum postea formo-
sissimam Filiolam nomine Annæ Sybillæ in S. Baptismate
insignitam exclusisset, illa in sinistri cruris sui posteriori
parte durum nodosum & glandulosum tumorem habuit,
qui nec Emplastris solventibus, nec ulli remedio cedens,
indies sensibile incrementum sumsit, ac spatio novem
mensium in pugni majoris magnitudinem excrevit. Pa-
rentibus itaque mœstis ac de curatione hujus charissimæ
suæ filiolæ valdè sollicitis tam à me, quam etiam chirurgo

indicatum est, quod hoc malum non aliter, nec citius & securius, quam per sectionem tolli ac removeri possit; Unde illi tandem in hanc operationem consenserunt, quæ etiam hoc anno die 24. Septembris sequenti modo ad actum perducta est.

*Mali huius
per excisionem
Cura-
tio.*

ET quidem dictæ filiolæ brachia latæ fasciæ involuta fuerunt, quo facto illa prona in ventrem super pulvillo collocata, & totus tumor circumdita habenula constrictus fuit, hinc Joh. Barthol. Heckhingius, Chirurgus Reip. Ulm exercitatusissimus tumorem cultro incisorio per totam sui longitudinem aperuit, & in illo repertam substantiam glandulosam, albam, & undiquaque adiposa pinguedine interseptam, cutique ex utraque parte firmiter adhærentem digitis separavit ac exemit, per quem ductum, meatum vel canalē interiorem, huic tumori alimentum hætenus ac incrementum subministrantem acum majorem cum annexo funiculo ex filo contorto trajecit, ex utraque parte arctissimè constrinxit, & in anteriori constrictionis parte glandulosam excrescentiam à suo ductu per abscissionem separavit, postea applicatis stegnoticis vulnus linteolis carptis implevit, illudque ab extra Linimento simplici munivit, & decenter deligavit, sicque filiolum ab hoc molestissimo tumore, duodecim uncias pendente, liberavit. Inter operandum paucissimus sanguis effusus est, ac patiens finita operatione erecta, ambobus pedibus statim insistere potuit; Die decima sexta ligatura à constricto ductu per naturam separata discessit, vulneris labia ex omni parte indies magis magisque contracta fuerunt, benè coctum & laudabile pus prodiit, ac vulnus mensis spatio feliciter consolidatum fuit.

OBSERVATIO MED. LXXXIII.

Arthritis vaga, colicam convulsivam insequens, cum molestissimis symptomatibus feliciter curata.

Morbus.

Morbus.

Ano 1693. Mense Julio, plurimum Reverendus
Dn. P. Franciscus, Celeberrimi Imperialis Mo-
nasterii Elchingensis conventualis dignissimus,
colica convulsiva, fibras intestinorum nerveas
acido-vitriolata sua acredine vellicante, cum *causis*
lancinantibus doloribus corripiebatur.

Curatio.

Ad quos, seq. Clyster leniens injectus fuit. *Rx. Vitell. ovor. num. 2. Clyster.*
Ol. lini ꝑ iij. Lact. vaccin. lbj. M. f. Clyster. Postea sequentem potiun-
culam hausit. *Rx. Ol. amygdal. dulc. ꝑ iij. Philon. Rom ꝑ iij. Sperm. ceti rec. Pot. anodyn.*
ꝑ iij. Syr. papav. err. d. alth. ana ꝑ iij. Aq. flor. chamomill. ꝑ vj. M. Cum *na contr.*
autem Dn. Patiens per plures dies atrocissimis hisce doloribus di- *colicam,*
vexaretur, materia hæc peccans sale volatili scorbutico imprægnata,
tandem toto nervoso generi communicata, Arthritidem vagam cum *Ex colica*
intolerabilibus fermè doloribus, brachia, manus, digitos, pedes, cer- *arthritia.*
vicem, &c. percurrentibus ac cruciantibus, aliisque molestissimis ac
periculosissimis symptomatibus, utpote creberrimis epilepticis con- *Symptoma-*
vulsionibus, aphonia, totius corporis atrophia, brachiorum paresi vel *ta pessima*
paralyfi, manuum ac digitorum summa movendi imbecillitate, na- *ex hoc mor-*
rium hæmorrhagia, virium prostratione, alvi constipatione, &c. ex- *bo emergen-*
citavit, ad quem morbum profligandum sequentia remedia præscripta
& applicata fuerunt. Et quidem 1. contra Arthritidem, internè Pul-
vis sequens antiarthriticus & specificus in aqua Cerasor. nigrorum,
vel serpilli lumbricata sumendus fuit ordinatus. *Rx. Ocul. ꝑ iij. præp. Pulv. ar-*
CC. philos. præp. Corn. Rhinocerot. præp. Corn. alcis philos. calcinat. ana ꝑ iij. thrit.
Pulv. antihæct. Poter. ꝑ iij. Cinnab. nativ. Cinnab. antimon. ana ꝑ iij. Extr. Ca-
stor. ꝑ iij. Extr. Croc. gr. iij. salis lumbric. volat. ꝑ iij. M. f. pulv. subtiliss. in 18.
partes æquales dividendus, totidemque capsulis papyraceis includendus, ac de his
manè & vespere unus in dicto vehiculo sumendus. Externè, *Rx. Ol. chamomill. Ol. anodyn.*
lumbricor. aneth. byosciam. ana ꝑ vj. M. quibus oleis membra sæpius calidè inun-
gantur. 2. Ad alvum apertam servandam. *Rx. Pulp. passul. min. Elect.*
mund. pulp. Tamarind. Flor. Cass. rec. extr. ana ꝑ iij. Conditur. cortic. aurant. laxat.
ꝑ iij. pulv. rad. Jalapp. ꝑ iij. cum syr. d. fumar. ꝑ iij. f. Elect. molle. De quo
unâ vice nucis moschatæ quantitas sumatur. 3. Ad humorum Orgasimum,
nariumque hæmorrhagiam compescendam. *Rx. Aq. confort. Offic. per-*
Aq. confort,
Ddd d 2 lat. fegnot.

lat. ʒij. Ceras. nigr. Epilept. Lang. Tinctur. Ros. ana ʒj. Cinnam. cydoniat. ʒij. Corall. rubr. præp. Carneol. præp. spod. præp. ana ʒß. Conf. Alkerm. incompl. ʒj. Syr. granat. rub. Id. ana ʒß. M. Dosis, cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo. It. ʒ. Spermiol. Croll. gr. x. Syr. granator. acid. ʒß. Aq. plantag. ʒj. M. f. potio una vice sumenda. Et, ʒ. Pulv. adstring. Gal. ʒj. misc. cum ovi albumine conquassato. atque cum linteo cervici applicetur. 3. Ad convulsiones epilepticas sedandas. ʒ. Pulv. Marchion. ʒj. Cinnab. nativ. præp. ʒß. Castor. gr. iij. M. f. pulv. subtiliss. unâ vice sumendus. It. ʒ. Salis CC. volatil. ʒij. divid. in 2. part. equal. d. ad vitr. pro duabus dosibus, alternatim manè & vespèri, non neglecto pulvere sequenti, in aqua epileptica capiendis. ʒ. Cinnab. nativ. granul. Cinnab. ʒ ii Spec. contr. Apoplex. ana ʒß. gr. iij. M. f. pulvis æquè ac prior, manè & vespèri, alternatim sumendus. Aqua autem epileptica fuit sequens. ʒ. Aq. Cerasor. nigr. flor. til. pœon. ana ʒj. Epilept. Lang. hirund. c. castor. ana ʒß. f. mixtura cochleatim sumenda. Ad materiam peccantem resolvendam, talem potiunculam Bezoardicam bibit. ʒ. ʒ ii diaphoret. rec. ex Reg. præp. ʒß. Lap. Bezoard. Or. gr. v. CC. philos. præp. Corall. rubr. præp. ana gr. v. Syrup. flor. pœon. granat. dulc. ana ʒij. Aq. Card. bened. ʒj. M. Ad humores quoque vitiosos per alvum subducendos talis clyster fuit applicatus. ʒ. Herb. ʒ. emoll. ana Mß. Cochlear. beton. Flor. chamomill. summit. aneth. ana Mß. Sem. lini fœnugræc. ana ʒij. Rad. pœon. alth. ana ʒij. M. f. decoct. c. brod. carn. q. s. colatur. ʒ. ʒvj. in qua dissolv. Elect. Lenit. Florenz. Diacathol. ana ʒvj. Mell. ros. solut. ʒj. Ol. chamomill. rutæ ana ʒß. vitell. ovor. num. 2. M. f. Clyst. Et, ad materiam peccantem è cerebro ad circumferentiam evocandam, Emplastrum vesicatorium Horstii ponè aures fuit applicatum. Et ut paroxysmi epileptici magis magisque coercerentur, aquæ sequentes confortantes specificæ cochleatim fuerunt propinatæ. ʒ. Aq. confort. Offic. perlat. ceras. nigr. flor. til. pœon. ana ʒj. Epilept. Lang. Hirund. cum castor. ana ʒß. pulv. Marchion. ʒij. Cinnabar. nativ. granul. ʒß. Lap. Bezoard. Or. gr. iij. Confect. Alkerm. incompl. ʒß. Man. Christ. perlat. ʒiiij. M. d. ad vitrum. Et, ʒ. Aq. confort. Offic. perlat. ʒj. 4. Cordial. ana ʒß. Ceras. nigr. ʒj. Epilept. Lang. ʒß. Cinnam. cydoniat. ʒij. CC. philos. præp. Corall. rubr. præp. pulv. Marchion. ana ʒj. Conf. Alkerm. incompl. ʒß. Syr. granator. ʒß. Man. Christ. perlat. ʒij. M. à quibus usurpatis remediis convulsiones epilepticæ cessarunt. Hinc 4. ad capitis dolorem, summamque inquietudinem sequentia exhibita & applicata fuerunt. ʒ. Potiuncula Theriacæ cœlest. gr. iij. Extr. laudan. opiat. incompl. gr. j. dissolv. cum aq. confort. perlat. ʒj. f. potiuncula una vice bibenda. Item, ʒ. Syrup. papav. err. de siliquis. ana. ʒiß. f. mixtura cochleatim sumenda, & aliquoties repetenda. Externè, Oleum papaveris albi vertici capitis & temporibus fuit inunctum.

Pot flegnot.
Epithem.
cervici im-
ponend
Pulv. Epi-
lept.
Pulveres
alternatim
sumendi.

Aq. Epilept.

Pot. Be-
zoard.

Clyster.

Empl. Vesic.
Horstii.

Aq. confort.
epilept.

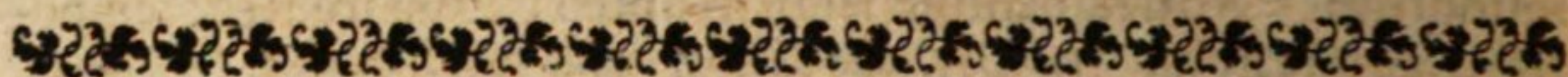
Alia.

Potiuncula
theriacalis.

Ol. papav.
alb.

inunctum. Ac Unguentum sequens linteo illitum fronti & temporibus applicatum. *Rx. Ung. alabastr. ʒj. rosat. popul. ana ʒʒ. Ol. papav. alb. ʒʒ. Croc. Or. gr. v. Opii Thebaic. gr. v. M. d. ad fictile.* 5. Ad exstuantem insecutum calorem, ac sitim compescendam. *Rx. Sem. 4. Emulsio, frigid. maj. ana ʒʒ. papav. alb. ʒij. Amygd. dulc. excort. ʒij. Aq. acetos. cichor. Endiv. Ceras. nigr. ana ʒvj. M. f. Emulsio in colatur. dissolv. CC. præp. Ocul. ʒʒ. præp. ana ʒʒ. Nitri tabulat. gr. xij. sacch. b. gr. v. sacchar. perlat. ʒij. M. f. potio una vice sub vesperam haurienda.* Et, *Rx. CC. præp. Vita bulat. ana ʒj. sacch. albiss. ʒij. M. f. pulvis cum duabus mensuris aquæ pro potu permiscendus.* 6. *Puls pro potu parando.* Præter hæc, Tinctura Rosarum fuit propinata. Ad caput & cor roborandum, *Rx. Conserv. rosar. antiq. ʒʒ. Cochlear. ʒj. Elect. conf. Alkerm. incompl. ʒʒ. Syr. d. stœchad. ʒij. f. mixtur. successivè nucis avelane quantitate deglutienda.* Et, *Rx. Conserv. ros. antiq. ʒviij. Conf. Alk. incompl. ʒj. pulv. antihæct. Poter. ʒij. Syr. rosat. simpl. ʒʒ. M. d. ad. fictile.* 7. Ad nervos re-ferandos ac roborandos. *Rx. Spir. lumbric. terr. paralyt. Myns. ʒj. cephal. Anhalt. compl. ʒj. M. Quo spiritu paralytico membra ac juncturae manuum & pedum erunt fricandæ.* 8. Ad materiam in genubus congestam resolvendam, *Emplastrum Diaphoreticum Mynsichti cum Ol. chamomill. malaxatum* fuit applicatum. 9. Ad manuum & digitorum denique motum restituendum, *Spiritus paralyticus* jam commemoratus, & sequentes species cum duabus mensuris aquæ ac mensura una vini pro quotidiano fomento & balneo manuum fuere ordinatæ. *Rx. Herb. menth. Thymi, puleg. hyssop. origan. rut. Meliss. serpilli, Majoran. Rorismar. salv. hyperic. Lavendul. ana Mʒ. Flor. chamomill. sambuc. spicæ, stœchad. Rosar. rubr. ana pj. scob. Ling. juniper. Guajac. ana ʒj. Rad. pyrethr. Ebul. ana ʒij. Bacc. lauri, juniper. ana ʒiiij. salis commun. Ori ana ʒj. ʒis viv. Oli crud. ana ʒʒ. M. ʒ concis. d. ad chartam.* *Bals. Apo. plect Spiritus paralyticus. Empl. diaphoret. Spec. pro fomento & balneo manuum.*

Quod Diætam concernit, Aer erat temperatus, Cibi coctu faciles bonique succi, omni acredine, aciditate, & falsedine carentes; Potus ordinarius sequens. *Rx. Scob. Lign. sassifr. Lentiscin. visci quercini, Rad. chin. ana ʒʒ. Cinnam. opt. ʒij. Sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒʒ. præp. ana ʒʒ. M. f. pulv. gross. add. Passul. min. Corinth. ʒj. De quibus speciebus cochleare unum mensuræ aquæ fervidæ injiciatur, & mox contegatur.* Juxta hunc potum, *Julapia ex syrup. rubo Idæi. rosar. violar. cum aqua fontana parata* bibit. Præter hæc, quies procurabatur; Alvus obstructa vel per superius allegatum Electuarium laxativum, vel per Clysteres aperiebatur; Animique fortiores motus atque pathemata refrenabantur. Quibus ita adhibitis, præfatus Dominus Patiens, Dia favente gratia, pristinam suam bonam valetudinem ex integro recuperavit.

OBSERVATIO MED. LXXXIV.

Colica convulsiva, cum insequente Arthritide vaga, aliisque periculosissimis symptomatibus, felicissimo successu expugnata.

Morbus.

Nno 1694. Victor Henricus Reinesius ætat. 29. arti Pharmaceuticæ addictus, cum in hac sua Professione Provisoris Castrensis munus obiret, ille ob inordinatam victus rationem, nec non perpeffas cœli aerisque injurias, Colica convulsiva & spasmodica correptus fuit, ad quam tollendam variis remediorum præfidiis usus est, inter quæ etiam, à quodam Lithotomo persuasus, bina vice Tartarum Emeticum sumpsit, sed exinde propter crebriores vomitus, & vehementissimam humorum commotionem deterius habuit, ac proinde excellentissimum & experientissimum quendam Medicum consuluit, qui violentam hanc purgationem valdè improbavit, ac ipsi Pulverem suum anticolicum specificum, peculiare pilulas anodynas, Oleum amygdal. dulcium anodynis mixtum, aliaque remedia interna & externa dolorem mitigantia ordinavit, ac postea Thermas Zellenfes in Ducatu Württembergico suafit, ex quarum usu aliquale levamen sensit. Quia verò præfati dolores colici identidem recrudescebant, dictus hic Patiens ex occasione alius cujusdam Oppidani Medici Consilium imploravit, qui illum post unum alterumve datum remedium ad Thermas Bollenfes ablegavit, ac simul Acidulas Göppingenses bibendas suafit, cui Consilio quidem obsequium præstitit, sed inter bibendum nullam acidu-

acidularum operationem, neque per sudorem, urinam, secessum, vel alium excretionis modum sensit, & à Thermarum infessu halitum sulphureum exspiravit, nec ab ullo horum remediorum usu melius habuit; Quam ob causam se Ulmam ad Patronum suum contulit, variisque ad hunc pessundandum morbum remediis usus est; Sed his quoque ad assequendum Curationis scopum non sufficientibus, lancinantes colici dolores in tantum exasperati sunt, ut nullibi locorum quiescere potuerit, & præ nimio angore, ac intolerabili cruciatu, pedes inverso corpore ad superiora, lectique tectum attollere, capitique insistere sæpius visus fuerit; imò vires per continuos dolores ita exhaustæ erant, ut nullus fermè adstantium de infecutura morte dubitarit.

Curatio.

REbus itaque sic stantibus, ego die 3. Septembris in Consilium vocatus sum, cui statim ad alvum obstructam relaxandam talem potiunculam una vice sumendam, & post aliquot horas sequentem clysterem injiciendum ordinavi. *℞. Brodii Cibebat. laxat. ʒiʒ. Aq. Ceras. Pot. laxas, nigr. ʒvj. M.* Et *℞. Vitell. ovor. n. 2. Ol. lini ʒii. Lact. vaccin. lbj. Misce. Clyster,* Et, quia simul de urinæ retentione conquerebatur, ipsi per vices sequentis aquæ unum alterumve cochleare bono cum successu propinatum fuit. *℞. Aq. fragor. ʒiiij. Syr. d. alth. Fern. ʒvj. Ocul. ʒv. præp. ʒj. Aq. nephrit. M.* Hinc ad dolores sedandos harum Pilularum manè & vesperi septem una vice deglutivit. *℞. Theriac. coelest. Cinnabar. ʒii ana ʒj. Pilule anodyna. opiat. perlat. gr. iiij. M. f. pilule num. 42.* Quocirca etiam prædictus Clyster, doloribus urgentibus aliquoties repetitus, & talis portio iteratis vicibus hausta fuit. *℞. Tripher. magn. ʒʒ. Croc. Austriac. ʒʒ. Pot. anodyna. Macis ʒj. Aq. flor. chamomill. ʒij. M. pro duabus dosibus.* Externè, ventrem Oleis anodynis indies semel atque iterum calidè inunxit, ac insuper ventrem sale & cumino tosto calidè fovit. *℞. Ol. chamomill. Ol. anodyna. lumbricor. aneth. ana ʒvj. M. d. ad fectile.*

Hinc Pulverem antiarthriticum in præcedenti Observatione commemoratum in octodecim partes dividendum, ac manè & vesperi dicto modo in aqua cerasorum dilutum hausit. Ad segnitiam alvi corrigendam, de Electuario laxativo, cujus in priori Observatione mentio facta est, nucis myristicæ quantitatem deglutivit, talemque clyste-

Clyster.

clysterem aliquoties applicari curavit. *R.* Rad. alth. $\mathfrak{z}$ j. Fol. parietar. hyoscyam. ana $\mathfrak{Mj}$. flor. chamomill. $\mathfrak{M}\mathfrak{R}$. Sem. lini $\mathfrak{z}$ ss. concis. & conquassat. coq. cum lact. vaccin. $\mathfrak{lbj}$. in colatur. express. dissolv. Ol. lini sine igne express. $\mathfrak{z}$ v. vitell. ovor. num. 2. f. Clyster. Membra verò paralytica & juncturae manuum ac pedum spiritu lumbricor. terrestrium & spiritu Paralytico Mynsichti invicem mixtis, quotidie inuncta fuere.

Spir lumbric. terr. & paralyt. Myns.

Aq. asthmatic. & Epilept.

Die 12. Septembris, molestissimo asthmate cum insequentibus epilepticis convulsionibus divexatus fuit, ad quas profugandas, sequentem Aquam Asthmaticam & simul Epilepticam cochleatim exhibitam sumsit. *R.* Aq. ceras. nigr. flor. til. pœon. byssop. ana $\mathfrak{z}$ vj. asthmatic. $\mathfrak{z}$ ss. Confort. perlat. $\mathfrak{z}$ j. Cinnam. still. $\mathfrak{z}$ ij. Corall. rubr. præp. Matr. perlar. præp. pulv. epilept. Marchion. ana $\mathfrak{z}$ j. Spir. anis. $\mathfrak{z}$ ij. Cephal. Anhalt. incompl. $\mathfrak{z}$ j. Spir. cochlear. $\mathfrak{z}$ j. Man. Christ. perlat. $\mathfrak{z}$ ij. M. à cujus usu convulsionem remiserunt.

Pulv. antiarthrit.

Die 15. Septembris, ad nervos roborandos, ac dolores arthriticos magis magisque pessundandos, tali Pulvere in Aquis epilepticis, Ceras. nigr. flor. tilia, pœonia invicem mixtis sumendo, usus est. *R.* Antimon. diaphoret. cum triplo nitri detonat. Pulv. antihæc. Poter. ana $\mathfrak{z}$ ij. gr. v. Cinnabar. & ii sæpius cum Cinnab. nativo sublimat. $\mathfrak{z}$ ss. CC. philos. præp. Ungul. alces præp. ana $\mathfrak{z}$ j. salis CC. volat. purif. gr. xv. Essent. ambræ. sicc. Essent. Castor. ana $\mathfrak{z}$ ss. Gallia moschat. gr. v. sacch. finiss. $\mathfrak{z}$ j. M. f. pulv. divid. in 24. part. æquales, dentur ad totidem capsulas papyraceas, de quibus manè & vespere una portio in dictis aquis assumatur. Porro, ad acidum ventriculi fermentum obtundendum Cremorem $\mathfrak{F}$ ri cum æquali portione Oculor. $\mathfrak{ss}$.

Crem $\mathfrak{F}$. cum Ocul. $\mathfrak{ss}$.

Sacculus laxat.

mixtum quotidie ante sumptionem cibi in juscule, quantum cultri cuspide capi potuit, sumsit. Quia vero nihilominus semper acidum eructabat, iccirco viribus utcunque restauratis & crescentibus, de sequenti sacculo laxativo, cum aqua mulsæ $\mathfrak{lb}$ v. cocto, quotidie manè jejuno stomacho $\mathfrak{z}$ v. vel dimidium quartarium bibit, & de die bis vel ter vitiosam materiam excrevit. *R.* Herb. cochlear. beccabung. nasturt. acetos. Hispan. fumar. scolopendr. ana $\mathfrak{M}\mathfrak{R}$. Rad. cichor. Raphan. marin. Garryophillat. scænic. ana $\mathfrak{z}$ ij. Rhabarb. ver. $\mathfrak{z}$ ij. Fol. sen. el. s. st. $\mathfrak{z}$ j. Turpetb. opt. Mechoac. nigr. Agar. trochiscat. Polypod. querc. ana $\mathfrak{z}$ ij. Cinnam. opt. $\mathfrak{z}$ j. $\mathfrak{F}$ ri alb. crud. & pur. $\mathfrak{z}$ ij. Sem. anis. scænic. ana $\mathfrak{z}$ ss. M. & concis. f. cum syndone albo nodulus. Post hujus usum materia peccans acido-salina beneficio naturæ à centro ad circumferentiam inter cutem ac carnem criticè expulsa, totumque corpus pustulis scabiosis ac materiam salsam & serosam cum lentore fundentibus, maximumque pruritum excitantibus, refertum fuit, quæ pustulæ, præsertim etiam in medio umbilici, per tres vel quatuor integras septimanas dicto modo copiosissimam mate-

materiam eructarunt; Pruritus verò, quia omnem quietem denegabat, per Electuarium sudoriferum, quotidie nucis juglandis quantitate in aurora in aq. card. bened. & fumar. sumendum, refrenatus fuit.

Rx. Rob. juniper. sambuc. ana ʒj. Elect. Diascord. Fracast. ʒß. Theriac. Androm. ʒij. Terr. sigill. filef. ʒij. Syrup. acetos. citr. ʒß. M. Hinc ad nervorum refectionem & roborationem etiam sequenti Spiritu membræ, ac juncturis manuum & pedum illinendo, usus est. *Rx. Bacc. juniper ʒß. Mastic. el. piperis. nigr. ana ʒij. M. f. pulv. gross. ind. vitr. angust. orific. supersundendo Spir. vin. opt. ʒiiij. Spir. juniper ʒij. stent in digestion. per hor. 6. postea colentur, dehinc in colatur. in mortario frigido dissolv. sapon. venet. ras. ʒij. d. ad vitrum.*

Elect. sudorif.

Spir. robor. & aperit.

Et postquam brachiorum & manuum dolores per usum dictorum remediorum sopiti fuerunt, Patiens de maximo pedum minorum cruciatu conqueri cœpit, ad quem mitigandum Cataplasma ex sequentibus ingredientibus cum lacte & cochleari uno vel altero olei rosacei coctum, multoties impositum fuit. *Rx. Pulv. Malvar. ʒij. Herb. nasturt. beccabung. cochlear. ana ʒvj. Flor. chamomill. ʒiß. Rad. alth. ʒß. Sem. lini scœnugr. ana ʒij. M. f. pulvis.*

Cataplasma.

Toto curationis tempore, usque dum pessima dicta symptomata remiserunt, usus pulveris antiarthritici non neglectus est. Quorum remediorum adminiculo dolor pedum remisit.

Quia verò magna adhuc virium nervorumque imbecillitas circa carpos manuum atque digitorum articulos deprehendebatur, species in antecedenti Observatione descriptæ pro manuum balneo, seu Thermis artificialibus cum aqua & vino coquendæ, & post balneum Spiritus arthritici superius commemorati usurpati fuerunt; Postea etiam ad genuum vacillantium corroboracionem, atq; humoris serosi, acris & glutinosi circa articulationem contenti resolutionem tale Emplastrum impositum est. *Rx. Emplastr. Nervin. Oxy-*

Emplastr.

croc. de melilot. ana ʒvj. Pulv. salis amoniac. ʒij. M. & malax. cum Ol. chamomill. fiatque l. a. Emplastrum. Quorum dictorum Remediorum ope & auxilio, supra nominatus Patiens indies melius habuit, & qui prius omni fermè motu destituebatur, in hypocausto solus ambulare, manibus cibum capere, viresque magis magisque recipere cœpit; cui ad præcavendam recidivam tales pilulas præservativæ experientia comprobata, ac in posterum usurpandæ communicatæ fuerunt.

Rx. Extr. pilular. cochiar. troch. albandal. Scammon. Turpeth. ana ʒj. belleb. nigr. gr. xxv.

Pil. antiarthrit. præservativa.

*lign. aloes.**lilior. convall.**pæon. ana gr. iij.**¶ ri ʒ olat ʒj.**Ol. nuc. mosch.**rut.**salv.**anis. ana gutt. iiij. M. f. c. aq. Epilept. ʒ aq. salv. pil. ex**ʒj. num. vj. quarum singulis mensibus tribus diebus ante, vel post Novilunium, prima die duæ, secunda tres, tertia quatuor manè jejuno stomacho deglutiantur.**Dieta con-
veniens,**De cœtero Diæta eadem in antecedenti Consilio proposita, observa-
ta fuit.*

CONSILIUM MED. LXXXV.

Febris tertiana spuria, paucis diebus feliciter expugnata.

Causa.

Nno 1694. Mense Augusto, Aulicus quidam triginta circiter annorum, de horrore febrili cum insequente calore præternaturali, singulis alternis diebus inordinatè infestante, cibi inappetentia, oris amaritudine, flatibus pectus ac regionem ventriculi incommodantibus, siti, & somno interrupto conquestus est; Quocirca etiam pulsus celer, ac urina rubra, turbida, & lixiviosa erat; Quem Affectum sequentibus rogatus ac requisitus brevibus delineare, simul ac remedia curativa præscribere non dubitavi.

*Morbus
&
Causa,*

Hic Affectus, ut ex omnibus circumstantiis patet, Febris tertiana spuria est, quæ à dyscrasia ventriculi, victu inordinato, præsertim verò bile & pituita per tres integros annos in corpore collecta, aliisque cruditatibus, (ex quibus ructus & ventositates oriuntur) ut & nuperrimo itinere, & in eo maximo perpeſſo calore æstivali, originem

nem habet; A quibus allegatis causæ procatarctica non excludendæ sunt.

Signa Febris tertianæ tam ex invasione morbi cum frigore & calore insequente, quam etiam ex pulsu celeri, urina rubra & lixiviosa, atque paroxysmis singulis alternis diebus revertentibus, desumuntur.

Hæc Febris, quia nondum radicata est, horrorque febrilis in secundo paroxysmo emanat, orisque labia pustulis efflorescunt, procul dubio brevi temporis termino expugnanda erit. Prognosis.

Curatio verò in sequentibus consistit. 1. Ut materia peccans præparetur. 2. Præparata evacuetur. 3. Remedia specifica antifebrilia adhibeantur. 4. Flatus per carminativa eliminantur. 5. Corroborantia propinentur. Et 6. Bona & conveniens Diæta observetur. Curatio.

In quem finem sequentia remedia præscripta fuerunt.

1. Ad materiam peccantem præparandam. *Rx.* Crem. $\square$. Ocul. Pulv. præp. $\square$. præp. ana $\mathfrak{z}$ j. *M. f. pulvis hora nona vespertina in brodio carnis sumendus.*

2. Ad vitiosos humores educendos. *Rx.* Fol. sen. el. s. st. $\mathfrak{z}$ ij. Rhabarb. ver. Crem. $\square$. ana $\mathfrak{z}$ ß. Aq. Ceras. nigr. flor. acac. ana $\mathfrak{z}$ ijß. *M. f. lenis ebullitio, in qua dissolve Syr. ros. solut. $\mathfrak{z}$ ß. $\square$ ri Emet. Myns. gr. ij. M. f. potio una vice sumenda.* Pot. purg.

3. Ad Febrem compescendam. *Rx.* $\mathfrak{z}$ ii diaphoret. rec. ex Reg. Pulv. antipræp. CC. præp. Matr. perlar. præp. Ocul. $\square$. præp. Corall. rubr. præp. Pulv. antifebr. Croll. Pulv. stomach. Poter. ana $\mathfrak{z}$ j. salis absynth. centaur. min. card. bened. ana $\mathfrak{z}$ ß. *M. d. ad scatulam.* De quo pulvere Patiens duabus horis ante prandium & cœnam, quantum cultri cuspide capi potest, in brodio carnis capiat. Pulv. antifebril. specificus.

4. Ad Flatus, eructationes, vapores ascendentes pectusque molestantes exterminandos, materiamque febrilem simul resolvendam, de nostro liquore volatili oleoso, manè & vespere, 10. 12. vel 15. guttæ in sequenti aqua carminativa sumantur. *Rx.* Aq. menth. scenic. ana $\mathfrak{z}$ ijß. Carminativ. Dorncreil. $\mathfrak{z}$ j. Spir. anis. $\mathfrak{z}$ ij. Tinct. arant. $\mathfrak{z}$ ij. sacch. cand. alb. $\mathfrak{z}$ ij. *M.* Liquor. volat. oleosus. Aq. carminativa.

5. Ad corroborationem confert Electuarium sequens. *Rx.* Electuar. Conserv. rosar. rubr. $\mathfrak{z}$ ij. Borræg. Bugloss. ana $\mathfrak{z}$ ß. CC. præp. Ocul. $\square$. præp. Corall. rubr. præp. Matr. perlar. præp. ana $\mathfrak{z}$ ß. Confect. Alkerm. incompl. $\mathfrak{z}$ j. Syr. rub. Idæi $\mathfrak{z}$ vj. *M.* Dosis, avellanæ quantitas, sæpius repetendo. Externè, ad ventriculi roborationem, Balsamus Indicus cum Ol. carui guttulis aliquot permixtus, regioni ventriculi illinendus, & Cataplasma ex tritis crustis perinis mellitis Noribergensibus, admixtis in parva quantitate pulveribus nucis moschatæ, maceris, Cinnamomi & garyophyllorum cum vino Hispanico ad pultis Confortantia externa.

formam coctis, cum linteis stomacho sæpius calidè applicandum con-
ducit

Diat.

*Pulv. gross.
pro potu.*

6. Quod Diætam concernit. 1. Aer sit temperatus. 2. Ex
cibis conveniunt coctu faciles, laudabilem succum & sanguinem ge-
nerantes, quales sunt, brodia carnis bubulæ & gallinarum, ptisana
hordeacea, Oryza cum brodio carnis cocta, carnes gallinarum, vitu-
lorum & agnorum, cum radicibus petro felini, scorzonæræ, cichorii,
pastinacæ, & similibus alteratæ. Pro Potu sequens Pulvis grossus
proderit de quo cochleare majus in urceo benè tecto cum fervida
mensura aquæ fontanæ infundendum, & donec refrigescat, relin-
quendum. *R. Scob. Lign. Lentiscin. Rad. chin. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij.
Sem. anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒv. præp. ana ʒij. M. f. pulv. gross. cui add. Pas-
sul. min. ʒj. d. ad scatulam.* 3. In motu & quiete. Ut & 4. In som-
no & vigiliis modus teneatur. 5. Alvus vel arte, vel naturaliter sit
aperta. Et 6. Fortiores animi commotiones coerceantur.

Vol. Epist. d. 3. a. 9. o. 53.

OBSERVATIO MED. LXXXVI.

Colica spasmodica & convulsiva, cum inse-
quente arthritide vaga, in quadam Domo quatuor homi-
nes uno eodemque modo invadens, omnibus,
excepto unico, exitialis.

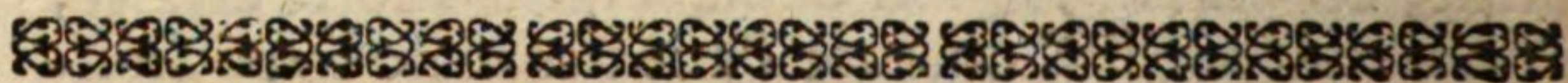
Morbus.

Nno 1694. circa Festum Nativitatis Christi, tres
viri juvenes, temperamenti Choleric-Melan-
cholici, & ad affectum hypochondriacum ac di-
spositionem scorbuticam proni, (inter quos fa-
cellanus erat) in certa quadam Domo, uno
tempore, & post sequentes elapsas septimanas, illorum
magni nominis Antistes, (qui per aliquot annos valetudi-
narius, & cum cæteris tribus pari fermè temperamento
præditus erat,) colica convulsiva & spasmodica correpti
fuerunt, quam arthritidis vaga cum paralyticis insultibus,
ven-

ventositatibus, ventris inflationibus, continuis alvi constipationibus, ructibus, pectoris compressione, asthmate, aliisque internis molestiis, & apud facellanum, paulò ante ejus obitum; (materiâ peccante dolorificâ è femoris nervosis partibus subitò ad cerebrum translata) horrendis convulsionibus, Domusque Illustrissimum Antistitem aliquot dies ante mortem, acutis in dextro latere, & vix tolerabilibus capitis doloribus, rationisque ac spirituum animalium obfuscatione & perturbatione, excepit. Inter hos Patientes, Secretarius & Cubicularius quoad morbum & symptomata de pari malorum syndrome conquesti sunt; Quia vero materia peccans apud cubicularium à centro ad circumferentiam, ac inter cutem ac carnem, cum aliquali scabie & pruritu, nec non per continuam diaphoresin & madorem, à benigna Matre Natura expulsa fuit, iccirco de his quatuor Patientibus ille solus vitam retinuit, & evasit. Quod Causam hujus morbi attinet, omnes quidem dicti quatuor Patientes malo hypochondriaco antea affecti fuerunt, quam ob rationem illi ob humores acido-vitriolatos & scorbuticos intra corpus genitos tali Colica convulsiva & doloribus vagis arthriticis facile corripuiissent: Quia verò decumbentes ratione naturarum, & complexionum in uno alterove notabiliter discreparunt, uno quin etiam tempore, unoque eodemque morbo, paribusque symptomatibus laborarunt, & malum, quod ab initio in fibris intestinorum nerveis obortum est, postea nervos artuum, itemque nervos musculi sphincteris ani arctissimè constringendo, sicque beneficium alvi impediendo & retardando, nec minus nervosam substantiam diaphragmatis, cum insecuta respirandi difficultate, tandemque etiam ipsum Cerebrum & principium nervorum, partim convellendo, partim rectam rationem infringendo, spiritusque animales perturbando, magnosque dolores cephalicos excitando, occupavit, & duo vel

tres Domin. Patres Franciscani extranei, qui circa spiritualia tam in Templo, quam apud lectos ægrotantium occupati erant, pari ferme dolore colico laborare cœperunt, & domum abire coacti sunt: Iccircò non sine ratione iudicatum est, quod hoc malum à causa externa corrosiva & simul stiptica seu constrictiva, præcipuè nervis inimica, obortum sit. An verò hæc incommoda à materia quadam arsenicali, simulque intermixta alia calcem vel gypsum redolente, vel ab aliquo veneno dolosè per veneficium in cibo, vino, aqua, vel alio quodam vehiculo propinato provenerint, (quia ipse Illustriss. Antistes talem suspicionem habuit, ac propterea duos fontes exhaurire curavit) id Medicos, aliosque hujus rei scrutatores & percontatores hætenus latuit. Interim hi Patientes, excepto solo cubiculario) debitum naturæ solvere coacti sunt, vitamque cum morte permutarunt.

OBSERVATIO MED. LXXXVII.

Puerulus post duras acceptas plagas, intra paucos à læsione dies, mortuus.

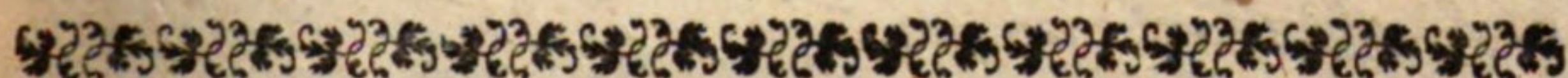
Casus.

Nno 1694. in Autumno quidam Vitricus in agro Ulmenfi, puerulum tres años cum dimidio habentem, ex præconcepto novercali odio, (cum soli domi essent) duris verberibus excepit, ita, ut statim post acceptas plagas neque solus stare, neque ambulare, neque cibum capere, imò præ nimio ventris dolore tam diurno quam nocturno tempore, nec quiescere, multò minus dormire potuerit, & paucis præterlapsis diebus vitam cum morte mutârit.

Cujus

CUjus cadaver ex mandato Amplissimi Magistratus à me, & Jo-
 hanne Bartholomæo Heckhingio, Reipubl. nostræ Ulmenfis *Cadaveris
 sectio &
 inspectio.*
 Chirurgo ordinario, inspectum, sectum & apertum, ac deprehensum
 est, quod externè totus venter instar tympani inflatus, totumque ab-
 domen cum dorso atro-livido seu plumbeo colore tinctum fuerit.
 Internè, medius venter supra diaphragma illæsus erat; In infimo ve-
 rò ventre sub hepate vesicula fellis collapsa & evacuata, ac intestina
 hinc inde maculis flavis, ac si inustæ essent, variegata conspiciebantur,
 quin etiam in abdominis infima parte circa os pubis, totus venter ma-
 teria putrida, gangrænosa, foetida & corrupta refertus erat, ac intesti-
 num rectum quinque foraminibus, à materia hac putrilaginosa, acri
 & mordaci pervium, corruptum ac exesum cernebatur. Quibus
 rebus sic stantibus judicatum est, Puerulum hunc, ob gangrænosam
 intestinorum corruptionem ac putredinem, præcipuè verò ob accep-
 tas plagas, utpote causam antecedentem sine qua non, ultimum diem
 suum clausisse.

OBSEVATIO MED. LXXXVIII.

Loquelæ amissio, ob validam à lapsu ab alto
 concussionem cerebri, restituta.

Casus.

ANte aliquot annos, cum adhuc Physicum Rei-
 publ. Giengensis agerem, Tabellarii, (German.
 Karren Martin dicti) Filius octo vel novem an-
 norum extra portam Memmingensem, cate-
 nam, qua pons ductilis attollitur, arripuit, se-
 que inverso corpore in altum sustulit, & sic petulanter lu-
 dendo tempus fefellit, quæ catena verò inter ludendum
 manibus excidit, & puer præcipiti casu, capite in terra la-
 pidibus strata vehementissimè alliso, decidit, & motu sen-
 sibus, atque loquela, secundum Hippocr. Aphorismum
 58. sect. 7. destitutus decubuit.

Cura-

Curatio.

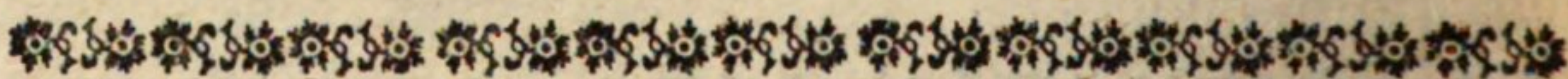
Puer itaque à suis Parentibus domum deportatus est, cui, cum chirurgus requisitus statim sequentem clysterem injici curavi. *R.* Spec. decoct. carminativ. ℥iiij. Mell. ros. colat. ℥j. Elect. diacathol. ℥℥. Ol. rosar. ℥℥. *M. f. Clyster.* Capitis tumefacto bregmati chirurgus sequens digerens ac roborans Cataplasma applicavit. *R.* Pulv. flor. rosar. Betonic. ana ℥℥. Furfur. tritic. Farin. bord. ana ℥ij. Mica panis domestici ℥iiij. vini rubri q. s. sal. communis ℥j. *M. ad ignem in form. cataplasmatidis.*

Clyster.
Cataplasma.
*Coll. ac cer-
vic. inun-
ctio.*
Pot. ord.

Collum cum cervice Oleis rosarum, lumbricorum, & chamomille fuit inunctum. Potus ordinarius ex Corn. Cerv. usto, hordeo integro, liquiritia, ficubus, passulis, semine anisi & fœniculi cum aqua coctis constabat.

Et ut loquela ipsi restitueretur, tale Emplastrum corio Imperiali magnitudine obductum, capitis vertici impositum fuit. *R.* Empl. d. Tacamahac. 3vj. malax. cum Ol. majoran. fiatque l. a. Emplastrum. Hoc adhibito, patiens paucis horis præterlapsis loquelam recuperavit, & postea felicissimè convaluit.

Emplastr.

OBSERVATIO MED. LXXXIX.

Aphonia, Apoplexiam insequens, per remedium topicum sublata.

Casus.

Nte aliquot annos Illustrissimi Comitis Alberti Fuggeri, Sacellanus Kirchbergensis, prævio vertigine, momentanea Apoplexia, cum stertore, ac internorum externorumque sensuum læsione correptus fuit; Et postquam se recollegit, aliter non quam balbutiens, ob nervorum recurrentium ac septimæ conjugationis læsionem, loqui potuit, brevi autem post ex toto obmutuit.

Cura-

Curatio.

Cui internè varia remedia, utpote clysteres reiterati, Aquæ & Spiritus Cephalici & Apoplectici; externè verò non neglecta venæsectione, localia, odorifera, & Spiritus pro capitis vertice, cervice, temporibus atque naribus illinendis, adhibita fuerunt, sed illa ob materiæ peccantis, nervos ac ventriculos cerebri oppilantis abundantiam, neque morbum sustulerunt, neque loquelam revocârunt. Quapropter ipsius vertici tale Emplastrum à DD. Philippo Höchstettere, Reip. Augustanæ olim Physico celeberrimo in suis Observationibus Medicis in tali casu commendatum impositum fuit. *By. Empl. de Tacamahac. 3vj. malax. cum Oleo majoranæ, extend super alutâ, fiat- loquelam que Emplastrum.* A cuius usu loquelam recuperavit, ac ante obitum res suas tam spirituales quam domesticas disponere potuit. *Empl. Cephal. loquelam revocans,*

OBSERVATIO MED. XC.

Capitis vehemens percussio, aphoniam excitans, feliciter curata.

Casus.

ANno 1694. die 9. Novembris, in Pago Rietheim, propè Oppidum Leipheim, quatuor Equites de Centuria cæsarea Domini à Kreilsheim, in Tugurio rusticano per totam diem compotarunt, hancq; computationem usque ad horam octavam vespertinam continuarunt, quo tempore ipsorum Heri rustici lucernis advenerunt, ipsosque domum avocarunt. Cum autem unus horum Rusticorum, nomine Georgius Ege, triginta quinque annos habens, Equitem suum, cognomine Klaiberum domum duxisset, Commilito ipsius Michael Burckhardus antè fores sui domicilii impetuosè venit, eumque contumeliosis verbis provocavit, quibus auditis, prænominatus Eques Klaiber, (aliàs

Venator dictus) acinace suo armatus ex ædibus progreditur, & quid desideraret, quærit? quem verò loco responsi supra nominatus suus consodalis in densis tenebris stipite longo, crasso, & prægrandi è sepimento desumpto, circa lumbos, & reiteratis vicibus duabus plagis tam vehementer supra caput percussit, ut cutis carnosâ in duobus locis, ante & post futuram coronalem usque ad pericranium disrupta fuerit, ac Eques in terram prostratus exanimis fermè decubuerit. Postquam autem se parumper recollegisset, & ut Herus illum erigeret, atque in ædes suas duceret, petiisset, dictusque rusticus ex commiseratione extra ædes suas, Vulcanum in cornu gerens, advenisset, suoque Equiti domestico auxiliatrices manus porrexisset, præfatus Eques Burckhardus hunc rusticum simili modo, sine omni data causa, diro hoc stipite supra frontis latus finistrum, sed sine infecuto vulnere, horrendissimè percutit, eumque quasi bovem in terram prosternit; Ex qua vehementi percussione rusticus instar mortui decubuit, & loquelam, (secundum Hippocr. Aphorismum 58. Sect. 7. Quibus cerebrum vehementer concutitur, eos protinus mutos fieri necesse est) amisit, ac tertia vice sanguinem cum cibo mixtum evomit, cui accersitus Balneator Leipheimensis venam medianam in brachio secavit, atq; hunc Rusticum cum Equite deligavit.

Curatio.

ALtera die, ex Ampliff. Magistratus Decreto, ego cum Joh. Bartholomæo Heckhingio, Chirurgo Reipubl. nostræ ordinario jurato, vulnera hæc inspexi, & quia Eques in ædibus obambulare potuerat, nos ambo præcipuè rustici fermè sui non conscii, in curando rationem habuimus, ipsique sequentia remedia applicavimus. Et quidem internè sequens Enema injectum est. *R. Decoct. communis pro clysterib. ℥ix. Mell. rosat. colat. ℥iij. Elect. Diacathol. ℥j. Ol. chamomill. ℥ij.*

Curatio. *Clyster.* *Aq. cordial.* *& cephal.* *M. à quo bis deiecit.* Ad cor & caput roborandum, sequentis Aquæ cordialis & cephalicæ sæpius unum alterumve cochleare propinatum est.

est. *R.* Aq. Ceras. nigr. flor. tilia, pœonia, meliss. compl. confortant. perlat. Augustan. ana ℥j. Cinnamom. buglossat. ℥ij. Confect. Alkerm. incompl. 3b. Lap. Bezoard. occid. gr. v. Margarit. præp. ʒi. Corall. rubr. præp. ʒj. Syrup. rub. Idæi, Granator. Julap. rosar. ana 3b. M. d. ad vitrum. Pro Potu ordinario tale Decoctum cum duabus mensuris aquæ fontanæ paratum bibit. *R.* CC. ust. ʒj. Hord. integr. ʒiij. Spec. pro Decoct. pectoral. flor. & fruct. ana ʒj. M. Spec. pro pot. ord.

Externè, fronti & capiti seq. Cataplasma calidè applicatum fuit. *R.* Mica panis domest. ʒiij. Furfur. tritic. Farin. bord. ana ij. Pulv. flor. rosar. betonic. ana 3b. salis communis ʒj. M. f. c. vino rubro, vel aceto vini cataplasma, in fine addendo, olei rosarum cochleare unum vel alterum. Cataplasma.

Cervix atque collum Oleo rosarum, chamomilla, & lumbricor. terrestrium, invicem mixtis, fuit inunctum. Colli inunctio.

Die 16. Novembris, Patiens valde inquietus, alvusque per aliquot dies obstructa fuit, quam ob causam tali clystere fuit soluta. *R.* Lactis vaccin. ʒvj. in quo dissolv. Mell. rosat. colat. sacch Thom. ana ʒij. vitell. Clyst. over. num. 2. M. f. Clyster. Quocirca etiam ad derivandum & ventilandum sanguinem vena mediana sinistri brachii aperta fuit. Sequentibus diebus de dolore totius corporis & membrorum, nec non dolore lateris punctorio conqueri incipiebat, quapropter Aqua confortans reiterata, & sequens Potiuncula antipleuritica ordinata fuit. *R.* Ol. lini sine igne express. ʒij. Ol. anis. still. gutt. v. M. Ab his itaque remediis Patiens successivè se recollegit, & pristinam suam bonam valetudinem recuperavit. Pot. anodyn.

OBSERVATIO MED. XCI.

Caput à calidis vaporibus inquietatum, cum
narium hæmorrhagia periodica.

Morbus.

Nno 1694. die 16. Novembris, Castissima quædam Virgo, annos quadraginta novem habens, habitus corporis gracilis & temperamenti cholericæ, cui menses inordinatè fluebant, de insipidorum vaporum è ventriculo ad os, caput,

frontem, & oculos molestissima ascensione, cum infrequente narium hæmorrhagia & sanguinis floridi expulsiōne, nec non concomitante siti, conquerebatur, addita quæstione, unde hic affectus oriatur? & qua ratione, quibusque remediis ei succurrendum sit?

*Resolutio
morbi per
causas,*

Cui loco responsi indicatum fuit, quod ipsius temperamentum cholericum corpusque macilentum magnam intemperiem calidam, sanguinemque biliosum ac ad ebullitionem & effervescentiam pronum indicet. Quod verò menses inordinatos, consuetumque tempus antevertentes concernat, illos à sanguinis & humorum acrim ac biliosorum sanguini permixtorum, facultatemque expultricem sua acredine ad expellendum stimulantium fermentatione provenire, mensiumque (præsertim hâc ætate) brevi defuturorum prodromum esse, notificatum est.

*Curationis
requisita.*

Quod Curationem attineat, ante omnia opus esse, ut 1. Bilis per laxativum remedium blandè evacuetur. 2. Viscera calidiora, cor, hepar, totaque massa sanguinea refrigeretur, sanguis incrassetur, vapores ascendentes præcipitentur, & atrophia corporis hæctica præcaveatur. Et 3. bona Diætâ observetur. In quem finem ipsi felicissimo cum successu sequentia remedia ordinata fuerunt. Et quidem 1. Potio laxativa sequens. *R. Fol. sen. el. s. st. ℥iij. Rhabarb. ver. Crem. ♀. ana ℥℥. Aq. cichor. Endiv. ana ℥ij. M. f. lenis ebullitio, in Colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. s. st. ℥i℥. Misc.* 2. Electuarium refrigerans & adstringens. *R. Conserv. rosar. rubr. ℥iij. rosar. Damascen. Rob acaciar. de cornis ana ℥℥. Corall. rubr. præp. Lap. Carneol. præp. hematit. præp. Pulv. antihæct. Poter. ana ℥℥. Syr. Corall. è Rosis sicc. ana ℥℥. Misc.* 3. Species pro Potu. *R. CC. ust. ℥℥. Hord. integr. ℥i℥. Rad. bistort. Cichor. tormen- till. ana ℥ij. Flor. papav. err. M℥. Acac. Ceras. acid. Passul. min. ana ℥j. Sem. 4. frig. maj. ana ℥j. Sem. anis fœnic. ana ℥j. Misc.* Post cujus usum sequens potus subordinandus. *R. Rad. chinæ ℥℥. scob. Lign. Lentiscin. ℥ij. Cinnam. opt. ℥ij. sem. anis. ℥j. CC. præp. Ocul. ℥. præp. ana ℥vj. M. f. pulv. grossus.* Cui adde Passul. min. ℥j. M. d. ad scatul. De quo pulvere cochleare unum in vase vitro incrustato cum mensura una aquæ fervidæ infundatur, ac mox contegatur.

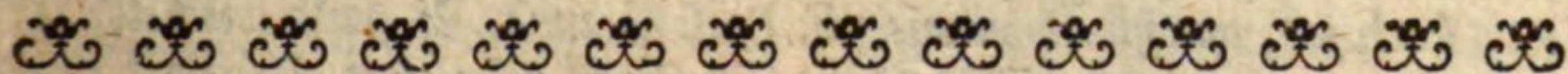
*Potio la-
xat.*

Electuar.

*Spec. pro
pot.*

Ratione Diætæ Patienti dictum est, Aerem temperatum & ad frigidum inclinantem esse eligendum. Cibos refrigerantes, humectantes, ac laudabilis succi, facilisque concoctionis, omnique incallescencia, acredine, dulcedine, & ad bilis generationem dispositione carentes,

rentes, esse eligendos; in mensa, juxta potum ordinarium etiam vitrum vini ad roborandum stomachum esse bibendum; Quietem procurandam: Motus validos vitandos; alvum apertam servandam; omnesque fortiores animi commotiones esse refrenandas. Quibus ita observatis, prædicta virgo ab hisce incommodis, (præter periodicam narium hæmorrhagiam, quæ cum levamine Patientis fit) liberata, commodius vivit, ac bona valetudine fruitur.

OBSERVATIO MED. XCII.

Cachexia cum ventris inflatione, alvi constipatione, doloribus colicis, atrophia, tussi, Empyemate, & insequente magno abscessu in dextro dorsi latere supra coxendicem oborto.

Casus.

Nno 1694. in principio mensis Octobris, Johannes Dick, textor Ulmenfis, annum quinquagesimum tertium agens, de crudelissimo dolore & inflatione ventris, flatibus interceptis, alvi constipatione asthma & tussi conquerebatur.

Causa.

Qui affectus cum suis symptomatibus à cachexia & cruditatibus in toto corpore collectis & congestis originem habebat, ad quas expurgandas ipsi sequens potiuncula laxativa una vice sumenda ordinata fuit. *R. Magister. Jalapp. gr. xv. Mag. scammon. gr. iij. Nucl. pin. Curatio. num. 2. Syr. de cichor. cum Rhabarb. ʒß. Aq. flor. acac. ʒvj. M. Et, R. Syr. Pot. purg. de cichor. cum Rhabarb. Diaser. Andern. Rosat. solutiv. ana ʒß. Pulv. rad. Ja- Syrup. laxativ. lapp. ʒj. f. mixtura. Dosis, cochleare unum manè jejuno stomacho. Ad flatibus expellendos, de sequenti Tinctura M. & V. guttas x. vel xij. in aqua carminativa sumsit. R. Tinctur. arantior. ʒj. Spir. salis, ʒri, salis Tinctur. armoniac ana ʒj. M. d. ad vitrum. Aqua verò carminativa fuit talis. Aq. carmi- R. Aq. menth. scenic, ana ʒiß. Carminativ. Dorncreil. ʒj. Cinnam. still. ʒij. nat. Spir.*

Spir. anis. ʒij. Ol. chamomill. saphyræi Tinctur. aurant. ana ʒj. sacch. cand. alb. ʒß. Misc.

*Brodium
laxat.*

Ad laxam servandam alvum, decocto folior. fenæ, nec non brodio cibear. laxativo, ad ʒiß. cum aqua flor. acaciæ diluto utebatur. Clysteres verò ex toto recusavit.

*Aq. asth-
mat.*

Ad asthma corrigendum, sequentia ipsi remedia in usum venerunt, R. *Aq. Ceras. nigr. flor. acac. hyssop. scabios. Veron. ana ʒj. asthmat. D. Rab. Loch. san. ana ʒß. Spir. anis. ʒij. Bals. ʒ. anisat. ʒj. sacch. cand. alb. ʒß. M. It. R. Aq. antiphtis. Mynsicht. ʒiiij. Corall. rubr. præp. Margarit. præp. ana ʒj. Lact. ʒis ʒß. flor. ʒris gr. xv. sacch. cand. alb. ʒij. M. Et, R.*

*Electuar.
pectoral.*

Conserv. ros. rubr. ʒiiij. Loch san. ʒ expert. de pulmon. vulp. de farfar. ana ʒß. Pulv. Haly contra Phthis. sine sacch. Anonymi ana ʒß. Flor. ʒris ʒj. Syr. violar. d. Erysimolob. ana q. s. ad Electuar. mollior. consistentiam. De quo

Linctus.

*sepius avellanae quantitas sumatur. It. R. Syr. de Erysimolob. ʒiß. Oxy-
mel. belleborat. Gesner. ʒij. Gumm. ammoniac. in acet. squillit. solut. ʒj. Essent.
Croc. ʒß. Ol. destill. anis. gutt. iiij. Aq. hyssop. ʒiß. M. de qua mixtura sepius
lingat.*

*Sal. volat.
oleos. de-
scriptio.*

Præter hæc dicta, Salis quoque volatilis oleosi Mane & vesperi guttas 12. ad 15. & 20. in supradictis aquis asthmaticis sumsit, cujus descriptio hæc est. R. *Ciner. clavellat. ʒj. ind. mortar. marmor. cui adde
Ol. anis. destill. Caryophyllor. macis, Rorismar. cortic. citr. cortic. aurant. puleg.
juniper. ex baccis. ana gutt. 40. vel ʒij. misceantur invicem exactissime, Po-
stea iterum R. Ciner. clavellat. ʒiiij. contundantur probè, addendo spir. vini opt
rectif. ʒiß. indantur omnia vitro benè clauso, ʒ stent in digestionem in loco cali-
do per horas 24. tunc. add. Spir. salis armoniac urinos. volat. ʒß. muniantur
in vitro sigillato, ʒ reponantur in loc. calid. pro digestion. per dies octo, fiat,
deinceps separatio Spiritus per inclinationem, ʒ servetur pro usu. Dosis pro
pusillis, 6. 7. usque ad 15. ʒ pro adultis à 20. usque ad 40. guttas.*

*Spec. pro
pot. ord.*

Pro potu ordinario Decoctum ex sequentibus Speciebus para-
tum hausit. R. *Rad. chin. el. ʒiiij. Liquirit. ʒij. Passul. min. mund. major.
exacinat. ana ʒß. Fic. ping. Dactylor. ana num. v. Fijub. sebest. ana num. xij.
Sem. 4. frig. maj. ana ʒij. anis. fœnic. ana ʒj. concis. ʒ conquassat. coq. cum
aq. fontan. ʒviiij. vel duabus mensuris ad tertias.*

*Tumoris æ-
dematosi
proventus
in dextro
dorsi latere,
Emplastr.*

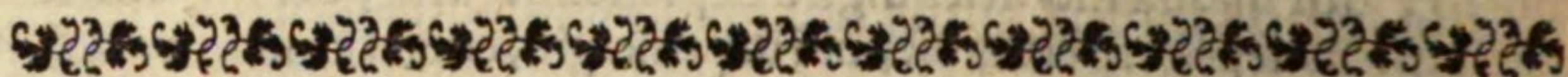
His ita usurpatis, post præterlapsos aliquot dies, tumor œdema-
tosus dolorificus pugni magnitudine in dextro dorsi latere supra
coxendicem obortus est, cui Emplastrum de meliloto cum diachylo compo-
situm, oleoque chamomillæ malaxatum impositum fuit. Quia vero ma-
teria purulenta in profundo hærebat, nec ullum externum signum
ruptionis vel apertionis apparebat, dolorque valdè cum supradictis
symptomatibus, tussi præsertim & asthmate urgebat, tumor hic in
medio,

medio, ubi aliqua mollities digito deprehendebatur, per impositionem lapidis septici apertus est, ubi in principio, crassa, cruda, densa & inconcocta materia purulenta prodiit, postea verò copiosa sanies ichorosa, tenuis & graveolens, quæ interdum tertia vice inter deligandum emittebatur, multosque dies fluxus ille continuabat, egesta est; Et quoties patiens inter puris emissionem tussiebat, toties materia illa purulenta magno cum impetu explodebatur. Interea temporis cum unguentis digestivis & mundificativis turundæ illitis, nec non supradictis Emplastris emollientibus & digerentibus pergebatur. Quocirca verò patiens omnem ad cibos appetitum, quin etiam ex superveniente atrophia musculosam carnem amisit, & nuda cutis ossibus adhæsit, contra quam atrophiam de tali Electuario alterante & confortante quotidie sæpius nucis moschatae quantitatem deglutivit. *Rx.*

Conserv. rosar. rubr. ℥iij. Borrage. ℥j. Corall. rubr. præp. Matr. perlar. præp. Pulv. antihæc. Poter. ana ℥j. Confect. Alkerm. incompl. ℥℔. Syr. rub. Idæi ℥vj. M. q. ad fictiln. *Electuar. alter. & confort.* Et quia etiam tussis sicca valde urgebat, iccirco sequentes species cum brodii gallinæ ℔vj. coctæ, ipsique M. & V. unciarum quinque pondere calidè bibendæ propinatæ sunt. *Rx. Herb. Decoct. byssop. capill. ♀. ana M℔. Rad. helen. fœnic. tarax. ana ℥ij. Spec. pro decoct. pector. pector. flor. & fr. ana ℥℔. jujub. sebest. pinear. pistach. ana ℥℔. sem. 4. frig. maj. ana ℥℔. anis. fœnic. ana ℥j. Conserv. ros. rubr. ℥vj. Borrage. ℥iij. M. incis. & contus. d. ad chartam.* *Syr. liquirit viol. Syrup. papav. err. de Erysim. Lobel. ana ℥vj. Oxym. simpl. ℥℔. Tabb. diatrag. frig. ℥j. M. d. ad fictile.* *Syrup. pector.* In quem finem etiam de sequenti Syrupo pectorali unum alterumve cochleare deglutivit. *Rx. Syr. liquirit viol. Syrup. papav. err. de Erysim. Lobel. ana ℥vj. Oxym. simpl. ℥℔. Tabb. diatrag. frig. ℥j. M. d. ad fictile.* His itaque usurpatis Patiens appetitum ad cibos rursus obtinuit, illos cum incremento corporis benè concoxit, vires recuperavit, ac abscessus benè coctum, leve, album & æquale pus edidit, cavitasque quotidie magis magisque carne repleta, & tandem ulcus feliciter consolidatum est.

De cœtero bonam & convenientem Diætam observavit, cibos facilis concoctionis ingessit, quieti in lecto indulgit, alvum laxam & apertam servavit, animi fortiores motus refrenavit, & ita ex voto felicissimè convalevit.

OBSERVATIO MED. XCIII.

Contusio Coxæ dextræ, cum luxatione tali pedis ejusdem lateris, à rota vehiculi facta.

Casus.

Nno 1694. die 14. Decembris, Cauponis Ulmenfis apud auream rotam fervus ad vecturam destinatus, nomine Martinus Mannes, Brenzenfis, annum trigesimum fecundum ætatis agens, cum vehem fœni Riethemio propè Oppidum Leipheim, Ulmam vehere occupatus erat, & in medio viæ montem, qui à fagis nomen habet, (Germ. **Buchberg**) præteriret, & vis frigoris terram valdè astringiffet, flagello equos ad velociorem gressum adegit, qui exinde irritati strenuè & cum impetu curriculum suum fecerunt, quos, ne vehiculum cum fœno in terram prosternerent, propè elatiorem terræ locum cohibere & compescere volebat, sed ob lubricam glaciem supinus in terram decidit, ubi à rota prætereunte supra coxam arreptus, ac dexter pes circa caput ossis femoris valdè contusus, & talus seu astragalus pedis cum aliquali læsione cutis versus internam partem, luxatus fuit, ob quam læsionem miser hic homo in via diro ferociente gelu, cœli aerisque injuriis expositus, donec prætereuntes illum invenerunt, currui stramine repleto imposuerunt, eumque Ulmam in dictum diverforium deportarunt, decubuit. Hic patiens ex nimia corporis refrigeratione usque ad vesperam rigidus & quasi insensibilis in lecto jacuit, nec pedis extensionem vel tali repositionem sensit. Interim verò totius corporis calor

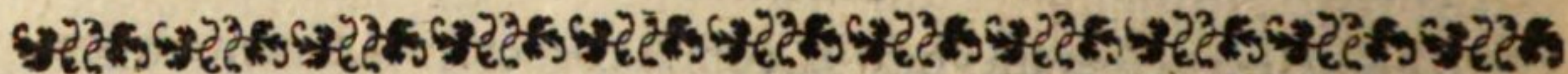
Ior in lecto & hypocausto calefacto per adhibita triplicata linteamina vino calido madefacta locisque affectis applicata revocatus fuit.

Curatio.

Cui ego circa vesperam vocatus, contra corporis vehementem contusionem, partiumque internarum læsionem, difficilem respirationem, & dolorem lateris punctorium sequentem potiunculam una vice hauriendam præscripsi. *Rx. Sperm. ceti, Ocul. ʒb. præp. ana ʒb. Potio.*
Syrup. de byssop. ʒb. Aq. chærefol. scabios. ana ʒj. M. Ventri cæpas in butyro tostas, ac linteo duplicato involutas, repetitis vicibus imponere *Cataplasma ex capis in butyro tostis.*
 curavi. Altera die, qui erat 15. Decemb. ad dolorem ventris lumborumq; demulcendum tale Enema præscripsi. *Rx. Sacch. Thomæi, Mel-lis rosat. colat. ana ʒij. Vitell. ovor. num. 2. Lact. vaccin. ʒvj. M. f. Clyster.*
 Ad hæc, spina dorsi, lumbi, venter ac pedes tali Linimento manè & vesperi calidè inuncti fuere. *Rx. Ung. d. alth. ʒib. populeon ʒb. Ol. chamomill. lumbricor. anethi, rosar. ana ʒij. M. d. ad fctile.* *Linim.*
 Die 16. Decemb. singultus illum inquietavit, ad quem compescendum, internè mane & vesperi de sequenti Tinctura guttas xij. in aquæ stomachicæ cochleari uno sumsit. *Rx. Elix. proprietat. Paracels. Tinctur. Bezoard. Michael. ana ʒij. Tinctur. aurant. ʒj. M. d. ad vitrum.* *Tinctur.*
 Aqua stomachica fuit talis. *Rx. Aq. menth. fœnic. confort. perlat. ana ʒj. stomach. August. Mastichin, Cinnamon. cydoniat. ana ʒb. CC. philos. præp. Ocul. ʒb. præp. Corall. rubr. præp. ana ʒb. Man. christ. perlat. ʒb. M. d. ad vitr.* *Aq. stomach. mach.*
 De qua etiam interdum unum alterumve cochleare deglutivit: Externè, Cataplasma contra singultum *Cataplasma contra singult.*
 Mynsichti regioni ventriculi fuit applicatum. Die 17. Decemb. Patiens iterum ritè deligatus, tumorque coxendicis magnitudine pugnum æquans atro-lividus ac sanguine suffusus deprehensus fuit: *Myns.*
 Astragalus rectè quidem repositus, sed tumefactus erat, quibus omnibus, coxæ videlicet & pedi recentia Emplastra superposita fuerunt.
 Et quia die 18. Decembr. urina rubra & biliosa apparebat, iccirco circa vesperam prænominatus Clyster injectus, & sequenti die manè jejuno stomacho talis laxativa potiuncula exhausta fuit. *Rx. Fol sen. el. f. st. ʒiij. Rhabarb. ver. Crem. ʒ. ana ʒb. Aq. scabios. byssop. ana ʒib. M. lenis ebullitio, in colatura dissolv. Syr. d. cichor. cum Rhabarb. rosat. solut. ana ʒb. M. d. ad vitrum* *Pot. laxat.*
 Die 19. Decemb. ob sibilum in pectore spiritus *Spir. salis armoniac.*
 salis armoniac. anisat. gutt. x. in seq. aquâ pectorali bibit. *Rx. Aq. Ceras. nigr. byssop. Veron. flor. acac. ana ʒj. Asthmat. Rab. Loch. san. ana ʒb. Spir. anis. Essent. sacch. Beguin. ana ʒij. Bals. ʒris anisat. ʒj. sacch. cand. alb. ʒb.* *Aq. pectoral.*

Dieta

M. d. ad vitrum. De cœtero *Dieta* conveniens ratione sex rerum non naturalium fuit observata. His ita usurpatis, Patiens indies melius habuit, & post præterlapsas sex circiter septimanas pristinam suam bonam valetudinem recuperavit.

OBSERVATIO MED. XCIV.

Puer Cachexia hydropica defunctus, ante sectionem de accepto veneno suspectus.

Casus.

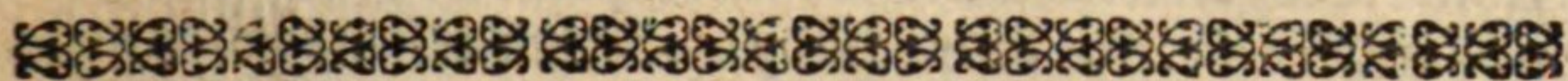

Nno 1694. in æstate, puer 6. vel 8. circiter annorum cum sorore uno eodemq; tempore leucophlegmatia affectus, toto corpore intumescere cœpit, appetitus fuit prostratus, ac ambo periculosissimo asthma, suffocationem minitante, laborarunt, quo etiam puella, antequam remedia appropriata à me præscripta è Pharmacopolio afferri potuerunt, suffocata interiit.

*Cadaveris
sectio &
inspectio.*

Puer verò, qui post sumptum remedium laxativum, itemque Electuaria stomachica & hepatica Theriaca permixta, ut & sudorifera, aquas asthmaticas & confortantes, nec non spiritus salis armoniaci anisati usum, (ut externe videbatur) melius habuit, nihilominus post recurrentia periculosa illa symptomata, præsertim asthma, pari modo ut soror, diem suum obiit. Cujus cadaver sectum, apertum, pectorisque cavitas supra diaphragma sero acrisalino inundata & repleta inventa fuit, pulmonisque lobi superficialiter corrofi in dicta materia serosa quasi natarunt, unde ob impeditum liberum eorum motum & depressionem diaphragmatis periculosissimum istud asthma, mortem inferens, insecutum est. Reliqua viscera, utpote ventricu-

trculus, hepar, lien, intestina &c. illæsa deprehensa fuerunt, sed abdomen pari modo, ut pectus, serosa colluvie repletum cernebatur. Hinc judicatum est, hunc puerum non à dato veneno, sed cachexia hydropica periisse.

OBSEKVATIO MED. XCV.

Menses in senio, contra naturæ consuetudinem erumpentes plerumque mortis brevi infecuturæ prodromus.

Uod apud fœminas juvenes ac in florenti ætate consistentes Mensium ordinatus fluxus, quo mediante sæpius mali, vitiosi, excrementitii & corrupti humores simul cum sanguine expurgantur,) salutaris, ac ad conservandam sanitatem proficius, ejus verò retentio præter naturam noxia & damnosa sit, id ipsum quotidiana experientia testatur. Econtra, si apud vetulas, fœminasque decrepitas, sive sanæ sive ægræ habeantur, uteri hæmorrhagia vel à vitiosis humoribus acrisalinis, acredine sua facultatem expultricem stimulantibus, vel à facultatis retentricis læsione ac imbecillitate excitatur, plerumque mortis brevi temporis termino supervenientis prodromus est.

Quod ipsum in septuagenaria quadam pistoris uxore *Exempla.* observavi, quæ diversis vicibus uteri hæmorrhagia laboravit, cui ad expurgandos vitiosos humores remedium laxativum & Trageam confortantem stegnoticis & adstringentibus mixtam ordinavi, à quibus quidem, ut sibi videbatur, melius habuit, sed non multò post in morbum incidit, animamque exhalavit.

Alia talis vetula septuagenaria in Xenodochio nostro

Ulmenſi ægrota decubuit, cumque uteri hæmorrhagia ſuperveniret, brevi extincta fuit.

Simili modo etiam Matronæ cuidam optimæ Conditionis ſexagenariæ, quæ affectu hypochondriaco & uterino, concomitante febre ſymptomatica acuta, laboravit, unâ ante obitum die ſanguis ex utero fluere cœpit, quæ inſequente nocte ultimum diem clauſit.

CONSILIUM MED. XCVI.

Herpes miliaris in dextro pede propè tibiam curatus.

Morbus.

Nno 1695. Amico cuidam mihi per multos annos familiari & de integritate comprobato, temperamenti ſanguineo-cholerici, ætatis anno quinquageſimo ſexto, in dextro pede puſtulæ multæ materiam ichoroſam fundentes, cum pruritu ſerpendo ſe extendentes, & indies multiplicantes obortæ ſunt, cui in conſilium vocatus, tam ad hujus mali notitiam quam curationem ſequentia communicavi.

Morbi reſolutio per cauſas.

Definitio.

Affectus præſens eſt Herpes, qui eſt tumor Eryſipelace puſtuloſus ſive cum ulceratione, proveniens à portionibus ichoroſis lixivioſis ſanguinis, in habitu corporis ſubſiſtentibus, aut etiam ulterius deſcendentibus. Ejus duplex habetur ſpecies, Miliaris & Eſthiomenos ſeu exedens. Latine dicitur Serpigo.

Cauſæ.

Cauſa eſt bilis præternaturalis redundantia, quæ interdum fit à cauſis externis, quæ poſſunt calefacere humores, corpus & viſcera, interdum etiam ex jecoris intemperie calida proficiſcitur.

Signa Herpetis miliaris sunt sequentia. Primum habet pustulas multas, milio similes in summa cute, & provenit è mistione pituitæ. 2. Sæpenumero oriuntur aliæ pustulæ serpendo, sanescentibus prioribus. 3. Cum rumpuntur, effluit medium quid inter saniem & pus. 4. Locus subrubicundus est, id est, habet mistum colorem inter pallorem & ruborem.

Celsus dicit, quod omnis ignis facer, ut minimum habet periculi, ita difficilioris est Curationis inter morbos qui serpunt, interdum enim adest intemperies jecoris, quæ difficultatis causa existit.

Curatur internè per evacuationem bilis & pituitæ; Exempli gratia. *R. Crem. ꝑ. ʒiib. ꝑri D-olat. gr. xxv. Diagryd. corr. ʒß. M. f. pulvis in 6. doses æquales dividendus, & singulo die, vel alternis diebus unus in brodio carnis manè jejuno stomacho sumendus. Vel, R. Rad. belen. polypod. cichor. ana ʒij. Summit. absynth. Fol. Eupator. cochlear. Beccabung. Nasturt. Fumar. scolopendr. ana Mß. Cortic. med. sambuc. tamarisc. fraxini, Bacc. juniper. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. ꝑri alb. crud. ʒij. Mixta & concis. d. in sacculo, in vini albi lbiiij. suspendendo.* Ut autem purgatio in hoc affectu est utilis, ita Venæsectio est damnosa. Noster Patiens tali Syrupo cholagogo laxativo per tres dies usus est. *R. Syr. ros. solut. de cich. cum Rhabarb. diasereos Andernaci ana ʒß. pulv. rad. Jalapp. ʒj. M. De quo una vice cochlearis quantitas post agitationem manè jejuno stomacho sumatur.*

Externè, vel repellentibus vel digerentibus agendum, quæ Remedia sint frigida & sicca, qualia sunt, cortex mali punici in vino coctus, addita Cera & polenta in forma cataplasmatidis applicata. Vel sumantur Galle, fructus tamarisci, cortices granatorum, Bolus armena, & misceantur omnia cum aqua rosarum & pauco aceto. Aquæ etiam Thermarum brevi tempore sanant herpetem miliarem; In horum defectu, substituatur aqua salita, adjecto sulphure & alumine. Saliva etiam hominis jejuni sæpius illita propter copiosum sal volatile huic malo medetur. Pulvis etiam cretæ cum flore lactis, præmissa fomentatione cum vappa vini gallici, certè herpetem sanat. Heurnius vini fecem duplici linteo impectam & impositam commendat. Hartmannus in praxi sua chymiatrica, aquam calcis vivæ cum linteis applicatam suadet, cui interdum alumen dulce, & interdum saccharum saturni commiscet. Folia farfaræ vel tussilaginis viridia sæpius imposita huic malo medentur. Aquam etiam aluminosam vel mercurialem in Pharmacopœa Ultrajectina descriptam, vel solam, vel cum aqua plantaginis temperatam, hoc malum curasse sæpius observatum fuit. A qua verò ii, qui calidi temperamenti sunt abstineant, quia ab illa nonnunquam inflammatio excitatur. Urinam quoque, si locus affectus sæpius ea-

dem lavetur, vel linteis applicetur, contra hunc affectum suppetias tulisse, experientia testatur. Vel paretur tale Emplastrum. *R.*

Emplastr. *Sarcocollæ, &ris crud. ana ʒij. Mastic. Thuris, Lapid. calaminar. ana ʒß. Troch. alb. Rhas. Litharg. aur. Myrrb. ana ʒiij. Sevi bircin. ʒß. Cerae & terebinth. ana q. s. M. f. l. a. Emplastrum.*

Empl. Celsus hoc componit remedium. *R.* *Resinæ terebinthinæ, fuliginis, thuris, ana ʒiij. Spumæ æris ʒj. Litharg. ʒij. aluminis tantundem, spumæ argenti ʒß. mista impone. Probatur etiam Unguentum triapharmacum, cum thuris quinta parte. Vel paretur tale lac virginis, quo pars*

Lac Virgini- affecta sæpius abluatur ac leniter fricerur. *R.* *Rad. belleb. alb. Enulæ campan. Iridis Florentin. Altheæ ana ʒß. Pulp. colocynthid. Fol. sabinae, Nico-*

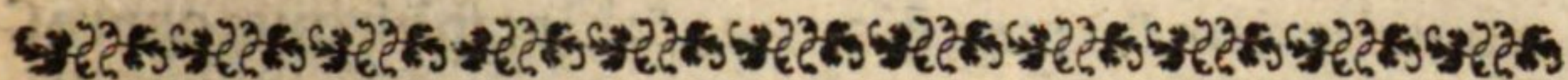
Aliud, *tian. ana ʒß. Alum. crud. ʒj. Lithargyr. ʒiij. Contund. & coq. in s. q. aquæ pluviæ ad ʒxxviij. Colatur. add. Aceti vini ʒvj. Misce. Vel, R. Rad. belleb. alb. ʒj. Altheæ, Esulæ minor. Enulæ campan. Irid. Florent. ana ʒvj. Fol. sabin. Mj. pulp. colocynth. ʒiij. alumin. crud. ʒß. Sem. Staphisagr. ʒvj. Lithargyr. ʒvj. Ciner. lign. quercin. ʒviij. coq. in s. q. aq. pluviæ ad lbiiij. colatur. add. Aceti vini ʒvj. Misce.*

Unguent. Si verò dictus affectus his allegatis remediis cedere nollet, paretur tale remedium à Barbette, chirurg. part. 2. lib. 1. cap. 8. pag. mih. 89. & 90. præscriptum. *R.* *Unguent. Fusc. Felic. Würrz. ʒiij. albi camphorat. ʒiß. Ceruss. Sulphur. Myrrb. Litharg. ana ʒiß. Mercur. dulcis, Æruginis ana ʒß. Ol. rosacei q. s. M. f. s. a. Unguentum.*

Liniment, *Vel, R. Lapid. prunell. ʒj. Flor. &r. ʒß. sacch. ʒ. ʒiß. Ol. rapar. q. s. f. s. a. Linimentum.*

Dieta. Ad hæc, conveniens *Dieta* observetur. Aer sit temperatus & ad frigidum inclinans Vitentur cibi coctu difficiles, crudi, salsi, acidi, acres, piper, allium, caseus, dulcia, omniaque bilem generantia; Potus sit Decoctum sequens. *R.* *Scob. Lign. Guajac. ʒij. sassaf. ʒj. Rad. chin. sarsaparill. ana ʒß. Liquir. ʒß. ficuum num. v. passul. min. ʒij. Sem. anis. fœnic. ana ʒj. M. & concis. coq. cum Aq. fontan. lbviij. vel duabus mensuris ad tertias. Ad hæc, alvus sit naturaliter aperta, in motu, somno, & vigiliis teneatur modus, & caveatur à fortioribus animi pathematibus.*

Potus ord. Quibus observatis, noster Patiens pristinae sanitati feliciter restitutus fuit.

CONSILIUM MED. XCVII.

Gangræna cum insequente Sphacelo ab interna causa, lethalis.

Gangræna est partium mollium & carnosarum *Definitio*
incipiens corruptio & mortificatio, & nisi maturè succurratur, Sphacel' statim insequi solet, qui partis affectæ vel alicujus membri necrosis & totalis extinctio est; In Gangræna membrum adhuc totaliter vita privatum non est, sed Sphacelum totalis alicujus partis corporis vel membri, itemque cutis, carnis, venarum, nervorum, ac ossium, cum abolitione omnis sensus & motus corruptio insequi solet.

Causa verò Gangrænæ & Sphaceli est, quando pars *Causa*
aliqua corporis Spiritibus & calore nativo privatur, & ab iisdem non amplius fovetur & vivificatur. Pars verò corporis Spiritus & calore suo nativo spoliatur, quando ii vel in parte affecta suffocantur, vel in eam influere impediuntur. Dicti autem Spiritus vel ab insigni excedente calore; vel ab intenso frigore externo; vel à multis in aliqua parte congestis humoribus aqueis, vel defectu alimentis; vel ab ictu seu morsu alicujus animalis venenati; vel ab externa flamma & combustionem; vel validissima alicujus partis contusione & conquassatione; vel à scorbutis; supprimuntur & suffocantur. Spiritus etiam influere nequeunt, si magna obstructio pororum & vasorum adest, ac via Spiritus transeundis clausa, impervia, & obstructa est.

Apud hos Patientes verò, de quibus nobis hic sermo est, alii ob vitiosorum, acrium & corruptorum humorum
abun-

abundantiam & congestionem, & hinc spirituum oppref-
 sionem & suffocationem; Senio confecti ob succorum ali-
 mentariorum & spirituum in corporibus penuriam & ex-
 haustionem, nutrimenti & humidi radicalis defectum,
 sanguinisque ac succorum in tubulis stagnationem ac im-
 peditam circulationem, tandemque motus illorum cessa-
 tionem, quibus mediantibus calor nativus extinguatur,
 ac hæc vel illa pars emoritur, Gangrænam vel Sphacelum
 patiuntur.

*Exemplum
 primum,*

Exemplum hujus rei in Vietore quodam, Johanne
Heissen in Xenodochio nostro Ulmenfi observavi, qui ex
 inopinato atrocissimos dolores in extremitate trium digi-
 torum dextræ manus sensit, quibus mediantibus brevi di-
 ctæ digitorum extremitates unâ cum unguibus livido ac
 plumbeo colore cum insequente sensus privatione, (spre-
 tis omnibus exhibitis sudoriferis, alexipharmacis, theria-
 calibus, applicatis cataplasmatibus, spiritibus, aliisque
 remediis appropriatis) atro-livido colore tinctæ & emor-
 tuæ sunt, quæ mortificatio indies serpsit, donec totam
 manum occupavit, insequensque Sphacelus totam ma-
 num corripuit, ut in carpo circa articulationem cultro, ad
 conservationem brachii eandem separare summa necessi-
 tas postulaverit, quam manus abscissionem patiens intre-
 pidus aspexit, & cum amputata manus decideret, ad illam
 jocose germanicis verbis dixit, **da ligst / was gibst.** Et
 quamvis post hanc operationem videbatur, ac si Patiens
 ab omni Gangræna & Sphacelo jam liberatus esset, tamen
 malum postea ab interna causa recrudit, totumque bra-
 chium occupavit, & patientem brevi jugulavit.

*Exempl.
 secundum.*

Alterum Exemplum in quodam milite præfidiario
 Ulmenfi, nomine Joh. Laupheimero in Nosodochio no-
 stro publico vidi, qui sine ulla causa externa de ingenti do-
 lore digitorum pedis dextri conquestus est, qui brevissimo
 tempore unâ cum Unguibus lividi ac plumbei facti sunt,

ac

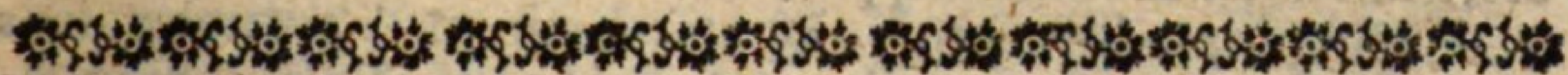
ac Gangræna & Sphacelus celerrimo cursu, (spretis omnibus adhibitis remediis appropriatis & specificis) illos invaserunt, & non solum minorem, sed totum pedem cum crure, non sine cadaveroso & vix tolerabili foetore, sic corruerunt, ut totus pes atro colore, instar carbonis, apparuerit, & patiens brevi huic mundo valedixerit.

Idem etiam in duabus vetulis in dicto nostro Xenodochio Ulmensi mihi observare contigit, quæ pari modo ab interna causa, defectu nimirum alimenti & spirituum, Gangræna ac Sphacelo in pedibus correptæ sunt, & brevi abhinc tempore animam suam exhalaverunt.

*Exempl.
tertium.*

Et, cum ante multos annos adhuc Physicum Reipublicæ Giengensis ordinarium agerem, Restionis cujusdam, Viti Brezgeri filia, duodecim vel quatuordecim circiter annorum, ab interna causa, præcedentibus acutissimis doloribus, in dextro femore Gangræna, cum macula livida atro-purpurea palmam lata, correpta est, quod malum, (frustra adhibitis sudoriferis, alexipharmacis, & topicis) unica nocte celerrimo cursu ita serpsit ac se dilatavit, ut totam fermè coxam vicinasque partes occuparit, ac patiens spatio paucorum dierum interierit.

*Exempl.
quartum.*

OBSERVATIO MED. XCVIII.

Gangrænæ à frigore Curatio.

Gangræna non rarò ab intenso frigore externo proficiscitur, quo mediante sæpius peregrinantium, per nivem & glaciem ambulantium extremitates pedum, nares, & aures emoriuntur. Antequam verò dictæ partes necrosin patiuntur, ingens dolor, punctio & morsura præcedere solet, quibus cessantibus, statim Gangræna & sphacelus insequuntur.

*Gangræna
à frigore.*

Causa.

Causa hujus mali est, quando sanguis, qui in externis partibus movetur, & circulatur, occlusis & adstrictis vasis capillaribus, clausisque poris condensatur & immobilis redditur, & sanguis ad has partes affluens pari modo suum cursum absolvere nequit, stagnat & crescit; Et postquam spirituosæ, & ex sale volatili consistentes particulae evanuerunt, coeteræ verò salinæ portiunculae adhuc fluidæ intensam acrimoniam acquisiverunt, hinc nervosas, tendinosas, & membranosas fibrillas rodunt, & sic dolorificam punctiōnem & morfuram excitant. Postquam verò sanguis indies magis magisque corrumpitur, & subtilia vascula capillaria exesa sunt, dolor ac simul affluxus & radiatio spirituum vitalium cessat, calorque nativus suffocatur & extinguatur; Econtra frigus & stupor membri cum abolito sensu & horrore aliquo persentitur, quem mox incipiens & postea totalis membri mortificatio excipit, cujus floridus & vivificus color in luridum, atro-lividum, vel nigrum colorem permutatur.

Curatio.

In principio hujus morbi membrum frigore alteratum non statim ignis calori admovendum, aut topica actu calida applicanda, sed in aquam frigidam immergendum, ac nive fricandum, quibus median- tibus corpus vel pars affecta sensim incalescit, caloremque naturalem recuperat. Ex hac ratione Incolæ septentrionales hosce Patientes ex frigore rigidos, inflexibiles & semimortuos ante omnia in aquam frigidam mergunt, postea manus, pedes, nares, aures, vel alias à frigore affectas læsasque partes, (antequam eos in calidum conclave vel ad ignem admittunt) nive fricant, ac aqua frigida abluunt. Hoc facto, demum calida remedia applicant.

Exempla.

Hujuscemodi Patientes, Equites nimirum Würtembergicos ex Hungaria redeuntes ante aliquot annos in nostro Nosodochio publico extra civitatem sito, habuimus, quorum pedes à gelu malè affecti & insigniter læsi, digitique dictorum pedum omni sensu carentes & emortui atro-lividi fuerunt; His quotidie manè de Electuario sequenti nucis juglandis quantitas cum aqua cardui benedicti diluta ad movendum sudorem propinata fuit. *℞. Rob. juniper. sambuc. ana ʒij. Electuar. Diascord. Fracastor. Theriac. Androm. ana ʒj Terr. sigill. ʒij. Syr. acetos. citr. ʒvj. M. d. ad fctile. S. Schwinz & Latweg.*

*Electuar. sudoris.**Epithema pro membris à gelu fideratis.*

Præter hoc, sequens Epithema manè & vesperi cum intinctis linteis pedibus tepidè applicandum à me præscriptum fuit. *℞. Spir. vini opt. rectif. lbj. pulv. sal. armoniac. ʒj. Camphor. ʒj. M. d. ad vitr. S. Überschlag zu den Füßen.* Ex horum remediorum continuato usu calor nativus in pedibus fermè emortuus rediit, digitum pedum spha-

sphacelati separati sunt, ac exoptata consolidatio post adhibita mundificativa, sarcotica & epulotica feliciter insecuta est.

Alii duo milites præsidarii Ulmenses, cum atrocissimo gelu existente, ad custodiendam contra hinc inde vagantes ac prædæ inhiantes milites unam alteramve vehem foeni cum equis, in agro Ulmensi per nivem & glaciem ambulant, digitos pedum sic corruperunt, ut ingentes pustulæ nucum magnitudine exortæ sint, quibus militibus altera die in Xenodochium nostrum delatis pustulæ illæ forfice apertæ sunt, & præmissis præmittendis calidum cataplasma & herba scordii, vincetoxici, rutæ, sem. nasturtii, Urticæ, &c. cum vino coctum, itemque supradictum Epithema ex Spiritu vini rectificato, sale armoniaco & camphora applicatum fuit; Dicti verò pedum digiti jamdudum à Sphacelo totaliter corrupti, lividi, insensibiles facti & emortui se à minore pede sponte separarunt, & consolidatio pedis per decentia adhibita remedia ex voto insecuta est.

Mulieri etiam alicui, Pileonis conjugii, in nostrum Xenodochium post perpeßum in petulanti divagatione extra civitatem maximum ac intensissimum gelu, delatæ, digiti pedum atro lividi, omni sensu carentes, Sphacelo corrupti & emortui, separati, ac officula prominentia à chirurgo Xenodochii ordinario Joh. Barthol. Heckhingio forcipe abscissa sunt, postea verò consolidatio a dicto Chirurgo procurata fuit.

OBSERVATIO MED. XCIX.

Tres lapilli è vesicula fellis excisi, & ren dexter callosus, & quoad substantiam durus & sabulosus repertus.

Nno 1695. Mense Martio, Viennæ Illustrissima quædam Comitissa, quæ per multos annos continuum dolorem gravativum & prementem in dextro hypochondrio circa regionem hepatis, & in sinistro latere circa lumbos assiduos cruciatus sensit, post obitum, ad investigandam hujus mali causam, in præsentia Magnifici cujusdam Medi-

ci, à meo Filio Johanne Christophoro Gockelio, Serenissimi Principis à Liechtenstein &c. &c. Chirurgo aulico, (ex cujus communicatione hæc habeo) secta & aperta fuit, ubi in vesicula fellis non solum bilis naturalem suam formam & substantiam exuit, ejusque loco materia mucosa & viscida cum tribus solidis ac ad duritiem coctis & coagulatis atris & splendentibus lapillis, quorum quilibet sua magnitudine nucem moschatam referebat, reperta fuit. Ren dexter, qui quoad naturalem magnitudinem excedebat, & quoad unum alterumve processum angularis erat, per totam suam substantiam & parenchyma, durus & quasi callosus inventus est, qui cultro in secando resistebat, & ac si culter per tophum vel materiam arenosam concretam & coagulata transiret, strepitum quendam edidit. Ex quibus facile colligi potuit, quod dicti lapilli continui & annosi doloris in dextro hypochondrio, itemque cruciatus assidui circa lumbos, ren dexter durus & callosus, ac forsan etiam transeundæ urinæ impervius, causa extiterint.

CONSILIUM MED. C.

Cancer occultus in mamma dextra.

Morbus.

Nno 1699. Honestæ quædam Matrona, temperamenti melancholici, ætatis quadregesimo circiter octavo me vocavit, mihiq; retulit, quod ante aliquot annos, post ultimum puerperium in mamma dextra tuberculum durum, magnitudine pisum majus vel fabam æquans, senserit, quod parvi æstimarit, & pro glandula lacte concreto repleta ha-

ta habuerit, quod verò hætenus successivè incrementum sumserit, ita ut non parum de maximo ac deplorato exinde insequente damno anxia & sollicita sit, ac eapropter Consilium & auxilium meum summoperè expetat atque desideret.

Inspecto itaque tumore hoc duro, inæquali, tactui renitente, atque *Definitio.*
indies incrementum sumente, aliter judicare non potui, quam quod hic tumor Cancer occultus sit, qui procedente tempore in cancrum *Cautela.*
exulceratum degenerare possit, quapropter quam maximè cavendum sit, ne per externa fortiora remedia tumor hic vel irritetur, vel per emollientia ad suppurationem ducatur, & sic hoc malum in cancrum exulceratum degeneret.

Quod causam hujus mali concernit, illa ab humore atrabilario, *Causa.*
& particulis sanguinis melancholicis, acri-salinis & causticis profiscitur, qui sanguis fœculentus, acer & adustus mediantibus venis in mammam dextram derivatus fuit, ubi ob insignem suum calorem & acredinem ansam & materiam huic malo præbuit, ex cujus materiæ affluxu & congestione hic tumor tale hætenus incrementum sumsit.

Hunc affectum Cancrum occultum esse, ex sequentibus signis *Signa.*
elucescit. 1. Quia in principio magnitudine pisum vel fabam æquavit, nunc verò in mali punici magnitudinem, vel ultra excrevit. 2. Tumor hic in loco suspecto, interna videlicet mammæ parte radices egit, & patiens neque gravida est, neque lactat. 3. Patientis temperamentum causæ huic morbificæ est adæquatum. 4. Tumor durus, inæqualis, tactuique renitens deprehenditur. Et 5. Nonnunquam dolor punctorius, cum tumoris augmento, percipitur.

Cancer occultus, qui interiora corporis occupavit, intactus re- *Prognosis.*
linquendus est, quia tractatus irritatur, exulceratur, & citius interficit, teste Hippocr. aphor. 38. sect. 6. dicendo. Quibus occulti cancri fiunt, non curare melius, curati enim citius intereunt, non curati verò longius vitam trahunt. Et, de periculo circa hanc operationem Celsus lib. 5. cap. 28. sequentia scribit. Sectionem & unctionem nunquam non periculosam fuisse, & plerumque propter irritationem, & inde excitatam tumoris autionem, hominem jugulasse. Imò licet talis cancer excisus fuerit, alium tamen succrevisse & occidisse: post excisionem cancri in mamma, alium in utero abortum fuisse, ac breviori tempore interfecisse. Post ablationem ejus in labiis & naso, alium in liene prognatum, mortem attulisse.

Curatio.

In curatione hujus mali remediorum internorum & externorum est habenda ratio. Internè, hæc tria observanda veniunt, 1. ut bilis atra sæpius è corpore expurgetur. 2. Ipsius generatio & influxus in venas prohibeatur. Et 3. pars affecta roboretur. In quem finem patiens 1. ad humoris atrabilarii evacuationem sequentem potiunculam hausit. *R. Electuar. diacathol. Confect. Hamech. ana ʒiij. Crem. Fri ʒj. Extr. belleb. ningr. gr. v. Diagryd. corr. gr. iij. Aq. fumar. ʒij. M. f. potio una vice sumenda.*

*Potio melanagoga**V. S.**Dieta.*

Quocirca etiam ad ventilandum sanguinem Venæsectio in talo pedis adhibita fuit. 2. Ad præcavendam bilis generationem patienti injunctum fuit, ut convenientem Diætam observet, ac omnia in cibo & potu, quæ acredinem habent, sanguinemque acrem & effervescentem generare possunt, evitentur. Econtra bilis, ne in corpore cumuletur, sæpius, & quidem certis temporibus expurgetur, ac sanguis ventiletur. 3. Ad partem affectam roborandam & firmandam remedia varia confortantia præcipitantibus & antiscorbuticis mixta fuerunt ordinata, & inter alia ad sanguinem edulcorandum. *R. ʒ ii diaphoret. ʒ. ana ʒij. CC. philos. præp. ʒß. Spec. diarrhod. Abb. diatrionfant. ana ʒij. sacch. alb. ʒij. M. f. pulvis. Dosis ʒj. cum aq. Card. bened. M. ʒ V.* Externè verò Emplastrum de plumbo Mynsichti, & lamina plumbi tenuissima, mercurio vivo illita, mammæ fuit applicata. Refrigerantia enim & lenientia, quæ acredinem temperant, adhibere licitum est, teste Galeno, lib. 2. ad Glaucum. In quem finem etiam confert Unguentum ex ranis viridibus, ut singulare & specificum remedium.

*Puls. sanguin purif. & edulcorans.**Empl. de plumbo Mynsichti. Lamina plumbi Mercurio vivo illita.**Ung. ex ranis.**Linim. simpl. Sculteti.**Lutum quod in cote resultat. Empl. Aquapendentis.**Sacculus siccus.*

Item Linimentum simplex Sculteti; nec minus Lutum illud, quod in cote resultat dum acuuntur ferramenta, (Germ. *Schliff.*) vel per se, vel cum Oleo myrtino, sempervivi, solani, vel plantaginis mistum. Et Aquapendentis remedium, de quo Oper. chirurg. part. 1. pag. mih. 197. testatur, quod bis aut ter cancerum mamillæ curaverit, cujus descriptio hæc est. *R. Solatri hortens. virg. aureæ, sonchi ana Mij. coctis in aqua ʒ contusis adde farin. milii ʒj. Olei rosati ducti in mortario plumbeo, donec contrahat colorem plumbi ʒv. sapæ ʒ decocti prædicti q. s. M. ʒ f. l. a. Emplastrum, quod etiam ad cerati formam confici potest. Confert quoque sacculus siccus ex chamomilla, meliloto, floribus sambuci, &c.*

Canceri verò illi, qui in aliquam molem excreverunt, (in quorum numero cancer hic occultus, mobilis, & pendulus est, de quo in præsentī Consilio locuti sumus) sine ablatione partis affectæ, curari nequeunt. Quod verò Patiens hætenus ob ingens vitæ periculum admittere recusavit.

INDEX

CONSILIORUM ET OBSERVATIONUM CENTURIAE SECUNDÆ.

- CONSIL. I.** **E**fflorescentia scabiosa scorbutica faciei, aliarumq; partium, feliciter curata. 369.
- II. Sterilitatem examinans. 372
- III. Sterilitatis, & simul affectus hypochondriaci iuvamina, cum legitimo usu carnis viperarum explanans. 375.
- IV. Affectum hypochondriacum, molesta ventriculi discrasia, & alvi constipatione concomitatum elucidans. 383.
- V. Duorum Consiliorum antecedentium de sterilitate & affectu hypochondriaco combinatio, eorundemq; ulterior elucidatio. 387.
- VI. Gangrænosa brachii sinistri inflammatio, lethalis. 391.
- VII. Colica convulsiva cum aliis molestissimis symptomatibus concomitata. 393.
- VIII. Colicam convulsivam concernens. 397.
- IX. In puncto colicæ convulsivæ. 399.
- X. De Nephritide cum colica convulsiva, aliisque molestiss. symptomatibus Dn. D. Joh. Jacob. Wepferi. 408.
- XI. Colicam biliosam concernens. 413.
- XII. Affectum hypochondriacum magnæ cujusdam Personæ repræsentans. 416.
- XIII. Affectum hypochondriacum & uterinum, in antecedenti Consilio commemoratum, continuans. 420.
- XIV. Quid in partu tam ex parte magnæ cujusdam Puerperæ, quam ex parte foetus, faciendum sit? 423.
- XV. Fistulam in maxilla inferiori sub dente molari lateris sinistri examinans. 427.
- XVI. De Plica Polonica. 431.
- XVII. Odontalgia cum lancinantibus aurium doloribus, curata. 437.
- XVIII.

Index Confiliorum & Observationum

- CONSIL.* XVIII. Verruca ponè dextram narium alam oborta , filo serico exstirpata. 438.
- XIX. Alvus segnior magneticè ad naturalem statum redacta. 439.
- XX. Plaga sinistri hypochondrii ob læsionem lienis , & corruptionem partium adjacentium, lethalis. 441.
- XXI. Lumbrici lati insignis longitudinis à muliere per myrrham exclusi. 442.
- XXII. Rasura Unguium in cerevisia propinata prava symptomata excitans. 443.
- XXIII. Cranii fissura , insequente vertigine & lethargo, lethalis. 444.
- XXIV. Strangulatio paricidalis. 445.
- XXV. Fistula lachrymalis feliciter curata. 448.
- XXVI. Puerulus sex annorum glande sclopetario extinctus, ac in puteum dejectus. 450.
- XXVII. Fœmina theca seu involucro pulveris nitrati papyraceo , vel fartura tormenti in brachio læsa. 452.
- XXVIII. Spina ventosa in pede minori sinistro, accedente tabe, lethalis. 453.
- XXIX. Cranii per acceptas plagas enormis læsio , lethalis. 454.
- XXX. Incola Albeccensis à cochlea in explosione sclopeti retrò per pulverem nitratum ejecta , supra dextrum oculum periculosè sauciatus. 455.
- XXXI. Miles se mutum fingens. 457.
- XXXII. Cachexia hydropica feliciter curata. 458.
- XXXIII. Febris maligna cum colore fusco totius corporis, lethalis. 459.
- XXXIV. Immobile ac rigidum ab intenso frigore hyemali corpus ac membra restituta. 460.
- XXXV. Mulier hydropica & simul gravida feliciter pariens. 462.
- XXXVI. Combustio & extinctio à fulmine. 463.
- XXXVII. Miles à Dæmonio nocturno divexatus. 466.
- XXXVIII. Depressio & introcessio cranii à machina mechanica feliciter curata. 468.
- XXXIX. Talus in pede luxatus , repositionem respuens. 469.
- XL. Ve-

Centuriæ Secundæ.

- CONSIL.** XL. Vesicæ inter luctandum ruptio, lethalis. 470.
- XLI. De hydropica, illæsis visceribus 45. mensuras aquæ in
cavitate abdominis habente. 471.
- XLII. Vulnere capitis feliciter curata. 473.
- XLIII. Abscessum fistulosum in abdomine concernens. 474.
- XLIV. Muscæ majoris ictus admiranda symptomata inve-
hens. 479.
- XLV. Dæmonis fraudes in decipiendis ac obsidendis ho-
minibus, exhibens. 480.
- XLVI. Similem fermè cum priori Historiam proponens. 482.
- XLVII. Cranium à mallei majoris ictu sicariè fractum, le-
thale. 483.
- XLVIII. Puer novennis duobus globis bombardariis ictus. 484.
- XLIX. Res alienæ per Urinam, mediante fascino, è corpore
excretæ. 485.
- L. Partus monstrosus, idolum referens. 487.
- LI. Arthritis vaga scorbutica. 488.
- LII. In puncto discrasie ventriculi cum febrili dispositione. 489.
- LIII. Defluxiones catarrhales, ac nephriticos dolores exhi-
bens. 491.
- LIV. Horrenda ambustio à pulvere tormentario facta. 494.
- LV. Ulcera pedis dextri à sanguine scorbutico & atrabila-
rio provenientia, lethalia. 499.
- LVI. Colicam convulsivam biliosam pertinacissimam, pes-
sima symptomatum syndrome concomitatam, &
feliciter curatam exhibens. 501.
- LVII. Intestinorum ex hernia prolapsus, accedente iliaca
passione, lethalis. 507.
- LVIII. Sphacelus pedis dextri, febrem malignam insequens. 510.
- LIX. Ulcus phagedænicum febrem diuturnam insequens,
ac interiores oris partes cum facie corrumpens. 511.
- LX. Cancer exulceratus insignis magnitudinis, quatuor
pondera civilia habens, feminae in sinistri femoris
superiori parte excisus. 513.

Index Consiliorum & Observationum

- CONSIL. LXI.** Fractura tibiæ & fibulæ in dextro pede cum vulnere, lethalis. 515.
- LXII.** Alia fractura tibiæ & fibulæ in sinistro pede cum vulnere, lethalis. 518.
- LXIII.** Cachexiæ cum totius corporis atrophia & inflatione ventris, curatio. 520.
- LXIV.** Urinæ retentio apud senem decrepitum. 522.
- LXV.** Febris alba cum cachexia & convulsionibus feliciter curata. 523.
- LXVI.** Brachium sinistrum ab infelici venæsectione ac simul arteriæ læsione horrendè intumefactum, corruptaque materia infarctum, feliciter curatum. 527.
- LXVII.** Cranii caries & exesio à suppressis mensibus originem habens. 529.
- LXVIII.** Autholithotomus herniosus vasa spermatica cum testiculo, intermissa ligatione & constrictione vasorum abscindens, à fusissima hæmorrhagia fermè exanimis liberatur ac restituitur. 532.
- LXIX.** Gonorrhæa in puero tredecim annorum. 533.
- LXX.** Deglutitio à potu Nicotianæ læsa. 534.
- LXXI.** Violenta nervorum ac tendinum pedis minoris extensio, symptomata motui naturali molesta excitans. 536.
- LXXII.** Diabeten examinans. 538.
- LXXIII.** Febris tertiana Spuria convulsiva cæcitatem invens. 541.
- LXXIV.** Arthritis vaga scorbutica, accedente atrophia corporis hæctica, aliisque symptomatibus, lethalis. 544.
- LXXV.** Affectum hypochondriacum cum materia catarrhali exhibens. 562.
- LXXVI.** Auditus gravitas cujusdam Cubicularii. 564.
- LXXVII.** De læsione meatus urinarii ex vulnere, per sclopetum inflicto. 566.
- LXXVIII.** Febris tertiana duplex, cum corporis atrophia hæctica, & tympanite feliciter curata. 567.
- LXXIX.** Cancrum mamillæ sinistrae exhibens. 571.

LXXX.

Centuriæ Secundæ.

- CONSIL. LXXX.** Mica vel festuca clavi rotarii sinistro oculo infixæ,
post quatuor demum menses extersa. 574.
- LXXXI.** Manus sinistra cujusdam militis à disrupta bom-
barda fissa, necem inferens. 576.
- LXXXII.** Tumor glandulosus adipe interseptus, sinistro
cruri in posteriori parte à nativitate inhæ-
rens, sectione ablatus. 577.
- LXXXIII.** Arthritis vaga, colicam convulsivam insequens,
cum molestissimis symptomatibus feliciter
curata. 578.
- LXXXIV.** Colica convulsiva, cum insequente arthritide va-
ga, aliisque periculosissimis symptomatibus
felicissimo successu expugnata. 582.
- LXXXV.** Febris tertiana spuria, paucis diebus feliciter ex-
pugnata. 586.
- LXXXVI.** Colica spasmodica & convulsiva, cum insequen-
te arthritide vaga, in una Domo quatuor ho-
mines, uno eodemq; modo invadens, omni-
bus, exitialis. 588.
- LXXXVII.** Puerulus post duas acceptas plagas, intra paucos
à læsione dies, mortuus. 590.
- LXXXVIII.** Loquelæ amissio, ob validam à lapsu ab alto
concussionem cerebri, restituta. 591.
- LXXXIX.** Aphonia Apoplexiam insequens, per remedium
topicum sublata. 592.
- XC.** Capitis vehemens percussio, aphoniam excitans, fe-
liciter curata. 593.
- XCI.** Caput à calidis vaporibus inquietatum, cum narium
hæmorrhagia periodica. 595.
- XCII.** Cachexia cum ventris inflatione, alvi constipatione,
doloribus colicis, atrophia, tussi, Empyæ-
mate, & insequente magno abscessu in dex-
tro dorsi latere supra coxendicem oborto. 597.
- XCIII.** Contusio coxæ dextræ, cum luxatione tali pedis ejus-
dem lateris à rota vehiculi facta. 600.
- XCIV.** Puer cachexia hydropica defunctus, ante sectionem
de accepto veneno suspectus. 602.

Index Consiliorum & Observationum &c.

- CONSIL.** XCV. Menses in senio, contra naturæ consuetudinem erumpentes, plerumque mortis brevi infecutura prodromi. 603.
- XCVI. Herpes militaris in dextro pede propè tibiam curatus. 604.
- XCVII. Gangræna cum insequente sphacelo ab interna causa, lethalis. 607.
- XCVIII. Gangrænæ à frigore curatio. 609.
- XCIX. Tres lapilli è vesicula fellis excisi, & ren dexter callosus, & quoad substantiam durus & sabulosus repertus. 611.
- C. Cancer occultus in mamma dextra. 612.

APPENDIX,

Quæ in se continet

**OBSERVATIONUM
MEDICINALIUM
DECADES V.**

Quibus accessit

ADDITAMENTUM,

videlicet

Modus inspiciendi Vulnere Lethalia

atque

Cadavera Venenis extincta.

OBSERVATIONUM MEDICARUM DECADIS PRIMÆ.

OBSERVATIO MED. I.

Ulcus fistulosum, ab intercepto Hæmorrhoidum fluxu ponè intestinum rectum, curatum.

Casus.

ANno 1695. Mense Decembri, honesta quædam Matrona gravida, acutum & fermè intolerabilem ardorem in dorso, circa lumbos, & præsertim intestini recti regionem sensit, unde factum est, ut præ nimio dolore parum comedere, ac graviter sedere & decumbere, imò ægrè urinam reddere, vel alvum exonerare potuerit.

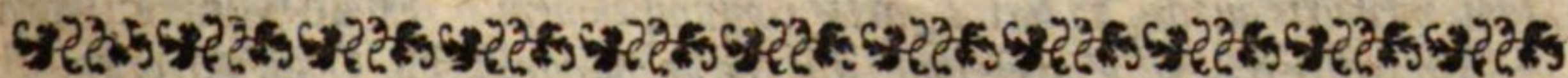
*Morbus,
ejusque
Causa,*

Curatio.

EGo cum chirurgus in Consilium vocatus, mediante inspectione ponè sinistram partem intestini recti, sinum fistulosum, digiti longitudine profundum, deprehendi, qui apertus, magnam copiam materiæ purulentæ & sanguinolentæ invicem mixtæ foetidissimæ, evomuit, quæ materia à retento & intercepto hæmorrhoidum fluxu orta & congesta erat, & per longiorem moram, simul ac corruptionem, exedentem acridinem nacta est, quæ sinum illum fistulosum erodendo efformavit. Expressâ itaque per manum chirurgi hâc materiâ purulentâ & putridâ, turunda Unguento digestivo illita fistulosæ huic cavitati insinuata, partique affectæ desuper Linimentum simplex in formâ Emplastri accommodatum fuit. Secundâ & tertiâ post

post deligationem die, sinus iterum tali purulenta materia repletus, atque rursus per expressionem evacuatus fuit. Hoc facto, quotidie manè & vesperi aqua sequens ad Ulceris mundificationem per siphonem fuit injecta. *R. Herb. Centaur. min. scordii, Flor. rosar. rubr. ana Aq. mundif. MB. Flor. balaustior. 3j. Pulv. mastich. myrrh. Oliban. aloë ana 3ß. Rad. ireos per siphon. Florent. aristoloch. rotund. tormentill. ana j. Mixt. & concis. coq. cum 3xx. injicienda, vel mensurâ dimidiâ aquæ fontanæ, & 3x. vel quartario uno vini rubri per quadrans horæ unius, in olla benè tectâ, coletur, in colatura dissolv. Mell. ros. colat. 3j. M. d. ad vitrum & servetur. pro usu.* Quâ per octiduum, & quod excurrit, injectâ, Ulcus hoc sinuosum ex voto mundificatum, ac pus album, læve, & æquale egestum est. Postea indies purulenta materia imminuta, & Ulcus spatio quatuordecim dierum consolidatum fuit.

Durante Curationis tempore, aliquoties ad movendam alvum talis clyster injectus est. *R. Lactis vaccin 3vj. in quo dissolv. Sacchar. Clyster. Thom. Mell. rosat. colat. ana 3ij. vitell. ovor. num. 2. M. f. Clyster.* Et ad Urinam promovendam, aqua sequenti, cochleatim sumendâ, usa est. *R. Aq. fragor. 3iij. Malvæ. 3j. Ocul. 3b. præp. 3j. Syr. d. alth. Fernel. 3vj. Aq. refriger. M. d. ad vitrum.* Quibus dicto modo adhibitis, omnia Symptomata *nephrit.* evanuerunt. Quocirca etiam ægrota convenientem diætâ observavit, ac pro potu ordinario *Decoctum ligni sassafras & radicis chinæ, ad Pot. ord.* dito cinnamomo, bibit. Sicque Divinâ favente gratiâ dicta Patiens brevi tempore pristinam suam bonam valetudinem recuperavit.

OBSERVATIO MED. II.

Alius sinus fistulosus penes intestinum rectum, feliciter curatus.

Casus.

Nno 1697. Mense Aprili, Joh. Georgii Adami, *Morbis.* fabri lignarii uxor, mediæ ætatis, & sanguine scorbutico abundans, in dextrâ parte natium, propè intestinum rectum tumorem aliquem sensit, qui cum ingenti dolore & inflammatio-

ne, gangrænam minitante, brevi tempore in magnam molem excrevit, cui etiam febris, sitis, magna inquietudo, appetitus prostratus, virium dejectio, singultus, aliaque pessima symptomata, non sine vitæ periculo, accesserunt.

Curatio.

Quem tumorem Chirurgus Joh. Riedlinus per Emplastra & Cataplasmata emollientia, simul ac defensiva refrigerantia, ac inter illa Linimentum simplex Sculteti, ad maturitatem perduxit, qui ruptus unâ vice ultra mensuram materiæ purulentæ, putridæ & corruptæ, magno cum foetore evomuit. Ingravescente hoc morbo, Ego die 28. Aprilis, affectu hoc diligenter examinato, Patienti sequentia remedia ordinavi; Et quidem ante omnia ad saburram vitiosorum humorum è toto corpore expurgandam. *℞. Pulv. rad. Gialapp. ʒß. Syrup. de cich. c. Rhab. ʒvj. Aq. Endiv. ʒj. M. f. potio unâ vice haurienda, à qua aliquoties deiecit.* Et ad sitim Tantaleam, ardoremque totius corporis restinguendum. *℞. CC. ust. Ocri præp. Ocul. ʒ. præp. ana ʒij. sacch. albiss. ʒij. M. f. pulvis subtilissimus cum duabus mensuris aquæ fontanæ pro potu permiscendus.*

Pot. purg. **Potus Ord.** Die 29. Aprilis seqq. species pro potu Ordinario præscripti. *℞. CC. ust. ʒj. Hord. integr. ʒiß. Liquirit. ʒij. Ficum num. v. Passul. min. ʒij. Herb. agrimon. Veron. ana Mß. Sem. anis. fœnic. ana ʒß. M. & concis. coq. cum aq. font. mensuris duabus ad tertiæ partis consumptionem.* Et ad ventriculum roborandum, *℞. Vini Cydon. ʒiiij. Syrup. de agrest. ʒß. Ocul. ʒ. præp. ʒj. M. d. ad vitrum.* Dosis, cochleare unum vel alterum, aliquoties de die repetendo.

Mixtur. stomach. corrob. **Vomitorium.** Die 30. Aprilis patiens de dolore gravativo circa regionem ventriculi & proclivitate ad vomitum conquesta est, quapropter *℞. Emetici gr. iij. cum brodio carnis assumit,* cujus beneficio magnam quantitatem biliosæ ac corruptæ materiæ evomit. Et, ad Singultum compescendum, simul ac calorem p. n. febrilem per sudorem exterminandum. *℞. Rob. sambuc. juniper. Elect. Diascord. Fracastor. ana ʒß. Theriac. Androm. ʒj. Terr. sigill. siles. ʒß. Syr. acetosit. citr. q. s. ad Elect. moll. consistentiam.* Dosis, nucis moschatæ quantitas, aliquoties repetendo. Externè, Cataplasma contra singultum *Myns. ventriculi regioni fuit impositum.*

Elect. sudorif. & alexiphar-mac **Cataplasma contr. singult Myns.** Die 1. Maji, ad Cordis infirmitatem. *℞. Aq. 3. Cordial. ana ʒj. Meliss. simpl. è typh. Cerv. ana ʒß. CC. præp. Ocul. ʒ. præp. ʒ ii diaphoret. rec. præp. ana ʒß. vin. Cydon. ʒj. Syr. granat. ʒß. M. d. ad vitr.* Dosis cochleare unum vel alterum, sæpius reiterando.

Aq. cordial confort

Die 3. Maji, seq. Julapium confortans, sitimque restinguens *Julap.*
præscripti. *R.* Syr. rib. berber. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$. Aq. fontan. $\mathfrak{lb}\mathfrak{j}$. Spir. $\mathfrak{O}$ -ol. rectific.
q. s. ad grat. acorem. d. ad vasculum. Quod Julapium aliquoties fuit repeti-
tum.

Die 5. Maji, sequentes species pro potu ordinario, loco prio-
rum, subordinatæ & paratæ fuerunt. *R.* Scob. lign. sassafir. Santal. citrin. *Spec. pro*
Rad. chin. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. Cinnam. opt. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. CC. ust. $\mathfrak{z}\mathfrak{v}\mathfrak{j}$. Ocul. $\mathfrak{xx}$. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. M. f. pulvis *det. ord.*
grossus, cui add. Passul. min. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. d. ad scatulam. Cujus cochleare unum in urceo
tecto cum aquæ fervidæ mensura una misceatur, & refrigerescere sinatur. Et,
quia signa impuritatis sanguinis, & copia vitiosorum humorum in
corpore contentorum apparebant, iccirco de sequenti Syrupo laxati-
vo alternis diebus cochleare unum deglutivit. *R.* Syrup. d. cichor. cum *Syrup.*
Rhab. Diaser. Andern. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{v}\mathfrak{j}$. pulv. rad. Gialapp. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$. M. d. ad fictile. Et
quia patiens de maximo dolore femoris conquesta est, iccirco die 20.
Maji seq. Emplastrum parti dolenti fuit impositum. *R.* Emplastr. dia- *Emplastr.*
phoret. Mynsichti $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. pulv. ammoniac. gr. xv. M. & malax. cum phlegmate ex *pro dolent.*
spiritu lumbricorum residuo, d. ad chartam pro usu. *femore.*

Die 19. Junii, nova signa præsentia scorbuticorum humorum
apparebant, qui sequenti sacculo laxativo, maximo cum patientis le-
vamine fuerunt expulsi. *R.* Herb. agrimon. Veron. puleg. Origan. coch- *Sacculus*
lear. scolopendr. nasturt. beccabung. ana $\mathfrak{M}\mathfrak{ss}$. Rad. 5. aperient. maj. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. *laxativ.*
belleb. nigr. præp. Garyophyllat. consolid. maj. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. scob. lign. sassafir. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$.
Rhabarb. Monach. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. fol. sen. el. s. st. $\mathfrak{z}\mathfrak{v}\mathfrak{j}$. Turpeth. opt. Gialapp. Agaric.
troch. Polypod. querc. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. $\mathfrak{F}\mathfrak{i}$ alb. crud. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Cinnam. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Macis $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. cha-
lyb. c. $\mathfrak{F}$. præp. & in petiâ ligat. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Sem. anis. fœnic. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. M. & concis.
f. cum linteo albo puro nodulus in $\mathfrak{lb}\mathfrak{v}$. aquæ mulsæ decoquendus, cujus decocti
singulo manè $\mathfrak{z}\mathfrak{v}$. vel $\mathfrak{v}\mathfrak{j}$. ebibendæ. Ad appetitum restituendum, ac ob-
structiones mesenterii referandas, tali mixtura usa est. *R.* Elix. Pro- *Elix. Pro-*
priet. Parac. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Spir. salis, $\mathfrak{F}\mathfrak{i}$, armoniaci, ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. M. in vitro. Dosis M. & V. *mach. &*
gutta 10. in jussulo. *aperit.*

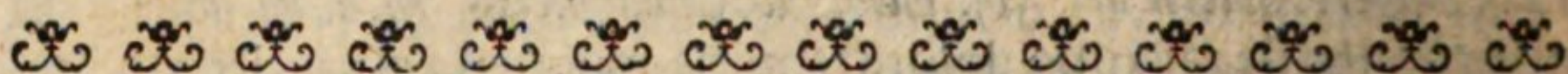
Tandem, die 20 Julii, vinum medicatum ex modo dictis in-
ingredientibus antiscorbuticis ac laxativis ad reliquias excrementi-
tiorum humorum scorbuticorum educendas, denuò bibit.

Externè, sinus fistulosus per aquam suprâ Observatione primâ
commemorata, & quotidie M. & V. per siphonem injectam mun-
dificatus, cui ad meliorem repurgationem etiam sequens substituta
fuit. *R.* $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{i}$ sublimat. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. Ceruss. lithargyr. alum. ust. $\mathfrak{F}\mathfrak{i}$ ust. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Aq. *Aq. mun-*
font. Spir. vin. opt. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. M. f. ebullitio, hujus colatur. *R.* $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. in qua dis- *dis. per si-*
solv. Ung. Egypt. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. M. Post injectionem dictarum aquarum, tu- *phon. inji-*
cienda.

rundæ, Unguento Digestivo Hildani, ægyptiaco mixto, illitæ, sinui fistuloso immiffæ fuerunt.

*Carnis cor-
ruptæ &
gangranosæ
à sanâ se-
paratio.*

Et quia circa partem affectam maculæ atro-lividæ, gangrænæ & sphaceli prodromi, apparebant, quæ versus muliebria serpere videbantur, illæ apertæ fuerunt, dictumque Unguentum digestivum cum ægyptiaco mixtum, impositum, ac desuper Linimentum simplex pro defensivo in forma emplastri applicatum fuit, quorum adminiculo, cooperante naturâ, caro corrupta à sana separata, excidit. Post absolutam mundificationem, epulotica, & tandem cicatrizantia adhibita sunt, quorum ope & subsidio, (non neglectâ convenienti Diætâ) ulcus hoc fistulosum consolidatum, atque hæc Patiens, Diafavente gratia) pristinæ sanitati restituta fuit.

Vind. Epist. M. C. d. 3. a. 5. v. 172.

OBSERVATIO MED. III.

Ruptio & dilaceratio venarum cervicis uteri, & colli vesicæ, ex Casu.

Casus.

Nno 1697. Mense Februario, Eva Lindin, Ephippiarii filia, Giengensis, in hypocausto improvidè obambulans, toto dextro pede, usque ad inguen, per quadratum soli foramen, per quod textores pannos in textrinam subterraneam demittere solent, decidit, ubi per subitaneam ac violentam divaricationem & expansionem crurum, venas colli uteri disrupit, & simul collum vesicæ dilaceravit, quam læsionem statim uberrima hæmorrhagia secuta est, quæ tibialia sanguine implevit, & solum hypocausti copiosissimo sanguine conspurcavit. Hanc hæmorrhagiam ingens dolor, cum pudendorum tumore & inflammatione infecutus est, qui Unguento ex sambuco, floribus calendulæ, & butyro parato, oblinitus fuit. Hinc patiens dolorem quidem

dem tolerare potuit, sed non sine dolore urinam, cum sedimento crasso ac copioso pure permixtam, reddidit: Postea verò urinæ incontinentiâ laboravit, quæ identidem præter voluntatem effluxit.

Resolutio.

QUod ergò hic affectus à dicto casu pervenerit, venæque cervicis *Causa, cum* uteri ruptæ, & collum vesicæ læsum ac dilaceratum fuerit, idip- *signis.* sum fusillima statim post casum insecuta hæmorrhagia, dolorifica item urinæ effluxio, ac materia purulenta urinæ permixta & excreta, satis superque testantur. Et quia statim in principio cura legitima neglecta, partesque læsæ & exulceratæ medicamentis lenientibus, mundificantibus, siccantibus, & consolidantibus tractatæ non fuerunt, materia hæc purulenta progressu temporis insignem acredinem nacta est, vicinasque partes, ac musculus sphincterem vesicæ, ejusdemque nervum insertum corrodendo in tantum læsit & exedit, ut musculus colli vesicæ se non amplius contrahere, vesicam claudere, ac urinam retinere potuerit, unde urinæ incontinentia secuta est, quæ exulceratio postea in ulcus sordidum ac cacoethes, cum affluxu variorum acrium, impurorum ac sordidorum humorum, consolidationem impredientium, degeneravit.

Et licet Curatio hujus mali dubia & difficilis sit, ea tamen per sequentia remedia tali modo tentari poterit, ut 1. Corpus præparetur, & pravi ac vitiosi humores expurgentur. 2. Partes exulceratæ mundificentur. 3. Eademque per fomenta, infessus & medicamenta adstringentia, siccantia, epulotica, ac cicatrizantia consolidentur. Et 4. bona ac conveniens Diæta observetur.

In quem finem sequentia Remedia à me præscripta fuerunt.

Et quidem 1. ad vitiosorum humorum expurgationem. *R. Apozema* Rasur. lign. Guajac. ℥iij. sassafras 3vj. Rad. sarsaparill. 3i℔. chinæ 3j. mace- *laxatis &* *traumat.* rentur per noctem calidè, in aq. pur. ℔v. dein in vase clauso s. a. coquantur, add. Rad. polypod. querc. 3i℔. Turbith. gummos. 3v. Herb. sanic. pyrolæ, Veronic. agrimon. ana Mj. pulp. colocynth. 3j. Liquir. ras. 3vj. M. f. decoctio ad remanentiam ℥ iij. d. colatura ad vasculum. De quo Decocto manè jejuno stomacho, & meridiè circa horam secundam 3v. vel quartarium dimidium bibatur.

Mundifica-
tium pro
injectione.

2. Pro mundificatione fiat injectio per siphonem. *R.* Aq. aluminos. seu *Q*ualis $\bar{z}$ ib. plantagin. $\bar{z}$ iiij. Rosar. $\bar{z}$ j. Mell. rosat. colat. $\bar{z}$ j. Ung. *A*gyptiac. $\bar{z}$ ib. *M. d. ad vitrum.*

Ung. sic. &
epulot.

3. Pro siccatione & carnis generatione. *R.* Plumbi usti & loti, Pulv. testar. ostreor. calinat. Rad. iridis Florentin. ana $\bar{z}$ j. Ung. diapompholig. de tutia ana $\bar{z}$ vj. vel $\bar{z}$ j. *M. d. ad fictile.* Quod Unguentum turundis illitum partibus lasis applicetur.

Fomenta.

Pro fomento, Cortices ligni quercini, & radices consolidæ majoris, in aqua fabrorum, in qua candentia ferramenta extinguuntur, coquantur, ac ille vapor decocti in vase apto excepti, cui patiens insideat, divaricatis cruribus, pudendis excipiat, sæpiusque repetatur.

Hinc, *R.* Fol. betonic. agrimon. salv. lauri, rorismarin. myrt. puleg. Origan. flor. stœchad. Arab. balaustior. ana *Mj.* Rad. consolid. maj. $\bar{z}$ iiij. bistort. tormentill. aristol. long. ana $\bar{z}$ ib. alum. roch. $\bar{z}$ ij. *M. & concis. d. ad chartam.* Coquantur in aqua fabrorum modo dicta, pro infessu, sæpius ac multoties repetendo.

Dieta.

4. Quod Diætam concernit, Aer sit temperatus, cibi euchymi ac laudabiles, bonum succum ac sanguinem generantes, ut juscula carniū, ptisana hordeacea, pruna, pulmenta ex ovis parata, mala elixa, &c. Econtra cruda, coctu difficilia, acria, salsa, fumo indurata, &c. vitentur. Pro potu ordinario confert tale Decoctum. *R.* Scob. lign. sassafir. Guajac. ana $\bar{z}$ ib. Rad. chin. $\bar{z}$ ij. Consolid. maj. $\bar{z}$ ib. Herb. agrimon. *Mj.* Sanicul. alchymill. ana *pj.* Liquirit. $\bar{z}$ j. passul. min. $\bar{z}$ ib. Sem. anis. fœnic. ana $\bar{z}$ ib. Misceantur & coquantur omnia cum duabus mensuris aquæ fontanæ ad tertias. De cœtero quies procuretur, ac patiens in lecto decumbat; alvus sit aperta; ac fortiores animi commotiones refrenentur.

Spec. pro
pot. ord.

Quibus dictis remediis adhibitis patiens melius habuit, ac urinam retinere potuit.

OBSERVATIO MED. IV.

De Partu monstroso.

Casus.

Casus.

Nno 1697. die Jovis, qui erat quartus Martii, Mosis Strelini, textoris Langenavenfis Conjux, Anna Bollingerin, triginta tres annos habens, puellam primogenitam peperit, quæ in S. Baptismate Anna nominata fuit. Hæc infans, (quam ex mandato Ampliff. Magistratus Ulm. inspexi) in superiori oris parte, ubi aliàs superius labium locatur, rostrum suillum apprimè formatum, in cuius medio, nasi cuspis seu extremitas adnata est, habet. Nasus secundum externum apparatus utcunque naturaliter formatus, in cuius inferiori parte ex utroque latere alæ vel pinnulæ prominent, quæ verò perforatæ non sunt, nasusque interno interfinio seu interstitio caret, versusque oris interiora apertus est. Præter hæc, puella superiori maxilla destituta est, locoque ossis basilaris patellam habet, quæ versus partem posteriorem acuminata est; Penes rostrum ex utroque latere labia, instar leporinorum, sunt fissa, sique plorat, ob ossis palati carentiam, ad sedem fermè cerebri, & oculorum cavernas, quibus inserti sunt, inspiciendo perveniri potest. De reliquo, omnes corporis partes naturaliter sunt dispositæ. Hæc infans edit, bibit, ac dormit, nulla ægitudine affligitur, & adhuc vivit.

CAusa hujus monstrofi partus sequens est. Cum mater monstro- *Causa hujus*
sa hujus infantis anno 1696. quæ tum temporis per sex septima- *Monstri.*
nas utero gerebat, messis tempore, cum aliis sui ordinis fœminis rusticis frumentum falce refecare vellet, illa fortè fortuna pede sinistro erinaceum suillum calcavit, & quia mollitiem sui corporis calcando sentiebat, valdè perterrita est, ipsiusque caput, quod erga illam erigebat, cum sociis penitus inspexit, corpus ipsius falce ictim sauciavit, & per fortissimam imaginationem Archæum, ac vim plasticam in formanda & exornanda facie naturali erroneam reddidit, sicque suo fœtui in utero esistenti formam ac characterem hujus rostri suilli

impressit, qui effectus monstrosus neque per remedia neque manum chirurgi corrigi potest, sed totum opus Deo committendum.

Caveant ergò matres, ne per aspectum rerum horridarum & monstrosarum foetibus suis pari modo monstrosos characteres imprimant, ac cum mœrore liberos tales monstrosos educare cogantur.

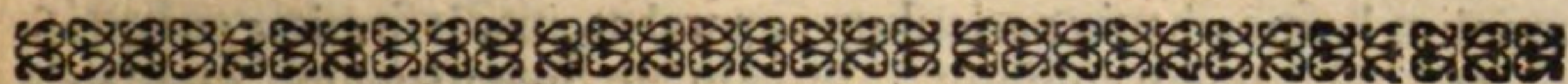

OBSERVATIO MED. V.

De alio partu monstroso.

Nno 1697. die Sabbathi, 24. Aprilis, manè inter horam septimam & octavam, Barbara Mannu-
fin, Michaelis Pauli, textoris Langenavenfis
Conjux, filiolarum, in sacrâ undâ Barbaram voca-
tam, peperit, cujus maxilla superior cum labio,
versus latus dextrum, profundè fissum erat. Dextra pin-
na nasi, versus oris interiora, aperta fuit, & in superiori
parte narium os basilare seu cuneiforme, Græc. σφρυγιδής,
versus cerebrum, ad derivanda recrementa pituitosa, per-
foratum erat. In sinistro latere maxilla, & narium sinistra
pars naturaliter constituta erat, ac reliquum corpus benè
formatum fuit. Hæc puella, spatio paucorum post par-
tum dierum, mundo huic valedixit. Mater ipsius, cum
per tempus dimidium foetum hunc in utero gestaffet, vio-
lento casu cum olla culinaria, quam manibus tenebat,
prona in terram decidit, quam ventre in frusta minutissi-
ma inter cadendum confregit. Prospiciant ergò sibi gra-
vidæ mulieres, ne ex vehementiori casu, vel alio modo
noxam capiant, & sic sibi, suisque foetibus miseranda
ejusmodi damna, nævosque monstro-
sos inferant.

OBSEKVATIO MED. VI.

Fungus carnosus supra genu dextrum, cultro chirurgico resectus.

Nno 1696. Mense Januario, plur. Rev. & Doctissimus Vir, P. Joachimus, Ord. S. Benedicti, & Conventualis celeberrimi Monasterii Elchingensis, ibidemque rei culinariæ Præfectus, Ulmam venit, qui per aliquot annos, ex crebriori genuum inter fundendas preces flexura, & in terram prostratione, in medio patellæ supra genu dextrum protuberantiam carnosam, pugni magnitudinem æquantem habuit, quæ præteritis feriis natalitiis rupta est, in medio digiti longitudine cavitatem versus dictam patellam descendentem habuit, quæ materiâ putrilaginosâ ac foetidâ referta fuit.

Hic fungus, seu protuberantia carnosâ die 7. Januarii, S. V. Ulmæ in *Fungi hujus resectio.* *resectio.* hædibus dicti Monasterii, me præsentè à Chirurgo & Lithotomo Georgio Riedlino horis antemeridianis, & quidem intra nonam & decimam, sequenti modo cultro resecta fuit.

Primò totus tumor carnosus circumcirca in orbem emplastris, digiti longitudine, (ne per sectionem nervi, ligamenta, tendines, arteriæ & venæ, cum patella læderentur) munitus ac quasi circumvallatus est; postea suspirans ad Deum pro felici operatione precibus, & clausis per fasciam oculis, tumor transversim incisus, unâque operâ superior & inferior ejus pars per sectionem circularem amputata fuit, unde tres vel quatuor venulæ saliendo sanguinem fuderunt; hinc vulneri statim splenium cannabinum in posca intinctum & expressum, ac medicamento stegnotico probè illitum impositum, insuperque linteo quadruplicato clausum, fasciaque supra & infra genu cruciatim munitum & deligatum fuit, quem vulneris locum, postquam Dominus Patiens in lectum se recepit, chirurgi minister, usq; dum nullum

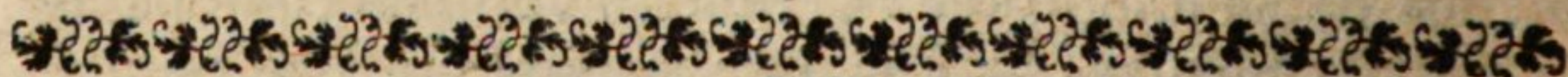
Vulneris tractatio atque curatio.

*Puls. epu-
loticus.*

*Pulsis
stegnoticus.*

Laxativum.

amplius hæmorrhagiæ periculum apparebat, manu firmiter compres-
sit, & sic sanguinem cohibuit. Inter ipsam operationem, quod val-
de mirandum, Dominus Patiens ne unicum signum ullius alteratio-
nis, ac si planè insensibilis esset, de se edidit. Elapsis postmodum duo-
bus vel tribus diebus, vulnus apertum, Unguentum digestivum im-
positum, venulæque, quæ rursus sanguinem fundere minabantur, lin-
teamentis carptis stegnotico imbutis, & emplastro sumperimposito,
clausæ fuêrunt. Post mundificationem, sequens pulvis epuloticus
fuit inspersus. *℞. Aloepat. sarcocoll. sangu. Dracon. Myrrh. Mastic. Ari-
stol. long. aris usti, ana ʒj. M. f. pulvis, vulneri inspergendus.* Pulvis autem
stegnoticus supra memoratus, erat talis. *℞. Farin. volat. Sang. Dracon.
Bol. armen. terr. sigill. aloepat. ana ʒj. gypsi ʒiij. pilor leporin. ʒß. spong. com-
bust. ʒj. Album. ovor. ʒij. M. f. pulvis.* Post sectionem Dominus Patiens
aliquoties alvi constipatione laboravit, quæ sequenti remedio soluta
fuit. *℞. Brod. Cibeb. laxat. ʒiß. Aq. Ceras. nigr. ʒvj. M. f. potiuncula, una
vice sumenda.* Toto Curationis tempore de nullo dolore conquestus
est, nec appetitus ciborum unquam defecit. De cœtero, Vulnus, ob
nonnunquam errores in Diæta commissos, longâ manu clausum &
consolidatum fuit.

OBSERVATIO MED. VII.

Capitis vulnus, cum fracturâ & depressio-
ne cranii, ab equi percussione inflictum.

Casus.

Nno 1696. die Mercurii, qui quintus erat Au-
gusti, S. V. vesperi circa horam quartam, Con-
radus Schmalzigaug, Crumenarius, ab equo
animoso, furente & refractario, nuperrimè em-
pto, in campo, propè ædes jaculatorias, deje-
ctus, ac calcaneo dextri pedis, cum habenas remittere nol-
let, in dextra capitis parte, manum transversam supra au-
rem ponè futuram coronalem, & infra, penes futuram sa-
gittalem,

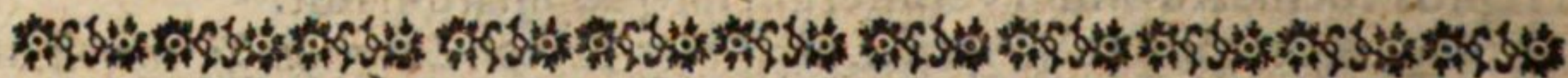
gittalem, percussus, ac cranium in forma triangulari cum fracturâ depresso fuit. Anterior rima saltem per superiorem cranii tabulam usque ad diploën penetrabat, rima lateralis verò, ubi fovea depresso se retrorsum inflectebat, & ambas tabulas fractas esse, teste stylo exploratorio, immisso, & usque ad duram matrem penetrante, testabatur.

Patiens statim post percussionem quasi mortuus in terra decumbebat, postquam verò tantillum se recollegisset, sibi tamen minimè conscius erat, sed fortissimis convulsionibus, cum vibratione manuum ac pedum tentabatur. Finitis convulsionibus à chirurgo vena mediana, secta fuit; Post venæsectionem patiens confortantibus refocillatus ad se rediit, & in matrâ pistoriâ, in quâ aliàs panis subigitur, domum deportatus est, ubi Sacramento Altaris ad consolationem animæ corroboratus fuit. Quo peracto, vulnus à sordibus repurgatum, capillisque prius abscissis & abradis, per sectionem in formam numeri quinquenarii, ut rustici pingere solent, incisum & amplificatum, sanguinisq; fluxus per stegnotica cohibitus, cavitas vulneris linteolis carptis expleta, emplastrum de betonica impositum, ac de super Cataplasma ex herbis cephalicis emollientibus & discutientibus cum vino rubro coctum, applicatum, collum cum nuchâ & cervice Oleo rosato calido inunctum & de sequenti aqua cephalica & cordiali sæpius cochleare unum vel alterum ipsi propinatum fuit.

R. Aq. confort. Officin. perlat. Ceras. nigr. Epilept. Lang. ana ʒj. confect. Aq. cephal. Alkermes incompl. ʒss. CC. philos. præp. Corall. rubr. præp. Lap. Chrysol. præp. ana ʒss. Syr. granator. ʒss. M. d. ad vitr.. Pro potu Ordinario sequenti Decocto usus est. R. CC. ust. ʒj. Hord. integr. ʒiss. Herb. beton. agrimon. veron. ana Mss. liquirit. ʒij. ficuum num. v. passul. min. ʒij. sem. anis. scenic. ana ʒss. M. ʒ concis. coq. cum aq. font. mensur. duabus ad tertiæ partis consumptionem. Et quia Patiens constipatus erat, ipsius alvus sequenti lenitivo reclusa est. R. Brod. Cibeb. laxat. ʒiss. aq. ceras. nigr. ʒvj. M. pro dosi unâ. Secundâ læsionis die vulnere Unguentum digestivum cum linteamentis carptis impositum, & vulnus iterum, modo superius allegato, deligatum fuit. Tertia die, squama ossis cranii exempta est. Interim indies & successivè caro contusa & emortua à sana separata est, sed quia etiam caro luxurians in altum ascendebat, illa partim in superficie forfice ablata, partim vero pulveribus siccantibus, ex tutiâ, nihilo, & alumine usto, invicem mixtis, nec non linteamentis carptis consumpta & exsiccata fuit. Quoties etiam vulnus deli-

gabatur, ejusdem labia, & quidem in ea parte præcipuè, ubi cranium fissum fractumque erat, linteamentis carptis suffulta ipsisque fissuris Balsamus Peruvianus, cum intinctis linteolis sericis, insinuatus ac impositus fuit. Præterea cranium in ea parte, ubi fissum & asperum erat, raspatore lævigatum est.

De cœtero Patiens ex depresso cranio nullum dolorem gravativum vel pungitivum, vertiginem, febrem, spasmum, calorem præternaturalem febrilem, nec ullum periculosum symptoma passus est, sed semper pulsum eurithmon, sanum & æqualem, sanamque rationem habuit, benè comedit, dormire & quiescere potuit. Die 23. Augusti, iterum asperæ cranii particulæ, adminiculo raspatoris abrasæ & lævigatæ fuerunt, ubi squama lata mobilis in superiore cranii tabula versus futuram coronalem in apicum venit, quæ pari modo lævigata, ipsique pulvis exsicicans ex aristolochia longa & radice ireos florentinæ inspersa fuit. In altera & posteriore parte vulneris, & quidem in depressionis angulo, caro luxurians ad decessionem disposita fuit, cujus particulæ separatæ ac pensiles fôrce abscissæ fuerunt, & Patiens illa nocte placidè dormivit. Mundato itaque vulnere, ablatisque squamulis & particulis ex fracturâ residuis, inspersisque pulveribus siccantibus, applicatisque emplastris Cephalicis, ac observatâ bona & conveniente Diætâ, Patiens indies melius habuit, ac vulnus, cum restitutione pristinæ bonæ valetudinis, ex voto consolidatum fuit.

OBSERVATIO MED. VIII.

Vulnus femoris supra genu, cum insequenti synovia, corporis atrophia, & fistulosis sinubus.

Casus.

Nno 1696. die 19. Augusti, ego cum Chirurgo Joh. Bartholomæo Heckhingio ad carpentarii plostrarii, Joh. Schmidii filium, octodecim annos habentem, in Oppidulum Albeck, vocatus sum,

sum, qui ante decem septimanas, opificio suo incumbens, se cultro incisorio, (Germ. *Schneidmesser*) in genu dextro super patellâ improvidè transversim vulneravit, cui post-habitâ decenti deligatione & curatione, synovia, cum calore præternaturali febrili, totiusque corporis atrophîâ, nec non propter longiorem decubitum, tribus in locis, videlicet circa lumbos, in dextra carnosâ parte podicis, ac supra osse coccygis profunda cutis excoriatio, cum insequenti exulceratione sordidâ & exesione carnis, ita, ut periorostium coccygis videre licuerit, accessit.

Inspecto itaque Patientē, stylo exploratorio deprehensum est, quod *Inspectio & vulneris fistulosi deprehensio,* in loci vulnerati internâ parte ductus fistulosus duplicatus sursum per femur dextrorsum & sinistrorsum, digiti longitudine, oblique ascendens adsit, ex cujus cavitatibus per manus adaptationem & compressionem magna copia tenuis & fœculentæ materiæ emanavit, & patiens pedem tumefactum nec flectere, nec extendere, vel ad se trahere, nec ullum adjutorium sibi ferre potuit. Ad hæc, ægrotus nonnunquam talem anxietatem & alterationem circa præcordia sentit, ut voce & loquelâ privatus sæpius ac multoties, instar mortui, decubuerit. Ex certis etiam signis observatum est, quod humores etiam noxii è corpore cacochymico per affluxum & congestionem in parte affectâ malum augeant & pejus reddant. Quibus ita perspectis, judicatum est, quod ad hujus mali curationem interna & externa remedia requirantur.

Quapropter etiam internè 1. ad vitiosorum humorum expurgationem seq. Apozema ordinatum fuit. *Curatio. Apozema purg.* *R.* Herb. Card. bened. Endiv. acetos. veron. Agrimon. ana M^{ss}. Rad. cichor. fœnic. consolid. maj. Enul. ana ʒij. Rhabarb. Monachor. ʒʒ. fol. sen. s. st. ʒvj. Jalapp. Turpeth. Agar. troch. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. ꝑ. alb. crud. ʒij. anis. fœnic. ana ʒʒ. M. & concis. coq. cum ʒxxx. aq. font. & ʒxxx. vini albi ad tertias, de quo singulo manè, jejunio stomacho, ʒv. bibat. 2. Pro potu ordinario. *Potus ord.* *R.* Scob. lign. sassifr. ʒvj. Rad. chin. ʒij. liquirit. ʒij. anis. ʒj. CC. ust. ʒvj. M. f. pulv. grossius, cui adde passul. min. ʒj. M. d. ad scatulam. De quibus cochleare unum majus in in urceo benè tecto cum mensura una aquæ fervidæ infundatur, & refrigerescere sinatur. 3. Ad corporis & virium roborationem. *Electuar. confort.* *R.* Conserv. ros. rubr. ʒiiij. borrag. ʒj. citri ʒʒ. pulv. antihet. Poter. ʒij. Corall. rubr. præp. Ocul. ʒʒ. præp. ana ʒj. Conf. Alkerm. incomp. ʒʒ. Syr. rub. Id. ʒvj. M. d. ad fistile. Dosis, avellanæ quantitas, sæpius repetendo.

Externè,

*Aq. mundif
fistule per
siphon. in-
jicienda.*

Externè, seq. aqua per siphonem sinubus fistulosis injicienda, fuit præscripta. *R. Herb. centaur. min. scordii, sambuci, ana Mß. Flor. ros. rubr. Mß. Balauft. ʒj. Pulv. Mastic. Myrrh. Olibani, aloe ana ʒß. Rad. ireos florent. aristol. rotund. tormentill. ana. ʒj. M. & concis. coq. cum ʒxx. aq. font. & ʒx. vini rubri in olla benè tecta, in Colatur. dissolv. Mell. ros. col. ʒj. M. d. in vitro. Post injectionem turunda Unguento digestivo illita, fistulosæ cavitati immittenda, ac desuper supra genu tale Epithema siccans calidè applicandum. *R. Lithargyr. ʒiiij. Ceruss. ʒij. alumin. roch. ʒj. Oliban. ʒß. salis pj. Herb. agrimon. Veron. fol. querc. plantag. ana Mß. Mixta concis. & pulverisata coq. cum aceto vini, vel lixivii mensuris duabus, & calidè applicetur.**

*Epithema
siccans.*

Emplastr.

Circa genu, supra & infra læsionis locum, *Emplastrum diapalmæ*, tres digitos latum, compressè in forma cinguli circumcirca, ut ulterior affluxus humorum coerceatur, ipsisque aditus claudatur, applicetur. Coeterum, bona quoque Diæta observetur.

Quibus ita adhibitis remediis, ut relatum habemus, patiens melius habuit, ita, ut jam rursus opificio suo manum adhibere possit.

OBSE RVATIO MED. IX.

Spasmus, sectioni herniæ superveniens,
lethalis.

Casus.

Nno 1696. Mense Novembri, Johannes Bitterloff, Rusticus mediæ ætatis herniosus, ex pago Pful, propè Ulmam, ad recuperandam per sectionem pristinam suam valetudinem, se Ulmam recepit, ibidem manui alicujus exercitati chirurgi & lithotomi submisit, à quo etiam in præsentia quorundam Medicorum & chirurgorum decenter sectus & tractatus est. Hic patiens ad duodecimam usque diem benè habuit, quibus præterlapsis ex improvise spasmò laborare cœpit, qui etiam in tantum invaluit, nervosque ac muscu-

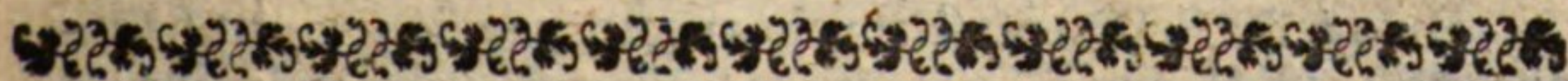
Vid. Epist. de C. d. 17 a. g. v. 27.

musculos gutturis, temporum ac genarum ita obsedit, ut os ad comedendum vix aperire, nec deglutire vel respirare potuerit, & capite pronus & incurvatus in lecto, ac si fune tensus & ligatus esset, sedere coactus fuerit.

CUjus causa externa, corporis refrigeratio ab aere externo algido, ^{Causa}
per ineuntes & exeuntes tempore hyemali sæpius in angustum ^{spasmi.}
hypocaustum immisso; interna verò humores acri - salini, pontici, austeri, & aluminosi, nervos infestantes & contrahentes, vel sanies singularem acredinem nacta, nervos vellicans, ac sursum versus principium suum contrahens fuit.

Ego ad hunc patientem vocatus, ipsi sequentia remedia præ- ^{Remedia}
scripsi. Et quidem internè. *Rx. Pulv. lumbric. terr. ʒj. CC. philos. præp. pulv. epilept. Marchion. cephal. Michael. August. ana ʒj. Castor. ʒß. Ol. macis gutt. iij. M. f. Pulvis subtilis.* De quo quantum cultri cuspide capi potest, de die aliquoties in aqua cerasorum nigrorum patienti exhibeatur. Et, *Rx. Aq. ceras. Aq. cephal. nigr. flor. tilia, pæon. ana ʒj. byrond. cum castor. Epilept. Lang. ana ʒß. Con- epilept. confort. fect. Alkerm. incompl. ʒß. Lapid. Bezoard. Or. gr. v. Margarit. præp. Pulv. Marchion. Cephal. Michael. ana ʒß. sacch. perlat. ʒij. M. Dosis cochleare unum vel alterum sæpius repetendo.* Ad hæc, Clyster etiam sequens fuit applicatus. *Rx. Herb. ʒ. emoll. flor. chamomill. verbasco. summit. aneth. ana ʒß. sem. lini ʒß. Decoct. bord. q. s. fiat l. a. ebullitio, Colaturæ Rx. ʒvj. in qua dissolv. Elect. lenit. Florenzol. diacathol. ana ʒj. Ung. clysmat. ʒj. Axung. anser. gallin. anatis, ana ʒvj. vitell. ovor. n. 2. M. f. Clyster.* Externè, collum, ^{Liniment}
nucha, genæ, spina dorsi, & venter tali linimento calidè fuere inuncta. *Rx. Ol. chamomill. rosar. lumbric. terr. de castoreo, anethi, ana ʒvj. terebinth. ʒj. pingued. homin. canis, ana ʒij. M. d. ad fictile.*

Sed omnia hæc remedia in cassum fuere adhibita, ac dictus patientis, ingravescente morbo & symptomatibus, occubuit, sicque effectum Hippocratis impletum est, qui sect. 5. aphorismorum secundo inquit, Convulsio, (vel spasmus) vulnere superveniens, lethalis.

OBSERVATIO MED. X.

Vid. Epist. N. C. d. 2. a. 6. c. 20

Spasmus incipiens post sectionem herniæ
curatus.

Mmm m

Casus,

Casus.

Nno 1696. Mense Decembri, Michael Hutzelin, Civis Ulmenfis, & alutarius, herniosus, à Georgio Riedlino, Chirurgo & Lithotomo exercitato feliciter sectus fuit, qui etiam per duodecim dies benè habuit, sed postea tensiones spasmodicas circa malas & tempora, ita ut vix os aperire potuerit, nec non in ventre, cum calore aliquo corporis præternaturali, pulsuque celeri ac duro perferire cœpit.

Curatio.

Clyster.

Cui ego statim in morbi principio circa vesperam vocatus, sequentia remedia ordinavi. *Rx. Herb. s. emoll. ana Mß. Agrimon. Mß. Flor. chamomill. summit. aneth. ana Mß. Sem. lini, fœnugræc. ana ʒß. M. & concis. f. cum decocto hordei q. s. ebullitio, colatur. R. ʒviij. in qua dissolv. Mell. rosat. colat. sacch. Thomæi ana ʒiß. Ol. chamomill. aneth. ana ʒß. vitell. ovorum. 2. M. f. Clyster, à quo, maximo cum levamine, aliquoties excrementa in copia dejecit.*

Ven. sectio

Horis duabus post Clysterem vena mediana brachii sinistri secta, post aliquot dies, ob metum recidivæ repetita, & singulis vicibus sanguinis ʒiij. vel quatuor subductæ fuerunt. Postea ante somnum talem pulverem unâ vice in aqua cerasorum nigrorum sumsit, cujus usum postea per biduum manè & vesperi continuavit. *Rx. Pulv. cephal. D. Michael. ʒj. d. ad chartam.*

Pulv cephal. Michael.

Cataplasma nucha applicand.

Spec. pro spina dorsi. Liniment. pro ventr. inungend.

Cataplasma ex herbis, radicibus, & seminibus emollientibus cum lacte coctum, addito Ol. rosar. lumbric. & chamomilla, calidè fuit applicatum. Spina dorsi tali spiritu fuit illita. R. Spir. lumbricor. ʒiß. spir. sal. armoniaci ʒß. M. Venter autem, Oleo rosar. chamomilla, lumbricorum, anethi, & Unguento nervino, invicem mixtis, fuit inunctus.

Die 11. Decemb. angustiam circa pectoris regionem, cum tensione ventriculi & imbecillitate virium sensit, cui vinum cydoniorum auxilium tulit; Circa vesperam verò venæ hæmorrhoides sanguinem fuderunt, à cujus fluxu dicta symptomata cessarunt ac remiserunt.

Clyster.

Die 15. Decembr. rursus de tensione spasmodica & alvi constipatione conquestus est, & vix os aperire potuit, cui sequentia remedia ordinata fuerunt. *Rx. Herb. rorismarin. salv. agrimon. organ. hyperic. lavendul.*

de spasmō incipiente post sectionem herniæ curato. 639

vendul. ana M^{ss}. flor. chamomill. summit. aneth. ana M^{ss}. Rad. alb. lilior. alb. ana ʒij. sem. lini, fœnugr. ana ʒss. Decoct. hordei ʒj. M. f. ebullitio, Colatur. ʒviii. in qua dissolv. Ung. Clysmat. ʒj. Elect. Lenitiv. Florenzol. Diacathol. ana ʒvj. Axung. anser. Gallin. anatis ana ʒvj. vitell. ovor. num. 2. M. f. Clyster. Horâ unâ post Clysterem vena mediana fuit secta. Pro con- Ven sect. fortando cerebro & nervoso genere sequens Aqua Cephalica fuit or- Aq cephal. dinata. ʒj. Aq. ceras. nigr. flor. tilia, salv. cum vino destill. pœon ana ʒj. hyrund. cum castor. epilept. Lang. ana ʒss. Cinnam. still. ʒij. Spir. Cephal. An- halt. compl. ʒj. Conf. Alkerm. compl. ʒj. Pulv. cephal. Michael. & Marchion. ana ʒj. Lap. Bezoard. occid. gr. v. saccb. peniat. ʒij. M. d. ad vitrum. De qua sæpius unum alterumve cochleare sumatur. ʒj. Pulv. cephal. Michael. Pot. Ce. ʒj. Aq. Ceras. nigr. ʒiʒ. Essent. castor. cum spir. vini extract. gutt. vii. M. f. phal. potio unâ vice sumenda. Externè, ʒj. Ung. d. althea, Martiat. Agripp. ana Ung. pro ʒij. Ol. de castor. ʒij. M. f. Unguentum, quo mala, collum & tempora calide collo, malis, ac tempori- inungantur. bus.

Die 16. Decembr. ad resolvendam materiam spasmodicam, se- Potio sudo- quens sudoriferum dedi. ʒj. Rob. juniper. Elect. Diascord. Fracastor. The- rif. riac. Androm. ana ʒj. aq. card. bened. ʒiʒ. Spir. cochlear. ʒj. M. pro dosi unâ.

Ad laxandam alvum, ʒj. Decoct. bord. ʒx. in quo dissolv. Butyr. Clyster. rec. ʒiʒ. Ol. lini ʒj. vitell. ovor. num. 2. M. f. Clyster domesticus. domest.

Die 17. Decembr. Clyster hic circa vesperam fuit reiteratus. Et, Essent. castorei, cum spir. vin. extract. ʒj. spir. beccabung. nasturt. ana ʒss. Essent. ca- M. d. ad vitrum. Dosis guttæ 7. ad decem in aqua salvia. Ac, ad humo- flor. cum spir. anti- res acri- salinos & scorbuticos eliminandos, alvumque ap- rtam con- scorbut. fervandam. ʒj. Herb. majoran. Rorismar. salv. nob. Beccabung. Nasturt. Apozema agrimon. cochlear. scolopendr. ana M^{ss}. Rad. Gargophyllat. raphan. marin. ana laxatis. ʒij. Angelic. ʒj. Bacc. lauri, juniper. ana ʒiʒ. Rhab. Monachor. ʒss. fol. sen. Alex. s. st. ʒj. Gialapp. Agar. troch. Turpeth. elect. Polypod. querc. ana ʒij. Cin- nam. acut. ʒj. ʒ alb. crud. ʒij. chalyb. c. ʒj. præp. & in petia ligat. ʒiʒ. Sem. anis. fœnic. ana ʒss. M. & concis. f. cum linteo albo nodulus. cum mensura una semis hydromelitis, vel aq. mulsæ decoquendus. Dosis ʒv. ad vj. manè jejuno stomacho.

Die 23. Decembr. ad resolvendas & discutiendas mali reliquias seq. Electuarium diaphoreticum fuit præscriptum. ʒj. Rob. juniper. Elect. dia. ʒiʒ. Elect. Diascord. Fracast. ʒss. Theriac. Androm. ʒij. Syr. scelotyrb. ʒss. M. phoret. f. Electuarium, de quo unâ vice nucis moschatæ vel juglandis quantitas capiatur. Et denique ad quævis heterogenea, vitiososque humores, de quibus adhuc Patiens circa infimum ventrem & pubem conquerebatur, eli- minandos, maximo cum emolumento talem potiunculam hausit.

*Pot. laxat. R. Pulv. rad. Jalapp. ℥ij. Diagryd. corr. gr. iij. Syrup. de cichor. c. Rhabarb. ℥j. Aq. meliss. pulegii ana ʒvj. M. pro una dōsi. Cujus beneficio aliquoties de-
jecit, & sic omnium symptomatum incommoda evanuerunt.*

Penes hæc dicta, bona ac conveniens Diæta fuit observata, quippe Patiens in hypocausto calefacto fuit repositus. Cibi erant cocti faciles, bonumque succum & sanguinem generantes; Potus fuit Decoctum ex hordeo integro, Cornu cervi usto, veronicâ, agrimoniâ, liquiritiâ, ficibus, passulis minoribus, semine anisi & fœniculi paratum, quies & somnus fuit moderatus; alvus vel per se, vel arte responderebat naturæ; & animi fortiores motus refrenebantur. Quibus observatis, Patiens per Dei gratiam ex voto pristinae sanitati fuit restitutus.

OBSERVATIONUM MEDICARUM DECADIS SECUNDÆ.

OBSERVATIO MED. I.

De Ischuria lethali.

Casus.

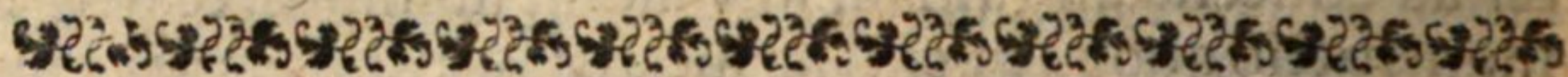
Nno 1696. die 10. Octobris, Vir prænobilissimus ac strenuus, Dominus Georgius Carolus à Stuttenheim, ex nobili prosapiâ Saxonica oriundus, ac apud Ulmeneses Præfectus Vigilum primarius, ætatis suæ quadragesimo primo, aliâs sanguineæ complexionis, ac roseæ vividæque faciei, sed multoties nephritide divexatus, post fortissimam animi commotionem Ischuriâ correptus est, ad quam tollendam laxativo aliquo à Pharmacopola petito, postea Oleo juni-

juniperino cum spiritu vini aliquoties usus est; his autem nihil proficientibus, Medicum suum ordinarium accersivit, qui ipsi varia remedia appropriata laxativa ac diuretica, quin etiam balnea & clysteres, sed omnia frustraneo successu præscripsit. His ergo in cassum adhibitis, catheter ad educendam urinam in vesicam immissus, & penes illum fuctio quoque penis ac meatus urinarii tentata est, quæ omnia nil quicquam profecerunt, nec ulla urina ex vesica evocari potuit. Quapropter Dn. Patiens summâ anxietate pressus, ex desiderio sanitatis etiam chirurgi primarii Cæsarei Castrensis manibus se exposuit, cujus adhibita remedia interna & externa nil quicquam solatii attulerunt. Post hunc alius experientissimus Medicus in consilium vocatus est, qui ipsi Arcanum Ludi Helmontii, sed quoque irritò successu; propinavit. Interea temporis acutissimi dolores indies cum dejectione virium ita exacerbati sunt, ut Dn. Patiens eos vix amplius tolerare potuerit, tantoque cum impetu identidem vomere coactus est, ut oculi ex cavitatibus suis prominere viderentur, quæ materia per vomitum egesta apertè & sensibilibus urinam redoluit. Durante morbo parum cibi assumpsit, nullumque ciborum appetitum habuit. Dictis his symptomatibus convulsiones tandem supervenerunt, quibus cessantibus ad se quidem rediit, sed postea vicesimâ primâ die decubitus, salvâ cum ratione inter preces adstantium piè ac placidè obdormivit.

SECTO & aperto post obitum corpore, die 30. Octobris per inspectionem deprehensum est, renis dextri pelvim seu infundibulum uno calculo; sinistri verò meatum tribus mediocris magnitudinis lapillis obstructum, & totaliter occlusum fuisse, quorum posteriorum unus rotundus, alter oblongus instar olivæ, tertius verò asper fuit; In uretere sinistro versus vesicam itidem lapillus, pisi magnitudine, repertus est, qui viam urinæ arctissimè occlusit; Vesica verò vacua, inanis & collapsa fuit, quia ne guttula urinæ ex superioribus viis ad ureteres, & ex iis ad eam penetrare potuit. Vesicula felle insignis

*Cadaveris
sectio & ins-
pectio.*

magnitudinis ob bilis copiam turgebat. Reliqua viscera omnia optimè ac naturaliter constituta erant, ita, ut nil quicquam in iis desiderari potuerit, quorum etiam adminiculo longiorem vitam ducere potuisset, nisi dicti lapilli in renibus urinæ viam occlusissent, & sic huic viro nobili ac longiore vita digno, filum vitæ in flore juventutis per mortis ferociam rescassent.

OBSERVATIO MED. II.

Vulnus femoris lethale.

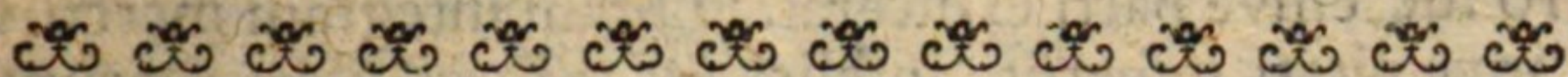
Casus.

Nno 1697. die 25. April. qui erat dies Solis, vesperti inter horam tertiam & quartam, Georgii Nießii, Rustici Langenavens. filia, nomine Scholastica, ætatis suæ decimo quinto, in ædibus Pauli Maderi, à Georgio Wingart, Sartore Neenstettensi, qui militis cujusdam gladium de pariete desumptum denudabat, ac jocosè puellas præsentibus eodem lædere fingeat, præter intentionem in interiori dextri femoris parte, tres digitos transversos infra pudenda, ictum versus superiora fauciat, quo accepto vulnere illa statim ex hypocausto in aream auffugit, ibidemque in terram decidit, & ab astantibus in dictum hypocaustum deportata, statim animam suam exhalavit.

*Vulneris
inspectio, ac
dijudicatio.*

EX mandato igitur Nobilissimi & Amplissimi Magistratus Ulmen-
sis, Ego & Joh. Bartholomæus Heckhing, Chirurgus Reip. Ulm.
Ord. salariatus cadaver inspeximus, ac deprehendimus, truncum ve-
næ cavæ descendente cum comite arteria transversim abscissum,
sicque hanc puellam ob fusissimam hæmorrhagiam & effusos cum il-
lâ Spiritus vitales tam brevi temporis termino mortis
aleam subivisse.

OBSERVATIO MED. III.

**Pes minor, cum carie Ossium, exulceratus,
spinam ventosam minitans.**

Casus.

PRænobilis quædam Matrona, in optimo Juventutis flore constituta, temperamenti phlegmatici, ante paucos annos, ob humorum acri-salinorum in corpore stabulantium, eorumque ad pedem minorem defluxionem, & hinc insecutam congestionem, & stagnationem in tubulis, fibrillarumque distorsionem sanguinis circulationem impedientem, tumore dolorifico divexata fuit, qui tumor à Chirurgo ordinario per emollientia & maturantia ad supurationem promotus, ac ulcus post decentem mundificationem, sarcoticis ac epuloticis consolidatum fuit. Recrudescente autem post aliquod tempus morbo, præfatus chirurgus, ut materiæ purulentæ in parte affecta contentæ exitum pararet, cauterio potentiali usus est, quo mediante quidem cutis caroque subjecta erosa & aperta, ac pus eductum fuit, sed pars affecta & exulcerata, ob continuum humorum acri-salinorum affluxum nullam amplius consolidationem admisit, etiamsi multifaria remedia tam interna quam externa, thermæ, Unguenta, pulveres, emplastra, & hujus farinae alia usurpata fuerint. Pateriens tamen, his non obstantibus, pedi insistere ac ambulare potuit. Postea vero chirurgus quidam castrensis, à multis ob insignem experientiam chirurgicam celebratus, hanc curationem cum promissione sanitatis aggressus est, cujus tamem remedia, præsertim corrosiva, ex quorum nume-

ro successivè parti exulceratæ libram integram mercurii præcipitati insperfit, infelici successu adhibita fuerunt, siquidem Patiens post primum statim applicatum emplastrum nec amplius stare, nec in hunc usque diem ambulare potuit. Parentes igitur optimi cum Marito fidissimo de huius affectus curatione valdè solliciti, meum quoque hâc de re iudicium ferre desiderarunt, quibus per sequens consilium animi mei sententiam exprimere non dubitavi.

Resolutio.

Hic affectus principaliter à cachexiâ & vitio sanguinis dependet, qui particulis heterogeneis acido - vitriolatis, viscidis, & acri - salino - scorbuticis cum aliquali malignitate inquinatus est, qui humores vitiosi cum sanguine circulando per totum corpus hætenus divagarunt, membra ejusdem hinc inde percurrento obsederunt, & tandem pedem minorem per affluxum & congestionem occuparunt, ibidemque cutem cum subjectâ carne & ossibus eroderunt, præsensque malum induxerunt.

*Curationis
Requiritur.*

Ad hoc igitur malum impugnandum & exterminandum requiruntur, ut 1. Humores acri - salini & scorbutici per appropriata remedia leniter evacuentur. 2. Massa sanguinea corrigatur, mundificetur, ejusque virtus balsamica in actum reducatur, erigatur, & roboretur. Et 3. bona ac laudabilis diæta observetur. Ad quem scopum bono cum Deo assequendum, sequentia Remedia, ut speramus, opem & auxilium subministrabunt.

*Vin. medic.
laxat.*

Et quidem 1. ad humores acri - salinos & scorbuticos per appropriata remedia evacuandos, confert sequens Apozema. *Rx. Herb. fumar. Veron. Agrimon. scolopendr. Card. bened. cochlear. Nasturt. ana pj. Rad. Helleb. nigr. præp. Enul. camp. cichor. aua zij. Rhabarb. ver. ʒß. fol. sen. el. s. st. ʒj. Agar. troch. Mechoac. nigr. Turpeth. Polypod. querc. ana zij. Cinnam. acut. ʒj. Pri alb. crud. zij. sem. anis. scenic. ana ʒß. M. & concis. f. cum syndon. alb. nodulus cum lbij. & ʒiiij. aq. Mulsæ, vel tribus quartariis, id est ʒxxx. vel lbij. aq. font. & ʒx. vel ʒxij. vini albi decoquendus. De quo Patiens singulo manè jejuno stomacho ʒv. vel quartarium dimidium bibat. Si Pilulæ placeant, parentur sequentes una vice deglutiendæ. *Rx. ʒii dulcis. Extr. panchymag. Croll. ana ʒß. Mag. Gialapp. gr. vj. M. f. cum aq. ceras. nigr. pil. deauratæ num, xxj. certis temporibus repetendæ. Fortiora remedia purgan-**

*Pil. purg.
& sangu.
purificant.*

de pedis minoris, cum ossium carie, exulceratione. 645

gantia, quia in corpore magnam confusionem & agitationem sanguinis & humorum causari solent, omittantur.

2. Ad massam sanguineam corrigendam & purificandam, ac ab acrisalina & scorbutica acredine vindicandam. *Rx. Conserv. ros. Electuar. rubr. Borrag. Enul. camp. ana ʒʒ. Pulv. margarit. præp. Corall. rubr. præp. sanguin. ana ʒʒ. Troch. de viperis ʒʒ. Syr. corall. q. s. pro condito. De quo duabus purif. horis ante prandium & coenam castaneæ vel juglandis quantitas sumatur.*

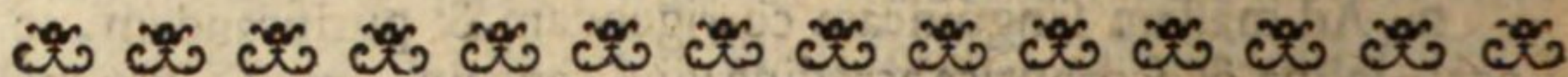
Si vero Patienti Pulvis magis arridet. *Rx. Pulv. viperar. Ital. in Pulv. sangu. montibus Euganeis captar. ʒj. Spec. diamb. compl. ʒj. Lap. Bezoard. or. ʒʒ. renobans & M. f. pulvis subtilissimus, de quo mane & vesperi ʒj. in brodio gallinæ sumatur, purif. ejusque usus per 40. dies continuetur. Vel, Rx. Tinctur. auri antimoniat. ʒj. Tinctur. de qua M. ʒ. V. gutt. iij. in aqua cordiali, vel alio convenienti vehiculo capian- sang. purif. tur.*

Quod Ulcus cacoethicum concernit, illud ante omnia per Unguen- *Ulceris tra- statio,* ta digestiva & mundificativa repurgandum, siq; cariola & corrupta ossa reperiuntur, illa pro re nata aut per pulveres appropriatos, videlicet pulverem aristolochiæ longæ, Ireos florent. Euphorbii, & ii dulcis. Vel florum ʒris, vel per se, per insersionem, vel cum aqua plantaginis per impositio- nem, à cariola corruptione vindicanda, vel si totaliter ac substantialiter corrupta sunt, separanda & eximenda erunt.

Inter Unguenta mundificativa sequens non erit contemnen- *Ung. mun- dificat,* dum. *Rx. Terebinth. venet. ʒij. vitell. ovor. ʒj. Croc. or. gr. iij. Thur. Ma- stich. ana gr. vj. Mell. ros. ʒj. Ung. Fusci Felic. Wîrzii ʒʒ. Misce. Post mun- dificationem, remedia siccantia, acredinem obtundentia, ac epuloti- ca requiruntur. Exempli gratia. Rx. Aloepat. sang. Drac. ʒris ust. Pulv. epu- lot. Thuris, Aristol. ana part. equal. M. f. pulvis, ulceri inspergendus. Ex Em- Empl. sic- cant. car- nementque ge- nerantia. Corrosiva in hoc affe- ctu sunt fu- gienda. Diata. Potus Ord.* plastris conferunt ea, quæ siccant, consolidant, ac cicatricem indu- cunt, qualia sunt, Emplastrum de plumbo, diasulphuris Rulandi, de lapide ca- laminari, gryseum. Quocirca benè notandum, quod omnia acrisa & corrosiva malum exacerbent & augeant.

Quod Diætam concernit, Aer sit temperatus cibi coctû faciles, bonum succum ac sanguinem generantes, econtra omnes cibi crudi, acidi, falsi, acres, &c. evitentur. Potus sit sequens. *Rx. Scob. lign. Sassafr. Lentiscin. Guajac. Rad. chin. ana ʒʒ. Cinnam. opt. ʒij. Sem. anis ʒj. CC. præp. Ocul. ʒ. præp. ana ʒʒ. M. f. pulv. gross. cui add. passul. min. ʒ. M. De quibus speciebus cochleare unum majus in urceo benè tecto cum mensura unâ aquæ fervidæ infundatur, ac refrigerescere sinatur. In mensâ potiuncula vi- ni albi Nicarini vel per se, vel cum dicta infusione permixta, est con- cessa. Coeterum Patiens quieti indulgeat, modicè dormiat, alvum*

naturaliter apertam teneat, sibi que ab omnibus gravioribus fortioribusque animi pathematibus caveat. Exarab. die 5. Septembris 1697.

OBSERVATIO MED. IV.

Passio Iliaca, cum intestinorum inflammatione, & motu intestinorum peristaltico inverso, lethalis.

Casus.

Nno 1697. die 27. Octob. ad Theodorum Moserum, virum quadraginta annorum, & saltuensem vocatus sum, qui jam dudum per sex septimanas decubuit, & de intolerabili ardore circa lumbos, continuis ventriculi ructibus, oris amaritudine, omnium ciborum per vomitum rejectione, & totius corporis atrophiam conquestus est, cui ipsius mater vinum medicatum paravit, ac regio lumborum, variis medicastris sic suadentibus, unguentis refrigerantibus sed sine ullo levamine, inuncta est.

Curatio.

Syr. Emet.

Enema,

Clyster

*emoll. & do-
lor. sedans.*

REbus ergo sic stantibus, ob oris amaritudinem, quæ præsentiam bilis indicabat, ipsi de *Syrupo emetico Angeli Salæ* ℥j. ordinavi, quo mediante magna bilis quantitas, cum consolatione patientis egesta est. Et quia per aliquot dies alvi constipatione contumacissima laborabat, nullumque catarcticum penetrabat, iccirco ei tale Enema applicatum fuit. *Rx. Spec. decoct. carminat. ℥i℥. pulp. colocynth. in petia ligat. ℥vj. M.f. decoctio cum brodio carnis q.s. colatur. Rx. ℥viij. in qua dissolv. Syr. Emet. Ang. sal. ℥ij. Elect. diacathol. ℥j. salis gemmæ ℥iij. Mell. rosat. solut. ℥i℥. Terebinth. Venet. cum luteo ovi unius solut. ℥iij. M.f. Clyster. Cujus beneficio feces in parva quantitate egestæ sunt. Cum autem post hujus usum alvus iterum clausa maneret, illa sequenti clystere bis repetito, non sine effectu & educatione fecum reclusa fuit. *Rx. Herb. 5. emoll. chamomill. Verbasci, summit. aneth. ana M℥. sem. lini ℥℥. decoct. bord. q.s. fiat l. a.**

de Passione Iliaca, cum intestinor. inflammat.&c. 647

l. a. ebullitio, colatur. R. ʒvj. in qua dissolv. Elect. lenitiv. Florenz. diacathol. ana ʒj. Ung. clysmat. ʒj. Axung. anser. gallin. anatis ana ʒvj. vitell. ovorum. 2. M. f. Clyster.

Quia vero ardor intensissimus circa lumborum regionem non remittebat, alvusque clysteribus adjuta naturæ non respondebat, ac ventriculus ob consensum cum intestinis semper nauseabundus permanebat, omnemque cibum vomitu rejiciebat, iccirco ad alterandum & refrigerandum calorem præternaturalem, & referanda intestina, die solis, trigesimo primo Octobris, Patienti Q^{ui} vivi ʒvj. in Oleo lini sine igne expresso, propinata, & quotidie bis Clysteres domesticis, ex lactis vaccini vel decocti hordei Unciis decem, Ol. lini ʒij. cochleari uno butyri, duobus vitellis ovorum, & salis pauxillo parati, applicati fuerunt, quibus adhibitis, sequenti die sabbathi, qui erat sextus Novembris, Q^{ui} ius vivus cum fecibus alvi copiosissimis sanguinolentis striis permixtis, per secessum exclusus fuit, quo facto, ardor molestissimus circa lumbos totaliter remisit. Post dictam Q^{ui} i vivi & fecum exonerationem, sæpius alvus sponte, non sine intestinorum dolore, soluta est, qui dolor per dictos injectos clysteres oblinitus fuit.

Contra singultum, qui ipsum quoque divexabat, internè sequentes pilulas deglutivit. *R. Theriac cœlest. gr. iij. Extr. laudan. opiat. Pil. contr. incompl. gr. j. M. f. pil. num. iij. vel cum aq. confort. perlat. Offic. ʒß. potiuncula. Externè, regioni ventriculi cataplasma ex fermento, quo pistorum ad panem subigendum uti solent, pulvere nucis moschata, & theriaca paratum, applicatum fuit.*

Penes dicta remedia patienti etiam varia confortantia cordialia & stomachica ordinata fuerunt; si vero aliquid minimam saltem acredinem vel aciditatem habuit, statim insignem exindè molestiam cum dolore sensit. Potus ordinarius ex sequentibus speciebus constabat, quem præ aliis tolerare potuit. *R. Scob. ligni lentiscin. santal. citrin. Rad. chin. ana ʒß. Cinnam. opt. liquirit. ana ʒij. Sem. anis ʒj. CC. præp. Ocul. ʒ. præp. ana ʒiß. M. f. pulv. grossus, cui add. Passul. min. ʒß. De his speciebus cochleari unum majus in olla bene tecta cum mensura una aq. fervida infundatur, & refrigerare sinatur.*

Post hæc dicta adhibita remedia dolores totius corporis partim insigniter liniti, partim sublati fuerunt, ventriculus cibos retinere potuit, & optima reconvalescentiæ spes apparuit. Sed die 11. Novembris ex inopinato & velocissimè res in deterius mutata est, ubi patiens ingentem quantitatem bilis porraceæ evomit, quem vomitum lipothymia crebriores cum sudore frigido, & algore totius corporis secutæ sunt, quibus supervenientibus ob debilitatem caloris nativi pe-

riculosissimis symptomatibus, tandem die Veneris, 13. Novembris succubuit, ac media nocte vitam cum morte mutavit.

OBSERVATIO MED. V.

Febris maligna, cum pleuritide spuria,
lethalis.

Morbus.

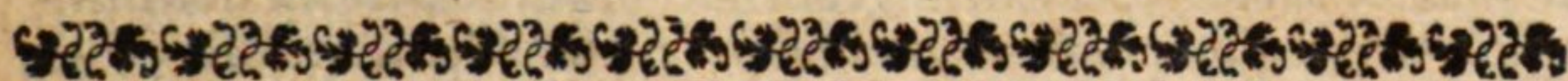
Nno 1697. die 4. Novembris Elifabetha N. Decurionis Ulmenfis Conjux, ætatis 34. ex præcedentibus vehementioribus animi commotionibus & facto itinere, cum crebrioribus vomitibus, horrore, insequenti totius corporis exæstuatione, ac pleuritide vagâ spuria, præsertim in sinistro latere, versus regionem lienis, correpta est, quibus dictis tremor membrorum, calor præternaturalis febrilis, capitis & stomachi dolor, &c. accesserunt.

Curatio.

Cui statim in morbi principio internè potiunculam laxativam bono cum successu, ac postea varia specifica, antifebrilia, cordialia, sudorifera, & confortantia cum aquis & pulveribus bezoardicis ac præcipitantibus mixta. Externè vero Emplastra stomachica & splenetica, aquæ odoriferæ, noduli, ac balsama propinata, adhibita, & applicata, fuerunt.

Quibus omnibus in cassum adhibitis remediis morbus singulis quasi horis incrementum sumsit, è contra vires ob oppressos & resolutos spiritus vitales & frequentiores lipothymias ante & post motos sudores totaliter prostratæ fuerunt, quod etiam pulsus debilis ac celer cum tremore cordis satis superque indicarunt. Ungues manuum ac pedum, ut & lingua nulla duritie correpta, ob gangrænosam totius massæ sanguinæ corruptionem & putredinem insigni nigredine tinctæ

Etæ fuerunt, & respiratio fuit difficilis, mens tamen semper salva constabat, quibus omnibus mors finem imposuit, ac dicta Patiens die 12. Novembris, qui erat criticus & septimus decubitus dies, hora secundâ pomeridianâ ex hâc miseriarum valle ad Jubilæa cœlestia emigravit.

OBSEKVATIO MED. VI.

Uteri procidentia, ex ligamentorum laxitate.

Casus.

ANno 1697. Matrona quædam prænobilis, in optimo juventutis flore constituta, & cui menses ordinatè fluunt, de gravitate ponderis in hypogastrio versus intestinum rectum, ac si uterus & intestina è sua sede deorsum decidissent, conquæsta est, cui lassitudo corporis ac membrorum, præsertim verò pedum, cum aliquo angore & tristitia accessit, quæ ex desiderio sanitatis consilium & auxilium meum expetiit, cujus morbum Uteri procidentiam ex signis diagnosticis nominare non dubitavi.

Morbi Resolutio.

CAusa ejus est humorum, præsertim pituitosorum, à cacochymia *Causa*, ac vitiosa sanguificatione provenientium, affluxus ad uteri ligamenta, quibus mediantibus lubrica, laxiora, longiora & quasi extensa facta sunt, ac per intemperiem humidam, peritonæum, præsertim eâ parte, qua etiam utero alligatur, in consensum traxerunt.

Peccant autem aliâs humores vel substantiâ, si nimis tenues & serosi sint; vel quantitate per congestionem & stagnationem; vel qualitate & motu, quibus uterus stimulator, & ad exitum invitatur.

Wedelius. Affectus hic ex eo cognoscitur, quod sensim generetur, *Signa diagnostica*, & minore cum dolore affligat.

Curatio,

Curatur longo tempore, inprimis in adultioribus, per phlegmagoga, pilulas de hiera, agarico, aggregativas, indas, cochias, Rhabbarum. &c. Vomitus frequens multò utilior quibusdam videtur, quia non solum pituitam vacuat, sed etiam uterum sursum trahit; Quæ vero mihi ob vehementem corporis commotionem ac concussionem suspecta videtur, cum notum ac compertum sit, vomitum non rarò puerperas à secundinis per expulsionem liberasse.

Purgantia autem debent esse mitiora, ne vehementi sua operatione Uteri procidentiam magis promoveant, & humorum copiam ad partem affectam depellant.

Puls. purg.

Dictæ ergò Patienti sequentia ad expurgandos peccantes è corpore humores ordinavi. *R. Pulv. rhabarb. veri & select. ʒiij. Myrobalanor. citrin. ʒß. M. f. pulvis una vice sumendus.*

Vin med. laxat.

Et, *R. Herb. absynth. Card. bened. Meliss. Majoran salv nob. menth. crisp. ana Mß. Rad. fœnic. calam. arom. garyophyllat. ana ʒij. Angelic. Levistic. ana ʒj. Rhabarb. ver. & select. ʒß. fol. sen. el. s. st. ʒvj. Jalapp. Agar. troch. Turpeth. opt. ana ʒij. Tartar. alb. crud. ʒij. Cinnam. opt. ʒiiij. M. concis. & contus. f. cum Syndone albo nodulus, cum it v. vini albi Nicarini infundendus. De quo Patiens singulo manè jejuno stomacho ʒvj. ebibat.*

Electuar. adstring.

Purgato corpore internè etiam conveniunt adstringentia, in quem finem seq. Electuarium præscripsi. *R. Rob. acaciar. de cornis ana ʒvj. Corall. rubr. præp. Pulv. rad. tormentill. spodii præp. ana ʒj. Syr. myrtin. ʒß. M. f. Electuarium molle. De quo sæpius nucis moschatæ quantitas capiatur.*

Remed. adstring.

In adstringentium numero etiam sunt Rad. tormentill. herb. beton. berniar. pilosell. plantag. bellid. agrimon. sanicul. stor. hyperic. balaustia, sem. 4. calida majora, cort. granat. aurant. Cinnamomum, &c. Ex quibus varix remediorum adstringentium formulæ parari possunt. Exempli gratia.

Puls. adstring.

R. Rad. thapsi barbati, ʒij. fol. myrti, sem. pastinac. domest. ana ʒj. Rasur. CC. ʒß. Ciner. Ostraceor. vel conchar. ʒj. Corall. rubr. ʒij. M. f. pulvis. Platerus, & Riverius. Vel, R. Fol. lauri, myrtill. ana ʒß. sem. pastinac. domest. ʒiiij. macerentur. & coquantur cum vino generoso. Dosis ad ʒiiij. repetenda. Quercetanus. Vel, R. Ocul. ʒ. præp. Rad. Zedoar. sem. pastinac. domest. ana ʒj. Nuc. moscb. ʒß. Myrrh. ʒj. bacc. laur. ʒß. CC. ust. ʒj. M. f. pulvis, dandus ex vino rubro adstringente.

Decoct. adstring. Puls adstring.

Topica.

Externè, conferunt ea, quæ adstringendi siccandique vim obtinent, qualia sunt, Emplastra circa lumbos & inguina, Unguenta, fomenta, balnea, suffitus, & similia. Exempli gratia. *R. Bol. armen. Terr. sigill. Sangu. Dracon. Corall. rubr. Spodii, Santal. citrin. ana ʒij. Acac. thur. mastich. ana ʒß. Terebinth. ceræ ana ʒj. Ol. myrtin. ʒij. M. f. l. a.*

Emplastr. adstring.

Empla-

Emplastrum. Vel $\mathcal{R}$. Rad. bistort. rad. cyperi. berniar. usneæ. ana ʒj. flor. Aliud. rosar. rubr. balaust. ana ʒß. gallar. vel cort. granat. vel capul. gland. ʒij. nuc. cupress. ossium. dactyl. vel myrobolan. ustor. ana ʒj. sem. myrtill. ʒß. thur. vel mastic. acac. vel succ. hypocistid. ana ʒj. Spicæ ʒß. Corall. rubr. ʒj. M. f. pulvis subtiliss qui excipiat Ol. myrtin. vel myrtill. aut masticb. addendo tert. part. Ol. laurin. resinæ liquid. alicujus $\mathcal{E}$ ceræ, q s. f. Unguentum vel addita resina sicca, pice, $\mathcal{E}$ colophonia f. *Emplastrum. Bonettus.* Vel, $\mathcal{R}$. Cerat. santalin. Ung. rosar. comitiss. ana ʒvj. Ol. nymph. $\mathcal{E}$ viol. ana ʒij. Camphor. ʒß. *M. f. Unguentum, quo renum $\mathcal{E}$ lumborum regio manè $\mathcal{E}$ vesperi inungatur.*

Præter hæc, etiam conveniunt roborantia, & quæ sensibilibus ter per sudores, aut insensibiliter per halitum corpus exiccant, ut sunt thermæ, laconica, decoctum sudoriferum ex Guajaco $\mathcal{E}$ sassâfras; semicupia vel fotus ex salvia, origano, Majorana, thymo, matricaria, tanaceto, absynthio, ruta, cype-ro, calamo aromatico, decoctis in aqua sabrorum, $\mathcal{E}$ similia. *Roborantia, $\mathcal{E}$ diaphoretica, Thermæ.* Primrosius.

Commendatur quoque Balneum, vel thermæ naturales, vel artificiales. Et quidem aquæ naturales thermarum atramentosæ, aluminosæ, falsæ, vel in quarum stillicidio tophi multi gignuntur, cumque decoquantur, multum calcis adhæret, ad mensem, vel ultra, ut solent, continuatæ plurimum sæpè profunt, inter quæ Thalsingenses & Crumbacenses maximè probantur, cum licet madore suo humectare videantur, tamen non solum potentia, sed & sudores movendo, humoresque absumendo exiccare eas tandem & adstringere effectus doceat, atque corrugatio cutis & asperitas, quæ inde sequitur, satis ostendant. Platerus.

Dictæ nostræ Patienti ego sequentes species pro balneo præscripsi. $\mathcal{R}$. Herb. menth. puleg. Origan. hyperic. rutæ, meliss. serpill. Salv. majoran. lavendul. ana Mj. Nuc. cupress. rosar. rubr. Spic. nard. cort. granat. capular. gland. ana ʒj. Mespil. immatur. Acac. ana Mj. scob. Lign. juniper. Guaj. ana ʒiiij. salis $\mathcal{O}$ ri, communis ana ʒßß. alum. roch. ʒßj. M. $\mathcal{E}$ concis. d. ad chartam. *Species adstring. pro semicupio.*

Pro fomento, hisce speciebus usa est. $\mathcal{R}$. Nuc. cupress. Rosar. rubr. spic. nard. cort. granat. flor. balaust. capul. gland. ana ʒß. Mespil. immatur. acac. ana Mß. M. incis. $\mathcal{E}$ contus. coq. cum vino rubro, quod instilletur lateri ignito, fumusque sinu muliebri ac ano excipiat. *Foment. adstring.*

Uterum quoque firmant incessiones ex decocto balaustior. nucum cupressi, acac. baccar. myrti, Cortic. pini, quercus, thuris, ac flor. stæchados, fol. mespilor. symphyti, rubi, malicorii, $\mathcal{E}$ c. quibus etiam alumen crudum addi potest. *Spec. pro incess.* Rodericus à Castro.

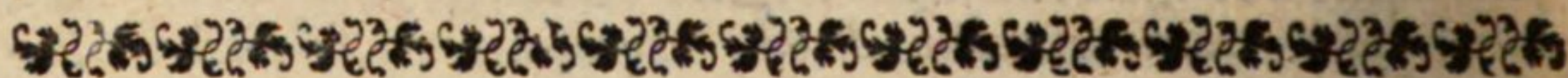
*Cautela in
adhibend.
adstringen-
tib.*

Sed dicta adstringentia medicamenta interna & externa cautè sunt usurpanda, si menstrua statim temporibus adhuc profluant, ne supprimantur, & graviora inde mala oriantur.

Tempus autem hujuscemodi remediis magis idoneum est, ubi fluxus mensium præterit, teste Riverio.

Diata,

Quod Diætam concernit, Aer sit calidior & siccior, victus ratio tenuis & exiccans, vitæ semper humidis, cibi sint calidi & sicci, adstringentes, euchymi, potius assii quam elixi, minimè crassi aut flatulenti. Potus sit Decoctum sassafras, Guajaci, Cinnamom. Chinæ; vel vinum aqua chalybeata, aut decocto Coriandri dilutum, alvus sit aperta, ac patiens in summa corporis & animi quiete contineatur. Ex arab. d. 7. Januar. 1698.

OBSERVATIO MED. VII.

Puer ab acceptis plagis Convulsionibus correptus.

Casus.

Nno 1697. in Pago Rammingen, tempore vernali, cum frumentum in agris venustate sua omnium oculos delectaret, exoptatamq; messem promitteret, Puer duodecennus, cui cura anserum pascendorum demandata erat, ex negligentia anseres in agrum frumento fertilem extravagare, ibidemque rostris fruges demetere permisit, quos Rusticus propriarius ibidem pascentes deprehendit, & iracundiâ commotus pueri dorsum baculo flagelli inverso stipavit, per quas acceptas plagas puer terrore perculsus mortui instar in terram decidit, ac in ædes parentum deportatus, mentis alienatione, convulsionibus, ac lipothy-miis correptus est.

Curatio.

Curatio.

AD quem ego vocatus, ipsi ad revellendos, discutiendos, derivandos vapores humoresque caput petentes, talem clysterem repetitis vicibus applicare curavi. *Rx. Herb. betonic. salv. Rorismar. flor. Chamomill. summit. aneth. ana Mß. Rad. pæon. ʒij. M. f. cum decocti hordei sufficienti quantitate ebullitio. colatur. Rx. ʒv. in qua dissolv. Elect. lenit. Florenz. Diacathol. ana ʒß. Mell. rosat. colat. ʒj. vitell. ovi unius, salis pauxillum. f. Clyster.*

Postea de sequenti aqua cephalica confortante, simul & epileptica identidem cochleare unum vel alterum deglutivit. *Rx. Aq. Aq. cephal. confort. offic. perlat. ceras. nigr. flor. tiliæ, pæon. ana ʒj. hirund. cum castor. & Epilept. epilept. Lang. ana ʒß. Cinnam. siillat. ʒij. Pulv. Marchion. epilept. Cinnab. nativ. præp. ana gr. xv. lapid. Bezoar. occid. gr. v. sacch. perlat. ʒiij. Misce. Vertici, naribus, & temporibus Balsamus apoplecticus crollii, cum balsamo majoranæ, & succini, nec non castoreo mixtus, fuit illitus. Nucha & spina dorsi oleo lumbricorum, rosarum & chamomillæ, invicem mixtis M. & V. calidè inuncta fuit.*

Quia vero nihilominus continua inquietudine & crebrioribus convulsionibus divexabatur, iccirco ipsi è vena mediana dextri brachii ʒij. sanguinis per phlebotomum educere curavi, sequentemque pulverem epilepticum, manè & vesperi ʒj. quantitate in aqua ceraforum nigrorum sumendum præscripsi. *Rx. Succin. alb. præp. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. Pulv. epilept. mirab. Mynsichti, pulv. Marchion. epilept. ana ʒj. Cinnab. nativ. præp. Cinnab. ʒ ii. ana ʒß. fol. O. num. j. M. f. pulvis.*

De cætero, aer fuit temperatus; cibi euchymi; Potus, Decoctum CC. hordei integri, ficuum, passularum, liquiritiæ, seminis anisi & fœniculi; alvus fuit aperta; somnus cum quiete, quantum possibile, procurabatur; ac mœror & tristitia consolationibus ac promissionibus mitigabantur. Quibus dicto modo adhibitis, puer ad se rediit, pristinamque bonam valetudinem recuperavit.

OBSERVATIO MED. VIII.

Puer ex dentitione convulsionibus spasmodicis, salvâ tamen semper ratione, divexatus.

O o o

Casus.

Casus.

Nno 1697. tempore æstivo, Mercatoris Ulm. cujusdam Filius, duodecim annorum, cui dentes molares posteriores per tubercula gingivarum erumpere morabantur, in affectus principio pedum spasmodicam contractionem, ac si pedes decurrerentur, eosque non extendere posset, sensit, qui, præsertim circa articulos, spiritu lumbricorum, & spiritu paralytico Mynsichti, invicem mixtis, nec non medullâ cervina, in formam linimenti cum vino malvatico subactâ, inuncti fuere. His vero non attentatis, malum indies crevit & invaluit, ac non solum pedes, sed etiam brachia, imò & ipsum caput ac cerebrum occupavit, ita ut Patiens continuis motibus spasmodicis & convulsivis correptus, linguam, maxillam inferiorem, & reliqua membra semper hinc inde agitare coactus fuerit. Quibus tandem loquelæ interruptio accessit, ita, ut non nisi balbutiendo unum vel alterum verbum inarticulatè proferre potuerit. Quocirca benè comedit, & viribus constitit, quæ naturæ robur indicabant.

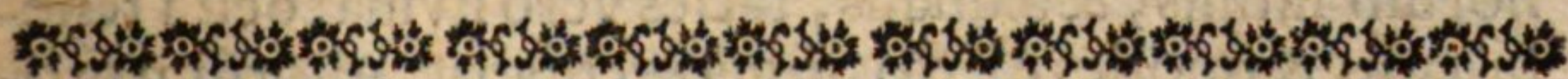
Curatio.

Ware vocatus ad materiam peccantem in capite, nervosis ac musculosis partibus resolvendam ac discutiendam ipsi internè spiritus Fri, cum spiritu cephalico Anhaltino permixtus, manè & vesperi guttatim in sequenti aqua cephalica exhibitus, sed etiam vertex capitis, & nucha spiritu cerasorum nigrorum, lilior. convallium, & cephalico Anhaltino, invicem mixtis; spina vero dorsi Unguento nervino, & oleo terebinthinæ inuncta fuere. Aqua
Aq. cephal. vero cephalica internè cochleatim sumenda fuit talis. *℞. Aq. Ceras. nigr. flor. tiliæ, pœon. meliss. s. ana ʒj. Epilept. Lang. Hirund. cum castor. ana ʒss. spir. Ceras. nigr. lilior. convall. cephal. Anhalt. inc. ana ʒij. pulv. March. Margarit præp. ana ʒj. Lap. Bezoar. Or. gr. v. Conf. Alkerm. incompl. ʒss. sacch. perlat. ʒij. Misce.*

Externè, sequentes species pro duabus cucuphis in vino decoquendis capiti sæpius calidè applicandæ fuerunt ordinatæ, quæ etiam optimè

optimè conduxerunt. *R.* Flor. rosar. rubr. lavendul. Herb. bethon Menth. Cucupha
 Meliss. Majoran. Rorismar. Puleg. Salv. ana Mj. Cortic. Citr. Cinnam. Ma- cum vino
 cis, Garyophyll. ana 3ß. Nuc. mosch. 3j. Sem. Coriandr. nigell. ana 3ij. M. & capiti cali-
 concis. f. c. syndone albo cucuphae duæ interpassatæ. Anteriori parti colli, de appli-
 ubi nervi recurrentes descendunt, iterumque recurrunt, bis in die se-
 quens facculus in vino decoctus calidè fuit per horam superligatus. Sacculus
R. Flor. betonic. salv. rorismar. primul. veris, summitat. majoran. hyperic. collo super-
 centaur. ana Mß. flor. rosar. rubr. Iva arthet. ana Mj. gran. juniper. 3ij. in- ligandus.
 cid. & contund. omnia grosso modo, postea indantur sacculo ejus magnitudinis, Emplastr.
 ut anteriorem partem colli ad sternum usque cooperire possit. Emplastrum vertici ca-
 quoque vertici capitis applicatum laude sua non caruit. *R.* Empl. d. pit impo-
 Tacamahac. 2ij. malax. cum Oleo majoranæ, extendatur super alutâ magnitu- nend.
 dine Imperialis, & dictæ parti imponatur.

Quod Diætam attinet, aer fuit temperatè ad calidum inclinans, Diætæ
 cibi euchymi, Cinnamomo, Majoranâ, nuce moschatâ, & macere con-
 diti. Potus Decoctum ligni sassafras, Radicis chinæ, Cinnamomi, seminis anisi, Pot. ord.
 CC. præparati, Oculor. & cancror. præparatorum & passularum. Cæterum,
 quieti indulgit; alvus respondebat naturæ; ac animi motus erant
 moderati. Quibus adhibitis remediis, postquam circa quadrantem
 anni decubuerat, convaluit, pristinamque bonam suam valetudinem,
 Dia favente gratia, recuperavit.

OBSERVATIO MED. IX.

Melancholia hypochondriaca, cum loque- læ interceptione.

Morbus.

Nno 1697. mediâ æstate, Adolescens quidam
 optimæ conditionis ac ordinis, per aliquod
 temporis intervallum mœrore & tristitia pres-
 fus, ac solitudinem amans, varias erroneas co-
 gitationes animo secum volvens, iisdemque
 habenas laxans, aliorumque conversationes abhorrens,

& lecto suo duos vel tres libros superimpositos habens, ex iisdemque nescio quid, meditans, nonnisi ad prandium vel cœnam vocatus è lecto surrexit, vel ex hypocausto suo ad domesticos prodiit. Cum autem alio quodam tempore pro recepto more ad mensam vocatus non comparet, à suis consanguineis quæsitus, clausis oculis in lecto cubans & loquelâ destitutus inventus est; quibus ad varia interrogata nil, *nisi ita, vel non*, & cum etiam Dn. Pastor de ejus constitutione, vel quali morbi genere laboraret, sciscitaretur, se id profecto nescire, respondit; Et quia etiam cibos averfaretur, à Domino Pastore persuasus duo vel tria cochlearia alicujus jusculi assumsit, de cœtero nil prorsus comedere voluit. Nonnunquam pollices manuum arctissimè clausit ac compressit, non aliter, ac si convulsionibus tentaretur. A me quæsitus, an capitis dolorem pateretur, ita, respondit, ad alias verò quæstiones propositas loqui quidem sibi proposuit, sed verba ob titubantem linguam haud exprimere potuit. Pulsus fuit sanorum similis, & æqualis, facies verò livida, oculi tenebricosi, & quoties è lecto surgere tentabat, quorsum progredi vellet, nesciebat. Ex quibus circumstantiis facile colligere licuit, quod Patiens mentis alienatione laboret, & sibi solus, ad evitandum majus malum, non relinquendus sit.

Morbi definitio.

Causa.

Quod autem Definitionem hujus morbi concernit ille melancholiæ hypochondriacæ nomine rectè indigitatur, quæ ab humore atrabilario & adusto, quin etiam ab obstructione venarum mesaraicarum ramorumque venæ portæ circa regionem lienis suam originem habet, unde Spiritus animales à vaporibus tenebricosis & melancholicis obnubilantur, perturbantur, & inquietantur, falsaque & melancholica phantasmata ex falsis objectis phantasiæ imprimuntur. Quocirca etiam præcedentes fortiores animi affectus, ut causæ antecedentes & procatarcticæ considerandi veniunt, qui huic affectui non levem ansam & occasionem præbuerunt.

Curatio

Curatio autem hujus morbi 1. materiæ atrabilariæ per mitiora *Curationis*
melanagoga expurgatione. 2. Vaporum humorumque caput pe- *requisita.*
tentium revulsione & derivatione. 3. Viarum obstructarum refe-
ratione. 4. Partium affectarum roboratione. Et 5. Convenien-
tis Diætæ observatione absolvitur.

Itaque 1. ad materiæ atrabilariæ expurgationem. *Rx. Mass. Remed. pil. purg. Potio me- lanagoga.*
pil. Fear. Quercet. ʒj. Magist. Gialapp. gr. vj. M. f. c. Tinct. Pri pil. num. xx.
obauratæ, ac una vice deglutiendæ. Vel, *Rx. Confect. Hamech. Elect. dia- cathol. ana ʒiij. Extr. helleb. nigr. gr. v. Diagryd. corr. gr. iij. Aq. scolopendr. ʒij. M. f. potio una vice sumenda. Vel Rx. Herb. scolopendr. chamædr. fumar. Nodulus laxat.*
capil. ♀. borrag. bugloss. ana pj. Rad. 5. aperient. maj. ana ʒj. garyophyllat. be-
len. ana ʒij. cort. tamarisc. fraxin. ana ʒij. citr. ʒj. flor. 4. cord. ana pj. Rhab.
ʒʒ. fol. sen. el. f. st. ʒj. Turpeth. elect. Agar. troch. Gialapp. polypod. querc. ana
ʒij. passul. min. ʒʒ. cinnamom. acut. ʒj. Pri alb. crud. ʒij. chalyb. c. ♀. præp.
in petia ligat. ʒiʒ. sem. anis. fœnic. ana ʒj. Macis ʒʒ. M. ʒ concis. f. cum
synd. alb. nodulus, in seri lactis caprini, vel aquæ mulsæ librīs quinque decoquen-
dus Dosis, singulo manè jejuno stomacho Unciæ quinque vel sex.

2. Ad materiæ peccantis revulsionem, conferunt Venæsectio-
nes, Fonticuli, Hirudinum applicatio, &c.

3. Ad viarum obstructarum reserationem, *Rx. Crem. Pri, Crystall. Pulv. sple- net. ʒ aper- ritib.*
Pri ana ʒij. Spir. salis coagulat. salis tamarisc. fraxin juniper. ana ʒʒ. Ol. ma-
cis ʒʒ. M. f. pulvis, De quo horâ unâ ante prandium, ʒ vesperi duabus ante
cœnam, quantum cultri cuspide capi potest, in brodio carnis sumatur. Vel, *Rx.*
Tinct. Pri rectif. ʒiʒ. d. in vitro. Dosis, gutt. 30. manè jejuno stomacho in con-
venienti vehiculo. Vel, *Rx. Tinct. Melampod. D. Dürrii ʒij. Elix. aperit. Tinctur. aperitib. Alia.*
Clauder. ʒj. M. d. ad vitrum. Dosis, gutt. 15. 20. vel ultra, M. ʒ V. in brodio
carnis, vel alio convenienti vehiculo. In hunc finem conferunt etiam
Acidulæ Egeranæ, Deinacenses, Göppingenses, Ulberkingenses, Jebenhusanæ &c. *Acidule.*
quæ non solum viarum obstructions reserant, sed etiam humores
noxios expurgant.

4. Ad partium affectarum alterationem & roborationem. *Rx. Electuar. alter. ʒ corrob.*
Conserv. borrag. bugloss. rosar. Elect. chalybeat. ana ʒj. Nuc. mosch. cond. ʒj.
spec. latif. Gal. ʒij. Gran. paradys. Garyophyll. ana ʒʒ. Syr. borrag. ʒʒ. M.
De quo interdum aliquoties castaneæ quantitas sumatur. Vel *Rx. Aq. splenet. Aq. splenet.*
Myns. vel Schröder. ʒiij. Spec. latif. Gal. Margarit. præp. Corall. rubr. præp.
ana ʒj. Essent. croc ʒʒ. sacch. perlat ʒij. M. Dosis, cochleare unum vel alte-
rum, sæpius repetendo.

Quod Diætam concernit, Aer sit temperatus; Cibi euchymi, *Diæt.*
vitentur crassa, cruda, coctu difficilia, fumo indurata, &c. Potus sit

Potus ord. Decoctum Rad. chinæ, Cinnam. passular. min. CC. Ocul. $\mathfrak{d}$. $\mathfrak{E}$ sem. anisi vel per se, vel cum vino mixtum. Motus & somnus sit moderatus. Alvus teneatur aperta, & vitentur fortiora animi pathemata.

OBSERVATIO MED. X.

Luxatio spinæ dorsi, lethalis.

Casus.

Nno 1695. die 1° Maji, Josephus Kramer, Rusticus & subditus Orsenhusanus, corpore robustus, triginta annos habens, quercum insignis altitudinis conscendit, ibidemque pullos avium è nido capere sibi proposuit, qui vero ex alto in terram decidit, totum corpus validissime concussit & conquassavit, ac vertebrae spinæ dorsi luxavit, unde partes corporis inferiores ab umbilico usq; ad pedes sensu ac motu privatae sunt, pectusque cum dorso valde intumuit, & frustra tentatâ repositione, variisque in cassum adhibitis remediis; post aliquot septimanas vitam cum morte mutavit.

S C H O L I O N.

*Quot modis
spina dorsi
luxetur.*

Causa.

Internæ.

$\mathfrak{E}$

Externæ.

Spina autem dorsi vel introrsum, vel extrorsum, vel ad latera luxatur vel distorquetur; & præter hæc vel totaliter luxatur, aut saltem subluxatur.

Causæ luxationis & subluxationis sunt vel externæ.

Internæ sunt aut humorum abundantia, qui se nervis, ligamentis, & tendinibus per affluxum & congestionem insinuat, eaque relaxant; aut nervorum, ligamentorum & tendinum connata imbecillitas; aut dolor, per quem affluxus humorum, inflammatio & gangræna causantur.

Externæ sunt casus ab alto, violentæ percussiones & contusiones, ac continua corporis inflexio versus terram, quemadmodum vinatores,

nitores, hortulani, ac alii in plantandis & colendis vineis, agris, & hortis se prono & inflexo corpore ad operandum accommodare solent.

Si autem vertebræ colli luxatæ sunt, & non citò reponuntur, illa luxatio ob compressionem medullæ spinalis, nervorumque respirationi dicatorum, brevi tempore mortem infert.

Vertebra colli diutius luxata mortem inferunt.

Ne verò medulla spinalis facilè lædatur, illa non solum pia ac dura matre, sed etiam insuper membranâ à pericranio ortum habente cingitur; præter has etiam nervis, ligamentis, ac tendinibus firmatur.

Per luxationem autem medulla spinalis, quæ toto cerebro dominatur, læditur ac comprimitur, ex qua compressione partes subiacentes per compressionem torpent, ac sensu & motu suo privantur. Signa autem luxationis sunt sequentia.

Lesio & compressio medullæ spinalis sensum & motum aufert.

Si vertebræ colli luxatæ sunt, patiens ægrè loqui ac respirare potest.

Signa luxationis.

Si spina dorsi introrsum luxata est, tum apparet depresso fovea.

Si extrorsum dislocata vel distorta est, gibbus visui se repræsentat. Si vero ad latera cessit, tum distortio satis conspicua est.

Luxatio spinæ dorsi ob compressionem medullæ spinalis & nervorum periculosior est, quam omnes aliæ luxationes.

Luxatio spinæ dorsi inter alias periculosissima.

Luxatio spinæ dorsi, præsertim introrsum facta, plerumque lethalis est, ut Hippocrates, Avicenna, & alii testantur. Quod ego etiam multoties, & quidem Giengæ in Dn. Consulis Oxlini servo, item in diversorio ad clavem in straminifeca; in pago Brenz, in subdito Württembergico - Weiltingensi; in rustico Neohufano; in rustico prænominato Orsenhusano, ac aliis observavi, qui omnes, etiam tentatâ repositione & adhibitis remediis, accedente inflammatione, gangræna, & sphacelo interierunt. Quod etiam in tertiam vel quartam generationem exercitati chirurgi Ulmenfes Riedlini in sua praxi observârunt, ac in scriptis reliquerunt, quod omnes fermè hujusmodi patientes mortui sint.

& intrors. facta plerumque lethalis.

Introcessio spinæ dorsi, ob dilacerationem nervorum, ligamentorum ac tendinum semper periculosior est quam ea quæ extrorsum per distortionem ac gibbositatem fit, & hæc quoque facilius reponi potest.

Melius etiam est, si aliquot vertebræ simul, quam una saltem, luxantur, quia hæc cum majori compressione spinalis medullæ nervorumque fit, quâ mediante spiritibus animalibus influxus, & vicinarum subjectarumque partium vivificatio denegatur, ac gangræ-

Unius vertebræ luxatio periculosior est, quam plurius.

nosa inflammatio excitatur; in illa vero medulla spinalis cum nervis potius incurvatur quam comprimitur.

*Subluxatio
spinæ dorsi
claudos &
debiles
facit.*

Ii, quibus spina dorsi luxatur, plerumque ad pedes usque sensu ac motu privantur, quod Guil. Fabr. Hildanus Opere suo Chirurg. Cent. 5. Obs. 68. pag. mih. 608. & seqq. duobus exemplis comprobabat, & egometipse apud meos Patientēs semper expertus sum, qui etiam intrusas profundè aciculas sensu percipere non valebant. Illi etiam, qui subluxationem saltem passi sunt, plerumque claudi, ac membris capti & debiles per totum vitæ suæ cursum permanent.

De Adolescente quodam Düffeldorpenſi, qui sibimetipſi ob præconceptam desperatam impressionem laqueo gulam frangere tentavit, cui diabolus in operatione spinam dorsi introrsum ad sternon usque depreſſit, vid. Chirurg. Guil. Fabric. Hildani, Cent. 5. Obs. 68. Exemplo secundo, pag. mih. 609.

Curatio.

Curatio vera consistit in repositione vertebrarum, quæ ex eo peracta cognoscitur, si post eam omnis dolor cessat, & spina dorsi naturalem suam formam & figuram recuperat.

*Modus re-
ponendi lu-
xat spinæ
dorsi.*

Quâ verò ratione spina dorsi introrsum luxata per extensionem & instrumentum ductile, vel etiam per incisionem & per vertebrarum in suum locum per forcipes reductionem reponenda sit, vid. opus chirurg. Fabr. Hildani Cent. 5. Obs. 69. p. mih. 609. Et quomodo spina dorsi extrorsum vel ad latera luxata per scamnum Hippocratis reponenda sit, vid. chirurgiam Ambros. Paræi lib. 15. cap. 16. pag. 625 & Armamentarium chirurgicum D. Joh. Sculteti, Tab. 25. pag. mih. 15.

*Cura pal-
liativa.*

Cura palliativa consistit 1. in doloris mitigatione & obli-
tione per Unguenta & olea nervina ac anodyna. 2. Inflammationis &
gangrænæ præcautione, per Linimentum simplex Sculteti, &c. 3.
In alvi reſeratione & urinæ promotione, per clysteres, suppositoria,
diuretica, epithemata, inunctiones, emplastra, & catheterum appli-
cationem, &c. 4. Partium internarum & externarum roboratio-
ne, & quidem internè per cordialia & confortantia, externè, per fo-
menta, inunctiones, spiritus, &c. & 5. in Convenienti Diætâ.

Qui plura hæc de re ſcire deſiderat, ille conſulat jam
allegatos, aliosque Claſſicos
Authores.

OBSERVATIONUM MEDI- CARUM DECADIS TERTIÆ.

OBSERVATIO I.

Herpes miliaris totum corpus occupans, in
Puerpera feliciter curatus.

Casus.

ANno 1698. Mense Octobri, Prænobilis quædam Matrona Puerpera, ætatis circiter 24. annorum, temperamenti Cholero-Melancholici, staturæ mediæ, post difficilem partum, & lochias parcè fluentes, de lassitudine membrorum, anxietate circa præcordia, virium prostratione, asthmate seu difficili respiratione, siti, & calore præternaturali conquesta est, quibus Herpes miliaris, & efflorescentia cutis, cum innumeris pustulis semen milii referentibus, totum corpus, brachia, manus & pedes occupans, non aliter, ac si undiquaque urticis flagellata fuisset, cum largo & per multos dies continuato sudore, accessit.

Causa.

AD quam ego vocatus, causam hujus mali portiones sanguinis ichorosas, acri-salinas, lixiviosas, & scorbuticas esse deprehendi, quapropter ad ὀργασμὸν, seu sanguinis & humorum turgescentiam compescendam, statim in principio præcipitantibus & confortantibus, (ne purgantibus major humorum sanguinisque motus & effervescencia causaretur, humoresque noxii à natura ad ἀντιρροίαν & cir-

Curatio.

Aq. confort.

cumferentiam expulsi, ad centrum, partesque nobiles revocarentur) postea verò sanguinem purificantibus, (non neglectis alexipharmacis) curam aggrediendam esse, æstimavi; in quem finem die 14. Octob. sequentem aquam confortantem, cochleatim sumendam, ordinavi. *Rx. Aq. ceras. nigr. Meliss. simpl. è typh. cervin. borrag. ana ʒvj. Cinnam. buglossat. ʒij. Lap. Bez. Occid. gr. v. Margarit. præp. Ocul. ʒv. præp. CC. philos. præp. ana ʒß. Confect. Alkerm. incompl. ʒj. Syr. granat. ʒß. M. d. ad vitrum.*

Pulv. cordial.

Die 15. Octob. talem pulvisculum cordialem & alexipharmacum præscripsi. *Rx. Pulv. rubr. Pannon. ʒj. Margarit. or. præp. gr. v. M. f. pulvis unâ vice in brodio gallinæ sumendus.*

Pot. alter. & discut.

Die 17. Octob. ad asthma, & anxietatem circa præcordia tollendam, Patientem talem potiunculam hausit. *Rx. Ocul. ʒv. præp. Sperma. cet. rec. ana ʒß. Conf. Alk. incompl. ʒj. Spec. latif. Gal. ʒß. Syr. granator. ʒß. Aq. borrag. è typh. cerv. ana ʒj. M. pro unâ dosi.*

Gelatina corrob.

Eodem etiam die, pro analeptico & confortante remedio, seq. Gelatina cochleatim sæpius per vices sumenda in pharmacopolio parata fuit. *Rx. Rasur. CC. ʒij. Ebor. ʒj. coq. cum vini granat. ʒviij. in colatur. dissolv. & extrah. Gelatinam, postea coletur, & in colatur. ʒiiij. dissolv. Conf. Alk. incompl. ʒß. sacch. perlat. ʒvj. stent in loco frigido, donec coagulentur.* A cuius frequenti usu optimè refecta fuit,

Tinctur.

O. ʒia. ta.

Die 18. Octobr. ad purificandum sanguinem de Tinctura O. ʒiata gutt. iij. vel iiij. in aqua cordiali superius memorata sumsit, cuius usum etiam sequenti die continuavit.

Pulv. cephal. alt. & confort.

Die 20. Octob. ob capitis debilitatem, vaporesque tenebricosos & melancholicos caput petentes, spiritusque animales perturbantes, mortemque proximam per falsam imaginationem præfigurantes,

Pulv. bezoardicus.

talem pulverem cum brodio gallinæ dilutum deglutivit. *Rx. Pulv. cephal. ex Magister. parat. D. Michael. Pulv. Epilept. Marchion. ana ʒß. M. pro unâ dosi.* Hinc, per aliquot dies sequenti Pulvere bezoardico usa est. *Rx. Gelatin. CC. ʒß. Ebor. rec. in alcabol. redact. ʒij. gr. v. Ocul. ʒv. præp. ʒß. Matr. perlar. præp. gr. xv. Lap. Chrysol. præp. ʒj. Lap. Bezoard. occid. gr. x. Spec. diamarg. frig. ʒij. gr. v. sal. corall. gr. v. M. f. pulvis subtil. scrupuli unius pondere M. & V. in aqua cordiali vel brodio gallinæ sumendus.*

Aq. Lune,

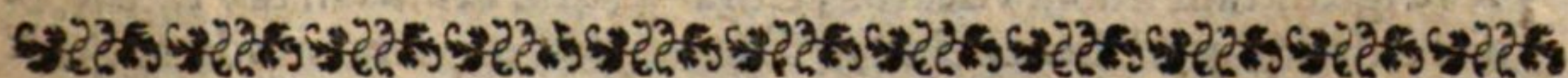
Circa noctem, ad sanguinem refrigerandum, aliquot cochlearia aque Lune sumsit. Ac quoties alvus se segnem præstitit, illa chystere domestico reclusa fuit.

Ab usu horum remediorum Patientis melius habere cœpit, & maculæ serpiginosæ pallidæ factæ, sensim evanuerunt.

Quia

Quia vero postliminio in dorso, circa lumbos, nec minus circa mammarum regionem, ac in ventre quam plurima ulcuscula in summitate acuminata, & in illorum circumferentia rubra & inflammata, humoreque ichoroso referta, cum dolore tensivo, urente, & punitivo fermè intolerabili, dies noctesque cruciante, prodierunt, iccirco, recuperatis jam viribus, ad sanguinem melius purificandum, humoresque noxios expurgandos, talem sacculum laxativum, libris quinque aquæ mulsæ incoquendum, præscripsi. *R. Herb. cochlear. Saccul. fumar. beccabung. agrimon. scolopend. absynt. ana M℞. Rad. helen. cichor. ta-laxativ. rax. garyophyllat. ana ʒij. Rhab. ver. ʒiij. fol. sen. el. s. st. ʒvj. Gialapp. Agar. troch. Turpeth. opt. Helleb. nig. præp. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. Maceris ʒj. ʒi alb. crud. ʒij. sem. anis. scenic. ana ʒ℞. M. f. cum syndon. alb. nodulus. De quo Decoct. Patiens per aliquot dies, manè jejuno stomacho, ʒv. hausit.*

Externè, ulcusculis *Emplastrum diachylon simplex* fuit applicatum, *Emplastr.* cujus beneficio emollita, ad maturitatem perducta, aperta, ac materia in illis contenta evacuata fuit, Patiensque ab omni dolore liberata, observatâque bonâ diætâ, ad pristinam bonam valetudinem rediit.

OBSERVATIO MED. II.

Ozæna gallica inveterata feliciter curata.

Morbus.

Nno 1698. Mense Junio, ad Adolescentem quendam, ultra viginti annos habentem, vocatus sum, qui ante biennium, (nescio an propria culpâ, vel ex contagio alieno) lue gallicâ correptus est, & procul dubio in morbi principio ob inobedientiam erga Medicum, & neglectum accuratum usum remediorum, speratum sanitatis finem non affecutus, se postea, morbo indies incrementum sumente, & in pejus mutato, Medicastris tam indoctis, quam fordidis, cœnoq; infamiæ conspurcatis, exposuit, unde illorum operâ in cassum abeunte, Ozæna correptus, crustis ex ulcere in naribus

ribus circa os cribrosum prognatis, naresque obstruentibus, acrium malignorumque humorum illuviei viam occludentibus, exitumque prohibentibus, materia illa saniosa corrosiva successive non solum narium interstitium cartilagineum, sed etiam pinnas narium, cum execrando foetore, corrodit ac exedit, simulque cariem ossium lateraliū induxit. Ad quam ærurnarum syndromen etiam languor & dejectio virium, cum capitis membrorumque dolore, colore faciei lurido, appetitu prostrato, odoris intercapedine, cachexiâ cum pedum tumore, pulsu debili, urinâ aqueâ & crudâ, ac atrophîâ totius corporis, accessit, & patiens continuè lecto affixus decubuit.

Curatio.

IN re igitur tam dubia vocatus, Curam, (quæ sæpius in tali casu Medici chirurgique laborem indefessum eludit) sequenti modo aggressus sum. Et quidem I. Internè, ad Massam sanguineam purificandam & corrigendam, tales pilulas unâ vice deglutiendas, præscripsi. *R. Extr. panchymag. Crall. ℥ ii dulcis. ana ℥j. Troch. alband. gr. v. M. f. cum Tinct. ♀. pil. num. xxv. obaurentur & dentur ad pixidem.* Post horum usum, tale Apozema ordinatum fuit. *R. Herb. fumar. cochlear. nasturt. Veron. scolopend. Card. bened beton. ana ꝑj. Rad. cichor. Enul. camp. belleb. nigr. præp. ana ℥ij. Rhabarb. ver. ℥iij. fol. sen. Alex. s. st. ℥j. Agar. troch. ℥iij. Turpeth. opt. ℥ij. sem. Cartham. ℥iij. ♀. alb. crud. ℥ij. Cinnam. opt. Zingib. ana ℥j. M. & concis. sacculo serico inclusa infundantur per 12. horas in mensurâ majori mellicratis, postea in Olla benè tectâ leniter ebulliant, de quo postea Patiens quotidie duabus vel tribus horis ante prandium bibat ℥v. vel vj.* Cujus usu absoluto, ad sudorifera progressus sum, & quia sudorem in lecto provocare noluit, iccirco laconico inclusus, capite forâs porrecto, per sequens Decoctum eundem provocare coactus est. *R. Scob. Lign. Guajac. ℥iij. Cortic. ejusd. ℥j. sassafir. ℥ij. Rad. chin. sarsaparill. ana ℥ß. Cinnam. opt. ℥ij. M. & concis. f. infusio cum aq. font. ℔ viij. calidè per noctem, postea f. decoctio in olla benè tectâ ad tertiæ partis consumptionem, de quo decocto singulo mane, per 6. vel 7. dies sine induciis continuando, ante ingressum laconici ℥v. vel vj. cum ℥ ii diaphoret. gr. xij. ebibit.* Species autem residuæ, addito Cinnamomo, ficubus, liquiritia, passulis, semine anis. & scenic. cum quatuor mensuris aquæ font. pro potu ordinario recoctæ fuerunt. Laconicum vero late-

Pil. sanguin. purif. Apozema laxat.

Decoct. sudoris.

Recoctio pro potu ord.

lateribus ignitis, quibus seq. decoctum calidè superfusum, paratum & calefactum fuit. *℞. Herb. Origan. serpilli, menth. meliss. puleg. becca-* *Herbæ pro*
bung. hyperic. nasturt. flor. Chamomill. Lavend. ana Mj. M. f. decoctio cum aq. *laconico.*
fontan. ℥viii. Ex cujus usu sudor fusissimè per integram horam iden-
 tidem emanavit, & hinc inde pustulæ gallicæ in corpore eruperunt.
 Continuato autem indies sudore per dies 6. vel 7. octavâ quavis die à
 sudore abstinuit, usumque supra memoratarum pilularum repetiit,
 vel harum loco, *Turpethi mineralis gr. v.* in convenienti vehiculo sum- *Turpeth.*
 sit. Et hæc cura sudorifera, cum reiteratis purgantibus per 4. vel 5. *mineralis.*
 septimanas continuata fuit. Inter usum horum remediorum, pro
 Viscerum roboratione, sanguinisque renovatione, de sequenti Ele-
 ctuario seu condito interdium iteratis vicibus nucis moschatae vel jug-
 landis magnitudinem deglutivit, *℞. Conserv. borrag. rosar. enul. camp.* *Electuar.*
cochlear. ana ℥j. Pulv. Margarit. præp. Corall. rubr. præp. ana Diß. Troch. de *confort.*
viperis ℥ß. Syr. Corall. q. s. ad Elect. moll. consistentiam. *Et sanguin,*
 Post hujus usum, *renovans.*
 ad cachexiam tollendam seq. Trageâ hepaticâ & stomachicâ usus est.
℞. Spec. diarrhod. Abb. diatrionsant. diacurc. dialacc. ana ℥j. pulv. stomach.
Burckmann. ℥ij. Cinnam. opt. ℥ij. Nuc. mosch. ℥j. Macis, Garyophyll. Cubeb.
Cardamom. ana ℥ß. Corall. rubr. præp. Ocul. ʒ. præp. spod. præp. ana ℥j. cha-
lyb. c. ʒ. præp. ℥ij. sacch. albiss. ℥iiij. M. f. Tragea, de qua interdium aliquoties
cochleare minus capiatur.

Externè, ad residuam narium substantiam conservandam, ulte- *Nares à to-*
 riorem corrosionem ac putredinem arcendam, foetoris gravitatem *tali corru-*
 tollendam, obstructionem referendam, odorique & respirationi oc- *ptione vin-*
 clusam januam aperiendam, per multos dies tale decoctum per siphon- *dicantia.*
 nem manè & vesperi tepidè injectum fuit. *℞. Herb. Centaur. min. Decoct. na-*
scordii, sambuci ana Mß. Flor. rosar. rubr. Mß. fl. Balaustior. ʒj. Pulv. Mastic. *rib. per si-*
myrrh. Oliban. Aloe ana ʒß. Rad. ireos florent. Aristol. rot. Tormentill. ana ʒj. *phon. inji-*
M. & concis. coq. cum ʒxx. aq. font. & vin. rubr. ʒx. in Olla benè tecta, in Co- *ciendum.*
latur. dissolv. Mell. ros. col. ʒj. M. à cujus usu nares reclusæ non solum in-
 spirationi & expirationi transitum concesserunt, sed etiam induratae
 crustæ, mucosæque materia inveterata circumcirca in cavitate na-
 rium hærens separata, forcipe extracta, ac putredo extincta fuit.
 Crustæ vero ulcerosæ extremitati narium externæ, labioque superiori
 adhærentes à frequenti usu & illinitione sequentis aquæ causticæ, de-
 ciderunt. *℞. Flor. balaust. Rad. tormentill. ana ʒj. ʒi ust. ʒol. ust. ana ʒij. Aq. causti-*
Alum. ust. ʒj. Spir. vin. ℥ij. infund. per 8. dies, stent in loco calido, & filtren- *ca.*
tur.

Ossibus in utroque narium latere cariosis & denudatis Chi-
 rurgus primo lintea carpta in aq. plantag. & parum ʒii dulc. madefacta, *Ad cariem*
 P p p p 3 *ossium.*
 deinde

deinde *Mixturam ex terebinthinâ, melle rosato, pulvere aristolochiæ, rad. ireos florent.* & *Q*uo dulci, invicem mixtis, linteis illitam imposuit, unde in sinistro latere os carnem & cutem induit; Quia vero in dextra parte os cariosum simul asperum extitit, iccirco illud scalpro quotidie derafum & lævigatum fuit; cui etiam ea adhibita sunt, quæ cariem penitus absumunt, corruptamque ossis partem usque ad sanam separant & eximunt.

*Liniment.
contr. of-
fium ca-
riem.*

Contra hanc cariem Barbette seq. Linimentum commendat.
R. Plumb. ust. Ceruss. lot. Tut. præp. Litbargyr. ana ʒij. Cort. thur. ʒj. Myrrh. Aristol. rotund. Q ii dulc. ana ʒß. Ung. Fusci Felic. Würz. ʒiij. Ung. alb. camphorat. q. s. M. f. l. a. Linimentum.

*Saffumig.
contra ca-
rios. exul-
cerat. pro-
batiss.*

Rondeletius Prax. lib. 1. cap. 65. post perfectam mundificationem tale suffumigium utpote probatissimum & excellentissimum, insimul summè penetrans & siccans, quo irritis omnibus aliis remediis, desperata, & à Gallis ac Italis derelicta cariota talis exulceratio curata fuerit, summis extollit laudibus. *R. Ladan. pur. hypocistid. Mastic. Myrrh. ana ʒiij. Styrac. rubr. & calamit. Cortic. thur. sandarac. Auripigment. ana ʒij. impastentur cum terebinthina, & f. Trochisci, quorum unus vel alter prunis imponatur, fumusque per infundibulum M. & V. naribus excipiatur.*

*Cauterium
actuale.*

His autem nihil proficientibus ad ignem confugiendum, & Ozæna talis gallica cum corruptione ossis curanda inustione per sty- lum ferreum candentem, cannulæ ad latus perforatæ, naribusque locoque affecto adæquatæ, immissum; De qua Operatione videatur Joh. Scultetus Armamentar Chirurg. Tabul. 9. Figur. 3. 4. 5. & 6. & Tabul. 37. Fig. 1. pag. mih. 46.

*Curatio
Ozæna, cum
exesione na-
rium inter-
stitii carti-
laginei.*

De Curatione etiam talis Ozæna, cum exesione interstitii narium cartilaginei consulatur Guil. Fabr. Hildanus, Cent. 2. Obs. 22. & 23. pag. mih. 124. In hoc Affectu evolvatur quoque Andr. à Cruce, pag. mih. 393. & 394. Item, Hieron. Fabr. ab Aqua pendente, Opere Chirurg. part. 1. pag. mih. 103. & seqq. ubi ex sententia Celsi talia ulcera maligna & inveterata, interstitium & pinnas narium exedentia vix curabilia esse asserit. Quod etiam Joh. Munick. Prax. Chirurg. lib. 3. cap. 10. pag. mih. 615. & seqq. autoritate plurium Classicorum Authorum, quorum hac de re sententias collegit, confirmat. Interim noster Pater dictis adhibitis, & jam ultra quadrans anni continuatis remediis observatæque bonæ ac laudabili diætæ, à mortuis quasi resuscitatus, pristinas vires recuperavit, corpus indies magis magisque incrementum sumsit, appetitus ciborum rediit, somnus rursus naturalis extitit, & jam per aliquot septimanas, lecto dere-
lieto,

*Que vix
curabilia
sunt.*

licto, per totam diem sine omni impedimento actiones naturales obiit, ita, ut de ipsius integra restitutione, quæ integumento carnosio & cutaneo ossis ad latitudinem denarii denudati, (ut signa spondent) absoluitur, optimè sperandum sit.

NB. Post dimidii anni præterlapsum ossa cariosa narium reliqua, beneficio naturæ, sponte abscesserunt, & sic omnia interiora narium, cum totali restitutione sanitatis, consolidata sunt.

OBSERVATIO MED. III.

De Hæmoptysi, ex phthisi.

Morbus.

Nte aliquot años menfor frumentarius phthificus, ex improvise in platea publica, procul dubio ex ansâ fortioris corporis motus tam impetuosissima hæmoptysi correptus est, ut ob dejectas vires solus, sine auxiliatricibus manibus aliorum domum haud pervenire, ibidemque vix respirare potuerit, quapropter à me vocato anxie auxilium desideravit.

Resolutio.

HÆmoptysis est sanguinis spumosi cum tussi ex pulmonibus facta *Definitio,*
rejectio, ejusdem propter anastomosin, vel diapedesin, vel *cum causis,*
διάβρωσιν, vel *ρήξιν* vasorum pulmonalium prægressam extravasationem sequens. In hoc subjecto causa fuit erosio vasorum pulmonalium, ab affectu phthifico, sanguine & humoribus acerbis, corruptis, ac erodentibus oborta.

In mali hujus curatione 1. sanguis est sistendus, ejusque acriditas corrigenda. 2. Pars erosa consolidanda. 3. Sanguinis circulatio promovenda, ac si quæ adsunt obstructions tollendæ. *Curationis requisita.*

Spiritualiscentia quoque sanguinis per anodyna, utpote Opium, sem. papav. corall. rubr. terr. sigill. & alia adstringentia, Decocta videlicet

delicet ex herbis mucilaginosi, Tinctur. antiphthif. Garmanni, Clysteres, &c. refrenanda erit.

Curatio,
Fulapium
flegnot.

Huic igitur patienti sequentia præscripsi; & quidem.

1. Ad sanguinem sistendum, ℞. Aq. plantag. burs. pastor. centi-
nod. hippurid. ana ℥j. corall. rubr. præp. Lap. Carneol. præp. lapid. hæmatit.
præp. Sperniol. Croll. ana ℥ss. Laudan. opiat. gr. iij. syrup. è ros. sicc. myrtin.
plantag. ana ℥ss. M. f. Fulapium pro duabus dosibus.

Electuar.
adstring. &
consoli-
dans.

2. Ad vasa erosa consolidanda. ℞. Conserv. rosar. rubr. ℥ij. sym-
phit. major. Cynorrhod. ana ℥j. Bol. armen. terr. sigill. lapid. hæmat. præp.
sangu. Dracon. præp. ana ℥ss. Syr. papav. err. ℥vj. vel q. s. ad Elect. moll. con-
sistentiam. Dosis, nucis moschatæ quantitas, sæpius repetendo.

Tinct. an-
tiphtif.

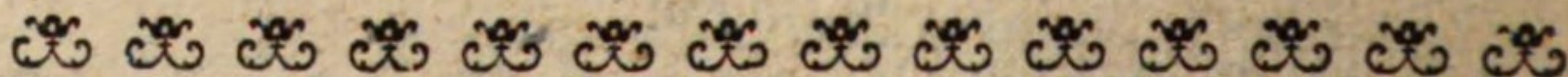
Vel ℞. Tinct. antiphthif. Garmann. ℥j. Dosis gutt. vj. ad gutt. xv. vel
℥j. in aqua plantaginis, vel alio convenienti vehiculo.

Potus tra-
maticus.

Et, ℞. Rad. consolid. maj. rad. alth. ana ℥ss. Herb. pyrol. sanicul. pul-
monar. virg. aur. tussilag. agrimon. plantag. ana Mj. flor. papav. rhead. piiiij.
sem. anis. papav. alb. ana ℥ss. fic. passular. min. ana ℥iij. M. & coq. in tribus
mensur. aq. commun. colatur. ℞. Mensur. iij. add. syrup. myrtin. è ros. sicc. pa-
pav. err. ana ℥j. M. pro potu.

Diæta,

Quod Diætam concernit; aer fuit temperatus; cibi euchymi,
pultes ex amylo cum lacte cocti, ptisana hordeacea, &c. Potus, De-
coctum allegatum ac emulsiones ex amygdalis & seminibus frigidis
paratæ; Quies etiam & somnus procurabatur; alvi excrementa re-
spondebant consueti naturæ ordini; & animi fortiores motus coer-
cebantur. Quibus dictis adhibitis remediis hæmoptysis per Dei
gratiam ex voto sublata est, patiens vires recuperavit, & suo deman-
dato officio rursus fungi potuit.

OBSERVATIO,

five

CONSILIUM MED. IV.

In Puncto Diabetis.

Casus.

Casus.

Ertus quidam Prænobilis Patiens conqueri- *Morbus,*
 tur, quod jam per longum temporis spatium
 crebriori urinæ excretionem, & quidem in tali
 copia, quæ cum assumpto potu non respon-
 deat, ac inter excernendum in balano fistulæ
 urentem dolorem, cum ejectione circa excretionis finem
 materiæ turbidæ, (quæ nonnunquam respirationem im-
 pediat,) sentiat, afficiatur. Urina, quam mihi monstra-
 vit, erat pallida ac turbida, cum sedimento albo & turbu-
 lento. Qui affectus, ut Domino Patienti videtur, suam
 Originem à longo usu certæ cujusdam aquæ diureticæ
 hausit. De cœtero Patiens bona valetudine fruitur, cum
 appetitu comedit, sed plerumque siti divexatur.

Hic affectus, (ut quidam judicarunt,) à nulla exulce- *Causarum*
 ratione vesicæ oriri potest, quia nulla materia purulenta, *ab aliis*
 nec squamæ, nec sanguis cum urinâ excernitur, nec dolor *allegata-*
 circa pubem, (qui aliàs ulcus in fundo vesicæ indicat;) *rum refu-*
 nullus etiam dolor juxta meatum urinarium, (qui ple- *tatio,*
 rumque exulcerationem ponè illum indigitat;) persenti-
 tur, ac præter hæc Urina sine difficultate, & sine omni vio-
 lentia exit, nec ullum tetrum odorem vel foetorem de se-
 spargit, ac neque sanguis, neque pus ei permixtum est,
 quin etiam tali sedimento caret.

Hic morbus etiam à nulla penis vel meatus urinarii
 exulceratione primitias hausit, quia, si ulcus in pene latet,
 semper materia purulenta urinæ excretionem antecedit,
 imò extra mictionem pus effluit, ac inter mingendum do-
 lor percipitur, quæ omnia in hoc subiecto non deprehen-
 duntur; Insuper hucusque extra urethram nullus latera-
 lis ductus vel cuniculus fistulosus, nec per immisos sty-
 los, nec per candelas cereas repertus est, ex quo fistula pe-
 nis judicari posset. Sed quia omnia enumerata signa tam

Qqq q

exul-

exulceratæ vesicæ & penis, quam fistulæ in membro virili stabulantis defunt, ac urina sine omni impedimento & dolore, (nisi interdum in fine mictionis, ob materiam acrisalinam & tartaream urinæ permixtam, consensumque nervorum ac nervosarum partium, quemadmodum illud urina turbida indicat) redditur, illaque sæpius ac in majori copia quam per potum assumptum est, à Patientē excernitur, proinde hic affectus jure meritò Diabetis nomine venit, quemadmodum idipsum Definitio docebit.

Morbi Resolutio.

Onomatologia & Synonymia.

Hic affectus à Medicis Diabetes, à græco vocabulo διαβαίνω, i. e. transeo, à repentino scilicet transitu, quia Urina ab hepate ad renes, & ab his ad vesicam velociter transit, & ab hac copiosissimè excernitur; ab aliquibus urinæ profluvium; ab aliis hydrops ad matulam; vel etiam Diarrhœa in urina; nec non Dipsacus, ab hujus nominis serpente, qui per morsuram calorem exæstuantem, ac inflammationem totius corporis, & cum illa uberrimum urinæ profluvium excitat, nuncupatur.

Definitio.

Hic Morbus autem definitur, quod copiosissimum urinæ profluvium sit, quod à facultatis alteratricis & retentricis læsione originem habet.

Differentia.

Hic affectus secundum gradus dispescitur, nam in principio frequentior urinæ excretio, si urina naturali colore tincta est, parum æstimatur; procedente verò tempore malum ingravescit & augeatur, & patiens magis magisque ad reddendam urinam instigatur, donec successivè tota corporis substantia in aquosam materiam resolvitur, corpusque contabescit atque collabatur.

Dodonæus in medicinalibus suis Observationibus cap. 42. narrat, quod hominem viderit, qui unâ die ultra 40. libras, (sunt 12. mensuræ Ulmenfes) urinæ excreverit. Ac Cardanus observavit, puellam quandam octodecim annorum quotidie libras 36. & ita spatio sexaginta dierum, (durante scil. hoc malo) 1740. lb. urinæ reddidisse.

Illud autem, quod per urinam excernitur, non semper crudum, aquosum, & immutatum est, sed nonnunquam in hepate alteratur ac colore tingitur, sicuti Dodonæus testatur.

Joh. Baptista Sylvaticus controvers. 29. scribit, in hoc affectu urinam non semper mutari, sed quovis tempore affatim & in magna quantitate exonerari, & si patiens 25. Uncias biberit, eum loco harum centum uncias mingere.

Hic affectus rarus est, quem ipse Galenus, ut sexto libro de loc. *Diabetes affectus rarus est.* affectis, cap. 3. fatetur, bis saltem vidit. Rabbi Moses octavâ parte aphorismorum scribit, se in Ægypto intra decennium ultra viginti horum patientium, sed in occidente nullum eorum vidisse, imò à suis Doctoribus ne minimum hac de re audivisse. Quemadmodum & ego, utpote Author harum Observationum, in quadraginta tribus praxeos meæ annis, saltem tres, utpote mulierem rusticam Oggenhumanam; Adolescentem nobilem; & hunc Patientem, de quo hic sermo fit, habui, qui duo priores feliciter, (ut etiam de tertio speramus) restituti fuerunt.

Causa hujus morbi ab Authoribus calidæ & siccæ intemperiei *Causa.* hepatis, nec non biliosis & acrisalinis humoribus, qui renes ad continuam attractionem feri stimulant, adscribitur.

Secundum Baptistæ Sylvatici, Galeni, Aretæi, & Actuarii sententiam causa hujus mali in excessivè calida hepatis & totius venosi generis intemperie consistit, quæ partes mediante intenso & quasi igneo calore sanguinem fluidum reddere, magnamque ejus partem in aquosam substantiam vertere ac mutare possunt, quam materiam aqueam postliminio renes effervefacti à sanguine separant, & violenter attrahunt, ac simul etiam eandem motu potentiori ad vesicam ablegant, quam deinceps, ut ab hoc onere levetur, vesica sine mora expellere occupata est. Et huic sententiæ Platerus & Sennertus quoque subscribunt, causamque hujus mali calidæ intemperiei hepatis, renum, & venosi generis, ac subsequenti resolutioni substantiæ corporis in aquosam materiam, imputant.

Medici Neoterici ac recentiores, qui attractionem feri à renibus pro nugis anilibus æstimant, & inter illos Willisius pharmaceut. *Neoterici ac Willisii hæc de re sententia.* Rat. part. 1. sect. 4. cap. 2. censent, quod proxima & genuina hujus mali causa in aquosa & fluida sanguinis constitutione, & compagis ac soliditatis substantiæ sanguinis attenuatione ac resolutione consistat. Paracelsus lib. 2. de Tartaro, Tract. 3. cap. 2. sal fixum in aquo- *Paracelsi judicium.* sam materiam resolutum accusat, quæ resolutio ab ingressu salis acris peregrini & penetrantioris facta sit. Ubi deinceps non solum illud, quod per potum assumptum & ingestum est, sed etiam magna, resolutæ & in fluidam materiam versæ corporis substantiæ quantitas à renibus attrahitur. Aretæus censet, carnem totius corporis ac

membrorum resolvi, & in aquosam ac urinosam materiam permutari, quæ nil nisi maciem, atrophiam & tabidam corporis consumptionem post se relinquat.

De hoc morbo etiam diversæ Observationes in Ephemeridibus Naturæ - Curiosorum Anni 2. Obs. 164. 175. 176. 178. & anni 3. Obs. 183. prostant. quæ ibidem legi possunt.

Signa,

Signa vero, quæ hunc affectum produnt, sequentia sunt. Si hic morbus hominem invasit, paulatim & dolosè incrementum sumit, quod patiens in principio non animadvertit, dum à liberaliori potu provenire putat. Si verò secundum ordinem naturæ fit, tum à seipso, & cum levamine patientis cessat. Econtrario verò affectum à causa præternaturali ac morbifica provenire judicatur, si scilicet patiens successivè semper majorem quantitatem, quæ ingestum potum longè superat, reddit, & ut antea urina colorata fuit, sic deinceps alba & aquosa apparet, sitis & ariditas oris persentitur, corpus evidenter consumitur, & si diutius urina retinetur, lumbi ac genitalia intumescent, & quæ sunt similia,

Prognosis.

1. Hic morbus si non statim ab initio cognoscitur, eidemque legitimis remediorum præsidis succurritur, periculo non vacat, quia tabem, ac sæpius ipsam mortem invehit. 2. In senibus non facile ex fundamento curatur. 3. Superflua urinæ excretio, si magnum laborem, vehementiora corporis exercitia, vel febres diuturnas insequitur, rarè vel nunquam curatur. 4. In principio verò, si urina adhuc colorata est, & antequam malum invalescit, correctio ac restitutio sperari potest.

Curatio,

Curatio in hoc consistit, ut calor præternaturalis intensus, qui humores alimentarios resolvit ac liquefacit, internaque viscerum intemperies, quæ validam seri attractionem causatur, alteretur & corrigatur, ac facultas retentrix hepatis, renum, totiusque massæ sanguinæ firmetur, roboretur, ac ad naturalem statum reducatur. Quod ipsum legitima internorum & externorum remediorum applicatione, convenientisque diætæ observatione perficitur.

*Cautela in
adhibend.
remed.*

Quod interna remedia concernit, Venæsectiones, fortiores purgationes, sudorifera, quæ ultima magnam familiaritatem cum diureticis habent, ob vires antehac debiles, vel vitanda, vel urgente summa necessitate, non nisi cautè usurpanda sunt; multòque tutius & consultius est roborantibus & adstringentibus remediis uti, qualia sunt rosæ rubræ, plantago, bursa pastoris, corallia, spodium præparatum, & similia.

Ex compositis sequentia profunt. *R.* Rad. consolid. maj. plan- *Interne,*
tag. ana $\mathfrak{z}$ j. fol. plantag. *Mj.* flor. rosar. rubr. *MB.* flor. balaustior. $\mathfrak{z}$ ij. *Myro-* *Decoct.*
bol. citrin. $\mathfrak{z}$ ij. sem. plantag. acetos. portulac. ana $\mathfrak{z}$ j. Mixta & concis. coq. in
olla bene tecta cum vini rubri mensura una, de quo mane & vesperi $\mathfrak{z}$ v. biban-
tur.

Vel paretur in Pharmacopolio pulvis sequens. *R.* Sem. corian- *Puls. alter.*
dr. plantag. portulac. flor. rosar. rubr. ana $\mathfrak{z}$ j. Corall. rubr. præp. Bol. armen. & adstring-
præp. Margarit. præp. Rad. tormentill. ana $\mathfrak{z}$ j. Nuc. mosch. $\mathfrak{z}$ j. M. f. pulvis, de
quo mane & vesperi cultri cuspides tres sumantur.

Aut, *R.* Conserv. rosar. rubr. $\mathfrak{z}$ ij. CC. ust. præp. Bol. armen. Corall. *Electuar.*
rubr. præp. ana $\mathfrak{z}$ j. cum myva Cydonior. f. Electuarium, de quo sæpius nucis mo-
schatæ quantitas capiatur.

Vel, *R.* Conserv. rosar. rubr. antiquar. $\mathfrak{z}$ ij. spodii præp. Corall. rubr. *Aliud.*
præp. CC. ust. præp. ana $\mathfrak{z}$ j. sem. plantag. portulac. ana $\mathfrak{z}$ ß. Mucilag. sem. cydo-
nior. $\mathfrak{z}$ ß. syr. cydon. q. s. f. Electuarium, de quo identidem nucis myristicæ quan-
titas deglutiatur. Tinctura corallor. mane adgutt. vij. vel viij. & Nitrum *Tinctur.*
corallor. corollatum, post meridiem ad $\mathfrak{z}$ ß. in convenienti vehiculo sumptum, ad *Corall. &*
hunc affectum debellandum plurimum conferret. *Nitrum co-*
rollatum.

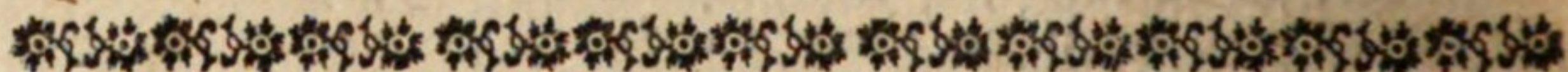
Externè, lumborum regio mane & vesperi sequenti Unguento *Externè.*
inungantur. *R.* Ung. rosat. comitiss. cerat. santalin. ana $\mathfrak{z}$ vj. Ol. Nymph. *Unguent.*
violar. ana $\mathfrak{z}$ ij. Camphor. $\mathfrak{z}$ ß. M. d. ad fictile.

Aut dictæ regioni seq. Emplastrum applicetur. *R.* Boli armen. *Emplastr.*
terr. sigill. Sang. Dracon. Corall. rubr. spodii, Santal. citrin. ana $\mathfrak{z}$ ij. Acaciar.
thuris, masticis ana $\mathfrak{z}$ ß. Terebinth. ceræ, ana $\mathfrak{z}$ j. Ol. myrtin. $\mathfrak{z}$ ij. M. f. l. d. Em-
plastrum, super alutâ in debita latitudine & longitudine extendendum. Et si lu- *Lamina*
bet, huic Emplastro laminam plumbeam superligare, exoptato suo effectu non ca- *plumbea*
rebit. *lumbis ap-*
plicanda.

Quod tandem Diætam concernit, 1. Aer sit temperatus, magis- *Diætâ,*
que ad frigiditatem quam caliditatem inclinet. 2. Cibi sint coctu
faciles, refrigerantes, sed non aquosi & multum humectantes, nec
acres & diuretici, sed bonum succum ac laudabilem sanguinem gene-
rantes, utpote juscula hordeacea, caponum & gallinarum, Oryza,
pultes ex amygdalis, caro agnina, vitulina, hœdina, capones, gallinæ,
galli gallinacei, cydonia cocta, &c. Econtra omnia cruda, acria, fal-
sa, acida, aromatisata præternaturalem calorem invehentia, in quo-
rum numero raphanus hortensis & sylvestris, cepæ, allium, petroseli-
num, Sinapi, caseus antiquus, caro fumo indurata, brassica capitata
sale condita, pisces multo sale conspersi, haleces, aromata acria, ut pi-
per, Zingiber, &c. evitentur. Pro potu ordinario conferunt cerevi-
sia alba benè defecata, Decoctum hordei, cum syrupo cydoniorum

*Decoct. pro
pos. ord.*

mixtum, Aqua chalybeata cum immisso pane calido è clibano desumpto, Julapia è Syr. rubi Idæi, ribium, cerasorum acidorum & cydoniorum cum aqua fontana parata, Tinctura rosarum, vel tale Decoctum. *R. Scob. ligni Lentiscin. Santal. citrin. Rad. chin. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij. sem. coriandr. portulac. ana ʒij. Rad. bistort. tormentill. acaciar. ana ʒß. Mastic. el. ʒj. CC. ust. ʒß. passul. min. ʒß. M. & concis. coq. cum aqua chalybeata mensuris duabus in ollâ benè tectâ.* In mensâ ad vires conservandas haustus vini albi Nicarini parcius est concessus, largior verò ob vim suam diureticam prohibitus. 3. Motus corporis sit modicus. 4. Alvus servetur naturaliter aperta. 5. In somno & vigiliis teneatur modus. Et 6. fortiores animi affectus atque pathemata refrenentur. Die 19. Junii, anno 1699.

OBSERVATIO,
feu
CONSILIUM MED. V.
Cordis Palpitatio.

Casus.

Erenissimi Ducis à Liechtenstein, &c. &c. Logista, seu scriba tabularii vel Archivi, Dominus Ferdinandus Leopoldus Schubert, de molestissima, simul ac periculosissima cordis palpitazione conquestus est, qui morbus ante quinquennium, mense Majo, post motum corporis per 6. horas inter lusum cum conis continuum ac vehementem, patientem tam violenter corripuit, ut omnibus sensibus privatus sibi que minimè conscius, oculis distortis, facieq; spasmodicè contracta, alterata & deformata, oreque hiantem spumam albam & viscidam eructante, horrendè vociferatus fuerit, qui paroxysmus per unum cum dimidio quadrantis horæ duravit, usque dum à propinato spiritu cornu

nu cervi volatilis ad se rediit & refocillatus est. Ab illo tempore quotidie non solum cordis palpitatione, sed etiam timore & anxietate divexatus est. Finito etiam quovis paroxysmo fluctuantia murmura in corpore oborta sunt, ac si venter aqua repletus esset. Ad hæc, persæpè regio lienis cum induratione, & quidem de die minus, circa noctem vero magis intumuit. Flatus præterea tumultuosè corpus exagitant & inflant, sursum tendunt, & si ipsis via ad exitum intercluditur, cordis palpitationem e-vestigio pariunt. Ea quæ exæstuationem excitant, vel largum odorem de se spargunt, patiens ferre non potest. A musicâ & campanarum clangore valdè affligitur, & visus caligine nonnunquam incommodatur. Orificium stomachi non rarò inflatur, motusq; vehementiores corporis & animi statim cordis palpitationem invehunt, quæ verò, quamprimum patiens in sinistrum latus decumbit, remittit. Ante paroxysmum ingens & intensus calor præternaturalis persentitur, unguesque ac labia livescunt, quin etiam alvus & vesica ad excernendum stimulantur; Finito vero paroxysmo, oculi, tempora, & arteriæ intumescunt. Si patiens ante meridiem alvum non exonerat, cibisque facilis concoctionis utitur, vesperi verò parum comedit, melius habet. Somnus est turbulentus. Caput sensusque sunt debiles; & spatium unius, duorum, vel trium mensium Cephalalgia corripitur; à parciori cibo semper levatur; Nares sunt siccae; fonticuli in brachio & pede parati parum emolumenti hætenus contulerunt. Diætam interim convenientem patiens observavit; quin etiam singulo mane sale volatili oleoso usus est, brodiumque, cui cichorium & scorzonera incocta sunt, sed sine peculiari levamine, superbibit. Extra paroxysmos viribus pollet; ætasque triginta annos non excedit.

Resolutio Casus.

*Morbi defini-
tio &
Causa.*

Hic Affectus morbus hypochondriacus est, qui à venarum mesaraicarum & ramorum venæ portæ circa regionem lienis obstructione originem habet, cui, à sanguine atrabilario, acri, adusto, & scorbutico exsurgentes tetri, maligni, tumultuantes, & arctius inclusi flatus conjuncti sunt, qui, si per arterias coeliacas penetrant, cor appetunt, spiritusque vitales perturbant, palpitationem cordis excitant, caput, cerebrum, ac nervos in consensum trahunt, & consequenter per vellicationem ac contracturam nervorum convulsiones, aliaque pessima symptomata excitant, quemadmodum id ipsum Dominus Patiens post lusum cum conis, & per 6. horas durantem corporis motum, expertus est.

Signa.

Et quod causa hujus morbi à lienis, venarum mesaraicarum, ramorumque venæ portæ obstructione, impeditaque sanguinis circulatione & stagnatione, ac flatibus originem habeat, id ipsum tam frequentes corporis inflationes, ac venarum intumescencia quin etiam earum cessatio & evanescencia, si patiens in sinistrum latus, ubi splen residet, decumbit, edocent, cunctaque enumerata symptomata ab hoc affectu hypochondriaco originem habent.

Prognosis.

Quod curationem concernit, Morbus hic, qui per quinquennium altas radices egit, & qui nulla remedia deobstruentia & volatilisantia, nec acidulas admittit, difficulter curationem recipit.

*Curatio.
Pulv. digestis, & præcipit.*

Curatio verò in his consistit. 1. *Ult materia peccans per usum pulveris è cremore Fri & oculis cancri, ana partibus equalibus mixtus, in prima mensa in cochleari brodii carnis sumendi, præparetur.* 2. Sanguis atrabilarius & scorbuticus per sequens Apozema & sacculum laxativum, sero lactis caprini incoquendum, de quo quotidie manè jejuno stomacho ℥v. vel vj. bibendæ, purificetur & expurgetur. *Rx. Herb. scolopendr. chamædr. fumar. cochlear. meliss. flor. borrag. bugloss. ana pj. rad. 5. aperient. maj. ana 3j. Garyophyllat. helleb. nigr. præp. belen. ana 3ij. cortic. tamarisc. med. fraxin. citr. ana 3j. Rhabarb. ver. 3iij. fol. sen. Alex. s. st. 3vj. Turpeth. el. Agar. trochisc. Gialapp. Polypod. qu. ana 3ij. Cinnam. opt. 3j. Macis 3ß. Fri alb. crud. 3ij. anis. fœnic. ana 3j. chalyb. c. 4. præp. & in petia ligat. 3iß. M. & concis. f. cum synd. alb. nodulus.* 3. Sanguis ebulliens cum humoribus effervescentibus per seq. pulverem præcipitantem, post usum Apozematis, manè & vesperi in brodio carnis sumendum, compescatur. *Rx. Ocul. 30. præp. CC. philos. præp. corn. rhinocerot. præp. ana 3j. antihed. Poter. 3iß. Cinnab. nativ. præp. Cinnab. 3 ii ana 3ß. Extr. castor. 3j. croci gr. iiij. M. f. pulv. in 16. part. equal. pro totidem dosibus dividendus.*

Apozema laxat.

Pulv. præcip & absorb.

dendus. 4. Venæ mesaraicæ, ramique venæ portæ per usum Pulve-^{Puls. sple-}
ris splenetici, quotidie vesperi circa horam quartam in convenienti^{net. de}
vehiculo capiendi, ab obstructione vindicentur. *R.* Crem. ♀. *crystall.*^{obstr.}
♀. ana ʒij. salis tamarisc. fraxin. juniper. scolopendr. spir. salis coagul. ana ʒß.
Ol. macis ʒß. *M. f. pulv. d. ad scatulam.* Et 5. Cor & spiritus vitales in-
ternè per seq. Electuarium, nucis moschatae quantitate deglutien-
dum, vel Aquam cordialem, cochleatim sumendam; externè verò
per Linimentum cordis regioni illinendum, roborentur. *R.* Conserv.^{Elect. cor-}
rosar. rubr. ʒij. meliss. citri ana ʒj. Confect. Alkerm. incompl. Confect. de hya-^{rob.}
cinth. ana ʒj. Spec. diamarg. frig. diarrhod. Abb. ana ʒß. Corall. rubr. præp. ʒj.
cum syrup. limon. q. s. fiat Electuarium molle. Vel, *R.* Aq. 4. Cordial. ana ʒvj.^{Aq. cordial.}
acetos. ʒj. Cinnam. ʒij. Syr. citr. granat. ana ʒß. Conf. Alkerm. incompl. ʒß.^{comfort.}
Spec. liberant. de gemm. frig. de hyacinth. ana ʒß. Magist. perlar. or. Lap. be-
zoard. or. ana gr. v. Man. Christ. perlat. ʒij. *M. d. ad vitrum.*

Diætam quod attinet, 1. Aer sit temperatus. 2. Cibi sint eu-
chymi, & laudabiles, bonumque succum ac sanguinem generantes;
vitentur cruda, crassa, acria, coctu difficilia, flatulenta, &c. Pro potu^{Spec. pro}
ordinario conferunt species sequentes, quarum cochleare unum in^{pot. ord.}
vase benè tecto cum mensurâ unâ aquæ ferventis infundendum. *R.*
Scob. lign. santal. citrin. Lentiscin. Rad. chin. ana ʒß. Cinnam. opt. ʒij. Sem.
anis. ʒj. CC. præp. Ocul. ʒß. præp. ana ʒiß. cortic. citr. ʒj. *M. f. pulv. gross. cui*
add. passul. min. ʒj. M. d. ad scatulam. Item Julapia è succo & syrupo ci-
tri, rubi Idæi, & aquâ fontanâ, nec non aliquot guttulis spiritus vitrio-
li ad gratam aciditatem parata. 3. In somno & vigiliis teneatur mo-
dus; 4. Alvus sit naturaliter aperta. Et 5. ac 6. corporis & animi ve-
hementiores motus refrenentur. Ulmæ, d. 26. Januarii, 1699.

OBSERVATIO,

five

CONSILIUM MED. VI.

Phthisin cum febre putrida in hecticam de-
generante concernens.

Rrr r

Casus.

Casus.

Ominus Wilhelmus Würz, Sac. Cæs. Majestatis Consiliarius & Chirurgus primarius, ætatis 62. habitus corporis gracilis & rari, angusti pectoris, & malo hypochondriaco obnoxius, ex Belgia, ubi scorbutus endemius est, oriundus, ac à magnis vocationis suæ perpeßis negotiis & continuis laboribus defatigatus, ante quadriennium quodam mane à rheda improvidè in pectus fortiter percussus est, & circa noctem cum tussicula parum clari sanguinis per os ejecit, quæ sanguinolenta exspuitio per quietem nocturnam sopita, postmodum successivè cessavit & evanuit. Interea vero temporis, si Dn. Patiens per scalas celeriter ascendendo, aut aliud aliquid operando vires suas fortiter intendit, de novo hæmoptoën passus est, quæ vero accedente quiete iterum subsedit. In Decembri verò anni præteriti circa noctem arteria in pulmonibus aperta est, quæ tanta vehementia sanguinem copiosissimum, saliendo quasi, profudit, ut Dominus Patiens de vitâ suâ per brevissimum etiam tempus conservandâ dubitarit, & fermè desperarit. Postquam vero in terra sedens genua ad pectus applicavit, & in lectum tardâ & quietâ manu deportatus est, ibidemq; per quatuor dies ac noctes, immobilis quasi, (ne ulteriori hæmorrhagiæ ansam daret) sedit, & postea lectum sibi sternere curavit, maximo capitis dolore, qui per 17. dies duravit, cum exæstuate præternaturali calore correptus est, ubi tandem capitis dolor quidem remisit, sed calor præternaturalis, qui totum corpus siccum & tabidum reddidit, dies noctesque continuavit; Qui calor intensus, quamprimum Patiens aliquid cibi capit, augetur, & postea peractâ coctione nihilominus remanet. Penes hunc quotidianum calorem p. n. nec tussit, nec exscreat, & omnem appetitum ad bibendum totaliter amisit: Prætere-

rea

rea ob hæmorrhoides alvus continuè constipata est, & clysteres magna ex parte cum urinâ exeunt; Quamprimum etiam patiens se movet, statim ardor & exæstuatio corporis cum asthmate se prodit, & summam, morbus hic toto corpori infestus & molestus est.

Contra hunc affectum Dominus Patiens hætenus variis remediis, utpote præcipitantibus, absorbentibus, Emulsionibus ex amygdalis & seminibus frigidis, ac suadentibus Dnn. Doctoribus, balneis ex aqua fluviali Danubii tepidè paratis, & post balnea inunctionibus cum Ol. amygd. dulc. axungia humana, &c. internè vero Gelatina ex rasura CC. & eboris parata, nec non jusculis cum incoctione rad. scorzonæ, althææ, graminis, herb. scolopendr. & spiritu aperitivo Penoti, M. & V. ad gutt. 40. usus est.

Jam vero Diætæ continuam rationem habet, ac cremorem hordei, cui cancri, ranæ, & testudines incoctæ sunt, comedit. Proximè aer mutandus, & aqua betulæ, & post hanc lac caprillum vel asininum bibendum est. Ad febrilem calorem extinguendum quidam Medicus chinam chinam suasit, à quâ verò, (quia Dominus Patiens mala symptomata ab ejus usu provenire vidit) abhorret. Et jam firmiter per lac caprillum & asininum pristinam sanitatem, Deo juvante, quærere sibi proposuit.

Morbi Resolutio.

Hic Morbus est Affectus phthificus cum febre putrida in hecticam degenerante, qui procul dubio ante quatuor annos ab accepta valida pectoris percussione à rheda obortus est, quâ mediante ex unâ vel alterâ venâ ruptâ sanguis extravasatus in cavitatem pectoris effusus est, quod ipsum illa ipsa die sanguinis per tussim excretio, & hinc diversis vicibus superveniens fusillima hæmoptysis, præsertim si corpus per scalarum scanfionem, vel alio modo validè commotum fuit, satis superque indicavit. Et quia hic sanguis extravasatus circulatione suâ privatus stagnavit & corruptus est, & proinde in Empyema

Morbi definitio cum enumeratione causarum.

purulentum degeneravit, ille non solum ob longiorem moram & acquisitam malam indolem pulmones aggressus est, eorumque substantiam, vasa & venas corrodit, quam erosionem non solum copiosissimum illud sanguinis arteriosi profluvium, excepit, sed etiam ob putrefactum sanguinem grumolum in pectore, & vapores tetros cordi communicatos, per subsequutam inflammationem spirituum vitalium febris lenta continua putrida, quæ jamdudum in hæcticam degeneravit, incensa & oborta est, quæ successivè crevit & invaluit, donec tandem acquisito suo vigore æstum continuum, per quem totum corpus exaruit, invexit, per quem humidum radicale in omnibus corporis partibus ac membris magis magisque consumitur, viresque sensibilibus deiciuntur.

Quod autem Dn. Patiens, præsentem continuo insigni calore neque tussit neque excreat, & propter hæmorrhoides alvus obstructa est, ac applicati clysteres maximâ sui parte per urinam excernuntur, forsitan ob hanc causam accidit, quia per calorem p. n. exæstuantem omnis substantia intrinseca in materiam liquidam resolvitur, ac inflammatis renibus continua quasi suctione, ut in diabete, omnes humores attrahunt, ac lympham cum serosis liquoribus per ureteres ablegant, & per vesicam exonerant.

Quod autem circa hunc exæstuantem calorem nulla sitis adest, admiratione non caret, licet experientia testetur, quod in febribus acutis & malignis, si scilicet calor p. n. magis in sanguine arterioso quam venoso residet, parva vel nulla sitis deprehendatur, quod quidem nil boni indicat, quia calor præternaturalis per largiorem potum multò melius & facilius restinguitur.

Ad hunc morbum curandum jamdudum ab aliquibus Medicis diversa exquisita & appropriata remedia præscripta sunt, quamvis inter illa mihi spiritus aperitivus Penoti, (quia omnes spiritus inflammabiles sunt, & febrem cum calore præternaturali augent) suspectus sit.

*Pulv. cortic.
tic. rad.
chin. chin.
est expertiss.
in febrib.
intermitt.
remed.*

De Pulvere autem corticum radicum chinæ licet omnibus non arrideat, cum veritate asseverare & gloriari possum, quod eodem in meâ per 43. annos durante praxi medicâ, præmissis universalibus, in febribus intermittens, magno cum ægrotorum emolumento & levamine usus sim, qui etiam meipsum ante triennium à pertinacissimâ febre tertianâ duplici, quæ maximam partem substantiæ corporis mei consumpsit, aliis specificis antifebrilibus remediis expertissimis nil quicquam proficientibus, à febre, ejusque pessimis concomitantibus symptomatibus, Dia favente gratia, liberavit.

An vero febris ante ablationem exulcerationis & purulentæ materiæ putridæ in parenchymate pulmonum existentis curari possit, de hoc valdè dubito; Hoc ipsum vero exitus post usum specificorum antifebrilium docebit.

Curatio hujus mali magnum laborem, diligentiam, & prudentiam requirit, quia hic morbus per se periculosissimus est, præsertim si tabes sic invaluit, ut nulla caro musculosa amplius supersit, cutisque ossibus hæreat; si malæ pendulæ pallescunt, respiratio difficilis, pulsus debilis & mutabilis, capilli decidunt, pedes intumescunt & sudor colliquativus cum diarrhœa accedunt.

Ut autem meam sententiam exponam, octo sequentes circa curationem Regulæ erunt observandæ. 1. Ut exulceratio pulmonum tollatur. 2. Hæmoptoe refrenetur. 3. Acredo sanguinis corrigatur. 4. Febris cum calore p. n. corpus depascente, debelletur. 5. Atrophix succurratur. 6. Sudor colliquativus cohibeatur. 7. Viscera nobiliora & principaliora roborentur. Et 8. Accurata & laudabilis Diæta observetur.

In quem finem sequentia remedia, quantum possibile, sua laude & prospero effectui non carebunt.

Et quidem 1. Ad pulmonum exulcerationem auferendam, tale Electuarium pectorale, de quo sæpius nucis moschatae quantitas sumenda; ut & Aqua sequens antiphthifica, cochleatim M. & V. sumenda, confert. *R. Conserv. rosar. rubr. ℥iiij. Conserv. flor. bellid. ℥j. Loch de symphyto ℥ij. Pulv. antihæc. Poter. analept. frigid. Minder. Corall. rubr. præp. ana ℥j. Syrup. pilosell. plantag. ana ℥ss. M. f. Elect. molle. d. ad Ollam.*

Et, *R. Aq. antiphthif. Mynsicht. ℥ix. Magist. perlar. Corallor. ana ℥ij. Lact. ♀. ℥ss. Pulv. sacch. cand. alb. ℥ss. Misce d. ad vitrum.*

2. Ad Hæmoptoën per intervalla affligentem, seq. Aqua stegnotica identidem cochleatim sumenda, proderit. *R. Aq. plantag. Bursa pastor. centinod. Hippurid. ana ℥vj. Lap. hæmatit. præp. Carneol. præp. Corall. rubr. præp. ana ℥j. Sperniol. Croll. ℥ss. Syr. pilosell. plantag. myrtin. ana ℥ss. M. d. ad vitrum.*

3. Ad acridinem sanguinis corrigendam, talis Emulsio ante somnum haurienda adjumento erit; *R. Semin. 4. frig. maj. ana ℥ij. pav. err. ℥ss. Amygdal. dulc. excort. ℥ij. Aq. plantag. endiv. rosar. ana ℥j. ℥ij. M. f. Emulsio, in qua dissolv. CC. philos. præp. Corall. rubr. præp. pulv. analept. frig. Minder. ana ℥j. sacch. perlat. ℥ij. M. d. ad vitrum.*

4. Ad febrem, & calorem præternaturalem depascentem debellandam, Pulvis hic specificus antifebrilis, duabus horis ante cibum, quantum cultri cuspide capi potest, sumendus, erit maximè profici-

Puls anti- cuus. *R.* Hyacinth. præp. Corall. rubr. præp. Lap. Chrysol. præp. Matr. per-
febr. specif. lar. præp. CC. philosoph. præp. ana ʒß. Margarit. præp. ʒj. sacch. perlat. ʒij.
& cordial. M. f. pulvis subtilis. d. ad scatulam.

Hordeatum
Imperato-
ris.

Gelatina
analept.

Placentæ
refectoriæ.

5. Contra corporis Atrophiam Hordeatum Imperatoris, M. & V. quartarii dimidii vel ʒß. quantitate tepide sumendum, & Gelatina, de qua horâ unâ ante mensam duo cochlearia, vel per se, vel cum brodio carnis parcè salito capienda, quin etiam placentæ refectoriæ magnam utilitatem conferent, quæ sic parantur. *R.* Hord. integr. Miiij. coq. in aq. font. mensurâ unâ per 10. horas ad perfectam molliem, semper aliquid aquæ calidæ affundendo, ne aqua evaporet & consumatur, exprime deinceps cremorem per pannum, & in vase mundo ad usum serva. Postea *R.* Herb. pilosell. Tussilag. Endiv. ana Mß. Rad. scorzoner. ʒß. coq. in brodio gallinæ insulso, exprime per pannum, in hoc decocto dissolve cremoris hordei cochleare unum. Et, *R.* Rasur. CC. ʒij. Ebor. ʒiß. infund per noctem in aqua servid. mensur. 2. mane coq. lento igne l. a. in vase fictili per 5. in 6. horas, add. passul. maj. exacinat. ʒij. flor. rec. borrag. bugloss. bellid. ana ʒj. Rad. scorzoner. ʒß. coq. ad gelatin. consistentiam, colatur. add. Confect. Alkerm. incompl. ʒij. postea refrigescat in fictili. Ut &, *R.* Pinear. recent. Pistacior. Amygdal. dulc. excort. ana ʒß. carnis arantior. dulc. condit. ʒvj. conscinde minutissimè, addendo Pulv. anis. cinnamom. ana ʒj. Eboris sine ign. præp. Matr. perlar. præp. Confect. Alkerm. incompl. ana ʒj. Margarit. præp. ʒß. Floris farin. tritic. finiss. ʒiijß. ponder. civil. sacch. albiss. ʒiijß. & ʒiij. pond. civil. Ovor. conquassator. num. xvj. M. & cum aq. font. redigantur in pulpam, & f. l. a. Placentæ rotundæ instar Hispanicarum.

Balneum ex
amygd. &
farin. hord.
parat.

Remed.
contr. su-
dor. colli-
quatis.
Mixtur.
Unguent.

Penes hæc enumerata remedia contra atrophiam quoque conferunt Emulsiones ex amygdalis dulcibus & seminibus frigidis paratæ, item Lac asininum; & externè balneum sequens. *R.* Amygdal. dulc. cum cortic. gross. mod. contus. ʒij. farina hord. ʒiij. vel ʒvj. inde sacco ampliori, & coq. in ahenâ, cum aquæ fluvialis s. q. ex his paretur balneum tepidum, cui patiens tempore antemeridiano & pomeridiano per dimidiam vel integram horam, (prout vires ferre possunt) insideat; singulis præterlapsis tribus diebus renovandum erit balneum cum incoctione recentium amygdal. dulc. & farin. hordei, & continuandum ad tres vel quatuor septimanas.

6. Ad sudorem colliquativum cohibendum, internè Mixtura, de qua ante somnum cochleare unum vel alterum sumendum, & externè Unguentum refrigerans, M. & V. spinæ dorsi illinendum, medebitur, quorum descriptio hæc est. *R.* Conserv. rosar. ʒij. syr. papav. errat. Jujubin. Diacod. Montan. ana ʒß. M. d. ad fictile. Et, *R.* Ung. infrig. Galen. Rosat. Mes. Resumptiv. Fernel. ana ʒß. Ol. rosar. ʒi. M. d. ad Ollam.

7. Ad viscera nobiliora & principaliora roboranda Tragea sequens cochleatim circa finem mensæ sumenda, proderit. *R. Spec. Tragea viscera corrob.*
diarrhod. Abb. Diatrionsant. ana ʒ℥. Corall. rubr. præp. ʒj. Margarit. præp. ʒ℥. Cinnam. opt. ʒi℥. Macis ʒj. sacch. perlat. ʒiiij. fol. ʘ. num. 2. M. d. ad scatulam.

8. Quod Diætam attinet. 1. Aer sit temperatus & lucidus. 2. *Diæt.*
 Cibi sint boni succi & coctu faciles, laudabilem sanguinem generantes; è contra omnes cibi crudi, crassi, acres, multo sale conditi, & acidi evitentur. Pro potu ordinario conducit aqua hordei cum conserva rosarum mixta & percolata, ac species duabus mensuris aquæ fontanæ incoquendæ. *R. Scob. Lign. santal. citrin. ʒ℥. Rad. chin. elect. ʒiiij. Liquirit. ʒij. passul. minor. ʒ major. enucleat. ana ʒ℥. ficuum pinguium, Dactylor. ana num. v. Fuzub. Sebest. ana num. vij. sem. 4. frig. maj. ana ʒij. anis. fœnic. ana ʒj. CC. ust. ʒvj. Mixt. concis. ʒ conquassat. d. ad chartam. Spec. pro pot. ord.*
 3. Quies moti anteponeunda. 4. In somno & vigiliis modus tenendus. 5. Alvus aperta servanda. Et 6. animi fortiores motus refrenandi venient. Deus Ter Opt. Max. hæc Remedia divinâ suâ benedictione secundet. Ulmæ $\frac{2}{3}$ 8. April. 1699.

OBSERVATIO MED. VII.

Colica Epidemia maligna.

Casus.

Nno 1645. Colica Epidemia maligna non solum Ulmæ, sed etiam in Ducatu Württembergico quamplurimos invasit, & non paucos è medio sustulit, de quo morbo Parens meus, D. Joh. Georg. Gockelius, tum temporis Reip. Ulm. Physicus Ord. piæ memoriæ, cum famigeratissimo Medico, D. Joh. Osvaldo, tam ratione causæ, quam curationis hujus morbi per literas verba fecit, qui per responsorias sequenti modo suam mentem exposuit.

*Morbi huius
resolutio
per causas.*

Hic affectus, quem Dominus Doctor describit, apud nos jam per integrum annum epidemius est, versipellis profecto & insensibilis hostis, qui probabiliter ab infausto sydere excitatus, occulta proprietate, non calore, non frigore se manifestans, sed reconditis dolorificis viribus excrucians, quapropter etiam selectiora nostra pharmaca nil quicquam efficiunt, nisi Arcano minerali suppetiæ ferantur.

Curatio.

Extr. & ii. Ego quidem hactenus *Extractione & ii proprio spiritu factâ felici* *successu usus sum, de quâ manè guttas tres, cum spiritu absynthii, semine anisi, bac-* *cis lauri, & Zingibere ana per digestionem nocturnam essentificati, propinavi,* *& post hanc cochleare unum de hoc spiritu solo superbibere curavi. Quod si spi-* *ritus absynthii caret, spiritus anisi substitui, & dictis speciebus infundi, perque di-* *gestionem præparari potest.*

Potus ord.

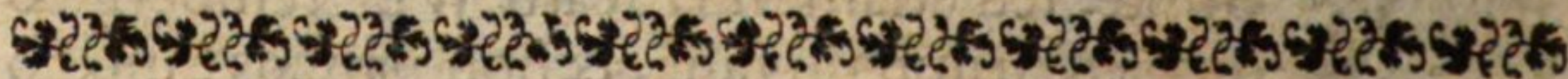
Potum ordinarium ex carminativis, præsertim cinnamomo & radice *helenii, cum confectioe anisi saccharatum præscripsi.*

Topica,

Pro Topicis, Unguento Theophrasti cum Gummi armoniaco, terebin- *thina, Butyro caprino, & sevo cervino, levi liquefactione anaticè mixtis, utor;* *hoc verò non dolenti loco, sed putamini juglandis inditum umbilico applico, &* *haic laminam panis tostii calidi butyro recenti illitam superpono, & calefacto pan-* *no & fasciis claudo, ac per 24. horas umbilicum sic deligatum relinquo. Si* *verò dolor spatium duarum horarum non cessat, tum singulis duabus* *horis, & quidem secunda vel tertia vice hæc dicta repeto. Et me-* *diantibus his remediis cruciatus ex flatibus hypochondriorum orti* *discutiuntur, resolvuntur ac auferuntur. Dorsum ante applicationem* *Unguenti, butyro insulso illiniri curo. Quæ omnia honoratissimi Domini* *Doctoris dijudicationi & discretioni relinquo, eumque Divinæ pro-* *tectioni commendo. Urachii, die 3. Octob. 1645.*

Dorsi, in- *unctio cum* *butyro.*

Joh. Osvaldus, D.

OBSERVATIO MED. VIII.

De Spasmo cervicis Uteri pertinacis-

fimo.

Morbus.

Morbus.

MAtrona quædam prænobilis, ætatis adhuc florentis, malo hypochondriaco obnoxia, ante triennium, cum utero primis mensibus gesseret, de molestâ quâdam gravitate in abdomine & circa dorsum, ac si omnia contenta deorsum prolabi conarentur, conquesta est, cui præmissis universalibus, corroborantia & adstringentia adhibita sunt, à quorum usu, procedente tempore, & foetu grandiori facto, malum cessavit, ita, ut post partum omnia se optimè habere visum sit. Sed Anno 1698. mense Augusto, hoc malum recrudit, ubi internè iterum varia confortantia & adstringentia, externè verò diversa Unguenta, cataplasmata & Emplastra, sed omnia sinè fructu, usurpata fuère: Interim malum non solum infimum ventrem, sed etiam per consensum nervorum caput, (non sine convulsionis periculo) aliasque partes corporis vellicavit, & tandem cervicem uteri ponè vaginam spasmodicis doloribus, & contracturâ nervorum versus dorsum ita pertinacissimè obsedit, ut non nisi prono corpore incedere, ac corpus vix erigere potuerit. Huic spasmodicæ contractioni varia remedia antispasmodica interna & externa, & ex posterioribus inunctiones, infusus & fomenta ex emollientibus & anodynis parata, sed omnia frustraneo successu, adhibita sunt, ita ut Patiens de suâ restitutione planè desperarit. Inter hanc autem tragœdiam iterum gravida facta est, ubi speratum fuit, quod foetu indies incrementum sumente, quin etiam ob molem uteri nervi spasmodicè contracti, per successivam extensionem, & præcipuè in ipso partu per intensum laborem priorem naturalem longitudinem, cum mali spasmodici remissione, acquisituri sint. Sed licet partus feliciter successerit, tamen in hunc usque diem

spasmodicâ hac & dolorificâ contractione in dicto loco non sine pusillanimitate & angore animi torquetur.

*Morbi huius
examina-
tio per
causas.*

QUOD hunc Patientis spasmum cervicis uteri concernit, sciendum, quod utero duo nervorum genera donata sint, à spinali medulla unum, quod tenuibus furculis in uteri cervicem, & circa humilio-rem fundi sedem excurrit; alterum à sexta conjugatione, à quo subinde nervi perquam graciles ad elatiorem fundi regionem diffundun-
tur.

*Spasmi cau-
se genera-
les.*

Spasmi autem causa in genere est vel 1. Repletio. 2. Inanities. 3. Sympathia, ex læsione aliarum nervosarum partium.

*Quomodo
per repleti-
onem oria-
tur.*

1. Repletio ab immodico cibo & potu, retentione excernendorum, intermissâ consuetâ motione, humorum abundantia, &c. pro-venit, à quibus omnibus nervi secundum latitudinem extenduntur, & secundum longitudinem contrahuntur.

*Quomodo
per inani-
tationem?*

2. Inanities, à crebriori vomitu, diarrhœâ, hæmorrhagiâ, febribus acutis, &c. exoritur, & hæc species plerumque incurabilis est.

*Quomodo
per sympa-
thiam?*

3. Per sympathiam spasmus læsiones nervorum, quæ à moribus vivorum & venenatorum anima-
lium, vel ab instrumentis pungentibus vel secantibus, vel gelu obor-
tæ sunt, insequitur.

*Curatio.
Spasmi ex
repletione.*

Spasmus ex repletione curatur per vacuantia, utpote Dietam, Venæ-
sectionem, discutientia, vehementes motus, frictions, scarificationes, balnea Ææa,
Unguenta calida, olea calida, ut Unguentum Martiatum, Aregon. Agripp. al-
theæ, Ol. lumbricor. chamom. vulpin. spicæ, castorei, terebinth. laurin. & simi-
lia.

*Ex inani-
tatione.*

Spasmus ex inanitione curatur per modicè replentia, qualia sunt, cibi
bonum succum generantes, Juscula caponum, caro vitulina & vervecina, co-
lumbæ juniores; Conserva bor-ag. bugloss. Violar. Nymphæa: Clysteres emol-
lientes, inunctiones cum Ol. violar. amygd. dulc. lil. alb. lumbricor. Balnea ex
herbis, radic. & seminib. emollient. parata; item balneum ex Oleo & lacte pa-
ratum.

*Ex consen-
su.*

Spasmus ob consensum ex læsione nervorum curatur per vulneris
amplificationem, cucurbitulas, oleum terebinth. Theriacæ cum aq. vit. mixtæ
impositionem, spinae dorsi & nervorum inunctionem. Plura vid.

ap. Pareum, p. 373. 374. & 375.

OBSERVATIO MED. IX.

Morsus felis rabidi, ab intermissa scarificatione & Ustione, lethalis.

Casus.

Nno 1698. die 27. Septembris, Susanna Vespasianus, Martini Plebsten, Cauponis ad corvum Coniux, circa noctem in stabulo, cum ibidem cani suo lectum stramineum sternere vellet, ab ibidem latente fele nigro rabido in dextram manum mordicus vehementer pressa fuit, ita ut felem vix manu altera avellere & expellere potuerit.

Altera læsionis die ad me venit, meumque consilium requisivit, cui *Curationis*
 Pulverem secretum contra hydrophobiam Galeni præscripsi, eam- *Ordo,*
 que serio iterum atque iterum admonui, ut illico locum morsuræ
 scarificare, sanguinem per cucurbitulam extrahere, & oleo sambucino
 fervente, mediante linteolo inuncto inurere curaret, postea verò his
 remediis consumptis ad me rediret, & cœtera necessaria remedia
 præscribenda avocaret. Illa verò, nescio ex cuius persuasu, inobe-
 diens neque scarificationem neque ustionem passa est, & primis me-
 dicamentis assumptis, ab ulteriori remediorum continuandorum usu
 prorsus abstinuit. Et sic per aliquot septimanas, ut sibi videbatur,
 sine ulla singulari molestia suis negotiis domesticis invigilare potuit:
 octiduum vero ante eruptionem Hydrophobiæ, brachium dextrum
 tam grave & ponderosum factum est, ut vix illud attollere, capitique
 imponere potuerit. Interea temporis semper è domo in forum, &
 quorsum sua negotia illam ducebant, exivit. Sed die 26. Decem- *Hydropho-*
 bris, qui erat dies sabbathi, & ita præterlapsis à tempore morsuræ duo- *bia post*
 bus integris mensibus, cum vesperi horâ quartâ domum reversa esset, *duos men-*
 ex improvise Hydrophobiâ correpta est, & omnia liquida, juscula, *ses eruptio.*
 cerevisiam, vinum, &c. summo cum horrore averfata est, imò etiam
 nudum eorum nomen sine tremore tolerare non potuit. Invale-
 scente

*Bolus the-
riacal.
Electuar.
specif.*

sciente itaque malo, noctu circa horam duodecimam ad illam vocatus sum, quam vestibibus indutam circa fornacem sedentem, rectaque ratione pollentem, sed cum summâ inquietudine corpus hinc inde convulsivis motibus quatientem & continuè ejulantem, imò quasi latrantem, de morfu hujus catti cum mantum complosione conquerentem, siccitatem oris & colli, nec non sitim Tantaleam habentem, sed cibum ac potum pertinacissimè averfantem, vidi & audiavi; Quæ etiam, cum illam de sumendis medicamentis & antidotis adhortarer, summoperè à me petiit, ne ipsi aliquid liquidi, (ne ab illo suffocaretur) præscriberem, quapropter ipsi *bolum è theriacâ lapide bezoardico, & confectioe alkermes incompletâ confectum*, & altera die solis *Electuarium ex Diascordio Fracastorii, Theriacâ, cinere cancrorum struvatilium, pulvere radice gentianæ, terrâ sigillatâ, & syrupo citri, compositum*, ordinavi, & ut liquidis assumendis sibi vim inferret, & ita hydrophobiam quasi vi excuteret, sacraque synaxi in affectu hoc summè periculoso uteretur, monui, quæ quantum potuit, monitis meis morem quidem gessit, sed dies noctesque in hac inquietudine, motibus corporis convulsivis, ejulatu, ac quasi latratu transegit. Inter usum cœnæ Dominicæ calicem manu ad bibendum aliquotiesprehendit, sed identidem nauseabunda amovit, tandemque oculis clausis cum horrore celerrimè bibit; subsequente nocte aliquantulum quievit, sed deindè rursus summâ inquietudine exagitata maximo cum conatu pituitam cum bile sed frustraneo successu, evomere conata est; manè verò, qui erat dies Lunæ, debilis facta, salvâ tamen semper ratione fruens, tempus liberationis suæ instare asseveravit, Deumque instantè invocavit, ut finem suæ miseriæ imponeret, quod etiam illâ ipsâ die horis antimeridianis factum est, & ita patiens hydrophobica, tertia ab invasione die, vitam cum morte commutavit.

*Hydropho-
bia signa.*

Verè Hydrophobicam autem hanc mulierem fuisse, contra quendam impugnatores, omnia jam dicta, & sequentia edocent, 1. quia omnia liquida, ut maritus, quidam adstans Centurio, domestici & adstantes testati sunt) maximo cum horrore averfata est. 2. Me ad illam venientem summoperè petiit, ne aliquid liquidi præscriberem. 3. Illa ipsa cum protestatione contestata est, quod nil liquidi aspicere, imò de illo nil audire, multo minus, (ne ab illo suffocetur) quamvis inextinguibili siti prematur, assumere possit. 4. Si de aliquo liquido mentio saltem facta est, illa confestim terrore perculsa, horrendè vociferata est. 5. Et licet ponderosis rationibus, salutem animi & corporis concernentibus admonita, è calice cœnæ Dominicæ aliquid biberit, illa clausis tamen oculis, & maxima vi, quam sibi, (ra-
tione

tionē pollens) intulit, ac summa cum nausēā & averfatione factum est. Felem vero rabiosam fuisse, omnes allatæ circumstantiæ, in se-
 quuta post morfuram hydrophobia, & mors repentina satis superque *Felis rabiosi
signa.*
 comprobant. Nullam etiam melancholiam hæreditariam, ut quidam falsò allegavit, in causâ fuisse, non solum status ipsius semper sanus, sed etiam ratio incolumis ac salva usque ad ultimum articulum mortis docuerunt.

Horrenda autem illa symptomata, quæ ab impresso per mor-
 sum canis, felis, vel alterius alicujus animalis rabidi spiritibus & hu-
 moribus caractere originem habent, & ex sulphureo salino adusto *Horrendor.
symptomata,
causa.*
 humore, quo omnia viscera ad ficcitatem rediguntur, oriuntur, unde meninges lancinantur, hinc sitis; hinc furor; & ob spirituum vitalium animaliumque continuam luctam, incredibilis animi angustia & inquietudo emergit. Interim sitis, quamvis sit extrema, major
 tamen est aquæ fuga, quandoquidem in vitreo illo humore cerebri, *Cur demorfi
aquam fu-
giant?*
 ex venenatis vaporibus resolutis nato, fluctuantis aquæ figura, & in hac canis natantis & demorsum persequentis imago exprimitur, atque adeò causa est, ut ob mordentis memoriam canis in vitreo liquore phantasiæ apparentis adeò consternentur demorfi, ut aquam magis quam alia tormenta, ipsamque mortem fugiant.

Cum itaque aliquis demorsus est, protinus & sine omni mora, antequam *Demorfo-
rum Curo-
tio.
Externè.*
 virus hoc invalescat, atque in humoribus & spiritibus dominetur, locus morsuræ
 scarificandus, sanguis venenatus cum cucurbitulis extrahendus & evocandus, &
 vel ferro ignito, vel oleo sambucino ferventissimo, mediantibus linteolis intinctis,
 cauterisandus, eschara separanda, vulnusque per 40. dies, per impositionem Un-
 guenti Ægyptiaci, theriacæ, & Ol. scorpion. magn. Matthioli, invicem mixtis,
 apertum est servandum, & in hoc passu nulli scarificatione & ustione parcendum
 est. Hildanus gossypium spiritui vini & theriacæ imbutum post ustionem im-
 posuit, & deinceps cœpas supra carbonibus assatas, cum fermento panis, pulvere
 sem. sinapi ana ℥j. Theriacæ ℥℞. fol. rutæ & scordii ana Mj. cum melle in for-
 mam emplastri subactas, applicavit. Vulnus imposito piso, ut apud fonticulos
 moris est, per tres menses apertum conservavit, illique bis in septimana seq. pul-
 verem inspersit. ℞. Præcipitat. Bezoar. Angelic. ana ℥j. M. f. pulvis.

De ustione horum vulnerum Fabric. Hildanus Centur. 1. Obs. *Ustio debet
pro ur. de
fieri.*
 chirurg. de filia quatuordecim annorum demorsa refert, quod illa
 superficialiter saltem, & non satis profundè usta in hydrophobiam in-
 ciderit. Eodem etiam loco rabidi cujusdam felis historiam explicat.
 Et summatim, Hildanus totam hujus mali curam externè scarifica-
 tione, sanguinis extractione, & ustione, (quam curandi methodum
 etiam omnibus chirurgis seriò injungit) absolvit.

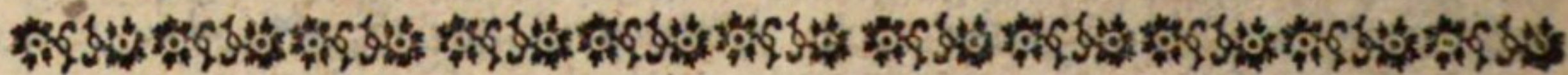
Interne.

*Pulv. secretus Galeni,
contr. hydrophob.
&
Pulv. Palmarii.*

Hoc facto, statim etiam ad interna remedia confugiendum, & Pulvis secretus Galeni, (quem hic venerandus senex ut expertissimum & nunquam fallax omnibus aliis remediis longè præfert, *qui ex ij. cineris cancrorum fluviatilium, & 3j. pulveris rad. gentianæ constat.* Vel Pulvis contra hydrophobiam Palmarii, pro ratione ætatis à 3℔. ad 5j. in aqua è typhis Cervinis, & aq. scorzonera ana part. equal per multos dies est exhibendus, & sudor per Diascordium Fracastorii & theriacam aliquoties movendus, bonaque Dieta erit observanda: Nisi enim huic malo mature præveniat, Hydrophobia certò, (licet etiã per aliquot dies, septimanas, menses, & annos delitescat;) sequitur, de qua Aetius testatur, se nullum hâc correptum vidisse, qui in vivis manserit. Hildan. Cent. 1. Obs. 86. p. 82. col. 1.

Et tali methodo toto praxeos meæ tempore, quam jam Deo juvante per quadraginta tres annos exercui, quamplurimos ab animalibus rabidis, præsertim canibus demorosos, & jam intra anni spatium aliquot patientes in Unter-Thalßingen; item Davidem Wolesski, Cauponem apud pileum pulverulentum Ulmensem; Christiani Gresen, pistoris Langenaviensis duos filios & ancillam, & cum illis Christophorum Luizen; It. Johannem Glöklerum, bubulcum Mercklingensium; Nicolai Luzen, molitoris Braitingensis filiam; & Susannam, Jacobi Bosen, Scriniarii Ettlenschieffensis filiam, feliciter curavi.

Qui plura de rabie & hydrophobia legere satagit, videat Sennert. lib. 1. pract. part. 2. cap. 16. pag. mih. 432. & seqq. Item, lib. 6. part. 8. cap. 30. pag. 353. de veneno canis & aliorum animalium rabidorum. It. Horstium, de tuenda sanitate pag. 209. & 210. Nec non Decades 6. Consilior. & Observation. mear. medicinal. Augustæ Vindelicor. anno 1683. typis excusas, Consil. 9. pag. 88. & Consil. 19. pag. 207. & seqq.

OBSERVATIO MED. X.

Asthma humorosum exitiale.

Anno

Nno 1699. Mense Martio, plurimum Reverendus & Doctissimus Vir, Dn. M. David Geiger/ Ecclesiastes & Verbi Divini Minister in summo Templo Ulmensi meritissimus & vigilantissimus, habitus corporis crassi, staturæ mediæ, ætatis 64. affectui hypochondriaco obnoxius, & ad cachexiam hydropicam pronus, periculoso asthmate periodico, maximè circa noctem divexante, cum aliquali tumore pedum correptus est, cujus Affectum, perspectis & examinatis omnibus circumstantiis, Asthma humorosum, cum atonia vel discrasia ventriculi & hepatis, nec non obstructione venarum mesaraicarum, ramorumque venæ portæ circa regionem lienis esse, deprehendi.

Causa autem hujus morbi in hoc subjecto est partim vaporis hu- *Morbi hu-*
morosi à liene & mesenterio per modum ebullitionis ad caput & *ius per cau-*
cerebrum ablegatio, ibidemque in materiam catarrhalem resolutio, *sas tracta-*
ac exinde per arteriam asperam ad pulmones descensio, quin etiam fi- *tio.*
stularum pulmonum ab humore lento, crasso & viscido in venoso genere collecto, & per venam arteriosam in pulmones effuso, obstructio; partim verò diaphragmatis & bronchiorum pulmonum à vaporibus humorosis in abdomine sursum petentibus, compressio; quibus accedit humoris acidi melancholici per vas breve in ventriculum eructatio, fermentum ejus naturale perturbans, stomachum debilitans, coctionem depravans, ac febrem lentam excitans, quod ipsum accessiones periodicæ statis temporibus, præsertim circa vesperam ac noctem hætenus indicârunt. Et notum est, quod illo tempore omnes ægri asthmate humoroso affecti pejus habere soleant, cum asthma omnes ægrotos vespertino ac nocturno tempore acerbius affligat. teste Boneto, Polyalth. lib. 3. de Affectibus pectoris & Asthmat. cap. 19. pag. mih. 164. & seqq.

Quod autem hoc Asthma principaliter à materia crassa & viscida, fistulas pulmonum obstruente oborta sit, id ipsum copiosissima hujusmodi materiæ cum tussi excretio & ejectio hætenus satis superque indicavit.

Quoad Prognosin, Asthma est affectus chronicus & curatu difficilissimus, qui sæpe in cachexiam & hydropem degenerat, ac in juvenibus

nibus non sine magno labore, in senibus verò rarò vel nunquam tollitur, ac in liberis sæpius exitialis esse solet.

Curatio.

Curatur 1. *Venæsectione* si magna vaporum ferventium in pulmone & circa cor copia deprehendatur, quæ etiam in hoc subiecto duabus vicibus suffocationis periculum avertit, & patiens illicò melius habuit. 2. *Materiæ crassæ & viscidæ per incidentia, detergentia & expectorantia, humectantibus temperata, incisione*, cavendo nimis calida & siccantia, ne particulæ tenuiores resolvantur, crassities verò materiæ viscidæ augeatur & quasi lapidescat. 3. *Materiæ præparatæ & incisæ evacuatione.* 4. *Reliquiarum exsiccatione.* Et. 5. *Dieta*, cui convenit humectans & incidens cibus, in potu vinum subdulce, tenue, aut Decoctum pro potu ordinario.

Ven. sectio.

Quod primum attinet, Venæsectio, ut superius dictum, cum levamine patientis applicata fuit.

Quod secundam intentionem concernit, conveniunt ad materiæ incisionem, deterfionem, & expectorationem, vel aquæ, vel syrupi, vel pulveres pectorales, materiam crassam & viscidam incidentes & expectorantes, Ex. gr. *R. Aq. ceras. nigr. byssop. Veron. flor. acac.*

Aq. pector.

asthmat. ana ʒvj. vel ʒj. Spir. anis. Essent. sacch. Beguin. ana ʒij. Ω. sal. armoniac. Ω. theriacal. camphorat. ana ʒj. Oxymel. squillit. ʒß. oxym. belleborat.

Syrup.

Gesner. ʒij. M. ad vitr. Vel R. Syrup. de Erysim. Lobel. ʒij. d. jujub. ʒj.

pector.

Oxym. squill. ʒß. Oxym. belleborat. Gesn. ʒij. M. pro Linct. Vel, Sper-

Pulv. resolv.

mat. cet. rec. Ocul. ʒß. præp. ana ʒij. Pulv. rad. ireos florent. sem. anis. croci

& expector.

Austr. ana ʒß. M. f. pulv. Arcanum etiam est sequens. R. Croc. Or.

Pulv. arcan.

ʒß. Mosch. gr. ij. M. cum decoct. rad. ireos. Bonettus. Prodest etiam, quod

antiasthm.

sæpius expertus sum, Arcanum Brunneri apud Sennertum. R. Sperm.

Arcan

ceti, gummi ammoniac ana ʒij. Aq. byssop. vel vini Rhenani ʒij. M. pro haustu.

Brunneri,

Et Bonettus lib. 3. d. affect. pectoris & asthm. cap. 19. pag. mih. 176.

testatur, quod nihil magis profuerit quam sperma ceti, & potiuncula ex

ammoniaco.

ammoniaco.

Linctus

Dn. D. Joh. Jacob. Wepfer p. m. sequentem linctum contra

contr Asth-

asthma, stertorem ac sibilum frequenter in usu habuit. R. Syr. de

ma stridor.

Erysim. Lobel. ʒiß. Oxym. belleborat. Gesner. ʒij. Gum. ammoniac. in aceto

& sibilum

scillit. solut. ʒj. Essent. croc. ʒß. Ol. destill. anis. gutt. iij. Aq. byssop. ʒiß. M.

Wepferi

de quo patiens subinde lingere potest.

Vinum an

Nec contemnendum est Vinum ex maceratione sequentium.

tiasthmat.

R. Rad. liquirit. ʒiß. ireos ʒj. Enul. ʒß. Angel. scyll. præp. ana ʒij. Marrub.

byssop. capill. ♀. Meliss. ana ʒj. sem. anis. fœnic. ana ʒij. sem. urtic. nasturt. ana

ʒj. Mell. despumat. ʒvj. vini alb. Mensur. j. Platerus.

Quod tertium indicans, nempe materiæ præparatæ & incisæ evacuationem concernit, illa sequenti potiuncula de mannâ sine omni noxâ educitur. *℞. Fol. sen. el. s. st. ℥iij. Rhab. ver. crem. ʒri ana Potio laxi 3℔. Aq. Ceras. nigr. flor. acac. ana ℥ij. M. f. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. de mannâ. Mann. calabr. el. ℥i℔. f. potio. unâ vice sumenda.*

Quod quartam curationis intentionem, reliquiarum videlicet exsiccationem respicit, varia in hunc finem remedia in forma Apozematum ex herbis, radicibus, seminibus, aromatibus; nec non Tra-geæ, pulveres, Tincturæ, & similia præscribi possunt.

De Diætâ superius generaliter mentio facta est, quapropter *Diætâ*, hac vice plura de hâc proferre superfedemus.

His & aliis usurpatis remediis, periodici hi asthmatici insultus, nunc mitiores, nunc atrociores facti, patientem nunquam protinus deseruerunt; cachexia vero magis magisque invaluit, tandem etiam vires defecerunt, & quia natura à morbo victa succubuit, ille die Lunæ, 26. Junii anni superius memorati, in Domino placidè obdormivit.

OBSERVATIONUM MEDICARUM DECADIS QUARTÆ.

OBSERVATIO I.

Casus ab alto miraculosus.

Nno 1699. die 3. Julii, vesperi horâ quinta, Jacobus Schick, Michaelis Schickii, Operarii Xenodochialis filius, puer 12. annorum, & cui-dam murario in porrigendis tegulis, & appor-tando arenato subactò à servitiis, cum in subli-mi mearum ædium tecto canalem ligneum, per quem a-quæ pluviales defluunt, putredine quodammodò corru-

Ttt t

ptum;

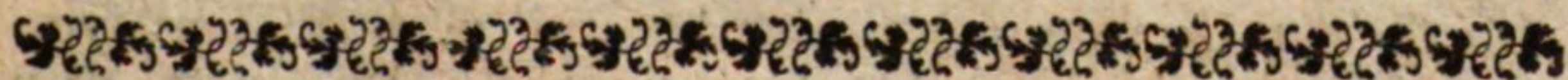
ptum, post purgationem colore rubro imbuere vellet; (neglectâ repentinâ admonitione, ne se periculo exponeret) conscenderet, & cariola lignea canalis paries ab ipsius infessu frangeretur, ille momentaneo casu ex præcipitio tres contignationes alto in aream anteriorem ædium decidit, & inter cadendum ferreus portator, super quo aliâs horti pensiles quiescunt, corpus excepit, & vim prolapsus aliquo modo infregit, à quo verò ocius in terram demissus, capite & corpore in arenatum subactum prostratus est, quem, maximo terrore perculsus, semimortuum quasi fustuli, vestimenta circa pectus, & caligarum ligulas, (ut levius respiraret) solvi, nares & tempora Aquâ Reginae Hungariæ & balsamo apoplectico inunxi, os effregi, unum alterumve cochleare roris solis optimi propinavi, sicque ipsum successivè refeci, ac quasi ad vitam revocavi, totumque corpus, an scilicet una alterave pars corporis læsa, vel membrum fractum sit, cum requisito chirurgo inquisivi, sed omnia per Dei gratiam, quasi per miraculum, adhuc integra, nec quicquam luxatum, fractum, vel vulneratum, nisi quod cranium cum cute carnosâ in medio transversim digiti latitudine depressum fuerit, invenimus, cui statim abradis capillis, cataplasma è herbis cephalicis cum vino coctum calidè fuit applicatum. Interim patiens inquietus & loquelâ privatus, materiam pituitosâ sanguine permixtam cum levamine successivè diversis vicibus evomuit. Et quamprimum ad parentes suos deportatus & in lectum collocatus est, sequentem potionem ad resolvendum sanguinem extravasatum hausit.

Potio concretum
sangu re-
solvens.
Aq. confort.

Rx. Pulv. contr. casum Aug. ʒj. Syrup. papav. err. hyssop. ana ʒij. Aq. scabios. cheresol. ana ʒvj. M. Postea tali aqua cordiali, cochleatim sumenda identidem refectus est. *Rx.* Aq. 4. Cordial. ana ʒj. Ocul. *℞.* præp. ʒij. syrup. rub. Id. ʒß.

Quibus assumptis, primâ nocte aliquantulum quievit, & manè circa horam quartam expergefactus loquelam cum

cum sanâ ratione recuperavit, & paulò post se parum adjutus erigere, sedere, imò è lecto ad mensam ambulare potuit. Interea temporis capiti sæpius in die cataplasma sequens cum vino rubro coctum calidè impositum, ac nuca, collum, & spina dorsi M. & V. Ol. chamomill. rosar. & lumbricor. inuncta fuere. *Rx. Micæ panis domest. ℥iij. fursur. Cataplasma cephal,*
tritic. farin. hord. ana ℥ij. pulv. flor. rosar. beton. ana ℥℥. Ol. rosar ℥iij. vin. rubr. q. s. salis communis ℥j. M. & f. ad ignem cataplasma. Secunda die circa noctem Emulsionem ex amygdalis & seminibus frig. maj. cum aquis cordialibus & pulver. Corall. rubr. CC. & Ocul. *℥. paratam bibit,* à cujus usu, præsertim post mediam noctem, placidè quievit, & semper melius habuit. Tertiâ & quartâ die pulveris sanguinis birci Helmontii ℥ij. cum brodio carnis deglutivit, & capiti rursus dictum cataplasma cum vino coctum, (non neglecta colli & spinæ dorsi inunctione) applicatum, & sic per aliquot dies dictis remediis continuatum est. Præter hæc quoque Diæta conveniens fuit observata, aer fuit temperatus, cibi euechymi, ac pro potu ord. tale Decoctum bibit. *Rx. CC. ust. ℥℥. Decoct pro potu ord,*
Hord. integr. ℥i℥. Liquirit. ℥ij. ficuum ℥℥. flor. papav. err. M℥. sem. anis. fœnic. ana ℥℥. Mixta & concisa coq. cum aq. font. Mensur. 2. in Olla benè tecta ad tertias. Alvus beneficio naturæ mansit aperta, urinam reddere potuit, benè respiravit, pulsus fuit vigorosus & æqualis, vires non defecerunt, ac summam, omnia signa præsentia salutaria restitutionem ex integro pollicebantur, quemadmodum etiam paulò post pristinam sanitatem integram recuperavit.

OBSERVATIO MED. II.

Tumor linguæ monstrosus ex catarrho, suffocationem minitans.

Nno 1699. die 7. Martii, admodum Reverendus, Doctissimus & Religiosissimus Vir, P. Eusebius Schleich, æt. 59. Canonicus Regularis, & Decanus Monasterii Wengensis meritissimus, me vocavit, de pustula sub lingua illum molestante, conquestus est, cui sequentes species lacti incoquendas, pro crebriori oris collutione calidè usurpandas ordinavi. *Rx. Herb. Malv. Mj. flor. chamomill. pj. liquirit. 3ß. flc. num. 3. M. & concisa d. ad chartam.*

Sed nox insequens fuit molesta, & malum celerrimè incrementum sumsit, ita ut altero mane ob tumorem totius linguæ monstruosum, quæ totum collum cum faucibus non sine periculo suffocationis clausit & implevit, ita, ut nec vocem edere, nec quicquam cibi vel potus assumere vel deglutire potuerit, sed animi sui sententiam creta super tabulam scribere coactus fuerit. Cui accersitus statim revulsionis & derivationis gratia venam medianam dextri brachii aperire curavi, & sequentem apophlegmatismum præscripsi. *Rx. Scob. lign. Guajac. 3ß. Rad. pyrethr. 3iij. herb. salv. nob. pj. alum. roch. sal. nitr. ana 3j. sem. urtic. sinap. ana 3j. acet. vin. opt. 3iij. aq. muls. 3vj. M. f. decoctum, cum quo sæpius os calidè eluendum.* Cujus beneficio magnam

Apophlegmatismus.

Cataplasma

Emplastr. cephal.

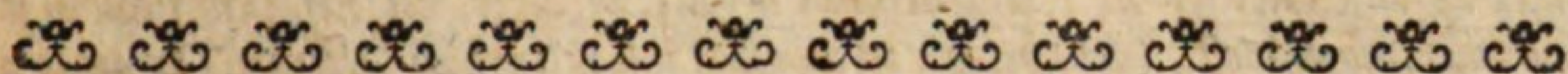
Clyster.

Spec. pro pot. ord

Mixtur.

copiam materiæ pituitosæ & phlegmaticæ cum saliva expuit. Collo vero circumcirca tale cataplasma cum lacte coctum die noctuque sæpius repetendo, calidè fuit applicatum. *Rx. Pulv. pro cataplasma ex herb. rad. & seminib. emoll 3iiij. coq. successivè cum lacte, addendo cochleare unum de Oleo chamomill. rosar. & lumbricor. anaticè mixtis.* Vertici capitis Emplastrum de tacamahaca cum Ol. majoranæ malaxatum, magnitudine imperialis, fuit applicatum. Ad hæc iteratis vicibus tale clyster fuit injectum. *Rx. Herb. betonic. salv. rorismar. majoran. ana Mj. spec. decoct. carminat. 3ij. sem. lini, scænuigr. ana 3ß. M. f. cum decocto hordei ebullitio, colatur. Rx. 3vj. in qua dissolv. Elect. lenit. Florenz. diacathol. ana 3j. hier. Logad. diacolocynth. ana 3ij. Ol. rosar. chamomill. ana 3vj. vitell. ovor. num. 2. M. f. clyster.* quorum remediorum beneficio periculosissima symptomata successivè remiserunt & evanuerunt. Dn. Patiens vero post 48. horas juscula & liquida deglutire cœpit, & tale Decoctum pro potu ordinario bibit. *Rx. CC. ust. 3ß. Hord. integr. 3iß. Rad. chin. 3ij. Fuzub. sebest. ana num. x. caric. pingu. num. v. liquirit. 3ij. passul. min. 3j. sem. anis. & scænic. ana 3ß. M. & concis. coq. cum 2. mensur. aq. font. ad tertias.* Collum etiam sæpius aqua mulsa calida gargarizavit; postea cochleare unum vel alterum de mixtura sequenti cochleatim sumsit. *Rx. Mucilag. sem. cydon. cum aq. ros. extr. 3ij. syr. viol. 3iß. Mell. ros. col. 3ß. Rob.*

35. Rob. diamor. 35. M. d. ad oll. Et sic horum remediorum usu per Dei gratiam, paucorum dierum spatio feliciter restitutus fuit.

OBSERVATIO MED. III.

Vis. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. 18. 20.

De vini acidi per acetum lithargyrii cum
maximo bibentium damno, dulcifica-
tione.

Relatio.

Nno 1694. 95. 96. cum vina Nicarina generosa & nobilia priorum annorum, in Ducatu Württembergico & confiniis, partim per Gallos rapaces diriperentur, partim verò ab inquilinis & extraneis consumerentur, & per Coeli ac tempestatis inclementiam ab aliquot annis vina acida, aspera & austera horum locum supplerent, ac ea propter à multis averfarentur, paucosq; emptores invenirent, Venditores quidam & Aurigæ, ut vina sua ad palatum hominum accommodarent, vinumque acidum, ut ipsis videbatur, ad lucrum faciendum corrigerent, certo quodam mangonio ex lithargyrio facto, vina sua, ut æquè ac generosa & meraca magno pretio vendi possent, sequenti modo adulterarunt. R. Lithargyrii auri vel argenti pulverisat. 3vj. alius Modus capiebat 3xii. quidam etiam Bismuthum seu Marcasitam addiderunt, affunde adulteran-
aceti vini opt. mensur. j. vel lbij. 3 3iij. coq. igne lento ad quartæ partis con- di Vina aci-
sumptionem, postea indatur vasi vitreo vel terreo, vitro incrustato, addendo, vi- da per li-
ni albi generosi vel malvatici mensuram unam, vel lbij. 3 3iij. fiat. rursus thargyri-
aliqualis ebullitio, deinde per chartam bibulam vel emporeticam aliquoties filtre-
tur, postea servetur in vitro benè clauso ad usum. Hujus liquoris R. gutt. 10.
vel 15. inde vitro minori vino ad 3iij. vel iij. repleto, agitetur caule pennæ vel
bacillo ligneo, deinceps subsidere sinatur, donec vinum clarescat, cujus ad miniculo
qualitas ipsius acido - austera per præcipitationem sic alteratur, corrigitur, 3
subdulcescit, ut hoc vinum libatum haud aliter sapiat, ac si præstantissimum ne-
tar esset. Et si quis totam amphoram vini Württembergicam, vel 160. men-
suras majores huic Ducatui usitatas 3 consuetas hoc mangonio tingere deside-
rat, tum requiruntur hujus liquoris pro commixtione 3x. vel lbj.

*Probatio
vini lithar-
gyr. adul-
terati.*

Quod autem vinum liquore hoc tinctum & adulteratum sit, sequenti modo probatur. *Rx. Hujus vini vitro minori ad ℥iij. vel iiij. infusi, affunde Olei Oli rectificatissimi à gutt. vj. ad x. vel. xij. tum vinum, si ipsi talis liquor inest, turbabitur, ut albescat instar turbidi lactis vel Oxygale; Quodsi vero vinum tali mangonio caret, tum clarum & perspicuum permanebit.*

*Noxa vini
lithargyrio
adulterati.*

Tale autem vinum aceto lithargyrii adulteratum ultra tres vel quatuor menses gratum hunc & acceptum suum saporem non retinet, sed antiquam suam acido - austeram indolem recuperat.

Quod autem omne vinum aceto lithargyrii adulteratum sanitati maximè officiat, & ventriculo, intestinis, generi nervoso, pulmonibus, imò totæ massæ sanguineæ, ut & membris externis maximum nocumentum inferat, ac propter suam frigidam, saturninam, tenaciter adstringentem, & valdè exsiccantem qualitatem, quâ mediante spiritus figuntur, & quasi congelantur, motus vigorosus massæ sanguineæ retardatur, & procedente ac invalescente malo cum morte patientis motus sanguinis & succorum nutritiorum omnino tollitur & aboletur; ac etiam, ut chymici volunt, ob particulas mercuriales globosas in lithargyrio contentas, per acidum vero dissectas, ac in aculeatas, cuspidatas, triangulares, quadrangulares & frutaceas contractas & converfas, hinc intestinis ac nervoso generi infixas, varia gravissima, molestissima, ac periculosissima symptomata, utpote ventriculi & intestinorum acutissimos dolores, & læsiones, continuos lancinantes cruciatus colicos, pertinaces mesenterii & fibrarum nervearum intestinorum obstructions & morsuras, alvi que constipationes fermè inexpugnabiles, depravatam concoctionem, nauseam, ructus, crebriores vomitus, asthma, icterum, urinæ suppressionem, contracturas, pareses, & paralyfes, arthritides, aliaque hujus farinae pessima ac stupenda mala inducat, & venenata sua qualitate totam œconomiam microcosmicam subvertat, id ipsum famigeratissimi & experientissimi Medici, ac inter eos Avicenna, Dioscorides, Aetius, Fernelius, Sennertus, Paræus, Kircherus, Stockhusius, Timæus à Guldenkleee, Schenckius, Wedelius, & plures alii testantur, ac Petrus Aponensis in libello suo de venenis aureo, ut & Pharmacopœa Augustana inter venena numerat. Imò nullus Authorum, qui de lithargyrio scripsit, internum ejus usum, approbat, sed omnes in Medicina optimè versati Practici & Auctores classici internum ejus usum, unanimiter damnant, vituperant, dissuadent & rejiciunt.

*Exempla
damni per*

Et si quis hac de re dubitet, Figulos saltem, qui præ aliis sæpius & crebrius lithargyrio ad suum opificium utuntur, consideret, & videbit,

debit, quod per meram externam ejus tractationem tandem curvi, ^{*lithargyr.*}
 humeris, manibus, lumbis, & pedibus debiles, contracti & claudi, ^{*accepti.*}
 imò cachectici & hydropici, (ut ante aliquot annos in figulo quodam
 Weiltingensi, Paulo Mejero observavi, quem cachecticum & hydro-
 picum ex incrustatione vasorum fictilium factum, Mercurialibus &
 theriacalibus restitui) fiant. Imò si feles ex vase figulorum terreo,
 in quo manus suas abluunt, aquam lithargyrio infectam bibunt, aut
 lenta, aut repentina morte moriuntur.

Quæ de noxa lithargyrii dicta, cum & præ aliis doctissimus D. ^{*D. Stock-*}
 Stockhusius, Ducalis Brunsvicensis & Lüneburgensis Medicus expe- ^{*hufii hujus*}
 rientissimus, & inspector rei metallicæ sagacissimus, in peculiari suo ^{*rei confir-*}
 Tractatu de lithargyrii fumo noxio & morbifico, quem etiam ^{*matio.*}
Hütten-Rauch / & *Hütten-Rägen* / (quod mordendo, erodendo, ac velli-
 cando tales dolores, ac sicattus corpori inclusus dentibus morderet,
 ac omnia unguibus dilaceraret) nominat, satis superque confirmat.
 Quocirca etiam circumstantialiter & fundamentaliter omnes supe-
 rius allegatos morbos & symptomata, qui à lithargyrio, ejusque sub-
 tilissimo fumo ac pulvere suam originem habent, recenset, ac curan-
 di methodum adjungit. Quodsi ergò illi morbi cum suis sympto-
 matibus, qui hætenus in Sueviæ locis quamplurimis, ac præsertim
 in Domo Teutonica Ulmenfi, Monasteriis vicinis, utpote Wetten-
 husano, Roggenburgensi, Urspergensi, Wengensi, quod Ulmæ est,
 Weissenhornano; Arcibus item & Castellis Comitum atque Baro-
 num, in Weissenhorn, Babenhausen, Kehlminz, Erbach, &c. quin
 etiam Urbibus & Oppidis, Ulmâ, Gemundiâ, Mündelheim, Grünen-
 bach, &c. sævierunt, multosque tam eximie, quam mediocris condi-
 tionis homines inaudita fermè tyrannide excruciarunt, jugularunt,
 multosque alios per longum temporis intervallum horrendissime
 torserunt & in perniciem redegerunt, penitus considerantur, iisque
 cum iisdem morbis & symptomatibus, qui ab interno lithargyrii usu
 promanarunt, conferuntur, tum quilibet ex eorum collatione & si-
 militudine facile inveniet, quod hi morbi ab execranda vini per li-
 thargyrium adulteratione proficiantur. Et hæc detestanda vini ^{*Lithargyrii*}
 cum aceto lithargyrii mangonizatio etiam veteres non latuit, quæ ^{*noxa Vete-*}
 verò ab Imperatore quodam in Ducatu Württembergico, & Civita- ^{*ribus fuit*}
 tibus vicinis viniferis sub gravissimâ poena prohibita fuit. ^{*cognita.*}

Si dolia, in quibus tale adulteratum vinum repositum erat, con-
 sideremus, sedimentum erat sordidum, cœnosum, spurcum, turpe, ac
 impuritas illa tenacissime circumcirca doliis adhærens, ut ob lento-
 rem difficulter purgari potuerint, ut in cella Monasterii Wengensis
 obser-

observavi, ubi dolium majus in meâ præsentia apertum & à vino exoneratum tali putrilaginosâ spurcitie infectum erat, ut viectoris filius idipsum ob metum exitialis damni intrare atq; purgare dubitaverit.

Exempla

*Patient. per
litharg. in-
teremptor.
& laser.*

Anno 1694. ante ferias Nativitatis Christi in domo teutonica Ulmenfi, primò Secretarius, deinde Sacellanus, postea cubicularius, & ultimò Ordinis Teutonici Eques & Commendator, Comes ac Dominus à Leibelfing, atrocissimis doloribus colicis correpti fuerunt, quos dolores vagi arthritici, pareses, ventris inflationes, ventositates, continuæ alvi constipationes, ructus, gravitas circa pectus, *asthma*, apud Dominum Commendatorem circa finem intolerabiles capitis dolores cum mentis alienatione, ac apud Sacellanum & Cubicularium ante obitum horrendissimæ Convulsiones, aliaque molestissima symptomata exceperunt, quorum nullus evasit, sed omnes moriebantur, quia tum temporis causa hujus mali proxima ignota erat, sed postliminio eam in vino latitare suspicabatur, quod etiam ex eo tandem colligere licuit, quod duo vel tres Patres Franciscani Ehingenses, qui successivè ad spirituale officium administrandum Ulmam in Domum Teutonicam vocati sunt, illudque vinum in mensa biberunt, colicis illis doloribus quoque infestati sunt, & statim in affectus principio emigrârunt, ac rursus Ehingam se receperunt.

In Monasterio Wengensi Anno 1695. Reverendiss. Dn. Prælatus D. Decanus, & omnes ferè Patres, paucis exceptis, hoc morbo ex adulterato vino decubuerunt, quorum quidem nullus mortuus est, sed tres maxima membrorum imbecillitate, ac paresi per longum temporis intervallum laborarunt, postea verò in integrum restituti sunt. Imò & ego, cum ut requisitus Medicus ordinarius Patientes quotidie visitassem, & identidem de hoc vino mihi in mali principio non suspecto bibissem, haud liber & incolumis evasi, sed paulò post atrocissimis doloribus colicis ac febre tertiana putrida, quæ postea in tertianam duplicem degeneravit, cum atrophiam totius corporis non sine vitæ discrimine, correptus sum, ad quem affectum compescendum & cûrandum integrum semestre consumsi.

Insuper & ii, qui hoc affectu laborarunt, sæpius recidivam passi sunt, & in hunc usque diem aliquales morbi reliquias experiuntur.

Et si nonnulli tale vinum lithargyrio adulteratum innoxie biberunt, id aut parciori potui, aut visceribus viribusque integris & robustis, ac naturæ robori adscribendum erit.

Curatio.

In Curatione hujus morbi requiritur, ut 1. Alvus per lenitiva, *Curationis requisita.* (minimè verò fortiora purgantia, acria, aloetica, & diagrydiata) aperiat, aperta que semper fervetur. 2. Orgasmus materiæ peccantis vomitusque compescatur. 3. Materia peccans per blanda & mitiora remedia, ac inprimis Clysteres lenitivos evacuetur. 4. Dolor per anodyna mitigetur. 5. Partes affectæ roborentur. Et 6. bona & conveniens Diæta observetur.

In quem finem sequentia remedia erunt adhibenda. 1. Ad constipatam alvum referendam. *Rx.* Flor. chamomill. *Mj.* sem. carui 3j. *Clyster.* *M. f.* decoctio cum s. q. lactis vaccini, colatur. *Rx.* 3vj. in qua dissolv. vitell. ovor. num. 2. Ol. lini 3ij. *M. f.* Clyster. Vel, *Rx.* Herb. 5. emoll. Flor. chamomill. verbasc. summit. aneth. ana *Mß.* sem. lini 3ß. decoct. bord. q. s. fiat l. a. ebullitio, colatur. *Rx.* 3vj. in qua dissolv. Elect. lenitiv. Florenzol. Diacathol. ana 3j. Ung. clysmat. 3j. Axung. anser. gallin. anatis ana 3vj. Vitell. ovor. num. 2. *M. f.* Clyster. Vel, *Rx.* Rad. Angelic. 3ß. Herb. anagallid. menth. rubr. Veron. summit. aneth. flor. chamomill. melilot. ana *Mß.* sem. fœnic. carui ana 3j. Castor. 3iß. incis. coq. in lacte vaccino q. s. ad dimid. in Colatur. express. 3vij. dissolv. Elect. diacathol. 3vj. de bacc. lauri 3ij. Mell. Mercurial. succ. rec. express. scybal. equi avena nutriti ana 3j. Terebinth. in vitell. ov. dissolut. 3ij. *M. f.* Clyster.

Ad alvum apertam conservandam. *Rx.* Pulv. Jalapp. 3iib. Senæ Electuar. 3j. Mann. calabr. elect. aq. flor. acac. solut. & denuò inspissat. 3ij. Pulp. Tamarind. 3x. Elect. lenit. Florenz. Diacathol. ana 3vj. syr. de cich. c. Rhabarb. rosar. solut. q. s. Conf. Alkerm. 3ij. *M. f.* Elect. molle. Dosis, Castaneæ vel juglandis quantitas, aliquoties repetendo, donec purgatio sequatur. Vel, *Rx.* Pulp. Aliud. passul. min. mund. Tamarind. Flor. Cass. ana 3ß. Conditur. cortic. aurant. 3iij. pulv. rad. Jalapp. 3iib. cum Syrup. de fumar. q. s. fiat Elect. molle. d. ad fictile. Dosis & usus ut prioris. Vel, *Rx.* Elect. lenit. Florenz. 3j. Pulv. Senæ 3iib. Aliud. Conserv. spagyric. Augustan. menthæ ana 3ij. Pulv. cachect. Ludovic. 3iib. cum Syrup. de Rhapont. *M. f.* Electuar. d. ad fictile. Dosis, juglandis quantitas.

2. Ad materiam peccantem evacuandam requiruntur blanda laxativa remedia, qualia sunt sequentia. *Rx.* Man. Calabr. el. 3iib. solv. Potio laxat. in aq. chamomill. cui add. Ol. amygdal. dulc. 3iib. *M. f.* potio, calidè ebibenda. Vel, *Rx.* Fol. sen. s. st. 3iib. Mann. elect. 3ij. Tamarind. 3x. Flor. Cass. 3iib. flor. Sacculus laxat. 4. Cord. ana pj. Coriandr. præp. fœnic. ana 3iib. Fri crud. 3ß. passul. min. contus. 3iij. Tri fix. 3iib. *M. d.* ad sacculum, infund. c. aq. font. vel seri lact. caprin. vel cerevis. fervid. Mensur. j. vel 3iij. & 3vj. stent in loco calid. per hor. 6. bibantur singulis duabus horis 3v. calidè, donec purgatio sequatur. Et talia

laxativa aliquoties repetenda, ut particulæ aculeatæ lithargyrii ventriculo & intestinis altius inhærentes successivè evacuentur.

3. Ad Orgasum seu humorum intumescenciam refrenandam. Et quidem ad vomitum compescendum. Internè, *Rx.* Conserv. spagyricæ Augustan. menth. ana ʒj. Philon. Rom. Syr. cortic. aurant. ana ʒij. Dosis, castaneæ quantitas, aliquoties repetendo. Externè, *Rx.* Herb. absynth. menth. crisp. ana Mj. Rad. tormentill. ʒj. Thur. Mastich. ana ʒß. Coriandr. ʒij. M. d. ad. saccul. coq. in aceti & vini rubri ana part. equal. ac regioni ventriculi calidè applicetur. Vel, *Rx.* Tacamahac. ʒiij. Thuris, Mastic. ana ʒij. pulv. menth. absynth. ana ʒj. Bals. Peruvian. ʒij. Terebinth. & ceræ ana q. s. fiat Emplastrum, regioni ventriculi imponendum.

Ad dolorem per Anodyna mitigandum. Internè, conferunt Oleum amygdal. dulc. & in summo necessitatis casu Pilula theriacæ cœlestis, vel Extractum laudan. opiat. Paracelsi, ad grana tria pro dosi. Externè clystres supra commemorati, & sequentia. *Rx.* Sem. lini, fœnugræc. ana ʒß. sem. rutæ ʒij. Flor. chamomill. Melilot. ana Mß. Flor. Verbasco Mß. Herb. ʒ. emoll. Mij. indantur sacculo decoquend. lacte vel aq. communi, ac calidè Umbilici regioni applicetur. Vel, *Rx.* Ol. chamomill. Nasturt. amygdal. dulc. ana ʒiij. Pingued. capon. ʒß. Ung. anodyn. ʒiß. Ceræ. q. s. fiat Unguentum regioni umbilici calidè inungendum. Vel, *Rx.* Ol. chamomill. hyoscyam. lumbricor. anethi ana ʒß. Misce.

Ad dolorem arthriticum brachiorum & pedum, qui sæpius hunc morbum concomitari solet, conferunt internè, pulveres arthritici, quales sunt. *Rx.* Lumbric. terr. præp. ʒß. CC. philos. præp. Ungul. alcis præp. ana ʒij. sem. aquileg. ʒj. Ol. nuc. mosch. expr. gr. iiij. sacch. alb. ʒiß. M. f. pulvis. Dosis summo manè hor. ʒ. ʒj. vesperi horâ 4. ʒß. cum aq. serpilli lumbricata. Et, *Rx.* ʒ ii diaphoret. cum triplo ʒi detonat. ʒiß. salis volat. lumbric. aut viperar. ʒij. Cinnab. ʒ ii ter cum Cinnab. nativ. sublimat. ʒj. CC. philos. præp. ʒiß. Ol. Cinnam. gutt. ij. sacch. alb. ʒiß. M. f. pulv. Dosis summo manè ʒj. ad gr. xxiiij. vesperi hora ʒ. ʒß. ad gr. xvij. cum aq. betonicæ pauxillo.

Et pulvis panegoricus. *Rx.* Pulv. March. ʒij. Analept. frig. Minder. iiij. Laudan. opiat. perlat. gr. ij. Tabb. man. Chr. perlat. ʒij. M. f. pulvis. Dosis alternis noctibus horâ 9. ʒß. ad ʒj. in Emuls. sem. 4. frig. maj. papav. alb.

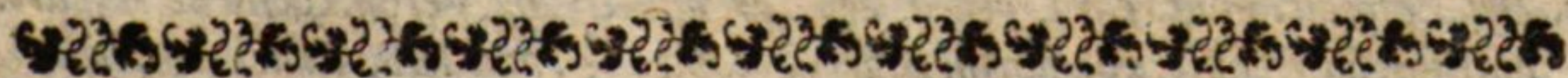
Si pilulæ arrident. *Rx.* Theriac. cœlest. Cinnab. ʒ ii ana ʒj. laudan. opiat. perlat. gr. iiij. M. f. pilulæ num. 42. Dosis, unâ vice, numero septem. Ex-

ternè conducunt Spir. lumbric. terr. Paralyticus Mynsichti, Ol. lumbric. chamomill. aneth. hyoscyami, Lorget sive terebinthina, ejusque oleum & spiritus. Fomenta ex herbis & seminibus emollientibus parata, sacculi fursuracei calidè applicati, balnea, infessus, & similia.

5. Ad partes affectas roborandas, & acredinem humorum perfundandam. *R.* Corall. rubr. præp. Ocul. *☉*. præp. Ebor. philos. calcinat. *Puls. ab-*
ana *℥ij.* *M. f.* pulvis. Dosis, quantum cultri cuspide capi potest, in vino vel juscule, *forh.*
manè & *vesperi* repetendo. Vel, *R.* Conserv. rosar Damasc. *℥℔.* pulv. sto- *Elect. com-*
mach. Martiat. Confect. Alkerm. compl. *ana* *℥℔.* Syr. arant. dulc. *℥j.* *M. pro* *fort.*
duabus dosibus. Roborat etiam ventriculum *Essentia absynthii compos.*
P. Emerici in vino sumpta, cujus descriptio hæc est. *R.* Lign. sassafras *Essent. ab-*
℥iiij. Lentiscin. *℥ij.* flaved. cort. citri, arant. *ana* *℥iiij.* sem. anis. Cinnam. acut. *synt. comp.*
ana *℥i℔.* Mixt. incis. & contus. add. Herb. absynth. *Mviiij.* spir. ceras. nigr. ju- *P. Emerici,*
niper. *ana* *℔iiij.* vin. generos. *℔v.* destill. s. a. abstrahendo *℔viiij.* in quibus in-
fund. in loco calido Flaved. cortic. arant. *℥iiij.* absynth. *Miiij.* filtretur & detur
ad vitrum.

Quibus oronibus annumeranda sunt appropriata, quæ singulari virtute lithargyrii vim atque malitiam obtundunt, qualia sunt Semen *Specificæ.*
chervæ tritum & datum in potu ad *℥ij.* De hoc veneno impugnando
Matthioli verba hæc sunt. Curatio in universum fit citatis primò *Summa cu-*
vomitibus & infusis, deinde clysmatibus & hydromelite, gallinarum *rationis.*
& anatum adipe. Post hæc prodest amygdalinum oleum potum, è dulcibus
nucibus expressum. Præterea ventriculum apii succo, & alvum butyro illinire
utile est. Proprium vero hujusce veneni antidotum, (ut Conciliator
tradit) est *Lathyrus semen* *℥ij.* pondere potum.

Quod tandem 6. Dietam concernit. Aer sit moderatè calidus. Ex cibis conferunt juscula gallinarum, ptisana hordeacea, caricæ in cibis sumptæ, &c Pro potu sequentes species. *R.* Scob. lign. sassafr. *Rad. chin.* *ana* *℥℔.* Cinnam. *℥ij.* anis. *℥j.* CC. præp. Ocul. *☉*. præp. *ana* *℥i℔.* Liquirit. *℥ij.* *M. f.* pulvis grossus, cui add. Passul. min. fic. ping. concis. *ana* *℥℔.* De quibus speciebus cochleare unum cum *℔iiij.* & *℥iiij.* vel mensurâ unâ aq fer-
vidæ in urceo tecto infundatur, ac refrigerescere sinatur. Quies insuper pro-
curetur; alvus per superius dicta aperta servetur, nec non animi ve-
hementiores motus atque pathemata coerceantur.

CONSILIUM MED. IV.

Asthma cum cutis pruritu, oris faldedine, & catarrhis è capite ad pectus delabenti-
bus.

V v v v 2

Casus.

Casus.

Magni quædam nominis Persona per aliquod temporis spatium de asthmate, cutis pruritu, oris faldedine ac aciditate, nec non catarrhis è capite ad pectus delabentibus conqueritur. Quæritur ergò, quæ causa hujus affectus? & qua ratione huic morbo legitimis remediorum præfidiis subveniendum sit?

Resolutio.

*Asthmatis
Causa.*

*Curationis
requisita.*

Pot. laxat.

*Vin. medic.
laxat.*

*Elix. pecto-
rale.*

Quod Asthma concernit, illud ab ebullitione sanguinis & calidioribus visceribus originem habet, utpote quibus mediantibus multi vapores humorosi ad arcem Palladis ablegantur, ibidemque in materiam catarrhalem resolvuntur, ac postliminio è capite ad pectus & fistulas pulmonum impetuosè delabuntur, ibidemque obstructions pariunt, viamque transeunti aeri ac respirationi occludunt, qui affectus Asthmatis humorosi nominem designandus est. Ad hunc itaque Affectum tollendum requiritur, ut 1. materia peccans è primis viis & è toto corpore expurgetur; 2. Specifica remedia antiasthmatica præservativa & curativa, ante & in paroxysmo usurpentur. 3. Humores acri-salini cutis pruritus excitantes, alterentur & corrigantur. 4. Oris faldedo per absorbentia & præcipitantia exterminetur. Et 5. bona ac laudabilis Diæta observetur. In quem finem sequentia remedia desiderato suo effectu haud carebunt. Et quidem 1. ad materiam peccantem è primis viis & è toto corpore expurgandam. R. Fol. sen. el. s. st. ʒiij. Rhab. ver. Crem. ʒ. ana ʒß. Aq. ceras. nigr. ʒiij. M. f. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. Mann. Calabr. select. ʒiß. f. potio una vice haurienda. Hinc. sequens vinum medicatum bibendum, R. Herb. absynt. Pont. card. bened. centaur. min. hyssop. Veron. cochlear. nasturt. botryos, salv. nob. trifol. fibrin. Marrub. capill. ʒ. ana Mß. Rad. belen. belleb. nigr. præp. ireos florent. scyll. præp. fœnic. garyophyllat. ana ʒij. Rhab. ver. ʒiij. fol. sen. el. s. st. ʒj. Gialapp. Agar. troch. Turpeth. opt. Polypod. qu. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. ʒi alb. crud. ʒij. sem. anis. fœnic. ana ʒß. M. ʒ concis. f. cum synd. alb. nodulus, quinque vini quartariis infundendus, de quo singulo manè jejuno stomacho ʒv. ebibantur.

2. Post Horum laxativorum remediorum usum absolutum contra dictum Asthma præservativè Elixir pectorale Wedelii, cum spiritu salis armoniaci anisati, ac essentia trifolii fibrini mixtum guttatim in sequenti aqua

Aqua pectorali sumendum. *Rx.* Aq. byssop. Veron. flor. acac. ceras. nigr. ana ℥j. Aq. pecto-
 aq. loch. san. asthmat. Rab. ana ℥ss. Spir. anis. Essent. sacch. Beguin. ana ℥ij. ^{ral.}
 sacch. cand. alb. ℥ss. M. Dosis cochleare nnum vel alterum manè & vesperi cum
 dicta mixtura; ac etiam per se de die aliquoties repetendum.

Quodsi autem futuro tempore vehemens paroxysmus asthma-
 ticus impetum faceret, tunc curativè sequens potiuncula esset ebi-
 benda. *Rx.* Pulv. gumm. ammoniac. ℥j. sperm. cet. ℥j. Oxym. scillit. ℥ss. aq. ^{Potio an-}
 byssop. ℥ij. M. Et de sequenti mixtura unum alterumve cochleare sæpius ca- ^{tiasthmat.}
 piendum. *Rx.* Syrup. de Eryfimo Lobelii ℥ss. Oxymel. squillit. ℥ss. Gum. am- ^{Syrup.}
 moniac. in X. seillit. solut. ℥j. Essent. croc. ℥ss. Ol. destill. anis. gutt. iij. Aq. bys- ^{pector.}
 sop. ℥ss. M. d. ad fictile. Et quia Dominus Patiens plethoricus est, ic-
 circò urgente necessitate in ipso paroxysmo, ac etiam extra eundem
 vere & autumno vena mediana in brachio secanda, & asthmate per- ^{Ven. sectio.}
 tinaciter divexante, fonticulus itidem in brachio erit parandus. ^{Fonticulus.}

3. Contra cutis pruritum ab humoribus acri - salinis obortum,
 proximè veniente mense Majo de seq. Decocto singulo manè quar-
 tarium dimidium jejuno stomacho bibendum, ac corpus fereno coelo
 vel in campo, vel aere ventoso ac pluviali existente in ædibus obam-
 bulando erit movendum. *Rx.* Scob. Lign. sassafir. ℥iiij. Lign. Guaj. ℥ss. ^{Decoct.}
 Rad. chin. ℥j. Sarsaparill. ℥ss. Cinnam. opt. ℥ss. Liquirit. ℥ij. passul. min. ℥ij. ^{contr. cutis}
 Rad. trifol. fibrin. ℥ij. passul. min. ij. sem. anis. scenic. ana ℥j. M. & concis. ^{pruritum.}
 coq. cum Mensur. duabus aq. fontan. ad tertias. Qui potus non solum
 sanguinis falsedinem & acredinem, sed etiam cutis pruritum, & ca-
 tarrhos è capite ad pectus ruentes corrigit, & exsiccabit.

4. Oris vero falsedo, ex humoribus acido - dolatis prove-
 niens per pulverem jamdudum ante aliquot annos expertum, ac ex
 præcipitantibus & absorbentibus concinnatum, auferetur. *Rx.* Ocul. ^{Pulv. contr.}
^{ob.} præp. CC. philos. præp. Corn. Rhinocerot. præp. ana ℥j. Antihæd. Poter. ℥ss. ^{oris falsedi-}
 Cinnab. & ii & nativ. ana ℥ss. Extr. Castor. ℥j. Extr. Croc. gr. iiij. M. f. pul- ^{nem.}
 vis, M. & V. à gr. xv. usque ad ℥j. capiendus.

5. Penes dicta remedia bona & conveniens Diæta etiam erit ob- ^{Diæta;}
 servanda. Et quidem 1. aer sit temperatus, clarus & pellucidus. 2.
 Cibi sint laudabiles, coctu faciles, bonum succum & sanguinem gene-
 rantes. Potus sit vinum album Nicarinum non adulteratum, ac in
 cibo & potu nimia repletio caveatur. 3. In motu & quiete; ut &
 4. in somno & vigiliis modus teneatur. 5. Excretiones consuetæ
 promoveantur. Et tandem 6. fortiores animi motus evitentur.

Deus T. Opt. Max. hæc præscripta remedia, datumque confi-
 lium Divinâ suâ benedictione secundet. Die

3. April, Anno 1699.

CONSILIUM MED. V.

Affectum complicatum, cachecticum, hypochondriacum, & uterinum concernens.

Casus.

Morbi historia.

Um certa Domina Patiens ante duos vel tres annos thermis Weissenburgiensibus uteretur, efflorescentia cutis se prodidit, quæ per continuationem dictarum thermarum deleri debuisset, quod vero intermissum est; Unde Patiens ab illo tempore in hunc usque diem pustulis ab impuro sanguine in facie obortis cum ardore & mordicatione divexata fuit, quæ, si materia purulenta per apertionem emittitur, cum levamine evanescunt, ac ardor non amplius perferitur.

Ante biennium, fluor albus, muliebris multis abhinc annis perdurans, post conceptum magnum terrorem & angorem subsedit, cujus loco ventriculi dolor sæpius recurrens cum insigni vertigine, totum caput occupans, obortus est; qui vapores acrisalini & scorbutici humorosi caput petentes varias ærumnas & incommoda, ac si ipsi per infundibulum alternativè modò calida, modo frigida materia infunderetur, & cerebrum in aqua nataret, conciliârunt, ita ut non rarò sensus & memoria defecerint. Hæc vero symptomata tandem superveniente vomitu aliquoties repetito ac diarrhœa, mitiora facta sunt, ita ut jam vertigine non tam intensè & frequenter ut antea factum est, incommodetur.

Præterita hyeme, menses, prius debitum tempus antevertentes, inordinatè, ac ut plurimum singulis tribus septi-

Septimanis fluxerunt, ubi sanguis valdè acris ac salfus deprehensus est. Jam vero per decem hebdomadas emanferunt, unde flatus tumultuantes cum intumefcentiis excitati funt, à quibus hypochondria variè diftenfa & excruciatà fuêrunt. Interea temporis varias res cibosque raros & insolentes appetivit, ita ut dubitatum fuerit, an forfan gravida fit, uteroque gerat; quemadmodum etiam menfis fpatio cibos calidos averfata eft, nec carnosos olfacere potuit, fed cibus frigidis, multoque potu fe reficere coacta eft.

Quando tempus appropinquat, quo menses fluere deberent, fanguis impurus, acris & biliofus pedes pervagatur, ibidemque infra fonticulum ufque ad talos calorem p. n. cum vibicibus rubris, inflammatione & eryfipelate excitat, quæ incommoda impositione Emplaftri de fpermate ranarum trium dierum fpatio fugantur. Præter hæc quoque affectibus hystericis, & vaporibus narcoticis furfum petentibus obnoxia eft, ubi frigus manus pedesque percellit. De cœtero benè comedit, adverfa autem tempeftate appetitu ciborum deftituitur, totumque corpus anxietatibus torquetur. Nonnunquam etiam alvi beneficio gaudet, calore autem corporis exæftuante deftituitur. Ab ufus tempore thermarum Weiffenburgenfium hæmorrhoides fluunt. Quæritur ergò, qualis hic Affectus? quibus remediis ipfi fuccurrendum? an futura æftate thermæ repetendæ? & quid ratione Diætæ observandum fit?

Refolutio.

Patientis Morbus, affectus complicatus eft, qui principaliter Cachexiæ nomine venit, & ab imperfecta concoctione & fanguificatione, nec non paffione hypochondriacâ & hystericâ proficifcitur. Reliquæ vero incommoditates horum morborum fymptomata funt, quæ ab ipsis dependent, ac veluti umbra corpus fuum fequuntur.

Quod autem Cachexiam, imperfectam fcil. coctionem & fanguificationem attinet, ex ea ftatim in ventriculo vitiofus chylus, variæque

*Morbi definitio cum
causarum
enumeratione.*

que humorum cruditates propullulant, quæ deinceps venas mesenterii & portæ circa regionem lienis obsident, obstructions pariunt, transitum succorum impediunt, ibidemque stagnant, ac in talem scorbuticam acredinem degenerant, quæ totam massam sanguineam inficit & tali acredine scorbutica tingit, unde postmodum dicta symptomata, utpote calor præternaturalis, cutis efflorescentiæ, phlyctænæ, epinyctides, aliæque pustulæ, falsedo, acredo, Vertigo, Catarrhi sensus ac memoriam obtundentes, inflammatio, erysipelas, vomitus, diarrhoea, &c. passim in corpore oboriuntur. Primus enim error in ventriculo circa coctionem commissus, in secundâ & tertiâ coctione, ubi sanguificatio, alimenti succorumve nutritiorum in omnes partes distributio, & assimilatio fieri debet, corrigi ac emendari non potest; sed illæ cruditates, humoresque acri-salini & scorbutici à naturâ segregantur, & in cavitates & receptacula ut inutiles quisquiliæ hinc inde ablegantur & expelluntur, qui deinceps pro ratione loci constitutionis, diversa incommoda pariunt.

Causa fluxus albi muliebris.

Et ut rem specialiter consideremus, fluxus ille albus muliebris priori tempore perpeffus, primitias suas à cachexia, imperfecta ventriculi concoctione, & perversa sanguificatione hausit, & postquam ille fluxus mediante terrore & thermarum usu cessavit, illa deinceps materia, quæ per inferiores corporis partes exitum amplius non habuit, cum vaporibus suis humorosis in altum ascendit, caputque occupavit, ibidemque spiritibus liberalem transitum denegavit, illosque per gyros ac ambages ascendere coegit, & per consequens vertiginem, catarrhos, debilem memoriam, &c. excitavit, donec natura illam rursus ad inferiora deturbavit, illamque partim per vomitum, partim v. per Diarrhoeam magno cum levamine exoneravit.

Efflorescentia pustulosa in facie causa.

Efflorescentia pustulosa faciei cum magno ardore & mordacitate Sanguinis impuri & scorbutici è venis capillaribus intra carnem & cutem excreti progenies est, quæ à retrocessione impuritatis à thermis foras propulsæ, & per abruptionem usus thermarum non sublata, nec resoluta originem habet.

Menses inordinati causa.

Menses inordinati, ratione causæ suæ proximæ acedini sanguinis atque humorum, quæ ante tempus naturam ad excernendum stimulat, adscribendi sunt. Quod autem menses jam per decem septimanas emanferint, illud à præternaturali intraneo calore, sanguinem vel absumente vel condensante obstructionsque causante, provenire potest, quod etiam tensiones flatusque tumultuantes ob negatum sanguinis per venas transitum, descensusque ejus cum inflammatione & erysipelate in venas crurales testantur. Et licet Pa-

tiens

tiens penes retentionem mensium cibos raros & insolitos appetat, ac nauseabunda omnes calidos & carnosos (quemadmodum gravis) respuat, id ipsum tamen in hoc subjecto à cachexiâ, pravisque humoribus, malaciam & picam excitantibus sine omni ingravidatione provenire potest. Ad hæc, difficulter præsumi potest, quod corpus tam acris & scorbuticis humoribus impuroque sanguine repletum ingravidationem admittat, in cujus utero semina exuri ac corrumpi necesse est, & talis foetus ob impurum nutrimentum sanguinis subsistere non posset.

Quod autem ante biennium post usum thermarum Weissen-
burgensium hæmorrhoides fluxerint, id pro salutari signo æstiman-
dum est, quia mediante hoc fluxu sanguis feculentus, atrabilarius
impurus, acris, adustus & scorbuticus bonâ ex parte evacuatur, cor-
pusque à variis morbis, ab humoribus acris & scorbuticis pro-
deuntibus præservatur; quemadmodum ex adversâ parte ex his scor-
butus cum atrophîâ corporis; vel cachexia hydropica; vel scabies
psoradica generari posset.

*Hæmorrhoid. fluxus
in hoc sub-
jecto saluta-
ris.*

Curatio.

Curatio autem hujus morbi 1. In vitiosorum humorum expur-
gatione, sanguinisque per venæsectionem ventilatione. 2. In ejus-
dem sanguinis purificatione, alteratione & correctione. 3. In re-
mediorum absorbentium & præcipitantium, (quibus acido sangui-
nis & humorum scorbutica obtunditur & exterminatur,) applica-
tione. 4. In viscerum principalium roboratione. Et 5. in lauda-
bilis Diætæ observatione, consistit.

In quem finem sequentia remedia expectato bono eventui re-
spondebunt. Et quidem

1. Ad vitiosos humores in toto corpore expurgandos. *Rx.*
℞ ii dulcis. Extr. panchymag. Croll. ana ʒß. Mag. Gialapp. gr. v. M. f. cum Pill. purg.
aq. ceras. nigr. pil. num xix. obaurat. & unâ vice deglutiendæ. Post horum
usum absolutum *Rx.* Herb. fumar. agrimon. Card. bened. scolopendr. meliss. Apozema
cochlear. beccabung. nasturt. ana Mß. Rad. cichor. tarax. belen. belleb. nigr.
præp. raphan. marin. ana ʒij. Rhabarb. ver. ʒiij. fol. sen. el. f. st. ʒj. Gialapp.
Agar. troch. Turpeth. opt. Polypod. qu. ana ʒij. Cinnam. opt. ʒj. Macis ʒj. Fri
alb. crud. & pur. ʒij. sem. anis. & fœnic. ana ʒß. M. & concis. f. cum. syndon.
alb. nodulus, cum ʒxxx. vin. alb. & ʒxxx. aq. font. in oll. benè tectâ aliquantulum
coquendus, de quo decocto singulo manè jejuno stomacho ʒv. ebibantur.

Decoct.
mass. sang.
scorbut.
corrig.

Electuar.
sang. scor-
but. alter.

Vem. sect.

Puls. ab-
sorb. &
precip.

Tragea
corrob.

Rotula
contr. ver-
tig.

Therma.

Diet.

Brod. laxa-
tis.

2. Ad sanguinem scorbuticum corrigendum. *Rx.* Scob. lign. Sassafr. Guajac. ana 3iij. Rad. chin. sarsaparill. ana 3vj. Cinnam. opt. 3ij. liquirit. 3b. passul. min. 3ij. sem. anis. & fœnic. ana 3b. *M.* & concis. coq. in ollâ benè tectâ cum 2. mensur. aq. font. ad tertias, de quo manè jejuno stomacho, & vesperi borâ quartâ 3v. bibantur, & corpus obambulando moveatur. Penes hoc, & ad eundem usum. *Rx.* Conserv. borrag. cochlear. enul. camp. ana 3j. pulv. matr. perlar. corall. ana 3b. Troch. de viper. 3b. Syr. corall. q. s. *Misc. f. Electuar. de quo patiens interdum aliquoties nucis moschatæ quantitate capiat.*

Vere quin etiam & autumnno, sanguis per sectionem Venæ medianæ; & si suppressio mensium adesset, saphænæ esset ventilandus ac educendus.

3. Ad acredinem sanguinis humorumque scorbuticam exterminandam. *Rx.* Corall. rubr. præp. Matr. perlar. præp. CC. præp. ana 3ij. pulv. antihæct. Poter. 3ij. analept. frig. Mûnder. 3j. Crystall. acetosell. 3b. sacchar. perlat. 3j. *M. f. pulvis, de quo M. & V. quantum cultri cuspide capi potest, in brodio carnis sumendum.*

4. Ad viscera nobiliora ac principaliora corroboranda. *Rx.* Spec. diarrhod. Abb. Diatrionsant. ana 3b. Cinnam. acut. nuc. mosch. ana 3j. Macis 3j. Corall. rubr. præp. Ocul. 3b. præp. spod. præp. succin. alb. præp. ana 3j. sacch. albiss. 3iij. fol. 3. num. ij. *M. f. Tragea, sub finem mensæ, cochlearis unius quantitate comedenda.*

Similiter ad caput peculiariter roborandum, vertiginique succurrendum. *Rx.* Spec. diamb. incompl. 3b. Succin. alb. præp. 3b. Conf. Alkerm. incompl. 3j. sacch. albiss. in aq. lavend. dissol. 3ij. *M. f. l. a. Rotula de quibus manè & vesperi tres per vices assumenda, & donec per se liquecant in ore tenenda.*

Et quia ante biennium Thermæ Weissenburgenses benè conduxerunt, iccirco instante hoc anno illæ, præparato prius corpore, reiterari, vel Acidulæ Egeranæ bibi possent.

Quod tandem 5. Dietam concernit. 1. Aer sit temperatus, clarus & pellucidus, è contra turbidus, ventosus & pluviosus evitetur. Cibi sint cocti faciles, bonum succum ac laudabilem sanguinem generantes, crudi vero falsi, acidi, acres, flatulenti, & cocti difficiles exulent. Pro potu confert vinum album Nicarinum vel per se, vel cum Decocto superius allegato mixtum. 3. In motu & quiete, ut & 4. in somno & vigiliis teneatur modus. 5. Alvi excretio vel per naturam, vel sequenti remedio promoveatur. *Rx.* Brod. Cibeb. laxat. 3iij. d. ad fictile, de quo cochlearia duo vel tria deglutiantur. Et tandem 6. Animi fortiora pathemata refrenentur. Exarab. d. 8. April, 1699.

OB.

OBSERVATIO MED. VI.

Sanguinem menstruum vitiosum, & menses inordinatos debitum tempus antevertentes, representans.

Casus.

PRænobilissimæ cuidam Matronæ jam per aliquod tempus menses inordinatè, & ante debitum tempus maximis cum doloribus circa lumbos & genitalia fluxerunt, ubi placentæ carnosæ simul egestæ sunt, & sanguis decolor, acris & mordax cum dejectione virium egestus est; cujus Morbum, ejusque curationem sequentibus delineavi.

Sanguis menstruus vitiosus & decolor generaliter loquendo, provenit vel ex intemperie totius corporis, vel mala victus ratione, vel vitio ventriculi, hepatis, lienis, vel ipsius uteri, & quidem vel ab ipsius intemperie, vel pravos humores in utero contentos, à quibus sanguis simili modo inquinatur.

Morbi Resolutio, cum enumeratione causarum.

In hoc subjecto specialiter hic affectus in duobus membris, & quidem 1. vitioso sanguine (quod depravatus color, & materia illa turpis & aquosa cum sanguine egesta indicavit) & 2. mensibus decoloribus ac debitum tempus cum dolore antevertentibus, consistit. Primum à mala viscerum dispositione, quin etiam morbis antecedentibus, puerperiis, & erroribus in Diæta commissis, alterum vero ab irritata facultate expultrice, & forsan etiam labefactata retentrice proficiscitur.

Mensium siquidem inordinatorum & debitum tempus antevertentium causa est vel expultrix facultas ab acrioribus humoribus irritata, vel retentrix ob uteri intemperiem, vel copiam sanguinis læsa. Facultas expultrix irritatur, si sanguis nimis calidus, acris, & mordax, & ad hæc vasorum laxitas adsit; idque longè facilius accidit, si retentrix robusta & exquisito sensu prædita sit.

Mensium inordin. & debit. temp. antevert. causa.

Prognosis.

Affectio hæc molesta potius quam periculosa plerumque habetur, sed interdum conceptionem impedit, & si fluxus nimius est, tum diversa mala, videlicet cachexia, atrophia, & quæ hæc subsequuntur, suboriri solent.

Curatio.

Curatio in hoc subiecto perficitur, si humores vitiosi & acres facultatem expultricem stimulantem temperantur, ac convenientibus remediis evacuantur; & addit Sennertus, lib. 4. part. 2. sect. 2. cap. 9. de mensibus inordinatis, Acidulas & Thermas, quæ vim ferri abundantem habent, utiliter potari, cum humorum abundantiam temperent, viscerum intemperiem corrigant, acrium humorum generationem prohibeant, facultatem vasorum retentricem roborent, & laxitatem eorum emendent.

Mens. de color. & inordin. purgationem requirunt.

Hippocrates 1. de natur. mulier. & aphor. 5. dicit, menses decolores, nec per idem tempus semper venientes purgationem indicant esse necessariam.

Adstringentia cautè sunt adhibenda.

Adstringentia, si menses debitum tempus antevertentes ab acrimonia & mordacitate humorum proveniant, non nisi cautè sunt usurpanda, caventes semper, ne mensium suppressio subsequatur, quia periculosum est sanguinem vitiosum detinere. Roderic. à Castro d. morb. mulier. lib. 1. cap. 8. pag. mih. 64.

Curationis requisita.

Consultum itaque videtur, ut 1. humores vitiosi, acres ac mordaces iteratis vicibus expurgentur. 2. Acredo sanguinis & humorum alteretur & corrigatur. 3. Viscera nobiliora, præsertim concoctioni & sanguificationi dicata, roborentur. Et 4. bona Diæta observetur.

Pil. purg. Pot. laxat.

1. Ad humores igitur vitiosos expurgandos, & sanguinem purificandum, R. Extr. panchymag. croll. ℥ii dulc. ana ℥ss. Magist. Giapp. gr. v. M. f. c. aq. ceras. nigr. pil. num. xxj. unâ vice deglutiendæ. Et R. Fol. sen. el. s. st. ℥iij. Rhabarb. ver. Crem. ♀. ana ℥ss. Decoct. Myrobolanor. ℥iij. f. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. Syr. d. cich. c. Rhab. ℥j. M. f. potio pro dosi unâ,

Decoct. sanguin. acrid. alter. & corrig.

2. Ad acridinem sanguinis alterandam & corrigendam. R. Scob. lign. sassaf. ℥j. Lign. lentiscin. Rad. chin. sarsaparill. tormentill. ana ℥ss. Acaciar. ℥j. flor. papav. err. Mss. Cinnam. opt. ℥ij. Mastic. el. 3j. CC. ust. ℥ss. M. f. decoct. cum 2. mensuris aq. chalybeatæ ad tertias.

Elect. viscer. & robor. & adstring.

3. Ad viscera nobiliora roboranda. R. Conserv. ros. rubr. (vel Elect. Diacydon. simpl.) cochlear. ana ℥j. Rob. acac. de Corn. ana ℥ss. Tripher. magn. 3j. Corall. rubr. præp. ℥iij. Troch. de viper. 3ij. Syr. myrtin. ℥ss. vel q. s. ad Electuarii mollis consistentiam. Dosis nucis moschatæ quantitas, de die aliquoties repetendo. Et, R. Spec. Diarrhod. Abb. diatrionsant. ana ℥ss. Cin-

Tragea confort.

Cinnamon. opt. Nuc. mosch. ana ʒj. Macis ʒj. Corall. rubr. præp. spodii præp. CC. præp. Matr. perlar. præp. ana ʒiʒ. fol. ʘ. num. 2. M. f. Tragea, de qua post mensam cochleare unum sumatur.

4. Diætam quod attinet, 1. Aer sit temperatus. 2. Cibi *Dieta* euechymi, omni acredine carentes; Potus vinum album Nicarinum mediocre. 3. Motus sit modicus. 4. In somno & vigiliis teneatur modus. 5. Consuetæ excretiones respondeant naturæ. Et 6. Fortiores animi motus evitentur. Dabam d. 18. Junii 1699.

OBSERVATIO MED. VII.

Puella undecim annorum, crucibus in diversis corporis locis sponte erumpentibus signata.

Casus.

 Nno 1699. die Lunæ, qui erat 1⁴/₄. Augusti, Jacobi Henrici Meyen, sartoris Ulmensis, ac ædium Roggenburgensium custodis filia Anna Margaretha, undecim annorum, (quæ ante annum subitanea convulsione, & ante quadrans anni in platea ex improvviso linguæ Paralyfi correpta est, ac per duas fermè horas loqui non potuit) manè horâ nona in ambobus temporibus tensionem convulsivam & spasmodicam cum dolore pungitivo sensit, inter quam passionem crux atra digitum lata & longa in fronte; ac illa ipsa die horâ octavâ vespertinâ altera in mento; ac paulo post tertia in scrobiculo cordis, colore subrubro, oborta est; sequentibus diebus in sinistro pede linea livida quinque transversis crucibus signata; & post hanc in sinistro brachio ac manu quinque cruces, & quidem in carpo crux duplicata Hispanica, globulis in suis extremitatibus ornata; in vola manus alia simplex vel communis; in superficie

manus una, & supra brachium una, apparuerunt. Inter quas cruce illa in fronte prodiens à die Martis usque ad diem Jovis uno quodam tempore perduravit. Interea vero temporis quotidie una vel altera, (cum primis verò in fronte) præcisè circa horam nonam antemeridianam effloruit, quæ horâ septima vespertina (ut meis oculis vidi) successivè disparuerunt. Et hæ cruce à die $\frac{1}{2}$ Aug. usque ad diem Solis $\frac{1}{2}$ Septembr. quotidie prodierunt, & cum hac die cessarunt. De cætero hæc puella optimâ sanitate fruitur, cibos appetit, ac benè dormire potest.

*A authoris
hæc de re
sententia,*

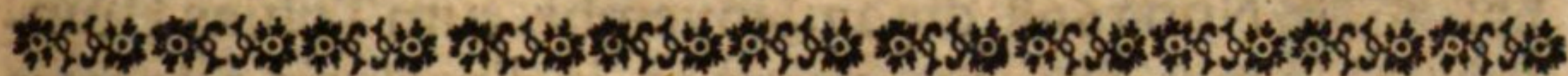
HAc de re à diversis hominibus diversimodè judicatum est, quemadmodum & ego hoc loco animi mei sententiam, (salvo tamen aliorum judicio) exponam.

Crucem, Theologice loquendo, nulli Christianorum ignominiam, sed potius honorem, recordationem ac reminiscenciam carissimi meriti salvatoris nostri Jesu Christi, & satisfactionis pro peccatis nostris in ara crucis, unde nostra salus ac æterna beatitudo dependet, esse, nemo est qui nesciat, quemadmodum etiam nos Evangelici illam veneramur, & beatus, Dn. D. Cunradus Dietericus, quondam Ecclesiarum Ulmensium Superintendens meritissimus in Institutionibus suis Catecheticis, pag. mih. 699. quæstione de Cruce Christi, an scilicet Christiano inter precandum signare se cruce concessum sit? respondet, quod antiquâ illud Ecclesiæ consuetudine factum sit, 1. in memoriam crucis & passionis Christi. 2. In testimonium fidei suæ in Christum crucifixum. Hoc igitur sine etiamnum observari Christianis liberum esse, modò absit superstitio, ne effecta solius mortis Christi propria, signationi huic externæ tribuantur.

Physicè vero ac medicè hanc rem examinando, præcedens illa tensio convulsiva & spasmodica per arctiorem contracturam sanguinem ex venis per oscula illarum inter carnem & cutem exprimit; sed quia venæ non cruciatim locatæ sunt, nec interstitia muscutorum formam cruci præbent, mirandum est, quod sanguis ille extravasatus crucis imò in carpo manus duplicatam & Hispanicam formam, repræsentet, certa horâ, instar paroxysmorum febrilium, recurrat, per integrum fermè diem suam formam retineat, & vesperi horâ septima sine omni applicato remedio, (quemadmodum interdum nullâ tentatâ lavaturâ cum sapone deleri potuit) sensim ac successivè sponte evanescat;

scat; Medicis siquidem notum est, quod omnis sanguis extravasatus, circulatione suâ privatus grumescat & corrumpatur, ac non ita facile & citò resolvi possit.

Causa igitur hujus rei genuina & propria vel proxima dari difficulter potest; sed probabiliter statuendum, vel potius præsumendum est, penes illas contracturas spasmodicas & convulsivas (ad quas hæc puella ante & intra annum disposita erat) supernaturale aliquid concurrere, Quid, aut quale verò illud sit, aliis literatis dijudicandum relinquo.

OBSERVATIO MED. VIII.

Vid. Ep. N. C. dec. 2. A. in
c. 166.

Nobilis ab animalculo intra corpus gestato
lacertam repræsentante, epilepticus
factus.

ANno 1646. (Excellentissimo Dn. D. Casp. Beutelio mihi referente) Nobilis quidam Austriacus, nomine *Grndler* / acidulis Saxonibus Hornhusanis, (ubi tum temporis ob hominum frequentiam castra sub Dio locata fuerunt, in quibus triginta millia Patientium degebant) usus est, qui paroxysmis epilepticis identidem cruciabatur; à quo per illarum acidularum usum animalculum quoddam lacertam repræsentans, in superiori corporis parte viridi, in ventre verò rubro colore tinctum, (quod procul dubio cursu, morsura, ac rosione nervosum genus vellicabat, ac laceſſebat, & per consequens convulsiones illas epilepticas excitabat) per secessum egestum est, quod Patiens statim præfato Dn. D. Beutelio monstravit; à quo tempore hic affectus protinus cessavit, Patiens nullum ulteriorem paroxysmum epilepticum passus, & sic in totum ab illo morbo liberatus est.

OBSERVATIO MED. IX.

Ebrius ex lapsu suffocatus.

Casus.

Nno 1698. die 22. Novembr. cum Tobias Hummel, Musicus, ætatis 25. in diversorio ad rotam auream apud quendam Centurionem fidibus ludebat, & tandem inter pocula inebriatus clam in tenebris nocturnis se subducere sibi proponebat, ille solus per scalam descendit, & in solo, ubi aliàs choreæ apud nuptias habentur, pronus in terram cecidit, ibidemque sibi soli relictus, mortuus repertus est.

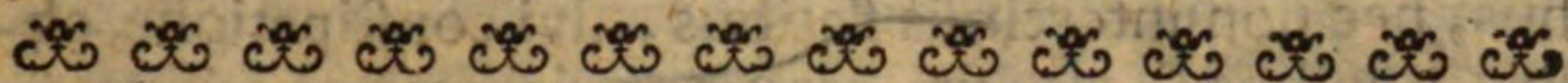
*Cadaveris
sectio &
inspectio.*

Cujus cadaver altero die ex mandato Amplissimi Magistratus inspectum, & sinistrum oculum cum superiori ac inferiori supercilio livido colore tinctum, ac tumefactum, nasum verò externè leviter vulneratum & in superiori parte depressum cum angustâ cavitate vulnusculi versus majorem oculi angulum deprehendimus; Postea verò sectione per dictam cavitatem versus majorem oculi angulum factâ, os narium, versus cranium ex vehementi casu, contusione & concussione fractum, (ut squamæ & spinæ testabantur) invenimus.

Intra corpus verò, (quod in tertia inspectione quoque sectum & apertum est,) in nulla cavitate, scil. cerebro, pectore vel ventre, ulla læsio apparuit.

Quapropter à nobis, tribus Medicis & totidem chirurgis communi suffragio judicatum est, illum à violentâ causâ externâ, & quidem à vehementi interram prono corpore prolapsu, concussione capitis & cerebri, ac sanguine extravasato, confertim è naribus & ore profluente, omni auxilio destitutum ac suffocatum interiisse.

OBSERVATIO MED. X.

Vomitum creberrimum, cum insequente colica flatulenta, aliisque molestis ac periculosis symptomatibus.

Morbus.

Nno 1696. Mense Majo, Vir quidam integerri-
mus, & amicus meus singularis, Dn. P. L. ha-
bitus corporis crassi, staturæ mediæ, anno æta-
tis quinquagesimo nono, (qui antehac per ali-
quod tempus de Catarrho, tussi, ventris infla-
tione, alvi constipatione, & lassitudine totius corporis
conquerebatur, simul ac herpete miliari in pedibus dive-
xabatur) molestissima discrasia ventriculi cum anorexiâ &
acerbissimis doloribus colicis correptus est, à quo morbo
quidem feliciter liberatus fuit. Insequente autem an. 1697.
die 2. Januar. eundem de novo periculosus capitis affectus,
cum vertigine, spirituum animalium perturbatione, con-
tinuâ ad somnum propensione, (non sine formidine in-
sequentis apoplexiæ) asthmate & tussi invasit, qui verò parî
modo legitimis remediorum præfidiis debellatus est, ita,
ut Dn. Patiens, licet color faciei pallidus extiterit, viresq;
plenariè non constiterint, functiones tamen naturales abs-
que peculiari impedimento rursus obire, suoque officio
præesse potuerit; Donec insequente secundâ die Martii,
dicti hujus anni, de novo creberrimis vomitibus à super-
abundante bile & humoribus acido-vitriolatis & atrabi-
lariis, à liene eructatis prehensus & in lectum dejectus est,
quibus colica flatulenta, convulsiva & spasmodica cum
lancinantibus doloribus usque ad lumbos pertingenti-
bus,

bus, nec non interclusis flatibus, alvi constipatione, obstructionibus lienis, siti, capitis & virium imbecillitate, cum dispositione ictericâ accessit; Qui morbus & symptomata Dn. Patienti talem anxietatem circa præcordia excitarunt, ut se continuè hinc inde ab uno ad alterum latus in lecto moverit, identidem surrexerit, mox iterum decubuerit, & nullibi locorum quiescere potuerit. Quapropter meum consilium & auxilium ad profligandum hunc morbum & symptomata, requisivit.

Resolutio.

Morbi definitio.

Causa.

Scopus curationis.

Curationis Ordo.
1. Purgantia,
Vomit.
Pot. lax
Syrup. lax.

Hunc morbum cum suis symptomatibus, (quo mediante caput, ventriculus, lien, & ob vires dejectas etiam cor, & ita tres facultates principes utpote naturales, vitales & animales, vim passæ sunt) affectum complicatum & simul periculosum esse, nullus Medicorum negabit. Eundem autem à superabundante bile, inprimis verò humoribus atrabilariis & acido-vitriolatis à liene in ventriculum & intestina eructatis, substantiam ejus nervosam & membranofam lacefantibus, & contracturam ventriculi ad expulsionem heterogeneorum excitantibus, nec minus vitriolicâ sua acredine & aciditate colicam proritantibus, motumque intestinorum peristalticum invertentibus, ac tandem caput, totumque genus nervosum in consensum trahentibus, spiritusque vitales perturbantibus & inquietantibus, asthma producentibus, ac qualitate narcotica Spiritus animales & sanguinis circulationem quasi figentibus, & propensionem ad somnum inducentibus, reliquaque dicta symptomata invehentibus, provenire, nemo inficias ibit. In cujus curatione tam ad remotionem causæ universalis, bilis scil. superabundantis, & humorum acido-vitriolatorum, acrium & atrabiliorum, quam ad singularum affectarum partium principaliorum alterationem & corroborationem erit respiciendum. Quapropter sequentia remedia ad hujus morbi malitiam debellandam fuerunt ordinata.

Et quidem 1. Ad bilem, humoresque excrementitios è toto corpore per diversa tempora expurgandos. R. Syrup. Emet. Ang. Salæ ʒj. d. ad vitrum pro unâ dosi. Vel, R. Pulv. mechoac. nigr. ʒij. syr. d. cich. c. Rhab. ʒj. aq. Ceras. nigr. ʒvj. M. d. ad poculum. It. R. Syr. d. cich. cum rhabarb. diaser. Andernac. rosat. solut. ana ʒß. Pulv. rad. gialapp. ʒj. Spir. Orit. gutt. vj. M. d. ad fictile, cujus unâ vice cochleare unum manè jejuno stomacho capia-

de Vomitu creberr. cum inseq. colicâ flatulenta, &c. 719

capiatur. Et, R. Herb. absynth. Card. bened. centaur. min. hyssop. scolopend. Vinum me-
cochlear. nasturt. marrub. menth. crisp. puleg. ana Mß. Rhab. ver. ʒiij. fol. sen. ^{dic. laxat.}
el. s. st. ʒj. Rad. belleb. nigr. præp. Turpeth. opt. Agar. troch. Gialapp. Polypod.
qu. ana ʒij. Cinnam. acut. ʒj. ꝑi alb. crud. ʒij. chalyb. cum Ære præp. & in pe-
tiâ ligat. ʒij. sem. anis fœnic. ana ʒß. M. f. cum syndon. alb. nodulus, cum quin-
que quartariis vin. alb. infundendus, de quo Patiens singulo manè jejuno stoma-
cho ʒv. bibat.

2. Ad creberrimos vomitus compescendos, & stoma- ^{2 Vomitus}
chum roborandum. R. Aq. menth. crisp. fœnic. ana ʒiß. vin. Malvat. ^{compescen-}
ʒij. Spir. mastichin. ʒj. Elix. vit. Matthiol. compl. Elix. Propriet. Paracels. ^{tia, atque}
ana ʒj. sacch. perlat. ʒij. M. d. ad vitrum. Dosis, cochleare unum vel alte- ^{ventriculum}
rum, sæpius repetendo. It. R. Spec. diarrhod. Abb. diatrionsant. diacurc. dia- ^{corrobo-}
lacc. ana ʒj. Cinnam. opt. ʒij. Nuc. mosch. ʒj. Macis, Garyophyllor. ana ʒß. ^{rantia.}
Cubeb. cardamom. ana ʒß. Pulv. stomach. Birckmann. Pulv. cachect. Querce- ^{Aq. sto-}
tan. ana ʒß. chalyb. cum Ære præp. ʒj. sacch. albiss. ʒiiij. M. f. Tragea, d. ad stomach. ^{mach.}
scatul. De quâ post mensam cochleare minus vel per se, vel cum pane saccharato ^{Tragea}
biscocto vino madefacto sumatur. Et, R. Theriac. cœlest. gr. iij. Extr. lau- ^{d. ad stomach.}
dan. opiat. Paracels. compl. gr. j. M. f. pil. num. iij. obaurandæ ac unâ vice deglu- ^{Pil. theriac,}
tiendæ. Nec non ad fermentum acidum absorbendum, obtunden- ^{cœlest.}
dum, ac præcipitandum, R. CC. phil. præp. Ocul. ʒv. præp. Matr. perlar. Puls ab-
præp. corall. rubr. præp. ana ʒß. Lapid. Bezoard. occid. gr. v. M. f. pulviscu- ^{sorb & præ-}
lus. d. ad scatul. de quo aliquoties in die, quantum cultri cuspide capi potest, co- ^{cipit.}
medatur. Externè, R. Empl. d. crust pan. de tacamahac. ana ʒiiij. M. & ^{Topica}
malax. cum Ol. mastich. extend. super alutâ, fiatque Emplastrum ventriculi re- ^{Emplastr.}
gioni applicandum. Et R. Ol. absynth. menth. mastichin. ana ʒij. Ol. nucist. Ol stomach. ^{stomach.}
rec. expr. ʒiß. ceræ parum f. Unguentum. Ut & sequens Cataplasma, Cataplas-
R. Ferment. pistor. ʒij. Theriac. Androm. ʒij. Nuc. mosch. ʒj. M. f. cum aceto ^{ma.}
vini cataplasma stomacho adaptandum.

3. Ad dolores colicos demulcendos atque tollendos, internè. ^{3. Colic, do-}
R. Philon. Roman. ʒj. Theriac. Androm. ʒß. Ol. carui, succini ana gutt. vj. aq. ^{lor. demul-}
menth. puleg. ana ʒj. M. f. potio unâ vice haurienda. Et, R. Aq. menth. fœ- ^{cent.}
nic. Carminat Dorncreil. ana ʒj. Spir. anis. ʒij. Philon. Rom. Elix. vit. Mat- ^{Potio ano-}
thiol. ʒj. sacch. perlat. ʒj. M. Dosis, cochleare unum vel alterum, sæpius repe- ^{dyna}
tendo. Ut & R. Herb. s. emoll. Flor. chamomill. verbas. summit. aneth. ana ^{Aq. carmi-}
Mß. sem. lini ʒß. decoct. hord. q. s. fiat l. a. ebullitio, colatur. R. ʒvj. in quâ dis- ^{nat.}
solv. Elect. lenitiv. Florenz. diacathol. ana ʒj. Ung. clysmat. ʒj. Axung. anser. ^{Clyster.}
gallin. anatis ana ʒvj. vitell. ovor. num. 2. f. Clyster pro applicatione. Exter- ^{Topica.}
nè, furfures in sartagine tosti; item semen carui, & sal commune in sacculis calidè ^{Sacculi}
fuerunt applicata. Et, R. Ol. chamomill. lumbric. aneth. ana ʒß. M. d. ad ollam, ^{furfura-}
quo venter & umbilicus calidè inungatur. Ut & R. Empl. malact. ij. filii ^{cei, &c.}
Emplastr.

Zachariae ℥j. M. ℥ malax. cum Ol. chamomill. fiatque l. a. Emplastrum, super alutâ extendendum, ac ventri applicandum.

- Pot. cephal.** 4. Ad caput, & spiritus animales roborandos, internè, ℞. Pulv. Cephal. Michael. ℥j. Confect. Alkerm. incompl. ℥i℞. Aq. ceras. nigr. ℥j. Julap. rosar. ℥℞. M. f. potio unâ vice sumenda. Et, ℞. Aq. apoplect. Osivald. ceras. nigr. flor. tilia, pœon. ana ℥j. Epilept. Lang. ℥℞. Cinnam. still. ℥ij. Pulv. Marchion. Pulv. Cephal. D. Michael. ex Magister. ana ℥j. Lap. Bezoard. occid. gr. v. spir. ceras. nigr. lilior. convall. ana ℥ij. Cephal. Anhaltin. compl. ℥j. Confect. Alkerm. compl. ℥j. sacch. perlat. ℥iij. M. Dosis cochleare unum vel alterum, aliquoties de die repetendum. Et, ℞. Pulv. cephal. D. Michael. secund. Dispens. Aug. novum ℥ij. Divid. in 2. partes æquales pro duabus dosibus
- Clyster.** Ac ad vitiosos humores è capite educendos & derivandos. ℞. Herb. salv. rut. majoran. beton. byssop. ana M℞. Rad. angelic. ℥℞. pulp. Colocynth. in petia ligat. ℥vj. M. f. decoct. cum brod. carn. q. s. colatur. ℞. ℥viii. in quâ dissolv. syr. Emet. Angel. Sal. ℥ij. Elect. diacathol. ℥j. salis gemm. ℥iij. Mell. ros. solut. ℥i℞. Terebinth. Venet. cum luteo ovi unius solut. ℥iij. M. f. Clyster. Externè, ℞. Balsam. apoplect. Croll. ℥℞. Majoran. succin. ana gr. v. M. d. ad pyxid. stanneam pro illinendis naribus ℥ temporibus. It. ℞. Herb. Rorismar. salv. meliss. bethon. menth. lavend. puleg. flor. ros. rubr. ana Mj. sem. coriandr. nigell. aua ℥℞. Nuc. mosch. ℥j. Thur. Mastic. ireos florent. ana ℥℞. Macis, Garyophyll. ana ℥℞. Spec. diamb. incompl. ℥i℞. M. ℥. concis. f. cum syndon. vel linteo alb. puro duo sacculi interpassati, vino incoquendi, & post expressio-
- Balsam.** nem alternativè calidè capiti applicandi. Et, ℞. Empl. d. Tacamahac. ℥ij. malax. c. Ol. majorana, extend. super alutâ & apponatur vertici capitis à capillis per abrasionem denudato.
- Sacculi cephal.**
- Emplastr.**
5. Ad asthma. ℞. Spir. sal. armon. anisat. ℥iij. d. ad vitr. Dosis M. ℥ V. gutt. x. in aqua sequenti. ℞. Aq. byssop. Veron. flor. acac. ceras. nigr. ana ℥j. asthmat. ℥℞. Spir. anis. Essent. sacch. Beguin. ana ℥ij. Bals. ♀. anis. ℥j. sacch. cand. alb. ℥℞. f. mixtura cochleatim sumenda. It. ℞. Syr. de Erysimolob. de siliquis, jujub. ana ℥vj. Oxym. simpl. & squillit. ana ℥℞. Oxym. bel-leborat. Gesner. ℥ij. M. d. ad Oll. Dosis cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo. Et, ℞. Sperm. cet. rec. Ocul. ☉ præp. ana ℥℞. pulv. rad. ireos florent. ℥℞. Croc. Austr. gr. v. sacch. cand. alb. ℥j. M. f. pulv. subtilissimus, de quo de die sæpius, quantum cuspide cultri capi potest, capiatur.
- Syrup. pector.**
- Pulv. pectoral.**
6. Obstruct. venar. mesaraic. & lienis apertientia
- Pulv. sple-**
- Spir. aperit.**
6. Ad venarum mesaraicarum & lienis obstructions referandas. ℞. Crem. ♀. Ocul. ☉. præp. ana ℥ij. salis tamarisc. card. bened. absynth. ana ℥j. M. f. pulv. horâ unâ ante cœnam & prandium, quantum cultri cuspide capi potest, in brodio carnis sumendus. Et, ℞. Spir. salis, ☿ ri, sal. armoniac. ana ℥ij. M. d. ad vitr. Dosis, gutt. xv. M. ℥ V. in aqua splenetica Mynsichti.

7. Ad alvum constipatam relaxandam. *Rx.* Brod. cibeb. laxat. 7. *Albi con-*
stipatio.
Brod. cibeb.
laxat
Clyster.
8. Icterus.
Vin. medic.
3i℔. aq. Ceras. nigr. 3vj. M. pro dosi unâ. Et, Rx. Lact. vaccin. vel decoct.
bord. 3vj. in quo dissolv. Mell. ros. col. sacch. Thom. ana 3ij. vitell. ovor. num.
2. M. f. Clyster.

8. Ad dispositionem ictericam tollendam. *Rx.* Rad. rub. Tin-
8. Icterus.
Vin. medic.
flor. zedoar. chelidon. ononid. ana 3vj. asar. 3ij. summit. centaur. min. fol. che-
lidon. maj. Mj. Comar. absynth. M℔. Cinnam. acut. 3ij. Rhab. ver. 3ij. Croc.
Austr. opt. 3j. M. 3 concis. f. cum synd. alb. nodulus cum 1℔vj. vin. alb. infun-
dendus; de quo singulo manè jejuno stomacho 3v. ebibat.

9. Ad cor, & spiritus vitales roborandos. *Rx.* Aq. 4. Cord. ana 9. *Cordia-*
lia.
Aq. cordial.
3j. Epilept. Lang. 3℔. Cinnam. buglossat. 3ij. CC. philos. calcin. Corall. rubr.
præp. Matr. perl. præp. ana 3℔. Lap. bezoard. occid. gr. v. Confect. Alk. compl.
3℔. Syr. acetos. citr. granat. ana 3℔. Spir. cephal. Anhalt. compl. 3j. Man. Chr.
perlat. 3j. M. It. Rx. Aq. 4. Cord. ana 3℔. Confort. Offic. perlat. 3j. CC. phil. Alia.
præp. Ocul. 3. præp. Matr. perlar. præp. Corall. rubr. præp. ana 3℔. Lap. Bez.
occid. gr. iiij. Confect. Alk. compl. 3j. Syr. acetos. citr. granat. ana 3℔. M. d. ad
vit. Et, Rx. CC. phil. præp. Ocul. 3. præp. Matr. perlar. præp. Corall. rubr. Puls. cor-
præp. ana 3℔. Lap. Bezoard. occid. gr. v. M. f. pulvisculus, sæpius 3 partitis
vicibus assumendus.

10. Ad dolorem lumborum mitigandum & resolvendum. *Rx.* 10. *Dolor*
lumbor.
Emplastr.
Empl. d. melilot. diapalm. ana 3j. pulv. sal. armoniac. 3℔. M. 3 malax. cum
Ol. chamomill. fiatque l. a. Empl. super alutâ extendendum, ac regioni lumborum
applicandum.

De cœtero, Diæta fuit conveniens, Patiens in lecto hypocausti *Diæta*
decumbebat; Cibi parabantur euchymi, quos tamen ob anorexiam
& appetitum prostratum abhorrebat. Pro Potu ordinario seqq. spe-
cies fuerunt præscriptæ. *Rx.* Scob. lign. sassafir. Lentiscin. Rad. chin. ana 3℔. *Spec. pro*
Cinnam. opt. 3ij. sem. anis. 3j. CC. præp. Ocul. 3. præp. ana 3i℔. M. f. pulv. pot. ord,
gross. cui add. Passul. min. 3j. d. ad scatulam; de quibus cochleare majus unum
in urceo, operculo instructo, cum mensurâ unâ aquæ fervidæ infundatur, mox
contegatur, 3 ad usum refrigerescere sinatur. Alvus fuit vel arte, vel natu-
raliter aperta. Quietem & somnum morbus secundum naturæ re-
quisitum haud concedebat. Et mœror ac mœstitia animum ob im-
minens morbi periculum perturbabant. Interea temporis morbus
indies, cum summâ dejectione viriurn magis magisque invaluit, &
Patiens die 6. Aprilis anno 1697. post mediam noctem, circa horam
primam, inter preces adstantium & domesticorum, ætatis
sux sexagesimo, placidè in Domino obdormi-
vit, vitamque cum morte com-
mutavit.

OBSERVATIONUM MEDI- CARUM DECADIS QUINTÆ.

OBSERVATIO I.

Pleuritis spuria, cum insequente febre acu-
ta, & corporis atrophia hectica felici-
ter curata.

Casus.

Nno 1699. die 3. Septembris, Jacobi Schuhma-
chers / Cauponis ad signum Uvæ filius, Wolff-
gangus, ætat. 16. Bibliopolæ Dn. Georg. Wilh.
Rühnen à servitiis, Pleuritide spuria, & dolore
lateris sinistri punctorio, qui à latere usque ad
axillam pertingebat, correptus est, quem affectum paulò
post febris ardens & acuta concomitabatur, quæ ad sta-
tum perventa gravissima symptomata, utpote anorexiam,
calorem p. n. intensissimum, sitim tantaleam, vigilias, an-
xietatem circa præcordia, virium lapsum, ac tandem syn-
copen, deliria, algidam frigiditatem extremarum par-
tium, aliaque hujus generis pessima accidentia invehebat,
ut de ipsius vitâ actum esse omnibus videretur. Cum au-
tem præter spem & expectationem aliquatenus ad se redi-
ret, tussis vehemens cum sputo spumoso & aliquantulum pu-
rulento ac totius corporis atrophia, non sine suspitione
phthisis & febris hecticae oborta est; Qui morbus per Dei
gratiam sequentibus remediis victus & depulsus fuit, ita
ut

ut jam de patientis redintegrandis viribus & recipienda integrâ bonâ valetudine minimè dubitandum sit.

Curatio.

Medicamenta autem, quibus dictus patiens usus est, erant sequen-
tia.

1. Ad dolorem lateris punctorium tollendum, materiamque vitiosam in pectore resolvendam & discutiendam die 3. Septembris manè talem potiunculam hausit. *Rx. Sperm. cet. rec. Ocul. ʒss. præp. ana Pulv. anti- ʒß. Mandibul. lucii præp. Dent. apri præp. ana ʒß. Syrup. papav. err. ʒß. Aq. pleurit. charesol. Card. Mar. ana ʒj. M. f. potio unâ vice sumenda.* Et circa vesp-
ram horâ octava seq. pulvisculum antipleuriticum in brodio carnis deglutivit. *Rx. Pulv. sanguin. birc. Helmont. ritè præp. Sperm. Cet. rec. ʒß. Pulv. anti- M. f. pulvis.* Eâ ipsâ etiam invasionis die vena mediana sinistri brachii *Ven. sectio,* tam ad revulsionem, quam ventilationem sanguinis secta est. Quo-
circa etiam ad materiam in cavitate thoracis expectorandam tali aquâ pectorali, sæpius cochlearis unius vel alterius quantitate sumenda, usus est. *Rx. Aq. byssop. flor. acac. scabios. veron. ana ʒj. Ocul. ʒss. præp. Aq. pecto- CC. præp. ana ʒj. Syr. papav. err. Violar. ana ʒß. M. d. ad vitrum.* Exter-
nè axilla & latus dolorificum Oleo anodyno de die sæpius calidè inuncta fuerunt. *Rx. Ol. chamomill. lumbricor. aneth. ana ʒß. M. d. ad Ol. anodynâ ollam.*

2. Ad materiam peccantem evacuandam die 4. Septembr. ta-
lem potiunculam laxativam bibit. *Rx. Fol. sen. el. f. st. ʒiij. crem. ʒj. Pot. laxat. Rhab. ver. ana ʒß. aq. scabios. flor. acac. ana ʒij. M. f. lenis ebullitio, in cola- tur. dissolv. Mann. Calabr. el. ʒj. f. potio unâ vice haurienda.*

3. Ad corroborandum, viresque instaurandas, Aquæ hujus confortantis sæpius unum alterumve cochleare deglutivit. *Rx. Aq. Aq. cordial. 4. Cord. ana ʒj. e. typh. cervin. Scorzoner. ana ʒß. CC. philos. præp. Pulv. Marchion. cephal. Michael. ana ʒß. Lap. Bezoard. occid. gr. v. syr. rub. Id. Julap. ros. ana ʒß. M. d. ad vitr.*

4. Ad intensum calorem totius corporis restinguendum, & ad quietem procurandam, die 7. Septembr. Emulsio refrigerans & si-
mul antifebrilis ipsi ordinata fuit. *Rx. Sem. 4. frigid. maj. ana ʒß. pa- Emuls. re- pav. err. ʒj. Amygd. dulc. excort. ʒiß. aq. flor. acac. scabios. ana ʒiß. M. f. friger. ʒ antifebrile, Emulsio, in colatur. dissolv. Ocul. ʒss. præp. CC. præp. ana ʒj. Di tabulat. gr. xii. sacch. perlat. ʒj. M. pro unâ dosi.*

Die 8. Septembr. ad dictum calorem p. n. per diaphoretica re-
solvendum, *Tincturâ bezoardica Michael.* per aliquot dies ad gutt. xij. *bezoard. vel Michael.*

vel xv. usus est, quâ sumptâ, per horam unam stragulis coopertus sudavit.

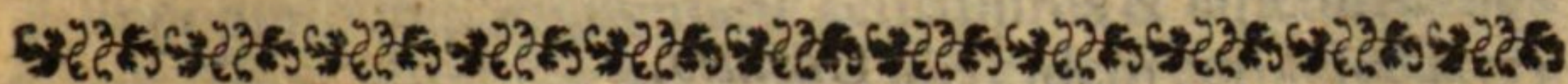
Die 9. Septembr. ad æstum ac sitim restringendam pulvis refrigerans in duas partes dividendus, ac quælibet pars ejus cum ℥xx. vel mensurâ dimidia aq. font. permiscenda, præscriptus fuit, de qua mixtura de die aliquoties bibit. *R. CC. ust. Qi præp. ana ℥ß. Ocul. ʒss. præp. ʒj. sacch. alb. ʒj. M. f. pulv. subtil. d. ad capsulas papyraceas.* Nec non Emulsio refrigerans, superius memorata; Et Julapium tale. *R. Syr. rub. Id. granator. ana ʒj. aq. fontan. ℥j. Spir. ʒol. rectif. q. s. ad gratam aciditatem, d. ad vascul.* Penes hæc dicta etiam Tincturam rosarum bibit. Externè, fronti, temporibus, ac manuum pulsibus seq. Epithema fuit applicatum. *R. Sem. 4. frig. maj. ana ʒß. Sem. papav. alb. ʒj. Nucl. persic. ʒij. aq. semperviv. plantag. ana ʒiß. rosar. ʒj. M. f. Emulsio, in colatur. dissolv. Camphor. in ʒ. ros. dissol. croc. or. ana gr. v. M. d. ad vitrum.*

Præter hæc, quotidie spina dorsi manè & vespere Unguento ex cancris 9. vel 10. vivis in mortario contusis & in ℥vj. vel viij. butyri frixis, & per pannum expressis, parato, inunda fuit.

Et quia 5. die 14. Septembr. de deglutiendi difficultate conquerabatur, iccirco seq. Gargarismus per siphonem injectus, ac de consignata hac mixtura, post gargarisationem unum vel alterum cochleare propinatum fuit. *R. Aq. prunell. plantag. semperviv. fol. querc. ana ʒiß. sal. prunell. ʒij. Mell. ros. col. ʒj. Rob. diamor. dianuc. ana ʒß. M. d. ad vitr.* Et, *R. Mucilag. sem. cydon. ʒ sem. psyllii cum aq. rosar. extr. ʒij. Syr. violar. ʒij. Mell. ros. col. ʒß. M. d. ad fictile.*

6. Et ne tussis diu durans, præsentē jam sensibili atrophiam totius corporis, in phthisin degeneret, patiens usum sequentis Electuarii, de die sæpius nucis myristicæ quantitatem fumendo, per aliquod tempus continuavit. *R. Conserv. ros. rubr. ʒiiij. Loch. san. ʒ expert. de pulmon. vulp. de farfar. ana ʒß. Pulv. Haly contr. phthis. sine sacch. pulv. anonym. pulv. antisept. Poter. ana ʒj. flor. ʒ. ʒj. Syr. violar. papav. err. ana ʒß. M. d. ad fictile.*

7. De cætero, bona etiam & laudabilis Diæta fuit observata. Aer ad calidum inclinabat. Cibi erant coctu faciles, ut ptisana hordeacea, juscula, amygdalata, &c. Potus verò Decoctum seq. *R. CC. ust. ʒj. Hord. integr. ʒiß. Spec. pro decoct. pector. fl. ʒ fr. ana ʒj. flor. papav. err. Mß. M. ʒ concis. coq. cum duabus mensuris aquæ fontanæ ad tertias.* Alvus vel arte, vel natura aperta conservabatur, & mens anxia spe evasione consolabatur. A quibus dicto modo usurpatis remediis hic patiens successivè vires recepit, titubante pede ambulare didicit, cibos rursus appetivit, corpus in clementum sumsit, & sic per Dei gratiam è cymba charontis se extricavit.

OBSERVATIO MED. II.

Cachexia scorbutica cum Ulceribus pedum
feliciter curata.*Morbus.*

Reverendissimus & Generosus quidam Vir per aliquot annos Cachexiâ scorbuticâ cum Ulceribus pedum, ob sanguinem & humores acrisalinos & scorbuticos, per inconvenientem diætâ, cibos falsos & acres fumoque induratos, & nonnunquam liberaliorem vini potum collectos, totum corpus, mediante circulatione sanguinis occupantes, ac hinc inde in corpore molestiam, gravitatem capitis, ulcuscula, & nonnunquam etiam difficultatem respirandi excitantes, laboravit, quæ materia peccans, beneficio benignæ naturæ, magnâ ex parte à partibus nobilioribus ad minus nobiles, pedes videlicet ablegata, ibidem in tubulis stagnavit, fibrillas distorsit, circulationem sanguinis impedivit, ac tandem ob longiorem moram corrupta, tumorem in pedibus ulceraque sordida excitavit, contra quem affectum variis remediis internis, præparantibus, purgantibus, alterantibus, roborantibus, fonticulis, &c. quin etiam externis, mundificantibus, siccantibus, ac epuloticis usus est, quæ affectum quidem ad tempus quodammodò liniverunt, nunquam verò radicitus sustulerunt.

Hoc verò anno 1699. novam Curam aggressus est, quâ mediante tam ab internis quam externis molestiis feliciter liberatus est. Medicamenta autem, quibus per quadraginta dies usus est, fuerunt sequentia.

Curatio.

Pil. purg.

Primò, singulis septimanis semel sequentibus pilulis unâ vice sumendis, usus est. *Rx. Extr. catholic. gr. xiiij. ℥ ii dulcif. ʒß. salis succin. gr. iij. M. f. pill. num. ix. deaurentur.*

Pil. sanguin. purificant.

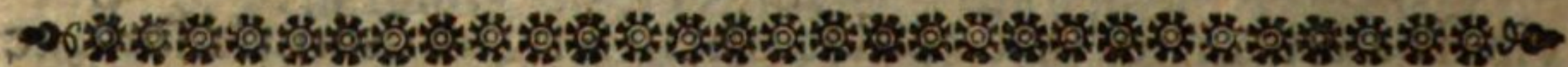
Secundò, quotidie, (excepto purgationis die) M. & V. de sequentibus pilulis sanguinem purificantibus numero septem deglutivit. *Rx. Pulv. anticacheet. Dan. Ludovic. antihet. Poter. ana ʒiij. succin. præp. j. Cinnab. ʒ ii ʒiiij. cum sol. tragac. f. pill. ex ʒj. num. xxx. consperg. pulv. santal. rubr. de quibus in septimana per sex dies manè jejuno stomacho 7. capiantur ʒ per 4. vel 6. septimanas continuetur.*

Decoct.

Tertiò, per totum curationis tempus pro potu ordinario tale Decoctum bibit. *Rx. Rad. sarsaparill. ʒiiij. infund. cum aq. font. fervid. Mensur. 2. vel ʒvj. stent in infusione per noctem, postea coq. in olla bene tecta ad tertias.*

Dieta.

Et Quarto, convenientem Diætam observavit, Aer erat temperatus, cibi coctu faciles, euchymi, omnique acredine carentes; Potus ordinarius dictum Decoctum, & in mensa vitrum vini albi veteris Nicarini; in motu & quiete; ut & in somno & vigiliis tenebatur modus; Alvus erat naturaliter aperta; ac refrenebantur fortiora animi pathemata. Quibus remediis ad finem perductis, præfatus Dominus Patiens non solum in toto corpore nullum amplius incommodum sentit, sed etiam tumor pedum evanuit, ac ulcera ex voto curata & consolidata sunt, pristinamque sanitatem recuperavit.

OBSERVATIO MED. III.

Dolor nephriticus periodicus cujusdam puellæ.

Morbus.

Nno 1699. die 22. Junii, Martini Würth / Cauponis ad Academiam filia, duodecim circiter annorum, quæ jam per aliquot annos malo hæreditario, à Parentibus concepto, doloribus videlicet

delicet periodicis nephriticis acutissimis & lancinantibus sæpius divexabatur, ac in lectum identidem conjiciebatur, aliis remediis hætenus nil, vel parum proficientibus, per matrem consilium & auxilium desideratissimè expetiit; Cujus integram restitutionem ob malum radicum & hæreditarium difficulter sperandam, sed me nihilominus, quantum possibile, suppetias per sequentia remediorum præsidia laturum esse, pronunciaui.

Curatio.

ET quidem ante omnia totum corpus, præcipuè verò renes ac ureteres à sordido, tartareo, ac mucilaginoso lentore, nec non acrisalinis & arenosis particulis vindicandos, dicto die 22. Junii seq. Potiunculam laxativam, & species pro potu ordinario præscripsi. *R. Fol. sen. el. s. st. ʒij. Rhabarb. ver. ʒj. Crem. ʒ. ʒß. aq. malv. fragor. ana ʒiß. M. f. lenis ebullitio, in colatur. dissolv. Mann. Calabr. el. ʒvj. f. potio una vice sumenda, certisque temporibus aliquoties repetenda.* Et, *R. Herb. agrimon. Mj. Spec. pro Rad. liquirit. ʒß. fic. ping. num. 2. passul. min. ʒj. M. ʒ concis. coq. cum aq. font. ʒvj. vel mensurâ unâ cum dimidia ad tertias.* Cui potui successivè unum alterumve cochleare syrupi de althea Fernelii immiscuit. *Pot. laxat. pot. ord. Syr. d. alth.*

Die 23. Junii, ad congestionem vitiosorum ac tartareorum humorum in renibus & meatibus urinariis præcavendam, tale Electuarium, ejusque usum ad certum tempus continuandum ordinavi, *R. Pulp. Cassia rec. extr. ʒiß. Terebinth. Venet. lot. in aq. alkekeng. ʒß. Syr. d. alth. Fernel. ʒvj. pulv. Ocul. ʒ. ʒj. M. d. ad fictile.* Cujus dosis nucis moschatæ *Electuar. renes muni- dif.* quantitas *M. ʒ V. nec non interdum aliquoties extra mensa tempus deglutienda.*

Die 10. Julii, cum iterum de novo dolore conquerebatur, & urina turbida crassum sedimentum monstrasset, præmissis dictæ potiunculæ reiterato usu, de sequenti aqua alterante & anodynâ nephriticâ unum alterumve cochleare, de die aliquoties repetendo, assumsit. *R. Aq. fragor. ʒiij. Malv. ʒj. Ocul. ʒ. præp. ʒij. Syr. de alth. Fernel. ʒj. M. d. ad vitrum.* Præter hæc, etiam infusibus & semicupiis usa est, quibus tales herbæ ac species incoctæ erant. *R. Herb. ʒ. emol- Spec. pro balneo.* *aneth. ana Mj. Melilot. Nasturt. aquat. Flor. chamomill. Flor. verbasc. summit. aneth. ana Mj. Rad. alth. lilior. alb. sem. lini, scænogr. ana ʒß. M. ʒ concis. d. ad chartam pro balneo.* Præter hæc remedia etiam renum ac lumborum regionem tali linimento inunxit. *R. Ung. anodyn. de alth. nephrit. ana ʒß. Ol. aneth. amygdal. dulc. ana ʒij. Ol. scorpion. ʒj. M. f. Lini-mentum.* *Unguent. nephrit.*

*Puls. anti-
neph. præ-
servat. &
curat. ex-
pertiss.
Liata,*

Die 16. Augusti pro præservatione & curatione sequentem pulverem expertissimum præscripsi. *R. Lapid. Lyncis. præp. Lap. Judaic. præp. ana ℥j. gr. iiij. Ocul. s. præp. ℥ss. sal. juniper. gr. xv. sem. milii. ʒ. 3℔. Ol. succin. rectif. gutt. j. sacch. albiss. ʒiiij. M. f. pulv. divid. in 6. part. equal. d. ad totidem capsulas papyraceas; de quibus singulis septimanis una pars in convenienti vehiculo vel vino albo sumatur.* Ad hæc, ratione diætæ huic patienti sequentia probè observanda injuncta fuêrunt, ut sibi ab aere frigido, nebuloso ac pluvioso; nec non cibis crassis, crudis, falsis, acribus, fructibus immaturis, caseo antiquo, brassicâ capitatâ sale conditâ, carne suillâ, & fumo induratâ, leguminibus, & similibus caveat; corpus modicè moveat; in somno & vigiliis modum teneat ac alvum naturaliter apertam servet omniaque fortiora animi pathemata aversetur. Horum itaque remediorum usu hætenus optimè consolata fuit, & functiones naturales sine impedimento obire potuit.

OBSERVATIO MED. IV.

Vomitus creberrimus, cum anxietate circa præcordia.

Casus.

Nno 1699. die 9. Octobris, antiquâ generis nobilitate illustris quædam Matrona, staturæ mediæ, viginti quatuor circiter annorum, ad affectum hypochondriacum disposita, cui per novem septimanas menses emanferunt, de nausea, vomitu & vertigine conquesta est, quæ sequentibus diebus malo ingravescente lecto affixa sine quiete vel somno interposito primò bilem æruginosam, & deinde omnem cibum & potum per creberrimum vomitum rejiciebat, siti continua torquebatur, & ob defectum nutrimenti viribus destituta valdè & periculosè ægrotabat, quæ, rebus sic stantibus, Medici auxiliatrices manus desideravit.

Reso-

Resolutio & Curatio hujus Morbi.

Quemadmodum nausea depravatus motus facultatis expultricis *Definitio.*
est; sic Vomitus est eorum quæ in ventriculo continentur, per
os excretio.

Causa hujus affectus primaria & principalis in hoc subjecto est *Causa.*
acidum vitriolatum cum bile æruginosa à liene per vas breve in ven-
triculum eructatum, fermentum naturale ventriculi inquinans &
perturbans; Causa verò coadjuvans sunt menstrui suppressi vapores
non solum tunicas oris ventriculi occupantes, sed eodem vapore ven-
triculi capacitatem ingredientibus, quorum vellicatione ac mordicatio-
ne nausea & vomitus cum dolore & cruciatu fuit excitatus.

Hic affectus enumeratione signorum non indiget, quia per se *Signa.*
manifestissima sunt.

Quoad Prognostica, Vomitus prasinus, malus, test. Hippocr. *Prognosis.*
2. Progn. 39. quia calorem insignem in venis, & magnam humorum
corruptionem indicat. Vomitus verò æruginosus nonnunquam
furditatem adfore significat. Prorrh. comm. 2. aphor. 12. Si vo-
mitus, (præsertim in gravidis) nimius & laboriosus sit, aut foeminæ
cibum assumptum statim rejiciant, nihilque ejus retineant, periculo
non vacat.

Curatio.

Curatio in hoc Subjecto absolvitur quinque remediorum ac
præsidiorum generibus. 1. Ut materia peccans in ventriculo con-
tenta statim in morbi principio, (in progressu verò locum non habet)
evacuetur, cum monente Hippocrate, vomitus vomitu rectè cure-
tur. 2. Sanguis in venis ebulliens & effervescens per venæsectio-
nem ventiletur. 3. Acidum in ventriculo per præcipitantia obtun-
datur. 4. Ventriculus per interna & externa remedia roboretur. Et
5. bona Diæta observetur.

In quem finem sequentia remedia successivè adhibita fuerunt.
Et quidem 1. ad Bilis & materiæ peccantis in ventriculo contentæ
evacuationem, *Rx. Syrup. Emet. Angel. Salæ ʒv. d. ad poculum pro unâ dosi. Syrup. purg.*
Et ut bilis non solum in ventriculo restingeretur, & ne in posterum
incrementum per congestionem sumeret, talis pulvisculus statim in
primâ mensâ, quantum cultri cuspide capi potest, in brodio carnis
sumendus præscriptus fuit. *Rx. Ocul. cancr. præp. Crem. Fri ana ʒiʒ. ʒi Pulvis bilem*
Colat. ʒj. salis acetosæ, acetosell. ana ʒʒ. M. f. pulv. d. ad scatulam. compefcens.

Ven. sect.

2. Ad sanguinis fervidioris ventilationem, & anxietatem hypochondriacam circa præcordia tollendam, vena mediana in sinistro brachio secta, ac sanguinis $\text{ʒ} \text{iiij.}$ emissæ fuerunt. De qua Venæsectione administranda Roderic. à Castro de Morb. Mulier. cap. 11. de Vomitu & nausea, pag. mih. 418. ita scribit. *Verum si neque his enumeratis remediis Vomitus sedetur, sanguinis missio ex communi vena securè & cum maximo patientis emolumento exerceri potest, idque mihi multis experimentis probatum est.*

Pulv. præcip. & absorb.

3. Ad acidum vitriolatum in ventriculo per præcipitantia absorbendum & obtundendum, confert pulvis sequens præcipitans & absorbens. $\mathcal{R}$. Corall. rubr. præp. Ocul. canc. præp. Unicorn. Grinland. ana $\text{ʒ} \text{ij.}$ Lap. Bez. Orient. $\mathcal{R}$. gr. v. Theriac. cœlest. $\text{ʒ} \text{ʒ.}$ M. f. pulv. subtiliss. in 15. partes æquales dividendus, de quo Mane & vesperi dosim unam in brodio gallinæ capiat.

Tragea corrob stomach.

Aq. stomach.

4. Ad ventriculi corroborationem, $\mathcal{R}$. Spec. Diarrhod. Abbat. diatrionsantal. ana $\text{ʒ} \text{ʒ.}$ Cinnam. opt. $\text{ʒ} \text{ij.}$ Nuc. moschat. $\text{ʒ} \text{j.}$ Macis, Caryophyll. ana $\mathcal{R}$. Corall. rubr. præp. $\text{ʒ} \text{ij.}$ Ocul. canc. præp. Spodii præp. ana $\text{ʒ} \text{j.}$ sacch. albiss. $\text{ʒ} \text{iiij.}$ M. f. Tragea, de qua post mensam cochleare unum vel per se, vel cum pane biscocto saccharato, vino madido, assumatur. Item, $\mathcal{R}$. Aq. Menth. fœnic. Cinnam. cydoniat. ana $\text{ʒ} \text{ʒ.}$ vini cydonior. $\text{ʒ} \text{j.}$ Ocul. canc. præp. Corall. rubr. præp. ana $\mathcal{R}$. Elix. Propr. Paracels. $\text{ʒ} \text{j.}$ Syr. granat. $\text{ʒ} \text{ʒ.}$ M. d. ad vitr. Dosis cochleare unum vel alterum, sæpius repetendo. In eundem etiam finem de tali Electuario partitis vicibus nucis moschatae quantitatem deglutivit. $\mathcal{R}$. Conserv. menth. Elect. diacydon. simpl. Rob. acac. Ribium. ana $\text{ʒ} \text{ʒ.}$ Philon. Rom. $\text{ʒ} \text{j.}$ Corall. rubr. præp. spodii præp. Ocul. $\text{ʒ} \text{ʒ.}$ præp. ana gr. xv. Terr. sigill. filef. $\text{ʒ} \text{j.}$ succi cydon. inspissat. $\text{ʒ} \text{j.}$ M. d. ad Ollam.

Electuar. stomach.

Aq. stomach corrob. & vomit. sed Pil theriac. cœlest. Pot. stomach & vomit. coerc.

Et ad vomitum simul compescendum. $\mathcal{R}$. Aq. cinnam Cydoniat. Mastichin. stomach. Horstii, ana $\text{ʒ} \text{j.}$ Laud. opiat. cydoniat. gr. v. Ocul. canc. præp. $\text{ʒ} \text{j.}$ Conf. Alkerm. incompl. $\text{ʒ} \text{j.}$ Syr. cydonior. $\text{ʒ} \text{ʒ.}$ M. d. ad vitr. Dosis cochleare unum, aliquoties de die repetendum. Et, $\mathcal{R}$. Theriac. cœlest. gr. xvj. form. cum aq. mastichin. pill. num. xvj. obauratæ, de quibus M. & V. quatuor deglutiantur. Ut & $\mathcal{R}$. Corall. rubr. præp. Ocul. canc. præp. ana gr. vj. Theriac. cœlest. gr. iiij. Laudan. opiat. perlat. gr. j. Conf. Alkerm. incompl. $\text{ʒ} \text{j.}$ Essent. croc. liquid. gr. ij. Vini cydon. $\text{ʒ} \text{ʒ.}$ M. f. potiuncula urgente vomitu mediâ nocte sumenda, à qua etiam optimè consolata est. Et, circa finem morbi, ad stomachum roborandum & vias circa regionem lienis aperientas, & apertas conservandas. $\mathcal{R}$. Elix. propriet. Parac. $\text{ʒ} \text{j.}$ Spir. $\text{ʒ} \text{ri}$ $\text{ʒ} \text{j.}$ M. d. ad vitrum. De quo M. & V. gutt. 10. vel 12. in brodio carnis sumantur.

Elix. stom. & splenet.

Quibus dictis remediis adjuncta fuit Gelatina sequens, de die identidem unius vel alterius quantitate pro corroboratione cordis & ventriculi sumenda. *R. Rasur. CC. ʒiʒ. Ebor. ʒʒ. coq. in vino gra-* ^{Gelatina}
nator. ʒvj. extrah. Gelatin. postea coletur, & in colatur. dissolv. Conf. Alkerm. ^{cordial. &}
incompl. ʒʒ. sacch. perlat. ʒvj. stent in loco frigido donec coagulentur. ^{stomach.}

Externè, successivè regioni ventriculi sequentia inuncta & applicata fuerunt. *R. Ol. absynth. menth. crisp. mastichin. ana ʒj. Ol. nucist.* ^{Unguent.}
rec. expr. ʒij. Cera parum, f. Unguentum, add. Bals. Peruvian. gr. v. d. ad pxi- ^{stomach.}
dem stanneam, quo M. & V. scrobiculus cordis. inungatur. It. R. Empl. d. ^{Empl.}
crusta pan. de tacamahac. ana ʒiij. Ol. nucist. rec. expr. ʒj. M. & malax. cum ^{stomach.}
Ol. mastich. extend. super alutâ, illin. bals. Peruv. & obduc syndon. rubr. fiat-
que l. a. Emplastrum ventriculi regioni imponendum. Et, R. Ferment. pistor. ^{Cataplasma.}
ʒij. pulv. menth. crisp. mastic. nucist. ana j. Theriac. Androm. ʒij. M. f. cum ^{contr. vo-}
aceto vini cataplasma; regioni ventriculi adhibendum. Ut &, R. Herb. Sacculi ^{mit.}
menth. absynth. ana Mij. Flor. anthos, Lavend. chamomill. Rom. Rosar. rubr. ^{stomach.}
ana piiiij. Calam. arom. Bacc. juniper. ana ʒʒ. Nucist. Garyophyll. ana ʒij. M.
concis. & contus. f. cum linteo albo puro duo sacculi interpassati, vino rubro inco-
quendi, ac ventriculo alternatim calidè imponendi.

5. Quod Diætam concernit; Aer fuit temperatus ad calidum ^{Dieta;}
inclinans; Cibi optimi nutrimenti ac facilis concoctionis, ut juscula
ex vitellis ovorum, gelatina caponis, mala cydonia ad mollitiem co-
cta, &c. Potus ordinarius Decoctum sequens. *R. Mastic. el. ʒij.* ^{Decoct. pro}
coq. cum mensura una vel ʒxxxx. aquæ font. in olla benè tecta ad tertias, cui ^{potu ord.}
post coctionem adhuc ferventi injiciatur flavedo corticis citri rec. & cinnamo-
mi integri digitis confracti ana ʒj. stent simul cooperta donec refrigescant; Ad
hæc, Quies procurabatur; alvus adstricta tam passulis laxativis quam
suppositoriis, & sequenti clystere per vices fuit subducta. R. Herb. ^{Clyster.}
5. emoll. Flor. chamomill. flor. verbasci, summit. aneth. ana Mʒ. decoct. bord.
q. f. fiat l. a. ebullitio, colatur. R. ʒvj. in qua dissolv. Elect. lenit. Florenz.
diacathol. ana ʒj. Ung. clysmat. ʒj. Axung. anser. gallin. anat. ana ʒvj. vitell.
ovor. num. 2. f. Clyster. Et tandem animus anxius consolationibus
fuit reffectus. Et tali methodo medendi, dictisque remediis præfata
prænobilissima patiens, (apud quam circa morbi finem bilis copiosis-
sima per urinam excernebatur) quatuordecim dierum spa-
tio per Dei gratiam feliciter fuit
restituta.

OBSERVATIO MED. V.

Fistula maxillæ superioris ponè dentem
molarem in latere sinistro.

Casus.

Nno 1699. quidam Patiens dentem molarem superiorem cavum cum tumore duriusculo in latere sinistro habuit, quem in Festo S. Viti evellere curavit, ex cujus alveolo post extractionem foetida materia emanavit. A quo tempore in hunc usque diem, præsertim si lingua gingivam fugit, profluvium talis materiæ persentit, quæ interdum acredine sua, instar aceti acerrimi vel aquæ fortis, cum aliquali foetore linguam lædit.

Rebus itaque sic stantibus, per angustissimum foraminulum stylo exploratorio cavitas ulceris, digiti dimidii longitudine usque ad os maxillæ pertingens, explorata, illudque os asperum & inæquale, ac in medio cavitatis sinus aliquis deprehensus est, quapropter à me & duobus chirurgis judicatum est, hunc Affectum fistulæ maxillæ nomine designandum esse.

Curatio.

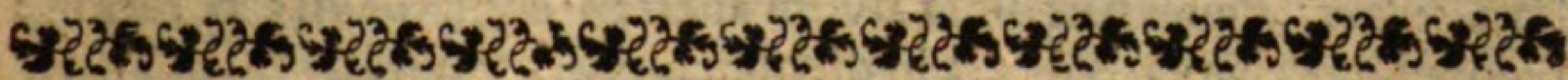
*Curationis
Ordo,*

Quod Curationem hujus mali concernit, tam interna quam externa remediorum præsidia requiruntur. Et quidem internè 1. Corporis purgatio. 2. Venæsectio. 3. Convenientis Diætæ Observatio. Externè verò, 1. Dentis ejusque radices, (quod jam factum est) extirpatio. 2. Loci affecti, post dilatationem ulceris foraminuli, mundificatio. 3. Ossis maxillæ carioli à corruptione per manualementem operationem, vel abrasionem, vel potentialem aut actualementem cauterisationem vindicatio. 4. Per remedia siccantia & adstringentia siccatio & adstrictio. Et 5. partis affectæ consolidatio.

Guil.

Guil. Fabr. Hildanus tales affectus curavit 1. purgatione. 2. Venæsectione. 3. Diæta. 4. Radicis dentis eradicatione. 5. Tumoris fistulæ duri per Unguentum causticum ablatione. 6. Ulceris per Unguentum appropriatum mundificatione. Et 7. vulneris consolidatione.

In hunc igitur finem 1. dicto Patienti seq. pilulæ purgantes Cephalicæ præscriptæ fuerunt, quæ patientis desiderio per subductionem alvi satisfecerunt. *Extr. panchymag. croll. Extr. pil. aur. ana Pil. purg. gr. ix. Mag. Gialapp. gr. iiij. M. f. c. aq. ceras. nigr. pil. num. xix. obaur. una vice deglutiendæ.* 2. Foraminulum seu cavitas fistulæ per limam rotundam versatilem huic scopo accommodatam, quasi per terebram fuit apertum. 3. Liquor siccans, putredinem coercens & mundificativus per siphonem fuit injectus, cujus beneficio materia purulenta fluere desiit, foetorque remisit. Et 4. sublata carie, & lævigata ossis asperitate consolidatio erit procuranda. De Curatione fistulæ maxillæ videatur Andr. de Cruce, Oper. Chirurg. lib. 3. cap. 53. pag. mih. 423. Ambros. Paræus Oper. Chirurg. lib. 12. cap. 21. pag. mih. 562. Guil. Fabr. Hildanus Centur. 3. Observation Chirurg. Obs. 32. pag. mih. 278. Et Consil. meor. medicinal. Centuria 1. Consil. 44. pag. Et Centuria II. Consil. 15. pag. Ubi Lector benevolus specifica expertissima remedia contra hunc morbum inveniet.

OBSE RVATIO MED. VI.

Os siculum improvidè & insciè deglutitum
necem inferens.

Casus.

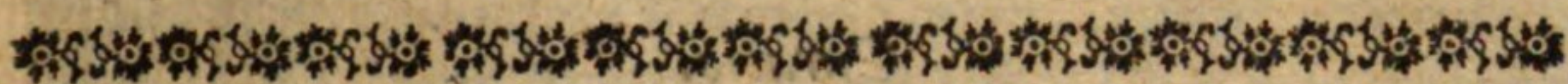
ANno 1699. Scriniarius in pago Bärenstatt, Territorii Ulmenfis, vir mediæ ætatis, de intolerabili dolore lateris punctorio, usque ad pectus & regionem ventriculi pertingente, cum tussi, siti, ac calore præternaturali, nec non continuâ inquietudine & vigiliis conquestus est.

Curatio.

Potiuncul. **anodyna.** **Puls. anti pleurit.** **Liniment.** **anodyn.** **Emplastr.** **Dieta.** **Decoct. pro pot. ord.**

AD quem vocatus, primo intuitu, (quia de deglutito officulo nec quicquam sciebat vel dicebat) ejus morbum pleuritidem spuriam, (quia nulla materia neque cruenta neque purulenta per sputum excernebatur) esse ratus sum, quapropter ei statim internè ad dolorem leniendum sequentem potiunculam repetitis vicibus M. & V. propinandam præscripsi. *Rx. Ol. lini sine igne parat. ℥ij. Ol. anis. still. gutt. v. M. f. potio una vice sumenda.* Et, *Rx. Sang. hirci Helmont. ʒß. Sper. cet. rec. ʒß. M. f. pulv. & sic dentur doses 6. de quibus singulis diebus una in brodio carnis capiatur.* Externè, tota doloris circumferentia tali linimento fuit inuncta. *Rx. Ung. de althea, Anodyn. ana ʒvj. Ol. chamomill. aneth. ana ʒij. M. d. ad Ollam.* Et præter hoc, seq. Emplastrum fuit applicatum. *Rx. Empl. diachyl. simpl. de melilot. ana ʒj. Pulv. sal. armoniac. ʒß. M. & malax. cum Ol. chamomill extend. super alutâ decenti magnitudine, ut totam doloris regionem contegat.* Quoad Diætam, patiens decenter se gessit; in lecto decumbens se in hypocausto contra aeris frigidi injuriam munivit; Cibos facilis concoctionis comedit; pro Potu ordinario tale Decoctum bibit. *Rx. Cc. ust. ʒj. Hord. integr. ʒiß. Spec. pro decoct. pectoral. flor. & fruct. ana ʒj. flor. papav. err. Mß. sem. anis. & fœnic. ana ʒß. M. & concis. coq. cum mensur. 2. vel ℔iij. aq. fontan. in olla benè tecta ad tertias;* Penes hæc dicta alvum apertam conservavit; & ratione recuperandæ sanitatis de die in diem meliora speravit.

Ab usu itaque horum remediorum dolor remisit, patiens quietem recepit, ac proindè optimè consolatus est, ita, ut in secunda visitatione eum omne periculum jam evasisse videbatur. Sed præter meliorem spem & expectationem paulò post dolor cum nausea & vomitu recurrebat, ubi maximo conatu acutum officulum, (quod ut jam miminerat inter edendum brassicæ capitatae sale conditæ involutum incautè deglutiverat) & in duriori transitu intervomendum per oesophagum & gulam procul dubio venas & arterias dilaceravit, cum uberrimo fusillimoque sanguinis profluvio evomuit, undè viribus totaliter dejectis, accedentibus lipothymiis, repentinâ morte animam Salvatori reddidit. De Officulis aliis, rebusque alienis & acuminatis improvidè deglutitis, eorumque curatione methodica, videatur Consilium 30. hujus Centuriæ primæ, pag. 115.

OBSERVATIO MED. VII.

Duo Vulnera Capitis per bombardam manu-
ariam duobus globis cum fracturâ cranii, ac cerebri
& meningum læsione inflicta, feliciter
curata.

Casus.

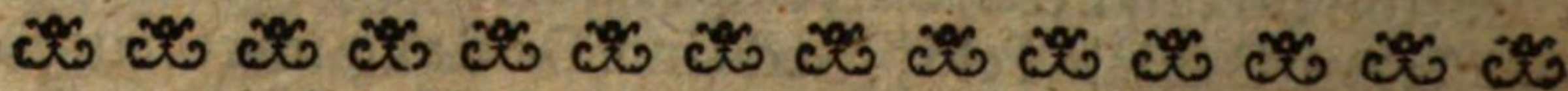
Nno 1678. die 27. Januarii, Styli novi, Illustris
Baronissæ à Lappir Filia septem annos habens,
in arce Autenried à quodam puero undecim
annorum ex improvise bombardâ manuaria
(Germ. mit einer Pistohlen) quam de grabato ab-
stulerat, quæ pulvere pyrio & duobus globis plumbeis in-
structa erat, in capite transfossa fuit, qui globi in ejus si-
nistrà parte ponè futuram coronalem per cranium pene-
trarunt & in occipitio exiverunt, ac in transitu cranium
cum meningibus disruperunt, aliquamque cerebri por-
tionem per foramina vulnerum expulerunt, à quibus ac-
ceptis vulneribus Patiens per quatuor dies aphona omni-
que ratione carens decubuit. Ad cujus gravissimi morbi
curationem Physicus tum temporis ordinarius Günzbur-
gensis Dn. Daniel à Feld, Medicinæ Doctor cum chirurgo
ejus loci requisitus fuit; Quia verò ex chirurgi inconcin-
na vulnerum tractatione periculosissima symptomata
non remittebant, & Patiens in maximo vitæ discrimine
versabatur, iccirco jubente Matre Baronissæ, die 30. Ja-
nuarii St. N. Georgius Riedlin, Chirurgus Reip. Ulm. ju-
ratus à prænominato Dn. Doctore per literas vocatus fuit,
qui curationem hanc suscepit, & Patientem sequenti mo-
do tractavit.

Curatio.

*Vulner.
purgatio &
deligatio,*

ET quidem ante omnia Patienti de certâ quadam aqua confortante ac spirituosâ penetrante cephalicâ & apoplecticâ sibi familiari tria cochlearia propinavit; eâdemque nares & tempora pro refectione illinivit; hinc capillos capitis detondit; vulnera expurgavit, squamas, spinas & scobem fracti cranii è vulneribus exemit; caput, collum & cervicem oleo rosarum, lumbricorum & anethi, anaticè mixtis, calidè inunxit; vulnera emplastro de betonica munivit, & insuper cataplasmate ex cephalicis roborantibus parato, cum vino cocto & calidè superimposito deligavit; quibus adhibitis remediis, & quidem statim post deligationem commemorata graviora symptomata cessarunt, & patiens quasi à mortuis resuscitata, cum cunctorum adstantium summâ admiratione loquelam cum sanâ ratione recepit, cibum petiit, ac alvus naturaliter subducta est. Secundâ die inter deligandum propriis viribus in lecto sedere potuit, & sæpius edere desideravit, quæ etiam decenter cibata fuit.

Et tali modo indies per totum tempus curationis cum deligatione, (non neglectis remediis internis cephalicis roborantibus, Decoctis item traumaticis pro potu ordinario, & observatâ bonâ diætâ, à prænominato Dn. Doctore præscriptis) progressum est, quibus mediantibus per Dei gratiam Patiens spatio quinque septimanarum citra cunctorum expectationem felicissimè restituta est. Quam Domina Mater propter Divinitus concessam miraculosam restitutionem ad monialem vitam in Monasterio transigendam Deo devovit; quæ vero elapso post curationem anno variolis correpta, ab hujus morbi maligni ferociâ occubuit, vitamque cum morte commutavit.

OBSERVATIO MED. VIII.

Aliud vulnus capitis cum fractura cranii, ac læsione meningum & cerebri curatum.

Anno

Nno 1662. Martinus Franck, rustici cujusdam filius in Holzkirch, Territorii Ulmenfis, annum decimum quintum ætatis suæ agens, equos in sylvâ vicinâ quercubus confitâ, (Germ. *Schönholz* rusticis dicta) pavit, & cum unus eorum inter pascendum ad latus pascuæ damnum inferret, ille equum à tergo virgâ feriit, unde equus subitaneo terrore perculsus posterioris pedis soleâ ferreâ tanto impetu frontem pueri percussit, ut cranium pollicis longitudine sursum frangeretur, ac simul etiam de substantiâ cerebri cochlearis quantitas profunderetur, quin etiam superior cranii tabula in loco læsionis à diploe & inferiori tabula dimoveretur, ac cum quadam prominentiâ subtus calvariam versus superiora pelleretur, quæ etiam meningibus ac dictæ calvariæ pertinacissimè adhæsit, & nullam extractionem passa est, sed cum superiori cranii parte coaluit. Post hanc acceptam læsionem Patiens ita insanivit, ut vinculis coerceri necesse habuerit. Hic patiens à Johanne Jacobo Riedlino, Georgii Parente, tum temporis Chirurgo Reip. Ulm. ordinario & salariato pari ferè modo ut in præcedenti Observatione dictum est, tractatus & deligatus fuit, qui benedicente Deo felicissimè curatus plus quadraginta annis post dictam hanc læsionem supervixit.

S C H O L I O N.

Vulnera itaque cerebri, quantumvis periculosa, nihilominus quandoque curata esse, Veterum & Recentiorum scripta testantur.

Vulnera capitis & cerebri periculossima nunquam curantur. Testes Galen.

Galenus Comment. 6. in aphor. Hippocr. 18. cerebrum vulnerratum sanatum se vidisse scribit, semelque in Smirnia Joniæ, vivente adhuc Præceptore Pelope è vulnere effatu digno. Quod tamen rarissimum esse subjungit, veluti adolescenti contigit cujus etiam meminit de usu part. lib. 10. qui vulnere in altero ventriculorum exteriorum accepto, superstes mansit. Multoties enim nobiliora membra fauciata supra spem mirabiliter sanata fuere, ut ait Paulus lib. 6. *Paulus cap. 88.*

Musa.

Musa inquit Jacot. lib. 1. prænot. sect. 3. Duorum meminît, quibus abscissâ cerebri parte salus contigit: sed stupidi manserunt. Alter capitis ferè dimidio cum suâ cerebri portione ablatâ, non intelligebat, mutus erat, sine voluntate mejebat, edebat tamen quod indabatur in os. Alter, cui tanta substantiæ cerebri portio abscissa fuit, ut ovi gallinæ magnitudinem æquaret, triennio supervixit stupidus, ineptus sine voce.

*Guido de
Cauliaco.*

Guido de Cauliaco se quendam vidisse affirmat, cui ex vulnere parte capitis postici accepto, pauca quædam portio substantiæ exierat, ut ex memoriæ læsione cognitum est, & tamen is ex tali vulnere convaluit, restitutaque est illi ex integro post curationem memoria. Non tamen asserit, illum superstitem permanere potuisse, si totus ventriculus per vulnus exiisset, ut de quodam Cellario refert Theodoricus. Idem Autor scribit: Nos certè observavimus, quibus cerebri partes fauciatae essent, alios repentè mortuos, alios separatos cruentatis etiam auribus & naribus diu mansisse, tandemque evasisse. Quendam Arelatæ cum diu obmutuisset, crebrisque convulsionibus prehensus supremum, uti videbatur, diem conficeret, subito è lecto noctu exilientem ac furore percitum in eos, qui aderant, impetum fecisse, prostratisque aliis, cum Franciscano valente ac nervoso diu pugnis, unguibus, calcibus certasse, quem frustra cœterorum opera implorantem, ita miseris tractavit modis, ut arreptâ primum cruce, deinde ferro etiam incredibili vi è fenestris detracto, hominem, non sine ejulatu, penè oppresserit, ac certè sublato lapide tandem enecasset, nisi Franciscanus in summâ desperatione, collectis viribus ictum gravem pudendis impegisset, quo ille humi concidit. Hic tamen præter opinionem nostris auxiliis adjutus tandem convaluit.

*Theodori-
cus,**Jac. Beringarius,
Prof. Bonon.*

Jacobus Beringarius celebris olim in Bononiensi Academiâ Chirurgiæ Professor in tract. de cranii fracturâ hæc habet verba. Credo ego mihi ipsi & fateor, quod vidi usque ad hunc diem sex homines, à quibus notabilis quantitas medullæ cerebri exierit, & sanati sunt, de quibus aliqui non post multum tempus mortui sunt Apoplectici. Aliqui eorum, maximè duo semper passi sunt paralyfin unius lateris, tamen vixerunt per duos annos. De quibus tres vidi & curavi in terrâ Carpi, etiam dum essem satis juvenis, & pro ætate non fui deceptus, & habui fideles & peritos Physicos in societate à quibus in primâ vel in secundâ visitatione ego extraxi è labiis vulnerum magnam cerebri partem, quæ ex se exierat cranium.

Fallopianus.

Fallopianus cap. 45. de curatione vulnerum inquit: potest egredi cerebrum in magnâ quantitate & stare vitâ: ideò ne relinquantur ægri

ægri monet: se enim vidisse quendam Zinganum, cui anni tempore frigidissimo dimidium ferè caput fuerit dissectum, majorque quantitas cerebri exierit quam includi potuerit ovi gallinacei testa, qui nihilominus fuerit sanatus.

Symphorianus Campegius refert Hippolytum Dantrapium *Symphorianus Campegius.* chirurgum suâ ætate multis exemplis clarum vulnus curasse, ex quo cerebri particula, quanta cochleari excipi potuerat, in terram decidit.

Horatius Angenius se aliquando vidisse scribit, totam substantiam cerebri vulneratam, ejusque ventriculos dissectos: aliquam etiam portionem cerebri deinceps è vulnere profluxisse, hominem tamen sanitati fuisse restitutum. *Horatius Angenius.*

Franciscus Arcæus aliquot lib. de curat. vulner. quæ se probè curasse scribit, adducit periculosissima cerebri vulnera: uni tantum de cerebro profluxisse, quantum duo tritici grana constituunt: & alteri per sex continuos dies singulis curationibus aliquid ad lentis magnitudinem cerebro fuisse detractum. *Franc. Arcæus.*

De alio quodam idem narrat, circa coronalem partem æreo candelabro graviter vulnerato, ut non tantum ossa multum fracta fuerint, sed & cerebrum valdè indè compressum, cui cum ossa fracta extracta sunt, quamvis meninges vitiatæ fuerint, & cerebrum, singulisque curationibus portiones haud exiguæ de substantia cerebri decesserint, ac convulsionibus, aliaque horrenda symptomata supervenerint, tandem tamen omninò incolumis evasit.

Tandem Nicolaus Massa Venetus tom 2. epist. 11. de Alphonso quondam Bononienfi vulnerato commemorat. Percussus iste fuit cum ense in parte sinistra capitis inter futuram sagittalem & mendo- *Nicol. Massa.* sam cum incisione non solum ossis & membranarum, sed etiam insignis quantitatis substantiæ cerebri. Etenim vulnus erat ad longitudinem unius digiti cum dimidio, ita ut manifestissimè substantia cerebri incisa inspiceretur digitoque tangeretur, cum supervenerunt accidentia omnia mala mortem & interitum attestantia, ut est febris, rigores, paralytis lateris oppositi, alienationes continuæ, qui tandem, Domino auxiliante, evasit nostra rationali administratione regiminis & medicinalium medicamentorum.

Plura ejusmodi periculosa capitis & cerebri vulnera Cornelius Gemma, Andreas à Cruce, Franciscus Valeriola, Ambrosius Paræus, Petrus Forestus, multique alii se integrè sanasse gloriantur, quorum Catalogus apud Medicum eruditissimum Joannem G. Schenckium *Authores alii.*

ckium lib. 1. Observ. Medicin. de vulneribus capitis extat: quos omnes hūc citare supervacaneum esset.

*Exempla
antiquiora
& recentio-
ra,*

Exempla antiquiora & recentiora qui desiderat, consulere potest Centur. 1. 2. 3. 4. & 5. Observ. Chirurg. Wilhelmi Fabritii. Nec non Observ. Med. singul. D. Gregor. Horstii lib. de morb. capitis: Item Specul. Chirurg. Matthiæ Glandorp. Cap. 10. 11. 12. D. Jo. Sculteti Armamentar. Chirurg. in fol. p. mih. 35. Et tales historiae etiam recensentur à Carpo, Christoph. à Vega, Francisco Arcæo, Horatio Augenio, Petro de Marchettis, Cabrodio Obs. 16. 22. 34. Henrico Petræo, Sennerto, Diemerbrockio in Anatome corporis humani. De Vulneribus capitis, eorumque periculis & curandi ratione vid. etiam D. Joh. Munick, Prof. Trajecti, Praxi Chirurg. lib. 2. Cap. 2. pag. 312. & cap. 15. pag. 422. & seqq. Ubi quis notatu dignissima exempla & testimonia reperiet, verumque esse illud Averrhois, monstra quandoque in morbis fieri deprehendet.

*An cerebri
vulnera ab-
solutè lethalia
sint?
Rationes
pro & con-
tra,*

Tot igitur clarissimorum Virorum fide dignissimis historiis & Observationibus quidam commoti, cerebri vulnera non absolutè lethalia judicârunt, quantumvis magna fuerint: rationibus hisce allatis, quod cerebrum non sit instrumentum vitæ & caloris naturalis, nec habeat duram substantiam, sed mollem & frigidam, quæ reparari possit, neque facilè inflammetur. Alii contrarium ex Hippocrate acriter defendere, cerebrique vulnera simpliciter lethalia pronunciare volunt, cum cerebri ejusque membranarum læsionem consequantur offensio & interdum abolitio motionis musculorum thoracis, aliorumque membrorum respirationi inservientium, quorum actione cessante simul quoque respirationem perire & temperamentum cordis solvi, tandemque mortem obrepere necesse sit.

*Vulnera ce-
rebri om-
nia sunt
periculosissi-
ma,*

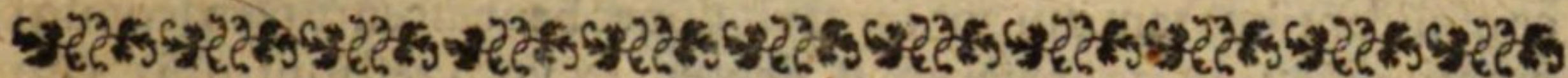
Verum omnia Vulnera cerebri periculosa statuenda sunt ob causas sequentes. 1. Est nobilitas partis & Officii, quo fungitur, necessitas. 2. Motus cerebri. At omne vulnus quietem postulat, ait Hippocr. lib. de ulcer. circa principium. 3. Humiditas cerebri. Vulneris autem & ulceris curatio consistit in exiccatione: teste Galen. lib. 4. cap. 5. 4. Frigiditas cerebri; ex qua plura resultant excrementa, præsertim cum accedit læsio, quæ partem debilitat. 5. Consensus nervorum, quorum est principium. 6. *Ἀδυναμία* curationis: quoniam remedia ægrè admodum ad cerebrum penetrant.

*Insignes ce-
rebri læsio-
nes curatae,
rarissimæ*

Quod igitur nonnulli annotaverint quibusdam integros cerebri ventriculos ablatos esse; aliis insignes de substantiâ cerebri portiones decessisse, qui nihilominus sanati fuerint, id utique attribuendum esse censemus peculiari corporis dispositioni, naturæ & virium:

aut

aut cum Galeno, rarissimè contingentibus annumeramus; inprimis ^{contingen-}
verò singulari Dei providentiæ tanta & tam miraculosa opera adscri- ^{tib. sunt ac-}
benda esse judicamus. ^{cessenda.}

OBSE^RVATIO MED. IX.

Fistula ani feliciter curata.

Casus.

Nno 1690. Certus quidam Patiens, Vir quadra-
ginta annorum, temperamenti sanguinei & ha-
bitus corporis crassi, Hæmorrhoidibus cœcis
cum ardentibus & lancinantibus doloribus
correptus est, quæ per assiduas equitationes &
itinera inflammatae & exulceratae fuerunt, unde materia
purulenta, quæ exitum non habebat, non solum intesti-
num rectum corrodit ac exedit, sed etiam penem præter-
eundo ad scrotum usque descendit.

Curatio.

AD quem affectum tollendum Patiens quidem à diversis Empiricis
per salivationes aliaque inconvenientia remedia multa incommo-
da, sed sine omni fruge & consolatione, passus est; donec tandem
Georgii Riedlini, Chirurgi Reip. Ulm. Ord. Consilium & auxilium
requisivit, qui post susceptam curationem, tam stylo exploratorio,
quam immisso digito intestinum corrosum, perforatum, & fistulo-
sum esse deprehendit, quapropter foraminulum angustum, quod di-
gito tetigit, turundis ex radice gentianæ, vel spongiis compressis, vel
ex medulla sambucina confectis, (Germ. Schwellmeißel) ampliavit,
donec longitudine digiti dimidii ad hujus foraminuli exitum in ipso
intestino recto pervenire potuit. His ita peractis, cultellum inciso-
rium, in ejus cuspide globulo cereo munitum, ne prætereundo partes
vicinas offendat, cavitati fistulæ immisit, illoque partem fistulæ car-
nosam digiti unius longitudine dissecavit, vulnus linteolis carptis
implevit, & postea per ocularem inspectionem ductum hujus fistulæ

per intestinum rectum penetrasse invenit: Quapropter chirurgus dictum foramen magis aperuit, callosamque substantiam abstulit, postea adhibitis remediis mundificantibus, epuloticis, siccantibus & consolidantibus tam diu continuavit donec benedicente Deo scopum curationis attigit, ac præfatum Patientem ex voto restituit, qui etiam in hunc usque diem exoptatâ sanitate fruitur.

OBSERVATIO MED. X.

De Ectropiis, seu inversis palpebris.

Casus.

Nno 1699. Mense Septembri, Sutoris cujusdam extranei filia, annorum circiter viginti, & quod excurrit, non solum ob varios in Diæta commissos errores, & inordinatam vitam, sed etiam ob suppressos menses, cum Norimbergæ in servitiis erat, rheumate oculorum correpta est, cui successive caro palpebrarum interior rara & spongiosa in tantum excrevit, ut inversæ palpebræ oculos clauderent, ac instar globorum colore rubro monstrosè protuberarent.

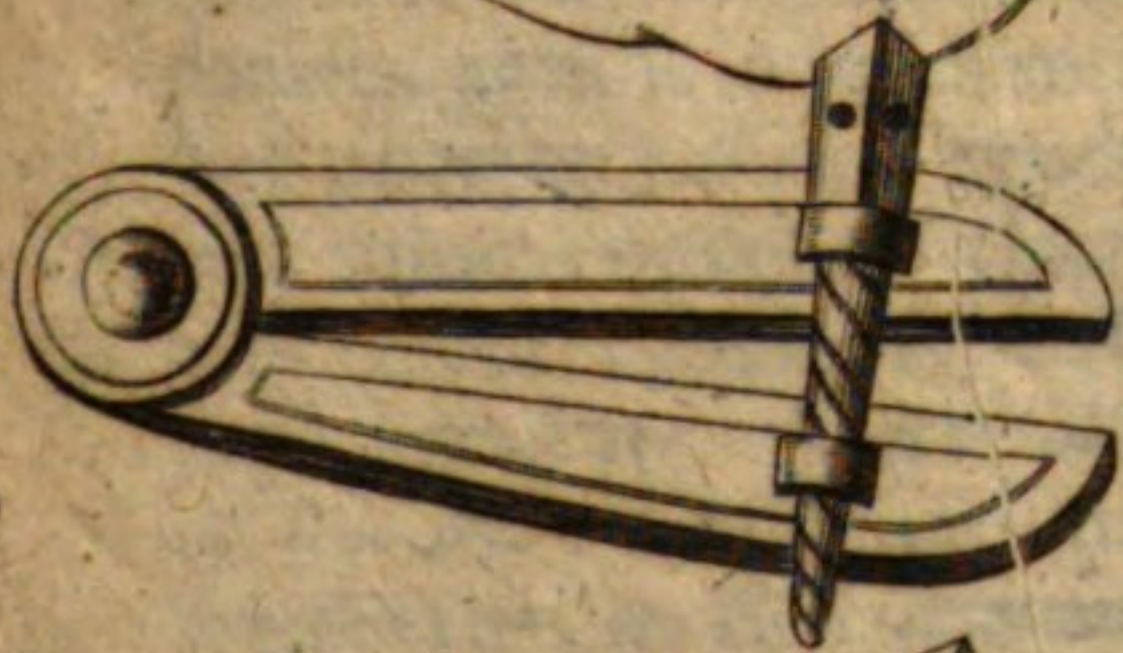
Morbi Resolutio.

Definitio.

Ego vocatus, hunc morbum Ectropium, vel inversas palpebras, Germanicè *Plarr-Augen / Zarr-Augen* oder *übergestilpte Augglider* esse pronunciavi.

Causa.

Causa hujus inversionis palpebrarum proxima est caro mollis, spongiosa & luxurians ab impuro sanguine acrisalino, mensibus item inordinatè fluentibus, vitiosis, & nonnunquam suppressis aliisque humoribus corruptis, ob varios antehac errores in Diæta commissos, proveniens, quæ caro in altum exurgens, secum palpebras evehit, ac patientem propter protuberantem carnem globosam rubram insigniter deformat.

ebrae, vicinas
nandum caro
em secum vel

delicet plagis,
bus exoritur,
haudque me-

r se manifesta signa.

mus ac defor- *Prognosis.*
Ophthalmicus
.9. cap. 15. pag.
e curatur.

liis erit aggre- *Curatio.*
ernè, ad caput
habebunt. R.

r. gr. v. M. f. c. Pil. purga
una vice sumen-

incisæ sacculis
vel linteo albo
medii eò me-
aqua ebulli in
& singulis die-
gram noctem

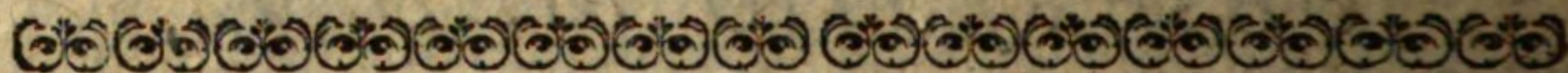
ll. ana ʒß. Croci *Spec. pro*
octo calefacto *sacculis.*

j. aloes succotrin. *Decoctum*
tar. j. add. Mell. *cum splenis*
applicand.

nin. ʒß. coq. cum Aliud.

z luxuriantem
alb. Alumin. ʒi Pulb. cau-
ii, Tutia præp. *sticus.*
upilla, ne pulvis
astrum tenaciter Emplastr.

per intestinum rectum penetrasse invenit: Quapropter chirurgus dictum foramen magis aperuit, callosamque substantiam abstulit, postea adhibitis remediis mundificantibus, epuloticis, siccantibus & consolidantibus tam diu continuavit donec benedicente Deo scopum curationis attigit, ac præfatum Patientem ex voto restituit, qui etiam in hunc usque diem exoptatâ sanitate fruitur.

OBSERVATIO MED. X.

De Ectropiis, seu inversis palpebris.

Casus.

Nno 1699. Mense Septembri, Sutoris cujusdam extranei filia, annorum circiter viginti, & quod excurrit, non solum ob varios in Diæta commissos errores, & inordinatam vitam, sed etiam ob suppressos menses, cum Norimbergæ in servitiis erat, rheumate oculorum correpta est, cui successive caro palpebrarum interior rara & spongiosa in tantum excrevit, ut inversæ palpebræ oculos clauderent, ac instar globorum colore rubro monstrosè protuberarent.

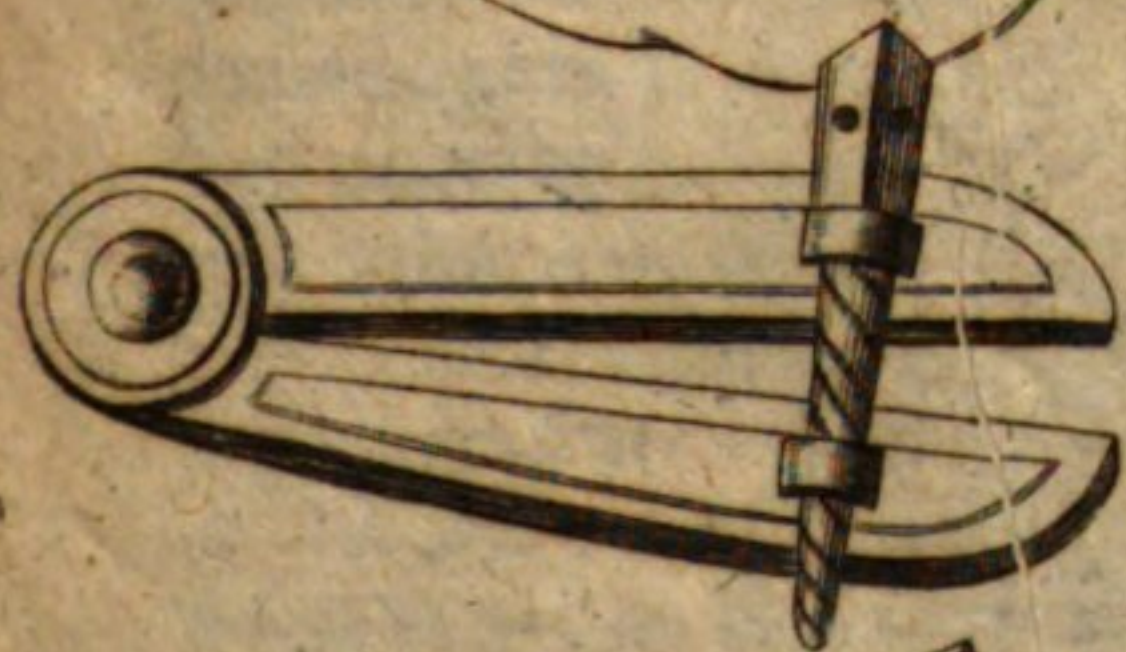
Morbi Resolutio.

Definitio.

EGO vocatus, hunc morbum Ectropium, vel inversas palpebras, Germanicè *Plarr-Augen / Zarr-Augen* oder *übergestilpte Augglider* esse pronunciavi.

Causa.

Causa hujus inversionis palpebrarum proxima est caro mollis, spongiosa & luxurians ab impuro sanguine acri-salino, mensibus item inordinatè fluentibus, vitiosis, & nonnunquam suppressis aliisque humoribus corruptis, ob varios antehac errores in Diæta commissos, proveniens, quæ caro in altum exurgens, secum palpebras evehit, ac patientem propter protuberantem carnem globosam rubram insigniter deformat.

ebrae, vicinas
nandum caro
em secum vel

delicet plagis,
bus exoritur,
haudque me-

r se manifesta signa.

mus ac defor- *Prognosis.*
Ophthalmicus
.9. cap. 15. pag.
e curatur.

liis erit aggre- *Curatio.*
erne, ad caput
t abebunt. R.

r. gr. v. M. f. c. Pil. purga
una vice sumen-

incisae sacculis
vel linteo albo
medii eò me-
aqua ebulli in
& singulis die-
gram noctem

ana 3ß. Croci *Spec. pro*
Octo calefacto *sacculis.*

aloes succotrin. *Decoctum*
tar. j. add. Mell. *cum splenis*
applicand.

zin. 3ß. coq. cum Aliud.

luxuriantem
alb. Alumin. *¶ i Puls. cau-*
ii, Tutie præp. *ficus.*
epilla, ne pulvis
astrum tenaciter Emplastr.

per intestinum rectum penetrasse invenit: Quapropter chirurgus dictum foramen magis aperuit, callosamque substantiam abstulit, postea adhibitis remediis mundificantibus, epuloticis, siccantibus & consolidantibus tam diu continuavit donec benedicente Deo scopum curationis attigit, ac præfatum Patientem ex voto restituit, qui etiam in hunc usque diem exoptatâ sanitate fruitur.

OBSERVATIO MED. X.

De Ectropiis, seu inversis palpebris.

Casus.

Nno 1699. Mense Septembri, Sutoris cujusdam extranei filia, annorum circiter viginti, & quod excurrit, non solum ob varios in Diæta commissos errores, & inordinatam vitam, sed etiam ob suppressos menses, cum Norimbergæ in servitiis erat, rheumate oculorum correpta est, cui successive caro palpebrarum interior rara & spongiosa in tantum excrevit, ut inversæ palpebræ oculos clauderent, ac instar globorum colore rubro monstrosè protuberarent.

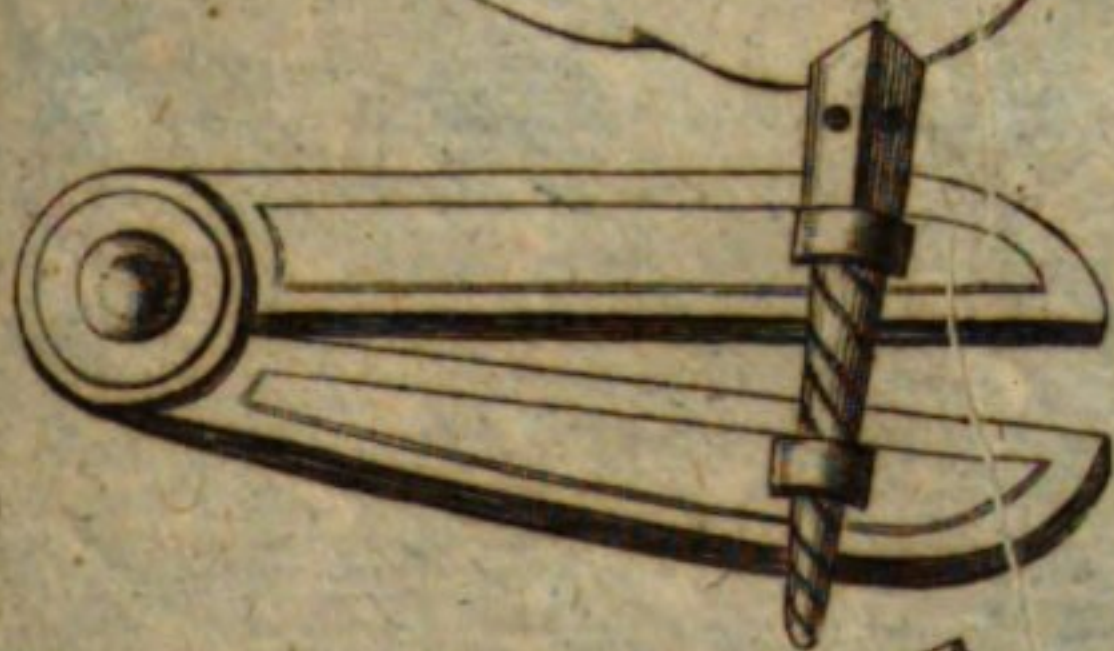
Morbi Resolutio.

Definitio.

Ego vocatus, hunc morbum Ectropium, vel inversas palpebras, Germanicè *Plarr-Augen / Barr-Augen* oder *übergestilpte Augen* glider esse pronunciaui.

Causa.

Causa hujus inversionis palpebrarum proxima est caro mollis, spongiosa & luxurians ab impuro sanguine acrisalino, mensibus item inordinatè fluentibus, vitiosis, & nonnunquam suppressis aliisque humoribus corruptis, ob varios antehac errores in Diæta commissos, proveniens, quæ caro in altum exurgens, secum palpebras evehit, ac patientem propter protuberantem carnem globosam rubram insigniter deformat.

Apud aliquos hoc malum ab ulcere oculi vel palpebræ, vicinas partes in circumferentiâ exedente dependet, ubi inter sanandum caro cum cute coalescit, & carnis excrescentia palpebræ cutem secum vel attollit vel deprimit, undè inversio illa sequitur.

In aliquibus hic morbus ab externis injuriis, videlicet plagis, puncturis, vulneribus, & similibus ex accidenti læsionibus exoritur, quæ à chirurgis incultis & indoctis malè & improvidè, haudque methodicè tractatæ fuerunt.

Signorum enumeratione opus non est, quia per se manifesta signa sunt.

Quod Prognosin concernit, hic affectus turpissimus ac defor- Prognosis.
mis, (ut cum aliis Georgius Bartisch, decantatissimus Ophthalmicus Saxonicus Dresdensis in Ophthalmologia sua, in fol. part. 9. cap. 15. pag. mih. 182. testatur) difficulter, & non nisi magno labore curatur.

Sed hic affectus nihilominus sequentibus remediis erit aggre- Curatio.
diendus, ejusque curatio tentanda. Et quidem 1. internè, ad caput corpusq; expurgandum tales Pilulæ purgantes locum habebunt. *Rx. Extract. pil. aurear. cochiar. lucis. ana gr. viij. Diagryd. corr. gr. v. M. f. c. Pil. purg. aq. fenic. pil. num. xxv. pulvere Cinnamom. aspergendæ, ac una vice sumendæ.*

2. Externè, sequentes species crasso modo concisæ sacculis quatuor transversos digitos latis & longis ex syndone vel linteo albo paratis, ac hinc inde per minores incisuras, (ut virtus remedii eò melius penetret) aliquo modo apertis indantur, & cum aqua ebuli in olla minori operculo clausa coquantur, exprimantur, & singulis diebus vesperi calidè palpebris imponantur, ac per integram noctem superligentur. *Rx. Rad. altheæ, sem. fœnugr. flor. chamomill. ana ʒß. Croci or. ʒß. M. vel splenium madefactum in sequenti Decocto calefacto applicetur, Rx. Flor. chamomill. Melilot. fol. betonic. ana ꝑj. aloes succotrin. Myrrh. rubr. ana ʒj. croci Austr. ʒj. bulliant in aq. font. quartar. j. add. Mell. rosat. ʒß. M.* Spec. pro sacculis.
Decoctum cum splenis applicand.

Post horum repetitum usum. *Rx. Acac. ʒj. alumin. ʒß. coq. cum Aliud. acet. vin. rubr. ʒv. quo decocto palpebræ M. & V. illiniantur.*

Deinceps ad absumendam carnem mollem & luxuriantem palpebrarum inspergatur Pulvis sequens. *Rx. Oli alb. Alumin. ʒi Pulb. cau- alb. ana ʒj. calcinentur s. a. postea add. Lap. hæmatit. ʒj. ʒ ii, Tutia præp. ana ʒß. Mixt. ʒ contus. f. pulv. subtiliss. Sed muniatur pupilla, ne pulvis illabatur & oculus lædat. Pulveri verò insperso emplastrum tenaciter adherens imponatur, ne decidat.* Pulb. cau- sticus.

*Carnis per
sectionem
extirpatio.*

Si verò dicta caro in magnam molem excrevit, & allegata remedia malum hoc tollere recusant, tunc caro luxurians per exercitatum Chirurgum vel Ophthalmicum artificiosè excindenda & curanda est, uti supranominatus Bartisch in præfata Ophthalmologia pag. mih. 183. docet. Quomodo per certa instrumenta caro hæc constringenda sit, ut decidat, videatur loco allegato.

*It. per com-
pressionem. &
constrictionem.
Aq. vulne-
rat. palpe-
bræ illinien-
da.*

Post excisionem carnis palpebra vulnerata tali aqua sæpius erit illinienda. *℞. Pulv. alumin. roch. ʒvj. Camphor. ʒß. bulliant in aq. ac-
ciar. ʒiij. & refrigescant ad usum.*

Post illinitionem palpebra inversa, sive sit superior sive inferior, mediante stuppâ ex cannabe convoluta paratâ, albumine ovorum conquassato madefactâ, & palpebræ ab extra adaptatâ, respectivè vel attollatur vel deprimatur, & hoc modo, ne palpebra rursus invertatur, præcaveatur & insuper arctè fascia claudatur ac deligetur. Et hæc prima post excisionem ligatura spatio 24. horarum non aperiatur.

*Lac Virgin
ad ocul. in-
flamat. &
vulner.*

Hoc ita peracto, vulnus lacte virginis, in prænominata Ophthalmologia pag. 227. descripta sanetur & consolidetur, quod sequenti modo paratur. *℞. Lithargyr. ceruss. ana ʒj. Thur. alb. Ocul. ʒss. Mastic.
ana ʒß. hæc omnia subtiliss. pulverisentur, misceantur, ac uncis quindecim aceti
ferventis indantur; sed quando dicti pulveres cum aceto miscentur, tunc olla cum
aceto patinæ imponatur, ne ebulliendo & ascendendo ollam egrediatur & per-
datur; agitentur omnia probè, donec refrigescant. Postea ℞. Aq. fontan. fer-
vent. ʒx. cui indantur Alumin. opt. & satis communis ana ʒvj. agitentur etiam
sæpius, & postquam aqua & acetum refriguerunt, tunc misce omnia sæpius agi-
tando, postea servetur lac virginis ad usum.*

*Pulv. pro
ligatura.*

Insuper palpebræ inversio externè vel per impositionem tenaciter in hærentis alicujus emplastri, vel per compressam ligaturam præcaveatur; in quem finem etiam apud ligaturam sequens pulvis exoptato suo fine haud carebit. *℞. Amyli ʒvj. Farin. fabar. consolid.
maj. placenta lini, ana ʒß. Gumm. tragacanth. Bol. armen. ana ʒij. M. f. pulv.
subtil. cum albumine ovi temperandus, ac palpebræ ad præcavendam inversio-
nem imponendus ac superligandus.*

Dieta.

Tandem etiam bona & laudabilis Diæta erit observanda, aer-que frigidus, omnesque acres cibi ac potus evitentur.

Et his Observationibus medicis finem impono

Deo Ter Opt. Maximo sit Laus, Honor, & Gloria in sempiterna Secula.

ADDITAMENTUM.

MODUS

inspiciendi

VULNERA LETHALIA

atque

CADAVERA VENENIS EXTINTA.

*Circa inspectionem Vulnerum lethalium sequentia
observanda veniunt.*

Ciendum autem est, Vulnera vel per se, & absolute esse lethalia; vel utplurimum; vel secundum quid, & ex accidenti.

Signa & indicia seu Requisita vulneris per se, & absolute lethalis sunt quinque. 1. Est partis vulneratæ nobilitas, vel ad vitam comparata necessitas. 2. Vulneris magnitudo & profunditas. 3. Remedia applicandi impossibilitas. 4. Symptomatum gravitas. Et 5. periclitantis vitæ instantis termini brevitās.

Superius dictum est, Vulnera alia esse simpliciter & absolute lethalia; alia utplurimum; alia ex accidenti. Primi generis sunt vulnera partium nobilissimarum, utpote Cerebri, Cordis, Epatis. Secundi, vulnera partium ad vitam simpliciter necessariarum, ut pulmonum; asperæ arteriæ; diaphragmatis; gulæ; ventriculi; intestinorum; mesenterii; renum; & vesicæ. Tertii generis sunt, ubi error vel ex parte Medici vel Chirurgi, (ut negligens vulneris tractatio, deligatio, & sanguinis inhibitio; vel ex parte ægri & adstantium, ratione morositatis, inobedientiæ; Vel externorum, aeris, inconvenientis diætæ, animi affectuum, &c. committitur; quæ vulnera non per se, & utplurimum, sed per accidens lethalia esse dicuntur.

*Legalis Attestati Medici & Chirurgi super inspecto
Vulnere, hæ præcipue esse videntur partes.*

1. Legitima requisitio. 2. Accurata cadaveris sectio & inspectio.
3. Sufficiens vulneris descriptio. 4. Sincerum super qualitate ejus judicium.
5. Ingenuum manus propriæ attestatum & testimonium.

*Curiosa quædam, circa lethalityatem tamen scitu
maximè necessaria.*

Quæstio 1.

Quid de nono vulnerum die statuendum sit?

Resp. Si qua in parte vulneratus graviter, nec statim, nec paulo post, nec horarum aliquot moriatur spatio, sed à primo vulneris die ad quartum, à quarto ad septimum, & à septimo ad nonum usque, tanquam intercalarem criticum vivus remaneat, Vulnus simpliciter & absolutè lethale non est; ex rationibus, quas affert DD. Gothofred. Welsch, Profess. Lipsiens. in suo rationali Vulner. lethali judicio, cap. 16. pag. 163. & 164.

Quæstio 2.

An muscoli, præcipue temporalis & bicipitis circa humeros læsio seu vulneratio, (weil einem die Mauß getroffen) sit lethalis?

Resp. Quia hi non vitalis, sed animalis facultatis instrumenta sunt, & locali imprimis inserviunt motui, ac nihil proinde in musculo, ut musculo, est, quod vel vitam conservare, vel mortem inducere simpliciter possit, opinio hæc risu potius quam fide digna judicanda. Dictus Auth. loc. allegat. p. 166.

Quæstio 3.

An alapa, si quis ex ea accepta moriatur, fuerit lethalis?

Resp. Nisi eâ ipsâ lethalis contingat capitis contusio, vasorumque ruptura, ac cerebri compressio, lethalem eam non esse, cum nec instrumentum, utpote manus, ex armis sit lethiferis, nec læsio ipsa sensibus obvia, ac de ea judicari queat; sed mortem ex subita animi, à
causa

causa externa consternatione, spirituumque vitalium & animalium, stertore quasi, fixatione, ac suffocatione contigisse, præsumere potius licet. Dict. Auth. loc. alleg. pag. 166. & 167.

Quæstio 4.

An vulnera externarum partium venenatis armis inflicta sint simpliciter & absolutè lethalia?

Resp. Vulnera venenatis armis externis solis partibus inflicta, periculosa quidem, simpliciter verò lethalia non esse; cum vulnere ab armis infectis inducta venenata qualitas, vel externis, (cydonio masticato & jejuna salivâ permixto ac imposito, vel aliis) statim corrigi possit remediis, vel fomes ipsius unico etiam interius exhibito restringi queat alexipharmaco, modò, si præsumptio adsit, in tempore vocetur Medicus & Chirurgus, vulnus hoc tempestivè distinguat, ipsique secundum artis requisita subvenire non nesciat. Dict. Author. loc. citat. p. 167. & seqq.

Circa inspectionem Cadaverum Veneno extinctorum consideranda sunt signa antecedentia & præsentia.

Antecedentia sunt. 1. Præsumptio. 2. Mortui constitutio & complexio. 3. Symptomatum relatio. 4. Mortis conditio.

1. Ratione præsumptionis, quærendum est, an lites aut contentiones habuerit cum aliis? an in singularem raptus fuerit invidiam cum aliis? an conjuratum unum alterumve habuerit hostem adversarium? vel an ex causa aliqua externa ipse sibi vitæque suæ invidus fuerit atque molestus?

2. Ratione constitutionis; an, dum adhuc invivis erat, boni vel mali fuerit corporis habitus? an sanus, vel valetudinarius? an mente constans, an verò eadem captus fuerit?

3. Ratione symptomatum; an mente constante & præsentè prius bona valetudine, statim & derepentè, & quidem mox ab accepto cibo vel potu patientem horrenda symptomata invaserint? quibus annumeratur oris calor, expuitio frequens, sitis, ventriculi fastidium, ventris mordicatio, copiosa & cruenta alvi & urinæ excretio, anxietas circa præcordia, color faciei plumbeus, difficilis respiratio, pulsus parvus & celer, oculorum contorsio, frigus externarum partium, sudor syncoticus, digitorum contractio, ungues nigrescentes, tremor labiorum &c. quæ si absque manifesta causa & occasione provenierint, veneni suspicio est.

4. Ratione mortis conditionis; an citò, inopinatò, & sano quod dicitur corpore, ac nullo præcedente vel externe quavis injuria è vivis exceſſerit?

Præſentia ſigna ſunt, quæ ex ipſa cadaveris inſpectione maximè petere licet. Hæcque ſunt vel externa, vel interna.

Ad externa pertinet inſignis vel totius corporis, vel abdominis tantum intumeſcentia; funeſtus cadaveris livor; maculæ circa præcordia, & in reliquo corpore plurima, coloremque variegatum præſentantia.

Interna ſunt; ipſa veneni in ventriculo ut plurimum latitantis veſtigia; maſſæ ſanguineæ corruptio, & mutata præprimis viſcerum qualitas. NB. Medicus verò in his conſiderandis nec temerè, neq; feſtinanter de ſuſpecto veneno ab alio propinato mentem ſuam aperiat, cum in corpore putrilaginoſis ac corruptis humoribus intrò generatis, ſcatente, tale quoque venenum, quod talia & ſimilia ſigna penitus inducat, generari poſſit.

Cum verò ex altera ſignorum claſſe conſtet, nudam externi corporis habitus inſpectionem non ſufficere, ſed interiora etiam intueri ac ſpectare oportere, ſectione propterea opus eſſe, manifeſtum eſt. Quæ, cum quandoquidem periculo vix careat, cautè adminiſtranda eſt, & circa eandem duo potiffimum, utpote prævia præparatoria, & ſectionis legitima adminiſtratio attendenda eſt.

Quoad Præparatoria determinandum eſt 1. Secandi & inſpiciendi tempus. 2. Locus. 3. Præſervatio. 4. Feſtinanda ſectio & inſpectio.

1. Quoad tempus, ſectio maturanda, paucisque poſt mortem horis expedienda eſt, ne viſcera temporis protractu variis de cauſis corrumpantur, ac veneni aſſumpti ſuſpicionem augeant, vel tanta maligna cadaveris excitetur putredo & corruptio, quæ debitam inſpectionem atque ſectionem impediat.

2. Quoad ſectionis locum; debet ille eſſe lucidus, aerique tranſeundo pervius, ſub Dio, auraque libera, ne operantes vel adſtantes à tetris ac deleteriis exhalationibus lædantur vel inficiantur.

3. Quod præſervationem concernit; requiritur cordialium, alexipharmacorum, & bezoarticorum aſſumptio, temporumque, narium, ac pulſuum convenienti aliquo balſamo, vel alio liquore ſuaveolente ac aromatico, inunctio.

4. Quod ſectionem vel inſpectionem ipſam concernit, hanc maturare & non differre erit convenientiſſimum. Contemplato enim externo habitu, volante quaſi manu abdomen aperiendum,

ibidemque viscera notis ac characteribus suis venenum designantibus inspicienda sunt. Sique suspicio & necessitas urgeat, thorax quoque aperiendus, vitalesque partes intuentæ sunt.

Omnia verò quæ notanda sunt, studiosè notare, sententiamque tandem dicere, inquirentium est officium.

I N D E X

V. DECADUM OBSERVATIONUM MEDICINALIUM.

Decas Prima.

- OBSERV. I. **U**lcus fistulosum ab intercepto hæmorrhoidum fluxu ponè intestinum rectum, curatum. pag. 622.
- II. Alius sinus fistulosus penes intestinum rectum, feliciter curatus. 623.
- III. Ruptio & dilaceratio cervicis uteri & colli vesicæ, ex casu. 626.
- IV. De partu monstroso. 628.
- V. De alio partu monstroso. 630.
- VI. Fungus carnosus supra genu dextrum, cultro chirurgico resectus. 631.
- VII. Capitis vulnus, cum fractura & depressione cranii, ab equi percussione inflictum. 632.
- VIII. Vulnus femoris supra genu, cum insequenti synovia, corporis atrophia, & fistulosis sinubus. 634.
- IX. Spasmus, sectioni herniæ superveniens, lethalis. 636.
- X. Spasmus incipiens post sectionem herniæ curatus. 637.

Decas Secunda.

- OBSERV. I. De Ischuria lethali. 640.
- II. Vulnus femoris lethale. 642.

Index V. Decadum

- OBSERV.* III. Pes minor cum carie ossium exulceratus, spinam ventosam minitans. 643.
- IV. Passio iliaca cum intestinorum inflammatione, & motu intestinorum peristaltico inverso, lethalis. 646.
- V. Febris maligna cum pleuritide spuria, lethalis. 648.
- VI. Uteri procidentia ex ligamentorum laxitate. 649.
- VII. Puer ab acceptis plagis convulsionibus correptus. 652.
- VIII. Puer ex dentitione convulsionibus spasmodicis, salva tamen semper ratione, divexatus. 653.
- IX. Melancholia hypochondriaca, cum loquelæ interceptione. 655.
- X. Luxatio spinæ dorsi lethalis. 658.

Decas Tertia.

- OBSERV.* I. Herpes miliaris totum corpus occupans in puerpera feliciter curatus. 661.
- II. Ozæna gallica inveterata feliciter curata. 663.
- III. Hæmoptysis à phthisi. 667.
- IV. Diabetes. 668.
- V. Cordis palpitatio. 674.
- VI. Phthisin cum febre putrida in hæcticam degenerante, concernens. 677.
- VII. Colica epidemia maligna. 683.
- VIII. De spasmo cervicis uteri pertinacissimo. 684.
- IX. Morsus felis rabidi ab intermissa scarificatione & ustione, lethalis. 687.
- X. Asthma humorosum exitiale. 690.

Decas Quarta.

- OBSERV.* I. Casus ab alto miraculosus. 693.
- II. Tumor linguæ monstrosus ex catarrho, suffocationem minitans. 695.
- III. De vini acidi per acetum lithargyrii cum maximo bibentium damno, dulcificatione. 697.
- IV. Asthma, cum cutis pruritu, oris fædine, & catarrhis è capite ad pectus delabentibus. 703.
- V. Affectus complicatus, cachecticus, hypochondriacus, & uterinus. 706.
- OB.

Observationum Medicinalium.

- OBSERV.* VI. Sanguis menstruus vitiosus, & menses inordinati, debi-
tum tempus antevertentes. 711.
VII. Puella undecim annorum, crucibus in diversis corporis
locis sponte erumpentibus signata. 713.
VIII. Nobilis ab animalculo lacertam repræsentante in cor-
pore gestato epilepticus factus, & per acidulas cu-
ratus. 715.
IX. Ebrius ex lapsu suffocatus. 716.
X. Vomitus creberrimus, cum insequente colica flatulen-
ta, aliisque molestis & periculosis symptomatibus. 717.

Decas Quinta.

- OBSERV.* I. Pleuritis spuria, cum insequente febre acuta, & corporis
atrophia hæctica feliciter curata. 722.
II. Cachexia scorbutica cum ulceribus pedum feliciter cu-
rata. 725.
III. Dolor nephriticus periodicus cujusdam puellæ. 726.
IV. Vomitus creberrimus, cum anxietate circa præcordia. 728.
V. Fistula maxillæ superioris ponè dentem molarem, in la-
tere sinistro. 732.
VI. Officulum improvidè & insciè deglutitum, necem infe-
rens. 733.
VII. Duo vulnera capitis per bombardam manuariam duo-
bus globis cum fracturâ cranii ac cerebri menin-
gum inflicta, feliciter curata. 735.
VIII. Aliud vulnus capitis cum fractura cranii ac læsione me-
ningum & cerebri curatum. 736.
IX. Fistula ani feliciter curata. 741.
X. De Ectropiis, seu inversis palpebris. 742.

INDEX

Materiarum & rerum, ubi primus numerus Consilium vel Observationem, secundus Centuriam, vel Decadem, & tertius paginam denotat.

	Conf	Cent.	pag.
 Abscessus propè lumborum vertebrae in dextro latere curatus.			29. 1. 110.
Abscessus Onomatologia, definitio, differentia, causa, Signa, & Curatio.			29. 1. 112. & seq.
Abscessus abdominis ruptus, ac per medium umbilici evacuatus.			68. 1. 220.
Abscessus fistulosus in abdomine felici curatus.			43. 2. 474.
Acidularum operationem promovens pulvis.			9. 2. 403.
Acidulae & thermæ autumnali & hyemnali æquè ut vernali & æstivali tempore efficaces non sunt.			95. 1. 294.
Acidulae Deinacenses malum hypochondriacum tollunt			3. 2. 377.
Acidulae inter usum thermarum quando & quomodo bibendae?	52	2.	490.
Acuum deglutitarum & per urinam excretarum varia exempla.	30.	1.	120.
Acus crinalis per urinam à virgine excreta.			ibidem.
Ægylops cum phlyctænis.			23. 1. 86.
Ægylopi definitio, causa, & differentia.			22. 1. 87.
- - Signa, prognostica, & curatio.			23. 1. 88.
Affectus hypochondriacus.			1. 1. 1.
Affectus hypochondriaci à quibus causis proveniat.			1. 1. 2.
Affectus hypochondriaci prognosis.			1. 1. 3.
Affectus hypochondriacus & uterinus cum molest. symptom.	5.	1.	24.
Affectus hypochondriaci, & simul sterilitatis juvamina.	3.	2.	375.
Affectus hypochondriacus, molestia ventriculi discrasia & alvi constipatione concomitatus.	4.	2.	383.
			Affectus

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Affectus hujus definitio, causa, signa, prognosis & curatio.	4. 2. 384.
Affectus hypochondriaci & sterilitatis ulterior elucidatio.	5. 2. 387.
Affectus hypochondriaco - hysterici Magnæ cujusdam Personæ, cum enumeratione causarum & curandi methodo.	12. 2. 416. & 13. 2. 420.
Affectus hypochondriacus cum materia catarrhali.	74. 2. 562.
Affectus complicatus, cachecticus, hypochondriacus, & uterinus.	Obs. 5. Dec. 4. 706.
Alimenta medicamentosa constipatam alvum lubricantia.	4. 2. 386.
Alopecia, ejusque definitio, divisio, Onomatologia, causa, prognosis, & curatio.	66. 1. 112. & seq.
Alvi profluvium dentientibus infantib. salutare.	5. 1. 24.
Alvus segnior magneticè ad naturalem statum redacta.	19. 2. 439.
Alvum constipatam aperientia.	78. 2. 570.
Aluminis crudi frustum oblongum vaginæ uteri immissum, uterum laxatum adstringit.	20. 1. 75.
Ambustio horrenda à pulvere tormentario facta.	54. 2. 494.
Ambustionis descriptio, ejusdemque remedia.	24. 1. 91.
Ambulandi impotentia ob ligamentorum laxitatem feliciter curata.	85. 1. 264.
Ambustio horrenda à pulvere tormentario facta.	54. 2. 494.
Ambustionis interna & externa remedia.	ibid.
Amuletum visum roborans.	88. 1. 275.
Ancilla ex terrore convulsa atque curata.	33. 1. 129.
Ancillæ hujus curatio.	ibidem.
Ani exitum coercens unguentum.	90. 1. 277.
Animi deliquia post partum coercentia.	14. 2. 424.
Anodyna in doloribus colicis.	Obs. 3. Dec. 4. 702.
Anthrax circa orificium ventriculi periculosissimus, feliciter curatus.	52. 1. 173.
Anthrax in dorso, cum ingenti carnis subjectæ & partium adjacentium corruptione feliciter curatus.	53. 1. 175.
Anthraxis definitio, causa, & curatio.	53. 1. 175.
Antihysterica puerperis amica.	14. 2. 425.
Aphonia, Apoplexiam insequens, per remedium topicum sublata.	89. 2. 592.
Apophlegmarismus.	Obs. 2. Dec. 4. 96.
Apozema melanagogum.	6. 1. 26. 32. 1. 128.
Apozema laxativ. pectorale.	11. 1. 44.
Apozema sanguinem atrabilarium ac acrisalinum purgans.	14. 1. 60.

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Apozema in hydrope proficuum.	45. 1. 162.
Apozema contra arthritidem.	64. 1. 207.
Apozema laxativum antiscorbuticum.	85. 1. 265.
Apozema laxativum cephalicum.	98. 1. 302.
Apozema melanogogum.	60. 2. 513.
Aqua Cephal. contr. Apoplex. & Epilepsiam.	1. 1. 4.
Aqua sternutatoria.	1. 1. 5.
Aqua calcis vivæ contr. tumor. pedum.	1. 1. 5.
Aqua confort. pectoral. & antiphthisica.	2. 1. 9.
Apozema pectorale.	2. 1. 9.
Aqua carminativa.	3. 1. 12.
Aquarum mineralium Ilerbergens. probatio.	4. 1. 12.
Aqua epileptica.	5. 1. 23.
	65. 2. 525.
Aqua pectoralis.	22. 1. 84. & 85.
Aqua cephalica & uterina.	22. 1. 85.
Aqua asthmatica & pectoralis.	35. 1. 140.
	78. 2. 570.
Aqua pectoralis antiasthmatica.	55. 1. 180.
	& 56. 1. 181.
Aqua cephalica & cordial. anodyna.	60. 1. 188.
Aqua naribus obstructis & corruptis per siphonem injicienda.	63. 1. 194.
Aqua caustica pro columellæ & amygdal. exulceratione.	63. 1. 195.
Aquæ viridis Plateri descriptio.	63. 1. 206.
Aqua confort. stomachica & cordialis.	68. 1. 221.
	74. 2. 558.
Aquæ asthmaticæ.	68. 1. 223.
Aqua confortans stegnotica.	69. 1. 229.
Aqua pectoralis & antiphtisica.	77. 1. 242.
Aqua confort. cordialis.	78. 1. 244.
Aqua splenetica.	6. 1. 26.
Aqua epileptica.	7. 1. 30. & 31.
Aqua cephalica & pectoralis.	9. 1. 36.
Asthmatica potio.	9. 1. 36.
Aqua antiasthmatica destillata singularis.	9. 1. 38.
Aqua cordialis & antiasthmatica.	9. 1. 38.
Aqua pectoralis.	10. 1. 41.
	11. 1. 44.
Aqua Cephalica.	11. 1. 44.
	78. 2. 569.
	Aqua

& Rerum.

	Conf. Cent. Pag.
Aqua acovistica contr. auditus gravitatem.	11. 1. 44.
Aqua Cordialis & alexipharmaca.	12. 1. 48.
Aqua stomachica & cordialis.	13. 1. 52.
Aqua cordial. instaurativ. & analeptica.	13. 1. 52.
Aqua destillata analeptica & antihectica.	13. 1. 57.
Aqua Cordialis.	13. 1. 58.
	it. 22. 1. 85.
Aqua odorifera.	& 13. 1. 58.
	93. 1. 283.
Aqua cosmetica.	14. 1. 60.
Aqua confort. cordialis optima.	16. 1. 64.
Aqua mundif. siccans, adstringens, putredinem arcens, & consolidans per siphonem ulceribus cavis injicienda.	29. 1. 113.
Aqua apoplectica.	87. 1. 269.
Aqua diuretica.	87. 1. 270.
Apozema antihydopicum.	88. 1. 273.
Aqua calcis vivæ tumores oedematosos & hydropicos resolvens.	88. 1. 273.
Aqua cordialis confortans in febribus acutis & malignis.	96. 1. 296.
Aqua stegnotica contra narium hæmorrhagiam.	93. 1. 282.
Aqua Magnanimitatis memoriam confort.	98. 1. 302.
Aqua confort. cordial. optima.	1. 2. 371.
	78. 2. 570.
Aqua fusca vel nigra, (Germ. das schwarze Wasser/ oder der schwarze Umschlag) contr. sphacelum.	6. 2. 392.
	61. 2. 617.
Aqua carminativa anticolica & anodyna.	7. 2. 394.
	92. 2. 597.
Aquarum antiscorbut. & sal. peregrin. corrigentium præparandi modus.	9. 2. 404.
Aqua cor, stomachum, atque uterum confortans.	13. 2. 421.
Aqua confort. pro gravidis.	13. 2. 421.
	& 54. 2. 498.
Aqua hysterica pro puerperis.	4. 2. 425.
Aqua contra terrorem.	37. 2. 467.
Aqua caustica abscessibus fistulosis per siphonem injicienda.	43. 2. 478.
Aqua nephritica.	53. 2. 493.
Aquæ epilepticæ.	73. 2. 543.
Aqua nephritica.	74. 2. 557.
Aqua confort. cephalica.	74. 2. 558.
Aqua pectoralis & simul carminativa.	75. 2. 563.
	Aqua

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Aqua stomachica, vomitus compescens.	78. 2. 568.
Aqua reſectoria.	78. 2. 570.
Aqua cordialis & cephalica.	90. 2. 595
Aqua mundif. ulcerib. fistulos. per ſiphon. injicienda.	Obſ. 1. Dec. 1. 623.
	2. 1. 625.
Aqua mundificans per ſiphonem injicienda.	Obſ. 3. Dec. 2. 628.
Aqua cordial. contr. cordis palpitationem.	Obſ. 5. Dec. 2. 677.
Aqua antiſtrophica.	Obſ. 6. Dec. 2. 681.
Aqua contra hæmoptoen.	Obſ. 6. Dec. 2. 681.
Aſthma humorofum exitiale.	Obſ. 10. Dec. 3. 690.
Aqua antiſtrophica.	Obſ. 10. Dec. 3. 692.
Arcanum antiſtrophaticum Brunneri.	Obſ. 10. Dec. 3. 692.
	& Obſ. 35. Dec. 1. 140.
Aqua ſtomachica corroborans & vomitum ſedans.	Obſ. 4. Dec. 5. 730.
Arcani corallini parandi modus.	63. 1. 206.
Arthritis vaga ſcorbutica periodica.	64. 1. 206.
in Arthritide vaga, ultra 3. ſeptiman. durante, purgatio & V. S. amplius lo- cum non habet.	64. 1. 208.
Arthritis vaga ſcorbutica, cum morbi definitione, cauſa, ſignis, prognofi, & curatione.	94. 1. 284.
Arthritidis cruatio per remedia præſervativa.	ibid. 285.
- - - curativa.	ibid. 286.
Arthritis vaga ſcorbutica, ejusque definitio, cauſa, ſigna, prognofis, & cura- tio.	51. 2. 488.
Arthritis Vaga ſcorbutica, accedente atrophia corporis heſtica, aliisque peſ- ſimis ſymptomatibus, lethalis, cum hujus morbi definitione, cauſa, ſig- nis, prognofi, & curatione.	74. 2. 544.
Arthritidis inveteratæ cauſam non rarò cura lactis ſuſtulit.	74. 2. 548.
Arthritici dolores ab humorum perturbatione recrudeſcunt.	74. 2. 555.
Arthritis vaga, colicam convulſivam inſequens, cum moleſtiſſ. ſymptomat. felic. curata.	83. 2. 578.
Aſthma cum ſingultu & catarrho ſuffocativo lethale.	9. 1. 34.
Aſthmatis prognofica.	9. 1. 35.
Aſthma periodicum cum motibus convulſivis aliisque graviff. ſymptomat. felic. curatum.	22. 1. 81.
Aſthmatis definitio.	22. 1. 83.
- - - prognofica.	ibidem.
- - - curatio, ejusdemque requiſita.	22. 1. 84.
Aſthma periculofiffimum cum graviff. ſymptomatibus.	35. 1. 137.
Aſthmatis definitio, cauſa, ſigna, prognofis, & curatio.	35. 1. 138. & ſeq.
	Aſthma

Asthma cum cutis pruritu, oris falsedine & catarrhis è capite ad pectus delat-
bentibus. Obs. 4. Dec. 4. 703.

Asthma periodicum, suffocationem minitans, optimo successu curatum.

55. 1. 179.

Auditus gravitas cum catarrh. asthma. & anorexia.

11. 1. 41.

Auditus gravitas, ejusdemque curatio, & in remediis applicandis cautela.

76. 2. 564. & 565.

Auris dolorem sedans mixtura.

60. 1. 188.

& 17. 2. 438.

Aurium tinnitum auferentia.

74. 2. 549. & 561.

Αὐτὸχρεῖ in abdomine sauciatus restituitur.

34. 1. 133.

Autolithotomus herniosus, vasa spermatica cum testiculo, intermissa ligatura
absciadens, post insequentem fusissimam hæmorrhagiam curatus.

68. 2. 532.

B.

Baccarum juniperi maturarum quotidianus usus mane jejuno stomacho
nephritidem curat atque præservat.

53. 2. 493.

Balneum pro calculosis.

90. 1. 276.

Balneum ex amygdalis & farina hordei contra atrophiam hecticam.

Obs. 6. Dec. 3. 682.

Balsamus Cephalicus.

1. 1. 5.

6. 1. 27.

Balsamus apoplecticus.

87. 1. 269.

Balsamus memoriam confortans.

98. 1. 302.

Balsamus pro scrobiculo cordis & umbilico.

10. 2. 411.

Balsamus contr. fluctuationes vertici inungendus.

10. 2. 411.

Balsami embryon. mixti descriptio.

13. 2. 421.

Balsamus stomachicus externè inungendus.

13. 2. 422.

Bolus contra Diarrhæam.

13. 1. 58.

78. 1. 245.

Bolus massam sanguineam purgans.

94. 1. 286.

Brachii sinistri gangrænosa inflammatio lethalis

4. 1. 391.

Brachium sinistrum ab infelici venæsectione & arteriæ læsione horrendè in-
tumefactum, feliciter curatum.

66. 2. 527.

Brachia fessa & pedes post partum roborantia.

14. 2. 424.

Brodium gallinæ alterans & corrob.

13. 1. 53.

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
C achexia.	1. 1. 1.
C achexia à quibus causis oriatur.	1. 1. 2.
C achexiæ prognosis.	1. 1. 3.
	& 2. 1. 7.
C achexia cum ictero.	2. 1. 6.
C achexiæ signa.	2. 1. 7.
C achexia cum hydropo incipiente felic. curata.	88. 1. 271.
C achexia hydropica feliciter curata.	32. 2. 458.
C achexiæ, cum totius corporis atrophia, & inflatione ventris, curatio.	63. 2. 520.
C achexia cum ventris inflatione, alvi constipatione, dolorib. colicis, atrophia, tussi, empyemate, & insequente magno abscessu in dextro dorsi latere supra coxendicem oborto.	92. 2. 597.
C achexia scorbutica cum ulceribus pedum feliciter curata.	Obs. 2. Dec. 5. 725.
C adaverum veneno extinctorum inspectio & dijudicatio:	pag. 747. & seq.
C æcus miraculosè visum recipit.	57. 1. 146.
C alculus vesicæ sine sectione extractus.	90. 1. 275.
C alculi tres è vesicula fellis excisi, & ren dexter callosus, & quoad substantiam durus & sabulosus repertus.	99. 2. 611.
C ancer in femore dextro versus inguen, lethalis.	58. 1. 184.
C ancer exulceratus 4. pondera civilia habens foeminae in sinistri femoris superiori parte excisus.	60. 2. 513.
C ancer mamillæ sinistrae.	79. 2. 571.
C ancer occultus in mamma dextra, ejusq; definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	100. 2. 612. & seq.
C anis rabiosi morsus, ejusdemque curatio.	54. 1. 176.
C anis pinguedo pulmonum ulcera arcet.	77. 1. 242.
C apillos producentia.	66. 1. 214.
C apillorum conglomeratio ex veneno per Tartaros fontibus injecto.	16. 2. 433.
C apillorum complicatio non solum in capite & barba, sed etiam in pudendis reperitur.	16. 2. 433.
C apillorum convulutorum prognosis.	16. 2. 434.
C apitis & cerebri valida contusio & concussio, lethalis.	17. 1. 65.
C apitis dolor periodicus, cum pedum tumore.	100. 1. 306.

Capitis vehemens percussio, aphoniam excitans, feliciter curata.	90. 2. 593.
Caput à calidis vaporibus inquietatum, cum narium hæmorrhagia periodica.	91. 2. 595.
Capitis vulnus, cum fractura & depressione cranii, ab equi percussione inflitum.	Obs. 7. Dec. 1. 632.
Capitis & cerebri vulnerum curatorum exempla.	Obs. 8. Dec. 5. 737. & seq.
Caponum & gallinarum saginatio cum carne viperina.	3. 2. 382.
Carbunculus, ejusdemque Curatio.	53. 1. 175.
Cardialgiæ remedia.	56. 2. 505.
Cariei Ossium per mixtur. & pulveres extirpatio.	44. 1. 161.
Caries ossium à mercurialibus salivam moventibus augetur.	63. 1. 200.
Carnes viperarum Italic. specificum sunt contra sterilitatem remedium.	2. 2. 375.
Carnis viperinæ contr. sterilitatem parandi & utendi modus.	3. 2. 376.
Casus ab alto miraculosus.	Obs. 1. Dec. 4. 693.
Cataplasma gingivas emoll. & dolor. sedans.	5. 1. 23.
Catarrhus, cum auditus gravitate, asthmate, & anorexia.	11. 1. 41.
Cataplasma ad oculor. dolor. & inflammationem leniend. ac compescendam.	19. 1. 70.
Cataplasma antipodagricum.	94. 1. 288.
Cataplasma ad scirrhum emolliend. & discutiendum.	28. 1. 109.
Cataplasma in narium hæmorrhagia nuchæ & cervici imponendum.	99. 1. 305.
Cataplasma contuso capiti applicandum.	88. 2. 592.
Cataplasma Cephalicum in contusionibus capitis applicandum.	90. 2. 595.
Cataplasma contra herpetem miliarem.	96. 2. 605.
Cataplasma contra gangrænam ex frigore.	98. 2. 611.
Cataplasma cephalicum post fortio rem percussione m vel concussione m applicandum.	Obs. 1. Dec. 4. 695.
Cataplasma contra vomitum.	Obs. 4. Dec. 5. 731.
Chalybeatum infusum attenuans & deobstruens.	67. 1. 218.
Causus in tertianam mutatus.	11. 1. 46.
Cautela in cancro occulto adhibendis remediis.	79. 2. 573.
Cœpæ assatæ perinæo calidè applicatæ suppressam urinam promovent.	87. 1. 270.
Cephalalgia bimestris cum auris dextræ dolore, post ruptum abscessum evanescens.	60. 1. 187.
- - - ejus curatio.	ibid.
Cephalgiæ definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	100. 1. 307.

Index Materiaram

	Conf. Cent. Pag.
Cerasa acida per 40. annos incorrupta servata.	42. 1. 156.
Cerebri vulnera superficialia nonnunquam curata.	21. 1. 80.
Ciborum omnium averfatio per 13. dies.	6. 2. 393.
Clyster laxativus anticolicus.	12. 1. 47.
Clysteres emollientes & carminativi.	13. 1. 52.
Clyster in prolapsu intestinorum dolorem mitigans, & alvum lubricans.	46. 1. 163.
Clyster flatus eliminans.	68. 1. 223.
Clyster in apoplexia proficuus.	87. 1. 269.
Clysteres adstringentes.	92. 1. 279.
Clysteribus in colica convulsiva nulla acria & irritantia remedia, videl. purgantia, sal, nitrum, mel, saccharum, &c. sunt admiscenda.	8. 2. 398.
Clyster in colica biliosa proficuus.	11. 2. 415.
	56. 2. 504.
Clyster domesticus.	Obs. 10. Dec. 1. 639.
	3. Dec. 4. 701.
Coffee decoctum in affectibus nephriticis & hypochondriacis salutare.	10. 2. 411.
Colica convulsiva, cum aliis molestiss. symptomatibus.	7. 2. 393.
Colicæ convulsivæ delineatio Exc. D. D. Wepferi.	8. 2. 397.
	& 9. 2. 399.
Colicæ convulsivæ cura præservatoria.	9. 2. 401.
- - - remedia præservativa.	9. 2. 402.
Colicæ recidivam quænam pariant?	9. 2. 405.
Colico dolori & spasmodicæ intestinor. contractioni quomodo succurrendum?	10. 2. 410.
Colica biliosa, & ejus causa.	11. 2. 413.
Colicæ biliosæ præservatio.	ibid. 414.
Colica biliosa & flatulenta.	67. 1. 214.
- - ejus causa.	ibid.
Colica convulsiva biliosa pertinacissima cum pessimis symptomatibus feliciter curata.	56. 2. 501.
Colica spasmodica & convulsiva, cum insequente arthritide vaga, quatuor homines in una domo simul invadens ac tres trucidans.	86. 2. 588.
Colica epidemia maligna.	Obs. 6. Dec. 3. 683.
Colli vulnera frustulis plumbeis per tubum pyrium inflicta, lethalia.	21. 1. 76.
Colli tumor scirrhus, cum graviss. symptomatibus.	28. 1. 105.
Collyrium.	80. 2. 575.
	Colly-

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Collyrium ad vulnera oculorum.	19. 1. 70.
Collyrium exsiccans & adstringens.	23. 1. 89.
Collyrium contr. oculor. inflammationem.	53. 2. 492.
Columellæ & faucium exulceratar. per decoctum injiciendum curatio.	63. 1. 195.
Combustio & extinctio à fulmine.	36. 2. 463.
Comes à devorato vitro periisset, nisi à Medico liberatus fuisset.	30. 1. 117.
Conditura stomachica.	78. 2. 569.
Conditum Horstii pro confortanda memoria.	98. 1. 302.
Confectio anacardina memoriam confortat.	98. 1. 302.
Contusio coxæ dextræ, cum luxatione tali pedis ejusdem lateris, à rota vehi- culi facta.	93. 2. 600.
Convulsiones admirandæ, absque sensuum insigni læsione & hujus mali cu- ratione.	65. 1. 209.
Cor leporis appropriatum contra febrem quartanam remedium.	47. 1. 165.
Cordis tunica vulnerata, & curata.	2. 1. 80.
Cordialia contr. puerperar. animi deliquia.	14. 2. 224.
Cordis palpatio.	Obs. 5. Dec. 3. 674.
Cranii fissura, insequente vertigine & lethargo, lethalis.	23. 2. 444.
Cranii per acceptas plagas enormis læsio, lethalis.	79. 2. 454.
Cranii depressio & introcessio à machina mechanica feliciter curata.	38. 2. 468.
Cranium à mallei majoris ictu sicariè per fratrem fractum, lethale.	47. 2. 483.
Cranii caries à suppressis mensibus originem habens, ejusdemque tractatio.	67. 2. 529.
Cruces apud puellam in diversis corporis partibus sponte erumpentes.	Obs. 7. Dec. 4. 713.
Cucupha caput & cerebrum roborans.	11. 1. 45.
Cucupha caput & spiritus animales confortans.	98. 1. 303.
Cucupha.	74. 2. 558.
Cucuphæ cephalicæ vino incoquendæ.	Obs. 8. Dec. 2. 655.
Cura sterilitatis per carnem viperinam.	3. 2. 375.
Cura viperarum Zvvelferi.	3. 2. 377.
Cura, & usus viperarum Itali cujusdam Medici.	3. 2. 379.
Curatio affectus hypochondriaci.	1. 1. 3.
Curatio cachexiæ.	1. 1. 3.
	& 2. 1. 8.

Index Materiarum

D.

	Conf. Cent. Pag.
D ecoctum contr. phthisin.	I. I. 4.
D ecoctum pectorale.	I. I. 9.
Decoctum pectorale.	9. I. 36. & 37.
Decoctum sudoriferum ex lignis.	14. I. 60.
	67. 2. 531.
Decoctum pro potu Ord. contra scabiem.	14. I. 60.
Decoctum traumaticum pro potu ordinario.	15. I. 62.
	29. I. 113.
Decoctum abstergens, mundificans & consolidans.	30. I. 121.
Decoctum traumaticum pro potu ord.	31. I. 126.
Decoctum asthmaticum & pectorale.	35. I. 140.
Decoctum pro potu ord. in pleuritide.	49. I. 169.
Decoctum mundificans & adstringens pro columella & faucibus penicillo applicandum.	63. I. 195.
Decoctum Dn. D. Wepferi sanguinis massam emendans, & à veneno gallico liberans.	63. I. 201.
Decoctum lignorum, impinguescit lue gallica infectos.	63. I. 205.
Decoctum traumaticum pro potu.	42. 2. 473.
Decoctum pectorale & antiphthisicum.	92. 2. 599.
Decoctum specificum antiarthriticum.	94. I. 287.
Defunctus, & violenta morte extinctus, in dextra manu cochleari instructus.	72. I. 234.
Defluxiones catarrhales; & nephritici dolores eorumque curatio.	53. 2. 491.
Deglutitio à potu nicotianæ læsa; ejusdemque causa, signa, prognosis, & curatio.	70. 2. 534. & seq.
Dæmonium sylvaticum puero ex terrore horrenda symptomata excitans.	7. I. 27.
Dæmon meridianus in sylvis montibus 9. rusticos ligna secantes acuto suo cantu diroque aspectu interfecit.	7. I. 29.
Dæmon meridianus habitu lugentis viduæ rura pervagans operariis venerationem ejus negligentibus brachia & crura frangebatur.	7. I. 29.
Dæmones in humana specie in publicis privatisque locis versati obvios percussione & ardenti afflatu in morbum exitialem conjecerunt.	7. I. 29.
Dæmonis fraudes, in decipiendis & obsidendis hominibus.	45. 2. 480.
Deber, Dæmonum meridiei species est.	7. I. 29.
Dentitio cum febre, convulsionib. & lipothymiis.	5. I. 16.
Dentitio	

Dentitio difficilis morbus est.	§. 1. 19.
Dentitionis tempus.	§. 1. 19.
Dentes rec. natoꝝ. infantum in alveolis latent.	§. 1. 19.
Dentibus prominentibus vel exclusis infantes nati.	§. 1. 19.
Dentitionis symptomata.	§. 1. 20.
Dentitionis difficilis causa.	§. 1. 20.
Dentitionis prognostica.	§. 1. 22.
Dentitionis difficilis curatio.	§. 1. 22.
Depressio & introcessio cranii à machina mechanica feliciter curata.	38. 2. 468.
Diabetes, ejusque synonymia, definitio, differentia, causa, signa, prognos, & curatio.	72. 2. 538. & seqq.
Diabetes.	Obs. 4. Dec. 3. 668.
Diarrhæam sistens bolus.	13. 1. 58.
Diarrhæam coercentes pillulæ, Electuarium, & bolus.	78. 1. 245.
Discrasia ventriculi, cum hepatis intemperie calida.	36. 1. 141.
Discrasia ventriculi definitio, causa, signa, prognos & curatio.	36. 1. 142. & seq.
Discrasia ventriculi, cum dispositione febrili.	52. 2. 489.
- - - ejus definitio, causa, signa, prognos & curatio.	ibid.
Diuretica & lithontriptica in dolore nephritico sunt vitanda.	10. 2. 409.
Dolores vagi hypochondriaci, cum oris falsedine.	3. 1. 10.
Doloris vagi hypochondriaci causa.	3. 1. 11.
- - - curatio.	3. 1. 11.
Dolori colico & spasmodicæ contractioni intestinor. quomodo succurrendum?	10. 2. 410.
Dolores parturientium promoventia.	14. 2. 423.
Dolores post partum demulcentia.	14. 2. 424.
Doloris colici infantum averfio.	14. 2. 426.
Dolor hypochondrii sinistri periodicus feliciter curatus.	61. 1. 189.
- - - ejus curatio.	ibid.
Dolores arthritici ab humorum perturbatione recrudescent.	74. 2. 555.
Dolor nephriticus periodicus cujusdam puellæ.	Obs. 3. Dec. 5. 726.

E.

E Brius ex lapsu à sanguine extravasato suffocatus.	Obs. 9. Dec. 4. 716.
Ebrietatis graviora symptomata, cum decenti curatione.	50. 1. 169.

Ebul-

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Ebullitio sanguinis scorbutici, cum maculis totius corporis, & hæmorrhagiæ variar. partium lethalis.	93. 1. 281.
de Ectropiis seu palpebris inversis.	Obs. 10. Dec. 5. 742.
Efflorescentia scabiosa scorbutica faciei, aliarumque partium feliciter curata.	1. 2. 369.
Electuarium antiphthificum.	1. 1. 4.
Electuarium pectorale.	2. 1. 9.
	92. 2. 598.
Electuarium antiphthificum & pectorale.	10. 1. 41.
Electuarium stomach. & cordiale.	13. 1. 55.
Electuarium alterans & roborans specificum contr. scabiem malignam & pforadicam.	14. 1. 60.
Electuarium cordial. refriger. & antifebrile.	29. 1. 113.
Electuarium læsum œsophagum sanans, & dolorem sedans.	30. 1. 121.
	& 122.
Electuarium alterans, refriger. & corrobor. hepaticum.	36. 1. 144.
Electuarium sudorif. & alexipharmacum.	54. 1. 178.
Electuarium præservativum & curativum contra hydrophobiam.	54. 1. 178.
Electuar. alterans & corrobor. analept. in lue gallica.	63. 1. 194.
Electuarium laxativum sanguinem purificans.	63. 1. 196.
Electuarium alterans & sanguinem purificans.	63. 1. 196.
Electuarium à febre hectica præservans.	68. 1. 224.
Electuarium traumaticum & pectorale.	69. 1. 229.
Electuarium sudoriferum.	78. 1. 244.
Electuarium adstringens contr. Diarrhæam.	78. 1. 245.
Electuarium caput roborans.	79. 1. 249.
Electuarium theriacale specif. contr. Venena.	80. 1. 251.
Electuaria confortantia styptica & stegnotica.	92. 1. 280.
Electuarium contra vertiginem.	99. 1. 305.
Electuarium cephal. alterans & refrigerans.	100. 1. 308.
Electuarium confort. antiscorbuticum.	1. 2. 371.
Electuarium frigidam humidamque viscerum totiusque massæ sanguineæ in- temperiem corrigens.	2. 2. 374.
Eleosaccharum carminativum.	10. 2. 411.
Electuarium caput & visum roborans.	53. 2. 492.
	73. 2. 543.
Electuarium antiscorbuticum alterans & confort.	67. 2. 531.
Electuarium refriger. & adstring. in diabete proficuum.	73. 2. 541.
Electuarium laxativum.	74. 2. 557.
	Empla-

Electuarium confort. antihect. & analepticum.	74. 2. 559. & 561. 78. 2. 570.
Electuarium contr. catarrhos.	75. 2. 564.
Electuarium refrigerans & adstringens, in narium hæmorrhagia proficuum.	91. 2. 596.
Electuarium alterans & confort. contra corporis atrophiam.	92. 2. 599.
Electuarium sanguinem purificans.	Obs. 3. Dec. 2. 645.
Electuarium adstringens & consolidans in hæmoptoe.	Obs. 3. Dec. 3. 668.
Electuarium cordiale contra cordis palpitationem.	Obs. 5. Dec. 3. 677.
Electuarium antiphtisicum & pectorale.	Obs. 6. Dec. 3. 681.
Electuaria laxativa.	Obs. 3. Dec. 4. 701.
Electuarium vomitum compescens.	Obs. 3. Dec. 4. 702.
Electuarium alterans & corroborans antiphtis.	Obs. 1. Dec. 5. 724.
Electuarium renes mundificans.	Obs. 3. Dec. 5. 727.
Electuarium stomachicum vomitum coercens.	Obs. 4. Dec. 5. 730.
Electuarium sanguinem scorbuticum alterans.	Obs. 5. Dec. 4. 710.
Elixir deobstruens & aperitivum.	61. 1. 189.
Emplastrum ischiadicum.	74. 2. 558.
Emplastrum cephalicum.	1. 1. 5.
Emplastrum ad tumorem pedum.	1. 1. 5.
Emplastrum cephal. ad recuperandam vocem vertici capitis imponendum.	7. 1. 30.
Emplastrum stomachicum.	10. 1. 40.
	13. 1. 52.
Emplastrum contra diarrhæam.	13. 1. 58.
Emplastrum adstringens & corroborans, post uteri prolapsi repositionem applicandum.	20. 1. 74.
Emplastrum pilæ uterinæ obducendum.	20. 1. 76.
Emplastra ad ambusta.	24. 1. 92.
Emplastrum ad scirrhum emolliend. & discutiendum.	28. 1. 109.
Emplastra cicatricem inducentia.	44. 1. 161.
Emplastrum emolliens & anodynum.	68. 1. 221.
Emplastrum ischiadicum siccans & corroborans.	85. 1. 266.
Emplastra antipodagrica.	94. 1. 288.
Emplastrum contra pedum tumorem.	100. 1. 308.
Emplastrum lumbare astring. & laxitatem vasor. spermaticor. corrigens.	2. 2. 374.
Emplastrum spleneticum.	4. 2. 385.
Emplastrum ad membra à fulmine substantialiter corrupta.	36. 2. 466.
	Empla-

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Emplastrum stomachicum.	78. 2. 569.
Emplastrum ventris duritiem emolliens.	78. 2. 570.
Emplastrum loquelam revocans, vertici imponendum.	88. 2. 592.
	89. 2. 593.
Emplastrum contra herpetem miliarem.	96. 2. 606.
Emplastrum contra cancrum.	100. 2. 614.
Emplastrum adstringens pro lumbis.	Obs. 6. Dec. 2. 650.
Emplastrum contra dolor. ischiad. & lumborum.	Obs. 10. Dec. 4. 721.
Empyæma, ex intermissa paracentesi, lethale.	56. 1. 180.
Emulsio refrigerans.	12. 1. 48.
	68. 1. 224.
Emulsio refrigerans antifebrilis.	16. 1. 64.
Emulsiones alterantes & confortantes.	92. 1. 280.
Emulsio refrig. & stegnotica.	93. 1. 283.
Emulsio traumatica refrigerans.	69. 1. 229.
Emulsio refrigerans antifebrilis.	78. 1. 245.
Emulsio refrig. confort. & anodyna in arthrit. vaga scorbut.	74. 2. 560.
Emulsio alterans, refrigerans, & anodyna in nephritide.	10. 2. 409.
Enema emoll. & anticolicum.	12. 1. 47.
Enema ad dolorem colicum.	68. 1. 221.
Enema anodynum in colica convulsiva.	8. 2. 397.
Epithema ad manuum pedumque tumorem.	2. 1. 8.
Epithema refrig. fronti ac pulsibus applicandum.	12. 1. 48.
Epithema antifebrile carpis manuum superligandum.	13. 1. 56.
Epithema fronti & temporibus contra narium hæmorrhagiam applican-	
dum.	93. 1. 283.
Epithema antipodagricum.	94. 1. 287.
Epithema in narium hæmorrhagia scroto applicandum.	99. 1. 305.
Epithema anticolicum anodynum.	7. 2. 395.
Epithema frigiditatem partium externar. corrigens.	78. 2. 570.
Epithema pro membris à gelu sideratis.	98. 2. 610.
Epithema siccans, vulneribus calidè applicandum.	Obs. 8. Dec. 1. 636.
Essentiæ menthæ contra colicam præparatio.	67. 1. 216.
Essentiæ trifolii fibrini descriptio.	68. 1. 221.
Essentia sanguinem purificans.	94. 1. 287.
Epithema nigrum contr. gangræn. & sphacelum.	61. 2. 517.
Essentia absynthii compos. R. P. Emerici.	78. 2. 569.
	& Obs. 3. Dec. 4. 703.
Excoriationem ambustorum sanantia.	24. 1. 91.
	F. Fa-

& Rerum.

F.

Conf. Cent. Pag.

F acies infantis & ancillæ uno ictu pulvere tormentario ambusta.	24. 1. 89.
- - - ejus curatio.	ibid. 90.
Faciei efflorescentia scabiosa scorbutica feliciter curata.	1. 2. 369.
Fœmina theca seu involucro pulveris nitrati papyraceo, vel fartura tormenti in brachio læsa.	27. 2. 452.
Fœmina prodigiosa vittam cum inhærente cacodæmone emit, & per sumptum vomitorium tres nigros scarabæos evomit.	45. 2. 481.
de Fœmina alia hujus farinae historia.	46. 2. 482.
Fœtus monstruosus cum superiori maxilla & labio in utroque latere fisso.	62. 1. 190.
Fœtus exitum in partu facilitantia.	14. 2. 423.
Febris ardens acuta in tertianam mutata.	12. 1. 46.
Febris ardentis acutæ signa, prognosis, & curatio.	12. 1. 47.
Febris tertiana syncoptica feliciter curata.	16. 1. 63.
Febris quartanæ curatio.	47. 1. 163.
Febris cum cutis efflorescentiis rubris, ac dispositione ad arthritidem vagam scorbuticam.	48. 1. 166.
Febrium biliosarum & malignarum curatio, & quid in curationis principio ratione purgationis & venæsectionis considerandum sit?	96. 1. 296.
Febris maligna cum colore fusco totius corporis, lethalis.	33. 2. 459.
Febris tertiana cum cachexia & convulsionibus feliciter curata.	65. 2. 523.
Febris tertiana spuria cœcitatem invehens, feliciter curata.	73. 2. 541.
Febris tertiana duplex, cum corporis atrophia hæctica & tympanite feliciter curata.	78. 2. 567.
Febris tertiana spuria brevi felic. curata.	85. 2. 586.
Febris maligna cum pleuritide spuria, lethalis.	Obs. 5. Dec. 2. 648.
Fistula maxillæ ex cavo & carioso dente feliciter curata.	44. 1. 159.
Fistula ani quid, & quotuplex, & quomodo exploranda?	84. 1. 262.
Fistula in maxilla inferiori sub dente molari lateris dextri.	14. 2. 427.
Fistula lachrymalis per cauterisationem curata.	25. 2. 448.
Fistula lachrymalis à Guil. Fabr. Hildano sine actuali cauterio curata.	25. 2. 450.
Fistula maxillæ à D. Scharandeo sine cauterisatione curata.	25. 2. 450.
Fistula maxillæ superioris ponè dentem molarem in latere sinistro.	Obs. 5. Dec. 5. 732.
Fistula ani feliciter curata.	Obs. 9. Dec. 5. 741.
Fluoris albi muliebris causa.	Obs. 5. Dec. 4. 708.

Index Materiarum

Conf. Cent. Pag.

Fomentum contra tumorem pedum.	1. 1. 5.
Fomentum ad gingivas in difficili dentitione emolliendas.	5. 1. 23.
Fomentum cephalicum pro catarrhi resolutione.	11. 1. 44.
Fomentum ad uteri procidentiam.	20. 1. 73.
Fomentum antipodagricum.	94. 1. 288.
Fomentum adstringens.	Obs. 3. Dec. 1. 628.
Fomentum adstringens contra uteri prolapsum.	Obs. 6. Dec. 2. 651.
Fractura tibiæ & fibulæ in dextro pede cum vulnere, lethalis.	61. 2. 515.
Fractura alia tibiæ & fibulæ in sinistro pede cum vulnere, lethalis.	62. 2. 518.
Frigiditatem externarum partium corrigens epithema.	78. 2. 570.
Frigus hyemale corpus ac membra immobilia & rigida reddens.	34. 2. 460.
Frontale contra narium hæmorrhagiam.	93. 1. 283.
à Fulmine combustorum curatio.	36. 2. 465.
Fungus carnosus supra genu dextrum, cultro chirurgico resectus.	Obs. 6. Dec. 1. 631.

G.

G Angrænam & sphacelum præservantes pulveres.	78. 1. 245.
Gangrænosa sinistri brachii inflammatio lethalis.	6. 2. 391.
Gangræna cum insequente sphacelo ab interna causa, lethalis.	97. 2. 607.
Gangrænæ & sphaceli explicatio & exempla.	ibid.
Gangrænæ à frigore causa & curatio.	98. 2. 609.
Gelatinæ caponis præparandi modus.	13. 1. 53.
Gelatina sanguinem mundificans.	94. 1. 286.
Gelatina analeptica.	8. 2. 398.
	74. 2. 560. & 561.
	Obs. 6. Dec. 3. 682.
	Obs. 1. Dec. 3. 662.
	Obs. 4. Dec. 5. 731.
Gelatina corroborans cordialis.	39. 1. 151.
Gelatina cordialis & stomachica.	14. 2. 424.
Gemellæ, quarum ambo frontes coaliti.	20. 1. 71.
Genitalium tumorem post partum arcentia.	20. 1. 75.
Globus cupreus ingentis magnitudinis post 18. annos è vagina uteri extractus.	78. 1. 248.
Globorum uterinorum usus.	78. 2. 570.
Globus plumbeus per bombardam cranio supra dextrum oculum infixus, nullam extractionem admittens.	69. 2. 533.
Globuli saccharati cum moscho alvum obstructam referant.	
Gonorrhæa in puero tredecim annorum curata.	

Graminis ramulus à studioso deglutitus cum vitæ periculo per intercostale spatium erupit.	30. I. 119.
Grandines mirandæ & prodigiosæ.	37. I. 146.
Gravidæ mulieres ab aspectu rerum monstrosarum, mancarum & mutila- rum sibi caveant.	39. I. 153.
Gravida mulier capitis aliquem supplicio affici videns, paulo post infantem peperit, cui caput à trunco cum copiosa sanguinis profusione decidit.	41. I. 156.
Gutturis ardorem compescens linctus.	31. I. 126.

H.

H æmorrhagiæ narium & vertiginis curatio.	99. I. 304.
Hæmorrhagiam uteri supprimentia.	14. 2. 523.
Hæmorrhoides retentæ non rarò tabem, hydropem, dysenteriam, aliaque periculosa mala excitant.	83. I. 263.
Hæmorrhoidum retentorum historia.	ibid.
Hæmoptysis ex phtisi.	Obs. 3. Dec. 3. 667.
Herba urticæ rec. contusa & ventri imposita uterum in suum locum reducit.	20. I. 75.
Herbæ pro fomento anodyno.	78. I. 246.
Herbæ pro fomento & infessu in apoplexia & hæmiplexia.	87. I. 270.
Herbæ ferum lactis & juscula alterantes.	9. 2. 403.
Herbæ & radices pro balneo adstringente.	64. 2. 523.
Herniarum prognosis.	31. I. 125.
Herpes miliaris in dextro pede propè tibiam curatus.	96. 2. 604.
Herpes miliaris totum corpus occupans in puerpera feliciter curatus.	Obs. 1. Dec. 3. 661.
Hydropis definitio, signa, curatio.	88. I. 272.
	& 41. 2. 472.
Hydropica mulier gravida feliciter pariens.	35. 2. 462.
Hydropica illæsis visceribus 45. mensuras aquæ in cavitate abdominis habens.	41. 2. 471.
Hydropica mulier feliciter restituta.	45. I. 161.
Hydrophobiæ præservatio in morsibus canum rabidorum.	54. I. 178.
Hypercatharsis refrenatio per pilulas.	12. I. 48.
Hypochondriacus affectus, molesta ventriculi discrasia & alvi constipatione concomitatus.	4. 2. 383.
Hypochondriaci affectus & sterilitatis ulterior elucidatio.	5. 2. 387.

Index Materiæ

	Conf. Cent. Pag.
Hypochondriaci mali curatio per spiritum Ψ ri compos. August.	11. 2. 415.
Hirudinum applicatio an in retentis hæmorrhoidibus concedenda?	83. 1. 263.
Hirudinum applicatio in cancro proficua.	79. 2. 573.
Hispanus 40. uniones cum aurea cruce suffurata deglutivit.	30. 1. 117.
Hordeatum Imperatoris in phtisi & hæctica proficuum. Obs. 6. Dec.	3. 682.

I.

I cterus cum cachexia.	2. 1. 6.
Icteri causa, signa, prognosis, & curatio.	ibid. & seq.
Icteri flavi synonymia, causa, & curatio.	70. 1. 229. & seq.
Ictericæ curatio mumialis & magnetica.	70. 1. 230.
Iliaci affectus onomatologia, definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	31. 1. 124. & seq.
Imaginatio admiranda de monstroso animalculo.	65. 1. 211.
Immobile ac rigidum ab intenso frigore hyemali corpus ac membra restituta.	34. 2. 460.
Incola Albeccensis à cochlea in explosione sclopeti retrò per pulverem nitratum ejecta, supra dextrum oculum periculosè sauciatus.	30. 2. 455.
Infans collum anserinum habens.	30. 1. 150.
- - forma leonina editus.	ibid.
- - duo magna cornua in capite gerens.	ibid.
- - in superiori parte hominem, inferiori verò serpentem repræsentans.	ibid.
- - villosus, & ungues ursinos habens.	ibid.
- - mitram quadratam vel piretum capite gerens.	ibid.
- - septem capita habens.	ibid.
- - simiam referens.	ibid. 151.
- - caput felineum habens.	ibid.
- - caput ovineum possidens.	ibid.
- - parentis sui nomen ponè aures habens.	ibid.
- - monstrosus.	152.
- - alius monstrosus.	ibid.
- - altera manu carens.	ibid. 153.
- - ex fortissima matris imaginatione monstrosa umbilici relaxatione ac intestinis extra corpus propendentibus, natus.	40. 1. 153.
- - naribus carens ac labiis leporinis natus.	41. 1. 155.
Infantis recens nati ratione, quid post partum observandum sit?	14. 2. 426.
	Infan-

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Infantibus recens natis Ol. amygdal. dulc. exhibendum.	ibid.
Infantum recens natorum colicam avertentia.	14. 2. 426.
Inflammationem ex ambustione extinguentia.	24. 1. 91.
Infusum chalybeatum attenuans & deobstruens.	67. 1. 218.
Infusum antiarthriticum.	51. 2. 488.
Infusum laxativum.	74. 2. 560.
Inseffus articulos, nervos, & ligamenta roborans.	86. 1. 266.
Inseffus adstringens.	Obs. 3. Dec. 1. 628.
Inseffus ad uteri prolapsum.	20. 1. 74.
Inspectio & dijudicatio vulnerum lethalium, & cadaverum veneno extincto- rum.	Pag. 745. & seq.
Instrumentum ferreum os repositum in sua sede conservans.	95. 1. 292.
Intestinorum læsorum per inspersum pulverem consolidatio.	31. 1. 126.
Intestinorum ex hernia prolapsus, accedente iliaca passione, lethalis.	57. 2. 507.
Ischuria lethalis.	Obs. 1. Dec. 2. 640.
Julapium siccum.	36. 1. 144.
Julapium stegnoticum.	Obs. 3. Dec. 3. 668.
Juscula succis alterata.	9. 2. 404.
Juscula herbis antiscorbuticis alterata.	10. 2. 411.

K.

K Eteb, Dæmonum nocturnorum species.	7. 1. 29.
---	-----------

L.

L Ac superfluum puerperarum compescentia.	14. 2. 424.
Lac virginis ad oculorum inflammationem & vulnera.	Obs. 10. Dec. 5. 744.
Lac virginis contra herpetem miliarem.	96. 2. 606.
Lactis cura non rarò causam arthritidis inveteratæ sustulit.	74. 2. 548.
Lactis curam plurimi non tolerarunt.	ibid.
Lactis curæ methodus D. D. Wepferi.	74. 2. 552.
Lactis electio & modus utendi.	74. 2. 554.
Læsió meatus urinarii ex vulnere per sclopetum inflicto.	77. 2. 566.
Lapilli tres è vesicula fellis excisi, ac ren dexter callosus, & quoad substan- tiam durus & fabulosus repertus.	99. 2. 611.
Lavamentum ad vaginam uteri eluendam.	20. 1. 72.
Lavamentum ad arcendam putredinem in ulceribus fistulosis.	44. 1. 160.
	Lava-

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Lavamentum capitis capillos evocans.	66. 1. 214.
Lazarus vitrivorax nullo gustu præditus, omnis generis res, vivos pisces & animalcula devorabat.	30. 1. 117.
Lepus leporem tergo affixum gerens.	37. 1. 151.
Linctus ad tussim & destillationem catarrhalem liniendam.	11. 1. 44.
Linctus ad columellæ exulcerationem.	63. 1. 196.
Linctus contra asthma, stridorem, & sibilum D. D. Wepferi.	92. 2. 598. & Obs. 10. Dec. 3. 692.
Linimentum simplex D. Joh. Sculteti.	24. 1. 90.
Linimenta ad ambusta.	24. 1. 91.
Linimentum pro dorso contra corporis atrophiam.	68. 1. 224.
Linimentum siccans & adstringens contra pustulas & ulcera ani.	84. 1. 262.
Linimentum anticolicum anodynum.	7. 1. 395.
Linimentum antispasmodicum.	Obs. 9. Dec. 1. 637.
Linimentum contra ossium cariem.	Obs. 2. Dec. 3. 666.
Liquor peculiaris in colica & affectu hypochondriaco ad salia peregrina massæ sanguineæ corrigenda.	9. 2. 404.
Lithargyrii antidotum specificum.	Obs. 3. Dec. 4. 703.
Literæ Dn. D. Wernerii Zollerii in puncto asthmatis ad Authorem datæ.	35. 1. 135.
Literæ ab Authore in puncto luis gallicæ ad Exc. D. D. Joh. Jac. Wepferum datæ.	63. 1. 196.
Literæ responsoriæ in dicto casu D. D. Wepferi,	63. 1. 197.
Literæ aliæ ab Authore in casu luis venereæ ad D. D. Wepferum datæ.	63. 1. 202.
Literæ D. D. Brunneri, Archiatri Electoris Palatini in puncto morbi gallici ad Authorem datæ.	63. 1. 204.
Literæ responsoriæ D. D. Wepferi in affectu arthritico ad Authorem datæ.	64. 1. 208.
Literæ Authoris in affectu colico ad D. D. Tobiam Dürrium, Medicum Augustan. exarata.	67. 1. 216.
Literæ responsoriæ in puncto doloris colici D. D. Dürrii ad Authorem datæ.	67. 1. 217.
Literæ responsoriæ in affectu colico bilioso & flatulento D. D. Brunneri ad Authorem.	67. 1. 219.
Literæ D. D. Wepferi in puncto colicæ convulsivæ ad Authorem datæ.	9. 2. 406.
Literæ Authoris in puncto febris albæ cum cachexia & convulsionibus ad D. D. Dürrium datæ,	65. 2. 524.
	Literæ

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Literæ responsoriæ D. D. Dürrii in dicto affectu ad Authorem datæ.	65. 2. 526.
Literæ responsoriæ in puncto arthritidis vagæ scorbuticæ. à D. D. Wepfero ad Authorem datæ.	74. 2. 546.
Literæ responsoriæ in affectu arthrit. vag. scorbut. Authoris ad D. D. Wepferum.	74. 2. 549.
Literæ responsoriæ in prænominato casu D. D. Wepferi ad Authorem.	74. 2. 551.
Literæ Authoris ad D. D. Wepferum in causa arthrit. vagæ scorbuticæ, &c. datæ.	74. 2. 553.
Lixivium ad pilorum regenerationem.	66. 1. 214.
Lixivium humores in tumoribus ædematosi resolvens.	88. 1. 273.
Loquela amissa ob validam à casu ab alto concussionem cerebri, restituta.	88. 2. 591.
Luis gallicæ cura Wepferiana.	63. 1. 200.
Luis gallicæ curandi methodus Brunneriana.	63. 1. 204.
Luis gallicæ curatio inveneni gallici extirpatione, & ulcerum legitima tractatione consistit.	63. 1. 202.
Lumbrici lati insignis longitudinis à muliere per myrrham exclusi.	21. 2. 442.
Luxationes intrinsecæ unde oriantur?	85. 1. 264.
Luxatio spinæ dorsi, lethalis.	Obs. 10. Dec. 2. 658.

M.

M anus sinistra cujusdam militis à disrupta bombarda fissa, necem inferens.	81. 2. 576.
Melancholia hypochondriaca feliciter curata.	32. 1. 127.
Melancholiæ hypochondriacæ definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	32. 1. 127.
Melancholia hypochondriaca, cum loquelæ interceptione.	Obs. 9. Dec. 2. 655.
Medicamenta contra uteri procidentiam.	20. 1. 73.
Memoria quid sit?	98. 1. 299.
Memoriæ læsio.	ibid.
- - munus.	ibid.
- - laudabilis & illaudabilis conditiones.	ibid.
- - læsæ causæ generales & speciales.	ibid.
- - læsæ curatio.	ibid. 301.

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Menses in senio contra naturæ consuetudinem erumpentes plerumque mortis brevi insecuturæ prodromi.	95. 2. 603.
Mensium inordinatorum causa.	Obs. 5. Dec. 4. 708. & Obs. 6. Dec. 4. 711.
Mercurius vivus in convenienti vehiculo deglutitus convoluta intestina nonnunquam in naturalem statum reducit, ac fecibus alvi exitum parat.	31. 1. 125.
Mercurius vivus in prolapsa hernia opem tulit.	46. 1. 163.
Mercurius sublimatus devoratus, & legitimis remediis debellatus.	80. 1. 249.
Mica clavi rotarii sinistro oculo infixæ post quatuor demum menses extersa.	79. 2. 574.
Miles in diribitorio quadringenta plagis ad necem usque fustibus stipatus, feliciter restitutus.	18. 1. 67.
Militum à Gallis in conflictu propè Langenavium fauciatorum historia.	78. 1. 242.
Militum horum vulneratorum tractatio atque curatio.	ibid. 244.
Miles præsidarius se mutum fingens.	31. 2. 457.
Miles à Dæmonio nocturno divexatus.	37. 2. 466.
Miserere mei onomatologia, definitio, causa, signa, prognosis & curatio.	31. 1. 124. & seq.
Mixtura contra corporis atrophiam.	6. 1. 27.
- - antiasthmatica.	9. 1. 38.
- - ad nubeculas oculorum resolvendas.	19. 1. 70.
- - omnem inflammationem ex ambustione extinguens.	24. 1. 93.
- - ossibus cariosis imponenda.	44. 1. 161.
- - vulneribus ex morsura canis rabidi imponenda.	54. 1. 178.
- - pulmonum ulceribus per siphonem injicienda.	69. 1. 229.
- - contra tumorem pedum.	100. 1. 308.
- - pelvim renum, & ureteres laxans & lubricans.	10. 2. 409.
- - carminativa & anodyna.	10. 2. 411.
- - laxativa, in principio colicæ proficua.	11. 2. 415.
Mixtura auribus contra lancinantes dolores cum gossypio calidè indenda,	60. 1. 181.
- - aperitiva.	& 17. 2. 438. 34. 2. 461. & 78. 2. 569.
- - theriacalis, & diaphoretica.	34. 2. 461.
- - refrigerans contra ambustionem à fulmine.	36. 2. 465.
	Mixtura

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Mixtura renes mundificans.	69. 2. 534.
- - pectoralis contra stridorem & sibilum.	74. 2. 562.
Modus saginandi capones & gallinas carne viperina.	3. 2. 378.
Monstrosorum effectuum causa.	41. 1. 156.
Morbus complicatus hypochondriacus & cachecticus.	1. 1. 1.
Morbus iliacus.	31. 1. 124.
Morbi sporadici & partim maligni per appropriata remedia debellati.	96. 1. 295.
Morbi magici curationis requisita.	49. 2. 486.
Morbi magici non nisi longo tempore & successivè curantur, ac facilè recidivam partiuntur.	ibid.
Morsuli laxativi.	36. 1. 144.
- - ac acidulas.	& 88. 1. 273.
Morsus canum rabidorum.	4. 2. 386.
- - tractatio & curatio.	54. 1. 177.
Morsus felis rabidi ab intermissa scarificatione & ustione, lethalis.	ibid.
	Obs. 9. Dec. 3. 687.
Mulier prolapsu intestinorum ex hernia laborans per usum mercurii vivi feliciter restituta.	46. 1. 162.
Mulier hydropica gravida feliciter pariens.	35. 2. 462.
Muscæ majoris ictus admiranda symptomata invehens.	44. 2. 479.

N.

N arium hæmorrhagiam compescens potio.	7. 1. 31.
- - - - - electuarium.	ibid.
- - obstructarum & corruptarum per aquam siphone injiciendam curatio.	63. 1. 194.
- - obstructio puerperarum.	14. 2. 425.
- - in lue gallica à corruptione vindicatio.	Obs. 2. Dec. 3. 665.
Nasda glandulosa in intestino recto prognata periculosam hæmorrhagiam excitans.	92. 1. 278.
Nasdæ hujus tractatio atque curatio.	ibid.
Natta è dextræ mammæ papilla, funiculo alligata, instar uvæ dependens.	91. 1. 277.
Nauta anguillam vivam devoravit, eandemque integram & vivam alvo reddidit.	30. 1. 118.
Nævi infantum quomodo delendi.	14. 2. 426.

Index Materiarum

Conf. Cent. Pag.

Nephritidis cum colica convulsiva, aliisque molestissimis symptomatibus, delineatio & curatio Dn. D. Wepferi.	10. 2. 408.
Nephritidis præsentis signa.	ibid.
Nephritici dolores, eorumque curatio.	53. 2. 491.
in Nephritide fortiora remedia sunt evitanda.	53. 2. 493.
Nervorum sexta conjugatio neque ad palatum neque ad linguam tendens, sed ad occipitium reflexa Lazarum vittrivoracem vita privavit.	30. 1. 118.
Nervorum ac tendinum pedis minoris violenta extensio, symptomata motui naturali molesta excitans.	71. 2. 536.
Nobilis ab animalculo intra corpus gestato, lacertam repræsentante epilepti- cus factus.	Obs, 8. Dec. 4. 715.
Noduli odoriferi.	78. 2. 570.

O.

O bstusiones pertinacissimas pulvis cephalicus Ludovici solvit.	65. 2. 526.
Oblivionis causa ab anima proficiscens.	1. 300.
Obstetricis officium in utero reponendo.	20. 1. 75.
Oculus lupi sub axilla gestatus insultus epilepticos arcet.	5. 1. 23.
Oculi vulnus cum maximo dolore conjunctum, mucrone gladii inflictum & curatum.	19. 1. 69.
- - - - - remedia.	ibid.
Oculorum nebeculas discutientia & resolventia.	19. 1. 70.
Oculorum caligo per subsequens puerperium evanescens.	89. 1. 274.
Oculorum inflammationem compescens collyrium.	53. 2. 492.
Odontalgia cum lancinantibus aurium doloribus curata.	17. 2. 437.
Oleum spleneticum.	6. 1. 26.
- - stomachicum.	10. 1. 40.
- - calefaciens contra sterilitatem & maleficia pro scroto inungendo.	2. 2. 374.
Olea anodyna.	78. 1. 246.
Oris salsedo unde oriatur?	7. 2. 396.
Oris collutio contra dentium dolorem.	17. 2. 438.
Os femoris infantis cujusdam incurvatum, sed temporis progressu naturæ beneficio curatum.	86. 1. 266.
- - femoris dextri ultra semestrem antrosum prolapsum & repositum.	95. 1. 288.

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Os repositum ex relaxatione ligamentorum & tendinum, ac immatura flexura è sua sede facile iterum excidit.	95. I. 292.
- - acutum gutturi infixum post duos menses per cutim exivit.	30. I. 120.
Officulum in cautè deglutitum cum periculosis symptomatibus.	30. I. 115.
Officula & spinæ in œsophago longius hærentes vel longa inedia, vel tabe necant, & senibus ferè omnibus sunt funesta.	30. I. 121.
Officulorum vel spinarum in œsophago hærentium curatio.	30. I. 121.
Ossium cariei per mixtur. & pulveres extirpatio.	44. I. 161.
Ossium caries à mercurialibus salivam moventibus augetur.	63. I. 200.
Officulum improvidè & insciè deglutitum necem inferens.	Obs. 6. Dec. 5. 733.
Ova sole signata.	38. I. 147.
Ozæna gallica inveterata feliciter curata.	Obs. 2. Dec. 3. 663.

P.

P An meridianus in sylvosis montibus 9. rusticos ligna secantes acuto suo cantu diroque aspectu interfecit.	7. I. 27.
Palpebræ inversæ.	Obs. 10. Dec. 5. 742.
Paralyfis sinistri lateris brachii & pedis, nec non vesicæ, feliciter curata.	87. I. 268.
Paralyfis vesicæ curatio.	87. I. 270.
Partus gemellorum monstrosus.	39. I. 148.
- - monstrosi.	39. I. 150.
- - alius monstrosus.	41. I. 155.
	It. Obs. 4. Dec. 1. 628.
	& Obs. 5. Dec. 1. 630.
- - monstrosus idolum ethnicorum referens.	97. I. 298.
	50. 2. 487.
Partum facilitantia.	13. 3. 422.
Partus, quid ex parte puerperæ & foetus requirat? & quid in ea observandum sit?	14. 2. 423.
Parturientes, quid in promptu habere debeant?	14. 2. 426.
Passio iliaca, cum intestinor. inflammatione & motu intestinor. peristaltico inverso, lethalis.	Obs. 4. Dec. 2. 646.
Passulæ laxativæ.	74. 2. 560.
Passularum quotidianus usus M. & V. partum alleviat.	13. 2. 422.
Pedum tumoris curatio.	1. I. 5.
	& 100. I. 308.
	- Pedi-

Index Materiæ

	Conf. Cent. Pag.
Pediluvium ad catarrhosè capite derivandos.	11. 1. 45.
Pes minor, cum carie ossium exulceratus, spinam ventosam minitans.	Obs. 3. Dec. 2. 643.
Pessus, ad retinendum uterum in suo loco.	20. 1. 75.
Phagedæna in maxilla sinistra, lethalis.	27. 1. 98.
- - - hujus tractatio.	27. 1. 99. & seq.
- - - synonymia, definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	27. 1. 101. & 102.
Plegmone erysipelatodes circa genu dextrum feliciter curatum.	59. 1. 185.
- - - ejus causa & curatio.	ibid.
Phlyctænarum differentia.	23. 1. 87.
Phtisis incipientis curatio.	77. 1. 241.
Phtisis cum febre acuta in hæcticam degenerans.	Obs. 6. Dec. 3. 657.
Pila cuprea ingentis magnitudinis post 18. annos è vagina uteri extracta.	20. 1. 71.
Pilarum uterinarum usus.	20. 1. 75.
Pila matricalis.	13. 2. 422.
Pilulæ catarrhales.	10. 1. 40.
- - - laxativæ & aperitivæ.	11. 1. 45.
- - - hypercatharsin refrenantes.	65. 2. 527.
- - - sanguinem repurgantes.	12. 1. 48.
- - - cephalicæ purgantes.	14. 1. 59. & Obs. 2. Dec. 5. 726.
- - - purg. cephal. ad oculor. affectus.	11. 1. 43.
- - - cordiales & stomachicæ contra singultum.	19. 1. 70.
- - - confortantes & anodynæ.	22. 1. 86.
- - - sanguinem purificantes in lue gallica.	60. 1. 188.
- - - purgantes arthriticæ.	& 74. 2. 558.
- - - antiarthriticæ singulis mensibus 3. diebus ante vel post novilunium sumendæ.	63. 1. 194.
- - - anodynæ.	64. 1. 207.
- - - contra diarrhæam.	64. 1. 207.
- - - purgantes in paralyfi & apoplexia.	78. 1. 245.
- - - antiarthriticæ & antipodagr. præserv. & curat. singular. Hollandicæ.	87. 1. 269.
- - - anodynæ in doloribus arthriticis & podagricis.	94. 1. 285.
- - - sanguinem scorbuticum purgantes.	94. 1. 287.
	1. 2. 370.
	Pilulæ

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Pilulæ anticolicae anodynæ.	7. 2. 395.
- - contra singultum.	8. 2. 398.
- - catarrhales post coenam deglutiendæ.	44. 2. 480.
Pinguedo canis pulmonum ulcera arcet.	53. 2. 492.
Pinguedo serpentum illita capillos revocat.	77. 1. 242.
Placentæ Hispanicae resectoriæ.	66. 1. 214.
Plaga sinistri hypochondrii ob læsionem lienis, & corruptionem adjacentium partium, lethalis.	Obs. 6. Cent. 3. 682.
Pleuritis, ejusdemque definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	20. 2. 441.
	49. 1. 168. & seq.
	it. 96. 1. 295.
Pleuritis spuria cum insequente febre acuta & atrophia hæctica, feliciter curata.	Obs. 1. Dec. 5. 742.
Plica polonica cum ejus definitione, synonymia, causa, & curatione.	16. 2. 431. & seq.
- - militi capto à Turcis abscissus cœcitatem intulit, & renata visum restituit.	16. 2. 434.
Plicæ polonicae præcisio in quibusdam capitis dolores atrocissimos, in aliis insaniam excitavit.	16. 2. 434.
Plica polonica perfectè curari nequit.	ibid. 435.
Plicæ polonicae per rusticum mediante balneo attentata curatio.	ibid.
- - per muscum terrestrem seu plicariam curatio.	ibid.
- - per Presbyterum mediante decocto, curatio.	ibid. 436.
- - per Mercurium & salivationem curatio.	ibid.
- - per Unguentum ex mulco curatio, atque Unguenti hujus descriptio.	ibid.
Polterhans Lipsiensis caupo inter vitrivoraces multis palman præripit.	30. 1. 118.
Potio laxativa de manna.	3. 1. 12.
- - melanagoga.	6. 1. 268.
- - asthmatica.	23. 1. 282.
- - purgans & sanguinem purificans.	9. 1. 36.
- - antiasthmatica.	14. 1. 59.
	22. 1. 84.
- - antipleuritica.	Obs. 4. Dec. 4. 705.
	49. 1. 169.
	it. 96. 1. 295.
	& 90. 2. 595.
	Potio

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Potio ad expellendam secundinam.	51. 1. 171.
- - hæmorrhagiam uteri compescens.	51. 1. 172.
- - antipleuritica, sanguinem extravasatum resolvens.	56. 1. 181.
- - pectoralis laxativa.	56. 1. 181.
- - sanguinem ex vulnere sistens.	69. 1. 229.
- - laxativa cholagoga, in ictero proficua.	70. 1. 230.
- - calorem præternaturalem à pulvere tormentario conceptum restin- guens.	78. 11. 244.
- - diuretica in ischuria & stranguria.	87. 1. 270.
- - laxativa in diarrhæa & dysenteria proficua.	92. 1. 279.
- - stegnotica & adstringens cordialis.	92. 1. 280.
	& 93. 1. 282.
- - stegnotica in narium hæmorrhagia.	99. 1. 305.
- - anticolica anodyna.	7. 2. 395.
	& 56. 2. 504.
	83. 2. 583.
- - contra dolores uterinos post partum.	14. 2. 425.
- - sanguinem extravasatum in pectore resolvens.	93. 2. 601.
Potiones cordiales.	92. 1. 280.
Potiuncula cholagoga.	12. 1. 47.
- - bezoardica sudorifera.	12. 1. 47.
- - cordialis contra singultum.	22. 1. 86.
- - ad dolorem & inflammationem intestinorum arcendam.	31. 1. 125.
- - anodyna in volvulo.	71. 1. 231.
Potus ordinarius in cachexia.	1. 1. 4.
- - pectoralis.	56. 1. 181.
	69. 1. 229.
	43. 2. 478.
	78. 1. 244.
- - traumaticus.	43. 2. 478.
- - in phthisi.	77. 1. 242.
- - in paralyfi vesicæ.	87. 1. 270.
- - pro calculosis.	90. 1. 277.
- - in pleuritide.	96. 1. 296.
- - adstringens & refrigerans.	91. 2. 596.
Probatio aquarum mineralium Pulmonum Herbergensium.	1. 1. 12.
Prunam linguæ præcaventia.	96. 1. 296.
Puer decennis ex dentitione febricitans, convulsus & syncopticus.	5. 1. 16.
	Puer

Puer decennis à Dæmonio sylvatico perterritus, horrendis symptomatibus cruciatus.	7. 1. 27.
- - quæstus gratia quamplurimos lapides juglandis magnitudine deglutivit.	30. 1. 118.
- - alius globum plumbi; alius halecem cum cerevisia devoravit.	30. 1. 118.
- - novennis duobus globis bombardariis ictus.	28. 2. 484.
- - cachexia hydropica defunctus ante sectionem de accepto veneno suspectus.	94. 2. 602.
- - ab acceptis plagis convulsionibus correptus.	Obs. 7. Dec. 2. 652.
- - ex dentitione convulsionibus spasmodicis, salva tamen semper ratione, divexatus.	Obs. 8. Dec. 2. 653.
Puerulus sex annorum glande sclopetario extinctus & in puteum dejectus.	26. 2. 450.
- - post duras acceptas plagas intra paucos à læsione dies mortuus.	87. 2. 590.
Puella undecim annorum, crucibus in diversis corporis locis sponte erumpentibus signata.	Obs. 7. Dec. 4. 713.
Pulmonum vulnera an, & quo modo ac qua ratione lethalia sint?	69. 1. 226.
Pulmonum vulnera superficialia absolute lethalia non sunt.	69. 1. 226.
- - - vulnera eorumque vasorum profunda ut plurimum sunt lethalia.	ibid.
- - - vulnera rarissime sanantur.	69. 1. 227.
- - - vulnera usque ad consolidationis indicium aperta sunt retinenda.	69. 1. 228.
de pulmonum vulneribus Joelis sententia.	69. 1. 227.
Pulmonis vulnerati signa.	69. 1. 227.
Pulmonis vulneris curati exempla.	ibid.
de Pulmonum vulneribus Theophrasti sententia.	ibid. 228.
Pulmonum vulnerum curatio.	ibid.
Pulvis cephalicus cerebrum roborans & deobstruens.	1. 1. 3.
- - alius deobstruens.	2. 1. 8.
- - sternutatorius excellens.	1. 1. 5.
- - digestivus.	ibid.
- - pro potu ordinario.	2. 1. 9.
- - recens natis infantibus ad præcavendas convulsiones exhibendus.	5. 1. 23.
- - digestivus & obstructions mesenterii referans.	6. 1. 26.
- - antiepilepticus.	7. 1. 31.
	& 33. 1. 132.
	Pulvis

Index Materiæ

	Conf. Cent. Pag.
Pulvis antifebrilis.	ibid. & 73. 2. 543.
- - aperitivus antiasthmaticus.	9. 1. 38.
- - spleneticus.	11. 1. 45.
	& 22. 1. 85.
- - antifebrilis præcipitans contra tertianam specificus.	12. 1. 48.
	& 16. 1. 64.
- - cordialis & analepticus.	13. 1. 53.
	& 74. 2. 549.
- - antihecticus specificus Poterii.	13. 1. 57.
- - sanguinem purgans & mundificans.	14. 1. 59.
- - corticum radicum chinae chinae febris tertianæ paroxysmos feliciter depulit.	16. 1. 64.
- - contra oculorum caliginem inspergendus.	19. 1. 70.
- - adstringens ad uteri procidentiam.	20. 1. 73.
- - exsiccans & adstringens in ægylope.	23. 1. 89.
- - consolidans, læsis intestinis inspergendus.	31. 1. 26.
- - antiasthmaticus.	35. 1. 140.
- - ad cariem ossium extirpandam.	44. 1. 161.
- - ficcans & epuloticus.	44. 1. 161.
	& Obs. 6. Dec. 1. 632.
- - contra hydrophobiam Galeni.	54. 1. 178.
- - - - - Palmarii.	ibid.
- - aperitivus antiasthmaticus.	55. 1. 180.
- - spleneticus deoppilans.	61. 1. 189.
- - analepticus alterans & corroborans in morbis malignis & scorbuticis.	63. 1. 194.
- - cachecticus.	93. 1. 196.
- - sternutatorius cephalicus.	ibid.
- - panegoricus in doloribus arthriticis D. D. Wepferi	64. 1. 208.
	94. 1. 286.
- - contra colicam specificus, in formam pilularem, si lubet, redigendus.	67. 1. 220.
- - bezoardicus contra tremorem cordis.	68. 1. 224.
- - deobstruens & aperitivus, in ictero.	70. 1. 230.
- - calorem præternaturalem ex pulvere tormentario restinguens.	78. 1. 244.
- - anodynus, vulneratarum nervosarum partium dolores coercens.	78. 1. 246.
- - pro cataplasmate,	78. 1. 247.
	Pulvis

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Pulvis	aperitivus in cachexia & hydrope.	88. 1. 273.
-	- visum roborans, & caliginem oculorum propulsans.	89. 1. 275.
-	- prolapso intestino inspergendus.	90. 1. 277.
-	- adstringens & cordialis.	92. 1. 280.
-	- sudorif. antiscorbut. & antipodagricus.	94. 1. 286.
-	- refrigerans pro potu in febribus.	96. 1. 296.
-	- sternutatorius cephal. excellens.	98. 1. 303.
-	- in sanguinis & humorum ebullitione præcipitans specificus.	99. 1. 305.
-	- cephalicus alterans & præcipitans.	10. 1. 308.
-	- sudoriferus.	1. 2. 371.
-	- anticolicus præcipitans.	7. 2. 394.
-	- acidularum operationem promovens.	9. 2. 403.
-	- nervos roborans & absorbens.	9. 2. 405.
-	- nephrocatacticus.	10. 2. 410.
-	- antispasmodicus & anticolicus.	ibid.
-	- anodynus contra colicam biliosam.	11. 2. 415.
-	- cephalicus & hystericus.	13. 2. 422.
-	- ad accelerandum partum.	14. 2. 425.
-	- contra hæmorrhagiam. uteri.	ibid.
-	- contra uteri præfocationem & spirandi difficultatem.	14. 2. 425.
-	- contra subitaneum terrorem gravidarum & puerperarum.	ibid.
-	- antiepilepticus infanti recens nato in primo pulmento exhibendus.	14. 2. 426.
-	- nephriticus.	53. 2. 493.
-	- bezoardicus compositus ad febres malignas.	56. 2. 506.
-	- myrrhæ internè sumptus, gangrænosam putredinem arcet.	61. 2. 516.
-	- refrigerans pro potu, sitim restinguens, cum aq. fontan. permiscendus.	62. 2. 519.
-	- specificus contra urinæ incontinentiam.	64. 2. 522.
-	- cachecticus Ludovici obstructions pertinacissimas solvit, & viscera roborat.	65. 2. 526.
-	- venas uterinas aperiens.	67. 2. 531.
-	- pro fumo contra dolores arthriticos.	74. 2. 547. & 561.
-	- antiarthriticus.	74. 2. 556. & 561.
-	- pro quiete concilianda.	74. 2. 558.
-	- antifebrilis.	74. 2. 559.
		& 85. 2. 587.

Pulvis

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Pulvis sanguinem mundificans.	74. 2. 560.
- - cephalicus confortans, singulis mensibus in die novilunii capiendus.	74. 2. 561.
- - contra cancrum, sanguinem purificans & edulcorans.	100. 2. 614.
- - stegnoticus.	Obs. 6. Dec. 1. 632.
- - antispasmodicus.	Obs. 9. Dec. 1. 637.
- - sanguinem renovans & purificans.	Obs. 3. Dec. 2. 645.
- - antifebrilis specificus & cordialis.	Obs. 6. Dec. 3. 682.
- - resolutivus & expectorans.	Obs. 10. Dec. 3. 692.
- - arcanus antiasthmaticus.	Obs. 10. Dec. 3. 692.
- - absorbens in colica convulsiva.	Obs. 3. Dec. 4. 703.
- - contra oris falsedinem.	Obs. 4. Dec. 4. 705.
- - antinephriticus præservativus & curativus expertissimus.	Obs. 3. Dec. 5. 728.
- - bilem compescens.	Obs. 4. Dec. 5. 729.
Pulveres antifebriles specifici.	5. 1. 23.
- - antiepileptici.	ibid.
	& 65. 1. 211.
- - antifebriles contra quartanam.	47. 1. 165.
- - antiarthritici specifici D. D. Wepferi.	64. 1. 208.
	it. 94. 1. 286.
	& 74. 2. 547.
- - antiasthmatici.	68. 1. 223.
- - putredini resistentes, & à gangræna & sphacelo præservantes.	78. 1. 245.
- - cariosis ossibus inspergendi.	Obs. 3. Dec. 2. 645.
Purgantia in doloribus colicis sunt evitanda.	11. 2. 415.
Pustulas ex ambustione prohibentia, doloremque lenientia.	24. 1. 91.
Pyrum monstrosum.	37. 1. 145.

Q

Quædam acum æneam deglutivit, quæ post 10. annos terebrato ventriculo è parvo foramine prodiit.

30. 1. 120.

Quidam uræos vitreos, aliaque multa modica mercede conductus devoravit.

30. 1. 117.

Quidam ensis mucronem tres digitos longum deglutivit, eundemque 12. die per alvum reddidit.

30. 1. 118.

Quidam mucronem cultri; alius lignum digiti crassitie & longitudine deglutivit.

30. 1. 118.

Quidam

Quidam gladium semipedem longum cum coriaco manubrio deglutivit,
eumque post semestre per abscissum in inguinē obortum reddidit.

30. I. 120.

R.

Rasura unguium in cerevisia propinata prava symptomata excitans.

22. 2. 443.

Remedia pro communi usu à sclopetis vulneratorum.

78. I. 244. & seq.

- - in cancro convenientia.

79. 2. 573.

- - antispasmodica.

Obs. 10. Dec. I. 638.

Rerum alienarum deglutitarum exempla.

30. I. 117.

- - alienarum deglutitarum ac in oesophago hærentium symptomata,
prognosis, atque periculum.

30. I. 118. & 119.

- - alienarum deglutitarum exempla, & exinde infecuta mala & mors.

30. I. 119.

- - alienarum deglutitarum, & in oesophago hærentium curatio.

30. I. 121.

Res alienæ per urinam, mediante fascino è corpore excretæ.

49. 2. 485.

Resinæ fumus ano exceptus tenesmus & prolapsus rectum intestinum cor-
rigit.

90. I. 277.

Rondasse, animal quadrupes ex India orientali oriundum.

in fine Consil.

Centur. I. pag 309.

Rotulæ cephalicæ catarrhales.

10. II. 40.

- - contra vertiginem.

Obs. 5. Dec. 4. 710.

Ruptio vasorum lymphaticorum unde proveniat?

32. 2. 472.

Ruptio & dilaceratio venarum cervicis uteri & colli vesicæ ex casu.

Obs. 3. Dec. I. 626.

Rupturarum præservatio in partu.

14. 2. 423.

Rusticus cultrum Pragæ deglutivit, qui, aperto abdomine, è ventriculo extra-
ctus est.

30. I. 120.

S.

Sacculus gingivas emolliens & dolorem sedans.

5. I. 23.

- - ad uteri prolapsus.

20. I. 74.

- - laxativus.

68. I. 223.

- - cephalicus caput & spiritus animales roborans.

98. I. 303.

- - vertici capitis imponendus.

ibid.

- - laxativus sanguinem scorbuticum purgans.

I. 2. 370.

- - in arthrit. vaga scorbutica præscriptus.

74. 2. 556.

& 559.

Saccul-

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Sacculus laxativus in affectu hypochondriaco & pectorali.	75. 2. 563.
- - stomachicus vomitum compescens.	Obs. 3. Dec. 4. 702.
Sacculi cephalici pro materiæ catarrhalis resolutione.	11. 1. 44.
- - pro pulsibus cum aqua resectoria, in qua madefaciendi.	57. 2. 509.
	& 78. 2. 570.
- - cephalici in affectibus capitis & cerebri applicandi.	Obs. 10. Dec. 4.
	720.
Sacculi stomachici.	Obs. 4. Dec. 5. 731.
Sacculus laxativus.	68. 1. 223.
Sal volatile & fixum humano sanguini connatum à ciborum varietate simul ingesta valde depravatur.	9. 2. 401.
Salis volatilis oleosi descriptio.	92. 2. 598.
Sanguis canis & felis nigri corpori & ædibus illitus pro singulari remedio antimagico deprædicatur.	49. 2. 286.
Sanguis menstruus vitiosus, & menses inordinati, debitum tempus antevergentes.	Obs. 6. Dec. 4. 711.
Scabies perversa & pforadica, ejusque causa & curatio.	14. 1. 59.
Scabies scorbutica, ejusdemque curatio.	1. 2. 369. & 370.
Scirrhi definitio, differentia, causa, signa, prognosis, atque curatio.	28. 1. 107. 108. & seq.
Scirrhus ad suppurationem tendens remediis calefacientibus, quin etiam fectione & uztione irritandus non est, ne in cancrum degeneret.	28. 1. 109.
Scirrhus maxillæ dextræ in cancrum degenerans, lethalis.	57. 1. 183.
ejus causa.	ibid.
Secretum Galeni contra hydrophobiam.	Obs. 9. Dec. 3. 690.
Secundinæ retentio superveniente febre acuta, lethalis.	51. 1. 171.
Secundinam expellentia.	ibid.
Sedimentum rubrum in urina non terreum, sed salinum est.	9. 2. 406.
Semicupium adstringens contra uteri prolapsum.	Obs. 6. Dec. 2. 651.
Semicupium in doloribus nephriticis.	10. 2. 409.
Sies exsiccans & adstringens in ægylope.	23. 1. 89.
- ad oculorum nubeculas discutiendas.	19. 1. 70.
Signa affectus hypochondriaci.	1. 1. 2.
- - cachexiæ.	ibid.
Singultus, ejusdemque remedia.	6. 2. 393.
Singultum compescencia.	22. 1. 86.
Sinus fistulosus penes intestinum rectum felic. curatus.	Obs. 1. Dec. 1. 623.
Sitis nocturna quomodo compescenda?	9. 2. 402.
	Sitim

& Rerum.

Conf. Cent. Pag.

Sitim puerperarum sedantia.	14. 2. 424.
Somni continuum desiderium.	1. 1. 1.
Spasmi causa.	9. 2. 400.
- - cynici remedia.	78. 1. 246.
Spasmodicæ intestinorum contractioni & dolori colico quomodo succurrendum?	10. 2. 410.
Spasmodici motus causa in colica convulsiva non est in cavo intestinorum, sed extra illud in plexibus nervosis.	9. 2. 399.
Spasmus sectioni herniæ superveniens, lethalis.	Obs. 9. Dec. 1. 636.
- - incipiens post sectionem herniæ curatus.	Obs. 10. Dec. 1. 637.
- - cervicis uteri pertinacissimus.	Obs. 6. Dec. 3. 684.
Sphacelus ab interna causa lethalis.	75. 1. 237.
- - hujus quatuor exempla.	ibid.
- - pedis dextri febrem malignam insequens.	58. 2. 510.
Species pro decocto pectorali.	9. 1. 37.
- - pro potu traumatico.	34. 1. 133.
- - pro potu ord. vulneratorum militum.	78. 1. 244.
- - pro potu contra oculorum caliginem.	89. 1. 275.
- - pro potu ord. in sanguinis profluvio.	92. 1. 280.
- - pro potu ordinario in colica convulsiva.	8. 2. 398.
- - pro potu ord. in arthritide vaga.	74. 2. 556.
Spina ventosa in pede minori sinistro, accedente tabe, lethalis.	28. 2. 453.
Spiritus cephalicus.	1. 1. 4.
- - vini optimè rectificatus cum sale armoniaco contra tumorem pedum.	1. 1. 5.
- - cephalicus aperitivus & deobstruens.	11. 1. 44.
- - vertici capitis instillandus.	ibid. &
- - cervici ac nuchæ illiniendus.	22. 1. 85.
- - antiasthmaticus.	ibid.
- - aperitivus antiasthmaticus.	22. 1. 85.
- - arthrit. & ischiadicus, nervos roborans.	55. 1. 180.
- - cephalicus vertici & nuchæ illiniendus.	68. 1. 224.
- - externus, nervor. obstructions referans.	85. 1. 266.
- - cephalicus internè sumendus.	87. 1. 269.
- - contra tumorem pedum.	87. 1. 270.
- - contra membra à gelu læsa externè cum linteis applicandus.	98. 1. 302.
	100. 1. 308.
	34. 2. 462.
	Spiritus

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Spiritus externus, nervos roborans, & in dolore ischiadico expertus.	53. 2. 493.
- - in convulsionum paroxysmis summè penetrans & ad animum revocans.	65. 2. 527.
- - arthriticus externus.	74. 2. 557.
- - cephalicus vertici & temporibus instillandus.	74. 2. 559.
- - arthriticus roborans & aperitivus.	84. 2. 585.
- - antispasmodicus.	Obs. 10. Dec. 1. 638.
Sterilitas, ejusque definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	1. 2. 372. & seq.
Sterilitatis & simul affectus hypochondriaci juvamina.	3. 2. 375.
- - & affectus hypochondriaci ulterior elucidatio.	4. 2. 387.
Stertore & sibilo in morbis gravioribus superveniente, patientes rarò aliquot dies supervivunt.	74. 2. 556.
Stridorem & sibilum in asthma resolventia.	74. 2. 562.
Strumarum præservatio in partu.	14. 2. 423.
Strumæ ex aquis in aliquibus locis familiares.	14. 2. 433.
Succus stomach. refrigerans & adstringens.	36. 1. 144.
Sudoriferum commune in febribus biliosis & malignis.	96. 1. 296.
Sudorem colliquativum coercentia.	Obs. 6. Dec. 3. 682.
Suffumigium contra cariosam indue gallica exulcerationem in desperatis probatissimum.	Obs. 2. Dec. 3. 666.
Suffumigia contra tenesnum.	84. 1. 262.
Suppositoria contra tenesnum.	13. 1. 56.
Suppositorium contra spasmus.	84. 1. 262.
Symphiti majoris radix vaginæ uteri immissa uterum laxatum adstringit.	20. 1. 75.
Syrupus laxativus cholagogus.	2. 1. 8.
- - pectoralis.	2. 1. 9.
- - ad laryngis & arteriæ asperæ siccitatem & raucedinem.	13. 1. 54.
- - refrigerans potui immiscendus.	13. 1. 54.
	& 13. 1. 56.
- - pectoralis in pleuritide.	49. 1. 169.
- - pectoralis antiasthmaticus.	68. 1. 224.
	Obs. 10. Dec. 3. 692.
	& Obs. 4. Dec. 4. 702.
Syrupus pectoralis in pleuritide proficiuus.	95. 1. 296.
- - pro Julapio.	78. 1. 244.

& Rerum.

T.

Conf. Cent. Pag.

T Abulæ cephalicæ.	22. 1. 85.
- - - - - memoriam confortantes.	98. 1. 302.
- - - - - Horstii.	ibid.
Talus in pede luxatus repositionem respuens.	39. 2. 469.
Tali luxati repositi facile iterum luxantur.	ibid.
Tenesmum coercentia.	13. 1. 56.
	78. 2. 570.
Tenesmus à suppresso hæmorrhoidum fluxu, cum fistulosa exulceratione intestini recti.	83. 1. 253.
Tenesmi hujus resolutio, & ad interrogata responsio.	83. 1. 258.
Tenesmi definitio, causa, signa, prognosis & curatio.	84. 1. 260.
Thermæ Geislingenses, (Germ. das Dötelbad) ex quibus mineralibus virtutem & efficaciam suam nanciscantur?	95. 1. 293.
Thermæ post repositionem ossis præmaturè utendæ non sunt.	95. 1. 293.
- - - & acidulæ autumnali & hyemali æquè ac vernali & æstivali tempore efficaces non sunt.	95. 1. 294.
ex Thermarum immaturo post ossis repositionem usu tristis eventus.	95. 1. 294.
Tinctura corroborans.	63. 1. 196.
- - - aperitiva splenetica.	Obs. 9. Dec. 2. 657.
- - - antiphtisica.	Obs. 4. Dec. 3. 668.
- - - sanguinem purificans.	Obs. 3. Dec. 2. 645.
Tinnitum aurium aufferentia.	74. 2. 549. & 561.
Topica in doloribus arthriticis atque podagricis.	94. 1. 287. & seq.
- - - contra cancerum.	100. 2. 614.
- - - anodyna & refrigerantia in capitis doloribus.	100. 1. 308.
Tormina cur ob constrictionem intestinorum sequantur?	9. 2. 400.
Tragea confortans cephalica.	1. 1. 4.
	11. 1. 45.
	65. 2. 525.
	& 100. 1. 308.
- - - viscera roborans.	2. 1. 8.
- - - stomachum & viscera corroborans.	6. 1. 26.
- - - stomachica & hepatica.	9. 1. 37.
- - - cephalica & stomachica.	10. 1. 40.
	& 75. 2. 563.
- - - stomachica.	13. 1. 52.
	& 10. 2. 412.

Index Materiarum

	Conf. Cent. Pag.
Tragea visum corroborans.	19. 1. 70.
- - frigida viscerum intemperiem corrigens.	2. 2. 374.
- - contra vomitum gravidarum.	13. 2. 422.
- - vomitum compescens & stomachum roborans.	78. 2. 568.
Trochisci pro fumo ore excipiendo, in columellæ & faucium exulceratione gallica.	63. 1. 195.
- - sublinguales contra deglutiendi difficultatem.	63. 1. 196.
- - catarrhales.	75. 2. 564.
Tubera terræ sunt valde noxia.	9. 2. 402.
Tumorem pedum tollentia.	1. 1. 5.
- - genitalium post partum arcentia.	14. 2. 424.
Tumor colli scirrhus, cum gravissimis symptomatibus.	28. 1. 105.
- - linguae monstrosus ex catarrho, suffocationem minitans.	Obs. 2. Dec. 4. 695.
- - glandulosus adipe interseptus, sinistro cruri in posteriori parte à nativitate inhaerens, sectione sublatus.	82. 2. 577.
Tumoris repentini totius corporis puerorum & puellarum in pago Neenstetten curatio.	96. 1. 297.
Tussis, cum phthisis periculo.	1. 1. 1.

V.

V Algorum definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	26. 1. 96. & 97.
- - curatio Hier. Fabr. ab Aquapendente.	26. 1. 97.
- - Guil. Fabr. Hildani.	ibid.
Varus prospero successu restitutus.	25. 1. 93.
Vari onomatologia, definitio, causa, signa, prognosis & curatio.	25. 1. 93. & 94.
Varicum in cruribus declinatio in partu.	14. 2. 423.
Venenum gallicum varia molesta symptomata proferens.	63. 1. 191.
- - ejus curatio.	63. 1. 193. & seq.
Venæ hæmorrhoidalis cæcæ ardor in puerpera.	8. 1. 32.
Veneris usus in curandis vulneribus vulneratis noxius.	29. 1. 111.
Veneræ luis curatio in venæ venerei extirpatione, & ulcerum legitima tractatione consistit.	63. 1. 202.
Ventriculi discrasia cum catarrh. & asthma.	10. 1. 39.
- - discrasia cum anorexia, corporis atrophia & dispositione hæctica.	12. 1. 49.
- - discrasia cum hepatis intemperie calida.	36. 1. 141.
- - discrasia cum dispositione febrili.	52. 2. 489.
	Ven-

Ventriculi discrasia definitio, causa, signa, prognosis & curatio.	36. 1. 142.
- - vulnus ex utroque latere, lethale.	81. 1. 251.
Verruca ponè dextram narium alam oborta filo serico extirpata.	18. 2. 438.
Vertigo, cum hæmorrhagia narium, ejusque causa, signa, prognosis & curatio.	99. 1. 304. & 305.
- - est prodromus apoplexiæ.	ibid.
Vesicæ vulnus lethale.	74. 1. 236.
de Vesicæ vulneribus judicium.	ibid.
Vesicæ paralyfis curatio.	87. 1. 270.
- - inter luctandum ruptio lethalis.	40. 2. 470.
Vinum medicatum purgans contr. asthma.	22. 1. 85.
- - medicatum laxativum antiasthmat.	55. 1. 180.
- - medicatum laxativum antinephriticum & anticolicum.	10. 2. 412.
- - antiasthmaticum.	Obs. 10. Dec. 3. 692.
- - acidum per acetum lithargyrii dulcificatum.	Obs. 3. Dec. 4. 697.
Vina acida per lithargyrium adulterandi modus.	ibid.
Vini per lithargyrium adulterati probatio.	ibid. 698.
- - lithargyrio adulterati noxæ.	ibid.
- - fuci summè sunt noxii.	9. 2. 402.
Vinum medicatum viscera roborans.	92. 1. 280.
- - medicatum laxativum cephalicum.	98. 1. 302.
Violenta nervor. ac tendinum pedis minoris extensio symptomata motui naturali molesta excitans.	71. 2. 536.
Viperarum italicarum caro specificum exhibet fertilitatis remedium.	2. 2. 375.
Viperarum usus & instructio Medici cujusdam Itali.	3. 2. 379.
de Viperarum naturali proprietate.	3. 2. 380.
Viperæ quænam sint eligendæ?	3. 2. 380.
de Viperarum collectionis & capturæ tempore.	3. 2. 380.
Viperæ captæ statim & sine longiori mora ad usum sunt applicandæ.	ibid.
Vir magnæ & proceræ staturæ plicam rubram prolixam gerens in templo coram Scotiæ Rege comparuit & disparuit.	16. 2. 433.
Vitrivorax, nomine Lazarus quasvis res oblata, imo vivos pisces & animalcula, quin etiam saccum cum carbonibus devorabat.	30. 1. 117.
Vitrivorax Bolderhans/ Lipsiensis caupo, brutum Academicum dictus, multis aliis palmam præripit.	30. 1. 118.
Ulcera pedis dextri à sanguine scorbutico & atrabilario provenientia, lethalia.	55. 2. 499.
Ulcus phagedænicum febrem diuturnam insequens, ac interiores oris partes cum facie corrumpens.	59. 2. 511.

Index Materiarum

Conf. Cent. Pag.

Ulcus fistulosum ab intercepto hæmorrhoidum fluxu ponè intestinum re-	
ctum curatum.	Obs. 1. Dec. 1. 622.
- - aliud fistulosum penes intestinum rectum feliciter curatum.	Obs. 2. Dec. 1. 623.
Unguentum contra corporis atrophiam.	6. 1. 27.
- - contra dolor. venar. hæmorrhoid. cœcar.	8. 1. 33.
- - refriger. & anodynum contra dolor. hæmorrhoidum.	8. 1. 33.
- - pectorale.	9. 1. 37.
- - stomachicum.	10. 1. 40.
- - resumptivum & refrigerans pro dorso.	13. 1. 54.
- - contra scabiem malignam & psoradicam.	14. 1. 60.
- - ad exulceratum vaginam uteri.	20. 1. 72.
- - ad ambusta.	24. 1. 91. & 92.
- - fabror. ferrarior. Mörgelstettens. & Regio : fontan. ad ambu-	
sta.	24. 1. 93.
- - ulceris cavi malignitatem absumens & exsiccans.	27. 1. 104.
- - dorsale contra atrophiam.	29. 1. 113.
- - hypnoticum fronti ac temporibus applicandum.	33. 1. 131.
- - refrigerans & exsiccans.	63. 1. 194.
- - naribus à lue gallica obstructis & corruptis turundis illitum in-	
dendum.	63. 1. 194.
- - pro dorso ad corporis atrophiam.	63. 1. 195.
	74. 2. 559.
	78. 2. 570.
- - in urinæ suppressione infimo ventri illiniendum.	87. 1. 270.
- - ad ani exitum.	90. 1. 277.
- - pro ano sanguinem fundente inungendo.	92. 1. 280.
- - antipleuriticum.	95. 1. 296.
- - frontale contra capitis dolorem in febribus.	96. 1. 296.
- - contra scabiem scorbuticam.	1. 2. 371.
- - ad pedum hydropicorum ruborem gangrænam minantem.	
	32. 2. 458.
- - nervinum.	34. 2. 461.
- - ad membra à gelu læsa.	34. 2. 461.
- - ficcans & epuloticum.	Obs. 3. Dec. 1. 628.
- - antispasmodicum.	Obs. 10. Dec. 1. 639.
- - refrigerans pro dorso ex cancris.	Obs. 1. Dec. 5. 724.
Unguium rasura in cerevisia propinata prava symptomata excitans.	
	22. 2. 443.

Volvulus periculosissimus ex malè reposita hernia.	31. 1. 122.
Volvuli onomatologia, definitio, causa, signa, prognosis, & curatio.	31. 1. 124. & seq.
Volvulus intestinalis feliciter restitutus.	71. 1. 231.
- - per propinatum mercurium vivum curatus.	71. 1. 232.
Vomitum compescentia.	Obs. 3. Dec. 4. 702.
	Obs. 10. Dec. 4. 719.
Vomitus creberrimus, cum insequente colica flatulenta, aliisque molestis ac periculosissimis symptomatibus.	Obs. 10. Dec. 4. 717.
Vomitus creberrimus cum anxietate circa præcordia.	Obs. 4. Dec. 5. 728.
Urinæ incontinentia apud senem decrepitum.	64. 2. 522.
Urinarii meatus læsio ex vulnere per sclopetum inflicto.	77. 2. 566.
Uteri procidentia causa & differentia.	20. 1. 72.
- - signa generalia & specialia.	20. 1. 73.
- - prognostica.	ibid.
- - curatio.	ibid.
- - prolapsi repositio chirurgica.	20. 1. 74.
- - reponendi modus Andernaci.	20. 1. 75.
- - prolapsus in partu quomodo sit præcavendus.	ibid. & 14. 2. 412.
- - hæmorrhagiam compescens potio.	51. 1. 172.
- - procidentia ex ligamentorum laxitate, ejusdemque curatio.	Obs. 6. Dec. 2. 646.
Uterus prolapsus tertia demum septimana repositus.	45. 1. 158.
Vulnus capitis cum fractura cranii lethale, ejusdemque tractatio.	15. 1. 61.
- - oculi, mucrone gladii inflicto, & cum maximo dolore conjunctum, curatum.	19. 1. 69.
- - in cordis tunica curatum.	21. 1. 80.
- - sclopeto inflicto, scapulam, pectus, & pulmones penetrans, lethale.	69. 1. 225.
- - sclopeto inflicto, partes aliquot principes lædens, lethale.	72. 1. 232.
- - femoris sinistri punctim inflicto ex accidenti lethale.	73. 1. 234.
- - vesicæ lethale.	74. 1. 236.
- - in fronte ex vehementi contusione per accidens lethale.	76. 1. 239.
- - ejus tractatio.	ibid.
- - propè oculum punctim inflicto in substantiam cerebri penetrans, lethale.	82. 1. 252.
- - capitis cum depressione & fractura cranii ab equi percussione inflicto & curatum.	Obs. 7. Dec. 1. 632.

Index Materiarum & Rerum.

Vulnus femoris supra genu, cum insequenti synovia, corporis atrophiam, & fistulosis sinibus. Obs. 8. Dec. 1. 634.

- - femoris lethale. Obs. 2. Dec. 1. 642.

- - capitis cum fractura cranii ac læsione meningum & cerebri. Obs. 8. Dec. 5. 736.

Vulnera colli frustulis plumbeis per tubum pyrium inflicta, lethalia.

21. 1. 76.

- - simpliciter & absolutè lethalia quænam sint? 21. 1. 79.

- - ut plurimum lethalia quænam sint? 21. 1. 79.

- - cerebri superficialia nonnunquam curata. 21. 1. 80.

- - secundum quid & per accidens quænam sint? ibid.

- - pulmonum an, & qua ratione sint lethalia? 69. 1. 225.

- - pulmonum superficialia absolutè lethalia non sunt. ibid.

- - pulmonum, eorumque vasorum profunda ut plurimum sunt lethalia. 69. 1. 226.

- - capitis feliciter curata. 42. 2. 473.

- - duo capitis per bombardam manuariam duobus globis inflicta. Obs. 7. Dec. 5. 735.

- - lethalia inspiciendi modus. pag. 745.

Vulnerum lethalium definitio. 21. 1. 79.

- - divisio & differentia. ibid.

- - distinctiones. 21. 1. 80.

- - lethalitatis absolutæ signa. ibid.

- - lethalium inspectionis requisita. 21. 1. 81.

F I N I S.

Errata typographica.

Pag. 6. scorcuticum pro scorbuticum. pag. 25. lin. ult. præternaturali pro præ-
 ternaturali. pag. 35. lin. 21. comitatut, pro comitatur. pag. 37. lin. penult. Be-
 gum. pro Beguin. pag. 47. lin. 29. roborandum pro roborandam. pag. 68. lin. 11.
 propendentibns, pro propendentibus. pag. 83. lin. 1. è, pro à. § p. 86. in mar-
 gine, Nephriticam pro Nephriticum. pag. 128. lin. 21. Grem. ¶i, pro Crem. ¶ri.
 p. 128. lin. 28. fol. sen. el. f. st. 3vj. pro 3vj. p. 132. lin. 19. imprimetetur pro im-
 primeretur. p. 133. in Titul. αὐτοχρεῖς pro αὐτοχρεῖς. p. 140. lin. 19. tro-
 schisc. pro trochisc. p. 146. lin. 31. Piscis pro Pisces. § lin. 31. piscis pro pisces.
 p. 149. lin. 7. annectabatur, pro annectebatur. p. 155. lin. 14. duobus pro duabus.
 p. 161. lin. 19. § 20. somnus modicus, deleatur. p. 162. Titul. OBSERVATIO
 MED. XLVI. planè omiff. p. 171. lin. antipenult. Alkern. pro Alkerm. § p. 172.
 in margine Pulv. stegnot. pro Pot. stegnot. p. 180. lin. 26. affectu pro affettu. p. 189.
 lin. 16. iij. pro 3iij. p. 202. lin. 20. virbus, pro viribus. p. 213. in margine, gralis, pro
 generalis. p. 216. lin. penult. proficua pro proficua. § p. 218. lin. 17. ¶is, pro
 salis. p. 222. lin. 28. maturandum, pro maturandam. § p. 224. lin. 29. fortio-
 res pro fortiores. p. 230. lin. 17. fermento, pro fermento. p. 234. lin. 8. fuit, pro
 fuit. p. 235. lin. 25. semur pro femur. p. 237. lin. 7. Unguem pro inguen. p. 245.
 lin. 35. Andruom. pro Andromachi. p. 259. lin. 19. oboriuntur, pro oboritur. pag.
 267. lin. 27. fragendum, pro frangendum. p. 279. lin. 25. Andron. pro Androm.
 p. 282. lin. 12. eā, pro à. p. 287. in margine, Esent. pro Essent. p. 305. lin. 9. resre-
 natione, pro refrenatione. p. 378. lin. 4. faginationem pro saginationem. p. 384.
 lin. 16. transmutationi pro transmutatione. p. 393. lin. 17. spiritualibns, pro spi-
 ritualibus. p. 399. lin. 28. membrana pro membrana. § p. 405. lin. 9. ①. pro salis
 § ibid. lin. 21. Emetiro, pro Emetico. p. 415. lin. 19. dulv. pro dulc. p. 419. lin.
 19. lineamentis, pro linteamentis. p. 421. lin. 15. excludatur, pro excludatur p. 434.
 in margine. Miles ex abscissione plicæ polonicæ cæcus factus. p. 446. lin. 14.
 verberibn, pro verberibus. p. 464. lin. antipenult. §, pro ex. p. 468. lin. 18.
 ordinata, pro ordinatum p. 493. lin. 6. 3iij. pro iij. p. 506. lin. 14. Ulteri
 pro Uteri. § lin. 21. suceffu, pro successu. ac lin. 22. aqua pro igne. p. 59. lin. 30.
 asthmatis, pro asthmaticis. p. 510. lin. 9. §, pro hanc p. 511. lin. antipenult.
 phagadenicum, pro phagedenicum. § p. 512. lin. 7. phagadenica, pro phagede-
 nica. § lin. 23. phagadenicn pro phagedanica. p. 518. in Titulo, Tracturam,
 pro Fracturam. § p. 519. lin. 28. 3vij. pro 3vij. p. 522. lin. 18. aq. pro igne.
 p. 547. lin. 28. ois, pro ①is, § p. 552. sub fin. pag. Comite pro Comiti. p. 563.
 lin. 20. saluæ pro salviæ p. 568. lin. 30. Alherm. pro Alkerm. p. 585. lin. 34.
 pilulas, pro pilulæ. p. 593. lin. 8. Höchstettero. p. 597. lin. penult. fuit, pro fuit.
 § p. 598. lin. 9. iij. pro 3iij. § p. 599. lin. 27. leve pro leve. p. 607. lin. 23.
 spiritus pro spiritibus p. 614. lin. 7. ningr. pro nigr. p. 632. lin. 7. sumperim-
 posito

posito pro superimposito. p. 650. lin. 18. albo pro alba p. 655. lin. 4. alb. pro al-
 ba. § lin. 17. cancror. deleatur. p. 664. lin. 17. Crall. pro Croll. p. 672. lin. 20.
 iqsam, pro ipsam. p. 673. lin. 19. inungantur, pro inungatur. p. 681. lin. penult.
 debellandam pro debellandum. Et. p. 683. lin. 15. moti pro motui. p. 689. in
 margine, curotio pro curatio. pag. 695. lin. 19. pro zib. zib. pag. 706. lin. 2.
 Weissenburgiensibus pro Weissenburgensibus. § lin. 3. efflorescentia pro efflo-
 rescentia. pag. 711. lin. 19. quondnm. pro quondam. pag. 713. lin. 2. sacch. alb.
 ziiij. fuit omissum. pag. 719. lin. ult. z. omiss. pag. 745. EXTINTA pro EX-
 TINCTA.

